
Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 15:42
Aan: [REDACTED]
CC: Koen Radstake
Onderwerp: 3. Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 afstemming
[REDACTED] en [REDACTED] en IJmondiaal ambtelijk
Bijlagen: 3. Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 afstemming
[REDACTED] en [REDACTED] en IJmondiaal ambtelijk.docx

Hoi [REDACTED] [REDACTED]

Ik besef dat er al veel mensen meegelezen hebben en dat er regionale afstemming is geweest, maar ik heb wel nog een paar tekstuele suggesties/correcties en een paar vragen/opmerkingen.
Willen jullie deze nog meenemen in de laatste versie? Alvast bedankt!

Groet,
[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 24 augustus 2021 17:08
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Aangepaste raadsbrief depositieonderzoek RIVM
Bijlagen: UIT-21-71929.DOCX

Hoi [REDACTED]

We hebben jouw suggesties verwerkt. In de bijlage vind je de aangepaste brief. In het rood hebben wij de wijzigingen bijgehouden. Wij horen graag of je zo akkoord bent?
Tevens hebben wij de vraag gehad van de provincie of wij de raadsbrief van Beverwijk al kunnen delen met de provincie. Ben jij hiermee akkoord?

Je vraag mb.t. openbaarmaking van alle meetresultaten heb ik uitgezet bij [REDACTED] en [REDACTED] van de provincie. Zij communiceren met het RIVM over het rapport.

Vriendelijke groet,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 24 augustus 2021 14:25
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
[REDACTED]
Onderwerp: Re: College 24-08, raadsbrief depositieonderzoek RIVM

Hoi [REDACTED]

Bedankt voor de terugkoppeling! We gaan het oppakken en zorgen dat je morgen een gewijzigde versie hebt.

Vriendelijke groet,
[REDACTED]

[Outlook voor iOS](#) downloaden

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 24 augustus 2021 14:05
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
[REDACTED]
Onderwerp: Re: College 24-08, raadsbrief depositieonderzoek RIVM

Ha [REDACTED] e.a.,

Hartelijk dank voor deze versie van de brief. Ik kan me goed vinden in de gehele lijn.
Hieronder een aantal suggesties:

In de 3e alinea:
Ook aangeven dat het college de zorgen deelt.

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 23 augustus 2021 20:31

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

[REDACTED]

Onderwerp: RE: raadsbrief depositieonderzoek

Hoi [REDACTED]

De raadsbrief passen wij vanavond nog aan. De nieuwe versie mailen wij jou voor morgenochtend 09:00 uur. Wij adviseren jou om dan de raadsbrief onder de arm mee te nemen en te bespreken in het college. Eventuele opmerkingen vanuit het college kunnen wij dan woensdag nog verwerken.

Ik zal je appen als hij in je mailbox zit.

Vriendelijke groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 23 augustus 2021 17:05

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

[REDACTED]

Onderwerp: raadsbrief depositieonderzoek

Goedemiddag [REDACTED]

Wij ontvangen vanavond een nieuwe versie van de provincie. De aanpassingen zullen wij dan verwerken. Morgenochtend ontvang je van ons de nieuwe versie. Als hij gereed is, appen wij jou!

Groeten [REDACTED] en [REDACTED]

Op 24 aug. 2021 08:26 schreef "[REDACTED]":

Goedemorgen [REDACTED]

In de bijlage kan je de nieuwe versie van de raadsbrief terugvinden. Wij hebben een bijlage over de aanleiding en context brede gezondheidsonderzoek IJmond (onderzoeksopzet) toegevoegd.

Kan je ons via de mail een terugkoppeling geven van de eventuele op- en aanmerkingen van het college? Wij zullen deze dan morgen verwerken.

Alvast bedankt en succes!

Groeten [REDACTED] en [REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: maandag 23 augustus 2021 20:31

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]
[REDACTED]

Onderwerp: RE: raadsbrief depositieonderzoek

Hoi [REDACTED]

De raadsbrief passen wij vanavond nog aan. De nieuwe versie mailen wij jou voor morgenochtend 09:00 uur. Wij adviseren jou om dan de raadsbrief onder de arm mee te nemen en te bespreken in het college. Eventuele opmerkingen vanuit het college kunnen wij dan woensdag nog verwerken.

Ik zal je appen als hij in je mailbox zit.

Vriendelijke groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: maandag 23 augustus 2021 17:05

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: raadsbrief depositieonderzoek

Goedemiddag [REDACTED]

Wij ontvangen vanavond een nieuwe versie van de provincie. De aanpassingen zullen wij dan verwerken. Morgenochtend ontvang je van ons de nieuwe versie. Als hij gereed is, appen wij jou!

Groeten [REDACTED] en [REDACTED]

Op 24 aug. 2021 08:26 schreef "[REDACTED]":

Goedemorgen [REDACTED]

In de bijlage kan je de nieuwe versie van de raadsbrief terugvinden. Wij hebben een bijlage over de aanleiding en context brede gezondheidsonderzoek IJmond (onderzoeksopzet) toegevoegd.

Kan je ons via de mail een terugkoppeling geven van de eventuele op- en aanmerkingen van het college? Wij zullen deze dan morgen verwerken.

Alvast bedankt en succes!

Groeten [REDACTED] en [REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: maandag 23 augustus 2021 20:31

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

[REDACTED]
Onderwerp: RE: raadsbrief depositieonderzoek

Hoi [REDACTED]

De raadsbrief passen wij vanavond nog aan. De nieuwe versie mailen wij jou voor morgenochtend 09:00 uur. Wij adviseren jou om dan de raadsbrief onder de arm mee te nemen en te bespreken in het college. Eventuele opmerkingen vanuit het college kunnen wij dan woensdag nog verwerken.

Ik zal je appen als hij in je mailbox zit.

Vriendelijke groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 23 augustus 2021 17:05
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: raadsbrief depositieonderzoek

Goedemiddag [REDACTED]

Wij ontvangen vanavond een nieuwe versie van de provincie. De aanpassingen zullen wij dan verwerken. Morgenochtend ontvang je van ons de nieuwe versie. Als hij gereed is, appen wij jou!

Groeten [REDACTED] en [REDACTED]

Op 24 aug. 2021 08:26 schreef "[REDACTED]":

Goedemorgen [REDACTED]

In de bijlage kan je de nieuwe versie van de raadsbrief terugvinden. Wij hebben een bijlage over de aanleiding en context brede gezondheidsonderzoek IJmond (onderzoeksopzet) toegevoegd.

Kan je ons via de mail een terugkoppeling geven van de eventuele op- en aanmerkingen van het college? Wij zullen deze dan morgen verwerken.

Alvast bedankt en succes!

Groeten [redacted] en [redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: maandag 23 augustus 2021 20:31

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

[redacted]

Onderwerp: RE: raadsbrief depositieonderzoek

Hoi [redacted]

De raadsbrief passen wij vanavond nog aan. De nieuwe versie mailen wij jou voor morgenochtend 09:00 uur. Wij adviseren jou om dan de raadsbrief onder de arm mee te nemen en te bespreken in het college. Eventuele opmerkingen vanuit het college kunnen wij dan woensdag nog verwerken.

Ik zal je appen als hij in je mailbox zit.

Vriendelijke groet, [redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: maandag 23 augustus 2021 17:05

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

[redacted]

Onderwerp: raadsbrief depositieonderzoek

Goedemiddag [REDACTED]

Wij ontvangen vanavond een nieuwe versie van de provincie. De aanpassingen zullen wij dan verwerken. Morgenochtend ontvang je van ons de nieuwe versie. Als hij gereed is, appen wij jou!

Groeten [REDACTED] en [REDACTED]

Op 24 aug. 2021 08:26 schreef "[REDACTED]":

Goedemorgen [REDACTED]

In de bijlage kan je de nieuwe versie van de raadsbrief terugvinden. Wij hebben een bijlage over de aanleiding en context brede gezondheidsonderzoek IJmond (onderzoeksopzet) toegevoegd.

Kan je ons via de mail een terugkoppeling geven van de eventuele op- en aanmerkingen van het college? Wij zullen deze dan morgen verwerken.

Alvast bedankt en succes!

Groeten [REDACTED] en [REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: maandag 23 augustus 2021 20:31

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

[REDACTED]

Onderwerp: RE: raadsbrief depositieonderzoek

Hoi [REDACTED]

De raadsbrief passen wij vanavond nog aan. De nieuwe versie mailen wij jou voor morgenochtend 09:00 uur. Wij adviseren jou om dan de raadsbrief onder de arm mee te nemen en te bespreken in het college. Eventuele opmerkingen vanuit het college kunnen wij dan woensdag nog verwerken.

Ik zal je appen als hij in je mailbox zit.

Vriendelijke groet, [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 23 augustus 2021 17:05
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
[REDACTED]
Onderwerp: raadsbrief depositieonderzoek

Goedemiddag [REDACTED]

Wij ontvangen vanavond een nieuwe versie van de provincie. De aanpassingen zullen wij dan verwerken. Morgenochtend ontvang je van ons de nieuwe versie. Als hij gereed is, appen wij jou!

Groeten [REDACTED] en [REDACTED]

Op 24 aug. 2021 08:26 schreef [REDACTED]

Goedemorgen [REDACTED]

In de bijlage kan je de nieuwe versie van de raadsbrief terugvinden. Wij hebben een bijlage over de aanleiding en context brede gezondheidsonderzoek IJmond (onderzoeksopzet) toegevoegd.

Kan je ons via de mail een terugkoppeling geven van de eventuele op- en aanmerkingen van het college?
Wij zullen deze dan morgen verwerken.

Alvast bedankt en succes!

Groeten [redacted] en [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 23 augustus 2021 20:31
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
[redacted]
Onderwerp: RE: raadsbrief depositieonderzoek

Hoi [redacted]

De raadsbrief passen wij vanavond nog aan. De nieuwe versie mailen wij jou voor morgenochtend 09:00 uur. Wij adviseren jou om dan de raadsbrief onder de arm mee te nemen en te bespreken in het college. Eventuele opmerkingen vanuit het college kunnen wij dan woensdag nog verwerken.

Ik zal je appen als hij in je mailbox zit.

Vriendelijke groet, [redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 23 augustus 2021 17:05
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
[redacted]
Onderwerp: raadsbrief depositieonderzoek

Goedemiddag [redacted]

Wij ontvangen vanavond een nieuwe versie van de provincie. De aanpassingen zullen wij dan verwerken. Morgenochtend ontvang je van ons de nieuwe versie. Als hij gereed is, appen wij jou!

Groeten [redacted] en [redacted]

Op 24 aug. 2021 08:26 schreef "[redacted]":
Goedemorgen [redacted]

In de bijlage kan je de nieuwe versie van de raadsbrief terugvinden. Wij hebben een bijlage over de aanleiding en context brede gezondheidsonderzoek IJmond (onderzoeksopzet) toegevoegd.

Kan je ons via de mail een terugkoppeling geven van de eventuele op- en aanmerkingen van het college? Wij zullen deze dan morgen verwerken.

Alvast bedankt en succes!

Groeten [redacted] en [redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: maandag 23 augustus 2021 20:31

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

[redacted]

Onderwerp: RE: raadsbrief depositieonderzoek

Hoi [redacted]

De raadsbrief passen wij vanavond nog aan. De nieuwe versie mailen wij jou voor morgenochtend 09:00 uur. Wij adviseren jou om dan de raadsbrief onder de arm mee te nemen en te bespreken in het college. Eventuele opmerkingen vanuit het college kunnen wij dan woensdag nog verwerken.

Ik zal je appen als hij in je mailbox zit.

Vriendelijke groet, [redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: maandag 23 augustus 2021 17:05

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

[redacted]

Onderwerp: raadsbrief depositieonderzoek

Goedemiddag [redacted]

Wij ontvangen vanavond een nieuwe versie van de provincie. De aanpassingen zullen wij dan verwerken. Morgenochtend ontvang je van ons de nieuwe versie. Als hij gereed is, appen wij jou!

Groeten [redacted] en [redacted]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 31 augustus 2021 16:24
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Aanvullende vragen Q&A RIVM

Hoi [REDACTED]

Ik ben nog niet helemaal klaar met lezen, maar heb tot nu toe bijgaande vragen voor de Q&A kunnen bedenken bij het lezen van het rapport (met de pet van journalist/raadslid/inwoner op).

Hoe doen we het nu? Hebben jullie nog aanvullende vragen (ook specifiek voor Velsen?)?

En stuur ik mijn vragen door naar de Provincie of wacht ik nog op eventuele aanvullende vragen van jullie kant?

Hartelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

 [REDACTED]
 [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 1 september 2021 07:45
Aan: Derkje Veurink; [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: agenda Tata overleg van hakf 10
Bijlagen: Aanvullende Q&A's RIVM Depositieonderzoek.docx

Goedemorgen

We hebben zo om half 10 overleg.

Daarna is er met de andere ijmond gemeenten en provincie ambtelijk overleg over verschillende acties. Hieronder ter info alvast die agenda, zodat we geen dubbel werk doen en die ook waar nodig nog kunnen voorbereiden 😊

Specifieke acties voor Velsen die we morgen kunnen bespreken:

- voorbereiding webinar donderdag (advies rolverdeling [REDACTED] en [REDACTED] Q en A / voorbereiding voor [REDACTED] (o.a. wat vindt de gemeente van de uitkomsten, wat gaat de gemeente er mee doen) , wie aanwezig etc
 - webinar raden en statenleden vrijdag : aankondiging webinar met juiste tijd aanmelden etc sturen naar raadsleden via griffie, we ontvangen vandaag van beverwijk de info die daar voor nodig is, beverwijk coördineert dit en host dit vooral insteek is hetzelfde als donderdag qua programma (toelichting rivm, mogelijkheid vragen te stellen, kort woordje van de bestuurders)
 - inloop/ mogelijkheid vragen te stellen aan wethouder(s?) en GGD ook voor inwoners Velsen apart organiseren?: GGD kan dan alleen op 6 sept, contactpersoon is [REDACTED] afspreken wat we gaan doen en wie wat kan doen hierin en ook wat de rol van marianne daarin kan zijn als wethouder gezondheid, met welk wijkplatform eventueel samen optrekken? (Ijmuiden Noord en Velsen Noord?)
 - Q en A algemeen aanvullen? Zie bijlage met de voorzet van [REDACTED]
 - laatste collegebericht tijdig aanleveren aan [REDACTED] vanmiddag; in het BO is afgestemd te proberen zo veel mogelijk 1 bericht te hebben als IJmond gemeenten met alleen een paar lokale nuances [REDACTED]
 - lobbybrief: [REDACTED] wil liever laten ondertekenen door burgemeesters (de anderen hebben niet die voorkeur), inhoudelijk wordt het aangescherp, [REDACTED] en [REDACTED] stemmen dit af)
- > Aandachtspunt dat alle stukken met elkaar overeen komen. (Dat checken we ook ijmondiaal)

Overige ter info

- programma gezondheid en luchtkwaliteit: dit loopt in elke gemeente parallel, enige wat gisteren in beverwijk in college was was de relatie met de begroting vanuit dit programma [REDACTED]
- beide webinars zijn in beverwijk en worden technisch door hetzelfde bedrijf ondersteunt

Beste mensen,

Hierbij de agenda voor vanmiddag, ons laatste gezamenlijk overleg voor de publicatie, we staan op scherp. Voorafgaand aan ons overleg vindt een extra BO plaats voor overheden.

1. Opening en mededelingen
2. De brieven
 - a. Aanpassingen aan de brief aan het Rijk
 - b. Brieven aan PS en Raden
 - c. Procesafspraken maken
3. Lobby-inbreng

- a. Afzender lobby-inbreng
- b. Proces vaststellen definitieve lobby-inbreng
- i. Lobby inbreng wordt woensdag aan het einde van de dag vastgesteld en donderdag na publicatie opgestuurd
- 4. Publicatie
 - a. Praktisch (tijd, etc.)
 - b. Communicatie
 - c. Q&A
 - i. Definitieve Q & A wordt woensdag aan het einde van de dag gedeeld
- 5. Webinar
 - a. Praktische zaken
 - b. Aanwezigheid
 - c. Voorbereiding bestuurders
 - d. Draaiboek
- 6. Werkbezoek en webinar Raadsleden IJmondgemeenten
 - a. Vraag aanwezigheid Statenleden van de commissie NLG
 - b.
- 7. Werkbezoek staatssecretaris

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: Derkje Veurink [Redacted]

Verzonden: dinsdag 31 augustus 2021 19:00

Aan: [Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Onderwerp: Re: Tata Steel overleg; specifiek laatste acties etc afstemmen

Zou het morgen in de ochtend kunnen voor het regionale overleg, dan kunnen we dit voorbereiden. En gelijk de lopende acties doornemen om de klokken even gelijk te zetten.

Verstuurd vanaf mijn iPhone

> Op 31 aug. 2021 om 18:15 heeft [Redacted] het volgende geschreven:

>

>

>

> _____
> Microsoft Teams-vergadering
> Deelnemen op uw computer of via de mobiele app Klik hier om deel te
> nemen aan de
> vergadering<https://teams.microsoft.com/l/meetup-join/19%3ameeting_YjdjYmE2NGItZDBhZi00Nzk4LWE2ZjgtNmI3ZTBjZDcxMzJk%40thread.v2/0?context=%7b%22Tid%22%3a%2272b075f1-e73a-4915-aed2-e0703b118b41%22%2c%22Oid%22%3a%22d4e43aa3-bdf9-4529-9acd-5a2fccac81d%22%7d%7d>
> Meer informatie<<https://aka.ms/JoinTeamsMeeting>> | Opties voor
> vergadering<https://teams.microsoft.com/meetingOptions/?organizerId=d4e43aa3-bdf9-4529-9acd-5a2fccac81d&tenantId=72b075f1-e73a-4915-aed2-e0703b118b41&threadId=19_meeting_YjdjYmE2NGItZDBhZi00Nzk4LWE2ZjgtNmI3ZTBjZDcxMzJk@thread.v2&messageId=0&language=nl-NL>
> _____
> _____
>

Aanvullende vragen voor Q&A

- De blootstelling aan de hoeveelheden PAK en lood in neergedaald stof is ongewenst voor de gezondheid van kinderen? Hoe zit dat met volwassenen? Is het voor hen ook ongewenst?
- Waarom is er alleen naar risico blootstelling bij kinderen gekeken en niet bij volwassenen?
- Gaat in dit onderzoek alleen om depositie (stof die is neergekomen) en niet om stoffen in de lucht. Als de uitkomst voor alleen depositie al hoog is voor PAK en lood, hoe erg is het dan wel niet als ook de stof in de lucht wordt meegeteld?
- Achtergrondlocaties zijn locaties met weinig verkeer en industrie. Waarom is er geen achtergrondlocatie met verkeer en industrie meegenomen in de metingen?
- Waarom is er alleen in Wijk aan Zee binnenshuis gemeten en niet in IJmuiden en Beverwijk?
- In het onderzoek is ervan uitgegaan dat kinderen 5 keer per week 2 uur buiten spelen. Mijn kind speelt veel meer buiten. Hoeveel extra risico loopt mijn kind?
- De gezondheidsrisico's als gevolg van blootstelling door inademing of inname van consumptie van gecontamineerde gewassen en dierlijke producten uit de IJmondregio zijn in deze beoordeling niet meegenomen (pag 11. Samenvatting rapport). Maar als er al gezondheidsrisico's zijn door blootstelling via huid en huid-mond contact en je telt daar inademing en consumptie bij op (dagelijkse blootstelling aan PAK en lood via voedsel/water is al vrij hoog) is er dan bij elkaar opgeteld niet een heel groot gezondheidsrisico?
- Veegmonsters maart 2019 en juni 2020 laten vergelijkbare hoeveelheden zien met monsters najaar 2020 (en voor PAK in najaar 2020 zelfs 5 keer zo hoog als bij het Grafietregens en ad hoc onderzoek). Maar in de tussentijd is er toch een hal gebouwd tegen grafietregens? Heeft die hal dan helemaal niets geholpen?
- RIVM heeft in 2019 beperkt depositieonderzoek gedaan naar grafietregens in Wijk aan Zee. Conclusie was dat geschatte blootstelling aan de metalen lood, mangaan en vanadium ongewenst is voor de gezondheid. Door bouwen van overkapping zijn de emissies van de grafietregens inmiddels gestopt. Maar de uitkomsten van dit onderzoek laten zien dat er nog steeds stof neerkomt met stoffen die schadelijk zijn voor de gezondheid. Heeft de bouw van die hal dan wel zin gehad? En kwamen de schadelijke stoffen wellicht toen al ergens anders vandaan?
- In vervolgonderzoek wordt gekeken naar de herkomst (bronnen) van stoffen in de leefomgeving, zowel in de lucht als in het neergedaalde stof. Wordt dan ook gekeken welke stoffen er in de lucht zitten en welk risico die geven? Want dat is in dit voorliggende onderzoek niet gedaan.
- Waarom is dit onderzoek nooit eerder gedaan? Waarom hebben gemeenten/provincie hun verantwoordelijkheid niet genomen?
- Uit onderzoek grafietregens 2019 kwam ook al dat er PAK etc in stof zat. Waarom toen geen maatregelen genomen?
- Pag. 58: De resultaten van het depositieonderzoek geven een indicatie dat emissies afkomstig van het terrein Tata Steel een aanmerkelijke bijdrage leveren aan de depositie in Wijk aan Zee. Maar hoe zit het met de bijdrage aan de depositie in Velsen-Noord, IJmuiden en Beverwijk? Want ook daar is het verhoogd. Komt dat ook door Tata Steel?
- Moeten er nu nog meer onderzoeken komen? We weten nu toch wel dat het bij Tata vandaan komt?
- Waarom is locatie Reyndersweg niet meegenomen in de risicobeoordeling? Ik heb een strandhuisje en sta daar vlakbij.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 26 oktober 2021 15:15
Aan: [REDACTED] Derkje Veurink; [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Onderwerp: Agenda Tata steel overleg
Bijlagen: Collegebericht ontwikkelingen thema Industrie Gezondheid versie 9.docx; Notitie Update gebiedsgerichte aanpak IJmond binnen het Schone Lucht Akkoord 19 augustus 2021.pdf; Overzicht komende maanden okt 2021.docx

Goedemiddag

Hierbij alvast een aantal agendapunten om te bespreken morgenochtend.

- Collegebericht ontwikkelingen Industrie en Gezondheid, gaat 2 nov naar de colleges ter info [REDACTED] zie bijlage)
- Pilot Hoogblootgesteld gebied IJmond, toelichting zie bijlage [REDACTED] afstemmen collegebesluit nodig voor officieel commitment (vraagt ook 50% financiering en capaciteit nl)?
- Besluitvorming Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit (Velsen is in dec, heemskerk en beverwijk in november, maar sebastian heeft aangegeven dat niet erg te vinden) [REDACTED]
- Globale overzicht van wat de komende tijd nog verwacht wordt (zie bijlage overzicht komende maanden, om met elkaar aan te vullen)
- Stvzaken nieuwe coördinator/bestuursadviseur IJmond?
- H2ermes project
- .. wvttk

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Collegebericht

Weeknummer:

Datum vergadering	2-11-2021	Ambtenaar	██████████
Zaaknummer		Telefoonnr.	██████████
Portefeuillehouder(s)	S.Y. Dinjens	E-mailadres	████████████████████
Bijlagen	5		

Onderwerp: Stand van zaken ontwikkelingen Industrie & Gezondheid IJmond

Geachte leden van de raad,

Er zijn de afgelopen tijd veel ontwikkelingen geweest binnen het thema Industrie & Gezondheid in de IJmond. De Kamerdebatten in september over de toekomst van Tata Steel hebben sommige ontwikkelingen ook versneld. Met dit collegebericht/deze raadsbrief geven we u een overzicht van de ontwikkelingen en bieden we u inzicht over hoe we daar als IJmond- gemeenten mee om zijn gegaan.

Ontwikkelingen rondom Industrie & Gezondheid IJmond

In aanloop naar het Kamerdebat van 9 en 16 september over de toekomst van Tata Steel zijn er verschillende ontwikkelingen geweest (zie bijlage 1 voor het totale overzicht). Zo is begin september deel 2 (depositieonderzoek) van het RIVM rapport Gezondheidsonderzoek in de IJmond en de Gezondheidsmeter 2020 Kennemerland gepubliceerd. Is bekend geworden dat de waterstofroute voor Tata Steel technisch gezien haalbaar is (Roland Berger rapport). Waarop Tata Steel heeft aangekondigd volledig te koersen op de productie van groen staal via de waterstofroute. Heeft het ILT half september aangegeven voor vijf punten nog mogelijkheden voor aanscherping te zien: Kooksfabriek 2, ZZS-minimalisatie, Aanscherpen monitoring emissies, Uitbreiding Wabo advies Harsco, Geurbeleid van de omgevingsdienst. (Zie bijlage 2: Schriftelijke beantwoording vragen commissiedebat Toekomst Tata Steel door ministerie van Economische Zaken en Klimaat) En zijn er verschillende moties aangenomen tijdens het debat over de toekomst van Tata Steel in de Tweede Kamer. Begin oktober heeft Tata Steel het ministerie van I&W met een brief geïnformeerd over de aanpak van ZZS en de uitvoering van de Roadmap Plus. Onlangs kondigden de Provincie en Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) aan de vergunning van Tata Steel op een aantal zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) aan te scherpen. Bij de ZZS inventarisatie bij Tata Steel heeft de OD NZKG gekeken naar de werkelijke uitstoot en de vergunde uitstoot aan Tata Steel, de situatie op papier. Uit het onderzoek blijkt dat de werkelijke uitstoot van ZZS door Tata Steel het maximaal toelaatbaar risiconiveau niet overschrijdt, maar dat de vergunning op papier bij acht stoffen nog ruimte laat voor aanscherping. De OD NZKG scherpt de vergunning hierop aan.

Reactie van de IJmondgemeenten op de ontwikkelingen

De aankondiging van Tata Steel dat zij kiest voor de waterstofroute, zien wij als een positief signaal. Dat biedt perspectief op de haalbaarheid van een toekomst met groen, gezond en veilig staal. Een staalproductie zonder het gebruik van fossiele brandstoffen, waardoor er én geen CO₂-uitstoot meer is, én veel minder uitstoot van schadelijke stoffen.

Onze inwoners maken zich echter nu zorgen over hun gezondheid. De resultaten van de diverse onderzoeken onderbouwen die zorgen met feiten. Wij delen die zorgen en vinden dat de negatieve

effecten van Tata Steel op de omgeving zo snel mogelijk en zo veel mogelijk moeten verminderen. Daarin hebben niet alleen wij als IJmondgemeenten een rol. We werken nauw samen met de provincie Noord-Holland én we doen een dringend beroep op de Rijksoverheid. Het is mooi dat de Rijksoverheid nu concreet wordt aangesproken op hun verantwoordelijkheid. De IJmond zit nu ook aan tafel bij diverse overleggen met het Rijk, de provincie N-H en Tata Steel. We vinden het van belang dat er mét ons wordt gesproken en niet alleen over ons. We willen onderdeel zijn van het proces om te komen tot een daadwerkelijke verbetering van de leefomgeving en gezondheid voor onze inwoners. Alleen op die manier kunnen we vinger aan de pols houden en druk blijven uitoefenen op onze medeoverheden om stappen te zetten die nodig zijn voor een verbetering van de gezondheidssituatie, met name op korte termijn.

Hoe werken we aan een gezondere IJmond?

In "Onze visie op een gezondere leefomgeving IJmond", die voor de zomer van 2021 is vastgesteld, staat omschreven hoe we als IJmondgemeenten en de provincie Noord-Holland samenwerken aan een gezondere IJmond:

- We maken 'Gezonde leefomgeving' een vast onderdeel van belangenafwegingen;
- We bundelen de krachten van de gezamenlijke overheden door als één overheid te opereren, met name richting industrie en de omgeving;
- We voeren programma's en concrete maatregelen uit die bijdragen aan een gezondere leefomgeving;
- We blijven inwoners actief informeren en betrekken.

Om de ambities te realiseren zijn er verschillende programma's opgesteld. Het Programma Tata Steel 2020-2050 richt zich op meer en intensiever toezicht, aangescherpte vergunningen en continu onderzoek naar de gezondheid en de leefomgeving. Voor de zomer van 2021 heeft u daar nog een voortgangsrapportage van ontvangen. Het Programma Gezondheid & Luchtkwaliteit IJmond pakt bronnen aan zoals mobiliteit, scheepvaart en de woonomgeving. Het programma is een uitwerking van onze ambitie om in 2030 de wereldgezondheidswaarden voor fijnstof en stikstof te behalen. Dat hebben we bekrachtigd met de ondertekening van het Schone Lucht Akkoord. De maatregelen zetten vooral in op vermindering van uitstoot van stikstofdioxide en fijnstof, en dragen ook bij aan de reductie van CO₂-uitstoot in de IJmond. We bieden het definitieve programma binnenkort aan uw raad aan.

De gemeenten en de provincie spannen zich met het huidige instrumentarium en de inzet maximaal in. Voor een gezonde leefomgeving in de IJmond is echter meer nodig dan wat binnen de mogelijkheden van de gemeenten en de provincie Noord-Holland ligt. Werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond betekent dat wetten, normen en onze instrumenten daarop moeten zijn toegerust. En dat het Rijk bereid is om aanvullende maatregelen - ook financieel - mogelijk te maken. Daarom voeren we een lobby richting het Rijk en Europa voor aanpassing van de wet- en regelgeving. We hebben diverse brieven geschreven aan het ministerie van I&W en EZK. De beraadslagingen in de Tweede Kamer laten zien dat er kamerbreed veel aandacht is voor de gezondheidssituatie van de inwoners van de IJmond. De kamer roept de minister ook op tot concrete acties richting Tata Steel.

Kamer debatteerde over toekomst Tata Steel

Op 9 september was het eerste debat in de Tweede Kamer over de toekomst van Tata Steel. Ter voorbereiding op dat debat is er een lobbybrief, namens de IJmondgemeenten en de Provincie-NH, aan de Tweede Kamer gestuurd (zie bijlage 4). Vanuit de IJmond zijn we aanwezig geweest bij deze debatten om het belang van gezondheid in de IJmond te onderstrepen. Voorafgaand aan het tweede debat, op 16 september, hebben we de Kamerleden nogmaals op het hart gedrukt:

- Er bij de staatssecretaris van I&W op aan te dringen om gezondheid meer als uitgangspunt te nemen bij aanscherping van wet- en regelgeving en om aanvullende maatregelen mogelijk te maken die niet afdwingbaar zijn, maar die wel helpen voor een gezondere leefomgeving.
- Dat er voldoende en verschillende publieke fondsen nodig zijn voor de transitie en versnelling naar een duurzaam staalbedrijf en gezondere leefomgeving. Dat vraagt ook inzet van het Rijk. Alleen samenhangend beleid én bijbehorende investeringen helpen de IJmond gezonder te krijgen.

Tijdens het tweede debat was er bij de meeste Kamerleden veel lof over de stap van Tata Steel - en veel mooie woorden over de werknemers - voor de transitie naar groen staal. De minister van EZK noemde de stap van Tata Steel om van CCS af te zien heel bijzonder. De staatssecretaris van I&W gaf vervolgens aan dat de winst van de debatten is, dat er inmiddels geen enkele twijfel meer bestaat dat in elk debat over de toekomst van Tata Steel het onderwerp gezondheid een volwaardige plek verdient. Tijdens het debat zijn in totaal 10 moties aangenomen (zie de bijlage 3).

RIVM gezondheidsonderzoek

Zoals u weet, hebben we vorig jaar (april 2020) samen met de provincie en de andere IJmondgemeenten opdracht gegeven aan het RIVM om een onafhankelijk onderzoek uit te voeren naar de gezondheid in de IJmond. Dit onderzoek bestaat uit verschillende deelonderzoeken. De uitkomsten van deel 1 en deel 2 zijn al met u gedeeld. Op vrijdag 3 september heeft het RIVM u in een speciaal daarvoor georganiseerd webinar geïnformeerd over de uitkomsten van het tweede deelrapport 'Depositieonderzoek IJmond 2020; monsternamen, analyse en risicobeoordeling van PAK (polycyclische aromatische koolwaterstoffen) en metalen in neergedaald stof binnen- en buitenshuis in de IJmondregio'. De avond daarvoor was er voor de inwoners een toelichting op de uitkomsten van het onderzoek. Vragen die tijdens bovengenoemde online bijeenkomsten niet beantwoord konden worden, zijn inmiddels schriftelijk van een reactie voorzien. Deel 3 gaat over bronherleiding: op basis van metingen van het luchtmeetnet wordt gekeken of er profielen in te herkennen zijn om de bron te identificeren. Dit geldt ook voor depositie (neergekomen stof). Deel 3 volgt eind 2021, of begin 2022.

Hoe nu verder?

De komende tijd verwachten we nog meer ontwikkelingen op het thema Industrie & Gezondheid IJmond. Zoals de publicatie van het RIVM rapport deel 3, de afronding van het Roland Berger rapport half november, de vaststelling van het Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit eind 2021 en begin 2022 de publicatie van de Gezondheidsmonitor IJmond van de GGD (verdieping en analyse van algemene gezondheidsmonitor voor IJmond). We blijven hierover in contact met onze inwoners en inwonerorganisaties (bijvoorbeeld via het omgevingsoverleg). Zowel om informatie uit te wisselen als om op de hoogte te blijven van wat er speelt bij onze inwoners.

Dit collegebericht is bedoeld als eerste overzicht van de verschillende ontwikkelingen. We zullen u regelmatig op de hoogte brengen van de vorderingen die we in dit dossier maken.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Velsen

Notitie

Aan	Leden van het BO Industrie & Gezondheid	Van	[REDACTED]
Onderwerp	Update gebiedsgerichte aanpak IJmond binnen het Schone Lucht Akkoord	Datum	19 augustus 2021

Aanleiding

Het Schone Lucht Akkoord (SLA) is opgesteld om, door een permanente verbetering van de luchtkwaliteit, gezondheidswinst voor iedereen in Nederland te realiseren. Hierbij wordt toegewerkt naar de WHO advieswaarden voor stikstofdioxide en fijn stof (PM₁₀, PM_{2,5}) in 2030. Ook is het doel minimaal 50% gezondheidswinst ten opzichte van 2016 voor negatieve gezondheidseffecten van Nederlandse bronnen. Omdat de bronnen en mate van verontreiniging per regio kunnen verschillen is afgesproken dat, in aanvulling op de generieke aanpak van luchtvervuiling, aandacht zal worden besteed aan een gebiedsgerichte aanpak van hoog blootgestelde locaties. Voor elk type van hoog blootgestelde locatie wordt daarom een pilot opgesteld om tot een gebiedsgerichte aanpak te komen. Gekeken wordt naar gebieden waar de gezondheidsschade door zowel NO₂ als fijnstof relatief hoog is. Ook wordt gekeken naar gebieden waar de luchtvervuiling bij bestaand beleid in 2030 nog steeds hoger is dan de WHO-advieswaarden. Het kan gaan om binnenstedelijke gebieden met veel verkeer, gebieden met hoge blootstelling vanuit landbouw, scheepvaart, houtstook of industrie. Vaak gaat het om gebieden waar verschillende bronnen samenkomen. De ODIJ en PNH zijn inhoudelijk betrokken bij de SLA-themagroep hoogblootgestelde locaties waar wordt gewerkt aan de invulling van de gebiedsgerichte aanpak.

De IJmondgemeenten hebben op 4 juni 2020 een lobbybrief aan het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat gezonden om in aanmerking te komen voor de gebiedsgerichte aanpak in het kader van het SLA. De brief stelt dat de gebiedsgerichte aanpak de IJmond kan helpen de complexiteit en onderlinge afhankelijkheid van de generieke achtergrond en lokale bronnen in kaart te brengen. Ook kan inzicht verkregen worden in hoe, samen met ander bevoegde partijen, eventueel aanvullend beleid geformuleerd kan worden om de leefbaarheid en gezondheid in de IJmond te verbeteren.

In de afgelopen maanden zijn in brede lijnen de kaders van de pilot voor de gebiedsgerichte aanpak opgesteld en in de tweede helft van 2021 zal de uitvraag van de pilot komen. Voor deze pilot wordt ook een eigen bijdrage van de regio verwacht: zowel op het gebied van inzet (capaciteit, mankracht) als financiën (cofinanciering). Deze notitie dient ter kennisname van deze ontwikkelingen en als voorstel voor een mogelijke invulling van de toekomstige pilot (indien de IJmond inderdaad wordt aangewezen als pilotlocatie in het kader van gebiedsgerichte aanpak hoogblootgestelden SLA).

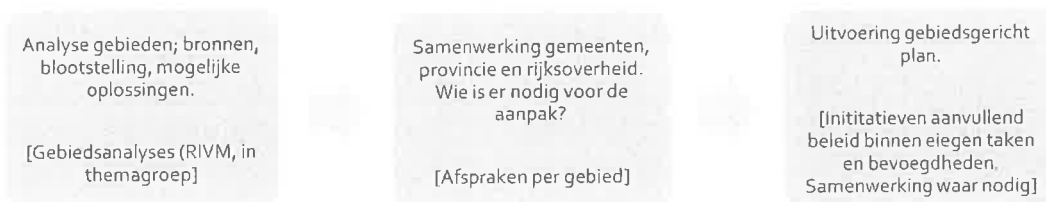
Stand van zaken

Op basis van het advies van de themagroep 'hoogblootgestelde locaties' zal de stuurgroep van het SLA het definitieve besluit nemen om de gebieden aan te wijzen. Naar verwachting zal deze selectie plaatsvinden in de tweede helft van 2021. De IJmond maakt een goede kans om aangewezen te worden als pilotlocatie als zijnde een complex, industrieel gebied, mede door de lobby.

Vaste kaders van de pilot (voor zover nu bekend)

Over de inhoud en de mogelijkheden van de pilot is ondertussen meer bekend geworden. Als onderdeel van de pilot zijn er in ieder geval een aantal scans en onderzoeken die worden uitgevoerd, zoals een

bronnenonderzoek, op basis hiervan een doorkijk naar mogelijke oplossingen, en wat ervoor nodig zou zijn om deze oplossingen te kunnen realiseren. Verder is benadrukt dat voor de gebiedsgerichte aanpak **maatwerk** mogelijk is. Hiervoor kijkt het rijk naar de deelnemende partijen om aan te geven wat de wensen zijn. Ten aanzien van de mogelijkheden van maatwerk zijn door het rijk geen criteria of grenzen opgesteld. De volgende stappen worden beschreven in een oplegger overgelegd vanuit de themagroep:

Volgens de oplegger opgesteld vanuit de themagroep van het SLA staan de volgende vragen centraal in de gebiedsgerichte aanpak:

- Wat zijn de belangrijkste bronnen die een bijdrage leveren aan de blootstelling?
- Analyseer ingezet/in te zetten beleid gericht op verbeteren luchtkwaliteit.
- Analyseer waar mogelijkheden voor verdere verbetering van de luchtkwaliteit liggen.
- Wat kan er in samenwerking tussen verschillende bestuurslagen worden bereikt?

Hiernaast kunnen de onderzoeken uitgevoerd als onderdeel van de aanpak als input dienen om inzicht te verkrijgen in het verband tussen bronnen (emissies) enerzijds en stoffen in de leefomgeving (immissie) en gezondheidsklachten van omwonenden anderzijds in de IJmond. Dit is geen doel vanuit het SLA, maar hier kan eventueel, ook via het maatwerk, aan worden bijgedragen.

➤ *Actualisering brononderzoek*

Hernieuwing van het brononderzoek uitgevoerd door DCMR in 2010. De laatste keer dat een meer diepgaande analyse van bronnen is gedaan in de IJmond is het onderzoek uit 2010 door DCMR milieudienst Rijnmond (3). Een nieuwe bronanalyse in 2023 kan bijdragen aan het inzicht in de effectiviteit van de maatregelen, die zijn uitgevoerd tussen 2010 en 2023, in het reduceren van de uitstoot van fijnstof en NO₂(4). Verder kan aan de hand van deze analyse bekeken worden of, en zo ja welke, aanvullende maatregelen getroffen kunnen worden om de uitstoot van stikstofdioxide en fijnstof (PM₁₀, PM_{2,5}) verder te verminderen én wat er voor nodig zou zijn om deze maatregelen te kunnen uitvoeren.

➤ *Analyse beleid*

Door de IJmond Gemeenten en Provincie Noord-Holland zijn verschillende programma's gestart om de luchtkwaliteit te verbeteren en zorg te dragen voor een gezonde leefomgeving. Hieronder vallen onder andere het Programma Gezondheid & Luchtkwaliteit IJmond en het Programma Tata Steel. Het doel achter de analyse is om mogelijke oplossingen te identificeren om de problematiek bij hoog blootgestelde gebieden aan te pakken. Oplossingsrichtingen kunnen zowel betrekking hebben op uitvoering van concrete maatregelen, maar ook juridische mogelijkheden.

Hiernaast staat samenwerking tussen de verschillende overheden ook centraal in deze programma's. Zo is het programma Tata Steel 2020-2050 een samenwerking tussen de provincie Noord-Holland en de IJmond gemeenten. Het evalueren van deze samenwerking kan inzichten brengen in wat werkt in de samenwerking tussen overheden rondom complexe industrie en waar ruimte tot verbetering zit.

Inventarisatie van onze wensen voor maatwerk

Voor de uitvoering van de gebiedsgerichte aanpak is maatwerk mogelijk. In aanvulling op het bronnenonderzoek zien wij kansen om een voorstel te doen om verdere kennisleemtes te onderzoeken als onderdeel van de aanpak. Met name omdat wij voorzien dat enkel het bronnenonderzoek niet voldoende zal

zijn om een verband te leggen tussen bronnen (emissies) enerzijds en stoffen in de leefomgeving (immissie) en gezondheidsklachten van omwonenden anderzijds. Hieronder worden de voorgestelde onderzoeken ter aanvulling als maatwerk beschreven. Hierbij is het nog onzeker of deze binnen de scope van de gebiedsgerichte aanpak vallen.

- **Optie 1: Samenstelling fijnstof en cumulatieonderzoek:** onderzoek naar samenstelling van fijnstof in de IJmondregio en dit vergelijken met samenstelling van fijnstof in andere gebieden van Nederland. Nagaan of het mogelijk is om te komen tot normstelling van aanwezige componenten en gezondheidskundige duiding.

Toelichting:

In de brief van de provincie aan I en W staat ook het advies aangaande de effecten van cumulatie van milieubelastende activiteiten (2). In de huidige normstelling en regelgeving wordt hier nog weinig rekening mee gehouden. Het RIVM geeft hierover aan dat er nog weinig wetenschappelijke kennis beschikbaar is. Meer kennis op dit gebied helpt dan om in de regelgeving dit effect mee te laten spelen en daarmee gezondheidswinst te behalen. Dit is relevante kennis voor heel Nederland en de IJmond is de plek bij uitstek om onderzoek te doen omdat er veel soorten emissie en stoffen bij elkaar komen.

Optie 2: Dagboekonderzoek: Volgend uit het eerste briefrapport van het gezondheidsonderzoek van het RIVM in de IJmond is de vraag gerezen aangaande het mogelijk tekortschieten van huidige regelgeving omtrent piekbelasting en cumulatie van effecten van milieubelastende activiteiten (2). Om dit beter in kaart te brengen lijkt een dagboekonderzoek, naast het bronnenonderzoek, een goede manier om een mogelijk verband tussen piekbelasting en de ervaren gezondheidsklachten te onderzoeken.

Toelichting:

Aan de hand van het dagboekonderzoek kan geprobeerd worden te achterhalen of er een verband bestaat tussen de luchtkwaliteit in de IJmond en acute gezondheidsklachten die omwonenden ervaren. De inwoners kunnen een dagboek bijhouden waar ze per dag registreren welke klachten ze ondervinden. Deze klachten worden naast dagelijkse schommelingen in de luchtkwaliteit gezet die worden gemeten in het luchtmeetnet. Het RIVM heeft met een haalbaarheidsstudie reeds aangetoond dat dit onderzoek mogelijk is.

Randvoorwaarden voor een succesvolle uitvoering van de pilot hoogblootgestelden ikv SLA:

- Resultaten beschikbaar binnen afzienbare termijn (twee jaar)
- Het onderzoek gaat bijdragen aan, en biedt een aanvulling op, de vele activiteiten die al in de IJmond opgetuigd zijn: zoals programma Tata Steel, nog vast te stellen programma Luchtkwaliteit en Gezondheid IJmond, pilot ENoses, programma Gezonde Leefomgeving.
- Een coalitie van partners kan worden samengesteld: rijksoverheid, gemeenten, provincie, RIVM, GGD Kennemerland, Omgevingsdiensten en bewoners.
- Beschikbaar zijn van voldoende capaciteit (menskracht, data, kennis) en middelen vanuit de IJmondregio

Wat is in ieder geval nodig?

- Procesbegeleider
- Capaciteit voor uitvoering aanpak en mogelijke aanvullende maatregelen
- Een financiële bijdrage, de pilot wordt voor een deel gefinancierd vanuit het SLA
- Commitment van betrokken partijen. Eventueel gebruikmakend van BO Industrie en Gezondheid IJmond.

Bronnen

1. Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (2021, maart). Uitvoeringsagenda Schone Lucht Akkoord 2021 – 2023. <https://open-pilot.overheid.nl/repository/ronl:a801e8b9-6161-477f-9532-368406b6a8ff/1/pdf/bijlage-1-uitvoeringsagenda-schone-lucht-akkoord.pdf>
2. Provincie Noord-Holland (2021, april 14). Brief aan Staatssecretaris van I W tussentijdse resultaten gezondheidsonderzoek. <https://www.noord-holland.nl/dsresource?objectid=8376081c-afd4-4193-8732-c3992a839ce8&type=PDF>
3. DCMR milieudienst Rijnmond (2010, september). Vervolgonderzoek fijn stof emissies IJmond. https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Gezonde_leefomgeving_Milieu/Projecten/Tata_Steel/Gezondheid_in_de_IJmond/Links_naar_afgeronde_onderzoeken/Vervolgonderzoek_fase_1.org
4. Tata Steel (2021). Roadmap Plus: versneld op weg naar een betere leefomgeving. https://omgeving.tatasteel.nl/assets/user/Publicaties/Roadmap/Brochure_Roadmap_Plus_Tata_Steel.pdf
5. RIVM. Grootschalige Concentratie- en Depositiekaarten Nederland (GCN en GDN). <https://geodata.rivm.nl/gcn/>

Wat kunnen we komende maanden verwachten? En hoe kunnen we daar alvast op inspelen?

- ✓ 3 november webinar 'Cluster Energie Strategie Noordzeekanaalgebied' 20:00 - 21:00
- ✓ Okt/Nov 2021 geurbesluit verwacht (provincie/ OD NZKG)
- ✓ Nov 2021 Roland Berger Rapport komt uit
- ✓ Procedure H2ermes start in nov 2021
- ✓ 25 nov vaststelling Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit
- ✓ Voor 1 december: brief Tweede Kamer met stand van zaken moties
- ✓ Dec/jan 2022 Tweede Kamerdebat, waarschijnlijk over pva/ brief motie (toezegging uiterlijk 1 dec terug te komen) en uitkomst RIVM deel 3
- ✓ Dec 2021 besluitvorming pilot hoog blootgesteld gebied (mogelijke koppeling dagboekonderzoek)
- ✓ Dec/jan 2022 RIVM deel 3 publicatie
- ✓ 15 december volgende BO Industrie en Gezondheid
- ✓ Webinar/ omgevingoverleg? Dec/jan?
- ✓ Begin 2022 Gezondheidsmonitor IJmond GGD (verdieping en analyse van algemene gezondheidsmonitor voor IJmond)
- ✓ Medio 2022 duidelijkheid over hoe NL en Europa omgaat met de WHO advieswaarden?
- ✓ Medio juni 2022 ((onderzoek zou ruim een jaar de tijd kosten)? Afronding Onderzoek naar de risico's voor omwonenden rondom grote industrie van Onderzoeksraad voor de Veiligheid

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 8 juli 2021 11:49
Aan: Frank Dales; Marianne Steijn
CC: Derkje Veurink; [REDACTED] oot
Onderwerp: Aangepaste versie beantwoording raadsvragen
Bijlagen: RV21.033 LGV - GGD rapport Incidentie en prevalentie van kanker in de regio Kennemerland 2004 2018 versie 8 juli.docx; RV21.032 PS - Wijzigingen in het rapport van de GGD over het voorkomen van kanker in Kennemerland versie 8 juli.docx; RV21.034 D66V- Tata Steel en het GGD-rapport versie 8 juli.docx

Hallo Marianne en Frank,

In de bijlage vinden jullie de aangepaste versies van de beantwoording raadsvragen. De wijzigingen zijn zichtbaar, dus hopelijk maakt dat het opnieuw lezen wat makkelijker.

We horen graag of jullie je er zo in kunnen vinden, of aanpassingen nodig zijn.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 13 september 2021 10:27
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Agenda van Strategietafel 16 september 2021
Bijlagen: Agenda van Strategietafel 16 september 2021.docx

Hoi,

Aanstaande donderdag willen we aan de strategietafel met het DT en MT een blik werpen op de ontwikkelingen rondom Tata. De insteek is reflectie. Wat is er allemaal gebeurt en hoe is dat vanuit ieders perspectief beleefd. En vooral ook; welke lessen hebben we nu al geleerd. Ik denk dat de bewondering vanuit de organisatie voor alle inzet heel erg groot is. Dus goed om hier samen even bij stil te staan. Mijn vraag aan jullie is; wie wil en kan hierbij zijn? De strategietafel is online; dit onderwerp staat gepland voor 13:00 – 13:30. Er hoeft geen presentatie gegeven te worden ofzo. Het gaat er gewoon even om om dit met elkaar te delen. Als achtergrondinformatie kunnen we wel de presentatie van het kwartiertje meesturen.

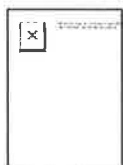
Ik kan me voorstellen dat ik jullie hiermee misschien een beetje overval. Mochten jullie niet aan kunnen sluiten dan zal ik zelf de vertegenwoordiging doen. Maar dat is natuurlijk niet ideaal.

Hartelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 13:10
Aan: [REDACTED] Derkje Veurink; [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: agendapunten voor Tata overleg van woensdag as.
Bijlagen: Kopie van Overzicht actielijnen en moties Tata Steel Aanvullingen DSJM.xlsx; 210921 Invulling rollen Industrie en Gezondheid (002) opm [REDACTED].docx; Concept Programma Gezondheid Luchtkwaliteit IJmond 2021-2025 dd280921.pdf

Goedemiddag

Hierbij de agendapunten en stukken voor het Tata overleg van as. woensdag.

Om te bespreken

- Raad van velsen heeft bij sessie KIO heeft aangegeven om hen en de inwoners nog meer op de hoogte te houden van alle bezigheden rondom Industrie en Gezondheid met tijdlijn etc. Vanuit Beverwijk wordt al gewerkt aan een collegebrief met de laatste stand van zaken moties etc, we bekijken of we daar wellicht een breder IJmond bericht van kunnen maken voor alle 3 de raden. Vraag wie van jullie kan en wil hierin meeschrijven/ helpen?
- Invulling rollen industrie en gezondheid, in de bijlage staat het concept met mijn opmerkingen er alvast in, lijkt me goed deze met elkaar te bespreken en ook de planning concreter te maken voor wanneer we hier een oplossing voor hebben (wordt voor mij steeds lastiger om hier voldoende tijd in te kunnen stoppen omdat het andere werk weer toeneemt). Ben ook heel benieuwd wie uiteindelijk vanuit gezondheid actief aanhaakt voor Velsen?
- wvttk

Ter informatie:

- Vanuit de werkgroep tata steel wordt er gewerkt aan een overzicht van de moties en de tijdlijn (zie bijlage voor laatste versie)
- WHO normen zijn aangescherpt, vraag is hoe we hier als Europa, rijk, provincie en uiteindelijk ook gemeente Velsen mee omgaan, standpunt is eea verder te onderzoeken bij voorkeur nadat de andere overheden het al onderzocht hebben (zie hieronder info van I&W) [REDACTED] heeft hier al iets over opgenomen in programma gezondheid en luchtkwaliteit (zie bijlage)
- Project H2ermes: overleg met [REDACTED] is gepland, daarvoor is eerst nog een ambtelijk overleg met [REDACTED], Tata en Port of Amsterdam
- Planning RIVM deel 3; laatste wat we gehoord hebben is dat we begin november de resultaten kunnen verwachten, ik hoop volgende week een definitieve planning te hebben, wens vanuit IJmond is ook weer 2 webinars te houden en tijdig proactief te informeren wanneer we wat verwachten en bv de webinars zijn.
- Een van de aanbevelingen van RIVM was het doen van een dagboekonderzoek; op dit moment wordt onderzocht hoe we daar opdracht voor kunnen gaan geven, wat dan precies onderzocht moet worden en hoeveel dit gaat kosten (provincie kan dit eventueel eerst voorschieten)
- Volgende BO Industrie en Gezondheid is 27 oktober

Gisteren kwam in onze bijeenkomst ter sprake hoe Nederland omgaat met de nieuwe WHO-advieswaarden voor luchtkwaliteit. Ik heb daar toen wat over gezegd. Eerder zijn er al een paar woorden over opgenomen in het zogenaamde 'BNC-fiche' (een vast format waarin het Kabinet een eerste oordeel over nieuwe voorstellen van de Europese Commissie naar de Tweede Kamer stuurt) met de Nederlandse reactie op het Zero Pollution Action Plan dat de Europese Commissie heeft uitgebracht: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-22112-3157.html>

Met vriendelijke groet,

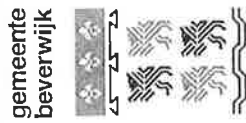
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]

Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

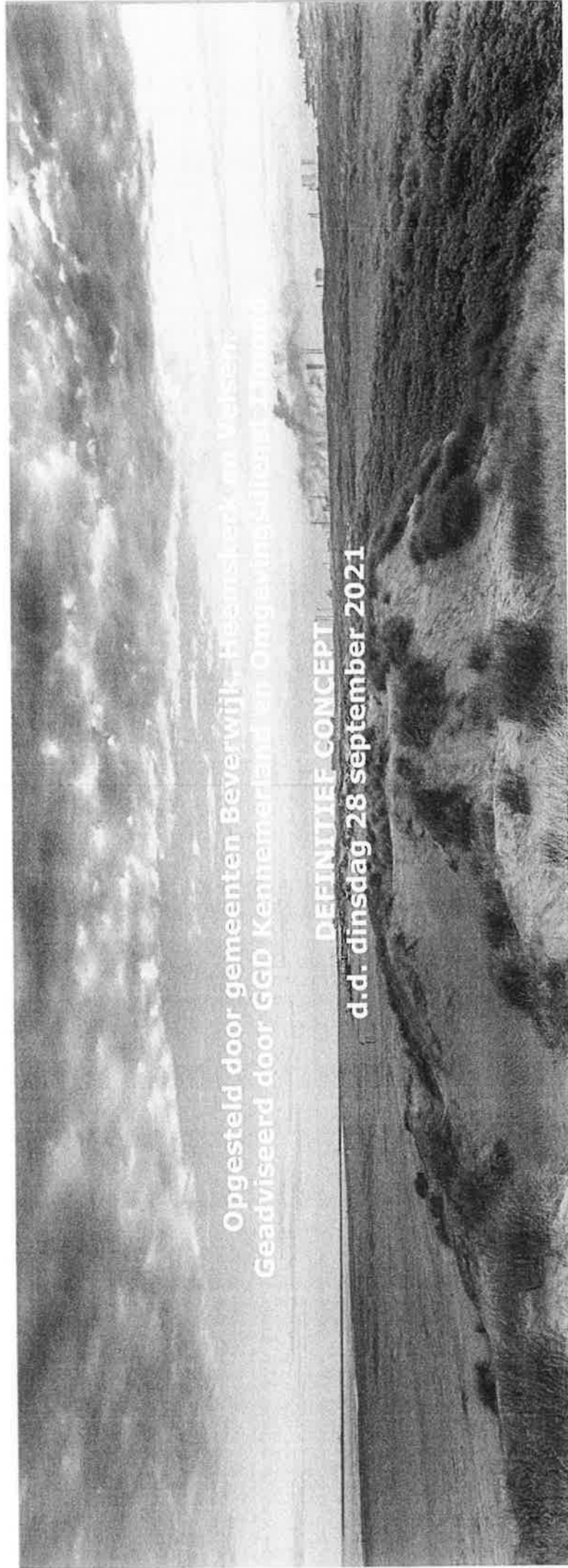
Programma Gezondheid & Luchtkwaliteit IJmond

2021 - 2025

Opgesteld door gemeenten Beverwijk, Heenskerk en Velsen
Geadviseerd door GGD Kennemerland en Omgevingsdienst IJmond

DEFINITIEF CONCEPT

d.d. dinsdag 28 september 2021

Inhoud

Samenvatting	1
Opbouw van het programma	2
Leeswijzer	3
Inleiding	4
1 De achtergrond.....	5
1.1 Het programma: de aanleiding	6
1.2 Gezondheid centraal	6
1.3 Evaluatie Visie Luchtkwaliteit 2017-2021	6
1.4 Relatie met andere beleidsdoelen	7
1.5 Programma aanpak	8
2 Industrie en bedrijvigheid	12
2.1 Industrie en bedrijvigheid: uitleg per maatregel	16
3 Woon- en leefomgeving	19
3.1 Woon- en leefomgeving: uitleg per maatregel	23
4 Mobiliteit	30
4.1 Mobiliteit: uitleg per maatregel	36
5 Scheepvaart	42
5.1 Scheepvaart: uitleg per maatregel	45
6 Tata Steel	47
6.1 Tata Steel: uitleg per maatregel	51
7 Provincie Noord-Holland.....	54
7.1 Provincie Noord-Holland: uitleg per maatregel	58

8	Gebiedsgerichte aanpak in het kader van Schone Lucht Akkoord	62
9	Monitoring en evaluatie.....	65
	Bijlage 1	67

Samenvatting

De gemeenten Beverwijk, Velsen en Heemskerk (hierna IJmond gemeenten), geadviseerd door GGD Kennemerland en Omgevingsdienst IJmond (ODIJmond), zetten in nauw overleg in op een gezamenlijk programma dat zich richt op gezondheid door het verbeteren van de luchtkwaliteit. Door samen te werken, als één overheid, kunnen stappen worden gezet om samen met de inwoners en de bedrijven in de IJmond werk te maken van een gezonde en leefbare omgeving. In dat kader is recent 'Onze visie op een gezondere leefomgeving IJmond' en het Programma Tata Steel 2020 – 2050 door de IJmond Gemeenten en Provincie Noord-Holland vastgesteld. Tata Steel is echter niet de enige bron in de IJmond. Er vinden ook emissies naar de lucht plaats als gevolg van wegverkeer, overige bedrijven, scheepvaart en woonomgeving. De bijdragen van deze bronnen zijn ten opzichte van de emissies van Tata Steel klein, echter het is belang om ook voor deze bronnen een extra inspanning te leveren om de gezondheid en luchtkwaliteit in de IJmond te verbeteren. Dit programma zet daarom in op bredere mogelijkheden om de gezondheid en luchtkwaliteit in de IJmond te verbeteren, door te richten op intensivering van beleid en maatregelen binnen gemeentelijke bevoegdheden op het gebied van industrie en bedrijvigheid, woon- een leefomgeving, mobiliteit en scheepvaart.

Opbouw van het programma

Het programma is opgebouwd uit 5 thema's waarin voor een periode van vier jaar extra acties en impulsen op reeds lopende programma's ter verbetering van de gezondheid en luchtkwaliteit zijn opgenomen. Het betreft inspanningen bij de overige bedrijven in de IJmond, het wegverkeer, de scheepvaart en de bebouwde (woon) omgeving. Een extra hoofdstuk is gewijd aan de acties die voortkomen uit de gebiedsgerichte aanpak in het kader van het Schone Luchtakkoord dat begin 2020 door alle IJmond gemeenten en provincie Noord-Holland is ondertekend.

Het is van belang te benadrukken dat dit programma niet op zichzelf staat. Verbeteren van de luchtkwaliteit is nauw verweven met andere beleidsdoelen zoals het Klimaatakkoord, de stikstofaanpak, lokale- en regionale verkeers- en vervoersplannen en de regionale energiestrategie.

Bedrijven

In dit hoofdstuk staan acties beschreven die er toe moeten leiden dat emissies bij bedrijven¹ worden teruggebracht en in het bijzonder de emissies van Zeer Zorgwekkende Stoffen. Aanscherpen van vergunningen waar mogelijk en intensiveren van toezicht zijn de belangrijkste acties in dit hoofdstuk.

Woon- en leefomgeving

In de Omgevingswet krijgt gezondheid een prominente rol. Vooruitlopend op het in werking treden van de Omgevingswet wordt voorgesteld om beleid op te stellen en een pilot uit te voeren zodat gezondheid een vaste plek kan krijgen in de ruimtelijke ordening. Hiermee kan de leefomgeving gezonder

worden gemaakt door bij iedere ruimtelijk beoordelingsplan, gezondheid mee te wegen en de omgeving zo in te richten dat deze de gezondheid niet alleen beschermt, maar juist bevordert en mensen uitnodigt tot gezond gedrag. Dit is belangrijk, omdat wanneer er wordt voldaan aan gezondheidsnormen, nog steeds gezondheidsschade kan optreden. Daarnaast wordt voorgesteld om burgers met open haarden en houtkachels intensiever voor te lichten over de wijze van stoken in relatie tot weersomstandigheden.

Mobiliteit

Zowel provincie Noord-Holland als de IJmondgemeenten hebben programma's opgezet om de automobilititeit terug te dringen, door het stimuleren van alternatieven zoals fiets en OV gebruik. Daarnaast wordt ingezet op het toepassen van schonere brandstoffen. In dit hoofdstuk zijn dan ook legio reeds lopende projecten beschreven die de komende jaren kunnen worden geïntensiveerd.

Scheepvaart

Veel havens in de IJmond zijn inmiddels voorzien van walstroom. Met name de binnenvaart en visserij maken hier gebruik van. Voor zeeschepen (bulk-, container- en cruisevaart) is er geen wereldwijde standaard voor walstroom. Ten aanzien van de scheepvaart wordt ingezet op schone brandstoffen, verkenning met havenbedrijven voor differentiatie van havengelden (vuile schepen betalen meer havengeld), mogelijke regulering via havenverordeningen en het intensiveren van walstroomvoorzieningen.

¹ Hieronder vallen alle bedrijven in de IJmond met uitzondering van de bedrijven genoemd in bijlage 1.

Leeswijzer

In **hoofdstuk 8** leest u over het Schone Lucht Akkoord (SLA) en de relatie daarvan tot dit programma, waarna we in **hoofdstuk 9** beschrijven hoe monitoring en diverse onderzoeken een plaats krijgen in dit programma.

Na de **inleiding** beschrijft **hoofdstuk 1** de achtergrond van dit programma: de aanleiding, de link met het thema gezondheid, een terugblik op de door de IJmondgemeenten opgestelde Visie Luchtkwaliteit 2017-2021 en de relatie met andere beleidsdoelen. Ook lichten we toe waarom voor een programma gekozen is en geven we een toelichting op de grootschalige concentratie kaarten (GCN).

In **hoofdstuk 2 tot en met 5** kunt u lezen welke concrete maatregelen en projecten de IJmondgemeenten in het programma hebben opgenomen. De mogelijke maatregelen en projecten zijn ingedeeld naar thema. Per thema vindt u een tabel met daarin overzichtelijk opgenomen de impulsen die per thema kunnen worden gegeven om te komen tot een verbetering van de gezondheid en luchtkwaliteit. De tabel wordt gevolgd door een uitgebreidere tekstuele toelichting per maatregel/project.

In **hoofdstuk 6** krijgt u een overzicht van de maatregelen en acties die de IJmond gemeenten nemen ten aanzien van het staalbedrijf Tata Steel. Een deel van deze acties zijn reeds opgenomen in het Programma Tata Steel.

In **hoofdstuk 7** krijgt u een kort overzicht van beleidsintenties en programma's die de provincie Noord-Holland uitvoert en die daarmee een positieve bijdrage leveren aan een gezondere leefomgeving in de IJmond. Ook lichten we de rol toe die Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG) heeft in onze regio. Het hoofdstuk maakt geen onderdeel uit van de formele context van het programma Luchtkwaliteit en gezondheid IJmond.

Inleiding

In de IJmond is de aandacht voor gezondheid en luchtkwaliteit nog nooit zo groot geweest als nu. De IJmond is een milieu belast gebied waar overheden met verschillende aanpakken en beleid een positieve bijdrage willen leveren aan de gezondheid en een betere luchtkwaliteit. Toenemende bezorgdheid over gezondheid en leefbaarheid, in relatie tot de luchtkwaliteit in de IJmond, vragen om een actieve overheid die maatregelen treft om de luchtkwaliteit te verbeteren. Dit maakt dat de IJmondgemeenten inzetten op een gezamenlijk programma die zich richt op zowel gezondheid als luchtkwaliteit. Dit programma is opgesteld in nauw overleg met provincie Noord-Holland, Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, GGD Kennemerland en Omgevingsdienst IJmond, zodat we elkaar kunnen versterken waar er raakvlakken zijn.

Door samen te werken op dit thema, als één overheid, kunnen stappen worden gezet om samen met onze inwoners en bedrijven werk te maken van een gezonde en leefbare IJmond. Een van de resultaten van die samenwerking is het Programma Tata Steel 2020-2050. Daarnaast werken partijen intensief samen op het gebied van onderzoek en monitoring. Voorbeelden hiervan zijn de opdracht aan het RIVM om een meerjarig gezondheidsonderzoek uit te voeren en het beheer van het luchtmeetnet in de IJmond.

N naast het voornoemde programma Tata Steel wordt het initiatief genomen om onderliggend programma op te stellen waarin we de acties voor de komende jaren uitwerken voor de overige bronnen, zoals emissies van wegverkeer, industrie, scheepvaart en woonomgeving.

N naast de emissies van Tata Steel is het van belang om ook deze bronnen actief te beschouwen en te komen met maatregelen die bijdragen aan verbetering van de gezondheid en luchtkwaliteit in de IJmond. Dit programma richt zich dan ook op het uitvoeren van concrete maatregelen voor een periode van vier jaar waarbij de thema's gezonde leefomgeving en het toewerken naar het behalen van WHO advieswaarden in 2030 centraal staan. Het betreft een pakket aan maatregelen waar de IJmondgemeenten in de meeste gevallen direct invloed op hebben.

1 De achtergrond

In dit hoofdstuk schetsen we de achtergrond en aanleiding van dit programma, evalueren we de door de IJmondgemeenten, opgestelde lopende Visie Luchtkwaliteit 2017-2021 en gaan we verder in op de opzet van dit programma en de samenhang met ander beleid dat zich richt op verbetering van gezondheid en luchtkwaliteit.

1.1 Het programma: de aanleiding

“Schone lucht is van levensbelang, voor iedereen. Luchtverontreiniging behoort tot de belangrijkste risicofactoren voor de gezondheid, in dezelfde orde van grote als overgewicht. Gemiddeld leven Nederlanders door luchtverontreiniging 9 maanden korter en jaarlijks overlijden circa 11.000 mensen vroegtijdig als gevolg van blootstelling aan luchtverontreiniging.”

Met deze inleiding begint het “Schone Lucht Akkoord” (SLA) dat op 13 januari 2020 door staatssecretaris Van Veldhoven is opgezet en ondertekend door 9 provincies en 46 gemeenten, waaronder de provincie Noord-Holland, gemeenten Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest en Velsen. En niet voor niets. Gemeenten en provincie maken zich zorgen over de luchtkwaliteit in de IJmond en de gezondheid van haar inwoners. Met de ondertekening van het akkoord hebben partijen zich verbonden aan het streven naar een

permanente verbetering van de luchtkwaliteit om gezondheidswinst voor iedereen in de IJmond te realiseren en waarbij wordt toegewerkt naar de WHO advieswaarden voor stikstofdioxide en fijnstof in 2030. Dit betreft de WHO advieswaarden die ten tijde van de ondertekening van het Schone Lucht Akkoord golden. Naast het behalen van de WHO advieswaarden willen partijen ook een gezondere leefomgeving realiseren. Een leefomgeving met minder hinder, minder zeer zorgwekkende stoffen, een gezondere leefstijl en betrokkenheid van en communicatie met bewoners. En daarmee moet in de

IJmond de balans doorslaan naar een betere luchtkwaliteit en een gezondere leefomgeving.

1.2 Gezondheid centraal

Concentraties luchtverontreiniging leiden tot schade aan de gezondheid. Zelfs ook onder de Europese grenswaarden en onder de WHO advieswaarden heeft luchtverontreiniging nog gezondheidseffecten. Gezondheid en gezonde leefomgeving is dan ook het belangrijkste uitgangspunt van dit programma. Met het uitgevoerde milieubeleid en het stelsel van milieuwetgeving is in Nederland in de afgelopen 30 jaar veel milieuwinst geboekt, maar er is nog veel te verbeteren. Aandacht voor aspecten als hinder, bezorgdheid, communicatie en mogelijkheden om de gezondheid te verbeteren, maken deel uit van dit programma. Voor een verbinding tussen gezondheid, milieu en ruimte is in ieder geval een brede definitie van gezondheid nodig. Een definitie die zich breed van gezondheidsbescherming naar gezondheidsbevordering en leefstijl, met positieve gezondheid als insteek. Gezondheidsaspecten worden daarom integraal meegenomen in de thema's van dit programma. Gezondheid integraal in plaats van sectoraal meenemen in beleid is een uitdaging in toekomstig beleid. Met dit programma leggen we daarvoor een basis.

1.3 Evaluatie Visie Luchtkwaliteit 2017-2021

Met dit programma Gezondheid & Luchtkwaliteit geven de IJmondgemeenten onder meer een impuls aan de lopende acties en projecten uit de lopende Visie Luchtkwaliteit 2017 – 2021. Al vanaf 2012 werken de IJmondgemeenten samen aan het verbeteren van de luchtkwaliteit op basis van meerjarenprogramma's (visies). De uitvoering heeft zich met name gericht op activiteiten waar gemeenten gericht invloed op uit kunnen oefenen zoals autoverkeer, bedrijven, bewoners en scheepvaart.

Onderstaand leest u op hoofdlijnen een opsomming van de belangrijkste activiteiten die in de afgelopen jaren in gang zijn gezet:

- Gemeenten en Omgevingsdienst IJmond hebben samen met het bedrijfsleven het programma IJmond Bereikbaar opgezet. Een van de hoofdoelen van IJmond Bereikbaar is het terugdringen van emissies van het autoverkeer door het stimuleren van werknemers om gebruik te maken van de fiets voor het woon- werkverkeer. Inmiddels zijn er per dag 5.500 auto's uit de spits, is er een fiets community ontstaan van meer dan 3.500 actieve fietsers die met elkaar 10,2 miljoen kilometer per jaar fietsen.
- Gemeenten hebben in de afgelopen jaren actief ingezet op het realiseren van walstroomvoorzieningen in de havens zodat schepen geen stroom meer hoeven op te wekken met hun dieselmotoren.
- Er is actief toezicht gehouden op het voorkomen van stofemissies bij bulkopslag op- en overslagbedrijven.
- Een eerste verkenning met een bunkervoorziening voor toepassing van LNG voor de binnenvaart is in gang gezet.
- Een doorfietsroute IJmond wordt gerealiseerd.
- De tweede veerpont vaart overdag en is op schonere brandstoffen gaan varen.
- Het gebied rondom de Velsertaverse is gelijktijdig met de reconstructie van de Velsertunnel gereconstrueerd zodat het verkeer op deze plek veel beter doorstroomt met als gevolg minder filevorming en dus ook minder uitstoot.
- Vanuit de Regionale Mobiliteitsvisie IJmond is een maatregelenpakket uitgevoerd die eveneens de doorstroming van verkeer op knelpunten bevordert.
- Bedrijven met grote stookinstallaties zijn gecontroleerd op uitstootnormen.

Veel van bovengenoemde initiatieven lopen de komende jaren door. In de volgende hoofdstukken stellen de IJmondgemeenten voor deze initiatieven een impuls te geven zodat een belangrijke bijdrage kan worden geleverd aan het behalen van de WHO doelstellingen in 2030.

1.4 Relatie met andere beleidsdoelen

Dit programma staat niet op zichzelf. De initiatieven en de acties zijn nauw verweven met andere beleidsdoelen. Zo zorgen het Klimaatakkoord, de stikstofaanpak, lokale verkeer- en vervoersplannen, de regionale energiestrategie en verduurzaming van mobiliteit ook voor gezondheidswinst door schonere lucht. De IJmond gemeenten hebben ambities geformuleerd op deze thema's en deze worden de komende jaren tot uitvoering gebracht.

Om de vier jaar stellen de IJmondgemeenten een actieplan "geluid" op waarin maatregelen zijn uitgewerkt voor het terugbrengen van geluidsemissies. In 2018 zijn per gemeenten de actieplannen vastgesteld. Maatregelen die zich specifiek richten op verkeerslawaai zullen lokaal eveneens effecten hebben op het verbeteren van gezondheid en luchtkwaliteit. Maatregelen om het verkeerslawaai te verminderen op het niveau van de bron gaan vaak samen met winst op het gebied van luchtkwaliteit (en omgekeerd), ook kunnen gezondheidsaspecten daarbij integraal worden meegenomen. Voorbeelden van maatregelen zijn geluidsschermen, maatregelen aan industriële bronnen zoals geluidsdempers en geluidsaft. Deze actieplannen zijn o.a. te vinden op <https://www.odijmond.nl/thema's/geluid/actieplan-geluid/>.

Momenteel wordt een nieuwe regionale nota gezondheidsbeleid opgesteld. Daarin worden de volgende gezondheidsvraagstukken uitgewerkt: Gezondheid in de fysieke en sociale leefomgeving,

gezondheidsachterstanden verkleinen, de druk op het dagelijks leven van jeugd en jongvolwassenen, vitaal ouder worden, leefstijlthema's uit het landelijk preventieakkoord en de impact van het coronavirus. Uitgangspunt van de nota is dat de kwaliteit en de inrichting van de leefomgeving invloed hebben op de gezondheid. Een gezonde fysieke leefomgeving is onlosmakelijk verbonden met ruimtelijke ordening en bestaat uit twee pijlers: gezondheidsbevordering (fysiek en sociaal) en gezondheidsbescherming (fysiek).

De IJmond kent ook een dilemma tussen economische ontwikkelingen en het verbeteren van de leefomgeving. De milieuruimte is zeer beperkt. Er zijn diverse ambities zoals de groei van de maakindustrie waarbij ook verkeers- en scheepvaartbewegingen zullen toenemen, het ontwikkelen van een haventerreinen op de plek van de Averijhaven, de tweede grote zeesluis die binnenkort in gebruik wordt genomen en de ontwikkeling van de IJmond als energy hub. Dit kunnen bijtende ambities zijn die zorgvuldig in het beleid van de gemeenten en provincie moeten worden afgewogen en vragen om een duurzame ontwikkeling om te voorkomen dat effecten van nu te nemen maatregelen te niet worden gedaan.

Dit dilemma komt aan de orde bij het opstellen van de Omgevingsvisies binnen de gemeenten. In het kader van de Omgevingswet krijgen de gemeentelijke overheden meer bestuurlijke afwegingsruimte bij ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving. De IJmondgemeenten werken op dit moment aan de contouren voor het opstellen van een Omgevingsvisie voor hun gemeente. Deze gaat andere in op de samenhang tussen ruimte, milieu, water, verkeer en vervoer. Voor een gezonde Omgevingsvisie is het van belang dat gemeenten in hun afweging expliciet aandacht besteden aan gezondheid in relatie tot luchtkwaliteit, economie en een gezonde

leefomgeving in het algemeen en dit regionaal met elkaar afstemmen. Er kunnen voor verschillende gebieden andere ambities gelden of er kan prioriteit gegeven worden aan bepaalde gebieden waar gezondheid een belangrijk aandachtspunt is.

1.5 Programma aanpak

In dit programma formuleren de IJmondgemeenten maatregelen die leiden tot een gezondere leefomgeving en een betere luchtkwaliteit. Het programma richt zich vooral op de stoffen stikstofdioxide en fijnstof (PM10 en PM2,5). De bronnen van PM10 en PM2,5 komen in grote mate overeen; industrie, landbouw en verkeer. Om deze reden zullen de maatregelen gericht op PM10 ook een gunstig effect hebben op de afname van PM2,5. Het gaat hier om maatregelen waar de gemeenten direct of indirect invloed op kunnen uitoefenen, omdat ze bijvoorbeeld bevoegd gezag zijn of de uitvoerende partij. Bij maatregelen waar de gemeenten dit niet zijn, is er sprake van bijvoorbeeld een lobby-aanpak of overleg met andere partijen zoals provincie en het Rijk. Vanwege de complexiteit in de samenhang van de maatregelen, willen de IJmondgemeenten de uitvoering en coördinatie van de maatregelen en projecten volgens een programma aanpak vormgeven.

1.6 Grootschalige Concentratiekaarten Nederland (GCN)

Om gerichte beleidsmaatregelen te nemen is het van belang om de bron van de luchtverontreiniging en de blootstelling hieraan lokaal te achterhalen. De immissie (wat zit er in de lucht die je inademt) is niet hetzelfde als de uitstoot (emissie). De emissie betreft de uitstoot vanuit een bron, bijvoorbeeld een bedrijf of een auto. De immissie betreft de concentratie op leefniveau, in de lucht die wij inademen. Die laatste is afkomstig van een veelheid aan bronnen, veraf en dichtbij. Hierin kunnen reacties tussen de verschillende stoffen hebben plaatsgevonden.

RIVM monitoring

Lokaal wordt de luchtkwaliteit gemeten. Metingen worden verricht om de ontwikkeling van de luchtkwaliteit te volgen, de bijdrage van lokale bronnen te kunnen volgen en om te kunnen toetsen aan grens- en streefwaarden. Jaarlijks monitort het RIVM voor het hele land honderden rekenpunten die geïkt worden met tientallen meetpunten voor de luchtkwaliteit. Die gegevens worden gebruikt bij het samenstellen van de Grootchalige Concentratiekaarten Nederland (GCN) voor alle wettelijk genormeerde componenten (o.a. PM10 +PM2.5, NOx). Om GCN kaarten te kunnen maken is informatie beschikbaar over de uitstoot en karakteristieken van alle bronnen in binnen- en buitenland wat resulteert in de concentratiebijdrage van luchtverontreiniging voor elke vierkante kilometer in Nederland. Deze worden jaarlijks door het RIVM opgesteld en geven een beeld van de concentratie van de belangrijkste componenten van luchtverontreiniging in Nederland op een schaal van 1x1 km.

Uitstoot en concentratie Beverwijk

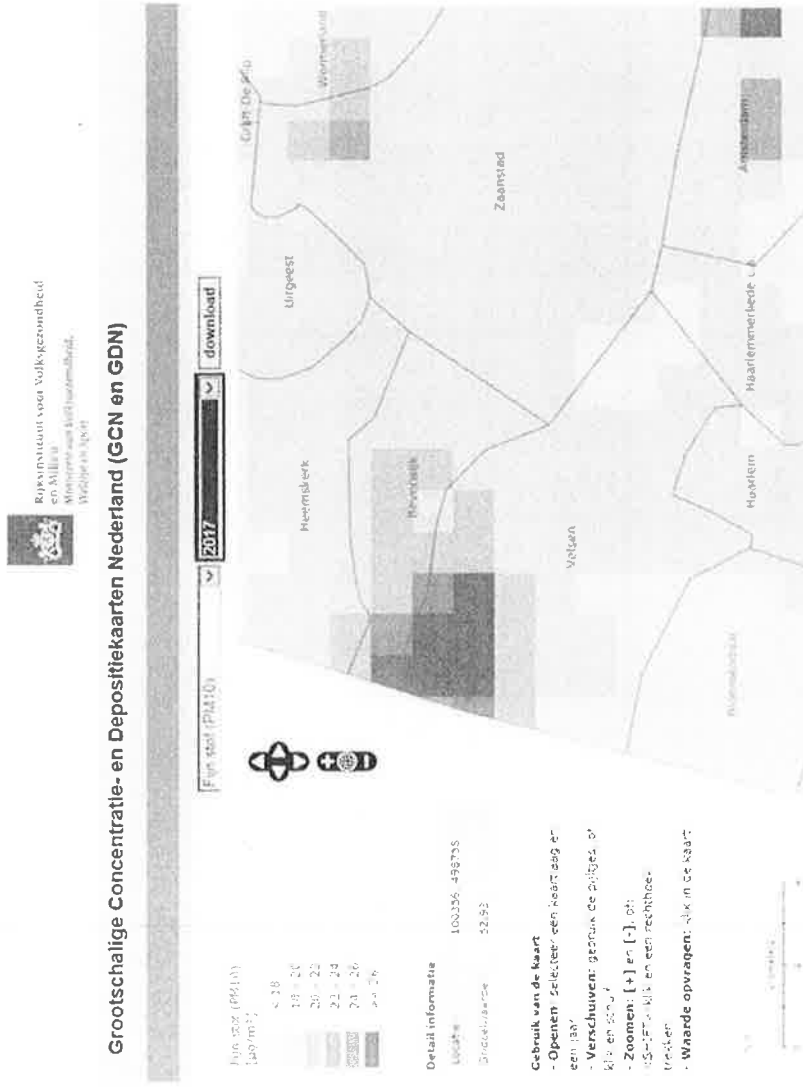
De luchtkwaliteit in de IJmond is opgebouwd uit het fijn stof van de lokale bronnen, de rest van Nederland en het buitenland. In deze paragraaf wordt vooral naar de uitstoot (emissie en immissie) van de lokale bronnen gekeken. Voor het Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit zijn is de lokale uitstoot het meest relevant aangezien de maatregelen hierop gericht zijn. Echter, de achtergrondconcentratie (bronnen vanuit de rest van Nederland en het buitenland) bepaald de luchtkwaliteit in de IJmond voor een aanzienlijk deel. Op basis van de meetnetrapportage 2020 IJmond blijkt dat de achtergrondconcentratie circa 60% van de PM10 concentratie in Wijk aan Zee bepaald. Voor Beverwijk is het aandeel van de achtergrondconcentratie circa 75% van de PM10 concentratie.

Op basis van de data van het RIVM uit 2016 is de bijdrage aan uitstoot en concentratie van de meest relevante bronnen (GCN-sector) voor bijvoorbeeld de gemeente Beverwijk berekend en op kaart gezet door GGD Amsterdam voor de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid, in samenwerking met GGD Kennemerland en Omgevingsdienst IJmond. Het RIVM stelt, vanaf najaar 2018, de voor de blootstelling belangrijkste bronbijdragen per gemeente via hun eigen GCN-website beschikbaar. De sectorale bijdrage (=bronbijdrage) aan de concentratie geeft niet alleen de bijdrage uit de gemeente (of het km² vakje zelf), maar van alle bijdragen uit Nederland. Hoe 'unieker' de bron, hoe duidelijker de koppeling is tussen uitstoot en lokaal verhoogde concentraties. Als men exact wil weten wat de bijdrage is van een lokale bron aan de concentratie, dan moeten hiervoor aparte modelberekeningen worden uitgevoerd.

Primair fijnstof ontstaat door wrijving. Denk bijvoorbeeld aan het malen van stoffen in de industrie door mengvoeder- of chemiebedrijven, verbranding van fossiele brandstoffen als kolen, olie en gas. Dit primair fijnstof komt rechtstreeks als stofdeeltjes in de lucht. De lokale uitstoot van primair fijnstof wordt in de gemeente, gemiddeld, voor ruim de helft bepaald door de uitstoot van Tata Steel. Het merendeel is het gevolg van opwaaiend stof van opslag en wegen. De emissies uit schoorstenen en fabriekshallen (puntbronnen en diffuus) dragen minder bij aan de PM10 concentratie in Beverwijk omdat deze emissies door de grotere uitworphoogte over een groter gebied verspreid worden.

Wegverkeer is, volgens de destijds in de rapportage gemaakte berekening, verantwoordelijk voor ruim 1% van de lokale emissie van PM10 in de gemeente Beverwijk, maar de impact op leefniveau (immissie) is 10% van de concentratie afkomstig van lokale bronnen. Dit is een gevolg van de lage

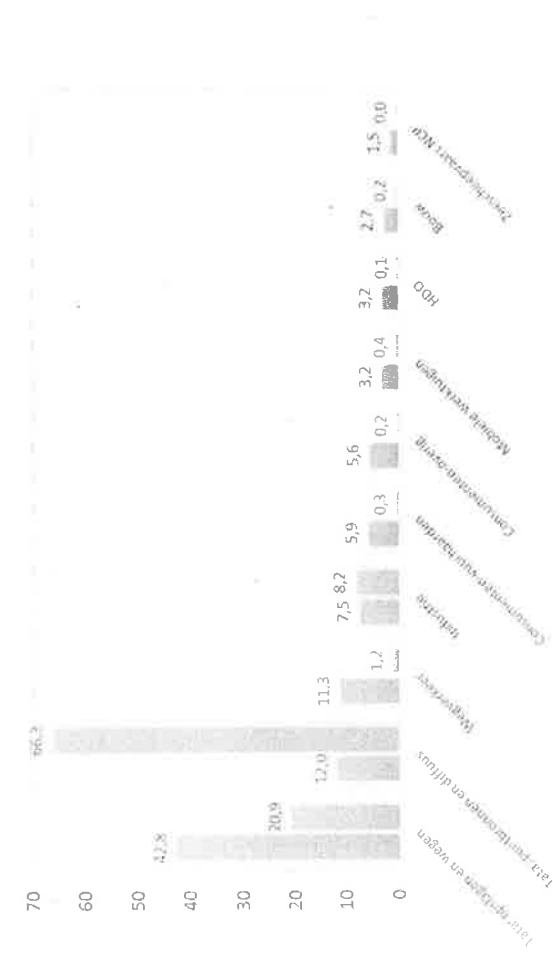
uitworphoogte en van verkeer waardoor de uitstoot eerder in de leefomgeving terecht komt. Overige industrie staat in de gemeente Beverwijk op de vierde en consumenten-vuurhaarden (houtstook) op de vijfde plaats voor wat betreft de bijdrage aan de PM10 concentratie.

Getoonde afbeeldingen zijn van een aantal jaar geleden, en het voornemen is om jaarlijks een update te laten maken met behulp van de meest recente data en inzichten.

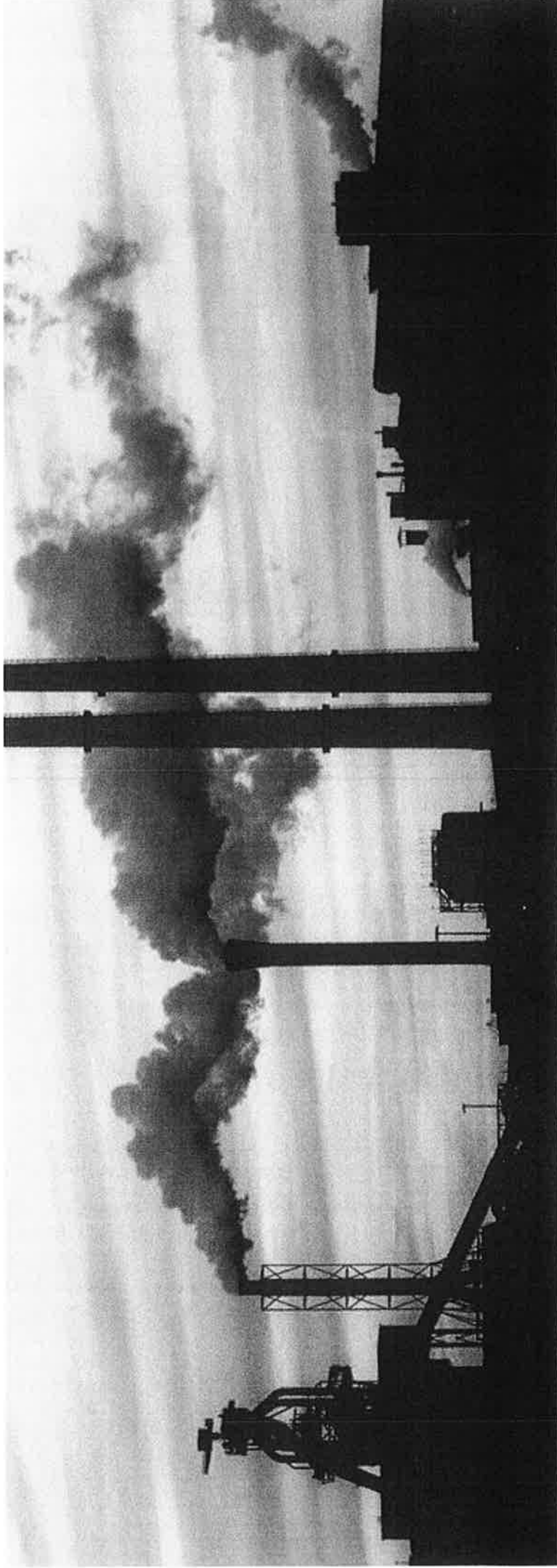
Beverwijk, bijdrage bronnen (%) aan PM10 concentratie en emissie

Concentratiebijdrage (%) Emissiebijdrage (%)

Onderstaande figuur geeft een overzicht van de relatieve bijdrage aan de emissie en concentratie van verschillende bronnen in Beverwijk. De emissie betreft de uitstoot vanuit een bron, bijvoorbeeld een bedrijf of een auto. De immissie betreft de concentratie op leefniveau, in de lucht die wij inademen. Die laatste is afkomstig van een veelheid aan bronnen, vanaf en dichtbij.

De term relatieve emissie betekent dat er enkel is gekeken naar de uitstoot van lokale bronnen; de achtergrondconcentratie (uitstoot rest van nederland en buitenland) is hierin niet meegenomen. Bijna 90% van de lokale PM10 emissie is volgens de hier gebruikte rekenmethode afkomstig van Tata Steel: twee derde als gevolg van puntbronnen en diffuus (verbrandings- en procesemissies) en zo'n 20% als gevolg van opwaaiend stof (opslagen en wegen). Basismetalaal Tata draagt in totaal 2,9 µg/m3 bij aan de PM10 concentratie in Beverwijk, ofwel 55% van de primaire PM10 immissie afkomstig van alle lokale bronnen.

2 Industrie en bedrijvigheid

De regio IJmond is een uniek gebied in Nederland waar het spanningsveld tussen leefbaarheid en economische ontwikkeling dagelijks wordt ervaren. De aanwezige (zware) industrie², mobiliteit, scheepvaart en luchtvaart vragen elk om hun eigen fysieke- en milieuruimte in het gebied, en wedijveren met andere functies in hetzelfde gebied: wonen, werken, recreëren en verblijven. De uitdaging is om de balans te laten doorslaan naar verbeteren van de gezondheid, leefbaarheid en de luchtkwaliteit in de IJmond.

Naast Tata Steel zijn, geconcentreerd op de verschillende bedrijventerrein in de IJmond, veel bedrijven die eveneens een nadelig effect hebben op de luchtkwaliteit. Het betreft emissies van stookinstallaties, afzuigsystemen bij maakprocessen waarbij koolwaterstoffen vrijkomen en in voorkomende gevallen Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). Indirect komen emissies vrij vanwege de aan- en afvoer van grondstoffen en eindproducten. Hoofdstuk 6 behandelt de acties van de IJmond Gemeenten ten aanzien van Tata Steel.

² Dit hoofdstuk richt zich op alle bedrijven in de IJmond met uitzondering van de bedrijven genoemd in bijlage 1.

Nr.	Algemene beschrijving	Gewenste resulta(a)t(en)	Uitvoering door	Fase uitvoering	Benodigde partners ter consultatie, medewerking en/of samenwerking	Invloedsfeer
1	Intensiveren toezicht en handhaving bulkopslag op- en overslagbedrijven die onder bevoegdheid IJmondgemeenten vallen	Afname overlast dan wel klachten veroorzaakt door op- en overslagbedrijven	ODIJmond	Nieuwe maatregel	IJmond gemeenten, GGD	Binnen gemeentelijke bevoegdheid
2	Actualiseren milieuvergunningen en scherp te vergunnen op de Best Beschikbare Technieken	Toepassen kennis verkregen via Pilot Industrie. Inventarisatie en actualisering bedrijven met impact op luchtkwaliteit	ODIJmond	Nieuwe maatregel	IJmond gemeenten, GGD	Binnen gemeentelijke bevoegdheid
3	Intensiveren terugdringen van toepassing van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) in de industrie (onder bevoegdheid Gemeenten)	Uitvoeren van een inventarisatie van ZZS stoffen bij de industrie. In de jaren 2020-2021. Vervolgens wordt ingezet op minimalisering van de uitstoot van deze ZZS stoffen	ODIJmond	Nieuwe maatregel	Bedrijfsleven, GGD	Binnen gemeentelijke bevoegdheid
4	Onderzoek naar mogelijkheden om gezondheidsparagraaf op te nemen in datarapportages luchtkwaliteit IJmond	Paragraaf in datarapport vanaf 2021	ODIJmond	Nieuwe maatregel	Provincie Noord-Holland, GGD	Binnen gemeentelijke invloedsfeer
5	Intensiveren van stimulering verbetering stookgedrag bedrijven door inzet datalogger	Informatie moet worden opgehaald. Op welke manier gaan wij intensiveren?	ODIJmond	Nieuwe maatregel	Bedrijfsleven	Binnen gemeentelijke invloedsfeer

6	Intensivering toezicht op onderhoud en keuring stookinstallaties bij industrie en bedrijven	Aanschrijven alle bedrijven in bedrijvenbestand met stookinstallatie van > 100 KW. Benodigde keuringen zijn bij alle bedrijven uitgevoerd.	ODIJmond	Maatregel is in uitvoering	Bedrijfsleven	Binnen gemeentelijke invloed sfeer
7	Intensiveren van controles op het treffen van energiebesparende maatregelen in het bijzonder op erkende maatregelen bij stookinstallaties	Erkende maatregelen toegepast op stookinstallaties	ODIJmond			
8	Inkoopbeleid voor diensten en werken emissievrij		Nieuwe maatregel	IJmond gemeenten, zorginstellingen	Binnen gemeentelijke invloed sfeer	
9	Analyse geurklachten bedrijven onder bevoegdheid gemeenten	Aanbestedingscriteria ten aanzien van luchtkwaliteit opgenomen in inkoopbeleid voor diensten en werken bij gemeenten (voorbeeldfunctie)	IJmond gemeenten	Nieuwe maatregel	Rijk	Binnen gemeentelijke invloed sfeer

Bovenstaande tabel geeft het overzicht van maatregelen binnen het thema Industrie en bedrijvigheid. De tabel geeft een algemeen overzicht van de maatregel, waarna per maatregel nadere uitleg volgt.

2.1 Industrie en bedrijvigheid: uitleg per maatregel

1. Intensiveren toezicht en handhaving bulkopslag op- en overslagbedrijven die onder bevoegdheid IJmondgemeenten vallen

Naast Tata Steel zijn er in de IJmond diverse bedrijven die bulkgoederen op- en overslaan. Deze bedrijven kunnen stofoverlast veroorzaken. Deze bedrijven zijn meestal in de havengebieden. Een voorbeeld hiervan zijn de bedrijven gelegen aan Zuiderkade in Beverwijk waar activiteiten zijn met bulk op- en overslag. De komende jaren zal het toezicht op stofemissies bij deze bedrijven worden aangescherpt. Hinder door en blootstelling aan stof willen we zoveel als mogelijk verminderen, ook in verband met gezondheid.

2. Actualiseren milieuvergunningen en scherp te vergunnen op de Best Beschikbare Technieken

In het Schone Lucht Akkoord (SLA) is de doelstelling opgenomen om bij de nieuwe of geactualiseerde vergunningen die vanaf 2020 worden afgegeven, emissie-eisen op te nemen die zo dicht mogelijk aan de onderkant van de BBT-range liggen. Het begrip Beste Beschikbare Technieken (BBT) staat voor de meest doeltreffende methoden die technisch en economisch haalbaar zijn om emissies en andere nadelige gevolgen voor het milieu van een bedrijf te voorkomen. Het doel van deze maatregel is om te komen tot een geactualiseerd vergunningsbestand waardoor de negatieve effecten van het bedrijfsleven op de gezondheid en luchtkwaliteit verder wordt beperkt. Daarnaast willen we aandacht geven aan hinder, ook een belangrijk gezondheidsaspect.

Voor IPPC installaties die in het RIE (richtlijn industriële emissies) zijn aangewezen is de BBT (Best Beschikbare Technieken) veelal voorgeschreven in BREF's ((BAT (Best Available Techniques) Reference documents)). Het

bevoegde gezag dient er zorg voor te dragen dat de inhoud van de BREF in de vergunning is geïmplementeerd. In de IJmond zijn meerdere inrichtingen en straks milieubelastende activiteiten aanwezig die onder het IPPC vallen en waarvoor BREF's zijn opgesteld. Voor een aantal inrichtingen in de IJmond de onder het IPPC vallen heeft GS de VTH-taken aan de ODIJmond gemandateerd, denk aan: Averijhaven, Schrootbedrijf Riwald, Scheepssloperij Treffers. Voor al inrichtingen waar IPPC activiteiten plaatsvinden is/wordt in de vergunning aangesloten bij de BREF's waardoor BBT in de vergunning is voorgeschreven.

Voor een aantal andere inrichtingen is GS bevoegde gezag en zijn de VTH-taken (vergunningverlening-, toezicht- en handhavingstaken) gemandateerd aan de OD NZKG, denk aan Tata Steel, Lindegas, Crown & Van Gelder, NUON, Harsco.

Er zijn ook inrichtingen waar geen IPPC installaties aanwezig zijn, die wel vergunningplichtig zijn en waarvoor de gemeente bevoegde gezag is. De voorschriften om emissies naar de lucht te voorkomen dan wel zoveel mogelijk te voorkomen staan tegenwoordig (sinds 2018) voor deze inrichtingen niet meer in de vergunning maar in het Activiteitenbesluit milieubeheer. Het Activiteitenbesluit milieubeheer wordt opgesteld door het Rijk en bevat voorschriften die invulling geven aan BBT. Het bevoegde gezag kan middels maatwerk aanvullende voorschriften opnemen om te borgen dat BBT op een juiste manier wordt nageleefd.

Gelijktijdig met het screenen van het vergunningenbestand op Best Beschikbare Technieken naar luchtemissies zal de screening ook plaatsvinden op geuremissies. De meest relevante bedrijven onder gemeentelijke bevoegdheid zijn de Rioolwaterzuiveringsinstallaties en

specifieke zuiveringsinstallaties bij processen van de papier en voedingsindustrie.

3. Intensiveren terugdringen van toepassing van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) in de industrie (onder bevoegdheid Gemeenten)

Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) zijn stoffen die gevaarlijk zijn voor mens en milieu. Dit kan zijn omdat ze bijvoorbeeld kankerverwekkend zijn, de voortplanting belemmeren en/of zich in de voedselketen ophopen. In 2021 wordt verder gegaan met het verkrijgen van inzicht in de emissie van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). Voor de provinciale bedrijven zal dit jaar nadat vorige jaar de emissies in kaart zijn gebracht, een begin gemaakt worden met het vastleggen van de verplichte reductie en de rapportage van de voortgang hiervan. Voor de gemeentelijke bedrijven wordt verder geïnventariseerd bij welke bedrijven ZZS aanwezig zijn en waar nodig een uitvraag gedaan om inzicht te verkrijgen in de emissies. Voor de bedrijven waar de uitvraag is afgerond, zal begonnen worden met het vastleggen van de verplichte reductie en de periodieke rapportageverplichting. We willen hiervoor ook samenwerken met de GGD.

4. Onderzoek naar mogelijkheden om gezondheidsparagraaf op te nemen in datareportages luchtkwaliteit IJmond

De trend is om in beleidsstukken en maatregelen integraler te kijken naar milieu- en gezondheidsaspecten. Ook in het datareport Luchtkwaliteit IJmond gebeurt dit met de WHO advieswaarden, die sinds een aantal jaar in het rapport zijn opgenomen. De IJmond Gemeenten willen onderzoeken en in overleg gaan met partners om het meenemen van gezondheidsaspecten in het datareport te bespreken. Deze kan dienen om de informatie uit het rapport te verduidelijken voor bewoners en bestuurders. Eventueel kan de paragraaf ook als aanvulling op of apart van het rapport indien het niet mogelijk is om gezondheid in 2021 integraal in het rapport op te nemen.

5. Intensiveren van stimulerende verbetering stookgedrag bedrijven door inzet datalogger

Gemeenten in de IJmond bieden via de ODIJmond ondernemers de kans om kosteloos inzicht te krijgen in de instelling van de stook-, koel- en ventilatie installatie met de datalogger. De datalogger meet of installaties optimaal staan ingeregeld, of het pand voldoende is geïsoleerd en welke besparingen er te realiseren zijn. Een verbetering in stookgedrag kan leiden tot een afname in uitstoot van CO₂, fijnstof en stikstofdioxiden. In de praktijk blijkt bij 19 van de 20 toepassingen van de datalogger emissies van stookinstallaties kunnen worden teruggebracht.

6. Intensivering toezicht op onderhoud en keuring stookinstallaties bij industrie en bedrijven

In het Activiteitenbesluit milieubeheer zijn keuringsvoorschriften opgenomen ten aanzien van middelgrote en grote stookinstallaties. Deze stookinstallaties en gasleidingen moeten ééns per vier jaar worden gekeurd. Deze keuringen zijn nodig om de veiligheid en kwalitatief goede verbranding te verzekeren. Uit milieu-inspecties in de afgelopen jaren is gebleken dat deze keuringen regelmatig niet tijdig worden uitgevoerd. Recent is een project gestart waarbij alle bedrijven die vallen onder deze verplichting moeten aantonen te voldoen aan het wettelijke keuringsregime. De verwachting is dat deze maatregel leidt tot een positieve uitwerking op (vermindering van) uitstoot van fijnstof en stikstofdioxiden door stookinstallaties.

7. Intensiveren van controles op het treffen van energiebesparende maatregelen in het bijzonder op erkende maatregelen bij stookinstallaties
Een onderdeel van milieu-inspecties is de controle op energiebesparende maatregelen (erkende maatregelen). Hierbij zijn eisen opgesteld ten aanzien

van stookinstallaties waaronder de verplichting om een hoogrendementsketel toe te passen en gebruik te maken van een weersafhankelijke regeling en tijdschakelaar. De kern van deze maatregel is het intensiveren van deze controles om te komen tot schonere emissies naar de lucht en energie te besparen.

8. Inkoopbeleid voor diensten en mobiele werktuigen emissievrij

In het Schone Lucht Akkoord (SLA) is veel aandacht voor het terugdringen van de uitstoot van mobiele werktuigen. Deze machines draaien vaak op dichtbevolkte plekken, bijvoorbeeld op bouwlocaties of bij evenementen. Bij bouwwerkzaamheden kan het voorkomen dat dieselaggregaten wekenlang vlak bij de gevel van woningen staan. Dat lijkt onschuldig, maar op drie meter afstand van een aggregaat is de roetconcentratie tot zeven maal hoger en is de fijnstofconcentratie tot tweemaal hoger dan de achtergrondconcentratie. Bij zwaardere aggregaten is die emissie nog hoger. De uitstoot van mobiele werktuigen, zoals bouwmachines, veegwagens en aggregaten, blijkt een aanslag op de gezondheid. Deze werktuigen zijn, ondanks hun beperkte aantal, verantwoordelijk voor tien procent van de negatieve gezondheidseffecten die ontstaan door binnenlandse luchtverontreiniging³.

Door ondertekening van het SLA hebben de IJmondgemeenten zich geïnteresseerd aan de volgende punten:

- Voortouw nemen om het aantal schone mobiele werktuigen bij gemeenten sneller te vergroten.
- Stimuleren van de inzet van zero-emissie materieel in aanbestedingen en om in 2030 zo veel als mogelijk zonder emissie te werken, zoals afgesproken in het Klimaatakkoord.

³ Bron: Schone Lucht Akkoord (SLA)

- Mogelijkheden onderzoeken om emissie-eisen op te nemen in omgevingsvergunningen en milieuzones voor mobiele werktuigen, in bijvoorbeeld groenbeheer in binnensteden. Vooral op plaatsen met hoge blootstelling aan luchtvervuiling.
- Aansluiting zoeken bij beleid op gebied van stikstof. Dit beleid zal in veel situaties een versnellende werking hebben op het elektrificeren van mobiele werktuigen.

Er zal een beleid worden opgezet waarin bovengenoemde punten in een aanpak zijn uitgewerkt, waarbij we ook het aspect geluid van mobiele werktuigen meenemen.

9. Analyse geurklachten bedrijven onder bevoegdheid gemeenten

In het afgelopen jaar zijn 188 geurklachten (niet Tata) in behandeling genomen. Een derde van de klachten zijn individuele geurklachten afkomstig van de Horeca. 50 klachten zijn klachten waarvan de oorzaak onbekend is. Op basis van bundeling en geografische analyses kunnen mogelijke bronnen worden vastgesteld kunnen gebiedsgericht controles worden uitgevoerd op geuroverlast.

Waar mogelijk willen we hierbij ook extra aandacht besteden aan gezondheidsaspecten. Door de geurklachten gericht te analyseren kan de overlast hiervan worden teruggedrongen.

3 Woon- en leefomgeving

De omgeving waarin mensen wonen, werken en leven kan negatieve invloed hebben op hun gezondheid. Deze invloed kan direct zijn bijvoorbeeld door een drukke weg met een hoog risico op verkeersongevallen of slechte fietsmogelijkheden in een buurt. Echter, de omgeving kan ook indirect van invloed zijn op de gezondheid, bijvoorbeeld door stress van geluidhinder of ontevredenheid over de (mensen in de) buurt. Vaak wordt aandacht besteed aan bovenstaande negatieve omgevingsfactoren, terwijl de omgeving ook een positieve invloed kan hebben op de gezondheid oftewel gezondheid bevorderend kan werken⁴.

In het kader van dit programma wordt een aantal maatregelen en ambities beschreven die een positieve invloed kunnen hebben op de woon- en leefomgeving. Het overzicht hieronder geeft een beknopte weergave van deze maatregelen. Daaronder volgt een korte uiteenzetting per maatregel.

⁴ Bron: RIVM, 2019, <https://www.rivm.nl/gezonde-leefomgeving/wat-verstaan-we-onder-gezonde-leefomgeving>

Nr.	Algemene beschrijving	Gewenste resulta(a)t(en)	Uitvoering door	Fase uitvoering	Benodigde partners ter consultatie, medewerking en/of samenwerking	Invloedsfeer
1	Gezondheid een vast onderdeel maken van de belangenafweging in ruimtelijk beleid	Beleid ontwikkelen	IJmond Gemeenten	Nieuwe maatregel	GGD, ODIJmond	Binnen gemeentelijke bevoegdheid
2	Gerichte aanpak hoog blootgestelde en hoog gevoelige groepen	Beleid ontwikkelen	IJmond gemeenten	Nieuwe maatregel	GGD, ODIJmond	Binnen gemeentelijke bevoegdheid
3	Pilot Gezondheidswinst in ruimtelijke ontwikkelingen	Pilot uitvoeren	IJmond gemeenten	Nieuwe maatregel	GGD, ODIJmond	Binnen gemeentelijke bevoegdheid
4	Actief informeren bij ongunstige omstandigheden van hoog gevoelige groepen	Indien mogelijk, toepassen	IJmond Gemeenten	Nieuwe maatregel	GGD	Buiten gemeentelijke invloedsfeer
5	Bevorderen gezondheid in de wijk (positieve gezondheid / wijkgerichte aanpak)	In de IJmond in twee woongebieden een wijkgerichte aanpak ter verbetering van gezondheid	IJmond Gemeenten	Nieuwe maatregel	IJmond gemeenten, GGD	Binnen gemeentelijke bevoegdheid
6	Campagne open haarden en houtkachels	Proactieve voorlichting van bewoners over verantwoord omgaan met stoken. Ook wordt de 'stookalert' actie gepromoot. Dit systeem, ontwikkeld door RIVM en KNMI, waarschuwt wanneer het weer ongunstig is om hout te stoken	Omgevingsdienst IJmond	Nieuwe maatregel	IJmond gemeenten, GGD	Binnen gemeentelijke bevoegdheid

7	Onderzoeken mogelijkheden nieuwe wijken stookvrij via Omgevingsvisie Omgevingsplan	Restricties in Omgevingsvisie en Omgevingsplan	IJmond Gemeenten	Nieuwe maatregel	Omgevingsdienst IJmond, GGD	Binnen gemeentelijke invloedssfeer
8	Duurzaam alternatief voor kerstboomverbranding	Gemeenten ontwikkelen beleid	Omgevingsdienst IJmond	Maatregel is in voorbereiding	Omgevingsdienst IJmond	Binnen gemeentelijke invloedssfeer
9	Extra inzet reinigen wegen en straten	Verlagen van de verspreiding van (fijn)stof	IJmond Gemeenten	Nieuwe maatregel		Binnen gemeentelijke invloedssfeer
10	Stimulering rookvrije woonomgeving (rookvrije generatie)	Gemeenten ontwikkelen beleid	IJmond Gemeenten	Maatregel is in voorbereiding	Zorginstellingen, speelterreinen, sportverenigingen, GGD	Binnen gemeentelijke invloedssfeer
11	Stimulering groene leefomgeving	Gemeenten ontwikkelen beleid	IJmond Gemeenten	Maatregel is in uitvoering	GGD	Binnen gemeentelijke invloedssfeer
12	Vuurwerkverbod / vuurwerkzones	Gemeenten ontwikkelen beleid	IJmond Gemeenten	Maatregel is in uitvoering	GGD voor gezondheidsaspecten	Gedeeltelijk buitengemeentelijke bevoegdheid
13	Gezondheidsmonitor IJmond	Uitvoeren en evalueren monitor	GGD Kennemerland	Maatregel is in uitvoering	IJmond gemeenten	Binnen gemeentelijke invloedssfeer

Bovenstaande tabel geeft het overzicht van maatregelen binnen het thema Woon- en leefomgeving.

De tabel geeft een algemeen overzicht van de maatregel, waarna per maatregel nadere uitleg volgt.

3.1. Woon- en leefomgeving: uitleg per maatregel

1. Gezondheid een vast onderdeel maken van de belangenafweging in ruimtelijk beleid

De Landelijke nota gezondheidsbeleid 2020-2024 - Gezondheid breed op de agenda beschrijft de landelijke prioriteiten op het gebied van publieke gezondheid en geeft richting aan het lokale gezondheidsbeleid van gemeenten. Een ambitie die hierin beschreven wordt is om gezondheid een vast onderdeel te maken van de belangenafweging in ruimtelijk beleid. De omgeving waarin mensen wonen, werken en leven is een van de factoren die hun gezondheid beïnvloedt. De leefomgeving heeft een positieve invloed op gezondheid en welbevinden, als de fysieke inrichting en sociale structuren mensen verleidt om te bewegen en te spelen, gezonde keuzes te maken, te ontspannen of elkaar te ontmoeten. De fysieke leefomgeving kan ook een bron van ziekte last zijn. Mensen kunnen bijvoorbeeld ziek worden van blootstelling aan (lucht)verontreiniging door industrie en verkeer. In dat geval zijn maatregelen nodig om de gezondheid te beschermen bij ruimtelijke ontwikkelingen, zoals woningbouw.

We willen daarom beleid opstellen om gezondheid (en veiligheid) ook in de IJmond een vast onderdeel te maken van de belangenafweging in ruimtelijk beleid. Deze ambitie vindt niet alleen een grondslag in de Omgevingswet, maar zoals hierboven al is beschreven, ook in het landelijk gezondheidsbeleid. De relatie tussen gezondheid en ruimtelijk beleid komt onder meer tot uiting in het ruimtelijk beleid van gemeenten. De woningbouwopgave in de IJmond is groot. In deze regio is het meer dan relevant om de milieubelasting mee te laten wegen bij het maken van woningbouwplannen en andere keuzes, zoals het vergunnen van biomassacentrales, in het ruimtelijk beleid.

2. Gerichte aanpak hoog blootgestelde en hoog gevoelige groepen
Aanvullend op de generieke aanpak om luchtkwaliteit te verbeteren is een gerichte aanpak nodig om hoog blootgestelde en hoog gevoelige groepen te beschermen. Ook is het noodzakelijk om de pieken in de luchtverontreiniging in kaart te brengen en met lokale partijen gericht maatregelen te nemen om schade bij hoog gevoelige groepen te beperken zoals bijvoorbeeld rond scholen en ziekenhuizen.

Ook de Gezondheidsraad bespreekt dit in haar advies 'Gezondheidswinst door schonere lucht' (2018): niet alleen generieke maatregelen, verbeterden van luchtkwaliteit voor alle Nederlanders, maar ook specifieke maatregelen ter bescherming van hoog risico groepen. Niet iedereen heeft namelijk even veel last van luchtverontreiniging. Kinderen, ouderen, longpatiënten en mensen met hart- en vaatandoeningen zijn meer gevoelig voor de effecten van luchtverontreiniging. Deze hoog gevoelige groepen hebben eerder en sterker last van geïrriteerde luchtwegen en slijmvliezen, kortademigheid, een verminderd concentratievermogen en een verminderde arbeidsproductiviteit.

Ter bescherming van hoog blootgestelde groepen adviseert de raad extra maatregelen om emissies te verminderen rond zogenoemde hot spots: locaties met relatief veel luchtverontreiniging. Om specifiek de hoog gevoelige groepen te beschermen pleit de raad voor een 'gevoelige bestemmingenbeleid': geen voorzieningen voor kinderen en ouderen in de buurt van een hot spot. In de IJmond willen we extra inzetten op rekening houden met gevoelige bestemmingen bij drukke wegen en rondom (zware) industrie en daartoe beleid opstellen.

Bovengenoemde elementen zijn input voor een op te stellen Omgevingsvisie en omgevingsplannen.

om de snelheid van het verkeer te verlagen of de intensiteit van het verkeer te doen laten afnemen. Zie hiervoor ook hoofdstuk 4.

Industrie

Voor industrie zijn landelijk nog geen voorbeelden beschikbaar voor beleid voor nieuwe gevoelige bestemmingen (wel voor veehouderijen). In de (GGD) kernwaarden voor een gezonde leefomgeving staat hierover het volgende vermeld: Houd overlast gevende bedrijven op afstand van woningen, scholen, etc.: Het gaat hierbij vooral om bedrijven met uitstoot van geluid, geur of stoffen, zoals industriële of agrarische bedrijven. Mensen kunnen ziek worden van ziekteverwekkers die dieren in de veehouderij bij zich dragen (Ook grote dienstverlenende bedrijven kunnen leiden tot een onprettig leefklimaat met bijvoorbeeld een hoge parkeerdruk, eenzijdige voorzieningen (denk aan koffie- en lunchrooms) en weinig sociale controle 's avonds of in het weekend.

Mogelijke input:

- Beschrijf in omgevingsvisie en -plannen de minimale afstand tussen grote bedrijven en gevoelige bestemmingen zoals woningen en scholen. Stel de ontwikkelruimte vast van bestaande bedrijven- en industrieterreinen. Doe dit samen met inwoners en bedrijven.
- Betrek bewoners en bedrijven bij vergunningverlening door het vroegtijdig opzetten van een maatschappelijke dialoog tussen de vergunningsaanvrager en omwonenden. Dit is een instrument om gezamenlijk tot een oplossing te komen in complexe vraagstukken.
- Pas het principe van 'inwaarts zoneren' toe: bedrijven die het meeste geluid of andere uitstoot produceren liggen dan in het centrum van het bedrijventerrein, zo ver mogelijk van woningen en scholen, de stillere en schonere bedrijven liggen aan de randen.

3. Pilot Gezondheidswinst in ruimtelijke ontwikkelingen

In een pilot willen we zoeken naar creatieve oplossingen voor gezondheidswinst in ruimtelijke ontwikkelingen. Deze oplossingen moeten in de toekomst andere ruimtelijke ontwikkelingen inspireren om niet alleen de gezondheid van (toekomstige) inwoners zoveel mogelijk te beschermen, maar ook te bevorderen. Voorbeelden zijn: meer groen, beweging bevorderende omgeving, rookvrije terreinen. De pilot wordt vormgegeven rondom een concrete casus of meerdere casussen. Maar ook projecten in wijken waar veel gezondheidsproblematiek is, kunnen in aanmerking komen voor een dergelijke pilot. Gelijktijdig werken aan fysieke verbetering van de leefomgeving en een sociale aanpak is daarbij een van de mogelijkheden.

Drukke wegen

Geadviseerd wordt om nieuwe voorzieningen voor gevoelige groepen niet binnen 300 meter van een snelweg te bouwen, onafhankelijk van de vraag of aan de wettelijke grenswaarden wordt voldaan. Ook wordt geadviseerd gevoelige bestemmingen niet te realiseren op minder dan 100 meter van een snelweg en om niet te bouwen direct (in de eerstelijns bebouwing) langs drukke wegen, waarbij 'druk' is gedefinieerd als een verkeersintensiteit van meer dan 10.000 voertuigen per etmaal. Ook in woningen verblijven kinderen, ouderen en mensen met een zwakke gezondheid. Kinderen brengen hier veel meer tijd door dan op school of in het kinderdagverblijf. De GGD' en in Nederland vinden daarom dat naast scholen, kinderdagverblijven, bejaarden-, verzorgings- en verpleeghuizen ook woningen als gevoelige bestemming aangemerkt zouden moeten worden. Dit alles vraagt bij het tot stand komen van de gemeentelijke Omgevingsvisies om een bestuurlijk afweging. Daar waar deze adviezen onvermijdbaar in conflict komen met beoogde ontwikkelingen, kan ook de lijn gevolgd worden

om vanuit een integrale kijk op gezondheid te werken aan de onderwerpen gezonde leefomgeving, gezonde leefstijl en positieve gezondheid. Met name voor buurten waarin veel mensen met een lager inkomen wonen, geldt vaak dat de fysieke leefomgeving nog niet bijdraagt aan een gezonde leefstijl. Een leefomgeving die mensen uitnodigt tot vaker bewegen, gezonder eten en meer ontmoeting is belangrijk om een gezonde leefwijze in de dagelijkse routine in te bedden. Mensen met een laag inkomen zijn daarnaast veelal aangewezen op de goedkope, sociale woningbouwvoorraad die in bepaalde wijken of dorpsbuurten zijn geconcentreerd. In fysiek en sociaal opzicht zijn deze wijken in het algemeen minder aantrekkelijk. In de IJmond kijken we daarnaast ook naar woongebieden waar gezondheid en leefbaarheid in belangrijke mate worden beïnvloed door de nabijheid van het Tata Steel-terrein. Voorgesteld wordt om in een woongebied in Beverwijk en Velsen een wijkgerichte aanpak te starten. Het is hiervoor ook nodig om voor dit onderwerp verbinding te leggen met de regionale nota gezondheidsbeleid en ander gezondheidsbeleid.

6 en 7. Campagne openhaarden en houtkachels | Houtstook en nieuwe wijken stookvrij via Omgevingsvisie

De bijdrage van houtstook in en rond de woning is in Nederland 9% op het totaal aan luchtvervuiling⁵. Daarbij gaat in totaal jaarlijks 1.004 miljoen kilogram hout en 79 miljoen kilogram houtpallets (schatting Centraal Bureau voor de Statistiek) op in rook via open haard en houtkachel. Ook via vuurkorf en kampvuur wordt hout gestookt, bijvoorbeeld in de vorm van gedroogd haardhout, tuin- en afvalhout. Nederlanders hebben een verdeelde mening over houtrook en houtstook. Zo'n 50% staat er positief tegenover;

- Houd met verkeersstromen van- en naar het bedrijf rekening met omwonenden. Dit kan door middel van afspraken over bijvoorbeeld (voorkeurs)tijden, route of type vervoermiddel.

4. Actief informeren bij ongunstige omstandigheden van hoog gevoelige groepen

In de IJmond is het rond industrieterreinen allereerst voor hoog gevoelige groepen van belang dat zij actief geïnformeerd worden over de dagelijkse luchtkwaliteitssituatie om klachten te beperken of te voorkomen met gedragsadviezen op dagen met hogere concentraties. Dit geldt bijvoorbeeld voor mensen met luchtwegaandoeningen of hart- en vaatziekten. Hiervoor is informatie beschikbaar via de website www.luchtmeetnet.nl. Deze website is nog vrij onbekend en kan beter onder de aandacht van bewoners worden gebracht. Hoe dat het beste gedaan kan worden moet nader worden uitgewerkt. Hiertoe wordt voorgesteld een onderzoek uit te voeren.

5. Bevorderen gezondheid in de wijk (positieve gezondheid / wijkgerichte aanpak)

In een milieu belast gebied als de IJmond is het van belang extra aandacht te besteden aan het bevorderen van de gezondheid, naast het beschermen van gezondheid. Positieve gezondheid kan daarbij het vertrekpunt van denken zijn. Samen met bewoners verkennen we dan integraal de mogelijkheden om hun gezondheid (en leefstijl) en de kwaliteit van hun leefomgeving te bevorderen. Daarbij kan ook aandacht worden gegeven aan de zorgen over gezondheid. Betrek (huis)artsen, andere zorgprofessionals en uit het sociale domein hierbij. Dit kan het beste in een wijkgerichte aanpak,

⁵ Toelichting op het Schone Lucht Akkoord, 2020, <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/brondocumenten/brondocumenten/2020/01/13/toelichting-op-schone-lucht-akkoord>

ongeveer 20% van de Nederlandse huishoudens heeft een open haard of kachel. Maar tegelijkertijd zegt de helft van de Nederlanders wel een last te hebben van rook van houtkachels of vuurkorven. 10% van de bevolking wil een stookverbod⁶.

Veel houtkachels zijn niet toegerust met technieken om emissies van bijvoorbeeld fijnstof te voorkomen. Open haarden en vuurtjes buiten kunnen zorgen voor veel fijnstof in en buitenshuis. Feit is dat houtstook de lucht vervuult en gezondheidsklachten kan veroorzaken. De meeste hinder en gezondheidsschade levert houtrook op in dichtbevolkte gebieden, op dagen met ongunstig weer en door onjuist stookgedrag. Fijnstof dat in de lucht komt door houtverbranding is schadelijk. Voor de gezondheid is het beter om uitstoot van stoffen door verbranding, uit welke bron dan ook, te beperken⁶.

Op het gebied van houtstook zijn er twee aanpakken opgenomen in dit programma. Ten eerste wordt ingezet op proactieve voorlichting van bewoners over verantwoord omgaan met stoken. Ook wordt de 'stookalert' actief gepromoot. Dit systeem, ontwikkeld door RIVM en KNMI, waarschuwt wanneer het weer ongunstig is om hout te stoken. Ten tweede de mogelijkheid onderzocht om onder Omgevingswet nieuwe woningen / wijken houtstookvrij te houden.

8. Duurzaam alternatief voor kerstboomverbranding

Bij het verbranden van kerstbomen ontstaat luchtverontreiniging. Naast fijnstof komen er ook PAKs en andere stoffen vrij tijdens vreugdevuren: 6% van de jaarlijkse uitstoot in Nederland⁷. Vooral wanneer met het branden wordt gestart komen deze stoffen vrij, doordat de temperatuur dan nog niet

hoog genoeg is om een volledige verbranding te garanderen. Ook tijdens de verbranding is het mogelijk dat bijvoorbeeld door harde wind of mist problemen kunnen ontstaan door de rook en mensen in de omgeving hinder en luchtwegklachten krijgen. Voor weersomstandigheden worden echter wel voorschriften verbonden in de ontheffing. Onder het Landelijk Afval Plan 3 wordt aangegeven dat bij grof groenafval de voorkeur is voor recycling in de vorm van composteren, of vergisten met gebruik van het gevormde biogas als brandstof. Het verbranden van afvalstoffen (in dit geval kerstbomen) is niet wenselijk, omdat het nuttiger toegepast kan worden. De IJmond gemeenten gaan alternatieven uitproberen, waarbij onder andere gedacht kan worden aan het versnipperen van de kerstbomen.

9. Extra inzet reinigen wegen en straten in belaste gebieden

Door regelmatig de straten te vegen wordt voorkomen dat stofresten op het wegdek weer de lucht in waaien. Deze zogenaamde re-suspensie van grove deeltjes is het gevolg van turbulentie, veroorzaakt door verkeer of wind op het wegdek. De re-suspensie wordt verondersteld te verminderen wanneer de straten worden geveegd of afgespoten met water. Straatreiniging, in het bijzonder vegen, gevolgd door afsputten, kan de concentraties fijn stof (PM10) langs de kant van de weg tijdelijk verlagen⁶. Verwacht wordt dat het regelmatig vegen van de straten ook een positief effect heeft op de re-suspensie van grof stof in de woonomgeving. Deze actie zal zich waarschijnlijk concentreren op de gemeenten Beverwijk en Velsen aangezien daar de meeste overlast wordt ervaren.

10. Stimulering rookvrije woonomgeving (rookvrije generatie)

⁶ Joaquin's Decisions Support Tool, 2021 <http://joaquin.eu/Decision-Support-Tool/page.aspx/131>

⁷ Emissies door vreugdevuren, 2021, <http://www.emissieregistratie.nl/erpubliek/erpublish/erpublish/vreugdevuren.aspx>

Jaarlijks overlijden in Nederland bijna 20.000 mensen (in de IJmond ongeveer 200 per jaar) aan de gevolgen van roken. In de IJmondgemeenten rookt 21% van de volwassenen. Rokers met een lage sociaal economische positie roken doorgaans meer en zijn ernstiger verslaafd. Kinderen hebben geen keuze en roken mee. Dat is niet alleen slecht voor hun gezondheid, het verdubbelt ook de kans om zelf met roken te beginnen. Een omgeving waarin wordt gerookt draagt zo dus bij aan het in stand houden van gezondheidsachterstanden over generaties heen. De IJmondgemeenten willen de ongunstige wisselwerking tussen generaties doorbreken door een rookvrije woonomgeving te stimuleren en kinderen de kans te geven rookvrij op te groeien.

Op een positieve manier investeren we in een rookvrije omgeving waarbij rookvrij meer en meer zichtbaar wordt in de publieke ruimte. Door dit samen met inwoners en met respect voor rokers te doen wordt het thema bespreekbaar en draagt het daarmee bij aan een nieuwe, rookvrije, norm.

1.1. Stimulering groene leefomgeving

Bewoners van een groene woonomgeving voelen zich gezonder en bezoeken minder vaak de huisarts. Ook zijn er aanwijzingen dat kinderen meer bewegen in een groene omgeving. Een gezonde leefwijze draagt in grote mate bij aan een langer leven en vooral aan meer gezonde levensjaren. De omschakeling naar een gezonder leven en het volhouden daarvan is echter niet gemakkelijk. Een leefomgeving die mensen uitnodigt tot vaker bewegen, gezonder eten en meer ontmoeten, is belangrijk om een gezonde leefwijze in de dagelijkse routine in te bedden. De IJmondgemeenten wil investeren in een gezonde leefomgeving en daarmee een gezonde leefwijze stimuleren. Groen in de wijk, groene daken en geveltuinen bij scholen, fiets- en wandelroutes die uitnodigen een ommetje te maken, schaduwrijke

recreatieplekken, watertappunten, ruimte voor moestuinen en pluikbossen, als ook rustpunten die uitnodigen tot ontmoeting. Allemaal voorbeelden van een leefomgeving die gezond gedrag stimuleren. Door inbreng van en eigenaarschap bij de inwoners te beleggen, kan een omgeving ontstaan die uitgaat van de behoeftes van de mensen om wie het gaat en zo daadwerkelijk bijdragen aan een gezonde leefwijze en gezonde leefomgeving. Bij de aanleg van meer groen en (stilstaand) water moet rekening worden gehouden met negatieve bijeffecten zoals ongedierte en schadelijke insecten. Bewoners kunnen ook zelf bijdragen aan een groenere omgeving door hun tuin te vergroenen en te zorgen voor een goede afwatering.

Gemeente Velsen

De gemeente Velsen heeft in haar groenbeleid de ambitie opgenomen om Velsen groener te maken. Deze ambitie is vertaald in het Groenstructuurplan. De volgende projecten en onderzoeken zijn hierin opgenomen: Wijziging huidig groenbeheer, vergoenen openbare ruimte, vergroenen tuinen, vergroenen schoolpleinen, vergroenen daken, onderzoek naar relatie groen en gezondheid, samenwerking met anderen, Green Deal Europese Unie.

Het bestaande groen zal meer ecologisch beheerd worden om biodiversiteit te bevorderen en bestaand groen beter in te zetten om regenwater op te vangen bij extreme hoosbuien en verkoeling te geven in hete zomers. Bewoners worden betrokken om de meest verharde en versteende wijken te vergroenen. Daarnaast enthousiasmeren we ook bewoners om hun tuin te vergroenen (huur en koop).

Uit onderzoek is gebleken dat de schoolomgevingen in de gemeente Velsen een hoge mate van verstening hebben. Er wordt prioriteit gegeven aan de

meest versteende schoolpleinen in in Velsen-Noord, IJmuiden en Velsersbroek. De laatste jaren is veel (wetenschappelijk) onderzoek uitgevoerd naar de impact van een groene leefomgeving / groen schoolplein voor kinderen. Alle onderzoeken tonen aan dat groen belangrijk is. Daarnaast is een groen schoolplein ook van belang voor de opvang van regenwater en verminderen hittestress en een goede maatregel om de omgeving klimaatadaptief in te richten. Ook helpt een groen schoolplein om de biodiversiteit te verbeteren en het bijenlint te realiseren.

De aanleg van groene daken is al vanaf 2015 als beleid geformuleerd (Milieubeleidsplan, echter is het niet geëffectueerd en zijn groene daken slechts mondjesmaat groene aangelegd of zijn bestaande daken vergroend. In de eerder genoemde klimaatatlas is een kanskaart voor groene daken opgenomen. In het Groenstructuurplan (2019) is opgenomen dat Velsen streeft naar blauw-groene daken. Dit betekent dat het dak ook water kan opvangen en vasthouden.

Relatie groen en gezondheid

Velsen participeert in een driejarige wetenschappelijk onderzoek ("een groene tuin, een gezonde tuin") van Wageningen University & Research naar het effect van groene tuinen op de gezondheid. De resultaten worden in 2022 verwacht. Daarnaast werkt gemeente Velsen bij de groene schoolpleinen samen met de Universiteit van Leiden, om kinderen te helpen bij het meten van de effecten van vergroening. Het gaat dan om metingen als temperatuur en vochtigheid. Het is wenselijk dat Velsen ook samenwerking zoekt met de VU Amsterdam. Zij doen veel onderzoek naar de sociale aspecten van groen. Bijvoorbeeld door elk kind te voorzien van een polsbandje met een bewegingsmelder waarmee zij onderzoeken of kinderen actiever worden op groene schoolpleinen, en of alle kinderen meedoen (inclusiviteit).

Europese Green Deal

Via de Green Deal maakt de Europese Unie op dit moment de concrete vertaling van o.a. het Klimaatakkoord van Parijs. De EU wil met de Green Deal als spoorboekje tempo maken in de aanpak van de klimaatwijziging. Onderdeel hiervan is het streven om het bosareaal in de EU sterk te vergroten. Er wordt een aantal van 3 miljard bomen genoemd dat nodig is en die tot 2030 aangeplant moeten worden. Dat wordt vanwege de CO2 vastlegging gedaan, maar ook ter bevordering van de biodiversiteit. Voor Velsen betekent dat ruim 42.000 bomen extra. In het collegeakkoord is opgenomen dat Velsen groener moet worden. De uitwerking daarvan in het Groenstructuurplan (2019), past dan ook goed bij deze Green Deal.

Gemeente Heemskerk

De gemeente Heemskerk zet met haar groenbeleid in op:

- Openbaar groen is van goede kwaliteit en wordt vakkundig en natuurvriendelijk beheerd
- Behouden en herstellen van historische beplanting (elzenhagen) in tuindersgebieden
- Behouden en versterken groene identiteit van Heemskerk.
- Behouden en versterken diversiteit (inrichting, soorten, vorm, seizoenbeleving).
- Opvallende accenten door kleur of vorm op bijzondere locaties; zoals langs ontsluitingswegen, in het centrum en ontmoetingsplekken.
- Een sortimentskeuze dat rekening houdt met wat in Heemskerk van nature groeit.

Heemskerk is aan de slag met het concept Tiny Forest. Dit is een dichtbegroeid, inheems bos(je) ter grootte van een tennisbaan. Deze kleine wildernissen dragen onder meer bij aan de luchtkwaliteit (opname CO2 en

productie O2). In samenspraak met de GGD Kennemerland wordt gekeken waar in onze omliggende gemeenten *Tiny Forest* ontwikkeld kunnen worden.

Gemeente Beverwijk

Het bestaande groenstructuurplan van de gemeente Beverwijk gaat uit van een samenhangende overkoepelende hoofdgroenstructuur (de groene ring) en grote groengebieden aan de westrand (Park Westerhout) en centraal (Park Overbos en sportvelden). In het beleidsstuk uit 2005 wordt niet expliciet de factor luchtkwaliteit meegewogen. Maar door de overkoepelende structuren kan groen en met name grote bomen bijdragen aan een betere luchtkwaliteit. Het groenbeleid wordt momenteel geactualiseerd. Hierin is aandacht voor groen als middel voor een gezonde(re) leefomgeving.

12. Vuurwerkverbod / vuurwerkzones

Tijdens de jaarwisseling veroorzaakt vuurwerk in korte tijd forse luchtverontreiniging met onder andere sterk verhoogde niveaus van fijn stof (PM10)⁸. Effecten voor de publieke gezondheid zijn⁹:

- Verwondingen; Elke jaarwisseling belanden honderden mensen op de spoedeisende hulp (SEH) en huisartsenposten (HAP) met vuurwerkletsel. Helft slachtoffers met letsel is jonger dan 20 jaar. Een derde is jonger dan 15 jaar.
- Gehoorschade: Gevallen van gehoorschade worden niet bijgehouden in de letselregistratie, omdat men zich soms pas weken later bij de huisarts meldt.
- Overlast & stress: tweederde van de Nederlanders ervaart enige tot veel overlast tot vuurwerk.

⁸ Luchtverontreiniging tijdens de jaarwisselingen 1994-2020, 2020, <https://www.clo.nl/indicatoren/nl0570-luchtverontreiniging-tijdens-de-jaarwisseling>

- Fijn stof & milieu: Vuurwerk brengt chemicaliën en zware metalen in de lucht, zoals barium en koper. Piekbelasting fijnstof tijdens jaarwisseling tot 40x hoger als op normale dag.

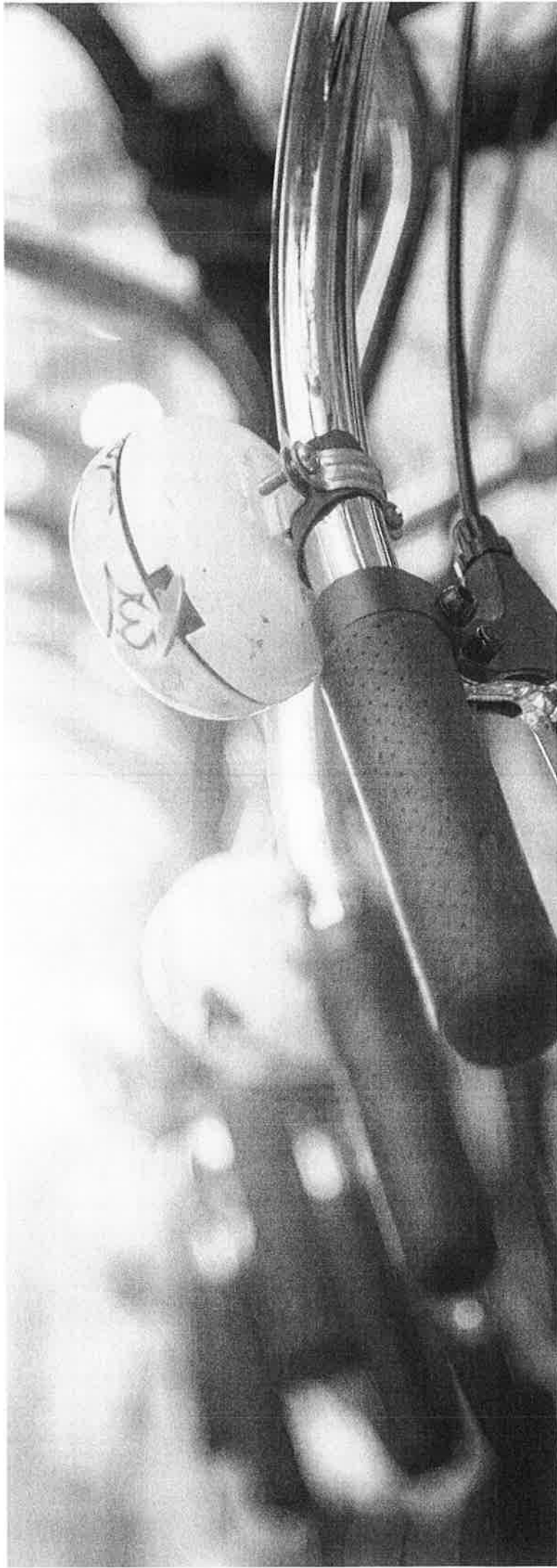
De burgemeesters van de IJmondgemeenten zijn voorstander van een landelijk vuurwerkverbod. De Rijksoverheid bepaalt echter of dit gebeurt. In de APV Heemskerk wordt het bezit en het gebruik van vuurwerk beperkt. Heemskerk handhaaft de naleving van de regels. In Beverwijk worden vuurwerkrijke zones ingesteld om reden van openbare ordeverstoringen. In Velsen zijn een aantal vuurwerkrijke zones, zoals rondom kinderboerderijen en de molen in Santpoort.

13. Gezondheidsmonitor IJmond

Dit is niet zozeer een maatregel ter verbetering van gezondheid, maar geeft input voor beleid en inzicht in hoe bewoners hun leefomgeving ervaren. Met de gezondheidsmonitor IJmond 2012 en 2016 is elke vier jaar door GGD Kennemerland en het RIVM onderzocht wat de gezondheidssituatie is in de IJmond. In de Gezondheidsmonitor IJmond wordt onderzocht of er, in vergelijking tot de rest van regio Kennemerland, meer of minder hinder, ongerustheid, chronische aandoeningen of medicijngebruik is, in verhouding met de luchtkwaliteit in de regio. Het belangrijkste doel van de Gezondheidsmonitor IJmond is het monitoren of de luchtverontreiniging in de woongebieden rondom de basismetalaalindustrie op het Tata-Steel-terrein eventueel gepaard gaat met een ongunstige gezondheidstoestand bij bewoners¹⁰. Door de onderzoeken te herhalen kunnen we mogelijke trends signaleren. De derde ronde van de huidige opzet is najaar 2020 gestart. De rapportage wordt begin 2022 verwacht. Hierna volgt een evaluatie.

⁹ De effecten van vuurwerk op de publieke gezondheid, 2018, <https://gadghor.nl/actueel-pericht/de-effecten-van-vuurwerk-op-de-publieke-gezondheid/>

¹⁰ Gezondheid in de IJmond 2016: Samenvattende Rapportage, GGD Kennemerland, 2018

4 Mobiliteit

Mobiliteit is een thema waarbij maatregelen voor een betere luchtkwaliteit tegelijkertijd ook de gezondheid bevorderen. Maatregelen die tegemoet komen aan onze dubbele ambitie. Het gebruik van de fiets stimuleren boven de auto, leidt tot meer beweging. Als we de directe leefomgeving inrichten met voorrang voor voetgangers en fietsers, stimuleren we ontmoeting en participatie van bewoners. Een paar voorbeelden die van grote invloed zijn op de gezondheid van onze inwoners. Door ook met een gezondheidsblik naar nieuw verkeers- en vervoersbeleid te kijken, draag je bij aan zowel leefbaarheid en gezondheid in de leefomgeving.

Eik vervoermiddel met een verbrandingsmotor is een bron van luchtverontreiniging. Ook hernieuwbare brandstoffen als bio of synthetische brandstoffen zorgen voor NOx wanneer ze verbrand worden. De grootste bron zijn oudere dieselvoertuigen, maar ook brommers en scooters zijn een belangrijke bron. Uitlaatgassen zorgen voor viezere lucht en daarmee heeft het een negatief effect op onze gezondheid. In Nederland is 36% van de (negatieve) gezondheidseffecten van binnenlandse bronnen te wijten aan het wegverkeer¹¹. Niet voor niets zetten overheden zich in voor de overgang naar elektrische en waterstofvoertuigen. Die transitie zal geruime tijd in beslag nemen omdat auto's lang mee gaan. Daarom is op korte termijn gezondheidswinst vooral te halen door benzine- en dieselvoertuigen te vervangen door elektrische voertuigen, mensen stimuleren meer met de fiets te reizen, meer schoon openbaar vervoer en het weren van (vervuilende) voertuigen uit steden¹¹.

¹¹ Schone Lucht Akkoord, 2020, <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/convananten/2020/01/13/bijlage-1-schone-lucht-akkoord>

Regionale mobiliteitsvisie IJmond en het Mobiliteitsfonds

De IJmondgemeenten werken succesvol samen op het thema mobiliteit. De regionale samenwerking op het gebied van mobiliteit loopt al bijna 10 jaar. Al in 2012 is deze samenwerking voor het eerst beklonken in het convenant IJmond Bereikbaar 2012, welke na het verstrijken van de looptijd is vervangen door het convenant IJmond Bereikbaar 2014. In 2017 is aan dit convenant een addendum toegevoegd waarin de oprichting van het regionale mobiliteitsfonds is vastgelegd. Op basis van de Regionale Mobiliteitsvisie IJmond voeren de IJmondgemeenten maatregelen uit om de bereikbaarheid en leefbaarheid in de regio te verbeteren. In de mobiliteitsvisie staan maatregelen voor het oplossen van bestaande (infrastructurele) knelpunten en het voorkomen van toekomstige problemen. Doorstroming van verkeer, faciliteren van elektrisch rijden, stimuleren van gebruik van OV en fiets en schoon goederenvervoer zijn onderwerpen uit de Regionale Mobiliteitsvisie. Met behulp van een Regionaal Mobiliteitsfonds brengen de IJmondgemeenten gezamenlijk de financiële middelen bijeen om de maatregelen uit de visie te bekostigen. In 2021 wordt de visie geactualiseerd tot een regionale mobiliteitsagenda.

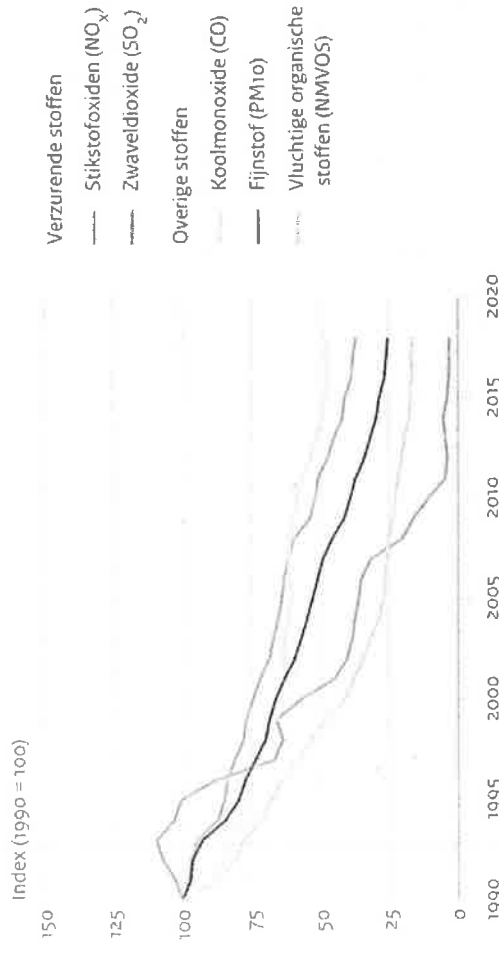
IJmond Bereikbaar

Het programma IJmond Bereikbaar, dat een van de voortvloeisels is uit de mobiliteitsvisie, coördineert, ondersteunt en initieert allerlei maatregelen en pilots op het gebied van duurzame en slimme mobiliteit. Denk daarbij aan allerlei (stimulerings)maatregelen op het gebied van woon/werkverkeer,

zakelijk verkeer, logistiek & transport en infrastructuur. Samen zorgen zij voor ruim 3.500 actieve, fietsende medewerkers.

Met uitzondering van kooldioxide, distikstofoxide en ammoniak zijn de emissies naar lucht door verkeer en vervoer van alle belangrijke stoffen in 2018 lager dan in 1990. Dit is met name te danken aan schonere motoren en brandstoffen. Daarnaast levert bij het wegverkeer de toepassing van katalysatoren en roetfilters een belangrijke bijdrage aan de vermindering van de emissies¹².

Emissie verzurende en overige stoffen naar lucht door verkeer en vervoer

Bron: CBS; Emissieregistratie

CBS/sep19
www.clo.nl/nl012834

¹² Emissies naar lucht door verkeer en vervoer, 1990-2018, 2019, <https://www.clo.nl/indicatoren/nl0128-emissies-naar-lucht-door-verkeer-en-vervoer-trend>

Nr.	Algemene beschrijving	Gewenste resulta(a)t(en)	Uitvoering door	Fase uitvoering	Benodigde partners ter consultatie, medewerking en/of samenwerking	Invloedsfeer
1	Stimuleren hernieuwbare energiedragers	30% emissiereductie bij deelnemende bedrijven in 2030. Doorbreken kip-ei verhaal	ODIJmond	Maatregel moet nog uitgevoerd worden	Rijk	Binnen gemeentelijke invloedsfeer
2	Werkgeversaanpak: verduurzamen woon-werkverkeer	50% emissie / CO2 reductie bij deelnemende bedrijven in 2030	ODIJmond	Maatregel is in uitvoering	Werkgevers en werknemers IJmond	Binnen gemeentelijke invloedsfeer
3	Verminderen, veranderen verduurzamen transport kilometers	30% emissiereductie bij deelnemende bedrijven in 2030	ODIJmond	Maatregel moet nog uitgevoerd worden.	Vervoerders en verladers; Topsector logistiek	Binnen gemeentelijke invloedsfeer
4	Normering mobiliteit onder de omgevingswet.	Uitvoering van Omgevingswet	ODIJmond	Maatregel moet nog uitgevoerd worden	Werkgevers IJmond	Binnen gemeentelijke invloedsfeer
5	Digitale bereikbaarheid / thuiswerken	Thuiswerkfaciliteiten blijvend onder de aandacht van werkgevers. Vasthouden aan nieuwe werken	ODIJmond	Maatregel is in uitvoering		Binnen gemeentelijke invloedsfeer.
6	Stimulering plaatsing laadpunten elektrische fiets	Bijdragen aan doelstelling % emissie / CO2 reductie bij deelnemende bedrijven in 2030	ODIJmond	Maatregel moet nog uitgevoerd worden	Bedrijfsleven	Binnen gemeentelijke invloedsfeer

7	Stimulering deelvoertuigen en samen rijden	Bijdragen aan doelstelling % emissie / CO2 reductie bij deelnemende bedrijven in 2030	ODIJmond	Maatregel moet nog uitgevoerd worden	Bedrijfsleven, gemeenten	Binnen gemeentelijke invloedsfeer
8	Scholenaanpak – stimulering fietsgebruik richting scholen	Grotere veiligheidsbeleving; Afronden project 2021	ODIJmond	Maatregel is in uitvoering	Basisscholen IJmond	Binnen gemeentelijke invloedsfeer
9	Stimuleren OV en terugkeer intercity	Terugkeer Intercity voor 2040.	ODIJmond	Maatregel is in voorbereiding	NS en Rijk	Binnen gemeentelijke invloedsfeer
10	Versnellen en intensiveren e-laden MRA	Uitvoering aan de Nationale Agenda Laadinfrastructuur Binnen gemeentelijke invloedsfeer	IJmond Gemeenten	Maatregel is in voorbereiding		
11	Fietsinfrastructuur: doorfietsroute	Hoofd Doorfietsroute gereed in 2022	Afhankelijk van grondgebied fietsroute	Maatregel is in uitvoering	Rijk en PNH	Binnen gemeentelijke invloedsfeer
12	Fietsinfrastructuur: behoud 2e (elektrische) pont	Na opening Sluizenroute permanent een 2e elektrische pont bij Velsen, elektrische ponten	IJmond Gemeenten	Maatregel is in uitvoering	RWS en PNH	Binnen gemeentelijke invloedsfeer
13	HUB pakketvervoer / schone distributie	Haalbaarheidsonderzoek gereed 2021	ODIJmond	Maatregel is in uitvoering	Vervoerders en verladers	Binnen gemeentelijke invloedsfeer

14	Zero emissie stadslogistiek	Terugdringen vervoersbewegingen stadslogistiek	ODIJmond	Nieuwe maatregel	Bedrijfsleven	Binnen gemeentelijke invloedsfeer			
15	Coördinatie van verkeerslichten / IVRI	Regionaal programma	ODIJmond	Maatregel is in uitvoering		Buiten gemeentelijke invloedsfeer			
16	Onderzoek naar de invloed van de A22	Inzicht in bijdrage A22	IJmond Gemeenten	Maatregel is in uitvoering	Provincie, Rijk en RWS	Binnen gemeentelijke invloedsfeer			
17	Metten uitstoot wegverkeer	Plan van aanpak 2021	ODIJmond	Maatregel moet nog uitgevoerd worden.	Rijk, GGD Amsterdam	Binnen gemeentelijke invloedsfeer			
18	Verduurzaming gemeentelijk wagenpark	Gemeenten maken beleid	IJmond Gemeenten	Maatregel is in voorbereiding		Binnen gemeentelijke invloedsfeer			
19	Emissie-eisen opnemen bij inkoop of aanbestedingen van voertuigen of transportdiensten	Uitvoeren ambities SLA	Gemeenten	Maatregel moet nog uitgevoerd worden	Rijk	Binnen gemeentelijke invloedsfeer			
20	Lokaal mobiliteitsbeleid	Opnemen in nieuwe Regionale Mobiliteitsagenda	ODIJmond	Maatregel is in uitvoering		Binnen gemeentelijke invloedsfeer			

Bovenstaande tabel geeft het overzicht van maatregelen binnen het thema Mobiliteit.

De tabel geeft een algemeen overzicht van de maatregel, waarna per maatregel nadere uitleg volgt.

4.1 Mobiliteit: uitleg per maatregel

1. Stimuleren hernieuwbare energiedragers (Big Mile Scan).

Er is een transitie gaande in verkeer en vervoer naar hernieuwbare energiedragers. Dit betreft zowel de elektrificering van verkeer als het gebruik van nieuwe vormen zoals waterstof. Deze dragen bij doordat erbij verbranding enkel sprake is van het vrijkomen van water(damp) én deze kan gemaakt worden uit water en (duurzame) elektriciteit. In de IJmond houden we de landelijke en regionale ontwikkelingen op het gebied van elektrisch vervoer en waterstof nauwgezet in de gaten. IJmond Bereikbaar maakt gebruik van de Big Mile Scan die inzicht geeft in de investeringsbereidheid van vervoerders en verladers is in de verschillende hernieuwbare energiedragers.

2. Werkgeversaankpak: Verduurzamen woon- werkverkeer

Omgevingsdienst IJmond voert voor de IJmondgemeenten het regionale programma IJmond Bereikbaar uit. Het programma stimuleert, via verschillende acties, werkgevers om een bijdrage te leveren aan vermindering van het woon- werkverkeer door hun medewerkers. Het programma helpt meer dan 100 bedrijven in de IJmond hun mobiliteit te verduurzamen.

De werkgeversaankpak kent de volgende elementen:

Mobiliteitsscan Personenvervoer

IJmond Bereikbaar heeft een mobiliteitsscan ontwikkeld voor personenvervoer. IJmond Bereikbaar voert mobiliteitsscans op maat uit bij middelgrote en grote werkgevers op de bedrijventerreinen. De resultaten van de scans geven inzicht in de verduurzamingskansen op het thema mobiliteit en de randvoorwaarden die nodig zijn voor succesvolle

implementatie. Het afnemen van de scan is de eerste stap in het aangaan van een meerjaren-relatie. IJmond Bereikbaar en het bedrijf maken hierbij afspraken over het percentage overstappers van auto naar fiets, de te behalen CO2-reductie en spitsmijdingen. Kleine(re) bedrijven/werkgevers worden waar mogelijk geclusterd en ontvangen een overkoepelend advies.

Verduurzamen woon-werkverkeer

In de IJmond zijn de woon- werkafstanden relatief kort; vaak binnen de 8 kilometer. Die afstand is prima te doen op de fiets. Met een e-bike zijn zelfs afstanden tot 15 kilometer goed te overbruggen. Het doel van IJmond Bereikbaar is om werknemers in de IJmond de overstap van auto naar fiets te laten maken en ((werknemers te stimuleren (wanneer zij de auto gebruiken) buiten de spits te reizen. Daarnaast stimuleert IJmond Bereikbaar bedrijven ook tot het verduurzamen van het eigen wagenpark en het samen rijden door medewerkers.

Inzet is minder autokilometers waardoor er minder uitstoot is en de luchtkwaliteit verbetert.

De maatregelen worden gestimuleerd en uitgevoerd op de bedrijventerreinen in Beverwijk, Heemskerk en Velsen en dragen bij aan het verminderen, veranderen en verduurzamen van mobiliteit.

3. Verminderen/verduurzamen/veranderen transportkilometers

IJmond Bereikbaar is de samenwerking aangegaan met de Topsector logistiek en maakt gebruik van het Programma Big Mile om de mobiliteitsbewegingen van vervoerders en verladers door te rekenen. IJmond Bereikbaar voert de scans goederenvervoer op maat uit bij middelgrote en grote transporteurs en verladers. De resultaten van de Big Mile geven inzicht in de verduurzamingskansen en de randvoorwaarden die

nodig zijn voor succesvolle implementatie. Het afnemen van de scan is de eerste stap in het aangaan van een meerjaren-relatie. IJmond Bereikbaar en het bedrijf maken afspraken over de te behalen CO2-reductie en mogelijkheden voor een modal shift.

4. Normering mobiliteit onder Omgevingswet
OD IJmond/ IJmond Bereikbaar heeft in aanloop naar het klimaatakkoord met succes gelobbyd voor een normstelling vervoer. Hiermee komt er een wettelijk vastgelegde uitstoot benchmark voor bedrijven op het gebied van mobiliteit. ODIJmond wordt bevoegd gezag en kan emissie reductieplannen opvragen. De normstelling voor personenvervoer gaat dit jaar nog in consultatie. Die voor goederenvervoer volgt 2021. Beiden worden actief onder de Omgevingswet als een apart hoofdstuk in het Besluit activiteiten leefomgeving (BAL).

5. Digitale bereikbaarheid, thuiswerken
Veel bedrijven en hun medewerkers hebben door COVID-19 (vanaf maart 2020) noodgedwongen ervaring opgedaan met thuiswerken. Thuiswerken draagt zichtbaar bij aan een betere bereikbaarheid van de regio, een minder drukke spits, verkeersveiligheid en luchtkwaliteit. Via IJmond Bereikbaar worden werkgevers en werknemers in de IJmond geïnformeerd over de mogelijkheden bij thuiswerken en de winst op de leefbaarheid in de omgeving en gezondheidswinst die dat oplevert.

6. Stimulering plaatsing laadpunten elektrische fiets
De IJmondgemeenten en provincie bieden zelf geen fiets-oplaadpunten aan in de openbare ruimte; hier zijn veelal hoge kosten mee gemoeid. Wel hebben veel horeca- en stationslocaties oplaadpunten. Op de website <https://www.fietsoplaadpunten.nl> zijn oplaadpunten te vinden bij horeca- of

stationslocaties. Via IJmond Bereikbaar wordt het bedrijfsleven in de IJmond gestimuleerd voorzieningen te treffen voor medewerkers die gebruikmaken van een elektrische fiets, zoals (afsluitbare) fietsenstallingen met oplaadgelegenheden.

7. Stimulering deeleervoertuigen en samenrijden
Via het programma IJmond Bereikbaar is een deelauto-programma opgezet waarbij bedrijven gemakkelijk kennis kunnen maken met deelauto-concepten.

Gemeente Velsen werkt nauw samen met de lokale energiecoöperatie Energie Velsen. Energiek Velsen is een non-profit organisatie die al enkele jaren actief is voor de inwoners in Velsen bij de inkoop van zonnepanelen of het geven van energiebesparingsadviezen. Nieuw is onze samenwerking bij deelevervoer. Hiervoor is een eerste stap gezet, namelijk een MyWheels deelauto die zowel door medewerkers van de gemeente Velsen, als door buurtbewoners wordt gebruikt. Deze staat op het parkeerterrein van de gemeente. Zie ook: <https://www.energiekvelsen.nl/elektrische-deelauto-velsen>. Ook wil de gemeente Velsen gaan experimenteren met deelauto's bij nieuwbouwwontwikkelingen.

Het streven is nog meer deelautogebruik. Gesprekken met bedrijven op bedrijventerreinen zijn hierbij essentieel. Hierin speelt GreenBiz IJmond een belangrijke rol. Dit is een vereniging van en voor ondernemers, met ondersteuning van ODIJmond. Zie ook <https://www.buurrauto.nl/ijmond> en <https://www.greenbizijmond.nl>.

Samen rijden is een andere manier om mobiliteit te verminderen; twee of meer personen rijden samen – in plaats van elk in de eigen auto. Samen

rijden beperkt het aantal voertuigen (met één inzittende) op de wegen, dus ook de uitstoot van verontreinigende stoffen. Hierdoor kan de luchtkwaliteit verbeteren. Samen met app-bouwer Toogther, rolt IJmond Bereikbaar een autodeel-app uit onder de deelnemende bedrijven.

8. Scholenaanpak – stimulering fietsgebruik richting scholen

De gemeente Beverwijk is in 2020 gestart met een specifieke aanpak voor basisscholen. Het project richt zich ten eerste op de verkeersveiligheid rondom scholen (door het aanleggen van schoolzones). Het heeft ook tot doel dat er onder ouders en kinderen een grotere bereidheid ontstaat tot het laten staan van de auto en het nemen van de fiets. Door deze aanpak te verbinden aan de aanpak Gezonde School willen we nog sterker de verbinding maken met het thema bewegen.

9. Stimuleren OV en terugkeer intercity

De overstap van de (eigen) auto naar OV, zal leiden tot minder vervoer en daardoor minder congestie. Om de overstap naar openbaar vervoer te vergemakkelijken en te stimuleren, moet het goed, aantrekkelijk, geïntegreerd, betrouwbaar, frequent en betaalbaar zijn¹³. De IJmondgemeenten zetten zich, samen met IJmond Bereikbaar, in voor de terugkeer van de intercity op de Kennemerlijn in de richting Haarlem-Alkmaar en vv. Deze ambitie is opgenomen in het OV-toekomstbeeld. NS heeft zich hieraan geëngageerd, mits de tegenspiets voldoende is. Daarvoor wordt een campagne opgezet.

10. Versnellen en intensiveren e-laden

Een van de Klimaatkkoord doelstellingen is dat per 2030 alleen nog elektrische personenauto's nieuw te koop zijn. Naast batterij-elektrische personenauto's rijden er dan ook voertuigen op waterstof of zonnecellen. Om dat de bereiken is het noodzakelijk de laadinfrastructuur daarvoor tijdig aan te passen. Het streven is om in 2030 ongeveer 1,8 miljoen laadpalen beschikbaar te hebben in Nederland. De IJmondgemeenten werken binnen het project MRA-e samen met andere overheden aan de uitrol van e-laadpalen in de regio.

11. Fietsinfrastructuur: doorfietsroute

De IJmondgemeenten willen er samen voor zorgen dat iedereen zich veilig en makkelijk door de regio kan verplaatsen. Daarom wordt er volop gewerkt aan een "doorfietsroute". De route loopt vanaf de grens met Haarlem/Velsen, via Beverwijk en Heemskerk tot aan Uitgeest. Bij de aanleg van de doorfietsroute letten we op comfort, veiligheid en bewegwijzering. Speed pedelecs worden behandeld als bromfiets en rijden daarom op de weg.

Een goede OV- en fietsverbinding tussen kernen stimuleert ook het lopen en fietsen in de nabije omgeving. Zorg voor juiste infrastructuur, aandacht voor veiligheid en toegankelijkheid, ook voor ouderen en mensen die minder goed ter been zijn, zodat lopen en fietsen makkelijk wordt. Meer bewegen heeft voor alle leeftijdsgroepen een positief effect op de gezondheid.

¹³ Joaquin's Decisions Support Tool, 2021, <http://joaquin.eu/Decision-Support-Tool/page.aspx/131>

12. Fietsinfrastructuur: behoud 2e (elektrische) pont

Dagelijks maken meer dan 4.500 fietsers gebruik van de pont over het Noordzeekanaal. Voor fietsers is de oversteek met de pont gratis. Tussen 6.30 en 18.30 uur is er iedere 10 minuten een afvaart. Daarvoor zijn twee ponten nodig. Tot en met maart 2021 wordt de tweede pont betaald door Rijkswaterstaat. Dit omdat, door de werkzaamheden aan de grote zeesluis, de sluisroute is afgesloten voor verkeer en de pont voor fietsers nu de enige manier is om het kanaal over te steken. De IJmondgemeenten, aangevoerd door gemeente Velsen, zijn in gesprek met de Provincie Noord-Holland en Rijkswaterstaat voor een structurele (financiële) oplossing om beide ponten in de vaart te houden.

13. HUB pakketvervoer / schone distributie

Er komt een onderzoek naar de mogelijkheden voor een distributie-HUB. Op basis van de uitkomsten willen de gemeenten zo snel mogelijk met marktpartijen om tafel voor de realisatie. Het onderzoek moet inzicht geven in de meest kansrijke ontwikkelsporen voor realisatie van een regionale distributie-HUB in de IJmond, zowel voor pakketbezorging als stadsdistributie.

14. Zero Emissie Stadslogistiek

Een goede stadslogistiek is, naast het realiseren van zo weinig mogelijk emissie (stikstof) in de binnenstad, belangrijk voor de economische vitaliteit en de aantrekkelijkheid van steden. We willen graag dat internetbestellingen thuis worden afgeleverd, winkels belevd worden en verbouwingen en reparaties snel en probleemloos gedaan kunnen worden. Daarnaast is de laatste tien jaar het aantal vervoersbewegingen dat te maken heeft met stadslogistiek enorm toegenomen. Met een toenemende milieubelasting tot gevolg. Het is voor iedereen die in de stad woont, leeft en werkt belangrijk dat de omgeving bereikbaar en leefbaar blijft. Daarom nemen we

Legenda (d.d. 2020)

- groen: klaar voor gebruik
- geel: is in 2019 afgerond
- oranje: gepland tussen 2020 en 2022
- blauw: start na 2022

maatregelen om vervoersbewegingen te bundelen en minder belastend te maken voor het milieu. In 2019 hebben de IJmondgemeenten, de OV IJmond en IJmond Bereikbaar de "GreenDeal Zero Emissie Stadslogistiek" ondertekend. De GreenDeal ZES draait vooral om samenwerking en kennis delen tussen overheden, bedrijven en kennisinstellingen. Denk hierbij aan nieuwe logistieke concepten en vrachtbundeling, distributie-HUBs, parkeerbeleid, venstertijden en voertuigen met minder uitstoot.

15. Coördinatie van verkeerslichten / IVRI

De coördinatie van verkeerslichten is bedoeld om de verkeersstroom te verbeteren en zo verkeersopstoppingen, reistijden en luchtverontreiniging te beperken. Er bestaan verschillende controlesystemen, namelijk statische en dynamische. Dynamisch gecontroleerde systemen optimaliseren de verkeersstroom aan de hand van real time verkeersinformatie, maar vereisen een geavanceerde controle.

De coördinatie van verkeerslichten is doeltreffend gebleken om de reistijd en de geluidsoverlast te beperken. Het verlaagt de stroomdynamica en waarschijnlijk ook de emissie van verontreinigende stoffen¹⁴.

16. Onderzoek naar de invloed van de A22

De A22 loopt in Beverwijk door de stad, vlak langs het centrum, Broekpolder en de meubelboulevard, waardoor de weg milieuoverlast brengt voor de inwoners, werknemers en bezoekers. Het voornemen in deze visie is om beter inzicht te krijgen in de impact van de A22 op de woonwijken van Beverwijk. Met deze uitkomsten kunnen de IJmond gemeenten in gesprek gaan met relevante partners om de mogelijkheden te bespreken om de veroorzaakte luchtvervuiling terug te dringen.

Gemeente Beverwijk en Velsen pleiten al geruime tijd voor een snelheidsverlaging op de A22 (van 100 naar 80 km/u of lager) tussen knooppunt Beverwijk en knooppunt Velsen. Deze zal leiden tot een verlaging van de uitstoot van luchtvervuilende stoffen, afname van geluidhinder en een betere doorstroming. Dit heeft een positief effect op gezondheid van omwonenden en werknemers. Snelheidsverlaging maakt tevens een mogelijke extra aansluiting op A22 haalbaarder, wat een positief effect heeft op de verkeerscirculatie en (her)ontwikkelingspotentie van de omliggende gebieden. Met een lobbytraject vanuit IJmondgemeenten naar Provincie en Rijk wordt het onderwerp blijvend onder de aandacht gehouden. De huidige discussie rondom snelheid en stikstofproblematiek biedt nieuwe openingen.

17. Meten concentratie uitstoot wegverkeer

In de IJmond meten we sinds 2009 de uitstoot van fijnstof. De ambitie is om bij drukke verkeerpunten ook de concentratie van fijnstof door wegverkeer te meten. Op deze manier willen we input vergaren voor het verbeteren van doorstroming op drukke punten en beleid ontwikkelen ten aanzien van ruimtelijke ontwikkeling rondom drukke verkeersaders. In het algemeen geldt dat afstand houden van bebouwing tot de (drukke) wegen het beste criterium is gezondheidseffecten bij bestaande wegen zo klein mogelijk te houden. En verder nemen van bronmaatregelen als verminderen van intensiteit en snelheid. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van de monitorings tool. Daarnaast zijn er mogelijkheden om, met behulp van het RIVM, stikstofdioxide metingen te doen. De data van beide tools kan met elkaar vergeleken en hierdoor kan een goede afweging worden gemaakt tussen mogelijke maatregelen.

¹⁴ Joaquin's Decisions Support Tool, 2021, <http://joaquin.eu/Decision-Support-Tool/pages.aspx/131>

18. Verduurzamen gemeentelijk wagenpark

De verduurzaming van het gemeentelijk wagenpark is nuttig omdat hiermee invulling wordt gegeven aan de voorbeeldfunctie van de overheid en hiermee de transitie naar duurzame mobiliteit versneld wordt. De Gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen houden rekening met het milieu bij de vervanging van hun wagenpark. Zoveel mogelijk wordt gekozen voor het verduurzamen van de mobiliteit door te kiezen voor elektrische voertuigen.

stimuleren. Ten eerste zal een inventarisatie plaatsvinden om een overzicht te creëren van mogelijke maatregelen. Na een selectie op effectiviteit zal er worden overgegaan op uitvoering.

19. Emissie-eisen opnemen bij inkoop of aanbestedingen van voertuigen of transportdiensten

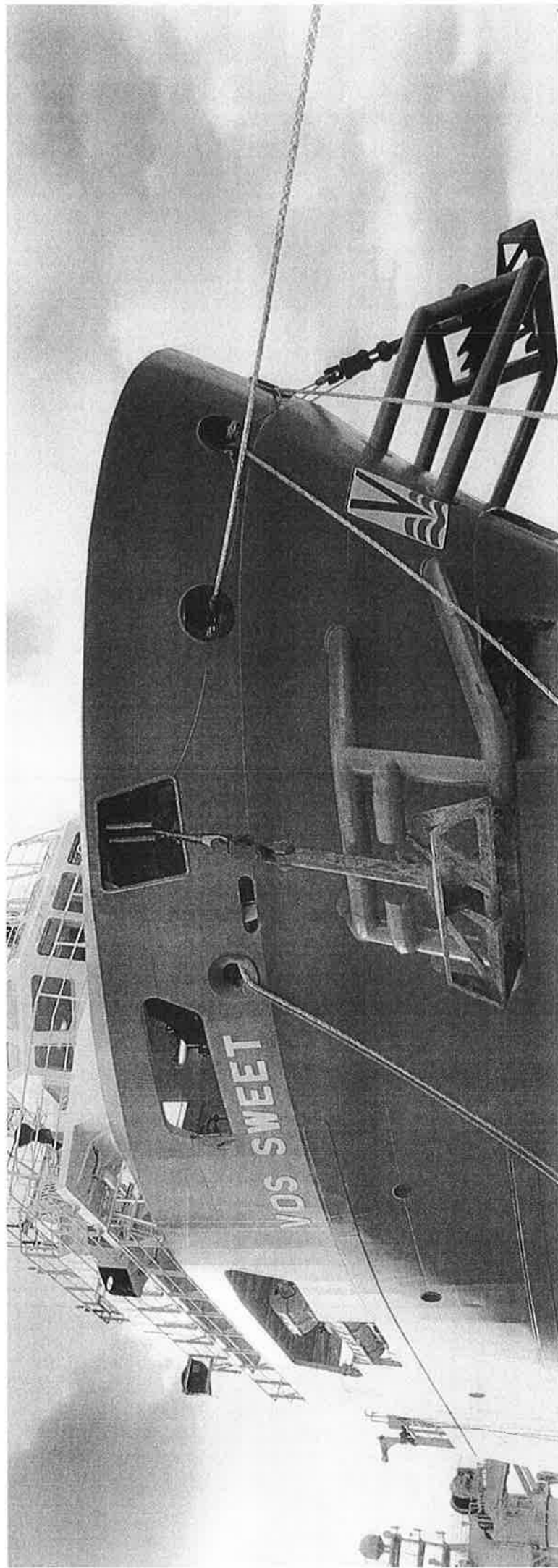
In het SLA is opgenomen dat deelnemende overheden bij inkoop of aanbestedingen van voertuigen of transportdiensten emissie eisen opnemen. Uiterlijk eind 2020 zijn afspraken gemaakt over concrete gunningscriteria en over de periodieke aanscherping tot 2030. Inzet is om zo snel mogelijk (oudere) dieselvoertuigen te vervangen door schonere (elektrische) alternatieven.

20. Lokaal Mobiliteitsbeleid

In het SLA is opgenomen dat er op lokale schaal mobiliteitsbeleid wordt geformuleerd. Te denken valt aan een agenda fiets en het stimuleren van deelmobiliteit en de aanleg van beweegroutes. De IJmondgemeenten geven met de Mobiliteitsvisie en het programma IJmond Bereikbaar reeds uitvoering aan deze afspraak. Gezondheidsaspecten willen we hierbij ook meenemen.

21. Stimulering verduurzaming brommers en scooters

Naast het auto- en vrachtverkeer dragen scooters en brommer ook bij aan de uitstoot van stikstofdioxide en fijnstof. In het verleden zijn er door OD IJmond inruil acties opgezet om de verduurzaming van deze voertuigen te

5 Scheepvaart

In 2017 is door het Rijk met een aantal Havenbeheerders, Rederijen en de Vereniging voor Transport en Logistiek Nederland een Green Deal afgesloten voor de scheepvaartsector¹⁵. Met de Green Deal wordt beoogd om zowel de schadelijke emissies naar de lucht als de emissie van broeikasgassen terug te dringen. De scheepvaartsector ondervindt problemen met de financiering van snellere vergroening van de vloot. In 2035 moet de sector binnenvaart een reductie van 35% tot 50% ten opzichte van 2015 aan milieuverontreinigende stoffen hebben gerealiseerd. Daarnaast moet de zeescheepvaart in 2050 een absolute CO2 reductie van 70% ten opzichte van 2008 hebben gerealiseerd. De meerkosten van duurzame oplossingen zijn nog zo hoog dat de business case van een transitie of voorziening lastig of niet sluitend is binnen de huidige financieringsmogelijkheden. Ook in de IJmond lopen we ten aanzien van onder andere walstroomvoorzieningen tegen grenzen aan. Onderstaand zijn een aantal acties geschetst die kunnen leiden tot een mogelijke versnelling van het terugdringen van schadelijke emissies van de scheepvaart. Onderstaand zijn een aantal acties geschetst die kunnen leiden tot een mogelijke versnelling van het terugdringen van schadelijke emissies geur- en geluidhinder van de scheepvaart.

¹⁵ Green Deal Zeevaart, Binnenvaart en Havens, 2019, <https://www.greendeals.nl/greendeals/green-deal-zeevaart-binnenvaart-en-havens>

Nr.	Algemene beschrijving	Gewenste resulta(a)t(en)	Uitvoering door	Fase uitvoering	Benodigde partners ter consultatie, medewerking en/of samenwerking	Invloedsfeer
1	In overleg met DFDS, zeehaven IJmuiden en KVSA (eigenaar en rederij) verkenning uitvoeren naar financiering walstroom voorziening ferryschepen IJmuiden Newcastle	Sluitende business case voor het realiseren van walstroom voor de ferry	IJmond Gemeenten	Maatregel is in voorbereiding	Scheepvaart en binnenvaart	Buiten gemeentelijke invloedsfeer
2	Onderzoek haalbaarheid walstroom op kades waar deze voorzieningen nog niet zijn aangebracht	Inzicht verkrijgen in gebruik en aanlegkosten	IJmond Gemeenten	Nieuwe maatregel	Havenbedrijven	Buiten gemeentelijke invloedsfeer
3	Stimuleren toepassing LNG binnenvaartschepen ; Verkenning uitvoeren met opdracht gevende partijen	Minder uitstoot schadelijke stoffen	IJmond Gemeenten	Maatregel is in uitvoering	Rederijen, opdrachtgevers vervoer over water	Buiten gemeentelijke invloedsfeer
4	Differentiatie havengelden	Verkenning uitgevoerd in 2021	IJmond Gemeenten	Nieuwe maatregel	Havenbedrijven	Buiten gemeentelijke invloedsfeer
5	Werken op water duurzaam aanbesteden	Uitvoeren ambities SLA	IJmond Gemeenten	Maatregel is in uitvoering	Rijkwaterstaat, Havenbedrijven	Binnen gemeentelijke invloedsfeer
6	Nadere uitwerking eerste studie walstroom/waterstof-brandstofcel aggregaat t.b.v. Cruisevaart;	Ingrediënten verzamelen voor een mogelijke businesscase (afhankelijk van de ontwikkeling van de cruisevaart); Invloed uitoefenen op International Maritime Organization om te komen tot internationale standaard walstroomaansluitingen zeeschepen	IJmond Gemeenten	Nieuwe maatregel	Havenbedrijf, KIMO, IMO	Buiten gemeentelijke invloedsfeer

Bovenstaande tabel geeft het overzicht van maatregelen binnen het thema Scheepvaart. De tabel geeft een algemeen overzicht van de maatregel, waarna per maatregel nadere uitleg volgt.

5.1 Scheepvaart: uitleg per maatregel

1. In overleg met DFDS, zeehaven IJmuiden en KVSA (eigenaar en rederij) verkenning uitvoeren naar financiering walstroom voorziening ferryschepen IJmuiden Newcastle

Het aanbrengen van elektrische aansluitpunten op de kades ten behoeve van stroomvoorziening van aangemeerde schepen de z.g.

walstroomvoorzieningen is al jaren een punt van aandacht in de verschillende IJmond havens. Zonder walstroomvoorziening genereert het schip elektriciteit door de eigen dieselmotoren stroom op te laten wekken. In het kader van voorgaande programma's zijn op verschillende kades in de IJmond walstroomvoorzieningen aangebracht. Reeds in 2017 heeft de

gemeenteraad van Velsen een motie aangenomen om een haalbaarheidsonderzoek naar de toepassing van walstroom voor de schepen van DFDS (ferry IJmuiden – Newcastle) uit te voeren. Gemeenten is hierbij afhankelijk van de rederij en de eigenaar van de schepen die destijds aangaven de huidige schepen te gaan vervangen. Tot op heden is nog niet duidelijk binnen welk tijdsbestek de schepen worden vervangen. Het creëren van douanevoorzieningen als gevolg van de Brexit en aanpassing van kades vanwege de ambitie om met grotere schepen te gaan varen zijn mede verdragende factoren. Om vaart te brengen in het proces en goed voorbereid te zijn op het moment dat de eigenaar overgaat tot het aanschaffen van nieuwe schepen is de gemeente Velsen een onderzoek gestart naar techniek en kosten ter voorbereiding op een walstroomvoorziening van de Ferry. Naar nu blijkt is voor het realiseren van walstroom niet rendabel en zal actief op zoek moeten worden gegaan naar subsidiemogelijkheden en z.g. keerzijde middelen.

2. Onderzoek haalbaarheid walstroom op kades waar deze voorzieningen nog niet zijn aangebracht

Er zijn nog een aantal kades waar geen walstroomvoorzieningen zijn aangebracht. Het betreft kades voor binnenvaart en vissersschepen.

Onderzoek haalbaarheid walstroom op kades waar deze voorzieningen nog niet zijn aangebracht. Voor deze kades zal een onderzoek worden gedaan naar intensiteit van gebruik en het type schepen dat regulier aan deze kades afmeert om te komen tot een businesscase voor het toepassen van walstroom.

3. Stimuleren toepassing LNG binnenvaartschepen ; Verkenning uitvoeren met opdracht gevende partijen

Liquified Natural Gas (LNG) is een vloeibaar aardgas met een veel lagere CO₂, fijnstof, zwavel- en stikstofoxiden uitstoot dan diesel of benzine. Eind 2019 is door gemeente Velsen, ODIJmond, Zeehaven IJmuiden, Titan LNG en Havenbedrijf Amsterdam het bunkeren/tanken van LNG in de haven van IJmuiden mogelijk gemaakt. Het gebruik van LNG door binnenvaart in Nederland is nog beperkt en verdere stimulering zal nodig te zijn om meer schepen op LNG te laten varen.

4. Differentiatie havengelden

Om de verduurzaming van de schepen te stimuleren is het differentiëren van havengelden een sterke stimulans. Het doel van deze maatregelen is om samen met Zeehaven IJmuiden een verkenning uit te voeren met betrekking tot het toepassen van gedifferentieerde havengelden in de IJmond. Deze maatregel is onder andere al toegepast in de havens van Zaanstad, Amsterdam en Rotterdam waar schepen tot 100% korting op de havengelden kunnen krijgen door te voldoen aan emissie-eisen en als zij in bezit te zijn van een certificaat van 'Green Award'.

5. Werken op water duurzaam aanbesteden
Een maatregel opgenomen in het Schone Lucht Akkoord (SLA) is het doel om luchtemissies als belangrijk criterium te hanteren bij de aanbesteding van infrastructurale werkzaamheden (baggeren en onderhoud vaarwegen en havenbekkens). Aannemers die dergelijke projecten met lagere emissies realiseren kunnen een preferente positie krijgen. Er zal een verkenning plaatsvinden op welke manier criteria gerelateerd aan luchtemissies kunnen worden toegepast in de IJmond. Hierbij zal gebruik worden gemaakt van de opgedane kennis door de deelnemers van het SLA op dit gebied. In het vervoer over water zijn er aanzienlijke stappen gezet in de IJmond; de pontverbinding over het Noordzeekanaal krijgt in 2021 volledige nieuwe en duurzame elektrische veerponten.
6. Nader uitwerking eerste walstroom/waterstof-brandstofcel aggregaat t.b.v. Cruisevaart;
Lobby KIMO Internationaal bij IMO voor wereldwijde standaard walstroom voor zeeschepen.
In 2020 (in opdracht van Omgevingsdienst IJmond namens de gemeente Velsen) is een haalbaarheidsstudie naar het gebruik van walstroom/waterstof-Brandstofcel-aggregaat bij de Zeehaven IJmuiden uitgevoerd voor de Cruisevaart. In deze studie wordt onderzocht wat er nodig is om een haalbare businesscase te krijgen. Daarnaast is in het Noordzeekanaalgebied een onderzoek gedaan naar de verduurzaming van de Cruisevaart. De meest effectieve maatregel die die overheden zelf kunnen uitvoeren is het inzetten van Walstroom. De standaarden voor stroomvoorziening die wereldwijd voor cruiseschepen wordt gehanteerd zijn zeer verschillend. Voor een meer duurzame zeescheepvaart is het van belang dat er wereldwijd een standaard wordt geïntroduceerd. Een organisatie als het IMO (Internationale Maritieme Organisatie onder de vlag

6 Tata Steel

Tata Steel is belangrijk voor de IJmond. Ruim honderd jaar staalindustrie heeft voor grote economische groei gezorgd, en het bedrijf is een belangrijke werkgever voor vele inwoners in de regio.

De staalindustrie is niet alleen belangrijk voor de IJmond, maar ook voor Nederland en de wereld. Als wij de energietransitie en de klimaatambities uit het [Klimaatpakkoord](#)¹⁶ echt voor elkaar willen krijgen, hebben we daar groen, gezond en veilig staal voor nodig. Om de enorme CO2 uitstoot die vrijkomt bij de productie van staal op basis van kolen te verminderen. Maar ook om windmolens te bouwen, eten recyclebaar te verpakken en nieuwe machines, huizen en batterijen te maken.

Gezondheidswaarden verankeren in wet- en regelgeving

De schadelijke uitstoot en overlast veroorzaakt door de staalindustrie moeten zoveel mogelijk worden teruggedrongen. Er is toekomst voor Tata Steel in de IJmond, maar alleen als dat samen gaat met een zondere en duurzamere IJmond. De productie van staal moet schoner.

De IJmond gemeenten pleiten voor verankering van gezondheidswaarden in wet- en regelgeving op Europees en Rijksniveau. En er moet nu vaart gemaakt worden met de transformatie naar groen, gezond en veilig staal. Het kost tijd om daar te komen, maar de route moeten we nu bepalen.

De scenario's om te komen tot groen, gezond en veilig staal moeten uitgezocht worden om hier een maatschappelijke kosten-batenanalyse van te krijgen. Er moet duidelijkheid komen over de opties, duidelijkheid over de

¹⁶ <https://www.klimaatpakkoord.nl/klimaatpakkoord>

deadlines en duidelijkheid over het commitment van Tata Steel en de gezamenlijke overheden.

Acties van de IJmondgemeenten

Dit hoofdstuk beschrijft de acties van de IJmondgemeenten ten aanzien van Tata Steel. De IJmondgemeenten zijn niet het bevoegd gezag (de vergunningverlenende instantie) voor Tata Steel. Echter, via samenwerking en lobby én het wettelijk adviseurschap op de vergunningen, kunnen de gemeenten wel invloed uitoefenen. De maatregelen genoemd in dit programma komen voor een aanzienlijk deel overeen met het Programma Tata Steel 2020 – 2050. Gezien het belang en de recente ontwikkelingen hebben wij er voor gekozen om de activiteiten van de IJmondgemeenten hier uiteen te zetten en aan te vullen.

Programma Tata Steel 2020-2050

Om de nadelige effecten op de gezondheid en de leefomgeving van Tata Steel terug te dringen hebben de IJmondgemeenten en provincie Noord-Holland in november 2020 het [Programma Tata Steel 2020 – 2050](#)¹⁷ vastgesteld. Met dit programma wordt onder andere gewerkt aan meer en intensiever toezicht, aangescherpte vergunningen, continu onderzoek naar de gezondheid en de leefomgeving, betere communicatie met omwonenden en samenwerking tussen de verschillende overheden.

Duurzaam Staal

Tata Steel heeft de ambitie om in 2050 CO2-neutraal staal te maken. Deze ambitie ondersteunen wij vanuit de IJmondgemeenten en het past goed in

¹⁷ https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Gezonde_leefomgeving_Milieu/Projecten/Tata_Steel/Programma_Tata_Steel_2020_2050

ons beeld van een gezondere IJmond. We zijn positief over de koerswijziging van Tata Steel (september 2021) om groen staal te produceren met waterstof. Vanuit de overheden kijken wij naar subsidiemogelijkheden op Rijks en Europees niveau om deze transitie te bespoedigen. Het is beter voor het klimaat én op de langere termijn een betere oplossing voor de gezondheid van onze inwoners dan het alternatieve scenario op basis van CO2-opslag.

Echter, de weg naar het realiseren van staalproductie op basis van waterstof is lang. Deze ambitie onttrekt Tata Steel niet van de verantwoordelijkheid om de overlast en uitstoot ook op korte termijn aan te pakken. De schadelijke uitstoot moet zoveel mogelijk verminderd worden. Net als de overlast van stof, geur en geluid. Daar zet Tata Steel met de maatregelen in de Roadmap + actief op in. Die ontwikkelingen houden we ook als IJmondgemeenten, samen met de Provincie NH scherp in de gaten.

Nr.	Algemene beschrijving	Gewenste resulta(t)en	Uitvoering door	Fase uitvoering	Reeds opgenomen in Programma Tata Steel	Benodigde partners ter consultatie, medewerking en/of samenwerking
1	Wettelijk adviseurschap	Tijdig en kwalitatief advies op vergunningen gericht op fijnstof, ZZS, geur en geluid	ODIJmond	In uitvoering	Nee	IJmond gemeenten, GGD
2	Samenwerking Provincie Noord-Holland	Optreden als één overheid om krachtig te kunnen handelen naar Tata Steel en eenduidig te communiceren naar inwoners en omgeving; Samenwerking op lobby richting Rijksoverheid (zie maatregel 3)	IJmond Gemeenten, ODIJmond	In uitvoering	Ja	Provincie Noord-Holland, GGD, ODIJmond
3	-Lobby richting Rijksoverheid -Onderzoek aanstellen of in functie brengen lobbyist op het dossier Tata Steel.	Verduurzaming staalindustrie; Aanscherping wetgeving t.a.v. luchtkwaliteit (aanscherping wetgeving valt buiten de bevoegdheid van de gemeente)	IJmond Gemeenten, ODIJmond	In uitvoering; Onderzoeken mogelijkheden en benodigde middelen functie lobbyist op het dossier Tata Steel.	Nee	Provincie Noord-Holland
4	Onderzoek naar gezondheid en luchtkwaliteit in de IJmond	Inzicht nadelige gezondheidseffecten door industrie, scheepvaart en verkeer. Uitkomst op basis van RIVM onderzoek is intensievere inzet op uitstoot lood	IJmond Gemeenten	In uitvoering	Ja	Provincie Noord-Holland, GGD.
5	Communicatie met inwoners en omgeving	Goede, transparante en toegankelijke informatievoorziening voor iedereen. Communicatie op B1 niveau	IJmond Gemeenten	In uitvoering	Ja	Provincie Noord-Holland, GGD

Bovenstaande tabel geeft het overzicht van maatregelen binnen het thema Tata Steel. De tabel geeft een algemeen overzicht van de maatregel, waarna per maatregel nadere uitleg volgt.

6.1. Tata Steel: uitleg per maatregel

1. Wettelijk adviseurschap

De provincie Noord-Holland, specifiek Gedeputeerde Staten (GS), is het bevoegd gezag voor Tata Steel vanuit de Wet milieubeheer. Bevoegd gezag betekent dat GS bestuurlijk verantwoordelijk zijn voor de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving. De Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG) is de organisatie die namens de provincie de vergunningen verleent, toezicht houdt op Tata Steel en Harsco en handhavend optreedt bij overtredingen.

Wanneer het college van GS het bevoegde gezag is, zoals bij Tata Steel, is het college van burgemeester en wethouders van de gemeente waar het project geheel of gedeeltelijk zal worden uitgevoerd aangewezen als adviseur bij vergunningverlening (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht: artikel 2.26, vierde lid en Besluit omgevingsrecht: artikel 6.1). In het geval van Tata Steel kunnen dit meerdere gemeenten zijn, namelijk Beverwijk, Heemskerk en Velsen. Op het moment dat Tata Steel een vergunning aanvraagt voor een (nieuwe) activiteit of voor het wijzigen daarvan, stelt het college van GS de colleges van burgemeester en wethouders van Beverwijk, Heemskerk en Velsen in de gelegenheid een advies uit te brengen. De gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen vragen hiertoe een advies aan ODIJmond.

Het uitvoeren van het wettelijk adviseurschap vergunningen Tata Steel vraagt continu aandacht, omdat het (verkrijgen van) inzicht in relevante emissies diepgaande proceskennis vergt. In 2020 is gebleken dat een meer intensieve samenwerking tussen ODIJmond en ODNZKG noodzakelijk is om op een adequate manier invulling te blijven geven aan het wettelijk adviseurschap. Naar verwachting neemt het aantal vergunningen in de

toekomst toe vanwege de intensivering van vergunningverlening en toezicht op basis van het Programma Tata Steel 2020 – 2050. Dit maakt dat hierop extra inzet zal worden gepleegd. In het verleden zijn er adviezen zienswijzen ingediend door de IJmond gemeenten. Hieronder valt het advies over een maatregelen ten behoeve van stikstofreductie bij de Pelletfabriek en een zienswijze t.a.v. het toepassen van rookgascondensatie bij Hoogoven 6. Het vervolg dat wordt gegeven aan de adviezen en zienswijzen wordt door de IJmond gemeenten gevolgd.

2. Samenwerking met provincie Noord-Holland

Sinds november 2019 overleggen provincie Noord-Holland, IJmondgemeenten, ODNZKG, ODIJmond en de GGD Kennemerland periodiek in het Bestuurlijk Overleg Industrie & Gezondheid IJmond. Tata Steel is in dit overleg niet het enige, maar wel een zeer belangrijk onderwerp. Via dit overleg en via een ambtelijke werkgroep met vertegenwoordiging vanuit alle betrokken partners, houden wij elkaar op de hoogte en maken we waar nodig afspraken. Het optreden naar buiten als één overheid krijgt met dit overleg op bestuurlijk niveau vorm. Het overleg wordt voorgezeten door een onafhankelijk voorzitter. Om als een overheid naar buiten te kunnen treden en het publiek (inwoners) tijdig, snel en accuraat met een eenduidige boodschap te kunnen informeren, is ook een ambtelijke werkgroep en communicatiewerkgroep opgezet. Zo kan bij nieuwe ontwikkelingen en/of publicaties van onderzoeken snel gehandeld worden.

3. Lobby richting Rijksoverheid

De IJmondgemeenten zetten zich via lobby in, om de wet- en regelgeving aan te scherpen. Op basis van het [RIVM onderzoek van april en september](#)

2021¹⁸ is geconstateerd dat jaargemiddeld de luchtkwaliteit in de IJmond voldoet aan de geldende wettelijke normen. Dit betekent echter niet automatisch dat er ook sprake is van een gezonde leefomgeving. Een gebied als de IJmond kenmerkt zich door zowel cumulatieve (opeenstapelende) als diverse emissies vanuit verschillende bronnen als door piekbelasting die beide niet goed in gemiddelde luchtnormen tot uitdrukking komen.

Uit het tweede RIVM rapport van september 2021 is gebleken dat de gezondheidskundige grenswaarden in stofdepositie voor in het bijzonder lood worden overschreden. Vanuit gezondheidskundig oogpunt is huidige normstelling en regelgeving op Europees en Rijksniveau onvoldoende in een complex gebied zoals de IJmond, waarin zich diverse bronnen van vervuiling bevinden.

Oproep aan het Rijk

In april en september van 2021 hebben de IJmondgemeenten, in samenwerking met de provincie Noord-Holland, naar aanleiding van deze RIVM gezondheidsonderzoeken een oproep gedaan aan de staatssecretaris van het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat (I&W) om de wetgeving aan te scherpen en aanvullende maatregelen bij Tata Steel mogelijk te maken. Ten behoeve van de aanscherping van de wet- en regelgeving en de verduurzaming van Tata Steel zal de lobby door de IJmondgemeenten onverminderd worden voortgezet.

Om deze lobby meer kracht bij te zetten wordt op dit moment onderzocht wat de mogelijkheden zijn om een lobbyist aan te stellen op het dossier Tata Steel om de bovenstaande acties extra kracht bij te zetten.

Gebiedsgerichte aanpak

Als onderdeel van het Schone Lucht Akkoord is de Rijksoverheid ook verzocht om de IJmond aan te wijzen voor een zogenaamde gebiedsgerichte aanpak. Deze aanpak is gericht op het verbeteren van de leefomgeving voor groepen die het meest gevoelig zijn voor de negatieve effecten van luchtkwaliteit en er veel (of: vaak) aan worden blootgesteld. Wanneer de IJmond wordt aangewezen voor een gebiedsgerichte aanpak betekent dit dat er onder andere een actualisering van het brononderzoek zal plaatsvinden. Hierbij wordt gekeken naar aandeel van de uitstoot van stoffen per fabriek of activiteit op het Tata Steel terrein.

4. Onderzoek naar gezondheid en luchtkwaliteit in de IJmond

Het is van belang dat de nadelige effecten op de gezondheid en de leefomgeving zoveel mogelijk beperkt worden. Voor de huidige inwoners van de IJmond én voor toekomstige generaties. Er is in de afgelopen jaren veel aandacht geweest voor Tata Steel. De zogenaamde grafietregens zorgen sinds de zomer van 2018 voor hernieuwde aandacht voor Tata Steel en voor zorgen over de effecten van de activiteiten van het bedrijf op de gezondheid. De IJmondgemeenten en provincie Noord-Holland hebben aan het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) opdracht gegeven onderzoek te doen naar stof in de leefomgeving en mogelijke gezondheidseffecten.

Er zijn ondertussen twee rapportages door het RIVM gepubliceerd; 'Depositieonderzoek IJmond 2020' en 'Tussentijdse resultaten Gezondheidsonderzoek in de IJmond'¹⁹. De resultaten van de onderzoeken worden meegenomen in de lobby richting de Rijksoverheid, de uitvoering van de maatregelen in dit programma en de advisering op de vergunning

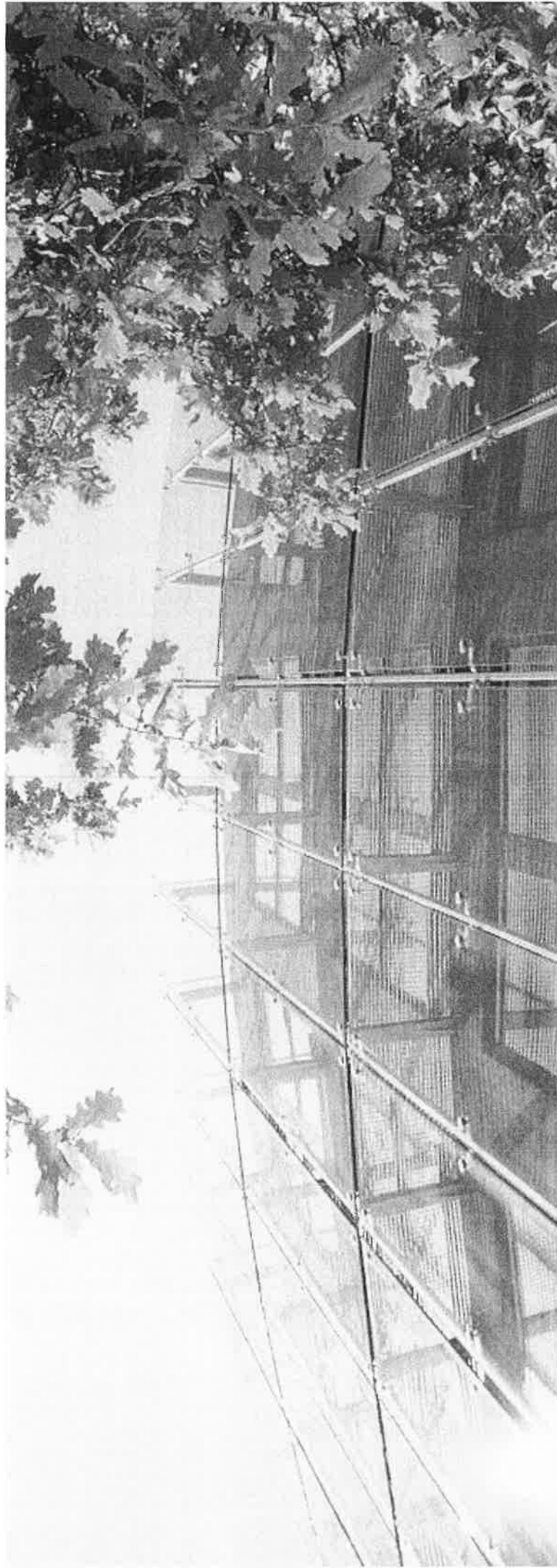
¹⁸ <https://www.rivm.nl/tata-steel/overzicht-rapporten-gezondheid-in-ijmond>

¹⁹ <https://www.rivm.nl/tata-steel/overzicht-rapporten-gezondheid-in-ijmond>

afgegeven door ODNZKG. Het Depositieonderzoek gaf bijvoorbeeld aan dat de aanwezigheid van lood in de omgeving negatieve gezondheidseffecten heeft. In de uitvoering van het wettelijk adviseurschap zal extra scherp worden gekeken naar milieuvergunningen afkomstig van activiteiten waarbij lood vrijkomt.

5. Communicatie met inwoners en omgeving

Voor een dialoog met de omgeving is goede, tijdige, accurate en toegankelijke informatie een basisvoorwaarde. De IJmondgemeenten en ODIJmond zetten daarom ook in op het verder verbeteren en ontsluiten van goede, eenduidige en vindbare informatie. Bij Tata Steel gaat het vaak om complexe informatie die vragen en zorgen op kunnen roepen. Goed vindbare informatie draagt positief bij aan de gezondheidsbeleving. We verbeteren de informatievoorziening op de websites van ODIJmond en IJmondgemeenten.

7

Provincie Noord-Holland

Hoofdstuk 7 van het programma Luchtkwaliteit en Gezondheid IJmond gaat over de inzet van de provincie Noord-Holland, die bijdraagt aan een gezondere leefomgeving. Dit hoofdstuk is opgenomen om een overzicht te geven van deze inzet, zoals het Programma Gezonde Leefomgeving, Hollandse Luchten en Perspectief Fiets. Het hoofdstuk maakt geen onderdeel uit van de formele context van het programma Luchtkwaliteit en gezondheid IJmond. Ook lichten we de rol toe die Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (ODNZKG) heeft in onze regio. De onderstaande maatregelen zijn (onderdeel van) reeds vastgesteld beleid.

Nr.	Algemene beschrijving	Gewenste resultaat(en)	Uitvoering door	Fase uitvoering	Benodigde partners ter consultatie, medewerking en/of samenwerking	Invoelofsfeer
1	Programma Tata Steel 2020-2050	Een gezondere en veilige leefomgeving in de IJmond	Provincie	Maatregel is in uitvoering	IJmondgemeenten, ODNZKG, ODIJmond, GGD Kennemerland	Binnen provinciale bevoegdheid
2	Omgevingsvisie NH2050	Een evenwichtige balans tussen economische groei en leefbaarheid	Provincie	Maatregel is in uitvoering	IJmondgemeenten, ODNZKG, ODIJmond, GGD Kennemerland	Binnen provinciale bevoegdheid
3	SLA Uitvoeringsprogramma	Een gezondere leefomgeving in de IJmond	Provincie	Maatregel is in uitvoering	ODNZKG	Binnen provinciale bevoegdheid
4	Pilot eNoses IJmond	Met verschillende instrumenten bronnen te kunnen duiden die geurhinder veroorzaken in de regio	Provincie	Maatregel is in uitvoering	ODIJmond, GGD Kennemerland	Binnen provinciale bevoegdheid
5	Mobiliteit in de Omgevingsvisie en Agenda Mobiliteit	Effectieve, efficiënte en veilige verplaatsing	Provincie	Maatregel is in uitvoering	IJmondgemeenten	Binnen provinciale bevoegdheid
6	Perspectief Fiets	Het oplossen van knelpunten in het fietsnetwerk	Provincie	Maatregel is in uitvoering	IJmondgemeenten	Binnen provinciale bevoegdheid
7	Hollandse Luchten	Het in kaart brengen van de omgevingskwaliteit met gebruik van betaalbare sensoren	Provincie	Maatregel is in uitvoering	Inwoners	Binnen provinciale bevoegdheid

8	Programma Gezonde Leefomgeving	Een fysieke omgeving waar de druk op de gezondheid zo laag mogelijk is en die uitnodigt tot een gezonde leefstijl	Provincie	Maatregel is in uitvoering	IJmondgemeenten, GGD Kennemerland, inwoners	Binnen provinciale bevoegdheid
9	Zeer Zorgwekkende Stoffen	Inventarisatie naar Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)	ODNZKG	Maatregel is in uitvoering	ODIJmond	Binnen provinciale bevoegdheid

Bovenstaande tabel geeft het overzicht van maatregelen vanuit provincie Noord-Holland. De tabel geeft een algemeen overzicht van de maatregel, waarna per maatregel nadere uitleg volgt

7.1 Provincie Noord-Holland: uitleg per maatregel

1. Programma Tata Steel 2020-2050

De provincie Noord-Holland, de gemeente Beverwijk, de gemeente Heemskerk en de gemeente Velsen hebben gezamenlijk het Programma Tata Steel 2020-2050: Samenwerken aan een gezondere en veilige IJmond opgesteld. Het Programma Tata Steel 2020-2050 bestaat uit een samenhangend pakket van bestaande en nieuwe maatregelen, zowel voor de korte (periode 2020-2022) als voor de lange(re) termijn (2050). Voor een gezondere en veilige leefomgeving in de IJmond is een brede aanpak nodig. Het programma in een notendop: meer en intensiever toezicht, aangescherpte vergunningen, continu onderzoek naar de gezondheid en de leefomgeving, betere communicatie met de omwonenden en samenwerking tussen de verschillende overheden. En op de langere termijn de transitie naar een innovatieve en duurzame staalproductie.

2. Omgevingsvisie NH2050

Op 19 november 2018 heeft de provincie haar Omgevingsvisie NH2050 vastgesteld. Deze visie heeft als hoofdambitie dat de provincie streeft naar een evenwichtige balans tussen economische groei en leefbaarheid. Een economisch vitale provincie draagt bij aan het welzijn, en een leefbare provincie draagt bij aan economische vitaliteit. We staan voor een gezonde en veilige leefomgeving, goed voor mens, plant en dier, en daarmee ook goed voor het economisch vestigingsklimaat binnen de provincie. Dit evenwicht staat ten dienste van duurzame ontwikkeling: toekomstige generaties moeten ook profiteren van de keuzes die wij maken.

²⁰ Daarbij moet aangetekend worden dat de ruimte hiervoor sterk bepaald wordt door externe, soms internationale, factoren die de provincie niet altijd direct kan beïnvloeden (internationale afspraken, industrie in omringende landen, etc.)

In deze visie zijn ambities opgenomen die raakvlakken hebben met de thema's gezondheid en luchtkwaliteit. Een van deze ambities draait om gezondheid en veiligheid, waarbij de ambitie is het behouden en waar mogelijk verbeteren van de fysieke leefomgeving. Dit betreft bodem, water, lucht, omgevingsveiligheid, geluidbelasting en (ontwikkelingen in) de ondergrond. In elk geval voldoen we aan de wettelijke normen, en waar mogelijk zoekt de provincie ruimte voor verbetering²⁰. De provincie spant zich in om samen met haar partners zo spoedig mogelijk aan de KRW-normen voor water en aan de WHO-normen voor luchtkwaliteit te voldoen, doch uiterlijk in 2027 wat betreft de KRW-normen en 2050 wat betreft de WHO-normen.

3. SLA uitvoeringsprogramma 2021

In 2020 heeft de provincie Noord-Holland, samen met de Rijksoverheid en een groot aantal provincies en gemeenten, het Schone Lucht Akkoord (SLA) ondertekend'. De ondertekenaars van het SLA hebben met elkaar afgesproken om, op basis van hun eigen taken en bevoegdheden, zich in te zetten voor uitvoering van maatregelen binnen de in het SLA genoemde thema's en sectoren. Het uitvoeringsplan SLA 2021 van de provincie Noord-Holland is daarom ingestoken vanuit haar rol als bevoegd gezag op het gebied van schone luchtbeleid. Iedere deelnemer dient in een jaarlijks uitvoeringsplan de maatregelen per thema en/of sector verder uit te werken. Het uitvoeringsprogramma maakt onderdeel uit van het Programma Gezonde Leefomgeving van de provincie Noord-Holland.

4. Pilot eNoses IJmond

In mei 2020 is een pilot eNoses gestart in de IJmond regio. Doel van de pilot is om met behulp van verschillende instrumenten bronnen te kunnen duiden die geurhinder veroorzaken in de regio. Instrumenten zijn eNoses, klachtenregistratie (Tata Steel en OD NZKG) en windrichting. Op basis van deze informatie wordt er maandelijks een rapport opgesteld, waarin de data transparant gedeeld wordt en voor iedereen beschikbaar is. Met de partners van eNoses, waaronder Tata Steel en OD NZKG is afgesproken dat de verkregen data niet wordt ingezet ten behoeve van handhaving. De pilot loopt op 1 mei 2021 af, waarna partijen opnieuw beslissen of ze doorgaan of niet, zo ja op welke manier. De pilot maakt onderdeel uit van het Programma Gezonde Leefomgeving van de provincie Noord-Holland.

5. Mobiliteit in de Omgevingsvisie NH2050 en agenda mobiliteit

Op het gebied van mobiliteit heeft de provincie de volgende ambitie opgenomen: Onze ambitie is dat de inwoners en bedrijven van Noord-Holland zichzelf of producten effectief, veilig en efficiënt kunnen verplaatsen, waarbij de negatieve gevolgen van de mobiliteit op klimaat, gezondheid, natuur en landschap steeds nadrukkelijk meegewogen worden. De provincie zet zich in voor het versterken van mobiliteitsopties die hieraan bijdragen, zoals goede OV-verbindingen, uitstekende infrastructuur voor alle modaliteiten en technologische innovatie. Inwoners en bedrijven hebben zoveel mogelijk de vrijheid om hun eigen vervoerswijzen te kiezen. Zodanig dat het totale verkeers- en vervoersnetwerk optimaal wordt gebruikt en ten dienste staat van de ruimtelijk-economische ontwikkeling. De provincie stuurt op een optimale afstemming tussen ruimtelijke ontwikkelingen en

infrastructuur en streeft naar een vorm van basisbereikbaarheid voor kleine kernen.

Op basis van de Omgevingsvisie en de andere kaders, heeft de provincie een Agenda Mobiliteit²¹ opgesteld, deze gaat uit van de volgende drie strategische opgaven voor de mobiliteit in Noord-Holland:

1. Bouwen en bewegen beschouwen we in samenhang, om zo de groei te faciliteren.
2. Werken aan een klimaatbestendig en duurzaam mobiliteitssysteem.
3. De ontwikkelingen op het gebied van Mobiliteit worden vroegtijdig en continu in het licht van de leefomgeving geplaatst.

6. Perspectief Fiets²²

Ook het belang van mobiliteit en het versterken van het netwerk van de fiets zijn benoemd in de Omgevingsvisie NH2050. In Perspectief Fiets staat dit verder uitgewerkt. De belangrijkste doelen zijn om Noord-Holland klaar te maken voor de elektrische fiets en de fiets naadloos te laten aansluiten op het openbaar vervoer. Dan kan de fiets een belangrijk deel van de verwachte mobiliteitsgroei opvangen. Voor de langere afstanden natuurlijk in combinatie met het openbaar vervoer. Perspectief Fiets beschrijft acht uitdagingen. Samengevat zijn deze: een veilige provinciale fietsinfrastructuur voor iedereen, het oplossen van knelpunten in het fietsnetwerk, samen met de regio een netwerk van doorfietsroutes aanleggen, het versterken van de ketenreis met de fiets (de combinatie van fiets en OV, en in sommige gevallen van fiets en auto), de kansen van de deelfiets benutten, het verbeteren van de verkeersveiligheid en

21. Discussiedocument Agenda Mobiliteit, 2019, https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Verkeer_vervoer/Duurzame_mobiliteit/Discussiedocument_Agenda_Mobiliteit

22. Perspectief fiets, 2019, https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Verkeer_vervoer/Fiets

bereikbaarheid door gedragsverandering, het stimuleren van fietstoerisme, Smart Mobility, innovatie en onderzoek.

7. Hollandse Luchten

Met het [project Hollandse Luchten](#)²³ heeft de provincie een eerste aanzet gegeven tot het in kaart brengen van de omgevingskwaliteit met gebruik van betaalbare sensoren. Dat gebeurt op dit moment op drie locaties: IJmond, Zaanstad Kogerveld en Amsterdam Buiksloterham. Hollandse Luchten is een experimenteel project van de provincie Noord-Holland waarbij met citizen sensing wordt onderzocht hoe tegen lage kosten luchtkwaliteit in kaart kan worden gebracht. De meetresultaten worden als open data gepubliceerd. Het is ook een experiment om ervaring op te doen met samenwerking tussen bewoners, lokale initiatieven en overheden. De proeffase liep tot juni 2020 en is met in ieder geval een jaar verlengd²⁴.

8. Programma Gezonde Leefomgeving

De provincie vindt dat iedereen recht heeft op een gezonde leefomgeving. Dat wil zeggen: een fysieke omgeving waar de druk op de gezondheid zo laag mogelijk is en die uitnodigt tot een gezonde leefstijl. De provincie wil gezondheidswinst behalen door vanuit haar rol te sturen op het behouden en waar mogelijk verbeteren van een gezonde fysieke leefomgeving. In het programma heeft de provincie drie deelambities geformuleerd, gebaseerd op de volgende hoofdambitie:

“De provincie Noord-Holland streeft ernaar om een fysieke leefomgeving te creëren die gezond is voor haar inwoners en die een gezonde leefstijl stimuleert. Wij richten ons op de aspecten van de gezonde leefomgeving die

binnen ons huidige takenpakket vallen of daaraan taken en waarbij de grootste gezondheidswinst is te behalen. Dit realiseren we in samenwerking met onze partners: gemeenten, gezondheidsinstanties, bedrijven en inwoners.”

De deelambities zijn: een gezonde leefomgeving behouden en waar mogelijk verbeteren, de huidige milieukwaliteit in beeld hebben en gebruiken als kennisbron voor onze partners, de gezondheid bevorderen door stimuleren van een gezonde leefstijl.

9. Zeer Zorgwekkende Stoffen

Informatie over de inzet van ODNZKG

De Omgevingsdiensten Noordzeekanaalgebied (ODNZKG) en IJmond (ODIJmond) voeren in opdracht van de provincie Noord-Holland de inventarisatie naar Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) uit. Het doel van deze ZZS-uitvraag is een volledig en actueel inzicht in de emissies van ZZS richting lucht en water te bepalen, inclusief een overzicht van welke vergunningen hierop aangepast moeten worden. Na beoordeling of de in het landelijk format geleverde informatie volledig is, beoordelen wij of er humane risico's zijn (toets aan de Maximaal Toelaatbare Risico (MTR)). Deze beoordeling loopt nog. Indien er sprake is van MTR overschrijding dan dient het bedrijf hier een einde aan te maken, dan wel een plan in te dienen om de emissie onder het Verwaarloosbare Risico te brengen. Waar blijkt dat actualisatie van de vergunning nodig is, gaat ODNZKG in het kader van het programma “Programmatisch actualiseren ODNZKG” de vergunningen in de komende 5 jaar risico gestuurd, ambtshalve actualiseren, dan wel een maatwerkbesluit op nemen. Indien ambtshalve actualisatie niet mogelijk is,

²³ Programma Gezonde Leefomgeving PNH, 2020, https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Duurzaamheid_Milieu/Programma_Gezonde_Leefomgeving

²⁴ Bron: Programma Tata Steel 2020-2050, 2020, https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Duurzaamheid_Milieu/Projecten/Tata_Steel/Programma_Tata_S steel_2020_2050

dan wordt het bedrijf verzocht een aanvraag in te dienen, dan wel de betreffende activiteit te staken. De aanpak in het programma "Programmatisch actualiseren ODNZKG" is conform de landelijke afspraken tussen de 6 BRZO diensten. De inzet ten aanzien van ZZS bij de bedrijven Tata Steel IJmuiden en Harsco Metals Holland B.V. maakt onderdeel uit van het uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020-2022 ODNZKG.

Voor de afvalbranche hanteert de ODNZKG een gefaseerde aanpak conform de door de provincie Noord-Holland vastgestelde Handreiking verzoek om informatie over ZZS afvalbedrijven d.d. 3 september 2020 (hierna: Handreiking). Dit betekent dat in 2020 de uitvraag voor afvalbedrijven zich toespitst op ca. 300 ZZS in plaats van alle ZZS en potentiële ZZS en dat deze uitvraag zich vooral richt op kwalitatieve gegevens. Afspraken zijn gemaakt met de branchevereniging Afval voor de volgende fase (lange termijn, doorlopend na 1 januari 2021) waarin zal worden bekeken hoe aanvullende informatie over ZZS in de afvalfase te verkrijgen is. De uitvraag naar de overige ZZS-emissies wordt dan ook in 2021 en 2022 gecontinueerd.

Voor de niet-afval bedrijven is de verwachting dat uiterlijk 1 januari 2021 een inzicht kan worden gegeven in de luchtmissies en emissies van ZZS én dat er in de eerste kwartaal van 2021 een inzicht kan worden gegeven in de indirecte lozingsgegevens van ZZS én kan worden bepaald welke vergunningen hierop moeten worden aangepast of dat een andere vervolgstap noodzakelijk is.

8

Gebiedsgerichte aanpak in het kader van Schone Lucht Akkoord

Zoals in het algemene deel aangegeven hebben provincie Noord-Holland en de gemeenten Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest en Velsen het Schone Lucht Akkoord ondertekend. Onder het Schone Lucht Akkoord faciliteert de Rijksoverheid de uitwerking van een gebiedsgerichte aanpak voor hoog blootgestelde locaties. Provincie en gemeenten zetten dan ook in op een gebiedsgerichte aanpak onder het Schone Lucht Akkoord. De acties die hier uit voort komen zijn gericht op het in kaart brengen van de omvang van de bronnen en de impact ervan op de gezondheid en luchtkwaliteit. Met die inzichten kunnen wij vervolgens als IJmondgemeenten, samen met andere bevoegde partijen, aanvullend beleid formuleren om de luchtkwaliteit en daarmee de leefbaarheid en gezondheid van de bewoners in het gebied te verbeteren.

Gebiedsgerichte aanpak draait om drie acties

1. De complexiteit en onderlinge afhankelijkheid van zowel de generieke achtergrond als de lokale bronnen in kaart brengen en wat deze betekenen voor luchtkwaliteit en gezondheid.
2. Onderzoeks- en monitoringsrapportages onderling verbinden en op elkaar afstemmen.
3. Inzicht verkrijgen in welke acties het effectiefst bijdragen aan onze doelen en hoe deze, in samenhang met elkaar, kunnen worden uitgevoerd, om de gewenste gezondheidswinst te behalen.

Toelichting:

Ad. 1

Hoewel er duidelijkheid is over de soort bronnen luchtverontreiniging van invloed zijn in de regio, ontbreekt actueel inzicht op de mate waarin deze bronnen een rol spelen bij de gezondheid en in hoeverre deze beïnvloedbaar zijn door maatregelen (welke bronnen en stoffen zijn prioriteit voor de

verbetering van de gezondheid én beïnvloedbaar). Het gaat met name om de effecten op de hoog blootgestelde- en hoog gevoelige groepen. Om dit inzicht te verkrijgen zal onder meer gebruik gemaakt worden van GCN en luchtmeetnet gegevens en tools om gezondheidseffecten inzichtelijk te maken. RIVM werkt aan gezamenlijke dataset rond Tata Steel: luchtmeetnet en Hollandse luchten worden daarin opgenomen.

Ad. 2

Over de gezondheids- en milieukwaliteit van de leefomgeving in de IJmond is veel historisch en recent en onderzoek beschikbaar. Ook zal er nieuw onderzoek plaatsvinden. Diverse overheidsinstanties doen met regelmaat onderzoek naar bijvoorbeeld concentraties van luchtverontreiniging of gezondheidsindicatoren. Ook zijn er veel monitoringsrapportages beschikbaar. Daarnaast is er een sterke relatie met het Programma Tata Steel 2020-2050. De bevindingen die hieruit komen worden ook betrokken.

Doel is al deze rapportages en onderzoeken bij elkaar te brengen en:

- a) op basis van de onderzoeken en rapportages te inventariseren over welk type emissies binnen de IJmond informatie beschikbaar is en op grond daarvan te beoordelen of er behoefte is aan aanvullende informatie over ontbrekende metingen;
- b) de onderzoeken en rapportages te analyseren op samenhang: wat zijn de dwarsverbanden tussen de rapportages en hoe kunnen deze bijdragen aan een completer beeld over de situatie in de IJmond;
- c) een beeld van de actuele situatie in de IJmond te maken.

Ad. 3

Op basis van alle verkregen opbrengsten uit 1 en 2 verwachten we inzichtelijk te kunnen maken welke effecten de (genomen) maatregelen

hebben op de luchtkwaliteit en de gezondheid in de IJmond. Te denken valt ook aan economische effecten (kosten – baten) en ruimtelijke effecten. Op deze manier kunnen afgewogen keuzes worden gemaakt. Met andere woorden: aan welke knoppen kun je draaien om de leefbaarheid in de IJmond te verbeteren en welke effecten heeft dat op de gezondheid van inwoners en op andere sectoren of beleidsvelden.

Gezien de complexiteit van het vraagstuk is door provincie Noord-Holland en de IJmondgemeenten een verzoek bij het Rijk neergelegd om gezamenlijk werk te maken van een gebiedsgerichte aanpak onder het Schone Lucht Akkoord (SLA) in de IJmond. De maatregelen die genomen worden binnen het SLA kunnen bijdragen aan een beperking van de emissies. Dit vraagt om commitment, investeringen en aanpassing van de regelgeving door bijvoorbeeld de Rijksoverheid.

Schone Lucht Akkoord (SLA)

Verbetering van luchtkwaliteit vergt een samenwerking van verschillende bevoegde gezagen/overheden zoals Rijk, provincie Noord-Holland en gemeenten, waarbij instrumenten die deze partijen kunnen gebruiken op elkaar worden afgestemd. Samenwerking met en inzet van inwoners en het bedrijfsleven is hierbij ook onontbeerlijk. Met het SLA spreken partijen zich uit deze samenwerking verder vorm te geven.

De IJmondgemeenten en Provincie Noord-Holland hebben het SLA

ondertekend en zich daarmee geëngaat aan de doelen van het SLA:

- Permanente verbetering van luchtkwaliteit om gezondheidswinst voor iedereen in Nederland te realiseren waarbij wordt toegewerkt naar de WHO-advieswaarden voor stikstofdioxide en fijn stof in 2030;
- Het landelijk behalen van minimaal 50% gezondheidswinst in 2030 ten opzichte van 2016;

- Het realiseren van een dalende trend van emissies van stikstofdioxide en fijn stof (PM10 en PM 2.5) in de sectoren (weg)verkeer, landbouw, scheepvaart, industrie en huishoudens.

Gezondheidswinst centraal

Het SLA heeft een looptijd tot 2030, bevestigt de samenwerking tussen nationale overheden en bevestigt onderstaande gemeenschappelijke doelstellingen. Het streefresultaat is dat mensen in Nederland ten gevolge van de verbetering van luchtkwaliteit gemiddeld 4 maanden langer leven. In Nederland zijn enkele dichtbevolkte gebieden met relatief hoge concentraties luchtvervuiling. De luchtkwaliteit in de IJmond is kwetsbaar. De compacte ordening van bedrijfseconomische-, woon-, natuur- en recreatieve functies onderstreept deze kwetsbaarheid en vergt maatwerk met een gebiedsgerichte aanpak.

Het SLA bevat een trendbreuk. Daar waar afgelopen jaren nationaal en regionaal/lokaal is ingezet op het behalen van Europese grenswaarden voor fijn stof en stikstofdioxide, gaat het SLA verder. In het SLA staat gezondheidswinst centraal waarbij wordt toegewerkt naar WHO-advieswaarden (gezondheidswaarden).

9

Monitoring en evaluatie

Omdat bij dit programma een groot aantal partijen betrokken is, vinden wij het belangrijk om de voortgang te monitoren en te evalueren zodat tijdig bijgestuurd kan worden. Vanwege de complexiteit in de samenhang van de maatregelen, is uitvoering en coördinatie volgens een programma-aanpak wenselijk.

Dit programma wordt zowel tussentijds als achteraf (ex post evaluatie) geëvalueerd. Het doel van monitoring en evaluatie is om:

- Inzicht te hebben in de voortgang van de uitvoering van maatregelen en acties.
- Inzicht hebben in hoeverre het huidige proces effectief en efficiënt is ingericht.
- De verkregen kennis te delen met deelnemende/belanghebbende partijen.
- Inzicht hebben in hoe bewoners de maatregelen, de luchtkwaliteit en hun gezondheid ervaren.
- Monitoren van concentraties in de lucht met luchtmeetnet en gezondheid met gezondheidsmonitor IJmond (inzicht in de verbetering van de luchtkwaliteit; inzicht in de afname van hinder op basis van klachten). Hierbij is de inzet van de IJmond gemeenten om het aantal stoffen dat gemeten wordt via het Meetnet uit te breiden om aan te sluiten op de bevindingen vanuit het gezondheidsonderzoek van het RIVM.

De (tussentijdse) evaluatie heeft een jaarlijkse frequentie en heeft een uitgebreider karakter. Hierin wordt een terugblik gegeven op de afgelopen periode met een nadruk op behaalde voortgang en eventuele barrières in de uitvoering. We presenteren de evaluatie in het Platform Milieu & Gezondheid en het Bestuurlijk Overleg Industrie en Gezondheid.

Op het gebied van monitoring willen wij met een uitvoeringsagenda het overzicht creëren over de planning, de voortgang en de bestede gelden. De vorm van dit overzicht ligt nog niet vast; dit zal mogelijk worden gepresenteerd via een dashboard of een rapport. Dit overzicht delen wij periodiek met deelnemende partijen en belanghebbenden.

Samenhang

De voorgestelde maatregelen die in dit programma zijn opgenomen staan niet op zichzelf. Elke maatregel zal in meer of mindere mate een bijdrage leveren aan een betere gezondheid en luchtkwaliteit in de IJmond. Het doen en volgen van onderzoeken naar gezondheid en luchtkwaliteit is van groot belang. Voor wat betreft deze onderzoeken en monitoringsrapportages sluiten we aan bij het genoemde hierover in het Programma Tata Steel 2050.

De belangrijkste zijn:

- ✓ Luchtmeetnet IJmond
- ✓ Gezondheidsmonitor IJmond (GGD Kennemerland i.s.m. RIVM)
- ✓ Verkenning Ultra fijn stof (RIVM)
- ✓ Gezondheidsonderzoek (RIVM)
- ✓ Grootschalige Concentratiekaarten Nederland (GCN) (RIVM).
- ✓ Incidentie en prevalentie van kanker in de regio Kennemerland 2004-2018 (rapport GGD Kennemerland)

Bijlage 1

Bedrijfsnaam	Adres	Postcode	Plaats
Vattenval (Nuon Velsen)	Hoflaan 1	1951HJ	Velsen-Noord
Tata Steel Ijmuiden	Wenckebachstraat 1	1951JZ	Velsen-Noord
Bek & Verburg B.V. Ijmuiden	Westerduinweg - 7	1976BV	Ijmuiden
Central Mudplant and Fluid Services B.V.	Wijkmeerweg 7	1951AH	Velsen-Noord
Reym Beverwijk	Nijverheidsweg 50	1948PV	Beverwijk
RWZI Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier Beverwijk	Randweg 17	1948NS	Beverwijk
Harsco Metals Holland B.V.	Breedbandweg - 1 - 4BA	1951MC	Velsen-Noord
Crown Van Gelder B.V.	Eendrachtstraat 30	1951AZ	Velsen-Noord
Vattenval (Nuon Power Generation B.V. (Ijmond)	Wenckebachstraat 1	1951JZ	Velsen-Noord
N.V. Nederlandse Gasunie	Sint Aagtendijk 20	1947PH	Beverwijk
Linde Gas Benelux b.v.	Wenckebachstraat 1	1951JZ	Velsen-Noord

Contactpersoon: Joost Stokman

Postbus 325
1940 AH Beverwijk
0251-263 863
info@odijmond.nl | jstokman@odijmond.nl
www.odijmond.nl

28 september 2021 | versie definitief concept
Beeld: 123rf.com, foto hoofdstuk 9: ©MartinHoscik

Onderdeel	Wat	Primaire actiehouder
1.Huidige kaders	Aanscherpen vergunning binnen huidige wet	OD NZKG/PNH, (advies ILT. Motie via I&W)
2. Roadmap Plus	Uitvoeren	Tata Steel
	Vastleggen in vergunning	OD NZKG/PNH, (advies ILT. Motie via I&W)
3.Betere regelgeving & nieuwe kaders	Regelgeving EU	I&W (gezondheid/milieu) + EZK (voorwaarden subsidies)
	Regelgeving nationaal	I&W
4.Monitoren & meten	Resultaten in beeld	PNH/ OD NZKG (motie via I&W)
5. Omgeving	Omgevingsoverleg bewoners – overheid - Tata	PNH/gemeenten
6. Toekomst Tata Steel	Financiële steun	EZK
	Infrastructuur & randvoorwaarden	EZK

Vergunningverlening

OD NZKG/PNH + EZK
(Rijksinpassingen infra)

Gezondheid als voorwaarde

I&W

7. Plan van Aanpak

PvA voor “geen onacceptabele
gezondheidsrisico’s”

I&W

Tijdslijn / mijlpalen: Verder in te vullen met oplevering acties.

4 oktober 2021	Brief van TSN - concretisering Roadmap Plus / versnelling / ZZS-minimalis
Eind oktober?	Oplevering rapport Roland Berger
Rond 1 november	Gesprek Stas IenW - gedeputeerde PNH (stavaza actielijnen, inhoud Plan
November?	Publicatie rapport RIVM 'bronnen'
1 december 2021	Brief aan de Kamer met 'Plan van Aanpak' (motie Thijssen c.s.)

V.d. Lee c.s., ruimte strengere normen (artikel 18 IED)

Doorspreken stavaza 5 verbetermogelijkheden in advies van de ILT tussen IenW, PNH, ILT en OD; Samen identificeren knelpunten die PNH constateert in brief aan Rijk; Ook kijken naar Watervergunningen

Toezegging PS: "Meer deadlines met resultaten met Tata afspreken"

Tata herinneren aan brief binnen twee weken; Samen (IenW, PNH, OD, ILT) appreciatie opstellen; Terugkoppelen aan TSN; Schema maken met wat, wanneer, hoe te checken.

Thijssen c.s., Roadmap juridisch afrekenbaar

Boucke, onderdeel welke juridische instrumenten nodig kwaliteit leefomgeving

Brief sturen aan Eurocommissaris; AUB in likeminded diner sept., non-paper opstellen mhoo op volgend likeminded diner; bila met Eurocommissaris; rekening houden met situatie
Overzicht maken van wat er nog kan in bestaande regelgeving (Juridische directie IenW);

Boucke, onderdeel welke juridische instrumenten nodig kwaliteit leefomgeving

Grinwis, onderzoek cumulatie ZZS in vergunningverlening

Overzicht maken van bestaande normen voor emissie / immissie en evt. depositie en wat groot kijken op basis van brief Tata, beoorde effecten Roadmap, ZZS-inventarisatie wat je zou willen weten om belofde effecten te

Grinwis, monitoringsprogramma

Toezegging PS: "Resultaten monitoren"

Toezegging PS: Gemeenten betrekken omgevingsoverleg

Erkens, steunopties duurzaam staal met Tata en Brussel (alle opties verkennen)

Haga, subsidie nieuwe ovens beschikbaar stellen

Toezegging PS: "Meer deadlines met resultaten met Tata afspreken" (NB: zou in EOP kunnen, daarom hier).

Boucke, onderdeel inzake wat nodig voor waterstof (infrastructuur)

Boucke, onderdeel inzake wat nodig voor waterstof (regelgeving/vergunningen)

Hagen en Boucke, onderdeel gezondheidseffecten meenemen in onderzoeken duurzame staalproductie

Leijten en Van Raan, geen subsidie zonder gezondheidswinst

Vd Lee, Thijssen, geen subsidie bestendiging schade volksgezondheid (algemeen SDE++, niet specifiek Tata)

Thijssen c.s., p.v.a geen onacceptabel gezondheidsrisico

Toezegging PS: "Voor einde jaar routekaart met wat in 2022, 2023, 2025 en 2030 en wie doet wat"

Toezegging PS: "Streven naar verwaarloosbare risico's gezondheid"

Een partij vinden voor het 'onafhankelijke advies op de effecten op leefomgeving en gezondheid' van transitiepaden, al dan niet het RIVM, of met betrokkenheid van het RIVM. Na oplevering rapport Roland Befer.

Kamerbrief op 1 dec. Gesprek Stand van zaken Stas IenW - Gedeputeerde PNH rond 1 november.

Vernieuwen EoP?

satie

van Aanpak voor Kamerbrief)

Planning uitvoering/effecten

2021	2022	2023	2025	2030
Uitvoeringsprogramma VTH OD NZKG				
Planning Roadmap+				
Uitvoeringsprogramma VTH OD NZKG				

Opzet	Uitvoeren			
Opzet	Uitvoeren			
Roland Berger	EOP aan-vullen			
Roland Berger	EOP aan-vullen			

Roland Berger	EOP aan-vullen
---------------	----------------

	EOP aan-vullen
--	----------------

Plan	EOP aan-vullen
------	----------------

Resultaat

Scherpere vergunning, minder emissie

Minder emissie

Roadmap meer verplicht

Scherpere normen,
mogelijkheden scherpere
vergunning

Scherpere normen,
mogelijkheden scherpere
vergunning

Objectieve monitoring

Draagvlak

DRI financieel haalbaar

DRI route infrastructureel
haalbaar

DRI route juridisch haalbaar

Gezondheid integraal onderdeel
afwegingen

Overzicht aanpak gezondere
leefomgeving

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 17:09
Aan: [REDACTED]
CC: Derkje Veurink
Onderwerp: Agendaverzoek webinar 3 sept
Bijlagen: Agendaverzoek webinar 3 sept.docx

Ha [REDACTED]

Derkje begreep van Ruurd dat er voor de bijeenkomst op 3 sept voor onze agendacommissie ook even een agendaverzoek moet komen. Die kunnen we dan tegelijk met de vooraankondiging over 2 en 3 sept in college vast laten stellen in de digitale besluitvorming. Gezien de haast heb ik even een opgezet gemaakt. Zie de bijlage, kunnen jullie dit checken?

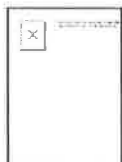
@ [REDACTED] zijn er al reacties van IJmond en provincie op de nieuwe versie van de aankondiging? Dan moet die nog in collegebericht format en kunnen we daarna de digitale besluitvorming op poten zetten.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 5 oktober 2021 15:59
Aan: 'a.schoorl@heemskerk.nl'; [REDACTED] Sebastian Dinjens
CC: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Onderwerp: Beantwoording vragen webinar 02-09. 27-09 (GGD en gemeenten).xlsx
Bijlagen: Beantwoording vragen webinar 02-09. 27-09 (GGD en gemeenten).xlsx

Beste wethouders,

In de bijlage staan de nog openstaande vragen nav het webinar van 2 sept over het RIVM deel 2 onderzoek. Een eerdere versie is al bij elke gemeente apart behandeld en besproken in de staven. Hierbij dus de laatste versie met de antwoorden van de gemeenten en de GGD er nu ook bij ingevuld. Voor Velsen staat nog 1 vraag (opmerking) open, daar gaan we nog zsm een antwoord op dichtten. Mochten jullie nog op of aanmerkingen hebben, dan hoor ik dat heel graag uiterlijk morgen 12 uur. Bij geen reacties ga ik er van uit dat het akkoord is en dat het gepubliceerd kan worden.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

VOOR	VRAAG
gemeenten	Wat is de reden dat gemeenten niet eerder tot actie zijn overgegaan?
gemeenten	U nodigde ons ooit uit om mee naar Den Haag te gaan om daar te laten zien en horen hoe erg het hier is. Na herhaaldelijk vragen wanneer we dan zouden gaan (dit is al een hele poos geleden) hield u de boot af en af en af. Hoezo?
gemeenten	Aan wethouder Van den Berg: u gaat sinds kort over het Tata-dossier na het opstappen van wethouder Errol. Als het goed is gaat het Tata-dossier volgende week naar de nieuwe wethouder van GroenLinks. Wat denkt u wat dit met het vertrouwen van de burgers van Beverwijk en Wijk aan Zee doet?
gemeenten	Waarom is er geen persbericht naar buiten gekomen vanuit de gemeente Beverwijk op de dag van het verschijnen van het rapport? Je kan wel blijven zeggen dat de communicatie beter moet en allemaal dingen daarvoor gaan opzetten maar in die tijd had je ook gewoon wat van jullie kunnen laten horen.
gemeenten	Wethouder Van den Berg: kunt u ook iets zeggen over aanpassingen van de luchtbehandeling van de school in Wijk aan Zee, zodat kinderen zo veilig mogelijk uren in school doorbrengen?
gemeenten/provincie	Is sluiting van Tata Steel een optie?

gemeenten/provincie Hoeveel tijd krijgt Tata Steel nog om verbeteringen door te voeren?
Hoe lang duurt het nog voor we verbetering merken in de kwaliteit
van onze leefomgeving en de bescherming van onze gezondheid

gemeenten/provincie Welke maatregelen neemt de overheid op korte termijn om verbeteringen tot stand te brengen?

gemeenten/provincie Wat is belangrijker: gezondheid of werkgelegenheid? En zijn er geen alternatieven voor werkgelegenheid in dit gebied?

gemeenten/provincie De kracht van de herhaling..we gaan het bijna geloven.. hoe vaak blijven we zeggen dat WE (wie is we?) trots zijn op Tata... hoe kun je trots zijn als er prachtige producten gemaakt worden ten koste van gezondheid? Er zijn mensen ziek, er gaan mensen dood...dan verliest een prachtig product toch zijn glans??

gemeenten/GGD Liggen er in de onderzochte gebieden ook loden waterleidingen en zijn de onderzoeksresultaten hierop gecorrigeerd?

GGD Vraag aan de GGD is er ooit onderzoek gedaan naar rookgedrag in IJmond t.o.v. de rest van Nederland?

GGD Hoe zit het met de kankerverwekkende stoffen en ziektes die daaruit voortkomen? Kanker komt hier meer voor dan waar dan ook en is daar ook onderzoek naar gedaan?

GGD
Waarom wordt er geen nader onderzoek gedaan naar de oorzaken van de hogere kankerincidentie in de IJmond?

GGD
er is door ggd naar effecten van roken gewezen als verklaring van verhoogde kankergevallen. Echter longkanker door roken manifesteert zich pas na 20 jaren en zo lang wordt niet bijgehouden hoeveel mensen roken. Maw hier kan geen conclusie uit worden getrokken.

GGD
welke adviezen kan de GGD geven om de gezondheid te kunnen waarborgen in de nabije toekomst?

OD NZKG
Welke effecten van de uitstoot van Tata Steel zijn er op de bodem en het grondwater op het terrein en in de regio? Bestaan er plannen dit schoon te maken?

OD NZKG
Waarom worden de bijna 2000 incidenten per jaar die plaatsvinden op het terrein van Tata Staal niet opgenomen in de vergunningen, dan wel waarom wordt hierop niet gehandhaafd?

OD NZKG
Voor hoeveel kilogram uitstoot lood per jaar heeft de provincie een vergunning afgegeven aan Tata Steel en wordt dit voor volgende jaren minder?

OD NZKG
Hoeveel boetes heeft Tata Steel reeds voldaan aan de provincie?

OD NZKG
Wat is het verschil tussen aanscherpen van en handhaven op vergunningen?

provincie Tata Steel zou zonder subsidies toch rendabel moeten kunnen draaien?

provincie Waarom worden KOFA1, KOFA2 en/of de Pelletfabriek niet per direct gesloten? Als niet op basis van overtreding van vergunningvoorwaarden, dan wel op basis van het voorzorgsbeginsel?

provincie Als het om corona gaat kan er van alles aan maatregelen maar als het om Tata gaat niet. Waarom niet?

provincie Wat wordt bedoeld met 'groen staal' en is dit geen utopie?

provincie Bij NH Nieuws staat dat het rijk voornamelijk naar de provincie wijst en de provincie naar het rijk. Dit zien we eigenlijk al langer. Hoe gaat u dit kastje-muur verhaal doorbreken?

provincie Wat hebben vergunningen en normen voor nut als zij niet garant staan voor de gezondheid?

provincie Beste heer Olthof, hoe komt het dat u nooit bent ingegaan op het herhaaldelijke aanbod van de betrokken goed geïnformeerde bewonersgroepen, om geheel vrijblijvend met een milieujurist naar de vergunningen te kijken?! Want er blijkt wel degelijk een mogelijkheid om op basis van de huidige vergunningen onze kostbare lucht te verbeteren?

provincie Hoeveel mensen werken er bij Tata zelf?

provincie Wat als het Rijk niet over de brug komt met strengere normen?

provincie Is het 'sociale contract' niet allang opgezegd door de Indiase eigenaar en de aandeelhouders?

provincie Voor de heer Olthof: worden de normen dan wel of niet overschreden in de IJmond?

provincie Wanneer neemt Tata nu zelf zijn verantwoordelijkheid??

RIVM Waarom is roken genoemd terwijl er geen onderzoek is gedaan naar het rookgedrag?

RIVM Werden die platen binnen ook meegenomen in de reguliere schoongemaak net zoals de rest van het huis?

RIVM Er is gemeten in het stookseizoen. Bij het stoken van hout komen ook veel PAKs vrij in de buiten- maar ook binnenlucht. In hoeverre is er onderzocht wat de bronnen van de PAK belasting zijn geweest?

RIVM Wordt de impact zoals die is berekend oor kinderen ook geëxtrapoleerd naar andere leeftijdsgroepen? Waarom zijn enkel kinderen tot 12 jaar uitgelicht? En kan vervolgonderzoek wellicht helpen bij het bepalen van de effecten op langere termijn?

RIVM Wat kan er gezegd worden over de gezondheidsrisico's voor mensen die al lang in dit gebied wonen?

- RIVM Waar kan ik het volledige rapport inzien /downloaden?
- RIVM De windrichting heeft hoogst waarschijnlijk te maken met de hoeveelheden die er in WAZ gevonden zijn. De wind stond waarschijnlijk in deze periode vooral richting Wijk aan Zee. Is dit terug te lezen? De afgelopen maanden is de windrichting noord, noord-oost geweest (richting IJmuiden). Kunnen we er van uit gaan dat er nu ook zeer veel PAK, lood etc. in IJmuiden ligt?
- RIVM Wat is het advies van het RIVM om de gezondheid te kunnen waarborgen in de nabije toekomst?
- RIVM Is gekeken naar stapel effecten van verschillende ZZS? Wat kan daarover worden gezegd wat betreft impact op gezondheid?
- RIVM RIVM concludeert dat er sprake is van overschrijding van de gezondheidskundige grenswaarde voor bijv. lood. Betekent dit ook dat er sprake is van schending van wettelijke normen?
- RIVM Kunnen we hieruit ook in alle redelijkheid aannemen dat de negatieve impact op dieren en natuur ook zorgwekkend kan zijn?
- RIVM Hoe is het te verklaren dat PAK's in 2020 met een factor 5 vaker voorkomen, dan tijdens de metingen van de grafietregen een jaar eerder?
- RIVM De WHO-normen (maximaal aanvaardbare waarden) liggen in Nederland hoger dan in de rest van Europa. Als we de onderzoeksresultaten binnen de context van Europese normen zouden bekijken. Wat kan je hier dan over zeggen?
- RIVM Is er ook rekening gehouden met de staalproductie / activiteit van Tata Steel in de onderzochte periode? Dit zal invloed hebben op de depositie.
- RIVM Boven de IJmond vinden veel vliegbewegingen plaats. Is de luchtvaart ook een bron van lood, PAK?
- RIVM Sinds corona moeten mensen heel veel vaker hun handen wassen. Mag ik dan concluderen dat inname van PAKs en lood voor corona dus nog erger was?
- RIVM Zijn er ook metingen verricht rondom en in scholen? En zo nee, waarom niet?
- RIVM Als het buiten Tata al zo slecht is, wat betekent het dan voor de mensen die werken op het terrein?
- RIVM/GGD Is duidelijk, dan wel kan worden onderzocht, wat de effecten van de vervuiling zijn op de leerprestaties van kinderen en de carrière en prestaties van jongvolwassenen uit de IJmond, ook ten opzichte van andere gebieden?
- RIVM/GGD Wat zijn de effecten van de uitstoot op huisdieren in de omgeving van Tata Steel?

ANTWOORD

Binnen onze bevoegdheden doen wij wat we kunnen om de wet- en regelgeving te handhaven. Vanuit gezondheidskundig oogpunt achten wij de huidige normstelling en regelgeving op Europees en Rijksniveau onvoldoende in een complex gebied zoals de IJmond, waarin zich diverse bronnen bevinden. Werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond betekent dat wetten, normen en onze instrumenten daarop moeten zijn toegerust. Wij verzoeken de staatssecretaris daarom binnen afzienbare termijn hiertoe de nationale wetgeving aan te passen, of en op Europees niveau te pleiten voor aanscherping. En dat het Rijk bereid is om aanvullende maatregelen die niet afdwingbaar zijn, maar wel helpen voor een gezondere leefomgeving- ook financieel - mogelijk te maken. Er is in de IJmond meer dan Tata Steel, ook andere emissiebronnen zijn relevant. Het reduceren van die emissies levert ook gezondheidswinst op. Hier wordt aan gewerkt met bijvoorbeeld het Schone Lucht Akkoord en het programma Gezondheid en luchtkwaliteit IJmond.

is gericht aan bestuurder de heer Dinjes van Velsen.

De nieuwe wethouder, mevrouw N. Ozutok, is zich er van bewust dat het aftreden van een wethouder het vertrouwen kan beschadigen. Zij doet er alles aan om het vertrouwen te herstellen. Tevens draagt zij uit dat alle overheden binnen hun mogelijkheden handelen om een leefbare omgeving voor onze inwoners te realiseren.

Na publicatie van het RIVM-rapport is een gezamenlijk persbericht van de provincie NH en de IJmondgemeenten uitgegaan en op de website geplaatst.

De gemeente had al plannen voor nieuwbouw van de school, maar dat zou pas in de periode 2025-2030 zijn. Op verzoek van het college en de raad worden momenteel diverse opties onderzocht:

- Nieuwbouw vervroegen
- Huidige gebouw renoveren

Dit onderzoek is onderdeel van de uitwerking van het Integraal HuisvestingsPlan (kortweg IHP). Het betreffende raadsvoorstel staat gepland voor de raad van december 2021.

Sluiting van een bedrijf is het uiterste middel dat kan worden toegepast op het moment dat een bedrijf zich niet houdt aan de voor haar geldende regels of vergunning. Het toepassen van het instrument van sluiting of stilleggen van een (deel van een) bedrijf moet zich verhouden tot de ernst en omvang van de overtreding en gevolgen daarvan voor de leefomgeving. Aan die eis wordt niet licht voldaan. Het bestuursrecht is er in eerste instantie op gericht overtredingen te beëindigen, bijvoorbeeld door middel van het opleggen van een last onder dwangsom. Bij Tata Steel zijn geen overtredingen geconstateerd die dermate ernstig zijn dat het proportioneel is om het bedrijf te sluiten.

De Roadmap+ moet merkbaar effect hebben in 2023 en daarna in 2025. De provincie en IJmondgemeenten gaat door met de uitvoering van het Programma Tata Steel 2020-2050, de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) met de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Vergunningen, Toezicht en Handhaving. De aanscherping van de vergunning loopt tot in 2023. De verdere verduurzaming van Tata Steel op de langere termijn is nog niet volledig bekend. Tata Steel heeft recent aangekondigd volledig in te zetten op de "waterstofroute". De planning daar van is nu niet volledig bekend. In ieder geval moet er op grond van het Klimaatakkoord in 2030 een significante reductie van CO2 uitstoot zijn gerealiseerd.

Binnen onze bevoegdheden doen wij wat we kunnen om de wet- en regelgeving te handhaven. De vergunning wordt waar mogelijk aangescherpt en er lopen verschillende handhavingstrajecten waarmee waar nodig wordt opgetreden.

We zetten als college voornamelijk in op het verminderen van emissies. Ook die van grof stof en ZZS (waaronder PAK en metalen): wat niet wordt uitgestoten komt ook niet in de vorm van stofdepositie in de leefomgeving terecht. Dat doen wij als volgt:

- De OD NZKG zet zich maximaal in voor het laten nemen van maatregelen stofschermen, stofmonitoring per windrichting en overkappen van grondstofopslagen.
- De OD NZKG scherpt vergunningvoorschriften aan om de uitstoot van stof te verminderen. Een concreet voorbeeld is het opnemen van gedragsvoorschriften voor de afhandeling van schroot.
- Op dit moment zijn er verschillende lasten onder dwangsom opgelegd aan Tata Steel om overtredingen op te lossen of te voorkomen, mede op het gebied van stofverspreiding. Het betreft handhaving op gedragsvoorschriften bij de afhandeling van schroot, stofverspreiding bij de BuKa-kranen en het voorkomen van rauwe kooks.
- Er zijn fysieke maatregelen getroffen door de bouw van de Roza-hal bij Harsco en als gevolg van handhaving mitigerende maatregelen gerealiseerd in de vorm van watersproeiers en papierpulp op menghopen. In een aantal gevallen is door de OD NZKG ook het strafrechtelijk spoor ingezet door het laten opmaken van een proces-verbaal.
- Met een vergunning en toezicht en handhaving is bij de sinterkoelers van de Sinterfabriek van Tata Steel een stoffilterinstallatie gerealiseerd.
- Voor de uitstoot van ZZS geldt een minimalisatieverplichting. Door de uitstoot van ZZS (waaronder PAK en metalen) te beperken zal ook de concentratie van ZZS in stofdepositie afnemen. Een direct resultaat is dat bij de stopmassa en stolpovens hiermee een reductie in PAK-emissie is gerealiseerd.
- Wij leggen aan Tata Steel met een vergunning verplicht een stikstofmaatregel op bij de Pelletfabriek die ook zal leiden tot stofreductie, . Via een filterinstallatie die zorgt er dat de emissie van lood, andere ZZS en fijn stof daalt.

Een vitale IJmond betekent een IJmond waarin de leefomgeving gezond is, maar waar ook voldoende werk is voor de mensen die er wonen. Met Tata Steel en de andere maakindustrie in de IJmond zijn veel arbeidsplaatsen gemoeid. Er is plaats voor Tata Steel - en die arbeidsplaatsen -, maar het moet wel zo snel mogelijk schoner en gezonder.

Tata Steel brengt veel werkgelegenheid met zich mee. Een alternatief met werkgelegenheid van die schaal is in de regio niet makkelijk voor handen.

We delen de zorgen die leven in de omgeving. Wij vinden dat er plaats is voor Tata Steel in de IJmond, maar alleen als de negatieve effecten op de gezondheid en veiligheid zo snel mogelijk verminderen.

In onze recente gezondheidsmonitor, en ook die uit het verleden, worden cijfers over rookgedrag gepresenteerd:

<https://gezondheidsatlaskennemerland.nl/dashboard/dashboard/genotmiddelen>

De GGD heeft in 2007 en 2019 in kaart gebracht wat de kanker incidentie is, oftewel het vóórkomen van kanker, in de regio. Bepaalde soorten kanker komen meer voor in deze regio. Er zijn meerdere mogelijke verklaringen hiervoor, waaronder roken en de luchtkwaliteit. Door de uitstoot van kankerverwekkende stoffen te beperken, verwachten we op termijn gezondheidswinst.

We delen de zorgen over de hoge kanker incidentie in de regio. Aanvullend onderzoek is technisch ingewikkeld, omdat er veel factoren zijn die kunnen bijdragen aan het ontstaan van kanker. Het is al bekend dat een slechte luchtkwaliteit negatief bijdraagt aan de gezondheid. We weten dat als emissies, waaronder die van Tata Steel, afnemen daarmee de luchtkwaliteit verbetert, en dat dat gezondheidswinst zal opleveren.

Deze opmerking illustreert precies hoe moeilijk het is om de oorzaak van een ziekte achterhalen op het moment dat die ziekte zich manifesteert. Wat we wel weten is dat zowel roken als luchtverontreiniging een rol spelen bij het ontwikkelen van kanker en daarom is het belangrijk om beide zo veel mogelijk in te dammen. *(beantwoord in webinar)* De vierjaarlijkse gezondheidsmonitor rapporteert over rookgedrag in de regio. Het is niet wenselijk dat zoveel stof in de regio neerdaalt. Wij maken ons daar zorgen over en het is voor de gezondheid van belang dat de emissies afnemen. Hierover adviseren wij gemeenten. Voor het neergedaalde stof, dat op de grond ligt, kun je als bewoner wel zelf maatregelen nemen door je handen te wassen en ook kinderen hun handen te laten wassen, speeltoestellen in de buurt schoon te maken en moestuin gewassen voor consumptie goed af te spoelen.

De vraag refereert naar meldingen ongewone voorvallen. Het getal 2000 is niet correct, daar is eerder ook verwarring over geweest. Het gaat bij Tata Steel om 1248 meldingen ongewone voorvallen in 2020. Het primaire doel van het doen van deze meldingen is om zicht op voorvallen te krijgen en te zorgen dat een bedrijf door het te registreren kan worden gedwongen maatregelen te treffen om herhaling te voorkomen. Een ongewoon voorval zoals een storing kunnen wij niet vergunnen. Wel kunnen we in de vergunningen rekening houden met voorziene afwijkingen in het proces, bijvoorbeeld onderhoud. De ongewone voorvallen worden allemaal bekeken door een inspecteur. Indien er aanleiding voor nader onderzoek is, dan wordt dit opgepakt (te beginnen met toelichting vragen aan Tata op het voorval).

Er is een aantal situaties wanneer er bij een melding ongewoon voorval sprake is van een overtreding.

- Als over het incident dat zich voordoet expliciet in de vergunning vermeld staat dat het niet mag voorkomen;
- Als er een ongewoon voorval plaatsvindt dat niet of te laat bij de OD NZKG wordt gemeld;
- Of als uit verder onderzoek van de melding blijkt dat het om verwijtbaar handelen gaat.

In de vergunning staat een plafond van 28.000 kilo. De daadwerkelijke emissie is echter veel lager. De emissie is op allerlei andere plaatsen in de vergunning bovendien beperkt waardoor die 28.000 qua vergunning niet gehaald kan en mag worden.

Het plafond in de vergunning voor lood gaan wij verlagen zodat dit beter aansluit bij de rest van de vergunning en bij de reële veel lagere emissie. De provincie legt geen boetes op, maar lasten onder dwangsom. Die zijn er op gericht om een overtreding te beeindigen. Als dat niet gebeurt kan een dwangsom worden geïnd.

PM inzicht in opgelegde lasten en geïnde dwangsommen (OD NZKG)
Indien de voorschriften van een vergunning niet worden nageleefd door een bedrijf, kan de provincie daarop handhaven. Bijvoorbeeld door een last onder dwangsom op te leggen. Bij het aanscherpen van vergunningen, passen we de vergunningvoorschriften aan. Hiermee kunnen bijvoorbeeld de normen voor toegestane emissies strenger worden gesteld. Ook hier zit een grens aan (technisch zowel als wettelijk).

Een commercieel bedrijf moet in principe inderdaad zonder subsidie kunnen draaien. Er kunnen tegelijkertijd maatschappelijke doelen zijn waar subsidie een geschikt instrument voor is, ook richting een bedrijf als Tata Steel.

Bijvoorbeeld voor het halen van de klimaatdoelen.

Sluiting van een bedrijf of van onderdelen van een bedrijf is het uiterste middel dat kan worden toegepast op het moment dat een bedrijf zich niet houdt aan de voor haar geldende regels of vergunning. Het toepassen van het instrument van sluiting of stilleggen van een (deel van een) bedrijf moet zich verhouden tot de ernst en omvang van de overtreding en gevolgen daarvan voor de leefomgeving. Aan die eis wordt niet licht voldaan. Het bestuursrecht is er in eerste instantie op gericht overtredingen te beëindigen, bijvoorbeeld door middel van het opleggen van een last onder dwangsom. Bij Tata Steel zijn geen overtredingen geconstateerd die dermate ernstig zijn dat het proportioneel is om (delen van) het bedrijf te sluiten.

De eventuele toepassing van het voorzorgsbeginsel is juridisch complex. De fysieke leefomgeving en de gezondheid van de mens worden geacht voldoende te zijn beschermd door de milieunormering in de vigerende regelgeving. Dat deze normen tot doel hebben de gezondheid van de mens te beschermen komt bij een aantal normen letterlijk tot uiting. Juridisch wordt nog nader uitgezocht welke ruimte hier mogelijk toch bestaat. Een belangrijke randvoorwaarde bij het eventueel nemen van maatregelen op grond van het voorzorgsbeginsel is dat de provincie een redelijke afweging moet maken tussen de betrokken belangen.

Er worden veel maatregelen genomen richting Tata Steel. Tata Steel moet zich aan de vergunning houden en die vergunning scherpen we aan. Dit verwijst doorgaans naar het plan "Groen Staal" zoals dat door de FNV naar voren is gebracht. Kern is dat staal uiteindelijk wordt gemaakt op basis van waterstof, in plaats van met kolen (kooks). Tata Steel heeft recent aangegeven in te zetten op deze "waterstofroute" en niet meer op Carbon Capture and Storage (CCS).

Zowel de provincie als het Rijk hebben een belangrijke rol die beide vervuld moeten worden. Overheden spreken elkaar daar waar nodig op aan, maar niet zonder ook de eigen taak en verantwoordelijkheid uit te voeren.

De wet- en regelgeving voor bedrijven vanuit milieuoogpunt zijn het resultaat van een afweging van diverse belangen. Bepaalde activiteiten brengen een bepaalde mate van uitstoot en soms ook overlast met zich mee. De vergunningen en normen begrenzen uitstoot en overlast wel degelijk, daarmee hebben ze nut. Deze begrenzing gaat echter niet zo ver dat er helemaal geen negatieve effecten voor de gezondheid (kunnen) zijn.

Er wordt reeds met milieujuristen naar de vergunning gekeken, dat is onderdeel van het aanscherpen van de vergunning. Dat zijn juristen van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, maar ook van de ILT en in een aantal gevallen wordt externe juridische expertise ingezet. Als daar mogelijkheden tot aanscherping van de vergunning uit voortkomen worden die doorgevoerd. Gesprekken met Rijk en ILT laten bijvoorbeeld zien dat er inderdaad nog enige ruimte bestaat om aan te scherpen. Tegelijkertijd constateren wij dat wij hier reeds invulling aan geven binnen het Programma Tata Steel 2020-2050. Daarmee zijn medio 2023 onze mogelijkheden tot verder aanscherping uitgeput.

Als (een jurist van) bewonersgroepen concrete voorstellen over hoe de vergunning verder kan worden aangescherpt dan maken wij graag gebruik van die kennis.

Volgens de informatie van Tata Steel zelf ruim 9.000 mensen.

In dat geval scherpen wij de vergunning nog steeds maximaal aan en houden wij streng toezicht. En blijven we Tata Steel aanspreken op de maatschappelijke verantwoordelijkheid, bijvoorbeeld met de zo spoedig mogelijke uitvoering van de Roadmap+.

Wij kunnen niet spreken voor de Indiase eigenaar en aandeelhouders. Wij vinden dat Tata Steel de negatieve effecten op de gezondheid en veiligheid in de IJmond zo snel mogelijk moet verminderen. Daar spannen wij ons maximaal voor in, dat verwachten wij ook van Tata Steel.

De OD NZKG houdt namens de provincie toezicht op de naleving van vergunningen en wet- en regelgeving door Tata Steel. Er wordt handhavend opgetreden als Tata Steel zich niet aan de vergunning houdt. Op dit moment zijn er verschillende lasten onder dwangsom opgelegd aan Tata Steel om overtredingen op te lossen of te voorkomen, mede op het gebied van stofverspreiding. Het betreft handhaving op gedragsvoorschriften bij de afhandeling van schroot, stofverspreiding bij de BuKa-kranen en het voorkomen van rauwe kooks.

Jaargemiddeld voldoet de luchtkwaliteit in de IJmond daarnaast aan de geldende wettelijke normen. Dit betekent echter niet automatisch dat er ook sprake is van een gezonde leefomgeving. Een gebied als de IJmond kenmerkt zich door zowel cumulatie van diverse emissies vanuit verschillende bronnen als door piekbelasting die beide niet goed in gemiddelde luchtnormen tot uitdrukking komen. Wij constateren met dit rapport over stofdepositie dat gezondheidkundige grenswaarden in stofdepositie voor in het bijzonder lood worden overschreden. Dit zijn echter geen formeel-juridische normen en hierop kan dus niet gehandhaafd worden.

Ook Tata Steel heeft een grote verantwoordelijkheid. Tata Steel moet investeren in het beperken van uitstoot naar de leefomgeving rond het bedrijf en verduurzaming van het bedrijf.

Tata Steel heeft onder andere op aandringen van de provincie Noord-Holland op 25 mei 2021 de planning en verwachte effecten van de Roadmap+ verder geconcretiseerd. Eén van concrete effecten is het verminderen van stofdepositie in Wijk aan Zee met 65% in 2023 ten opzichte van 2021. Verschillende andere maatregelen (waaronder die bij de Pelletfabriek) moeten leiden tot een forse reductie van verschillende ZZS, waaronder die van zware metalen (met 55%). Wij blijven met Tata Steel in gesprek over de uitvoering van de Roadmap+ en dringen aan op een versnelling van met name de maatregel bij de Pelletfabriek. Wij vinden dat de Roadmap+ maatregelen zo snel mogelijk moeten worden uitgevoerd.

meetlokaties waren in principe niet in de buurt van houtgestookte kackels.
Daar is bewust voor gekozen

https://www.noord-holland.nl/Actueel/Archief/2021/September/RIVM_meet_PAK_en_metalen_in_stof_in_Ilmond_meeste_in_Wijk_aan_Zee

Op 2 september 2021 gaven de provincie, gemeenten, het RIVM en de GGD Kennemerland een toelichting op het RIVM-rapport 'Depositieonderzoek IJmond 2020'. Bij deze live bijeenkomst stelden de kijkers vragen via de chatfunctie.

Een groot deel van deze vragen is tijdens de bijeenkomst beantwoord door aanwezige bestuurders en de betrokkenen van het RIVM en de GGD. Maar niet allemaal. Daarom staan op deze pagina alle gestelde vragen en antwoorden. Veel gestelde vragen leken op elkaar of overlaptten elkaar. Deze zijn gebundeld. Het kan dus zijn dat u uw vraag in een andere formulering terugziet.

Het is niet mogelijk om precies aan te geven wanneer de verschillende acties en sporen vanuit de overheden en Tata Steel leiden tot daadwerkelijke maatregelen bij Tata Steel en wanneer dat vervolgens weer tot merkbare c.q. meetbare effecten in de omgeving leidt. Dit heeft te maken met de omvang en technische complexiteit van te nemen maatregelen. In de praktijk zullen maatregelen en acties tot geleidelijke verbeteringen leiden die over een periode van meerdere jaren pas goed zichtbaar en merkbaar wordt.

Binnen onze bevoegdheden doen wij wat we kunnen om de wet- en regelgeving te handhaven. Vanuit gezondheidskundig oogpunt achten wij de huidige normstelling en regelgeving op Europees en Rijksniveau onvoldoende in een complex gebied zoals de IJmond, waarin zich diverse bronnen bevinden. Werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond betekent dat wetten, normen en onze instrumenten daarop moeten zijn toegerust. Wij verzoeken de staatssecretaris daarom binnen afzienbare termijn hiertoe de nationale wetgeving aan te passen, of en op Europees niveau te pleiten voor aanscherping. En dat het Rijk bereid is om aanvullende maatregelen die niet afdwingbaar zijn, maar wel helpen voor een gezondere leefomgeving- ook financieel - mogelijk te maken.

De provincie gaat door met de uitvoering van het Programma Tata Steel 2020-2050, de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) met de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH) Tata Steel 2020 - 2022. Met de zomer wordt een algehele voortgangsrapportage van dit programma gepresenteerd.

In het programma Tata Steel 2020 - 2050 en in het uitvoeringsprogramma is voor zo ver mogelijk geconcretiseerd wat de overheden wanneer gaan doen. Bijvoorbeeld de vergunning waar dat binnen wet- en regelgeving mogelijk is in de komende 2 jaar aanscherpen, extra toezicht en handhaving en continu met Tata Steel (bijvoorbeeld over de 300 miljoen investering) en het Rijk in gesprek over aanvullende maatregelen.

Tata in de IJmond waar de Tata Steel ook andere activiteiten zijn relevant. Het programma van

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 4 oktober 2021 09:08
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Beantwoording vragen webinar 02-09. 27-09.xlsx
Bijlagen: Beantwoording vragen webinar 02-09. 27-09.xlsx

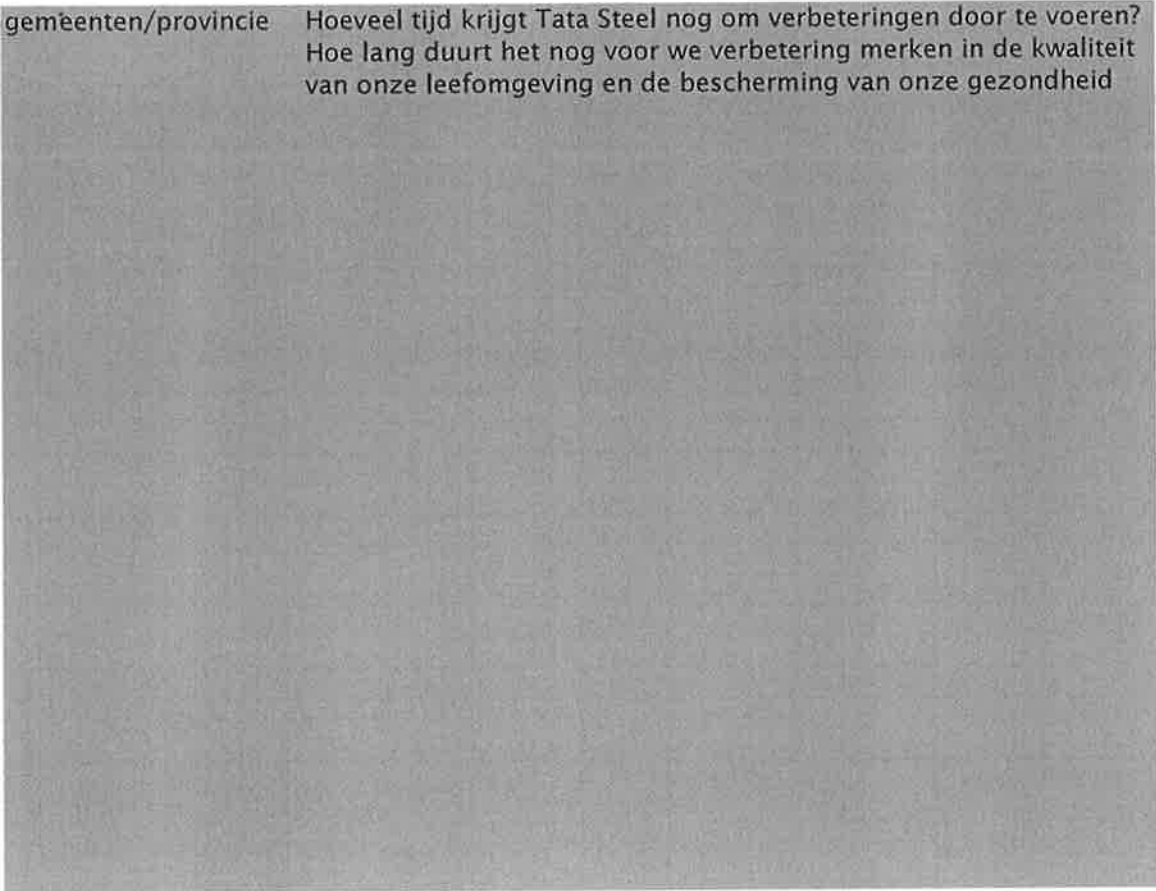
Hoi [REDACTED]

Hierbij de antwoorden m.b.t. gemeenten. Wij horen graag als alles gereed is. Stem jij het nu af met de IJmondiale bestuurders? Dit i.v.m. de nieuwe deadline.

Groeten [REDACTED]

VOOR	VRAAG
gemeenten	Wat is de reden dat gemeenten niet eerder tot actie zijn overgegaan?
gemeenten	U nodigde ons ooit uit om mee naar Den Haag te gaan om daar te laten zien en horen hoe erg het hier is. Na herhaaldelijk vragen wanneer we dan zouden gaan (dit is al een hele poos geleden) hield u de boot af en af en af. Hoezo?
gemeenten	Aan wethouder Van den Berg: u gaat sinds kort over het Tata-dossier na het opstappen van wethouder Errol. Als het goed is gaat het Tata-dossier volgende week naar de nieuwe wethouder van GroenLinks. Wat denkt u wat dit met het vertrouwen van de burgers van Beverwijk en Wijk aan Zee doet?
gemeenten	Waarom is er geen persbericht naar buiten gekomen vanuit de gemeente Beverwijk op de dag van het verschijnen van het rapport? Je kan wel blijven zeggen dat de communicatie beter moet en allemaal dingen daarvoor gaan opzetten maar in die tijd had je ook gewoon wat van jullie kunnen laten horen.
gemeenten	Wethouder Van den Berg: kunt u ook iets zeggen over aanpassingen van de luchtbehandeling van de school in Wijk aan Zee, zodat kinderen zo veilig mogelijk uren in school doorbrengen?
gemeenten/provincie	Is sluiting van Tata Steel een optie?

gemeenten/provincie Hoeveel tijd krijgt Tata Steel nog om verbeteringen door te voeren?
Hoe lang duurt het nog voor we verbetering merken in de kwaliteit
van onze leefomgeving en de bescherming van onze gezondheid

gemeenten/provincie	Welke maatregelen neemt de overheid op korte termijn om verbeteringen tot stand te brengen?
gemeenten/provincie	Wat is belangrijker: gezondheid of werkgelegenheid? En zijn er geen alternatieven voor werkgelegenheid in dit gebied?
gemeenten/provincie	De kracht van de herhaling..we gaan het bijna geloven.. hoe vaak blijven we zeggen dat WE (wie is we?) trots zijn op Tata... hoe kun je trots zijn als er prachtige producten gemaakt worden ten koste van gezondheid? Er zijn mensen ziek, er gaan mensen dood...dan verliest een prachtig product toch zijn glans??
gemeenten/GGD	Liggen er in de onderzochte gebieden ook loden waterleidingen en zijn de onderzoeksresultaten hierop gecorrigeerd?
GGD	Hoe kijkt u naar de rol van de antirooklobby bij de verspreiding van het verhaal dat roken de oorzaak zou zijn van de verhoogde kankergevallen in de IJmond? En wat weten we over de geldstromen vanuit Tata Steel, bijvoorbeeld naar de antirooklobby?
GGD	Waarom wordt er geen nader onderzoek gedaan naar de oorzaken van de hogere kankerincidentie in de IJmond?

OD NZKG Welke effecten van de uitstoot van Tata Steel zijn er op de bodem en het grondwater op het terrein en in de regio? Bestaan er plannen dit schoon te maken?

OD NZKG Waarom worden de bijna 2000 incidenten per jaar die plaatsvinden op het terrein van Tata Staal niet opgenomen in de vergunningen, dan wel waarom wordt hierop niet gehandhaafd?

OD NZKG Voor hoeveel kilogram uitstoot lood per jaar heeft de provincie een vergunning afgegeven aan Tata Steel en wordt dit voor volgende jaren minder?

OD NZKG Hoeveel boetes heeft Tata Steel reeds voldaan aan de provincie?

OD NZKG Wat is het verschil tussen aanscherpen van en handhaven op vergunningen?

provincie Tata Steel zou zonder subsidies toch rendabel moeten kunnen draaien?

provincie Waarom worden KOFA1, KOFA2 en/of de Pelletfabriek niet per direct gesloten? Als niet op basis van overtreding van vergunningvoorwaarden, dan wel op basis van het voorzorgsbeginsel?

provincie Als het om corona gaat kan er van alles aan maatregelen maar als het om Tata gaat niet. Waarom niet?
provincie Wat wordt bedoeld met 'groen staal' en is dit geen utopie?

provincie Bij NH Nieuws staat dat het rijk voornamelijk naar de provincie wijst en de provincie naar het rijk. Dit zien we eigenlijk al langer. Hoe gaat u dit kastje-muur verhaal doorbreken?

provincie Wat hebben vergunningen en normen voor nut als zij niet garant staan voor de gezondheid?

provincie Beste heer Olthof, hoe komt het dat u nooit bent ingegaan op het herhaaldelijke aanbod van de betrokken goed geïnformeerde bewonersgroepen, om geheel vrijblijvend met een milieujurist naar de vergunningen te kijken?! Want er blijkt wel degelijk een mogelijkheid om op basis van de huidige vergunningen onze kostbare lucht te verbeteren?

provincie Hoeveel mensen werken er bij Tata zelf?
provincie Wat als het Rijk niet over de brug komt met strengere normen?

provincie Is het 'sociale contract' niet allang opgezegd door de Indiase eigenaar en de aandeelhouders?

provincie Voor de heer Olthof: worden de normen dan wel of niet overschreden in de IJmond?

provincie Wanneer neemt Tata nu zelf zijn verantwoordelijkheid??

RIVM Waarom is roken genoemd terwijl er geen onderzoek is gedaan naar het rookgedrag?

RIVM Werden die platen binnen ook meegenomen in de reguliere schoongemaak net zoals de rest van het huis?

RIVM Er is gemeten in het stookseizoen. Bij het stoken van hout komen ook veel PAKs vrij in de buiten- maar ook binnenlucht. In hoeverre is er onderzocht wat de bronnen van de PAK belasting zijn geweest?

RIVM Wordt de impact zoals die is berekend oor kinderen ook geëxtrapoleerd naar andere leeftijdsgroepen? Waarom zijn enkel kinderen tot 12 jaar uitgelicht? En kan volgonderzoek wellicht helpen bij het bepalen van de effecten op langere termijn?

RIVM Wat kan er gezegd worden over de gezondheidsrisico's voor mensen die al lang in dit gebied wonen?

RIVM Waar kan ik het volledige rapport inzien /downloaden?

- RIVM De windrichting heeft hoogst waarschijnlijk te maken met de hoeveelheden die er in WAZ gevonden zijn. De wind stond waarschijnlijk in deze periode vooral richting Wijk aan Zee. Is dit terug te lezen? De afgelopen maanden is de windrichting noord, noord-oost geweest (richting IJmuiden). Kunnen we er van uit gaan dat er nu ook zeer veel PAK, lood etc. in IJmuiden ligt?
- RIVM Wat is het advies van het RIVM om de gezondheid te kunnen waarborgen in de nabije toekomst?
- RIVM Is gekeken naar stapeleffecten van verschillende ZZS? Wat kan daarover worden gezegd wat betreft impact op gezondheid?
- RIVM RIVM concludeert dat er sprake is van overschrijding van de gezondheidskundige grenswaarde voor bijv. lood. Betekent dit ook dat er sprake is van schending wat wettelijke normen?
- RIVM Kunnen we hieruit ook in alle redelijkheid aannemen dat de negatieve impact op dieren en natuur ook zorgwekkend kan zijn?
- RIVM Hoe is het te verklaren dat PAK's in 2020 met een factor 5 vaker voorkomen, dan tijdens de metingen van de grafietregen een jaar eerder?
- RIVM De WHO-normen (maximaal aanvaardbare waarden) liggen in Nederland hoger dan in de rest van Europa. Als we de onderzoeksresultaten binnen de context van Europese normen zouden bekijken. Wat kan je hier dan over zeggen?
- RIVM Is er ook rekening gehouden met de staalproductie / activiteit van Tata Steel in de onderzochte periode? Dit zal invloed hebben op de depositie.
- RIVM Boven de IJmond vinden veel vliegbewegingen plaats. Is de luchtvaart ook een bron van lood, PAK?
- RIVM Sinds corona moeten mensen heel veel vaker hun handen wassen. Mag ik dan concluderen dat inname van PAKs en lood voor corona dus nog erger was?
- RIVM Zijn er ook metingen verricht rondom en in scholen? En zo nee, waarom niet?
- RIVM Als het buiten Tata al zo slecht is, wat betekent het dan voor de mensen die werken op het terrein?
- RIVM/GGD Is duidelijk, dan wel kan worden onderzocht, wat de effecten van de vervuiling zijn op de leerprestaties van kinderen en de carrière en prestaties van jongvolwassenen uit de IJmond, ook ten opzichte van andere gebieden?
- RIVM/GGD Wat zijn de effecten van de uitstoot op huisdieren in de omgeving van Tata Steel?

ANTWOORD

Binnen onze bevoegdheden doen wij wat we kunnen om de wet- en regelgeving te handhaven. Vanuit gezondheidskundig oogpunt achten wij de huidige normstelling en regelgeving op Europees en Rijksniveau onvoldoende in een complex gebied zoals de IJmond, waarin zich diverse bronnen bevinden. Werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond betekent dat wetten, normen en onze instrumenten daarop moeten zijn toegerust. Wij verzoeken de staatssecretaris daarom binnen afzienbare termijn hiertoe de nationale wetgeving aan te passen, of en op Europees niveau te pleiten voor aanscherping. En dat het Rijk bereid is om aanvullende maatregelen die niet afdwingbaar zijn, maar wel helpen voor een gezondere leefomgeving- ook financieel - mogelijk te maken. Er is in de IJmond meer dan Tata Steel, ook andere emissiebronnen zijn relevant. Het reduceren van die emissies levert ook gezondheidswinst op. Hier wordt aan gewerkt met bijvoorbeeld het Schone Lucht Akkoord en het programma Gezondheid en luchtkwaliteit IJmond.

is gericht aan bestuurder de heer Dinjes van Velsen.

De nieuwe wethouder, mevrouw N. Ozutok, is zich er van bewust dat het aftreden van een wethouder het vertrouwen kan beschadigen. Zij doet er alles aan om het vertrouwen te herstellen. Tevens draagt zij uit dat alle overheden binnen hun mogelijkheden handelen om een leefbare omgeving voor onze inwoners te realiseren.

Na publicatie van het RIVM-rapport is een gezamenlijk persbericht van de provincie NH en de IJmondgemeenten uitgegaan en op de website geplaatst.

De gemeente had al plannen voor nieuwbouw van de school, maar dat zou pas in de periode 2025-2030 zijn. Op verzoek van het college en de raad worden momenteel diverse opties onderzocht:

- Nieuwbouw vervroegen
- Huidige gebouw renoveren

Dit onderzoek is onderdeel van de uitwerking van het Integraal HuisvestingsPlan (kortweg IHP). Het betreffende raadsvoorstel staat gepland voor de raad van december 2021.

Sluiting van een bedrijf is het uiterste middel dat kan worden toegepast op het moment dat een bedrijf zich niet houdt aan de voor haar geldende regels of vergunning. Het toepassen van het instrument van sluiting of stilleggen van een (deel van een) bedrijf moet zich verhouden tot de ernst en omvang van de overtreding en gevolgen daarvan voor de leefomgeving. Aan die eis wordt niet licht voldaan. Het bestuursrecht is er in eerste instantie op gericht overtredingen te beëindigen, bijvoorbeeld door middel van het opleggen van een last onder dwangsom. Bij Tata Steel zijn geen overtredingen geconstateerd die dermate ernstig zijn dat het proportioneel is om het bedrijf te sluiten.

De Roadmap+ moet merkbaar effect hebben in 2023 en daarna in 2025.

De provincie en IJmondgemeenten gaat door met de uitvoering van het Programma Tata Steel 2020-2050, de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) met de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Vergunningen, Toezicht en Handhaving. De aanscherping van de vergunning loopt tot in 2023. De verdere verduurzaming van Tata Steel op de langere termijn is nog niet volledig bekend. Tata Steel heeft recent aangekondigd volledig in te zetten op de "waterstofroute". De planning daar van is nu niet volledig bekend. In ieder geval moet er op grond van het Klimaatakkoord in 2030 een significante reductie van CO2 uitstoot zijn gerealiseerd.

Binnen onze bevoegdheden doen wij wat we kunnen om de wet- en regelgeving te handhaven. De vergunning wordt waar mogelijk aangescherpt en er lopen verschillende handhavingstrajecten waarmee waar nodig wordt opgetreden.

We zetten als college voornamelijk in op het verminderen van emissies. Ook die van grof stof en ZZS (waaronder PAK en metalen): wat niet wordt uitgestoten komt ook niet in de vorm van stofdepositie in de leefomgeving terecht. Dat doen wij als volgt:

- De OD NZKG zet zich maximaal in voor het laten nemen van maatregelen stofschermen, stofmonitoring per windrichting en overkappen van grondstofopslagen.
- De OD NZKG scherpt vergunningvoorschriften aan om de uitstoot van stof te verminderen. Een concreet voorbeeld is het opnemen van gedragsvoorschriften voor de afhandeling van schroot.
- Op dit moment zijn er verschillende lasten onder dwangsom opgelegd aan Tata Steel om overtredingen op te lossen of te voorkomen, mede op het gebied van stofverspreiding. Het betreft handhaving op gedragsvoorschriften bij de afhandeling van schroot, stofverspreiding bij de BuKa-kranen en het voorkomen van rauwe kooks.
- Er zijn fysieke maatregelen getroffen door de bouw van de Roza-hal bij Harsco en als gevolg van handhaving mitigerende maatregelen gerealiseerd in de vorm van watersproeiers en papierpulp op menghopen. In een aantal gevallen is door de OD NZKG ook het strafrechtelijk spoor ingezet door het laten opmaken van een proces-verbaal.
- Met een vergunning en toezicht en handhaving is bij de sinterkoelers van de Sinterfabriek van Tata Steel een stoffilterinstallatie gerealiseerd.
- Voor de uitstoot van ZZS geldt een minimalisatieverplichting. Door de uitstoot van ZZS (waaronder PAK en metalen) te beperken zal ook de concentratie van ZZS in stofdepositie afnemen. Een direct resultaat is dat bij de stopmassa en stolpovens hiermee een reductie in PAK-emissie is gerealiseerd.
- Wij leggen aan Tata Steel met een vergunning verplicht een stikstofmaatregel op bij de Pelletfabriek die ook zal leiden tot stofreductie, . Via een filterinstallatie die zorgt er dat de emissie van lood, andere ZZS en fijn stof daalt.

Een vitale IJmond betekent een IJmond waarin de leefomgeving gezond is, maar waar ook voldoende werk is voor de mensen die er wonen. Met Tata Steel en de andere maakindustrie in de IJmond zijn veel arbeidsplaatsen gemoeid. Er is plaats voor Tata Steel - en die arbeidsplaatsen -, maar het moet wel zo snel mogelijk schoner en gezonder.

Tata Steel brengt veel werkgelegenheid met zich mee. Een alternatief met werkgelegenheid van die schaal is in de regio niet makkelijk voor handen.

We delen de zorgen die leven in de omgeving. Wij vinden dat er plaats is voor Tata Steel in de IJmond, maar alleen als de negatieve effecten op de gezondheid en veiligheid zo snel mogelijk verminderen.

De vraag refereert naar meldingen ongewone voorvallen. Het getal 2000 is niet correct, daar is eerder ook verwarring over geweest. Het gaat bij Tata Steel om 1248 meldingen ongewone voorvallen in 2020. Het primaire doel van het doen van deze meldingen is om zicht op voorvallen te krijgen en te zorgen dat een bedrijf door het te registreren kan worden gedwongen maatregelen te treffen om herhaling te voorkomen. Een ongewoon voorval zoals een storing kunnen wij niet vergunnen. Wel kunnen we in de vergunningen rekening houden met voorziene afwijkingen in het proces, bijvoorbeeld onderhoud. De ongewone voorvallen worden allemaal bekeken door een inspecteur. Indien er aanleiding voor nader onderzoek is, dan wordt dit opgepakt (te beginnen met toelichting vragen aan Tata op het voorval).

Er is een aantal situaties wanneer er bij een melding ongewoon voorval sprake is van een overtreding.

- Als over het incident dat zich voordoet expliciet in de vergunning vermeld staat dat het niet mag voorkomen;
- Als er een ongewoon voorval plaatsvindt dat niet of te laat bij de OD NZKG wordt gemeld;
- Of als uit verder onderzoek van de melding blijkt dat het om verwijtbaar handelen gaat.

In de vergunning staat een plafond van 28.000 kilo. De daadwerkelijke emissie is echter veel lager. De emissie is op allerlei andere plaatsen in de vergunning bovendien beperkt waardoor die 28.000 qua vergunning niet gehaald kan en mag worden.

Het plafond in de vergunning voor lood gaan wij verlagen zodat dit beter aansluit bij de rest van de vergunning en bij de reële veel lagere emissie. De provincie legt geen boetes op, maar lasten onder dwangsom. Die zijn er op gericht om een overtreding te beëindigen. Als dat niet gebeurt kan een dwangsom worden geïnd.

PM inzicht in opgelegde lasten en geïnde dwangsommen (OD NZKG)
Indien de voorschriften van een vergunning niet worden nageleefd door een bedrijf, kan de provincie daarop handhaven. Bijvoorbeeld door een last onder dwangsom op te leggen. Bij het aanscherpen van vergunningen, passen we de vergunningvoorschriften aan. Hiermee kunnen bijvoorbeeld de normen voor toegestane emissies strenger worden gesteld. Ook hier zit een grens aan (technisch zowel als wettelijk).
Een commercieel bedrijf moet in principe inderdaad zonder subsidie kunnen draaien. Er kunnen tegelijkertijd maatschappelijke doelen zijn waar subsidie een geschikt instrument voor is, ook richting een bedrijf als Tata Steel. Bijvoorbeeld voor het halen van de klimaatdoelen.

Sluiting van een bedrijf of van onderdelen van een bedrijf is het uiterste middel dat kan worden toegepast op het moment dat een bedrijf zich niet houdt aan de voor haar geldende regels of vergunning. Het toepassen van het instrument van sluiting of stilleggen van een (deel van een) bedrijf moet zich verhouden tot de ernst en omvang van de overtreding en gevolgen daarvan voor de leefomgeving. Aan die eis wordt niet licht voldaan. Het bestuursrecht is er in eerste instantie op gericht overtredingen te beëindigen, bijvoorbeeld door middel van het opleggen van een last onder dwangsom. Bij Tata Steel zijn geen overtredingen geconstateerd die dermate ernstig zijn dat het proportioneel is om (delen van) het bedrijf te sluiten.

De eventuele toepassing van het voorzorgsbeginsel is juridisch complex. De fysieke leefomgeving en de gezondheid van de mens worden geacht voldoende te zijn beschermd door de milieunormering in de vigerende regelgeving. Dat deze normen tot doel hebben de gezondheid van de mens te beschermen komt bij een aantal normen letterlijk tot uiting. Juridisch wordt nog nader uitgezocht welke ruimte hier mogelijk toch bestaat. Een belangrijke randvoorwaarde bij het eventueel nemen van maatregelen op grond van het voorzorgsbeginsel is dat de provincie een redelijke afweging moet maken tussen de betrokken belangen.

Er worden veel maatregelen genomen richting Tata Steel. Tata Steel moet zich aan de vergunning houden en die vergunning scherpen we aan. Dit verwijst doorgaans naar het plan "Groen Staal" zoals dat door de FNV naar voren is gebracht. Kern is dat staal uiteindelijk wordt gemaakt op basis van waterstof, in plaats van met kolen (kooks). Tata Steel heeft recent aangegeven in te zetten op deze "waterstofroute" en niet meer op Carbon Capture and Storage (CCS). Zowel de provincie als het Rijk hebben een belangrijke rol die beide vervuld moeten worden. Overheden spreken elkaar daar waar nodig op aan, maar niet zonder ook de eigen taak en verantwoordelijkheid uit te voeren.

De wet- en regelgeving voor bedrijven vanuit milieuoogpunt zijn het resultaat van een afweging van diverse belangen. Bepaalde activiteiten brengen een bepaalde mate van uitstoot en soms ook overlast met zich mee. De vergunningen en normen begrenzen uitstoot en overlast wel degelijk, daarmee hebben ze nut. Deze begrenzing gaat echter niet zo ver dat er helemaal geen negatieve effecten voor de gezondheid (kunnen) zijn.

Er wordt reeds met milieujuristen naar de vergunning gekeken, dat is onderdeel van het aanscherpen van de vergunning. Dat zijn juristen van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, maar ook van de ILT en in een aantal gevallen wordt externe juridische expertise ingezet. Als daar mogelijkheden tot aanscherping van de vergunning uit voortkomen worden die doorgevoerd. Gesprekken met Rijk en ILT laten bijvoorbeeld zien dat er inderdaad nog enige ruimte bestaat om aan te scherpen. Tegelijkertijd constateren wij dat wij hier reeds invulling aan geven binnen het Programma Tata Steel 2020-2050. Daarmee zijn medio 2023 onze mogelijkheden tot verder aanscherping uitgeput.

Als (een jurist van) bewonersgroepen concrete voorstellen over hoe de vergunning verder kan worden aangescherpt dan maken wij graag gebruik van die kennis.

Volgens de informatie van Tata Steel zelf ruim 9.000 mensen. In dat geval scherpen wij de vergunning nog steeds maximaal aan en houden wij streng toezicht. En blijven we Tata Steel aanspreken op de maatschappelijke verantwoordelijkheid, bijvoorbeeld met de zo spoedig mogelijke uitvoering van de Roadmap+.

Wij kunnen niet spreken voor de Indiase eigenaar en aandeelhouders. Wij vinden dat Tata Steel de negatieve effecten op de gezondheid en veiligheid in de IJmond zo snel mogelijk moet verminderen. Daar spannen wij ons maximaal voor in, dat verwachten wij ook van Tata Steel.

De OD NZKG houdt namens de provincie toezicht op de naleving van vergunningen en wet- en regelgeving door Tata Steel. · Er wordt handhavend opgetreden als Tata Steel zich niet aan de vergunning houdt. Op dit moment zijn er verschillende lasten onder dwangsom opgelegd aan Tata Steel om overtredingen op te lossen of te voorkomen, mede op het gebied van stofverspreiding. Het betreft handhaving op gedragsvoorschriften bij de afhandeling van schroot, stofverspreiding bij de BuKa-kranen en het voorkomen van rauwe kooks.

Jaargemiddeld voldoet de luchtkwaliteit in de IJmond daarnaast aan de geldende wettelijke normen. Dit betekent echter niet automatisch dat er ook sprake is van een gezonde leefomgeving. Een gebied als de IJmond kenmerkt zich door zowel cumulatie van diverse emissies vanuit verschillende bronnen als door piekbelasting die beide niet goed in gemiddelde luchtnormen tot uitdrukking komen. Wij constateren met dit rapport over stofdepositie dat gezondheidskundige grenswaarden in stofdepositie voor in het bijzonder lood worden overschreden. Dit zijn echter geen formeel-juridische normen en hierop kan dus niet gehandhaafd worden.

Ook Tata Steel heeft een grote verantwoordelijkheid. Tata Steel moet investeren in het beperken van uitstoot naar de leefomgeving rond het bedrijf en verduurzaming van het bedrijf.

Tata Steel heeft onder andere op aandringen van de provincie Noord-Holland op 25 mei 2021 de planning en verwachte effecten van de Roadmap+ verder geconcretiseerd. Eén van concrete effecten is het verminderen van stofdepositie in Wijk aan Zee met 65% in 2023 ten opzichte van 2021. Verschillende andere maatregelen (waaronder die bij de Pelletfabriek) moeten leiden tot een forse reductie van verschillende ZZS, waaronder die van zware metalen (met 55%). Wij blijven met Tata Steel in gesprek over de uitvoering van de Roadmap+ en dringen aan op een versnelling van met name de maatregel bij de Pelletfabriek. Wij vinden dat de Roadmap+ maatregelen zo snel mogelijk moeten worden uitgevoerd.

meetlokaties waren in principe niet in de buurt van houtgestookte kackels.
Daar is bewust voor gekozen

https://www.noord-holland.nl/Actueel/Archief/2021/September/RIVM_meet_PAK_en_metalen_in_st_of_in_IJmond_meeste_in_Wijk_aan_Zee

Op 2 september 2021 gaven de provincie, gemeenten, het RIVM en de GGD Kennemerland een toelichting op het RIVM-rapport 'Depositieonderzoek IJmond 2020'. Bij deze live bijeenkomst stelden de kijkers vragen via de chatfunctie.

Een groot deel van deze vragen is tijdens de bijeenkomst beantwoord door aanwezige bestuurders en de betrokkenen van het RIVM en de GGD. Maar niet allemaal. Daarom staan op deze pagina alle gestelde vragen en antwoorden. Veel gestelde vragen leken op elkaar of overlaptten elkaar. Deze zijn gebundeld. Het kan dus zijn dat u uw vraag in een andere formulering terugziet.

Het is niet mogelijk om precies aan te geven wanneer de verschillende acties en sporen vanuit de overheden en Tata Steel leiden tot daadwerkelijke maatregelen bij Tata Steel en wanneer dat vervolgens weer tot merkbare c.q. meetbare effecten in de omgeving leidt. Dit heeft te maken met de omvang en technische complexiteit van te nemen maatregelen. In de praktijk zullen maatregelen en acties tot geleidelijke verbeteringen leiden die over een periode van meerdere jaren pas goed zichtbaar en merkbaar wordt.

Binnen onze bevoegdheden doen wij wat we kunnen om de wet- en regelgeving te handhaven. Vanuit gezondheidskundig oogpunt achten wij de huidige normstelling en regelgeving op Europees en Rijksniveau onvoldoende in een complex gebied zoals de IJmond, waarin zich diverse bronnen bevinden. Werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond betekent dat wetten, normen en onze instrumenten daarop moeten zijn toegerust. Wij verzoeken de staatssecretaris daarom binnen afzienbare termijn hiertoe de nationale wetgeving aan te passen, of en op Europees niveau te pleiten voor aanscherping. En dat het Rijk bereid is om aanvullende maatregelen die niet afdwingbaar zijn, maar wel helpen voor een gezondere leefomgeving- ook financieel - mogelijk te maken.

De provincie gaat door met de uitvoering van het Programma Tata Steel 2020-2050, de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) met de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH) Tata Steel 2020 - 2022. Met de zomer wordt een algehele voortgangsrapportage van dit programma gepresenteerd.

In het programma Tata Steel 2020 - 2050 en in het uitvoeringsprogramma is voor zo ver mogelijk geconcretiseerd wat de overheden wanneer gaan doen. Bijvoorbeeld de vergunning waar dat binnen wet- en regelgeving mogelijk is in de komende 2 jaar aanscherpen, extra toezicht en handhaving en continu met Tata Steel (bijvoorbeeld over de 300 miljoen investering) en het Rijk in gesprek over aanvullende maatregelen.

Bestaande IJmond-waarden Tata Steel, zoals onder andere emissiequota, zijn relevant. Het reduceren van

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: vrijdag 27 augustus 2021 08:13
Aan: [Redacted] Derkje Veurink
Onderwerp: Collegebericht en agendaverzoek aankondiging
Bijlagen: Collegebericht vooraankondiging RIVM.docx; Agendaverzoek webinar 3 sept.docx

Hi,

In de bijlage de stukken die vandaag via digitale besluitvorming vastgesteld moeten worden. @ [Redacted] Ik weet even niet wat nu de status in de regio/provincie is over de aangepaste aankondiging? Ik heb hem in ieder geval al even snel in collegebericht format gezet. Het agendaverzoek mailde ik gisteren aan het einde van de dag ook, [Redacted] [Redacted] willen jullie checken of dat zo klopt? Er staan ook nog 2 vragen in.

@ [Redacted] ik moet even haasten, maar kan je zo even vanuit de auto bellen?

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 23 november 2021 17:15
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: collegebericht Haalbaarheidsstudie verduurzaming Tata Steel
Bijlagen: collegebericht Haalbaarheidsstudie verduurzaming Tata versie 7 (002) (002).docx

Urgentie: Hoog

Beste allen,

Op verzoek van [REDACTED] vanmiddag hebben we bijgevoegd bericht gemaakt waarmee we het Roland Berger rapport aan de Raad willen sturen.

Met de versie van Velsen als basis, hebben we 'm vooral wat puntiger en beknopter gemaakt.

Deze zullen we dus zo richting griffie gaan sturen.

Hartelijke groet,

[REDACTED]

Onderwerp: Rapport haalbaarheidsstudie verduurzaming Tata Steel

Geachte leden van de raad,

Op 23 november is de haalbaarheidsstudie naar twee verschillende scenario's voor een duurzame toekomst van Tata Steel gepubliceerd. De haalbaarheidsstudie is in opdracht van Tata Steel en FNV uitgevoerd. U vindt het rapport in de bijlage.

We hechten als college veel waarde aan de uitkomsten van dit rapport omdat die bepalend kunnen zijn voor de route en het tempo waarop Tata Steel zal verduurzamen en welke effecten dat dan heeft op het stimuleren van een gezondere leefomgeving voor de IJmond.

Tata Steel is belangrijk voor de economie van de IJmond. De staalindustrie veroorzaakt echter ook overlast en nadelige gezondheidseffecten voor onze inwoners. Wij willen werken aan een gezonder, duurzamer en veilig Beverwijk, waar ook voldoende werk is. De verduurzaming van Tata Steel kan daar een belangrijke bijdrage aan leveren. We stimuleren energietransitie, verduurzaming en reductie van CO2 en stikstof in de IJmond en daarbuiten. Dat moet wat ons betreft sneller dan het nu gaat. In dat kader omarmen we alle initiatieven om sneller stappen te maken.

We werkten de afgelopen jaren in het dossier Industrie en Gezondheid actief samen met de andere IJmond-gemeenten en de provincie Noord Holland en dat blijven we doen. In die samenwerking is bijvoorbeeld ook opdracht gegeven voor het RIVM gezondheidsonderzoek. Voor de waterstofroute van Tata Steel zal het Rijk ook een belangrijke financiële voorwaardenscheppende rol moeten spelen.

We gaan het rapport bestuderen en komen spoedig bij u terug met een verdere duiding van de uitkomsten en het verdere proces om tot verduurzaming van Tata Steel te komen.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Beverwijk

[REDACTED]

Van: Sebastian Dinjens
Verzonden: woensdag 1 september 2021 18:06
Aan: Bram Diepstraten
CC: [REDACTED] Derkje
Veurink; [REDACTED]
Onderwerp: Collegebericht Tata
Bijlagen: Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 Definitief 01092021 (tracks vSD).docx; ATT00001.htm; Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 Definitief 01092021 (clean vSD).docx; ATT00002.htm; logo_velsen.jpg; ATT00003.htm

Urgentie: Hoog

Bram,

Gisteren hadden we afgesproken dat jij en ik samen naar dit bericht zouden kijken. Het is iets anders gelopen. Zie bijlage voor een versie waar ik uitgebreid naar heb gekeken. Pak de 'clean' versie bij voorkeur.

[REDACTED] vwb regionale afstemming: graag zsm in gang zetten als Bram heeft gereageerd. Ter info ook een track changes versie in bijlage.

Groet,
Sebastian.

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: woensdag 7 juli 2021 19:11
Aan: Marianne Steijn; Frank Dales; Sebastian Dinjens
CC: Derkje Veurink; [Redacted]
[Redacted]
Onderwerp: Concept beantwoording raadsvragen GGD rapport
Bijlagen: RV21.032 PS - Wijzigingen in het rapport van de GGD over het voorkomen van kanker in Kennemerland.docx; RV21.033 LGV - GGD rapport Incidentie en prevalentie van kanker in de regio Kennemerland 2004 2018.docx; RV21.034 D66V-Tata Steel en het GGD-rapport.docx

Urgentie: Hoog

Hallo Marianne, Frank en Sebastian,

In de bijlage vinden jullie de concept antwoorden op de raadsvragen over het GGD rapport.

Ik heb ook overleg gehad met [Redacted] zij heeft meegekeken vanuit [Redacted] rol als [Redacted] ter afstemming. Met haar heb ik de antwoorden op de raadsvragen van PS doorgenomen. Deze hebben we vervolgens als basis gebruikt om ook de twee andere sets te beantwoorden.

We horen jullie opmerkingen graag zo snel mogelijk. Dan zullen we nog een slag maken en zorgen dat de stukken vanavond bij het college terechtkomen.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Vragen van de raad

Datum	04/07/2012
Naam raadslid	██████████
Fractie	████
Registratienummer	RV21.033
Portefeuillehouder(s)	M. Steijn / S. Dinjens

Onderwerp: GGD rapport "Incidentie en prevalentie van kanker in de regio Kennemerland 2004 – 2018.

Toelichting bij de vragen.

Met verbijstering heeft de fractie van LGV kennisgenomen van de manipulatie in bovengenoemd GGD rapport. Berichtgeving over deze manipulaties was onder andere te lezen in het Noordhollands Dagblad op 03/07/2021 en diezelfde avond werd er ook aandacht aan besteed in het NOS programma Nieuwsuur.

LGV (levendig en Gezond Velsen) strijdt al lange tijd voor verbetering van de luchtkwaliteit en daarmee ook voor de gezondheid van onze inwoners.

Eén zaak die ons bijzonder trof is de bemoeienis van ook de gemeente Velsen, dit in ieder geval met de aanbiedingsbrief. Het citaat "Aanbevelingen in de brief die zijn gericht op het bestrijden van luchtverontreiniging, moeten eruit, vindt het gemeentebestuur van Velsen" baart ons grote zorgen en LGV heeft daarom de volgende vragen.

Vraag 1

Op welk bestuurlijk niveau is beslist over de aanpassingen in de aanbiedingsbrief van de GGD?

Antwoord vraag 1

Wij begrijpen dat u vragen en zorgen heeft over de totstandkoming van het GGD rapport en de berichtgeving hierover. De zorgen van inwoners, de gemeenteraad, en van het college, over de luchtkwaliteit in de IJmond en de effecten daarvan op de gezondheid zijn groot.

De aanbiedingsbrief is opgesteld door de GGD. Voor een verklaring over wat hierin wel of juist niet is opgenomen verwijzen wij u daarom naar de GGD. Hierover geven zij uitleg in de aanbiedingsbrief zelf. Ook kondigde het bestuur van de Veiligheidsregio Kennemerland aan dat er een onafhankelijk extern onderzoek komt naar het afstemmingsproces bij de totstandkoming van het KIO rapport. Het is voor alle partijen van belang dat hier snel duidelijkheid over komt. De uitkomsten daarvan wachten wij af voordat wij een oordeel vormen over de rol van verschillende partijen in dit afstemmingsproces.

Wij gaan hieronder verder in op de rol van de gemeente Velsen bij het tot stand komen van de aanbiedingsbrief. De GGD vroeg alle negen gemeenten van de regio Kennemerland te reageren op de aanbiedingsbrief. Gemeente Velsen gaf dus op verzoek opmerkingen en suggesties mee. Het is vervolgens aan de GGD geweest om suggesties al dan niet over te nemen.

Wij gaven aan dat alle aanbevelingen in de concept aanbiedingsbrief aandacht moeten krijgen, maar dat een aantal breder waren dan de onderzoeksresultaten en de bevindingen in het rapport. Die

GEMEENTE VELSEN

aanbevelingen zouden een plek moeten krijgen in bijvoorbeeld het Programma Tata Steel, of het Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit. Die stukken waren we op dat moment samen met de andere IJmond gemeenten, de provincie, de omgevingsdiensten en de GGD aan het opstellen.

Vraag 2

“Aanbevelingen in de brief die zijn gericht op het bestrijden van luchtverontreiniging, moeten eruit, vindt het gemeentebestuur van Velsen”.

- A. Waarom vond/vindt het gemeentebestuur dat die aanbevelingen eruit moesten?
- B. Zijn die aanbevelingen er inderdaad uitgehaald?
- C. Wat was de oorspronkelijke tekst van de aanbiedingsbrief en wat is het uiteindelijk na de “inmenging” geworden?
- D. Zijn er buiten Velsen meer gemeenten die zich met het rapport/aanbiedingsbrief hebben bemoeid?

Antwoord vraag 2

De aanbiedingsbrief is opgesteld door de GGD. Gemeente Velsen heeft op verzoek van de GGD een aantal suggesties meegegeven op de aanbiedingsbrief. Het was aan de GGD om deze suggesties al dan niet over te nemen. Zie over de rol van de gemeente bij het tot stand komen van de aanbiedingsbrief verder het antwoord op vraag 1.

Het college staat achter de aanbevelingen van de GGD op het gebied van gezondheid en luchtkwaliteit. Maar een aantal aanbevelingen waren breder dan de onderzoeksresultaten en de bevindingen in het rapport. Wij gaven aan dat die aanbevelingen een plek zouden moeten krijgen in bijvoorbeeld het Programma Tata Steel, of het Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit. De aanbevelingen zijn uiteindelijk door de GGD samengevoegd, waardoor de aandacht voor de hele breedte van het rapport evenrediger is. De volledige tekst van de aanbiedingsbrief sturen we mee in de bijlage.

De GGD heeft aan alle gemeenten in Kennemerland gevraagd om suggesties en opmerkingen te geven over de aanbiedingsbrief. Of dit ook door andere gemeenten gedaan is, is ons niet bekend.

Vraag 3

Het gemeentebestuur van Velsen is betrokken geweest bij inhoud van de aanbiedingsbrief. Is er, op welke wijze dan ook betrokkenheid geweest bij één of meerdere van de 31 concepten van het rapport?

Antwoord vraag 3

Wij hebben over de aanbiedingsbrief op verzoek van de GGD suggesties en opmerkingen meegegeven. Zie hiervoor verder het antwoord op vraag 1 en 2.

Het onderzoek is uitgevoerd door de GGD en het rapport is door de GGD opgesteld. Er was een klankbordgroep waarin onder andere ambtenaren van gemeente Velsen deelnamen. In deze klankbordgroep namen ook ambtenaren uit andere gemeenten deel en inwoners uit de IJmond. Die klankbordgroep is in januari 2020 éénmalig bijeengekomen. Daar is een conceptversie van het rapport besproken. In de bijeenkomst van de klankbordgroep in januari 2020 zijn technische vragen over het rapport gesteld en is het rapport op leesbaarheid en begrijpelijkheid voor inwoners bekeken. De definitieve versie van het rapport ontvingen we half juni 2020 en werd toen besproken in een ambtelijk overleg van de commissie publieke gezondheid en maatschappelijke zorg waarin ambtenaren uit de negen gemeenten uit de regio Kennemerland deelnemen. Wij hebben verder geen tussentijdse versies of concepten van het rapport gezien.

GEMEENTE VELSEN

Vraag 4

Ondanks dat de GGD in opdracht werkt van en gefinancierd wordt door de gemeenten moeten ze kunnen werken als een onafhankelijke organisatie, zonder tussenkomst van opdrachtgever en/of financier.

Hoe staat het gemeentebestuur hierin en waarom?

Antwoord vraag 4

De onafhankelijkheid van de GGD is voor ons college een groot goed. Het is belangrijk voor onze inwoners dat gezondheidsonderzoeken vanuit de GGD betrouwbaar en onafhankelijk zijn. We onderschrijven daarmee dat het van belang is dat ze als onafhankelijke organisatie werken. Alleen dan kunnen we als gemeenten de juiste besluiten en maatregelen nemen om de gezondheid zo goed mogelijk te waarborgen.

Ondertussen kondigde het bestuur van de Veiligheidsregio Kennemerland op maandag 5 juli aan dat er een onafhankelijk extern onderzoek komt naar het afstemmingsproces bij de totstandkoming van het GGD rapport. Het is voor alle partijen van belang dat hier snel duidelijkheid over komt. De uitkomsten van dit onderzoek wachten wij af voordat wij een oordeel vormen over de rol van verschillende partijen in dit afstemmingsproces.

Vragen van de raad

Datum	4 juli 2021
Naam raadslid	██████████
Fractie	██████████
Registratienummer	RV21.034
Portefeuillehouder(s)	

Onderwerp: Tata Steel en het GGD-rapport

Toelichting bij de vragen:

In het weekend van 3 juli verscheen in het Noord Hollands dagblad het artikel "*GGD-directeur laat naam Tata Steel uit longkankerrapport schrappen*". Op basis van informatie verkregen uit een WOB-verzoek schetst de krant het beeld dat er binnen de GGD een interne discussie heeft plaatsgevonden over het gebruik van zekere termen, namen van partijen (waaronder Tata steel) en het gebruik van bepaalde cijfers. Als gevolg hiervan zijn er ook meer dan 30 versies geweest van het rapport. Ook de rol van de gemeente Velsen werd in het artikel aangestipt, namelijk over aanbevelingen in de aanbiedingsbrief van de GGD aan de gemeente Velsen. De krant schrijft dat "*Aanbevelingen in de brief die zijn gericht op het bestrijden van luchtverontreiniging, moeten eruit, vindt het gemeentebestuur van Velsen.*"

D66Velsen heeft hierover de volgende vragen:

Vraag 1

Herkent het college het geschetste beeld van een interne discussie bij de GGD over het wel of niet noemen van Tata Steel in het rapport?

Antwoord vraag 1

Vorig jaar rond de zomer ontstonden er vanuit de media voor het eerst vragen over het niet vermelden van Tata Steel in dit GGD rapport. De GGD haalde de naam 'Tata Steel' uit het rapport en verving dit voor 'basismetalaalindustrie'. Het college werd hier toen van op de hoogte gesteld. Naar aanleiding daarvan is uitleg gevraagd aan de GGD. De GGD is vervolgens op de redenen voor deze keuze ingegaan in de aanbiedingsbrief bij het rapport en in de reactie die de GGD zaterdag 3 juli jl. publiceerde op haar website.

Over het afstemmingsproces bij de totstandkoming van het GGD rapport kondigde het bestuur van de Veiligheidsregio Kennemerland maandag 5 juli aan dat er een onafhankelijk extern onderzoek komt naar. Het is voor alle partijen van belang dat hier snel duidelijkheid over komt. De uitkomsten van dit onderzoek wachten wij af voordat wij een oordeel vormen over de rol van verschillende partijen in dit afstemmingsproces.

Vraag 2

Kan het college aangeven of gemeentebesturen (zo ook die van Velsen) ook tussentijds commentaar hebben geleverd op conceptversies van het rapport en of dit tot aanpassingen heeft geleid?

Antwoord vraag 2

Wij vinden het van belang om hierbij onderscheid te maken tussen de aanbiedingsbrief bij het rapport en het rapport zelf. Bij het antwoord op vraag 6 gaan we verder in op de rol van de gemeente Velsen bij de totstandkoming van de aanbiedingsbrief.

Bij de totstandkoming van het rapport zelf was er een klankbordgroep waarin onder andere ambtenaren van gemeente Velsen deelnamen. In deze klankbordgroep namen ook ambtenaren uit andere gemeenten deel en inwoners uit de IJmond. Die klankbordgroep is in januari 2020 éénmalig bijeengekomen. Daar is een conceptversie van het rapport besproken. In de bijeenkomst van de klankbordgroep in januari 2020 zijn technische vragen over het rapport gesteld en is het rapport op leesbaarheid en begrijpelijkheid voor inwoners bekeken. De definitieve versie van het rapport ontvingen we half juni 2020 en werd toen besproken in een ambtelijk overleg van de commissie publieke gezondheid en maatschappelijke zorg waarin ambtenaren uit de negen gemeenten uit de regio Kennemerland deelnemen. Wij hebben verder geen tussentijdse versies of concepten van het rapport gezien.

Vraag 3

Heeft de gemeente Velsen zelf, bijvoorbeeld in de reguliere overleggen met de GGD, gesproken over het eventueel benoemen van namen in het GGD-rapport, of op een andere manier de indruk gekregen dat een partij hierover een voorkeur heeft uitgesproken bij de GGD?

Antwoord vraag 3

De aanbiedingsbrief en het rapport zijn opgesteld door de GGD. Zij heeft ervoor gekozen de naam Tata Steel te vervangen voor 'basismetaalindustrie'. De GGD is op de redenen voor deze keuze ingegaan in de aanbiedingsbrief bij het rapport en in de reactie die de GGD zaterdag 3 juli jl. publiceerde op haar website.

Vraag 4

Is het college het eens met de GGD m.b.t. hun reactie op het artikel, namelijk dat de GGD stelt dat het aanwijzen van oorzaken van het hogere aantal kankergevallen geen onderdeel uitmaakte van de scope van het onderzoek?

Antwoord vraag 4

Ja, daar is het college het mee eens. Het onderzoek ging over het aantal gevallen van verschillende soorten kanker in de hele regio Kennemerland. Er is niet gekeken naar de oorzaken van deze gevallen.

Vraag 5

Indien vraag 4 positief is beantwoord, is het college het met D66Velsen eens dat het van belang is om onderzoek te initiëren naar wat de oorzaken zijn van de hogere cijfers m.b.t kanker in de regio, om zo onze inwoners ook duidelijkheid te kunnen verschaffen?

Antwoord vraag 5

Daar is het college het mee eens. Wij vinden het van groot belang om verder onderzoek te doen naar de exacte oorzaken van het meer voorkomen van gezondheidsklachten in de IJmond ten

opzichte van andere regio's met veel industrie. Zo bieden we duidelijkheid voor onze inwoners en op basis daarvan kunnen we de juiste maatregelen inzetten.

Dit onderzoek wordt op dit moment uitgevoerd door het RIVM. Dit is een breed gezondheidsonderzoek waarvan de resultaten in verschillende delen gepubliceerd worden. Het eerste deel was het RIVM-briefrapport ('Tussentijdse resultaten gezondheidsonderzoek IJmond') dat in april 2021 uitkwam. Dit RIVM onderzoek liet bijvoorbeeld zien dat er in de IJmond ook in vergelijking met andere industriële gebieden significant meer gezondheidsklachten zijn.

De volgende delen van het RIVM onderzoek gaan dieper in op de oorzaken van dat verhoogde aantal gezondheidsklachten. Rond de zomer levert het RIVM het deel van het gezondheidsonderzoek dat gaat over depositie (neerslag van stof in de leefomgeving) op. In het najaar van 2021 volgt naar verwachting een vervolg op het onderdeel "Luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen" waarmee door bron- en patroonherkenning wordt getracht verder inzicht te krijgen in de bijdragen van verschillende emissiebronnen aan de concentraties van stoffen in de lucht die mensen kunnen inademen.

Vraag 6

Het artikel stelt ook dat op verzoek van Gemeente Velsen aanbevelingen uit de aanbiedingsbrief van de GGD zijn verwijderd.

Kan het college aangeven of dit beeld klopt?

Antwoord vraag 6

De aanbiedingsbrief is opgesteld door de GGD. Voor een verklaring over wat hierin wel of juist niet is opgenomen verwijzen wij u daarom naar de GGD. Hierover geven zij uitleg in de aanbiedingsbrief zelf.

Wij gaan hieronder verder in op de rol van de gemeente Velsen bij het tot stand komen van de aanbiedingsbrief. De GGD vroeg alle negen gemeenten van de regio Kennemerland te reageren op de aanbiedingsbrief. Gemeente Velsen gaf dus op verzoek opmerkingen en suggesties mee. Het is vervolgens aan de GGD geweest om suggesties al dan niet over te nemen.

Wij gaven aan dat alle aanbevelingen in de concept aanbiedingsbrief aandacht moeten krijgen, maar dat een aantal breder waren dan de onderzoeksresultaten en de bevindingen in het rapport. Die aanbevelingen zouden een plek moeten krijgen in bijvoorbeeld het Programma Tata Steel, of het Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit. Die stukken waren we op dat moment samen met de andere IJmond gemeenten, de provincie, de omgevingsdiensten en de GGD aan het opstellen.

Ondertussen zijn de aanbevelingen ook in deze stukken terecht gekomen. Het Programma Tata Steel werd in november 2020 vastgesteld door het college. Met het programma laten de provincie Noord-Holland en de gemeenten Velsen, Heemskerk en Beverwijk zien dat er als gezamenlijke overheden gewerkt wordt aan een gezondere en veilige IJmond. Dit doen wij met ondersteuning van onze uitvoerende diensten: Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, Omgevingsdienst IJmond en de GGD Kennemerland. In het programma staan verschillende concrete maatregelen die aansluiten op de aanbevelingen van de GGD over de luchtkwaliteit en gezondheid in de IJmond. Bijvoorbeeld het intensiveren van de VTH (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) taken. Onderdeel daarvan is het inventariseren van de Zeer Zorgwekkende Stoffen om vervolgens in te kunnen zetten op minimalisatie daarvan.

Daarnaast staat de gezamenlijke visie van de Provincie en de IJmondgemeenten in "Onze visie op een gezondere leefomgeving IJmond". Deze visie stelde het college vast in mei 2021. Om van ambitie tot uitvoering te komen, hebben de IJmondgemeenten het concept Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit ontwikkeld. Deze ligt nu ter inzage en wordt daarna ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd. Ook hierin hebben de aanbevelingen van de GGD een plek gekregen. Uitgangspunt is bijvoorbeeld dat gezondheid een prominenter onderdeel wordt van de belangenafweging in ruimtelijk beleid.

Ook richting het Rijk zetten wij verschillende acties uit om de luchtkwaliteit en gezondheid in de IJmond te kunnen verbeteren. Bijvoorbeeld naar aanleiding van het hierboven genoemde onderzoek van het RIVM riepen wij de staatssecretaris op om gezamenlijk te onderzoeken welke regels aangescherpt kunnen worden. Zo ontbreekt voor een aantal Zeer Zorgwekkende Stoffen een normering. Wij moeten hier met het Rijk en de Provincie over in gesprek om te onderzoeken waar normen en regels aangescherpt kunnen worden om zo te zorgen voor een gezondere leefomgeving voor onze inwoners in de IJmond.

Vraag 7

Indien ja, kan het college aangeven om welke exacte aanbevelingen dit ging en wat de overwegingen waren om deze te laten schrappen?

Antwoord vraag 7

Er zijn geen voorstellen gedaan om specifieke aanbevelingen te schrappen. Het college staat achter de aanbevelingen van de GGD over de gezondheid en luchtkwaliteit in de IJmond. Wij gaven bij onze suggesties ook aan dat al deze aanbevelingen aandacht moeten krijgen maar dat een aantal breder waren dan de onderzoeksresultaten en de bevindingen in het rapport. Zie verder het antwoord op vraag 6.

[REDACTED]

Van: Sebastian Dinjens
Verzonden: woensdag 1 september 2021 21:23
Aan: [REDACTED] Schoorl, A.
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Def versie Tata
Bijlagen: Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 Definitief 01092021 (VelsenBeverwijk).docx; ATT00001.htm; logo_velsen.jpg; ATT00002.htm

Allen, en in het bijzonder Aad,

Zojuist met [REDACTED] de laatste versie doorgenomen. Zij en ik zijn het eens dat deze versie (in bijlage) de definitieve moet zijn.

Deze is dus formeel akkoord door Beverwijk en is bijna akkoord (zei hij dapper) bij B&W Velsen.

@ [REDACTED] tov de laatste versie twee wijzigingen: een redactiepunt op "indicatie" dat het van Tata komt. En webinar bovenaan. [REDACTED] en ik zijn zo akkoord, wat ons betreft redactionele wijzigingen tov wat in college is behandeld.

Dank voor al het harde werk allen [REDACTED]

Sebastian.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 1 september 2021 20:22
Aan: college
CC: [REDACTED]
Onderwerp: DIGITALE BESLUITVORMING - collegebericht RIVM onderzoek
Bijlagen: Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 Definitief 01092021.docx; DEF Brief aan staatssecretaris I&W RIVM rapport Depositieonderzoek IJmond 2020 GETEKEND.pdf

Beste collegeleden,

Zoals dinsdag afgesproken hierbij een aangepaste versie van het collegebericht over het RIVM onderzoek ter digitale besluitvorming. Graag verneem ik z.s.m of jullie akkoord zijn. Het onderzoek wordt morgen om 10:00 openbaar en dan moet dus ook het collegebericht naar de raad.

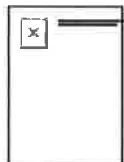
Momenteel vindt de laatste afstemming in de regio nog plaats. Dit zou nog tot een enkele redactionele wijziging kunnen leiden.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat
Postbus 20901
2500 EX 'S-GRAVENHAGE

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

1 | 6

Verzenddatum

Betreft: RIVM-rapport Depositieonderzoek IJmond 2020

Kenmerk

1665703/1694133

Excellentie,

Uw kenmerk

Naar aanleiding van het briefrapport "[Tussentijdse resultaten gezondheidsonderzoek IJmond](#) (april 2021) hebben wij u op 14 april 2021 een brief (kenmerk 1606307/1610498) gestuurd. Daarin roepen wij het Rijk op om samen met ons te werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond. Zowel door te kijken naar regelgeving als door het mede mogelijk maken van aanvullende maatregelen bij Tata Steel.

Inmiddels is een volgend deel van het gezondheidsonderzoek IJmond dat in opdracht van provincie Noord-Holland en de gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) wordt uitgevoerd beschikbaar gekomen. Met deze brief informeren we u over de uitkomsten van het onderzoek. Bijgaand vindt u het RIVM-rapport "Depositieonderzoek IJmond 2020. *Monstername, analyse en risicobeoordeling van PAK en metalen in neergedaald stof binnen- en buitenshuis in de IJmondregio*" (hierna: het rapport).

Oproep aan u

De uitkomsten van het onderzoek dat nu voorligt maken dat we nogmaals een oproep doen aan u. De nadelige effecten van de staalindustrie op de gezondheid en de leefomgeving in de IJmond moeten zo snel mogelijk zo veel mogelijk verminderen. Daar zijn keuzes op Rijksniveau voor nodig. Keuzes die ervoor zorgen dat er op korte termijn een forse verbetering plaatsvindt in de kwaliteit van de leefomgeving van de IJmond, dat er werk wordt gemaakt van verduurzaming van de staalindustrie en dat de gezondheid van omwonenden een volwaardige plaats krijgt. Met ons huidige instrumentarium en de inzet die we doen spannen wij ons maximaal in. Maar wij lopen tegen de grenzen van onze mogelijkheden aan. Binnen het [Programma Tata Steel 2020-2050](#) zijn wij bezig met het aanscherpen van de vergunningen, waarmee uiterlijk in 2023 de ruimte die wij hebben om strakkere normen te stellen, is ingevuld. Het wordt steeds duidelijker dat met alleen extra inzet op de huidige mogelijkheden binnen vergunningverlening, toezicht en handhaving, wij niet de gezonde leefomgeving in de IJmond gaan bereiken zoals we die

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

gezamenlijk voorstaan. Werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond betekent dat wetten, normen en onze instrumenten daarop moeten zijn toegerust. En dat het Rijk bereid is om aanvullende maatregelen - ook financieel - mogelijk te maken.

Dit geldt ook voor de benodigde transitie naar een duurzaam Tata Steel. Bijvoorbeeld door bij subsidies voor verduurzaming ook de effecten op de leefomgeving en de gezondheid mee te wegen. Wij verwachten dat het Rijk de gezamenlijkheid van deze opgave erkent en betreft in de gesprekken die wij reeds met elkaar voeren.

Uitkomsten onderzoek RIVM

In het rapport constateert het RIVM het volgende:

- In Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden zijn er meer PAK (polycyclische aromatische koolwaterstoffen) en metalen in de veegmonsters gemeten dan op de achtergrondlocaties buiten de IJmond¹. De meetwaarden in Wijk aan Zee en bij het meetstation Reyndersweg zijn verreweg het hoogst. Voor sommige metalen zoals ijzer, mangaan, vanadium en chroom, en PAK, is de hoeveelheid hier zelfs 20 tot 100 keer meer dan op de achtergrondlocaties.
- De onderzochte stofdepositie brengt voor wat betreft PAK en lood wel verhoogde gezondheidsrisico's met zich mee voor mensen die via de huid of hand-mondcontact het stof binnen krijgen. Dit geldt voor spelende kinderen in de leeftijd van 1-12 jaar omdat die binnen en buiten spelen en op die manier de PAK en metalen van de stofdepositie binnen kunnen krijgen.
- Van andere metalen dan lood zijn geen gezondheidsrisico's door blootstelling via stofdepositie te verwachten.
- De blootstelling aan PAK via stofdepositie is ongewenst voor de gezondheid. De blootstelling aan PAK is via voedsel onder normale omstandigheden al vrij hoog. De bijdrage van blootstelling aan PAK via stofdepositie ten opzichte van de inname via voedsel is beperkt, desondanks dient extra blootstelling zo veel mogelijk beperkt te worden.
- Voor lood overschrijdt de geschatte blootstelling via neergedaald stof de gezondheidskundige grenswaarde, hetgeen ongewenst is voor de gezondheid van kinderen.
- Voor lood is bekend dat de dagelijkse blootstelling via onder andere voeding en drinkwater al hoger is dan wat als veilig beschouwd wordt. Daarom is het van belang om extra blootstelling aan lood via stofdepositie zo veel mogelijk te beperken.

Voor een uitgebreider toelichting verwijzen wij naar de brief van ons college aan Provinciale Staten en het rapport zelf.

Reactie en vervolgstappen

De onderzoeksresultaten van het rapport onderstrepen voor ons college opnieuw de noodzaak en het belang om te blijven werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond. Het rapport leidt voor ons

¹ De vier achtergrondlocaties betreffen De Zilk, De Rijk, Castricum en Amersfoort.

college tot de volgende vergelijkbare hoofdpunten als met het RIVM-briefrapport van april 2021:

1. Wij zetten ons binnen onze bevoegdheden en kaders maximaal in om de leefomgeving in de IJmond gezonder te maken. Om stofdepositie en de hoeveelheid PAK en metalen daarin te verminderen is het belangrijk emissies zo veel mogelijk te beperken. Wij werken daaraan met onder andere de uitvoering van het Programma Gezonde Leefomgeving en het Programma Tata Steel 2020 - 2050. Ook hebben wij net als de IJmondgemeenten het Schone Lucht Akkoord (SLA) ondertekend. Voortvloeiend uit het SLA hebben we met IJmondgemeenten een lobbybrief gestuurd om in aanmerking te komen als pilot hoogblootgesteld gebied, waardoor extra onderzoek mogelijk wordt. De toewijzing van de pilots moet nog plaatsvinden. De IJmondgemeenten stellen in het najaar van 2021 hun Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit IJmond vast, een pakket van concrete maatregelen maakt daar onderdeel van uit.
2. Tata Steel heeft in haar Roadmap+ maatregelen opgenomen die in 2023 en daarna in 2025 significant moeten bijdragen aan de vermindering van emissies. Ook van stof, PAK en metalen. Wij vinden dat de Roadmap+ maatregelen zo snel mogelijk moeten worden uitgevoerd.
3. Samen met het Rijk en andere betrokkenen voeren wij de bredere discussie over de vraag of vanuit gezondheidkundig oogpunt de huidige normstelling en regelgeving wel voldoet in een gebied zoals de IJmond met cumulatie van stoffen vanuit verschillende bronnen en piekbelasting. Wij constateren met dit rapport dat gezondheidkundige grenswaarden voor in het bijzonder lood worden overschreden.
4. Wij herhalen ons appel op het Rijk om aanvullende maatregelen mogelijk te maken om zo emissies te verminderen en gezamenlijk te werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond.

Naar aanleiding van het RIVM-briefrapport "Tussentijdse resultaten gezondheidsonderzoek IJmond" van april 2021 hebben wij een appel op het Rijk gedaan om scherpere regelgeving op te stellen en waar nodig aanvullende maatregelen mogelijk te maken om zo emissies te verminderen en gezamenlijk te werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond. Het zorgen voor een gezondere leefomgeving in de IJmond is namelijk niet enkel een kwestie van scherpere vergunnen, goed handhaven en Tata Steel en andere bedrijven stimuleren om schoner te werken. Dit appel staat onverminderd overeind.

Normstelling en regelgeving

Ons college heeft met het RIVM onderzoek van april 2021 geconstateerd dat jaargemiddeld de luchtkwaliteit in de IJmond voldoet aan de geldende wettelijke normen. Dit betekent echter niet automatisch dat er ook sprake is van een gezonde leefomgeving. Een gebied als de IJmond kenmerkt zich door zowel cumulatie van diverse emissies vanuit verschillende bronnen als door piekbelasting die beide niet goed in gemiddelde luchtnormen tot uitdrukking komen. Wij constateren nu aanvullend met dit rapport over stofdepositie dat gezondheidkundige grenswaarden in stofdepositie voor in het bijzonder lood worden overschreden.

Vanuit gezondheidskundig oogpunt achten wij de huidige normstelling en regelgeving op Europees en Rijksniveau onvoldoende in een complex gebied zoals de IJmond, waarin zich diverse bronnen van vervuiling bevinden. Wij verzoeken de staatssecretaris binnen afzienbare termijn hiertoe de wetgeving aan te passen. In dit verband vinden wij het een goede ontwikkeling dat de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) momenteel een onderzoek uitvoert naar de wijze waarop burgers in Nederland worden beschermd tegen de risico's van industriële uitstoot en lozingen.

Aanvullende maatregelen

Voor gezondheid en een betere leefomgeving in de IJmond is op korte termijn meer nodig. Wij willen samen met het Rijk - als gezamenlijke overheden — en samen met Tata Steel onderzoeken welke maatregelen nodig zijn om voor de inwoners van de IJmond een structureel betere gezondheidssituatie en een gezondere leefomgeving te creëren. Het gaat daarbij voor ons nadrukkelijk ook om steun voor maatregelen die momenteel niet wettelijk afdwingbaar zijn, maar die wel veel gezondheidswinst op kunnen leveren. Het gaat daarbij voor ons ook om het langetermijnperspectief dat we onze inwoners moeten en kunnen gaan bieden.

Transitie op de lange termijn

Een gezondere leefomgeving in de IJmond is een doel dat bij elke ontwikkeling in de IJmond voor ogen moet blijven staan. Het is belangrijk om de doelen van het Klimaatakkoord te halen. In dat licht beschouwen wij ook de ondertekening van de Expression of Principles van het ministerie van Economische Zaken en Tata Steel. Daarnaast wordt er, mede op verzoek van provincie Noord-Holland, gewerkt aan een haalbaarheidsstudie waarin twee verschillende routes voor de verduurzaming van Tata Steel worden vergeleken. Parallel daaraan doet het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat (I&W) een onderzoek naar de effecten op de gezondheid van beide routes. Echter, een reductie van de CO₂-uitstoot levert niet per definitie ook een verbetering van de gezondheid op. Wij vinden het dan ook een goede ontwikkeling dat I&W specifiek naar de effecten op de gezondheid kijkt van beide verduurzamingsroutes. Wij hebben ons hier de afgelopen maanden voortdurend hard voor gemaakt.

Tata Steel

Ook Tata Steel zelf blijft aan zet. Het is een verantwoordelijkheid van Tata Steel om te investeren in een gezondere leefomgeving rond het bedrijf en verduurzaming van het bedrijf. De resultaten van het onderzoek van het RIVM laten zien dat hier echt snel stappen in moeten worden gezet. Wij verwachten dat Tata Steel de noodzakelijke investeringen om de reductie van diverse emissies te bewerkstelligen met de grootst mogelijke spoed doorzet.

Reactie op uw brief

Donderdag 26 augustus jongstleden hebben wij kennis genomen van de brief die u heeft verzonden in reactie op onze brief van 14 april 2021. Over de meeste punten in uw brief komen wij in onze overleggen met u nog te bespreken. Voor nu beperken wij onze reactie tot het volgende:

- In uw brief gaat u kort in op een groot aantal van de punten die wij in onze brief van 14 april jongstleden hebben genoemd. U adresseert echter niet de door provincie Noord-Holland en de IJmondgemeenten geconstateerde situatie dat de IJmond zich kenmerkt door zowel cumulatie van diverse emissies vanuit verschillende bronnen (niet enkel Tata Steel) als door piekbelasting, die beide niet goed in gemiddelde milieunormen tot uitdrukking komen, maar wel een negatief effect hebben op de gezondheid. Vanuit gezondheidskundig oogpunt achten wij de huidige normstelling en regelgeving op Europees en Rijksniveau onvoldoende in een complex gebied zoals de IJmond. Wij verzoeken de staatssecretaris daarom binnen afzienbare termijn hiertoe de wetgeving aan te passen;
- Wij kijken uit naar de uitkomsten van het overleg dat de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) met Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) voert om te verkennen welke ruimte er binnen de bestaande wet- en regelgeving bestaat om strenger op te treden. De eerste gesprekken die hierover zijn laten zien dat er inderdaad nog enige ruimte bestaat om aan te scherpen. Hieraan geven echter wij reeds invulling binnen het Programma Tata Steel 2020-2050. Daarmee zijn medio 2023 onze mogelijkheden tot verder aanscherping uitgeput. Wij blijven uiteraard in gesprek met de ILT om uitputtend te verkennen of er nog ruimte zit. Wij voorzien echter dat meer nodig is om een gezondere leefomgeving in de IJmond te kunnen bewerkstelligen. Passende wetten, normen en instrumenten zijn daartoe noodzakelijk en daar ligt een rol voor het Rijk.

Vervolg onderzoek

Naar verwachting volgt in het najaar van 2021 een vervolg van dit onderzoek op het onderdeel "Luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen" waarmee door bron- en patroonherkenning wordt getracht verder inzicht te krijgen in de bijdragen van verschillende emissiebronnen aan de concentraties van stoffen in de lucht die mensen kunnen inademen. In het nu voorliggende rapport zit een korte indicatie van stofbronnen, in het rapport van het najaar komt dit uitgebreider aan de orde. Over de uitkomsten van dat rapport informeren wij u.

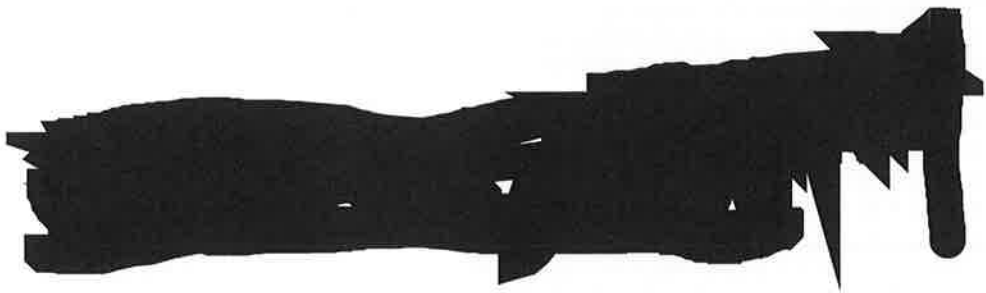
Wij kijken uit naar uw reactie en zetten graag op korte termijn onze gesprekken voort over wat er nodig is om een gezondere leefomgeving in de IJmond mogelijk te maken.

Een afschrift van deze brief is gestuurd naar de minister van Economische Zaken en Klimaat, de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en aan de Onderzoeksraad voor Veiligheid.

Hoogachtend,

Mede namens de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

2 bijlagen

Brief aan Provinciale Staten

RIVM rapport Depositieonderzoek IJmond 2020

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de [REDACTED]
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

[REDACTED]
BEL/OMB

[REDACTED]
[REDACTED]

1 | 11

Verzenddatum

Betreft: RIVM-rapport Depositieonderzoek IJmond 2020

Kenmerk

1665703 /1665707

Uw kenmerk

Geachte leden,

Bijgevoegd vindt u het rapport "Depositieonderzoek IJmond 2020. *Monstername, analyse en risicobeoordeling van PAK en metalen in neergedaald stof binnen- en buitenshuis in de IJmondregio*" (hierna: het rapport) van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Dit is het tweede deel van het gezondheidsonderzoek in de IJmond dat het RIVM uitvoert in opdracht van de provincie Noord-Holland en de gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen (hierna: de IJmondgemeenten). Voor de aanleiding en context van dit rapport en voor informatie over andere onderdelen van het gezondheidsonderzoek in de IJmond verwijzen wij naar bijlage 1 in deze brief.

Ons college deelt de zorgen van de bewoners in de IJmond over hun gezondheid. Wij begrijpen dat dit rapport opnieuw zorgen en onrust oplevert. De onderzoeksresultaten van het rapport onderstrepen voor ons college opnieuw de noodzaak en het belang om te blijven werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond. Op donderdagavond 2 september 2021 organiseren wij om 19.30 uur een online webinar met een presentatie door het RIVM. Ook is er dan gelegenheid om vragen te stellen. Dit webinar is ook voor uw leden toegankelijk.

In deze brief hebben zo veel mogelijk letterlijk de teksten uit het rapport overgenomen. Dit geldt met name voor onderstaande constatering en het kopje 'Onderzoeksresultaten en duiding RIVM'.

In het rapport constateert het RIVM het volgende:

- In Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen[-Noord] en IJmuiden zijn meer PAK (polycyclische aromatische koolwaterstoffen) en metalen in de veegmonsters gemeten dan op de achtergrondlocaties buiten de IJmond. De meetwaarden in Wijk aan Zee en bij het meetstation Reyndersweg zijn verreweg het hoogst. Voor sommige metalen zoals ijzer, mangaan, vanadium en chroom, en PAK, is de hoeveelheid hier zelfs 20 tot 100 keer meer dan op de achtergrondlocaties."
- De onderzochte stofdepositie brengt voor wat betreft PAK en lood verhoogde gezondheidsrisico's met zich mee voor mensen die via de huid of hand-mondcontact het stof binnen krijgen. Dit

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

geldt voor spelende kinderen in de leeftijd van 1-12 jaar omdat die binnen en buiten spelen en op die manier de PAK en metalen van de stofdepositie binnen kunnen krijgen.

- Van andere metalen dan lood is de depositie verhoogd, maar zijn geen gezondheidsrisico's door blootstelling via stofdepositie te verwachten.
- De blootstelling aan PAK via stofdepositie is ongewenst voor de gezondheid. De blootstelling aan PAK is via voedsel onder normale omstandigheden al vrij hoog. De bijdrage van blootstelling aan PAK via stofdepositie ten opzichte van de inname via voedsel is beperkt, desondanks dient extra blootstelling zo veel mogelijk beperkt te worden.
- Voor lood overschrijdt de geschatte blootstelling via neergedaald stof de gezondheidskundige grenswaarde, hetgeen ongewenst is voor de gezondheid van kinderen.
- Voor lood is bekend dat de dagelijkse blootstelling via onder andere voeding en drinkwater al hoger is dan wat als veilig beschouwd wordt. Daarom is het van belang om extra blootstelling aan lood via stofdepositie zo veel mogelijk te beperken.

Naar aanleiding van het RIVM-briefrapport "Tussentijdse resultaten gezondheidsonderzoek IJmond" waar u op 14 april 2021 over bent geïnformeerd (kenmerk 1606307/1606516) hebben wij aangegeven hoe wij werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond. Ook hebben wij toen een appel gedaan op het Rijk voor scherpere regelgeving en het mogelijk maken van aanvullende maatregelen. Het voorliggende rapport geeft ons een bevestiging van die inzet. Het rapport leidt voor ons college dan ook tot de volgende vergelijkbare hoofdpunten als met het RIVM-briefrapport van april 2021:

1. Wij zetten ons binnen onze bevoegdheden en kaders maximaal in om de leefomgeving in de IJmond gezonder te maken. Om stofdepositie en de hoeveelheid PAK en metalen daarin te verminderen is het belangrijk emissies zo veel mogelijk te beperken. Wij werken daaraan met onder andere de uitvoering van het Programma Gezonde Leefomgeving en het Programma Tata Steel 2020 – 2050. Ook hebben wij net als de IJmondgemeenten het Schone Lucht Akkoord (SLA) ondertekend. Voortvloeiend uit het SLA hebben we met IJmondgemeenten een lobbybrief gestuurd om in aanmerking te komen als pilot hoogblootgesteld gebied, waardoor extra onderzoek mogelijk wordt. De toewijzing van de pilots moet nog plaatsvinden. De IJmondgemeenten stellen in het najaar van 2021 hun Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit IJmond vast, een pakket van concrete maatregelen maakt daar onderdeel van uit.
2. Tata Steel heeft in haar Roadmap+ maatregelen opgenomen die in 2023 en daarna in 2025 significant moeten bijdragen aan de vermindering van emissies. Ook van stof, PAK en metalen. Wij vinden dat de Roadmap+ maatregelen zo snel mogelijk moeten worden uitgevoerd.
3. Samen met het Rijk en andere betrokkenen voeren wij de bredere discussie over de vraag of vanuit gezondheidskundig oogpunt de huidige normstelling en regelgeving wel voldoet in een gebied zoals de IJmond met cumulatie van stoffen vanuit verschillende bronnen en piekbelasting. Wij constateren met dit rapport dat gezondheidskundige grenswaarden voor in het bijzonder lood worden overschreden.

4. Wij herhalen ons appel op het Rijk om aanvullende maatregelen mogelijk te maken om zo emissies te verminderen en gezamenlijk te werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond.

De nadelige effecten van de staalindustrie op de gezondheid en de leefomgeving in de IJmond moeten op zo kort mogelijke termijn zoveel mogelijk verminderd worden. Daar zijn keuzes voor nodig, in het bijzonder op het niveau van de Rijksoverheid. Met ons huidige instrumentarium en de inzet die we plegen spannen wij ons maximaal in, maar lopen wij ook tegen de grenzen van onze mogelijkheden aan. Werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond betekent dat wetten, normen en onze instrumenten daarop moeten zijn toegerust. En dat het Rijk bereid is om aanvullende maatregelen - ook financieel - mogelijk te maken. Bijvoorbeeld door bij subsidies voor verduurzaming ook de effecten op de leefomgeving en de gezondheid mee te wegen. Wij verwachten dat het Rijk de gezamenlijkheid van deze opgave erkent en op korte termijn hierover met ons in gesprek treedt.

Onderzoeksresultaten en duiding RIVM

Hierna volgt een uitgebreidere weergave van de resultaten uit het RIVM-rapport. Een reactie daarop van ons college is onder 'Reactie GS en vervolgstappen' opgenomen.

Depositie PAK en metalen buiten en binnen

In Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden zijn op de meetlocaties buiten meer PAK en metalen gemeten dan op achtergrondlocaties buiten de IJmond. De meetwaarden in Wijk aan Zee en bij meetstation Reyndersweg (direct aangrenzend aan het Tata Steel terrein) zijn verreweg het hoogst. De hoeveelheden stof zijn op deze locaties gemiddeld tien keer zo groot als het achtergrondniveau. Voor sommige metalen en PAK is de hoeveelheid 20 tot 100 keer meer dan op de achtergrondlocaties. De hoogste waarden in Wijk aan Zee zijn gevonden op de locaties die het dichtst bij het terrein van Tata Steel liggen.

Er zijn ook bij inwoners thuis (binnen) stofmonsters onderzocht. In de vijf onderzochte woningen in Wijk aan Zee is de depositie van PAK en metalen hoger dan in de woning op de achtergrondlocatie. Op andere locaties binnenshuis in de IJmond zijn voor sommige metalen waarden gevonden die (licht) verhoogd zijn in vergelijking met de achtergrondlocatie. De depositie van PAK en metalen binnenshuis is wel veel lager dan buiten op dezelfde meetlocatie (voor PAK gemiddeld 100 keer zo laag, en voor metalen 10 tot 400 keer zo laag) en dragen nauwelijks bij aan de totale hoeveelheid waar mensen aan blootgesteld worden.

Blootstellings- en risicobeoordeling in het kader van gezondheid voor kinderen

Van PAK en verschillende metalen is bekend dat ze een gezondheidsrisico kunnen vormen als mensen ermee in contact komen. Er bestaan verschillende blootstellingsroutes; inhalatie, contact met de huid en inslikken. In dit onderzoek is gekeken naar contact met de huid

en inslikken van PAK en metalen door hand-mondcontact. Voor metalen is hierbij inname door hand-mondcontact de belangrijkste blootstellingsroute en voor PAK inname door hand-mondcontact en contact met de huid. Dit is vooral relevant voor kinderen, omdat die binnen en buiten spelen en op die manier de metalen en PAK van de stofdepositie binnen kunnen krijgen. Om uitspraken te kunnen doen over risico's voor gezondheid heeft het RIVM daarom een blootstellingsscenario opgesteld en een risicobeoordeling uitgevoerd op basis van een scenario van spelende kinderen in de leeftijd van één tot en met twaalf jaar.

Bij de risicobeoordeling zijn enkel de mogelijke gezondheidsrisico's ten gevolge van blootstelling aan stofdepositie via de huid en via hand-mondcontact voor kinderen in kaart gebracht. De mogelijke bijkomende gezondheidsrisico's als gevolg van inhalatieblootstelling of orale blootstelling van PAK of metalen via consumptie van gecontamineerde gewassen en dierlijke producten uit de IJmondregio zijn in deze beoordeling niet meegenomen.

PAK

- Het geschatte extra risico door blootstelling aan PAK via gedeponerd stof ligt tussen het zogenoemde Verwaarloosbaar Risiconiveau (VR) en het Maximaal Toelaatbaar Risiconiveau (MTR). Dat wil zeggen tussen één extra geval van kanker per miljoen mensen die levenslang blootgesteld worden (VR) en één extra geval van kanker per tienduizend mensen die levenslang blootgesteld worden (MTR).
- Als een waarde – zoals nu voor PAK – boven de VR ligt is het risico niet “verwaarloosbaar”. Er is dus een zeker gezondheidsrisico, dat is onwenselijk. Wel liggen de waarden voor PAK onder de MTR.
- Een extra risico als gevolg van blootstelling aan PAK via gedeponerd stof kan niet worden uitgesloten (het is boven het VR). Hierbij geldt dat onder normale omstandigheden de blootstelling aan PAK via voeding al vrij hoog is: De bijdrage van blootstelling aan PAK via gedeponerd stof ten opzichte van de inname via voedsel is beperkt. Desondanks dient additionele blootstelling zoveel mogelijk beperkt te worden.

Metalen: lood

- Voor de meeste in de stofmonsters aangetroffen hoeveelheden metalen is geen gezondheidsrisico door blootstelling via neergedaald stof te verwachten, met uitzondering van lood.
- Voor lood overschrijdt de geschatte blootstelling via neergedaald stof de gezondheidskundige grenswaarde, hetgeen ongewenst is voor de gezondheid, met name voor kinderen. In het rapport is meer informatie opgenomen over de mogelijke effecten hiervan op kinderen.
- Voor lood is bekend dat de dagelijkse blootstelling via onder andere voeding en drinkwater al hoger is dan wat als veilig beschouwd wordt. Extra blootstelling – door bijvoorbeeld stofdepositie - dient daarom beperkt te worden.

Voor zo wel PAK als lood in de stofdepositie gaat het in het rapport om gezondheidskundige grenswaarden. Dit zijn daarmee niet per definitie ook formeel juridische normen.

Naast de risicobeoordeling en of iemand stof wel of niet binnen krijgt, merkt het RIVM nog op dat zichtbare stofdepositie op zichzelf ook tot hinder en bezorgdheid leidt, omdat de leefomgeving als vies en ongezond wordt ervaren. Dat heeft eveneens een negatief gezondheidseffect.

Bronnen

In het rapport is niet uitgebreid gekeken naar mogelijke bronnen van de stofdepositie. Wel geven de resultaten een indicatie dat een aanmerkelijk deel van het neergedaalde stof afkomstig is van het terrein van Tata Steel. Van PAK en verschillende metalen is bekend dat deze kunnen vrijkomen bij processen en uit materiaalopslagen van de staalindustrie. De hoogste waarden PAK en metalen zijn gevonden op locaties die dichtst bij het terrein van Tata Steel liggen. PAK en metalen kunnen ook afkomstig zijn van andere bronnen zoals verkeer, scheepvaart, andere industrie, houtstook en opwaaiend bodemstof. In een volgend deel van het onderzoek van het RIVM wordt nader ingegaan op de herkomst (bronnen) van stoffen in de leefomgeving. Zowel in de lucht als in neergedaald stof.

Vergelijking eerder onderzoek

In maart 2019 heeft het RIVM onderzoek uitgevoerd naar stofdepositie in Wijk aan Zee naar aanleiding van de zogenoemde grafietregens. Ook in juni 2020 zijn naar aanleiding van meldingen stofmonsters onderzocht. Voor de bron van de grafietregens is een hal gebouwd bij Tata Steel (Harsco Metals). Op hoofdlijnen zijn de nu gemeten hoeveelheden PAK en metalen vergelijkbaar met de hoeveelheden in de eerdere onderzoeken. Met name in Wijk aan Zee is structureel sprake van een verhoogde depositie van PAK en verschillende metalen.

De risicobeoordeling voor de gezondheid van dit rapport kan niet één op één vergeleken worden met de eerdere onderzoeken. Dat heeft met meerdere aspecten te maken. Een belangrijk punt is dat in 2019 onderzoek is gedaan naar aanleiding van een piek (grafietregens). In dit rapport gaat het om langdurige continue depositie en de daarmee samenhangende blootstelling. Daarnaast is in huidig onderzoek ook gekeken naar de depositie binnenshuis, en worden ook éénjarige kinderen en kinderen tot en met twaalf jaar meegenomen in de blootstellingsbeoordeling.

Reactie GS en vervolgstappen

Het rapport bevestigt ons college in de opgave die we hebben en de inspanningen die we gezamenlijk met andere overheden leveren om de leefomgeving in de IJmond gezonder te maken. Grofstof en ZZS zoals PAK en metalen zijn beide te verminderen "negatieve effecten op de gezondheid en veiligheid in de IJmond" zoals die zijn benoemd in het [Programma Tata Steel 2020 - 2050](#).

We zetten als college voornamelijk in op het verminderen van emissies. Ook die van grof stof en ZZS (waaronder PAK en metalen): wat niet wordt uitgestoten komt ook niet in de vorm van stofdepositie in de leefomgeving terecht. Dat doen wij als volgt:

- De OD NZKG heeft een Uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020 - 2022 opgesteld waar de provincie 2,8 miljoen euro extra voor heeft uitgetrokken. De OD NZKG zet zich maximaal in voor het laten nemen van maatregelen stofschermen, stofmonitoring per windrichting en overkappen van grondstofopslagen.
- Tata Steel moet zich aan verschillende voorschriften houden waarmee de uitstoot van stof wordt gereguleerd. Dat geldt voor zowel puntbronnen (zoals schoorstenen) als voor open bronnen (zoals een kolenopslag). De OD NZKG scherpt vergunningvoorschriften aan om de uitstoot van stof te verminderen. Een concreet voorbeeld is het opnemen van gedragsvoorschriften voor de afhandeling van schroot.
- Er wordt handhavend opgetreden als Tata Steel zich niet aan de vergunning houdt. Op dit moment zijn er verschillende lasten onder dwangsom opgelegd aan Tata Steel om overtredingen op te lossen of te voorkomen, mede op het gebied van stofverspreiding. Het betreft handhaving op gedragsvoorschriften bij de afhandeling van schroot, stofverspreiding bij de BuKa-kranen en het voorkomen van rauwe kooks.
- Er zijn fysieke maatregelen getroffen door de bouw van de Roza-hal bij Harsco en als gevolg van handhaving mitigerende maatregelen gerealiseerd in de vorm van watersproeiers en papierpulp op menghopen. In een aantal gevallen is door de OD NZKG ook het strafrechtelijk spoor ingezet door het laten opmaken van een proces-verbaal.
- Met een vergunning en toezicht en handhaving is bij de sinterkoelers van de Sinterfabriek van Tata Steel een stoffilterinstallatie gerealiseerd. Deze is sinds 1 juni 2021 operationeel. De emissie van stof en onder andere lood is hiermee verminderd.
- Voor de uitstoot van ZZS geldt een minimalisatieverplichting, u bent hier over geïnformeerd op 12 mei 2021 (kenmerk 1139599/1613912). Door de uitstoot van ZZS (waaronder PAK en metalen) te beperken zal ook de concentratie van ZZS in stofdepositie afnemen. Een direct resultaat is dat bij de stopmassa en stolpovens hiermee een reductie in PAK-emissie is gerealiseerd.
- De Pelletfabriek is de belangrijkste emissiebron van lood bij Tata Steel. Wij leggen aan Tata Steel met een vergunning verplicht een stikstofmaatregel op die ook zal leiden tot stofreductie. Via een filterinstallatie die zorgt er dat de emissie van lood, andere ZZS en fijn stof daalt. U bent hier eerder per brief van 8 december 2020 over geïnformeerd(kenmerk 152971/1536892).
- Tata Steel heeft onder andere op aandringen van de provincie Noord-Holland op 25 mei 2021 de planning en verwachte effecten van de Roadmap+ verder geconcretiseerd. Eén van concrete effecten is het verminderen van stofdepositie in Wijk aan Zee met 65% in 2023 ten opzichte van 2021. Verschillende andere maatregelen (waaronder die bij de Pelletfabriek) moeten leiden tot een forse reductie van verschillende ZZS, waaronder die van zware metalen (met 55%). Wij blijven met Tata Steel in gesprek over de uitvoering van de Roadmap+ en dringen aan op een versnelling van met name de maatregel bij de Pelletfabriek. Wij vinden dat de Roadmap+ maatregelen zo snel mogelijk moeten worden uitgevoerd. Zie de website van Tata Steel voor verdere informatie over de Roadmap+.

Herhaalde oproep aan het Rijk om gezamenlijk te werken aan een gezondere leefomgeving

Aan het Rijk willen wij nadrukkelijk meegeven dat er keuzes nodig zijn. Keuzes die ervoor zorgen dat er op korte termijn een forse verbetering plaatsvindt in de kwaliteit van de leefomgeving van de IJmond, dat er werk wordt gemaakt van verduurzaming van de staalindustrie en dat de gezondheid van omwonenden een volwaardige plaats krijgt. Als regionale en lokale overheden werken wij met de middelen die wij hebben ten volle aan een verbetering van de situatie. Het wordt echter steeds duidelijker dat met alleen extra inzet op de huidige mogelijkheden binnen vergunningverlening, toezicht en handhaving, wij niet de gezonde leefomgeving in de IJmond gaan bereiken zoals we die gezamenlijk voorstaan.

Wij herhalen onze oproep aan het Rijk om samen in gesprek te gaan over de vraag of vanuit gezondheidskundig oogpunt de huidige normstelling en regelgeving wel voldoen in een gebied zoals de IJmond. In dit verband vinden wij het een goede ontwikkeling dat de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) momenteel een onderzoek uitvoert naar de wijze waarop burgers in Nederland worden beschermd tegen de risico's van industriële uitstoot en lozingen.

Naar aanleiding van het RIVM-briefrapport "Tussentijdse resultaten gezondheidsonderzoek IJmond" van april 2021 hebben wij een appel op het Rijk gedaan om scherpere regelgeving op te stellen en waar nodig aanvullende maatregelen mogelijk te maken om zo emissies te verminderen en gezamenlijk te werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond. Het zorgen voor een gezondere leefomgeving in de IJmond is namelijk niet enkel een kwestie van scherpere vergunnen, goed handhaven en Tata Steel en andere bedrijven stimuleren om schoner te werken.

Normstelling en regelgeving

Ons college heeft met het RIVM onderzoek van april 2021 geconstateerd dat jaargemiddeld de luchtkwaliteit in de IJmond voldoet aan de geldende wettelijke normen. Maar dat dit niet automatisch betekent dat er ook sprake is van een gezonde leefomgeving. Een gebied als de IJmond kenmerkt zich door zowel cumulatieve van diverse emissies vanuit verschillende bronnen als door piekbelasting die beide niet goed in gemiddelden luchtnormen tot uitdrukking komen. Wij constateren nu aanvullend met dit rapport over stofdepositie dat gezondheidskundige grenswaarden in stofdepositie voor in het bijzonder lood worden overschreden.

Aanvullende maatregelen

Een gezondere leefomgeving in de IJmond is waar we aan blijven werken en is een doel dat bij elke ontwikkeling in de IJmond voor ogen moet blijven staan. Wij zijn positief over de stappen die Tata Steel en het ministerie van Economische zaken en Klimaat (EZK) willen zetten voor verdere CO₂-reductie bij Tata Steel. Dit komt tot uitdrukking in de op 30 maart 2021 bekend gemaakte "Expression of Principles" van EZK en Tata Steel. Momenteel wordt er, mede op verzoek van provincie Noord-Holland, gewerkt aan een haalbaarheidsstudie waarin twee verschillende routes voor de verduurzaming van Tata Steel worden vergeleken. Parallel daaraan doet het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat (I&W) een onderzoek naar de effecten op de gezondheid van beide routes.

Het is belangrijk om de doelen van het Klimaatakkoord te halen. Dat I&W specifiek naar de effecten op de gezondheid kijkt van beide verduurzamingsroutes vinden wij een goede ontwikkeling, wij hebben ons hier de afgelopen maanden voortdurend hard voor gemaakt.

Voor gezondheid en een betere leefomgeving in de IJmond is echter ook op korte termijn meer nodig. Wij willen samen met het Rijk - als gezamenlijke overheden — en met Tata Steel onderzoeken welke concrete maatregelen bij Tata Steel nodig zijn voor een gezondere leefomgeving. Het gaat daarbij voor ons nadrukkelijk ook om steun voor maatregelen die momenteel niet wettelijk afdwingbaar zijn, maar die wel veel gezondheidswinst op kunnen leveren.

Tot slot

Naar verwachting volgt in het najaar van 2021 het derde deel van het RIVM gezondheidsonderzoek waarmee door bron- en patroonherkenning wordt getracht verder inzicht te krijgen in de bijdragen van verschillende emissiebronnen aan de concentraties van stoffen in de lucht die mensen kunnen inademen. Ook in het nu voorliggende rapport zit een korte indicatie van stofbronnen, in het rapport van het najaar komt dit uitgebreider aan de orde. Dit kan aanknopingspunten geven voor een gericht gesprek over effectieve aanvullende maatregelen.

Wij begrijpen dat dit rapport vragen en zorgen oproept bij de inwoners in de IJmond. Wij organiseren daarom op donderdagavond 2 september 2021 om 19.30 uur een online webinar met een presentatie door het RIVM. Ook is er dan gelegenheid om vragen te stellen. Dit webinar is ook voor uw leden toegankelijk.

Een afschrift van deze brief is gestuurd naar de minister van Economische Zaken en Klimaat, de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en aan de Onderzoeksraad voor Veiligheid.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

voorzitter

3 bijlagen

Aanleiding & context gezondheidsonderzoek IJmond

Depositieonderzoek IJmond 2020. *Monstername, analyse en risicobeoordeling van PAK en metalen in neergedaald stof binnen- en buitenshuis in de IJmondregio*

Brief aan de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat

Bijlage 1: Aanleiding & context gezondheidsonderzoek IJmond

De zogenoemde grafietregens in 2018/2019 zorgden voor een toename van de zorgen van omwonenden van Tata Steel, met name in Wijk aan Zee. De provincie Noord-Holland gaf het RIVM toen opdracht onderzoek te doen naar de grafietregens. De vragen en zorgen van omwonenden van Tata Steel waren echter breder dan alleen over de grafietregens.

Een deel van die vragen is beantwoord met het project 'Grafietregen en gezondheid' dat in de eerste helft van 2019 is uitgevoerd. Daarnaast is een deel van vragen beantwoord op basis van bestaande kennis. De nog openstaande vragen heeft het RIVM samen met een klankbordgroep van bewoners en experts in kaart gebracht. Op basis daarvan zijn acht onderzoeksoplossingen geformuleerd, verdeeld in drie clusters. Dit onderzoeksvoorstel van het RIVM voor het gezondheidsonderzoek in de IJmond bestaat uit:

Cluster A:

- Depositie (neerslag van stof in de leefomgeving)
- Luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen
- Acute gezondheidsklachten

Cluster B:

- Eten uit de moestuin / bramen uit de duinen / dierlijke producten
- Biomonitoring bloedwaarden

Cluster C:

- Vervolgonderzoek grafietregen
- Chronische klachten
- Angst en stress

Op 15 oktober 2019 hebben wij het RIVM opdracht gegeven om te starten met een voorbereidend "basisonderzoek" op basis van het onderzoeksvoorstel (1278459/1278460). In maart 2020 heeft het RIVM samen met de klankbordgroep van bewoners en experts advies uitgebracht over de invulling van het vervolgonderzoek. De provincie Noord-Holland en de IJmondgemeenten hebben dit advies in april 2020 1 op 1 overgenomen en het RIVM opdracht gegeven om verder onderzoek te doen naar de onderwerpen uit Cluster A (1285438/1400167).

Het eerste onderdeel was het briefrapport "Tussentijdse resultaten gezondheidsonderzoek IJmond". U bent hier op 14 april 2021 over geïnformeerd (1606307/1606516). Dat briefrapport betrof tussentijdse resultaten met betrekking tot twee onderwerpen uit cluster A, te weten luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen en acute gezondheidsklachten.

Het voorliggende rapport betreft het onderdeel "Depositie (neerslag van stof in de omgeving)" van cluster A. Het onderzoeksobject is gelijk aan dat van het project 'Grafietregen en gezondheid' uit 2019, namelijk stofdepositie. Het voorliggende rapport is echter veel uitgebreider dan het project "Grafietregen en gezondheid".

Naar verwachting in het najaar van 2021 volgt een vervolg op het onderdeel "Luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen" waarmee door bron- en patroonherkenning wordt getracht verder inzicht te krijgen in de bijdragen van verschillende emissiebronnen aan de concentraties van stoffen in de lucht die mensen kunnen inademen. Ook in het nu voorliggende rapport zit een korte indicatie van stofbronnen, in het rapport van het najaar komt dit uitgebreider aan de orde.

Over de onderdelen van cluster B moet nog besluitvorming plaatsvinden. De invloed van grofstof dat zit op eten uit de moestuin en op bramen uit de duinen kan in dat onderdeel worden onderzocht. Dat is geen onderdeel van dit rapport.

Voor meer informatie over eerdere onderzoeken en de samenhang daartussen verwijzen wij naar https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Gezonde_Leefomgeving_Milieu/Projecten/Tata_Steel/Gezondheid_in_de_IJmond.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 29 september 2021 14:39
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: er volgt morgen nog een memo met oplegger voor sociaal domein werkoverleg

Goedemiddag

Ik maak morgen nog een memo met oplegger voor de staf sociaal domein van as maandag met marianne en sebastian.

Het onderwerp is: Informeren over een onderzoek die gaat starten over hoe de leefomgeving ervaren wordt. Dit is een van de acties uit het programma Tata Steel waar de provincie de opdrachtgever voor is.

In 2020 hebben de provincie Noord-Holland, de gemeente Beverwijk, de gemeente Heemskerk en de gemeente Velsen gezamenlijk het Programma Tata Steel 2020-2050: Samenwerken aan een gezondere en veilige IJmond opgesteld. Eén van de acties uit het programma is het monitoren hoe de leefomgeving van Tata Steel ervaren wordt ^[1]. Dit vinden we belangrijk om beleid en communicatie richting inwoners indien nodig bij te stellen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

^[1] Programma Tata Steel, pag. 30

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 11:58
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Format definitief Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit
Bijlagen: Format definitief Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit.docx; Collegevoorstel vaststellen definitief Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit.docx; Raadsvoorstel vaststellen definitie Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit.docx; Raadsbesluit vaststellen Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit.docx; Q&A programma Gezondheid en Luchtkwaliteit.docx; Concept Programma Gezondheid Luchtkwaliteit IJmond.docx; Concept Nota van Beantwoording.docx; Prioritering Programma Gezondheid & Luchtkwaliteit.xlsx; 1.09 Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit vs 24 augustus.docx

Hoi mensen, hierbij de stukken voor het agendapunt Vaststelling programma Gezondheid en Luchtkwaliteit met Nota van beantwoording zienswijzen. Graag agenderen voor het werkoverleg maandag a.s. Alvast bedankt!

Groet,

[REDACTED]

DISCLAIMER:

Dit e-mailbericht is uitsluitend bedoeld voor de geadresseerde(n). Wanneer u dit e-mailbericht ontvangt, terwijl het niet aan u geadresseerd is, neem dan contact op met de verzender. Aan dit e-mailbericht en eventueel aangehechte bijlage(s) kunnen geen rechten worden ontleend. Indien u een elektronisch afschrift van een besluit of toezegging ontvangt, wordt ook altijd per post het officiële document aan u toegezonden. Uitsluitend het officiële document heeft juridische status.

Ga voor meer informatie over Omgevingsdienst IJmond naar <http://www.odijmond.nl>

Een gedachte voor het milieu - is printen van deze mail echt nodig?

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 19:07
Aan: Marianne Steijn; Sebastian Dinjens; 'a.schoorl@heemskerk.nl';
'b.vandenberg@beverwijk.nl'
CC: [REDACTED]
[REDACTED] Klooster, Rob; [REDACTED] Derkje Veurink
Onderwerp: FW: akkoord nodig op brief aan het Rijk
Bijlagen: 25-8 Brief GS aan PS RIVM rapport Depositieonderzoek IJmond 2020.docx; 25-8
Brief aan staatssecretaris IW RIVM rapport Depositieonderzoek IJmond 2020 reactie
DK.docx

Urgentie: Hoog

Beste wethouders

In de bijlage staat de laatste van de brief aan de staatssecretaris I&W, die ondertekenen we gezamenlijk. Dus daar is het voor van belang dat we er allemaal achter staan. De andere bijlage is puur ter informatie.

We gaan er ambtelijk ook nog naar kijken, zelf heb ik mijn aanvullingen alvast toegevoegd in de bijlage.

Deadline om akkoord te kunnen gaan is morgen half 12.

We delen zsm nog de integrale ambtelijke reactie die we nog hebben met jullie.

Als er zaken zijn die we op voorhand alvast mee kunnen nemen dan hoor ik dat heel graag.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 17:16

Aan: [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: akkoord nodig op brief aan het Rijk

Urgentie: Hoog

Beste mensen

Zoals via de app aangekondigd, twee brieven. Onze brief aan PS is ter kennisgeving. We hebben op de brief aan het Rijk jullie akkoord nodig, omdat hij ook namens IJmondgemeenten wordt verstuurd.

Graag jullie akkoord voor morgen half 12, indien nodig afgestemd met jullie bestuurder.

Vriendelijke groeten,

[REDACTED]

Volg nu ook Duurzaam Noord-Holland op: [LinkedIn](#)

CIRCULAIR EN ENERGIENEUTRAAL
SAMEN MAKEN WE HET WAAR

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend. Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 3 september 2021 13:07
Aan: [REDACTED] Sebastian Dinjens
CC: [REDACTED]
Onderwerp: wat nadere invulling voor voorbeelden wat de overheid kan doen
Bijlagen: aanvullende info wat doet de overheid.docx

Goedemiddag

Ik heb een poging gedaan wat meer inhoud en voorbeelden toe te voegen aan het stukje tekst wat al in het collegebericht stond onder het kopje **Verantwoordelijkheid provincie en gemeenten**

Daarbij heb ik vooral wat inhoud uit het programma gezondheid en luchtkwaliteit (in overleg met [REDACTED]) toegevoegd, dat is alleen nog niet door de raden vastgesteld, maar geeft wel aan wat gemeenten aanvullend aan het programma Tata Steel willen gaan doen en voor een deel ook al doen.

[REDACTED] [REDACTED]
Veel succes vanavond.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Verantwoordelijkheid provincie en gemeenten

Daarnaast is het van belang dat we als lokale overheden onze rol goed pakken. Zowel de provincie als de gemeenten spannen zich maximaal in binnen de huidige wetgeving voor luchtkwaliteit. Het wordt echter steeds duidelijker dat met alleen extra inzet op de huidige mogelijkheden binnen vergunningverlening, toezicht en handhaving, wij niet de gezonde leefomgeving in de IJmond gaan bereiken zoals we die allemaal willen.

- Binnen het Programma Tata Steel 2020-2050 is de provincie bezig met het aanscherpen van de vergunningen. Uiterlijk in 2023 wordt de ruimte die er is om strakkere normen te stellen ingevuld. Het doel van het programma is het verminderen van de negatieve effecten van tata steel op gezondheid en veiligheid in de IJmond. Het gaat om de volgende 7 effecten: (ultra) fijn stof, stikstofdioxiden, ZZS, grof stof, geluid en externe veiligheid. Op de korte termijn richt de provincie zich op het zoveel mogelijk verminderen van de negatieve effecten binnen de kaders van de huidige installaties en technieken. Zoals bv onlangs de in gebruik name van de filterinstallatie bij de sinterkoelers.
- De OD NZKG heeft een Uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020-2022 opgesteld. De OD NZKG zet zich maximaal in om Tata Steel en Harsco maatregelen te laten nemen, zoals het plaatsen van stofschermen, stofmonitoring per windrichting en het overkappen van grondstofopslagen.
- Grofstof en Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) zoals PAK en metalen zijn beide te verminderen “negatieve effecten op de gezondheid en veiligheid in de IJmond” zoals die zijn benoemd in het Programma Tata Steel 2020 – 2050. Ook het programma Gezondheid en Luchtkwaliteit IJmond is onder andere bedoeld om deze emissies – vanuit andere bronnen dan Tata Steel - te verminderen.
- Vanuit het aanstaande programma Gezondheid en Luchtkwaliteit gaat de Omgevingsdienst IJmond onder andere inzetten op het terugdringen van de toepassing van Zeer Zorgwekkende Stoffen. Bijvoorbeeld door het intensiveren van toezicht en handhaving van bulk op- en overslag.
- Met het Programma Gezonde Leefomgeving richt de provincie zich op het creëren van een fysieke leefomgeving die gezond is voor haar inwoners.

De gemeenten werken aanvullend op het programma tata steel aan een programma Gezondheid en Luchtkwaliteit (participatie is afgerond, wordt nog eind 2021 behandeld in de raden, dus is nog niet vastgesteld)

1. In dit programma staan acties omschreven die moeten bijdragen aan het terugbrengen van emissies door bedrijven in de IJmond (niet zijnde Tata dat wordt al meegenomen in Programma Tata Steel). Dit wordt gestimuleerd door het aanscherpen van vergunningen en waar mogelijk intensiveren van toezicht. Daar worden ook de stookinstallaties van de bedrijven ook in meegenomen.
2. Verder krijgt gezondheid een vaste plek in de ruimtelijke ordening. Hiermee kan de leefomgeving gezonder worden gemaakt door bij ieder ruimtelijke beoordelingsplan gezondheid mee te wegen en de omgeving zo in te richten dat deze de gezondheid beschermt, maar liever ook nog bevordert.
3. Mobiliteit; inzet om samen met bedrijven te kijken naar mobiliteit en hoe kunnen we dat verbeteren?
4. Scheepsvaart; er wordt steeds meer ingezet op schone brandstof zoals LNG en walstroom.

- De gemeente onderschrijft dat de provincie Noord-Holland zich inzet, binnen hun bevoegdheden, op het verminderen van emissies in de regio IJmond. Dit gebeurt onder andere door het aanscherpen van vergunningvoorschriften om de uitstoot van grofstof te verminderen. Ook wordt handhavend opgetreden als Tata Steel zich niet aan de vergunning houdt. Op dit moment zijn er verschillende lasten onder dwangsom opgelegd aan Tata Steel om overtredingen op het gebied van stofverspreiding door de OD NZKG namens de provincie Noord-Holland
- Daarnaast kijkt het college met interesse naar het FNV initiatief om samen met Tata Steel de verduurzaming van Tata Steel te onderzoeken en ook naar andere toekomst scenario's voor het staalbedrijf waarbij het college mee wil denken met verschillende partners.

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 15:13
Aan: Derkje Veurink; [Redacted] [Redacted] [Redacted] [Redacted]
Onderwerp: voorzet memo voor overleg van maandag
Bijlagen: memo overleg 30 aug dossier industrie en gezondheid Tata.docx; Memo Strategie Borging Schone Lucht.pdf

Hierbij een grove voorzet om maandag met elkaar te bespreken en aan te vullen

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Dossier industrie en gezondheid IJmond en Tata Steel

Memo strategie borging schone lucht

In 2018 zorgde de grafietregens er voor dat er behoefte was om op het onderwerp industrie en gezondheid als overheden actiever samen te werken. Er is toen een projectleider ingehuurd die de memo strategie borging schone lucht (zie bijlage) heeft geschreven. Daarin staat wat oorspronkelijk het idee was voor de samenwerking en de rolverdeling. Velsen zou iemand aanleveren voor de bestuursadviseur rol. In de praktijk is dat wel iets anders gedaan. Zo is het uiteindelijk zo gegaan dat de bestuursadviseur die vanuit Velsen werd ingezet ook de coördinatie heeft gedaan en dus niet als officieel kernteam is de coördinatie overgenomen. Verder staat er bv aangegeven dat Heemskerk dan zou kunnen zorgen voor een ez medewerker (dat is een medewerker gezondheid geworden/ [REDACTED] en Beverwijk voor gezondheid [REDACTED] en dat elke collega er vervolgens voor zorgde dat de andere collega's in het gemeentehuis goed geïnformeerd en betrokken zouden kunnen worden.

Voorstel is om deze rolverdeling, ook in de huidige situatie (die wat meer lijkt op de urgentie die er ook was bij de grafietregens), nog een keer goed te bespreken (in ieder geval in IJmond verband, mogelijk ook samen met de Provincie voor een deel) zowel ambtelijk als bestuurlijk.

Wat is de huidige situatie?

Het onderwerp industrie en gezondheid in relatie tot Tata Steel lijkt weer net zo actueel en gevoelig als met de grafietregens van 2018. Sinds 2018 werken we hierin actief samen in de IJmond en ook als IJmond met de Provincie. Gezamenlijk zijn we opdrachtgever voor diverse onderzoeken van RIVM en er is structureel overleg in het BO Industrie en Gezondheid met provincie en IJmond overheden. Vaak als er een onderzoek uitkomt (ook algemene onderzoeken zoals het Klo) is er ophef en veel aandacht voor in de media en komen er vragen binnen bij de diverse overheden. De laatste tijd ook wat meer bij Velsen, ook van de raad. Tot een paar maanden geleden kwamen de vragen vooral bij provincie en Beverwijk terecht. Tegelijkertijd heeft het college van Velsen steeds meer wensen/ambities over hoe om te gaan met Tata steel en hoe we in het dossier beter zichtbaar kunnen zijn.

Er is een interne werkgroep Tata Steel met een voorzitter/secretaris die alle ontwikkelingen met elkaar deelt en de verschillende acties met elkaar uitwerkt en verdeeld. Door de enorme toegenomen hoeveelheid werk is het nu de vraag hoe we het beste verder kunnen gaan met dit brede dossier.

Goed om daarin onderscheid te maken tussen:

- De samenwerking met IJmond en Provincie ihkv Industrie en Gezondheid (rol bestuursadviseur en coördinator voor Velsen, daarnaast expertise gezondheid aanleveren ambtelijk voor bestuurders en in ambtelijk overleggen deelnemen met ook input van GGD en OD IJmond)
- Hoe spelen we goed in op de ontwikkelingen Tata Steel en wensen college daarin voor Velsen?

Hoe is het nu in de praktijk?

Oorspronkelijk werd aangegeven dat de werkzaamheden voor de bestuursadviseur en coördinatie rol voor de IJmond gemiddeld 8 uur per week zouden zijn. In de praktijk is dit eerder 2 a 2,5 dag per week. Het onderwerp heeft steeds meer aandacht nodig, verwachting is ook dat dit in ieder geval komende jaar niet zal verminderen, maar eerder zal toenemen.

Naast wat er in de memo staat is er ook erg veel werk, acties, advies en afstemming bij elke gemeente zelf. En daar ligt sterk de nadruk op gezondheid en het verbeteren van de leefbaarheid. Daar ligt een belangrijke rol voor de collega's van gezondheid (■■■■■■s daar nu extra voor ingehuurd). Het gaat dan om advies aan de wethouders en het college, deelnemen aan de verschillende overleggen (zoals programma tata steel, pfo milieu en gezondheid, voorbereiding BO industrie en gezondheid etc) en het oppakken van acties voor Velsen. Ook die voortkomen de acties uit programma gezondheid en luchtkwaliteit, de acties uit het schone lucht akkoord, programma tata steel etc.

Er komen ook veel mails, brieven, (raads/media) vragen etc binnen. Die hebben bijna allemaal te maken met de link gezondheid en industrie en vooral de klachten over Tata. Goed bekijken waar die belegd kunnen worden.

Er is een interne Tata groep die om de week bij elkaar komt. Dat coördineerde vroeger de directeur, nu ligt die coördinatie bij EZ. Overleg wordt benut om informatie met elkaar te delen en acties voor te bereiden en uit te zetten en strategie te bepalen.

Wat is er nodig?

- Duidelijke afspraken maken over rollen en verantwoordelijkheden (ook management en directie en bestuurders daarin meenemen) en wie wanneer op welk stuk het beste kan reageren.
- "trechter" tussen wensen college en opdrachtverlening aan ambtenaren, daar ligt een rol voor het management
- Iemand die voldoende tijd krijgt om zich "dedicated" met het dossier voor Velsen bezig te houden.
- Goede ondersteuning voor het maken van de afspraken, verslaglegging en archivering
- ... <met elkaar nader in te vullen)

Mogelijkheden voor rol/ opdracht dossier Industrie en Gezondheid IJmond:

- De bestuursadviseur en coördinatie rol van het dossier Industrie en Gezondheid wordt weer belegd bij een van de bestuursadviseurs van Velsen.
- Deze rol wordt bij een van de andere gemeenten (bv Beverwijk, bv de strategische manager?) belegd.
- Kernteam IJmond oprichten zoals oorspronkelijk bedacht die gezamenlijk verantwoordelijk is voor de coördinatie (nadeel is dat dit minder tijd efficiënt is)
- Een kernteam in de IJmond (Ez en gezondheid, OD IJmond en ook GGD?, kan ook breder gelijk met de provincie ambtelijk??) oprichten en daarnaast als IJmondgemeenten samen iemand voor bv 3 dagen per week inhuren om de coördinatie en bestuursadviseursrol op zich te nemen. Deze persoon haakt dan ook aan bij de overleggen in de kernteams/ werkgroepen intern van Beverwijk en Velsen (Heemskerk heeft hier gaan apart team of werkgroep voor)

Mogelijkheden voor interne (Velsen) coördinatie Tata Steel

- Dit lag oorspronkelijk bij de directeur (Cynthia), gezien de gevoeligheden zou het een optie zijn het weer bij een directeur te beleggen of een manager? (zie vb Beverwijk waarbij de strategisch manager een actievere rol op gaat pakken)
- Het houden zoals het nu is (Ez blijft coördineren), maar dan met meer ondersteuning en betere en duidelijke taakverdeling onder de werkgroepleden (communicatie, strateeg, bestuursadviseurs, adviseur gezondheid, adviseur openbare orde en veiligheid) zodat het alleen om de coördinatie en het voorzitterschap van het overleg gaat en niet betekent dat alle vragen en brieven etc ook door EZ moeten worden behandeld ed.

ook weer afhankelijk zijn van andere gemeenten is de invloed van de IJmondgemeenten beperkt. Het is raadzaam om voor de langere termijn het verbeteren van de luchtkwaliteit te borgen in (programma's op) duurzaamheid en lopende beleidstrajecten als de gezondheidsmonitor en de Visie Luchtkwaliteit.

2. Insteek Agenda Schone Lucht

Binnen de Agenda Schone Lucht gaat de gemeente uit van de volgende rollen en strategie:

- **Verbinder** Inzet partijen bij elkaar brengen, zorgen van inwoners wegnemen, vertrouwen herstellen
- **Waakhond** Aanjagen van inzet betrokken partijen, opkomen voor gezondheid en leefbaarheid van inwoners in de regio
- **Adviseur** Betrokken instanties (ODIJ, GGD) en bevoegd gezag (Provincie, ODNZKG)
- **Hoeder** Aandacht voor economische belangen, innovatie en kansen en behoud van werkgelegenheid

3. Strategie

Betrokken instanties ODIJ en GGD hebben bij de gemeenten aangegeven dat zij een "aanvalsplan" willen. Zij willen van de gemeenten horen wat de strategie is om een gezondere leefomgeving te krijgen en wat daarbij van de organisaties in het kader van de vastgestelde meerjarenplannen wordt verwacht. Vanuit de IJmondgemeenten moet daarom worden gewerkt langs een gezamenlijk opgestelde strategische lijn. Dit vormt de (inhoudelijke) backbone voor acties en communicatie. Op dit moment wordt per situatie bekeken op welke manier geacteerd wordt. Het is belangrijk dat er meer slagkracht en samenwerking wordt georganiseerd.

Tijdens bespreking in de colleges kwam een aantal punten naar voren waar binnen ieder college consensus over was en die overeenkomen met consensus in de andere colleges. Het gaat om de volgende uitgangspunten die ook terug komen in de kernboodschap (zie 5. Communicatie).

- om invulling te kunnen geven aan de rol van verbinder, waakhond, hoeder of adviseur is het belangrijk dat het college met één mond spreekt;
- elke lokale overheid afzonderlijk moet een eigen geluid kunnen laten horen. Dat geldt voor de lokale overheid met name op het gebied van volksgezondheid. De insteek is om als 1-overheid te spreken maar vanuit de eigen verantwoordelijkheid is dat niet altijd mogelijk. In dat geval informeren de overheden elkaar vooraf;
- de IJmondgemeenten informeren elkaar proactief om te voorkomen dat overheden tegen elkaar worden uitgespeeld. Waar mogelijk wordt een gezamenlijke reactie gegeven;
- een gezondere en schonere leefomgeving (Agenda Schone Lucht) zou geen onderwerp van het politieke debat moeten zijn. Als het gaat om Tata Steel dan is er gewoonweg geen oplossing waarmee alle partijen vrede kunnen hebben. De overheid moet uitstralen dat gezamenlijk wordt toegewerkt naar een gezondere leefomgeving. De lokale overheden kunnen duiden wat zij hierbij van de industrie verwachten.
- de gemeenten laat het aan experts over om feiten te brengen. Soms is relativeren van onrust op z'n plaats, maar dat ligt dan eerder op de lijn van GGD of RIVM;
- vanwege het gevaar van juridische procedures gaat – waar dat mogelijk is – zorgvuldigheid boven snelheid.

Naast bovengenoemde uitgangspunten is het belangrijk om in het college stil te staan en te blijven staan bij de rolduiding. Ook het actuele nieuws rondom Tata Steel laat zien dat we een bredere

strategie moeten gaan ontwikkelen waar naast een gezonde leefomgeving ook een duurzame economische ontwikkeling en een duurzame arbeidsmarkt een plek moeten krijgen. Wát doen wij voor het voortbestaan van Tata, wát doen wij voor de bevolkingszorg? Het is goed denkbaar om hier een “benen-op-tafelsessie” voor te organiseren in eigen college of IJmondbreed.

Bovenstaande uitgangspunten geven duiding waar de gemeenten staan en vormen de basis voor lopend en in te zetten integraal beleid. Vanuit diverse visies en uitvoeringsprogramma's zijn verschillende acties in gang gezet en projecten opgestart. Hierbij is het belangrijk dat al vigerend beleid wordt betrokken. Tegelijkertijd komt er ook veel op gemeenten af, zoals het Schone Lucht Akkoord.

Het advies is om de inzet en onderlinge samenhang kritisch onder de loep te nemen en met elkaar te bepalen wat prioriteit moet krijgen en binnen welke termijn. Voor sommige acties is extra inzet nodig en daarmee extra financiële middelen. Of het is passend binnen vigerend beleid.

4. Communicatie

Tijdens de bespreking in de colleges is afgesproken dat er een gezamenlijke kernboodschap wordt opgesteld. Deze kernboodschap dient vervolgens als uitgangspunt voor persberichten en reacties. De kernboodschap in de bijlage is gebaseerd op de opgehaalde inbreng van de drie colleges en afgestemd in de werkgroep communicatie. In de werkgroep communicatie zitten communicatieadviseurs van de drie gemeenten, ODIJ en GGD Kennemerland.

Het is belangrijk dat het college voor een heldere communicatielijn kiest waar elk collegelid zich in kan vinden en op de eigen portefeuille kan aanvullen. Vanuit collegiaal bestuur en integrale besluitvorming is het t wenselijk om een gezamenlijke mening te ventileren. Daarnaast is het belangrijk zicht te hebben op communicatielijnen tussen gemeenten en andere partijen. In de colleges is ook gesproken over wie het voortouw zou moeten nemen in de communicatie richting media en andere betrokkenen. Het advies is om dit bij die gemeente te beleggen waar het effectgebied ligt. In het voorbeeld van de grafietregens in Wijk aan Zee, neemt Beverwijk dus het voortouw. In de werkgroep communicatie wordt afgestemd welke gemeente en dus afdeling communicatie het voortouw neemt. Nadat de boodschap in de eigen gemeente is afgestemd dienen de lijnen zo kort te zijn dat snel afstemming kan plaatsvinden met de andere betrokken partijen en het mogelijk wordt om een gezamenlijk gedragen persbericht/boodschap uit te sturen.

5. Borging

Kijkend naar de actiepunten van de Agenda Schone Lucht kun je concluderen dat de acute noodzaak tot extra inzet is verminderd. Om die reden wordt voorgesteld om af te schalen naar reguliere inzet vanuit de inhoud en aan te haken bij lopende inzet op gezondheid, duurzaamheid en het verbeteren van de luchtkwaliteit en leefbaarheid. Daarnaast is het advies om afspraken te maken hoe bij incidenten zal worden opgeschaald.

Om het actiepunt schone lucht voor de toekomst wel op de agenda te houden en daarmee te borgen kan gedacht worden aan de volgende bestuurlijke en ambtelijke inzet:

Bestuurlijk

- *Bestuurlijk overleg Industrie en gezondheid*
Vanaf medio november 2019 gaat het Bestuurlijk Overleg Milieu en gezondheid over in een bestuurlijk overleg Industrie en Gezondheid. Deelnemers aan de bestuurlijke tafel zijn gedeputeerde, wethouders, OD NZKG, ODIJ, GGD en afhankelijk van de agenda Tata

Steel of andere industrie/bedrijvigheid. Het overleg vindt iedere 6-8 weken plaats en wordt voorgezeten door een onafhankelijk voorzitter. De gemeenten vervullen aan deze overlegtafel actief de rol van waakhond en verbinder.

- *Platform Milieu en Gezondheid*
Tijdens het platform milieu en gezondheid komen betrokken instanties ODIJ, GGD en de IJmondgemeenten bij elkaar. Aan het overleg nemen bestuurders en ambtelijke vertegenwoordigers deel. Het doel van het overleg is om elkaar te informeren.
- *Portefeuillehoudersoverleg "Industrie en Gezondheid IJmond" – primusoverleg*
In een overleg tussen CdK, burgemeesters, gedeputeerde en wethouders is gesproken over de wenselijkheid van een primus per college. Voor een goede afstemming is er een portefeuillehoudersoverleg (pho) in het leven geroepen. Dit pho vindt maandelijks plaats.
- *Portefeuillehoudersoverleg gezondheid*
Ter voorbereiding op de verschillende overleggen en om het onderwerp gezondheid breed met elkaar te bespreken is er een portefeuillehoudersoverleg gezondheid. Hierbij schuift de directeur GGD aan.

Ambtelijk

- *Werkgroep communicatie*
Doorgaan met de werkgroep communicatie. In de werkgroep zitten adviseurs van de drie gemeenten, ODIJ en GGD Kennemerland. De werkgroep heeft nauw contact met de woordvoerders van de Provincie en Tata Steel. De werkgroep komt frequent bij elkaar. De werkgroep, acteert en reageert op de actualiteit, bereidt bijeenkomsten voor en voorziet de andere actoren van de laatste informatie. De ODIJ is voorzitter van de werkgroep. Daarmee draagt de werkgroep bij aan de verbindende rol (wegnemen van zorgen, herstel van vertrouwen) en de rol van waakhond (opkomen voor gezondheid en leefbaarheid).
- *Nieuw op te zetten ambtelijk IJmondoverleg*
De rol van de coördinator Agenda Schone Lucht was erop gericht om ervoor te zorgen dat de vier hiervoor genoemde rollen van de gemeenten optimaal kunnen worden ingevuld. De coördinator kent alle stakeholders, weet wat er speelt en vervult een spilfunctie. Het advies is om deze coördinerende rol te beleggen bij een "team" met een medewerker uit iedere gemeente. Daarbij schuift iedere gemeente een medewerker naar voren op een ander beleidsterrein. Te denken valt aan de volgende verdeling:
 - o Beleidsadviseur gezondheid (Beverwijk?)
 - o Beleidsadviseur economische zaken (Heemskerk?)
 - o Adviseur luchtkwaliteit (ODIJ)
 - o Bestuursadviseur (Velsen?).

Het team heeft onder meer de volgende taken:

- o collega's van de (andere twee) gemeenten op het eigen beleidsterrein betrekken en informeren;
- o voortouw nemen bij bestuurlijke processen;
- o voorbereiding van de diverse overleggen en daarbij ondersteunen van de verschillende portefeuillehouders;
- o informeren en betrekken van de werkgroep communicatie;
- o voor het eigen beleidsterrein aanspreekpunt voor onder meer Provincie en betrokken partijen;

- In geval van een incident een kernteam bij elkaar roepen.

Tot het eind van de opdracht schuift de coördinator aan bij dit team en zal ervoor zorgen dat er indien nodig geëscaleerd wordt richting bestuur en ambtelijke organisatie. Daarna is het verstandig om voor het team te regelen dat zij via bijv. de directeur van Velsen kan escaleren.

- *Kernteam bij incidenten*

Het is belangrijk dat een aantal medewerkers zich kan vrijmaken bij een acute situatie. Als er geen acute situatie is dan houden de teamleden elkaar op de hoogte van ontwikkelingen die de Agenda Schone Lucht raken. In Velsen wordt gewerkt met een strategisch kernteam. In het kernteam zijn directie, communicatie, strategie, gezondheidszorg, veiligheid, economische zaken, sociaal domein en ODIJ vertegenwoordigd. Afhankelijk van de actualiteit komt het kernteam snel bij elkaar en kan er worden opgeschaald. In Beverwijk heeft de portefeuillehouder wekelijks overleg met een beleidsteam bestaande uit adviseurs gezondheid en milieu, teamleiders gezondheid en milieu, communicatie en ODIJ. Om slagvaardig op actualiteiten te kunnen reageren en lijnen korter te maken is het advies dat ook in Heemskerk een vorm van kernteam wordt samengesteld..

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 21 oktober 2021 16:58
Aan: Sebastian Dinjens; 'a.schoorl@heemskerk.nl'; Ozutok, Nevin; Marianne Steijn;
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
Derkje Veurink; [REDACTED] [REDACTED]
Onderwerp: Voorbereiding BO Industrie & Gezondheid
Bijlagen: Geannoteerde agenda BO Industrie en Gezondheid 27 oktober 2021.docx

Beste wethouders,

Hierbij in de bijlage de annotatie voor het BO Industrie & Gezondheid van woensdag 27 oktober. Let op: het vind deze keer fysiek plaats op het Provinciehuis in Haarlem.

We bespreken de annotatie as. maandag om 16.00 uur nog in een zoomvergadering.

Vraag aan de bestuurssecretariaten, om deze geannoteerde agenda toe te voegen in lbabs samen met de stukken die [REDACTED] gisteravond al heeft toegestuurd.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Notitie

Aan Wethouders Dinjens, Özütok en Schoorl
Van ██████████
Cc
Datum 21 oktober 2021
Onderwerp Annotatie Bestuurlijk Overleg Industrie & Gezondheid 27 oktober 2021

Agendapunten met annotatie in *blauw en schuingedrukt*

- *Deze annotatie is opgesteld voor het BO Industrie & Gezondheid op woensdag 27 oktober;*
- *De wethouders Dinjens, Özütok en Schoorl (primussen) nemen namens respectievelijk de gemeenten Velsen, Beverwijk en Heemskerk deel aan dit bestuurlijk overleg;*
- *Waar er in het BO formele besluitvorming door de gemeenten wordt gevraagd zal dit via de lijnen van de colleges plaatsvinden.*

Het bestuurlijk overleg vindt fysiek plaats op het Provinciehuis (zaal 1.4) in Haarlem.

1. Opening en mededelingen

Introductie van wethouder Özütok van de gemeente Beverwijk.

██████████ *zit het overleg voor.*

2 Verslag van het Bestuurlijk overleg Industrie & Gezondheid van 25 augustus 2021 en Termijnagenda (zie bijlage 2a en 2b)

- a. Doel van de bespreking is om het verslag van 25 augustus jl. vast te stellen (*nazending*)
- b. De termijnagenda is ter kennisgeving bijgevoegd.

3. Programma en ontwikkelingen Tata Steel (presentatie tijdens BO)

Doel van deze bespreking is om leden van het bestuurlijk overleg overzicht te geven. ██████████
 ██████████ zal dit agendapunt starten met het geven van een presentatie.

Met de publicatie van het Depositieonderzoek IJmond 2020 en het Commissiedebat in de Tweede Kamer is een momentum ontstaan, waarmee de gezondere leefomgeving IJmond hoog op de politieke agenda staat. Tata Steel zelf heeft naar aanleiding van deze aandacht ook besluiten genomen, die moeten leiden tot een gezondere leefomgeving. De bestuurlijke aandacht is groot, bij het Rijk, de provincie NH en IJmondgemeenten. En dat betekent dat we een versnelling, aanscherping en aanvulling van activiteiten verwachten vanuit en buiten het programma Tata Steel.

Eind november of in december volgt naar verwachting het volgende onderdeel van het RIVM gezondheidsonderzoek waarmee door bron- en patroonherkenning wordt getracht verder inzicht te krijgen in de emissiebronnen stoffen in de omgeving.

Dit agendapunt is bedoeld om de ontwikkelingen van de afgelopen weken en stand van zaken van uitvoering Programma Tata Steel toe te lichten en met elkaar te bespreken. In de ambtelijke voorbereiding hebben we aangegeven dat er naast de lange termijn plannen ook behoefte is aan wat er op korte termijn aan acties en resultaten te verwachten is. Provincie heeft o.a. aangegeven dat het geurbesluit binnen een paar weken te verwachten is en dat er verder gewerkt wordt aan het aanscherpen van de vergunningen. Met dit besluit wordt naar verwachting een geurcontour voor Tata Steel vastgesteld, een monitoringsverplichting opgelegd en een termijn om hierin verbetering te realiseren. Een tweede besluit dat hieraan is gekoppeld heeft betrekking op de rookgascondensatie bij Hoogoven 6 (hierop hebben wij in het verleden een advies ingediend). De aanscherping heeft ook betrekking op de ZZS inventarisatie.

4. Omgevingsoverleg (Bijlage 4a en 4b)

De opzet van een omgevingsoverleg (bewoners, overheden en bedrijven) is op 13 oktober verder verkend in een overleg tussen de provincie, IJmond gemeenten, Tata Steel, I&W en het bureau Public Mediation. In de eerste bijlage is een weergave van dit overleg met daarbij een mogelijk vervolg en bespreekpunt voor het BO opgenomen. De 2de bijlage bevat inzichten en overwegingen van Public Mediation voor de opzet van een Omgevingsoverleg.

Het BO wordt gevraagd op basis van de nu beschikbare informatie en voorstellen een richting aan te geven over een volgend overleg met bewoners. Een belangrijk vraag daarbij is of een eerstvolgend volgend overleg een breed Omgevingsoverleg is met de daarbij benodigde voorbereiding. Of dat er wordt gekozen voor nog een overleg "oude stijl" (vergelijkbaar met eerdere bijeenkomsten over het concept programma Tata Steel).

Eind 2021, begin 2022 verwachten we de uitkomsten van deel 3 van het RIVM rapport. Dat wordt in ieder geval een moment waarop we inwoners en andere partijen willen informeren en de gelegenheid willen bieden vragen te stellen. Dat kan met een Webinar (net zoals bij deel 2) , of wellicht ook gekoppeld aan een omgevingsoverleg. Andere onderwerpen waar de inwoners naar verwachting interesse voor hebben is; concrete acties en plannen voor de korte en lange termijn van de verduurzaming etc, van Tata Steel (dat ligt in eerste instantie bij Tata Steel), de monitoring en de stand van zaken Programma Tata Steel.

Advies: We zijn voorstander van het vernieuwen en verbeteren van het omgevingsoverleg. Als we gelijk een breed omgevingsoverleg organiseren dan duurt de voorbereiding echter circa 3 maanden. Advies is daarom nog 1 keer een omgevingsoverleg op de bekende manier te houden, bij voorkeur dan wel met een bredere doelgroep dan de vorige keren. Dan kan de stand van zaken van het programma Tata Steel toegelicht worden, eventueel gekoppeld aan de uitkomst van het RIVM rapport, of andere onderwerpen die tegen die tijd relevant zijn. Ondertussen kan dan het brede (vernieuwde) omgevingsoverleg voorbereid worden, zodat we daar in 2022 mee kunnen starten. Aandachtspunt is dat dit wel geld (en capaciteit) zal kosten waar nu nog geen rekening mee is gehouden (circa 20.000 per jaar).

5. Regionale samenwerking: opdrachtgeverschap en financiën (Bijlage 5)

Het uitvoeren van onderzoeken, omgevingsoverleg en andere activiteiten als één overheid: dat vraagt om goede afspraken over opdrachtgeverschap en verdeling van de financiën. Als bijlage is een overzicht opgenomen met de verwachte uitgaven (voor zo ver die zijn in te schatten) voor de komende jaren.

Doel van de bespreking is om, vanuit overzicht, intenties uit te spreken over de rolverdeling en een daarbij passende een financiële verdeling.

Advies is over het algemeen te pleiten voor de verdeling die we ook hanteren voor het RIVM onderzoek, 80% Provincie, 20 % gemeenten (verdeling tussen gemeenten op inwonertal). Verder zal het een besluit van de verschillende colleges (en wellicht ook raden) zijn om te bepalen of we de benodigde budgetten beschikbaar kunnen stellen.

In het overzicht staat ook een "winstwaarschuwing" opgenomen dat het geraamde bedrag van RIVM onderzoek waarschijnlijk wordt overschreden. Dit komt o.a. door de ontwikkelingen die er rondom het onderzoek zijn geweest, extra toelichtingen via Webinars, reactie op media ed, Het is van belang om duidelijk aan te geven dat we op voorhand niet meebetalen met eventuele extra kosten van het RIVM. Het RIVM draagt primair verantwoording voor overschrijding van termijnen en budget. Het is van belang om eerst in kaart te brengen wat de oorzaak is van de mogelijke overschrijding. Wat de mogelijke gevolgen en effecten zijn als er geen extra budget beschikbaar komt en welke extra kosten precies gemaakt worden. Daarna kan in het BO besproken worden of het wenselijk is of die kosten worden gemaakt. Afhankelijk van de hoogte van de extra kosten zal er vervolgens nog wellicht besluitvorming in de gemeenteraden plaats moeten vinden om extra geld beschikbaar te stellen.

6. Dagboekonderzoek: een stand van zaken (Bijlage 6)

Eén van de aanbevelingen uit het RIVM Briefrapport 'Tussentijdse resultaten gezondheidsonderzoek IJmond' is het uitvoeren van een dagboekonderzoek. Met een dergelijk onderzoek wordt geprobeerd te achterhalen of er een verband ligt tussen luchtkwaliteit en klachten die inwoners van de IJmond ervaren. IJmondgemeenten en provincie Noord-Holland achten het zinvol om een dagboekonderzoek te starten.

Doel van de bespreking is om de leden te informeren over de stand van zaken en afspraken te maken over een financiële verdeelsleutel en opdrachtgeverschap. Ter voorbereiding hebben IJmondgemeenten een memo opgesteld, deze is als bijlage toegevoegd.

In de memo staan concrete beslispunten aangegeven, Advies is over het algemeen in te stemmen met de beslispunten. Voor een aantal beslispunten staan hieronder nog wat aanvullende aandachtspunten en informatie.

- ✓ Voor de financiering stellen we voor de verdeelsleutel 80-20 aan te houden; 80 procent vanuit de provincie Noord-Holland en 20 procent vanuit de gemeenten op basis van verdeling inwonersaantal. De provincie Noord-Holland bespreekt op korte termijn intern welke verdeling zij acceptabel vindt. Belangrijk aandachtspunt is dat er in de begrotingen 2021 nog geen financiële middelen beschikbaar zijn gesteld voor een eventueel vervolgonderzoek. De gemeenteraden en Gedeputeerde Staten moeten financiële middelen beschikbaar stellen. Totale kosten worden geraamd op €350.000 (globale inschatting).
- ✓ Voor de coördinatie van de opdracht heeft het onze voorkeur dat de Provincie die rol op zich neemt. Ze hebben er ervaring mee (nu ook met het RIVM onderzoek) en expertise voor beschikbaar. De Provincie vindt het echter meer iets voor de gemeenten, omdat het om gezondheid gaat.
- ✓ Voor dit onderzoek stellen we voor Heemskerk goed mee te nemen, aanvullend aan de locaties die door het RIVM al genoemd zijn in de aanbeveling.

7. Stand van zaken optimalisatie melden overlast Tata Steel (Bijlage 7a en 7b)

Doel van de bespreking is om leden van het bestuurlijk overleg te informeren over de stand van zaken optimalisatie melden overlast Tata Steel.

8. Aangescherpte WHO advieswaarden (Bijlage 8)

De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) heeft nieuwe advieswaarden voor luchtkwaliteit uitgebracht op 22 september 2021. De advieswaarden zijn opgesteld met een streefdatum van 2050.

Landelijk moet nog worden bepaald wat de nieuwe waarden betekenen voor het landelijk luchtkwaliteitsbeleid. Ook vanuit Europese Unie verwachten we dat de herziening van de EU normen van de luchtkwaliteit gekeken gaat worden naar deze nieuwe waarden. De verwachting is dat in Nederland de komende 10-15 jaar niet kan worden voldaan aan de nieuwe waarden, NO₂ en fijnstof lijken de belangrijkste knelpunten.

Advieswaarde staat niet gelijk aan een norm. De advieswaarde is opgesteld op basis van gezondheidsbelangen. Bij het vaststellen van een norm worden ook andere belangen meegewogen, zoals economische ontwikkeling.

In 'onze visie op een gezondere leefomgeving IJmond' refereren provincie Noord-Holland en IJmondgemeenten naar de WHO advieswaarden, die zijn opgesteld in 2005: 'In 2030 is de IJmond een gezondere leefomgeving en voldoet de luchtkwaliteit aan de WHO-advieswaarden voor stikstofdioxide en fijnstof in 2030.'

Doel van de bespreking is om een eerste gesprek aan te gaan wat de nieuwe WHO advieswaarden voor betekenis hebben voor deze visie.

De WHO advieswaarden richten zich puur op gezondheid. Andere belangen of aspecten worden dus niet meegenomen. De GGD zal eerst de memo toelichten waarin o.a. staat wat de nieuwe waarden betekenen. Daarna wordt een koppeling gemaakt met het programma Gezondheid en Luchtkwaliteit, vanuit de ODIJ. Idee is daarna met elkaar van gedachten te wisselen over wat het betekent voor onze visie op een gezondere leefomgeving.

De nieuwe waarden gaan om een verdubbeling van de ambities ten opzichte van de eerdere waarden. De vraag is waar je als regionale overheden nu precies invloed op hebt. Circa 50% komt namelijk van achtergrondlocaties (zoals bv de Poolse bruinkool). De nieuwe WHO waarden maken nog duidelijker dat groen staal echt nodig is en dat luchtkwaliteit van groot belang is voor de gezondheid.

Advies: De nieuwe WHO waarden richten zich op 2050, in de visie gezondere leefomgeving IJmond hebben we het over de WHO advieswaarden 2030. De nieuwe waarden hoeven dus niet direct iets te betekenen voor wat er in de visie staat. Dat neemt echter niet weg dat we willen onderzoeken en uitwerken wat we kunnen doen om in 2050 (of eerder als dat mogelijk is) te voldoen aan de nieuwe WHO advieswaarden. In het programma staat dat we als IJmond streven we naar de nieuwe WHO waarden en dat dit nog nader onderzocht en uitgewerkt moet worden.

9. Overige ontwikkelingen

Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit IJmond

De ter inzage termijn van het Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit IJmond is beëindigd. Op dit moment wordt er gewerkt aan een Nota van Beantwoording. IJmondgemeenten zijn voornemens om het Programma op 25 november te laten vaststellen door de gemeenteraden.

De exacte planning van elke gemeente is nog niet helemaal bekend. Dat ligt er ook aan wanneer er nog ruimte is op de agenda's van de raden.

Pilot Hoogblootgestelde gebieden

De aanwijzing van de gebieden komt in een eindfase. Regio's die in aanmerking willen komen worden gevraagd om voor 5 november een ambtelijke propositie in te dienen. Gedachtenlijnen zijn besproken in het BO van 19 augustus. Voor 5 december worden regio's gevraagd om definitieve aanmelding in te dienen, inclusief bestuurlijk commitment.

Er wordt een extra stuurgroep ingelast in december, waar de stuurgroep een besluit zal nemen over de pilot-regio's.

Doel van de bespreking is om deze aanmelding te bespreken, zoals de vorm van het bestuurlijk commitment te bespreken.

Advies is hier uit te spreken dat er bestuurlijk commitment voor is. Deze pilot hoog blootgesteld gebied, zou ook benut kunnen worden om te analyseren wat je extra moet doen om aan de nieuwe WHO advieswaarden te voldoen. Verder is een koppeling met het dagboekonderzoek mogelijk waardoor een deel van het onderzoek uit de pilot betaald zou kunnen worden. Het heeft veel voordelen om in aanmerking te komen voor de pilot.

Publicatie gezondheidsmonitor IJmond GGD Kennemerland

GGD Kennemerland verwacht dat begin 2022 de gezondheidsmonitor IJmond wordt gepubliceerd. Dat is een verdiepende analyse voor de regio IJmond van de gezondheidsmonitor die onlangs is uitgebracht.

10. Ter informatie bijgevoegde stukken (bijlage 10a, 10b, 10c, 10d, 10e en 10f).

- Brief van Tata Steel over de voortgang van de Roadmap+ (25 augustus 2021)
- Brief van Tata Steel aan Kamerleden (2 september 2021)
- Brief van Tata Steel over de Roadmap+ (4 oktober 2021)
- Brief staatssecretaris I&W aan de EU (27 september 2021)
- Brief aan PS ZZS inventarisatie Tata Steel (14 oktober 2021)
- Collegebericht IJmondgemeenten ontwikkelingen thema Industrie & Gezondheid (nazending)

Dit is ter informatie. Wel kunnen we nagaan of we een aantal van de bijlagen wellicht ook als bijlage willen toevoegen aan het collegebericht/ raadsbrief over de ontwikkelingen Industrie en Gezondheid.

11. Rondvraag & sluiting

Er is een nieuwe reeks bestuurlijk overleg voor 2022 in voorbereiding, agendaverzoeken liggen bij de afzonderlijke secretariaten. Onderdeel van de reeks is een evaluatiegesprek over het bestuurlijk overleg, dat we gepland hebben in juni 2022.

Los van de reeks verwachten we een aantal ingelaste bestuurlijk overleggen, in kader van de publicatie van het volgende RIVM rapport (bronherleiding).

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: vrijdag 3 september 2021 14:27
Aan: Sebastian Dinjens; Marianne Steijn; [Redacted]
CC: [Redacted]
Onderwerp: Update krantenartikelen RIVM/Tata
Bijlagen: Krantenartikelen rapport RIVM Tata Steel (03-09-2021 1130).docx

Allen,

Bijgaand actueel overzicht van verschenen krantenartikelen.

Hartelijke groet,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

RIVM.nl

Stof in IJmond bevat veel PAK en metalen

In Wijk aan zee, Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden zijn in het neergedaalde stof meer polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK) en metalen gevonden, dan buiten de IJmond. Dat blijkt uit nieuw onderzoek van het RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu . In Wijk aan Zee werden de hoogste waarden gemeten. Metalen zoals ijzer, mangaan, vanadium en chroom en PAK zijn daar 20 tot 100 keer meer gemeten dan op plekken buiten de IJmond. De blootstelling aan de hoeveelheden lood en PAK in het stof in de IJmond is ongewenst voor de gezondheid van kinderen. Eerder concludeerde het RIVM al dat er in de IJmond meer acute klachten gemeld worden bij de huisarts en de luchtkwaliteit vaker matig tot onvoldoende is.

Hoeveelheid lood en PAK in stof IJmond ongewenst voor gezondheid kinderen

Kinderen die buiten en binnen spelen komen in contact met stof in de leefomgeving. Het gaat dan om stof dat is neergedaald, dus dat te zien is op bijvoorbeeld vensterbanken of speeltoestellen. Zij komen via hun huid in contact met PAK en metalen die in het stof zitten. Ook krijgen kinderen de stof via hun handen in hun mond. De hoeveelheid PAK en lood die kinderen hierdoor binnen kunnen krijgen is ongewenst. Het RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu adviseert dan ook om de blootstelling aan deze stoffen zo veel mogelijk te beperken. Van de andere metalen in het stof wordt geen gezondheidsrisico verwacht.

Meeste stof in Wijk aan Zee

In Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden zijn buitenshuis de hoeveelheden PAK en metalen in het neergedaalde stof groter dan op locaties buiten de IJmond. Ze zijn het grootst in Wijk aan Zee. Daar zijn sommige metalen zoals ijzer, mangaan, vanadium en chroom, en PAK, in hoeveelheden van 20 tot 100 keer meer in het stof aanwezig dan buiten de IJmond.

Binnen in de woningen, met name in Wijk aan Zee, zijn de hoeveelheden PAK en de meeste metalen licht verhoogd. Maar de hoeveelheden in de woningen zijn veel lager dan buiten en dragen nauwelijks bij aan de totale hoeveelheid waar mensen aan blootstaan. Het onderzoek naar de herkomst van de stoffen loopt nog. Wel is al duidelijk dat een deel van het stof van het terrein van Tata Steel komt.

Veegonderzoek

In de IJmond in Noord-Holland is neergedaald stof te zien rondom het terrein van Tata Steel, bijvoorbeeld op vensterbanken, tuinmeubelen of op straat. Bij bewoners geeft het overlast. Ook maken zij zich zorgen over hun gezondheid en die van hun kinderen. Het RIVM en de GGD Gemeentelijke Gezondheidsdienst Kennemerland hebben daarom in opdracht van de Provincie Noord-Holland gemeten hoeveel PAK en metalen in het neergedaald stof zit. Daarnaast is een inschatting gemaakt wat voor risico het kan hebben voor de gezondheid van kinderen van tussen de één en twaalf jaar in dit gebied. In verschillende dorpen rond

Tata Steel is drie keer stof verzameld en onderzocht. Dit is gedaan op 29 locaties buiten, en op 12 locaties binnen in woningen. Daarnaast is er op een aantal locaties buiten de IJmond onderzoek gedaan ter vergelijking.

Volkskrant

Gezondheidssituatie rond Tata IJmuiden alleen maar slechter, ondanks genomen maatregelen

Ondanks de onrust over de uitstoot van Tata Steel en de maatregelen die het bedrijf heeft genomen, is de gezondheidssituatie rond de staalfabriek de afgelopen twee jaar alleen maar slechter geworden. De concentratie van schadelijke PAK's en zware metalen, zoals lood, in aangetroffen stof in de dorpen rond Tata Steel is veel hoger dan in 2019.

Dat blijkt uit nieuw RIVM-onderzoek naar de stofneerslag in de omgeving rond Tata Steel. Uit het rapport blijkt voor de zoveelste keer dat wonen in de IJmond veel ongezonder is dan in andere delen van Nederland. Met name jonge kinderen tot 12 jaar lopen een gezondheidsrisico door de hoge concentratie PAK's en lood die in het onderzochte stof is aangetroffen, zo blijkt uit het onderzoek.

Het instituut onderzocht het neergedaalde stof in verschillende steden en dorpen rond Tata Steel zoals Beverwijk, Velsen-Noord, IJmuiden en Wijk aan Zee. In totaal gaat het om 29 locaties buiten en binnen in twaalf woningen. Daaruit blijkt dat hoe dichterbij de staalfabrikant, hoe hoger de concentraties schadelijke stoffen. 'De hoogste waarden in Wijk aan Zee zijn gevonden op de locaties die het dichtst bij het terrein van Tata Steel liggen.' In Wijk aan Zee is daardoor de concentratie PAK's en zware metalen het hoogst, twintig tot honderd keer hoger dan normaal. Het RIVM schrijft dat op bijna alle plekken die zijn onderzocht de concentratie lood hoger is 'dan wat als veilig beschouwd wordt en daarmee onwenselijk hoog'. De concentratie PAK's is vijf keer zo veel als eerder onderzoek.

Dat eerdere onderzoek in de zomer van vorig jaar wees al uit dat er in Wijk aan Zee sprake was van hoge concentraties zogeheten 'zeer zorgwekkende stoffen', maar nu blijkt dat ook in andere omliggende dorpen en steden het stof met de schadelijke PAK's en zware metalen serieus neerslaat. Een van de maatregelen die Tata Steel nam, was het bouwen van een soort hal wat de zogeheten grafietregens moest voorkomen. Die worden veroorzaakt door stofexplosies bij het productieproces, waarbij deze stoffen in de lucht komen, waarna Wijk aan Zee regelmatig onder een dun laagje stof werd bedekt. Maar nu blijkt opnieuw dat het probleem veel groter is dan alleen de grafietregens.

Het RIVM schrijft in het rapport dat vooral kinderen uit het 'cluster Wijk aan Zee' blootgesteld worden aan de schadelijke stoffen bij het buitenspelen. Het risico van bijvoorbeeld lood – langdurende (lage) blootstelling aan lood leidt tot neurologische ontwikkelingsstoornissen – heeft het RIVM overigens alleen beoordeeld voor 'handmondcontact'. De mogelijke 'bijkomende gezondheidsrisico's' voor de inwoners door het inademen van de stoffen heeft het RIVM niet meegenomen in dit rapport.

Te gek voor woorden

Tata Steel zegt in een reactie dat ze het rapport gaan bestuderen. 'We begrijpen dat er zorgen leven in de omgeving en onderschrijven het belang van onderzoek, zodat er op basis van feiten kan worden gehandeld. (..) De maatregelen die de afgelopen jaren al zijn genomen hebben er inmiddels toe geleid dat de emissies van onder meer stof en geluid in de omgeving flink zijn afgenomen.'

Jacob de Boer, chemicus en hoogleraar toxicologie aan de Vrije Universiteit en inwoner van IJmuiden vindt de bevindingen uit het rapport ongelofelijk. 'Eigenlijk wordt er geadviseerd om je kinderen in Wijk aan Zee niet buiten te laten spelen. Dat is toch te gek voor woorden. Hier moet echt iets gebeuren.' De toxicoloog noemt lood en kinderen 'een hele slecht combinatie', die regelrecht effect heeft op de hersenontwikkeling. 'Het ondermijnt de intelligentie. Het RIVM heeft nu voor de tweede keer vastgesteld dat er te veel lood is gevonden buiten. Ik neem aan dat Tata nu toch wel weet waar die looduitstoot vandaan komt en van plan is er wat aan te doen. Veel industrie weet dat ze met verbeteringen en innovaties wat aan de lozingen kunnen doen. Zo ingewikkeld is dat niet.'

Janneke Elberse, onderzoeker van het RIVM noemt de opmerkelijkste conclusie van het rapport dat de gehalten van de depositie (wat is opgeveegd) vijf keer meer PAK's en metalen bevat. Een verklaring voor deze verhoging heeft de onderzoeker niet. 'Hoe dichterbij de fabriek, hoe hoger de waardes worden', zegt Elberse. 'En daar zie je ook de stoffen terug, die alleen uit de staalfabriek kunnen komen.'

Zij wil niet adviseren om kinderen in Wijk aan Zee binnen te houden. Maar wat er ligt aan lood omschrijft zij wel als 'ongewenst voor de gezondheid', de hoeveelheid lood is hoger dan de grenswaarde. 'Als ze het binnen krijgen worden ze niet gelijk ziek. Het heeft op langere termijn wel effect op het IG.'

Causaal verband

Hoewel het RIVM-rapport wel aannemelijk maakt dat de schadelijke stoffen grotendeels bij Tata Steel vandaan komen, moet de precieze herkomst vast komen te staan in een vervolgonderzoek dat over een aantal maanden moet verschijnen.

Omwonenden van Tata Steel hebben dit jaar een miljoen euro verzameld om zelf onafhankelijk onderzoek te laten doen naar de uitstoot. Met behulp van drones en onderwaterrobots willen ze laten meten wat voor stoffen in de lucht en in het water zitten bij de staalfabriek. Een van de initiatiefnemers is zakenman en multimiljonair Jan de Jong uit Bloemendaal. Hij zegt nu in reactie op het nieuwste rapport het onbegrijpelijk te vinden dat in 'zeventig jaar' nog nooit onderzoek naar de bron is gedaan van alle vervuiling. Dat deugt niet, aldus De Jong. 'Want als er geen onderzoek bij de bron wordt gedaan, is er geen causaal verband met Tata Steel en zegt de gedeputeerde van de provincie Noord-Holland dat de fabriek niet stilgelegd kan worden.'

De Dorpsraad van Wijk aan Zee zegt dat voor de zoveelste keer is aangetoond dat wonen in de IJmond ongezond is. 'Tata moet daarom de schadelijke uitstoot op korte termijn, drastisch en aantoonbaar met onafhankelijke bronmetingen blijvend verminderen. De gezondheid dient door de overheid te worden geborgd door de verlaging in schadelijke uitstoot vast te leggen in de vergunning.'

Lokaal aan Zee

RIVM deelt mee waaraan omwonenden Tata worden blootgesteld; 'hoge concentraties schadelijke stoffen'

Mensen die in de buurt van Tata Steel in IJmuiden wonen, worden blootgesteld aan veel meer schadelijke stoffen dan mensen die ergens anders wonen. De hoeveelheid lood is zelfs zo hoog dat het gevolgen kan hebben voor de gezondheid van omwonenden, dit overschrijdt de zogeheten gezondheidskundige grenswaarde. Dat geldt ook voor zogenoemde polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK).

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) heeft eind vorig jaar op tientallen plekken in Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen, IJmuiden en Heemskerk neergedwarreld stof verzameld. Dat gebeurde zowel op straat als bij mensen in huis. De samenstelling van de stofdeeltjes werd geanalyseerd in een laboratorium. De monsters werden vergeleken met stof dat was verzameld in Amersfoort, De Rijp (bij Alkmaar) en De Zilk (bij Noordwijk). Die plaatsen liggen ver van Tata Steel.

STOFFEN In het stof in Wijk aan Zee werd ongeveer 900 keer zo veel vanadium, 160 keer zo veel mangaan en 150 keer zo veel ijzer gemeten als buiten de IJmond. "Dit geldt vooral voor de locaties die het dichtst bij het terrein van Tata Steel liggen", aldus het RIVM. Andere stoffen die veel zijn gemeten in de buurt van Tata Steel zijn chroom, magnesium, nikkel, arseen, cadmium, aluminium, calcium, strontium, barium, koper, kobalt en zink.

Binnen in de huizen waren de niveaus van de stoffen lager dan buiten op straat, maar ook hier was het hoger dan buiten de IJmond. Zo was de hoeveelheid lood binnenshuis in Wijk aan Zee tot meer dan honderd keer zo hoog als in Amersfoort.

Het is niet zo dat mensen meteen ziek worden als ze iets binnenkrijgen, maar het is een blootstelling die je niet moet willen.

LOOD Een stof als lood is heel schadelijk voor de gezondheid, vooral bij kinderen. Als mensen er langdurig aan worden blootgesteld, kunnen ze schade aan hersenen en zenuwen oplopen. Ook de andere stoffen kunnen slecht zijn voor de gezondheid. Het RIVM kan niet zeggen hoeveel mensen een ziekte als kanker zullen krijgen door de vervuiling. "Het is niet zo dat mensen meteen ziek worden als ze iets binnenkrijgen, maar het is een blootstelling die je niet moet willen. Elke blootstelling kan het risico een beetje verhogen. Dat risico is aan de kleine kant, maar het is er wel", zegt onderzoeksleider Janneke Elberse van het RIVM.

STAALINDUSTRIE Het RIVM heeft geen metingen gedaan bij de schoorstenen van Tata zelf, maar de resultaten "geven een indicatie dat een aanmerkelijk deel van het neergedaalde stof afkomstig is van het terrein van Tata Steel". Verder onderzoek moet daar meer duidelijkheid over geven. Maar stoffen als ijzer, mangaan, vanadium en chroom "zijn typerend voor de staalindustrie. We hadden

kunnen zeggen 'dat onderzoeken we nog', maar dat vonden we ook niet fair. We vonden het van belang om deze uitspraak al wel te doen", aldus Elberse.

LOKALE ACTIEGROEP De omwonenden van Tata Steel zijn niet te spreken over het onderzoek naar vervuiling in het gebied. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) heeft geen metingen verricht bij de schoorstenen van de staalfabriek, waar de schadelijke stoffen vandaan zouden komen. "Wij hebben niets aan dit onderzoek omdat niet aan de bron is gemeten", zegt Stichting Schapenduinen van ondernemer Jan de Jong. De Jong woont op landgoed Schapenduinen in Bloemendaal, niet ver van Tata Steel. Hij is een van de belangrijkste lokale tegenstanders van de staalfabriek.

IJmuider Courant/NHD

RIVM-rapport: Kinderen Wijk aan Zee blootgesteld aan te veel zware metalen en kankerverwekkende stoffen

Bart Vuijk

Vandaag om 10:00

WIJK AAN ZEE

Kinderen die opgroeien onder de rook van staalproducent Tata Steel worden blootgesteld aan tot dertig keer méér lood en tot vijfendertig keer méér kankerverwekkende pak's dan kinderen die niet in de buurt van de staalfabriek opgroeien. Dat kan hun ontwikkeling schaden en ze later in het leven kanker bezorgen.

Dit staat in een nieuw rapport van het RIVM over de gezondheidstoestand in de woonwijken rondom Tata Steel. In de hele gemeente Beverwijk, waar Wijk aan Zee in ligt, piekt longkanker 27 procent boven het landelijk gemiddelde en ook zijn er veel acute klachten aan de luchtwegen. Dat bleek uit eerder onderzoek.

Een verband met de uitstoot van de fabriek is snel gelegd, maar nog nooit onomstotelijk aangetoond. Voor het eerst schrijft het RIVM nu dat er wel een direct verband is tussen de gevonden zware metalen, mogelijke toekomstige gezondheidsschade en de staalfabriek. „De resultaten van dit depositieonderzoek geven een indicatie dat emissies afkomstig van het terrein van Tata Steel een aanmerkelijke bijdrage leveren aan de depositie in Wijk aan Zee.”

Ontwikkelingsstoornissen

„Voor lood is de geschatte blootstelling via neergedaald stof zodanig dat dit ongewenst is voor de gezondheid. Langdurende (lage) blootstelling aan lood leidt tot neurologische ontwikkelingsstoornissen. Kinderen zijn het meest gevoelig voor deze effecten omdat hun hersenen en zenuwstelsel nog in ontwikkeling zijn”, schrijft het RIVM in het 145 pagina's dikke rapport over wat er in 420 'veegmonsters' in het dorp is aangetroffen.

Het RIVM begon met bemonsteren na grote ophef in het dorp over 'grafietregens' in 2018. Omwonenden geloofden weinig van de bewering van Tata Steel en de GGD dat het zwart-glinsterende spul dat op hun huizen, auto's, tuinen en speeltoestellen neersloeg, geen kwaad kon. Het RIVM deed uiteindelijk een kort vooronderzoek en kwam er achter dat er te grote hoeveelheden lood, mangaan en vanadium in het stof zaten. Over pak's werd toen nog niet de noodklok geluid.

Kankergevallen

Dat doet het RIVM nu wel. Niet alleen het loodgehalte, maar ook het aantal kankerverwekkende pakdeeltjes is onverantwoord hoog. Het leidt op termijn tot meer kankergevallen bij de bevolking die hieraan wordt blootgesteld. Het RIVM wijst erop dat hoe dicht men bij de fabriek is, hoe meer giftige stoffen er worden opgeveegd.

'Tata onbetrouwbaar'

Dorpsraad Wijk aan Zee en gedeputeerde Jeroen Olthof van provincie Noord-Holland reageren geschokt op de bevindingen van het RIVM. Olthof vraagt zich af of de fabriek kan blijven bestaan in bewoond gebied, en vraagt de rijksoverheid om hulp in de vorm van strengere wetten.

Dorpsraadvertegenwoordiger Mirjam Gosen: „Het wordt niet beter, zoals Tata had beloofd, maar erger. Tata Steel beweert dat het door hun tegenmaatregelen steeds beter gaat, maar ze zijn onbetrouwbaar. Het loodgehalte is de afgelopen twee jaar niet afgenomen en er zijn vijfmaal zoveel pak's gevonden." Tata Steel kent het rapport nog niet, maar belooft verbeteringen en wijst dat er voor 'honderden miljoenen euro's' aan milieu-investeringen in gang zijn gezet.

IJC/NHD

'Kan staalindustrie in de IJmond nog bestaan?' vraagt gedeputeerde Olthof zich af na lezing RIVM-rapport over Tata Steel

Bart Vuijk

Vandaag om 10:00

WIJK AAN ZEE

Het RIVM-rapport over de stofneerslag in woonwijken nabij Tata Steel slaat in als een bom. Gedeputeerde Jeroen Olthof vraagt zich hardop af of Tata Steel nog kan bestaan in de dichtbevolkte IJmond en Dorpsraad Wijk aan Zee eist vergaande maatregelen, zoals de onmiddellijke sluiting van de sterk verouderde Kookfabriek 2.

Er zitten te veel kankerverwekkende pak's en lood in het stof dat neerdaalt op Wijk aan Zee. Dit is ongezond voor de kinderen die er wonen. Dat een deel van giftige stoffen van Tata Steel afkomstig is, is een gegeven.

Dit stelt het RIVM in een langverwacht rapport over het dagelijks neerkomende industriestof in het buurdorp van de staalfabriek. „Dit is een blootstelling die je niet moet willen”, zegt hoofdonderzoeker Janneke Elberse van het RIVM.

Het rapport is twee jaar geleden door de provincie Noord-Holland aangevraagd bij het RIVM, om de samenstelling van grafietregens en ander industrieel stof in Wijk aan Zee en andere bewoonde gebieden rondom de staalfabriek te onderzoeken. Daar bestaat bij de bevolking grote onrust over.

Ontwikkelingsstoornissen

Die onrust lijkt terecht. Al bij een eerste rapport, in een reeks van drie, in het voorjaar van 2019 concludeerde het RIVM dat de gevonden hoeveelheden lood, vanadium en mangaan op veel

plaatsen in het dorp ver boven het landelijk aanvaardbare niveau pieken. Ouders van kinderen in het dorp kregen het advies om hun kroost na het buitenspelen goed de handen te laten wassen. Bij inslikken van het spul kunnen kinderen ontwikkelingsstoornissen krijgen.

Veegmonsters

Het rapport van toen was gebaseerd op elf 'veegmonsters', zorgvuldig uitgekozen plekjes in het dorp en in sommige gevallen bij mensen binnen, want ook daar drong het erg zichtbare grafiet door. Het definitieve rapport 'Depositieonderzoek IJmond 2020' laat nog hogere waarden van gevaarlijke stoffen zien dan twee jaar geleden.

In een brief aan de provincie Noord-Holland, die het RIVM in de zomer van 2020 stuurde met een lijst meetresultaten, staat dat er toen ook al meer giftige troep werd aangetroffen dan in 2019. Met name het aantal kankerverwekkende pak's in het stof was bijna viermaal zo hoog. Dat is in dit laatste rapport nog meer geworden, lezen omwonenden in het huidige rapport. Nu tot vijfmaal zoveel als in 2019. Dorpsraad Wijk aan Zee vindt dit uiterst zorgwekkend in het licht van door Tata Steel aangekondigde en uitgevoerde maatregelen om de gifneerslag te voorkomen. „Die helpen dus niet”, concludeert Mirjam Gosen van de Dorpsraad. Zij heeft als lid van een klankbordgroep van het RIVM het rapport al enkele weken in haar bezit.

Tata Steel

De Dorpsraad is blij dat het RIVM zonder terughoudendheid opschrijft dat Tata Steel wel de veroorzaker van de giftige neerslag moet zijn. Er verschijnt in het najaar nog een bronnenonderzoek, waarin wordt nagegaan waar de 420 veegmonsters die nu op samenstelling zijn geanalyseerd, precies vandaan komen. „Een deel van het aangetroffen stof komt ongetwijfeld van Tata Steel”, zegt hoofdonderzoeker Elberse. Zo is er op sommige plekken meer dan honderd keer meer ijzer aangetroffen in de veegmonsters dan op 'achtergrondlocaties' ver uit de buurt, zoals Amersfoort of De Zilk. Dat wijst naar staalproductie.

Pak's en lood

De gehalten pak's en lood vindt het RIVM problematisch. De hoge waarden van deze gevaarlijke stoffen worden als 'onwenselijk' bestempeld. Lood komt in Wijk aan Zee tot dertig keer de achtergrondwaarde, en in de rest van de bemonsterde IJmondregio vijf tot tien maal hoger. Het RIVM, dat op dik dertig plekken bemonsterde, constateert dat er meer giftige zware metalen liggen naarmate de plek dichterbij het terrein van de staalreus ligt. Voor pak's geldt dat de achtergrondwaarde in Wijk aan Zee vijftien tot twintig keer zo hoog is, en eenmaal werd 35 keer de achtergrondwaarde van het kankerverwekkende goedje gemeten.

Achtergrondwaarde

Van veel andere zware metalen zijn ook zeer hoge concentraties aangetroffen. Wijk aan Zee ligt het meest direct onder de rook van de staalfabriek, maar ook in IJmuiden, Beverwijk, Velsen-Noord en Heemskerk heeft het RIVM grote concentraties opgeveegd. In Wijk aan Zee is op de plek met de hoogste concentratie in oktober 2020 maar liefst 150 keer de hoeveelheid ijzer aangetroffen als in achtergrondlocatie Amersfoort, mangaan kwam in het kustdorp tot 160 keer de achtergrondwaarde, vanadium zelfs tot 900 keer. Dit zijn echter geen stoffen die tot grote gezondheidsproblemen leiden, zoals pak's en lood.

'Grenzen bereikt'

Het RIVM wil geen bezorgdheid uitspreken; de gezondheidsvorsers vinden dit een taak van de politiek. Gedeputeerde Jeroen Olthof van de provincie Noord-Holland vindt de uitkomsten van het RIVM-rapport heftig. „Het onderzoek van het RIVM laat aan duidelijkheid niets te wensen over. Het stelt ons niet gerust. Kan staalindustrie in de IJmond nog bestaan? Wat mij betreft alleen nog als de nadelige effecten op de gezondheid en de leefomgeving zo snel mogelijk en zoveel mogelijk verminderen. De grenzen zijn bereikt en er zijn forse keuzes nodig.”

Dorpsraad Wijk aan Zee ziet in het rapport een bevestiging waar al lang naar werd gezocht: een verband tussen de gevonden stofneerslag, de staalfabriek en de slechte gezondheid van de omgeving, waar in sommige wijken longkanker tot meer dan 50 procent boven het landelijk gemiddelde piekt. Dit verband is door Tata Steel lang ontkend, maar dat kan nu niet langer, meent de Dorpsraad.

Bronmetingen

„Genoeg is genoeg. Ook uit dit onderzoek blijkt weer: rondom Tata is er gezondheidsschade. Ook dit onderzoek bevestigt, net als voorgaande recente onderzoeken, dat het ongezond wonen is in de IJmond. Tata dient daarom zijn schadelijke uitstoot op korte termijn, drastisch en aantoonbaar met onafhankelijke bronmetingen blijvend te verminderen. Zonder deze vier voorwaarden is het vertrouwen nul in de effecten van de Roadmap-investeringen van Tata. Deze 300 miljoen is een druppel op een gloeiende plaat. Ingrijpende grote investeringen, gekoppeld aan harde eisen op het sluiten van vervuilende fabrieksonderdelen zijn nodig om de IJmond gezond te maken. De gezondheid dient door de overheid te worden geborgd door de verlaging in schadelijke uitstoot vast te leggen in de vergunning. Dit alles naast een stevig toezicht en handhaving”, aldus de Dorpsraad.

Strenger handhaven

Gedeputeerde Olthof wil ook strenger handhaven. Hij heeft hier hulp van de rijksoverheid bij nodig, zegt hij. „Wij spannen ons als provincie, gemeenten en omgevingsdiensten maximaal in, met alles wat ons ter beschikking staat. Maar er is meer nodig. Vanuit gezondheidskundig oogpunt voldoen de huidige normstelling en regelgeving niet in een gebied zoals de IJmond, met opeenstapeling van stoffen vanuit verschillende bronnen en piekbelasting. Wij lopen tegen de grenzen van onze mogelijkheden aan.”

„Werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond betekent dat wetten, normen en onze instrumenten daarop moeten zijn toegerust”, vervolgt de gedeputeerde. „Dat is onvoldoende het geval. En het betekent dat het Rijk bereid moet zijn om aanvullende maatregelen - ook financieel - te treffen, waarbij de volksgezondheid een echt prominente plaats inneemt. Wij doen wat we kunnen, maar de landelijke politiek is nu ook aan zet. En dat geldt natuurlijk ook voor Tata Steel zelf. Wij verwachten van Tata dat ze de noodzakelijke investeringen in de gezonde leefomgeving en verduurzaming met de grootst mogelijke spoed doorzetten.”

Reactie Tata Steel

Tata Steel heeft het rapport pas net ontvangen en kan alleen voorlopig reageren. „We hebben het RIVM-rapport vanochtend ontvangen en gaan het bestuderen. We begrijpen dat er zorgen leven in de omgeving en onderschrijven het belang van onderzoek, zodat er op basis van feiten kan worden gehandeld.”

„We streven ernaar om de impact van de processen op de omgeving te minimaliseren, dat is een continu proces. We hebben daar ook een uitgebreid maatregelenpakket voor in uitvoering, de Roadmap Plus. We investeren daar honderden miljoenen euro's in. De maatregelen die de afgelopen

jaren al zijn genomen hebben er inmiddels toe geleid dat de emissies van onder meer stof en geluid in de omgeving flink zijn afgenomen. De komende jaren wordt een verdere reductie van emissies gerealiseerd."

NOS

Provincie na onderzoek RIVM: kan Tata Steel in de IJmond nog bestaan?

De provincie Noord-Holland zet grote vraagtekens bij het voortbestaan van Tata Steel in IJmuiden, nu het RIVM in een onderzoek concludeert dat stof dat neerdaalt in de regio onwenselijk is voor de gezondheid van kinderen.

"Het onderzoek van het RIVM laat aan duidelijkheid niets te wensen over", reageert gedeputeerde Jeroen Olthof van de provincie Noord-Holland. "Kan staalindustrie in de IJmond nog bestaan? Wat mij betreft alleen nog als de nadelige effecten op de gezondheid en de leefomgeving zo snel mogelijk en zo veel mogelijk verminderen. De grenzen zijn bereikt en er zijn forse keuzes nodig."

De Dorpsraad Wijk aan Zee is geschrokken van de resultaten. "Dit onderzoek, gecombineerd met eerdere onderzoeken, laat een stapelingseffect zien. Ondanks alle toezeggingen op verbetering is er de afgelopen twee jaar niks verbeterd", zegt Mirjam Gosen van de Dorpsraad.

"Wij roepen de overheid op om per direct maatregelen te nemen om het hier schoner te maken. En dat betekent om te beginnen sluiting van de vervuilende Kooks- en Gasfabriek 2." Die Kooks- en Gasfabriek ligt aan de kant van Wijk aan Zee en wordt al jaren als één van de grote oorzaken van overlast gezien.

Kankerverwekkende stoffen en lood

Volgens het RIVM is de hoeveelheid kankerverwekkende stoffen en metalen in dat neergedaalde stof, een stuk hoger dan op plekken waar geen staalindustrie staat. "Het risico op kanker neemt daardoor iets toe", zegt onderzoeker Janneke Elberse.

Met name in Wijk aan Zee heeft het RIVM verhoogde concentraties aangetroffen. Meetlocaties dicht bij het terrein van Tata Steel springen eruit. In Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden zijn ook hogere concentraties gemeten, maar die zijn behalve voor lood duidelijk lager dan in Wijk aan Zee.

Lood is ook als de blootstelling laag is op lange termijn schadelijk voor kinderen. "Het kan leiden tot een lager IQ", zegt Elberse.

"De hoeveelheden die er liggen zou je niet moeten willen."

Janneke Elberse, RIVM

Het RIVM keek om de risico's van het stof te bepalen specifiek naar kinderen omdat die minder wegen en een grotere kans hebben om het stof binnen te krijgen. "Ze stoppen het bijvoorbeeld met hun handen in hun mond."

"De hoeveelheden die er liggen zou je niet moeten willen", zegt de onderzoeker. Het gaat om zogenoemde Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). Die heten volgens de onderzoeker niet voor niets zo. "Het nationale milieubeleid is erop gericht om ZZS zo veel mogelijk uit de leefomgeving te weren."

Toch worden de wettelijke normen die bepalen welk extra risico op kanker acceptabel is niet overschreden. Voor kinderen tussen de 1 en 12 ligt het geschatte risico tussen één extra geval van kanker per tienduizend mensen die levenslang blootgesteld worden en één extra geval van kanker per miljoen mensen die levenslang blootgesteld worden.

Daar moet volgens Elberse wel bij worden gezegd dat het onderzochte stof niet het enige is waaraan mensen in de IJmond worden blootgesteld. Zo is de regelmatig slechte luchtkwaliteit geen onderdeel van dit onderzoek. Een totaalbeeld van de verschillende risico's is er niet.

Al jaren klachten

Omwonenden van staalfabriek Tata Steel IJmuiden klagen al jaren over het stof. Ze treffen het aan op hun vensterbank, in hun tuin en op straat. Ze maken zich zorgen over hun gezondheid en die van hun kinderen.

Die zorgen zijn verder aangewakkerd door eerdere onderzoeken. Het RIVM concludeerde eerder dit jaar al dat de luchtkwaliteit vaak matig tot onvoldoende is. Ook hebben mensen vaker last van hoesten, benauwdheid of prikkende ogen.

"De grenzen zijn bereikt en er zijn forse keuzes nodig."

Jeroen Olthof, gedeputeerde provincie Noord-Holland

Daarbij komt er gemiddeld 25 procent meer longkanker voor in de gemeenten rond de staalfabriek. In de dichtstbijzijnde postcodegebieden loopt dat op tot 51 procent, bleek vorig jaar uit cijfers van het Integraal Kanker Instituut Nederland.

"We kijken hier naar een stukje van het geheel", zegt Elberse. "Het is een optelsom van onwenselijke dingen die we zien, maar het is niet aan ons om een conclusie te trekken. Dat is een vraag voor de politiek."

Toekomst Tata

Volgende week debatteert de Tweede Kamer over de toekomst van Tata Steel. Om het staalbedrijf toekomstbestendig te maken zijn miljarden nodig. Zoals het er nu uitziet gaat de huidige eigenaar die investeringen niet doen.

Tata Steel laat weten het onderzoek te gaan bestuderen. Ook zegt het bedrijf dat het al honderden miljoenen investeert om overlast in de omgeving tegen te gaan, onder meer in een overkapping waardoor de grafietregens zijn gestopt.

De maatregelen hebben er ook toe geleid dat de emissies van onder meer stof zijn afgenomen, zegt Tata Steel, maar dat ziet het RIVM niet terug in de stoffen die aangetroffen worden. "De kankerverwekkende stoffen en lood zijn iets structureels", zegt Elberse.

Nu.nl

Stof in omgeving van Tata Steel in IJmuiden is schadelijk voor kinderen

02 september 2021 10:01

In de directe omgeving van Tata Steel Nederland in IJmuiden daalt vaker ongewenste stof neer dan daarbuiten. Dat concludeert het RIVM donderdag op basis van nieuw onderzoek. Het neergedaalde stof bevat relatief veel polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK) en metalen, zoals ijzer, mangaan, vanadium en chroom. Met name de hoeveelheden lood en PAK zijn "ongewenst voor de gezondheid van kinderen", schrijft het RIVM, dat meldt dat ten minste een deel van het stof bij Tata Steel vandaan komt.

Het onderzoek is uitgevoerd op 29 buitenlocaties in de omgeving van Tata Steel en op 12 locaties in woningen. In Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden zijn hoeveelheden PAK en metalen in het neergedaalde stof gemeten die twintig tot honderd maal hoger liggen dan buiten de regio IJmond, meldt het RIVM. In woningen in Wijk aan Zee zijn ook grotere hoeveelheden PAK en metalen gevonden.

Het neergedaalde stof wordt veelal aangetroffen op bijvoorbeeld vensterbanken en speeltoestellen. Kinderen komen via hun huid in contact met het stof of hebben het op hun vingers die ze in hun mond doen.

Volgens het RIVM moet de blootstelling aan deze stoffen "zo veel mogelijk" beperkt worden, omdat de hoeveelheden PAK en lood ongewenst zijn. Het zou bij kinderen voor ontwikkelingsstoornissen kunnen zorgen. Wat betreft de andere metalen in het stof verwacht het RIVM "geen gezondheidsrisico".

Demissionair staatssecretaris Steven van Weyenberg (Infrastructuur) vindt het "zeer zorgelijk" dat bewoners rondom de staalfabriek van Tata Steel bij IJmuiden veel meer schadelijke stoffen binnenkrijgen dan mensen die ergens anders wonen. "Dit kan zo niet en moet echt anders", schrijft hij in een verklaring.

Staalfabrikant Tata Steel zegt te "begrijpen dat er zorgen leven in de omgeving" van de fabriek in IJmuiden. "We streven ernaar om de impact van de processen op de omgeving te minimaliseren, dat is een continu proces."

Veel specifieke gezondheidsklachten in regio IJmond

In april meldde de provincie Noord-Holland op basis van eerder onderzoek van het RIVM dat in de regio IJmond veel meer specifieke gezondheidsklachten voorkomen dan op andere plekken in Nederland.

Het gaat vooral om buik- of maagklachten, misselijkheid of braken, last van de ogen, pijn of druk op de borst, hoofdpijn, duizeligheid, benauwdheid en jeuk. Daarnaast komen chronische aandoeningen aan het hart, longkanker en diabetes relatief vaker voor. In de regio wonen ongeveer 150.000 mensen.

In mei werd namens bijna elfhonderd mensen en acht stichtingen aangifte tegen Tata Steel gedaan. De ondertekenaars van de aangifte verwijten de staalfabriek "willens en wetens zeer zorgwekkende en kankerverwekkende stoffen" te blijven uitstoten.

Daarop kondigde Tata Steel Nederland aan de komende drie jaar werk te zullen maken van projecten die de overlast van stofuitstoot en een nare geur moeten verminderen. In 2023 moeten de meeste projecten afgerond zijn. In de oorspronkelijke planning was daarvoor de periode tussen 2022 en 2030 ingeruimd.

Stichtingen bezorgd over houding RIVM en GGD

In de afgelopen weken heeft een groep stichtingen met drones en onderwaterrobots de uitstoot en lozingen van Tata Steel gemeten. Zij vinden dat de plaatselijke GGD en het RIVM gevoelig zijn voor de lobby van Tata Steel en daarom geen onderzoek doen naar de verhoogde kans op kanker en andere ziektes in de omgeving van het staalcomplex.

"Uitingen dat wij gegevens achter zouden houden en niet mee zouden willen werken aan onderzoeken, herkennen wij absoluut niet", zei Tata Steel in juli in een reactie.

Blikopnieuws.nl + fok.nl

Stof in IJmond bevat veel PAK en metalen

In Wijk aan zee, Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden zijn in het neergedaalde stof meer polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK) en metalen gevonden, dan buiten de IJmond. Dat blijkt uit nieuw onderzoek van het RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. In Wijk aan Zee werden de hoogste waarden gemeten. Metalen zoals ijzer, mangaan, vanadium en chroom en PAK zijn daar 20 tot 100 keer meer gemeten dan op plekken buiten de IJmond. De blootstelling aan de hoeveelheden lood en PAK in het stof in de IJmond is ongewenst voor de gezondheid van kinderen. Eerder concludeerde het RIVM al dat er in de IJmond meer acute klachten gemeld worden bij de huisarts en de luchtkwaliteit vaker matig tot onvoldoende is.

Hoeveelheid lood en PAK in stof IJmond ongewenst voor gezondheid kinderen

Kinderen die buiten en binnen spelen komen in contact met stof in de leefomgeving. Het gaat dan om stof dat is neergedaald, dus dat te zien is op bijvoorbeeld vensterbanken of speeltoestellen. Zij komen via hun huid in contact met PAK en metalen die in het stof zitten. Ook krijgen kinderen de stof via hun handen in hun mond. De hoeveelheid PAK en lood die kinderen hierdoor binnen kunnen krijgen is ongewenst. Het RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu adviseert dan ook om de blootstelling aan deze stoffen zo veel mogelijk te beperken. Van de andere metalen in het stof wordt geen gezondheidsrisico verwacht.

Meeste stof in Wijk aan Zee

In Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden zijn buitenshuis de hoeveelheden PAK en metalen in het neergedaalde stof groter dan op locaties buiten de IJmond. Ze zijn het grootst in Wijk aan Zee. Daar zijn sommige metalen zoals ijzer, mangaan, vanadium en chroom, en PAK, in hoeveelheden van 20 tot 100 keer meer in het stof aanwezig dan buiten de IJmond.

Binnen in de woningen, met name in Wijk aan Zee, zijn de hoeveelheden PAK en de meeste metalen licht verhoogd. Maar de hoeveelheden in de woningen zijn veel lager dan buiten en dragen nauwelijks bij aan de totale hoeveelheid waar mensen aan blootstaan. Het onderzoek naar de

herkomst van de stoffen loopt nog. Wel is al duidelijk dat een deel van het stof van het terrein van Tata Steel komt.

Veegonderzoek

In de IJmond in Noord-Holland is neergedaald stof te zien rondom het terrein van Tata Steel, bijvoorbeeld op vensterbanken, tuinmeubelen of op straat. Bij bewoners geeft het overlast. Ook maken zij zich zorgen over hun gezondheid en die van hun kinderen. Het RIVM en de GGD Gemeentelijke Gezondheidsdienst Kennemerland hebben daarom in opdracht van de Provincie Noord-Holland gemeten hoeveel PAK en metalen in het neergedaald stof zit. Daarnaast is een inschatting gemaakt wat voor risico het kan hebben voor de gezondheid van kinderen van tussen de één en twaalf jaar in dit gebied. In verschillende dorpen rond Tata Steel is drie keer stof verzameld en onderzocht. Dit is gedaan op 29 locaties buiten, en op 12 locaties binnen in woningen. Daarnaast is er op een aantal locaties buiten de IJmond onderzoek gedaan ter vergelijking.

RiskEnBusiness.nl + groeneruimte.nl

RIVM: Stof in IJmond bevat veel PAK en metalen

In Wijk aan zee, Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden zijn in het neergedaalde stof meer polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK) en metalen gevonden, dan buiten de IJmond. Dat blijkt uit nieuw onderzoek van het RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. In Wijk aan Zee werden de hoogste waarden gemeten. Metalen zoals ijzer, mangaan, vanadium en chroom en PAK zijn daar 20 tot 100 keer meer gemeten dan op plekken buiten de IJmond. De blootstelling aan de hoeveelheden lood en PAK in het stof in de IJmond is ongewenst voor de gezondheid van kinderen. Eerder concludeerde het RIVM al dat er in de IJmond meer acute klachten gemeld worden bij de huisarts en de luchtkwaliteit vaker matig tot onvoldoende is.

Hoeveelheid lood en PAK in stof IJmond ongewenst voor gezondheid kinderen

Kinderen die buiten en binnen spelen komen in contact met stof in de leefomgeving. Het gaat dan om stof dat is neergedaald, dus dat te zien is op bijvoorbeeld vensterbanken of speeltoestellen. Zij komen via hun huid in contact met PAK en metalen die in het stof zitten. Ook krijgen kinderen de stof via hun handen in hun mond. De hoeveelheid PAK en lood die kinderen hierdoor binnen kunnen krijgen is ongewenst. Het RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu adviseert dan ook om de blootstelling aan deze stoffen zo veel mogelijk te beperken. Van de andere metalen in het stof wordt geen gezondheidsrisico verwacht.

Meeste stof in Wijk aan Zee

In Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden zijn buitenshuis de hoeveelheden PAK en metalen in het neergedaalde stof groter dan op locaties buiten de IJmond. Ze zijn het grootst in Wijk aan Zee. Daar zijn sommige metalen zoals ijzer, mangaan, vanadium en chroom, en PAK, in hoeveelheden van 20 tot 100 keer meer in het stof aanwezig dan buiten de IJmond.

Binnen in de woningen, met name in Wijk aan Zee, zijn de hoeveelheden PAK en de meeste metalen licht verhoogd. Maar de hoeveelheden in de woningen zijn veel lager dan buiten en dragen nauwelijks bij aan de totale hoeveelheid waar mensen aan blootstaan. Het onderzoek naar de herkomst van de stoffen loopt nog. Wel is al duidelijk dat een deel van het stof van het terrein van Tata Steel komt.

Veegonderzoek

In de IJmond in Noord-Holland is neergedaald stof te zien rondom het terrein van Tata Steel, bijvoorbeeld op vensterbanken, tuinmeubelen of op straat. Bij bewoners geeft het overlast. Ook maken zij zich zorgen over hun gezondheid en die van hun kinderen. Het RIVM en de GGD Gemeentelijke Gezondheidsdienst Kennemerland hebben daarom in opdracht van de Provincie Noord-Holland gemeten hoeveel PAK en metalen in het neergedaald stof zit. Daarnaast is een inschatting gemaakt wat voor risico het kan hebben voor de gezondheid van kinderen van tussen de één en twaalf jaar in dit gebied. In verschillende dorpen rond Tata Steel is drie keer stof verzameld en onderzocht. Dit is gedaan op 29 locaties buiten, en op 12 locaties binnen in woningen. Daarnaast is er op een aantal locaties buiten de IJmond onderzoek gedaan ter vergelijking.

AD.nl

RIVM: 'Stof' op huizen en speeltuinen rond Tata Steel zit vol lood en beïnvloedt zelfs IQ kinderen

De hoeveelheden schadelijke stoffen die neerdalen in de omgeving van Tata Steel zijn vele tientallen malen hoger dan in gebieden verder weg van de grote staalfabriek in Wijk aan Zee. Zó erg zelfs, dat bij langdurige blootstelling het IQ van kinderen tot 12 jaar negatief wordt beïnvloed. Dat blijkt uit een tweede gezondheidsonderzoek van het RIVM waarbij op 420 plekken neergedaalde stof is opgeveegd en onderzocht. Buiten én binnen.

Victor Schildkamp 2 sep. 2021

Het gaat dus om honderden veegmonsters van het spul dat in het IJmondgebied rond dwarrelt en op straten en in speeltuinen en achtertuinen terecht komt. Dit RIVM-onderzoek is een vervolg op een eerder onderzoek van het RIVM onder huisartsen, waaruit al bleek dat er in de regio rond Tata veel meer gezondheidsklachten en zware ziektes voorkomen dan elders.

Dit tweede onderzoek maakt duidelijk door welke schadelijke stoffen dat (mede) lijkt te komen. De vraag wáár die schadelijke stoffen vandaan komen, wordt niet héél direct beantwoord maar het RIVM wijst wel duidelijk in de richting van Tata door te concluderen dat de hoeveelheden het hoogst liggen dicht bij de staalfabriek. Bijvoorbeeld bij de plek waar vorig jaar een foto genomen werd van zwarte sneeuw op de duinen. Hoe dicht bij Tata, hoe hoger de hoeveelheid schadelijke stoffen die met name door verschillende fabrieken op het Tata-terrein worden verspreid.

150 keer zoveel

Het RIVM constateerde bijvoorbeeld dat er gemiddeld veertig tot vijftig keer meer ijzer in de veegmonsters zit in Wijk aan Zee dan elders. Lood kwam in Wijk aan Zee vijf tot tien keer meer voor (tot op sommige plekken wel dertig keer meer) en de kankerverwekkende PAK's (zeg maar datzelfde zwarte spul als op verbrand eten of barbecues zit) twintig tot veertig keer meer, maar op sommige plekken vlak bij Tata zelfs 150 keer zoveel. Binnenshuis zijn de gemeten hoeveelheden PAK's en metalen ook hoger dan in andere gebieden, maar wel veel minder hoog dan buiten.

Het RIVM heeft in het rapport ook een conclusie getrokken over de nadelige gevolgen voor de volksgezondheid. Een van de opvallendste daarvan is dat 'langdurige (lage) blootstelling aan lood kan leiden tot negatieve effecten op het IQ van kinderen'. Ook de kans op kanker in de regio is groter. Conclusies die overigens enkele jaren geleden ook al werden getrokken. Nu blijkt echter dat de

genomen maatregelen van Tata Steel niet hebben geholpen en dat de hoeveelheden PAK's zelfs zijn toegenomen. Zorgwekkend is volgens omwonenden en het RIVM dat kinderen niet beschermd kunnen worden tegen het stof. Kinderen spelen veel buiten en zitten overal aan.

'Ik wil maar één ding weten'

De resultaten van het rapport worden door ondernemer én actievoerder Jan de Jong uiterst cynisch ontvangen. De steenrijke baas van investeringsmaatschappij Nedamco maakte onlangs bekend dat hij en enkele andere gefortuneerde ondernemers uit de regio één miljoen euro neerleggen om te onderzoeken wáár die schadelijke stoffen vandaan komen. „Kijk, ik wil maar één ding weten: komt deze vervuiling van Tata? Ja? Mooi, dan kan de tent dicht en is het probleem opgelost.”

De Jong is daarom teleurgesteld in het rapport. „Iedereen wéét dat Tata de oorzaak is, maar wéér houdt het RIVM in dit rapport een slag om de arm, halen ze de scheepvaart erbij, open haardjes van bewoners... Zeventig jaar geleden stond al in de krant dat er hier méér mensen doodgaan aan kanker en nu wordt er nog steeds gezegd dat er 'meer onderzoek' moet komen. Het RIVM zegt dat ze dat gaat doen. Maar wanneer is dat eindelijk klaar dan? Wat is de onderzoeksvraag? Ze zullen altijd een slag om de arm houden, want dat doen ze al zeventig jaar. Er is dus gewoon meer aan de hand. Ik kan me niet aan de indruk onttrekken dat dat de invloed van Tata Steel is.”

Lange lijst zorgwekkende resultaten

De resultaten van het RIVM-onderzoek komen - opnieuw - hard aan bij de organisaties die zich tegen Tata verzetten.' De lijst zorgwekkende resultaten wordt steeds langer', schrijft de stichting Frisse Wind.nu (dat ook aangifte tegen Tata heeft gedaan). 'Mensen in de IJmond lopen 27 procent méér kans op longkanker, de lucht in de IJmond is bij wind vanaf Tata Steel ongezond en er is sprake van veel ultrafijnstof. Omwonenden hebben meer last van gezondheidsklachten en nu staat vast dat ook het stof dat altijd in onze omgeving aanwezig is, potentieel gevaarlijk is.'

Volgens de stichting is het 'verbijsterend' dat, ondanks alle door Tata genomen maatregelen en aangekondigde investeringen, de concentraties PAK's zelfs zijn toegenomen en dat deze in de hele regio en ook binnenshuis gevonden worden.

Frisse Wind.nu doet daarom een oproep aan de regering: 'Op 9 september wordt in Den Haag gedebatteerd over de toekomst van Tata Steel en zullen waarschijnlijk miljarden euro's subsidies worden verstrekt voor het beperken van de uitstoot van CO2. Wij roepen onze volksvertegenwoordigers op om verder te kijken dan CO2 alleen. De impact op de gezondheid van bewoners rondom de industrie zou een absolute voorwaarde moeten zijn bij het toekennen van iedere subsidie.'

Staatssecretaris: 'Dit kan zo niet langer'

Demissionair staatssecretaris Steven van Weyenberg (Infrastructuur) vindt het 'zeer zorgelijk' dat bewoners rondom de staalfabriek van Tata Steel bij IJmuiden veel meer schadelijke stoffen binnenkrijgen dan mensen die ergens anders wonen. 'Dit kan zo niet en moet echt anders', schrijft hij in een verklaring.

Volgens Van Weyenberg blijkt uit het onderzoek de noodzaak om 'scherper aan de wind te varen' wat betreft de uitstoot van Tata Steel. Hierover wordt volgens hem 'op korte termijn' gesproken met het bedrijf en de provincie Noord-Holland. Ook wil hij dat de vergunningen voor staalproductie in

Nederland scherper en strenger worden. Verder zijn strengere regels op Europees niveau nodig, zegt hij.

SP-Kamerlid Renske Leijten vindt het tijd voor een 'stevig debat' volgende week. „Dit is wat je krijgt als de overheid decennia lang wegkijkt en geen goede normen stelt.” Volgens haar zet Tata alleen stappen na boetes en 'enorme imagoschade'.

Joris Thijssen, Kamerlid voor de PvdA, noemt het RIVM-rapport 'snoeihard'. Hij vindt dat er jarenlang te weinig aandacht is geweest voor de gezondheid voor de omwonenden en hun kinderen.

RTL

RIVM: stofregens Tata Steel hebben 'ongewenst effect' op gezondheid kinderen

De stofregens die neerdalen in de omgeving van staalbedrijf Tata Steel in het Noord-Hollandse IJmuiden kunnen een 'ongewenst effect' hebben op de gezondheid van kinderen. Dat concludeert het RIVM in een nieuw rapport. Vooral in Wijk aan Zee is de hoeveelheid aan schadelijke deeltjes groter.

Omwonenden van de staalfabriek klaagden over overlast van neergedaald stof, dat onder meer te zien is op vensters, tuinmeubelen of buiten of straat. Ook maakten ze zich zorgen over mogelijke gezondheidsrisico's voor hun kinderen. Die zijn nu door het RIVM in kaart gebracht.

PAK en metalen

De onderzoekers verzamelden monsters van het neergedaalde stof in de IJmondregio (Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden) en vergeleken de hoeveelheden zogeheten PAK (polycyclische aromatische koolwaterstoffen) en metalen met die van die in omliggende gebieden.

De onderzoekers concluderen dat de hoeveelheden PAK en metalen in de regio IJmond groter zijn dan elders, met name buitenshuis. Het ergst is de situatie in Wijk aan Zee. Daar waren de hoeveelheden PAK en metalen zoals ijzer, mangaan, vanadium en chroom twintig tot honderd keer groter.

'Ongewenst voor gezondheid'

Het onderzoek richtte zich specifiek op kinderen jonger dan twaalf jaar oud, omdat die vaker buiten spelen en de stoffen op hun huid krijgen. Via hun handen krijgen ze die ook in hun mond. Vooral het metaal lood en PAK zijn schadelijk. "De blootstelling aan de hoeveelheden lood en PAK in neergedaald stof is ongewenst voor de gezondheid van kinderen", schrijft het RIVM.

Ook in het dagelijks leven kunnen mensen te veel lood en PAK binnenkrijgen, bijvoorbeeld door voeding. Volgens het RIVM is het daarom belangrijk 'om deze extra blootstelling via neergedaald stof zo veel mogelijk te beperken'. De hoeveelheid van het schadelijke lood was overal in de IJmond verhoogd, in Wijk aan Zee niet meer dan op andere plekken.

Schade aan hersenen en zenuwen

Een stof als lood is heel schadelijk voor de gezondheid, vooral bij kinderen. Als mensen er langdurig aan worden blootgesteld, kunnen ze schade aan hersenen en zenuwen oplopen. Ook de andere stoffen kunnen slecht zijn voor de gezondheid. Het RIVM kan niet zeggen hoeveel mensen een ziekte als kanker zullen krijgen door de vervuiling.

"Het is niet zo dat mensen meteen ziek worden als ze iets binnenkrijgen, maar het is een blootstelling die je niet moet willen. Elke blootstelling kan het risico een beetje verhogen. Dat risico is aan de kleine kant, maar het is er wel", zegt onderzoeksleider Janneke Elberse van het RIVM.

Parool

RIVM: omwonenden Tata Steel blootgesteld aan veel schadelijke stoffen

In neergedaald stof onder de rook van Tata Steel zijn metalen en andere schadelijke stoffen gevonden in concentraties die twintig tot honderd keer hoger uitvallen dan buiten de regio. Dat blijkt uit onderzoek van het RIVM dat vooral waarschuwt voor de blootstelling van kinderen aan lood.

Bart van Zoelen 2 september 2021, 10:04

In Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen en IJmuiden worden in stof meer metalen en andere stoffen die risico's opleveren voor de volksgezondheid gevonden dan buiten de IJmond. De hoogste concentraties zijn gevonden op plekken het dichtst bij de staalfabrieken van Tata Steel. Dat blijkt uit onderzoek dat het RIVM donderdag heeft gepubliceerd.

Vanwege de hoog opgelopen bezorgdheid over de gezondheid rond Tata Steel onderzocht het RIVM zogeheten veegmonsters. Daarvoor werd vorig jaar op 29 plekken stof opgeveegd dat was neergedaald in woonwijken in de IJmond, en zelfs binnenshuis.

In Wijk aan Zee, het dorpje aan de kust dat het dichtst bij het fabrieksterrein ligt, waren de concentraties nog het hoogste. Daar waren de hoeveelheden gemiddeld tien keer hoger dan in monsters die buiten de regio zijn genomen. Van sommige stoffen werd zelfs 20 tot 100 keer meer gevonden. Daarbij gaat het om metalen zoals ijzer, mangaan, vanadium en chroom, maar ook om Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, afgekort PAK's, die kankerverwekkend kunnen zijn.

Het RIVM heeft ook een inschatting gemaakt van de risico's die optreden als bewoners het hele jaar door worden blootgesteld aan de concentraties die zijn gevonden. De hoeveelheden PAK's en vooral lood worden door de gezondheidsdeskundigen 'ongewenst' genoemd.

Zorgwekkende hoeveelheden

Voor de meeste metalen blijven de grenswaarden waarbij gezondheidsrisico's optreden buiten beeld. Daarvan concludeert het RIVM dat gezondheidsrisico's niet te verwachten zijn. Maar voor lood geldt wel dat in veel woonwijken in de IJmond zorgwekkende hoeveelheden zijn gevonden, ook verder weg van Tata Steel. Op plekken in Wijk aan Zee, Velsen en IJmuiden komt de geschatte jaarlijkse blootstelling aan lood zelfs op minstens het dubbele van de grenswaarde die wordt gehanteerd voor de gezondheid. RIVM waarschuwt dat vooral opgroeiende kinderen kwetsbaar zijn voor lood omdat hun brein en hun zenuwstelsel nog in ontwikkeling zijn.

Als het gaat om de PAK's is het RIVM minder alarmerend. Er treden niet zoveel risico's op dat ingrijpende maatregelen vereist zijn, wat het geval zou zijn als minstens 1 op de 10.000 mensen kanker zou krijgen nadat ze hun hele leven zijn blootgesteld aan de gevonden hoeveelheden. Maar het risiconiveau komt op veel plekken wel boven het niveau van één extra kankerpatiënt per 1 miljoen mensen. Het RIVM wil het risico door PAK's daarom ook niet uitsluiten en noemt de blootstelling ongewenst.

Ook binnenshuis zijn duidelijk hogere concentraties van metalen en PAK's gevonden in het stof. Maar daarvan zegt het RIVM dat er weinig gevolgen zijn voor de gezondheid omdat de concentraties veel lager zijn dan buitenshuis. Voor een beoordeling van de risico's gaat het RIVM uit van buitenspelende kinderen die het stof via hun vingers en hun mond binnenkrijgen. Risico's die optreden door inademing van stoffen, ook een grote zorg bij bewoners van de IJmond, zijn in dit onderzoek niet meegenomen.

Grafietregens

Bij omwonenden van Tata Steel heerst al jaren grote bezorgdheid over de impact op hun gezondheid. Al sinds in 2018 'grafietregens' neerdaalden ligt de staalfabriek onder een vergrootglas. Door de bouw van een hal om een fabrieksinstallatie behoren de grafietregens tot het verleden, maar het RIVM concludeert dat de blootstelling aan metalen en PAK's niet minder is geworden. Die wordt zelfs 'structureel' genoemd.

Tata Steel laat weten het onderzoek te gaan bestuderen. Ook zegt het bedrijf dat het al honderden miljoenen investeert om overlast in de omgeving tegen te gaan en dat de uitstoot van stof en geluid daardoor al flink zijn afgenomen.

Provincie: 'Rapport stelt ons niet gerust'

"Het onderzoek van het RIVM laat aan duidelijkheid niets te wensen over," zegt provinciebestuurder Jeroen Olthof. "Het stelt ons niet gerust." Hij werpt zelfs de vraag of de staalfabriek nog toekomst heeft, een pijnlijke vraag die toch al actueel is omdat Tata Steel als grootste uitstoter van broeikasgas CO2 miljoenen zal moeten investeren in nieuwe, duurzame fabrieksinstallaties. Moeilijkheid daarbij is dat het Nederlandse deel van het staalbedrijf eerder dit jaar door het Indiase moederbedrijf in de etalage werd gezet, waardoor de toekomst hoogst onzeker is.

De provincie wrijft die onzekerheid nog eens verder in: "Kan staalindustrie in de IJmond nog bestaan?" zegt Olthof in een reactie op het RIVM-rapport. "Wat mij betreft alleen nog als de nadelige effecten op de gezondheid en de leefomgeving zo snel mogelijk en zoveel mogelijk verminderen."

Lokale actiegroep: we hebben niets aan onderzoek RIVM

De omwonenden van Tata Steel zijn niet te spreken over het onderzoek naar vervuiling in het gebied. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) heeft geen metingen verricht bij de schoorstenen van de staalfabriek, waar de schadelijke stoffen vandaan zouden komen. "Wij hebben niets aan dit onderzoek omdat niet aan de bron is gemeten," zegt Stichting Schapenduinen van ondernemer Jan de Jong. De Jong woont op landgoed Schapenduinen in Bloemendaal, niet ver van Tata Steel. Hij is een van de belangrijkste lokale tegenstanders van de staalfabriek.

Een andere protestgroep in de regio, de Stichting Duinbehoud, zegt dat niet alleen de gezondheid van omwonenden lijdt onder de uitstoot van Tata Steel. "Wat in deze onderzoeken vaak onderbelicht blijft is de schade van het zwarte stof aan de natuur. En die schade is waarschijnlijk net zo schokkend als de schade aan de gezondheid van mensen," verklaart directeur Marc Janssen. Konijnen,

veldmuizen, huismussen en andere dieren komen veel meer in aanraking met neergedwarreld stof dan buitenspelande kinderen, zegt hij. Voor die dieren is het leven rond Tata 'geen pretje'. "Alleen, wij mensen horen ze niet klagen. En kuchen doen ze ook niet al te hard." Janssen wil dat Tata duurzamer gaat produceren.

Staatssecretaris over Tata Steel: dit moet echt anders

Demissionair staatssecretaris Steven van Weyenberg (Infrastructuur) vindt het 'zeer zorgelijk' dat bewoners rondom de staalfabriek van Tata Steel bij IJmuiden veel meer schadelijke stoffen binnenkrijgen dan mensen die ergens anders wonen. "Dit kan zo niet en moet echt anders," schrijft hij in een verklaring.

Volgens Van Weyenberg blijkt uit het onderzoek de noodzaak om 'scherper aan de wind te varen' wat betreft de uitstoot van Tata Steel. Hierover wordt volgens hem 'op korte termijn' gesproken met het bedrijf en de provincie Noord-Holland. Ook wil hij dat de vergunningen voor staalproductie in Nederland 'scherper' en strenger worden. Verder zijn strengere regels op Europees niveau nodig, zegt hij.

Eerder dit jaar kondigde zijn voorganger staatssecretaris Stientje van Veldhoven al aan dat Tata in de toekomst niet alleen minder CO2 moet gaan uitstoten, maar dat ook gezondheid centraal moet staan in de plannen van het bedrijf.

NHNieuws

RIVM wijst nu wel naar Tata Steel: 'stoffen schadelijk voor gezondheid kinderen'

2 september 2021, 10.00 uur

Kinderen in de IJmond krijgen onveilige hoeveelheden lood en PAK's (schadelijke stoffen) binnen via huidcontact en hand-mondcontact met neergedaald grof stof in de IJmond. Dat staat in het RIVM-rapport dat vandaag verschijnt. Hoewel onderzoek naar de bron van de schadelijke stoffen geen deel was van het rapport, stelt het RIVM dat de resultaten bovendien 'een indicatie zijn dat een aanmerkelijk deel van het neergedaalde stof afkomstig is van het terrein van Tata Steel'.

Het RIVM nam voor dit onderzoek monsters van het zwarte stof dat rondom het bedrijventerrein van Tata Steel te vinden is op oppervlakten als vensterbanken en in tuinen en controleerde het op PAK's en metalen, 'omdat deze stoffen zijn te verwachten in de buurt van de staalindustrie en schadelijk kunnen zijn voor de gezondheid'.

Het rijksinstituut schatte daarbij in hoeveel contact spelende kinderen tussen de één en twaalf jaar met die stoffen hebben. De resultaten geven reden tot zorgen om de volksgezondheid in vooral Wijk aan Zee, maar ook in Velsen-Noord, IJmuiden, Beverwijk en zelfs in Castricum.

IQ

Langdurige blootstelling aan de gemeten hoeveelheden lood kan daar namelijk leiden tot neurologische ontwikkelingsstoornissen, schrijft het RIVM in het rapport. "Lood kan leiden tot een lager IQ van kinderen", aldus onderzoeker Janneke Elberse.

Kinderen krijgen in het dagelijks leven sowieso al te veel lood binnen, stelt het RIVM, waardoor extra blootstelling door neergedaalde stof koste wat het kost voorkomen moet worden. "Bovendien scheiden we lood nauwelijks uit", voegt Elberse toe.

Daarnaast leveren de PAK's (polycyclische aromatische koolwaterstoffen: schadelijke stoffen, red.) in het neergedaalde stof een groter kankerrisico op. Op de meetlocatie aan de Reyndersweg in Wijk aan Zee werden tot wel honderdvijftig keer meer PAK's aangetroffen dan op de 'neutrale' locatie Amersfoort.

"Niet verwaarloosbaar"

Die waarden gaan in bewoond gebied niet de grens over van het maximaal toelaatbare, maar zijn ook 'niet verwaarloosbaar', aldus Elberse. Dat betekent dat het neergedaalde grof stof zorgt voor meer dan één extra kankerdode per miljoen mensen, maar minder dan één per tienduizend.

Daar komt nog bij dat dit rapport de PAK's die worden ingeademd uit vervuilde lucht nog niet eens meetelt. Dit rapport geeft daarmee zeker geen onderschatting weer van de inname van de PAK's.

Het RIVM nam voor dit onderzoek 420 stofmonsters, op 33 locaties, waarvan bij veertien ook binnen. Het verdeelde de metingen over drie periodes aan het eind van vorig jaar.

Binnenshuis veel minder gevaar

Dat leverde naast inzicht in de hoeveelheid schadelijke neergeslagen stoffen, ook nog enkele andere inzichten op. Ten eerste, geen van de metalen of PAK's landt binnenshuis in een hoeveelheid die gevaarlijk is voor de gezondheid, zelfs waar de hoeveelheden buiten datzelfde huis wel schadelijk voor de gezondheid kunnen zijn.

Verder concludeert het RIVM in dit rapport dat naast lood en PAK's, ook andere metalen veel vaker voorkomen in de IJmond dan op andere locaties. Ook van metalen zoals ijzer mangaan, vanadium en chroom is in de IJmond twintig tot honderd keer zoveel gemeten als in 'neutrale locatie' Amersfoort.

Die metalen leveren in die hoeveelheden echter nog geen extra gezondheidsrisico's op voor inwoners van de IJmond, stelt het RIVM.

"Kan staalindustrie nog bestaan?"

Ten derde concludeerde het RIVM: hoe dicht het meetpunt lag bij Tata, hoe hoger de waarden voor metalen zoals ijzer, mangaan, vanadium en chroom, en PAK. 'De hoogste waarden in Wijk aan Zee zijn gevonden op de locaties die het dichtst bij het terrein van Tata Steel liggen.'

Niet eerder wees een rapport zo onomwonden naar Tata Steel als waarschijnlijke bron van de schadelijke uitstoot.

Die conclusie zorgde ervoor dat Jeroen Olthof, gedeputeerde van de provincie, in een eerste reactie de vraag opwierp: "Kan staalindustrie in de IJmond nog bestaan? Wat mij betreft alleen nog als de nadelige effecten op de gezondheid en de leefomgeving zo snel mogelijk en zoveel mogelijk verminderen."

Het was oorspronkelijk niet de bedoeling van het RIVM mogelijke bronnen aan te wijzen in dit rapport. Het komt eind dit jaar met een ander onderzoek, dat verder rapporteert over 'de herkomst (de bronnen) van stoffen in de leefomgeving in het IJmondgebied, zowel in de lucht als in het neergedaalde stof.'

NLTimes.nl

People living around Tata Steel exposed to many harmful substances: RIVM

People living in the vicinity of Tata Steel in IJmuiden are exposed to far more harmful substances than people living elsewhere. The amount of lead is even so high that it can have consequences for locals residents' health, it exceeds the health-based limit. This also applies to polycyclic aromatic hydrocarbons (PAH).

At the end of last year, the National Institute for Public Health and the Environment (RIVM) collected dust from dozens of places in Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen, IJmuiden, and Heemskerk. This happened both on the street and in people's homes. The composition of the dust particles was analyzed in a laboratory. The samples were compared with dust collected in Amersfoort, De Rijp (near Alkmaar), and De Zilk (near Noordwijk). Places that are far from Tata Steel.

Researchers measured about 900 times as much vanadium, 160 times as much manganese, and 150 times as much iron in the dust from Wijk aan Zee as outside the IJmond. "This especially applies to the locations closest to the Tata Steel site," according to the RIVM. Other substances commonly measured near Tata Steel were chromium, magnesium, nickel, arsenic, cadmium, aluminum, calcium, strontium, barium, copper, cobalt, and zinc.

The levels of the substances inside the houses were lower than outside on the street, but here too it was higher than outside the IJmond. For example, the amount of lead indoors in Wijk aan Zee was more than a hundred times higher than in Amersfoort.

A substance like lead is very harmful to health, especially for children. Long-term exposure to it can lead to brain and nerve damage. The other substances can also be bad for your health. The RIVM could not say how many people will develop a disease like cancer as a result of this pollution. "It's not that people get sick right away if they ingest something, but it's an exposure you shouldn't want. Any exposure can increase the risk a little bit. That risk is on the small side, but it is there," said RIVM researcher Janneke Elberse.

The RIVM did not take measurements at the chimneys of Tata itself, but the results "indicate that a considerable part of the settled dust originated from the Tata Steel site". Further research should provide more clarity on this. But substances such as iron, manganese, vanadium and chromium "are typical of the steel industry. We could have said 'we are still investigating that', but we didn't think that was fair either. We thought it was important to make this statement quickly," said Elberse.

Steel manufacturer Tata Steel said it "understands that there are concerns in the area" of the factory in IJmuiden. Tata said it is studying the report and is therefore not yet responding substantively to the results.

In an initial response, the company said: "We strive to minimize the impact of the processes on the environment, which is a continuous processes." Tata said it invests hundreds of millions of euros into

this. "The measures that have already been taken in recent years have meanwhile led to a significant decrease in emissions of, among other things, dust and noise in the environment."

Trouw

RIVM: Tata Steel stoot te veel kankerverwekkende stoffen uit, de gezondheidsschade is groot

Omwonenden van de Tata Steel-fabriek in IJmuiden wijzen al langer naar het bedrijf als bron van gezondheidsklachten, het RIVM onderschrijft dat nu.

De schadelijke stoffen in de IJmond komen zonder twijfel voor een deel bij Tata Steel vandaan. En de hoeveelheid die is aangetroffen op bijvoorbeeld vensterbanken en tuinmeubilair is 'ongewenst', concludeert het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) in nieuw onderzoek. "Dit is iets dat we niet moeten willen in Nederland", zegt onderzoeker Janneke Elberse in een toelichting. Het risico op gezondheidsschade is te groot.

Dat het RIVM ervan uitgaat dat de schadelijke stoffen voor een belangrijk deel bij Tata vandaan komen is opmerkelijk. Omwonenden van de staalfabriek in IJmuiden stellen al langer dat Tata de bron is, maar de provincie Noord-Holland en Tata komen tot op heden niet over de brug met die erkenning. Het leidde in juli tot het plan van bewoners om zelf met drones boven schoorsteenpijpen te gaan meten om het verband tussen de aanwezigheid van kankerverwekkende stoffen en Tata aan het licht te brengen. Deze burgerinitiatieven krijgen veel steun, onder meer van KWF Kankerbestrijding.

Het RIVM doet nog nader onderzoek naar de herkomst van de stoffen die zijn gevonden in de buurt van Tata. Maar Elbers weet al dat 'het profiel van stoffen die afkomstig zijn van schepen of houtstook anders is dan dat van de uitstoot van de staalindustrie'. Daarom gaat zij er vanuit dat een flink deel afkomstig is van Tata. "Deze stoffen zijn zo typerend voor de staalindustrie dat je weet dat een deel bij Tata Steel vandaan komt. Bovendien hebben wij gezien dat dichterbij de fabriek meer schadelijke stoffen werden aangetroffen. We gaan onderzoeken en zouden kunnen wachten met deze conclusie, maar dat is niet fair."

Longkanker, diabetes en hartkwalen

Het onderzoek naar schadelijke stoffen is een gevolg van klachten van inwoners van de IJmond over grafietregens. De provincie Noord-Holland verzocht een paar jaar geleden aan het RIVM en de GGD om een aantal onderzoeken te doen naar onder meer de aanwezigheid van zeer schadelijke kankerverwekkende stoffen.

Uit het eerste deel van het onderzoek, verschenen in april, bleek al dat de luchtkwaliteit in de IJmond slechter is dan elders in Nederland en dat mensen in deze regio vaker last hebben van onder meer oogirritatie, hoofdpijn, duizeligheid, benauwdheid en jeuk. Ook komen longkanker, diabetes en hartkwalen vaker voor de dorpen rond Tata Steel zoals IJmuiden, Velsen, Beverwijk en Wijk aan Zee.

Spelende kinderen

Donderdag werd uit het tweede deel van het onderzoek duidelijk dat er vooral veel pak's (polycyclische aromatische koolwaterstoffen, een verzamelnaam voor kankerverwekkers), ijzer en

lood worden aangetroffen. Soms is er drie keer zoveel lood aanwezig als elders in Nederland, soms dertig keer. Van pak's wordt soms vijf keer de hoeveelheid gevonden dan in andere regio's en soms loopt dit op tot honderdvijftig keer de hoeveelheid. Er zijn rond Tata Steel op 29 locaties buiten en op 14 locaties binnenshuis veegmonsters genomen. Om een vergelijking te kunnen maken is ook verder weg gemeten, namelijk in de dorpen De Rijp (Noord-Holland) en De Zilk (Zuid-Holland) en in Amersfoort.

Voor de meeste metalen die werden aangetroffen in de veegmonsters bestaat geen gezondheidsrisico. Voor pak's ligt dat anders want die gelden als zeer kankerverwekkend. Ook lood is een probleem. "Lood heeft als nadelige eigenschap dat het zich ophoopt in het lichaam. De risico's zijn dus groter", zegt onderzoeker Elberse. Het RIVM keek naar het effect van de stoffen op kinderen tussen één en twaalf jaar. Elberse: "Zij hebben een lager lichaamsgewicht dan volwassenen en dus is het effect groter als zij schadelijke stoffen binnenkrijgen." Bovendien vertonen zij een heel normaal gedrag, bijvoorbeeld in de speeltuin. Zij komen overal aan, spelen op de grond en steken hun hand in de mond.

Kooldioxide-uitstoot

De vraag is nu wat het kabinet en met name de provincie Noord-Holland met de conclusies van het rapport gaat doen. Het onderzoek van het RIVM roept veel vragen op. Hoe kan het dat de uitstoot van een aantal stoffen boven de kritische waarden zit terwijl dat bij de handhaving door de provincie Noord-Holland niet of onvoldoende is geconstateerd? Zijn de vergunningen die de provincie verstrekt op orde?

Volgende week praat de Tweede Kamer over Tata Steel. Daarbij gaat het niet alleen over de gezondheidsrisico's voor de omwonenden en de handhaving van de milieuregels, maar ook over de economische toekomst van het bedrijf. Behalve stoffen die schadelijk zijn voor de gezondheid stoot Tata veel kooldioxide uit en de vraag is of dat anders kan.

GeenStijl

RIVM bewijst: Tata Steel sloopt kinderhersenen

Bron niet eens weggejorist uit het rapport.

De duurbetaalde lobbyisten van Tata Steel zaten blijkbaar te slapen, want er is per ongeluk een rapport uitgekomen over de negatieve gevolgen van die viesheid brakende smeerbeer van een fabriek in IJmuiden waarin Tata Steel zowaar bij naam wordt genoemd. Het staat er echt op pagina 11 (pdf): "De emissies van het Tata Steel-terrein hebben effect op de leefomgeving." Het RIVM concludeert dat in neergedaald stof rondom het terrein van Tata Steel te veel gevaarlijke stoffen zitten die buitenspelende kinderen vervolgens binnenkrijgen via hun handen en mond. "De blootstelling aan de hoeveelheden lood en PAK in neergedaald stof is ongewenst voor de gezondheid van kinderen", zo luidt de conclusie. Langdurige blootstelling kan zelfs het IQ van kinderen tot twaalf jaar negatief beïnvloeden. Duidelijke taal dat zelfs 'naar eer en geweten' niet meer valt goed te praten. Critici zien hun kans en zetten al vraagtekens bij de toekomst van de staalreus in de IJmond. Leuk geprobeerd, maar gezien de werkgelegenheid en economische impact van de industriële gigant zal het rapport waarschijnlijk alleen resulteren in een vermanend vingertje en mogelijk een welgemeend foei. Want als die kinderen nou eens leren dat ze hun handen wassen na het buitenspelen, hoeft de economie hier niet onder te lijden.

Uitstoot Tata Steel ‘moet echt anders’, vindt staatssecretaris Steven van Weyenberg – het RIVM constateerde veel meer schadelijke stoffen in regio IJmond dan elders

Omwonenden van Tata Steel worden aan veel meer schadelijke stoffen blootgesteld dan mensen elders in Nederland, zo blijkt uit onderzoek van het RIVM.

In het stof in Wijk aan Zee werd bijvoorbeeld zo’n 900 keer zo veel vanadium, 160 keer zo veel mangaan en 150 keer zo veel ijzer gemeten als buiten de IJmond.

Belangenorganisaties, oppositie én het demissionaire kabinet pleiten nu voor verandering.

“Dit kan zo niet en moet echt anders”, schrijft staatssecretaris Van Weyenberg in een verklaring.

Uit onderzoek van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) blijkt dat mensen die in de buurt van Tata Steel in IJmuiden wonen aan veel meer schadelijke stoffen worden blootgesteld dan mensen die ergens anders wonen. Dat moet nu echt gaan veranderen, stelt demissionair staatssecretaris Steven van Weyenberg in een eerste reactie.

Voor de provincie Noord-Holland zijn de grenzen nu echt bereikt, het provinciebestuur wil dat de landelijke politiek in actie komt.

Het RIVM vond in stofmonsters in Wijk aan Zee ongeveer 900 keer zo veel vanadium, 160 keer zo veel mangaan en 150 keer zo veel ijzer als buiten de IJmond. Ook de concentratie lood was ongeveer 100 keer hoger dan in bijvoorbeeld Amersfoort. Lood is zeer schadelijk voor de gezondheid, vooral voor kinderen.

Andere stoffen die veel zijn gemeten in de buurt van Tata Steel zijn chroom, magnesium, nikkel, arseen, cadmium, aluminium, calcium, strontium, barium, koper, kobalt en zink.

Van Weyenberg vindt de situatie in de IJmond “zeer zorgelijk”. “Dit kan zo niet en moet echt anders”, schrijft hij in een verklaring. Volgens de staatssecretaris blijkt uit het onderzoek de noodzaak om “scherper aan de wind te varen” wat betreft de uitstoot van Tata Steel.

Omwonenden zijn ontevreden: ‘hier hebben wij niets aan’

Tata Steel zelf zegt te “begrijpen dat er zorgen leven in de omgeving” van de fabriek in IJmuiden. Tata zegt het rapport van het RIVM te bestuderen en reageert daarom nog niet inhoudelijk op de uitkomsten.

In een eerste reactie laat het staalbedrijf wel weten: “We streven ernaar om de impact van de processen op de omgeving te minimaliseren, dat is een continu proces.” Daar steekt Tata naar eigen zeggen honderden miljoenen euro’s in. “De maatregelen die de afgelopen jaren al zijn genomen hebben er inmiddels toe geleid dat de emissies van onder meer stof en geluid in de omgeving flink zijn afgenomen.”

De omwonenden hebben al laten weten niet te spreken te over het onderzoek naar vervuiling in het gebied. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) heeft geen metingen verricht bij de schoorstenen van de staalfabriek, waar de schadelijke stoffen vandaan zouden komen. "Wij hebben niets aan dit onderzoek omdat niet aan de bron is gemeten", zegt Stichting Schapenduinen van ondernemer Jan de Jong. De Jong is een van de belangrijkste lokale tegenstanders van de staalfabriek.

Staatssecretaris Van Weyenberg spreekt "op korte termijn" gesproken met het bedrijf en de provincie Noord-Holland over te nemen maatregelen. Ook wil hij dat de vergunningen voor staalproductie in Nederland "scherper" en strenger worden. Verder zijn er volgens hem strengere regels op Europees niveau nodig.

'Dit moet worden hersteld'

Milieudefensie wil dat Tata Steel het roer radicaal omgooit, of anders de deuren sluit. De organisatie ziet niets in het plan van Tata om koolstofdioxide op te slaan in lege gasvelden onder de Noordzee. "Daarmee wordt de uitstoot van schadelijke stoffen gewoon in stand gehouden".

Ook bij de oppositiepartijen reageert men uiterst kritisch. "Dit is wat je krijgt als de overheid decennia lang wegkijkt en geen goede normen stelt", stelt SP-Kamerlid Renske Leijten naar aanleiding van de berichtgeving.

Joris Thijsen van de PvdA noemt het RIVM-rapport "snoeihard". Hij vindt dat er jarenlang te weinig aandacht is geweest voor de gezondheid voor de omwonenden en hun kinderen.

"Dit moet worden hersteld en het belang van mensen moet boven het belang van een bedrijf staan", zegt ook DENK-Kamerlid Stephan van Baarle. Hij noemt het "onacceptabel" dat Tata de gezondheid van anderen ondergeschikt stelt aan de winst van het bedrijf.

Metro

Omwonenden Tata Steel blootgesteld aan veel schadelijke stoffen: zo zit het

Mensen die in de buurt van Tata Steel in IJmuiden wonen, worden blootgesteld aan veel meer schadelijke stoffen dan mensen die ergens anders in Nederland wonen. Van sommige stoffen krijgen ze zelfs zóveel binnen, dat het schadelijk is voor hun gezondheid. Dit is hoe het zit.

Eén van de aangetroffen schadelijke stoffen is lood. En daarvan krijgen omwonenden zoveel binnen, dat het de zogeheten gezondheidkundige grenswaarde overschrijdt. Dat geldt ook voor zogenoemde polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK), blijkt uit onderzoek van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM).

Omwonenden Tata Steel blootgesteld aan schadelijke stoffen

Om erachter te komen of (en in welke mate) omwonenden worden blootgesteld aan schadelijke stoffen, deed het RIVM onderzoek naar stof. Zo verzamelde het gezondheidsinstituut

neergedwarreld stof op tientallen plekken in Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen, IJmuiden en Heemskerk. Dat gebeurde zowel op straat als bij mensen in huis. Daarna analyseerden onderzoekers de stofdeeltjes in een lab.

Om te kijken wat de samenstelling was in vergelijking met andere plekken in Nederland, bekeken de onderzoekers ook stof uit Amersfoort, De Rijp (bij Alkmaar) en De Zilk (bij Noordwijk). Die plaatsen liggen ver van Tata Steel.

En het verschil was groot: in het stof in Wijk aan Zee troffen de onderzoekers ongeveer 900 keer zoveel vanadium, 160 keer zo veel mangaan en 150 keer zo veel ijzer aan als buiten de IJmond. „Dit geldt vooral voor de locaties die het dichtst bij het terrein van Tata Steel liggen”, aldus het RIVM. Andere stoffen die veel zijn gemeten in de buurt van Tata Steel zijn chroom, magnesium, nikkel, arseen, cadmium, aluminium, calcium, strontium, barium, koper, kobalt en zink.

‘Klein risico, maar nog steeds aanwezig’

En niet alleen het stof buitenshuis is onderzocht. Binnen huizen van omwonenden van Tata Steel is ook stof neergedwarreld, dat de onderzoekers eveneens inspecteerden. Binnenshuis was het niveau schadelijke stoffen iets lager, maar nog steeds hoger dan buiten de IJmond. Zo was de hoeveelheid lood binnenshuis in Wijk aan Zee tot meer dan honderd keer zo hoog als in Amersfoort.

Een stof als lood is heel schadelijk voor de gezondheid, vooral bij kinderen. Bij langdurige blootstelling kunnen mensen schade aan hersenen en zenuwen oplopen. Maar niet alleen lood is schadelijk voor de gezondheid. Ook de andere aangetroffen stoffen kunnen schade aanrichten. Maar het RIVM kan niet zeggen hoeveel mensen een ziekte als kanker zullen krijgen door de vervuiling. „Het is niet zo dat mensen meteen ziek worden als ze iets binnenkrijgen, maar het is een blootstelling die je niet moet willen. Elke blootstelling kan het risico een beetje verhogen. Dat risico is aan de kleine kant, maar het is er wel”, zegt onderzoeksleider Janneke Elberse van het RIVM.

In dit onderzoek ging het meer om de omwonenden, dus heeft het RIVM geen metingen gedaan bij de schoorstenen van Tata Steel zelf. Wel geven de resultaten „een indicatie dat een aanmerkelijk deel van het neergedaalde stof afkomstig is van het terrein van Tata Steel”. Verder onderzoek moet daar meer duidelijkheid over geven. Maar stoffen als ijzer, mangaan, vanadium en chroom „zijn typerend voor de staalindustrie. We hadden kunnen zeggen ‘dat onderzoeken we nog’, maar dat vonden we ook niet fair. We vonden het van belang om deze uitspraak al wel te doen”, zegt Elberse.

Telegraaf

RIVM-rapport: Kinderen die opgroeien bij Tata Steel blootgesteld aan kankerverwekkende stoffen

Door BART VUIJK

Kinderen die opgroeien onder de rook van staalproducent Tata Steel worden blootgesteld aan tot dertig keer méér lood en tot vijftig keer méér kankerverwekkende pak's dan kinderen die niet in de buurt van de staalfabriek opgroeien. Dat kan hun ontwikkeling schaden en ze later in het leven kanker bezorgen.

Dit staat in een nieuw rapport van het RIVM over de gezondheidstoestand in de woonwijken rondom Tata Steel. In de hele gemeente Beverwijk, waar Wijk aan Zee in ligt, piekt longkanker 27 procent

boven het landelijk gemiddelde en ook zijn er veel acute klachten aan de luchtwegen. Dat bleek uit eerder onderzoek.

Een verband met de uitstoot van de fabriek is snel gelegd, maar nog nooit onomstotelijk aangetoond. Voor het eerst schrijft het RIVM nu dat er wel een direct verband is tussen de gevonden zware metalen, mogelijke toekomstige gezondheidsschade en de staalfabriek. „De resultaten van dit depositieonderzoek geven een indicatie dat emissies afkomstig van het terrein van Tata Steel een aanmerkelijke bijdrage leveren aan de depositie in Wijk aan Zee.”

Ontwikkelingsstoornissen

„Voor lood is de geschatte blootstelling via neergedaald stof zodanig dat dit ongewenst is voor de gezondheid. Langdurende (lage) blootstelling aan lood leidt tot neurologische ontwikkelingsstoornissen. Kinderen zijn het meest gevoelig voor deze effecten omdat hun hersenen en zenuwstelsel nog in ontwikkeling zijn”, schrijft het RIVM in het 145 pagina’s dikke rapport over wat er in 420 ‘veegmonsters’ in het dorp is aangetroffen.

Het RIVM begon met bemonsteren na grote ophef in het dorp over ‘grafietregens’ in 2018. Omwonenden geloofden weinig van de bewering van Tata Steel en de GGD dat het zwart-glinsterende spul dat op hun huizen, auto’s, tuinen en speeltoestellen neersloeg, geen kwaad kon. Het RIVM deed uiteindelijk een kort vooronderzoek en kwam er achter dat er te grote hoeveelheden lood, mangaan en vanadium in het stof zaten. Over pak’s werd toen nog niet de noodklok geluid.

Kankergevallen

Dat doet het RIVM nu wel. Niet alleen het loodgehalte, maar ook het aantal kankerverwekkende pak-deeltjes is onverantwoord hoog. Het leidt op termijn tot meer kankergevallen bij de bevolking die hieraan wordt blootgesteld. Het RIVM wijst erop dat hoe dicht men bij de fabriek is, hoe meer giftige stoffen er worden opgeveegd.

‘Tata onbetrouwbaar’

Dorpsraad Wijk aan Zee en gedeputeerde Jeroen Olthof van provincie Noord-Holland reageren geschokt op de bevindingen van het RIVM. Olthof vraagt zich af of de fabriek kan blijven bestaan in bewoond gebied, en vraagt de rijksoverheid om hulp in de vorm van strengere wetten. Dorpsraadvertegenwoordiger Mirjam Gosen: „Het wordt niet beter, zoals Tata had beloofd, maar erger. Tata Steel beweert dat het door hun tegenmaatregelen steeds beter gaat, maar ze zijn onbetrouwbaar. Het loodgehalte is de afgelopen twee jaar niet afgenomen en er zijn vijfmaal zoveel pak’s gevonden.” Tata Steel kent het rapport nog niet, maar belooft verbeteringen en wijst dat er voor ‘honderden miljoenen euro’s’ aan milieu-investeringen in gang zijn gezet.

NHNieuws

Hoogleraar milieuchemie na RIVM-rapport: "Het is twee over twaalf"

Wijk aan Zee moet zich zorgen maken. Dat stelt hoogleraar milieuchemie & toxicologie Jacob de Boer na bestudering van het vanochtend verschenen RIVM-rapport over stofregens in de IJmond. "Als het gaat om de concentraties lood en PAK's (kankerverwekkende stoffen), dan is het niet twee vóór, maar eerder twee over twaalf. Er moet iets gebeuren."

Kinderen in de IJmond krijgen schadelijke hoeveelheden lood en PAK's binnen via de huid en hand-mondcontact met neergedaald stof in de IJmond. Dat valt te lezen in het RIVM-rapport dat vanochtend openbaar werd gemaakt. Het rapport van het RIVM is een vervolg op een voorlopige analyse die werd gepubliceerd in juni 2019. Uit de veegmonsters werd ook toen duidelijk dat er lood, vanadium en chroom in de stofdeeltjes zaten. Dat leidde tot veel onrust in de regio. Ook dit keer waren de reacties niet mals.

Hoogleraar Jacob de Boer is een expert op het gebied van toxicologie en verbonden aan de Universiteit van Amsterdam (UvA). Op verzoek van NH Nieuws bestudeerde hij dit nieuwe rapport.

Waar ligt wat u betreft het zwaartepunt van dit nieuwe RIVM-rapport?

"Dat men duidelijk constateert dat de grenswaarden, vooral in Wijk aan Zee, heel behoorlijk worden overschreden. Dat gaat over de grenswaarde voor de veiligheid van de gezondheid. Maar ook dat er in Wijk aan Zee veel hogere waardes worden gemeten, in vergelijking tot andere meetstations. Het is gewoon zorgelijk te noemen."

"Het is heel vervelend om te moeten zeggen, maar met kinderen is het in Wijk aan Zee echt oppassen"

Jacob de boer, hoogleraar milieuchemie

In de veegmonsters zijn opnieuw zware metalen gevonden. Stel dat we die toch ongewild binnenkrijgen - bij kinderen niet ondenkbaar. Hoe zorgelijk is dat in uw ogen?

"De problemen liggen hier heel duidelijk bij PAK's en bij lood. En met name het lood is een grote zorg. Dat kan namelijk leiden tot neurologische effecten en een lager IQ. Er staat terecht in het rapport dat we daar echt niet meer omheen kunnen. Eigenlijk is het al veel te laat, maar er moeten snel maatregelen komen."

Jacob de Boer over de effecten van lood op ons lichaam:

"Het is heel vervelend om te moeten zeggen, maar met kinderen is het in Wijk aan Zee echt oppassen. Ik heb gehoord dat ze iedere dag de speeltuintjes laten schoonmaken; dan kan het misschien nog. Maar het rapport bevestigt: het is echt zorgelijk te noemen. Beperk daarom het buitenspelen."

Het RIVM heeft de neerslag van het grofstof onderzocht. Maar er worden ook hoge concentraties (ultra)fijnstof gemeten. Wat zou de opeenstapeling hiervan kunnen betekenen?

"Er staat in het rapport dat fijnstof niet is meegenomen. Dus dat moet je er inderdaad nog bij rekenen. Dat geeft ook meteen wel de ernst aan denk ik. Het positieve is: er ligt nu wel een rapport waar je verder mee kan. De overheid zal actie moeten ondernemen."

De meetwaarden in Wijk aan Zee bij het meetstation Reyndersweg zijn verreweg het hoogst. Maar daar wordt volop aan watersport gedaan. Is dat nog wel verstandig te noemen?

"Een lastige... De wind is meestal zuidwest, en je bent op het strand. Dat zou ik toch niet de grootste zorg vinden. Tegelijkertijd denk ik dat je beter op een ander strand kan liggen dan in Wijk aan Zee, want schoon kan je het er niet noemen."

Wat zou u de overheid aanbevelen?

Bewoners willen ook zelf gaan meten bij de bron. Voegt dat eigenlijk nog wel iets toe of weten we het wel?

"Dit rapport laat ook zien dat het erger is dan we dachten. Maar wat we niet weten: de bronnen op het terrein. Waar komt wat vandaan? Er moet duidelijker gemeten worden. En dat kan de overheid doen. Maar het punt is: het is gewoon van de gekken dat het niet gebeurt."

Uw conclusie voor dit moment?

"Een duidelijk rapport. Waarbij ook - en dat is opvallend - de naam van Tata duidelijk wordt genoemd. Dat was in andere rapporten anders en kennelijk gevoelig. Maar onder aan de streep zijn er grote zorgen. Vooral voor Wijk aan Zee. Er moet echt iets gaan gebeuren, want dit kan zo niet."

Reactie Tata Steel bij verschijnen RIVM-rapport

Een woordvoerder van Tata Steel meldt: "We hebben het RIVM-rapport vanochtend ontvangen en gaan het bestuderen. We begrijpen dat er zorgen leven in de omgeving en onderschrijven het belang van onderzoek, zodat er op basis van feiten kan worden gehandeld.

We streven ernaar om de impact van de processen op de omgeving te minimaliseren, dat is een continu proces. We hebben daar ook een uitgebreid maatregelenpakket voor in uitvoering, de Roadmap Plus. We investeren daar honderden miljoenen euro's in.

De maatregelen die de afgelopen jaren al zijn genomen hebben er inmiddels toe geleid dat de emissies van onder meer stof en geluid in de omgeving flink zijn afgenomen. De komende jaren wordt een verdere reductie van emissies gerealiseerd."

NRC

RIVM: concentratie schadelijke stoffen rondom staalfabriek Tata 'ongewenst'

Vervuiling Nieuw onderzoek naar schadelijke stoffen in de omgeving van Tata Steel maakt de positie van de staalfabriek nog precairder.

In de omgeving van de Nederlandse staalfabriek van Tata Steel komen meer potentieel schadelijke stoffen voor dan elders in Nederland. De blootstelling van spelende kinderen aan lood en polycyclische aromatische koolwaterstoffen (pak's) is zo groot dat deze „ongewenst” is voor de gezondheid. Dat blijkt uit onderzoek van het RIVM dat donderdag is gepubliceerd.

Het RIVM heeft in verschillende onderzoeken de leefomgeving bekeken rondom de Noord-Hollandse staalfabriek. In de jongste studie keek het milieu- en gezondheidsinstituut specifiek naar het zichtbare stof – dus niet naar fijnstof – dat neerslaat in de omgeving van Tata Steel.

Het RIVM concludeert dat in Wijk aan Zee, IJmuiden, Beverwijk en Velsen-Noord de concentraties pak's en metalen – waaronder lood, vanadium, ijzer, mangaan en strontium – hoger zijn dan buiten de streek. Met name Wijk aan Zee, vlak naast de staalfabriek, zijn van sommige metalen wel twintig tot honderd keer hogere waardes gemeten. Van de stoffen die het RIVM onderzocht, is bekend dat ze vrijkomen bij het maken van staal.

Het onderzoeksinstituut bekeek ook hoe schadelijk de gemeten concentraties kunnen zijn voor spelende kinderen. Anders dan fijnstof is zichtbaar stof moeilijk in te ademen; het is met name gevaarlijk voor spelende kinderen die bijvoorbeeld vieze handen hebben.

Twee stoffen schadelijk

Het RIVM bekeek dergelijke 'speelscenario's' en concludeert dat van twee stoffen de concentraties schadelijk zijn: lood en pak's. Bij die laatste gaat het om een zeer miniem verhoogd risico op kanker. Voor de hoeveelheden lood zijn de risico's serieuzer, aldus het RIVM: ook lage blootstelling eraan kan leiden tot neurologische ontwikkelingsstoornissen. Dat geldt zeker kinderen, omdat hun zenuwstelsel nog in ontwikkeling is.

De staalfabriek van Tata Steel (circa 8.000 werknemers) ligt al langer onder vuur vanwege de impact op de omgeving. Eerder bleek al uit RIVM-onderzoek dat de concentraties fijnstof in de omgeving van de fabriek relatief hoog zijn en dat omwonenden vaker gezondheidsklachten hebben. Ook komt in de omgeving volgens de GGD vaker longkanker voor. Beide onderzoeken wijzen ook op mogelijke andere oorzaken dan Tata Steel, zoals het hoge percentage rokers in de regio.

De nieuwe studie maakt de positie van Tata Steel, dat 7 procent van de nationale CO2-uitstoot voor z'n rekening neemt, nog precairder. In een eerste reactie toonde de Noord-Hollandse gedeputeerde Jeroen Olthof (gezondheid en milieu, PvdA) zich zeer kritisch op de fabriek. „Kan staalindustrie in de IJmond nog bestaan?“, schreef hij in een verklaring. „Wat mij betreft alleen nog als de nadelige effecten op de gezondheid en de leefomgeving zo snel mogelijk en zoveel mogelijk verminderen.“

Volgens Olthof moet de landelijke politiek ingrijpen. Omdat Tata Steel doorgaans aan wettelijke (Europese) normen voldoet, is het voor de provincie niet gemakkelijk iets te doen.

Demissionair staatssecretaris Steven van Weyenberg (Infrastructuur en Waterstaat, D66) zegt op korte termijn in gesprek te willen gaan met Tata Steel en de provincie. Hij noemt het nieuwste RIVM-rapport over stof in IJmond „zeer zorgelijk“ en vindt dat staal maken niet ten koste van de gezondheid van omwonenden mag gaan. „Dit kan zo niet en moet echt anders. Dit rapport laat de noodzaak zien om scherper aan de wind te varen als het gaat om wat Tata Steel mag uitstoten. Die ruimte biedt dit rapport de provincie ook. De Inspectie Leefomgeving en Transport gaat de provincie daar bij helpen“, schrijft de staatssecretaris in een verklaring.

Tata Steel Nederland zegt donderdag in een reactie het RIVM-rapport „zeer serieus“ te nemen. „We begrijpen dat omwonenden en met name de inwoners van Wijk aan Zee zich naar aanleiding van dit rapport zorgen maken over hun gezondheid en die van hun kinderen en delen deze zorg.“ Het bedrijf „voelt de urgentie voor verbetering“ en stelt hiervoor reeds maatregelen te hebben genomen. „De urgentie is met dit rapport alleen maar groter geworden.“ Tata Steel zegt verder in gesprek te willen gaan met de overheid, provincie en omwonenden. Het bedrijf wees er eerder op dat het 300 miljoen euro investeert in reductie van de overlast, en dat de stofuitstoot daardoor de laatste tijd al is afgenomen.

Met medewerking van Chris Koenis. Het bericht is later aangevuld met reacties van staatssecretaris Van Weyenberg en Tata Steel.

Dagblad van het Noorden

Milieudefensie: Tata Steel moet vergroenen of sluiten

"Ronduit schokkend". Zo noemt Milieudefensie de conclusie dat omwonenden van Tata Steel in IJmuiden worden blootgesteld aan veel schadelijke stoffen. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) bracht die uitkomsten donderdag naar buiten.

"Het is duidelijk dat wat Tata Steel doet funest is voor de gezondheid, het milieu en het klimaat. Voor Tata Steel is het nu radicaal vergroenen of sluiten. De overheid kan echt niet meer wegkijken", stelt Milieudefensie. De organisatie ziet niets in het plan van Tata om koolstofdioxide op te slaan in lege gasvelden onder de Noordzee. Dat plan moet in de ogen van Milieudefensie van tafel. "Daarmee wordt de uitstoot van schadelijke stoffen gewoon in stand gehouden", vindt de organisatie.

NHD

'Het moet niet gezonder, het moet gezond.' Wijk aan Zeese ouders zijn ongerust nu RIVM concludeert dat uitstoot Tata gevolgen heeft voor hun kinderen

Ouders in Wijk aan Zee vinden het heftig om de uitkomst van het rapport te lezen. „Ik maak me vooral zorgen om mijn kinderen”, zegt een vader. „Zij zijn altijd buiten en zitten overal aan.”

Gisteren om 17:30

WIJK AAN ZEE

Het nieuws kwam in Wijk aan Zee niet geheel als een donderslag bij heldere hemel. Maar zwart op wit lezen dat het RIVM concludeert dat de vervuulende stof uitgestoten door Tata Steel 'onwenselijk is voor de gezondheid van kinderen' kwam toch binnen bij inwoners van het dorp. „Het moet niet gezonder, het moet gezond.”

Cynthia van der Waard komt haar twee kinderen ophalen van basisschool De Vrijheit in Wijk aan Zee. Het nieuws over de uitkomsten van het rapport van RIVM maakten haar 'niet geruster'. „Ik snapte natuurlijk wel dat de uitstoot van Tata Steel gevolgen heeft voor de omgeving. Maar als je die gevolgen dan zo zwart op wit benoemd ziet worden...”

Toch ziet ze ook een positieve kant aan het rapport. „Het zal wellicht helpen om de vervuiling sneller aan te pakken.” Ze kwam zelf elf jaar geleden in Wijk aan Zee wonen. „Had ik toen geweten wat ik vanochtend las, dan had ik dat misschien niet gedaan. Aan de andere kant stoor ik me ook wel aan de mensen die bijna verwijtend stellen dat je 'er dan maar niet moet gaan wonen'. Want op zich is Wijk aan Zee een heerlijke plek om te wonen. Het is misschien niet het mooiste dorp, maar wel heel apart.”

Onderling

Op het schoolplein wordt door meerdere ouders onderling gesproken over het nieuws. Toch zijn er ook enkelen die nog van niets weten. „Ik heb nog niets gelezen, dus ik ga ook niet reageren”, zegt een vrouw. Opvallend is ook hoeveel ouders liever niet met naam genoemd willen worden. Eén dame wil eerst wel antwoorden, maar vraagt later of haar reactie alsnog kan worden geschrapt. Een ander is kort is zijn reactie, maar wel anoniem: „Duh... Dit wist iedereen toch al.”

Richard ('liever niet mijn eigen naam') is wat nuchterder. „Toen ik hier kwam wonen, wist ik wie mijn burens waren. En ondernemers hebben ook veel baat bij Tata. Het is heel dubbel. We hebben veel te danken aan de aanwezigheid van dit bedrijf en er zijn er genoeg die er van profiteren. Maar het is heftig om de uitkomst van het rapport te lezen. En zeer verontrustend. Ik maak me vooral zorgen om mijn kinderen. Ik werk vooral binnen, maar zij zijn altijd buiten en zitten overal aan.”

Verderop staat Jeffrey ('liever niet mijn eigen naam') in een kringetje met een dame die liever anoniem wil blijven en een medewerker van Tata Steel, die uiteraard ook zijn naam niet vermeld wil zien. Die laatste haalt drie gedode konijntjes aan die vorig jaar in het dorp werden vermoord. „Dat gebeurde kort nadat de eigenaar van die konijnen zich in sterke bewoordingen over deze situatie had uitgelaten. Ik zeg niet dat het een met het ander te maken heeft, maar het was wel toevallig...” De dame stelt: „We zijn niet tegen Tata. Maar wel tegen de vervuiling.”

Dubbel

Het dorp heeft veel te danken aan Tata, vinden ze allen. De medewerker: „Het is heel dubbel. Hoeveel mensen wonen wel niet in een huis van Tata?” De dame: „Het is niet alleen de schuld van Tata, maar ook van de instanties die gewoon al die tijd alle benodigde vergunningen hebben afgegeven.”

Ze zijn het er over eens dat de Indiase eigenaars van het bedrijf waarschijnlijk lachen om het rapport. „Die hebben een hele andere insteek en andere kaders. Zij zien deze mate van vervuiling mogelijk als nihil, in hun beleving is de lucht hier waarschijnlijk heel gezond. Hier maken ze zich daar niet druk om, hoor.” Jeffrey vat zijn gevoel samen in één zin. „Tata moet niet gezonder worden, maar gewoon gezond.” Er wordt instemmend geknikt. „Misschien is dit rapport wel een stap in de juiste richting om de vervuiling versneld aan te pakken.”

NHD

Wethouders Velsen en Beverwijk: 'De bal ligt nu bij Den Haag en bij Tata Steel'

Gisteren om 19:07

IJMUIDEN

Kabinet en Tweede Kamer moeten ingrijpen bij Tata Steel maar ook het staalbedrijf is aan zet. Dat zeggen de milieuwethouders Sebastian Dinjens en Brigitte van den Berg van Velsen en Beverwijk.

Beiden reageren op de uitkomsten van het RIVM-onderzoek dat de aanwezigheid van giftige stoffen als pak's en lood in de lucht in IJmond als onaanvaardbaar hoog betitelt. Inwoners uit deze regio krijgen veel meer schadelijke stoffen binnen dan mensen elders in het land.

„Als gemeenten in de IJmond doen we alles wat in onze macht ligt. De provincie zet alle zeilen bij. Maar dat betekent niet dat we automatisch een gezonde IJmond krijgen. Dat is de zorg”, zegt GroenLinks-bestuurder Dinjens. „De Tweede Kamer en het kabinet moeten nu echt verantwoordelijkheid nemen. We hebben echt Den Haag nodig.”

Brigitte van den Berg: „Ik doe vandaag een appel op de rijksoverheid om samen met alle belanghebbenden: inwoners, Tata Steel, experts en de verschillende overheden om tafel te gaan om samen de snelste route naar schoon staal te bepalen.”

Twee 'Tata-watchers' in de lokale politiek, het Beverwijkse raadslid Kelly Uiterwijk en haar Velsense collega Peter Stam, willen nog wel verder gaan. „Dit is niet langer acceptabel”, vindt Uiterwijk van de partij Vrij!. „Als er geen snelle verbetering in zit, moeten we mogelijk tot drastische handhaving overgaan.”

Stam, raadslid van LGV in Velsen: „Ze zijn zo langzaam aan de boel hier aan het vergiftigen. Het is onacceptabel dat we die situatie laten voortduren om economische redenen. Ik heb eigenlijk maar één vraag: Wanneer gaan we eindelijk eens echt wat doen?”

Vrijdag verschijnt een uitgebreider interview met de twee raadsleden en beide wethouders.

Rodi.nl

RIVM: 'PAK en metalen in stof rond huis in IJmond, meeste in Wijk aan Zee'

donderdag 2 september 23:20 - 2021

IJMOND - In Beverwijk, Velsen-Noord, IJmuiden en met name Wijk aan Zee zijn er meer PAK (polycyclische aromatische koolwaterstoffen) en metalen gemeten in het stof dat neerdaalt (stofdepositie) dan op achtergrondlocaties buiten de IJmond. Dat blijkt uit het Depositieonderzoek IJmond 2020, dat het RIVM in opdracht van de provincie Noord-Holland en de gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen heeft uitgevoerd.

Het RIVM onderzocht stof dat gedurende meerdere periodes in het najaar van 2020 om en in huizen in de omgeving neerdaalde. De provincie Noord-Holland en de IJmondgemeenten Beverwijk, Velsen en Heemskerk gaven opdracht voor het onderzoek naar aanleiding van veel vragen van omwonenden tijdens de grafietregens van 2019.

Wijk aan Zee hoogste waarden In de directe omgeving van Tata Steel, in Wijk aan Zee, zijn de gemeten verhogingen het grootst. Mensen ademen het onderzochte stof over het algemeen niet in, maar het brengt voor wat betreft PAK en lood wel verhoogde gezondheidsrisico's met zich mee voor mensen die via de huid (met name bij PAK) of hand-mondcontact (bij zowel PAK als lood) het stof binnen krijgen. Dit geldt voor spelende kinderen in de leeftijd van 1-12 jaar omdat die bij het buiten spelen de PAK en metalen binnen kunnen krijgen. De hoeveelheden die in de woningen werden aangetroffen zijn veel lager dan erbuiten en dragen nauwelijks bij aan de totale hoeveelheid waar mensen aan blootstaan.

Ook voor andere metalen dan lood is de depositie verhoogd, maar daarvan zijn geen gezondheidsrisico's door blootstelling via stofdepositie te verwachten, aldus het RIVM. Het RIVM merkt op dat zichtbare stofdepositie op zichzelf ook tot hinder en bezorgdheid leidt, omdat mensen hun leefomgeving als vies en ongezond ervaren.

Herkomst van het stof Hoewel er alleen naar de samenstelling van het stof is gekeken, geven de resultaten van het onderzoek een indicatie dat een aanmerkelijk deel van het neergedaalde stof

afkomstig is van het terrein van Tata Steel. Van PAK en verschillende metalen is bekend dat deze kunnen vrijkomen bij processen en uit materiaalopslagen van de staalindustrie.

Deze PAK en metalen worden vooral aangetroffen op meetlocaties die dicht bij het terrein van Tata Steel liggen. PAK en metalen kunnen ook afkomstig zijn van andere bronnen zoals verkeer, scheepvaart, andere industrie, houtstook en opwaaiend bodemstof. In een volgend deel van het onderzoek van het RIVM wordt nader ingegaan op de herkomst (bronnen) van stoffen in de leefomgeving, zowel in de lucht als in neergedaald stof.

De onderzoeksresultaten van het rapport onderstrepen voor de provincie en de IJmondgemeenten als opdrachtgevers van het onderzoek opnieuw de noodzaak en het belang van een gezondere leefomgeving voor de inwoners van de IJmond.

Gedeputeerde Jeroen Olthof: "Het onderzoek van het RIVM laat aan duidelijkheid niets te wensen over. Het stelt ons niet gerust. Kan staalindustrie in de IJmond nog bestaan? Wat mij betreft alleen nog als de nadelige effecten op de gezondheid en de leefomgeving zo snel mogelijk en zoveel mogelijk verminderen. De grenzen zijn bereikt en er zijn forse keuzes nodig. Wij spannen ons als provincie, gemeenten en omgevingsdiensten maximaal in, met alles wat ons ter beschikking staat. Maar er is meer nodig."

"Vanuit gezondheidskundig oogpunt voldoen de huidige normstelling en regelgeving niet in een gebied zoals de IJmond, met opeenstapeling van stoffen vanuit verschillende bronnen en piekbelasting. Wij lopen tegen de grenzen van onze mogelijkheden aan. Werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond betekent dat wetten, normen en onze instrumenten daarop moeten zijn toegerust. Dat is onvoldoende het geval. En het betekent dat het Rijk bereid moet zijn om aanvullende maatregelen - ook financieel - te treffen, waarbij de volksgezondheid een echt prominente plaats inneemt."

"Wij doen wat we kunnen, maar de landelijke politiek is nu ook aan zet. Ondertussen wil ik samen met het Rijk op korte termijn met Tata Steel om tafel. Wij verwachten van Tata dat ze de noodzakelijke investeringen in de gezonde leefomgeving en verduurzaming met de grootst mogelijke spoed doorzetten."

Provincie, IJmondgemeenten en omgevingsdiensten zetten zich binnen de bevoegdheden maximaal in om de leefomgeving in de IJmond gezonder te maken. Om stofdepositie en de hoeveelheid PAK en metalen daarin te verminderen is het belangrijk emissies zo veel mogelijk te beperken. Dat doen ze onder andere met het Programma Gezonde Leefomgeving en het Programma Tata Steel 2020 – 2050. Met veel meer toezicht en handhaving, aanscherpen van de vergunningen, aandringen op dat Tata Steel investeert in gezondere technieken en lobby in Den Haag en Brussel voor betere kaders, normen en instrumenten.

De IJmondgemeenten stellen tenslotte in het najaar van 2021 hun Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit IJmond vast met een pakket van maatregelen.

Reactie van Tata Steel op het RIVM-rapport:

"Tata Steel neemt het RIVM-rapport uiterst serieus en voelt de urgentie om te komen tot een snelle verbetering van de leefomgeving. Tata Steel neemt het RIVM-rapport zeer serieus. We begrijpen dat omwonenden en met name de inwoners van Wijk aan Zee zich naar aanleiding van dit rapport zorgen maken over hun gezondheid en die van hun kinderen en delen deze zorg."

“Tata Steel voelt de urgentie voor verbetering en heeft daartoe een maatregelenpakket in uitvoering (Roadmap Plus). De urgentie is met dit rapport alleen maar groter geworden. Daarom heeft Tata Steel de rijksoverheid en de provincie gevraagd om nog deze week om tafel te gaan naar aanleiding van het rapport in relatie tot de reeds ingezette en voorgenomen maatregelen. Wij zullen hierover vanzelfsprekend ook met omwonenden in gesprek gaan. Dit rapport onderstreept de noodzaak om te komen tot een gezondere leefomgeving. Wij nemen daarin onze verantwoordelijkheid.”

IJC

‘Den Haag, trek je portemonnee en saneer die cokesfabriek’

Robbert Minkhorst

Vandaag om 06:45

Verontrust waren de raadsleden Kelly Uiterwijk (uit Beverwijk) en Peter Stam (Velsen-Noord) al over de uitstoot van Tata Steel. Het RIVM-rapport over luchtverontreiniging in de IJmond heeft hun zorgen eigenlijk alleen maar vergroot.

Je mag ze allebei ‘Tata-watcher’ noemen. Kelly Uiterwijk van de fractie Vrij! in de gemeente Beverwijk, en Stam uit buurgemeente Velsen. Ze volgen de verrichtingen van de staalfabriek op de voet en zijn daarnaast bovengemiddeld kritisch op hun eigen gemeentebesturen.

Uiterwijk vroeg bijvoorbeeld het spoeddebat aan dat tot het - abrupte - opstappen leidde van wethouder Haydar Erol in Beverwijk. Stam is in Velsen de aanjager van het spervuur aan raadvragen over het gewraakte GGD-rapport over longkanker, waar de naam Tata niet in genoemd mocht worden.

Nuchter

„Als je nuchter nadenkt is dit wat we al jaren weten”, zegt Velsenaar Stam, raadslid voor de LGV. Al kost het hem direct moeite om op dit dossier ‘nuchter te blijven’ - waarvoor hij zich verontschuldigt. „Ze zijn zo langzaam de boel hier aan het vergiftigen. Ze moeten zich allemaal schamen. Het is onacceptabel dat we die situatie laten voortduren om economische redenen. Ik heb eigenlijk maar één vraag: Wanneer gaan we eindelijk eens echt wat doen? Iedereen moet de schijnheiligheid van zich afwerpen en verantwoordelijkheid gaan nemen.”

„Veel wisten we al en dit is het eerste rapportage die wél de connectie met Tata maakt”, valt Uiterwijk in. „Maar het zorgwekkende is dat de uitstoot sinds de grafietregens met een factor vijf is verhoogd.” En dat niet alleen, vervolgt ze: „Dit gaat over de depositie - de neerslag. Niet eens zozeer wat je inademt. Je moet ook aannemen dat we de fijnstof en de ultrafijnstof inademen.”

Dat is zeker waar, erkent Stam. „Sinds de grafietregens zijn we dik twee jaar verder. Het is alleen maar slechter geworden.” Onderzoekers kwamen bij hem in de tuin monsters opnemen. „Ik had me opgegeven. Ik was nieuwsgierig wat eruit ging komen.”

Grens

„Niemand is tegen Tata, maar wij trekken de grens bij gezondheid”, zegt het Beverwijkse raadslid. „Het kan niet zo zijn dat onze kinderen ziek worden omdat ze naast Tata wonen.”

Kinderen die opgroeien onder de rook van staalproducent Tata Steel, zo concludeerde het RIVM, worden blootgesteld aan tot dertig keer méér lood en tot vijftig keer méér kankerverwekkende pak's dan kinderen die niet in de buurt van de staalfabriek opgroeien. Dat kan hun ontwikkeling schaden en ze later in het leven kanker bezorgen. Ze lopen het meeste risico in Wijk aan Zee.

Zowel Uiterwijk als Stam ziet in de cokesfabriek 2 op het complex van de staalfabriek een boosdoener: verouderd en vervuilend. „Als je weet wat de cokesfabriek 2 uitstoot, weet je dus ook waar het vandaan komt”, redeneert Stam. Uiterwijk: „Dat is een van de grote veroorzakers van de luchtvervuiling. Die fabriek moet je of dusdanig renoveren, of sluiten.”

Tata Steel beroept zich op de eigen routekaart, waarin voor honderden miljoenen euro's aan milieu-investeringen zijn aangekondigd. Uiterwijk: „Ik zie daar op korte termijn geen doorbraak in.”

Ze vervolgt: „Als er geen snelle verbetering in zit, moeten we mogelijk tot drastische handhaving overgaan. Gaat Tata dat niet doen, dan riskeer je sluiting.”

Stam: „Het kabinet heeft voor zes miljard aan milieu- en klimaatmaatregelen aangekondigd. Den Haag, trek je portemonnee en saneer die cokesfabriek.”

Toekomst

Gedeputeerde Jeroen Olthof van de provincie Noord-Holland wierp donderdag de vraag op of Tata Steel wel in de IJmond een toekomst heeft. „Dat is een vraag die je kunt stellen”, vindt Stam. „Maar hij kan het nooit waarmaken. Zo'n fabriek is niet 1,2,3 weg.”

Uiterwijk: „Ik zit op de lijn van Tata op de kortst mogelijke termijn zo gezond als mogelijk maken. Het is spierballentaal van de gedeputeerde. Dat schept bepaalde verwachtingen.”

Trouw

IJmuiden is een unieke, maar geen perfecte locatie voor Tata Steel

Staalproducent Tata Steel zit in IJmuiden op een locatie die het bedrijf allerlei voordelen biedt. Maar de omwonenden zitten in de vieze lucht.

Tata Steel ligt op 'een unieke locatie'. De diepzeehaven bij IJmuiden, de aanvoer van windenergie en de mogelijkheid om CO2 op te slaan in oude gasvelden op de Noordzee, bieden Tata Steel een goede uitgangspositie om een duurzame staalproducent te blijven in de Europese Unie. Dat schreven het ministerie van economische zaken en Tata Steel dit jaar in een document over de toekomst.

Voor een groot industrieel complex heeft Tata Steel wel veel burens, namelijk alle inwoners van Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden. Enerzijds zorgt het bedrijf er voor werkgelegenheid – in Nederland heeft het 11.000 werknemers. Anderzijds kampen die omwonenden met de uitstoot van gevaarlijke stoffen, zo meldde het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) donderdag na onderzoek. In Wijk aan Zee werden de hoogste waarden gemeten.

In gesprek met omwonenden

Tata Steel zegt het rapport van het RIVM serieus te nemen. “We begrijpen dat omwonenden en met name de inwoners van Wijk aan Zee zich zorgen maken over hun gezondheid en die van hun

kinderen, en we delen deze zorgen”, zegt een woordvoerder. Het bedrijf wil erover in gesprek met de overheid en met de omwonenden. “Dit rapport onderstreept de noodzaak om te komen tot een gezondere leefomgeving.”

Tata had al maatregelen aangekondigd om de emissie van geur, stof en geluid sterk te verminderen. ‘De geplande maatregelen zullen naar verwachting (...) tussen nu en 2023/2025 tot tastbare resultaten leiden voor de omwonenden’, schrijft directievoorzitter Hans van den Berg van Tata Steel Nederland in een brief aan de Tweede Kamer, vanwege een debat dat daar binnenkort plaatsvindt. Maar voor omwonenden klinkt 2025 mogelijk nog ver weg.

Ook vanwege het klimaat moet Tata aan de bak. Het bedrijf heeft de ambitie om de CO₂-uitstoot in 2030 met minstens 40 procent terug te brengen. Tata Steel wil daarvoor investeren in nieuwe technologie en onderzoekt momenteel de opties. Volgens Van den Berg vergt die transitie ‘hoge investeringen’ en rekent het bedrijf op financiële steun van de overheid.

Strategisch belang

Is het vanwege de risico’s voor de gezondheid van omwonenden en alle noodzakelijke investeringen niet beter als Tata Steel verhuist of misschien zelfs verdwijnt? Niet als het aan het ministerie en aan het bedrijf ligt. “Tata Steel is van strategisch belang voor Nederland, de IJmond-regio en de metropool Amsterdam”, schreven zij in maart. Ze noemen Tata een belangrijke pilaar onder de Nederlandse maakindustrie. Jaarlijks produceert het voormalige Hoogovens 7 miljoen ton staal, bedoeld voor de auto-industrie, de bouw en levensmiddelenverpakkingen. Hoogwaardig staal, geen bulkstaal dat de markt overspoelt.

Dat strategische belang speelde al bij de oprichting van de NV Koninklijke Nederlandsche Hoogovens en Staalfabrieken in 1918. “In die tijd leverden Duitse gieterijen aan de Nederlandse markt. Zo vlak na de Eerste Wereldoorlog wilden we daar minder afhankelijk van zijn”, zegt Rob Meijer van het Hoogovensmuseum in Velsen-Noord.

Waarom IJmuiden? “In andere landen zag je dit soort fabrieken bij een vindplaats van ijzererts. Maar Nederland had die niet”, zegt Meijer. “Er is voor IJmuiden gekozen vanwege de haven en de directe verbinding met de zee. Het was gemakkelijk om producten de oceaan op te krijgen, en om erts uit het buitenland aan te voeren. En Rotterdam was toen al te vol.”

Later, in de jaren zestig en zeventig, is overwogen om gedeeltelijk naar de Maasvlakte bij de Rotterdamse haven te verhuizen. Meijer: “Het grove werk zou daarheen gaan. De verfijning, zoals het walsen, vertinnen en verchromen, zou hier dan blijven. Maar dat is toen niet doorgegaan.”

Beschermen staalindustrie

Enkele jaren terug zette de toenmalige Amerikaanse president Donald Trump staal op de kaart als zaak van nationaal belang. Hij sprak zelfs in termen van staatsveiligheid toen hij de Amerikaanse staalindustrie wilde beschermen door buitenlands staal – ook dat van Tata Steel – duurder te maken met invoerheffingen.

De Europese Commissie noemt de staalindustrie “onmisbaar voor de Europese economie”. Tegelijkertijd is het essentieel dat deze industrie schoner en moderner wordt, vindt Brussel.

Ook wat die verduurzaming betreft is het volgens directievoorzitter Van den Berg belangrijk dat Tata Steel haar toekomst veiligstelt. Voorkom dat de Nederlandse staalproductie wordt vervangen door productie buiten de EU, waar doorgaans minder strenge klimaat- en milieu-eisen gelden, schrijft hij aan de Kamer.

Volkskrant

RIVM: concentratie schadelijke stoffen rond Tata Steel veel hoger dan in 2019

Ondanks alle klachten over de uitstoot van Tata Steel van schadelijke stoffen en ondanks de maatregelen die het bedrijf de afgelopen jaren heeft genomen, is de gezondheidssituatie rond de staalfabriek de afgelopen twee jaar alleen maar slechter geworden. Dit blijkt uit een donderdag verschenen onderzoek van het RIVM.

De concentratie van schadelijke pak's en zware metalen, zoals lood, in onderzocht stof in steden en dorpen rond Tata Steel is veel hoger dan in 2019.

In Wijk aan Zee is daardoor de concentratie pak's en zware metalen het hoogst, twintig tot honderd keer zo hoog als normaal. Het RIVM schrijft dat op bijna alle plekken die zijn onderzocht de concentratie lood hoger is 'dan wat als veilig beschouwd wordt en daarmee onwenselijk hoog'.

Met name jonge kinderen tot 12 jaar lopen een gezondheidsrisico door de hoge concentratie pak's en lood die in het onderzochte stof is aangetroffen, blijkt uit het RIVM-onderzoek.

Het risico van de blootstelling aan de zogeheten Zeer Zorgwekkende Stoffen – langdurende (geringe) blootstelling aan lood leidt tot neurologische ontwikkelingsstoornissen – heeft het RIVM alleen beoordeeld voor 'hand-mondcontact'. Mogelijke 'bijkomende gezondheidsrisico's' voor de inwoners door het inademen van de stoffen heeft het RIVM niet meegenomen in dit rapport.

Greenpeace

REACTIE OP RAPPORT VAN HET RIVM OVER SCHADELIJKE STOFFEN, TATA STEEL EN ERNSTIGE GEZONDHEIDSKLACHTEN.

Greenpeace reageert op het vandaag verschenen rapport van het RIVM over de hoeveelheden schadelijke stoffen die neerdalen in de omgeving van Tata Steel en ernstige gezondheidsklachten veroorzaken.

“Dit is het zoveelste rapport dat laat zien dat omwonenden ziek worden door Tata Steel. Genoeg is een keer genoeg voor deze grote vervuiler! Het 'Tata-monster' moet gestopt worden. Niet volgend jaar, niet volgende week, maar nu. De overheid moet niet langer wegstijven maar werken aan een groen en schoon Tata Steel dat gebruik maakt van groene waterstof. Een bedrijf dat zijn omgeving letterlijk ziek maakt en enorm veel CO2 uitstoot heeft in Nederland geen toekomst meer”, aldus Faiza Oulahsen, hoofd Klimaat en Energie bij Greenpeace Nederland.

'Forse keuzes zijn nodig': Vier vragen over de toekomst van Tata Steel

De vraag wordt nu ook buiten de directe omgeving van de staalfabriek hardop gesteld: is er een toekomst voor Tata Steel in IJmuiden? De afgelopen jaren zijn er verschillende onderzoeken geweest met zorgwekkende conclusies over de impact van de fabriek op de luchtkwaliteit en de volksgezondheid.

"De grenzen zijn bereikt en er zijn forse keuzes nodig", zegt gedeputeerde Jeroen Olthof (PvdA) van de provincie Noord-Holland vandaag, naar aanleiding van het laatste RIVM-onderzoek. "Er moet een duidelijke deadline komen om het op korte termijn schoner te krijgen. Tata kan alleen een plek blijven houden als het daadwerkelijk die stap naar groen en schoon zet."

Daar zijn miljarden voor nodig en het ziet er niet naar uit dat de huidige eigenaar dat gaat betalen. Het Indiase Tata heeft de staalfabriek in de verkoop gezet. Maar sinds het afhaken van het Zweedse staalbedrijf SSAB heeft zich nog geen koper gemeld.

Vier vragen en antwoorden over issues die bepalend zijn voor een eventuele toekomst van Tata Steel in IJmuiden:

Hoe groot is de vervuiling?

In de omgeving van Tata Steel is stank- en geluidsoverlast, worden mensen vaker ziek en komt longkanker vaker voor. Ook is de luchtkwaliteit er slecht en in stof dat op de grond terecht komt zitten teveel lood en kankerverwekkende stoffen, met name in Wijk aan Zee.

Hoe dichterbij het Tata-terrein je komt, hoe hoger de waarden gevaarlijke stoffen worden. Voor sommige van die stoffen zijn de concentraties 20 tot 100 keer zo hoog als op een plek zonder staalfabriek, meldt het RIVM.

In de IJmond, waar Wijk aan Zee, Velsen-Noord, IJmuiden en Beverwijk liggen, zijn ook andere uitstoters, zoals de scheepvaart. Maar niemand kan er nog omheen dat Tata Steel in alle vervuiling een grote rol speelt.

Bovenstaande gaat over milieuoverlast in de omgeving en de gevolgen daarvan. Tata Steel IJmuiden is ook de grootste CO₂-uitstoter in Nederland.

Wat is het economisch belang van Tata Steel?

Het economisch belang van Tata Steel is groot, zeker in de regio. Tata Steel Nederland heeft 11.000 werknemers waarvan er 9.000 in IJmuiden werken. Schattingen over het aantal banen bij bedrijven die als toeleverancier gedeeltelijk of helemaal afhankelijk zijn van het staalbedrijf lopen uiteen.

Volgens vakbond FNV gaat het daarbij om 3.000 bedrijven en 35.000 banen. Deskundigen noemen dit soort schattingen in het FD boterzacht, maar een sluiting of verkleining van Tata Steel zal zeker ook buiten het bedrijf zelf gevoeld worden.

Wat kan er aan de CO₂-uitstoot worden gedaan?

Om de CO₂-uitstoot terug te brengen liggen twee serieuze opties op tafel. Op de lange termijn wil Tata Steel overstappen op een productiemethode met waterstof. Op de korte termijn moet CO₂

opvangen en onder de grond opslaan soelaas bieden. In 2030 wil het bedrijf zo 40 procent minder CO2 uitstoten, om in 2050 klimaatneutraal staal te produceren.

Daar zal wel twee keer miljarden aan overheidssteun voor nodig zijn. Omdat het de vraag is of de Staat ook twee keer wil betalen, wordt momenteel onderzocht of de productiemethode met waterstof naar voren gehaald kan worden. De resultaten van dat onderzoek komen dit najaar, zegt Tata Steel.

Wat gebeurt er al?

Sinds 2019 zet Tata Steel extra in op verlaging van de impact van de activiteiten op de omgeving, schrijft het bedrijf vandaag in een brief aan de Tweede Kamer. Eind vorig jaar is daarbovenop een extra investering van 300 miljoen aangekondigd. De luchtkwaliteit verbetert ook met de jaren, zegt het bedrijf.

Maar omwonenden zeggen dat ze weinig merken van de maatregelen die het staalbedrijf neemt. Ze ervaren dezelfde overlast en wijzen naar verouderde onderdelen van Tata Steel, die met de tijd alleen maar meer verouderen.

Eén van de conclusies van het RIVM vandaag is ook dat het aantal kankerverwekkende stoffen in het stof dat neerdaalt vervijfvoudigd is sinds 2019. De grafietregens zijn na het plaatsen van een overkapping wel gestopt.

Verder verwacht Tata Steel de komende twee jaar de emissie van geur, stof en geluid sterk te verminderen. Daarnaast zegt het bedrijf in 2023 ook de uitstoot van kankerverwekkende stoffen terug te brengen. Uiterlijk in 2025 moeten de geplande maatregelen tot tastbare resultaten voor omwonenden leiden, zegt het bedrijf.

NHNieuws

Vragen tijdens bewonersavond RIVM-rapport: "Gezondheid of werkgelegenheid belangrijker?"

De vragen stroomden vanavond binnen tijdens de bespreking van het RIVM-rapport over de IJmond met bewoners, wethouders, gedeputeerde Jeroen Olthof en het RIVM. Inwoners van de regio stelden niet alleen inhoudelijke vragen, maar uitten ook hun zorgen: "Wanneer is de luchtkwaliteit geen gevaar meer voor mij en mijn kinderen?"

Dat het neergedaalde stof in de IJmond niet goed is voor de gezondheid van kinderen, daar is de RIVM in het vandaag verschenen rapport duidelijk in. Dat het grootste deel van die stof van de staalfabriek Tata Steel komt, benoemen zij voor het eerst ook expliciet.

Over de oplossing zijn bestuurders en politici tijdens de bewonersavond het wel zo'n beetje eens: naast aangescherpte vergunningen en een strenge handhaving, moet er ingezet worden op 'groen staal', wil men toekomst zien in Tata Steel in de IJmond.

Maar inwoners van de regio blijven zich zorgen maken. Om hun kinderen, om hun kleinkinderen, maar ook om de arbeiders in de fabriek: "Als het buiten Tata al zo slecht is, wat betekent het dan voor de mensen die werken op het terrein?" vraagt iemand. Het antwoord van het RIVM was geruststellend bedoeld: "Die stoppen hun vingers niet zo veel in hun mond als kinderen."

Gezondheid of werkgelegenheid

De groeiende kennis over de gezondheidsrisico's in de omgeving van Tata Steel maakt duidelijk dat de fabriek nu niet meer alleen veel IJmonders in levensonderhoud voorziet, maar ook een bedreiging is. De vaak gehoorde vraag klomk dan ook weer vanavond: "Wat is er belangrijker, gezondheid of werkgelegenheid?"

Wethouder Brigitte van den Berg van Beverwijk: "We voelen die spanning allemaal. Veel mensen in onze omgeving verdienen hun boterham bij Tata, maar ademen ook die lucht in. De oplossing is voor allebei hetzelfde: duurzame, gezonde industrie in de IJmond."

Kastje-naar-de-muur

Gemeentes, provincie, het Rijk én Europa moeten volgens de aanwezige bestuurders sámen aan de tekentafel gaan zitten om te zorgen dat mensen gezond in de IJmond kunnen wonen. Eerder vandaag leken provincie en het Rijk juist naar elkaar te wijzen voor scherper toezicht op Tata Steel. "Hoe gaat u dit kastje-muur-verhaal doorbreken?", vraagt iemand.

"De samenwerking is een stuk beter", zegt gedeputeerde Jeroen Olthof. "Ik betreur het dat het gevoel ontstaat dat wij naar elkaar wijzen. Want ik ben het er helemaal mee eens: er is één overheid."

Maar uiteindelijk ligt de verantwoordelijkheid bij Tata Steel om te kiezen voor verduurzaming, zegt Olthof. "Als overheid kunnen we bijdragen, maar zij moeten kijken of ze bereid zijn investeringen te doen voor een schone en groene fabriek."

Utopie

Maar bestaat zo'n schone, groene fabriek eigenlijk wel? Kan industrie duurzaam zijn, of is dat een utopie? Wethouder Van den Berg: "Dat kan zeker. Ik denk dat wij als Nederland de plek kunnen zijn waar dat uitgevonden gaat worden. Maar dan moet je ambitieus zijn. Dan moet Tata zelf aanhaken, maar ook onze universiteiten. Met die partners kunnen we samen schoon staal uitvinden."

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 08:21
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED] Derkje Veurink; [REDACTED]
Onderwerp: UIT-21-72883 - [REDACTED]
Bijlagen: UIT-21-72883 - [REDACTED]

Hoi [REDACTED]

We hebben wat aanvullingen in de bijlage geplaatst.

Ik wil het ook nog delen met onze bestuurders, maar doe dat liever met een nieuwere versie (zonder wijzigingen bijhouden). Heb je er zicht op wanneer we die versie kunnen ontvangen, dan kan ik inschatten wat het handigste is om te doen (liefste stuur ik alle wethouders in 1x voor een laatste check de laatste versie nl).

Er staan ook wat vragen bij, zoals of het handig is het bezoek van de staatssecretaris aan te kondigen op deze wijze (wordt het dan niet te druk wellicht in Wijk aan Zee)?

Verder de algemene opmerking dat er alleen zaken in de tabel komen die helemaal definitief zijn. Maar daar hou je vast al rekening mee.

Tot slot goed om met elkaar een tijdstip te benoemen dat we het (vandaag, of morgen) via de griffiers naar onze raden sturen, dan wel graag nadat onze bestuurders er nog een blik op hebben kunnen werpen.

@ [REDACTED] die deadline provincie van half 12 vandaag ook voor dit stuk?

Groet [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 15 juli 2021 10:44
Aan: Marianne Steijn; Sebastian Dinjens; Frank Dales
CC: Derkje Veurink; [REDACTED]
Onderwerp: Tekstje RIVM onderzoek
Bijlagen: Beantwoording vragen van de raad - GGD onderzoek - PS - def.docx;
 Beantwoording vragen van de raad - GGD onderzoek - D66V - def.docx;
 Beantwoording vragen van de raad - GGD onderzoek - LGV - def.docx

Hallo allen,

Het RIVM vindt het heel belangrijk om het beeld dat in de krant over hun onderzoek is ontstaan te nuanceren. Daarvoor hebben zij onderstaand bericht op hun website gezet, maar ze willen ook dat de journalist actief benaderd wordt. Daarom hebben we toch een berichtje gemaakt dat we met de journalist kunnen delen en op onze website kunnen zetten. Hierin trachten we ook uit te leggen hoe wij het woord 'oorzaken' in onze beantwoording van raadvragen bedoeld hebben. Kunnen jullie je hierin vinden?

Voorstel tekstje

In het Noord-Hollands Dagblad stond op 14 juli een artikel met als titel 'RIVM gaat oorzaken noemen voor hogere kans op longkanker in de IJmond'. In het artikel staat ook 'Vervolgonderzoek moet duidelijk maken hoe het kan dat inwoners van de IJmond gemiddeld 25 procent meer kans hebben om longkanker te krijgen'. Dat zit anders. Het RIVM kijkt in het vervolgonderzoek naar de stoffen die aanwezig zijn in de leefomgeving en wat daarvan het risico is voor de gezondheid. En het RIVM kijkt naar waar die stoffen vandaan komen. Dat is wat anders dan dat RIVM duidelijk kan maken waardoor er meer longkanker is in de IJmond. In de beantwoording van de raadvragen over het GGD onderzoek van 8 juli 2021 staat dit ook zo uitgelegd. Met het 'kijken naar oorzaken' hebben wij bedoeld dat het RIVM onderzoek doet naar de herkomst van de stoffen die een risico kunnen zijn voor de gezondheid. Het RIVM geeft op hun website uitleg over de inhoud van het onderzoek, en reageert op dit krantenartikel:

<https://www.rivm.nl/tata-steel-corus/actueel>.

Link naar het artikel:

https://www.ijmuidercourant.nl/cnt/dmf20210713_57209888?utm_source=google&utm_medium=organic

Tekst RIVM verklaring (zinnen met andere betekenis woord 'oorzaak' gemarkeerd)

14 juli 2021: Verwarring over RIVM-onderzoek naar oorzaken kanker in IJmond

In het Noord-Hollands Dagblad staat vandaag dat het RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu in opdracht van de gemeente onderzoekt waardoor er gemiddeld 25 % meer longkanker voorkomt in de IJmond. Dit klopt niet. Het RIVM heeft géén opdracht gekregen om te onderzoeken wat eventuele oorzaken zijn van kanker in de IJmond.

Wat onderzoekt het RIVM wél?

In 2020 heeft het RIVM opdracht gekregen van de provincie Noord-Holland en de gemeenten Velsen, Heemskerk en Beverwijk om onderzoeken te doen naar

- [Acute gezondheidsklachten](#)
- [De luchtkwaliteit en](#)
- Welke stoffen in de directe leefomgeving van inwoners van de IJmond aanwezig zijn en wat dat betekent voor hun gezondheid.

Dit laatste onderdeel gaat om het (grof) stof, dat zichtbaar is op straat, meubels of vensterbanken. Dit is niet het stof dat mensen inademen. Dit onderzoek geeft geen antwoord op de vraag naar de oorzaken van klachten. We kijken hierbij welke stoffen aanwezig zijn in de leefomgeving, of en hoe vaak mensen in contact kunnen komen met die stoffen en of dit een risico kan hebben voor de gezondheid. Op onze [website](#) is meer informatie te vinden over de opzet van dit onderzoek. Het onderzoek wordt naar verwachting gepubliceerd in september.

Tekst beantwoording raadsvragen PS en LGV (volledige beantwoording in de bijlage)

Vorig jaar rond de zomer ontstonden er vanuit de media voor het eerst vragen over het niet vermelden van Tata Steel in dit GGD rapport. Hierover stelde ook uw raad in juni 2020 raadsvragen. De GGD haalde de naam 'Tata Steel' uit het rapport en verving dit voor 'basismetalaalindustrie'. Het college werd hier toen van op de hoogte gesteld. Naar aanleiding daarvan is uitleg gevraagd aan de GGD. De GGD is vervolgens op de redenen voor deze keuze ingegaan in de aanbiedingsbrief (als bijlage bij deze beantwoording) bij het rapport en in de reactie die de GGD zaterdag 3 juli jl. publiceerde op haar website. Wij vonden de toelichting in de aanbiedingsbrief afdoende. Vooral omdat we toen al opdracht hadden gegeven voor het RIVM gezondheidsonderzoek waar wel naar oorzaken wordt gekeken. Dat was geen onderdeel van het GGD onderzoek.

De gemeente Velsen vindt het van groot belang om verder onderzoek te doen naar de exacte oorzaken van het meer voorkomen van gezondheidsklachten in de IJmond. Op basis daarvan kunnen we de juiste maatregelen inzetten. Daarom gaven we samen met de andere IJmond gemeenten en de provincie opdracht voor het RIVM gezondheidsonderzoek. Het RIVM levert dit gezondheidsonderzoek in drie delen op. Het eerste deel werd in april 2021 gepubliceerd. Zoals we ook hierboven beschreven, bevatte dat onder andere een vergelijking van het aantal gezondheidsklachten in de IJmond, vergeleken met andere gebieden met veel industrie. Rond de zomer levert het RIVM het tweede deel van het gezondheidsonderzoek op dat gaat over depositie (neerslag van stof in de leefomgeving). Dan weten we voor bepaalde stoffen of die buiten- en binnenhuis voorkomen, wat daarvan mogelijke gevolgen zijn en welke maatregelen ingezet kunnen worden. In het najaar van 2021 volgt naar verwachting een vervolg op het onderdeel "Luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen" waarmee door bron- en patroonherkenning wordt getracht verder inzicht te krijgen in de bijdragen van verschillende emissiebronnen aan de concentraties van stoffen in de lucht die mensen kunnen inademen. Met dit derde deel van het onderzoek weten we dus uit welke bronnen de stoffen komen.

Tekst beantwoording raadsvragen D66 (volledige beantwoording in de bijlage)

Daar is het college het mee eens. Wij vinden het van groot belang om verder onderzoek te doen naar de exacte oorzaken van het meer voorkomen van gezondheidsklachten in de IJmond. Op basis daarvan kunnen we de juiste maatregelen inzetten.

Dit onderzoek wordt op dit moment uitgevoerd door het RIVM. Dit is een breed gezondheidsonderzoek waarvan de resultaten in verschillende delen gepubliceerd worden. Het eerste deel was het RIVM-briefrapport ('Tussentijdse resultaten gezondheidsonderzoek IJmond') dat in april 2021 uitkwam. Dit RIVM onderzoek liet bijvoorbeeld zien dat er in de IJmond ook in vergelijking met andere industriële gebieden significant meer gezondheidsklachten zijn.

De volgende delen van het RIVM onderzoek gaan dieper in op de oorzaken van dat verhoogde aantal gezondheidsklachten. Rond de zomer levert het RIVM het tweede deel van het gezondheidsonderzoek op dat gaat over depositie (neerslag van stof in de leefomgeving). Dan weten we voor bepaalde stoffen of die buiten- en binnenhuis voorkomen, wat daarvan mogelijke gevolgen zijn en welke maatregelen ingezet kunnen worden. In het najaar van 2021 volgt naar verwachting een vervolg op het onderdeel "Luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen" waarmee door bron- en patroonherkenning wordt getracht verder inzicht te krijgen in de bijdragen van verschillende emissiebronnen aan de concentraties van stoffen in de lucht die mensen kunnen inademen. Met dit derde deel van het onderzoek weten we dus uit welke bronnen de stoffen komen.

Met vriendelijke groet,

████████████████████

██████████
██████████
██████████

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Beantwoording vragen van de raad

Datum collegevergadering	8-7-2021
Zaaknummer	83976-2021
Naam raadslid	██████████
Fractie	PS
Portefeuillehouder(s)	M. Steijn

Onderwerp: Wijzigingen in het rapport van de GGD over het voorkomen van kanker in Kennemerland

Toelichting bij de vragen:

In de IJmuider Courant en andere media is d.d. 03-07-2021 vermeld dat in het rapport over het voorkomen van kanker in Kennemerland elk verband tussen de staalfabriek Tata Steel en longkanker is geschrapt.

De fractie van Politiek Sociaal heeft naar aanleiding van deze berichten besloten om de volgende vragen aan het college te stellen:

Vraag 1

Heeft het college kennis genomen van de berichtgeving in o.a. de IJmuider Courant d.d. 03-07-2021 waarin wordt vermeld dat in het rapport over het voorkomen van kanker in Kennemerland elk verband tussen de staalfabriek en longkanker is geschrapt?
Zo ja was het college daarvan al eerder op de hoogte gesteld en wat is daarover nu uw oordeel?

Antwoord vraag 1

Ja, het college heeft kennis genomen van deze berichtgeving. Wij begrijpen de onrust die hierover is ontstaan en de vragen die hierover leven. De zorgen van inwoners, de gemeenteraad, en van het college, over de luchtkwaliteit in de IJmond en de effecten daarvan op de gezondheid zijn groot. De afgelopen periode hebben nieuwe onderzoeksresultaten tot aanvullende inzichten geleid. Er werden onder andere nieuwe onderzoeksresultaten bekend in het RIVM-briefrapport ('Tussentijdse resultaten gezondheidsonderzoek IJmond') dat in april 2021 uitkwam. Dit RIVM onderzoek laat bijvoorbeeld zien dat er in de IJmond ook in vergelijking met andere industriële gebieden significant meer gezondheidsklachten zijn.

De zorgen over de luchtkwaliteit en gezondheid onderschrijven wij dus. Dat het beter moet en hiervoor maatregelen nodig zijn is duidelijk. Tegelijkertijd zien wij dat het beeld dat in de media is ontstaan over het doel van het GGD kankerincidentieonderzoek niet juist is. De GGD voerde dit onderzoek uit en stelde het rapport op. Het onderzoek ging over het aantal gevallen van verschillende soorten kanker in de hele regio Kennemerland. Er is niet gekeken naar de oorzaken van deze gevallen.

De GGD gaf in hun rapport en aanbiedingsbrief aan dat het aannemelijk is dat de basismetaalindustrie in de IJmond een rol heeft als risicofactor voor het aantal gevallen van longkanker. In het rapport staat bijvoorbeeld: 'Het is bekend dat de luchtverontreiniging in de woon- en leefomgeving in de IJmond van onder meer fijnstof hoger was dan gemiddeld in Nederland, vooral vanwege de aanwezigheid van de basismetaalindustrie in dit gebied (blz. 41). Daarnaast is bekend dat luchtverontreiniging door fijnstof een risicofactor is voor het ontstaan van longkanker (blz. 41). Het is daarom aannemelijk dat de luchtverontreiniging in het verleden een rol heeft gespeeld bij een deel van de verhoogde incidentie van longkanker in Beverwijk.'

Vorig jaar rond de zomer ontstonden er vanuit de media voor het eerst vragen over het niet vermelden van Tata Steel in dit GGD rapport. Hierover stelde ook uw raad in juni 2020 raadvragen. De GGD haalde de naam 'Tata Steel' uit het rapport en verving dit voor 'basismetaalindustrie'. Het college werd hier toen van op de hoogte gesteld. Naar aanleiding daarvan is uitleg gevraagd aan de GGD. De GGD is vervolgens op de redenen voor deze keuze ingegaan in de aanbiedingsbrief (als bijlage bij deze beantwoording) bij het rapport en in de reactie die de GGD zaterdag 3 juli jl. publiceerde op haar website. Wij vonden de toelichting in de aanbiedingsbrief afdoende. Vooral omdat we toen al opdracht hadden gegeven voor het RIVM gezondheidsonderzoek waar wel naar oorzaken wordt gekeken. Dat was geen onderdeel van het GGD onderzoek.

De gemeente Velsen vindt het van groot belang om verder onderzoek te doen naar de exacte oorzaken van het meer voorkomen van gezondheidsklachten in de IJmond. Op basis daarvan kunnen we de juiste maatregelen inzetten. Daarom gaven we samen met de andere IJmond gemeenten en de provincie opdracht voor het RIVM gezondheidsonderzoek. Het RIVM levert dit gezondheidsonderzoek in drie delen op. Het eerste deel werd in april 2021 gepubliceerd. Zoals we ook hierboven beschreven, bevatte dat onder andere een vergelijking van het aantal gezondheidsklachten in de IJmond, vergeleken met andere gebieden met veel industrie. Rond de zomer levert het RIVM het tweede deel van het gezondheidsonderzoek op dat gaat over depositie (neerslag van stof in de leefomgeving). Dan weten we voor bepaalde stoffen of die buiten- en binnenhuis voorkomen, wat daarvan mogelijke gevolgen zijn en welke maatregelen ingezet kunnen worden. In het najaar van 2021 volgt naar verwachting een vervolg op het onderdeel "Luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen" waarmee door bron- en patroonherkenning wordt getracht verder inzicht te krijgen in de bijdragen van verschillende emissiebronnen aan de concentraties van stoffen in de lucht die mensen kunnen inademen. Met dit derde deel van het onderzoek weten we dus uit welke bronnen de stoffen komen.

Vraag 2

Zijn de aanbevelingen in de aanbiedingsbrief, die gericht zijn op het bestrijden van luchtverontreiniging verwijderd, om te voorkomen dat het rapport voor Tata Steel geen ongewenste commotie zou veroorzaken? Zo ja, wat was daarbij de rol, taak en opvatting van de gemeente Velsen?

Antwoord vraag 2

Nee, wij gaven op verzoek van de GGD opmerkingen en suggesties mee op de aanbiedingsbrief. De aanbiedingsbrief is opgesteld door de GGD. Voor een verklaring over wat hierin wel of juist niet is opgenomen verwijzen wij u daarom naar de GGD. Hierover geven zij uitleg in de aanbiedingsbrief zelf.

Ook kondigde het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Kennemerland op maandag 5 juli aan dat er een onafhankelijk extern onderzoek komt naar het afstemmingsproces binnen de GGD bij de totstandkoming van het rapport 'Incidentie en prevalentie van kanker in de regio'. Het is voor alle

partijen van belang dat hier snel duidelijkheid over komt. De uitkomsten van dit onderzoek wachten wij af voordat wij een oordeel vormen over dit afstemmingsproces.

Wij gaan hieronder verder in op de rol van de gemeente Velsen bij het tot stand komen van de aanbestedingsbrief. De GGD vroeg alle negen gemeenten van de regio Kennemerland te reageren op de aanbestedingsbrief. Gemeente Velsen gaf dus op verzoek opmerkingen en suggesties mee. Het is vervolgens aan de GGD geweest om suggesties al dan niet over te nemen.

Wij gaven aan dat alle aanbevelingen in de concept aanbestedingsbrief aandacht moeten krijgen, en dat een aantal breder waren dan de onderzoeksresultaten en de bevindingen in het rapport. Die aanbevelingen zouden een plek moeten krijgen in bijvoorbeeld het Programma Tata Steel, of het Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit. Die stukken waren we op dat moment samen met de andere IJmond gemeenten, de provincie, de omgevingsdiensten en de GGD aan het opstellen.

Vraag 3

Is er door de gemeente Velsen contact geweest met en druk gezet op de GGD, en wel vanuit de aangesloten gemeenten, om de aanbestedingsbrief waarmee het rapport naar de IJmondgemeenten is verstuurd te wijzigen? Zo ja wat was de aanleiding en de noodzaak daartoe?

Antwoord vraag 3

De GGD vroeg alle negen gemeenten van de regio Kennemerland te reageren op de aanbestedingsbrief. Gemeente Velsen gaf op verzoek opmerkingen en suggesties mee. Er is contact geweest over de aanbestedingsbrief, maar er is op geen enkele wijze druk gezet op de GGD. Het is aan de GGD geweest om suggesties al dan niet over te nemen. Zie verder het antwoord op vraag 2.

Vraag 4

Vindt het college dan dat men alles heeft gedaan om luchtverontreiniging te doen verminderen door de aanbevelingen in de aanbestedingsbrief, die gericht zijn op het bestrijden van luchtverontreiniging, te laten verwijderen? Zo ja, op welke wijze is met deze actie dit te legitimeren?

Antwoord vraag 4

Het college staat achter de aanbevelingen van de GGD op het gebied van gezondheid en luchtkwaliteit. Zoals ook hierboven benoemd, hebben wij op verzoek van de GGD, een aantal opmerkingen en suggesties meegegeven over de aanbestedingsbrief. Een aantal aanbevelingen waren breder dan de onderzoeksresultaten en de bevindingen in het rapport. Wij gaven aan dat die aanbevelingen een plek zouden moeten krijgen in bijvoorbeeld het Programma Tata Steel, of het Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit. Zie hiervoor verder het antwoord op vraag 2. Zie voor de inzet van het college om luchtverontreiniging tegen te gaan verder het antwoord op vraag 5.

Vraag 5

Is het college het eens met de fractie van Politiek Sociaal eens dat met het aanbrengen van wijzigingen in het rapport en de aanbestedingsbrief geen volledig recht is gedaan aan de vastgestelde bevindingen uit het onderzoek? Zo nee, wat is daarbij uw oordeel?

Antwoord vraag 5

Nee, daar is het college het niet mee eens. Het doel van het onderzoek van de GGD was om inzicht te bieden in het aantal gevallen van kanker in de regio Kennemerland. Het was geen onderdeel van het onderzoek om te kijken naar de oorzaken van die gevallen. De GGD voerde het

onderzoek uit en stelde het rapport op. Het was dus ook aan de GGD om suggesties op de aanbiedingsbrief al dan niet over te nemen. De GGD heeft uitleg gegeven over de keuzes die ze hierin maakten in hun aanbiedingsbrief en in de reactie die ze 3 juli jl. op haar website publiceerde.

Zoals we ook hierboven aangeven staat het college achter de aanbevelingen van de GGD als het gaat over de luchtkwaliteit en gezondheid in de IJmond. In de IJmond is plek voor Tata Steel, maar onder de voorwaarde dat de luchtkwaliteit in de IJmond beter moet en ook beter kan. Het is belangrijk dat we hiervoor de juiste maatregelen nemen. Daar zet het college zich voor in. Met de aanbevelingen zijn we inhoudelijk verder gegaan. Volledigheidshalve geven we hieronder aan hoe we dat gedaan hebben.

De aanbevelingen zijn ondertussen verder uitgewerkt in het Programma Tata Steel, de Visie Gezondheid en Luchtkwaliteit en het concept Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit. De GGD was ook betrokken bij het tot stand komen van deze stukken.

Het Programma Tata Steel werd in november 2020 vastgesteld door het college. Met het programma laten de provincie Noord-Holland en de gemeenten Velsen, Heemskerk en Beverwijk zien dat er als gezamenlijke overheden gewerkt wordt aan een gezondere en veilige IJmond. Dit doen wij met ondersteuning van onze uitvoerende diensten: Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, Omgevingsdienst IJmond en de GGD Kennemerland. In het programma staan verschillende concrete maatregelen die aansluiten op de aanbevelingen van de GGD over de luchtkwaliteit en gezondheid in de IJmond. Bijvoorbeeld het intensiveren van de VTH (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) taken. Onderdeel daarvan is het inventariseren van de Zeer Zorgwekkende Stoffen om vervolgens in te kunnen zetten op minimalisatie daarvan.

Daarnaast staat de gezamenlijke visie van de Provincie en de IJmondgemeenten in "Onze visie op een gezondere leefomgeving IJmond". Deze visie stelde het college vast in mei 2021. Om van ambitie tot uitvoering te komen, hebben de IJmondgemeenten het concept Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit ontwikkeld. Deze lag vanaf 12 mei 2021 zes weken ter inzage en wordt daarna ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd. Ook hierin hebben de aanbevelingen van de GGD een plek gekregen. Uitgangspunt is bijvoorbeeld dat gezondheid een prominenter onderdeel wordt van de belangenafweging in ruimtelijk beleid.

Ook richting het Rijk zetten wij verschillende acties uit om de luchtkwaliteit en gezondheid in de IJmond te kunnen verbeteren. Bijvoorbeeld naar aanleiding van het hierboven genoemde onderzoek van het RIVM riepen wij de staatssecretaris op om gezamenlijk te onderzoeken welke regels aangescherpt kunnen worden. Zo ontbreekt voor een aantal Zeer Zorgwekkende Stoffen een normering. Wij moeten hier met het Rijk en de Provincie over in gesprek om te onderzoeken waar normen en regels aangescherpt kunnen worden om zo te zorgen voor een gezondere leefomgeving voor onze inwoners in de IJmond.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Velsen

Beantwoording vragen van de raad

Datum collegevergadering	8-7-2021
Zaaknummer	83994-2021
Naam raadslid	[REDACTED]
Fractie	D66Velsen
Portefeuillehouder(s)	M. Steijn

Onderwerp: Tata Steel en het GGD-rapport

Toelichting bij de vragen:

In het weekend van 3 juli verscheen in het Noord Hollands dagblad het artikel "GGD-directeur laat naam Tata Steel uit longkankerrapport schrappen". Op basis van informatie verkregen uit een WOB-verzoek schetst de krant het beeld dat er binnen de GGD een interne discussie heeft plaatsgevonden over het gebruik van zekere termen, namen van partijen (waaronder Tata steel) en het gebruik van bepaalde cijfers. Als gevolg hiervan zijn er ook meer dan 30 versies geweest van het rapport. Ook de rol van de gemeente Velsen werd in het artikel aangestipt, namelijk over aanbevelingen in de aanbiedingsbrief van de GGD aan de gemeente Velsen. De krant schrijft dat "Aanbevelingen in de brief die zijn gericht op het bestrijden van luchtverontreiniging, moeten eruit, vindt het gemeentebestuur van Velsen. "

D66Velsen heeft hierover de volgende vragen:

Vraag 1

Herkent het college het geschetste beeld van een interne discussie bij de GGD over het wel of niet noemen van Tata Steel in het rapport?

Antwoord vraag 1

Vorig jaar rond de zomer ontstonden er vanuit de media voor het eerst vragen over het niet vermelden van Tata Steel in dit GGD rapport. Hierover stelde ook uw raad in juni 2020 raadvragen. De GGD haalde de naam 'Tata Steel' uit het rapport en verving dit voor 'basismetalaalindustrie'. Het college werd hier toen van op de hoogte gesteld. Naar aanleiding daarvan is uitleg gevraagd aan de GGD. De GGD is vervolgens op de redenen voor deze keuze ingegaan in de aanbiedingsbrief bij het rapport en in de reactie die de GGD zaterdag 3 juli jl. publiceerde op haar website. Wij vonden de toelichting in de aanbiedingsbrief afdoende. Vooral omdat we toen al opdracht hadden gegeven voor het RIVM gezondheidsonderzoek waar wel naar oorzaken wordt gekeken. Dat was geen onderdeel van het GGD onderzoek.

Over het afstemmingsproces binnen de GGD bij de totstandkoming van het rapport 'Incidentie en prevalentie van kanker in de regio' kondigde het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Kennemerland op maandag 5 juli aan dat er een onafhankelijk extern onderzoek komt. Het is voor

alle partijen van belang dat hier snel duidelijkheid over komt. De uitkomsten van dit onderzoek wachten wij af voordat wij een oordeel vormen over dit afstemmingsproces.

Vraag 2

Kan het college aangeven of gemeentebesturen (zo ook die van Velsen) ook tussentijds commentaar hebben geleverd op conceptversies van het rapport en of dit tot aanpassingen heeft geleid?

Antwoord vraag 2

Wij vinden het van belang om hierbij onderscheid te maken tussen de aanbiedingsbrief bij het rapport en het rapport zelf. Bij het antwoord op vraag 6 gaan we verder in op de rol van de gemeente Velsen bij de totstandkoming van de aanbiedingsbrief.

Bij de totstandkoming van het rapport zelf was er een klankbordgroep waarin onder andere ambtenaren van gemeente Velsen deelnamen. In deze klankbordgroep namen ook ambtenaren uit andere gemeenten deel en inwoners uit de IJmond. Die klankbordgroep is in januari 2020 éénmalig bijeengekomen. Daar is een conceptversie van het rapport besproken. In de bijeenkomst van de klankbordgroep in januari 2020 zijn technische vragen over het rapport gesteld en is het rapport op leesbaarheid en begrijpelijkheid voor inwoners bekeken. Na deze bijeenkomst ontving de klankbordgroep eind januari een nieuwe conceptversie van het rapport. De definitieve versie van het rapport ontvingen we half juni 2020 en werd toen besproken in een ambtelijk overleg van de commissie publieke gezondheid en maatschappelijke zorg waarin ambtenaren uit de negen gemeenten uit de regio Kennemerland deelnemen. Wij hebben verder geen tussentijdse versies of concepten van het rapport gezien.

Vraag 3

Heeft de gemeente Velsen zelf, bijvoorbeeld in de reguliere overleggen met de GGD, gesproken over het eventueel benoemen van namen in het GGD-rapport, of op een andere manier de indruk gekregen dat een partij hierover een voorkeur heeft uitgesproken bij de GGD?

Antwoord vraag 3

De aanbiedingsbrief en het rapport zijn opgesteld door de GGD. Zij heeft ervoor gekozen de naam Tata Steel te vervangen voor 'basismetalaalindustrie'. De GGD is op de redenen voor deze keuze ingegaan in de aanbiedingsbrief bij het rapport en in de reactie die de GGD zaterdag 3 juli jl. publiceerde op haar website.

Vraag 4

Is het college het eens met de GGD m.b.t. hun reactie op het artikel, namelijk dat de GGD stelt dat het aanwijzen van oorzaken van het hogere aantal kankergevallen geen onderdeel uitmaakte van de scope van het onderzoek?

Antwoord vraag 4

Ja, daar is het college het mee eens. Het onderzoek ging over het aantal gevallen van verschillende soorten kanker in de hele regio Kennemerland. Er is niet gekeken naar de oorzaken van deze gevallen.

Vraag 5

Indien vraag 4 positief is beantwoord, is het college het met D66Velsen eens dat het van belang is om onderzoek te initiëren naar wat de oorzaken zijn van de hogere cijfers m.b.t kanker in de regio, om zo onze inwoners ook duidelijkheid te kunnen verschaffen?

Antwoord vraag 5

Daar is het college het mee eens. Wij vinden het van groot belang om verder onderzoek te doen naar de exacte oorzaken van het meer voorkomen van gezondheidsklachten in de IJmond . Op basis daarvan kunnen we de juiste maatregelen inzetten.

Dit onderzoek wordt op dit moment uitgevoerd door het RIVM. Dit is een breed gezondheidsonderzoek waarvan de resultaten in verschillende delen gepubliceerd worden. Het eerste deel was het RIVM-briefrapport ('Tussentijdse resultaten gezondheidsonderzoek IJmond') dat in april 2021 uitkwam. Dit RIVM onderzoek liet bijvoorbeeld zien dat er in de IJmond ook in vergelijking met andere industriële gebieden significant meer gezondheidsklachten zijn.

De volgende delen van het RIVM onderzoek gaan dieper in op de oorzaken van dat verhoogde aantal gezondheidsklachten. Rond de zomer levert het RIVM het tweede deel van het gezondheidsonderzoek op dat gaat over depositie (neerslag van stof in de leefomgeving). Dan weten we voor bepaalde stoffen of die buiten- en binnenhuis voorkomen, wat daarvan mogelijke gevolgen zijn en welke maatregelen ingezet kunnen worden. In het najaar van 2021 volgt naar verwachting een vervolg op het onderdeel "Luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen" waarmee door bron- en patroonherkenning wordt getracht verder inzicht te krijgen in de bijdragen van verschillende emissiebronnen aan de concentraties van stoffen in de lucht die mensen kunnen inademen. Met dit derde deel van het onderzoek weten we dus uit welke bronnen de stoffen komen.

Vraag 6

Het artikel stelt ook dat op verzoek van Gemeente Velsen aanbevelingen uit de aanbestedingsbrief van de GGD zijn verwijderd.

Kan het college aangeven of dit beeld klopt?

Antwoord vraag 6

De aanbestedingsbrief is opgesteld door de GGD. Voor een verklaring over wat hierin wel of juist niet is opgenomen verwijzen wij u daarom naar de GGD. Hierover geven zij uitleg in de aanbestedingsbrief zelf.

Wij gaan hieronder verder in op de rol van de gemeente Velsen bij het tot stand komen van de aanbestedingsbrief. De GGD vroeg alle negen gemeenten van de regio Kennemerland te reageren op de aanbestedingsbrief. Gemeente Velsen gaf dus op verzoek opmerkingen en suggesties mee. Het is vervolgens aan de GGD geweest om suggesties al dan niet over te nemen.

Wij gaven aan dat alle aanbevelingen in de concept aanbestedingsbrief aandacht moeten krijgen, en dat een aantal breder waren dan de onderzoeksresultaten en de bevindingen in het rapport. Die aanbevelingen zouden een plek moeten krijgen in bijvoorbeeld het Programma Tata Steel, of het Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit. Die stukken waren we op dat moment samen met de andere IJmond gemeenten, de provincie, de omgevingsdiensten en de GGD aan het opstellen.

Ondertussen zijn de aanbevelingen ook in deze stukken terecht gekomen. Het Programma Tata Steel werd in november 2020 vastgesteld door het college. Met het programma laten de provincie Noord-Holland en de gemeenten Velsen, Heemskerk en Beverwijk zien dat er als gezamenlijke overheden gewerkt wordt aan een gezondere en veilige IJmond. Dit doen wij met ondersteuning van onze uitvoerende diensten: Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, Omgevingsdienst IJmond en de GGD Kennemerland. In het programma staan verschillende concrete maatregelen

die aansluiten op de aanbevelingen van de GGD over de luchtkwaliteit en gezondheid in de IJmond. Bijvoorbeeld het intensiveren van de VTH (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) taken. Onderdeel daarvan is het inventariseren van de Zeer Zorgwekkende Stoffen om vervolgens in te kunnen zetten op minimalisatie daarvan.

Daarnaast staat de gezamenlijke visie van de Provincie en de IJmondgemeenten in "Onze visie op een gezondere leefomgeving IJmond". Deze visie stelde het college vast in mei 2021. Om van ambitie tot uitvoering te komen, hebben de IJmondgemeenten het concept Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit ontwikkeld. Deze lag vanaf 12 mei 2021 zes weken ter inzage en wordt daarna ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd. Ook hierin hebben de aanbevelingen van de GGD een plek gekregen. Uitgangspunt is bijvoorbeeld dat gezondheid een prominenter onderdeel wordt van de belangenafweging in ruimtelijk beleid.

Ook richting het Rijk zetten wij verschillende acties uit om de luchtkwaliteit en gezondheid in de IJmond te kunnen verbeteren. Bijvoorbeeld naar aanleiding van het hierboven genoemde onderzoek van het RIVM riepen wij de staatssecretaris op om gezamenlijk te onderzoeken welke regels aangescherpt kunnen worden. Zo ontbreekt voor een aantal Zeer Zorgwekkende Stoffen een normering. Wij moeten hier met het Rijk en de Provincie over in gesprek om te onderzoeken waar normen en regels aangescherpt kunnen worden om zo te zorgen voor een gezondere leefomgeving voor onze inwoners in de IJmond.

Vraag 7

Indien ja, kan het college aangeven om welke exacte aanbevelingen dit ging en wat de overwegingen waren om deze te laten schrappen?

Antwoord vraag 7

Het college staat achter de aanbevelingen van de GGD over de gezondheid en luchtkwaliteit in de IJmond. Wij gaven bij onze suggesties op de aanbiedingsbrief aan dat al deze aanbevelingen aandacht moeten krijgen, en dat een aantal breder waren dan de onderzoeksresultaten en de bevindingen in het rapport. Zie verder het antwoord op vraag 6.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Velsen

Beantwoording vragen van de raad

Datum collegevergadering	8-7-2021
Zaaknummer	84006-2021
Naam raadslid	██████████
Fractie	LGV
Portefeuillehouder(s)	M. Steijn

Onderwerp: GGD rapport “Incidentie en prevalentie van kanker in de regio Kennemerland 2004 – 2018

Toelichting bij de vragen:

Met verbijstering heeft de fractie van LGV kennisgenomen van de manipulatie in bovengenoemd GGD rapport. Berichtgeving over deze manipulaties was onder andere te lezen in het Noordhollands Dagblad op 03/07/2021 en diezelfde avond werd er ook aandacht aan besteed in het NOS programma Nieuwsuur.

LGV (levendig en Gezond Velsen) strijdt al lange tijd voor verbetering van de luchtkwaliteit en daarmee ook voor de gezondheid van onze inwoners.

Eén zaak die ons bijzonder trof is de bemoeienis van ook de gemeente Velsen, dit in ieder geval met de aanbestedingsbrief. Het citaat “Aanbevelingen in de brief die zijn gericht op het bestrijden van luchtverontreiniging, moeten eruit, vindt het gemeentebestuur van Velsen” baart ons grote zorgen en LGV heeft daarom de volgende vragen.

Vraag 1

Op welk bestuurlijk niveau is beslist over de aanpassingen in de aanbestedingsbrief van de GGD?

Antwoord vraag 1

Wij begrijpen dat u vragen en zorgen heeft over de totstandkoming van het GGD rapport en de berichtgeving hierover. De zorgen van inwoners, de gemeenteraad, en van het college, over de luchtkwaliteit in de IJmond en de effecten daarvan op de gezondheid zijn groot.

De aanbestedingsbrief is opgesteld door de GGD. Voor een verklaring over wat hierin wel of juist niet is opgenomen verwijzen wij u daarom naar de GGD. Hierover geven zij uitleg in de aanbestedingsbrief zelf.

Wij gaan hieronder verder in op de rol van de gemeente Velsen bij het tot stand komen van de aanbestedingsbrief. De GGD vroeg alle negen gemeenten van de regio Kennemerland te reageren op de aanbestedingsbrief. Gemeente Velsen gaf dus op verzoek opmerkingen en suggesties mee. Het is vervolgens aan de GGD geweest om suggesties al dan niet over te nemen.

Wij gaven aan dat alle aanbevelingen in de concept aanbiedingsbrief aandacht moeten krijgen, en dat een aantal breder waren dan de onderzoeksresultaten en de bevindingen in het rapport. Die aanbevelingen zouden een plek moeten krijgen in bijvoorbeeld het Programma Tata Steel, of het Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit. Die stukken waren we op dat moment samen met de andere IJmond gemeenten, de provincie, de omgevingsdiensten en de GGD aan het opstellen.

Vraag 2

“Aanbevelingen in de brief die zijn gericht op het bestrijden van luchtverontreiniging, moeten eruit, vindt het gemeentebestuur van Velsen”.

- A. Waarom vond/vindt het gemeentebestuur dat die aanbevelingen eruit moesten?
- B. Zijn die aanbevelingen er inderdaad uitgehaald?
- C. Wat was de oorspronkelijke tekst van de aanbiedingsbrief en wat is het uiteindelijk na de “inmenging” geworden?
- D. Zijn er buiten Velsen meer gemeenten die zich met het rapport/aanbiedingsbrief hebben bemoeid?

Antwoord vraag 2

Het college staat achter de aanbevelingen van de GGD op het gebied van gezondheid en luchtkwaliteit. Een aantal aanbevelingen waren breder dan de onderzoeksresultaten en de bevindingen in het rapport. Wij gaven aan dat die aanbevelingen een plek zouden moeten krijgen in bijvoorbeeld het Programma Tata Steel, of het Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit. De aanbevelingen zijn uiteindelijk door de GGD samengevoegd, waardoor de aandacht voor de hele breedte van het rapport evenrediger is. Het is aan de GGD om een concept versie van hun aanbiedingsbrief al dan niet openbaar te maken. De volledige tekst van de definitieve aanbiedingsbrief sturen we mee in de bijlage.

De GGD heeft aan alle gemeenten in Kennemerland gevraagd om suggesties en opmerkingen te geven over de aanbiedingsbrief. Of dit ook door andere gemeenten gedaan is, is ons niet bekend.

Vraag 3

Het gemeentebestuur van Velsen is betrokken geweest bij inhoud van de aanbiedingsbrief. Is er, op welke wijze dan ook betrokkenheid geweest bij één of meerdere van de 31 concepten van het rapport?

Antwoord vraag 3

Wij hebben over de aanbiedingsbrief op verzoek van de GGD suggesties en opmerkingen meegegeven. Zie hiervoor verder het antwoord op vraag 1 en 2.

Het onderzoek is uitgevoerd door de GGD en het rapport is door de GGD opgesteld. Er was een klankbordgroep waarin onder andere ambtenaren van gemeente Velsen deelnamen. In deze klankbordgroep namen ook ambtenaren uit andere gemeenten deel en inwoners uit de IJmond. Die klankbordgroep is in januari 2020 éénmalig bijeengekomen. Daar is een conceptversie van het rapport besproken. In de bijeenkomst van de klankbordgroep in januari 2020 zijn technische vragen over het rapport gesteld en is het rapport op leesbaarheid en begrijpelijkheid voor inwoners bekeken. Na deze bijeenkomst ontving de klankbordgroep eind januari een nieuwe conceptversie van het rapport. De definitieve versie van het rapport ontvingen we half juni 2020 en werd toen besproken in een ambtelijk overleg van de commissie publieke gezondheid en maatschappelijke zorg waarin ambtenaren uit de negen gemeenten uit de regio Kennemerland deelnemen. Wij hebben verder geen tussentijdse versies of concepten van het rapport gezien.

Vorig jaar rond de zomer ontstonden er vanuit de media voor het eerst vragen over het niet vermelden van Tata Steel in dit GGD rapport. Hierover stelde ook uw raad in juni 2020 raadvragen. De GGD haalde de naam 'Tata Steel' uit het rapport en verving dit voor 'basismetaalindustrie'. Het college werd hier toen van op de hoogte gesteld. Naar aanleiding daarvan is uitleg gevraagd aan de GGD. De GGD is vervolgens op de redenen voor deze keuze ingegaan in de aanbiedingsbrief (als bijlage bij deze beantwoording) bij het rapport en in de reactie die de GGD zaterdag 3 juli jl. publiceerde op haar website. Wij vonden de toelichting in de aanbiedingsbrief afdoende. Vooral omdat we toen al opdracht hadden gegeven voor het RIVM gezondheidsonderzoek waar wel naar oorzaken wordt gekeken. Dat was geen onderdeel van het GGD onderzoek.

De gemeente Velsen vindt het van groot belang om verder onderzoek te doen naar de exacte oorzaken van het meer voorkomen van gezondheidsklachten in de IJmond. Op basis daarvan kunnen we de juiste maatregelen inzetten. Daarom gaven we samen met de andere IJmond gemeenten en de provincie opdracht voor het RIVM gezondheidsonderzoek. Het RIVM levert dit gezondheidsonderzoek in drie delen op. Het eerste deel werd in april 2021 gepubliceerd. Zoals we ook hierboven beschreven, bevatte dat onder andere een vergelijking van het aantal gezondheidsklachten in de IJmond, vergeleken met andere gebieden met veel industrie. Rond de zomer levert het RIVM het tweede deel van het gezondheidsonderzoek op dat gaat over depositie (neerslag van stof in de leefomgeving). Dan weten we voor bepaalde stoffen of die buiten- en binnenhuis voorkomen, wat daarvan mogelijke gevolgen zijn en welke maatregelen ingezet kunnen worden. In het najaar van 2021 volgt naar verwachting een vervolg op het onderdeel "Luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen" waarmee door bron- en patroonherkenning wordt getracht verder inzicht te krijgen in de bijdragen van verschillende emissiebronnen aan de concentraties van stoffen in de lucht die mensen kunnen inademen. Met dit derde deel van het onderzoek weten we dus uit welke bronnen de stoffen komen.

Vraag 4

Ondanks dat de GGD in opdracht werkt van en gefinancierd wordt door de gemeenten moeten ze kunnen werken als een onafhankelijke organisatie, zonder tussenkomst van opdrachtgever en/of financier.

Hoe staat het gemeentebestuur hierin en waarom?

Antwoord vraag 4

De onafhankelijke rol van de GGD is voor ons college een groot goed. Het is belangrijk voor onze inwoners dat gezondheidsonderzoeken vanuit de GGD betrouwbaar zijn. We onderschrijven daarmee dat het van belang is dat ze als onafhankelijke organisatie werken. Alleen dan kunnen we als gemeenten de juiste besluiten en maatregelen nemen om de gezondheid zo goed mogelijk te waarborgen.

Ondertussen kondigde het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Kennemerland op maandag 5 juli aan dat er een onafhankelijk extern onderzoek komt naar het afstemmingsproces binnen de GGD bij de totstandkoming van het rapport 'Incidentie en prevalentie van kanker in de regio'. Het is voor alle partijen van belang dat hier snel duidelijkheid over komt. De uitkomsten van dit onderzoek wachten wij af voordat wij een oordeel vormen over dit afstemmingsproces.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Velsen

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 1 september 2021 11:31
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Tekst socials aankondiging webinar
Bijlagen: Tekst socials webinar 2 september.docx

Urgentie: Hoog

Hoi,

Even naar jullie drie bijgaand tekstje voor socials over aankondiging webinar.

Hebben jullie nog aanvullingen? Klopt inhoudelijke info?

Hoor het graag, dan kan ik bericht op socials plaatsen en tekst delen met Provincie, Heemskerk en Beverwijk zodat zij het ook kunnen gebruiken.

Hartelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Uitnodiging webinar

Donderdag 2 september wordt het tweede deel van het gezondheidsonderzoek in de IJmond gepubliceerd. Dit is het Depositieonderzoek IJmond 2020. Het RIVM heeft onderzocht welke stoffen aanwezig zijn in stof dat zowel binnen- als buitenshuis is neergedaald en welke mogelijke gezondheidsrisico's dit oplevert. Provincie Noord-Holland en de gemeenten Velsen, Beverwijk en Heemskerk organiseren op donderdag 2 september een webinar voor inwoners en andere geïnteresseerden. Het RIVM licht hier de resultaten toe en er is gelegenheid om vragen te stellen. U kunt donderdag 2 september vanaf 19:30 uur het webinar volgen via deze link:

https://www.crowdcast.io/e/Webinar_RIVM-rapport

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 28 september 2021 17:58
Aan: [REDACTED] Derkje Veurink; [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Onderwerp: Tata overleg morgenochtend 10.30 uur

Goedemiddag

Hierbij op de valreep alvast een voorzet voor de onderwerpen waar we het morgen over kunnen hebben/ bij kunnen praten.

- Extra hoofdstuk in programma Gezondheid en Luchtkwaliteit over tata steel [REDACTED]
- Afspraken stuurgroep Tata steel (prov en rijk)
- Stvz acties nav deel 2 RIVM (de evaluatie moet ik nog plannen)
- rondvraag

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 8 oktober 2021 08:04
Aan: Sebastian Dinjens; Ozutok, Nevin; 'a.schoorl@heemskerk.nl'
CC: Derkje Veurink; [REDACTED]
Onderwerp: stand van zaken overzicht actielijnen en moties Tata Steel
Bijlagen: Overzicht actielijnen en moties Tata Steel.xlsx

Beste wethouders,

Hierbij ook voor jullie alvast de bijlage ter informatie. De bijlage is nog een concept, verbeteringen en aanvullingen worden nog doorgevoerd. Deze informatie komt van de werkgroep Tata Steel waar we als IJmondgemeenten samen met Provincie en Rijk (EZK, I&W) in zitten. [REDACTED] en ikzelf vertegenwoordigen daarin de IJmond in de werkgroep en Derkje Veurink vertegenwoordigd de IJmond in de stuurgroep Tata Steel.

Ik begrijp dat er behoefte is (in ieder geval in Beverwijk) om de raden te informeren over o.a. de moties ed. Dat is gisteren ook bij de Raad in Velsen zo uitgesproken (houdt ons pro-actief op de hoogte).

Voorstel is er voor te zorgen dat er op 26 oktober een actueel overzicht van de stand van zaken bij de drie colleges ligt met collegebrevens/ berichten voor de raden. Dit i.v.m. de herfstvakantie die er tussen zit, dan is er geen college. Dan is het ook nog steeds voor de uitkomst van het RIVM rapport (wat volgens de laatste planning begin november met ons gedeeld zal worden, dan hebben we meestal nog 2 weken voor toelichting en voorbereiden communicatie). Beverwijk werkt al aan zo'n overzicht en zorgt voor het eerste concept.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 24 september 2021 16:54
Aan: Marianne Steijn
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Spreektekst, Q&A en tijdlijn
Bijlagen: 20210913 Tijdlijn totstandkoming en publicatie KIO .docx; QA totstandkoming KIO.docx

Hoi Marianne, zoals afgesproken stuur ik je vast de Q&A, tijdlijn en spreektekst voor de sessie over het KIO. 30 september kan je ons aangeven wat je ervan vindt en wat je nog toegevoegd wilt zien. 4 oktober kunnen we samen even oefenen met vragen en antwoorden.

Groet en fijn weekend!
Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 2 september 2021 12:30
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: SPOED: persvragen Vragen Sebastian

Urgentie: Hoog

Hoi [REDACTED]

Onderstaande vragen komen net binnen van IJC en gaat Sebastian vanmiddag beantwoorden.
Kunnen jullie meedenken over antwoorden?
Met name de geel gearceerde vragen.

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 2 september 2021 12:24
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Vragen Sebastian

Hoe erg was dit schrikken?

In hoeverre duwt dit RIVM-onderzoek de IJmond (verder) in een spagaat?

Geeft dit onderzoek de antwoorden en verklaringen die niet in het GGD-rapport stonden?

Jullie trekken in de IJmond nu samen verder op, zelfs met de provincie. Is dat echt noodzakelijk om voldoende een vuist te kunnen maken?

In een hartekreet aan de Kamer en aan de staatssecretaris zeggen jullie dat het Rijk nú actie moet ondernemen. Maar hoe? Hoe gaan jullie ervoor zorgen dat het ook gebeurt?

Wat vind je van de regiegedachte uit de analyse van Peter Heskens?

Gedeputeerde Olthof vraagt zich af of er nog wel plek voor Tata is in de IJmond. Wat vind je van die gedachte? (https://www.noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20210902_52200044)

En wat zou dat betekenen voor het initiatief Havenstad IJpoort?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

IJmuider Courant

 Noordhollands Dagblad

IJmuider Courant en Noordhollands Dagblad zijn uitgaven van

 MEDIAHUIS

Mediahuis Regionaal B.V.
Basisweg 30, 1043 AP AMSTERDAM
Postbus 2603, 1000 CP AMSTERDAM
KvK 37014187 BTW NL 0010,44.102 B 01

The information contained in this e-mail, including possible attachments, is confidential and is solely for the use of the intended recipient(s). Should you have received this e-mail unintentionally you are then requested to inform the sender and to destroy the message. It is prohibited to use or disclose the information this message contains in whatsoever way.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 14:15
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RIVM

Urgentie: Hoog

Hoi [REDACTED]

Ben af en aan met [REDACTED] aan de telefoon (worden allebei tussendoor gebeld dus nu even snel tijd voor mailtje met aantal punten tot nu toe):

- Ik krijg vandaag of morgenochtend de procesbrief die [REDACTED] aan het opstellen is over proces en webinar. Zij had wel begrepen dat elke gemeente eigen brief verstuurt, klopt dat?
- Beverwijk stuurt raad eigen brief (let op: collegebericht heet bij Beverwijk brief en ik merk dat dit nu al verwarring oplevert omdat er zoveel verschillende soorten brieven in de maak zijn). Met deze eigen brief aan raad bedoelt Beverwijk dus collegebericht (wat wij ook aan het maken zijn). [REDACTED] heb jij collegebericht Beverwijk zodat we die wel even naast elkaar kunnen leggen en kunnen nakijken op 1 lijn?
- In de procesbrief had [REDACTED] al definitief staan dat rapport op 2 september openbaar wordt. [REDACTED] heeft dat aangepast in 'voornemen tot publicatie'. Vraag van [REDACTED] en mij is waarom nu dat voorbehoud er nog op moet zitten. Rapport is immers klaar, dus waar hangt het dan nog van af? Weten jullie dat?
- [REDACTED] heeft ook idee dat elke gemeente eigen procesbrief naar raad stuurt; klopt dat met jullie idee?

Hartelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: woensdag 1 september 2021 11:52
Aan: Sebastian Dinjens; Marianne Steijn; Derkje Veurink; [Redacted]
Onderwerp: RIVM rapport pers onder embargo ontwikkelingen
Urgentie: Hoog

Allen,

Net krijg ik van [Redacted] volgende door:

Vandaag informeert het RIVM onder embargo tot morgen 10 uur de media over rapport (via Teams).
Afgesproken was dat dit alleen de IJmuider Courant, NH Nieuws en de NOS zouden zijn.

[Redacted] heeft met mediakennissen gedeeld dat dit plaatsvindt (tegen afspraak in). O.a. met de Telegraaf, Volkskrant en Zembla.

Na overleg is besloten hen ook bij het mediaoverleg vanmiddag te betrekken, onder voorwaarde van embargo tot morgen 10 uur.

[Redacted]

Jeroen Olthof is geïnformeerd. Hierbij jullie ook.

Hartelijke groet,

[Redacted]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 28 juni 2021 11:52
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: wij staan pas als derde punt op de agenda.

Hoi [REDACTED]

Het memo (collegebericht) is besproken met Hayder. Punt van Sebastian is meegenomen in de bespreking. Hayder kon zich erin vinden.

Het daadwerkelijk benoemen van concrete punten wat al gedaan is, is vanuit de Voortgangsrapportage Tata Steel niet heel makkelijk. Dat komt vanwege het feit dat het met name nog op procesbeschrijving zit. [REDACTED] ik hebben wel een punt gevonden dat recht doet aan de opmerking van Sebastian.

[REDACTED] mailt ons zodadelijk het memo. Het collegebericht staat geagendeerd voor het college volgende week dinsdag?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

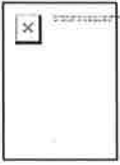

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 28 juni 2021 10:32
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: wij staan pas als derde punt op de agenda.

Ja, is prima hoor, ik ook, is wel zo handig

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Van: [Redacted]

Verzonden: maandag 28 juni 2021 10:31

Aan: [Redacted]

Onderwerp: RE: wij staan pas als derde punt op de agenda.

Ik zit al in de call 😊

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Van: [Redacted]

Verzonden: maandag 28 juni 2021 10:31

Aan: [Redacted]

Onderwerp: wij staan pas als derde punt op de agenda.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 30 augustus 2021 20:49
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: webinar vrijdagavond

Hi,

Ik zou denken dat de tijd dan aangepast kan worden in het collegebericht dat donderdag uitgaat? En daarin kunnen we dan ook iets zeggen over hoe aanmelden werkt? Want die avond en de volgende avond zijn de webinars al.

Het is natuurlijk de bedoeling dat het collegebericht morgen wordt vastgesteld, maar Sebastian zou dan mandaat kunnen vragen om die praktische informatie nog toe te voegen voordat het gepubliceerd wordt op donderdag. Zal ik Sebastian vragen om daar morgen in college mandaat voor te vragen?

Verder vroeg ik me nog even af hoe we inwoners uitnodigen en op de hoogte stellen van het webinar op donderdagavond. Vrijdag hebben we natuurlijk die vooraankondiging aan de raad gedaan en die gaat dan ook naar de pers. Maar doen we ook bv op social media een aankondiging aan inwoners? En misschien goed om sommige groepen die we kennen direct aan te schrijven?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 30 augustus 2021 11:19
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: webinar vrijdagavond

Net [REDACTED] gesproken, naar 8 uur verplaatsen is op zich geen probleem, wel goed met elkaar communiceren dan naar alle raden met eventueel een uitleg voor de nieuwe tijd en toelichting hoe je kunt aanmelden ed zou jij dat tzt weer willen oppakken [REDACTED].
Ik begrijp van [REDACTED] dat we in velsen de host zijn, dat check ik voor de zekerheid ook nog bij [REDACTED]

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [Redacted]
Verzonden: maandag 30 augustus 2021 11:03
Aan: [Redacted]
[Redacted]
Onderwerp: RE: webinar vrijdagavond

[Redacted]
[Redacted]
Wellicht kun je afstemmen met [Redacted]

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: maandag 30 augustus 2021 10:54
Aan: [Redacted]
[Redacted]
CC: [Redacted]
Onderwerp: FW: webinar vrijdagavond
Urgentie: Hoog

Goedemorgen
Zie hieronder de mail van [Redacted]
Zou het voor velsen een probleem zijn als we de starttijd voor de webinar raadsleden aanpassen naar 8 uur?
De aankondiging is vrijdag natuurlijk al uitgegaan [Redacted]
Hoor het graag.
Met vriendelijke groet,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: maandag 30 augustus 2021 10:26

Aan: [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Onderwerp: webinar vrijdagavond

Urgentie: Hoog

Beste allemaal,

Op donderdagavond hebben we natuurlijk het 'algemene' webinar, waar het RIVM haar onderzoeksresultaten zal presenteren en er gelegenheid is voor het stellen van vragen.

Deze sessie zal verzorgd worden vanuit het gemeentehuis van Beverwijk, en door het bedrijf dat hiervoor door de provincie Noord-Holland is ingehuurd.

Gelukkig Hetzelfde bedrijf is bereid om ook de sessie op vrijdag voor de Raden van Heemskerk, Beverwijk en Velsen te verzorgen.

Is natuurlijk exact dezelfde sessie als donderdag, dus dat is heel fijn.

Er is echter één aandachtspunt: ze komen die middag vanuit Amsterdam voor een andere klus. Het kan allemaal goed gaan, maar dan zou het webinar op vrijdag moeten starten om 20.00 uur ipv 19.30 uur.

Gaat dat een probleem opleveren??

Ik vermoed dat de sessie vrijdag minder lang zal duren dan donderdagavond. De meeste urgente vragen zullen immers dan al gesteld zijn.

Maar goed, toch voor de zekerheid maar even checken of een start om 20.00 uur geen probleem is.

Groet, [REDACTED]

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: donderdag 16 september 2021 12:43
Aan: [Redacted]
CC: [Redacted]
Onderwerp: RE: Vragen webinar donderdag 02-09

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: donderdag 16 september 2021 11:35
Aan: [Redacted]
CC: [Redacted]
Onderwerp: FW: Vragen webinar donderdag 02-09

Doen jullie een voorzet voor de beantwoording van de gemeentevragen die algemeen zijn?

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: dinsdag 14 september 2021 10:47

Aan: [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Onderwerp: Vragen webinar donderdag 02-09

Dag,

Bijgaand de vragen uit de webinar van 02-09. Willen jullie de vragen aanvullen met de antwoorden voor jullie eigen organisatie? Als we dit volgende week rond hebben, zou dat mooi zijn, dan kunnen we daarna e.e.a. op de website(s) zetten. Reactie mag naar mij.

Groet,

[redacted]
[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend. Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 2 september 2021 16:16
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Vraag over Webinar

1. **Wie organiseert vanavond het webinar > wie is voorzitter?** Het webinar van 2 september wordt georganiseerd door de provincie Noord-Holland, in nauwe samenwerking met de IJmondgemeenten en het RIVM. Voorzitter van het webinar is [REDACTED] van de Provincie Noord-Holland.
2. **Krijgen de deelnemers na afloop een verslag? Wordt het alleen opgenomen of wordt er ook genotuleerd?** Het webinar wordt opgenomen zodat het later teruggekeken kan worden. Een link komt op de website van de provincie Noord-Holland. Vragen die op de avond niet beantwoord kunnen worden, worden verzameld en later beantwoord. Deze vragen en antwoorden worden op de website van de provincie Noord-Holland gepubliceerd. IJmondgemeenten kunnen een link opnemen op hun website met een verwijzing.
3. **Worden de notulen als input gebruikt voor de raadsvergadering die morgen plaatsvindt? De gemeenteraadsleden kunnen namelijk vandaag niet deelnemen.** Er worden geen notulen gemaakt van het webinar van 2 september. Gemeenteraadsleden mogen deelnemen aan beide webinars. Het webinar van 2 september is openbaar, het webinar van 3 september is alleen bedoeld voor gemeenteraadsleden en leden van Provinciale Staten.
4. **Kan de voorzitter tijdens het webinar benoemen dat de link naar de openbare raadsvergadering te vinden is op de website? (HET IS VRIJDAG TOCH GEEN OPENBARE RAADSVERGADERING? TOCH [REDACTED]? HET IS EEN INFORMATIEVE WEBINAR)** lijkt me niet, doelgroep heeft de link ontvangen, en het is besloten
5. **Kunnen verschillende partijen in het webinar zich bekendmaken (voorstelrondje)?** Bestuurders zullen zich voorstellen tijdens het webinar, deelnemers van het webinar niet. In de chat is te zien hoe de vragensteller heet, tenzij de persoon 'anoniem' invult bij de registratie.
6. **Kan aan het einde van het webinar een contactpersoon worden benoemd en de gegevens daarvan kenbaar worden gemaakt?** [REDACTED]

Vriendelijke groeten,

[REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]

 Provincie
 Noord-Holland

CIRCULAIR EN ENERGIENEUTRAAL
 SAMEN MAKEN WE HETWAAR

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 2 september 2021 16:05
Aan: [REDACTED]

[REDACTED] Rob

[REDACTED]
CC: [REDACTED]

Onderwerp: RE: Vraag over Webinar

Urgentie: Hoog

Hoi

Heel graag jullie kritische blik en vooral ook aanvullingen op onderstaande vragen.
Deze zijn bij ons binnengekomen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: donderdag 2 september 2021 15:50

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: RE: Vraag over Webinar

Urgentie: Hoog

Even de vragen op de mail. [REDACTED] weet jij toevallig wie mij de antwoorden op de vragen kan geven?

1. Wie organiseert vanavond het webinar > wie is voorzitter? [REDACTED] van de Provincie NH
2. Krijgen de deelnemers na afloop een verslag? Wordt het alleen opgenomen of wordt er ook genotuleerd? Het webinar wordt opgenomen zodat het later teruggekeken kan worden, die komt te staan op (url?). Vragen die op de avond niet beantwoord kunnen worden, worden verzameld en uiteindelijk ook gedeeld (doen we dat op al onze sites?)
3. Worden de notulen als input gebruikt voor de raadsvergadering die morgen plaatsvindt? De gemeenteraadsleden kunnen namelijk vandaag niet deelnemen. Gemeenteraadsleden mogen vanavond ook deelnemen, de webinar is vrij toegankelijk voor alle geïnteresseerden. Daarnaast is er als extra mogelijkheid voor de raden en statenleden een extra webinar georganiseerd op vrijdag.
4. Kan de voorzitter tijdens het webinar benoemen dat de link naar de openbare raadsvergadering te vinden is op de website? (HET IS VRIJDAG TOCH GEEN OPENBARE RAADSVERGADERING? TOCH [REDACTED]? HET IS EEN INFORMATIEVE WEBINAR)
5. Kunnen verschillende partijen in het webinar zich bekendmaken (voorstelrondje)?
6. Kan aan het einde van het webinar een contactpersoon worden benoemd en de gegevens daarvan kenbaar worden gemaakt?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: donderdag 2 september 2021 15:22
Aan: [Redacted]
Onderwerp: FW: Vraag over Webinar

Kun jij bellen en even vraag aanhoren??

Hartelijke groet,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: donderdag 2 september 2021 15:21
Aan: [Redacted]
Onderwerp: Vraag over Webinar

Hoi [Redacted]

[Redacted] heeft gebeld en heeft enige haast of je voor dat de Webinar begint meneer nog kan bellen [Redacted]

En een vraag van ons als dit soort dingen gebeuren wij daarin mee genomen kunnen worden want nu vond deze meneer het maar heel raar dat ik niks wist van een Webinar.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Aan deze e-mail kunnen geen rechten worden ontleend. De Gemeente Velsen sluit iedere aansprakelijkheid uit die voortvloeit uit de elektronische verzending van dit bericht. De inhoud van dit e-mailbericht (en de bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Mocht u dit bericht bij vergissing ontvangen hebben dan wordt u verzocht de afzender hierover te informeren en het bericht te verwijderen. Indien u niet de geadresseerde bent noch een geautoriseerde medewerker die kennis mag nemen van berichten voor de geadresseerde, mag u het bericht niet openbaar maken of op enige wijze verspreiden of vermenigvuldigen.

-----disclaimer-----

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: woensdag 1 september 2021 13:23
Aan: [Redacted]
CC: Derkje Veurink
Onderwerp: RE: verzoek akkoord op brief aan de Stas voor 14:00 vandaag

Bedankt [Redacted]
Enge wat we nu echter nog kunnen doen is 1 keer via Sebastian reageren, is dit ook wat hij will en is hij dan ook akkoord?
Of wil je dit hem als advies meegeven?
Het punt van colleges ipv college kan ik denk ik nog wel ambtelijk meegeven
Met vriendelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: woensdag 1 september 2021 13:20
Aan: [Redacted]
[Redacted]
CC: Derkje Veurink [Redacted]
Onderwerp: RE: verzoek akkoord op brief aan de Stas voor 14:00 vandaag

Hoi [Redacted]

Bijgaand nog een enkele (tekst)suggestie en vraag.

Hartelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: woensdag 1 september 2021 11:23
Aan: [Redacted]
[Redacted]

CC: Derkje Veurink [redacted]

Onderwerp: FW: verzoek akkoord op brief aan de Stas voor 14:00 vandaag

Urgentie: Hoog

Goedemorgen

Hierbij de aangepaste brief voor I&W

Er zit nu in ieder geval tekst opgenomen waarin gereageerd wordt op de reactie van I&W op de eerdere oproep, dat was de specifieke reactie van Sebastian. Verder herken ik de wijzigingen zoals ze in het BO zijn besproken, dus wat mij betreft kunnen we adviseren aan Sebastian dat hij akkoord gaat.

Graag jullie advies daarin. Ik hoor het graag van jullie, bedankt alvast

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: woensdag 1 september 2021 11:12

Aan: Jeroen Olthof [redacted] Sebastian Dinjens [redacted] Ad Schoorl

<[redacted] Brigitte van den Berg [redacted]

CC: [redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted] Klooster, Rob [redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Onderwerp: verzoek akkoord op brief aan de Stas voor 14:00 vandaag

Urgentie: Hoog

Beste bestuurders,

U krijgt vandaag twee mails van mij, met het verzoek om akkoord te geven op brieven. De reactietermijn is kort, voor deze brief vraag ik u om **voor twee uur** vandaag akkoord te geven.

1. Brief aan de staatssecretaris: in deze mail zit de aangescherpte brief aan de staatssecretaris.
2. Lobby inbreng: begin van de middag volgt een tweede mail, met de aangescherpte lobby-inbreng. Ambtelijk hebben wij net doorgekregen dat de lobby-inbreng niet fysiek ondertekend gaat worden, maar dat we gebruik maken van de logo's en de namen van de betrokken bestuurders. Voor de gemeente Heemskerk is dat wethouder Brouwer.

Ad1. Reactie voor twee uur vandaag

Ad2. Reactie voor vijf uur vandaag

Vriendelijke groeten,

[redacted]

Volg nu ook Duurzaam Noord-Holland op: [LinkedIn](#)

CIRCULAIR EN ENERGIENEUTRAAL
SAMEN MAKEN WE HET WAAR

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend. Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

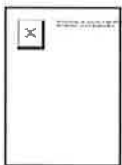
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 30 augustus 2021 11:15
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: 3. Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 afstemming [REDACTED] en IJmondiaal ambtelijk
Bijlagen: 3. Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 afstemming [REDACTED] en IJmondiaal ambtelijk (tracks SD).docx; ATT00001.htm; logo_velsen.jpg; ATT00002.htm

Wellicht viel het jullie ook al op maar Sebastian heeft zijn opmerkingen in een eerdere versie gemaakt. Houden jullie daar bij de verwerking rekening mee?!

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Van: Sebastian Dinjens [REDACTED]
Verzonden: maandag 30 augustus 2021 10:22
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED] Marianne Steijn
[REDACTED] Derkje Veurink
[REDACTED]
Onderwerp: Re: 3. Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 afstemming [REDACTED] en IJmondiaal ambtelijk

Ha [REDACTED]

Voor morgen staat een collegebericht op de rol. De laatste versie in mijn bezit is van donderdag, maar het Rijk heeft op vrijdag nog een reactie gestuurd op onze brief dd 14 april. Het lijkt me goed om die te verwerken, en bij voorkeur onze duiding van die brief ook al mee te nemen.

Verder heb ik nog veel taal/spelling dingen gevonden die rommelig ogen. Ook de volgorde en structuur oogt rommelig. Een stuk over 'het rapport' en dan weer verderop iets over 'resultaten'. Dat is in essentie hetzelfde, dus kan bij elkaar. Ook citeren we in totaal ongeveer 3 pagina's uit het rapport, dat vind ik gortig. Daarnaast is onze herhaalde oproep aan het Rijk driemaal op verschillende plekken aan de orde. Het lijkt me goed om te kiezen en duidelijk het beeld neer te zetten op 1 plek. (en dan met reactie Rijk meegenomen).

Omdat we toch de reactie Rijk moeten meenemen, biedt dat hopelijk kans om de brief ook qua structuur zinniger op te zetten.

HGroet,
Sebastian.

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: dinsdag 31 augustus 2021 07:53
Aan: [Redacted]
CC: [Redacted]
Onderwerp: FW: Aanbieding rapport "Depositie onderzoek IJmond 2020"
Bijlagen: M&V-2021-0089 rapport "Depositie onderzoek IJmond 2020".pdf;
M&V-2021-0089 aanbiedingsbrief "Depositie onderzoek IJmond 2020".pdf

Je hebt helemaal gelijk [Redacted]
Die hoort er ook voor het college (maar dan onder embargo tot 2 sept al bij).
Hierbij in de bijlage het rapport en de aanbiedingsbrief van het rivm

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: woensdag 18 augustus 2021 11:15
Aan: [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Onderwerp: FW: Aanbieding rapport "Depositie onderzoek IJmond 2020"

Hierbij het rapport.

Groet,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

www.noord-holland.nl
baarsr@noord-holland.nl

Van: [redacted]

Verzonden: woensdag 18 augustus 2021 10:13

Aan: Jeroen Olthof [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: Aanbieding rapport "Depositie onderzoek IJmond 2020"

Geachte heer Olthof,

Bij deze bied u het rapport "Depositie onderzoek IJmond 2020" aan.
In de bijlage vindt u het rapport en bijbehorende aanbiedingsbrief.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]
[redacted]

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
www.rivm.nl De zorg voor morgen begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.
www.rivm.nl/en Committed to *health and sustainability*

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: woensdag 1 september 2021 13:28
Aan: [Redacted]
CC: [Redacted]
Onderwerp: FW: Aangepast collegebericht
Bijlagen: Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 Definitief 01092021.docx; Bijlage 2 Onderzoeksresultaten en duiding RIVM.docx; Bijlage 1 Collegebericht RIVM rapport Depostie onderzoek IJmond 2020.docx

Urgentie: Hoog

Goedemiddag

Hierbij nog voor een allerlaatste check de laatste versie van het collegebericht.

Heel graag zsm jullie reactie (ook gelijk aan [Redacted] zou heel mooi zijn als hij op deze wijze door kan naar Sebastian (met uiteindelijk een positief advies van jullie) , dan komt het goed overeen met de stukken van de andere gemeenten en provincie zoals ook de wens was.

Mochten we nog iets extra's willen opnemen voor velsen dan kunnen we dat doen onder een kopje "Onze reactie"

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

Bijlage 2

Onderzoeksresultaten en duiding RIVM

Depositie PAK en metalen buiten en binnen

In Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen- Noord en IJmuiden zijn buiten meer PAK en metalen gemeten dan op achtergrondlocaties buiten de IJmond. De meetwaarden in Wijk aan Zee en bij meetstation Reyndersweg (direct aangrenzend aan het Tata Steel terrein) zijn verreweg het hoogst. De hoeveelheden stof zijn op deze locaties gemiddeld tien keer zo groot als het achtergrondniveau. Voor sommige metalen en PAK is de hoeveelheid 20 tot 100 keer meer dan op de achtergrondlocaties. De hoogste waarden in Wijk aan Zee zijn gevonden op de locaties die het dichtst bij het terrein van Tata Steel liggen.

Er zijn ook bij inwoners thuis (binnen) stofmonsters onderzocht. In de vijf onderzochte woningen in Wijk aan Zee is de depositie van PAK en metalen hoger dan in de woning op de achtergrondlocatie. Op andere locaties binnenshuis in de IJmond zijn voor sommige metalen waarden gevonden die (licht) verhoogd zijn in vergelijking met de achtergrondlocatie. De depositie van PAK en metalen binnenshuis is wel veel lager dan buiten op dezelfde meetlocatie (voor PAK gemiddeld 100 keer zo laag, en voor metalen 10 tot 400 keer zo laag) en dragen nauwelijks bij aan de totale hoeveelheid waar mensen aan blootgesteld worden.

Blootstellings- en risicobeoordeling in het kader van gezondheid voor kinderen

Van PAK en verschillende metalen is bekend dat ze een gezondheidsrisico kunnen vormen als mensen ermee in contact komen. Er bestaan verschillende blootstellingsroutes; inhalatie, contact met de huid en inslikken. In dit onderzoek is gekeken naar contact met de huid en inslikken van PAK en metalen door hand-mondcontact. Voor metalen is hierbij inname door hand-mondcontact de belangrijkste blootstellingsroute en voor PAK inname door hand-mondcontact en contact met de huid. Dit is vooral relevant voor kinderen, omdat die binnen en buiten spelen en op die manier de metalen en PAK van de stofdepositie binnen kunnen krijgen. Om uitspraken te kunnen doen over risico's voor gezondheid heeft het RIVM daarom een blootstellingsscenario opgesteld en een risicobeoordeling uitgevoerd op basis van een scenario van spelende kinderen in de leeftijd van één tot en met twaalf jaar.

Bij de risicobeoordeling zijn enkel de mogelijke gezondheidsrisico's ten gevolge van blootstelling aan stofdepositie via de huid en via hand-mondcontact voor kinderen in kaart gebracht. De mogelijke bijkomende gezondheidsrisico's als gevolg van inhalatieblootstelling of orale blootstelling van PAK of metalen via consumptie van gecontamineerde gewassen en dierlijke producten uit de IJmondregio zijn in deze beoordeling niet meegenomen.

PAK

- Het geschatte extra risico door blootstelling aan PAK via gedeponeerd stof ligt tussen het zogenoemde Verwaarloosbaar Risiconiveau (VR) en het Maximaal Toelaatbaar Risiconiveau (MTR). Dat wil zeggen tussen één extra geval van kanker per miljoen mensen die levenslang blootgesteld worden (VR) en één extra geval van kanker per tienduizend mensen die levenslang blootgesteld worden (MTR).

- Als een waarde – zoals nu voor PAK – boven de VR ligt is het risico niet “verwaarloosbaar”. Er is dus een zeker gezondheidsrisico, dat is onwenselijk. Wel liggen de waarden voor PAK onder de MTR.
- Een extra risico als gevolg van blootstelling aan PAK via gedeponerd stof kan niet worden uitgesloten (het is boven het VR). Hierbij geldt dat onder normale omstandigheden de blootstelling aan PAK via voeding al vrij hoog is: De bijdrage van blootstelling aan PAK via gedeponerd stof ten opzichte van de inname via voedsel is beperkt. Desondanks dient additionele blootstelling zoveel mogelijk beperkt te worden.

Metalen: lood

- Voor de meeste in de stofmonsters aangetroffen hoeveelheden metalen is geen gezondheidsrisico door blootstelling via neergedaald stof te verwachten, met uitzondering van lood.
- Voor lood overschrijdt de geschatte blootstelling via neergedaald stof de gezondheidskundige grenswaarde, hetgeen ongewenst is voor de gezondheid, met name voor kinderen.
- Van lood is bekend dat de dagelijkse blootstelling via onder andere voeding en drinkwater al hoger is dan wat als veilig beschouwd wordt. Extra blootstelling – door bijvoorbeeld stofdepositie - dient daarom beperkt te worden.

Voor zo wel PAK als lood in de stofdepositie gaat het in het rapport om gezondheidskundige grenswaarden. Dit zijn daarmee niet per definitie ook formeel juridische normen.

Los van de risicobeoordeling en of iemand stof wel of niet binnen krijgt, merkt het RIVM nog op dat zichtbare stofdepositie op zichzelf ook tot hinder en bezorgdheid leidt, omdat de leefomgeving als vies en ongezond wordt ervaren. Dat heeft eveneens een negatief gezondheidseffect.

Bronnen

In het rapport is niet uitgebreid gekeken naar mogelijke bronnen van de stofdepositie. Wel geven de resultaten een indicatie dat een aanmerkelijk deel van het neergedaalde stof afkomstig is van het terrein van Tata Steel. Dat is onwenselijk.

Van PAK en verschillende metalen is bekend dat deze kunnen vrijkomen bij processen en uit materiaalopslagen van de staalindustrie.

De hoogste waarden PAK en metalen zijn gevonden op locaties die het dichtst bij het terrein van Tata Steel liggen. PAK en metalen kunnen ook afkomstig zijn van andere bronnen zoals verkeer, scheepvaart, andere industrie, houtstook en opwaaiend bodemstof. In een volgend deel van het onderzoek van het RIVM wordt nader ingegaan op de herkomst (bronnen) van stoffen in de leefomgeving. Zowel in de lucht als in neergedaald stof. Naar verwachting volgt dit rapport in het najaar van 2021.

Vergelijking eerder onderzoek

In maart 2019 heeft het RIVM onderzoek uitgevoerd naar stofdepositie in Wijk aan Zee naar aanleiding van de zogenoemde grafietregens. Ook in juni 2020 zijn naar aanleiding van meldingen stofmonsters onderzocht. Voor de bron van de grafietregens is een hal gebouwd bij Tata Steel (Harsco Metals). Op hoofdlijnen zijn de nu gemeten hoeveelheden PAK en metalen vergelijkbaar met de hoeveelheden in de eerdere onderzoeken. Met name in Wijk aan Zee is structureel sprake van een verhoogde depositie van PAK en verschillende metalen.

De risicobeoordeling voor de gezondheid van dit rapport kan niet één op één vergeleken worden met de eerdere onderzoeken. Dat heeft met meerdere aspecten te maken. Een belangrijk punt is

GEMEENTE VELSEN

dat in 2019 onderzoek is gedaan naar aanleiding van een piek (grafietregens). In dit rapport gaat het om langdurige continue depositie en de daarmee samenhangende blootstelling. Daarnaast is in huidig onderzoek ook gekeken naar de depositie binnenshuis, en worden ook éénjarige kinderen en kinderen tot en met twaalf jaar meegenomen in de blootstellingsbeoordeling.

Bijlage 1: Aanleiding & context gezondheidsonderzoek IJmond

De zogenoemde grafietregens in 2018/2019 zorgden voor een toename van de zorgen van omwonenden van Tata Steel, met name in Wijk aan Zee. De provincie Noord-Holland gaf het RIVM toen opdracht onderzoek te doen naar de grafietregens. De vragen en zorgen van omwonenden van Tata Steel waren echter breder dan alleen over de grafietregens.

Een deel van die vragen is beantwoord met het project 'Grafietregen en gezondheid' dat in de eerste helft van 2019 is uitgevoerd. Daarnaast is een deel van vragen beantwoord op basis van bestaande kennis. De nog openstaande vragen heeft het RIVM samen met een klankbordgroep van bewoners en experts in kaart gebracht. Op basis daarvan zijn acht onderzoeksoplossingen geformuleerd, verdeeld in drie clusters. Dit onderzoeksvoorstel van het RIVM voor het gezondheidsonderzoek in de IJmond bestaat uit:

Cluster A:

- Depositie (neerslag van stof in de leefomgeving)
- Luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen
- Acute gezondheidsklachten

Cluster B:

- Eten uit de moestuin / bramen uit de duinen / dierlijke producten
- Biomonitoring bloedwaarden

Cluster C:

- Vervolgonderzoek grafietregen
- Chronische klachten
- Angst en stress

Op 15 oktober 2019 hebben wij het RIVM opdracht gegeven om te starten met een voorbereidend "basisonderzoek" op basis van het onderzoeksvoorstel. In maart 2020 heeft het RIVM samen met de klankbordgroep van bewoners en experts advies uitgebracht over de invulling van het vervolgonderzoek. De provincie Noord-Holland en de IJmondgemeenten hebben dit advies in april 2020 1 op 1 overgenomen en het RIVM opdracht gegeven om verder onderzoek te doen naar de onderwerpen uit Cluster A.

Het eerste onderdeel was het briefrapport "Tussentijdse resultaten gezondheidsonderzoek IJmond". U bent hier op 14 april 2021 over geïnformeerd (UIT-21-71210). Dat briefrapport betrof tussentijdse resultaten met betrekking tot twee onderwerpen uit cluster A, te weten luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen en acute gezondheidsklachten.

Het voorliggende rapport betreft het onderdeel "Depositie (neerslag van stof in de omgeving)" van cluster A. Het onderzoeksobject is gelijk aan dat van het project 'Grafietregen en gezondheid' uit 2019, namelijk stofdepositie. Het voorliggende rapport is echter veel uitgebreider dan het project "Grafietregen en gezondheid".

Naar verwachting in het najaar van 2021 volgt een vervolg op het onderdeel "Luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen" waarmee door bron- en patroonherkenning wordt getracht verder inzicht te krijgen in de bijdragen van verschillende emissiebronnen aan de concentraties van stoffen in de lucht die mensen kunnen inademen. Ook in het nu voorliggende rapport zit een korte indicatie van stofbronnen, in het rapport van het najaar komt dit uitgebreider aan de orde.

Over de onderdelen van cluster B moet nog besluitvorming plaatsvinden. De invloed van grofstof dat zit op eten uit de moestuin en op bramen uit de duinen kan in dat onderdeel worden onderzocht. Dat is geen onderdeel van dit rapport

GEMEENTE VELSEN

In het najaar van 2021 volgt het derde deelrapport van het RIVM gezondheidsonderzoek waarmee door bron- en patroonherkenning getracht wordt verder inzicht te krijgen in de bijdragen van verschillende emissiebronnen aan de concentraties van stoffen in de lucht die mensen kunnen inademen.

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: donderdag 2 september 2021 13:22
Aan: [Redacted]

Bijlagen: [Redacted] escherpte Q & A (13:19)
QenA Rapport Depositie IJmond 2020.docx

Hierbij de aangevulde qua een aantal vragen uit de media komen daar ook in terug

----- Oorspronkelijk bericht -----

Van: [Redacted]
Datum: 02-09-2021 13:19 (GMT+01:00)
Aan: [Redacted]

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Onderwerp: RE: aangescherpte Q & A (13:19)

Hoi,

Nog een wat verder aangevulde versie.

Groet,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted].nl

Van: [Redacted]
Verzonden: donderdag 2 september 2021 10:45
Aan: [Redacted]

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: aangescherpte Q & A

Ik stuur vandaag regelmatig aangescherpte Q&A's , hierbij. We wachten nog op een aantal antwoorden. [REDACTED] deelt deze ook met jullie woordvoerders.

Vriendelijke groeten,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Volg nu ook Duurzaam Noord-Holland op: [LinkedIn](#)

CIRCULAIR EN ENERGIENEUTRAAL
SAMEN MAKEN WE HET WAAR

Q en A RIVM–rapport Depositieonderzoek IJmond 2020 26082021

Q. Wat is er onderzocht?

- A. Verwijzen website RIVM: In dit onderzoek is gekeken naar hoeveel polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK) en metalen aanwezig zijn in neergedaald stof in de IJmond. En wat dat betekent voor de gezondheid voor de inwoners van de IJmond.

In dit onderzoek ging het alleen om stof dat is neergekomen: depositie. Dus niet om de stoffen in de lucht. In dit onderzoek is niet uitgebreid gekeken naar mogelijke bronnen, dit volgt op een later moment.

Q. Wat zijn de conclusies?

- A. Verwijzen website RIVM: De hoeveelheden PAK en metalen in neergedaald stof in de IJmond zijn structureel verhoogd, met name in Wijk aan Zee. Dit gaat vooral over het stof dat buiten ligt. In de huizen ligt er ook meer stof, maar dit draagt nauwelijks bij aan de totale blootstelling en heeft dus weinig gevolgen voor de gezondheid. Uit de risicobeoordeling blijkt dat de blootstelling van kinderen aan lood en PAK via het stof ongewenst is voor de gezondheid.

Q. Is Tata de oorzaak van de vervuiling die is aangetroffen?

- A. Verwijzen website RIVM: In dit onderzoek is niet uitgebreid gekeken naar mogelijke bronnen, dit volgt op een later moment. Maar de resultaten geven wel een indicatie dat een aanmerkelijk deel van het neergedaalde stof afkomstig is van het terrein van Tata Steel. Van zowel PAK als verschillende metalen die in grote hoeveelheden in het stof zijn aangetroffen (onder andere ijzer, mangaan, vanadium en chroom) – vooral op de meetlocaties die dicht bij het terrein van Tata Steel liggen – is bekend dat deze kunnen vrijkomen bij processen en uit materiaalopslagen van de staalindustrie. Andere bronnen van emissie van PAK en bepaalde metalen zijn verkeer, scheepvaart, andere industriële processen, houtstook en opwaaiend bodemstof.

Deze bevindingen zullen meer in detail worden bestudeerd in het onderzoek naar de herkomst (bronnen) van stoffen in de leefomgeving in het IJmond gebied, zowel in de lucht als in het neergedaalde stof. Dit is een ander onderdeel van het Gezondheidsonderzoek in de IJmond, waarover apart gerapporteerd wordt.

Q. Hoe is er gemeten?

- A. Verwijzen website RIVM

Q. Wat is de aanleiding van dit rapport?

- A. De zogenoemde grafietregens in 2018/2019 zorgden voor een toename van de zorgen van omwonenden van Tata Steel, met name in Wijk aan Zee. De provincie Noord-Holland gaf het RIVM toen opdracht onderzoek te doen naar de grafietregens. De vragen en zorgen van omwonenden van Tata Steel waren echter breder dan alleen over de grafietregens.

Een deel van die vragen is beantwoord met het project 'Grafietregen en gezondheid' dat in de eerste helft van 2019 is uitgevoerd. Daarnaast is een deel van de vragen beantwoord op basis van bestaande kennis. De nog openstaande vragen heeft het RIVM samen met een klankbordgroep van bewoners en experts in kaart gebracht. Op basis daarvan zijn acht onderzoeksopties geformuleerd, verdeeld in drie clusters. Dit onderzoeksvoorstel van het RIVM voor het gezondheidsonderzoek in de IJmond bestaat uit:

Cluster A:

- Depositie (neerslag van stof in de leefomgeving)
- Luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen
- Acute gezondheidsklachten

Cluster B:

- Eten uit de moestuin / bramen uit de duinen / dierlijke producten
- Biomonitoring bloedwaarden

Cluster C:

- Vervolgonderzoek grafietregen

- Chronische klachten
- Angst en stress

Op 15 oktober 2019 hebben wij het RIVM opdracht gegeven om te starten met een voorbereidend "basisonderzoek" op basis van het onderzoeksvoorstel (1278459/1278460). In maart 2020 heeft het RIVM samen met de klankbordgroep van bewoners en experts advies uitgebracht over de invulling van het vervolgonderzoek. De provincie Noord-Holland en de IJmondgemeenten hebben dit advies in april 2020 1 op 1 overgenomen en het RIVM opdracht gegeven om verder onderzoek te doen naar de onderwerpen uit Cluster A (1285438/1400167). Het eerste onderdeel was het briefrapport "Tussentijdse resultaten gezondheidsonderzoek IJmond". Dat briefrapport betrof tussentijdse resultaten met betrekking tot twee onderwerpen uit cluster A, te weten luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen en acute gezondheidsklachten.

Het voorliggende rapport betreft het onderdeel "Depositie (neerslag van stof in de omgeving)" van cluster A. Het onderzoeksobject is gelijk aan dat van het project 'Grafietregen en gezondheid' uit 2019, namelijk stofdepositie. Het voorliggende rapport is echter veel uitgebreider dan het project "Grafietregen en gezondheid".

Naar verwachting in het najaar van 2021 volgt een vervolg op het onderdeel "Luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen" waarmee door bron- en patroonherkenning wordt getracht verder inzicht te krijgen in de bijdragen van verschillende emissiebronnen aan de concentraties van stoffen in de lucht die mensen kunnen inademen. Ook in het nu voorliggende rapport zit een korte indicatie van stofbronnen, in het rapport van het najaar komt dit uitgebreider aan de orde.

Over de onderdelen van cluster B moet nog besluitvorming plaatsvinden. De invloed van grofstof dat zit op eten uit de moestuin en op bramen uit de duinen kan in dat onderdeel worden onderzocht. Dat is geen onderdeel van dit rapport.

Q. Hoe is de opdracht tot dit rapport tot stand gekomen?

A. Zie antwoord op de vorige vraag

Q. Zijn de inwoners van Wijk aan Zee/de IJmond veilig?

A. Wij doen geen uitspraken over algemene veiligheid. Het huidige onderzoek naar depositie in de IJmond concludeert dat de hoeveelheid lood en PAK in de depositie onwenselijk zijn voor de gezondheid. We kunnen gezondheidsrisico's als gevolg van deze depositie niet uitsluiten. Eerder concludeerden we al dat mensen in de IJmond vaker acute klachten melden bij de huisarts en dat de luchtkwaliteit vaker onvoldoende of slecht is.

Q. Welk risico lopen kinderen?

A. GGD: door met name inslikken van het stof, is de inname van lood en PAK hoger dan wenselijk voor de gezondheid. Iedereen in Nederland krijgt via voedsel ook al te veel van deze beide stoffen binnen. Extra inname van lood en PAK is daarom onwenselijk. Van de overige onderzochte stoffen verwachten we geen effecten op de gezondheid.

Verder verwijzen naar website RIVM

Q. Wat doen de stoffen die zijn aangetroffen met de gezondheid van kinderen?

A. Van lood is bekend dat dit een effect heeft op de ontwikkeling van de hersenen; lood kan een negatief effect hebben op het IQ van kinderen. Voor deze effecten zijn jonge kinderen het meest gevoelig. Lood heeft een heel lage veilige blootstellingsgrens, welke door de dagelijkse blootstelling via de voeding al overschreden wordt. Elke andere blootstelling dient dan ook beperkt te worden. Bij volwassenen kan het een grotere kans op nierziekten of een hogere bloeddruk geven.

PAK bestaat uit een groep van vergelijkbare stoffen. Verschillende van deze PAK zijn kankerverwekkend.

De mate van blootstelling (hoe vaak, hoe lang en hoe hoog) bepaalt mede of er een risico is voor deze effecten. Of een individu ook daadwerkelijk een gezondheidseffect ontwikkelt, hangt bovendien van meer factoren af dan alleen van blootstelling aan de betreffende stoffen. Dan

spelen onder andere ook verschillen in leefstijl en verschillen in gevoeligheid voor een gezondheidseffect een rol.

Verder verwijzen naar website RIVM

Q. Vindt u dat mensen/kinderen beter kunnen verhuizen uit de IJmond?

A. Dat is een individuele beslissing. Het is aan eenieder om zelf de voor- en nadelen van wonen in deze regio tegen elkaar af te wegen en in hierin een keuze te maken.

Q. Kunnen kinderen nog veilig buiten spelen?

A. GGD: Buiten spelen is op veel manieren goed voor de gezondheid van kinderen, door lichaamsbeweging, ontwikkeling van de motoriek en sociale aspecten zoals het samen spelen met andere kinderen. Daarbij is het goed om op te letten dat beperkt stof wordt ingeslikt.

RIVM: Kinderen kunnen buiten spelen. Buiten spelen heeft ook veel positieve effecten op de gezondheid. Vanuit een gezondheidskundig oogpunt is het wel wenselijk om enkele maatregelen te nemen om blootstelling via neergedaald stof te beperken. Hoewel mensen er niks aan kunnen doen dat er stof in de leefomgeving neerkomt, kan blootstelling via handmond contact en huid verminderd worden door het schoonmaken van speeltoestellen, het wassen van de handen na het buiten spelen en voor het eten.

Q. Welke extra maatregelen raden de overheden aan?

A. GGD: openbare speelplaatsen (en schoolpleinen?) worden schoongemaakt. Zelf kunnen ouders erop letten dat hun kinderen goed de handen wassen en dat eventuele moestuingewassen worden afgespoeld. Daarnaast is het goed om spullen in de directe leefomgeving, bijvoorbeeld in de tuin, regelmatig nat schoon te maken.

Q. Wat kan ik zelf doen om veilig te zijn?

A. Zie antwoord hierboven

Q. Wat moet ik doen als ik gezondheidsklachten ervaar?

A. GGD: met gezondheidsklachten kunt u het beste naar uw eigen huisarts. Die kan u verder begeleiden of behandelen. Als u wilt bespreken of uw klachten veroorzaakt worden door de industrie in de regio, dan kunt u daarvoor terecht bij uw huisarts of de GGD

Q. Wat gaan de overheden doen met dit rapport?

A. Wij blijven ons binnen onze bevoegdheden en kaders maximaal inzetten om de leefomgeving in de IJmond gezonder te maken. Om stofdepositie en de hoeveelheid PAK en metalen daarin te verminderen is het belangrijk emissies zo veel mogelijk te beperken: Wat niet wordt uitgestoten komt ook niet in de vorm van stofdepositie in de leefomgeving terecht.

Wij werken daar aan met onder andere de uitvoering van het Programma Gezonde Leefomgeving en het Programma Tata Steel 2020 - 2050. En samen met de IJmond gemeenten wordt gewerkt aan een programma Gezonde en Luchtkwaliteit IJmond, onder andere ter uitvoering van het Schone Lucht Akkoord (SLA). Tata Steel heeft in haar Roadmap+ ook maatregelen opgenomen die bijdragen aan de vermindering van emissies.

Q. Wat gebeurt er nu om schadelijke uitstoot terug te dringen?

A. We zetten als college voornamelijk in op het verminderen van emissies. Ook die van grof stof en ZZS (waaronder PAK en metalen): wat niet wordt uitgestoten komt ook niet in de vorm van stofdepositie in de leefomgeving terecht. Dat doen wij als volgt:

- De OD NZKG heeft een Uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020 - 2022 opgesteld waar de provincie 2,8 miljoen euro extra voor heeft uitgetrokken. De OD NZKG zet zich maximaal in voor het laten nemen van maatregelen stofschermen, stofmonitoring per windrichting en overkappen van grondstofopslagen.
- Tata Steel moet zich aan verschillende voorschriften houden waarmee de uitstoot van stof wordt gereguleerd. Dat geldt voor zowel puntbronnen (zoals schoorstenen) als voor open bronnen (zoals een kolenopslag). De OD NZKG scherpt vergunningvoorschriften aan om de uitstoot van stof te verminderen. Een concreet voorbeeld is het opnemen van gedragsvoorschriften voor de afhandeling van schroot.

- Er wordt handhavend opgetreden als Tata Steel zich niet aan de vergunning houdt. Op dit moment zijn er verschillende lasten onder dwangsom opgelegd aan Tata Steel om overtredingen op te lossen of te voorkomen, mede op het gebied van stofverspreiding. Het betreft handhaving op gedragsvoorschriften bij de afhandeling van schroot, stofverspreiding bij de BuKa-kranen en het voorkomen van rauwe kooks.
- Er zijn fysieke maatregelen getroffen door de bouw van de Roza-hal bij Harsco en als gevolg van handhaving mitigerende maatregelen gerealiseerd in de vorm van watersproeiers en papierpulp op menghopen. In een aantal gevallen is door de OD NZKG ook het strafrechtelijk spoor ingezet door het laten opmaken van een proces-verbaal.
- Met een vergunning en toezicht en handhaving is bij de sinterkoelers van de Sinterfabriek van Tata Steel een stoffilterinstallatie gerealiseerd. Deze is sinds 1 juni 2021 operationeel. De emissie van stof en onder andere lood is hiermee verminderd.
- Voor de uitstoot van ZZS geldt een minimalisatieverplichting, u bent hier over geïnformeerd op 12 mei 2021 (kenmerk 1139599/1613912). Door de uitstoot van ZZS (waaronder PAK en metalen) te beperken zal ook de concentratie van ZZS in stofdepositie afnemen. Een direct resultaat is dat bij de stopmassa en stolpovens hiermee een reductie in PAK-emissie is gerealiseerd.
- De Pelletfabriek is de belangrijkste emissiebron van lood bij Tata Steel. Wij leggen aan Tata Steel met een vergunning verplicht een stikstofmaatregel op die ook zal leiden tot stofreductie. Via een filterinstallatie die zorgt er dat de emissie van lood, andere ZZS en fijn stof daalt. U bent hier eerder per brief van 8 december 2020 over geïnformeerd (kenmerk 152971/1536892).
- Tata Steel heeft onder andere op aandringen van de provincie Noord-Holland op 25 mei 2021 de planning en verwachte effecten van de Roadmap+ verder geconcretiseerd. Eén van concrete effecten is het verminderen van stofdepositie in Wijk aan Zee met 65% in 2023 ten opzichte van 2021. Verschillende andere maatregelen (waaronder die bij de Pelletfabriek) moeten leiden tot een forse reductie van verschillende ZZS, waaronder die van zware metalen (met 55%). Wij blijven met Tata Steel in gesprek over de uitvoering van de Roadmap+ en dringen aan op een versnelling van met name de maatregel bij de Pelletfabriek. Wij vinden dat de Roadmap+ maatregelen zo snel mogelijk moeten worden uitgevoerd. Zie de website van Tata Steel voor verdere informatie over de Roadmap+.

Q. Wie is er verantwoordelijk voor het opruimen van vervuiling in de leefomgeving?

- A. In algemene zin is niet aan te geven wie verantwoordelijk is voor het opruimen van welke vervuiling. Voor stofdepositie geldt dat hiervoor geen normen of regels zijn gesteld met betrekking tot de toegestane hoeveelheid.

Q. Mag dat zo maar, lood en PAK in stofdepositie?

- A. Er zijn geen wettelijke normen voor de hoeveelheid stof die als depositie aanwezig mag zijn, ook niet voor de hoeveelheid PAK en lood in de stofdepositie.

De (milieu)regels sturen op wat er wordt uitgestoten. En er zijn regels voor wat er *in de* lucht (dat is dus iets anders dan neergedaald stof) aanwezig mag zijn, ook in de leefomgeving. Langs die weg is er wel normering.

Q. Wordt de vergunning van Tata Steel aangescherpt naar aanleiding van dit rapport?

- A. Ook voor dit rapport uitkwam zijn wij begonnen met het aanscherpen van de vergunning waar dat kan. Dat blijven wij onverminderd doen. Een scherpere vergunning en minder uitstoot dragen bij aan een gezondere leefomgeving. Verschillende acties zijn belangrijk in verband met dit rapport. Belangrijk is het opleggen van een maatregel bij de Pelletfabriek. De Pelletfabriek is op dit moment de belangrijkste emissiebron voor lood. Ook op andere punten scherpen wij de vergunning aan (bijvoorbeeld vanuit het ZZS traject bij de stopmassa en stolpovens) en wordt waar nodig handhavend opgetreden (op gedragsvoorschriften, zoals BuKa kranen, afhandeling schroot, rauwe kooks).

Q. U vindt de huidige regelgeving en normstelling vanuit gezondheidkundig oogpunt onvoldoende. Moeten de gezondheidkundige normen dan de wettelijke normen worden?

- A. Met het RIVM rapport van april hebben we geconstateerd dat jaargemiddeld de luchtkwaliteit in de IJmond voldoet aan de geldende wettelijke normen. Wij constateren nu aanvullend met dit rapport over stofdepositie dat gezondheidkundige grenswaarden in stofdepositie voor in het bijzonder lood worden overschreden. Verder is er in een gebied als de IJmond sprake van pieken en cumulatie.

Aan de wettelijke eisen wordt voldaan, maar dat betekent niet dat er automatisch ook sprake is van een gezonde leefomgeving in een gebied als de IJmond waar sprake is van cumulatie en pieken. Wij vinden daarom dat wet- en regelgeving moet worden aangescherpt waarbij gezondheidkundige normen meer als uitgangspunt worden genomen.

Waar een nieuwe norm dan moet komen te liggen is een discussie die we met elkaar – niet in de laatste plaats met het Rijk – moeten voeren. Wat je als maatschappij acceptabel vindt (qua impact op milieu en gezondheid) is voortdurend in beweging en onderwerp van discussie. De laatste twee RIVM rapporten geven voor ons aan dat die discussie nu extra intensief gevoerd moet worden. Wij verwachten dat het Rijk daar ook een standpunt bij inneemt.

Q. Waar denkt u concreet aan, zijn er voorbeelden van regels en normen die anders moeten?

- A. Dat hebben wij richting I&W aangegeven met onze brief n.a.v. het vorige RIVM rapport:
- Cumulatieve normen voor ZZS (en andere stoffen)
 - Verder inperken van uitzonderingen voor pieken
 - Europese BBT's tijdig actualiseren
 - Meenemen van nieuwe inzichten over ultrafijnstof en geluid (onderzoeksrapporten RIVM)

Daarnaast kun je bij subsidieverlening (voor bijvoorbeeld CO2 reductie) kijken of een gezondere leefomgeving als belang mee kan wegen bij het subsidiëren van maatregelen en projecten.

Q. Volgens het Rijk/de ILT kunt u zelf de vergunning nog verder aanscherpen. Waarom doet u dat niet, waarom de oproep aan het Rijk?

- A. Kennis en inbreng van het Rijk/ILT over hoe wij onze taak nog beter uit kunnen voeren en de vergunning kunnen aanscherpen zijn zeer welkom, wij maken daar graag gebruik van. Gesprekken met Rijk en ILT aten zien dat er inderdaad nog enige ruimte bestaat om aan te scherpen. Tegelijkertijd constateren wij dat wij hier reeds invulling aan geven binnen het Programma Tata Steel 2020-2050. Daarmee zijn medio 2023 onze mogelijkheden tot verder aanscherping uitgeput.

Q. Wat wilt u nu precies van het Rijk?

- A. Samengevat zijn het drie zaken:
- Aanscherpen normen en regels vanuit een gezondheidkundig oogpunt
 - Ondersteuning – ook financieel – voor aanvullende maatregelen die niet afdwingbaar zijn maar wel helpen voor een gezondere leefomgeving (denk aan maatregelen bij KGF 2, overkappingen grondstoffenlogistiek. En als we met volgend RIVM onderzoek meer weten over bronnen en bronherleiding geeft dat wellicht ook goede aanknopingspunten)
 - Bij het afwegen van alternatieven vinden wij het belangrijk dat het niet alleen gaat over klimaat, energietransitie en de technische haalbaarheid. Maar dat ook de effecten op de leefomgeving en de gezondheid worden meegewogen. Bijvoorbeeld door daar iets over op te nemen in subsidievoorwaarden voor klimaatmaatregelen.

Q. Waarom sluiten jullie Tata Steel niet?

- A. Sluiting van een bedrijf is het uiterste middel dat kan worden toegepast op het moment dat een bedrijf zich niet houdt aan de voor haar geldende regels of vergunning. Het toepassen van het instrument van sluiting of stilleggen van een (deel van een) bedrijf moet zich verhouden tot de ernst en omvang van de overtreding en gevolgen daarvan voor de leefomgeving. Aan die eis wordt niet licht voldaan. Het bestuursrecht is er in eerste instantie op gericht overtredingen te beëindigen, bijvoorbeeld door middel van het opleggen van een last onder dwangsom. Bij Tata Steel zijn geen overtredingen geconstateerd die dermate ernstig zijn dat het proportioneel is om het bedrijf te sluiten.

Q. Wanneer is de overlast over?

- A. Het is niet mogelijk om precies aan te geven wanneer de verschillende acties en sporen vanuit de overheden en Tata Steel leiden tot daadwerkelijke maatregelen bij Tata Steel en wanneer dat vervolgens weer tot merkbare c.q. meetbare effecten in de omgeving leidt. Dit heeft te maken met de omvang en technische complexiteit van te nemen maatregelen. In de praktijk zullen maatregelen en acties tot geleidelijke verbeteringen leiden die over een periode van meerdere jaren pas goed zichtbaar en merkbaar wordt.

De provincie gaat door met de uitvoering van het Programma Tata Steel 2020-2050, de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) met de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH) Tata Steel 2020 - 2022. Met de zomer wordt een algehele voortgangsrapportage van dit programma gepresenteerd.

In het programma Tata Steel 2020 - 2050 en in het uitvoeringsprogramma is voor zo ver mogelijk geconcretiseerd wat de overheden wanneer gaan doen. Bijvoorbeeld de vergunning waar dat binnen wet- en regelgeving mogelijk is in de komende 2 jaar aanscherpen, extra toezicht en handhaving en continu met Tata Steel (bijvoorbeeld over de 300 miljoen investering) en het Rijk in gesprek over aanvullende maatregelen.

Er is in de IJmond meer dan Tata Steel, ook andere emissiebronnen zijn relevant. Het reduceren van die emissies levert net zo goed gezondheidswinst op. Hier wordt aan gewerkt met bijvoorbeeld het Schone Lucht Akkoord en het programma Gezondheid en luchtkwaliteit IJmond.

Q. Hoeveel onderzoek is er nog nodig om te concluderen dat Tata geen plek verdient in de IJmond?

A. Er is plaats in de IJmond voor Tata Steel. Wel moeten de negatieve effecten van Tata Steel zo snel mogelijk worden verminderen.

Het is ten eerste de verantwoordelijkheid van Tata Steel om te investeren in de beperking van uitstoot en verduurzaming van het bedrijf. De resultaten van het onderzoek van het RIVM ondersteunen opnieuw dat hier echt snel stappen in moeten worden gezet. Wij verwachten dat Tata Steel de noodzakelijke investeringen om de reductie van diverse emissies te bewerkstelligen met de grootst mogelijke spoed doorzet.

Daarnaast zetten wij als overheden op verschillende manieren in op een gezondere IJmond (zie vorige antwoorden voor wat wij doen).

Q. Wat wordt er nog meer onderzocht?

A. Het RIVM tracht nog beter zicht te krijgen op herkomst van de stoffen die in de lucht en in het neergedaalde stof zitten.

Q. Wanneer is dat onderzoek klaar?

A. Naar verwachting einde jaar.

Q. Zijn jullie wel in staat om de inwoners voldoende te beschermen?

A. Binnen onze bevoegdheden doen wij wat we kunnen om de wet- en regelgeving te handhaven. Vanuit gezondheidskundig oogpunt achten wij de huidige normstelling en regelgeving op Europees en Rijksniveau onvoldoende in een complex gebied zoals de IJmond, waarin zich diverse bronnen bevinden. Werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond betekent dat wetten, normen en onze instrumenten daarop moeten zijn toegerust. Wij verzoeken de staatssecretaris daarom binnen afzienbare termijn hiertoe de nationale wetgeving aan te passen, of en op Europees niveau te pleiten voor aanscherping. En dat het Rijk bereid is om aanvullende maatregelen die niet afdwingbaar zijn, maar wel helpen voor een gezondere leefomgeving- ook financieel - mogelijk te maken.

Q. Wanneer heeft Tata Steel het concept van het rapport ontvangen?

A. Het RIVM heeft geen concept rapport gedeeld met externen, dus ook niet met Tata Steel. De GGD is de enige organisatie die een concept van het rapport heeft ingezien, omdat het RIVM heeft samengewerkt met de GGD in de uitvoering van het onderzoek.

Q. Wanneer heeft de provincie het eerste concept van het rapport ontvangen?

A. De provincie heeft geen concept rapport ontvangen. Op 18 augustus is het definitieve rapport opgeleverd aan de Provincie.

Q. Welke input heeft de GGD op het concept geleverd?

A. GGD: het is gebruikelijk dat het RIVM bij onderzoeken als deze de regionale GGD betreft. Een arts medische milieukunde van de GGD heeft gekeken of de risico's zoals het RIVM deze beschrijft vakinhoudelijk logisch en ook begrijpelijk zijn.

Q. Is het rapport aangepast op basis van de input van de GGD?

A. RIVM

Q. Waarom zit er zoveel tijd tussen ontvangst en openbaarmaking?

A. RIVM: De standaardafspraken met opdrachtgevers van het RIVM is dat zij na oplevering van het RIVM vier weken de tijd krijgen om zich voor te bereiden voordat het rapport gepubliceerd wordt. In dit geval hebben we met de opdrachtgever afgesproken het rapport wat sneller te publiceren omdat mensen al lang wachten op dit rapport.

Voor het RIVM is een belangrijke stap om betrokkenen, in dit geval de huishoudens die hun huis en tuin beschikbaar hebben gesteld voor metingen en de klankbordgroep, te informeren over de bevindingen voorafgaand aan de publicatie. Ook dit willen we zorgvuldig doen, wat betekent dat we hier tijd voor nodig hebben.

Provincie: In het kader van zorgvuldigheid worden de direct betrokkenen, waaronder de bewoners van de bemonsterde huizen, alsook de leden van de klankbordgroep die is ingesteld naar aanleiding van de opdracht voor dit onderzoek, geïnformeerd voorafgaand openbaarmaking van het rapport. Op die manier kunnen zij uit eerste hand de resultaten vernemen. Daarnaast hebben de provincie en gemeenten, als opdrachtgevers voor het onderzoek, tijd nodig om het rapport te kunnen bespreken en doorgronden met het RIVM, zodat een bestuurlijke reactie en duiding kunnen worden opgesteld.

Q. Zijn er meerdere versies/concepten gedeeld?

A. RIVM

Q. Waarom is het rapport uitgesteld tot na de zomer?

A. Het RIVM wilde het rapport over de depositie graag voor de zomer publiceren. In mei en juni werd het ons echter duidelijk dat dit niet haalbaar is. De grote hoeveelheid data verkregen uit de 420 veegmonsters maakt dat we meer tijd nodig hebben dan van tevoren ingeschat. Daarbij neemt het RIVM publicatieproces verschillende zaken in acht:

- Het onderzoek moet zorgvuldig afgerond zijn. Voor onze onderzoeken hebben we de kwaliteit hoog in het vaandel.
- De standaard afspraak met onze opdrachtgevers is dat zij na oplevering van het RIVM vier weken de tijd krijgen om zich voor te bereiden voordat het rapport gepubliceerd wordt. In dit geval hebben we met de opdrachtgever afgesproken het rapport wat sneller te publiceren omdat mensen al lang wachten op dit rapport.
- Voor het RIVM is een belangrijke stap om betrokkenen, in dit geval de huishoudens die hun huis en tuin beschikbaar hebben gesteld voor metingen en de klankbordgroep, te informeren over de bevindingen voorafgaand aan de publicatie. Ook dit willen we zorgvuldig doen, wat betekent dat we hier tijd voor nodig hebben.

Bovenstaande punten zorgden ervoor dat we op half september uit kwamen qua publicatiedatum. Na oplevering bleek dat publicatie sneller kon, zonder dat dit ten koste ging van zorgvuldigheid.

Q. Waarom wilden jullie wachten tot na het kamerdebat?

A. De openbaarmaking van dit rapport is nimmer afhankelijk gemaakt van of gerelateerd aan de datum van het kamerdebat en kent zijn eigen proces.

Q. Waarom kon het rapport ineens wél voor het kamerdebat gepubliceerd worden?

A. De openbaarmaking van dit rapport is nimmer afhankelijk gemaakt van of gerelateerd aan de datum van het kamerdebat en kent zijn eigen proces.

Q. Kan het voorzorgsbeginsel gebruikt worden om extra maatregelen aan Tata Steel op te leggen?

A. De eventuele toepassing van het voorzorgsbeginsel is juridisch complex. De fysieke leefomgeving en de gezondheid van de mens worden geacht voldoende te zijn beschermd door de milieunormering in de vigerende regelgeving. Dat deze normen tot doel hebben de gezondheid van de mens te beschermen komt bij een aantal normen letterlijk tot uiting. Juridisch wordt nog nader uitgezocht welke ruimte hier mogelijk toch bestaat. Een belangrijke randvoorwaarde bij het eventueel nemen van maatregelen op grond van het voorzorgsbeginsel is dat de provincie een redelijke afweging moet maken tussen de betrokken belangen.

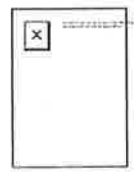
[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: maandag 5 juli 2021 10:48
Aan: [Redacted]
Onderwerp: FW: Afsprakenlijst bestuurlijk overleg 3/7/2021
Bijlagen: Afsprakenlijst 03-07-2021 def.docx

Ter info

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Van: Marianne Steijn <MSteijn@Velsen.nl>
Verzonden: maandag 5 juli 2021 10:43
Aan: [Redacted]
Onderwerp: Fwd: Afsprakenlijst bestuurlijk overleg 3/7/2021

Ter info..

Groet, Marianne

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [Redacted] <[Redacted].nl>
Datum: 3 juli 2021 om 19:22:53 CEST
Aan: jwienen@[Redacted] marianne.schuurmans-wijdever@[Redacted] Frank Dales
[Redacted] mmeijs@[Redacted].t
h.erol@[Redacted] Pe@[Redacted]
[Redacted] Marianne Steijn
[Redacted]

Beste bestuurders en communicatieadviseurs,

Hierbij ontvangt u de bestuurlijke uitgangspunten en afsprakenlijst zoals vanmiddag in het spoedoverleg gemaakt.

Met vriendelijk groet,

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

*****DISCLAIMER*****

De informatie verzonden met dit e-mailbericht (en bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en zij die van de geadresseerde(n) toestemming kregen dit bericht te lezen. Gebruik door anderen dan geadresseerde(n) is verboden. De informatie in dit e-mailbericht (en bijlagen) kan vertrouwelijk van aard zijn en kan binnen het bereik vallen van een geheimhoudingsplicht en een verschoningsrecht. Externe e-mail wordt door Veiligheidsregio Kennemerland niet gebruikt voor het aangaan van verplichtingen. Aan de inhoud van dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Afsprakenlijst

Spoedcall 03-07-2021 n.a.v. berichtgeving rapport kankerincidentie IJmond

Aanwezigen

Mevrouw Schuurmans (vz, Haarlemmermeer)

De heer Wienen (Haarlem)

De heer Dales (Velsen)

De heer Van Haften (Zandvoort)

Mevrouw Steijn (Velsen)

Mevrouw Meijs (Haarlem)

De heer Erol (Beverwijk)

De heer Van de Velden (GGD/VRK)

████████████████████

████████████████

████████████████

████████████████████████████████████

████████████████

Naar aanleiding van berichtgeving in de media over de publicatie van het rapport kankerincidentie in de regio Kennemerland is dit bestuurlijke overleg georganiseerd. De doelen van dit overleg zijn het delen van beelden, uitgangspunten formuleren en het afspraken maken over communicatie.

Op basis van de geschetste beelden en het feitenrelaas zijn de volgende bestuurlijke uitgangspunten geformuleerd:

1. De integriteit van de GGD en de directeur GGD staan niet ter discussie.
2. Het bestuur laat zich extern adviseren over de te voeren communicatiestrategie.
3. Zorgvuldigheid gaat voor snelheid, op basis van feiten.
4. Communicatie vanuit openheid; niet vanuit beschuldiging.
5. Het bestuur handelt op basis van geboden inhoudelijke expertise.

Afspraken

- De inhoudelijke woordvoeringslijn ligt bij de voorzitter van de bestuurscommissie Publieke Gezondheid & Maatschappelijk zorg, wethouder Meijs.
- De reactie van het bestuur toont empathie voor de zorgen van inwoners en volgt de inhoudelijk lijn van de doelstelling van de GGD rapportage en het bewaken van de gezondheid van inwoners van Kennemerland.
- De GGD/VRK krijgt een externe adviseur over re-framing, een inhoudelijk statement en een communicatieplan. Daarin worden scenario's ontwikkeld.
- Doelgroepen voor het eerste inhoudelijke statement zijn: media, inwoners, personeel, gemeenteraden.
- De reactie van het bestuur van de GGD wordt gedeeld met de communicatie afdelingen van de 9 gemeenten.
- De communicatieprofessionals brengen de provincie en TATA STEEL over het communicatieproces op de hoogte.

- De voorzitter van de BC PG&MZ en de voorzitter van de VRK hebben nauw contact en stemmen af over de woordvoering; de voorzitter van de VRK is in de lead bij de woordvoering over de integriteit van de GGD en haar directeur.
- De VRK laat zich juridisch adviseren over de gang van zaken bij het WOB verzoek.
- De aanwezige wethouders en communicatieadviseurs zetten het overleg voort.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 23 september 2021 07:19
Aan: [REDACTED]
Klooster, Rob
Onderwerp: FW: agenda van de Stuurgroep bijeenkomst van donderdag 23 september
Bijlagen: Overzicht aangenomen en aangehouden moties IenW en EZK.docx

Goedemorgen

Vanmiddag is de stuurgroep Tata steel waar Derkje namens de IJmond in zit.

Hierbij voor jullie alvast de agenda en bijlage ter info.

Het is vooral bijpraten nav de uitkomst van het kamerdebat. In de bijlage staat een overzicht van de moties en wie het gaat behandelen (EZK of I&W, of beiden).

Hoor het graag uiterlijk 11 uur als jullie nog zaken hebben die je haar mee wilt geven?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: woensdag 22 september 2021 16:24

Aan: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Derkje Veurink [REDACTED]
[REDACTED]

Onderwerp: agenda van de Stuurgroep bijeenkomst van donderdag 23 september

Beste leden van de ambtelijke stuurgroep,

Hieronder de agenda t.b.v. de bijeenkomst van morgen zoals we die afgesproken hebben.

Gegroet,
[REDACTED]

Agenda: Bijeenkomst ambtelijke stuurgroep Tata dossier, 23 september 13.00 tot 14.00 uur

- 1) Terugkoppeling van het gesprek PNH/IenW/TSN en EZK op 15 september op het provinciehuis.
- 2) Overzicht van de aangenomen moties (zie bijlage)
Deze bespreken en een taakverdeling afspreken. Daarnaast ook afspraken maken over het monitoren van de voortgang.
- 3) Plan van aanpak voor rapportage aan de Kamer

Zodra Roadmap+ is aangescherpt en eindrapport van [REDACTED] gereed is dan met elkaar en samen met TSN een routekaart afspreken over de uit te voeren werkzaamheden en de ondersteuning die de overheid kan geven.

- 4) Voornemen voor omgevingsoverleg van PNH en gemeenten.
PNH is van plan om samen met de omliggende gemeenten weer actiever met de omgeving in gesprek te geraken met als doel het wederzijds vertrouwen te vergroten.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.
The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Tweeminutendebat Toekomst Tata Steel

16 september 2021

Stemmingsuitslag moties:

MEZK:

- onderzoek steunacties waterstof route (2 moties)

STAS KE:

- SDE++ rekening houden met volksgezondheid (via bestaande milieuvergunningen)
- Inzichtelijk maken van randvoorwaarden waterstofroute (infrastructuur, regelgeving en vergunningen) ism IenW

STAS IenW:

Zes aangenomen moties:

- Plan van aanpak voorkomen onacceptabele gezondheidsrisico's (Thijssen cs)
- Omzetten Roadmap Plus in juridisch afrekenbare doelen (Thijssen cs)
- Maximaal ruimte benutten om strengere normen in te voeren (Van der Lee cs)
- Juridische instrumenten om de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren (Boucke cs)
- Cumulatie ZZS voortaan meewegen Grinwis cs)
- Overleggen over monitoringsprogramma (Grinwis cs)

Twee aangehouden moties:

- Monitoren uitstoot Kookfabriek 2 (Van Raan en Van Esch)
- Nieuw depositieonderzoek door RIVM (Van Raan en Van Esch)

Aangenomen moties IenW en EZK:

Motie IenW	<p>Motie van het lid Thijssen c.s. over de Roadmap Plus zo veel mogelijk omzetten in juridisch afrekenbare doelen</p> <p>Tweeminutendebat Toekomst Tata Steel 16 september 2021</p>
Samenvatting	<p>De Kamer, gehoord de beraadslaging, overwegende dat Tata Steel IJmuiden een eigen plan – de Roadmap Plus – heeft om de uitstoot naar de omgeving te verminderen; van mening dat het goed is dat er eigen plannen zijn, maar dat Rijk en regio Tata Steel IJmuiden niet op zijn blauwe ogen moeten geloven; verzoekt de regering, om in samenwerking met provincie Noord-Holland de Roadmap Plus zo veel mogelijk om te zetten in juridisch afrekenbare doelen; en gaat over tot de orde van de dag.</p> <p>Thijssen, Van der Lee, Grinwis, Boucke en Dassen</p>
Nummer	32 813 nr: 826
Reactie Staatssecretaris tijdens het debat	<p>Staatssecretaris Van Weyenberg:</p> <p>Voorzitter. De motie op stuk nr. 826 van de heer Thijssen en vele anderen verzoekt de regering om samen met de provincie Noord-Holland de roadmap zo veel mogelijk om te zetten in juridisch afrekenbare doelen. Ik heb al eerder aangegeven dat volgens het oordeel van de provincie de helft van de roadmap die er was juridisch afdwingbaar was. De totstandkoming van de roadmap was ook niet een toevallig moment in het verleden, zoals u weet, denk ik. Ik heb ook aan de provincie</p>

	gevraagd om met de wetenschap van het RIVM-rapport te kijken of dat aandeel hoger of lager is. In die gedachte vind ik dit ondersteuning van het beleid en geef ik de motie oordeel Kamer. Daarbij geef ik wel echt aan -- dat is een beetje formalistisch, maar precisie is hier wel belangrijk -- dat de provincie degene is die hier de beoordeling doet.
Stavaza	

Motie IenW	Motie van het lid Thijssen c.s. over een plan van aanpak om onacceptabele gezondheidsrisico's te voorkomen
Samenvatting	De Kamer, gehoord de beraadslaging, constaterende dat het RIVM aangeeft dat blootstelling aan de huidige hoeveelheden lood en kankerverwekkende stoffen in de IJmond ongewenst is voor de gezondheid van kinderen; van mening dat het onacceptabel is dat kinderen in de IJmond niet zorgeloos buiten kunnen spelen; verzoekt de regering om, in samenspraak met de provincie Noord-Holland een plan van aanpak te maken, zodat de bewoners in de IJmondregio geen onacceptabel gezondheidsrisico meer lopen en dit op de kortst mogelijke termijn naar de Kamer te sturen, in elk geval voor 1 december 2021, en gaat over tot de orde van de dag. Thijssen Van der Lee Dassen Grinwis
Nummer	32 813 nr: 827
Reactie Staatssecretaris tijdens het debat	Staatssecretaris Van Weyenberg: Dan de motie op stuk nr. 827 van de heer Thijssen over een plan van aanpak. Ik zeg eerlijk dat ik dit een ingewikkelde motie vind, niet omdat ik het doel niet onderschrijf -- want we willen allemaal dat we de gezondheid verbeteren -- maar omdat deze motie tegelijkertijd de indruk kan wekken dat ik nu vanuit het niets een soort nieuw plan van aanpak ga maken dat ineens juridische instrumenten toevoegt aan mijn gereedschapskist. Die heb ik op dit moment niet en die heeft ook de provincie niet. Ik ga zo meteen toezeggen hoe ik van plan ben om eigenlijk over alle maatregelen te vertellen wat de oogst is voor het einde van dit jaar. Ik zou de heer Thijssen eigenlijk willen vragen om de motie aan te houden. Dan zal ik uw Kamer voor de kerst laten weten wat nou eigenlijk de opbrengst is van alle verschillende acties die ik tot nu toe in gang heb gezet en ook deels al heb aangekondigd in het debat, zowel op het punt van de Europese route als op het punt van de hulp van de ILT en het aanbod van hulp aan de provincie. Ik noem ook het feit dat we over meten gisteren in het overleg hebben afgesproken dat provincie en Rijk maar ook Tata zullen doorpraten over hoe we invulling geven aan de suggestie van het RIVM om nog beter te gaan meten om ook te kunnen zien of beloftes ook in de praktijk tot iets beters leiden. Dat zou dus mijn suggestie zijn. Ik zie mensen staan, voorzitter. De voorzitter : Meneer Thijssen, wilt u hierop reageren? De heer Thijssen (PvdA): Graag, voorzitter. Dat klinkt als een goede toezegging: we krijgen voor de kerst dat overzicht van wat er allemaal gaat gebeuren. De vraag aan de staatssecretaris is of we dan ook inzicht krijgen in wat dat betekent voor de leefomgeving van de omwonenden en of de beoordeling dan is dat er dan geen onacceptabele gezondheidsrisico's meer zijn. Zit dat ook in het stuk dat we van de staatssecretaris gaan krijgen?

staatssecretaris **Van Weyenberg**:

Opslaan

Deze vraag begrijp ik heel goed. Een van de redenen waarom ik ook over dat meten wil doorpraten, is om precies daarnaar te kunnen kijken. Op dit moment gaan de vergunningen over de pijpen. De heer Thijssen vraagt aandacht voor het feit dat het RIVM heeft laten zien wat dat nou gewoon betekent op je balkon en in de speeltuin. Een van de dingen waarover ik met de provincie wil doorpraten -- want die heeft dat onderzoek laten doen -- is hoe we dat inzichtelijk gaan maken. Soms zijn we nu in staat -- ik hoop dat dat zo is; dat is waarschijnlijk zo -- om op basis van bijvoorbeeld de aanscherpingen in de roadmap een inschatting te maken van wat dit qua uitstoot betekent. Maar ik moet dit gewoon beter uitzoeken om dat zodanig een-op-een te vertellen dat ik voldoende vertrouwen heb in het antwoord op de vraag op welke termijn dat tot die deposities leidt. Het is helder dat dat natuurlijk is waar je het uiteindelijk aan afmeet, maar ik zeg ook eerlijk dat de vergunningen daar natuurlijk niet op zijn gericht. Ook ik wil dus dit inzicht, maar ik weet niet of ik al zo een-op-een rekenkundig kan voorspellen wat maatregelen voor de depositie doen. U weet ook dat we dat onderzoek van het RIVM niet voor niets hebben gevraagd.

De heer **Thijssen** (PvdA):

Dat snap ik, maar dat is ook niet wat ik vraag: of de vergunningen dan maar even worden aangepast. Volgens mij is wat de Kamer, de omwonenden en volgens mij ook u willen weten, of de leefomgeving voor die kinderen veilig wordt of niet. Als u daar rond de kerst inzicht in geeft, kunnen we daarna wel verder praten: als het nog niet veilig is, hoe komen we daar dan?

staatssecretaris **Van Weyenberg**:

Opslaan

Zeker. Dat doel delen wij volledig. In het vervolgesprek over dat meten wil ik ook zelf scherpte krijgen in de vraag in welke mate wij in staat zijn om dan al met enige stelligheid iets te kunnen zeggen over de impact op de deposities van bijvoorbeeld de aangescherpte roadmap of andere aanvullende maatregelen die door de provincie -- want die is ook alle vergunningen aan het doorlichten -- of op basis van suggesties van de ILT in de praktijk worden gebracht. Dat is een van de vragen die ik ook zelf nog ga uitwerken. Ik heb de vraag van de heer Thijssen goed begrepen: ga het dan niet alleen hebben over de uitstoot, maar kijk ook hoe ver u komt met inzicht geven in wat dit betekent voor de deposities.

De **voorzitter**:

Ik kijk even naar meneer Thijssen. Ik wil nu alleen nog van u horen wat dit betekent voor uw motie, want de staatssecretaris heeft de suggestie gedaan om de motie aan te houden. Ik wil nu dus graag van u weten of u dat gaat doen of niet.

De heer **Thijssen** (PvdA):

Voor de kerst komt dat dan. Dan ga ik hard nadenken over wel of niet aanhouden.

De **voorzitter**:

Goed, dat kunt u nog besluiten. Overigens stemmen wij vandaag over de moties. Als u dat nog wilt doen, moet dat dus wel tijdig gebeuren.

staatssecretaris **Van Weyenberg**:

Opslaan

De heer Thijssen vroeg ook: hebben we dat voor de kerst? Anders blijft die vraag hangen. Voor de kerst ga ik u de oogst geven van wat we hebben gedaan, de inzichten die we daarbij hebben ontwikkeld, wat er nog loopt, wat de stand is van bijvoorbeeld mijn Europese route en de analyse van de aanscherpingen van de roadmap, die ik -- dat is mij beloofd -- deze maand op papier krijg vanuit Tata. Dan

weet u precies wat er allemaal is gebeurd, wat er allemaal loopt en hoe het zit met bijvoorbeeld het meten, waar de heer Thijssen terecht aan refereert.

De **voorzitter**:

Ik neem aan dat, als de motie niet wordt aangehouden, u dan de motie ontraadt.

staatssecretaris **Van Weyenberg**:

Opslaan

Ja, zoals ik dat formeel allemaal moet zeggen omdat het niet volgens de geest ...

De **voorzitter**:

Nee, dat begrijp ik, en daarom doe ik het maar even.

Ook over deze motie, neem ik aan? Heel kort.

Mevrouw **Leijten** (SP):

Ja, voorzitter, en een beetje over mijn motie waarin een deadline stond. Die is wel beantwoord door minister Blok, en die wil niks, dat weten we wel. Maar misschien wil deze staatssecretaris wel wat meer, dus daarom wil ik graag die vraag stellen. Maar hij wijst de motie van de heer Thijssen namelijk op de deadline af. En de staatssecretaris gaat van alles doen: hij gaat met iedereen corresponderen, hij gaat van alles meten, dat is geweldig, en daar krijgen we ook een overzicht van. Maar de omgeving wil graag weten: wat is de deadline, wanneer weten we of een van die pijpen óf uit de lucht gaat óf niet meer werkt met die methanen, en noem het allemaal maar op? Want we weten natuurlijk allemaal waar we het over hebben: dat is namelijk die Kooks 2. Ik wil graag weten of de staatssecretaris, los van al die inspanningen waar hij mee bezig is, ook bereid is een deadline te stellen, van: dan is het klaar.

staatssecretaris **Van Weyenberg**:

Opslaan

Volgens mij helpen wij uw Kamer niet als twee bewindslieden met verschillende woorden op dezelfde motie gaan reageren. Volgens mij heeft de minister van EZK daarop geantwoord. Ik heb, voor de goede orde, niet gevraagd om de motie van de heer Thijssen aan te houden omdat die deadline er was. Ik heb om een aantal weken extra gevraagd, maar ik heb een andere argumentatie gebruikt.

De **voorzitter**:

Ja, dank u wel.

Mevrouw **Leijten** (SP):

Maar dan is mijn vraag: wanneer stelt deze staatssecretaris een deadline? Want hij is heel duidelijk, hij zegt: deze fabriek kan op deze manier niet doorgaan; het is een doodlopende weg ...

De **voorzitter**:

Ja, maar we zijn hier bezig met de behandeling van moties, en niet met een debat. Dat heeft u al gevoerd met elkaar.

Mevrouw **Leijten** (SP):

De tweede termijn is niet afgerond, voorzitter ...

De **voorzitter**:

Ik weet het, ik weet het.

Mevrouw **Leijten** (SP):

... en ik wil deze staatssecretaris vragen: gaat u een deadline stellen, of gaat u alleen corresponderen en overzichten sturen?

staatssecretaris **Van Weyenberg**:

Opslaan

Ik ben bezig omdat ik dingen wil veranderen, niet omdat ik papier wil volschrijven. Dat heeft u mij de afgelopen weken niet horen doen, en dat ga ik ook niet doen. Ik heb in het debat van allerlei acties verteld die ik aan het doen ben. De urgentie delen mevrouw Leijten en ik helemaal. Als het gaat om wat voor vergunningen en conclusies de vergunningverlener geeft als er niet aan de vergunningseisen wordt voldaan ... Tja, dat is echt aan de provincie; daar ga ik niet over. En dat is geen flauw formalistisch antwoord. Die vergunningen moeten worden gesteld, en als er niets aan de vergunningen wordt gedaan, dan zal de provincie ingrijpen. Ik heb er ook geen twijfel aan dat ze dat zal doen. Dat is volgens mij het antwoord dat ik daar nu op kan geven.

De **voorzitter**:

De heer Eerdmans.

De heer **Eerdmans** (JA21):

Voorzitter, voor de orde. Wij krijgen dus voor de kerst een overzicht van de oogst van wat er allemaal loopt? Dat is wat ik nu begrijp over de motie-Thijssen, waarvan ik hoop dat u haar niet aanhoudt maar gewoon in stemming brengt, want ik vind de deadline minstens nog niet snel genoeg. Maar kijk, wat wij willen is een plan van aanpak: hoe gaan we ervoor zorgen dat die kinderen niet meer zo hun handen moeten wassen? We hebben het gehad over die zeer schadelijke stoffen, die maar blijven komen. Jongens, dan kunnen we toch niet zeggen "voor de kerst krijgen de bewoners", tja, "inzicht in een soort overzicht"? Ik weet nog dat de heer Pechtold hier ooit stond met "ik sla er een nietje doorheen". Daar lijkt het een beetje op: we gaan het allemaal bij elkaar brengen en dan ziet u wat er gebeurt. Nee, we willen een plan van aanpak, en daar gaat ook mijn motie over, van wat u nu gaat doen om die schadelijke stoffen uit de lucht te halen, en de mensen, die bewoners, gewoon een normale leefomgeving te geven. Daarom zitten ze hier ook op de tribune, ze zijn gewoon bezorgd. Ik dacht dat we die urgentie met elkaar wel deelden de afgelopen week. En nu krijg ik toch weer een slap verhaal van "kluitje-in-het-riet.nl".

staatssecretaris **Van Weyenberg**:

Opslaan

Tja, ik laat de oneliners graag aan de heer Eerdmans, maar volgens mij heb ik iets heel anders gezegd, ook in het debat. Er zijn heel veel acties die in gang zijn gezet. Ik wacht bijvoorbeeld op de aangescherpte roadmap. Die is mij beloofd, en die verwacht ik deze maand te krijgen. We zijn in gesprek met de vergunningverlener, de provincie. Op een vijftal punten, zo heb ik in het debat verteld, zegt de ILT "daar kan het scherper", bijvoorbeeld op die zeer zorgwekkende stoffen, waar uzelf ook veel aandacht voor vroeg, zowel in het debat als vandaag. Ik heb net in reactie op de heer Graus gezegd dat ik u ook de brief zal sturen die de ILT daarover naar de omgevingsdienst heeft gestuurd. Dus we zijn allerlei dingen aan het doen. Ik ben hier geen papier aan het schuiven, we zijn dingen aan het doen. En ik hoor u nu zeggen: ik wil dat eigenlijk 1 december, en niet voor de kerst. Laat ik u dan het volgende zeggen: ik zal mijn best doen om dat vóór 1 december te doen. Als ik dat dan heb, zal ik u dat sturen. Ik doe het uiterlijk voor de kerst, maar als het mij 1 december lukt, is dat mij ook een lief ding waard, dus dat ga ik gewoon proberen.

De heer **Van Raan** (PvdD):

In het verlengde van die toezegging: kan de staatssecretaris in die brief voor 1 december dan wel die harde deadline stellen? Want dan heeft hij die oogst opgehaald, dan weet hij wat er gedaan kan worden, heeft hij een inschatting, dus dan kan hij die deadline daarin opschrijven. Dat lijkt toch wel een hele redelijke vraag die, denk ik, gesteund wordt door de hele Kamer.

staatssecretaris **Van Weyenberg**:

Opslaan

Het punt is dat de vergunningverlener deadlines stelt. Dat ben ik niet. Ik kan hier heel stoer gaan doen door een deadline te stellen. Maar die deadline kan ik niet stellen, al zou ik het willen. Wat ik kan doen, is allemaal acties ondernemen en de provincie helpen bij het zo strikt mogelijk vergunnen. Ik heb hun ook gezegd: ga scherp aan de wind zeilen en wacht niet tot je 110% zeker weet dat je een zaak hebt; 100% is echt genoeg. Dat kan ik doen. Het stellen van een deadline zou hier nu misschien heel stoer klinken, maar dat kan ik helemaal niet waarmaken. In alle eerlijkheid vind ik de vertrouwenscrisis rondom dit dossier meer dan groot genoeg. Staatssecretarissen moeten daar niet nog aan gaan bijdragen door hier beloftes te gaan doen die ze niet kunnen waarmaken.

De heer **Van Raan** (PvdD):

Voorzitter, heel kort.

De **voorzitter**:

Ja, heel kort.

De heer **Van Raan** (PvdD):

De staatssecretaris hoeft helemaal niet stoer te doen. Dat heeft hij al gedaan. Dat is hij al geweest toen hij zei: het kan zo niet langer doorgaan. Het enige wat wij hier vragen, is om die stoerheid gestalte te geven in de brief door daar een deadline aan te koppelen.

staatssecretaris **Van Weyenberg**:

Opslaan

Ik heb volgens mij allemaal acties aangekondigd die ik doe, omdat ik het met iedereen eens ben dat er geen woorden maar daden voor dit dossier nodig zijn. Tegelijkertijd heb ik tot nu toe in al mijn uitingen, ook in het debat, heel precies aangegeven waar ik zelf kan leveren en waar ik de provincie kan helpen om dingen te doen. Gisteren heb ik ook gezegd dat het belangrijk is dat zowel het plan Groen Staal als de roadmap er zo snel mogelijk komt. Als mij wordt verteld dat dat wordt aangescherpt, zowel in de tijd als in de ambitie voor het terugdringen van de uitstoot van bijvoorbeeld lood en PAK, dan wil ik dat gewoon op papier zien. Dan zal ik daar weer samen met de provincie naar kijken. Aan mijn inzet hoeft de heer Van Raan niet te twijfelen.

De **voorzitter**:

Dit even afrondend: dit was allemaal naar aanleiding van de motie op stuk nr. 827. Het oordeel daarover is: ontraden, zolang die niet aangehouden wordt. Dat blijft staan, stel ik nog even vast. Ik wil de staatssecretaris verzoeken om bij de komende moties iets beknopter te zijn, als dat mogelijk is.

staatssecretaris **Van Weyenberg**:

Opslaan

Ja, maar als uw Kamer mij hier vragen stelt, probeer ik daaraan recht te doen in de beantwoording.

De **voorzitter**:

	Dat begrijp ik allemaal, maar dat is nou eenmaal mijn rol.
Stavaza	

Motie IenW	Motie van het lid Van der Lee c.s. over maximaal de ruimte benutten om strengere normen in te voeren
Samenvatting	<p>De Kamer, gehoord de beraadslaging, overwegende dat uit het RIVM-rapport Gezond in de IJmond 2020 blijkt dat stof in IJmond veel PAK en metalen bevat met grote negatieve gevolgen voor de omwonenden; overwegende dat de huidige normen kennelijk niet voldoende zijn; constaterende dat artikel 18 van de Industriële Emissie Richtlijn (IED) ruimte biedt om strengere voorwaarden toe te passen die meer vereisen dan de best beschikbare technieken; verzoekt de regering te onderzoeken hoe deze ruimte maximaal benut kan worden en strengere normen ingevoerd en gehandhaafd kunnen worden, en gaat over tot de orde van de dag.</p> <p>Van der Lee Bouchallikh Thijssen</p>
Nummer	32 813 nr: 828
Reactie Staatssecretaris tijdens het debat	<p>Staatssecretaris Van Weyenberg:</p> <p>De motie op stuk nr. 828 ging over het onderzoeken hoe de ruimte maximaal benut kan worden en hoe strengere normen ingevoerd en gehandhaafd kunnen worden. Die motie geef ik oordeel Kamer. Samen met het bevoegd gezag -- ik zeg het toch nog een keer formeel: dat is de provincie -- is dat mijn inzet. Het is precies de voortgang van dit soort acties waarover ik u informeer in die brief die ik uiterlijk voor kerst stuur. Ik zal mijn best doen om die voor 1 december te sturen, zeg ik richting de heer Thijssen. Daarin vertel ik u hoe ik daar samen met de provincie en met de onafhankelijke toezichthouder, de ILT ...</p> <p>De voorzitter:</p> <p>De motie op stuk nr. 828: oordeel Kamer. Daar wil de heer Van der Lee zich nog even tegen verzetten?</p> <p>De heer Van der Lee (GroenLinks): Nee, integendeel. Ik ben er heel ...</p> <p>De voorzitter: Nu ligt het dus niet aan mij dat de microfoon niet aan staat.</p> <p>De heer Van der Lee (GroenLinks):</p> <p>Doet hij het nu wel? Ja. In de oude zaal werkte dit echt beter. Zou het goed zijn om in de tussentijd -- ik denk in de eerste week van november -- een voortgangsrapportage aan de Kamer te sturen, waarin staat of u het nog steeds voor 1 december verwacht of voor de kerst? Daar kunnen bijvoorbeeld eventueel ook inzichten over ruimte in de Europese richtlijn in gedeeld worden.</p> <p>staatssecretaris Van Weyenberg:</p> <p><input type="text" value="Opslaan"/></p> <p>Laat ik het zo zeggen. Als ik al eerder echt wat te melden heb, dan kom ik eerder bij u terug. Maar ik wil dit wel in één keer goed doen. Uw ongeduld deel ik echt. Tegelijkertijd is volgens mij ook niemand geholpen met halfhartige brieven met halve antwoorden.</p> <p>De voorzitter:</p> <p>Helder. Gaat u verder.</p>
Stavaza	

Motie IenW	Motie van het lid Boucke c.s. over juridische instrumenten om de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren
Samenvatting	<p>De Kamer, gehoord de beraadslaging, constaterende dat het recente RIVM-onderzoek concludeert dat de uitstoot van de staalproductie in IJmuiden tot negatieve gezondheidseffecten leidt; overwegende dat de gezondheid van omwonenden beschermd dient te worden; overwegende dat de staalindustrie in IJmuiden van grote toegevoegde waarde is voor de Nederlandse werkgelegenheid en economie; verzoekt de regering, te borgen dat in lopende en toekomstige onderzoeken naar een duurzame staalproductie de gezondheidseffecten integraal wordt meegewogen, verzoekt de regering, te onderzoeken welke juridische instrumenten de lokale, regionale en landelijke overheden hebben om op korte termijn de leefomgevingskwaliteit te verbeteren, verzoekt de regering, inzichtelijk te maken welke randvoorwaarden zoals regelgeving, infrastructuur en vergunningen nodig zijn voor de omslag naar waterstof, en de Kamer daarover te rapporteren voor het einde van het jaar, en gaat over tot de orde van de dag.</p> <p>Boucke Erkens Agnes Mulder Thijssen Grinwis Van der Lee</p>
Nummer	32 813 nr: 830
Reactie Staatssecretaris tijdens het debat	Staatssecretaris Van Weyenberg:
Stavaza	

Motie IenW	Motie van het lid Grinwis c.s. over cumulatie bij emissie van zeer zorgwekkende stoffen voortaan meewegen bij de vergunningverlening
Samenvatting	<p>De Kamer, gehoord de beraadslaging, constaterende dat cumulatie bij de emissie van zeer zorgwekkende stoffen tot op heden niet wordt meegenomen bij de vergunningverlening; overwegende dat hierdoor de gezondheidsrisico's van omwonenden niet goed kunnen worden ingeschat; verzoekt de regering, te onderzoeken of en hoe cumulatie bij de emissie van zeer zorgwekkende stoffen voortaan kan worden meegewogen in de risico-inventarisatie bij vergunningverlening, en de Kamer te informeren over de resultaten, en gaat over tot de orde van de dag.</p> <p>Grinwis Boucke Agnes Mulder Van der Lee Thijssen</p>
Nummer	32 813 nr: 833
Reactie Staatssecretaris tijdens het debat	<p>Staatssecretaris Van Weyenberg:</p> <p>Dan de motie op stuk nr. 833 van de heer Grinwis en vele anderen. Daarin staat: gaat u kijken of en hoe cumulatie van de emissies van zeer zorgwekkende stoffen meegenomen kan worden in de risico-inventarisatie bij vergunningverlening. Dat is het verzoek om een oordeel. Dit is natuurlijk een van de dingen waar we naar op zoek zijn: zowel piekbelasting als cumulatie. Ik denk wel dat dit echt Europees moet. Het zal ook een van de dingen zijn die ik onder de aandacht zal brengen bij de Eurocommissaris, om te kijken of ik vind dat dit beter in de regels moet komen. Maar dat onderzoek doe ik. Daarom geef ik hem oordeel Kamer.</p>
Stavaza	

Motie IenW	Motie van het lid Grinwis c.s. over overleggen over het vormgeven van een monitoringsprogramma
Samenvatting	<p>De Kamer, gehoord de beraadslaging, constaterende dat in het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer wordt gesteld dat het toezicht door de omgevingsdienst op Tata Steel heeft gefaald; overwegende dat de uitkomsten van het recente onderzoek naar de depositie van vervuilende stoffen in de omgeving van Tata Steel aanleiding geven tot zorg; overwegende dat het RIVM aanbeveelt om afspraken te maken over het monitoren van de effecten op de leefomgeving van de klimaatmaatregelen die Tata Steel neemt door middel van een monitoringsprogramma; van mening dat volledige transparantie en continue monitoring van de uitstoot van vervuilende stoffen naar de omgeving van belang zijn om inzicht te krijgen in de daadwerkelijke uitstoot; verzoekt de regering, in overleg te treden met de provincie Noord-Holland als bevoegd gezag en het RIVM met als doel het vormgeven van een monitoringsprogramma, en de Kamer hierover te informeren, en gaat over tot de orde van de dag.</p> <p>Grinwis Boucke Agnes Mulder Van der Lee Thijssen</p>
Nummer	32 813 nr: 834
Reactie Staatssecretaris tijdens het debat	<p>Staatssecretaris Van Weyenberg:</p> <p>Dat brengt mij bij de motie op stuk nr. 834. Die verzoekt de regering in overleg te treden met de provincie en het RIVM over het vormgeven van een monitoringprogramma. Dat ligt eigenlijk in het verlengde van wat in het advies van het RIVM staat. Dat advies is overigens op verzoek van mijn ministerie gemaakt, om steeds te laten zien dat ook de gezondheidskant volwaardig meeding in onderzoeken over de toekomst van Tata. Dat heeft u mij als Kamer overigens ook verzocht. Dit is precies waar ik ook vervolgsafspraken over heb gepland met de provincie en Tata. Het is belangrijk om te kunnen meten wat er gebeurt, net als bijvoorbeeld welk deel van de fabriek nou exact voor welk stuk uitstoot verantwoordelijk is. Ik hoor daar af en toe ook verschillende beelden over. Dan kunnen we ook kijken hoe de voortgang -- de heer Thijssen legt in zijn interrupties ook steeds de nadruk op, zoals ik het maar even noem, de verhouding tussen pijp en grond -- is. Ik geef deze motie dus oordeel Kamer.</p>
Stavaza	

Motie IenW	Motie van de leden Van Raan en Van Esch over middels een depositieonderzoek laten vaststellen dat de gezondheidkundige grenswaarden niet meer worden overschreden
Nummer	32 813 nr: 840
Samenvatting	<p>De Kamer, gehoord de beraadslaging, overwegende dat de overheid een zorgplicht heeft ten aanzien van de gezondheid van haar inwoners; verzoekt de regering, ervoor te zorgen dat er uiterlijk in het vierde kwartaal van 2022, middels een depositieonderzoek door het RIVM, kan worden vastgesteld dat Tata Steel de gezondheidkundige grenswaarden voor lood en PAK's in IJmuiden en Wijk aan Zee niet meer overschrijdt, en gaat over tot de orde van de dag.</p> <p>Van Raan Van Esch</p>

Reactie Staatssecretaris tijdens het debat	<p>Staatssecretaris Van Weyenberg:</p> <p>Ik ga hetzelfde doen bij de motie op stuk nr. 840. Ook die gaat over monitoring. In het verlengde van de motie van de heer Grinwis wil ik in den brede dat gesprek aangaan. Ik doe daarbij dus hetzelfde verzoek met, als dat niet gebeurt, hetzelfde oordeel.</p> <p>De heer Van Raan (PvdD):</p> <p>De motie vraagt om vaststelling uiterlijk in het vierde kwartaal van 2022. Dat verzoek van de staatssecretaris kan ik dus wel honoreren.</p>
Stavaza	

Motie EZK	<u>Motie Steunopties duurzaam staal aangenomen (actie voor 01-12-2021)</u>
Samenvatting	<p>De Kamer, Gehoord de beraadslaging;</p> <p>Overwegende dat een versnelde overstap naar waterstof bij Tata Steel IJmuiden, langs de lijn van groene industriepolitiek, goed is voor zowel de leefomgeving, het klimaat als de Nederlandse economie;</p> <p>Overwegende dat Tata Steel IJmuiden heeft aangegeven om versneld over te stappen op waterstof;</p> <p>Verzoekt de regering om per direct te beginnen met het uitwerken van steunopties, in samenspraak met Brussel en Tata Steel, voor een versnelde overstap op waterstof bij Tata Steel;</p> <p>Verzoekt de regering om in dit onderzoek rekening te houden met het voorkomen van weglek van investeringen van investeringen naar de (buitenlandse) aandeelhouders;</p> <p>Roept de regeling op om in het onderzoek alle mogelijke opties te verkennen om het nationale belang na te streven: van het juridisch vastleggen van afspraken tot het nemen van een overheidsbelang; en om hierover de Kamer uiterlijk eind 2021 te informeren En gaat over tot de orde van de dag.</p> <p>Erkens, Boucke, Mulder, Van der Lee, Thijssen, Leijten, Grinwis, Dassen</p>
Nummer	
Reactie MEZK tijdens het debat	<p>Ik begin met de motie op stuk nr. 821 van de heer Erkens en een groot aantal andere ondertekenaars. Die verzoekt om te beginnen met het uitwerken van steunopties, in samenwerking met het bedrijf en Brussel, voor de overgang naar waterstof. Deze motie laat ik graag aan het oordeel van de Kamer. Ik wijs wel op de zinsnede over een overheidsbelang. We zullen daar in dat onderzoek ook op ingaan, maar daarbij zal ik, net als in het debat, de geschiedenis van overheidsbelangen in de staalindustrie niet onvermeld laten. Dat is nogal een tranendal.</p>
Stavaza	

Motie STAS-KE	<u>Motie – Subsidie niet alleen voor CO2 afvangen aangenomen (actie TOP voor 01-12-2021)</u>
Samenvatting	<p>De Kamer gehoord de beraadslaging,</p> <p>constaterende dat er nu alleen een subsidieregeling is voor Co2 afvang en opslag;</p> <p>overwegende dat Tata Steel heeft besloten te zullen overstappen op groene waterstof en daarmee te kiezen voor een vernieuwing van de installaties;</p> <p>verzoekt de regering het betreffende subsidiebedrag beschikbaar te stellen voor de route waarbij de ovens direct vernieuwd en verduurzaamd worden,</p> <p>en gaat over tot de orde van de dag.</p> <p>van Haga</p>
Nummer	
Reactie STAS-KE tijdens het debat	<p>Het gaat over de motie op stuk nr. 831 om het betreffende subsidiebedrag beschikbaar te stellen. Als ik deze motie zo mag interpreteren dat deze optie wordt meegenomen in het toegezegde onderzoek naar subsidie voor de DRI-route, dan kan ik haar oordeel Kamer geven. Als ik het niet in die context kan afwegen, dan is ze ontraden.</p>
Stavaza	

Motie STAS-KE	Borgen dat er geen subsidiebeschikkingen worden afgegeven, die kunnen leiden tot gezondheidsschade <u>(actie elektriciteit voor 01-01-2023)</u>
Samenvatting	<p>De Kamer, gehoord de beraadslaging,</p> <p>overwegende, dat het reduceren van de uitstoot van broeikasgassen van industriële installaties zowel winst als verlies voor de volksgezondheid kan opleveren;</p> <p>constaterende, dat nu Tata Steel besloten heeft niet voor een CCS oplossing te gaan het door het RIVM geschetste risico op een verdere verslechtering van de volksgezondheid gelukkig vermeden wordt;</p> <p>overwegende, dat een dergelijk effect wel zou kunnen optreden bij andere projecten die meedingen naar een SDE++ subsidie;</p> <p>verzoekt de regering, goed in de SDE++ regeling te borgen dat er geen subsidiebeschikkingen worden afgegeven, die kunnen leiden tot een bestendinging of zelfs verslechtering van ernstige schade aan de volksgezondheid, en gaat over tot de orde van de dag.</p> <p>Van der Lee, Thijssen</p>
Nummer	

Reactie STAS-KE tijdens het debat	Deze motie vraagt om goed in de SDE++-regeling te borgen dat er geen subsidiebeschikkingen worden afgegeven die kunnen leiden tot een bestendiging of zelfs verslechtering van ernstige schade aan de volksgezondheid. Uiteraard ben ik het met de indieners eens dat er geen subsidie moet worden uitgekeerd aan installaties die niet voldoen aan de geldende milieueisen. Voor het realiseren van het project, en daarmee ook het daadwerkelijk uitkeren van subsidiegelden, is het verkrijgen van een vergunning in de regel vereist. Als ik de motie zo mag lezen dat er geen subsidie wordt betaald aan installaties die de vergunning niet onherroepelijk hebben gekregen, dan kan ik de motie oordeel Kamer geven.
Stavaza	

Motie STAS-KE	<u>Motie schone en gezonde toekomst staal in de IJmond (actie elektriciteitsm IenW 01-12-2021)</u>
Samenvatting	<p>De kamer, gehoord de beraadslaging,</p> <p>constaterende dat recent RIVM onderzoek concludeert dat de uitstoot van de staalproductie in IJmuiden tot negatieve gezondheidseffecten leidt;</p> <p>Overwegende dat de staalindustrie in IJmuiden van grote toegevoegde waarde is voor de Nederlandse werkgelegenheid en economie;</p> <p>Verzoekt de regering te borgen dat in lopende en toekomstige onderzoeken naar een duurzame staalproductie de gezondheidseffecten integraal wordt meegewogen.</p> <p>Verzoekt de regeling te onderzoeken welke juridische instrumenten de lokale, regionale en landelijke overheid hebben om op korte termijn de leefomgevingskwaliteit te verbeteren,</p> <p>Verzoekt de regering inzichtelijk te maken welke randvoorwaarden zoals regelgeving, infrastructuur en vergunningen nodig zijn voor de omslag naar waterstof en de Kamer daarover te rapporteren voor het einde van het jaar,</p> <p>Gaat over tot de orde van de dag.</p> <p>Boucke, Erkens, Mulder, Thijssen, Grinwis, Van der Lee</p>
Nummer	
Reactie STAS-KE tijdens het debat	In deze motie wordt gevraagd om inzichtelijk te maken welke randvoorwaarden, zoals regelgeving, infrastructuur en andere zaken, nodig zijn voor de omslag naar waterstof en de Kamer daarover te informeren. Die kan ik oordeel Kamer geven. Dat doe ik mede namens de staatssecretaris van IenW, want dit is een gezamenlijke opdracht. Deze is dus oordeel Kamer.
Stavaza	

Aangehouden moties:

Motie IenW	Motie van de leden Van Raan en Van Esch over het monitoren van de uitstoot van de Kooks 2-fabriek
-------------------	---

Samenvatting	<p>De Kamer, gehoord de beraadslaging, constaterende dat Tata Steel Beste Beschikbare Technieken (BBT) niet hoeft toe te passen op de Kooks 2-fabriek; overwegende dat dit Tata Steel niet ontslaat van de plicht om te zorgen voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving; verzoekt de regering om, ervoor te zorgen dat de uitstoot die de Kooks 2-fabriek veroorzaakt 24/7 te monitoren en de realtimegegevens ook 24/7 openbaar te houden, en gaat over tot de orde van de dag.</p> <p>Van Raan Van Esch</p>
Nummer	32 813 nr: 838
Reactie Staatssecretaris tijdens het debat	<p>Staatssecretaris Van Weyenberg:</p> <p>Dan de monitoring. Dat is de motie op stuk nr. 838 over monitoring rond specifiek de Kooks 2 fabriek. Ik zou de heer Van Raan eigenlijk willen vragen om die motie aan te houden. Ik heb net in reactie op de motie van de heer Grinwis gezegd dat wij breder in gesprek gaan over monitoring. Ook ik heb specifieke belangstelling voor deze Kooks 2 fabriek. Bij hoe we dat doen, wil ik betrekken wat we daarvan weten. Mijn verzoek is dus aanhouden. Dat is omdat ik in den brede naar het complex wil kijken en beter wil meten, en niet specifiek bij één installatie. Ik wil van alles weten wat er speelt.</p> <p>De heer Van Raan (PvdD):</p> <p>Het ironische is natuurlijk dat dit, als het goed is, al gemonitord wordt. Het is bekend dat daar enorm smerige spullen uitkomen. Ik begrijp dus niet helemaal waarom de staatssecretaris mij vraagt deze motie aan te houden. De vraag is om dit 24/7 te doen. Waarschijnlijk gebeurt dat al. De vraag is ook om dat openbaar te maken. We vragen dus meer om die openbaarheid, omdat hier zeer veel zorgen over zijn.</p> <p>staatssecretaris Van Weyenberg:</p> <p><input type="button" value="Opslaan"/></p> <p>Een van de punten waarover ik met de provincie en met Tata wil doorpraten, is precies de vraag wat we monitoren en hoe we ervoor zorgen dat dit inzichtelijk is. Ik ga dit dus in den brede doen en niet specifiek voor één fabrieksonderdeel.</p> <p>De heer Van Raan (PvdD):</p> <p>Dan is mijn vraag: aanhouden tot wanneer?</p> <p>staatssecretaris Van Weyenberg:</p> <p><input type="button" value="Opslaan"/></p> <p>Ik heb u net gezegd dat ik mijn best doe om voor 1 december te komen met "de oogst", zoals ik dat zelf noemde. Dan kunt u volgens mij een conclusie trekken. Ik ga ook rapporteren over de voortgang van monitoring. Ik heb uw oproep rond transparantie gehoord. Dat is overigens een vertrekpunt waarmee ik het altijd eens ben.</p> <p>De voorzitter:</p> <p>Meneer Van Raan, houdt u de motie aan? Dat moeten we even vaststellen.</p> <p>De heer Van Raan (PvdD): Ik ga erover nadenken.</p> <p>De voorzitter:</p>

	Meneer Van Raan gaat daarover nadenken, zeg ik even in de microfoon. Aan het eind van de dag zijn de stemmingen. Laat u dan even aan iedereen weten wat er gebeurt. Ik constateer dat het oordeel vooralsnog ontraden is. Gaat u verder.
Stavaza	

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 16:17
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: akkoord nodig op brief aan het Rijk

Zie hieronder
Graag nog aanpassen

----- Oorspronkelijk bericht -----

Van: [REDACTED]
Datum: 26-08-2021 16:04 (GMT+01:00)
Aan: [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Onderwerp: RE: akkoord nodig op brief aan het Rijk

Allen,

[REDACTED]

[REDACTED]

- [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 13:33
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: akkoord nodig op brief aan het Rijk

Beste [REDACTED]

Dank voor je reactie en de aangepaste brief.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[Redacted]

Groet, [Redacted]

Van: [Redacted]

Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 12:57

Aan: [Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Onderwerp: RE: akkoord nodig op brief aan het Rijk

Dag,

Ik heb de groep geadresseerden even naar jullie drie verkleind. Dank voor jullie opmerkingen. Aantal zaken overgenomen, aantal ook niet. Bijgaand de versies zoals die er nu liggen. Wij hebben morgen buiten alle procedures om nog een laatste bespreking met Jeroen, waarna de stukken als nazending naar ons GS gaan.

[Redacted]

M.b.t. onderzoek OVV is overigens letterlijk de tekst van de website aangehouden:

<https://www.onderzoeksraad.nl/nl/page/18693/risico%E2%80%99s-omwonenden-door-uitstoot-industrie>

[Redacted]

Groet,

[Redacted]

[Redacted]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 30 september 2021 12:20
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: beantwoording vragen webinar
Bijlagen: Vragen webinar 02-09 antw GGD def.xlsx

Hoi [REDACTED]

Ik stuur de antwoorden van de GGD ook alvast naar jou toe.

Punt is dat dit volgens mij ook een oude versie van de vragenlijst is. En het van belang is secuur te zijn in het plakken en knippen.

Daarom dus ook even apart naar jou.

Wanneer verwacht je een opgeschoonde versie te hebben? Met [REDACTED] was nl afgesproken dat nog een extra check zou komen op de vragen die al beantwoord zijn tijdens de avond (die kunnen er vanaf) en ook welke vragen geen vraag zijn maar een opmerking (die kunnen er ook van af).

Voor mij dan wellicht handiger om de antwoorden van de gemeenten in jouw laatste versie te plaatsen en die integraal in IJmondverband af te stemmen.

Ik hoor het graag.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 30 september 2021 10:54
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: beantwoording vragen webinar

Hoi [REDACTED]

Van [REDACTED] begreep ik dat jullie als gemeenten graag eerst de antwoorden van de GGD zouden ontvangen, voordat ze naar de provincie gaan. Bij deze onze afgestemde beantwoording.

Zorg jij dat het geheel bij [REDACTED] terecht komt? Of zal ik los sturen, dat kan evt ook. Als je nog iets wilt bespreken hoor ik het graag.

Groetjes,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

VRAAG

Als wethouders zeggen dat ze in willen zetten in schone fabriek, dan moeten ze ook durven zeggen hoe lang ze Tata de kans willen geven

Wethouder van den berg , je bot toch wethouder van beverwijk , en dus moet je toch zorgen voor hiem veilige leefomgeving van de burgers van beverwijk en wijk aan zee? Je bent toch geen wethouder in China

Is bij de andere twee wethouders het antwoord ook NEE... we nemen de optie van sluiting niet mee in de besprekingen met de Rijksoverheid en Tata zelf?

Waarom is er dan geen persbericht naar buiten gekomen vandaag dan vanuit de gemeente beverwijk? Je kan wel blijven zeggen dat de communicatie beter moet en allemaal dingen daarvoor gaan opzetten maar in die tijd had je ook gewoon wat van jullie kunnen laten horen

Gemeente Beverwijk communiceert toch nergens over. Wanbestuur hier beste heer dinjens, het doet echt pijn dat u weer zegt en weer en weer dat we niet van vandaag of morgen een noodzakelijke verandering kunnen bewerkstelligen. dat horen we al jaren en nog steeds is er niets veranderd en is de lucht zelfs verslechtert en daarmee dus ook onze gezondheid en de natuur.

de wethouders zijn trot op de staalfabriek en geloven heilig 'dat er nog maar een klein zetje nodig is' (Dinjens) om de laatste slag te maken richting schone staalfabriek. Een haast cynische houding na publicatie van dit en ook vorige rapporten. Afbouw, mogelijk zelfs sluiting is geen optie, dat is duidelijk gemaakt.

mevr. van de Berg waarom spreekt u continu over de toekomst van tata... ik heb u niet gehoord over de toekomst van de kinderen.

Maar je kunt wel kijken naar de schoolprestaties en sociaal-maatschappelijke factoren in het verleden hier, en vergelijken met andere gemeenten met dezelfde sociaal-maatschappelijke factoren

VD Berg - kunt u ook iets zeggen over aanpassingen van de luchtbehandeling van de school in Wijk aan Zee... zodat kinderen zo veilig mogelijk uren in school doorbrengen?

Liggen er in de onderzochte gebieden ook loden waterleidingen en zijn de onderzoeksresultaten hierop gecorrigeerd?

Hoe kijkt u naar de rol van de antirooklobby bij de verspreiding van het verhaal dat roken de oorzaak zou zijn van de verhoogde kankergevallen in de IJmond? En wat weten we over de geldstromen vanuit Tata Steel, bijvoorbeeld naar de antirooklobby?

Hoe zit het met de kankerverwekkende stoffen en ziektes die daaruit voortkomen? Kanker komt hier meer voor dan waar dan ook en is daar ook onderzoek naar gedaan?

welke adviezen kan de GGD geven om de gezondheid te kunnen waarborgen in de nabije toekomst?

er wordt gesproken over longkanker. Of betreft het alle soorten kanker?

waarom wordt er geen onderzoek gedaan naar de oorzaken van de veel hogere kankerincidentie in de regio IJmond?

heeft de GGD al aangekondigd om specifiek in die gebieden de leerprestaties van kinderen te onderzoeken? Zo ja, wanneer mogen we die verwachten? En zo nee, waarom nou niet? Hoeveel aanwijzingen heeft de GGD daarvoor nodig?

er is door ggd naar effecten van roken gewezen als verklaring van verhoogde kankergevallen. Echter longkanker door roken manifesteert zich pas na 20 jaren en zo lang wordt niet bijgehouden hoeveel mensen roken. Maw hier kan geen conclusie uit worden getrokken.

Kan de GGD dan zeggen welke effecten de vervuiling heeft gehad op de huidige kinderen en jong volwassenen hun carrière en huidige prestaties? Waarom wil de GGD dat niet weten hoe groot die effecten zijn? Want dat antwoord ontbreekt telkens als de GGD antwoord.

Vraag aan de GGD is er ooit onderzoek gedaan naar rookgedrag in IJmond t.o.v. de rest van Nederland?

Ja, ik heb die cijfers over roken in de IJmond eens gezien. Dat was niet significant hogerdan in de rest van Nederland.

Gaat de GGD de kinderen van nu dan beter volgen?

Kinderen met kanker hebben ook een slechtere doorstroom op school, mevrouw van de GGD. Niet alleen als ze lood binnen krijgen.

Is duidelijk, dan wel kan worden onderzocht, wat de effecten van de vervuiling zijn op de leerprestaties van kinderen en de carrière en prestaties van jongvolwassenen uit de IJmond, ook ten opzichte van andere gebieden?

Wat zijn de effecten van de uitstoot op huisdieren in de omgeving van Tata Steel?

beste heer olthof, hoe komt het dat u nooit bent ingegaan op het herhaaldelijke AANBOD van de betrokken goed geïnformeerde bewonersgroepen, om geheel vrijblijvend met een milieujurist naar de vergunningen te kijken?! Want er blijkt wel degelijk een mogelijkheid om op basis van de huidige vergunningen onze kostbare lucht te verbeteren?

Hoeveel mensen werken er bij Tata zelf?

Als Tata alleen kan produceren met jaarlijks bijna 2000 incidenten dan zijn deze incidenten toch gewoon onderdeel van het proces waardoor dit gewoon kan worden opgenomen in de vergunning. De provincie van dan zelf handhaven en heeft dan geen aanvullende regelgeving van het Rijk nodig. ??

Is het 'sociale contract' niet allang opgezegd door de Indiase eigenaar en de aandeelhouders?

Voor de heer Olthof: worden de normen dan wel of niet overschreden in de IJmond?

Wanneer neemt Tata nu zelf zijn verantwoordelijkheid??

Belangrijke vraag aan wethouders/provincie: - Ze zeggen dat we alle energie moten steken in schone fabriek. Ze zijn ervan overtuigd dat het kan. Maar hoeveel tijd krijgt Tata dan nog? Hoe lang man Tata nog mensenlevens, natuur en milieu aantasten? Is dat 5 jaar? 10 jaar? 20 jaar?

De vraag is al eerder gesteld: hoeveel tijd krijgt TATA op hun zaken op orde te krijgen? 20 jaar? 30 jaar? 50 jaar?

Waarom krijgen we het idee als bewoners dat tata alles kan doen/maken en dat de overheden niet echt durven op te treden?

de kracht van de herhaling..we gaan het bijna geloven.. hoe vaak blijven we zeggen dat WE (wie is we?) trots zijn op Tata... hoe kun je trots zijn als er prachtige producten gemaakt worden ten koste van gezondheid???? er zijn mensen ziek, er gaan mensen dood... dan verliest een prachtig product toch zijn glans??

Wat als het Rijk niet over de brug komt met strengere normen?

Tata is in Nederland een van de 5 a 6 meeste vervuilende industrieën, met de technologie die we in Nederland beheersen moeten we deze regio kunnen gaan vergroenen. Overheid: pak deze handschoen op !

Wat delen in Groningen.

beste mensen, echt heel naar om te moeten zeggen dat u mij en heel veel andere mensen, ondanks u goede bedoelingen, niet werkelijk hebt kunnen geruststellen.

Opleidingsniveau en inkomen ligt 30+% lager in de IJmond dan gemiddeld

Cijfers over roken in de IJmond:

<https://gezondheidsatlaskennemerland.nl/dashboard/dashboard>

Ik vind het hier naar corruptie ruiken.

Toekomst is nu voor onze kinderen.

Schoolresultaten zijn te vinden bij het CBS

Kijk ook eens in het advies van het RLI, september. Het wordt hier steeds drukker en steeds meer druk op de leefomgeving. we kunnen niet uitsluitend wachten op schoon staal. Aan alle knoppen draaien voor een gezonde leefomgeving, gemeente, provincie en Rijk.

Dank voor de openheid. Jullie zaten er toch maar!

Wel veel dank voor dit seminar en jullie antwoorden.

Birgitte: Heel graag! Dit helpt namelijk niet in je vertrouwen

ANTWOORD

<p><i>(gemeenten: weten jullie dit?)</i> In het depositieonderzoek is alleen de blootstelling aan lood uit neergedaald stof onderzocht. Als iemand ook een loden waterleiding heeft, of op een andere manier met lood in aanraking komt, telt dat erbij op. Op de pagina https://ggdleefomgeving.nl/schadelijke-stoffen/lood/lood-en-gezondheid/ staat meer informatie over lood en loden waterleidingen.</p>	
<p>Roken is een belangrijke oorzaak van kanker. Daarom ondersteunt de GGD de Stoptober, 'stoppen met roken' campagne. Maar roken is niet de enige mogelijke oorzaak, en vaak spelen meerdere factoren een rol.</p>	

De GGD heeft in 2007 en 2019 in kaart gebracht wat de kanker incidentie is, oftewel het vóórkomen van kanker, in de regio. Bepaalde soorten kanker komen meer voor in deze regio. Er zijn meerdere mogelijke verklaringen hiervoor, waaronder roken en de luchtkwaliteit. Door de uitstoot van kankerverwekkende stoffen te beperken, verwachten we op termijn gezondheidswinst.

Het is niet wenselijk dat zoveel stof in de regio neerdaalt. Wij maken ons daar zorgen over en het is voor de gezondheid van belang dat de emissies afnemen. Hierover adviseren wij gemeenten. Voor het neergedaalde stof, dat op de grond ligt, kun je als bewoner wel zelf maatregelen nemen door je handen te wassen en ook kinderen hun handen te laten wassen, speeltoestellen in de buurt schoon te maken en moestuin gewassen voor consumptie goed af te spoelen. Het betrof een onderzoek naar het voorkomen van alle soorten kanker in de hele regio Kennemerland. *(beantwoord in webinar)*

We delen de zorgen over de hoge kanker incidentie in de regio. Aanvullend onderzoek is technisch ingewikkeld, omdat er veel factoren zijn die kunnen bijdragen aan het ontstaan van kanker. Het is al bekend dat een slechte luchtkwaliteit negatief bijdraagt aan de gezondheid. We weten dat als emissies, waaronder die van Tata Steel, afnemen daarmee de luchtkwaliteit verbetert, en dat dat gezondheidswinst zal opleveren.

We hebben geen aanvullend onderzoek meer nodig, want we weten al dat er schadelijke stoffen worden uitgestoten. Er is nu meer gezondheidswinst te behalen door het nemen van maatregelen en daar werken we samen met de gemeenten aan.

Deze opmerking illustreert precies hoe moeilijk het is om de oorzaak van een ziekte achterhalen op het moment dat die ziekte zich manifesteert. Wat we wel weten is dat zowel roken als luchtverontreiniging een rol spelen bij het ontwikkelen van kanker en daarom is het belangrijk om beide zo veel mogelijk in te dammen. *(beantwoord in webinar)* De vierjaarlijkse gezondheidsmonitor rapporteert over rookgedrag in de regio.

het is niet dat we het niet willen weten, maar het is vaak niet meer te achterhalen wat de oorzaak van een bepaalde ziekte is. Zo weten we ook niet hoe de lood blootstelling in het verleden is geweest. Het enige dat we nu weten is dat er teveel lood en stof in de leefomgeving terecht komt. Om de gezondheid van de inwoners beter te waarborgen moet dat worden teruggedrongen.

In onze recente gezondheidsmonitor, en ook die uit het verleden, worden cijfers over rookgedrag gepresenteerd: <https://gezondheidsatlaskennemerland.nl/dashboard/dashboard/genotmiddelen>

(stelling)

De GGD volgt kinderen in de regio door middel van de gezondheidsmonitor kinderen. Dit is een vragenlijstonderzoek dat door ouders wordt ingevuld en vindt elke 4 jaar plaats. De eerstvolgende keer is in 2022. <https://gezondheidsatlaskennemerland.nl/>

Ziekte kan inderdaad zorgen voor (tijdelijke) uitval op school.

antwoord RIVM gebruiken (is afgestemd)

Dat is niet onderzocht. Het is wel aannemelijk dat zowel honden als katten in aanraking komen met het neergedaald stof en dat dit een negatief effect op de gezondheid heeft. In welke mate is niet bekend. *(afgestemd met RIVM)*

Kennis en inbreng over hoe wij onze taak nog beter uit kunnen voeren en de vergunning kunnen aanscherpen zijn zeer welkom, wij maken daar graag gebruik van. Gesprekken met Rijk en ILT laten bijvoorbeeld zien dat er inderdaad nog enige ruimte bestaat om aan te scherpen. Tegelijkertijd constateren wij dat wij hier reeds invulling aan geven binnen het Programma Tata Steel 2020-2050. Daarmee zijn medio 2023 onze mogelijkheden tot verder aanscherping uitgeput.

AANVULLEN: welk herhaaldelijk verzoek wordt op bedoeld?

Volgens de informatie van Tata Steel zelf ruim 9.000 mensen.

De OD NZKG houdt namens de provincie toezicht op de naleving van vergunningen en wet- en regelgeving door Tata Steel. • Er wordt handhavend opgetreden als Tata Steel zich niet aan de vergunning houdt. Op dit moment zijn er verschillende lasten onder dwangsom opgelegd aan Tata Steel om overtredingen op te lossen of te voorkomen, mede op het gebied van stofverspreiding. Het betreft handhaving op gedragsvoorschriften bij de afhandeling van schroot, stofverspreiding bij de BuKa-kranen en het voorkomen van rauwe kooks.

Jaargemiddeld voldoet de luchtkwaliteit in de IJmond daarnaast aan de geldende wettelijke normen. Dit betekent echter niet automatisch dat er ook sprake is van een gezonde leefomgeving. Een gebied als de IJmond kenmerkt zich door zowel cumulatie van diverse emissies vanuit verschillende bronnen als door piekbelasting die beide niet goed in gemiddelde luchtnormen tot uitdrukking komen. Wij constateren met dit rapport over stofdepositie dat gezondheidkundige grenswaarden in stofdepositie voor in het bijzonder lood worden overschreden. Dit zijn echter geen formeel-juridische normen en hierop kan dus niet gehandhaafd worden.

Ook Tata Steel zelf blijft aan zet. Het is een verantwoordelijkheid van Tata Steel om te investeren in een gezondere leefomgeving rond het bedrijf en verduurzaming van het bedrijf. De resultaten van het onderzoek van het RIVM laten zien dat hier echt snel stappen in moeten worden gezet. Wij verwachten dat Tata Steel de noodzakelijke investeringen om de reductie van diverse emissies te bewerkstelligen met de grootst mogelijke spoed doorzet.

Tata Steel heeft onder andere op aandringen van de provincie Noord-Holland op 25 mei 2021 de planning en verwachte effecten van de Roadmap+ verder geconcretiseerd. Eén van concrete effecten is het verminderen van stofdepositie in Wijk aan Zee met 65% in 2023 ten opzichte van 2021. Verschillende andere maatregelen (waaronder die bij de Pelletfabriek) moeten leiden tot een forse reductie van verschillende ZZS, waaronder die van zware metalen (met 55%). Wij blijven met Tata Steel in gesprek over de uitvoering van de Roadmap+ en dringen aan op een versnelling van met name de maatregel bij de Pelletfabriek. Wij vinden dat de Roadmap+ maatregelen zo snel mogelijk moeten worden uitgevoerd. Zie de website van Tata Steel voor verdere informatie over de Roadmap+.

Het is niet mogelijk om precies aan te geven wanneer de verschillende acties en sporen vanuit de overheden en Tata Steel leiden tot daadwerkelijke maatregelen bij Tata Steel en wanneer dat vervolgens weer tot merkbare c.q. meetbare effecten in de omgeving leidt. Dit heeft te maken met de omvang en technische complexiteit van te nemen maatregelen. In de praktijk zullen maatregelen en acties tot geleidelijke verbeteringen leiden die over een periode van meerdere jaren pas goed zichtbaar en merkbaar wordt.

De provincie gaat door met de uitvoering van het Programma Tata Steel 2020-2050, de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) met de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH) Tata Steel 2020 - 2022. Met de zomer wordt een algehele voortgangsrapportage van dit programma gepresenteerd.

In het programma Tata Steel 2020 - 2050 en in het uitvoeringsprogramma is voor zo ver mogelijk geconcretiseerd wat de overheden wanneer gaan doen. Bijvoorbeeld de vergunning waar dat binnen wet- en regelgeving mogelijk is in de komende 2 jaar aanscherpen, extra toezicht en handhaving en continu met Tata Steel (bijvoorbeeld over de 300 miljoen investering) en het Rijk in gesprek over aanvullende maatregelen.

Er is in de IJmond meer dan Tata Steel, ook andere emissiebronnen zijn relevant. Het reduceren van die emissies levert net zo goed gezondheidswinst op. Hier wordt aan gewerkt met bijvoorbeeld het Schone Lucht Akkoord en het programma Gezondheid en luchtkwaliteit IJmond.

Binnen onze bevoegdheden doen wij wat we kunnen om de wet- en regelgeving te handhaven. Vanuit gezondheidkundig oogpunt achten wij de huidige normstelling en regelgeving op Europees en Rijksniveau onvoldoende in een complex gebied zoals de IJmond, waarin zich diverse bronnen bevinden. Werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond betekent dat wetten, normen en onze instrumenten daarop moeten zijn toegerust. Wij verzoeken de staatssecretaris daarom binnen afzienbare termijn hiertoe de nationale wetgeving aan te passen, of en op Europees niveau te pleiten voor aanscherping. En dat het Rijk bereid is om aanvullende maatregelen die niet afdwingbaar zijn, maar wel helpen voor een gezondere leefomgeving- ook financieel - mogelijk te maken.

We zijn ons terdege bewust van de zorgen die terecht leven. We blijven daarom onderzoeken om een steeds beter beeld te krijgen van de gezondheid en leefomgeving in de IJmond en welke factoren daar aan bijdragen. Die kennis helpt om betere regelgeving te maken en bepaalde maatregelen te onderbouwen. Tegelijkertijd wordt er iedere dag gewerkt aan een gezondere en veilige IJmond. Zonder resultaten van onderzoek af te wachten. Minder emissies levert altijd gezondheidswinst op. Niet alleen bij Tata Steel, ook van andere bronnen. In dat geval zijn we voor het bereiken van een gezondere leefomgeving afhankelijk van vrijwillige inzet op bovenwettelijke maatregelen die zorgen voor een verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving.

Een gezondere leefomgeving in de IJmond is een doel dat bij elke ontwikkeling in de IJmond voor ogen moet blijven staan en vergt een gezamenlijke inspanning. Het is belangrijk om de doelen van het Klimaatakkoord te halen. In dat licht beschouwen wij ook de ondertekening van de Expression of Principles van het ministerie van Economische Zaken en Tata Steel. Daarnaast wordt er, mede op verzoek van provincie Noord-Holland, gewerkt aan een haalbaarheidsstudie waarin twee verschillende routes voor de verduurzaming van Tata Steel worden vergeleken. Parallel daaraan doet het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat (I&W) een onderzoek naar de effecten op de gezondheid van beide routes.

geen vraag

geen vraag

geen vraag

geen vraag

geen vraag

geen vraag

geen vraag

geen vraag

geen vraag

geen vraag

geen vraag

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 27 augustus 2021 10:08
Aan: [REDACTED] Derkje Veurink;
[REDACTED]
[REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Brief aan de Raad
Bijlagen: UIT-21-72883 - [REDACTED] (005).docx

Hoi allemaal

Hierbij de laatste versie van de aankondiging. Elke overheid maakt er een specifiek bericht van. In beverwijk staat bv informele inloop in wijk aan zee, in velsen de inloop in velsen noord. Provincie heeft wat details qua proces weggelaten.

Zie hieronder een specifieke wijziging voor velsen [REDACTED] wil jij invullen wat we in velsen noord gaan doen en hem in een collegebericht gieten?

[REDACTED] e stem jij af hoe laat we hem allemaal uitsturen?

Zelf zit ik zo niet meer achter de computer [REDACTED]. Dus graag naar alle mensen in de cc de afstemming terugkoppelen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 27 augustus 2021 08:36
Aan: [REDACTED]

Onderwerp: Brief aan de Raad

Goedemorgen [REDACTED]

Nog even over de brief aan de Raad.

Gisteren heeft [REDACTED] nog met Sebastian gesproken en het volgende afgesproken:

"ik heb met Velsen afgesproken dat wij het moment in wijk aan zee wèl in onze brief zetten, maar zij niet in hun versie.

Sebastian gaat in Velsen-noord in gesprek met de wijkgroep, ik ga in WaZ in gesprek met bewoners samen met de ggd. Dat moet dus wel in onze versie komen."

Dus het moet op deze wijze wel in de afzonderlijke brieven komen.

Hartelijke groet, [REDACTED]

Outlook voor Android downloaden

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 17:00
Aan: Marianne Steijn; Sebastian Dinjens; 'a.schoorl@heemskerk.nl';
'b.vandenberg@beverwijk.nl'
CC: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
Onderwerp: FW: brief over proces RIVM-rapport
Bijlagen: UIT-21-72883.DOCX

Goedemiddag

Hierbij alvast de concept aankondigingsbrief voor de raden waar vanochtend over gesproken is.

We gaan er ook ambtelijk nog naar kijken. Maar gezien de krappe deadline (morgen of overmorgen bij voorkeur na gezamenlijk akkoord en akkoord rivm) op een zelfde tijdstip versturen aan onze raden.

Stuur ik deze laatste versie wel alvast naar jullie toe. We komen zsm met een nieuwere (goed ambtelijk afgestemde) versie weer bij jullie terug

Mochten jullie toch op voorhand al op of aanmerkingen hebben dan hoor ik dat heel graag.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 16:31
Aan: [REDACTED]
[REDACTED]
Onderwerp: brief over proces RIVM-rapport

Beste [REDACTED]

Bijgaand de brief over het proces rondom publicatie RIVM-rapport.

Deze willen wij het liefst vandaag nog versturen aan de raadsleden.

Dezelfde brief zou ook aan de raadsleden van Velsen en Heemskerk verstuurd kunnen worden.

[REDACTED] zou jij dat op kunnen nemen met de collega uit Heemskerk?

De provincie verstuurd een vrijwel eensluidende brief (vanuit provinciaal perspectief) naar PS.

NB. We wachten nog op definitief akkoord op aanwezigheid RIVM bij beide bijeenkomsten op 3 september. Dan pas kan de brief uit.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Raad van de gemeente Beverwijk / Gemeenteraad
Postbus 450
1940 AL BEVERWIJK

documentnummer
UIT-21-72883 / Z-21-77832

team
Advies

Beverwijk
24 augustus 2021

uw kenmerk/uw brief van

behandeld door
[REDACTED]

verzonden

onderwerp

Proces publicatie RIVM-rapport Depositieonderzoek IJmond 2020

Geachte raadsleden,

Graag informeren wij u dat het voornemen is om het RIVM-rapport Depositieonderzoek IJmond 2020 donderdag 2 september 2021 te publiceren. Met deze brief schetsen wij voor u het proces van de publicatie van het RIVM-rapport.

Tussen de oplevering van het rapport door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (hierna: RIVM) en de daadwerkelijke openbaarmaking zit een periode van twee weken. Deze periode heeft het RIVM nodig om de klankbordgroep en de inwoners bij wie de stofmonsters zijn genomen, te informeren over de uitkomsten. Daarnaast is de periode nodig om de bestuurders en ambtenaren de gelegenheid te geven het rapport te bestuderen en een bestuurlijke reactie voor te bereiden en af te stemmen met onze samenwerkingspartners: provincie Noord-Holland, IJmondgemeenten, ODIJ, ODNZKG, GGD Kennemerland (dat zijn de leden van het Bestuurlijk Overleg Industrie en Gezondheid IJmond).

Het rapport, dat het RIVM op 18 augustus 2021 heeft opgeleverd is de definitieve versie.

Wij willen u erop attenderen, dat er een online webinar wordt georganiseerd op 2 september 2021 om 19.30 uur voor inwoners, volksvertegenwoordigers en andere geïnteresseerden.

Planning publicatie RIVM-rapport Depositieonderzoek IJmond 2020

18 augustus	Oplevering rapport Depositieonderzoek IJmond 2020 aan opdrachtgevers (PNH en IJmondgemeenten).
	Technische presentatie door RIVM in Bestuurlijk Overleg Industrie & Gezondheid IJmond (BO)
18-31 augustus	Vorbereiding concept aanbiedingsbrieven voor PS en gemeenteraden, brief aan I&W, EZK en VWS (afschrift aan de Onderzoeksraad), persbericht, Q&A en lobbystrategie Tweede Kamer
24 augustus	RIVM informeert de Klankbordgroep (geen overheden aanwezig)
25 augustus	Vergadering BO: definitief besluit over planning publicatie rapport en verdere voorbereiding hierop
30 aug t/m 1 sep	RIVM informeert bewoners, waar stofmonsters zijn genomen
31 augustus	Besluitvorming in colleges
	Extra BO vergadering: terugkoppeling uit colleges en verdere voorbereiding publicatie
2 september	Publicatie rapport + persbericht
	Webinar voor inwoners, volksvertegenwoordigers en andere belangstellenden: 19:30 uur. Het RIVM geeft een toelichting en er is gelegenheid om vragen te stellen. Aanwezig voor beantwoording zijn het RIVM, bestuurders IJmondgemeenten, gedeputeerde en GGD Kennemerland
3 september	Inloophbijeenkomst in Wijk aan Zee: 12:00-13:00 uur. Inwoners gaan in gesprek met wethouder Van den Berg en het RIVM
	Extra informatiebijeenkomst voor gemeenteraden (digitaal): 19:30 uur. Het RIVM geeft een toelichting op uitkomsten van onderzoek en beantwoordt vragen
6 september	Voorgenomen werkbezoek van de staatssecretaris Van Weyenberg (I&W) aan Wijk aan Zee. Het werkbezoek wordt georganiseerd door het ministerie van I&W
7 september	Commissiedebat Tweede Kamer over Toezicht en Handhaving
9 september	Commissiedebat Tweede Kamer over 'Toekomst van Tata Steel'

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Beverwijk,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

drs. E.R. Loenen

drs. M.E. Smit

Bijlage(n): geen

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 1 september 2021 20:12
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Collegebericht Tata
Bijlagen: Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 Definitief 01092021 (vSDBD).docx

Hierbij de laatste versie (met nog een paar wijzigingen) bijhouden van het collegebericht naar de raad van Velsen. Gezien de krappe tijd heb ik het bij deze alvast gestuurd [REDACTED] de rest laat ik weer aan jou.

Fijne avond allemaal

Ps En excuus dat we nu toch wel weer voor de handtekeningen gingen, lastig schakelen zo. Enige handtekening die ik nog nodig heb is die van Velsen, komt goed

----- Oorspronkelijk bericht -----

Van: [REDACTED]
Datum: 01-09-2021 20:03 (GMT+01:00)
Aan: Sebastian Dinjens <[REDACTED]>
Cc: Bram Diepstraten [REDACTED]
[REDACTED] Derkje Veurink [REDACTED] nl>, Frank Veltkamp [REDACTED]
Onderwerp: RE: Collegebericht Tata

Nog een enkel puntje op de i.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

Van: Sebastian Dinjens [REDACTED]
[REDACTED]
Aan: [REDACTED]
CC: Bram Diepstraten [REDACTED]
[REDACTED] Derkje Veurink [REDACTED]
[REDACTED] Frank Veltkamp [REDACTED]
Onderwerp: Re: Collegebericht Tata

Bij deze een clean versie met deze laatste punten op de i.

██████████ kunnen jullie zsm terugkoppelen van regionale afstemming? Ik bel ██████████ zelf nog even.

Sebastian.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 19:24
Aan: Marianne Steijn; Sebastian Dinjens
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 (002)-[REDACTED]

Mijn voorstel voor het collegebericht is om in ieder geval ergens toe te voegen waar precies onderzocht is. Nu worden de termen Velsen en IJmuiden genoemd, terwijl alleen in IJmuiden en Velsen Noord onderzoek heeft plaatsgevonden (het gaat dus niet om heel de gemeente Velsen).
Als jullie daar akkoord mee zijn, dan zorg ik er voor dat dat nog wordt aangevuld in het bericht.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 19:21
Aan: [REDACTED]
CC: Frank Veltkamp [REDACTED]
Onderwerp: RE: Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 (002)-MvdV

Ik mis alleen nog de extra info voor Velsen, in welke kernen is nu daadwerkelijk een verhoging gevonden, dat is volgens mij alleen in IJmuiden oost en Velsen Noord, goed om daar in collegebericht voor Velsen wat meer duiding aan te geven
In het rapport staat duidelijk omschreven waar onderzoek heeft plaatsgevonden. Dat is dus alleen in IJmuiden en Velsen Noord, niet in de andere kernen van Velsen.

De risicobeoordeling is uitgevoerd voor de woonlocaties in de IJmond waarbij zowel buitenshuis als binnenshuis de depositie bemonsterd is: Wijk aan Zee (5 locaties), Beverwijk (2 locaties), Velsen-Noord (2 locaties), IJmuiden oost (1 locatie), en IJmuiden sluizen (2 locaties).

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 1 september 2021 21:42
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: En kogel is door de kerk...
Bijlagen: Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 Definitief 01092021 (VelsenBeverwijk).docx

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 1 september 2021 21:41
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
[REDACTED]
Onderwerp: En kogel is door de kerk...

Dag [REDACTED]

De kogel is door de kerk: Velsen en Beverwijk een consistente IJmondiale raadsbrief/ collegebericht. Bijgaand de definitieve versie.

[REDACTED] we hebben vanochtend al goed geschakeld. Het is puntjes op de 'i' zetten.

Fijne avond.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 13:18
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Gezondheid en luchtkwaliteit in relatie tot Tata
Bijlagen: Document1 - Compatibiliteitsmodus.docx

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 7 oktober 2021 14:45
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Gezondheid en luchtkwaliteit in relatie tot Tata

Hoi [REDACTED]

Vandaag heb ik een kort overleg gevoerd met wethouders Beverwijk, Velsen, Heemskerk, Derkje Veurink (Velsen), [REDACTED] Beverwijk, was afwezig).

Zij willen graag meer samen optrekken rondom dossier Tata. Te beginnen met de RIVM rapportage die eind deze maand wordt verwacht (check, weet jij daar meer van?).

Wil en kan jij daar een rol in pakken? Denk aan opzet governance, etc. Zie ook de bijlage voor wat informatie uit het overleg.

Hoor graag.

Groet, [REDACTED]

Gezondheid en luchtkwaliteit – dossier Tata

Onlangs heb ik onderstaande mail verzonden aan de wethouders Sebastian Dinjens en Frits Brouwer, om een afspraak te maken met onze wethouder Nevin Özütok.

Inzet is om te bespreken welke acties we de komende periode willen gaan ondernemen vanuit de IJmond mbt dossier Tata Steel en gezondheid.

Beste Sebastian en Frits, en Derkje en [REDACTED]

Het dossier Tata Steel en de gezondheid van de inwoners in de IJmond blijft ons bezighouden. En afgelopen week leverde in dat opzicht wederom interessante en enerverende dagen op. De voorbereiding van het tweede debat, afstemming over concept-moties, en uiteindelijk de stemming in de Tweede Kamer over de ingediende moties. We zijn weer een stap verder gekomen.

Hoewel de richting van de aangenomen moties positief is, blijft het noodzakelijk om vanuit de IJmond niet alleen vinger aan de pols te houden, maar ook om druk te blijven uitoefenen op provincie en Rijk om daadwerkelijk in actie te komen.

Daarom wil wethouder Nevin Özütok graag samen met jullie op korte termijn overleggen over de concrete stappen die we vanuit de IJmond de komende periode kunnen gaan zetten. Welke acties en activiteiten kunnen we vanuit onze gemeenten ondernemen om druk op de ketel te houden, en provincie en Rijk aan te sporen om stappen in de goede richting te zetten? En daarbij ook de vraag hoe we dat dan gaan organiseren?

In overleg met Derkje en [REDACTED] ik op zoek gaan een moment in onze agenda's om dit gesprek met elkaar hierover te voeren.

Hartelijke groet,

[REDACTED]

Voelen in Heemskerk minder druk rondom dit dossier. Zowel vanuit samenleving als vanuit politiek.

- Vroegtijdig afstemmen over wat te doen, wie, waarop reageren, communicatie, etc
- Strategische agenda dossier Tata opstellen
- Termijnagenda vaststellen
- Stuurgroep samenstellen/inrichten
- Rol van provincie, hoe sturen we daarop?
- RIVM rapport bespreken en bestuurlijke reactie daarop
- Behoeftte aan mogelijkheden om op te schalen
- Governance inrichten
-

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 30 augustus 2021 14:31
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: informeren raad over uitkomst onderzoek totstandkoming KIO
Bijlagen: DMS39E1BD00.pdf

Hoi,

Onderstaande mail kreeg ik van Haarlem. Ik heb even niet meer scherp of wij de raad al hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 30 augustus 2021 14:16
Aan: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Onderwerp: informeren raad over uitkomst onderzoek totstandkoming KIO

Beste collega's,

Onze wethouder/burgemeester is voornemens om bijgevoegde raadsinformatiebrief samen met de rapportbrief over de totstandkoming van het KIO rapport uiterlijk aankomende woensdag aan de raad te versturen. Informeren jullie ook actief jullie raden, en zo ja hoe? Misschien handig om een gelijksoortige boodschap te versturen? Misschien handig om in ieder geval jullie wethouders te informeren dat Haarlem voornemens is deze raadsinformatiebrief te versturen?
Ik hoor graag van jullie.

Groeten,

[REDACTED]

Onderwerp		
Uitkomst onderzoek naar totstandkomingsproces kankerincidentierapport		
Nummer	2021/478597	Datum college (wordt ingevuld door BC)
Portefeuillehouder	[REDACTED]	
Programma/beleidsveld	1.2 Sociale basis	
Afdeling	MO	
Auteur	[REDACTED]	
Telefoonnummer	023-5115509	
Email	[REDACTED]	
Bestemd voor:	Het college stuurt deze raadsinformatiebrief ter kennisname naar de commissies Bestuur en Samenleving.	
Bijlagen	1. Rapportbrief	
<p><i>Inleiding</i></p> <p>Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de uitkomst van het onderzoek naar het proces van de totstandkoming van het kankerincidentieonderzoek (KIO).</p> <p><i>Kankerincidentieonderzoek</i></p> <p>GGD Kennemerland heeft, als onderdeel van haar reguliere taak: het bieden van inzicht in de gezondheidssituatie van de bevolking, een rapportage opgesteld over de kankerincidentie over de periode 2004-2018. De commissie Samenleving is in juni 2020 geïnformeerd over de uitkomsten van dit onderzoek middels een raadsinformatiebrief.</p> <p><i>Vragen over totstandkoming rapport</i></p> <p>Begin juli 2021 verschenen er berichten in de media over het totstandkomingsproces van het eindrapport over kankerincidentie. Een journalist heeft bij de GGD een WOB verzoek ingediend waarmee hij alle communicatie rondom het kankerincidentieonderzoek wilde inzien. Naar aanleiding van de verkregen informatie werd in de media de integriteit van de directeur van GGD Kennemerland in twijfel getrokken.</p> <p><i>Onderzoek totstandkomingsproces</i></p> <p>Om geen onduidelijkheid te laten bestaan, heeft het dagelijkse bestuur van de VRK, waarvan de GGD onderdeel is, opdracht gegeven een onderzoek te doen naar het proces van de totstandkoming van het kankerincidentierapport. Dit onderzoek is door [REDACTED] uitgevoerd, de resultaten zijn donderdag 26 augustus bekend geworden.</p> <p>De conclusie is dat het kankerincidentierapport op een goede manier tot stand is gekomen, dat correct sturing is gegeven aan het proces en dat zowel door medewerkers als de directeur van de GGD integer is gehandeld. De rapportbrief is ter informatie toegevoegd.</p>		

Vervolg

De voorzitter van het dagelijks bestuur van de VRK, Marianne Schuurmans, geeft aan dat de uitkomst van het onderzoek het vertrouwen in de objectiviteit en onafhankelijkheid van de GGD bevestigt.

De aansturing van de bij het KIO onderzoek betrokken medewerkers van de GGD Kennemerland is per direct weer ondergebracht bij [REDACTED] directeur GGD. Het rapport van [REDACTED] is openbaar en is gepubliceerd op de [website van de VRK](#).

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 27 augustus 2021 18:57
Aan: [REDACTED] Derkje Veurink
Onderwerp: FW: laatste stand van zaken en definitieve stukken
Bijlagen: Brief GS aan PS RIVM rapport Depositieonderzoek IJmond 2020.docx; Brief aan staatssecretaris I&W RIVM rapport Depositieonderzoek IJmond 2020.docx; Bijlage 6 a lobbybrief tbv Kamerdebatten Tata en Leefbaarheid sept 2021.docx; Bijlage 6b lobby rapport II augustus 2021.docx; QenA Rapport Depositie IJmond 2020.docx

Hierbij alle definitieve stukken
 De brief die bij college bericht hoort zit hier ook bij [REDACTED]
 Goed weekend allemaal

----- Oorspronkelijk bericht -----

Van: [REDACTED]

Datum: 27-08-2021 16:56 (GMT+01:00)

Aan: [REDACTED]

[REDACTED]

Cc: [REDACTED]

[REDACTED]

Onderwerp: laatste stand van zaken en definitieve stukken

Beste mensen,

We kunnen terugkijken op een intensieve week werken, en samenwerken!

Hierbij stuur ik jullie de versies die bij ons dinsdag in GS liggen. Naar aanleiding met een gesprek met Jeroen Olthof hebben we de brief aan PS en aan het Rijk aangepast. Definitieve versies dus in deze mail!

[REDACTED] Op de agenda staat de voortgangsrapportage van Programma Tata Steel, het uitvoeringsprogramma SLA van de provincie Noord-Holland, een technische briefing over het programma Gezonde Leefomgeving. Daarnaast hebbe PS leden kennis kunnen nemen van de brief van Tata Steel en de brief van het Rijk aan ons is reeds openbaar gemaakt. We verwachten veel vragen, ook de vraag in hoeverre PS het onderzoeksrapport van het RIVM al kan ontvangen, waar Jeroen Olthof niet meer akkoord zal gaan.

De commissievergadering kunnen jullie live volgen via onze website.

Dinsdag vindt in alle colleges de behandeling plaats van de brieven, aansluitend een extra BO voor overheden. Dan kunnen laatste wijzigingen doorgegeven worden.

Wij spreken elkaar dinsdag ook nog in een ambtelijk overleg: we hebben een aantal inhoudelijke bespreekpunten, zoals de brieven. Maar met name ook praktische, zoals het webinar en andere communicatieafspraken. Ook zullen dan de puntjes op de i gezet worden voor de Q & A.

Donderdag is de publicatiedag. Vindt het webinar plaats in de avond.

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst [REDACTED]
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

[REDACTED]
BEL/OMB

[REDACTED]
[REDACTED]

1 | 11

Verzenddatum

Betreft: RIVM-rapport Depositieonderzoek IJmond 2020

Kenmerk

1665703 /1665707

Uw kenmerk

Geachte leden,

Bijgevoegd vindt u het rapport "Depositieonderzoek IJmond 2020. *Monstername, analyse en risicobeoordeling van PAK en metalen in neergedaald stof binnen- en buitenshuis in de IJmondregio*" (hierna: het rapport) van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Dit is het tweede deel van het gezondheidsonderzoek in de IJmond dat het RIVM uitvoert in opdracht van de provincie Noord-Holland en de gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen (hierna: de IJmondgemeenten). Voor de aanleiding en context van dit rapport en voor informatie over andere onderdelen van het gezondheidsonderzoek in de IJmond verwijzen wij naar bijlage 1 in deze brief.

Ons college deelt de zorgen van de bewoners in de IJmond over hun gezondheid. Wij begrijpen dat dit rapport opnieuw zorgen en onrust oplevert. De onderzoeksresultaten van het rapport onderstrepen voor ons college opnieuw de noodzaak en het belang om te blijven werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond. Op donderdagavond 2 september 2021 organiseren wij om 19.30 uur een online webinar met een presentatie door het RIVM. Ook is er dan gelegenheid om vragen te stellen. Dit webinar is ook voor uw leden toegankelijk.

In deze brief hebben we zo veel mogelijk letterlijk de teksten uit het rapport overgenomen. Dit geldt met name voor onderstaande constatering en het kopje 'Onderzoeksresultaten en duiding RIVM'.

In het rapport constateert het RIVM het volgende:

- In Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden zijn meer PAK (polycyclische aromatische koolwaterstoffen) en metalen in de veegmonsters gemeten dan op de achtergrondlocaties buiten de IJmond. De meetwaarden in Wijk aan Zee en bij het meetstation Reyndersweg zijn verreweg het hoogst. Voor sommige metalen zoals ijzer, mangaan, vanadium en chroom, en PAK, is de hoeveelheid hier zelfs 20 tot 100 keer meer dan op de achtergrondlocaties."
- De onderzochte stofdepositie brengt voor wat betreft PAK en lood verhoogde gezondheidsrisico's met zich mee voor mensen die via de huid of hand-mondcontact het stof binnen krijgen. Dit

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

geldt voor spelende kinderen in de leeftijd van 1-12 jaar omdat die binnen en buiten spelen en op die manier de PAK en metalen van de stofdepositie binnen kunnen krijgen.

- Van andere metalen dan lood zijn geen gezondheidsrisico's door blootstelling via stofdepositie te verwachten.
- De blootstelling aan PAK via stofdepositie is ongewenst voor de gezondheid. De blootstelling aan PAK is via voedsel onder normale omstandigheden al vrij hoog. De bijdrage van blootstelling aan PAK via stofdepositie ten opzichte van de inname via voedsel is beperkt, desondanks dient extra blootstelling zo veel mogelijk beperkt te worden.
- Voor lood overschrijdt de geschatte blootstelling via neergedaald stof de gezondheidskundige grenswaarde, hetgeen ongewenst is voor de gezondheid van kinderen.
- Voor lood is bekend dat de dagelijkse blootstelling via onder andere voeding en drinkwater al hoger is dan wat als veilig beschouwd wordt. Daarom is het van belang om extra blootstelling aan lood via stofdepositie zo veel mogelijk te beperken.

Naar aanleiding van het RIVM-briefrapport "Tussentijdse resultaten gezondheidsonderzoek IJmond" waar u op 14 april 2021 over bent geïnformeerd (kenmerk 1606307/1606516) hebben wij aangegeven hoe wij werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond. Ook hebben wij toen een appel gedaan op het Rijk voor scherpere regelgeving en het mogelijk maken van aanvullende maatregelen. Het voorliggende rapport geeft ons een bevestiging van de inzet om op zo kort mogelijke termijn stappen te zetten. Het rapport leidt voor ons college dan ook tot de volgende vergelijkbare hoofdpunten als met het RIVM-briefrapport van april 2021:

1. Wij zetten ons binnen onze bevoegdheden en kaders maximaal in om de leefomgeving in de IJmond gezonder te maken. Om stofdepositie en de hoeveelheid PAK en metalen daarin te verminderen is het belangrijk emissies zo veel mogelijk te beperken. Wij werken daaraan met onder andere de uitvoering van het Programma Gezonde Leefomgeving en het Programma Tata Steel 2020 - 2050. Ook hebben wij net als de IJmondgemeenten het Schone Lucht Akkoord (SLA) ondertekend. Voortvloeiend uit het SLA hebben we met IJmondgemeenten een lobbybrief gestuurd om in aanmerking te komen als pilot hoogblootgesteld gebied, waardoor extra onderzoek mogelijk wordt. De toewijzing van de pilots moet nog plaatsvinden. De IJmondgemeenten stellen in het najaar van 2021 hun Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit IJmond vast, een pakket van concrete maatregelen maakt daar onderdeel van uit.
2. Tata Steel heeft in haar Roadmap+ maatregelen opgenomen die in 2023 en daarna in 2025 significant moeten bijdragen aan de vermindering van emissies. Ook van stof, PAK en metalen. Wij vinden dat de Roadmap+ maatregelen zo snel mogelijk moeten worden uitgevoerd.
3. Samen met het Rijk en andere betrokkenen voeren wij de bredere discussie over de vraag of vanuit gezondheidskundig oogpunt de huidige normstelling en regelgeving wel voldoet in een gebied zoals de IJmond met cumulatie van stoffen vanuit verschillende bronnen en piekbelasting. Wij constateren met dit rapport dat gezondheidskundige grenswaarden voor in het bijzonder lood worden overschreden.

4. Wij herhalen ons appel op het Rijk om aanvullende maatregelen mogelijk te maken om zo emissies te verminderen en gezamenlijk te werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond.

De nadelige effecten van de staalindustrie op de gezondheid en de leefomgeving in de IJmond moeten op zo kort mogelijke termijn zoveel mogelijk verminderd worden. Daar zijn keuzes voor nodig, in het bijzonder op het niveau van de Rijksoverheid. Met ons huidige instrumentarium en de inzet die we plegen spannen wij ons maximaal in, maar lopen wij ook tegen de grenzen van onze mogelijkheden aan. Binnen het [Programma Tata Steel 2020-2050](#) zijn wij bezig met het aanscherpen van de vergunningen, waarmee uiterlijk in 2023 de ruimte die wij hebben om strakkere normen te stellen, is ingevuld.

Vanuit gezondheidskundig oogpunt achten wij de huidige normstelling en regelgeving op Europees en Rijksniveau onvoldoende in een complex gebied zoals de IJmond, waarin zich diverse bronnen bevinden. Wij verzoeken de staatssecretaris daarom binnen afzienbare termijn hiertoe de wetgeving aan te passen, of op Europees niveau te pleiten voor aanscherping.

Werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond betekent dat wetten, normen en onze instrumenten daarop moeten zijn toegerust. En dat het Rijk bereid is om aanvullende maatregelen - ook financieel - mogelijk te maken. Bijvoorbeeld door bij subsidies voor verduurzaming ook de effecten op de leefomgeving en de gezondheid mee te wegen. Wij verwachten dat het Rijk de gezamenlijkheid van deze opgave erkent en betreft in de gesprekken die wij reeds met elkaar voeren.

Tata Steel

Ook Tata Steel zelf blijft aan zet. Het is een verantwoordelijkheid van Tata Steel om te investeren in een gezondere leefomgeving rond het bedrijf en verduurzaming van het bedrijf. De resultaten van het onderzoek van het RIVM laten zien dat hier echt snel stappen in moeten worden gezet. Wij verwachten dat Tata Steel de noodzakelijke investeringen om de reductie van diverse emissies te bewerkstelligen met de grootst mogelijke spoed doorzet.

Onderzoeksresultaten en duiding RIVM

Hierna volgt een uitgebreidere weergave van de resultaten uit het RIVM-rapport. Een reactie daarop van ons college is onder 'Reactie GS en vervolgstappen' opgenomen.

Depositie PAK en metalen buiten en binnen

In Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden zijn op de meetlocaties buiten meer PAK en metalen gemeten dan op achtergrondlocaties buiten de IJmond. De meetwaarden in Wijk aan Zee en bij meetstation Reyndersweg (direct aangrenzend aan het Tata Steel terrein) zijn verreweg het hoogst. De hoeveelheden stof zijn op deze locaties gemiddeld tien keer zo groot als het achtergrondniveau. Voor sommige metalen en PAK is de hoeveelheid 20 tot 100 keer meer dan op de achtergrondlocaties. De hoogste waarden in Wijk aan Zee zijn

gevonden op de locaties die het dichtst bij het terrein van Tata Steel liggen.

Er zijn ook bij inwoners thuis (binnen) stofmonsters onderzocht. In de vijf onderzochte woningen in Wijk aan Zee is de depositie van PAK en metalen hoger dan in de woning op de achtergrondlocatie. Op andere locaties binnenshuis in de IJmond zijn voor sommige metalen waarden gevonden die (licht) verhoogd zijn in vergelijking met de achtergrondlocatie. De depositie van PAK en metalen binnenshuis is wel veel lager dan buiten op dezelfde meetlocatie (voor PAK gemiddeld 100 keer zo laag, en voor metalen 10 tot 400 keer zo laag) en dragen nauwelijks bij aan de totale hoeveelheid waar mensen aan blootgesteld worden.

Blootstellings- en risicobeoordeling in het kader van gezondheid voor kinderen

Van PAK en verschillende metalen is bekend dat ze een gezondheidsrisico kunnen vormen als mensen ermee in contact komen. Er bestaan verschillende blootstellingsroutes; inhalatie, contact met de huid en inslikken. In dit onderzoek is gekeken naar contact met de huid en inslikken van PAK en metalen door hand-mondcontact. Voor metalen is hierbij inname door hand-mondcontact de belangrijkste blootstellingsroute en voor PAK inname door hand-mondcontact en contact met de huid. Dit is vooral relevant voor kinderen, omdat die binnen en buiten spelen en op die manier de metalen en PAK van de stofdepositie binnen kunnen krijgen. Om uitspraken te kunnen doen over risico's voor gezondheid heeft het RIVM daarom een blootstellingsscenario opgesteld en een risicobeoordeling uitgevoerd op basis van een scenario van spelende kinderen in de leeftijd van één tot en met twaalf jaar.

De risicobeoordeling is door het RIVM uitgevoerd voor de woonlocaties in de IJmond waarbij zowel buitenshuis als binnenshuis de depositie bemonsterd is: Wijk aan Zee (5 locaties), Beverwijk (2 locaties), Velsen-Noord (2 locaties), IJmuiden oost (1 locatie), en IJmuiden sluisen (2 locaties). Bij de risicobeoordeling zijn enkel de mogelijke gezondheidsrisico's ten gevolge van blootstelling aan stofdepositie via de huid en via hand-mondcontact voor kinderen in kaart gebracht. De mogelijke bijkomende gezondheidsrisico's als gevolg van inhalatieblootstelling of orale blootstelling van PAK of metalen via consumptie van gecontamineerde gewassen en dierlijke producten uit de IJmondregio zijn in deze beoordeling niet meegenomen.

PAK

- Het geschatte extra risico door blootstelling aan PAK via gedeponeerde stof ligt tussen het zogenoemde Verwaarloosbaar Risiconiveau (VR) en het Maximaal Toelaatbaar Risiconiveau (MTR). Dat wil zeggen tussen één extra geval van kanker per miljoen mensen die levenslang blootgesteld worden (VR) en één extra geval van kanker per tienduizend mensen die levenslang blootgesteld worden (MTR).
- Als een waarde – zoals nu voor PAK – boven de VR ligt is het risico niet "verwaarloosbaar". Er is dus een zeker gezondheidsrisico, dat is onwenselijk. Wel liggen de waarden voor PAK onder de MTR.

- Een extra risico als gevolg van blootstelling aan PAK via gedeponeerd stof kan niet worden uitgesloten (het is boven het VR). Hierbij geldt dat onder normale omstandigheden de blootstelling aan PAK via voeding al vrij hoog is: De bijdrage van blootstelling aan PAK via gedeponeerd stof ten opzichte van de inname via voedsel is beperkt. Desondanks dient additionele blootstelling zoveel mogelijk beperkt te worden.

Metalen: lood

- Voor de meeste in de stofmonsters aangetroffen hoeveelheden metalen is geen gezondheidsrisico door blootstelling via neergedaald stof te verwachten, met uitzondering van lood.
- Voor lood overschrijdt de geschatte blootstelling via neergedaald stof de gezondheidskundige grenswaarde, hetgeen ongewenst is voor de gezondheid, met name voor kinderen. In het rapport is meer informatie opgenomen over de mogelijke effecten hiervan op kinderen.
- Voor lood is bekend dat de dagelijkse blootstelling via onder andere voeding en drinkwater al hoger is dan wat als veilig beschouwd wordt. Extra blootstelling – door bijvoorbeeld stofdepositie - dient daarom beperkt te worden.

Voor zo wel PAK als lood in de stofdepositie gaat het in het rapport om gezondheidskundige grenswaarden. Dit zijn daarmee niet per definitie ook formeel juridische normen.

Naast de risicobeoordeling en of iemand stof wel of niet binnen krijgt, merkt het RIVM nog op dat zichtbare stofdepositie op zichzelf ook tot hinder en bezorgdheid leidt, omdat de leefomgeving als vies en ongezond wordt ervaren. Dat heeft eveneens een negatief gezondheidseffect.

Bronnen

In het rapport is niet uitgebreid gekeken naar mogelijke bronnen van de stofdepositie. Wel geven de resultaten een indicatie dat een aanmerkelijk deel van het neergedaalde stof afkomstig is van het terrein van Tata Steel. Van PAK en verschillende metalen is bekend dat deze kunnen vrijkomen bij processen en uit materiaalopslagen van de staalindustrie. De hoogste waarden PAK en metalen zijn gevonden op locaties die dichtst bij het terrein van Tata Steel liggen. PAK en metalen kunnen ook afkomstig zijn van andere bronnen zoals verkeer, scheepvaart, andere industrie, houtstook en opwaaiend bodemstof. In een volgend deel van het onderzoek van het RIVM wordt nader ingegaan op de herkomst (bronnen) van stoffen in de leefomgeving. Zowel in de lucht als in neergedaald stof.

Vergelijking eerder onderzoek

In maart 2019 heeft het RIVM onderzoek uitgevoerd naar stofdepositie in Wijk aan Zee naar aanleiding van de zogenoemde grafietregens. Ook in juni 2020 zijn naar aanleiding van meldingen stofmonsters onderzocht. Voor de bron van de grafietregens is een hal gebouwd bij Tata Steel (Harsco Metals). Op hoofdlijnen zijn de nu gemeten hoeveelheden PAK en metalen vergelijkbaar met de hoeveelheden in de

eerdere onderzoeken. Met name in Wijk aan Zee is structureel sprake van een verhoogde depositie van PAK en verschillende metalen.

De risicobeoordeling voor de gezondheid van dit rapport kan niet één op één vergeleken worden met de eerdere onderzoeken. Dat heeft met meerdere aspecten te maken. Een belangrijk punt is dat in 2019 onderzoek is gedaan naar aanleiding van een piek (grafietregens). In dit rapport gaat het om langdurige continue depositie en de daarmee samenhangende blootstelling. Daarnaast is in huidig onderzoek ook gekeken naar de depositie binnenshuis, en worden ook éénjarige kinderen en kinderen tot en met twaalf jaar meegenomen in de blootstellingsbeoordeling.

Reactie GS en vervolgstappen

Het rapport bevestigt ons college in de opgave die we hebben en de inspanningen die we gezamenlijk met andere overheden leveren om de leefomgeving in de IJmond gezonder te maken. Grofstof en ZZS zoals PAK en metalen zijn beide te verminderen "negatieve effecten op de gezondheid en veiligheid in de IJmond" zoals die zijn benoemd in het [Programma Tata Steel 2020 - 2050](#).

We zetten als college voornamelijk in op het verminderen van emissies. Ook die van grof stof en ZZS (waaronder PAK en metalen): wat niet wordt uitgestoten komt ook niet in de vorm van stofdepositie in de leefomgeving terecht. Dat doen wij als volgt:

- De OD NZKG heeft een [Uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020 - 2022](#) opgesteld waar de provincie 2,8 miljoen euro extra voor heeft uitgetrokken. De OD NZKG zet zich maximaal in voor het laten nemen van maatregelen stofschermen, stofmonitoring per windrichting en overkappen van grondstofopslagen.
- Tata Steel moet zich aan verschillende voorschriften houden waarmee de uitstoot van stof wordt gereguleerd. Dat geldt voor zowel puntbronnen (zoals schoorstenen) als voor open bronnen (zoals een kolenopslag). De OD NZKG scherpt vergunningvoorschriften aan om de uitstoot van stof te verminderen. Een concreet voorbeeld is het opnemen van gedragsvoorschriften voor de afhandeling van schroot.
- Er wordt handhavend opgetreden als Tata Steel zich niet aan de vergunning houdt. Op dit moment zijn er verschillende lasten onder dwangsom opgelegd aan Tata Steel om overtredingen op te lossen of te voorkomen, mede op het gebied van stofverspreiding. Het betreft handhaving op gedragsvoorschriften bij de afhandeling van schroot, stofverspreiding bij de BuKa-kranen en het voorkomen van rauwe kooks.
- Er zijn fysieke maatregelen getroffen door de bouw van de Roza-hal bij Harsco en als gevolg van handhaving mitigerende maatregelen gerealiseerd in de vorm van watersproeiers en papierpulp op menghopen. In een aantal gevallen is door de OD NZKG ook het strafrechtelijk spoor ingezet door het laten opmaken van een proces-verbaal.
- Met een vergunning en toezicht en handhaving is bij de sinterkoelers van de Sinterfabriek van Tata Steel een stoffilterinstallatie gerealiseerd. Deze is sinds 1 juni 2021 operationeel. De emissie van stof en onder andere lood is hiermee verminderd.

- Voor de uitstoot van ZZS geldt een minimalisatieverplichting, u bent hier over geïnformeerd op 12 mei 2021 (kenmerk 1139599/1613912). Door de uitstoot van ZZS (waaronder PAK en metalen) te beperken zal ook de concentratie van ZZS in stofdepositie afnemen. Een direct resultaat is dat bij de stopmassa en stolpovens hiermee een reductie in PAK-emissie is gerealiseerd.
- De Pelletfabriek is de belangrijkste emissiebron van lood bij Tata Steel. Wij leggen aan Tata Steel met een vergunning verplicht een stikstofmaatregel op die ook zal leiden tot stofreductie. Via een filterinstallatie die zorgt er dat de emissie van lood, andere ZZS en fijn stof daalt. U bent hier eerder per brief van 8 december 2020 over geïnformeerd (kenmerk 152971/1536892).
- Tata Steel heeft onder andere op aandringen van de provincie Noord-Holland op 25 mei 2021 de planning en verwachte effecten van de Roadmap+ verder geconcretiseerd. Eén van concrete effecten is het verminderen van stofdepositie in Wijk aan Zee met 65% in 2023 ten opzichte van 2021. Verschillende andere maatregelen (waaronder die bij de Pelletfabriek) moeten leiden tot een forse reductie van verschillende ZZS, waaronder die van zware metalen (met 55%). Wij blijven met Tata Steel in gesprek over de uitvoering van de Roadmap+ en dringen aan op een versnelling van met name de maatregel bij de Pelletfabriek. Wij vinden dat de Roadmap+ maatregelen zo snel mogelijk moeten worden uitgevoerd. Zie de [website van Tata Steel](#) voor verdere informatie over de Roadmap+.

Voor gezondheid is meer nodig

Aan het Rijk willen wij nadrukkelijk meegeven dat er keuzes nodig zijn. Keuzes die ervoor zorgen dat er op korte termijn een forse verbetering plaatsvindt in de kwaliteit van de leefomgeving van de IJmond, dat er werk wordt gemaakt van verduurzaming van de staalindustrie en dat de gezondheid van omwonenden een volwaardige plaats krijgt. Als regionale en lokale overheden werken wij met de middelen die wij hebben ten volle aan een verbetering van de situatie. Het wordt echter steeds duidelijker dat met alleen extra inzet op de huidige mogelijkheden binnen vergunningverlening, toezicht en handhaving, wij niet de gezonde leefomgeving in de IJmond gaan bereiken zoals we die gezamenlijk voorstaan.

Vanuit gezondheidskundig oogpunt achten wij de huidige normstelling en regelgeving op Europees en Rijksniveau onvoldoende in een complex gebied zoals de IJmond, waarin zich diverse bronnen bevinden. Wij verzoeken de staatssecretaris daarom binnen afzienbare termijn hiertoe de wetgeving aan te passen, of op Europees niveau te pleiten voor aanscherping. In dit verband vinden wij het een goede ontwikkeling dat de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) momenteel [een onderzoek uitvoert](#) naar de wijze waarop burgers in Nederland worden beschermd tegen de risico's van industriële uitstoot en lozingen.

Naar aanleiding van het RIVM-briefrapport "Tussentijdse resultaten gezondheidsonderzoek IJmond" van april 2021 hebben wij een appel op het Rijk gedaan om scherpere regelgeving op te stellen en waar nodig aanvullende maatregelen mogelijk te maken om zo emissies te verminderen en gezamenlijk te werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond. Het zorgen voor een gezondere

leefomgeving in de IJmond is namelijk niet enkel een kwestie van scherper vergunnen, goed handhaven en Tata Steel en andere bedrijven stimuleren om schoner te werken.

Normstelling en regelgeving

Ons college heeft met het RIVM-onderzoek van april 2021 geconstateerd dat jaargemiddeld de luchtkwaliteit in de IJmond voldoet aan de geldende wettelijke normen. Dit betekent echter niet automatisch dat er ook sprake is van een gezonde leefomgeving. Een gebied als de IJmond kenmerkt zich door zowel cumulatie van diverse emissies vanuit verschillende bronnen als door piekbelasting die beide niet goed in gemiddelde luchtnormen tot uitdrukking komen. Wij constateren nu aanvullend met dit rapport over stofdepositie dat gezondheidskundige grenswaarden in stofdepositie voor in het bijzonder lood worden overschreden.

Aanvullende maatregelen

Een gezondere leefomgeving in de IJmond is een doel dat bij elke ontwikkeling in de IJmond voor ogen moet blijven staan. Het is belangrijk om de doelen van het Klimaatakkoord te halen. In dat licht beschouwen wij ook de ondertekening van de Expression of Principles van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en Tata Steel. Daarnaast wordt er, mede op verzoek van provincie Noord-Holland, gewerkt aan een haalbaarheidsstudie waarin twee verschillende routes voor de verduurzaming van Tata Steel worden vergeleken. Parallel daaraan doet het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat (I&W) een onderzoek naar de effecten op de gezondheid van beide routes. Echter, een reductie van de CO₂-uitstoot levert niet per definitie ook een verbetering van de gezondheid op. Wij vinden het dan ook een goede ontwikkeling dat I&W specifiek naar de effecten op de gezondheid kijkt van beide verduurzamingsroutes. Wij hebben ons hier de afgelopen maanden voortdurend hard voor gemaakt.

Voor gezondheid en een betere leefomgeving in de IJmond is op korte termijn meer nodig. Wij willen samen met het Rijk - als gezamenlijke overheden — en samen met Tata Steel onderzoeken welke concrete maatregelen nodig zijn voor een gezondere leefomgeving. Het gaat daarbij voor ons nadrukkelijk ook om steun voor maatregelen die momenteel niet wettelijk afdwingbaar zijn, maar die wel veel gezondheidswinst op kunnen leveren.

Tot slot

Donderdag 26 augustus jongstleden hebben wij kennis genomen van de reactie van de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat op onze brief van 14 april 2021 inzake het eerste deel van het gezondheidsonderzoek van het RIVM. In onze brief aan de staatssecretaris naar aanleiding van het voorliggende tweede deel van het onderzoek -die u als bijlage bij deze brief treft- gaan wij hier kort op in.

Verder volgt naar verwachting in het najaar van 2021 het derde deel van het RIVM gezondheidsonderzoek waarmee door bron- en patroonherkenning wordt getracht verder inzicht te krijgen in de bijdragen van verschillende emissiebronnen aan de concentraties van stoffen in de lucht die mensen kunnen inademen. Ook in het nu voorliggende rapport zit een korte indicatie van stofbronnen, in het

rapport van het najaar komt dit uitgebreider aan de orde. Dit kan aanknopingspunten geven voor een gericht gesprek over effectieve aanvullende maatregelen.

Wij begrijpen dat dit rapport vragen en zorgen oproept bij de inwoners in de IJmond. Wij organiseren daarom op donderdagavond 2 september 2021 om 19.30 uur een online webinar met een presentatie door het RIVM. Ook is er dan gelegenheid om vragen te stellen. Dit webinar is ook voor uw leden toegankelijk.

Een afschrift van deze brief is gestuurd naar de minister van Economische Zaken en Klimaat, de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en aan de Onderzoeksraad voor Veiligheid.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

voorzitter

3 bijlagen

Aanleiding & context gezondheidsonderzoek IJmond

Depositieonderzoek IJmond 2020. *Monstername, analyse en risicobeoordeling van PAK en metalen in neergedaald stof binnen- en buitenshuis in de IJmondregio*

Brief aan de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat

Bijlage 1: Aanleiding & context gezondheidsonderzoek IJmond

De zogenoemde grafietregens in 2018/2019 zorgden voor een toename van de zorgen van omwonenden van Tata Steel, met name in Wijk aan Zee. De provincie Noord-Holland gaf het RIVM toen opdracht onderzoek te doen naar de grafietregens. De vragen en zorgen van omwonenden van Tata Steel waren echter breder dan alleen over de grafietregens.

Een deel van die vragen is beantwoord met het project 'Grafietregen en gezondheid' dat in de eerste helft van 2019 is uitgevoerd. Daarnaast is een deel van vragen beantwoord op basis van bestaande kennis. De nog openstaande vragen heeft het RIVM samen met een klankbordgroep van bewoners en experts in kaart gebracht. Op basis daarvan zijn acht onderzoeksopties geformuleerd, verdeeld in drie clusters. Dit onderzoeksvoorstel van het RIVM voor het gezondheidsonderzoek in de IJmond bestaat uit:

Cluster A:

- Depositie (neerslag van stof in de leefomgeving)
- Luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen
- Acute gezondheidsklachten

Cluster B:

- Eten uit de moestuin / bramen uit de duinen / dierlijke producten
- Biomonitoring bloedwaarden

Cluster C:

- Vervolgonderzoek grafietregen
- Chronische klachten
- Angst en stress

Op 15 oktober 2019 hebben wij het RIVM opdracht gegeven om te starten met een voorbereidend "basisonderzoek" op basis van het onderzoeksvoorstel (1278459/1278460). In maart 2020 heeft het RIVM samen met de klankbordgroep van bewoners en experts advies uitgebracht over de invulling van het vervolgonderzoek. De provincie Noord-Holland en de IJmondgemeenten hebben dit advies in april 2020 1 op 1 overgenomen en het RIVM opdracht gegeven om verder onderzoek te doen naar de onderwerpen uit Cluster A (1285438/1400167).

Het eerste onderdeel was het briefrapport "Tussentijdse resultaten gezondheidsonderzoek IJmond". U bent hier op 14 april 2021 over geïnformeerd (1606307/1606516). Dat briefrapport betrof tussentijdse resultaten met betrekking tot twee onderwerpen uit cluster A, te weten luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen en acute gezondheidsklachten.

Het voorliggende rapport betreft het onderdeel "Depositie (neerslag van stof in de omgeving)" van cluster A. Het onderzoeksobject is gelijk aan dat van het project 'Grafietregen en gezondheid' uit 2019, namelijk stofdepositie. Het voorliggende rapport is echter veel uitgebreider dan het project "Grafietregen en gezondheid".

Naar verwachting in het najaar van 2021 volgt een vervolg op het onderdeel "Luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen" waarmee door bron- en patroonherkenning wordt getracht verder inzicht te krijgen in de bijdragen van verschillende emissiebronnen aan de concentraties van stoffen in de lucht die mensen kunnen inademen. Ook in het nu voorliggende rapport zit een korte indicatie van stofbronnen, in het rapport van het najaar komt dit uitgebreider aan de orde.

Over de onderdelen van cluster B moet nog besluitvorming plaatsvinden. De invloed van grofstof dat zit op eten uit de moestuin en op bramen uit de duinen kan in dat onderdeel worden onderzocht. Dat is geen onderdeel van dit rapport.

Voor meer informatie over eerdere onderzoeken en de samenhang daartussen verwijzen wij naar https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Gezonde_leefomgeving_Milieu/Projecten/Tata_Steel/Gezondheid_in_de_IJmond.

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat
Postbus 20901
2500 EX 'S-GRAVENHAGE

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

1 | 6

Betreft: RIVM Depositieonderzoek IJmond 2020

Excellentie,

Naar aanleiding van het brieffrapport "[Tussentijdse resultaten gezondheidsonderzoek IJmond](#)" (april 2021) hebben wij u op 14 april 2021 een brief (kenmerk 1606307/1610498) gestuurd. Daarin roepen wij het Rijk op om samen met ons te werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond. Zowel door te kijken naar regelgeving als door het mede mogelijk maken van aanvullende maatregelen bij Tata Steel.

Inmiddels is een volgend deel van het gezondheidsonderzoek IJmond dat in opdracht van provincie Noord-Holland en de gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) wordt uitgevoerd beschikbaar gekomen. Met deze brief informeren we u over de uitkomsten van het onderzoek. Bijgaand vindt u het RIVM-rapport "Depositieonderzoek IJmond 2020. *Monstername, analyse en risicobeoordeling van PAK en metalen in neergedaald stof binnen- en buitenshuis in de IJmondregio*" (hierna: het rapport).

Oproep aan u

De uitkomsten van het onderzoek dat nu voorligt maken dat we nogmaals een oproep doen aan u. De nadelige effecten van de staalindustrie op de gezondheid en de leefomgeving in de IJmond moeten zo snel mogelijk zo veel mogelijk verminderen. Daar zijn keuzes op Rijksniveau voor nodig. Keuzes die ervoor zorgen dat er op korte termijn een forse verbetering plaatsvindt in de kwaliteit van de leefomgeving van de IJmond, dat er werk wordt gemaakt van verduurzaming van de staalindustrie en dat de gezondheid van omwonenden een volwaardige plaats krijgt. Met ons huidige instrumentarium en de inzet die we doen spannen wij ons maximaal in. Maar wij lopen tegen de grenzen van onze mogelijkheden aan. Binnen het [Programma Tata Steel 2020-2050](#) zijn wij bezig met het aanscherpen van de vergunningen, waarmee uiterlijk in 2023 de ruimte die wij hebben om strakkere normen te stellen, is ingevuld. Het wordt steeds duidelijker dat met alleen extra inzet op de huidige mogelijkheden binnen vergunningverlening, toezicht en handhaving, wij niet de gezonde leefomgeving in de IJmond gaan bereiken zoals we die

Verzenddatum

Kenmerk

1665703/1694133

Uw kenmerk

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

gezamenlijk voorstaan. Werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond betekent dat wetten, normen en onze instrumenten daarop moeten zijn toegerust. En dat het Rijk bereid is om aanvullende maatregelen - ook financieel - mogelijk te maken. Bijvoorbeeld door bij subsidies voor verduurzaming ook de effecten op de leefomgeving en de gezondheid mee te wegen. Wij verwachten dat het Rijk de gezamenlijkheid van deze opgave erkent en betreft in de gesprekken die wij reeds met elkaar voeren.

Uitkomsten onderzoek RIVM

In het rapport constateert het RIVM het volgende:

- In Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden zijn er meer PAK (polycyclische aromatische koolwaterstoffen) en metalen in de veegmonsters gemeten dan op de achtergrondlocaties buiten de IJmond. De meetwaarden in Wijk aan Zee en bij het meetstation Reyndersweg zijn verreweg het hoogst. Voor sommige metalen zoals ijzer, mangaan, vanadium en chroom, en PAK, is de hoeveelheid hier zelfs 20 tot 100 keer meer dan op de achtergrondlocaties.
- De onderzochte stofdepositie brengt voor wat betreft PAK en lood wel verhoogde gezondheidsrisico's met zich mee voor mensen die via de huid of hand-mondcontact het stof binnen krijgen. Dit geldt voor spelende kinderen in de leeftijd van 1-12 jaar omdat die binnen en buiten spelen en op die manier de PAK en metalen van de stofdepositie binnen kunnen krijgen.
- Van andere metalen dan lood zijn geen gezondheidsrisico's door blootstelling via stofdepositie te verwachten.
- De blootstelling aan PAK via stofdepositie is ongewenst voor de gezondheid. De blootstelling aan PAK is via voedsel onder normale omstandigheden al vrij hoog. De bijdrage van blootstelling aan PAK via stofdepositie ten opzichte van de inname via voedsel is beperkt, desondanks dient extra blootstelling zo veel mogelijk beperkt te worden.
- Voor lood overschrijdt de geschatte blootstelling via neergedaald stof de gezondheidkundige grenswaarde, hetgeen ongewenst is voor de gezondheid van kinderen.
- Voor lood is bekend dat de dagelijkse blootstelling via onder andere voeding en drinkwater al hoger is dan wat als veilig beschouwd wordt. Daarom is het van belang om extra blootstelling aan lood via stofdepositie zo veel mogelijk te beperken.

Voor een uitgebreider toelichting verwijzen wij naar de brief van ons college aan Provinciale Staten en het rapport zelf.

Reactie en vervolgstappen

De onderzoeksresultaten van het rapport onderstrepen voor ons college opnieuw de noodzaak en het belang om te blijven werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond. Het rapport leidt voor ons college tot de volgende vergelijkbare hoofdpunten als met het RIVM-briefrapport van april 2021:

1. Wij zetten ons binnen onze bevoegdheden en kaders maximaal in om de leefomgeving in de IJmond gezonder te maken. Om

- stofdepositie en de hoeveelheid PAK en metalen daarin te verminderen is het belangrijk emissies zo veel mogelijk te beperken. Wij werken daaraan met onder andere de uitvoering van het Programma Gezonde Leefomgeving en het Programma Tata Steel 2020 - 2050. Ook hebben wij net als de IJmondgemeenten het Schone Lucht Akkoord (SLA) ondertekend. Voortvloeiend uit het SLA hebben we met IJmondgemeenten een lobbybrief gestuurd om in aanmerking te komen als pilot hoogblootgesteld gebied, waardoor extra onderzoek mogelijk wordt. De toewijzing van de pilots moet nog plaatsvinden. De IJmondgemeenten stellen in het najaar van 2021 hun Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit IJmond vast, een pakket van concrete maatregelen maakt daar onderdeel van uit.
2. Tata Steel heeft in haar Roadmap+ maatregelen opgenomen die in 2023 en daarna in 2025 significant moeten bijdragen aan de vermindering van emissies. Ook van stof, PAK en metalen. Wij vinden dat de Roadmap+ maatregelen zo snel mogelijk moeten worden uitgevoerd.
 3. Samen met het Rijk en andere betrokkenen voeren wij de bredere discussie over de vraag of vanuit gezondheidskundig oogpunt de huidige normstelling en regelgeving wel voldoet in een gebied zoals de IJmond met cumulatie van stoffen vanuit verschillende bronnen en piekbelasting. Wij constateren met dit rapport dat gezondheidskundige grenswaarden voor in het bijzonder lood worden overschreden.
 4. Wij herhalen ons appel op het Rijk om aanvullende maatregelen mogelijk te maken om zo emissies te verminderen en gezamenlijk te werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond.

Naar aanleiding van het RIVM-briefrapport "Tussentijdse resultaten gezondheidsonderzoek IJmond" van april 2021 hebben wij een appel op het Rijk gedaan om scherpere regelgeving op te stellen en waar nodig aanvullende maatregelen mogelijk te maken om zo emissies te verminderen en gezamenlijk te werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond. Het zorgen voor een gezondere leefomgeving in de IJmond is namelijk niet enkel een kwestie van scherper vergunnen, goed handhaven en Tata Steel en andere bedrijven stimuleren om schoner te werken. Dit appel staat onverminderd overeind.

Normstelling en regelgeving

Ons college heeft met het RIVM onderzoek van april 2021 geconstateerd dat jaargemiddeld de luchtkwaliteit in de IJmond voldoet aan de geldende wettelijke normen. Dit betekent echter niet automatisch dat er ook sprake is van een gezonde leefomgeving. Een gebied als de IJmond kenmerkt zich door zowel cumulatie van diverse emissies vanuit verschillende bronnen als door piekbelasting die beide niet goed in gemiddelde luchtnormen tot uitdrukking komen. Wij constateren nu aanvullend met dit rapport over stofdepositie dat gezondheidskundige grenswaarden in stofdepositie voor in het bijzonder lood worden overschreden.

Vanuit gezondheidskundig oogpunt achten wij de huidige normstelling en regelgeving op Europees en Rijksniveau onvoldoende in een complex gebied zoals de IJmond, waarin zich diverse bronnen van vervuiling bevinden. Wij verzoeken de staatssecretaris binnen afzienbare termijn

hiertoe de wetgeving aan te passen, of op Europees niveau te pleiten voor aanscherping. In dit verband vinden wij het een goede ontwikkeling dat de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) momenteel een onderzoek uitvoert naar de wijze waarop burgers in Nederland worden beschermd tegen de risico's van industriële uitstoot en lozingen.

Aanvullende maatregelen

Een gezondere leefomgeving in de IJmond is een doel dat bij elke ontwikkeling in de IJmond voor ogen moet blijven staan. Het is belangrijk om de doelen van het Klimaatakkoord te halen. In dat licht beschouwen wij ook de ondertekening van de Expression of Principles van het ministerie van Economische Zaken en Tata Steel. Daarnaast wordt er, mede op verzoek van provincie Noord-Holland, gewerkt aan een haalbaarheidsstudie waarin twee verschillende routes voor de verduurzaming van Tata Steel worden vergeleken. Parallel daaraan doet het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat (I&W) een onderzoek naar de effecten op de gezondheid van beide routes. Echter, een reductie van de CO₂-uitstoot levert niet per definitie ook een verbetering van de gezondheid op. Wij vinden het dan ook een goede ontwikkeling dat I&W specifiek naar de effecten op de gezondheid kijkt van beide verduurzamingsroutes. Wij hebben ons hier de afgelopen maanden voortdurend hard voor gemaakt.

Tata Steel

Ook Tata Steel zelf blijft aan zet. Het is een verantwoordelijkheid van Tata Steel om te investeren in een gezondere leefomgeving rond het bedrijf en verduurzaming van het bedrijf. De resultaten van het onderzoek van het RIVM laten zien dat hier echt snel stappen in moeten worden gezet. Wij verwachten dat Tata Steel de noodzakelijke investeringen om de reductie van diverse emissies te bewerkstelligen met de grootst mogelijke spoed doorzet.

Meer nodig

Voor gezondheid en een betere leefomgeving in de IJmond is op korte termijn meer nodig. Wij willen samen met het Rijk - als gezamenlijke overheden — en samen met Tata Steel onderzoeken welke maatregelen nodig zijn om voor de inwoners van de IJmond een structureel betere gezondheidssituatie en een gezondere leefomgeving te creëren. Het gaat daarbij voor ons nadrukkelijk ook om steun voor maatregelen die momenteel niet wettelijk afdwingbaar zijn, maar die wel veel gezondheidswinst op kunnen leveren. En het gaat daarbij voor ons ook om het lange termijn perspectief dat we onze inwoners moeten en kunnen gaan bieden.

Reactie op uw brief

Donderdag 26 augustus jongstleden hebben wij kennis genomen van de brief die u heeft verzonden in reactie op onze brief van 14 april 2021. Over de meeste punten in uw brief komen wij in onze overleggen met u nog te bespreken. Voor nu beperken wij onze reactie tot het volgende:

- In uw brief gaat u kort in op een groot aantal van de punten die wij in onze brief van 14 april jongstleden hebben genoemd. U adresseert echter niet de door provincie Noord-Holland en de IJmondgemeenten geconstateerde situatie dat de IJmond zich kenmerkt door zowel cumulatie van diverse emissies vanuit verschillende bronnen (niet enkel Tata Steel) als door piekbelasting, die beide niet goed in gemiddelde milieunormen tot uitdrukking komen, maar wel een negatief effect hebben op de gezondheid. Vanuit gezondheidskundig oogpunt achten wij de huidige normstelling en regelgeving op Europees en Rijksniveau onvoldoende in een complex gebied zoals de IJmond. Wij verzoeken de staatssecretaris daarom binnen afzienbare termijn hiertoe de wetgeving aan te passen, of op Europees niveau te pleiten voor aanscherping;
- Wij kijken uit naar de uitkomsten van het overleg dat de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) met Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) voert om te verkennen welke ruimte er binnen de bestaande wet- en regelgeving bestaat om strenger op te treden. De eerste gesprekken die hierover zijn laten zien dat er inderdaad nog enige ruimte bestaat om aan te scherpen. Hieraan geven echter wij reeds invulling binnen het Programma Tata Steel 2020-2050. Daarmee zijn medio 2023 onze mogelijkheden tot verder aanscherping uitgeput. Wij blijven uiteraard in gesprek met de ILT om uitputtend te verkennen of er nog ruimte zit. Wij voorzien echter dat meer nodig is om een gezondere leefomgeving in de IJmond te kunnen bewerkstelligen. Passende wetten, normen en instrumenten zijn daartoe noodzakelijk en daar ligt een rol voor het Rijk.

Vervolg onderzoek

Naar verwachting volgt in het najaar van 2021 een vervolg van dit onderzoek op het onderdeel "Luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen" waarmee door bron- en patroonherkenning wordt getracht verder inzicht te krijgen in de bijdragen van verschillende emissiebronnen aan de concentraties van stoffen in de lucht die mensen kunnen inademen. In het nu voorliggende rapport zit een korte indicatie van stofbronnen, in het rapport van het najaar komt dit uitgebreider aan de orde. Over de uitkomsten van dat rapport informeren wij u.

Wij kijken uit naar uw reactie en zetten graag op korte termijn onze gesprekken voort over wat er nodig is om een gezondere leefomgeving in de IJmond mogelijk te maken.

Een afschrift van deze brief is gestuurd naar de minister van Economische Zaken en Klimaat, de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en aan de Onderzoeksraad voor Veiligheid.

Hoogachtend,

Mede namens de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

voorzitter

2 bijlagen

Brief aan Provinciale Staten

RIVM rapport Depositieonderzoek IJmond 2020

Bijlage 6 Lobby rondom publicatie tweede deel RIVM gezondheidsonderzoek IJmond

Lobby-issue

RIVM Gezondheidsonderzoek IJmond

In opdracht van de provincie NH en de IJmondgemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen voert de RIVM een uitvoerig onderzoek uit naar de gezondheid in de IJmond. Dit naar aanleiding van de grafietregens van Tata Steel en de vele vragen en klachten van bewoners. We willen zo precies mogelijk weten welke stoffen in de IJmond voorkomen en welke ongezond zijn. Zodat we samen met het Rijk de leefomgeving in de IJmond gezonder maken.

Het eerste deel van dit onderzoek is in april jl. gepubliceerd en de belangrijkste conclusie van dit deel was : een aantal specifieke en ernstige gezondheidsklachten in de IJmond komt significant vaker voor dan in de vergelijkingsgebieden.

Het tweede deel van het onderzoek is nu ook afgerond: het Depositieonderzoek IJmond 2020. Hierin onderzocht het RIVM stof dat gedurende meerdere periodes in het najaar van 2020 om en in huizen in de omgeving neerdaalde. De belangrijkste conclusie van dit tweede deel van het onderzoek is: In Beverwijk, Velsen-Noord, IJmuiden en met name Wijk aan Zee zijn er meer PAK (polycyclische aromatische koolwaterstoffen) en metalen gemeten in de stofdepositie dan op achtergrondlocaties buiten de IJmond.

Samenvattend:

- In Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden zijn in de stofdepositie meer PAK (polycyclische aromatische koolwaterstoffen) en metalen gemeten dan op achtergrondlocaties buiten de IJmond. In Wijk aan Zee zijn de verhogingen het grootst.
- De onderzochte stofdepositie brengt voor wat betreft PAK en lood verhoogde gezondheidsrisico's met zich mee voor mensen die via de huid of hand-mondcontact het stof binnen krijgen. Dit geldt voor spelende kinderen in de leeftijd van 1-12 jaar omdat die binnen en buiten spelen en op die manier de PAK en metalen van de stofdepositie binnen kunnen krijgen.
- Van andere metalen zijn geen gezondheidsrisico's door blootstelling via stofdepositie te verwachten.
- De blootstelling aan PAK via stofdepositie is ongewenst voor de gezondheid. De blootstelling aan PAK is via voedsel onder normale omstandigheden al vrij hoog. De bijdrage van blootstelling aan PAK via stofdepositie ten opzichte van de inname via voedsel is beperkt, desondanks dient extra blootstelling zo veel mogelijk beperkt te worden.
- Voor lood overschrijdt de geschatte blootstelling via neergedaald stof de gezondheidkundige grenswaarde, hetgeen ongewenst is voor de gezondheid van kinderen.
- Voor lood is bekend dat de dagelijkse blootstelling via onder andere voeding en drinkwater al hoger is dan wat als veilig beschouwd wordt. Daarom is het van belang om extra blootstelling aan lood via stofdepositie zo veel mogelijk te beperken.

Er komt ook nog een derde deel waarmee door bron- en patroonherkenning wordt getracht verder inzicht te krijgen in de bijdragen van verschillende emissiebronnen aan de concentraties van stoffen in de lucht die mensen kunnen inademen.

Gelijktijdig haalbaarheidsonderzoek naar alternatieve plannen voor groen staal

Ook van belang is dat gelijktijdig nu onderzoeken worden gedaan naar alternatieve plannen van de FNV en Tata Steel voor groen staal en een duurzame toekomst van de staalindustrie. De Kamer heeft de regering via moties opgedragen in overleg te treden met de directie van Tata Steel en de FNV om het gewenste onderzoek mogelijk te maken en daarbij in ieder geval te betrekken: de CO₂-reductie over tijd; het benodigde koolstofbudget totdat er klimaatneutraal staal wordt geproduceerd; de benodigde investeringen en subsidies; de impact op andere vormen van uitstoot; de gevolgen voor de werkgelegenheid én de impact op de regio. De Kamer wil dat de regering geen onomkeerbare stappen zet zolang het onderzoek nog niet is afgerond en besproken is in de Kamer.

De provincie Noord-Holland en de drie IJmondgemeenten vinden het belangrijk dat er goed naar dat alternatieve plan wordt gekeken. Want het schetst een aantrekkelijk alternatief. Maar het roept ook vragen op. Maar wel vragen die het waard zijn om op korte termijn te beantwoorden. Daarom pleiten provincie en gemeenten voor een gedegen haalbaarheidsonderzoek om echt uit te zoeken wat de kansen zijn van het FNV alternatief. Het is belangrijk dat in dat onderzoek breed wordt gekeken: niet alleen naar de (technische) haalbaarheid bij Tata Steel, maar ook naar de gevolgen voor het gehele klimaatakkoord, de beschikbaarheid van groene energie en de effecten op de leefomgeving.

Kernboodschap lobby

Een aantal specifieke en ernstige gezondheidsklachten komt in de IJmond significant vaker voor dan in vergelijkbare gebieden.

In Beverwijk, Velsen-Noord, IJmuiden en met name Wijk aan Zee zijn er meer PAK (polycyclische aromatische koolwaterstoffen) en metalen gemeten in de stofdepositie dan op achtergrondlocaties buiten de IJmond.

De provincie, de Omgevingsdiensten, gemeenten en GGD doen binnen hun mogelijkheden wat ze kunnen en ondernemen al veel actie. Maar er is voor de gezondheid van de inwoners van de IJmond absoluut meer nodig. Ook Tata Steel zelf en het Rijk moeten en kunnen veel meer doen. We lopen in de IJmond tegen de grenzen aan van onze mogelijkheden en instrumenten om een gezondere leefomgeving te bereiken.

Wij constateren met dit tweede rapport dat gezondheidskundige grenswaarden voor in het bijzonder lood worden overschreden. Dit benadrukt de noodzaak om samen met het Rijk en andere betrokkenen de bredere discussie te voeren over de vraag of vanuit gezondheidskundig oogpunt de huidige normstelling en regelgeving wel voldoen in een gebied zoals de IJmond met cumulatie van stoffen en piekbelasting.

Provincie en IJmondgemeenten deden naar aanleiding van het eerste deel van het gezondheidsonderzoek een dringend appèl op Den Haag: "Betere landelijke regelgeving en extra maatregelen zijn nodig om leefomgeving in de IJmond gezonder te maken". We roepen het Rijk op om volksgezondheid en de door de directe omgeving ervaren overlast een fundamenteel onderdeel te laten zijn van de milieuwetgeving, zodat we gezamenlijk de leefbaarheid en de gezondheidssituatie in de IJmond wezenlijk en blijvend kunnen verbeteren.

Dit tweede onderzoeksrapport laat zien dat dit appél onverminderd geldt. De leefbaarheid in het IJmondgebied moet structureel worden verbeterd. Er is toekomst voor een duurzame staalindustrie in de IJmond, maar dit onderzoek maakt opnieuw duidelijk dat dit alleen kan als de nadelige effecten op de gezondheid en de leefomgeving zo snel mogelijk en zoveel mogelijk verminderen. Voor dat perspectief zijn forse keuzes nodig. Met ons huidige instrumentarium spannen wij ons als provincie, gemeenten en omgevingsdiensten maximaal in. Maar er is meer nodig. Vanuit gezondheidkundig oogpunt voldoen de huidige normstelling en regelgeving niet in een gebied zoals de IJmond, met opeenstapeling van stoffen vanuit verschillende bronnen en piekbelasting. Wij lopen tegen de grenzen van onze mogelijkheden aan. Werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond betekent dat wetten, normen en onze instrumenten daarop moeten zijn toegerust. Dat is onvoldoende het geval. En het betekent dat het Rijk bereid moet zijn om aanvullende maatregelen - ook financieel - te treffen, waarbij de volksgezondheid een echt prominente plaats inneemt.

In het verlengde hiervan ondersteunen de provincie en de IJmondgemeenten het onderzoek naar alternatieve plannen van FNV en Tata Steel voor een duurzame toekomst van de staalindustrie ('groen staal'). Deze plannen zijn belangrijk voor de leefbaarheid in de IJmond en daarmee onlosmakelijk verbonden met ons onderzoek naar de gezondheidssituatie. Wij pleiten daarom voor een gedegen haalbaarheidsonderzoek om echt uit te zoeken wat de kansen zijn van het FNV-alternatief.

Kernpunten boodschap:

- De onderzoeksresultaten van het rapport onderstrepen voor de provincie en de IJmondgemeenten als opdrachtgevers van het onderzoek opnieuw de noodzaak en het belang van een gezondere leefomgeving voor de inwoners van de IJmond.
- Provincie en IJmondgemeenten knokken voor een gezondere leefomgeving in de IJmond en doen alles wat ze binnen hun mogelijkheden kunnen.
- De milieuregelgeving is echter niet toereikend, volksgezondheid moet onderdeel worden van de milieuwetgeving.
- Een gezonde leefomgeving is niet een zaak van I&W of EZK of VWS alleen. Alleen samenhangend beleid helpt de IJmond gezonder te krijgen. De verkokering in Den Haag moet worden doorbroken.
- De alternatieve plannen naar een duurzame staalindustrie verdienen een gedegen haalbaarheidsonderzoek.
- Er zijn voldoende en verschillende publieke fondsen nodig voor versnelling van een duurzaam staalbedrijf en gezondere leefomgeving. Dat vraagt ook wat van het Rijk, alleen samenhangend beleid én bijbehorende investeringen helpen de IJmond gezonder te krijgen.

Lobbydoel

Aanpassing milieuwetgeving. Het normen- en regelkader zoals dat er nu ligt is onvoldoende om de kwaliteit van leven in de IJmond te verbeteren. Volksgezondheid en ervaren overlast moeten onderdeel worden van de milieuwetgeving.

Een gedegen haalbaarheidsonderzoek naar de kansen van de alternatieve plannen van de FNV en Tata voor een groene, duurzame staalindustrie.

Voldoende publieke fondsen voor versnelling van een duurzamer staalbedrijf en gezondere leefomgeving.

Lobbyacties

Nieuwe Staatssecretaris Van Weyenberg informeren

Sinds vorige week zit er een nieuwe staatssecretaris op dit dossier: ██████████ (D66).

Voorafgaand aan openbaarmaking en informeren Tweede Kamer, kennismaking en bijpraten [REDACTED] met de staatssecretaris. (*up-date*: [REDACTED] *spreekt hem vrijdag 27 augustus*)
Ook ambtelijk het ministerie goed blijven informeren en bijpraten.

Betrekken en informeren woordvoerders Tweede Kamer

- Zodra we de pers en PS informeren tegelijkertijd ook de woordvoerders in de Kamer per mail informeren met een heldere lobbybrief. Met bij de mail als bijlage ook het persbericht, de brief aan de staatssecretaris en het rapport.
Hierbij voortborduren op onze eerdere informatie aan de woordvoerders over het eerste deel van het onderzoek. Urgentie en kernboodschap geldt onverminderd.
- Woordvoerders gelegenheid geven mee te luisteren met de bewonersbijeenkomst waarin de bewoners en omwonenden worden geïnformeerd (zoals bij de presentatie van het eerste deel van het RIVM-onderzoek).
- Op 9 september a.s. staat er een commissiedebat gepland over Toekomst Tata Steel. De lobby richt zich met name op dit debat.
Voorafgaand aan dit debat voert Jeroen Olthof met aantal belangrijke woordvoerders persoonlijke gesprekken (telefonisch, digitaal, of als het lukt weer in Den Haag of in Haarlem) om hen te informeren en bij te praten over de situatie in de IJmond en het tweede deel van het RIVM-onderzoek:

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

En als het lukt ook goed om andere partijen te spreken:

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

Dit zo nodig en gewenst samen met bestuurders uit de IJmondgemeenten oppakken. Contacten en acties goed met elkaar afstemmen.

N.B: er staan nog 2 commissiedebatten op de Kameragenda die ook over Tata Steel (kunnen) gaan.
7 september Toezicht & Handhaving
9 september Leefomgeving

Het is goed om de inbreng die we naar de woordvoerders bij het debat over de Toekomst van Tata Steel mailen, ook naar de woordvoerders in deze commissiedebatten mailen. Het gaat overigens veelal over dezelfde woordvoerders, maar de inbreng is voor alle drie de debatten relevant.

Q en A RIVM-rapport Depositieonderzoek IJmond 2020 26082021

Wat is er onderzocht?

Verwijzen website RIVM: In dit onderzoek is gekeken naar hoeveel polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK) en metalen aanwezig zijn in neergedaald stof in de IJmond. En wat dat betekent voor de gezondheid voor de inwoners van de IJmond. In dit onderzoek ging het alleen om stof dat is neergekomen: depositie. Dus niet om de stoffen in de lucht. In dit onderzoek is niet uitgebreid gekeken naar mogelijke bronnen, dit volgt op een later moment.

Wat zijn de conclusies?

Verwijzen website RIVM: De hoeveelheden PAK en metalen in neergedaald stof in de IJmond zijn structureel verhoogd, met name in Wijk aan Zee. Dit gaat vooral over het stof dat buiten ligt. In de huizen ligt er ook meer stof, maar dit draagt nauwelijks bij aan de totale blootstelling en heeft dus weinig gevolgen voor de gezondheid. Uit de risicobeoordeling blijkt dat de blootstelling van kinderen aan lood en PAK via het stof ongewenst is voor de gezondheid.

Is Tata de oorzaak van de vervuiling die is aangetroffen?

RIVM

Verwijzen website RIVM: In dit onderzoek is niet uitgebreid gekeken naar mogelijke bronnen, dit volgt op een later moment. Maar de resultaten geven wel een indicatie dat een aanmerkelijk deel van het neergedaalde stof afkomstig is van het terrein van Tata Steel. Van zowel PAK als verschillende metalen die in grote hoeveelheden in het stof zijn aangetroffen (onder andere ijzer, mangaan, vanadium en chroom) – vooral op de meetlocaties die dicht bij het terrein van Tata Steel liggen – is bekend dat deze kunnen vrijkomen bij processen en uit materiaalopslagen van de staalindustrie. Andere bronnen van emissie van PAK en bepaalde metalen zijn verkeer, scheepvaart, andere industriële processen, houtstook en opwaaiend bodemstof. Deze bevindingen zullen meer in detail worden bestudeerd in het onderzoek naar de herkomst (bronnen) van stoffen in de leefomgeving in het IJmond gebied, zowel in de lucht als in het neergedaalde stof. Dit is een ander onderdeel van het Gezondheidsonderzoek in de IJmond, waarover apart gerapporteerd wordt.

Hoe is er gemeten?

Verwijzen website RIVM

Wat is de aanleiding van dit rapport?

De zogenoemde grafietregens in 2018/2019 zorgden voor een toename van de zorgen van omwonenden van Tata Steel, met name in Wijk aan Zee. De provincie Noord-Holland gaf het RIVM toen opdracht onderzoek te doen naar de grafietregens. De vragen en zorgen van omwonenden van Tata Steel waren echter breder dan alleen over de grafietregens.

Een deel van die vragen is beantwoord met het project 'Grafietregen en gezondheid' dat in de eerste helft van 2019 is uitgevoerd. Daarnaast is een deel van vragen beantwoord op basis van bestaande kennis. De nog openstaande vragen heeft het RIVM samen met een klankbordgroep van bewoners en experts in kaart gebracht. Op basis daarvan zijn acht onderzoeksopties geformuleerd, verdeeld in drie clusters. Dit

onderzoeksvoorstel van het RIVM voor het gezondheidsonderzoek in de IJmond bestaat uit:

Cluster A:

- *Depositie (neerslag van stof in de leefomgeving)*
- *Luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen*
- *Acute gezondheidsklachten*

Cluster B:

- *Eten uit de moestuin / bramen uit de duinen / dierlijke producten*
- *Biomonitoring bloedwaarden*

Cluster C:

- *Vervolgonderzoek grafietregen*
- *Chronische klachten*
- *Angst en stress*

Op 15 oktober 2019 hebben wij het RIVM opdracht gegeven om te starten met een voorbereidend "basisonderzoek" op basis van het onderzoeksvoorstel (1278459/1278460). In maart 2020 heeft het RIVM samen met de klankbordgroep van bewoners en experts advies uitgebracht over de invulling van het vervolgonderzoek. De provincie Noord-Holland en de IJmondgemeenten hebben dit advies in april 2020 1 op 1 overgenomen en het RIVM opdracht gegeven om verder onderzoek te doen naar de onderwerpen uit Cluster A (1285438/1400167). Het eerste onderdeel was het briefrapport "Tussentijdse resultaten gezondheidsonderzoek IJmond". U bent hier op 14 april 2021 over geïnformeerd (1606307/1606516). Dat briefrapport betrof tussentijdse resultaten met betrekking tot twee onderwerpen uit cluster A, te weten luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen en acute gezondheidsklachten. Het voorliggende rapport betreft het onderdeel "Depositie (neerslag van stof in de omgeving)" van cluster A. Het onderzoeksobject is gelijk aan dat van het project 'Grafietregen en gezondheid' uit 2019, namelijk stofdepositie. Het voorliggende rapport is echter veel uitgebreider dan het project "Grafietregen en gezondheid". Naar verwachting in het najaar van 2021 volgt een vervolg op het onderdeel "Luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen" waarmee door bron- en patroonherkenning wordt getracht verder inzicht te krijgen in de bijdragen van verschillende emissiebronnen aan de concentraties van stoffen in de lucht die mensen kunnen inademen. Ook in het nu voorliggende rapport zit een korte indicatie van stofbronnen, in het rapport van het najaar komt dit uitgebreider aan de orde. Over de onderdelen van cluster B moet nog besluitvorming plaatsvinden. De invloed van grofstof dat zit op eten uit de moestuin en op bramen uit de duinen kan in dat onderdeel worden onderzocht. Dat is geen onderdeel van dit rapport.

Hoe is de opdracht tot dit rapport tot stand gekomen?

Zie antwoord op de vorige vraag

Zijn de inwoners van Wijk aan Zee/de IJmond veilig?

RIVM

Wij doen geen uitspraken over algemene veiligheid. Het huidige onderzoek naar depositie in de IJmond concludeert dat de hoeveelheid lood en PAK in de depositie onwenselijk zijn voor de gezondheid. We kunnen gezondheidsrisico's niet uitsluiten.

Eerder concludeerden we al dat mensen in de IJmond vaker acute klachten melden bij de huisarts en dat de luchtkwaliteit vaker onvoldoende of slecht is.

Welk risico lopen kinderen?
Verwijzen website RIVM

GGD: door met name inslikken van het stof, is de inname van lood en PAK hoger dan wenselijk voor de gezondheid. Iedereen in Nederland krijgt via voedsel ook al te veel van deze beide stoffen binnen. Extra inname van lood en PAK is daarom onwenselijk. Van de overige onderzochte stoffen verwachten we geen effecten op de gezondheid.

Wat doen de stoffen die zijn aangetroffen met de gezondheid van kinderen?
RIVM

Verwijzen website RIVM
Van lood is bekend dat dit een effect heeft op de ontwikkeling van de hersenen; lood kan een negatief effect hebben op het IQ van kinderen. Voor deze effecten zijn jonge kinderen het meest gevoelig. Lood heeft een heel lage veilige blootstellingsgrens, welke door de dagelijkse blootstelling via de voeding al overschreden wordt. Elke andere blootstelling dient dan ook beperkt te worden. Bij volwassenen kan het een grotere kans op nierziekten of een hogere bloeddruk geven.

PAK bestaat uit een groep van vergelijkbare stoffen. Verschillende van deze PAK zijn kankerverwekkend.

De mate van blootstelling (hoe vaak, hoe lang en hoe hoog) bepaald mede of er een risico is voor deze effecten. Of een individu ook daadwerkelijk een gezondheidseffect ontwikkelt, hangt bovendien van meer factoren af dan alleen van blootstelling aan de betreffende stoffen. Dan spelen onder andere ook verschillen in leefstijl en interindividuele verschillen in gevoeligheid voor een gezondheidseffect een rol.

Vindt u dat mensen/kinderen beter kunnen verhuizen uit de IJmond?
GGD/Gemeenten

GGD: dat is een individuele beslissing. Het is aan eenieder om zelf de voor- en nadelen van wonen in deze regio tegen elkaar af te wegen en in hierin een keuze te maken.

Kunnen kinderen nog veilig buiten spelen?
RIVM en GGD

GGD: Buiten spelen is op veel manieren goed voor de gezondheid van kinderen, door lichaamsbeweging, ontwikkeling van de motoriek en sociale aspecten zoals het samen spelen met andere kinderen. Daarbij is het goed om op te letten dat beperkt stof wordt ingeslikt.

RIVM: Kinderen kunnen buiten spelen. Buiten spelen heeft ook veel positieve effecten op de gezondheid. Vanuit een gezondheidskundig oogpunt is het wel wenselijk om enkele maatregelen te nemen om blootstelling via neergedaald stof te beperken. Hoewel mensen er niks aan kunnen doen dat er stof in de leefomgeving neerkomt, kan blootstelling via hand-mond contact en huid verminderd worden door het

schoonmaken van speeltoestellen, het wassen van de handen na het buiten spelen en voor het eten.

Welke extra maatregelen raden de overheden aan?
GGD/Gemeenten

GGD: openbare speelplaatsen (en schoolpleinen?) worden schoongemaakt. Zelf kunnen ouders erop letten dat hun kinderen goed de handen wassen en dateventuele moestuingewassen worden afgespoeld. Daarnaast is het goed om spullen in de directe leefomgeving, bijvoorbeeld in de tuin, regelmatig nat schoon te maken.

Wat kan ik zelf doen om veilig te zijn?
GGD/Gemeenten
Zie boven

Wat moet ik doen als ik gezondheidsklachten ervaar?
GGD/Gemeenten

GGD: met gezondheidsklachten kunt u het beste naar uw eigen huisarts. Die kan u verder begeleiden of behandelen. Als u wilt bespreken of uw klachten veroorzaakt worden door de industrie in de regio, dan kunt u daarvoor terecht bij uw huisarts of de GGD

Wat gaan de overheden doen met dit rapport?

Provincie, GGD, Gemeenten

Wij blijven ons binnen onze bevoegdheden en kaders maximaal in te zetten om de leefomgeving in de IJmond gezonder te maken. Om stofdepositie en de hoeveelheid PAK en metalen daarin te verminderen is het belangrijk emissies zo veel mogelijk te beperken. Wij werken daar aan met onder andere de uitvoering van het Programma Gezonde Leefomgeving en het Programma Tata Steel 2020 – 2050. En samen met de IJmond gemeenten wordt gewerkt aan een programma Gezondheid en Luchtkwaliteit IJmond, onder andere ter uitvoering van het Schone Lucht Akkoord (SLA). Tata Steel heeft in haar Roadmap+ ook maatregelen opgenomen die bijdragen aan de vermindering van emissies.

Wat gebeurt er nu om schadelijke uitstoot terug te dringen?

Provincie

We zetten als college voornamelijk in op het verminderen van emissies in de regio IJmond. Ook die van grof stof en ZZS (waaronder PAK en metalen): wat niet wordt uitgestoten komt ook niet in de vorm van stofdepositie in de leefomgeving terecht. Dat doen wij als volgt.

- Tata Steel moet zich aan verschillende voorschriften houden waarmee de uitstoot van grofstof wordt gereguleerd. Dat kan zijn bij puntbronnen (zoals schoorstenen). Voor open bronnen zoals een kolenopslag geldt een inspanningsverplichting om stofverspreiding meer dan 2 meter van de bron te voorkomen. Waar mogelijk scherpen wij vergunningvoorschriften aan om de uitstoot van grofstof te verminderen.*
- Waar nodig wordt handhavend opgetreden als Tata Steel zich niet aan de vergunning houdt. Op dit moment zijn er verschillende lasten onder dwangsom opgelegd aan Tata Steel om overtredingen op het gebied van stofverspreiding.*
- Met een vergunning en toezicht en handhaving is bij de sinterkoelers van de Sinterfabriek van Tata Steel een stoffilterinstallatie gerealiseerd. Deze is sinds 1 juni 2021 operationeel. De emissie van stof en onder andere lood is hiermee verminderd.*

- *Voor de uitstoot van ZZS geldt een minimalisatieverplichting, u bent hier over geïnformeerd op 12 mei 2021 (kenmerk 1139599/1613912). Door de uitstoot van ZZS (waaronder PAK en metalen) te beperken zal ook de concentratie van ZZS in stofdepositie afnemen.*
- *De Pelletfabriek is de belangrijkste emissiebron van lood bij Tata Steel. Wij leggen aan Tata Steel met een vergunning verplicht een maatregel op voor de reductie van NOx. U bent hier eerder per brief van 8 december 2020 over geïnformeerd(kenmerk 152971/1536892). Om de installatie voor NOx-reductie goed te laten werken is voorafgaand stofreductie nodig met een filterinstallatie. Die voorafgaande stofreductie zorgt er voor dat de emissie van lood, andere ZZS en fijn stof daalt.*

Wie is er verantwoordelijk voor het opruimen van vervuiling in de leefomgeving?
Provincie/OD

Waarom sluiten jullie Tata Steel niet?

Provincie

Het is belangrijk om te werken aan een gezondere, veilige IJmond, waar ook voldoende werk is. Daarin is ook plaats voor Tata Steel. Maar alleen als de nadelige effecten op de gezondheid en de leefomgeving zoveel mogelijk teruggedrongen worden.

Wanneer is de overlast over?

Provincie

De provincie gaat door met de uitvoering van het Programma Tata Steel 2020-2050, de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) met de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH) Tata Steel 2020 - 2022. Met de zomer wordt een algehele voortgangsrapportage van dit programma gepresenteerd.

In het programma Tata Steel 2020 - 2050 en in het uitvoeringsprogramma is voor zo ver mogelijk geconcretiseerd wat de overheden wanneer gaan doen. Bijvoorbeeld de vergunning waar dat binnen wet- en regelgeving mogelijk is in de komende 2 jaar aanscherpen, extra toezicht en handhaving en continu met Tata Steel (bijvoorbeeld over de 300 miljoen investering) en het Rijk in gesprek over aanvullende maatregelen.

Het is echter niet mogelijk om precies aan te geven wanneer al deze acties van de overheden uit leiden tot daadwerkelijke maatregelen bij Tata Steel en wanneer dat vervolgens weer tot merkbare c.q. meetbare effecten in de omgeving leidt. Dit heeft te maken met de omvang en technische complexiteit van te nemen maatregelen. In de praktijk zullen maatregelen en acties tot geleidelijke verbeteringen leiden die over een periode van meerdere jaren pas goed zichtbaar en merkbaar wordt.

Er is in de IJmond meer dan Tata Steel, ook andere emissiebronnen zijn relevant. Het reduceren van die emissies levert net zo goed gezondheidswinst op. Hier wordt aan gewerkt met bijvoorbeeld het Schone Lucht Akkoord en het programma Gezondheid en luchtkwaliteit IJmond.

Hoeveel onderzoek is er nog nodig om te concluderen dat Tata geen plek verdient in de IJmond?

Provincie/Gemeenten

Het is belangrijk om te werken aan een gezondere, veilige IJmond, waar ook voldoende werk is. Daarin is ook plaats voor Tata Steel. Maar alleen als de nadelige effecten op de gezondheid en de leefomgeving zoveel mogelijk teruggedrongen worden.

Wat wordt er nog meer onderzocht?

RIVM

Het RIVM tracht nog beter zicht te krijgen op herkomst van de stoffen die in de lucht en in het neergedaalde stof zitten.

Wanneer is dat onderzoek klaar?

RIVM Naar verwachting einde jaar.

Zijn jullie wel in staat om de inwoners voldoende te beschermen?

Provincie

Wanneer heeft Tata Steel het concept van het rapport ontvangen?

RIVM

Het RIVM heeft geen concept rapport gedeeld met externen, dus ook niet met Tata Steel. De GGD is de enige organisatie die een concept van het rapport heeft ingezien, omdat het RIVM heeft samengewerkt met de GGD in de uitvoering van het onderzoek.

Wanneer heeft de provincie het eerste concept van het rapport ontvangen?

RIVM

De provincie heeft geen concept rapport ontvangen. Op 18 augustus is het definitieve rapport opgeleverd aan de Provincie.

Welke input heeft de GGD op het concept geleverd?

GGD

GGD: het is gebruikelijk dat het RIVM bij onderzoeken als deze de regionale GGD betreft. Een arts medische milieukunde van de GGD heeft gekeken of de risico's zoals het RIVM deze beschrijft vakinhoudelijk logisch en ook begrijpelijk zijn.

Is het rapport aangepast op basis van de input van de GGD?

RIVM

Waarom zit er zoveel tijd tussen ontvangst en openbaarmaking?

RIVM

De standaard afspraak met onze opdrachtgevers is dat zij na oplevering van het RIVM vier weken de tijd krijgen om zich voor te bereiden voordat het rapport gepubliceerd wordt. In dit geval hebben we met de opdrachtgever afgesproken het rapport wat sneller te publiceren omdat mensen al lang wachten op dit rapport.

Voor het RIVM is een belangrijke stap om betrokkenen, in dit geval de huishoudens die hun huis en tuin beschikbaar hebben gesteld voor metingen en de klankbordgroep,

te informeren over de bevindingen voorafgaand aan de publicatie. Ook dit willen we zorgvuldig doen, wat betekent dat we hier tijd voor nodig hebben.

Provincie

In het kader van zorgvuldigheid worden de direct betrokkenen, waaronder de bewoners van de bemonsterde huizen, alsook de leden van de klankbordgroep die is ingesteld naar aanleiding van de opdracht voor dit onderzoek, geïnformeerd voorafgaand openbaarmaking van het rapport. Op die manier kunnen zij uit eerste hand de resultaten vernemen. Daarnaast hebben de provincie en gemeenten, als opdrachtgevers voor het onderzoek, tijd nodig om het rapport te kunnen bespreken en doorgronden met het RIVM, zodat een bestuurlijke reactie en duiding kunnen worden opgesteld.

Zijn er meerdere versies/concepten gedeeld?

RIVM

Waarom is het rapport uitgesteld tot na de zomer?

Het RIVM wilde het rapport over de depositie graag voor de zomer publiceren. In mei en juni werd het ons echter duidelijk dat dit niet haalbaar is. De grote hoeveelheid data verkregen uit de 420 veegmonsters maakt dat we meer tijd nodig hebben dan van tevoren ingeschat. Daarbij neemt het RIVM publicatieproces verschillende zaken in acht:

- Het onderzoek moet zorgvuldig afgerond zijn. Voor onze onderzoeken hebben we de kwaliteit hoog in het vaandel.*
- De standaard afspraak met onze opdrachtgevers is dat zij na oplevering van het RIVM vier weken de tijd krijgen om zich voor te bereiden voordat het rapport gepubliceerd wordt. In dit geval hebben we met de opdrachtgever afgesproken het rapport wat sneller te publiceren omdat mensen al lang wachten op dit rapport.*
- Voor het RIVM is een belangrijke stap om betrokkenen, in dit geval de huishoudens die hun huis en tuin beschikbaar hebben gesteld voor metingen en de klankbordgroep, te informeren over de bevindingen voorafgaand aan de publicatie. Ook dit willen we zorgvuldig doen, wat betekent dat we hier tijd voor nodig hebben.*

Bovenstaande punten zorgden ervoor dat we op half september uit kwamen qua publicatiedatum. Na oplevering bleek dat publicatie sneller kon, zonder dat dit ten koste ging van zorgvuldigheid.

Waarom wilden jullie wachten tot na het kamerdebat?

RIVM/Provincie

De openbaarmaking van dit rapport is nimmer afhankelijk gemaakt van of gerelateerd aan de datum van het kamerdebat en kent zijn eigen proces.

Waarom kon het rapport ineens wél voor het kamerdebat gepubliceerd worden?

RIVM/Provincie

De openbaarmaking van dit rapport is nimmer afhankelijk gemaakt van of gerelateerd aan de datum van het kamerdebat en kent zijn eigen proces.

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 2 september 2021 16:15
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Laatste versie Q&A voor vanavond
Bijlagen: Q en A Rapport Depositie IJmond 2020.docx
Urgentie: Hoog

**Er zijn nog een paar vragen bij de Q en A die een antwoord missen bij gemeente, die wel van belang zijn voor vanavond
 Willen jullie de antwoorden die je weet invullen?
 [REDACTED] wellicht kun je putten uit de antwoorden die al voor de media zijn beantwoord?
 [REDACTED] ook even naar jou ivm de vraag over aanpak andere bronnen dan tata**

Gemeenten

Q. Vindt u dat mensen/kinderen beter kunnen verhuizen uit de IJmond?

A. Dat is een individuele beslissing. Het is aan eenieder om zelf de voor-en nadelen van wonen in deze regio tegen elkaar af te wegen en in hierin een keuze te maken.

Q. Wordt het dagboekonderzoek nog uitgevoerd?

A.

Q. Vindt u dat de gezondheid van de burgers in het geding is?

A.

Q. Is de ventilatie op basisschool Wijk aan Zee al op orde?

A.

Q. Hoe worden andere bronnen dan Tata Steel aangepakt?

A.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Gemeente Velsen
 Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
 Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 2 september 2021 15:22
Aan: [REDACTED]

[Redacted]

Onderwerp: Laatste versie Q&A voor vanavond

Hoi [Redacted]

Q&A nog aangevuld met inbreng [Redacted] en verdeling gemaakt tussen partijen (en in die volgorde gezet). Voor gemeenten nog wat onderwerpen toegevoegd (onderaan).

Kunnen jullie;

- Gemeenten punten aanvullen (als nodig hoor, laat ik aan jullie)
- Paar versies printen voor straks.

Groet,

[Redacted]

[Redacted]
Houtplein 33 2012 DE Haarlem

[Redacted]

Van: [Redacted]

Verzonden: donderdag 2 september 2021 13:20

Aan: [Redacted]

Onderwerp: RE: aangescherpte Q & A (13:19)

Hoi,

Nog een wat verder aangevulde versie.

Groet,

[Redacted]

[REDACTED]
[REDACTED]
Houtplein 33 2012 DE Haarlem

Van: [REDACTED] <[REDACTED]>

Verzonden: donderdag 2 september 2021 10:45

Aan: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Onderwerp: aangescherpte Q & A

Ik stuur vandaag regelmatig aangescherpte Q&A's , hierbij. We wachten nog op een aantal antwoorden. Derk deelt deze ook met jullie woordvoerders.

Vriendelijke groeten,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Volg nu ook Duurzaam Noord-Holland op: [LinkedIn](#)

CIRCULAIR EN ENERGIENEUTRAAL
SAMEN MAKEN WE HET WAAR

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend. Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Q en A RIVM-rapport Depositieonderzoek IJmond 2020 02092021

Categorie vragen per deelnemers in steekwoorden:

RIVM

- RIVM-rapport (proces, totstandkoming, vervolg, betrokken partijen, tijdstip verschijning)
- Bronnen stofdepositie
- Locaties monsternamen
- PAK, lood en metalen
- Interpretatie resultaten

RIVM / GGD

- Buiten spelen
- Handelingsperspectief
- Gezondheid kinderen
- Buiten spelen
- Ontwikkeling/IQ kinderen

Gemeenten & Provincie Noord-Holland

- Sluiting Tata Steel (tevens gemeenten)
- Einde overlast (tevens gemeenten)

Provincie Noord-Holland

- Vergunningverlening, toezicht en handhaving Tata Steel
- Samenwerking ILT
- Milieunormen
- Gezondheid meer meenemen in wet- en regelgeving
- Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
- Aanscherpen vergunningen
- Schone Lucht Akkoord
- Voorzorgbeginsel (procesantwoord)
- Waarom rapport eerst na Kamerdebat

Gemeenten

- Gezondheid inwoners
- Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit
- Verhuizen
- Scholen

HET RIVM RAPPORT (RIVM)

Q. Wat is er onderzocht?

- A. Verwijzen website RIVM: In dit onderzoek is gekeken naar hoeveel polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK) en metalen aanwezig zijn in neergedaald stof in de IJmond. En wat dat betekent voor de gezondheid voor de inwoners van de IJmond.

In dit onderzoek ging het alleen om stof dat is neergekomen: depositie. Dus niet om de stoffen in de lucht. In dit onderzoek is niet uitgebreid gekeken naar mogelijke bronnen, dit volgt op een later moment.

Q. Wat zijn de conclusies?

- A. Verwijzen website RIVM: De hoeveelheden PAK en metalen in neergedaald stof in de IJmond zijn structureel verhoogd, met name in Wijk aan Zee. Dit gaat vooral over het stof dat buiten ligt. In de huizen ligt er ook meer stof, maar dit draagt nauwelijks bij aan de totale blootstelling en heeft dus weinig gevolgen voor de gezondheid. Uit de risicobeoordeling blijkt dat de blootstelling van kinderen aan lood en PAK via het stof ongewenst is voor de gezondheid.

Q. Is Tata de oorzaak van de vervuiling die is aangetroffen?

- A. Verwijzen website RIVM: In dit onderzoek is niet uitgebreid gekeken naar mogelijke bronnen, dit volgt op een later moment. Maar de resultaten geven wel een indicatie dat een aanmerkelijk deel van het neergedaalde stof afkomstig is van het terrein van Tata Steel. Van zowel PAK als

verschillende metalen die in grote hoeveelheden in het stof zijn aangetroffen (onder andere ijzer, mangaan, vanadium en chroom) – vooral op de meetlocaties die dicht bij het terrein van Tata Steel liggen – is bekend dat deze kunnen vrijkomen bij processen en uit materiaalopslagen van de staalindustrie. Andere bronnen van emissie van PAK en bepaalde metalen zijn verkeer, scheepvaart, andere industriële processen, houtstook en opwaaiend bodemstof.

Deze bevindingen zullen meer in detail worden bestudeerd in het onderzoek naar de herkomst (bronnen) van stoffen in de leefomgeving in het IJmond gebied, zowel in de lucht als in het neergedaalde stof. Dit is een ander onderdeel van het Gezondheidsonderzoek in de IJmond, waarover apart gerapporteerd wordt.

Q. Hoe zit het met de bijdrage aan de depositie in Velsen-Noord, IJmuiden en Beverwijk? Want ook daar is het verhoogd. Komt dat ook door Tata Steel?

A. We sluiten niet uit dat een deel van de depositie aan PAK en metalen in Velsen-Noord, IJmuiden en Beverwijk afkomstig is van Tata Steel, maar de hoeveelheden in deze gebieden zijn aanmerkelijk lager dan in Wijk aan Zee.

Q. Waarom is locatie Reyndersweg niet meegenomen in de risicobeoordeling? Ik heb een strandhuisje en sta daar vlakbij.

A. Er is voor gekozen de risicobeoordeling uit te voeren voor de verschillende woonkernen in de IJmond. De locatie Reyndersweg hoort daar niet bij. We zijn er van uit gegaan dat een strandhuisje niet permanent bewoond wordt. De algemene conclusies van de risicobeoordeling zijn ook van toepassing op andere locaties zoals de locatie Reyndersweg.

Q. Hoe is er gemeten?

A. Verwijzen website RIVM

Q. Wat is de aanleiding van dit rapport?

A. De zogenoemde grafietregens in 2018/2019 zorgden voor een toename van de zorgen van omwonenden van Tata Steel, met name in Wijk aan Zee. De provincie Noord-Holland gaf het RIVM toen opdracht onderzoek te doen naar de grafietregens. De vragen en zorgen van omwonenden van Tata Steel waren echter breder dan alleen over de grafietregens.

Een deel van die vragen is beantwoord met het project 'Grafietregen en gezondheid' dat in de eerste helft van 2019 is uitgevoerd. Daarnaast is een deel van de vragen beantwoord op basis van bestaande kennis. De nog openstaande vragen heeft het RIVM samen met een klankbordgroep van bewoners en experts in kaart gebracht. Op basis daarvan zijn acht onderzoeksopties geformuleerd, verdeeld in drie clusters. Dit onderzoeksvoorstel van het RIVM voor het gezondheidsonderzoek in de IJmond bestaat uit:

Cluster A:

- Depositie (neerslag van stof in de leefomgeving)
- Luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen
- Acute gezondheidsklachten

Cluster B:

- Eten uit de moestuin / bramen uit de duinen / dierlijke producten
- Biomonitoring bloedwaarden

Cluster C:

- Vervolgonderzoek grafietregen
- Chronische klachten
- Angst en stress

Op 15 oktober 2019 hebben wij het RIVM opdracht gegeven om te starten met een voorbereidend "basisonderzoek" op basis van het onderzoeksvoorstel (1278459/1278460). In maart 2020 heeft het RIVM samen met de klankbordgroep van bewoners en experts advies uitgebracht over de invulling van het vervolgonderzoek. De provincie Noord-Holland en de IJmondgemeenten hebben dit advies in april 2020 1 op 1 overgenomen en het RIVM opdracht gegeven om verder onderzoek te doen naar de onderwerpen uit Cluster A (1285438/1400167). Het eerste onderdeel was het briefrapport "Tussentijdse resultaten gezondheidsonderzoek IJmond". Dat briefrapport betrof tussentijdse resultaten met betrekking tot twee onderwerpen

uit cluster A, te weten luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen en acute gezondheidsklachten.

Het voorliggende rapport betreft het onderdeel "Depositie (neerslag van stof in de omgeving)" van cluster A. Het onderzoeksobject is gelijk aan dat van het project 'Grafietregen en gezondheid' uit 2019, namelijk stofdepositie. Het voorliggende rapport is echter veel uitgebreider dan het project "Grafietregen en gezondheid".

Naar verwachting in het najaar van 2021 volgt een vervolg op het onderdeel "Luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen" waarmee door bron- en patroonherkenning wordt getracht verder inzicht te krijgen in de bijdragen van verschillende emissiebronnen aan de concentraties van stoffen in de lucht die mensen kunnen inademen. Ook in het nu voorliggende rapport zit een korte indicatie van stofbronnen, in het rapport van het najaar komt dit uitgebreider aan de orde.

Over de onderdelen van cluster B moet nog besluitvorming plaatsvinden. De invloed van grofstof dat zit op eten uit de moestuin en op bramen uit de duinen kan in dat onderdeel worden onderzocht. Dat is geen onderdeel van dit rapport.

RIVM (Rapport proces)

Q. Hoe is de opdracht tot dit rapport tot stand gekomen?

A. Zie antwoord op de vorige vraag

Q. Wat wordt er nog meer onderzocht?

A. Het RIVM tracht nog beter zicht te krijgen op herkomst van de stoffen die in de lucht en in het neergedaalde stof zitten.

Q. Wanneer is dat onderzoek klaar?

A. Naar verwachting einde jaar.

Q. Wanneer heeft Tata Steel het concept van het rapport ontvangen?

A. Het RIVM heeft geen concept rapport gedeeld met externen, dus ook niet met Tata Steel. De GGD is de enige organisatie die een concept van het rapport heeft ingezien, omdat het RIVM heeft samengewerkt met de GGD in de uitvoering van het onderzoek.

Q. Wanneer heeft de provincie het eerste concept van het rapport ontvangen?

A. De provincie heeft geen concept rapport ontvangen. Op 18 augustus is het definitieve rapport opgeleverd aan de Provincie.

Q. Welke input heeft de GGD op het concept geleverd?

A. GGD: het is gebruikelijk dat het RIVM bij onderzoeken als deze de regionale GGD betreft. Een arts medische milieukunde van de GGD heeft gekeken of de risico's zoals het RIVM deze beschrijft vakinhoudelijk logisch en ook begrijpelijk zijn.

Q. Is het rapport aangepast op basis van de input van de GGD?

A. RIVM

Q. Waarom zit er zoveel tijd tussen ontvangst en openbaarmaking?

A. RIVM: De standaardafpraak met opdrachtgevers van het RIVM is dat zij na oplevering van het RIVM vier weken de tijd krijgen om zich voor te bereiden voordat het rapport gepubliceerd wordt. In dit geval hebben we met de opdrachtgever afgesproken het rapport wat sneller te publiceren omdat mensen al lang wachten op dit rapport.

Voor het RIVM is een belangrijke stap om betrokkenen, in dit geval de huishoudens die hun huis en tuin beschikbaar hebben gesteld voor metingen en de klankbordgroep, te informeren over de bevindingen voorafgaand aan de publicatie. Ook dit willen we zorgvuldig doen, wat betekent dat we hier tijd voor nodig hebben.

Provincie: In het kader van zorgvuldigheid worden de direct betrokkenen, waaronder de bewoners van de bemonsterde huizen, alsook de leden van de klankbordgroep die is ingesteld naar aanleiding van de opdracht voor dit onderzoek, geïnformeerd voorafgaand openbaarmaking van het rapport. Op die manier kunnen zij uit eerste hand de resultaten

vernemen. Daarnaast hebben de provincie en gemeenten, als opdrachtgevers voor het onderzoek, tijd nodig om het rapport te kunnen bespreken en doorgronden met het RIVM, zodat een bestuurlijke reactie en duiding kunnen worden opgesteld.

Q. Zijn er meerdere versies/concepten gedeeld?

A. RIVM

Q. Waarom is het rapport uitgesteld tot na de zomer?

A. Het RIVM wilde het rapport over de depositie graag voor de zomer publiceren. In mei en juni werd het ons echter duidelijk dat dit niet haalbaar is. De grote hoeveelheid data verkregen uit de 420 veegmonsters maakt dat we meer tijd nodig hebben dan van tevoren ingeschat. Daarbij neemt het RIVM publicatieproces verschillende zaken in acht:

- Het onderzoek moet zorgvuldig afgerond zijn. Voor onze onderzoeken hebben we de kwaliteit hoog in het vaandel.
- De standaard afspraak met onze opdrachtgevers is dat zij na oplevering van het RIVM vier weken de tijd krijgen om zich voor te bereiden voordat het rapport gepubliceerd wordt. In dit geval hebben we met de opdrachtgever afgesproken het rapport wat sneller te publiceren omdat mensen al lang wachten op dit rapport.
- Voor het RIVM is een belangrijke stap om betrokkenen, in dit geval de huishoudens die hun huis en tuin beschikbaar hebben gesteld voor metingen en de klankbordgroep, te informeren over de bevindingen voorafgaand aan de publicatie. Ook dit willen we zorgvuldig doen, wat betekent dat we hier tijd voor nodig hebben.

Bovenstaande punten zorgden ervoor dat we op half september uit kwamen qua publicatiedatum. Na oplevering bleek dat publicatie sneller kon, zonder dat dit ten koste ging van zorgvuldigheid.

Q. De blootstelling aan de hoeveelheden PAK en lood in neergedaald stof is ongewenst voor de gezondheid van kinderen? Hoe zit dat met volwassenen? Is het voor hen ook ongewenst?

A. De blootstelling van PAK en metalen is niet kwantitatief geschat voor volwassenen. Naar verwachting zal de blootstelling lager zijn bij volwassenen, omdat zij lager worden blootgesteld per lichaamsgewicht, minder gedrag vertonen die tot blootstelling leiden, en bedachtzaam zijn wanneer zij wel blootgesteld zijn om bijvoorbeeld de handen te wassen. Toch is de blootstelling bij volwassenen ook ongewenst, omdat blootstelling aan deze ZZS stoffen bij zal dragen aan de al te hoge blootstelling aan PAK en lood uit andere bronnen.

Q. Waarom is er alleen naar risico blootstelling bij kinderen gekeken en niet bij volwassenen?

A. In dit onderzoek is gekeken naar de mogelijke gezondheidsrisico's voor kinderen. Dit is gedaan omdat zij relatief gezien een hoge blootstelling hebben, vanwege hun specifieke gedrag zoals kruipen/spelen op de grond en het in de mond stoppen van vingers (hand-mondcontact). Daarnaast hebben zij een relatief laag lichaamsgewicht. Daarom verwachten wij dat de blootstelling en gezondheidsrisico's bij volwassenen lager zijn dan bij kinderen.

Q. Gaat in dit onderzoek alleen om depositie (stof die is neergekomen) en niet om stoffen in de lucht. Als de uitkomst voor alleen depositie al hoog is voor PAK en lood, hoe erg is het dan wel niet als ook de stof in de lucht wordt meegeteld?

A. Hier is nu geen onderzoek naar gedaan. Er zijn vele manieren waarop mensen (en kinderen) lood en PAK binnen krijgen. Het klopt dat blootstelling aan neergedaald stof slechts één van de routes is en andere routes ook bijdragen aan de blootstelling. Om die reden wordt in het rapport ook vermeld dat het wenselijk is deze blootstelling zoveel mogelijk te verminderen.

Q. Achtergrondlocaties zijn locaties met weinig verkeer en industrie. Waarom is er geen achtergrondlocatie met verkeer en industrie meegenomen in de metingen?

A. Het doel van de achtergrondlocatie is om een vergelijk te maken met een "neutrale" plek om te weten of de stoffen altijd voorkomen, of dat het door industrie of verkeer komt dat de gevonden stoffen aanwezig zijn.

Q. Waarom is er alleen in Wijk aan Zee binnenshuis gemeten en niet in IJmuiden en Beverwijk?

A. Er is ook gemeten in woningen in Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden.

Q. Heeft de bouw van de hal voor rozaslak (grafietregens) wel zin gehad?

- A. In ieder geval maakt het onderzoek in 2020 duidelijk dat er nog steeds veel stof (met PAK en metalen) neerdaalt in de omgeving van Tata Steel.

RIVM/GGD

Q. Zijn de inwoners van Wijk aan Zee/de IJmond veilig?

- A. Wij doen geen uitspraken over algemene veiligheid. Het huidige onderzoek naar depositie in de IJmond concludeert dat de hoeveelheid lood en PAK in de depositie onwenselijk zijn voor de gezondheid. We kunnen gezondheidsrisico's als gevolg van deze depositie niet uitsluiten. Eerder concludeerden we al dat mensen in de IJmond vaker acute klachten melden bij de huisarts en dat de luchtkwaliteit vaker onvoldoende of slecht is.

Q. Welk risico lopen kinderen?

- A. GGD: door met name inslikken van het stof, is de inname van lood en PAK hoger dan wenselijk voor de gezondheid. Iedereen in Nederland krijgt via voedsel ook al te veel van deze beide stoffen binnen. Extra inname van lood en PAK is daarom onwenselijk. Van de overige onderzochte stoffen verwachten we geen effecten op de gezondheid.

Verder verwijzen naar website RIVM

Q. Wat doen de stoffen die zijn aangetroffen met de gezondheid van kinderen?

- A. Van lood is bekend dat dit een effect heeft op de ontwikkeling van de hersenen; lood kan een negatief effect hebben op het IQ van kinderen. Voor deze effecten zijn jonge kinderen het meest gevoelig. Lood heeft een heel lage veilige blootstellingsgrens, welke door de dagelijkse blootstelling via de voeding al overschreden wordt. Elke andere blootstelling dient dan ook beperkt te worden. Bij volwassenen kan het een grotere kans op nierziekten of een hogere bloeddruk geven.

PAK bestaat uit een groep van vergelijkbare stoffen. Verschillende van deze PAK zijn kankerverwekkend.

De mate van blootstelling (hoe vaak, hoe lang en hoe hoog) bepaalt mede of er een risico is voor deze effecten. Of een individu ook daadwerkelijk een gezondheidseffect ontwikkelt, hangt bovendien van meer factoren af dan alleen van blootstelling aan de betreffende stoffen. Dan spelen onder andere ook verschillen in leefstijl en verschillen in gevoeligheid voor een gezondheidseffect een rol.

Verder verwijzen naar website RIVM

Q. Kunnen kinderen nog veilig buiten spelen?

- A. GGD: Buiten spelen is op veel manieren goed voor de gezondheid van kinderen, door lichaamsbeweging, ontwikkeling van de motoriek en sociale aspecten zoals het samen spelen met andere kinderen. Daarbij is het goed om op te letten dat beperkt stof wordt ingeslikt.

RIVM: Kinderen kunnen buiten spelen. Buiten spelen heeft ook veel positieve effecten op de gezondheid. Vanuit een gezondheidskundig oogpunt is het wel wenselijk om enkele maatregelen te nemen om blootstelling via neergedaald stof te beperken. Hoewel mensen er niks aan kunnen doen dat er stof in de leefomgeving neerkomt, kan blootstelling via handmond contact en huid verminderd worden door het schoonmaken van speeltoestellen, het wassen van de handen na het buiten spelen en voor het eten.

Q. Welke extra maatregelen raden de overheden aan?

- A. GGD: openbare speelplaatsen (en schoolpleinen?) worden schoongemaakt. Zelf kunnen ouders erop letten dat hun kinderen goed de handen wassen en dat eventuele moestuingewassen worden afgespoeld. Daarnaast is het goed om spullen in de directe leefomgeving, bijvoorbeeld in de tuin, regelmatig nat schoon te maken.

Q. Wat kan ik zelf doen om veilig te zijn?

- A. Zie antwoord hierboven

Q. Wat moet ik doen als ik gezondheidsklachten ervaar?

A. GGD: met gezondheidsklachten kunt u het beste naar uw eigen huisarts. Die kan u verder begeleiden of behandelen. Als u wilt bespreken of uw klachten veroorzaakt worden door de industrie in de regio, dan kunt u daarvoor terecht bij uw huisarts of de GGD.

Q. In het onderzoek is ervan uitgegaan dat kinderen 5 keer per week 2 uur buiten spelen. Mijn kind speelt veel meer buiten. Hoeveel extra risico loopt mijn kind?

A. GGD.

Provincie Noord-Holland & gemeenten

Q. Wat gaan de overheden doen met dit rapport? (kern)

A.

- Wij blijven ons binnen onze bevoegdheden en kaders maximaal inzetten om de leefomgeving in de IJmond gezonder te maken. Om stofdepositie en de hoeveelheid PAK en metalen daarin te verminderen is het belangrijk emissies zo veel mogelijk te beperken: Wat niet wordt uitgestoten komt ook niet in de vorm van stofdepositie in de leefomgeving terecht.
- Verder doen we een appel op het rijk (normen en mogelijk maken maatregelen op korte termijn en lange termijn, aansluitend bij transitie verduurzaming).
- We spreken Tata Steel aan op hun verantwoordelijkheid.

Q. Hoeveel onderzoek is er nog nodig om te concluderen dat Tata geen plek verdient in de IJmond?

A. Er is plaats in de IJmond voor Tata Steel. Wel moeten de negatieve effecten van Tata Steel zo snel mogelijk worden verminderen.

Het is ten eerste de verantwoordelijkheid van Tata Steel om te investeren in de beperking van uitstoot en verduurzaming van het bedrijf. De resultaten van het onderzoek van het RIVM onderstrepen opnieuw dat hier echt snel stappen in moeten worden gezet. Wij verwachten dat Tata Steel de noodzakelijke investeringen om de reductie van diverse emissies te bewerkstelligen met de grootst mogelijke spoed doorzet.

Daarnaast zetten wij als overheden op verschillende manieren in op een gezondere IJmond (zie vorige antwoorden voor wat wij doen).

Q. Zijn jullie wel in staat om de inwoners voldoende te beschermen?

A. Binnen onze bevoegdheden doen wij wat we kunnen om de wet- en regelgeving te handhaven. Vanuit gezondheidskundig oogpunt achten wij de huidige normstelling en regelgeving op Europees en Rijksniveau onvoldoende in een complex gebied zoals de IJmond, waarin zich diverse bronnen bevinden. Werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond betekent dat wetten, normen en onze instrumenten daarop moeten zijn toegerust. Wij verzoeken de staatssecretaris daarom binnen afzienbare termijn hiertoe de nationale wetgeving aan te passen, of en op Europees niveau te pleiten voor aanscherping. En dat het Rijk bereid is om aanvullende maatregelen die niet afdwingbaar zijn, maar wel helpen voor een gezondere leefomgeving- ook financieel - mogelijk te maken.

Q. Wanneer is de overlast over?

A. Het is niet mogelijk om precies aan te geven wanneer de verschillende acties en sporen vanuit de overheden en Tata Steel leiden tot daadwerkelijke maatregelen bij Tata Steel en wanneer dat vervolgens weer tot merkbare c.q. meetbare effecten in de omgeving leidt. Dit heeft te maken met de omvang en technische complexiteit van te nemen maatregelen. In de praktijk zullen maatregelen en acties tot geleidelijke verbeteringen leiden die over een periode van meerdere jaren pas goed zichtbaar en merkbaar wordt.

De provincie gaat door met de uitvoering van het Programma Tata Steel 2020-2050, de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) met de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH) Tata Steel 2020 - 2022. Met de zomer wordt een algehele voortgangsrapportage van dit programma gepresenteerd.

In het programma Tata Steel 2020 - 2050 en in het uitvoeringsprogramma is voor zo ver mogelijk geconcretiseerd wat de overheden wanneer gaan doen. Bijvoorbeeld de vergunning waar dat binnen wet- en regelgeving mogelijk is in de komende 2 jaar aanscherpen, extra toezicht en handhaving en continu met Tata Steel (bijvoorbeeld over de 300 miljoen investering) en het Rijk in gesprek over aanvullende maatregelen.

Er is in de IJmond meer dan Tata Steel, ook andere emissiebronnen zijn relevant. Het reduceren van die emissies levert net zo goed gezondheidswinst op. Hier wordt aan gewerkt met bijvoorbeeld het Schone Lucht Akkoord en het programma Gezondheid en luchtkwaliteit IJmond.

Provincie Noord-Holland

Q. Wat gebeurt er nu al om schadelijke uitstoot terug te dringen?

A. We zetten als college voornamelijk in op het verminderen van emissies. Ook die van grof stof en ZZS (waaronder PAK en metalen): wat niet wordt uitgestoten komt ook niet in de vorm van stofdepositie in de leefomgeving terecht. Dat doen wij als volgt:

- De OD NZKG heeft een Uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020 - 2022 opgesteld waar de provincie 2,8 miljoen euro extra voor heeft uitgetrokken. De OD NZKG zet zich maximaal in voor het laten nemen van maatregelen stofschermen, stofmonitoring per windrichting en overkappen van grondstofopslagen.
- Tata Steel moet zich aan verschillende voorschriften houden waarmee de uitstoot van stof wordt gereguleerd. Dat geldt voor zowel puntbronnen (zoals schoorstenen) als voor open bronnen (zoals een kolenopslag). De OD NZKG scherpt vergunningvoorschriften aan om de uitstoot van stof te verminderen. Een concreet voorbeeld is het opnemen van gedragsvoorschriften voor de afhandeling van schroot.
- Er wordt handhavend opgetreden als Tata Steel zich niet aan de vergunning houdt. Op dit moment zijn er verschillende lasten onder dwangsom opgelegd aan Tata Steel om overtredingen op te lossen of te voorkomen, mede op het gebied van stofverspreiding. Het betreft handhaving op gedragsvoorschriften bij de afhandeling van schroot, stofverspreiding bij de BuKa-kranen en het voorkomen van rauwe kooks.
- Er zijn fysieke maatregelen getroffen door de bouw van de Roza-hal bij Harsco en als gevolg van handhaving mitigerende maatregelen gerealiseerd in de vorm van watersproeiers en papierpulp op menghopen. In een aantal gevallen is door de OD NZKG ook het strafrechtelijk spoor ingezet door het laten opmaken van een proces-verbaal.
- Met een vergunning en toezicht en handhaving is bij de sinterkoelers van de Sinterfabriek van Tata Steel een stoffilterinstallatie gerealiseerd. Deze is sinds 1 juni 2021 operationeel. De emissie van stof en onder andere lood is hiermee verminderd.
- Voor de uitstoot van ZZS geldt een minimalisatieverplichting, u bent hier over geïnformeerd op 12 mei 2021 (kenmerk 1139599/1613912). Door de uitstoot van ZZS (waaronder PAK en metalen) te beperken zal ook de concentratie van ZZS in stofdepositie afnemen. Een direct resultaat is dat bij de stopmassa en stolpovens hiermee een reductie in PAK-emissie is gerealiseerd.
- De Pelletfabriek is de belangrijkste emissiebron van lood bij Tata Steel. Wij leggen aan Tata Steel met een vergunning verplicht een stikstofmaatregel op die ook zal leiden tot stofreductie, . Via een filterinstallatie die zorgt er dat de emissie van lood, andere ZZS en fijn stof daalt. U bent hier eerder per brief van 8 december 2020 over geïnformeerd (kenmerk 152971/1536892).
- Tata Steel heeft onder andere op aandringen van de provincie Noord-Holland op 25 mei 2021 de planning en verwachte effecten van de Roadmap+ verder geconcretiseerd. Eén van concrete effecten is het verminderen van stofdepositie in Wijk aan Zee met 65% in 2023 ten opzichte van 2021. Verschillende andere maatregelen (waaronder die bij de Pelletfabriek) moeten leiden tot een forse reductie van verschillende ZZS, waaronder die van zware metalen (met 55%). Wij blijven met Tata Steel in gesprek over de uitvoering van de Roadmap+ en dringen aan op een versnelling van met name de maatregel bij de Pelletfabriek. Wij vinden dat de Roadmap+ maatregelen zo snel mogelijk moeten worden uitgevoerd. Zie de website van Tata Steel voor verdere informatie over de Roadmap+.

Q. Wie is er verantwoordelijk voor het opruimen van vervuiling in de leefomgeving?

A. In algemene zin is niet aan te geven wie verantwoordelijk is voor het opruimen van welke vervuiling. Voor stofdepositie geldt dat hiervoor geen normen of regels zijn gesteld met betrekking tot de toegestane hoeveelheid.

Q. Mag dat zo maar, lood en PAK in stofdepositie?

A. Er zijn geen wettelijke normen voor de hoeveelheid stof die als depositie aanwezig mag zijn, ook niet voor de hoeveelheid PAK en lood in de stofdepositie.

De (milieu)regels sturen op wat er wordt uitgestoten. En er zijn regels voor wat er *in de* lucht (dat is dus iets anders dan neergedaald stof) aanwezig mag zijn, ook in de leefomgeving. Langs die weg is er wel normering.

Q. Wordt de vergunning van Tata Steel aangescherpt naar aanleiding van dit rapport?

A. Ook voor dit rapport uitkwam zijn wij begonnen met het aanscherpen van de vergunning waar dat kan. Dat blijven wij onverminderd doen. Een scherpere vergunning en minder uitstoot dragen bij aan een gezondere leefomgeving. Verschillende acties zijn belangrijk in verband met dit rapport. Belangrijk is het opleggen van een maatregel bij de Pelletfabriek. De Pelletfabriek is op dit moment de belangrijkste emissiebron voor lood. Ook op andere punten scherpen wij de vergunning aan (bijvoorbeeld vanuit het ZZS traject bij de stopmassa en stolpovens) en wordt waar nodig handhavend opgetreden (op gedragsvoorschriften, zoals BuKa kranen, afhandeling schroot, rauwe kooks).

Q. U vindt de huidige regelgeving en normstelling vanuit gezondheidkundig oogpunt onvoldoende. Moeten de gezondheidkundige normen dan de wettelijke normen worden?

A. Met het RIVM rapport van april hebben we geconstateerd dat jaargemiddeld de luchtkwaliteit in de IJmond voldoet aan de geldende wettelijke normen. Wij constateren nu aanvullend met dit rapport over stofdepositie dat gezondheidkundige grenswaarden in stofdepositie voor in het bijzonder lood worden overschreden. Verder is er in een gebied als de IJmond sprake van pieken en cumulatie.

Aan de wettelijke eisen wordt voldaan, maar dat betekent niet dat er automatisch ook sprake is van een gezonde leefomgeving in een gebied als de IJmond waar sprake is van cumulatie en pieken. Wij vinden daarom dat wet- en regelgeving moet worden aangescherpt waarbij gezondheidkundige normen meer als uitgangspunt worden genomen.

Waar een nieuwe norm dan moet komen te liggen is een discussie die we met elkaar – niet in de laatste plaats met het Rijk – moeten voeren. Wat je als maatschappij acceptabel vindt (qua impact op milieu en gezondheid) is voortdurend in beweging en onderwerp van discussie. De laatste twee RIVM rapporten geven voor ons aan dat die discussie nu extra intensief gevoerd moet worden. Wij verwachten dat het Rijk daar ook een standpunt bij inneemt.

Q. Waar denkt u concreet aan, zijn er voorbeelden van regels en normen die anders moeten?

A. Dat hebben wij richting I&W aangegeven met onze brief n.a.v. het vorige RIVM rapport:

- Cumulatieve normen voor ZZS (en andere stoffen)
- Verder inperken van uitzonderingen voor pieken
- Europese BBT's tijdig actualiseren
- Meenemen van nieuwe inzichten over ultrafijnstof en geluid (onderzoeksrapporten RIVM)

Daarnaast kun je bij subsidieverlening (voor bijvoorbeeld CO2 reductie) kijken of een gezondere leefomgeving als belang mee kan wegen bij het subsidiëren van maatregelen en projecten.

Q. Volgens het Rijk/de ILT kunt u zelf de vergunning nog verder aanscherpen. Waarom doet u dat niet, waarom de oproep aan het Rijk?

A. Kennis en inbreng van het Rijk/ILT over hoe wij onze taak nog beter uit kunnen voeren en de vergunning kunnen aanscherpen zijn zeer welkom, wij maken daar graag gebruik van. Gesprekken met Rijk en ILT aten zien dat er inderdaad nog enige ruimte bestaat om aan te scherpen. Tegelijkertijd constateren wij dat wij hier reeds invulling aan geven binnen het Programma Tata Steel 2020-2050. Daarmee zijn medio 2023 onze mogelijkheden tot verder aanscherping uitgeput.

Q. Wat wilt u nu precies van het Rijk?

A. Samengevat zijn het drie zaken:

- Aanscherpen normen en regels vanuit een gezondheidskundig oogpunt
- Ondersteuning – ook financieel – voor aanvullende maatregelen die niet afdwingbaar zijn maar wel helpen voor een gezondere leefomgeving (denk aan maatregelen bij KGF 2, overkappingen grondstoffenlogistiek. En als we met volgend RIVM onderzoek meer weten over bronnen en bronherleiding geeft dat wellicht ook goede aanknopingspunten)
- Bij het afwegen van alternatieven vinden wij het belangrijk dat het niet alleen gaat over klimaat, energietransitie en de technische haalbaarheid. Maar dat ook de effecten op de leefomgeving en de gezondheid worden meegewogen. Bijvoorbeeld door daar iets over op te nemen in subsidievoorwaarden voor klimaatmaatregelen.

Q. Waarom sluiten jullie Tata Steel niet?

- A. Sluiting van een bedrijf is het uiterste middel dat kan worden toegepast op het moment dat een bedrijf zich niet houdt aan de voor haar geldende regels of vergunning. Het toepassen van het instrument van sluiting of stilleggen van een (deel van een) bedrijf moet zich verhouden tot de ernst en omvang van de overtreding en gevolgen daarvan voor de leefomgeving. Aan die eis wordt niet licht voldaan. Het bestuursrecht is er in eerste instantie op gericht overtredingen te beëindigen, bijvoorbeeld door middel van het opleggen van een last onder dwangsom. Bij Tata Steel zijn geen overtredingen geconstateerd die dermate ernstig zijn dat het proportioneel is om het bedrijf te sluiten.

Q. Kan het voorzorgbeginsel gebruikt worden om extra maatregelen aan Tata Steel op te leggen?

- A. De eventuele toepassing van het voorzorgsbeginsel is juridisch complex. De fysieke leefomgeving en de gezondheid van de mens worden geacht voldoende te zijn beschermd door de milieunormering in de vigerende regelgeving. Dat deze normen tot doel hebben de gezondheid van de mens te beschermen komt bij een aantal normen letterlijk tot uiting. Juridisch wordt nog nader uitgezocht welke ruimte hier mogelijk toch bestaat. Een belangrijke randvoorwaarde bij het eventueel nemen van maatregelen op grond van het voorzorgsbeginsel is dat de provincie een redelijke afweging moet maken tussen de betrokken belangen.

Q. Waarom wilden jullie wachten tot na het Kamerdebat?

- A. De openbaarmaking van dit rapport is nimmer afhankelijk gemaakt van of gerelateerd aan de datum van het Kamerdebat en kent zijn eigen proces.

Gemeenten

Q. Vindt u dat mensen/kinderen beter kunnen verhuizen uit de IJmond?

- A. Dat is een individuele beslissing. Het is aan eenieder om zelf de voor-en nadelen van wonen in deze regio tegen elkaar af te wegen en in hierin een keuze te maken.

Q. Wordt het dagboekonderzoek nog uitgevoerd?

- A.

Q. Vindt u dat de gezondheid van de burgers in het geding is?

- A.

Q. Is de ventilatie op basisschool Wijk aan Zee al op orde?

- A.

Q. Hoe worden andere bronnen dan Tata Steel aangepakt?

- A.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 24 augustus 2021 17:12
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Nieuw Concept persbericht voor BO morgen
Bijlagen: Concept persbericht Stofdepositie BO 25082021.docx

Krijg net aangepaste versie. Bijgaand.

Hartelijke groet,

[REDACTED]

Woordvoerder / communicatieadviseur

Publiek en Bestuur
Team Communicatie

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 24 augustus 2021 16:09
Aan: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] nl>
Onderwerp: Nieuw Concept persbericht voor BO morgen

Beste allemaal,

Hierbij een licht gewijzigd concept persbericht, met een kleine wijziging in de quote van gedeputeerde Olthof en het tussenkopje erboven. Tbv het BO. [REDACTED] stuurt het als nazending naar de bestuurders. Maar dan hebben jullie het maar alvast.

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend. Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 09:31
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Onder embargo tot 9 sept 2021: resultaten Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020
Bijlagen: 1 Regio Kennemerland_rapport GMVO2020_vertrouwelijk.pdf; 2 Velsen_rapport GMVO2020_vertrouwelijk.pdf; 3 Velsen_Gezondheidsatlas preview GMVO2020 _vertrouwelijk.xlsx; 4 Achtergronddocument GMVO2020 Kennemerland_20210818 _def.pdf; 5 GM VO 2020 - Presentatie BC_20210705.pdf
Gevoeligheid: Vertrouwelijk

Hoi,

[REDACTED]
Onder embargo heb ik bijgevoegde stukken ontvangen.
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Beleidsadviseur
Samenleving

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 19 augustus 2021 11:48
Aan: Marianne Steijn <MSteijn@Velsen.nl>; [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Onder embargo tot 9 sept 2021: resultaten Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020
Gevoeligheid: Vertrouwelijk

Aan de wethouder en ambtenaar volksgezondheid van Velsen

Hierbij stuur ik u, onder embargo tot 9 september 2021*, ter kennisgeving de resultaten van de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020 van uw gemeente. Zo kunt u zich desgewenst binnen uw

gemeente voorbereiden op de publicatie. Daarnaast bevat deze mail nadere informatie over de monitor en over de publicatie van de resultaten.

U vindt in de bijlagen:

1. De **regionale rapportage** die op 9 september openbaar wordt.
2. Uw **gemeentelijke rapportage** die op 9 september openbaar wordt, met daarin de belangrijkste resultaten voor uw gemeente.
3. Een preview van al uw gemeenteresultaten zoals die op 9 september verschijnen in de **Gezondheidsatlas** (www.gezondheidsatlaskennemerland.nl).
4. **Achtergronddocument** met meer informatie over hoe de monitor is uitgevoerd.
5. **Presentatie** van de regio-resultaten zoals op de agenda stond voor de BC PGMZ van 5 juli maar niet door ging.

**In het convenant tussen GGD'en, RIVM en CBS is afgesproken dat de gemeentelijke cijfers niet vóór 9 september openbaar worden gemaakt. Tussen 29 juni en 9 september mogen GGD'en de gemeentelijke cijfers wel onder embargo bespreken met collega's en gemeenten. U kunt de resultaten desgewenst binnen uw eigen gemeente bespreken met collega's.*

Hoe ziet het publicatietraject van de Gezondheidsmonitor 2020 eruit?

- Donderdag 2 september 2021: de ambtenaar volksgezondheid en de communicatieafdeling van uw gemeente ontvangen ter kennisgeving en onder embargo het persbericht zoals de GGD dat op 9 september uitbrengt.
- Donderdag 9 september 2021: tegelijk met het RIVM en het CBS, publiceert de GGD de gemeentelijke resultaten. Dat houdt in dat het volgende wordt toegevoegd aan de Gezondheidsatlas: 1) regio- en gemeenterapporten, 2) alle 'losse' regio-, gemeente- en woonkerncijfers. De GGD brengt een regionaal persbericht uit, en informeert ambtenaren en wethouders volksgezondheid over de publicatie.
- Na 9 september 2021: de GGD voert individuele gesprekken met de gemeenten die dat willen, om de resultaten nader toe te lichten en te bespreken. Deze gesprekken worden momenteel ingepland.
- Begin 2022: de GGD publiceert verdiepende rapporten over o.a. 'Gezondheid in IJmond' en 'Hinder en slaapverstoring door vliegverkeer'

Wat is de Gezondheidsmonitor?

De Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen is een groot vragenlijstonderzoek van GGD Kennemerland naar de gezondheidssituatie van 18-plussers. In het najaar van 2020 hebben 18.601 volwassenen en ouderen, woonachtig in Kennemerland, een vragenlijst ingevuld over hun gezondheid, leefstijl en welbevinden. Het onderzoek vindt elke 4 jaar plaats en is uitgevoerd door de GGD'en, samen met het RIVM en CBS. Alle GGD'en voeren het onderzoek tegelijk uit en stellen deels dezelfde vragen (basisvragen). Dat levert lokale, regionale én landelijke cijfers op. I.v.m. de coronacrisis zijn er dit jaar extra corona-vragen toegevoegd aan de monitor. Daarnaast stelt elke GGD eigen vragen (lokale vragen). GGD Kennemerland stelt o.a. vragen over hinder en bezorgdheid door de woonomgeving.

Vragen?

Met vragen kunt u contact opnemen met de epidemiologen [REDACTED]

Aangenomen wordt u hiermee voldoende en naar tevredenheid te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

*****DISCLAIMER*****

De informatie verzonden met dit e-mailbericht (en bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en zij die van de geadresseerde(n) toestemming kregen dit bericht te lezen. Gebruik door anderen dan geadresseerde(n) is verboden. De informatie in dit e-mailbericht (en bijlagen) kan vertrouwelijk van aard zijn en kan binnen het bereik vallen van een geheimhoudingsplicht en een verschoningsrecht. Externe e-mail wordt door Veiligheidsregio Kennemerland niet gebruikt voor het aangaan van verplichtingen. Aan de inhoud van dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020

Resultaten van een onderzoek naar gezondheid, welbevinden en leefstijl van volwassenen en ouderen.

INLEIDING

In deze rapportage leest u de resultaten van de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020 voor regio Kennemerland. Dit grote vragenlijstonderzoek onder inwoners van 18 jaar en ouder wordt elke vier jaar door de GGD'en uitgevoerd. Dat doen zij in opdracht van de gemeenten. In het najaar van 2020 werden 54899 willekeurig gekozen inwoners van regio Kennemerland uitgenodigd om schriftelijk of digitaal een vragenlijst in te vullen. 18601 van hen (34%) vulden een bruikbare vragenlijst in.

Alle GGD'en in Nederland voeren het onderzoek tegelijkertijd en op dezelfde manier uit. Ze werken hierbij samen met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Door deze samenwerking zijn voor veel onderwerpen landelijke cijfers beschikbaar. Naast de landelijke onderwerpen heeft GGD Kennemerland een aantal extra onderwerpen aan de vragenlijst toegevoegd.

De vragenlijst is afgenomen in de maanden september - december 2020, Nederland bevond zich toen in de coronacrisis. In de afnameperiode vond een aanscherping plaats van de coronamaatregelen, later gevolgd door een gedeeltelijke *lockdown*. Vanwege de verwachte impact van corona zijn er bij deze editie van de Gezondheidsmonitor extra vragen over dit onderwerp gesteld. Verder kan het zijn dat de coronacrisis van invloed is op de resultaten van diverse andere onderwerpen uit de vragenlijst, die ook in eerdere edities (2012, 2016) aan de orde kwamen. Mogelijk is dit van invloed op een aantal trends in de tijd.

INHOUD

Achtereenvolgens komen in dit rapport de volgende thema's aan bod: Gezondheid en welzijn, Leefstijl, Genotmiddelen, Sociale omgeving, en Fysieke omgeving. Per thema worden de belangrijkste resultaten van het onderzoek getoond. Alle resultaten zijn terug te vinden in de Gezondheidsatlas van GGD Kennemerland. Daar is ook een achtergronddocument te vinden met daarin de vragenlijst en een uitgebreidere toelichting op het onderzoek.

Aanvullende opmerkingen

- De resultaten zijn gebaseerd op zelfrapportage, dus op antwoorden die inwoners geven. Dit kan soms afwijken van de werkelijke situatie, bijvoorbeeld bij lengte en gewicht.
- Voor de vergelijking met eerdere jaren, en de vergelijking met Nederland geldt: het resultaat is als verschillend benoemd als de percentages minstens 3 procentpunten van elkaar afwijken.
- Omdat de percentages in deze rapportage zijn afgerond, tellen ze niet altijd op tot 100%.
- Resultaten worden niet weergegeven als minder dan 50 inwoners de vraag hebben beantwoord en/of minder dan 5 inwoners het desbetreffende antwoord hebben gegeven. In een figuur wordt in dat geval een x getoond in plaats van het resultaat.
- Sommige groepen inwoners zijn oververtegenwoordigd in het onderzoek, terwijl anderen zijn ondervertegenwoordigd. Om de uitkomsten zo representatief mogelijk te laten zijn voor de inwoners van regio Kennemerland, zijn de resultaten van dit onderzoek gewogen naar onder andere geslacht, leeftijd, burgerlijke staat, herkomst en inkomen. Dat houdt in dat de antwoorden zwaarder meewegen van groepen inwoners die relatief weinig meededen aan het onderzoek, en andersom.

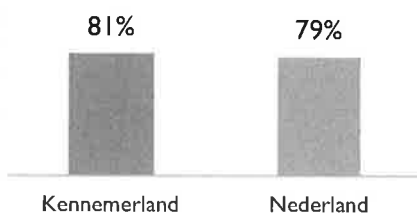
GEZONDHEID EN WELZIJN

Gezondheid is meer dan het ontbreken van ziekten. Het heeft niet alleen een lichamelijke component, maar hangt ook in sterke mate samen met hoe het met mensen op geestelijk en sociaal gebied gaat. Gezondheid is bijvoorbeeld ook: je gelukkig voelen, het gevoel hebben dat je leven betekenis en een doel heeft en de regie over je eigen leven hebben. Deze manier om naar gezondheid te kijken komt ook terug in de “Regionale nota gezondheidsbeleid 2021-2028. Samen gezond in Kennemerland”. Daarin is bijvoorbeeld aandacht voor de gezondheid en vitaliteit van de groeiende groep ouderen. Maar ook voor de relatie tussen gezondheid en achterliggende problematiek zoals armoede.

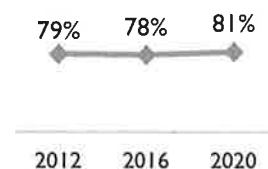

81% van de inwoners van regio Kennemerland ervaart zijn gezondheid als goed of zeer goed.

Dat is in regio **Kennemerland** vrijwel hetzelfde als in **Nederland** ...

... en vrijwel hetzelfde als in **2012** en meer dan in **2016**.

18-64 jarigen ervaren vaker hun gezondheid als (zeer) goed.

Mannen ervaren vaker hun gezondheid als (zeer) goed.

10% van alle inwoners geeft aan dat zijn algemene gezondheid is **verslechterd** door de **coronacrisis**, **5%** geeft aan dat deze juist is **verbeterd**.

7% van de inwoners van regio Kennemerland heeft het coronavirus (gehad), al dan niet met een test bevestigd.

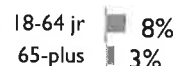
Dat is in regio **Kennemerland** vrijwel hetzelfde als in **Nederland**.

Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012 en 2016.

3% van alle inwoners voelde zich redelijk of ernstig **ziek** door het coronavirus.

18-64 jarigen hebben vaker het coronavirus (gehad).

Er is geen verschil naar geslacht.

VERTROUWELIJK

79% van de inwoners van regio Kennemerland voelt zich (erg) gelukkig.

Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012 en 2016.

Er is vrijwel geen verschil naar leeftijd.

Mannen voelen zich vaker (erg) gelukkig.

79% van de inwoners van regio Kennemerland vindt dat zijn leven betekenis en doel heeft.

Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012 en 2016.

Er is geen verschil naar leeftijd.

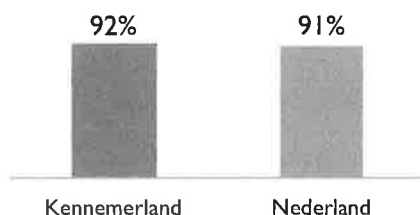

Vrouwen vinden vaker dat hun leven betekenis en doel heeft.

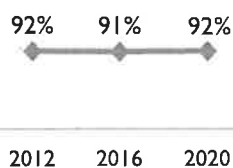

92% van de inwoners van regio Kennemerland heeft matig of veel regie over hun eigen leven.

Dat is in regio Kennemerland vrijwel hetzelfde als in Nederland ...

... en hetzelfde als in 2012 en vrijwel hetzelfde als in 2016.

18-64 jarigen hebben vaker matig of veel regie over hun leven.

Er is vrijwel geen verschil naar geslacht.

23% van alle inwoners ervaart **minder** controle over hun leven door de coronacrisis, **8%** juist **meer**.

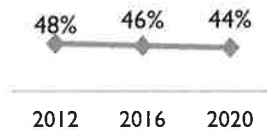
VERTROUWELIJK

44% van de inwoners van regio Kennemerland had in het afgelopen jaar **minimaal één door een arts vastgestelde langdurige ziekte of aandoening**.

Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

Dat is minder dan in **2012** en vrijwel hetzelfde als in **2016**.

65-plussers hebben vaker door arts vastgestelde langdurige ziekten of aandoeningen.

Vrouwen hebben vaker door arts vastgestelde langdurige ziekten of aandoeningen.

7% van alle inwoners wordt door hun langdurige ziekte of aandoening **sterk belemmerd in het dagelijks leven**.

Meest voorkomende door arts vastgestelde langdurige ziekten of aandoeningen:

18-64 jarigen (% t.o.v. alle 18-64 jarigen)

1. Hoge bloeddruk (9%)
2. Gewrichtsslijtage heupen of knieën (7%), Aandoening nek, schouder, elleboog, pols of hand (7%)

65-plussers (% t.o.v. alle 65-plussers)

1. Hoge bloeddruk (33%)
2. Gewrichtsslijtage heupen of knieën (30%)
3. Ernstige aandoening van de rug (14%), Aandoening nek, schouder, elleboog, pols of hand (14%)

27% van de inwoners van regio Kennemerland van 65 jaar en ouder is in het afgelopen jaar **minstens één keer gevallen**: 14% viel één keer, 14% twee of meer keer.

Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

Dat is minder dan in **2012**. Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2016.

Vrouwen zijn vaker minstens één keer gevallen.

Vallen gebeurt het meeste **thuis** (bij 17% van alle 65-plussers), gevolgd door **buiten** (13%) en **elders** (9%).

VERTROUWELIJK

20% van de inwoners van regio Kennemerland had in de afgelopen vier weken **veel of heel veel stress**.

Dat is in regio **Kennemerland** vrijwel hetzelfde als in **Nederland**.

Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012 en 2016.

18-64 jarigen hebben vaker (heel) veel stress.

Vrouwen hebben vaker (heel) veel stress.

Meest voorkomende bronnen van stress:

18-64 jarigen (t.o.v. alle 18-64 jarigen)

1. Werk (17%)
2. Familie (8%), Gezondheid (8%), Geldzaken (8%)

65-plussers (t.o.v. alle 65-plussers)

1. Gezondheid (4%)
2. Familie (2%)
3. Relatie (1%), Sociale contacten (1%), Mantelzorg (1%), Geldzaken (1%), Wonen (1%)

25% van alle inwoners heeft **meer** stress door de coronacrisis, 4% juist **minder**.

6% van de inwoners van regio Kennemerland **loopt hoog risico op een angststoornis of depressie**. Daarnaast loopt 36% matig risico op een angststoornis of depressie.

Dat is in regio **Kennemerland** hetzelfde als in **Nederland** ...

...en vrijwel hetzelfde als in **2012** en hetzelfde als in **2016**.

18-64 jarigen lopen vaker hoog risico op een angststoornis of depressie.

Er is vrijwel geen verschil naar geslacht.

20% van alle inwoners voelt zich **meer** angstig door de coronacrisis, 3% juist **minder**. Daarnaast voelt 13% zich **meer** depressief door de coronacrisis, 2% juist **minder**.

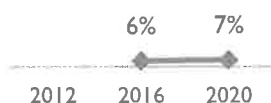
VERTROUWELIJK

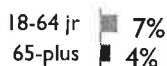
7% van de inwoners van regio Kennemerland heeft er in het afgelopen jaar **serius aan gedacht om een einde te maken aan het leven**.

Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

Dat is vrijwel hetzelfde als in **2016**. Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012.

18-64 jarigen hebben vaker suïcidale gedachten.

Er is geen verschil naar geslacht.

57% van de inwoners met suïcidale gedachten praatte erover. Dat deden ze vooral met een **andere hulpverlener dan huisarts/POH** (56% van degenen die over hun suïcidale gedachten praatte), gevolgd door een **vriend(in)** (40%) en een **familielid** (35%).

1% van alle inwoners heeft **meer** suïcidale gedachten door de coronacrisis, en 1% heeft **minder** suïcidale gedachten door de coronacrisis.

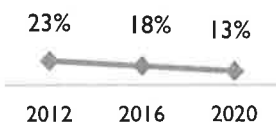

13% van de inwoners van regio Kennemerland had in het afgelopen jaar **moeite om rond te komen** van het huishoudinkomen.

Dat is in regio **Kennemerland** hetzelfde als in **Nederland**...

... en minder dan in **2012** en minder dan in **2016**.

18-64 jarigen hebben vaker moeite om rond te komen.

Vrouwen hebben vaker moeite om rond te komen.

Daarnaast is aan alle inwoners gevraagd of de coronacrisis hun algemene financiële situatie heeft veranderd. Bij **15%** van alle inwoners is hun financiële situatie **verslechterd** door de coronacrisis, bij **5%** juist **verbeterd**.

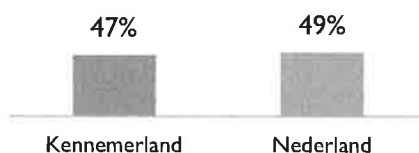
LEEFSTIJL

Het is bekend dat de grootste gezondheidswinst valt te behalen uit de leefstijl factoren, ook wel gezond gedrag genoemd. In 2018 is het landelijke preventieakkoord gesloten. Eén van de ambities is het verminderen van overgewicht. Onderwerpen als een gezond gewicht, voldoende bewegen en gezonde voeding hebben ook een plek gekregen in de regionale nota gezondheidsbeleid 2021-2028 van Kennemerland. De noodzaak voor een gezond gewicht en een gezonde leefstijl is ook in de huidige coronatijd gebleken.

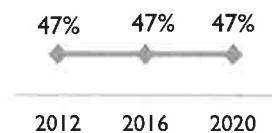

47% van de inwoners van regio Kennemerland heeft **overgewicht**: 34% heeft matig overgewicht (BMI 25 – 30), 13% ernstig overgewicht (BMI groter dan 30).

Dat is in regio Kennemerland vrijwel hetzelfde als in Nederland ...

... en hetzelfde als in 2012 en hetzelfde als in 2016.

65-plussers hebben vaker overgewicht.

Mannen hebben vaker overgewicht.

10% van de inwoners van regio Kennemerland voldoet aan de **groentenorm** (elke dag 5 of meer opscheplepels)

Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012 en 2016.

Er is vrijwel geen verschil naar leeftijd.

Er is vrijwel geen verschil naar geslacht.

47% van alle inwoners eet wel **elke dag** groente, maar niet genoeg om aan de norm te voldoen.

35% van de inwoners van regio Kennemerland voldoet aan de **fruitnorm** (elke dag 2 of meer stuks)

Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012 en 2016.

65-plussers voldoen vaker aan de fruitnorm.

Vrouwen voldoen vaker aan de fruitnorm.

45% van alle inwoners eet wel **elke dag** fruit, maar niet genoeg om aan de norm te voldoen.

VERTROUWELIJK

21% van de inwoners van regio Kennemerland voldoet aan de **waternorm** (elke dag 7 of meer glazen water of thee zonder suiker)

Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012 en 2016.

18-64 jarigen voldoen vaker aan de waternorm.

Vrouwen voldoen vaker aan de waternorm.

82% van alle inwoners drinkt wel **elke dag** water of thee zonder suiker, maar niet genoeg om aan de norm te voldoen.

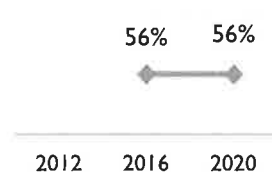
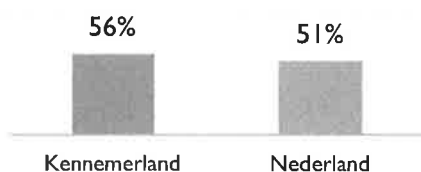

56% van de inwoners van regio Kennemerland **sport wekelijks**.

Dat is in regio **Kennemerland** meer dan in **Nederland** ...

... en hetzelfde als in **2016**. Dit cijfer is niet berekend in 2012.

18-64 jarigen sporten vaker wekelijks.

Er is vrijwel geen verschil naar geslacht.

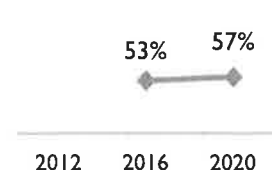
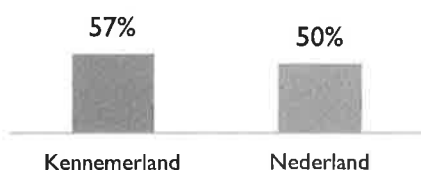

57% van de inwoners van regio Kennemerland **voldoet aan de beweegrichtlijnen**. Zij bewegen minstens 2,5 uur per week matig intensief en doen minstens 2 keer per week spier- en botversterkende oefeningen.

Dat is in regio **Kennemerland** meer dan in **Nederland** ...

... en meer dan in **2016**. Dit cijfer is niet berekend in 2012.

18-64 jarigen voldoen vaker aan de beweegrichtlijn.

Er is geen verschil naar geslacht.

33% van alle inwoners is **minder** gaan bewegen/sporten door de coronacrisis, 16% juist **meer**.

GENOTMIDDELEN

Het gebruik van genotmiddelen heeft een sterk negatief effect op de gezondheid van mensen en kan leiden tot verzuim of uitval in de maatschappij. Zo is roken een belangrijke risicofactor als het gaat om verlies van (gezonde) levensjaren. Overmatig alcoholgebruik heeft een negatief effect op de gezondheid en het sociaal functioneren van de gebruikers. De gezondheidsproblemen nemen toe naarmate het alcoholgebruik toeneemt en aanhoudt. Bij drugsgebruik gaat het niet alleen om traditionele drugs zoals cannabis en cocaïne of heroïne, maar ook om nieuwere drugs zoals lachgas. Het terugdringen van roken en (overmatig) alcoholgebruik zijn ook belangrijke thema's in het landelijk preventieakkoord van 2018 en de regionale nota gezondheidsbeleid 2021-2028 van Kennemerland.

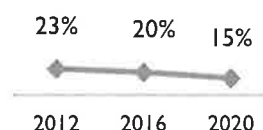

15% van de inwoners van regio Kennemerland **rookt weleens**.

Dat is in regio **Kennemerland** vrijwel hetzelfde als in **Nederland**...

... en minder dan in **2012** en minder dan in **2016**.

18-64 jarigen roken vaker weleens.

Mannen roken vaker weleens.

2% van alle inwoners is **meer** gaan roken door de coronacrisis, **2%** juist **minder**.

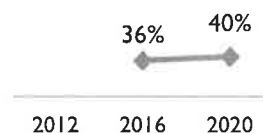

40% van de inwoners van regio Kennemerland **volgt de alcoholrichtlijn**. Zij drinken geen alcohol of maximaal 1 glas per dag.

Dat is in regio **Kennemerland** minder dan in **Nederland** ...

... en **meer** dan in **2016**. *Dit cijfer is niet berekend in 2012.*

65-plussers volgen vaker de alcoholrichtlijn.

Vrouwen volgen vaker de alcoholrichtlijn.

11% van alle inwoners drinkt **minder** alcohol door de coronacrisis, **7%** juist **meer**.

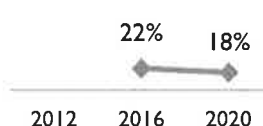

18% van de inwoners van regio Kennemerland **drinkt overmatig**. Zij drinken meer dan 14 (mannen) of 7 (vrouwen) glazen alcohol per week.

Dat is in regio **Kennemerland** vrijwel hetzelfde als in **Nederland** ...

... en **minder** dan in **2016**. *Dit cijfer is niet berekend in 2012.*

65-plussers drinken vaker overmatig.

Vrouwen drinken vaker overmatig.

VERTROUWELIJK

8% van de inwoners van regio Kennemerland **drinkt zwaar**. Zij drinken minstens één keer per week minstens 6 (mannen) of 4 (vrouwen) glazen alcohol per dag.

Dat is in regio Kennemerland hetzelfde als in Nederland...

... en vrijwel hetzelfde als in **2012** en vrijwel hetzelfde als in **2016**.

Er is vrijwel geen verschil naar leeftijd.

Er is vrijwel geen verschil naar geslacht.

Van de inwoners van regio Kennemerland gebruikte in het afgelopen jaar **8% cannabis**, **2% lachgas** en **5% harddrugs** (XTC, cocaïne, amfetamine, LSD, heroïne, GHB/GBL, methamfetamine, ketamine).

Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

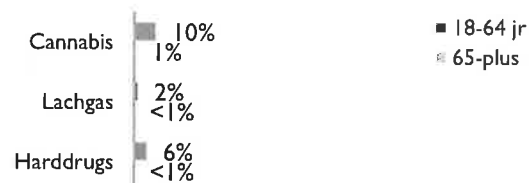
Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012 en 2016.

De door alle inwoners meest gebruikte harddrugs zijn **XTC (3%)**, gevolgd door **cocaïne (2%)**, **amfetamine (1%)** en **ketamine (1%)**.

Cannabisgebruik komt vaker voor bij 18-64 jarigen.

Lachgasgebruik verschilt vrijwel niet naar leeftijd.

Harddrugsgebruik komt vaker bij 18-64 jarigen.

Cannabisgebruik komt vaker voor bij mannen.

Lachgasgebruik verschilt vrijwel niet naar geslacht.

Harddrugsgebruik verschilt vrijwel niet naar geslacht.

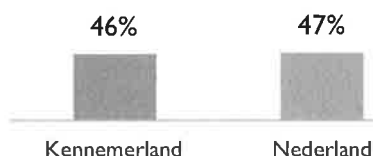
SOCIALE OMGEVING

Sociale steun en sociale interactie hebben een positieve invloed op de lichamelijke en mentale gezondheid van mensen. Sociale steun kan beschermen tegen bijvoorbeeld het ontstaan van eenzaamheid en depressies. Het doen van vrijwilligerswerk en het geven van mantelzorg kunnen bijdragen aan een gevoel van zingeving. Het geven van mantelzorg kan echter ook ongunstige effecten hebben op de gezondheid wanneer de last te groot wordt. Een goede verbinding van de publieke gezondheid met het sociale domein kan dan ook een grote gezondheidswinst opleveren. Deze verbinding heeft een prominente plaats gekregen in de regionale nota gezondheidsbeleid 2021-2028 van Kennemerland.

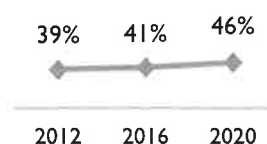
46% van de inwoners van regio Kennemerland voelt zich **eenzaam**: 35% voelt zich matig eenzaam, 11% voelt zich (zeer) ernstig eenzaam.

Dat is in regio **Kennemerland** vrijwel hetzelfde als in **Nederland** ...

28% van alle inwoners voelt zich **emotioneel** eenzaam (mist een hechte band met iemand), 29% voelt zich **sociaal** eenzaam (mist een breder sociaal netwerk).

... en meer dan in **2012** en meer dan in **2016**.

65-plussers voelen zich vaker eenzaam.

Er is vrijwel geen verschil naar geslacht.

17% van alle inwoners voelt zich **meer** eenzaam door de coronacrisis, 2% juist **minder**.

Ook is gevraagd naar de verandering in het aantal contacten. 49% van alle inwoners geeft aan **minder** sociale contacten te hebben door de coronacrisis, 5% juist **meer**.

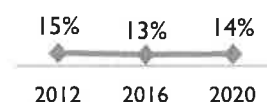
14% van de inwoners van regio Kennemerland geeft **langdurig en/of intensief mantelzorg**. Zij geven minstens 3 maanden en/of minstens 8 uur per week mantelzorg.

Dat is in regio **Kennemerland** hetzelfde als in **Nederland**...

14% van de mantelzorgers voelt zich **zwaar belast of overbelast** door het geven van mantelzorg.

... en vrijwel hetzelfde als in **2012** en vrijwel hetzelfde als in **2016**.

Er is vrijwel geen verschil naar leeftijd.

Vrouwen zijn vaker mantelzorger.

5% van alle inwoners geeft **meer** mantelzorg door de coronacrisis, 2% juist **minder**.

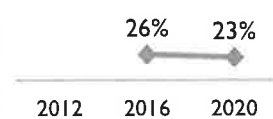

23% van de inwoners van regio Kennemerland doet **vrijwilligerswerk**.

Dat is in regio **Kennemerland** vrijwel hetzelfde als in **Nederland** ...

... en minder dan in **2016**. Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012.

65-plussers doen vaker vrijwilligerswerk.

Er is vrijwel geen verschil naar geslacht.

8% van alle inwoners doet **minder** vrijwilligerswerk door de coronacrisis, 2% juist **meer**.

* **Huiselijk geweld** is anders uitgevraagd bij 18 t/m 64-jarigen dan bij 65-plussers. Daarom worden de resultaten voor beide leeftijdsgroepen apart weergegeven en zijn ze niet vergelijkbaar

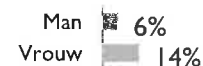

10% van de inwoners van regio Kennemerland van 18 t/m 64 jaar is **ooit slachtoffer geweest van huiselijk geweld**.*

Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

Dat is vrijwel hetzelfde als in **2012**. Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2016.

Vrouwen zijn vaker slachtoffer van huiselijk geweld.

Psychisch of emotioneel geweld is de meest voorkomende vorm van huiselijk geweld: 8% van de 18 t/m 64-jarigen ondervond dat ooit.

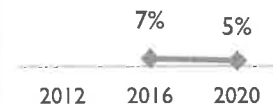

5% van de inwoners van regio Kennemerland van 65 jaar en ouder is in het afgelopen jaar **slachtoffer geweest van huiselijk geweld**.*

Dat is in regio **Kennemerland** vrijwel hetzelfde als in **Nederland** ...

... en vrijwel hetzelfde als in **2016**. Dit onderwerp is anders uitgevraagd in 2012.

Er is vrijwel geen verschil naar geslacht.

Psychisch of emotioneel geweld is de meest voorkomende vorm van huiselijk geweld: 4% van de 65-plussers ondervond dat ooit.

FYSIEKE OMGEVING

In de regionale nota gezondheidsbeleid 2021-2028 van Kennemerland wordt benadrukt dat naast de sociale leefomgeving ook de fysieke leefomgeving de gezondheid van de bevolking kan beïnvloeden. De leefomgeving waarin mensen wonen, werken en leven heeft invloed op hun gezondheid. Ervaren hinder is volgens de Gezondheidsraad een belangrijke indicator voor de gezondheid in relatie tot de leefomgeving. In dit hoofdstuk besteden we naast bezorgdheid over de woonomgeving, aandacht aan diverse vormen van hinder die inwoners ervaren. **Voor geluidhinder en slaapverstoring door geluid wordt hieronder ernstige hinder gepresenteerd**, omdat de WHO dit specifiek in de richtlijn van 2018 heeft benoemd. **Voor stof/roet-/rookhinder en geurhinder wordt totale hinder gepresenteerd**, dat wil zeggen matige en ernstige hinder bij elkaar. Bij alle vormen van hinder worden alleen de voor deze regio meest relevante bronnen weergegeven. Cijfers over andere bronnen van hinder zijn te vinden in onze Gezondheidsatlas. Begin 2022 komen twee verdiepende rapporten uit: voor de IJmond een rapport over chronische aandoeningen en hinder in relatie tot de luchtkwaliteit, en voor de omgeving rond de luchthaven Schiphol een rapport over geluidhinder en slaapverstoring.

Van de inwoners van regio Kennemerland ervaart ...

... **3% ernstige slaapverstoring door geluid van vliegverkeer**. Daarnaast ervaart 12% daar matige slaapverstoring van.

... **1% ernstige slaapverstoring door geluid van bedrijven/industrie**. Daarnaast ervaart 3% daar matige slaapverstoring van.

Ernstige slaapverstoring door vliegverkeer komt in regio **Kennemerland** vrijwel even vaak voor vergeleken met **Nederland**. Ernstige slaapverstoring door bedrijven of industrie komt in regio **Kennemerland** even vaak voor vergeleken met **Nederland**.

Vergeleken met **2016** ervaart men in 2020 vrijwel even vaak ernstige slaapverstoring door vliegverkeer en even vaak ernstige slaapverstoring door bedrijven/industrie.

VERTROUWELIJK

Van de inwoners van regio Kennemerland ervaart ...

... **4% ernstige** geluidhinder van wegverkeer <50 km/uur. Daarnaast ervaart 20% daar matige hinder van.

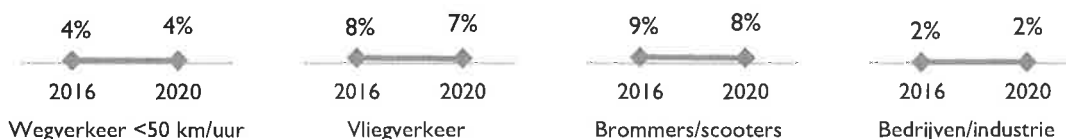
... **7% ernstige** geluidhinder van vliegverkeer. Daarnaast ervaart 27% daar matige hinder van.

... **8% ernstige** geluidhinder van brommers of scooters. Daarnaast ervaart 31% daar matige hinder van.

... **2% ernstige** geluidhinder van bedrijven of industrie. Daarnaast ervaart 6% daar matige hinder van.

Dit onderwerp is landelijk niet bij alle leeftijden uitgevraagd en wordt daarom niet met Nederland vergeleken.

Vergeleken met **2016** ervaart men in 2020 even vaak ernstige geluidhinder van wegverkeer <50 km/uur, vrijwel even vaak ernstige geluidhinder van vliegverkeer, vrijwel even vaak ernstige geluidhinder van brommers of scooters, en even vaak ernstige geluidhinder van bedrijven of industrie.

10% van alle inwoners ervaart **minder** geluidhinder door de coronacrisis, 6% juist **meer**.

Van de inwoners van regio Kennemerland ervaart ...

... **15%** stof/roet/rookhinder van wegverkeer: 12% matige hinder en 3% ernstige hinder

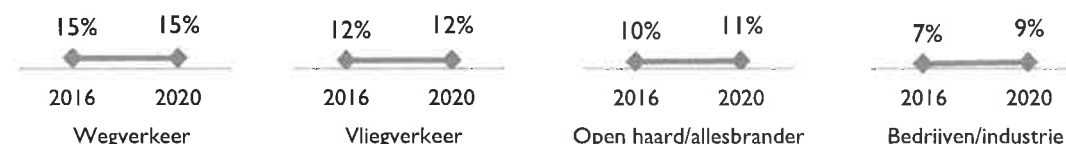
... **12%** stof/roet/rookhinder van vliegverkeer: 9% matige hinder en 3% ernstige hinder

... **11%** stof/roet/rookhinder van open haard of allesbrander: 8% matige hinder en 3% ernstige hinder

... **9%** stof/roet/rookhinder van bedrijven of industrie: 6% matige hinder en 3% ernstige hinder

Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

Vergeleken met **2016** ervaart men in 2020 even vaak stof/roet/rookhinder van wegverkeer, even vaak stof/roet/rookhinder van vliegverkeer, vrijwel even vaak stof/roet/rookhinder van open haard of allesbrander, en vrijwel even vaak stof/roet/rookhinder van bedrijven of industrie.

VERTROUWELIJK

Van de inwoners van regio Kennemerland ervaart ...

... **12%** geurhinder van open haard of allesbrander: 9% matige hinder en 3% ernstige hinder

... **9%** geurhinder van vliegverkeer: 7% matige hinder en 2% ernstige hinder

... **7%** geurhinder van bedrijven of industrie: 6% matige hinder en 2% ernstige hinder

Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

Vergeleken met **2016** ervaart men in 2020 vrijwel even vaak geurhinder van open haard of allesbrander, even vaak geurhinder van vliegverkeer, en even vaak geurhinder van bedrijven of industrie.

Van de inwoners van regio Kennemerland is ...

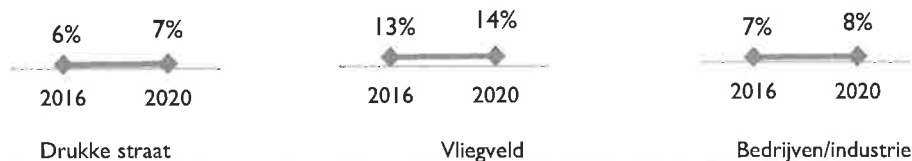
... **7%** bezorgd over hun gezondheid door drukke straat.

... **14%** bezorgd over hun gezondheid door vliegveld.

... **8%** bezorgd over hun gezondheid door bedrijven of industrie.

Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

Vergeleken met **2016** is men in 2020 vrijwel even vaak bezorgd door een drukke straat, vrijwel even vaak bezorgd door een vliegveld, en vrijwel even vaak bezorgd door bedrijven of industrie.

8% van alle inwoners is **meer** bezorgd over de woonomgeving door de coronacrisis, **1%** juist **minder**.

VERTROUWELIJK

Aangehaalde rapporten

Regionale nota gezondheidsbeleid 2021-2028. Samen gezond in Kennemerland.

<https://www.ggdkennerland.nl/professionals/advies-publieke-gezondheid/regionale-nota-samen-gezond-in-kennemerland>

Landelijk preventieakkoord 2018.

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/convenanten/2018/11/23/nationaal-preventieakkoord>

COLOFON

Uitgave

GGD Kennemerland
Advies & Onderzoek

Contactpersonen

Regina Overberg, Daniëlle Kramer en Amber Berlijn
epi@ggdkennerland.nl

Afbeelding: Studio Wiegers

Iconen: flaticon.com

Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020

Resultaten van een onderzoek naar gezondheid, welbevinden en leefstijl van volwassenen en ouderen.

Hallo, hoe gaat
het met ons?

INLEIDING

In deze rapportage leest u de resultaten van de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020 voor gemeente Velsen. Dit grote vragenlijstonderzoek onder inwoners van 18 jaar en ouder wordt elke vier jaar door de GGD'en uitgevoerd. Dat doen zij in opdracht van de gemeenten. In het najaar van 2020 werden 8506 willekeurig gekozen inwoners van gemeente Velsen uitgenodigd om schriftelijk of digitaal een vragenlijst in te vullen. 2628 van hen (31%) vulden een bruikbare vragenlijst in.

Alle GGD'en in Nederland voeren het onderzoek tegelijkertijd en op dezelfde manier uit. Ze werken hierbij samen met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Door deze samenwerking zijn voor veel onderwerpen landelijke cijfers beschikbaar. Naast de landelijke onderwerpen heeft GGD Kennemerland een aantal extra onderwerpen aan de vragenlijst toegevoegd.

De vragenlijst is afgenomen in de maanden september - december 2020, Nederland bevond zich toen in de coronacrisis. In de afnameperiode vond een aanscherping plaats van de coronamaatregelen, later gevolgd door een gedeeltelijke *lockdown*. Vanwege de verwachte impact van corona zijn er bij deze editie van de Gezondheidsmonitor extra vragen over dit onderwerp gesteld. Verder kan het zijn dat de coronacrisis van invloed is op de resultaten van diverse andere onderwerpen uit de vragenlijst, die ook in eerdere edities (2012, 2016) aan de orde kwamen. Mogelijk is dit van invloed op een aantal trends in de tijd.

INHOUD

Achtereenvolgens komen in dit rapport de volgende thema's aan bod: Gezondheid en welzijn, Leefstijl, Genotmiddelen, Sociale omgeving, en Fysieke omgeving. Per thema worden de belangrijkste resultaten van het onderzoek getoond. Alle resultaten zijn terug te vinden in de Gezondheidsatlas van GGD Kennemerland. Daar is ook een achtergronddocument te vinden met daarin de vragenlijst en een uitgebreidere toelichting op het onderzoek.

Aanvullende opmerkingen

- De resultaten zijn gebaseerd op zelfrapportage, dus op antwoorden die inwoners geven. Dit kan soms afwijken van de werkelijke situatie, bijvoorbeeld bij lengte en gewicht.
- Voor de vergelijking met eerdere jaren, en de vergelijking met regio Kennemerland en Nederland geldt: het resultaat is als verschillend benoemd als de percentages minstens 3 procentpunten van elkaar afwijken.
- Omdat de percentages in deze rapportage zijn afgerond, tellen ze niet altijd op tot 100%.
- Resultaten worden niet weergegeven als minder dan 50 inwoners de vraag hebben beantwoord en/of minder dan 5 inwoners het desbetreffende antwoord hebben gegeven. In een figuur wordt in dat geval een x getoond in plaats van het resultaat.
- Sommige groepen inwoners zijn oververtegenwoordigd in het onderzoek, terwijl anderen zijn ondervertegenwoordigd. Om de uitkomsten zo representatief mogelijk te laten zijn voor de inwoners van gemeente Velsen, zijn de resultaten van dit onderzoek gewogen naar onder andere geslacht, leeftijd, burgerlijke staat, herkomst en inkomen. Dat houdt in dat de antwoorden zwaarder meewegen van groepen inwoners die relatief weinig mee deden aan het onderzoek, en andersom

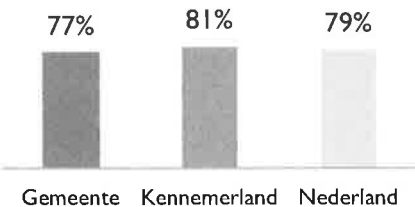
GEZONDHEID EN WELZIJN

Gezondheid is meer dan het ontbreken van ziekten. Het heeft niet alleen een lichamelijke component, maar hangt ook in sterke mate samen met hoe het met mensen op geestelijk en sociaal gebied gaat. Gezondheid is bijvoorbeeld ook: je gelukkig voelen, het gevoel hebben dat je leven betekenis en een doel heeft en de regie over je eigen leven hebben. Deze manier om naar gezondheid te kijken komt ook terug in de "Regionale nota gezondheidsbeleid 2021-2028. Samen gezond in Kennemerland". Daarin is bijvoorbeeld aandacht voor de gezondheid en vitaliteit van de groeiende groep ouderen. Maar ook voor de relatie tussen gezondheid en achterliggende problematiek zoals armoede.

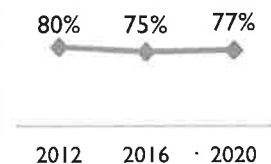

77% van de inwoners van gemeente Velsen **ervaart zijn gezondheid als goed of zeer goed.**

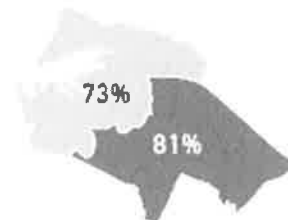
Dat is minder dan in regio Kennemerland en vrijwel hetzelfde als in Nederland...

... en minder dan in 2012 en vrijwel hetzelfde als in 2016.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: 73% - 81%

18-64 jarigen ervaren vaker hun gezondheid als (zeer) goed.

Mannen ervaren vaker hun gezondheid als (zeer) goed.

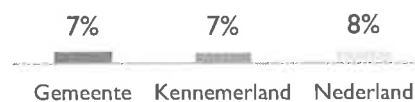

10% van alle inwoners geeft aan dat zijn algemene gezondheid is **verslechterd** door de **coronacrisis**, 5% geeft aan dat deze juist is **verbeterd**.

7% van de inwoners van gemeente Velsen **heeft het coronavirus (gehad)**, al dan niet met een test bevestigd.

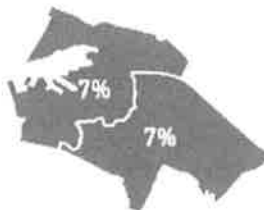
Dat is hetzelfde als in regio Kennemerland en vrijwel hetzelfde als in Nederland.

Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012 en 2016.

In beide woonkernen is dit 7%

3% van alle inwoners voelde zich redelijk of ernstig ziek door het coronavirus.

18-64 jarigen hebben vaker het coronavirus (gehad). Er is geen verschil naar geslacht.

VERTROUWELIJK

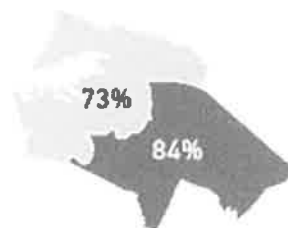
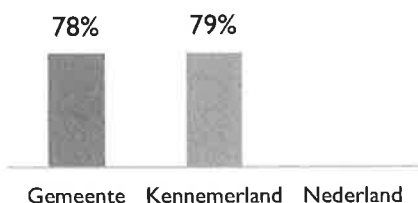

78% van de inwoners van gemeente Velsen voelt zich (erg) gelukkig.

Dat is vrijwel hetzelfde als in regio **Kennemerland**. Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012 en 2016.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **73% - 84%**

Er is vrijwel geen verschil naar leeftijd.

Er is geen verschil naar geslacht.

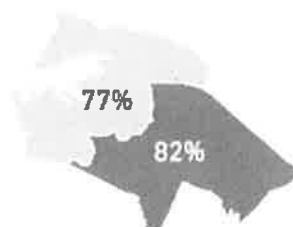
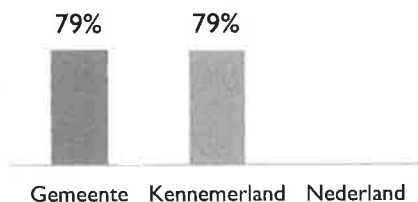

79% van de inwoners van gemeente Velsen vindt dat zijn leven betekenis en doel heeft.

Dat is hetzelfde als in regio **Kennemerland**. Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012 en 2016.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **77% - 82%**

Er is vrijwel geen verschil naar leeftijd.

Er is vrijwel geen verschil naar geslacht.

VERTROUWELIJK

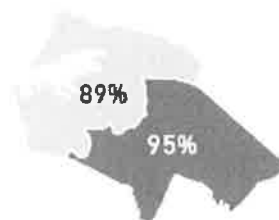
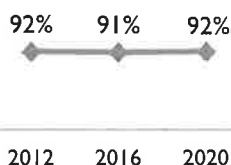
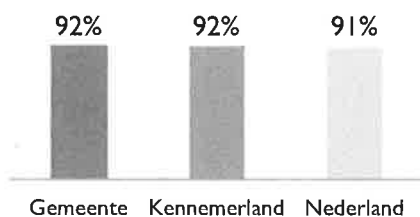

92% van de inwoners van gemeente Velsen heeft **matig of veel** regie over hun eigen leven.

Dat is hetzelfde als in regio **Kennemerland** en vrijwel hetzelfde als in **Nederland** ...

... en hetzelfde als in **2012** en vrijwel hetzelfde als in **2016**.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **89% - 95%**

18-64 jarigen hebben vaker matig of veel regie over hun leven. Er is geen verschil naar geslacht.

21% van alle inwoners ervaart **minder** controle over hun leven door de **coronacrisis**, **6%** juist **meer**.

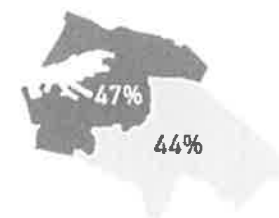
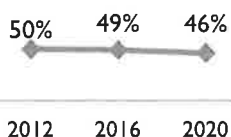
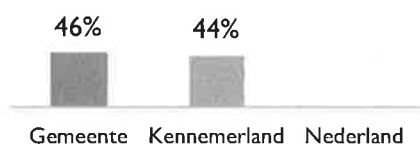

46% van de inwoners van gemeente Velsen had in het afgelopen jaar **minimaal één** door een arts vastgestelde langdurige ziekte of aandoening.

Dat is vrijwel hetzelfde als in regio **Kennemerland** ... Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

... en minder dan in **2012** en minder dan in **2016**.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **44% - 47%**

65-plussers hebben vaker door arts vastgestelde langdurige ziekten of aandoeningen.

Vrouwen hebben vaker door arts vastgestelde langdurige ziekten of aandoeningen.

9% van alle inwoners wordt door hun langdurige ziekte of aandoening **sterk belemmerd in het dagelijks leven**.

Meest voorkomende door arts vastgestelde langdurige ziekten of aandoeningen:

18-64 jarigen (% t.o.v. alle 18-64 jarigen)

1. Hoge bloeddruk (**11%**)
2. Gewrichtsslijtage heupen of knieën (**8%**)
3. Migraine (**7%**), Ernstige aandoening van de rug (**7%**), Aandoening nek, schouder, elleboog, pols of hand (**7%**)

65-plussers (% t.o.v. alle 65-plussers)

1. Hoge bloeddruk (**34%**)
2. Gewrichtsslijtage heupen of knieën (**30%**)
3. Hartinfarct of andere hartaandoening (**15%**), Ernstige aandoening van de rug (**15%**), Aandoening nek, schouder, elleboog, pols of hand (**15%**)

VERTROUWELIJK

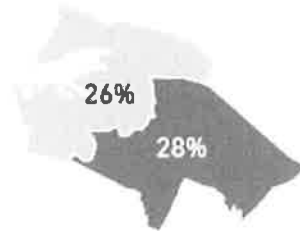
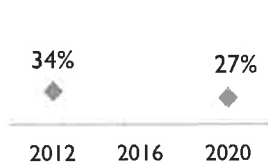
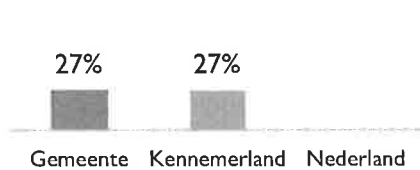
27% van de inwoners van gemeente Velsen van 65 jaar en ouder is in het afgelopen jaar **minstens één keer gevallen**: 13% viel één keer, 14% twee of meer keer.

Dat is hetzelfde als in regio **Kennemerland** ...

Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

... en minder dan in **2012**. Dit onderwerp is niet uitgevraagd in **2016**.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **26% - 28%**

Vallen gebeurt het meeste **thuis** (bij 18% van alle 65-plussers), gevolgd door **buiten** (13%) en **elders** (10%).

Vrouwen zijn vaker minstens één keer gevallen.

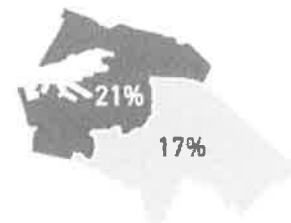

19% van de inwoners van gemeente Velsen had in de afgelopen vier weken **veel of heel veel stress**.

Dat is vrijwel hetzelfde als in regio **Kennemerland** en vrijwel hetzelfde als in **Nederland**.

Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012 en 2016.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **17% - 21%**

18-64 jarigen hebben vaker (heel) veel stress.

Vrouwen hebben vaker (heel) veel stress.

Meest voorkomende bronnen van stress:

18-64 jarigen (t.o.v. alle 18-64 jarigen)

1. Werk (15%)
2. Familie (8%), Gezondheid (8%), Geldzaken (8%)

65-plussers (t.o.v. alle 65-plussers)

1. Gezondheid (3%)
2. Familie (2%), Sociale contacten (2%)

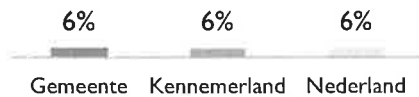
23% van alle inwoners heeft **meer** stress door de coronacrisis, **3%** juist **minder**.

VERTROUWELIJK

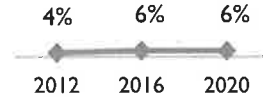

6% van de inwoners van gemeente Velsen loopt **hoog risico op een angststoornis of depressie**. Daarnaast loopt **38%** matig risico op een angststoornis of depressie.

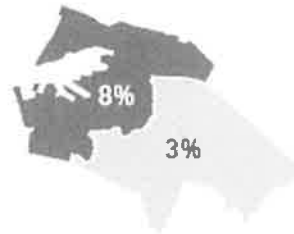
Dat is hetzelfde als in regio **Kennemerland** en hetzelfde als in **Nederland** ...

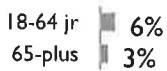
... en vrijwel hetzelfde als in **2012** en hetzelfde als in **2016**.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **3% - 8%**

18-64 jarigen lopen vaker hoog risico op een angststoornis of depressie.

Er is geen verschil naar geslacht.

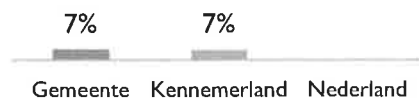

19% van alle inwoners voelt zich **meer** angstig door de coronacrisis, **2%** juist **minder**. Daarnaast voelt **13%** zich **meer** depressief door de coronacrisis, **1%** juist **minder**.

7% van de inwoners van gemeente Velsen heeft er in het afgelopen jaar **serius aan gedacht om een einde te maken aan het leven**.

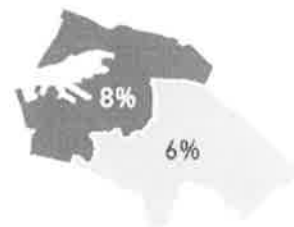
Dat is hetzelfde als in regio **Kennemerland** ...
Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

... en vrijwel hetzelfde als in **2016**. *Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012.*

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **6% - 8%**

18-64 jarigen hebben vaker suïcidale gedachten.

Er is vrijwel geen verschil naar geslacht.

61% van de inwoners met suïcidale gedachten praatte erover. Dat deden ze vooral met **een andere hulpverlener dan huisarts/POH** (**46%** van degenen die over hun suïcidale gedachten praatte), gevolgd door de **partner** (**37%**) en een **vriend(in)** (**37%**)

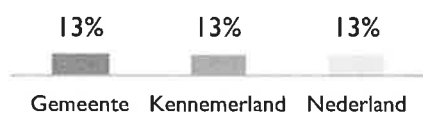
1% van alle inwoners heeft **meer** suïcidale gedachten door de coronacrisis, **1%** juist **minder**.

VERTROUWELIJK

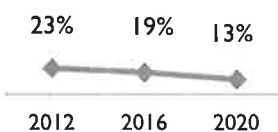

13% van de inwoners van gemeente Velsen had in het afgelopen jaar moeite om rond te komen van het huishoudinkomen

Dat is hetzelfde als in regio Kennemerland en hetzelfde als in Nederland ...

... en minder dan in 2012 en minder dan in 2016.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: 7% - 19%

18-64 jarigen hebben vaker moeite om rond te komen.

Vrouwen hebben vaker moeite om rond te komen.

Daarnaast is aan alle inwoners gevraagd of de coronacrisis hun algemene financiële situatie heeft veranderd. Bij 13% van alle inwoners is hun financiële situatie **verslechterd** door de coronacrisis, bij 5% juist **verbeterd**.

LEEFSTIJL

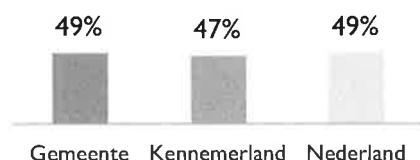
Het is bekend dat de grootste gezondheidswinst te behalen valt uit de leefstijl factoren, ook wel gezond gedrag genoemd. Landelijk is besloten overgewicht aan te pakken. Daartoe is in 2018 een landelijk preventieakkoord gesloten. Onderwerpen als voldoende bewegen, gezonde voeding en een gezond gewicht hebben ook een plek gekregen in de regionale nota gezondheidsbeleid 2021-2028 van Kennemerland. De noodzaak voor een gezonde leefstijl en gezond gewicht is ook in de huidige coronatijd gebleken.

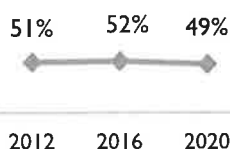
49% de inwoners van gemeente Velsen heeft **overgewicht**:

34% heeft matig overgewicht (BMI 25 – 30), 15% ernstig overgewicht (BMI groter dan 30).

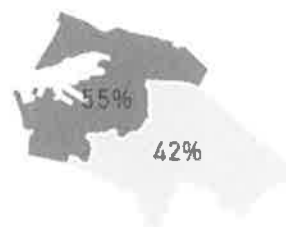
Dat is vrijwel hetzelfde als in regio Kennemerland en hetzelfde als in Nederland ...

... en vrijwel hetzelfde als in 2012 en minder dan in 2016.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: 42% - 55%

65-plussers hebben vaker overgewicht.

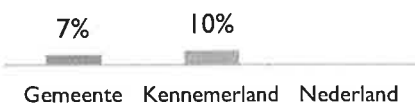

Mannen hebben vaker overgewicht.

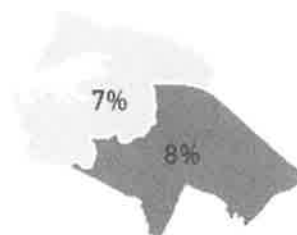
7% van de inwoners van gemeente Velsen voldoet aan de **groentenorm** (elke dag 5 of meer opscheplepels)

Dat is minder dan in regio Kennemerland. Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

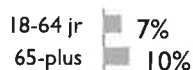

Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012 en 2016.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: 7% - 8%

65-plussers voldoen vaker aan de groentenorm.

Er is vrijwel geen verschil naar geslacht.

39% van alle inwoners eet wel **elke dag** groente, maar niet genoeg om aan de norm te voldoen.

VERTROUWELIJK

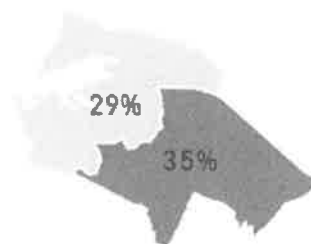
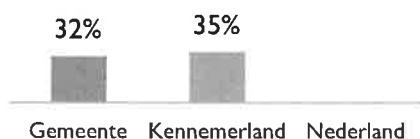

32% van de inwoners van gemeente Velsen voldoet aan de **fruitnorm** (elke dag 2 of meer stuks)

Dat is **minder dan in regio Kennemerland**. Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012 en 2016.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **29% - 35%**

65-plussers voldoen vaker aan de fruitnorm.

Vrouwen voldoen vaker aan de fruitnorm.

40% van alle inwoners eet wel **elke dag** fruit, maar niet genoeg om aan de norm te voldoen.

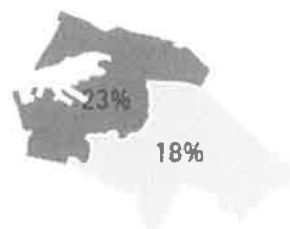
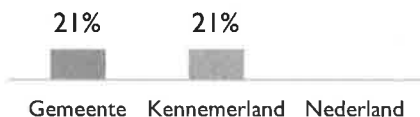

21% van de inwoners van gemeente Velsen voldoet aan de **waternorm** (elke dag 7 of meer glazen water of thee zonder suiker)

Dat is **hetzelfde als in regio Kennemerland**. Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012 en 2016.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **18% - 23%**

18-64 jarigen voldoen vaker aan de waternorm.

Vrouwen voldoen vaker aan de waternorm.

78% van alle inwoners drinkt wel **elke dag** water of thee zonder suiker, maar niet genoeg om aan de norm te voldoen.

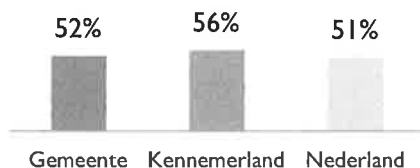
VERTROUWELIJK

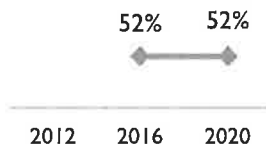
52% van de inwoners van gemeente Velsen **sport wekelijks**.

Dat is minder dan in regio **Kennemerland** en vrijwel hetzelfde als in **Nederland**

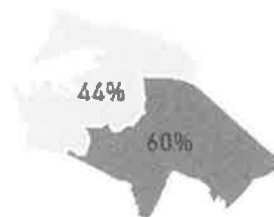
...

... en hetzelfde als in **2016**. Dit cijfer is niet berekend in 2012.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **44% - 60%**

18-64 jarigen sporten vaker wekelijks.

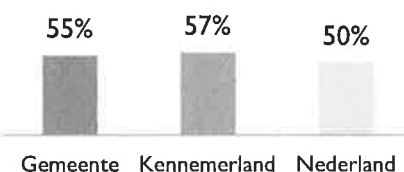

Mannen sporten vaker wekelijks.

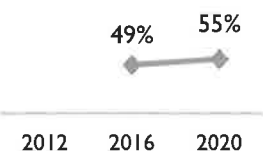

55% van de inwoners van gemeente Velsen **voldoet aan de beweegrichtlijnen**. Zij bewegen minstens 2,5 uur per week matig intensief en doen minstens 2 keer per week spier- en botversterkende oefeningen.

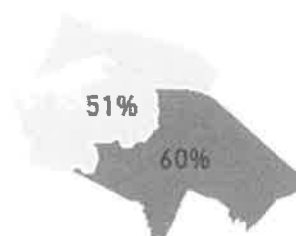
Dat is vrijwel hetzelfde als in regio **Kennemerland** en meer dan in **Nederland** ...

... en **meer dan in 2016**. Dit cijfer is niet berekend in 2012.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **51% - 60%**

18-64 jarigen voldoen vaker aan de beweegrichtlijn.

Mannen voldoen vaker aan de beweegrichtlijn.

31% van alle inwoners is **minder** gaan bewegen/sporten door de coronacrisis, **13%** juist **meer**.

GENOTMIDDELEN

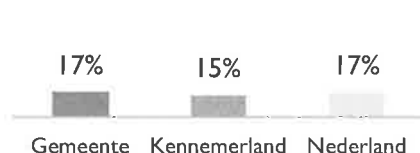
Het gebruik van genotmiddelen heeft een sterk negatief effect op de gezondheid van mensen en kan leiden tot verzuim of uitval in de maatschappij. Zo is roken een belangrijke risicofactor als het gaat om verlies van (gezonde) levensjaren. Overmatig alcoholgebruik heeft een negatief effect op de gezondheid en het sociaal functioneren van de gebruikers. De gezondheidsproblemen nemen toe naarmate het alcoholgebruik toeneemt en aanhoudt. Bij drugsgebruik gaat het niet alleen om traditionele drugs zoals cannabis en cocaïne of heroïne, maar ook om nieuwere drugs zoals lachgas. Het terugdringen van roken en (overmatig) alcoholgebruik zijn ook belangrijke thema's in het landelijk preventieakkoord van 2018 en de regionale nota gezondheidsbeleid 2021-2028 van Kennemerland.

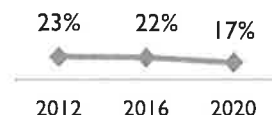
17% van de inwoners van gemeente Velsen rookt weleens.

Dat is vrijwel hetzelfde als in regio **Kennemerland** en hetzelfde als in **Nederland**

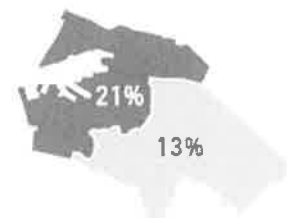
...

... en minder dan in **2012** en minder dan in **2016**.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **13% - 21%**

18-64 jarigen roken vaker weleens.

Er is vrijwel geen verschil naar geslacht.

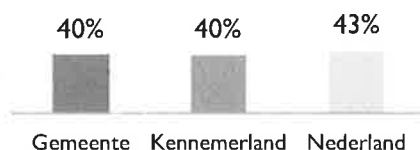

2% van alle inwoners is **meer** gaan roken door de coronacrisis, 2% juist **minder**.

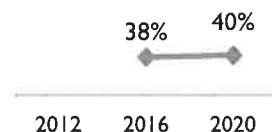

40% van de inwoners van gemeente Velsen volgt de alcoholrichtlijn. Zij drinken geen alcohol of maximaal 1 glas per dag.

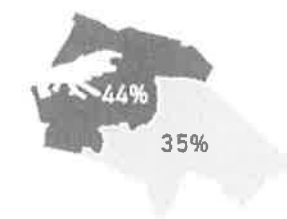
Dat is hetzelfde als in regio **Kennemerland** en minder dan in **Nederland** ...

... en vrijwel hetzelfde als in **2016**. Dit cijfer is niet berekend in 2012.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **35% - 44%**

65-plussers volgen vaker de alcoholrichtlijn.

Vrouwen volgen vaker de alcoholrichtlijn.

10% van alle inwoners drinkt **minder** alcohol door de coronacrisis, 5% juist **meer**.

VERTROUWELIJK

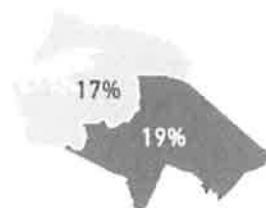
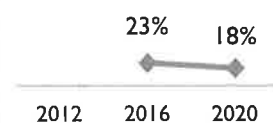
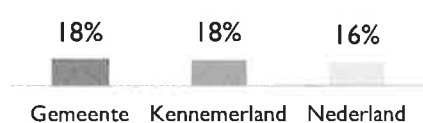

8% van de inwoners van gemeente Velsen **drinkt overmatig**. Zij drinken meer dan 14 (mannen) of 7 (vrouwen) glazen alcohol per week.

Dat is hetzelfde als in regio **Kennemerland** en vrijwel hetzelfde als in **Nederland**...

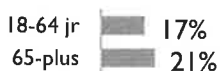
... en minder dan in **2016**. Dit cijfer is niet berekend in 2012.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **17% - 19%**

65-plussers drinken vaker overmatig.

Vrouwen drinken vaker overmatig.

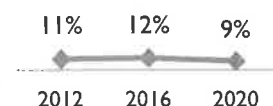

9% van de inwoners van gemeente Velsen **drinkt zwaar**. Zij drinken minstens één keer per week minstens 6 (mannen) of 4 (vrouwen) glazen alcohol per dag.

Dat is vrijwel hetzelfde als in regio **Kennemerland** en vrijwel hetzelfde als in **Nederland** ...

... en vrijwel hetzelfde als in **2012** en minder dan in **2016**.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **8% - 10%**

18-64 jarigen drinken vaker zwaar.

Er is vrijwel geen verschil naar geslacht.

VERTROUWELIJK

Van de inwoners van gemeente Velsen gebruikte in het afgelopen jaar **7% cannabis**, **2% lachgas** en **4% harddrugs** (XTC, cocaïne, amfetamine, LSD, heroïne, GHB/GBL, methamfetamine, ketamine).

In Velsen gebruikt men vrijwel even vaak cannabis, even vaak lachgas en vrijwel even vaak harddrugs als in regio Kennemerland. Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012 en 2016.

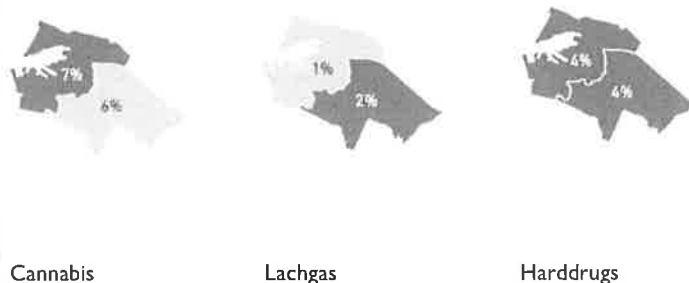
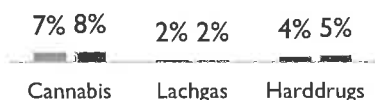
Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van:

6% - 7%

1% - 2%

4% - 4%

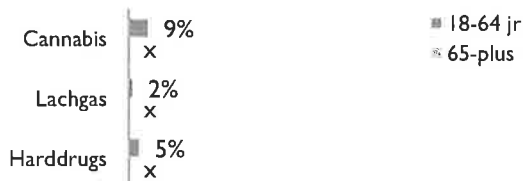
■ Gemeente ■ Kennemerland

De door alle inwoners meest gebruikte harddrugs zijn **XTC** (2%) en **cocaïne** (2%), gevolgd door **amfetamine** (1%) en **ketamine** (1%).

Het aantal 65-plussers dat drugs gebruikt is te klein om resultaten weer te geven. Daarom worden leeftijdsverschillen niet benoemd

Cannabisgebruik komt vaker voor bij mannen. Lachgasgebruik verschilt vrijwel niet naar geslacht. Harddrugsgebruik verschilt vrijwel niet naar geslacht.

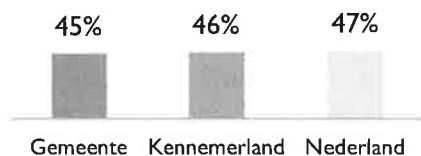
SOCIALE OMGEVING

Sociale steun en sociale interactie hebben een positieve invloed op de lichamelijke en mentale gezondheid van mensen. Sociale steun kan beschermen tegen bijvoorbeeld het ontstaan van eenzaamheid en depressies. Het doen van vrijwilligerswerk en het geven van mantelzorg kunnen bijdragen aan een gevoel van zingeving. Het geven van mantelzorg kan echter ook ongunstige effecten hebben op de gezondheid wanneer de last te groot wordt. Een goede verbinding van de publieke gezondheid met het sociale domein kan dan ook een grote gezondheidswinst opleveren. Deze verbinding heeft een prominente plaats gekregen in de regionale nota gezondheidsbeleid 2021-2028 van Kennemerland.

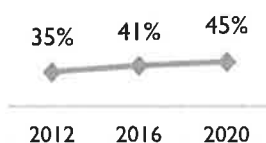

45% van de inwoners van gemeente Velsen voelt zich **eenzaam**: 34% voelt zich matig eenzaam, 11% voelt zich (zeer) ernstig eenzaam.

Dat is vrijwel hetzelfde als in regio Kennemerland en vrijwel hetzelfde als in Nederland ...

... en meer dan in 2012 en meer dan in 2016.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: 38% - 52%

65-plussers voelen zich vaker eenzaam.

Mannen voelen zich vaker eenzaam.

27% van alle inwoners voelt zich **emotioneel** eenzaam (mist een hechte band met iemand), 29% voelt zich **sociaal** eenzaam (mist een breder sociaal netwerk).

17% van alle inwoners voelt zich **meer** eenzaam door de coronacrisis, 1% juist **minder**. Ook is gevraagd naar de verandering in het aantal contacten. 45% van alle inwoners geeft aan **minder** sociale contacten te hebben door de coronacrisis, 6% juist **meer**.

VERTROUWELIJK

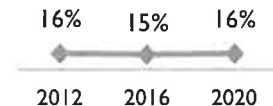

16% van de inwoners van gemeente Velsen geeft langdurig en/of intensief mantelzorg. Zij geven minstens 3 maanden en/of minstens 8 uur per week mantelzorg.

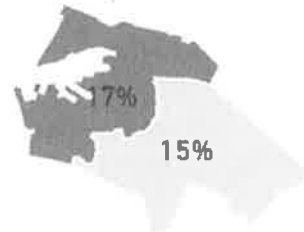
Dat is vrijwel hetzelfde als in regio Kennemerland en vrijwel hetzelfde als in Nederland ...

... en hetzelfde als in 2012 en vrijwel hetzelfde als in 2016.

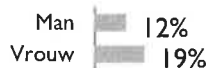
Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: 15% - 17%

Er is vrijwel geen verschil naar leeftijd.

Vrouwen zijn vaker mantelzorger.

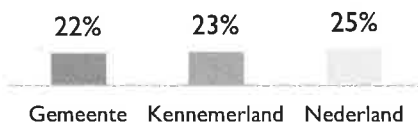
12% van de mantelzorgers voelt zich zwaar belast of overbelast door het geven van mantelzorg.

5% van alle inwoners geeft meer mantelzorg door de coronacrisis, 1% juist minder.

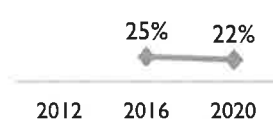

22% van de inwoners van gemeente Velsen doet vrijwilligerswerk.

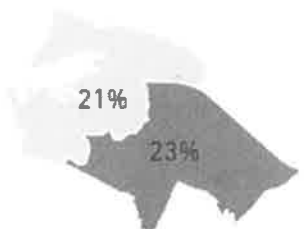
Dat is vrijwel hetzelfde als in regio Kennemerland en minder dan in Nederland ...

... en minder dan in 2016. Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2012.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: 21% - 23%

65-plussers doen vaker vrijwilligerswerk.

Mannen doen vaker vrijwilligerswerk.

8% van alle inwoners doet minder vrijwilligerswerk door de coronacrisis, 2% juist meer.

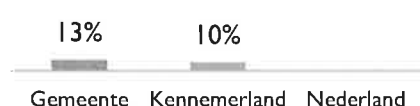
VERTROUWELIJK

* **Huiselijk geweld** is anders uitgevraagd bij 18 t/m 64-jarigen dan bij 65-plussers. Daarom worden de resultaten voor beide leeftijdsgroepen apart weergegeven en zijn ze niet vergelijkbaar

13% van de inwoners van gemeente Velsen van 18 t/m 64 jaar is **ooit** slachtoffer geweest van huiselijk geweld.

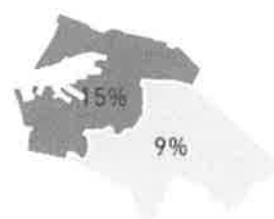
Dat is meer dan in regio **Kennemerland** ... Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

... en meer dan in **2012**. Dit onderwerp is niet uitgevraagd in 2016

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **9% - 15%**

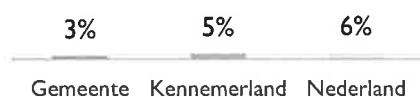
Psychisch of emotioneel geweld is de meest voorkomende vorm van huiselijk geweld: **10%** van de 18 t/m 64-jarigen ondervond dat ooit.

Vrouwen zijn vaker slachtoffer van huiselijk geweld.

3% van de inwoners van gemeente Velsen van 65 jaar en ouder is in het **afgelopen jaar** slachtoffer geweest van huiselijk geweld.

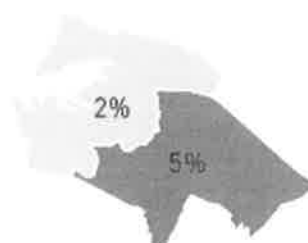
Dat is vrijwel hetzelfde als in regio **Kennemerland** en minder dan in **Nederland** ...

... en minder dan in **2016**. Dit onderwerp is anders uitgevraagd in 2012.

Tussen de woonkernen loopt dit uiteen van: **2% - 5%**

Psychisch of emotioneel geweld is de meest voorkomende vorm van huiselijk geweld: **2%** van de 65-plussers ondervond dat ooit.

Er is vrijwel geen verschil naar geslacht.

FYSIEKE OMGEVING

In de regionale nota gezondheidsbeleid 2021-2028 van Kennemerland wordt benadrukt dat naast de sociale leefomgeving ook de fysieke leefomgeving de gezondheid van de bevolking kan beïnvloeden. De leefomgeving waarin mensen wonen, werken en leven heeft invloed op hun gezondheid. Ervaren hinder is volgens de Gezondheidsraad een belangrijke indicator voor de gezondheid in relatie tot de leefomgeving. In dit hoofdstuk besteden we naast bezorgdheid over de woonomgeving, aandacht aan diverse vormen van hinder die inwoners ervaren. **Voor geluidhinder en slaapverstoring door geluid wordt hieronder ernstige hinder gepresenteerd**, omdat de WHO dit specifiek in de richtlijn van 2018 heeft benoemd. **Voor stof-/roet-/rookhinder en geurhinder wordt totale hinder gepresenteerd**, dat wil zeggen matige en ernstige hinder bij elkaar. Bij alle vormen van hinder worden alleen de voor deze regio meest relevante bronnen weergegeven. Cijfers over andere bronnen van hinder zijn te vinden in onze Gezondheidsatlas. Begin 2022 komen twee verdiepende rapporten uit: voor de IJmond een rapport over chronische aandoeningen en hinder in relatie tot de luchtkwaliteit, en voor de omgeving rond de luchthaven Schiphol een rapport over geluidhinder en slaapverstoring.

Van de inwoners van gemeente **Velsen** ervaart ...

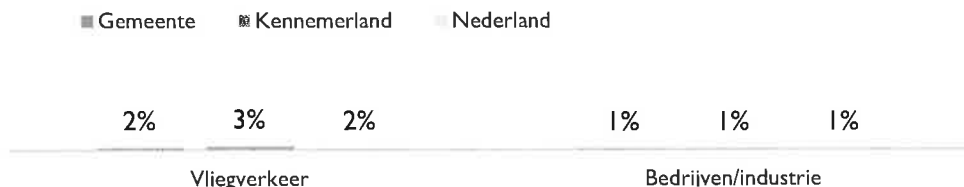
... **2% ernstige slaapverstoring door geluid van vliegverkeer.**

Daarnaast ervaart 10% daar matige slaapverstoring van.

... **1% ernstige slaapverstoring door geluid van bedrijven/industrie.**

Daarnaast ervaart 5% daar matige slaapverstoring van.

Ernstige slaapverstoring door vliegverkeer komt vrijwel even vaak voor vergeleken met regio **Kennemerland** en even vaak vergeleken met **Nederland**. Ernstige slaapverstoring door bedrijven/industrie komt even vaak voor vergeleken met regio **Kennemerland** en even vaak vergeleken met **Nederland**.

Vergeleken met **2016** ervaart men in 2020 vrijwel even vaak ernstige slaapverstoring door vliegverkeer en vrijwel even vaak ernstige slaapverstoring door bedrijven/industrie.

Tussen de woonkernen loopt ernstige slaapverstoring uiteen van:

2% - 2%

1% - 2%

Vliegverkeer

Bedrijven/industrie

VERTROUWELIJK

Van de inwoners van gemeente Velsen ervaart ...

... **4% ernstige geluidhinder van wegverkeer <50 km/uur.**

Daarnaast ervaart 19% daar matige hinder van.

... **6% ernstige geluidhinder van vliegverkeer.**

Daarnaast ervaart 29% daar matige hinder van.

... **8% ernstige geluidhinder van brommers of scooters.**

Daarnaast ervaart 30% daar matige hinder van.

... **3% ernstige geluidhinder van bedrijven of industrie.**

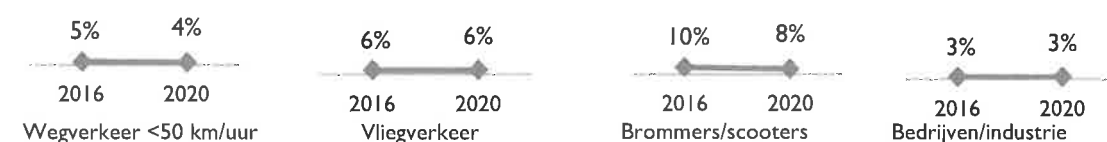
Daarnaast ervaart 11% daar matige hinder van.

Vergeleken met regio **Kennemerland** ervaren inwoners van Velsen **even vaak** ernstige geluidhinder van wegverkeer <50 km/uur, **vrijwel even vaak** ernstige geluidhinder van vliegverkeer, **even vaak** ernstige geluidhinder van brommers of scooters, en **vrijwel even vaak** ernstige geluidhinder van bedrijven of industrie. *Dit onderwerp is landelijk niet bij alle leeftijden uitgevraagd en wordt daarom niet met Nederland vergeleken.*

■ Gemeente ■ Kennemerland

Vergeleken met **2016** ervaart men in 2020 **vrijwel even vaak** ernstige geluidhinder van wegverkeer <50 km/uur, **even vaak** ernstige geluidhinder van vliegverkeer, **vrijwel even vaak** ernstige geluidhinder van brommers of scooters, en **even vaak** ernstige geluidhinder van bedrijven of industrie.

Tussen de woonkernen loopt ernstige geluidhinder uiteen van:

3% - 5%

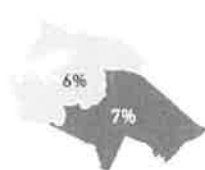
6% - 7%

7% - 8%

2% - 4%

Wegverkeer <50 km/

Vliegverkeer

Brommers/scooters

Bedrijven/industrie

7% van alle inwoners ervaart **minder** geluidhinder door de coronacrisis, **6%** juist **meer**.

VERTROUWELIJK

Van de inwoners van gemeente Velsen ervaart ...

... **14%**

stof/roet/rookhinder van wegverkeer: 12% matige hinder en 2% ernstige hinder

... **8%**

stof/roet/rookhinder van vliegverkeer: 6% matige hinder en 2% ernstige hinder

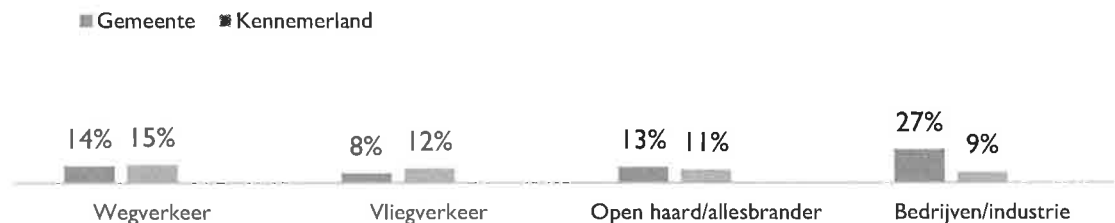
... **13%**

stof/roet/rookhinder van open haard of allesbrander: 10% matige hinder en 3% ernstige hinder

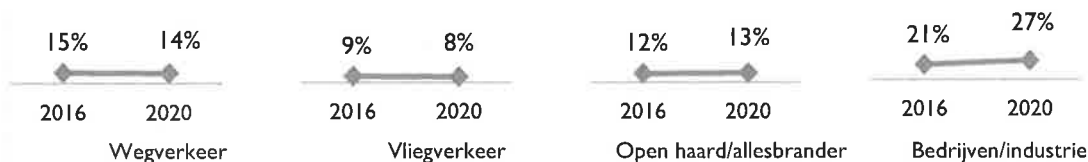
... **27%**

stof/roet/rookhinder van bedrijven of industrie: 16% matige hinder en 11% ernstige hinder

Vergeleken met regio **Kennemerland** ervaren inwoners van Velsen **vrijwel even vaak** stof/roet/rookhinder van wegverkeer, **minder vaak** stof/roet/rookhinder van vliegverkeer, **vrijwel even vaak** stof/roet/rookhinder van open haard of allesbrander, en **vaker** stof/roet/rookhinder van bedrijven of industrie. *Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.*

Vergeleken met **2016** ervaart men in **2020** **vrijwel even vaak** stof/roet/rookhinder van wegverkeer, **vrijwel even vaak** stof/roet/rookhinder van vliegverkeer, **vrijwel even vaak** stof/roet/rookhinder van open haard of allesbrander, en **vaker** stof/roet/rookhinder van bedrijven of industrie.

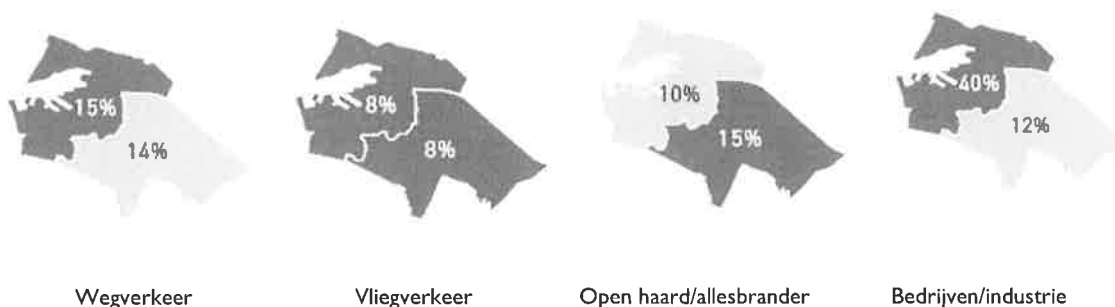
Tussen de **woonkernen** loopt stof/roet/rookhinder uiteen van:

14% - 15%

8% - 8%

10% - 15%

12% - 40%

VERTROUWELIJK

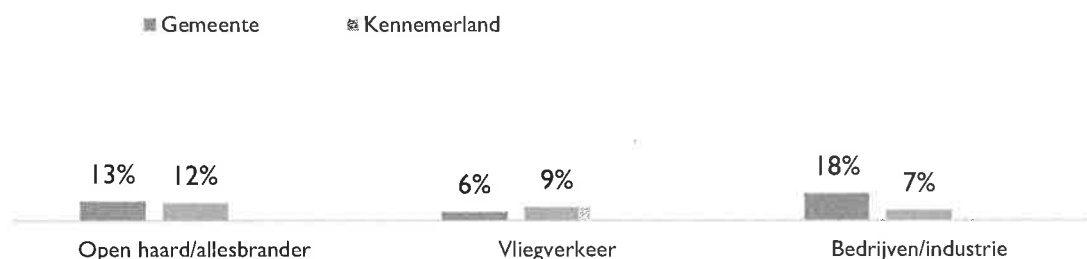
Van de inwoners van gemeente Velsen ervaart ...

... **13%** geurhinder van open haard of allesbrander: 10% matige hinder en 3% ernstige hinder

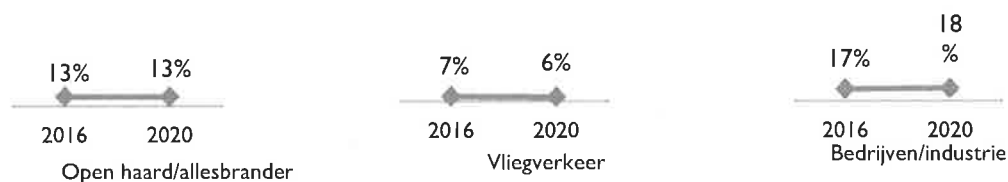
... **6%** geurhinder van vliegverkeer: 5% matige hinder en 1% ernstige hinder

... **18%** geurhinder van bedrijven of industrie: 14% matige hinder en 4% ernstige hinder

Vergeleken met regio **Kennemerland** ervaren inwoners van Velsen vrijwel even vaak geurhinder van open haard of allesbrander, minder vaak geurhinder van vliegverkeer, en vaker geurhinder van bedrijven of industrie. Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

Vergeleken met **2016** ervaart men in **2020** even vaak geurhinder van open haard of allesbrander, vrijwel even vaak geurhinder van vliegverkeer, en vrijwel even vaak geurhinder van bedrijven of industrie.

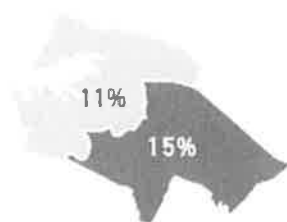

Tussen de **woonkernen** loopt geurhinder uiteen van:

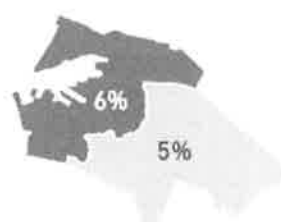
11% - 15%

5% - 6%

8% - 26%

Open haard/allesbrander

Vliegverkeer

Bedrijven/industrie

VERTROUWELIJK

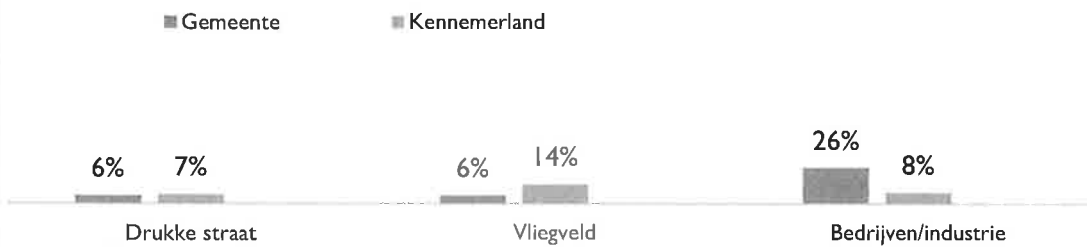
Van de inwoners van gemeente Velsen is ...

... **6%** bezorgd over hun gezondheid door drukke straat.

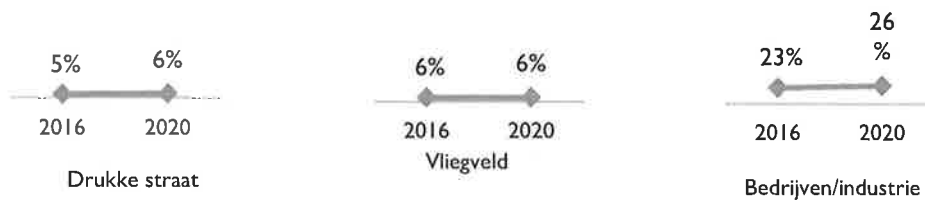
... **6%** bezorgd over hun gezondheid door vliegveld.

... **26%** bezorgd over hun gezondheid door bedrijven of industrie.

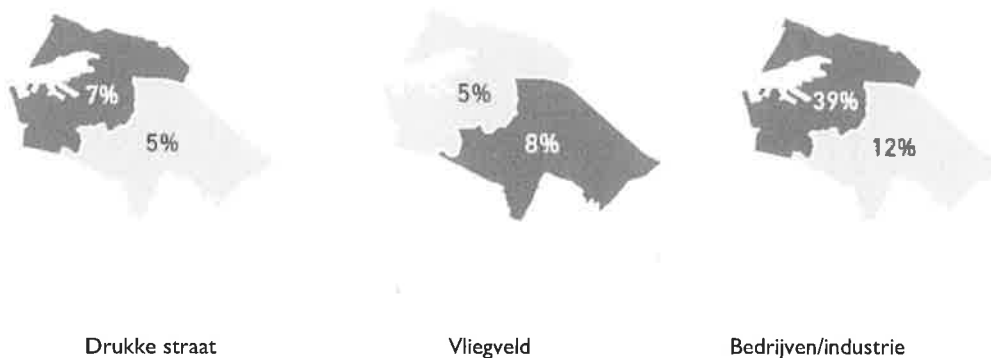
Vergeleken met regio **Kennemerland** zijn inwoners van Velsen vrijwel even vaak bezorgd over hun gezondheid door een drukke straat, minder vaak bezorgd door een vliegveld, en vaker bezorgd door bedrijven of industrie. Dit onderwerp is landelijk niet uitgevraagd.

Vergeleken met **2016** is men in 2020 vrijwel even vaak bezorgd door een drukke straat, even vaak bezorgd door een vliegveld, en vaker bezorgd door bedrijven of industrie.

Tussen de **woonkernen** loopt bezorgdheid uiteen van: **5% - 7%** **5% - 8%** **12% - 39%**

7% van alle inwoners is **meer** bezorgd over de woonomgeving door de coronacrisis, **1%** juist **minder**.

VERTROUWELIJK

Aangehaalde rapporten

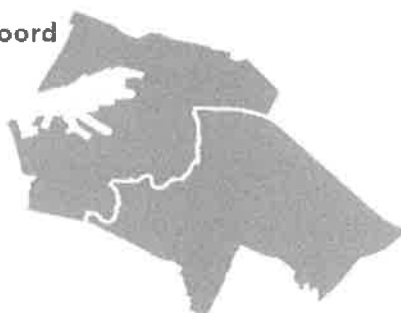
Regionale nota gezondheidsbeleid 2021-2028. Samen gezond in Kennemerland.

<https://www.ggdkennerland.nl/professionals/advies-publieke-gezondheid/regionale-nota-samen-gezond-in-kennemerland>

Landelijk preventieakkoord 2018.

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/convenanten/2018/11/23/nationaal-preventieakkoord>

Velsen IJmuiden en Velsen Noord

Santpoort, Velsbroek,
Driehuis en Velsen Zuid

COLOFON

Uitgave

GGD Kennemerland
Advies & Onderzoek

Contactpersonen

Regina Overberg, Daniëlle Kramer en Amber Berlijn
epi@ggdkennerland.nl

Afbeelding: Studio Wiegers

Iconen: flaticon.com

Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep

Gebied	Velsen		Regio Kennemerland		Nederland	
	Totaal	18-64 jr	65-plus	Totaal	18-64 jr	65-plus
Leeftijdsgroep						
Voelt zich gelukkig of erg gelukkig	78%	78%	79%	79%	77%	-
Voelt zich niet gelukkig en niet ongelukkig	16%	16%	18%	16%	19%	-
Voelt zich niet zo gelukkig of ongelukkig	5%	6%	4%	5%	4%	-
Zingeving						
Ik ervaar dat de dingen die ik doe belangrijk zijn						
Eens met 'ik ervaar dat de dingen die ik doe belangrijk zijn'	71%	71%	68%	73%	71%	-
Niet eens en niet oneens met 'ik ervaar dat de dingen die ik doe belangrijk zijn'	23%	22%	25%	21%	23%	-
Oneens met 'ik ervaar dat de dingen die ik doe belangrijk zijn'	7%	7%	6%	6%	6%	-
Mijn leven heeft betekenis of doel						
Eens met 'mijn leven heeft betekenis of doel'	79%	79%	80%	79%	79%	-
Niet eens en niet oneens met 'mijn leven heeft betekenis of doel'	16%	16%	17%	15%	16%	-
Oneens met 'mijn leven heeft betekenis of doel'	5%	5%	3%	5%	5%	-
Regie over eigen leven						
Regie over eigen leven						
Matig of veel regie over eigen leven	92%	93%	88%	92%	89%	91%
Onvoldoende regie over eigen leven	8%	7%	12%	8%	11%	9%
Invloed van coronacrisis op controle over eigen leven						
Meer controle over eigen leven door coronacrisis	6%	8%	3%	8%	3%	7%
Minder controle over eigen leven door coronacrisis	21%	23%	15%	23%	16%	22%
Langdurige aandoeningen						
Totaal langdurige aandoeningen						
Minstens 1 langdurige ziekte of aandoening	34%	30%	48%	31%	48%	32%
Geen langdurige ziekte of aandoening	66%	70%	52%	69%	52%	68%
Minimaal 1 door arts vastgestelde langdurige aandoening (van 15 aandoeningen)	46%	38%	71%	44%	72%	-
Geen door arts vastgestelde langdurige aandoening (van 15 aandoeningen)	54%	62%	29%	56%	28%	-
Losse langdurige aandoeningen						
Door arts vastgestelde astma	5%	5%	6%	5%	6%	-
Door arts vastgestelde hoge bloeddruk	17%	11%	34%	15%	33%	-
Door arts vastgestelde botontkalking (osteoporose)	5%	2%	13%	5%	13%	-
Door arts vastgestelde COPD	5%	3%	9%	4%	9%	-
Door arts vastgestelde ernstige of hardnekkige darmstoornissen	5%	4%	6%	4%	5%	-
Door arts vastgestelde diabetes	6%	4%	13%	6%	13%	-
Door arts vastgestelde chronische gewrichtsontsteking	5%	4%	11%	5%	11%	-

Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep

Gebied	Velsen		Regio Kennemerland		Nederland	
	Totaal	18-64 jr	Totaal	18-64 jr	Totaal	18-64 jr
Leeftijdsgroep						
Door arts vastgestelde gewrichtslijfage heup/knie	14%	8%	13%	7%	30%	-
Door arts vastgestelde hartinfarct of andere ernstige hartaandoening	5%	2%	4%	2%	11%	-
Door arts vastgestelde beroerte, hersenbloeding of herseninfarct	2%	1%	2%	1%	5%	-
Door arts vastgestelde kanker	5%	2%	4%	2%	10%	-
Door arts vastgestelde migraine of regelmatig ernstige hoofdpijn	6%	7%	6%	6%	3%	-
Door arts vastgestelde ernstige aandoening nek/schouder/elleboog/pols/hand	9%	7%	9%	7%	14%	-
Door arts vastgestelde ernstige aandoening rug	9%	7%	8%	6%	14%	-
Door arts vastgestelde ziekte van zenuwstelsel	2%	1%	2%	1%	2%	-
Belemmerd door langdurige aandoening						
Sterk belemmerd in dagelijkse bezigheden door langdurige aandoening	9%	8%	7%	6%	12%	-
Niet of licht belemmerd in dagelijkse bezigheden door langdurige aandoening	91%	92%	93%	94%	88%	-
Licht of sterk belemmerd in dagelijkse bezigheden door langdurige aandoening	34%	29%	31%	26%	46%	-
Niet belemmerd in dagelijkse bezigheden door langdurige aandoening	66%	71%	69%	74%	54%	-
Beperkingen						
Beperkingen gehoor, zicht of mobiliteit						
Minimaal 1 beperking op het gebied van gehoor, zicht of mobiliteit	15%	12%	13%	10%	24%	14%
Geen beperkingen op het gebied van gehoor, zicht of mobiliteit	85%	88%	87%	90%	76%	86%
Beperkingen gehoor						
Minimaal 1 beperking op het gebied van gehoor	4%	3%	4%	3%	6%	4%
Geen beperkingen op het gebied van gehoor	96%	97%	96%	97%	94%	96%
Beperkingen mobiliteit						
Minimaal 1 beperking op het gebied van mobiliteit	9%	6%	8%	5%	19%	9%
Geen beperkingen op het gebied van mobiliteit	91%	94%	92%	95%	81%	91%
Beperkingen zicht						
Minimaal 1 beperking op het gebied van zicht	6%	6%	5%	4%	7%	5%
Geen beperkingen op het gebied van zicht	94%	94%	95%	96%	93%	95%
Valincidenten (ouderen)						
Valincidenten						
Minstens 1 keer gevallen in afgelopen 12 mnd	-	-	-	-	27%	-
Niet gevallen in afgelopen 12 mnd	-	-	-	-	73%	-
Minstens 2 keer gevallen in afgelopen 12 mnd	-	-	-	-	14%	-
Niet of 1 keer gevallen in afgelopen 12 mnd	-	-	-	-	86%	-
Locatie valincidenten						

Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep

Gebied	Velsen		Regio Kennemerland		Nederland	
	Totaal	18-64 jr	65-plus	Totaal	18-64 jr	65-plus
Leeftijdsgroep						
Minstens 1 keer op straat gevallen in afgelopen 12 mnd	-	-	13%	-	-	13%
Minstens 1 keer in of om woning gevallen in afgelopen 12 mnd	-	-	18%	-	-	17%
Minstens 1 keer elders gevallen in afgelopen 12 mnd	-	-	10%	-	-	9%
Stress						
Stress						
Veel of heel veel stress in afgelopen 4 wk	19%	24%	6%	20%	24%	7%
Geen of een beetje stress in afgelopen 4 wk	81%	76%	94%	80%	76%	93%
Beetje, veel of heel veel stress in afgelopen 4 wk	60%	70%	31%	63%	72%	34%
Geen stress in afgelopen 4 wk	40%	30%	69%	37%	28%	66%
Bronnen van stress						
Veel of heel veel stress in afgelopen 4 wk van familie	7%	8%	2%	7%	8%	2%
Veel of heel veel stress in afgelopen 4 wk van geldzaken	6%	8%	x	6%	8%	1%
Veel of heel veel stress in afgelopen 4 wk van gezondheid	7%	8%	3%	7%	8%	4%
Veel of heel veel stress in afgelopen 4 wk van mantelzorg	2%	2%	1%	2%	2%	1%
Veel of heel veel stress in afgelopen 4 wk van opvoeding	3%	4%	x	3%	3%	0%
Veel of heel veel stress in afgelopen 4 wk van relatie	5%	7%	1%	5%	6%	1%
Veel of heel veel stress in afgelopen 4 wk van sociale contacten	4%	5%	2%	4%	5%	1%
Veel of heel veel stress in afgelopen 4 wk van sociale media	1%	1%	x	1%	2%	0%
Veel of heel veel stress in afgelopen 4 wk van studie	4%	6%	x	4%	5%	0%
Veel of heel veel stress in afgelopen 4 wk van werk	12%	15%	x	13%	17%	0%
Veel of heel veel stress in afgelopen 4 wk van wonen	4%	5%	1%	4%	5%	1%
Veel of heel veel stress in afgelopen 4 wk van iets anders	2%	3%	1%	2%	2%	1%
Invloed van coronacrisis op stress						
Meer stress door coronacrisis	23%	28%	7%	25%	29%	11%
Minder stress door coronacrisis	3%	3%	2%	4%	4%	2%
Angst en depressie						
Risico op angststoornis of depressie						
Hoog risico op angststoornis of depressie	6%	6%	3%	6%	7%	3%
Geen hoog risico op angststoornis of depressie	94%	94%	97%	94%	93%	97%
Risico op angststoornis of depressie	43%	45%	36%	42%	44%	35%
Geen risico op angststoornis of depressie	57%	55%	64%	58%	56%	65%
Invloed van coronacrisis op angst en depressie						
Meer angst door coronacrisis	19%	22%	10%	20%	21%	14%
Minder angst door coronacrisis						
				18%	20%	13%

Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep

Gebied	Velsen		Regio Kennemerland		Nederland	
	Totaal	18-64 jr	65-plus	Totaal	18-64 jr	65-plus
Leefstijlgroep						
Sport niet wekelijks	48%	43%	64%	44%	49%	66%
Beweegrichtlijn 2017						
Voldoet aan beweegrichtlijn 2017	55%	59%	44%	57%	50%	38%
Voldoet niet aan beweegrichtlijn 2017	45%	41%	56%	43%	50%	62%
Invloed van coronacrisis op beweging						
Meer bewegen/sporten door coronacrisis	13%	15%	8%	16%	14%	6%
Minder bewegen/sporten door coronacrisis	31%	32%	29%	33%	31%	26%
Slaap						
Invloed van coronacrisis op slaap						
Meer slaapproblemen door coronacrisis	10%	11%	6%	10%	-	-
Minder slaapproblemen door coronacrisis	2%	2%	3%	3%	-	-
Genotmiddelen						
Roken						
Roker	17%	20%	9%	15%	17%	10%
Geen roker	83%	80%	91%	85%	83%	90%
Zware roker (minstens 20 sigaretten per dag)	3%	3%	1%	2%	-	-
Geen zware roker	97%	97%	99%	98%	-	-
Gebruikt wel eens e-sigaret	3%	3%	1%	2%	2%	1%
Gebruikt geen e-sigaret	97%	97%	99%	98%	98%	99%
Invloed van coronacrisis op roken						
Rookt meer door coronacrisis	2%	3%	x	2%	2%	1%
Rookt minder door coronacrisis	2%	2%	1%	2%	2%	1%
Alcoholgebruik						
Alcoholconsumptie (richtlijn 2015)						
Volgt alcoholrichtlijnen (drinkt niet of maximaal 1 glas per dag)	40%	37%	49%	40%	43%	54%
Volgt alcoholrichtlijnen niet (drinkt meer dan 1 glas per dag)	60%	63%	51%	60%	57%	46%
Overmatig drinken (richtlijn 2006)						
Drinkt overmatig (meer dan 14(m)/7(v) glazen per week)	18%	17%	21%	18%	16%	18%
Drinkt niet overmatig	82%	83%	79%	82%	84%	82%
Overmatig drinken (richtlijn van voor 2006)						
Drinkt overmatig (meer dan 21(m)/14(v) glazen per week)	7%	7%	7%	7%	6%	7%
Drinkt niet overmatig	93%	93%	93%	93%	94%	93%

Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep

Gebied	Velsen		Regio Kennemerland		Nederland	
	Totaal	18-64 jr	65-plus	Totaal	18-64 jr	65-plus
Zwaar drinken						
Drinkt zwaar (minstens 1x per week minstens 6(m)/4(v) glazen per dag)	9%	10%	7%	8%	8%	5%
Drinkt niet zwaar	91%	90%	93%	92%	92%	95%
Invloed van coronacrisis op alcoholgebruik						
Drinkt meer alcohol door coronacrisis	5%	7%	1%	7%	8%	1%
Drinkt minder alcohol door coronacrisis	10%	12%	4%	11%	13%	5%
Drugsgebruik						
Softdrugs						
Paddo's of truffels gebruikt in afgelopen 12 mnd	1%	1%	X	1%	1%	0%
Geen paddo's of truffels gebruikt in afgelopen 12 mnd	99%	99%	100%	99%	99%	100%
Cannabis gebruikt in afgelopen 12 mnd	7%	9%	X	8%	10%	1%
Geen cannabis gebruikt in afgelopen 12 mnd	93%	91%	99%	92%	90%	99%
Cannabis gebruikt in afgelopen 4 wk	3%	4%	X	4%	5%	1%
Geen cannabis gebruikt in afgelopen 4 wk	97%	96%	99%	96%	95%	99%
Ooit cannabis gebruikt	24%	31%	5%	27%	33%	5%
Nooit cannabis gebruikt	76%	69%	95%	73%	67%	95%
Lachgas						
Lachgas gebruikt in afgelopen 12 mnd	2%	2%	X	2%	2%	0%
Geen lachgas gebruikt in afgelopen 12 mnd	98%	98%	100%	98%	98%	100%
Lachgas gebruikt in afgelopen 4 wk	0%	X	X	0%	0%	0%
Geen lachgas gebruikt in afgelopen 4 wk	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Ooit lachgas gebruikt	7%	9%	X	8%	10%	0%
Nooit lachgas gebruikt	93%	91%	100%	92%	90%	100%
Harddrugs totaal						
Harddrugs gebruikt in afgelopen 12 mnd	4%	5%	X	5%	6%	0%
Geen harddrugs gebruikt in afgelopen 12 mnd	96%	95%	99%	95%	94%	100%
Harddrugs gebruikt in afgelopen 4 wk	1%	1%	X	1%	2%	0%
Geen harddrugs gebruikt in afgelopen 4 wk	99%	99%	99%	99%	98%	100%
Ooit harddrugs gebruikt	11%	15%	1%	13%	16%	1%
Nooit harddrugs gebruikt	89%	85%	99%	87%	84%	99%
Harddrugs los						
Amfetamine gebruikt in afgelopen 12 mnd	1%	1%	X	1%	1%	0%
Cocaine gebruikt in afgelopen 12 mnd	2%	2%	X	2%	2%	0%

Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep

Gebied	Velsen		Regio Kennemerland		Nederland	
	Totaal	18-64 jr	65-plus	Totaal	18-64 jr	65-plus
Leeftijdsgroep						
GBH of GBL gebruikt in afgelopen 12 mnd	0%	1%	x	0%	1%	0%
Heroïne gebruikt in afgelopen 12 mnd	x	x	x	0%	0%	0%
Ketamine gebruikt in afgelopen 12 mnd	1%	1%	x	1%	1%	0%
LSD gebruikt in afgelopen 12 mnd	0%	0%	x	0%	1%	0%
Methamfetamine gebruikt in afgelopen 12 mnd	x	x	x	0%	0%	0%
XTC gebruikt in afgelopen 12 mnd	2%	3%	x	3%	4%	0%
Invloed van coronacrisis op drugsgebruik						
Gebruikt meer drugs door coronacrisis	1%	1%	x	1%	1%	0%
Gebruikt minder drugs door coronacrisis	2%	2%	x	2%	2%	x
Sociale omgeving						
Eenzaamheid						
Eenzaamheid						
Eenzaam	45%	44%	49%	46%	45%	49%
Niet eenzaam	55%	56%	51%	54%	55%	51%
(Zeer) ernstig eenzaam	11%	11%	11%	11%	11%	10%
Niet (zeer) ernstig eenzaam	89%	89%	89%	89%	89%	90%
Emotionele eenzaamheid						
Emotioneel eenzaam	27%	27%	27%	28%	28%	27%
Niet emotioneel eenzaam	73%	73%	73%	72%	72%	73%
Sociale eenzaamheid						
Sociaal eenzaam	29%	28%	33%	29%	28%	32%
Niet sociaal eenzaam	71%	72%	67%	71%	72%	68%
Invloed van coronacrisis op eenzaamheid						
Meer eenzaam door coronacrisis	17%	19%	10%	17%	19%	11%
Minder eenzaam door coronacrisis	1%	1%	2%	2%	2%	2%
Sociale contacten						
Minder dan 2 keer per maand contact met burens	25%	27%	19%	25%	27%	18%
Minstens 2 keer per maand contact met burens	75%	73%	81%	75%	73%	82%
Minder dan 2 keer per maand contact met familie	8%	8%	7%	8%	8%	9%
Minstens 2 keer per maand contact met familie	92%	92%	93%	92%	92%	91%
Minder dan 2 keer per maand contact met vriend(inn)en	15%	13%	22%	14%	12%	19%
Minstens 2 keer per maand contact met vriend(inn)en	85%	87%	78%	86%	88%	81%

Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep

Gebied	Velsen		Regio Kennemerland		Nederland	
	Totaal	18-64 jr	65-plus	Totaal	18-64 jr	65-plus
Involed van coronacrisis op sociale contacten						
Meer sociale contacten door coronacrisis	6%	6%	4%	5%	6%	-
Minder sociale contacten door coronacrisis	45%	50%	32%	49%	53%	-
Mantelzorg						
Mantelzorg geven						
Geeft mantelzorg	17%	17%	16%	15%	14%	14%
Geeft geen mantelzorg	83%	83%	84%	85%	86%	86%
Langdurig en/of intensief mantelzorg geven						
Geeft langdurig en/of intensief mantelzorg	16%	16%	15%	14%	14%	14%
Geeft geen mantelzorg of niet langdurig en/of intensief	84%	84%	85%	86%	86%	86%
Belast door langdurig en/of intensief mantelzorg geven						
Zwaar belast door langdurig en/of intensief mantelzorg geven (van de mantelzorgers)	12%	12%	12%	14%	14%	14%
Niet of licht belast door langdurig en/of intensief mantelzorg geven (van de mantelzorgers)	88%	88%	88%	86%	86%	86%
Aantal uur per week langdurig en/of intensief mantelzorg geven						
Geeft 1-2 uur mantelzorg per week (van de mantelzorgers)	32%	35%	23%	32%	35%	30%
Geeft 3-5 uur mantelzorg per week (van de mantelzorgers)	26%	27%	21%	25%	26%	27%
Geeft 6-10 uur mantelzorg per week (van de mantelzorgers)	24%	22%	29%	21%	21%	21%
Geeft 11-15 uur mantelzorg per week (van de mantelzorgers)	5%	4%	7%	6%	5%	6%
Geeft 16-20 uur mantelzorg per week (van de mantelzorgers)	3%	3%	6%	4%	4%	4%
Geeft minstens 21 uur mantelzorg per week (van de mantelzorgers)	10%	9%	15%	11%	9%	11%
Involed van coronacrisis op mantelzorg geven						
Geeft meer mantelzorg door coronacrisis	5%	5%	4%	5%	5%	4%
Geeft minder mantelzorg door coronacrisis	1%	1%	1%	2%	2%	2%
Vrijwilligerswerk						
Vrijwilligerswerk doen						
Doet vrijwilligerswerk	22%	21%	27%	23%	21%	25%
Doet geen vrijwilligerswerk	78%	79%	73%	77%	79%	75%
Involed van coronacrisis op vrijwilligerswerk						
Doet meer vrijwilligerswerk door coronacrisis	2%	2%	2%	2%	3%	2%
Doet minder vrijwilligerswerk door coronacrisis	8%	8%	11%	8%	7%	10%
Huiselijk geweld (volwassenen)						
Slachtoffer huiselijk geweld						
Ooit slachtoffer geweest van huiselijk geweld	-	13%	-	-	10%	-

Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep

Gebied	Velsen	Regio Kennemerland	Nederland
Leeftijdsgroep	Totaal 18-64 jr 65-plus	Totaal 18-64 jr 65-plus	Totaal 18-64 jr 65-plus
Nooit slachtoffer geweest van huiselijk geweld	- 87%	- 90%	- -
Periode slachtoffer huiselijk geweld			
Afgelopen jaar slachtoffer van huiselijk geweld	- 1%	- 1%	- -
Tussen 1 en 5 jaar geleden slachtoffer van huiselijk geweld	- 2%	- 2%	- -
Langer dan 5 jaar geleden slachtoffer van huiselijk geweld	- 9%	- 7%	- -
Vorm van huiselijk geweld			
Ooit slachtoffer geweest van lichamelijk geweld	- 6%	- 5%	- -
Ooit slachtoffer geweest van psychisch of emotioneel geweld	- 10%	- 8%	- -
Ooit slachtoffer geweest van seksueel misbruik	- 2%	- 1%	- -
Ooit slachtoffer geweest van ongewenste seksuele toenadering	- 2%	- 2%	- -
Huiselijk geweld (ouderen)			
Slachtoffer huiselijk geweld			
Tuis slachtoffer geweest van huiselijk geweld in laatste 12 mnd	- 3%	- 5%	- -
Tuis geen slachtoffer geweest van huiselijk geweld in laatste 12 mnd	- 97%	- 95%	- -
Vorm van huiselijk geweld			
Tuis financieel benadeeld in laatste 12 mnd	- -	- -	- 1%
Tuis lichamelijk geweld ondervonden in laatste 12 mnd	- -	- -	- 0%
Tuis psychisch geweld ondervonden in laatste 12 mnd	- 2%	- 4%	- 4%
Tuis ongewenst seksueel benaderd in laatste 12 mnd	- -	- 0%	- 0%
Tuis verwaarloosd qua persoonlijke verzorging in laatste 12 mnd	- -	- 0%	- 1%
Tuis in vrijheid beperkt of privacy geschonden in laatste 12 mnd	- -	- 1%	- 0%
Fysieke omgeving			
Geluidshinder			
Ernstige geluidshinder van burens	6%	6%	7%
Matige of ernstige geluidshinder van burens	27%	27%	31%
Ernstige geluidshinder van wegverkeer >50 km/uur	2%	2%	2%
Matige of ernstige geluidshinder van wegverkeer >50 km/uur	15%	14%	11%
Ernstige geluidshinder van bedrijven/industrie	3%	2%	1%
Matige of ernstige geluidshinder van bedrijven/industrie	14%	8%	5%
Ernstige geluidshinder van wegverkeer <50 km/uur	4%	4%	7%
Matige of ernstige geluidshinder van wegverkeer <50 km/uur	24%	24%	20%
Ernstige geluidshinder van Schiphol	1%	2%	3%

Onder embargo tot 9 sep

Onder embargo tot 9 sep

Onder embargo tot 9 sep

Onder embargo tot 9 sep

Onder en

Gebied	Velsen		Regio Kennemerland		Nederland	
	Totaal	18-64 jr	65-plus	Totaal	18-64 jr	Totaal
Leefstijds groep						
Matige of ernstige geluidshinder van Schiphol	4%	3%	4%	9%	9%	9%
Ernstige geluidshinder van brommers/scooters	8%	8%	6%	8%	7%	7%
Matige of ernstige geluidshinder van brommers/scooters	38%	40%	33%	38%	32%	32%
Ernstige geluidshinder van treinverkeer	1%	1%	x	1%	0%	1%
Matige of ernstige geluidshinder van treinverkeer	4%	4%	4%	6%	4%	9%
Ernstige geluidshinder van vliegverkeer	6%	6%	6%	7%	8%	4%
Matige of ernstige geluidshinder van vliegverkeer	35%	35%	33%	34%	31%	20%
Ernstige geluidshinder van windturbines/windmolens	0%	1%	x	0%	0%	-
Matige of ernstige geluidshinder van windturbines/windmolens	1%	1%	1%	1%	1%	-
Invloed van coronacrisis op geluidshinder						
Meer geluidshinder door coronacrisis	6%	7%	3%	6%	7%	3%
Minder geluidshinder door coronacrisis	7%	8%	5%	10%	7%	-
Slaapverstoring door geluid						
Ernstige slaapverstoring door geluid van burelen	4%	4%	1%	4%	2%	4%
Matige of ernstige slaapverstoring door geluid van burelen	17%	20%	5%	16%	7%	19%
Ernstige slaapverstoring door geluid van wegverkeer >50 km/uur	1%	1%	x	1%	1%	2%
Matige of ernstige slaapverstoring door geluid van wegverkeer >50 km/uur	6%	6%	4%	6%	4%	10%
Ernstige slaapverstoring door geluid van bedrijven/industrie	1%	1%	1%	1%	1%	1%
Matige of ernstige slaapverstoring door geluid van bedrijven/industrie	7%	7%	5%	4%	3%	5%
Ernstige slaapverstoring door geluid van wegverkeer <50 km/uur	2%	2%	1%	2%	1%	3%
Matige of ernstige slaapverstoring door geluid van wegverkeer <50 km/uur	13%	14%	7%	12%	9%	17%
Ernstige slaapverstoring door geluid van Schiphol	0%	0%	x	1%	2%	-
Matige of ernstige slaapverstoring door geluid van Schiphol	2%	2%	2%	5%	5%	-
Ernstige slaapverstoring door geluid van brommers/scooters	4%	4%	3%	4%	3%	4%
Matige of ernstige slaapverstoring door geluid van brommers/scooters	20%	21%	14%	21%	16%	21%
Ernstige slaapverstoring door geluid van treinverkeer	0%	0%	x	0%	0%	1%
Matige of ernstige slaapverstoring door geluid van treinverkeer	2%	2%	2%	3%	2%	5%
Ernstige slaapverstoring door geluid van vliegverkeer	2%	2%	2%	3%	4%	2%
Matige of ernstige slaapverstoring door geluid van vliegverkeer	12%	12%	14%	15%	17%	9%
Ernstige slaapverstoring door geluid van windturbines/windmolens	x	x	x	0%	0%	0%
Matige of ernstige slaapverstoring door geluid van windturbines/windmolens	1%	1%	x	1%	0%	1%
Stof-/roet-/rookhinder						
Ernstige stof/roet/rookhinder van (ver)bouwen/slapen/graven	2%	2%	2%	3%	3%	-

Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep

Gebied	Velsen		Regio Kennemerland		Nederland	
	Totaal	18-64 jr	Totaal	18-64 jr	Totaal	18-64 jr
Leeftijdsgroep						
		65-plus		65-plus		65-plus
Matige of ernstige stof/roet/rookhinder van (ver)bouwen/slapen/graven	10%	11%	13%	13%	12%	-
Ernstige stof/roet/rookhinder van bedrijven/industrie	11%	12%	3%	3%	3%	-
Matige of ernstige stof/roet/rookhinder van bedrijven/industrie	27%	29%	9%	9%	8%	-
Ernstige stof/roet/rookhinder van landbouw/veeteelt	0%	0%	0%	0%	0%	-
Matige of ernstige stof/roet/rookhinder van landbouw/veeteelt	1%	1%	2%	2%	2%	-
Ernstige stof/roet/rookhinder van open haard/allesbrander	3%	3%	3%	3%	3%	-
Matige of ernstige stof/roet/rookhinder van open haard/allesbrander	13%	12%	11%	11%	13%	-
Ernstige stof/roet/rookhinder van scheepvaart	1%	1%	0%	0%	0%	-
Matige of ernstige stof/roet/rookhinder van scheepvaart	6%	6%	2%	2%	1%	-
Ernstige stof/roet/rookhinder van tabaksrook van burelen	4%	4%	4%	5%	2%	-
Matige of ernstige stof/roet/rookhinder van tabaksrook van burelen	14%	16%	15%	17%	8%	-
Ernstige stof/roet/rookhinder van vliegverkeer	2%	2%	3%	3%	4%	-
Matige of ernstige stof/roet/rookhinder van vliegverkeer	8%	8%	12%	12%	14%	-
Ernstige stof/roet/rookhinder van vuurkorf/BBQ	3%	3%	3%	3%	4%	-
Matige of ernstige stof/roet/rookhinder van vuurkorf/BBQ	16%	16%	16%	17%	15%	-
Ernstige stof/roet/rookhinder van wegverkeer	2%	3%	3%	3%	3%	-
Matige of ernstige stof/roet/rookhinder van wegverkeer	14%	15%	15%	15%	14%	-
Geurhinder						
Ernstige geurhinder van bedrijven/industrie	4%	5%	2%	2%	1%	-
Matige of ernstige geurhinder van bedrijven/industrie	18%	19%	7%	8%	6%	-
Ernstige geurhinder van landbouw/veeteelt	1%	1%	0%	1%	0%	-
Matige of ernstige geurhinder van landbouw/veeteelt	3%	4%	5%	5%	3%	-
Ernstige geurhinder van open haard/allesbrander	3%	3%	3%	3%	3%	-
Matige of ernstige geurhinder van open haard/allesbrander	13%	13%	12%	12%	12%	-
Ernstige geurhinder van riolering/zuivering	1%	2%	2%	2%	1%	-
Matige of ernstige geurhinder van riolering/zuivering	8%	9%	9%	10%	5%	-
Ernstige geurhinder van Schiphol	0%	0%	1%	1%	1%	-
Matige of ernstige geurhinder van Schiphol	1%	1%	4%	4%	5%	-
Ernstige geurhinder van vliegverkeer	1%	1%	2%	2%	3%	-
Matige of ernstige geurhinder van vliegverkeer	6%	5%	9%	8%	11%	-
Bezorgdheid door woonomgeving						
Bezorgd over eigen gezondheid door route voor gevaarlijke stoffen	3%	3%	1%	1%	1%	-
Bezorgd over eigen gezondheid door hoogspanningslijnen	0%	0%	1%	1%	1%	-

Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep - Onder embargo tot 9 sep

Gebied	Velsen		Regio Kennemerland		Nederland	
	Totaal	18-64 jr	65-plus	Totaal	18-64 jr	65-plus
Bezorgd over eigen gezondheid door bedrijven/industrie	26%	29%	18%	8%	9%	6%
Bezorgd over eigen gezondheid door drukke straat	6%	6%	4%	7%	7%	6%
Bezorgd over eigen gezondheid door verontreinigde grond	1%	1%	x	0%	0%	0%
Bezorgd over eigen gezondheid door vliegveld	6%	6%	5%	14%	15%	14%
Bezorgd over eigen gezondheid door zendmasten of antennes	3%	3%	3%	3%	3%	4%
Involed van coronacrisis op bezorgdheid over woonomgeving						
Meer bezorgd over woonomgeving door coronacrisis	7%	8%	4%	8%	8%	5%
Minder bezorgd over woonomgeving door coronacrisis	1%	1%	1%	1%	1%	1%

GEZONDHEIDSMONITOR VOLWASSENEN EN OUDEREN 2020 KENNEMERLAND

ACHTERGRONDDOCUMENT

September 2021

GGD Kennemerland, Epidemiologie

Regina Overberg, Daniëlle Kramer, Amber Berlijn
epi@ggdkennemerland.nl

Gezondheidsmonitor

De Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020 is een grootschalig vragenlijstonderzoek naar de gezondheid, het welbevinden en de leefstijl van inwoners vanaf 18 jaar¹, dat eens in de vier jaar plaats vindt. Het onderzoek is uitgevoerd door GGD Kennemerland in opdracht van de 9 gemeenten².

Naar het publiek toe is als naam “Gezondheidsmeter 2020” gehanteerd. Deze naamsverandering naar het publiek toe was een landelijke pilot om te onderzoeken of die naam beter aan zou slaan en meer respons op zou leveren.

In dit document vindt u achtergrondinformatie over het onderzoek. De resultaten van het onderzoek vindt u in de Gezondheidsatlas van GGD Kennemerland. Daarin zijn naast de rapportages (1 regiorapport en 9 gemeenterapporten) ook de ‘losse’ cijfers te vinden (in het dashboard en de databank): www.gezondheidsataskennemerland.nl

Informatie over deze en vorige edities van de monitor is ook te vinden op de website van GGD Kennemerland: <https://www.ggd Kennemerland.nl/professionals/onderzoek/gezondheidsmonitor-volwassenen-en-ouderen>

Heeft u vragen of opmerkingen over de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen of over dit achtergronddocument, dan kunt u contact opnemen met Regina Overberg, Daniëlle Kramer of Amber Berlijn via 023-5159500 (receptie GGD Kennemerland), of epi@ggd Kennemerland.nl.

1. Wat is de aanleiding voor de Gezondheidsmonitor 2020?

Wet publieke gezondheid

Volgens de Wet Publieke Gezondheid hebben gemeenten de taak om de gezondheidssituatie van hun inwoners in kaart te brengen. De GGD ondersteunt de gemeenten hierbij door onderzoek te doen naar de gezondheid van de inwoners. Elk jaar staat een andere leeftijdsgroep centraal. In 2020 zijn dat de inwoners vanaf 18 jaar.

Doel onderzoek

Het primaire doel van de Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020 is het in kaart brengen van de gezondheidssituatie en leefstijl van volwassenen (18-64 jarigen) en ouderen (65-plussers) op lokaal en regionaal niveau. Gemeenten gebruiken de lokale en regionale resultaten van de Gezondheidsmonitor als basis voor het Gemeentelijk Gezondheidsbeleid. Daarnaast kunnen gemeenten, GGD'en en andere organisaties op basis van deze resultaten gericht activiteiten organiseren om de gezondheid en het welzijn van burgers te verbeteren.

Landelijke samenwerking

Alle GGD'en in Nederland voeren het onderzoek tegelijkertijd en op dezelfde manier uit. Ze werken hierbij samen met het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM). Door deze samenwerking zijn voor veel onderwerpen landelijke cijfers beschikbaar. Resultaten van dit landelijke deel worden gezamenlijk gepubliceerd op websites van het RIVM (www.volksgezondheidenzorg.info) en van het CBS (opendata.cbs.nl). Naast de landelijke onderwerpen heeft GGD Kennemerland een aantal extra onderwerpen aan de vragenlijst toegevoegd, waarvan de resultaten te vinden zijn in de Gezondheidsatlas van GGD Kennemerland (www.gezondheidsataskennemerland.nl).

¹ Eerdere Gezondheidsmonitors Volwassenen en Ouderen hadden als onderzoeksgroep: inwoners vanaf 19 jaar

² Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Velsen, Zandvoort

2. Wat is de onderzoeksopzet van de Gezondheidsmonitor 2020?

Onderzoeksgroep

Het CBS heeft in augustus 2020 per gemeente een op leeftijd gestratificeerde steekproef getrokken uit de bevolkingsregisters. Er zijn hierbij twee leeftijdscategorieën onderscheiden: 18 t/m 64 jaar (doelgroep volwassenen) en 65 jaar en ouder (doelgroep ouderen). In totaal bestond de steekproef uit bijna 55.000 inwoners van 18 jaar en ouder: bijna 42.000 volwassenen en bijna 13.000 ouderen (zie hoofdstuk 3 voor exacte aantallen). De onderzoeksgroep beperkte zich tot personen in particuliere huishoudens. Personen in institutionele huishoudens, d.w.z. de bevolking in instellingen, inrichtingen en tehuizen, behoren niet tot de doelgroep.

De GGD heeft de steekproef in de drie grootste gemeenten laten ophogen, zodat in deze gemeenten ook uitspraken kunnen worden gedaan over (samengestelde) stadsdelen of woonkernen.

Verder heeft de GGD in het IJmondgebied en in delen van Haarlemmermeer de steekproef opgehoogd in het kader van verdiepende analyses naar de gezondheidssituatie in de IJmond en naar hinder van vliegverkeer in de regio. De resultaten van deze verdiepende analyses verschijnen naar verwachting begin 2022.

Procedure

De dataverzameling liep van september tot en met december 2020. De geselecteerde personen werden uitgenodigd tot deelname via een brief. In de brief stond een persoonlijke inlogcode waarmee zij toegang konden krijgen tot de internetvragenlijst. Personen van 75 jaar of ouder ontvingen daarnaast ook bij de eerste uitnodiging een papieren vragenlijst. De personen die de vragenlijst niet meteen via internet invulden kregen automatisch na twee à drie weken een papieren exemplaar toegestuurd.

De geselecteerde personen kregen maximaal twee keer een herinneringsbrief met hun persoonlijke inlogcode. Bij de tweede herinnering ontvingen 65-plussers nogmaals een schriftelijke vragenlijst en retourenvelop. Na de tweede herinnering werden 18-39 jarigen nog een keer extra benaderd met een herinneringskaart met op de voorkant foto's van diverse gezichten (dezelfde afbeelding als op de voorkant van de vragenlijst). Voordat elke verzending uitging, ontving de GGD van het CBS een geactualiseerd databestand: de overleden en verhuisde personen waren hieruit verwijderd. Een respondent die de vragenlijst had ingevuld, werd verwijderd uit het aanschrijfbestand zodat deze persoon geen herinnering meer kreeg.

Corona

Ten tijde van de afname van de vragenlijst (september tot en met december 2020) bevond Nederland zich in de coronacrisis. In de afnameperiode vond een aanscherping plaats van de coronamaatregelen, later gevolgd door een gedeeltelijke *lockdown*. Vanwege de verwachte impact van corona zijn er bij deze editie van de Gezondheidsmonitor extra vragen over dit onderwerp gesteld. Verder kan het zijn dat de coronacrisis van invloed is op de resultaten van diverse andere onderwerpen uit de vragenlijst, die ook in eerdere edities (2012, 2016) aan de orde kwamen. Mogelijk is dit van invloed op een aantal trends in de tijd.

Privacy

De antwoorden van de deelnemers behandelt de GGD uiteraard zeer vertrouwelijk. In de Gezondheidsmonitor beschermt de GGD de privacy van de betrokkenen zoals dat in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) staat beschreven. Dat betekent dat de verzamelde gegevens strikt vertrouwelijk behandeld en verwerkt worden door alle betrokken partijen. De gegevens worden alleen voor statistische doelen gebruikt. In de statistische informatie zijn persoonlijke gegevens nooit te herkennen. Meer informatie over de privacyaspecten van de

Gezondheidsmonitor is opgenomen in het privacyreglement dat te vinden is op de website van GGD Kennemerland of op te vragen is via epi@ggdkennemerland.nl

Vragenlijst

De vragenlijst van de Gezondheidsmonitor 2020 is opgenomen in de Gezondheidsatlas www.gezondheidsatlas-kennemerland.nl

3. Hoeveel mensen hebben meegedaan aan de Gezondheidsmonitor 2020?

Respons

Van de 54.899 inwoners die zijn uitgenodigd om mee te doen met het onderzoek, hebben er 18.601 een schriftelijk of digitale vragenlijst in gevuld. De respons bedraagt daarmee 34%.

Daarnaast deden 213 inwoners van regio Kennemerland mee met de CBS Gezondheidsenquête, die voor een deel dezelfde vragen bevatte. Deze 213 respondenten zijn wel meegenomen in de berekening van de uitkomsten, maar niet in de responstabel hieronder en ook niet in de responscijfers in de afzonderlijke rapporten (1 regiorapport en 9 gemeenterapporten).

In tabel 1 zijn de responsgegevens uitgewerkt naar gemeente.

Tabel 1. Responsgegevens per gemeente

	Totaal			18-64 jaar			65 jaar en ouder		
	Uitgenodigd	Bruikbare respons (n)	Bruikbare respons (%)	Uitgenodigd	Bruikbare respons (n)	Bruikbare respons (%)	Uitgenodigd	Bruikbare respons (n)	Bruikbare respons (%)
Beverwijk	5496	1627	30%	4582	1144	25%	914	483	53%
Bloemendaal	2148	899	42%	1422	478	34%	726	421	58%
Haarlem	8970	3192	36%	5974	1652	28%	2996	1540	51%
Haarlemmermeer	20475	6648	32%	16306	4513	28%	4169	2135	51%
Heemskerk	2693	1059	39%	2036	669	33%	657	390	59%
Heemstede	2095	887	42%	1377	471	34%	718	416	58%
Uitgeest	2128	871	41%	1485	502	34%	643	369	57%
Velsen	8506	2628	31%	7116	1895	27%	1390	733	53%
Zandvoort	2388	790	33%	1642	414	25%	746	376	50%
Regio Kennemerland	54899	18601	34%	41940	11738	28%	12959	6863	53%

4. Hoe zijn de gegevens van de Gezondheidsmonitor 2020 verwerkt en geanalyseerd?

Verrijking bestanden

De GGD heeft het databestand van Kennemerland, na opschoning, aangeleverd aan het RIVM. Het RIVM heeft voor alle GGD'en de eerste bewerkingen gedaan, waarna de GGD'en hun eigen bestand terugkregen. Daarnaast was het databestand door het RIVM aangevuld met gegevens van 213 respondenten die het CBS met zijn eigen gezondheidsenquête had verzameld in Kennemerland. Verder is het bestand verrijkt met CBS-informatie over enkele achtergrondkenmerken waaronder etniciteit en een inkomensindicator. Het bestand bevatte daarnaast weegfactoren die het CBS heeft berekend (zie weging).

Weging

Om de respons zo representatief mogelijk te laten zijn voor de bevolking, wordt deze gewogen. Per respondent heeft het CBS een gewicht berekend, zodanig dat de achtergrondkenmerken van de gewogen respons in dezelfde verhouding zijn als de achtergrondkenmerken van de bevolking. Als er van een bepaalde bevolkingsgroep relatief weinig mensen in de respons zitten, krijgen deze een relatief hoog gewicht.

Dit betekent dat wanneer bijvoorbeeld minder mannen dan vrouwen de vragenlijst hebben ingevuld, dit wordt teruggerekend naar de werkelijke geslachtsverdeling in een gemeente. Mannen zullen dan bij de analyse iets zwaarder meewegen dan vrouwen. In het weegmodel van het CBS zijn verschillende demografische factoren meegenomen zoals geslacht, leeftijd, etniciteit, burgerlijke staat en inkomen.

Statistiek

De gegevens zijn geanalyseerd met het statistische pakket SPSS voor Windows, versie 26. Per indicator is uitgerekend bij welk percentage van de volwassenen/ouderen in de regio of een gemeente het desbetreffende onderwerp voorkomt.

Deze percentages zijn *omvangschattingen* en niet exact, dat wil zeggen dat ze in werkelijkheid iets hoger of lager kunnen zijn.

Vergelijking met andere gemeenten in Kennemerland, met Nederland en in de tijd

In de Gezondheidsatlas kunnen resultaten worden vergeleken met de resultaten van (andere) gemeenten en met de resultaten van de regio Kennemerland als geheel. Een deel van de resultaten kan worden vergeleken met resultaten uit 2012 en 2016 en een deel met landelijke resultaten. In de Gezondheidsatlas en de afzonderlijke rapportages (1 regiorapport en 9 gemeenterapporten) is te zien/te lezen welke vergelijkingen mogelijk zijn.

In de regio- en gemeenterapporten zijn de regio- en gemeenteresultaten waar mogelijk vergeleken met cijfers uit 2012 en uit 2016 en met landelijke resultaten van 2020. Bij de vergelijking met cijfers uit eerdere monitors en met landelijke cijfers zijn verschillen gepresenteerd indien ze minstens 3% bedragen. Er is niet statistisch getoetst of het om significante verschillen gaat.

Wat verder belangrijk is om te weten

Kleine aantallen: indien een uitkomst is gebaseerd op minder dan 5 personen en/of als minder dan 50 respondenten de vraag over het betreffende onderwerp hebben beantwoord, wordt de uitkomst niet gepresenteerd. De reden hiervoor is dat als minder dan 5 personen de vraag hebben beantwoord er een mogelijk risico kan zijn op eventuele herleidbaarheid van de personen. Een uitkomst gebaseerd op minder dan 50 respondenten is minder betrouwbaar, omdat toevallige fluctuaties dan een grote rol kunnen spelen.

GGD Kennemerland,
cluster Advies & Onderzoek, team epidemiologie
epi@ggdkennemerland.nl

Haarlem, september 2021

Gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen 2020

Resultaten GGD-regio
Kennemerland

Regina Overberg
Daniëlle Kramer
Amber Berlijn
Epidemiologen GGD Kennemerland

Bestuurscommissievergadering Publieke
Gezondheid & Maatschappelijke Zorg
5 juli 2021

Hallo, hoe gaat
het met ons?

Gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen 2020

Doel en methode:

- Onderzoek naar **gezondheid, leefstijl en welzijn**.
- Steekproef van inwoners van **18 jaar en ouder**.
- **Elke 4 jaar**, o.b.v. wet publieke gezondheid.
- Per brief uitnodiging om **vragenlijst** in te vullen, schriftelijk of digitaal.
- Respons GGD KL: 34%, ruim 18.600 respondenten

Landelijke harmonisatie:

- Door **alle GGD'en** tegelijk, samen met **RIVM en CBS**.

Extra Corona-vragen:

- September t/m december 2020. Verscherping **Corona-maatregelen** en gedeeltelijke lockdown. Extra Corona-vragen.

Traject

- 29 juni RIVM en CBS publiceren landelijke en regionale resultaten.
GGD KL presenteert regionale resultaten bij extra AO.
- 5 juli GGD KL presenteert resultaten bij bestuurscommissie.
- Half aug GGD KL stuurt elke gemeente rapport (onder embargo).
- 9 sep RIVM en CBS publiceren gemeentelijke resultaten.
GGD KL publiceert regio- en gemeenterapporten (excl. aanbevelingen) en alle cijfers in de Gezondheidsatlas.
- Na 9 sep GGD KL en KL gemeenten bespreken resultaten en stellen aanbevelingen op voor in rapporten.
- Eind 2021 / begin 2022 GGD KL publiceert verdiepende rapporten, o.a. 'Gezondheid in IJmond' en 'Hinder en slaapverstoring door vliegverkeer'

Welbevinden in het algemeen goed,
ondanks corona

Kernboodschap I

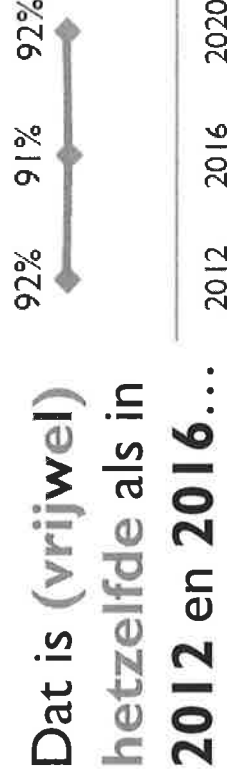
Welbevinden in het algemeen goed, ondanks corona

81% ervaart zijn **gezondheid als goed of zeer goed.**

... ondanks corona: **10%** zegt dat zijn gezondheid is **verslechterd**, 5% zegt dat die is verbeterd.

92% heeft matig of veel **regie over hun eigen leven.**

... ondanks corona: **23%** zegt **minder** controle te ervaren over eigen leven, 8% zegt meer controle te ervaren.

79% vindt dat zijn/haar leven **betekenis en doel** heeft.

79% voelt zich **(erg) gelukkig.**

Mentale gezondheid onder druk
– vooral bij 18-64 jarigen –
mede door corona

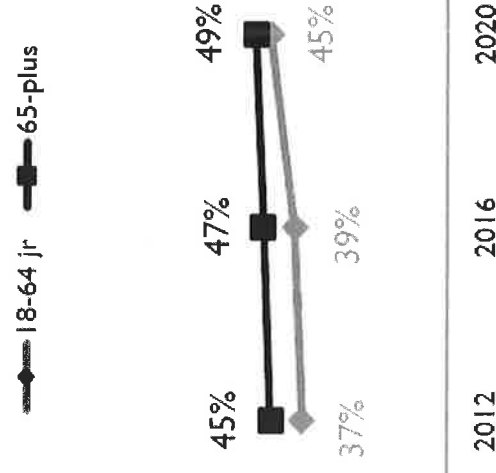
Kernboodschap 2

Mentale gezondheid onder druk – vooral bij 18-64 jarigen – mede door corona

46% voelt zich eenzaam:

35% matig en 11% ernstig

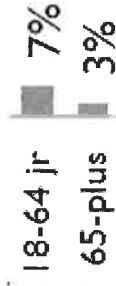
Toename is **groter bij 18-64 jarigen** dan bij 65-plussers. Leeftijdverschillen verkleind.

20% had afgelopen vier weken **veel of heel veel stress**.

6% heeft een **hoog risico op een angststoornis of depressie**.

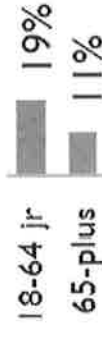

Mentale gezondheid onder druk – vooral bij 18-64 jarigen – mede door corona

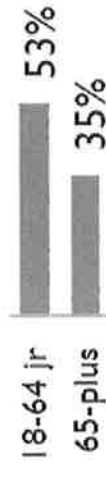
Deze verandering is groter bij **18-64 jarigen**:

Verandering door corona:

- **17%** voelt zich meer eenzaam;

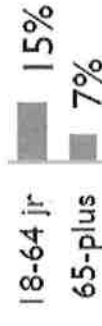
- **49%** heeft minder sociale contacten;

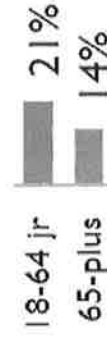
- **25%** heeft meer stress;

- **13%** voelt zich meer depressief;

- **20%** voelt zich meer angstig.

Bewegen verbeterd ondanks corona, bij voeding
en overgewicht nog ruimte voor verbetering

Kernboodschap 3

Bewegen verbeterd ondanks corona...

56% sport wekelijks. Dit is hetzelfde als in 2016.

57% voldoet aan de beweegrichtlijnen. Dit is meer dan in 2016 (53%).
(Minstens 2,5 uur per week matig intensief bewegen en minstens 2 keer per week spier- en botversterkende oefeningen)

...ondanks dat **33%** van alle inwoners **minder** is gaan bewegen/sporten door de coronacrisis en **16%** juist **meer**.

...bij voeding en overgewicht nog ruimte voor verbetering

10% voldoet aan de **groentenorm** (elke dag 5 of meer opscheplepels),
47% eet wel elke dag groente maar niet genoeg

35% voldoet aan de **fruitnorm** (elke dag 2 of meer stuks),
45% eet wel elke dag fruit maar niet genoeg

21% voldoet aan de **waternorm** (elke dag ≥ 7 glazen water/thee zonder suiker),
82% drinkt wel elke dag water maar niet genoeg

47% heeft **overgewicht**: 34% matig (BMI 25–30), 13% ernstig (BMI >30)

Veel verbetering mogelijk!

Genotmiddelengebruik afgenomen

Kernboodschap 4

Genotmiddelengebruik afgenomen

Roken

Alcoholrichtlijn volgen

(niet of max. 1 glas/dag)

Overmatig drinken

(meer dan 14(m)/7(v) glazen/week)

Zwaar drinken

(minstens 1x/wk minstens 6(m)/4(v) glazen/dag)

Invloed corona : **11% is minder** alcohol gaan drinken, **7% juist meer**.

Hinder en bezorgdheid vrijwel gelijk gebleven op
regioniveau, wel verschillen op gemeenteniveau

Kernboodschap 5

Hinder en bezorgdheid vrijwel gelijk gebleven op regioniveau, wel verschillen op gemeenteniveau

Onderstaande komt op regioniveau **vrijwel even vaak** voor als in **2016**.

Geluidhinder

Wegverkeer <50: **4%** ernstig en **20%** matig

Corona:

Vliegverkeer: **7%** ernstig en **27%** matig

10% ervaart **minder**

Bedrijven/industrie: **2%** ernstig en **6%** matig

geluidhinder, **6%** juist **meer**.

Bezorgdheid over woonomgeving

Drukke straat: **7%** bezorgd

Corona:

Vliegveld: **14%** bezorgd

8% meer bezorgd, **1%** juist **minder**.

Bedrijven/industrie: **8%** bezorgd

Stof-/roet-/rookhinder

Wegverkeer: **15%** (**12%** matig, **3%** ernstig)

Vliegverkeer: **12%** (**9%** matig, **3%** ernstig)

Bedrijven/industrie: **9%** (**6%** matig, **3%** ernstig)

Kernboodschappen regio Kennemerland

1. **Welbevinden** in het algemeen goed, ondanks corona.
2. **Mentale gezondheid** onder druk – vooral bij 19-64 jarigen – mede door corona.
3. **Bewegen** verbeterd ondanks corona, bij **voeding en overgewicht** nog ruimte voor verbetering.
4. **Genotmiddelengebruik** afgenomen.
5. **Hinder en bezorgdheid** vrijwel gelijk gebleven op regioniveau, wel verschillen op gemeenteniveau.

Vragen?

Regina Overberg roverberg@ggdkennemerland.nl

Daniëlle Kramer dakramer@ggdkennemerland.nl

Amber Berlijn amber.berlijn@ggdkennemerland.nl

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 13 september 2021 12:06
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Pagina Luchtkwaliteit: graag je input en reactie
Bijlagen: Luchtkwaliteit voor website-JG_V2.docx

Hoi [REDACTED] hierbij de tekst van de pagina over luchtkwaliteit en de slag die [REDACTED] als webredacteur heeft gemaakt!

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 7 september 2021 14:16
Aan: [REDACTED]
CC: webteam [REDACTED]
Onderwerp: Pagina Luchtkwaliteit: graag je input en reactie

Beste [REDACTED]

De pagina over Luchtkwaliteit hangt – figuurlijk – nog steeds in de lucht. Ik zou daar graag mee verder willen. Daarom heb ik – wederom – een voorschot genomen en ben zelf met de tekst en de indeling aan de slag gegaan.

Mijn vraag aan jullie is om de bijlage door te lezen en aan te vullen waar dat nodig is of gevraagd wordt.

Over de geredigeerde tekst:

Mijn doel is om na een korte inleiding vooral informatie te geven over de rol (en de zorg?) van de gemeente als het gaat over luchtkwaliteit, én die van onze partners hier in. Ik ben van mening dat dit **aanvullend** moet op een verwijzing naar informatie op de websites van onze partners. Alleen een linkje is niet voldoende.

Verder mag de afzender van de informatie op de pagina duidelijker. Wat doen wij (ijmondgemeenten of gemeente velsen?) zelf en wat vragen we aan anderen om te doen (onderzoeken)?

[REDACTED]

En: de informatie op deze pagina hoeft niet stil te staan. We kunnen in de loop van de tijd altijd stukken verfijnen/uitbreiden/weghalen.

Ik hoor graag wat jullie er van vinden!

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

Webredacteur
Domein Publiek en Bestuur

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[Redacted contact information]

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: woensdag 15 september 2021 14:13
Aan: Derkje Veurink; Sebastian Dinjens; [Redacted]
Onderwerp: FW: Persbericht
Bijlagen: 2021-09-15 Tata Steel kiest voor waterstofroute.pdf

Ter info

----- Oorspronkelijk bericht -----

Van: [Redacted]
Datum: 15-09-2021 14:09 (GMT+01:00)
Aan: [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
Onderwerp: Persbericht

[Redacted]

Graag wil ik jullie op de hoogte stellen van het persbericht wat wij vandaag uitsturen over de keuze voor een waterstof route.

De directie van Tata Steel Nederland heeft met volledige steun van de raad van commissarissen en het moederbedrijf uit India besloten om volop te koersen op de productie van groen staal via de waterstof route.

Deze route is niet alleen goed voor het klimaat door CO2 reductie, maar heeft ook de meeste voordelen voor de omgeving.

Meer staat in de bijlage of op onze website: omgeving.tatasteel.nl

Met vriendelijke groet / Kind regards,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

www.tatasteeleurope.com

This transmission is confidential and must not be used or disclosed by anyone other than the intended recipient. Neither Tata Steel Europe Limited nor any of its subsidiaries can accept any responsibility for any use or misuse of the transmission by anyone.

For address and company registration details of certain entities within the Tata Steel Europe group of companies, please visit <https://www.tatasteeleurope.com/en/legal-notice/entities>

Sensitivity: general

15 september 2021

Tata Steel kiest voor waterstofroute

“Goed voor klimaat en voor de omgeving”

De directie van Tata Steel Nederland heeft met volledige steun van de raad van commissarissen en het moederbedrijf uit India besloten om volop te koersen op de productie van groen staal via de waterstof route. Deze route is niet alleen goed voor het klimaat door CO₂-reductie, maar heeft ook de meeste voordelen voor de omgeving.

Tata Steel heeft al eerder uitgesproken om in 2030 een significante CO₂-reductie te willen bereiken. Hiervoor zijn, samen met FNV, verschillende scenario's onderzocht. Uit een tussenrapport blijkt dat zowel de CCS-route waarin de CO₂ wordt afgevangen en opgeslagen, als de waterstofroute technisch haalbaar zijn. Het besluit van vandaag zal tot gevolg hebben dat het bedrijf zich voor een vervolgfase enkel nog op de waterstofroute zal richten. Om deze koerswijziging te kunnen realiseren, is steun van de landelijke en regionale overheid onontbeerlijk. Daarbij gaat het om subsidies, het aanleggen van infrastructuur voor transport van waterstof en het afgeven van de benodigde vergunningen.

Samen stappen zetten

Hans van den Berg, directievoorzitter Tata Steel Nederland: "Onze samenleving is gebouwd op staal: we wassen in staal, we eten uit staal, we wonen in staal en we rijden in staal. Het behoud van een eigen staalsector is belangrijk voor Nederland en de energietransitie. Dit is alleen mogelijk als we op een verantwoorde en duurzame manier staal maken, waarbij wij de impact op onze leefomgeving zo snel mogelijk verder verminderen. Dat doen wij via een radicale koerswijziging naar waterstof. Dat doen we niet alleen omdat dit goed is voor het klimaat, maar juist ook omdat deze oplossing ook het beste is voor de omgeving. We gaan in IJmuiden nieuwe innovatieve technieken toepassen om op een andere manier staal te maken. Binnen acht jaar ziet het er hier heel anders uit. Minder schoorstenen en andere installaties. Om zo snel mogelijk te kunnen overgaan naar staalproductie via de

waterstofroute, pleiten wij ervoor om samen met de overheid en omwonenden hierin op te trekken: op weg naar groen staal in een schone omgeving.”

“Tata Steel Limited is zich bewust van het feit dat we een grote verantwoordelijkheid hebben om de klimaatdoelstellingen te halen. Met de keuze voor waterstof als de technologie om staal te gaan produceren, zetten we een belangrijke stap in het verder verduurzamen van onze staalproductie. Wij staan volledig achter de directie van Tata Steel Nederland bij de stappen die zij nemen,” zegt T.V. Narendran, CEO en Managing Director Tata Steel Ltd en voorzitter van de Raad van Commissarissen van Tata Steel Nederland. Deze koers die we in IJmuiden inzetten, zal ons ook helpen het toekomstige transitie pad uit te stippelen van de andere geïntegreerde staalproductielocaties van Tata Steel.”

Waterstof via DRI

De weg naar de waterstof route wordt bereikt via de inzet van de zogenaamde DRI-technologie. Dat is een technologie waarmee ijzer wordt gemaakt op basis van aardgas of waterstof, uitgevoerd in combinatie met een of meer elektrische ovens. De beschikbaarheid van voldoende groene waterstof is op dit moment nog heel klein, maar zal geleidelijk aan de aardgastoepassing kunnen vervangen.

Vervolgtraject

De komende periode zal Tata Steel gebruiken om in gesprek te gaan met alle betrokken stakeholders om deze route verder uit te werken. Ook zal de nog lopende haalbaarheidsstudie worden gebruikt om de DRI-technologie nog verder te onderzoeken. Dat gaat dan om elementen als: economische evaluatie, werkgelegenheid, impact op overige emissies, zoals NOx, geur, stof en geluid.

De waterstof route gaat hand-in-hand met de acties uit Roadmap Plus, waarvoor Tata Steel zich ondertussen volledig blijft inzetten. Hier gaat het om het realiseren en versnellen van de maatregelen die gericht zijn op het verminderen van de overlast en emissies voor de omgeving.

-einde-

Noot voor de redactie (niet voor publicatie):

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Ariane Volz, woordvoerder Tata Steel via +31 (0) 611 623 456/ ariane.volz@tatasteel.eu

Tata Steel in Europa

Tata Steel is een van de grootste staalproducenten van Europa, met staalbedrijven in Nederland en het Verenigd Koninkrijk en productievestigingen in heel Europa. Het bedrijf levert hoogwaardige staalproducten aan veeleisende marktsectoren, waaronder de bouwsector, automobielenindustrie,

verpakkingsector en producenten van hijs-, mijnbouw- en grondverzetmachines. In samenwerking met klanten ontwikkelt Tata Steel nieuwe staalproducten die concurrentievoordeel opleveren. De Tata Steel Group is een van de grootste staalbedrijven ter wereld, met een jaarlijkse productiecapaciteit van 33 miljoen ton. Tata Steel is een staalproducent met een grote geografische spreiding, met productielocaties en verkoopkantoren over de hele wereld. De omzet van de Tata Steel Group in het boekjaar dat eindigde in maart 2019 bedroeg \$22,67 miljard.

Volg ons

@TataSteelNL

/company/tata-steel-europe

/TataSteelEurope

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 2 september 2021 12:48
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Reactie Tata Steel op RIVM-rapport
Bijlagen: 2021-09-02 Reactie Tata Steel op RIVM-rapport.docx

Misschien ook delen onder college?

Verzonden vanaf mijn Galaxy

----- Oorspronkelijk bericht -----

Van: communicatie velsen <communicatie@Velsen.nl>
Datum: 02-09-2021 12:44 (GMT+01:00)
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Reactie Tata Steel op RIVM-rapport

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Communicatie
 inolet@velsen.nl
 06-14021047

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 2 september 2021 12:41
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Reactie Tata Steel op RIVM-rapport

Bij deze de reactie van Tata Steel op het RIVM-rapport:

Tata Steel neemt het RIVM-rapport uiterst serieus en voelt de urgentie om te komen tot een snelle verbetering van de leefomgeving

Tata Steel neemt het RIVM-rapport zeer serieus. We begrijpen dat omwonenden en met name de inwoners van Wijk aan Zee zich naar aanleiding van dit rapport zorgen maken over hun gezondheid en die van hun kinderen en delen deze zorg.

Tata Steel voelt de urgentie voor verbetering en heeft daartoe een maatregelenpakket in uitvoering (Roadmap Plus). De urgentie is met dit rapport alleen maar groter geworden. Daarom heeft Tata Steel de

rijksoverheid en de provincie gevraagd om nog deze week om tafel te gaan naar aanleiding van het rapport in relatie tot de reeds ingezette en voorgenomen maatregelen. Wij zullen hierover vanzelfsprekend ook met omwonenden in gesprek gaan.

Dit rapport onderstreept de noodzaak om te komen tot een gezondere leefomgeving. Wij nemen daarin onze verantwoordelijkheid.

Met vriendelijke groet / Kind regards,

[Redacted signature]

[Redacted signature]

www.tatasteel.nl
www.tatasteeleurope.com

Follow us:

This transmission is confidential and must not be used or disclosed by anyone other than the intended recipient. Neither Tata Steel Europe Limited nor any of its subsidiaries can accept any responsibility for any use or misuse of the transmission by anyone.

For address and company registration details of certain entities within the Tata Steel Europe group of companies, please visit <https://www.tatasteeleurope.com/en/legal-notice/entities>

Sensitivity: general

Tata Steel neemt het RIVM-rapport uiterst serieus en voelt de urgentie om te komen tot een snelle verbetering van de leefomgeving

Tata Steel neemt het RIVM-rapport zeer serieus. We begrijpen dat omwonenden en met name de inwoners van Wijk aan Zee zich naar aanleiding van dit rapport zorgen maken over hun gezondheid en die van hun kinderen en delen deze zorg.

Tata Steel voelt de urgentie voor verbetering en heeft daartoe een maatregelenpakket in uitvoering (Roadmap Plus). De urgentie is met dit rapport alleen maar groter geworden. Daarom heeft Tata Steel de rijksoverheid en de provincie gevraagd om nog deze week om tafel te gaan naar aanleiding van het rapport in relatie tot de reeds ingezette en voorgenomen maatregelen. Wij zullen hierover vanzelfsprekend ook met omwonenden in gesprek gaan.

Dit rapport onderstreept de noodzaak om te komen tot een gezondere leefomgeving. Wij nemen daarin onze verantwoordelijkheid.

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 30 juni 2021 07:54
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Urgent. Zorgwekkende ongezonde situatie (RIVM) verzoek zsm (spoed) om milieuzone voor Wijk aan Zee (centrum).
Bijlagen: rli_advies_waardevol_toerisme_-_onze_leefomgeving_verdient_het.pdf; Depositietingen Wijk aan Zee juni 2020 (1).pdf

Goedemorgen [REDACTED]

Zie onderstaande e-mail en verzoek van inwoner [REDACTED] om een milieuzone ivm de luchtkwaliteit in wijk aan zee. De provincie zet dit door naar gemeente. Gemeenten hebben namelijk de mogelijkheid om milieuzones in te stellen om zo luchtkwaliteit te verbeteren. Dit is natuurlijk dan wel gebaseerd op de algemeen geldende Europese normen voor schadelijke stoffen. En aangezien dit bij ODJ is belegd, stuur ik de mail naar jullie. Kunnen jullie onderstaande mail oppakken en ons/ de provincie op de hoogte houden?

Volgens mij is Haydar ook nog niet op de hoogte van onderstaande mail/verzoek.

Alvast bedankt!

Groeten [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 29 juni 2021 16:17
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Urgent. Zorgwekkende ongezonde situatie (RIVM) verzoek zsm (spoed) om milieuzone voor Wijk aan Zee (centrum).

Ha [REDACTED]

Ik laat deze in eerste instantie even aan jullie.

Groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Beleidsadviseur / procesmanager dossier Tata Steel – Omgevingsbeleid

[REDACTED]

[REDACTED]

www.noord-holland.nl
baarsr@noord-holland.nl

Van: [redacted].nl>

Verzonden: dinsdag 29 juni 2021 15:40

Aan: [redacted]

Onderwerp: FW: Urgent. Zorgwekkende ongezonde situatie (RIVM) verzoek zsm (spoed) om milieuzone voor Wijk aan Zee (centrum).

Ter info.

Je krijgt deze e-mail doorgestuurd van een bestuurssecretariaat. Als behandelend ambtenaar ben jij ervoor verantwoordelijk deze e-mail en eventuele bijlagen op te slaan in Verseon. Zo houdt je de informatiehuishouding van de provincie op orde en kunnen we voldoen aan wet- en regelgeving.

[redacted]
[redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: dinsdag 29 juni 2021 14:28

Aan: [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Onderwerp: Urgent. Zorgwekkende ongezonde situatie (RIVM) verzoek zsm (spoed) om milieuzone voor Wijk aan Zee (centrum).

Geachte heer [redacted] burgemeester en Wethouders gemeente Beverwijk,

Verzoek om uw adequate hulp en zsm actie hierin.

In verband met de zorgwekkende ongezonde situatie verzoek met spoed om maatwerk waaronder een milieuzone voor Wijk aan Zee centrum.

Dit centrum is bovenmatig ongezond overbelast met name door Tata (RIVM), ligt tevens tegen natura2000-gebied aan en de nood aan gezondere lucht is urgent, is door u onderkent en u wil alles doen om ons te helpen.

Het schone lucht akkoord (SLA) is ondertekend wat u ook mogelijkheden biedt naast de crisissituatie die ontstaan is.

Het wordt namelijk ook steeds ongezonder belast extra op de huidige druk op onze leefomgeving en die van onze kinderen (zie RLI-rapport in de bijlage van september 2019).

<https://www.milieuzones.nl/personen-en-bestelautos>

https://www.noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20210621_39738117?utm_source=google&utm_medium=organic

In het filmpje bevindt u zich onder depositiemeetpunt 11.

In afwachting van uw helpende hand, spoedige reactie gezien de ongezonde urgentie crisissituatie,

Vriendelijke groet,

[Redacted]

CC. FrisseWind.nu, IJmondig en Dorpsraad WAZ, Kinderombudsman (heeft signaal opgepakt) en [Redacted]

[Redacted]

Duurzaam NZKG-overleg mediation.

WAARDEVOL TOERISME

ONZE LEEFOMGEVING
VERDIENT HET

SEPTEMBER 2019

Rli
Raad
voor de leefomgeving
en infrastructuur

J 78 a

Raad voor de leefomgeving en infrastructuur

De Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rij) is het strategische adviescollege voor regering en parlement op het brede domein van duurzame ontwikkeling van de leefomgeving en infrastructuur. De raad is onafhankelijk en adviseert gevraagd en ongevraagd over langetermijnvraagstukken. Met een integrale benadering en advisering op strategisch niveau wil de raad bijdragen aan de verdieping en verbreding van het politiek en maatschappelijk debat en aan de kwaliteit van de besluitvorming.

Samenstelling Rij

Ir. J.J. (Jan Jaap) de Graeff (voorzitter)
Ir. M. (Marjolein) Demmers MBA
Prof. dr. P. (Pieter) Hooimeijer
Prof. mr. N.S.J. (Niels) Koeman
Drs. J. (Jeroen) Kok
Ir. A.G. (Annemieke) Nijhof MBA
Drs. E. (Ellen) Peper
Drs. K.J. (Krijn) Poppe
Prof. dr. J.C. (Co) Verdaas
Em. prof. dr. A.N. (André) van der Zande

Junior-raadsleden

S.P. (Sybren) Bosch MSc
M.W.B. (Mart) Lubben MSc
I.Y.R. (Ingrid) Odegard MSc

Algemeen secretaris

Dr. R. (Ron) Hillebrand

Raad voor de leefomgeving en infrastructuur

Bezuidenhoutseweg 30
Postbus 20906
2500 EX Den Haag
info@rij.nl
www.rij.nl

INHOUD

SAMENVATTING

6 3 IMPACT VAN TOERISME: AANDACHTSPUNTEN 17

9 3.1 Openbare ruimte en natuur op steeds meer locaties overbelast 18

9 3.2 Gevolgen voor bewoners onderbelicht: verdrijving en verstoring 18

9 3.3 Onevenwichtige verdeling lusten en lasten 18

9 3.4 Toerismebeleid nog onvoldoende verbonden met andere doelen 19

11 3.5 Toerisme reactief vertaald naar beleid voor de leefomgeving 20

12 3.6 Aandacht en capaciteit voor toerismebeleid ontoereikend 21

12 4 RELATIE TUSSEN TOERISME EN LEEFOMGEVING BEPAALT ONTWIKKELRUIMTE 22

13 4.1 Druk van toerisme versus draagkracht van de leefomgeving 22

13 4.2 Ontwikkelruimte en opgaven bepalen 23

14 5 TOEKOMSTGERICHT STUREN OP RELATIE TOERISME- LEEFOMGEVING 26

14 5.1 Uitgangspunten voor gebalanceerd beleid 26

15 5.2 Vijf aanbevelingen om te komen tot waardevol toerisme 28

DEEL 1: ADVIES

1 INLEIDING

1.1 Toerisme in Nederland groeit exponentieel

1.2 Toerisme en leefomgeving: een wederkerige relatie

1.3 Toerisme is waardevol

1.4 Vraagstelling: gebalanceerde groei

1.5 Relatie met eerdere RIi-publicaties

1.6 Leeswijzer

2 KENNISMAKING MET DE BEZOEKERS:

EEN ZEER DIVERS BEELD

2.1 Toeristen komen van heinde en ver, maar vooral van dichtbij

2.2 Van Wallen tot Wadden: verplaatsingen, bestemmingen en activiteiten

DEEL 2: ANALYSE

LEESWIJZER	34	2.4 Bestemmingen van toeristen in Nederland	48
	34	2.4.1 Bestemmingen van buitenlandse toeristen	48
		2.4.2 Bestemmingen van Nederlandse verblijfstoeristen	49
	50	2.5 Samenvattend beeld feiten en cijfers	50
1 TOERISME: EEN INTRODUCTIE	35		
1.1 Definitie toerisme	35	3 TOERISTISCHE DRUK EN DRAAGKRACHT	51
1.2 Soorten toerisme	37	3.1 Toeristische druk	51
1.3 Twee perspectieven op toerisme	37	3.1.1 Intensiteit	52
1.3.1 Perspectief van de visitors journey	37	3.1.2 Dichtheid	52
1.3.2 Geografisch perspectief	38	3.1.3 Gedrag	52
1.3.3 Combinatie van perspectieven: de reiservaring	38	3.2 Draagkracht van bestemmingen	53
		3.2.1 Fysieke en sociale elementen van draagkracht	53
2 TOERISME IN FEITEN EN CIJFERS	39	3.2.2 Bepalen van draagkracht	54
2.1 Groei toerisme wereldwijd, in Europa en in Nederland	39	3.3 Analyse van druk en draagkracht	54
2.1.1 Wereldwijd: verdubbeling aantal aankomsten	39	3.3.1 Invloed van 'DNA' bestemming op oordeel over (dis)balans	56
2.1.2 Nederland: sterke groei aantal verblijfstoeristen	41	3.3.2 Belangenafweging bij beoordeling (dis)balans	56
2.1.3 Dagtoeristen: lichte groei	43	3.3.3 Schaalniveaus bij beoordeling (dis)balans	56
2.2 Toenemende economische betekenis	44	3.4 'Overtoerisme' in relatie tot druk en draagkracht	57
2.2.1 Groei toerisme sterker dan groei wereldconomie	44	3.4.1 Bruikbaarheid begrip 'overtoerisme'	57
2.2.2 Ook in Nederland toerisme steeds belangrijker voor de economie	45	3.4.2 Effecten te hoge bezoekersdruk op leefbaarheid	57
2.3 Herkomst buitenlandse toeristen	47	3.4.3 Effecten te hoge bezoekersdruk op ecologie	58
2.3.1 Aandeel Europees toerisme	47	3.5 Samenvattend beeld toeristische druk en draagkracht	58
2.3.2 Aandeel intercontinentaal toerisme	47		

4	BELEID EN KENNIS VOOR TOERISME	59
4.1	Overheden	59
4.1.1	Rol rijksoverheid	59
4.1.2	Rol provincies	62
4.1.3	Rol gemeenten	63
4.2	Kennis over toerisme	66
4.2.1	Onderwijs en onderzoek	66
4.2.2	Ontwikkelingen rond kennis en innovatie	67
4.3	Samenvattend beeld overheidsbeleid en kennis	67
5	STURING VAN ONTWIKKELING TOERISME: INSTRUMENTEN	69
5.1	Menukaart voor sturen op relatie toerisme-leefomgeving	69
5.2	Observaties bij inzet instrumenten en maatregelen	73
5.3	Randvoorwaarden voor effectieve inzet instrumenten	75
5.4	Samenvattend beeld sturingsinstrumenten	75

LITERATUUR

76

BIJLAGEN

FINANCIEEL INSTRUMENTARIUM	81
TOTSTANDKOMING ADVIES	87
OVERZICHT PUBLICATIES	89

SAMENVATTING

Toerisme in Nederland groeit sterk. Het aantal binnenlandse en buitenlandse bezoekers neemt exponentieel toe. Dat levert flink geld verdiend als toerisme wordt in Nederland inmiddels bijna net zoveel geld verdiend als in de bouwsector en tweemaal zoveel als in de landbouwsector. De bezoekers zorgen bovendien voor levendigheid en een hoog voorzieningenniveau. Toerisme is onlosmakelijk verbonden met onze huidige maatschappij, waarin we er zo nu en dan graag op uittrekken, rust zoeken of juist inspanning en vertier. De enorme groei heeft echter ook een keerzijde: te veel toerisme leidt tot schade aan leefomgeving en samenleving in de vorm van overbelasting van de openbare ruimte, wegen, natuur en milieu en overlast voor bewoners. Hierdoor verminderen het draagvlak voor toerisme onder bewoners en de aantrekkelijkheid van bestemmingen voor bezoekers.

In dit advies constateert de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (RiI) dat een perspectiefwisseling nodig is in het toerismebeleid. De huidige politieke en beleidsmatige aandacht voor toerisme staat niet in verhouding tot de grote economische en maatschappelijke betekenis. Overheden richten zich nu nog te eenzijdig op economisch profijt van toerisme, terwijl er ook oog moet zijn voor de toenemende kansen en de negatieve gevolgen voor leefomgeving en samenleving. Om de verwachte toename van bezoekers in goede banen te leiden en te voorkomen dat toerisme ons overkomt, pleit de raad voor toekomstgericht sturen op toerisme door overheden in

alle gebieden van Nederland. Daarvoor zijn zowel lokale als provinciale overheden aan zet en is regie van de rijksoverheid noodzakelijk.

Analyseer de gevolgen: bekijk toeristische druk en draagkracht van de leefomgeving

De gevolgen van toerisme manifesteren zich vooral op regionale schaal. Om op dat schaalniveau goed te kunnen inspelen op toeristische ontwikkeling is een nauwkeurige analyse nodig van de relatie tussen toerisme en de leefomgeving. Dat kan door de aard en omvang van de toeristische *druk* af te zetten tegen de *draagkracht* van de leefomgeving. Toeristische druk duidt op de hoeveelheid bezoekers en de invloed van hun activiteiten op een bestemming. Wanneer de toeristische druk op een bestemming hoog is, betekent dit echter niet automatisch dat er ter plaatse sprake is van overlast of schade. Dit hangt af van de draagkracht van de leefomgeving van een bestemming. De draagkracht van de leefomgeving duidt op het vermogen van de leefomgeving van een bepaalde bestemming om bezoekers te ontvangen, zonder dat negatieve gevolgen optreden. Daarbij maakt de raad onderscheid in *fysieke* elementen van draagkracht (mobiliteit, vastgoed, openbare ruimte, erfgoed, natuur en milieu) en *sociale* elementen (publieke ruimte en persoonlijke leefomgeving). De analyse van druk en draagkracht levert een beeld op van de ontwikkelruimte en opgaven van een bestemming, zowel in gebieden met veel bezoekers als in gebieden waar meer bezoekers gewenst zijn.

Maak een plan: stel regionale toeristische ontwikkelstrategieën op

Waardevol toerismebeleid richt zich op een optimale balans tussen toeristische druk en de draagkracht van de leefomgeving. De raad beveelt gemeenten en provincies aan er zorg voor te dragen dat er over twee jaar voor elke regio een toeristische ontwikkelstrategie gereed is, waarin de route naar die balans wordt uitgestippeld. De strategie bevat keuzes over de gewenste ontwikkeling van toerisme, en een bijbehorend pakket van beleidsmaatregelen dat aansluit bij de regionale opgaven en behoeften. De strategie wordt vervolgens verwerkt in het omgevingsbeleid van gemeente en provincie.

De raad adviseert het Rijk om op relevante dossiers bij te dragen aan de regionale toeristische ontwikkelstrategieën. Bijvoorbeeld voor wat betreft natuurbeleid, verduurzaming van mobiliteit, de gebouwde omgeving of klimaatadaptatie. Belangrijk is dat duidelijk wordt vastgelegd welke agenda het Rijk heeft voor toerisme in de regio's en op welke manier regio's steun van het Rijk kunnen verwachten.

Onderneem actie: vertaal de gewenste ontwikkeling in instrumenten

Er zijn meer dan voldoende beleidsinstrumenten om te sturen op de ontwikkeling van toerisme met oog voor de balans tussen toeristische druk en draagkracht van de leefomgeving. De toeristische druk kan beïnvloed worden met marketing en bereikbaarheidsmaatregelen voor bestemmingen, of door toeristen te spreiden over meerdere plekken of verschillende tijdstippen gedurende de dag. Ook het beïnvloeden van gedrag van bezoekers kan helpen om de druk te laten afnemen. Sturen op de fysieke draagkracht van een bestemming kan door de capaciteit te

vergroten of de kwaliteit te verbeteren, door het reguleren van de groei of juist het verminderen van de capaciteit. De sociale draagkracht van een bestemming kan worden beïnvloed door compensatie van bewoners of het vergroten van de betrokkenheid en zeggenschap. Overheden maken op dit moment onvoldoende gebruik van de vele mogelijkheden om te sturen op de relatie tussen de ontwikkeling van toerisme en de leefomgeving.

Investeer in een krachtige kennisinfrastructuur en meer beleidscapaciteit

Kennis is het fundament voor kwalitatief goede beleidsvorming. Op dit moment is er onvoldoende bekend over de effecten van toerisme voor leefomgeving en samenleving en over de effectiviteit van instrumenten. Monitoring ontbreekt. De raad adviseert het Rijk om, in samenwerking met provincies en gemeenten, een meerjarige agenda vast te stellen voor het opbouwen en onderhouden van een krachtige kennisinfrastructuur. Er is een substantiële en structurele verhoging nodig van de beschikbare rijksmiddelen voor kennisontwikkeling en onderzoek naar toerisme.

Gemeenten, provincies en het Rijk zullen bovendien fors moeten investeren in beleidscapaciteit en onderzoek om te komen tot toekomstgericht beleid dat stuurt op de ontwikkeling van toerisme in balans met economie, leefomgeving en samenleving.

Rijk neem regie: maak een visie en voer die uit

De raad adviseert het Rijk het nieuwe toerismebeleid vast te leggen in een eigen visie. Kern daarvan is aandacht voor economie, leefomgeving én samenleving, onder meer door verbinding te leggen met andere (rijks)doelen. Daarnaast wordt in de visie de bijdrage van het Rijk aan de

kennisagenda vastgelegd, en de benodigde extra inzet van capaciteit en middelen om de beoogde doelen te bereiken. De visie dient regio's te inspireren en richting te geven aan de regionale toeristische strategieën en een actieve inzet van instrumenten te stimuleren. Waar nodig faciliteert de rijksoverheid regio's bovendien door de inzet van eigen instrumenten.

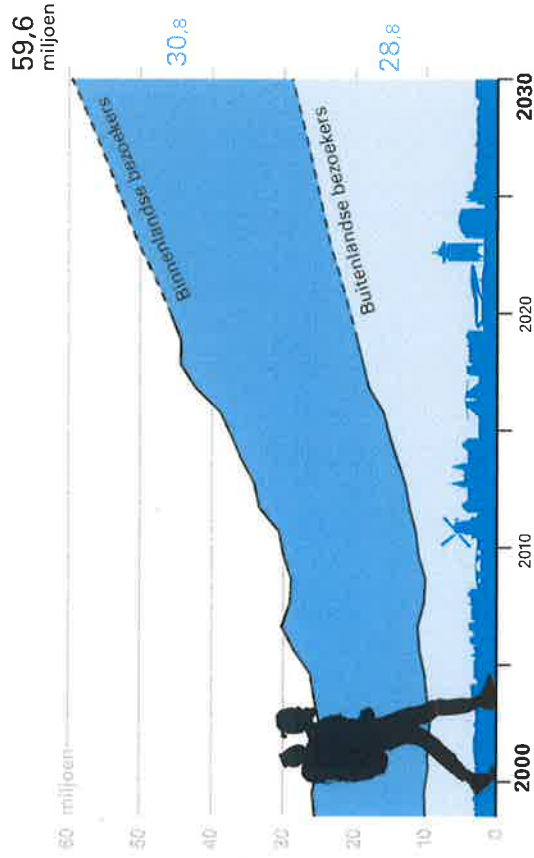
Om het perspectief te verleggen van een economische naar een samenlevingsbrede agenda voor toerisme, adviseert de raad om een ministeriële commissie Toerisme op te richten of het als extra opgave op te nemen in het Interbestuurlijk Programma (IBP).

1.1 Toerisme in Nederland groeit exponentieel

Nederland is een welvarend land met aantrekkelijke steden en landschappen, een hoog voorzieningenniveau, een goede infrastructuur en een rijke cultuurhistorie. Deze kwaliteiten trekken grote aantallen bezoekers, afkomstig uit zowel Nederland als het buitenland. De afgelopen decennia is de bezoekersstroom sterk toegenomen. Dit is een ontwikkeling die past in een bredere tendens: het aantal toeristen groeit wereldwijd explosief.

De groei van het toerisme in Nederland zal aanhouden, zo luiden de prognoses. Sterker nog, de stijgende lijn van de afgelopen decennia is naar verwachting nog maar het begin van een veel forsere groei: van 42 miljoen binnenlandse en buitenlandse bezoekers in 2017 naar ruim 59 miljoen in 2030 (Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen [NBTC], 2019a; zie figuur 1).

Figuur 1: Groei van het aantal verblijfstoeristen

Bron: Rijk op basis van cijfers NTB, 2019.

De toeristische sector groeit harder dan andere economische sectoren in Nederland. De economische betekenis van het toerisme voor Nederland zal daardoor steeds groter worden. De toerismesector draagt op dit moment met ruim 4% al bijna evenveel bij aan het bruto binnenlands product van Nederland als de bouwsector en tweemaal zo veel als de landbouwsector (CBS Statline, 2018).

Kader 1: Definitie van toerisme

Dit advies gaat uit van de definitie van toerisme die het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) hanteert. Volgens die definitie is er sprake van toerisme bij bezoeken aan bestemmingen buiten 'de normale omgeving', waarbij geldt dat deze bezoeken (1) langer duren dan twee uur en (2) worden ondernomen vanuit een recreatief toeristisch of zakelijk toeristisch motief.

Dit advies richt zich op zowel inkomend als binnenlands toerisme en zowel op eendaagse als meerdaagse bezoekers. Tot 'bezoekers' worden dus niet alleen buitenlandse bezoekers aan een stad, dorp, strand of erfgoedlocatie gerekend, maar ook Nederlandse dagjesmensen die naar een pretpark of museum gaan, wandelend of fietsend de natuur verkennen, winkelen of een avondje uitgaan.

De sector was in 2018 goed voor 761.000 banen (Pleasureworld NRIT et al., 2018).² De groeiende betekenis van de toerismesector voor de economie en de werkgelegenheid biedt veel kansen voor de ontwikkeling van regio's en van Nederland.

1 Met 'normale omgeving' wordt bedoeld: de plaatsen waar men in het dagelijks leven regelmatig is, zoals de buurt waarin men woont, de buurt waarin men werkt/studeert, de buurt waarin men vaak winkelt enzovoort.

2 Zie voor meer informatie over de economische betekenis van toerisme hoofdstuk 2 van deel 2 van dit advies.

1.2 Toerisme en leefomgeving: een wederkerige relatie

Bezoekers komen in eerste instantie voor het bezoeken en beleven van onder meer erfgoed, attracties, natuur en strand. Zij maken daarbij gebruik van infrastructuur, openbare ruimte en vastgoed (zoals hotels). Al deze elementen maken deel uit van de leefomgeving die kenmerkend is voor Nederland. De leefomgeving is zo beschouwd het fundament waarop het toerisme zich kan ontwikkelen.

Tegelijkertijd heeft toerisme allerlei effecten op diezelfde leefomgeving, zowel positieve als negatieve. Zo kan toerisme de aanwezigheid van winkels, horeca en theaters of betere infrastructuur bevorderen. Maar toerisme kan ook zorgen voor overlast door extra drukte op straten en pleinen, voor een hoge parkeerdruk en voor extra milieubelasting. Met deze overlast dreigt toerisme hier en daar het eigen fundament te ondermijnen: als het té druk is, er veel vuil op straat ligt of de natuur is aangetast, neemt de aantrekkelijkheid van een bestemming voor bezoekers af.

De samenwerking tussen toerisme en de leefomgeving krijgt op dit moment volgens de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rii) (hierna: de raad) onvoldoende aandacht van overheden en ondernemers in de toeristenbranche. Hun inspanningen zijn er hoofdzakelijk op gericht meer bezoekers te trekken, deze bezoekers langer te laten verblijven en hen meer te laten besteden. In het beleid is er nauwelijks aandacht voor de kansen die toerisme biedt om de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren en op die manier waarde toe te voegen. Voor de negatieve gevolgen van toerisme bestaat er in de branche en bij beleidsmakers pas sinds kort oog: dronken bezoekers op de Amsterdamse Wallen die de openbare orde verstoren;

gasten in Giethoorn die ongevraagd woningen binnenlopen; te grote bezoekersstromen die op de Veluwe en in de Biesbos de biodiversiteit schaden; beleggers die in Domburg en Veere de vastgoedprijzen opdrijven. Het is maar een kleine greep uit het nieuws. Op verschillende plaatsen zijn de negatieve effecten inmiddels zo groot, dat het draagvlak voor het toerisme onder bewoners afbrokkelt en tegelijkertijd de aantrekkelijkheid van de bestemmingen voor bezoekers vermindert. Zo dreigt de kip met de gouden eieren geslacht te worden.

1.3 Toerisme is waardevol

Toerisme is een onlosmakelijk onderdeel van onze maatschappij geworden.

We wisselen een hoge (werk)druk af met ontspanning en vertier. Toerisme zorgt niet alleen voor de komst van bezoekers uit buitenlandse en binnenlandse regio's; ook wijzelf zijn met grote regelmaat toerist. We maken immers bijna allemaal uitstapjes en reizen binnen Nederland en naar andere landen. Toerisme gaat dus nadrukkelijk ook over onszelf. Dat maakt het makkelijker om te zien hoe waardevol toerisme is (zie kader 2).

Kader 2: Recreëren en reizen voegt kwaliteit toe aan het leven

Toerisme draagt bij aan persoonlijke ontspanning van onszelf en andere mensen. We trekken er niet voor niets graag op uit. Het is een behoefte die in ieder van ons zit: we zoeken vrijheid, afleiding en we zijn nieuwsgierig. Om deze en andere redenen maken veel mensen één of meer keren per jaar een meerdaagse reis, trekken erop uit naar het bos, gaan een dagje winkelen, naar het strand of een museum in de eigen regio of elders, of kiezen voor een weekje rust of recreatie in een vakantiepark.

1.4 Vraagstelling: gebalanceerde groei

De Nederlandse overheid staat op een kruispunt: laat zij het toerisme ongebreideld uitdijen, waardoor er steeds meer schade optreedt aan de leefomgeving en de samenleving en uiteindelijk ook het fundament onder het toerisme wordt aangetast? Of kiest zij ervoor om te sturen op waardevol toerisme, waarbij er niet alleen in economische zin wordt geprofiteerd van

de bezoekersstromen, maar waarbij de hele samenleving profiteert en de negatieve gevolgen ervan zoveel mogelijk worden teruggedrongen?

Dit advies richt zich op de impact die de groei van het toerisme heeft op de economie, de leefomgeving en de samenleving, met specifieke aandacht voor wat de overheid kan doen om zowel de kansen te benutten als de bedreigingen te beheersen.

De volgende vraag staat in dit advies centraal:

Hoe kan worden gestuurd op een gebalanceerde groei van het inkomende en binnenlandse toerisme in Nederland, waarbij de economie, de samenleving en de leefomgeving met elkaar in samenhang worden bekeken?

Deelvragen die worden belicht zijn: welke rollen dienen de betrokken spelers (overheden, ondernemers, bezoekers, bewoners en kennisinstellingen) te vervullen om te kunnen sturen op een gebalanceerde groei en welke beleidsinstrumenten zijn daarbij effectief? En: wat zou de rol van de (rijks)overheid daarbij moeten zijn?

Bij de beantwoording van deze vragen richt de raad zich niet alleen op plekken met een hoge toeristische druk, maar juist ook op plaatsen waar toerisme een waardevolle bijdrage zou kunnen leveren aan het bevorderen van de vitaliteit en het welzijn van de plaatselijke gemeenschap.

1.5 Relatie met eerdere Rli-publicaties

In 2014 publiceerde de Rli het advies *Doen en laten: Effectiever milieubeleid door mensenkennis*. De beleidsinstrumenten die in dat advies werden onderscheiden om gedrag van mensen te sturen, keren in dit advies terug binnen de context van de relatie toerisme-leefomgeving.

Een tweede, meer recente Rli-publicatie die relevant is in het licht van het thema toerisme, is het in april 2019 uitgebrachte advies *Luchtvaartbeleid: een nieuwe aanvliegroute*. In dat advies is de raad specifiek ingegaan op de luchtvaart in Nederland. Daarom maakt de samenhang tussen toerisme en de luchtvaart geen deel uit van het voorliggende advies.

1.6 Leeswijzer

Dit advies schetst om te beginnen in hoofdstuk 2 enkele karakteristieken van toeristen in Nederland: waar komen ze vandaan en welke bestemmingen bezoeken zij? Vervolgens komen in hoofdstuk 3 zes aandachtspunten aan de orde die volgens de raad van belang zijn om te komen tot sturing van toerisme met oog voor de balans tussen economie, samenleving en leefomgeving. Aansluitend wordt in hoofdstuk 4, met het oog op deze balans, de relatie tussen 'toeristische druk' en 'draagkracht van de leefomgeving' nader geanalyseerd. In hoofdstuk 5 ten slotte, gaat de raad in op de vraag wat nodig is om effectief en proactief op waardevol toerisme te sturen. In dit hoofdstuk presenteert de raad ook zijn aanbevelingen.

2 KENNISMAKING MET DE BEZOEKERS: EEN ZEER DIVERS BEELD

Wie zijn die bezoekers van onze steden, natuur en musea? En waar komen ze vandaan?

2.1 Toeristen komen van heinde en ver, maar vooral van dichtbij

De meeste bezoekers zijn dagtoeristen en komen uit eigen land. Nederlanders maken jaarlijks ruim 1,5 miljard dagtrips (NBTC, 2019). Van de bezoekers die overnachten in Nederland in een logiesaccommodatie is ongeveer 60% afkomstig uit eigen land (CBS, 2018a). Dit zijn dus binnenlandse toeristen. Van de 40% inkomende (buitenlandse) toeristen komen vier van de vijf uit een Europees land (NBTC, 2018). Veruit de meeste buitenlandse bezoekers komen uit de ons omringende landen: Duitsland, België en het Verenigd Koninkrijk (CBS, 2018a). Het inkomende toerisme uit Europa groeit op dit moment in absolute zin het hardst.³

Deze cijfers stemmen niet overeen met het beeld dat naar voren komt uit de mediaberichtgeving over toerisme in Nederland. Daarin figureren koppen als 'Giethoorn overspoeld met Chinezen' (Kroezen, 2017) en beweringen

³ Zie voor meer informatie over de herkomst van toeristen in ons land hoofdstuk 2 van deel 2 van dit advies.

als 'De eerste helft van dit jaar steeg het aantal bezoekers aan ons land met liefst 7,1%, waarbij vooral meer Duitsers, Aziaten en Amerikanen ons land bezochten' (De Telegraaf, 2015). De berichtgeving spitst zich duidelijk toe op buitenlandse bezoekers, en dan vooral bezoekers uit andere werelddelen (Amerika, Azië). Zij zijn op sommige *hotspots* inderdaad prominent aanwezig: in de Keukenhof en het Anne Frankhuis bijvoorbeeld, komt een relatief groot aantal intercontinentale toeristen. Maar landelijk gezien klopt dit beeld niet: het zijn vooral Nederlanders, Duitsers, Belgen en Engelsen die plaatsen in Nederland bezoeken. De herkomst van bezoekers verschilt dus sterk per plaats van bestemming.

2.2 Van Wallen tot Wadden: verplaatsingen, bestemmingen en activiteiten

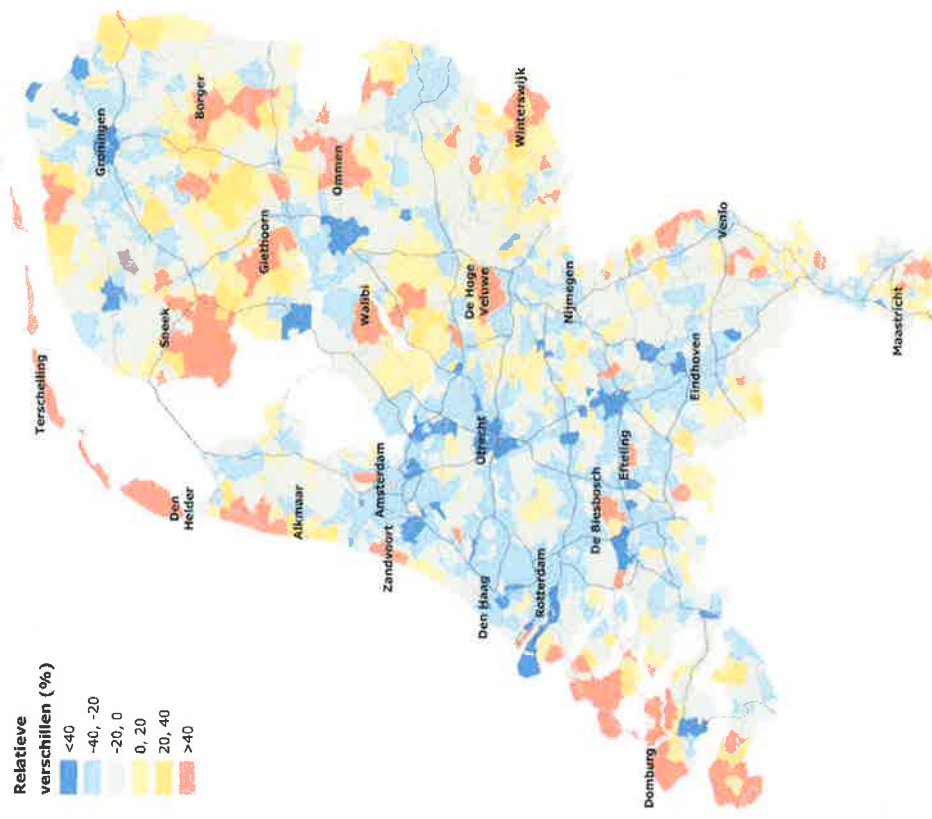
Verreweg de meeste binnenlandse toeristen die voor meerdaagse trips op pad zijn (90%), verplaatsen zich per auto. Slechts 5% neemt de trein (NRIT Media et al., 2017). Inkomende bezoekers komen meestal met het vliegtuig (44%) of de auto (40%) naar Nederland. De overigen komen met de trein (8%), of de touringcar of pendelbus (4%) (Pleisureworld NRIT et al., 2018). De bestemmingen en activiteiten van toeristen in Nederland lopen behoorlijk uiteen. Nederlandse toeristen gaan graag uit, recreëren buiten (wandelen, fietsen) en winkelen voor hun plezier. Dit doen zij overwegend in de eigen gemeente. Als ze in Nederland op vakantie gaan, zijn Noord-Holland, Gelderland en Zuid-Holland het populairst (NRIT Media et al., 2017). Van de buitenlandse bezoekers gaan de Engelsen en intercontinentale gasten vooral naar Amsterdam. Duitsers gaan eveneens

relatief vaak op bezoek in Amsterdam, maar zij verblijven ook graag aan de Nederlandse kust. Belgen gaan het liefst net over de grens naar Limburg en Noord-Brabant; zij bezoeken daarnaast regelmatig de kust (CBS, 2018a). Verschillende groepen hebben dus verschillende bezoekpatronen; zowel hun activiteiten als hun bestemmingen lopen sterk uiteen.⁴

⁴ Zie voor meer informatie over de handel en wandel van toeristen in ons land hoofdstuk 2 van deel 2 van dit advies.

Figuur 2: Verkeersdrukke op een zomerdag

Bron: Analyse: DAT.Mobility (Data: Meziuro)

3 IMPACT VAN TOERISME: AANDACHTSPUNTEN

De impact van toerisme is divers en varieert bovendien naar tijd en plaats. Pieken in aantallen bezoekers doen zich voor op *bepaalde plekken* (bijvoorbeeld rond een attractie als de kaasmarkt van Alkmaar, of in een natuurgebied als Nationaal Park Dwingelerveld) en op bepaalde tijden (bijvoorbeeld altijd midden op de dag, of alleen in de schoolvakanties). Op andere plaatsen en momenten is het dan minder druk of zelfs rustig. Deze nuances ringen verdwijnen vaak in het debat over toeristische druk. De files op de toegangswegen naar Zandvoort en Scheveningen bepalen dan het beeld van de bereikbaarheid van de Nederlandse kust. En de mensenmassa's tijdens Koningsdag en de *Gay Pride* in Amsterdam worden voorgesteld als exemplarisch voor de drukte in de binnensteden.

De werkelijkheid is minder eenduidig. Om te komen tot afgewogen beleid dat de groei van het toerisme in goede banen leidt, is het van belang dat er goed zicht is op de reële proporties van de problematiek en de veelzijdigheid ervan. Dit vereist een zorgvuldige analyse, waarin de impact die toerisme heeft op zowel economie, samenleving als leefomgeving wordt betrokken. In dat verband signaleert de raad een aantal aandachtspunten, die hieronder worden besproken.

3.1 Openbare ruimte en natuur op steeds meer locaties overbelast

Veel plaatsen die grote aantallen bezoekers trekken, zijn vrij toegankelijk: de grachten van Utrecht, de paden en wateren in en om Kinderdijk, de bollenvelden bij Lisse, het strand bij Bruinisse of een natuurgebied als de Loonse en Drunense Duinen. Deze publieke ruimtes, die primair worden gebruikt door bewoners en ondernemers, worden door de komst van grote aantallen bezoekers zwaar belast. De plaatselijke bevolking ondervindt dan hinder van drukte of er zijn negatieve effecten voor dier- en plantensoorten. Het aantal plaatsen waar berichten van hinder of natuurschade vandaan komt neemt toe. Om het fundament voor toerisme te behouden is het zaak de negatieve effecten gericht te beperken.

3.2 Gevolgen voor bewoners onderbelicht: verdringing en verstoring

Toerisme werkt op allerlei manieren door in de leefomgeving van bewoners. Het heeft bijvoorbeeld invloed op de beschikbaarheid van woningen en op de huizenprijzen. Maar het werkt ook door in de persoonlijke sfeer. Als alle winkels langzaam maar zeker 'toeristenwinkels' worden, kan dat er uiteindelijk toe leiden dat bewoners zich niet meer thuis voelen in hun eigen stad. Als onbekenden in de tuin komen kijken of als de toeristen die verblijven in het huis van de burens midden in de nacht met veel lawaai thuiskomen, leidt dit tot verstoring in de privésfeer. Deze verschijnselen beperken zich niet meer tot enkele incidenten in grote steden en zullen, gezien de groei van het aantal toeristen, toenemen. In het beleid is daarom

expliciet aandacht nodig voor bewoners en de leefbaarheid van hun omgeving.⁵

3.3 Onevenwichtige verdeling lusten en lasten

Toerisme brengt niet alleen nadelen met zich mee; het levert ook veel op. Alleen profiteert niet iedereen hier gelijkmatig van. De voordelen van toerisme komen vaak vooral bij anderen terecht dan de nadelen. Vooral bewoners van plaatsen waar veel toeristen komen dragen een onevenredig groot deel van de lasten, maar het geldt ook voor eigenaren van natuurterreinen. Dat is bijvoorbeeld het geval als toeristen op bepaalde plekken in

⁵ Verschillende regio's zijn onderzocht naar de beleving van bewoners, bijvoorbeeld Zuid-Limburg, Friesland en Zeeland.

een stad dag in dag uit congestie veroorzaken, de nachtrust van bewoners verstoren en hun afval laten liggen. In andere situaties zijn de lasten die bewoners en eigenaren van natuurgebieden ervaren materiëler van aard: terwijl bezoekers zich vermaken en in winkels en horecaondernemingen geld wordt verdiend, draaien zij op voor de kosten voor onderhoud van paden, het opruimen van afval, van extra boa's⁶ en extra parkeermaatregelen. Ook hebben bewoners van druk bezochte bestemmingen vaak te maken met stijgende woningprijzen.

De verdeling van de lusten en lasten van toerisme vormt een aandachtspunt voor nadere analyse. Lastig hierbij is dat er nog beperkte kennis is van de omvang van de lusten en de lasten, laat staan van de precieze verdeling ervan tussen bewoners, eigenaren van natuurterreinen, bezoekers, ondernemers en overheden. Een dergelijk gekwantificeerd en goed onderbouwd overzicht is nodig om te komen tot afgewogen en eerlijk beleid op dit punt.

3.4 Toerismebeleid nog onvoldoende verbonden met andere doelen

Hoewel bewoners van drukbezochte plaatsen geregeld hinder van het toerisme ondervinden, zijn er ook verschillende aspecten van toerisme die voordelen voor bewoners met zich meebrengen – soms zonder dat zij zich hiervan bewust zijn. De voordelen in de leefomgeving hangen samen met het voorzieningenaanbod en de kwaliteit van de openbare ruimte. Veel voorzieningen worden immers gebruikt door bezoekers én bewoners. Het

⁶ Boa's zijn 'buitengewoon opsporingsambtenaren' die worden ingezet om de regels in natuurgebieden of de veiligheid op straat te handhaven.

cultuur aanbod in Nederland bijvoorbeeld, is mede zo rijk omdat het de interesse van bezoekers wekt. Ook het grote aanbod van horecagelegenheden op de Waddeneilanden, de aanwezigheid van een supermarkt in Ossenzijl of buslijn 391 tussen Amsterdam Centraal en de Zaanse Schans zijn mede te danken aan het toerisme ter plaatse (zie kader 3).

Kader 3: Toeristische buslijn komt ook forens ten goede⁷

Om meer internationale bezoekers te verleiden om per OV te reizen, is bus 391 tussen Amsterdam Centraal en Zaanse Schans gebrand als 'Industrial Heritage Line'. Daardoor is het aantal bezoekers dat van de bus gebruik maakt binnen een jaar verdubbeld en besloot Connexxion het aantal bussen per uur te verdubbelen. Hierdoor werd de verbinding ook voor forenzen een aantrekkelijke optie: zij zijn massaal meer gebruik gaan maken van de bus. De bezettingsgraad van de bus is daardoor nu 25% hoger dan voorheen, ondanks dat er twee keer zoveel bussen rijden.

De mogelijkheden om toeristische ontwikkelingen óók ten goede te laten komen van bewoners en publieke doelstellingen, krijgen op dit moment nog weinig aandacht in het beleid. Een gebalanceerde ontwikkeling van het toerisme vraagt om het identificeren en verzilveren van dergelijke kansen, waarbij beleidsdoelen met elkaar kunnen worden gecombineerd en waarde kan worden toegevoegd.

⁷ R. Rienties, persoonlijke communicatie, 10-9-2018.

3.5 Toerisme reactief vertaald naar beleid voor de leefomgeving

De meeste gemeenten zien toerisme vooral als (extra) bron van inkomsten en als drager van de lokale economie.⁸ Dit komt bijvoorbeeld tot uiting in het beleid rond de toeristenbelasting. Deze wordt in de praktijk meestal niet geheven om toeristenstromen doelbewust te sturen en zo de leefomgeving te beschermen, maar als middel om de algemene lasten te dekken. In algemene zin besteden gemeenten in hun beleid nauwelijks aandacht aan negatieve effecten van toerisme op de leefomgeving, noch worden de opbrengsten geoormerkt voor het tegengaan daarvan.⁹

Het beleid dat wél wordt gevoerd is meestal reactief van aard. Pas als de negatieve effecten van toerisme te groot worden voor de leefomgeving, wordt er ingegrepen. Dan probeert men alsnog te handhaven op ongepast gedrag van bezoekers of op een eenzijdig winkelaanbod, zoals een overschot aan wafel- en souvenirwinkels. Daarbij worden echter vaak alleen maatregelen genomen die het symptoom (overlast) bestrijden, maar wordt weinig aandacht geschonken aan de dieperliggende oorzaak (te ruime facilitatie van bezoekersstromen). Zo is er in de grote steden pas laat beleid ingezet tegen de grootschalige Airbnb-verhuur (zie kader 4).

8 Zie bijvoorbeeld Sweco (2019), die deze focus op economische voordelen signaleert bij decentrale overheden. Maar ook nationaal is sprake van een eenzijdige gerichtheid op de economische aspecten van toerisme. Dit komt naar voren uit diverse interviews die de RII heeft gehouden.

9 In de bijlage Financieel Instrumentarium is een overzicht opgenomen van verschillende vormen waarmee gemeenten inkomsten uit toerisme genereren.

Kader 4: Grote steden 'overvallen' door Airbnb-problematiek

Verhuur via Airbnb is voor steeds meer toeristische hotspots uitgedoemd tot een probleem. Was het in eerste instantie een welkome mogelijkheid om je huis te verhuren voor wie zelf op vakantie ging, inmiddels is het uitgedoemd tot "een ongereguleerde vorm van commerciële verhuur" (Rethmeier, 2018, p. 60). Bewoners van voorheen rustige woonwijken kregen in populaire buurten te maken met lawaai van rolkoffertjes, feestvierende vakantiegangers en hoogfrequent wisselende burens. Huur- en huizenprijzen werden in bepaalde buurten opgestuwd. Steden maar ook badplaatsen werden overvallen door de enorme groei van de verhuur via platforms en hadden nauwelijks meer controle op het aantal slaappleaatsen.

Langzamerhand komt er nu regelgeving. Zo geldt in Amsterdam sinds 1 januari 2019 een maximum van dertig dagen verhuur. De gemeente wil verhuurplatforms als Airbnb in sommige populaire buurten zelfs verbieden. Bovendien worden forse boetes uitgedeeld (Rethmeier, 2018). In Europa trekken acht steden samen op bij het bestrijden van illegale vakantieverhuur, waaronder Amsterdam en Barcelona (Wezel, 2018).

De verwachte ontwikkeling van het toerisme vraagt om een doordachter en proactiever beleid, met aandacht voor de ontwikkelkansen en de impact van toerisme op de leefomgeving.¹⁰

10 Zie voor meer informatie over de sturing van toerisme hoofdstuk 5 van deel 1 van dit advies.

3.6 Aandacht en capaciteit voor toerismebeleid ontoereikend

De gesignaleerde economische focus in het toerismebeleid van lokale overheden komt tot uitdrukking in de organisatie: toerisme valt bij gemeenten en provincies meestal onder de afdeling economie. Dit brengt met zich mee dat gemeenten een overwegend faciliterende opstelling hebben bij initiatieven van toeristische ondernemers.

Daar komt bij dat er door overheden over het algemeen weinig ambtelijke capaciteit wordt ingezet op en kennis is over toerisme. In veel gemeenten en provincies, en ook bij de rijksoverheid, zijn er maar één of twee ambtenaren die zich (deels) met toerismebeleid bezighouden. Dat is verbazingwekkend te noemen, gezien de grote impact die het groeiende toerisme heeft op de leefomgeving en de grote economische betekenis die de sector heeft voor ons land. In economische omvang vergelijkbare sectoren als de bouw en de landbouw krijgen veel meer beleidsmatige aandacht. Effectieve sturing van toerisme vergt meer beleidsaandacht en -capaciteit op alle overheidsniveaus.¹¹

¹¹ Zie over beleid en kennis ook hoofdstuk 4 van deel 2 van dit advies.

4 RELATIE TUSSEN TOERISME EN LEEFOMGEVING BEPAALT ONTWIKKELRUIMTE

De in hoofdstuk 3 gesignaleerde aandachtspunten maken duidelijk dat er meerdere vraagstukken spelen die meegewogen moeten worden om kansen van toerisme te benutten en bedreigingen te voorkomen. Om daar goed de vinger achter te krijgen is een nauwkeurige analyse van de relatie tussen toerisme en de leefomgeving nodig. Daarbij moet de aard en omvang van de toeristische *druk* worden afgezet tegen de *draagkracht* van de leefomgeving. Deze twee begrippen worden in 4.1 toegelicht. Op basis daarvan kan een oordeel worden gegeven over de beschikbare ontwikkelruimte en de voorliggende opgaven rond toerisme (4.2).

4.1 Druk van toerisme versus draagkracht van de leefomgeving

Toeristische druk duidt op de aanwezigheid van bezoekers en de invloed van hun activiteiten op een bestemming.¹² De mate van druk hangt samen

¹² In hoofdstuk 3 van deel 2 worden de belangrijkste indicatoren van toeristische druk beschreven.

met bezoekersintensiteit (aantallen bezoekers per inwoner), bezoekersdichtheid (aantallen bezoekers per hectare) en het gedrag van de bezoekers (gebruik van ruimte en voorzieningen, sociaal gedrag). De mate van toeristische druk varieert zowel in de tijd (piekuren en -periodes tegenover rustiger uren en periodes) als in de ruimte (trekpleisters tegenover nauwelijks bezochte plaatsen). Bij een analyse van de toeristische druk is niet alleen de huidige situatie van belang. Er moet ook worden gekeken naar de verwachte *ontwikkeling* van die druk. Dit is essentieel om proactief te kunnen sturen op kansen en bedreigingen.

Wanneer de toeristische druk op een bestemming hoog is, betekent dit niet automatisch dat er ter plaatse sprake is van overlast of schade. Dit hangt af van de draagkracht van de leefomgeving en de samenleving ter plaatse. De draagkracht van de leefomgeving en de samenleving duidt op het vermogen van een bepaalde bestemming om bezoekers te ontvangen, zonder dat negatieve gevolgen optreden. In het ene natuurgebied kan een groep van vijftig bezoekers al te veel zijn, terwijl een ander gebied probleemloos méér bezoekers aankan. Ook sommige stadscentra zijn ingericht op meer gebruikers (bewoners én bezoekers) dan andere. En zelfs als de fysieke opnamecapaciteit gelijk is, kan een toestroom aan badgasten op zondag in de ene kustgemeente heel anders worden beleefd en gewaardeerd dan in de andere. Dit hangt samen met de lokale kleur ('het DNA') van een bestemming: de ene kustplaats kenmerkt zich door ruimte en rust, de andere door reuring, vermaak en toeristische werkgelegenheden.

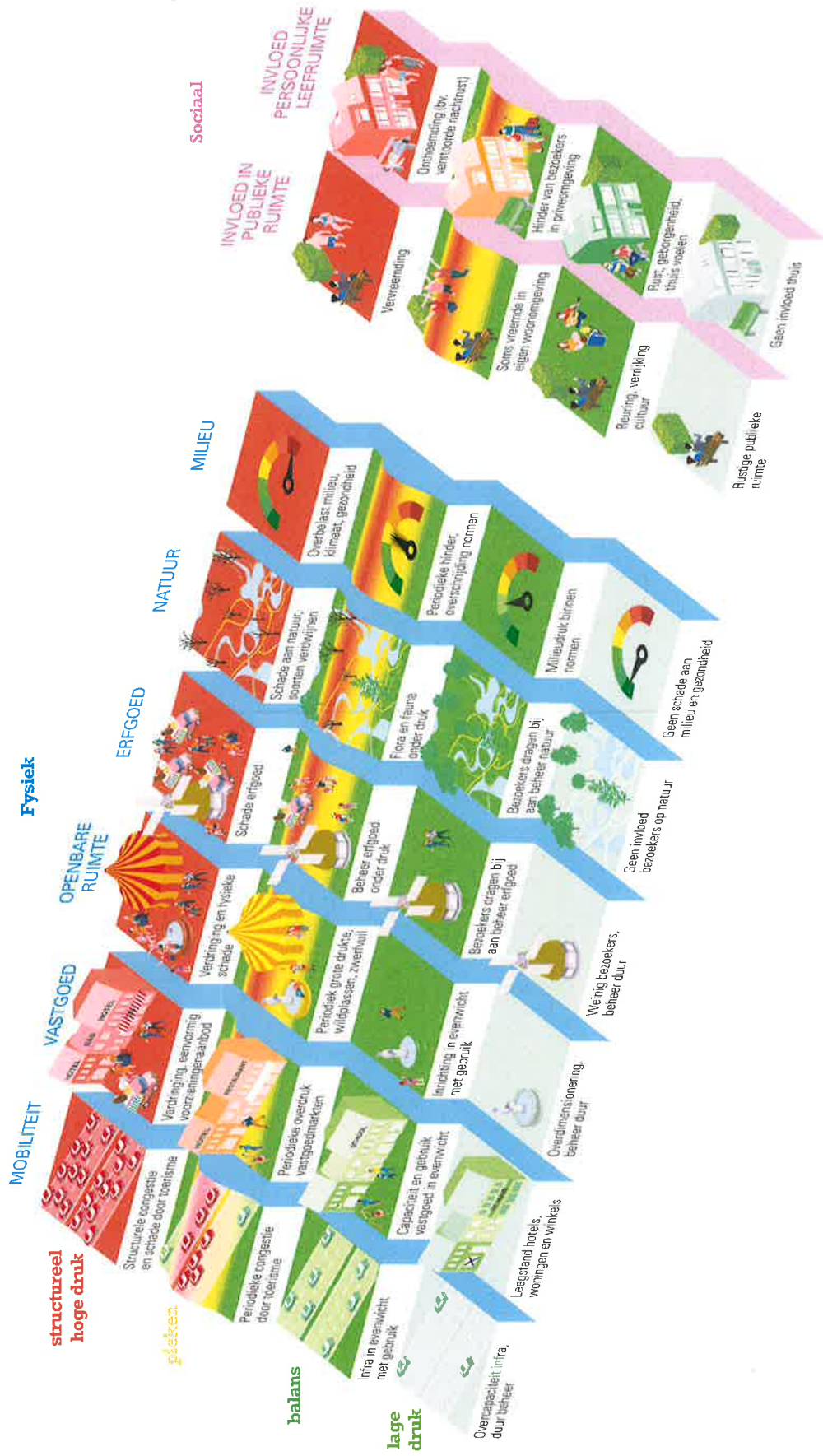
De raad onderscheidt acht elementen van draagkracht. Er zijn zes *fysieke elementen* (mobiliteit, vastgoed, openbare ruimte, erfgoed, natuur en milieu) en twee *sociale elementen* (publieke ruimte en persoonlijke leefomgeving). In figuur 3 zijn deze elementen van draagkracht afgezet tegen de mate van toeristische druk. Op die manier kunnen de effecten van toerisme op de leefomgeving en de samenleving in beeld worden gebracht voor uiteenlopende scenario's, variërend van 'lage druk' tot 'structureel hoge druk'.

4.2 Ontwikkelruimte en opgaven bepalen

Door voor elk van de elementen van draagkracht te bepalen in welke mate er sprake is van toeristische druk, ontstaat een beeld van de ontwikkelruimte en opgaven van een bestemming. Vaak is binnen één bestemming de 'score' op de verschillende elementen heel uiteenlopend. Er kan bijvoorbeeld enerzijds een mobiliteitsopgave zijn doordat de infrastructuur structureel is overbelast, terwijl anderzijds de vastgoedmarkt goed in balans is en de benuttingsgraad van het plaatselijke culturele erfgoed zelfs volop ruimte geeft voor toeristische ontwikkeling.

De ontwikkelruimte en opgaven zullen per bestemming altijd in onderlinge samenhang moeten worden bekeken. Het zojuist gegeven voorbeeld maakt dit duidelijk: als de toeristische ontwikkeling van historisch erfgoed leidt tot fors meer verkeersbewegingen, wordt daarmee de mobiliteitsopgave vergroot.

Figuur 3: Beoordeling effecten toerisme op de leefomgeving en samenleving

Om de ontwikkelruimte en opgaven rond het toerisme op een bepaalde bestemming te kunnen bepalen, moet duidelijk zijn op welke aspecten en in welke mate er ter plaatse sprake is van disbalans tussen druk en draagkracht. Daartoe moet behalve naar gebruiks- en capaciteitscijfers ook worden gekeken naar:¹³

- Het 'DNA' van een bestemming: hiermee worden de specifieke lokale of regionale kenmerken bedoeld, die een bestemming maken tot wat zij is. Rotterdam vat dit bijvoorbeeld samen met de termen 'internationaal, ondernemend en rauw'. Het DNA bepaalt in belangrijke mate de aantrekkelijkheid voor bezoekers en bewoners. Dit heeft ook gevolgen voor de wijze waarop bewoners druk beoordelen.
- De relevante belanghebbende partijen: wat zijn belangen van bewoners, bezoekers en bedrijven, nu en in de toekomst? Het oordeel over (de ontwikkeling van) de druk kan per partij verschillen.
- Het schaalniveau waarop eventuele vraagstukken spelen: in de regio, in de gemeente of in een specifieke wijk of straat. Met een nauwkeurig beeld van wáár zaken wel of niet in balans zijn wordt duidelijk zichtbaar waar de mogelijkheden en beperkingen voor toeristische ontwikkeling zich bevinden en wie hiervoor in actie moet komen.

Bij de invulling van de ontwikkelruimte en opgaven voor toerisme zal uiteraard ook moeten worden gekeken naar de relatie met andere maatschappelijke opgaven, zoals verduurzamingsopgaven, werkgelegenheidsdoelstellingen en gezondheidsdoelen.

¹³ Zie voor een nadere uitwerking van deze onderwerpen hoofdstuk 3 van deel 2 van dit advies.

5

TOEKOMSTGERICHT STUREN OP RELATIE TOERSME-LEEFOMGEVING

5.1 Uitgangspunten voor gebalanceerd beleid

In bestuur en beleid is zowel aandacht nodig voor de vele kansen van toerisme als voor de bestrijding van ongewenste negatieve effecten. Dat geldt evenzeer voor situaties waarin toerisme een bijdrage kan leveren aan de verwezenlijking van regionale ambities voor verdere sociaal-economische ontwikkeling als voor situaties waar toerisme leidt tot te grote druk. Het formuleren van toeristische ambities en de inzet van het bijbehorende beleid dient volgens de raad te zijn gericht op het vinden van een optimale balans tussen toeristische druk en draagkracht van de leefomgeving en de samenleving. De in het voorgaande hoofdstuk besproken analyse van de relatie tussen toeristische druk en de (fysieke en sociale) draagkracht van de leefomgeving biedt een goede basis voor de ontwikkeling van beleid dat zich richt op een gebalanceerde groei van het toerisme in de toekomst. Hieronder formuleert de raad drie uitgangspunten voor zulk beleid.

1. Toeristische ontwikkeling is alleen mogelijk als het bijdraagt aan de kwaliteit van de leefomgeving

Een aantrekkelijke leefomgeving is noodzakelijk voor het welzijn van bewoners. Het is tegelijkertijd een randvoorwaarde om van toerisme te kunnen profiteren. De aantrekkelijkheid van de leefomgeving is immers vaak de reden dat bezoekers naar een regio komen. Daarom moet het uitgangspunt van toerismebeleid zijn dat het gebruik van de publieke ruimte door bezoekers en bewoners de beschikbaarheid van een aantrekkelijke leefomgeving niet mag aantasten.

Dit uitgangspunt brengt met zich mee dat het toeristisch aanbod van goede kwaliteit moet zijn – niet alleen op campings, bungalowparken en in hotels, maar ook bij attracties en in de openbare ruimte. Het gaat daarbij ook over aspecten als veiligheid en duurzaamheid, zoals afval, energiebesparing en respect voor de natuur. Dit alles moet erop gericht zijn dat de kwaliteit van de leefomgeving verbetert.

2. Variatie in toeristische druk vraagt permanente monitoring en bijsturen

Er zijn in Nederland nog veel bestemmingen waar men meer bezoekers wil en kan ontvangen dan er nu komen. Zo'n situatie kan echter als gevolg van gebeurtenissen van buitenaf zomaar omslaan naar een situatie van ongewenste overdruk. Een vermelding in *The Lonely Planet* kan daarvoor al voldoende zijn, of een zomerse dag. Ook de plotselinge roem van Zoutelande dankzij de hit van de band Bløf is een voorbeeld van dit verschijnsel. Het omgekeerde gebeurt eveneens: toeristen raken soms uitgekeken op een bepaalde bestemming. De toeristische druk kan dan grotendeels wegvallen. Dit is bijvoorbeeld gebeurd met Fort Oranje

in Rijsbergen. Zo'n ontwikkeling kan nadelige gevolgen hebben voor de economie ter plaatse, zeker als deze in grote mate afhankelijk is van toerisme.

Om te voorkomen dat groei en krimp van toerisme een regio 'overkomen' is het nodig dat veranderingen in de toeristische druk (inclusief consumentenvoorkeuren en verdienpotentieel) permanent worden gemonitord. Datzelfde geldt voor ontwikkelingen die van invloed zijn op de draagkracht van bestemmingen. Als dit soort bewegingen tijdig worden signaleerd, kan er tijdig worden bijgestuurd.

3. Samenwerking tussen gemeenten en tussen bestuurslagen is onmisbaar voor sturing op toerisme

De meeste effecten van toerisme op de leefomgeving vallen binnen het beleidsdomein van (samenwerkende) gemeenten. Zij beschikken ook over beleidsinstrumenten die kunnen worden ingezet om op deze effecten te sturen. Provincies en de rijksoverheid hebben echter eveneens relevante bevoegdheden en verantwoordelijkheden, met name voor de ontwikkeling van toerisme. Zij kunnen een belangrijke faciliterende rol vervullen, zoals bij het Kustpact,¹⁴ en hebben daarnaast eigen verantwoordelijkheden die aan de ontwikkeling van het toerisme raken. Denk bijvoorbeeld aan het ruimtelijk of natuurbeleid of aan mobiliteitsbeleid. Maar ook marktordeningsvraagstukken, werkgelegenheids- en inkomensbeleid hebben raakvlakken

¹⁴ In het Kustpact (Tweede Kamer, 2017) hebben ruim zestig besturen van rijk, provincies, gemeenten, waterschappen en drinkwaterbedrijven in Zuid-Holland, Noord-Holland, Zeeland en Friesland, plus verschillende organisaties voor natuur en landschap, recreatie en terreinbeheer afspraken gemaakt. Vastgelegd is dat nieuwe recreatieve ontwikkelingen met een ruimtebeslag in de kustzone niet mogen leiden tot aantasting van waarden als 'vrij zicht en grootschaligheid' en 'natuurlijkheid en dynamiek'.

met toerisme. Juist omdat toeristische vraagstukken zich veelal uitstrekken tot de schaal van de regio is voor een goede sturing op een evenwichtige ontwikkeling van het toerisme samenwerking tussen gemeenten onderling en tussen bestuurslagen essentieel. Van het Rijk mag daarbij een inspirerende, agenderende en stimulerende rol verwacht worden.

5.2 Vijf aanbevelingen om te komen tot waardevol toerisme

In dit advies staat de relatie tussen toerisme en leefomgeving centraal.

De gevolgen van toerisme manifesteren zich vooral op regionale schaal.

Mede daarom richten de aanbevelingen van de raad zich op bestuurders in de verschillende regio's in ons land. Daarnaast heeft de raad een aantal aanbevelingen gericht aan het Rijk.

Aanbeveling 1. Stel regionale toeristische ontwikkelstrategieën op voor alle gebieden in Nederland

Bestuurders in de regio moeten volgens de raad breken met de gangbare praktijk, waarin toerismebeleid primair bestaat uit het aantrekken van meer toeristen en het bevorderen van het verdienvermogen van de toeristische sector. Vaak wordt pas ingegrepen op het moment dat de problemen als gevolg van toeristische overdruk uit de hand lopen. Toeristisch beleid dient te gaan over alle facetten van onze leefomgeving en zich te richten op een optimale balans tussen toeristische druk en de draagkracht van de leefomgeving. Dat vraagt om proactief beleid voor alle gebieden in Nederland.

De raad beveelt aan om deze perspectiefwisseling in het beleid tot stand te brengen door het opstellen van regionale toeristische ontwikkelstrategieën.

Daarin worden keuzes gemaakt voor de gewenste ontwikkeling van het toerisme en een bijbehorend pakket van beleidsmaatregelen, passend bij het omgevingsbeleid en aansluitend bij de regionale opgaven en behoeften. Verschillende regio's, bijvoorbeeld Valkenburg aan de Geul en de Veluwe, hebben al stappen gezet in deze richting.

De toeristische ontwikkelstrategieën moeten naar het oordeel van de raad worden gebaseerd op een analyse van (toekomstige) druk en draagkracht én op de ambities voor de regio. Ontwikkeling van toerisme kan immers ook helpen om ambities op *andere* terreinen te realiseren. Dit kunnen bijvoorbeeld bereikbaarheidsdoelen, woondoelen of milieudoelen zijn, maar ook economische en werkgelegenheidsdoelen.¹⁵ De opstelling van toeristische ontwikkelstrategieën is een proces waarin gemeenten onderling en bestuurslagen met elkaar tot goede afspraken moeten komen over ambities, het nemen van maatregelen en de onderlinge rolverdeling. Omdat er grote belangentegenstellingen kunnen bestaan, vraagt het formuleren van de toeristische ontwikkelstrategieën echter óók om een maatschappelijk proces van dialoog en afstemming.

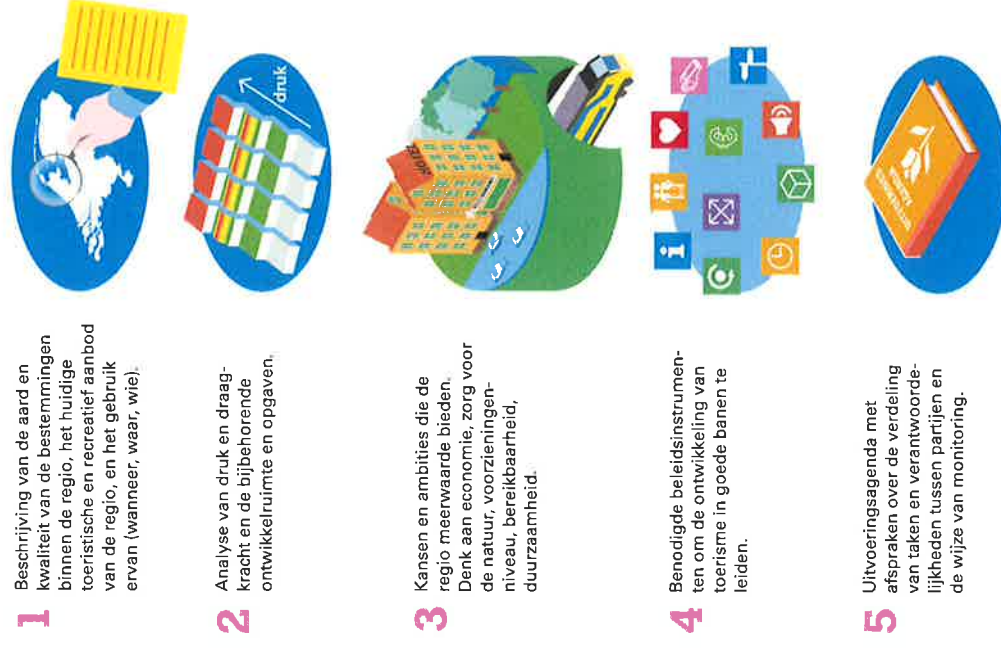
De raad beveelt gemeenten en provincies aan er zorg voor te dragen dat er over twee jaar voor elke regio een toeristische ontwikkelstrategie gereed is, waarin de route naar een optimale balans tussen druk en draagkracht wordt uitgestippeld. De raad verwacht dat veel elementen uit de toeristische

¹⁵ Zie ook *Perspectief 2030 (NBTC, 2019)*. Een concreet voorbeeld is het programma *Rewilding Europe*, waarin natuur wordt ontwikkeld in perifere regio's om toerisme drager voor de lokale economie te laten zijn. Toerisme verbindt zo een economische én een natuurdoelstelling.

ontwikkelstrategieën vertaald moeten worden naar de gemeentelijke en provinciale omgevingsvisie en -plannen en adviseert dat binnen twee jaar na de vaststelling van de strategie te doen. Het Rijk en de provincies zouden samen de voortgang en kwaliteit van de ontwikkelstrategieën moeten monitoren.

De raad adviseert het Rijk om op relevante dossiers bij te dragen aan de regionale toeristische ontwikkelstrategieën. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om voorgenomen ontwikkelingen rond nationaal natuurbeleid, en om nationale doelen als het verduurzamen van mobiliteit, de gebouwde omgeving of plannen rond klimaatadaptatie. Belangrijk is dat duidelijk wordt vastgelegd welke agenda het Rijk heeft en op welke manier regio's steun van het Rijk kunnen verwachten. De raad adviseert de rijksoverheid de eigen visie op de gewenste ontwikkeling van het toerisme daarbij als een inspirerend en agenderend perspectief te schetsen en concrete invulling te geven aan een eigen, brede agenda. Figuur 4 schetst een indicatieve inhoudsopgave van de toeristische ontwikkelstrategie.

Figuur 4: Inhoud van een toeristische ontwikkelstrategie

Aanbeveling 2. Vertaal gewenste ontwikkeling van toerisme in inzet van beschikbare beleidsinstrumenten

De raad meent dat er meer dan voldoende beleidsinstrumenten zijn om te sturen op de ontwikkeling van toerisme met oog voor de balans tussen toeristische druk en de draagkracht van de leefomgeving. Figuur 5 'Menukaart met sturingsmogelijkheden' biedt een overzicht van de grote variëteit aan sturingsmogelijkheden. Hieruit kan worden geput om de gewenste toeristische ontwikkeling te bereiken. Bestuurders maken op dit moment nog maar weinig gebruik van dit soort instrumenten. En als ze worden toegepast, is het meestal vanuit ándere motieven dan om te sturen op een gebalanceerde toeristische ontwikkeling. De Rli dringt aan op een actieve inzet van het instrumentarium.

Zoals de menukaart laat zien richten de instrumenten zich op verschillende spelers: de toerist, de bewoner, de ondernemer. Echter, bij de keuze van instrumenten moet worden bedacht dat de gevolgen van maatregelen zich meer dan eens uitstrekken naar andere groepen, al dan niet bedoeld. Zo kan de betaalbaarheid van parkeervoorzieningen voor bewoners onder druk komen wanneer daar met het oog op toeristen een prijskaartje aan wordt gehangen. En sturen op de toegang tot een gebied, om de toeristenstroom te kanaliseren, kan ertoe leiden dat bewoners hun eigen woonomgeving minder goed kunnen bereiken.

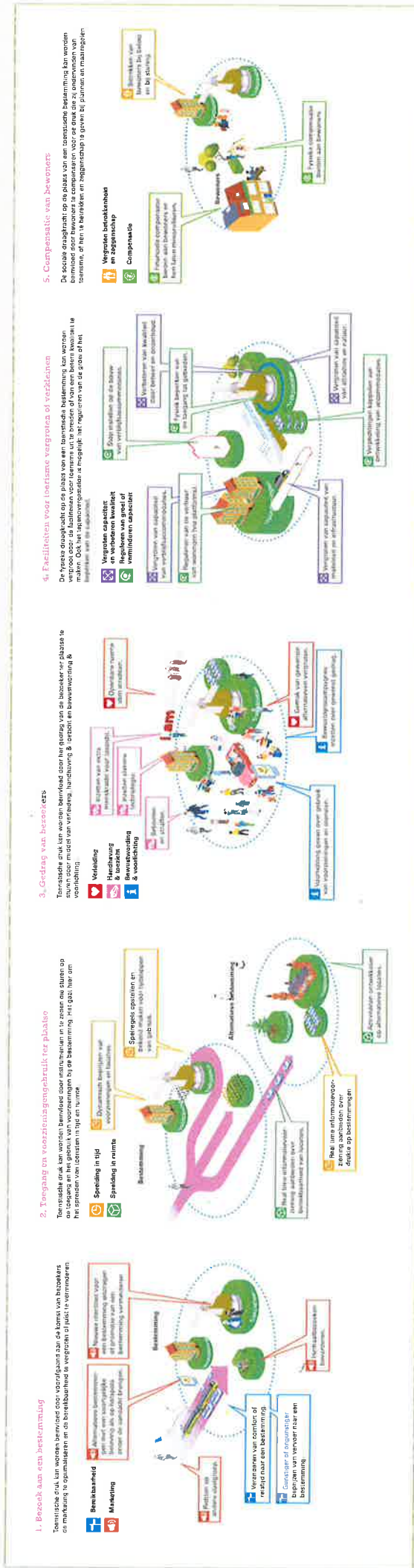
Het is dus cruciaal om bij de keuze van instrumenten de belangen van diverse betrokkenen goed in kaart te brengen en mee te wegen.

Deze belangen kunnen groot zijn, evenals de tegenstellingen tussen de belanghebbenden: ondernemers versus bewoners en/of natuurorganisaties,

woningeigenaren versus huurders, bewoners/ondernemers van de ene wijk versus die van een andere wijk, de ene gemeente versus de andere gemeente, gemeenten versus provincie enzovoort. De raad constateert dat verschillende instrumenten, waaronder nadrukkelijk financiële, ingezet kunnen worden om te komen tot herverdeling tussen groepen maar dat dit nog maar weinig gebeurt. De inzet van fondsen, gevuld met bijvoorbeeld toeristenbelasting of andere inkomsten, koppelt vraagstukken en groepen aan elkaar die niet vanzelfsprekend aan elkaar gekoppeld zijn. De te maken keuzes kunnen tot maatschappelijke spanning leiden, maar gezien de gevolgen van toerisme voor leefomgeving, samenleving en economie is het noodzakelijk om ze te maken.¹⁶

¹⁶ Zie hoofdstuk 5 van deel 2 en de bijlage van dit advies voor een meer uitvoerige beschrijving van de instrumenten die kunnen worden ingezet.

Figuur 5: Menukaart met sturingsmogelijkheden

Aanbeveling 3. Organiseer bestuurlijke samenwerking

Het initiatief voor een toeristische ontwikkelstrategie ligt bij gemeenten, daarbij gefaciliteerd door provincies. Zij bepalen de grenzen van een toeristische regio en maken afspraken over de samenwerking, zowel tussen overheden onderling, met relevante belanghebbenden als binnen de eigen organisatie. Daarbij kan onder meer worden voortgeborduurd op bestaande regionale samenwerking op het gebied van toerisme.

De rijksoverheid faciliteert regio's door de inbreng van kennis en – waar nodig – de inzet van eigen instrumenten, zoals regelgeving (ten aanzien van het kunnen sturen op verhuurplatforms als Airbnb) en financiële middelen (bijvoorbeeld voor de aanleg van infrastructuur). De raad adviseert om voor elke regio één rijksvertegenwoordiger aan te wijzen, die waar nodig een helpende hand biedt en de inbreng vanuit de verschillende betrokken departementen verzorgt.

Aanbeveling 4. Ontwikkel een krachtige kennisinfrastructuur voor toerisme

De raad adviseert het Rijk om, in samenwerking met provincies en gemeenten, een meerjarige agenda vast te stellen voor het opbouwen en onderhouden van een krachtige kennisinfrastructuur. Er is kennis nodig over de manier waarop toerisme zich ontwikkelt, over de maatschappelijke betekenis van toerisme, over de exacte effecten op de leefomgeving en over de manier waarop sturingsinstrumenten werken. Doordat hierover nog onvoldoende bekend is, ontbreekt een fundament voor kwalitatief goede beleidsvorming en dreigen veel kansen te worden gemist en problemen te ontstaan.

Een krachtige kennisinfrastructuur is een randvoorwaarde om het inzicht te vergroten. Bestaande kennisinstellingen als universiteiten, hogescholen, het Centre of Expertise, Leisure, Tourism & Hospitality (CELTH), het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen (NBTC) en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) moeten een impuls krijgen, maar ook organisaties als het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) en het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) zullen moeten worden betrokken om tot een brede agenda te komen.

De raad meent dat de kennisagenda ten minste de volgende elementen moet bevatten:

- *Onderzoek naar de effecten van toerisme op de leefomgeving.* Er is nog veel onbekend over de precieze verbanden en daarmee over mogelijkheden om nauwkeurig te sturen.
- *Experimenten om praktijkkennis op te doen over de effectiviteit van instrumenten,* zowel in situaties van lage als van hoge druk. Er liggen bijvoorbeeld grote kansen voor effectiever beleid door middel van variabel beprijzen en door de inzet van digitale technologie. De raad adviseert 'communities of practice' in te stellen om het uitwisselen van kennis te versnellen, zoals in het Programma voor de Nationale Parken gebeurt.
- *Ontwikkelen van monitoringsystemen.* Overheden en ondernemers hebben zicht nodig op relevante ontwikkelingen en gevolgen van beleid om zo tijdig te kunnen (bij)sturen. Het initiatief van NBTC, CELTH en CBS voor een Landelijke Data Alliantie (LDA) en een experimenteel 'Data & Development Lab' past in deze lijn.

Een herschikking van bestaande onderzoeksbudgetten is ontoereikend om de hier beschreven kennisinfrastructuur tot stand te brengen. De raad adviseert dan ook om de beschikbare rijksmiddelen voor kennisontwikkeling en onderzoek naar toerisme structureel en substantieel te verhogen.

Aanbeveling 5. Formuleer een rijksvisie en vergroot de beleidscapaciteit voor toerisme structureel

Om te komen tot proactief beleid dat stuurt op een groei van toerisme in balans met economie, leefomgeving en samenleving is een rijksvisie nodig en een structurele vergroting van de beleidscapaciteit. Daarbij kan toeristisch beleid niet langer samenvallen met economisch beleid. Er is verbinding nodig met relevante beleidsterreinen uit de leefomgeving: mobiliteit, vastgoed, openbare ruimte, natuur, erfgoed, milieu en leefbaarheid in wijken. De visie moet duidelijk maken hoe de doelen en instrumenten van al deze beleidsterreinen in samenhang gebruikt kunnen worden om proactief te sturen op de ontwikkeling van toerisme. Dat vergt grote verandering van het huidige beleid.

Het kabinet heeft onlangs aangegeven te willen participeren in veranderingen die vanuit de toeristische sector zijn geschetst¹⁷, maar wel “binnen de bestaande financiële kaders” (Tweede Kamer, 2019a). Gezien de grote opgaven die voorliggen en de daarvoor noodzakelijke impuls in beleidscapaciteit acht de raad dit ontoereikend. Ook het Rijk zal fors moeten investeren in beleidscapaciteit en onderzoek, een wervende visie op toerisme moeten ontwikkelen en de eigen rol en inzet moeten vergroten.

¹⁷ In reactie op de publicatie *Perspectief 2030; Een nieuwe visie op de bestemming Nederland* (NBTC, 2019).

Dit betekent ook dat bij het toerismebeleid verscheidene departementen betrokken moeten zijn, ten minste het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK; voor de economische beleidsaspecten), Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK; voor het beleid op de terreinen vastgoed, ruimtelijke ordening, openbare ruimte, woning en woonomgeving), Infrastructuur en Waterstaat (IenW; voor het beleid op de terreinen mobiliteit, milieu en water), Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW; voor het erfgoedbeleid) en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV; voor het natuurbeleid). Omdat het accent moet worden verlegd van een economische naar een samenlevingsbrede agenda voor toerisme, adviseert de raad om een ministeriële commissie Toerisme op te richten of het als extra opgave op te nemen in het Interbestuurlijk Programma (IBP).

Dit tweede deel van het advies biedt achtergrondinformatie over de verschillende aspecten van toerisme die in deel 1 aan de orde zijn gekomen. Daarnaast wordt de in deel 1 gepresenteerde analyse op een aantal punten van nadere toelichting en extra voorbeelden voorzien.

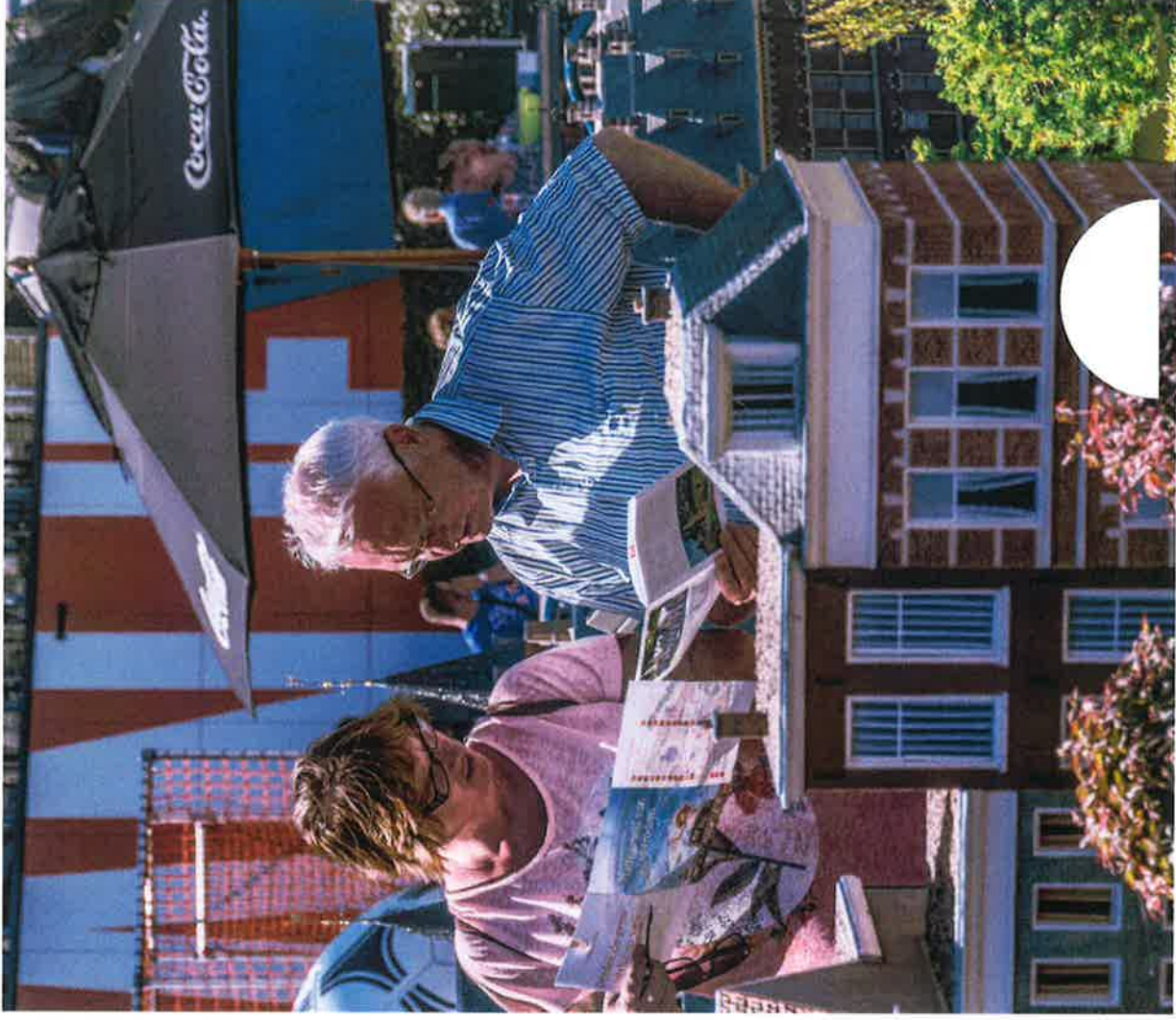
Hoofdstuk 1 bevat een korte introductie op het verschijnsel toerisme. Het begrip wordt afgebakend en vanuit verschillende perspectieven belicht.

In hoofdstuk 2 staan de feiten en cijfers over toerisme centraal. Daarbij wordt ingegaan op de economische betekenis van het toerisme in Nederland, de omvang van de bezoekersstromen en de herkomst van die bezoekers.

Hoofdstuk 3 gaat dieper in op de relatie van toerisme met de leefomgeving en de samenleving. Hier is een nadere toelichting te vinden op de acht domeinen van de leefomgeving die in deel 1 worden onderscheiden.

Hoofdstuk 4 schetst het overheidsbeleid ten aanzien van toerisme en geeft een korte impressie van de bestaande kennisinfrastructuur.

Hoofdstuk 5 ten slotte, gaat over de vraag hoe de ontwikkeling van het toerisme gericht kan worden gestuurd. Welke stappen zijn nodig en welke beleidsinstrumenten kunnen worden ingezet?

1 TOERISME: EEN INTRODUCTIE

Dit hoofdstuk biedt een korte introductie op het onderwerp toerisme. In paragraaf 1.1 wordt besproken hoe het toerisme in de literatuur wordt gedefinieerd en welke definitie in dit advies wordt gehanteerd. Paragraaf 1.2 gaat in op de verschillende stromen van bezoekers die kunnen worden onderscheiden. Aansluitend schetst paragraaf 1.3 twee perspectieven waarmee naar toerisme kan worden gekeken, die elk op eigen wijze meer inzicht geven in het verschijnsel.

1.1 Definitie toerisme

Toerisme wordt door de World Tourism Organisation van de Verenigde Naties (UNWTO) gedefinieerd als:

“... activiteiten van personen die reizen naar en verblijven op plaatsen buiten hun normale omgeving, voor niet langer dan een (aaneengesloten) jaar, om redenen van vrijetijdsbesteding, zaken, en andere doeleinden die niet zijn verbonden met het uitoefenen van activiteiten die worden beloond vanuit de plaats die wordt bezocht” (UNWTO, 2010).

Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) heeft terecht opgemerkt dat het begrip ‘normale omgeving’ in deze definitie voor velerlei uitleg vatbaar is. De normale leefomgeving van een persoon kan immers zowel zijn of

haar woonomgeving omvatten als de plaats waar hij of zij werkt of studeert. Het kan ook gaan om andere locaties die iemand regelmatig bezoekt (Pleasureworld NRIIT et al., 2018).

Om tot een objectiever afgebakende definitie te komen heeft het CBS de omschrijving van de UNWTO als volgt aangescherpt:

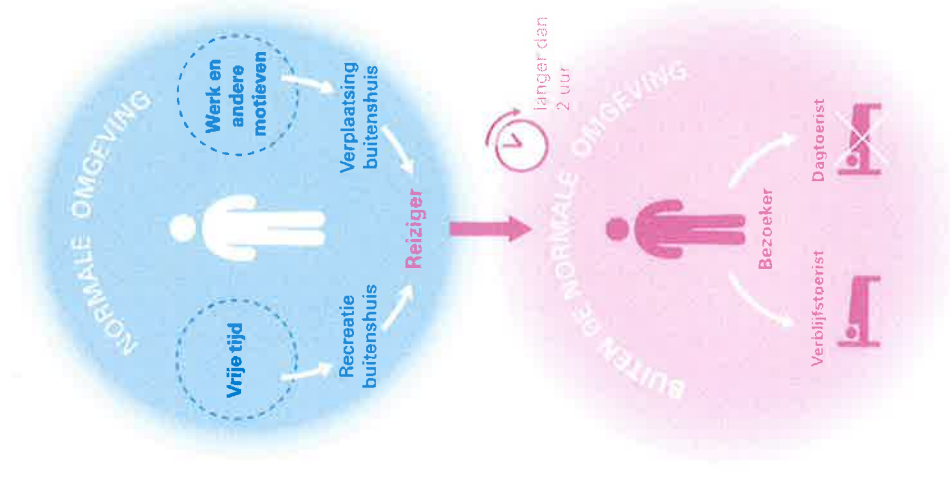
Van toerisme is sprake bij bezoeken aan bestemmingen buiten de directe nabijheid van huis en plaats van werk of studie en andere plaatsen die regelmatig worden bezocht ('de normale omgeving'), waarbij geldt dat deze bezoeken (1) langer duren dan twee uur en (2) worden ondernomen vanuit een recreatief toeristisch of zakelijk toeristisch motief.

Als deze kenmerken niet van toepassing zijn (de activiteiten worden *binnen* de normale omgeving ondernomen en/of duren *kort*er dan twee uur) spreekt het CBS van 'recreatieve activiteiten'.

Dit advies houdt de zojuist beschreven CBS-definitie van toerisme aan. De relatie tussen vrije tijd, werk, recreatie en toerisme wordt schematisch weer-gegeven in figuur 6.

Figuur 6 laat zien dat het bij toerisme niet alleen gaat om vakanties waarbij wordt overnacht in een accommodatie (verblijfstoerisme) maar ook om dagtochten of excursies waarbij de bezoeker niet langer dan een etmaal op pad is (dagtoerisme). Als in dit advies wordt gesproken van 'toerist' of 'bezoeker', kan daarmee dus zowel de verblijfstoerist als de dagtoerist worden bedoeld.

Figuur 6: Relatie tussen vrije tijd, werk, recreatie en toerisme

Bron: vrije bewerking door Rijn van Pleasureworld NRIIT et al., 2018, p. 147

1.2 Soorten toerisme

Om meer grip te krijgen op het fenomeen toerisme is het zinvol om daarbinnen een aantal 'stromen' te onderscheiden. Doorgaans wordt een onderscheid gemaakt tussen inkomend, binnenlands en uitgaand toerisme (NRIT Media et al., 2017):

- *Inkomend toerisme* omvat alle dagtochten en vakanties van buitenlandse bezoekers. Het gaat om bezoeken van personen die niet wonen in het land van bestemming. Een voorbeeld is de vakantie van een Duits gezin in Nederland.
- *Binnenlands toerisme* betreft alle dagtochten en vakanties die mensen in eigen land doorbrengen. Denk bijvoorbeeld aan een vriendengroep uit Noord-Brabant, die vakantie houdt op Terschelling.
- *Uitgaand toerisme* omvat alle dagtochten en vakanties van bezoekers naar een ander land dan het land waarin zij wonen. Hiervan is bijvoorbeeld sprake als een Nederlands stel op vakantie gaat naar Duitsland.¹⁸

Dit advies gaat over het inkomend en binnenlands toerisme in Nederland. Uitgaand toerisme blijft dus buiten beschouwing.

1.3 Twee perspectieven op toerisme

Het toerisme in Nederland in zijn huidige massale vorm is een betrekkelijk recent fenomeen; het is eind jaren vijftig, begin jaren zestig op gang

gekomen. Vooral de groeiende welvaart, de toenemende hoeveelheid vrije tijd en mobiliteit hebben sindsdien bijgedragen aan een steeds sterkere groei van het toerisme (Stichting Our Common Future, 2011).

Het huidige toerisme is te beschouwen als een 'menselijke ervaring', die bijdraagt aan ontspanning in een druk bestaan met hoge arbeidsproductiviteit en die zorgt voor plezier en verrijking van de geest. Op vakantie gaan is een vast onderdeel van het hedendaagse consumptiepatroon geworden (Pleasureworld NRIT et al., 2018). De manier waarop vrije tijd wordt ingevuld heeft tegelijkertijd een culturele betekenis, omdat het uitdrukking geeft aan iemands sociale status en de culturele (sub)klasse (Welten, 2013).

In deze paragraaf worden twee perspectieven op toerisme geschetst, die in hoofdstuk 5 worden gebruikt om te komen tot een ordening van instrumenten om te sturen op toerisme.

1.3.1 Perspectief van de visitors journey

Reizen worden vanuit uiteenlopende motieven ondernomen: mensen zijn nieuwsgierig, op zoek naar belevenissen en kennis – en willen dit alles graag delen met anderen. Vijf hoofdcategorieën van motieven om op reis te gaan zijn: (1) zaken, (2) vakantie, (3) gezondheid, (4) bezoek aan familie of vrienden en (5) sport, studie en dergelijke (Pleasureworld NRIT et al., 2018).

Bedrijven in de reisbranche spelen in op de verschillende wensen en behoeften van reizigers en bieden daartoe een gevarieerd pakket van diensten en producten aan, afgestemd op de stappen die worden gezet

¹⁸ Vanuit Nederlands perspectief is dit dus uitgaand toerisme en vanuit Duits perspectief inkomend toerisme.

- tijdens de zogenoemde *visitors journey* (zie bijvoorbeeld Kenniscentrum Kusttoerisme, 2015; NBTC, 2017; Toerisme Vlaanderen, 2015):
- Voorafgaand aan hun verblijf doorlopen bezoekers verschillende stappen om tot een keuze voor een bestemming te komen: (a) het zoeken en overwegen, (b) de planning en (c) het boeken.
 - Tijdens het verblijf zijn er de ervaringen ter plekke, het eventuele logies, de uitstapjes, het vervoer en het eten en drinken.
 - Na het verblijf of bezoek zijn er de herinneringen en is er nazorg, zoals ervaringen en reviews.

1.3.2 Geografisch perspectief

Men kan ook vanuit een geografisch perspectief naar toerisme kijken. Toerisme is dan te beschouwen als een systeem waarin toeristen zich bewegen. Binnen dit systeem zijn drie gebieden te onderscheiden (Leiper, 1990):

1. de regio waar toeristen *vandaan* komen;
2. het gebied waar *doorheen* wordt gereisd;
3. de *bestemming* van de reis.

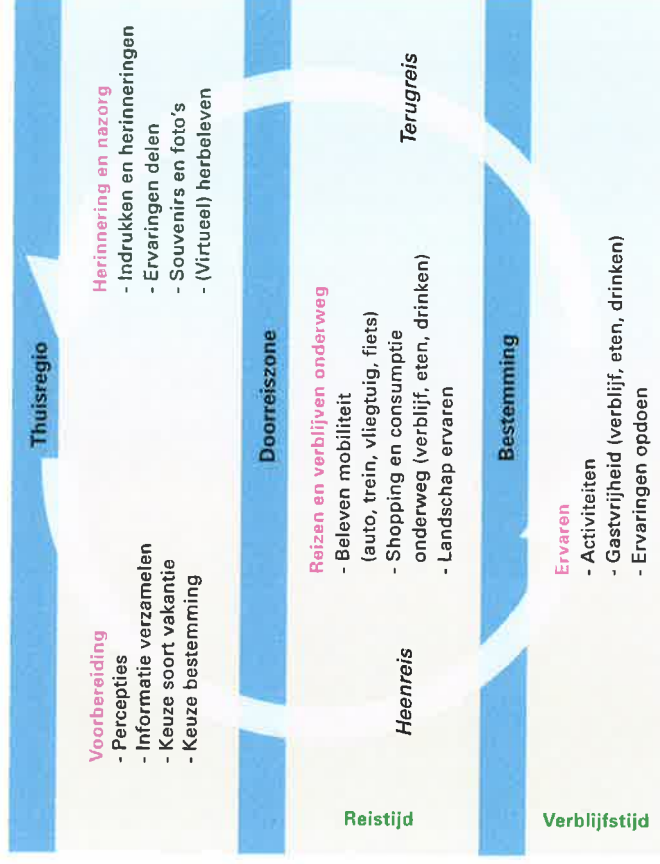
De geografische benadering van toerisme vormt een aanvulling op het perspectief van de *visitors journey*. Het draait bij toerisme immers niet alleen om de plaats van bestemming, maar ook om de plaats van vertrek en de gebieden die de reiziger onderweg passeert.

1.3.3 Combinatie van perspectieven: de reiservaring

Door het perspectief van de *visitors journey* te combineren met het geografisch perspectief, ontstaat een schematisch overzicht van de reis die

toeristen maken en de verschillende aspecten die daarbij betrokken zijn. In figuur 7 is dit weergegeven als de reiservaring.

Figuur 7: De reiservaring

Bron: vrije bewerking Rij van Cooper, 2016

2 TOERISME N FEITEN EN CIJFERS

Dit hoofdstuk zet de feiten en cijfers rond toerisme op een rij. Paragraaf 2.1 beschrijft de ontwikkeling en prognoses voor het toerisme wereldwijd en specifiek voor Nederland, en de economische betekenis daarvan. In paragraaf 2.2 wordt in kaart gebracht waar de toeristen die in Nederland tijd doorbrengen zoal vandaan komen, en in paragraaf 2.3 welke plekken ze graag bezoeken. Tot slot wordt in paragraaf 2.4 stilgestaan bij het niet onaanzienlijke aandeel Nederlandse toeristen dat in eigen land vakantie houdt of er een dagje op uit trekt.

2.1 Groei toerisme wereldwijd, in Europa en in Nederland

Hoe sterk groeit het wereldwijde toerisme naar verwachting de komende jaren en wat betekent dit voor Nederland? De ontwikkelingen en prognoses worden geschetst.

2.1.1 Wereldwijd: verdubbeling aantal aankomsten

In 2011 voorspelde de World Tourism Organisation van de Verenigde Naties (UNWTO) dat in 2030 sprake zou zijn van een verdubbeling van het internationaal toerisme (in aantallen aankomsten) ten opzichte van 2010. Volgens die prognose zou het toerisme wereldwijd jaarlijks een gemiddelde groei laten zien van 3,3%. Hoewel Europa volgens deze prognose het meest

bezochte continent zou blijven, zouden daar de jaarlijkse groeicijfers geleidelijk teruglopen tot gemiddeld 2,3%.

Vooraf Afrika (+5,6%), Azië (+4,9%) en het Midden-Oosten (+4,6%) zouden naar verwachting hun marktaandeel vergroten. Amerika zou volgens de UNWTO-prognose met een groei van 2,6% een vergelijkbare ontwikkeling te zien geven als Europa (zie figuur 8).

De UNWTO verwachtte verder dat de groei van het internationale toerisme langzaam zou gaan afnemen¹⁹ van 3,8% in 2011 naar 2,5% in 2030, onder meer vanwege de afnemende welvaarts-groei in opkomende economieën en de stijgende vervoerskosten (UNWTO, 2011).

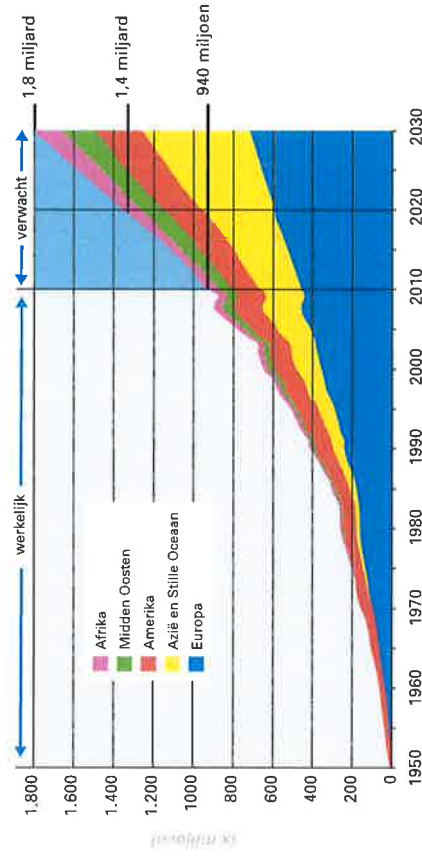
De feitelijke groeicijfers van de laatste jaren overtreffen de verwachtingen van de UNWTO uit 2011. Het aantal internationale aankomsten²⁰ bedroeg in 2017 wereldwijd ruim 1,3 miljard. Dat betekent een groei van 6,8% ten opzichte van 2016 (NBTC, 2018). In 2018 was er sprake van een groei van 6% ten opzichte van 2017 (UNWTO, 2019).

Europese landen trekken relatief veel toeristen: ongeveer de helft van het aantal toeristen wereldwijd. Dit hangt volgens de UNWTO vooral samen met de rijke culturele geschiedenis van Europa en het gunstige sociaal-politieke klimaat.

¹⁹ Deze nuancering is niet in figuur 8 te zien; deze toont alleen de gemiddeld verwachte groei van 2010-2030.

²⁰ Het aantal aankomsten komt grosso modo overeen met het aantal verblijfstoeeristen, maar er is een verschil. Elk bezoek aan een logiesaccommodatie wordt namelijk als een aankomst geteld, terwijl één en dezelfde toerist gedurende zijn/haar vakantie soms diverse accommodaties bezoekt.

Figuur 8: Ontwikkeling en prognose wereldwijd toerisme

Bron: UNWTO, 2011

De UNWTO verwacht nog steeds dat de groei van het inkomend toerisme in Europa op den duur zal afnemen door de concurrentie van reisbestemmingen in opkomende economieën in onder meer Zuidelijk Azië en West- en Centraal-Afrika (UNWTO, 2018b). De afgelopen jaren was dat beeld echter (nog) niet zichtbaar: in 2017 was de groei van het toerisme in Europa met 8% groter dan gemiddeld (UNWTO, 2018a) en in 2018 was de groei nog steeds 6% (UNWTO, 2019).²¹

De bovenverwachte hoge groeicijfers van inkomend toerisme naar Europa zijn volgens de UNWTO toe te schrijven aan een robuust economisch

²¹ Hierbij gaat het om de groei van het toerisme gemeten in het aantal aankomsten.

herstel. De toenemende luchtvaartverbindingen, betaalbaarder reizen en de opkomst van nieuwe vormen van toerisme en informatiediensten via digitale platforms hebben daar sterk aan bijgedragen. Ook een zwakkere groei van het toerisme naar Noord-Afrika en het Midden-Oosten als gevolg van politieke instabiliteit en onveiligheid, hebben bijgedragen aan de onverwacht hoge groeicijfers in Europa (UNWTO, 2018b).

2.1.2 Nederland: sterke groei aantal verblijfstoeristen

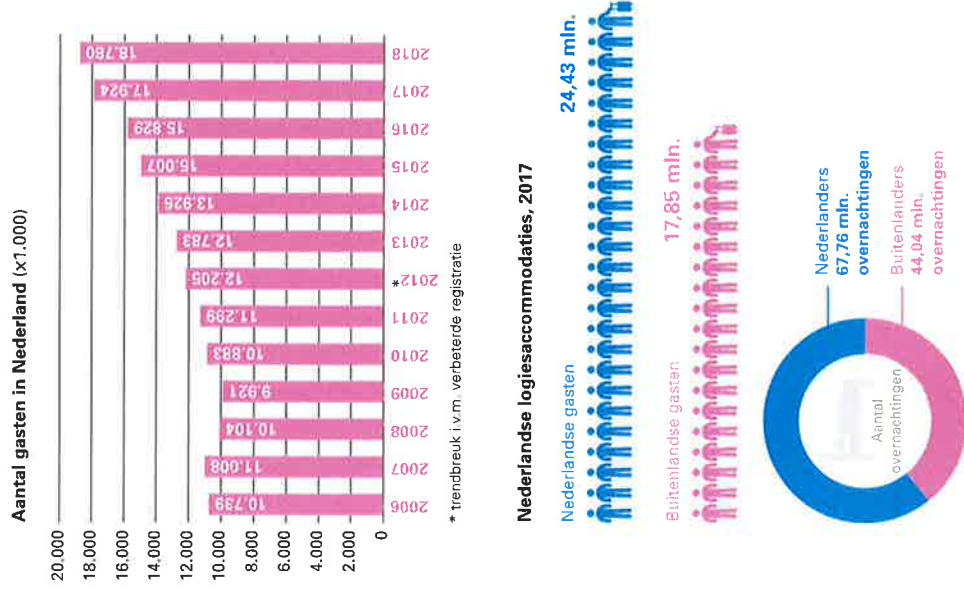
Ook in Nederland is de groei van het aantal toeristen spectaculair te noemen; zie figuur 9. In 2017 verbleven 42 miljoen gasten in Nederlandse logiesaccommodaties²², een groei van bijna 9% ten opzichte van een jaar eerder. Dit is de sterkste groei sinds 2006 (CBS, 2018b).

Aandeel binnenlandse en buitenlandse gasten

Van de gasten is het grootste deel afkomstig uit Nederland (ongeveer 60%). Echter, dat is een gemiddelde; de herkomst van gasten kan per plaats, per attractie of per regio verschillen. Zo trekt de provincie Noord-Holland meer buitenlandse dan Nederlandse gasten (CBS, 2018a), vooral door de aantrekkingskracht van Amsterdam.

²² Tot logiesaccommodaties worden gerekend: hotels, motels, pensions, appartementen met hotel dienstverlening, jeugdaccommodaties en bed & breakfasts met ten minste vijf slaapplekken, kampeerterreinen met minimaal vier toeristische standplaatsen en huisjesterreinen en groepsaccommodaties met ten minste tien slaapplekken.

Figuur 9: Aantal verblijfstoeristen in Nederland

Bron: Statistiek logiesaccommodaties CBS, 2019; CBS, 2018a

Het aantal *buitenlandse gasten*²³ van logiesaccommodaties stijgt sterker dan het aantal Nederlandse gasten. Het aantal buitenlandse gasten nam in 2017 toe met 13% vergeleken met een jaar eerder. Zij verbleven bij elkaar opgeteld 44 miljoen nachten in Nederlandse logiesaccommodaties; een stijging van 11% ten opzichte van 2016. De verwachting is dat het aantal verblijfstoeristen de komende jaren groeit van bijna 18 miljoen in 2017 naar bijna 29 miljoen in 2030. Dat is een stijging van meer dan 50% (NBTC, 2019).

Het aantal *binnenlandse gasten* van logiesaccommodaties nam in 2017 met 6% toe naar 24,4 miljoen gasten die bij elkaar goed waren voor 67,8 miljoen overnachtingen. Dat is een groei van 2% (CBS, 2018a). Het aantal binnenlandse gasten van logiesaccommodaties groeit naar verwachting tussen 2017 en 2030 met 27% naar 31 miljoen (NBTC, 2019).

Verblijf in accommodaties

Het overgrote deel van de buitenlandse en binnenlandse toeristen verblijft in een hotel: in 2016 was dat 78%. Buitenlandse toeristen verbleven in 2016 gemiddeld tweeënhalve nacht in Nederland. Dat gemiddelde is al jaren stabiel (NRIT Media et al., 2017). Duitse toeristen verblijven het langst in een Nederlandse accommodatie, gemiddeld 3,4 nachten in 2017. Intercontinentale toeristen verblijven het kortst: gemiddeld 1,8 nachten in 2017 (CBS, 2018a). Vakanties van Nederlanders in eigen land zijn een stuk langer: deze duurden in 2016 gemiddeld 6,2 dagen (NRIT Media et al., 2017).

²³ Ook de zakelijke reiziger is meegenomen in het aantal buitenlandse gasten. Van de buitenlandse toeristen komt 69% voor vakantie, 25% voor een zakenreis en de rest voor bijvoorbeeld bezoek aan familie en kennissen (NRIT Media et al., 2017).

In de hier genoemde cijfers heeft het CBS overnachtingen die worden geboekt via platforms zoals Airbnb niet meegenomen, omdat de huidige meetmethode hier niet in voorziet. Dergelijke platforms spelen een groeiende rol in het aantal overnachtingen, zo blijkt uit ander onderzoek; zie kader 5.

Kader 5: Overnachtingen via Airbnb

In 2018 werden in Amsterdam bijna 2 miljoen overnachtingen geboekt via Airbnb. Na jaren van stijging is dit 5% lager dan in 2017. Het marktaandeel ging omlaag van 11,6% naar 10,4% in vergelijking met hotels. In het gebied rond Amsterdam groeit Airbnb daarentegen zeer sterk, in Amstelveen en Zaanstad bijvoorbeeld met gemiddeld 36% ten opzichte van 2017. In andere grote steden groeide Airbnb eveneens. In Den Haag groeide het aantal overnachtingen via Airbnb in 2018 met 23% naar 226.000; Rotterdam telde 188.000 overnachtingen, een stijging van 15% (Colliers International, 2019).

Gemeten ten opzichte van het aantal inwoners zijn er ook veel Airbnb-locaties in Amsterdam: in 2016 waren er 27,7 locaties per 1.000 inwoners. Daarnaast zijn Ameland (24,8), Veere (22,1) en Zandvoort (21,9) koploper als het gaat om de hoeveelheid Airbnb-locaties per 1.000 inwoners (NRIT Media et al., 2017).

2.1.3 Dagtoeristen: lichte groei

Om het aantal toeristen goed in beeld te brengen zijn meer gegevens nodig dan alleen de cijfers over het verblijfstoerisme. Ook inzicht in het aantal dagjesmensen is van belang. Het beeld in een stad als Amsterdam illustreert dat: daar waren in 2014 7,2 miljoen geregistreerde overnachtende hotelbezoekers, maar het totaal aantal bezoekers werd in dat jaar geschat op 17,6 miljoen (Gemeente Amsterdam, 2015).

Herkomst

Dagjesmensen kunnen buitenlandse toeristen zijn die Nederland bezoeken vanuit aangrenzende landen zoals Duitsland of België. Maar het kunnen ook Nederlanders zijn die vanuit huis dagtrips maken. Goed bruikbare gegevens over dagtoeristen zijn schaars. Volgens het NBTC (2019) maken Nederlanders jaarlijks ruim 1,5 miljard dagtrips in eigen land. Over de 'inkomende' dagtoeristen uit de ons omringende landen ontbreken structurele cijfers. Het NBTC heeft in 2015/2016 wel een onderzoek gedaan naar Duitse bezoekers uit Nordrhein-Westfalen en Niedersachsen. Daaruit bleek dat Duitsers van juni 2015 tot mei 2016 46,8 miljoen dagtochten naar Nederland ondernamen (NBTC, 2015). Echter, dit was een incidenteel onderzoek.

Meest bezochte dagattracties

Er zijn wel gegevens over het aantal bezoekers van dagattracties (zie tabel 1). De drukstbezochte dagattractie in Nederland, De Efteling, trok in 2017 bijna 5,2 miljoen bezoekers. De nummer 2, Lovers Canal Cruises, trok 2,3 miljoen bezoekers in 2017. Van de top-5 dagattracties liggen er drie in Amsterdam: Lovers Canal Cruises, het Van Goghmuseum en het Rijksmuseum (beiden

circa 2,2 miljoen bezoekers in 2017) (Pleisureworld NRIT et al., 2018). Ter vergelijking: Giethoorn ontvangt volgens de plaatselijke VVV elk jaar ongeveer 800.000 bezoekers (Toonen, 2015). Het natuurgebied Nationaal Park De Hoge Veluwe trok in 2018 ruim 618.000 bezoekers (Stichting Het Nationale Park De Hoge Veluwe, 2019).

Het aantal bezoekers van dagattracties kan per attractie sterk verschillen, maar stijgt over de hele linie wel: in 2017 teiden de vijftig grootste dagattracties 47 miljoen bezoekers; 8% meer dan in 2016. Overigens kwam circa een derde van die bezoekers uit het buitenland. Voor de komende jaren worden er meer bezoekers verwacht maar er komen ook steeds meer pret- en themaparken, dierentuinen, musea, kartbanen en andere vormen van vertier bij (Pleisureworld NRIT et al., 2018).

Tabel 1: Top-10 attractieparken (aantallen x 1.000)

Nr.	Naam	2015	2016	2017	Mutatie (%)
1	De Efteling	4.685	4.765	5.187	8,9
2	Lovers Canal Cruises	onbekend	1.800	2.283	26,8
3	Van Gogh museum	1.909	2.077	2.255	8,6
4	Zaanse Schans	1.899	1.847	2.219	20,1
5	Rijksmuseum Amsterdam	2.346	2.260	2.160	-4,4
6	De Uithof	onbekend	1.389	1.490	7,3
7	Stromma Rondvaart	1.511	1.498	1.470	-1,9
8	Diergaarde Blijdorp	1.520	1.513	1.459	-3,6
9	Natura Artis Magistra	1.353	1.353	1.411	4,3
10	Keukenhof	1.175	1.143	1.400	22,5

Bron: Pleisurwereld NRIIT et al., 2018

groeide (NRIT Media et al., 2017). Datzelfde jaar bedroeg wereldwijd de directe bijdrage van het toerisme aan het bruto binnenlands product (bbp) 2,3 miljard dollar, wat overeenkomt met 3,1% van het bbp. Het toerisme leverde bij elkaar opgeteld ruim 108 miljoen directe banen op, oftewel 3,6% van de totale werkgelegenheid (World Travel & Tourism Council [WTTC], 2017).²⁴

Het toeristisch aanbod is inmiddels uitgegroeid tot het derde exportproduct²⁵ in de wereld, na brandstof (gas, olie) en chemische producten (CBS, 2017). De groei doet zich vooral voor in Azië en in opkomende landen zoals Argentinië, Egypte en Oekraïne. Toerisme is de afgelopen jaren sneller gegroeid dan sectoren als financiële en zakelijke dienstverlening, publieke dienstverlening, productie, *retail* en distributie en transport (UNWTO, 2017; WTTC, 2017).

2.2 Toenemende economische betekenis

2.2.1 Groei toerisme sterker dan groei wereldeconomie

Het economisch belang van het wereldwijde toerisme groeit al een aantal jaren (sinds 2010) sterker dan de wereldeconomie als geheel: in 2016 nam het toerisme met 3,1% toe, terwijl de wereldeconomie dat jaar met 2,5%

²⁴ Wereldwijd komt ongeveer één op de tien banen voort uit toerisme: 9,6% (WTTC, 2017).

²⁵ Daarbij gaat het om de ontvangsten van een land uit de export van toeristische producten, dus de verkoop van toeristische producten aan buitenlandse bezoekers (NRIT Media et al., 2017).

Figuur 10: Bijdrage van toerisme aan het bruto binnenlands product wereldwijd

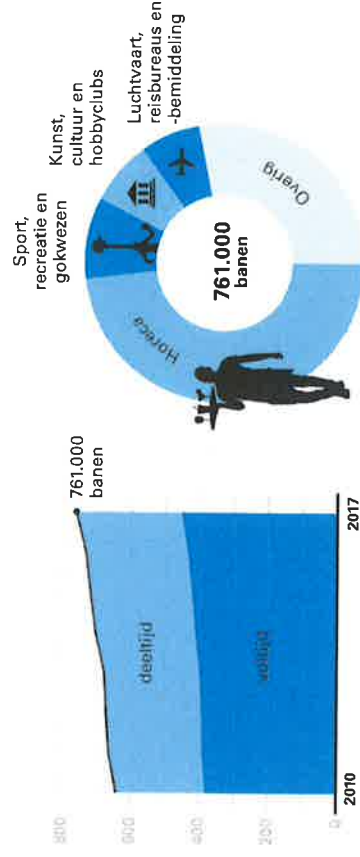
Bron: WTTTC, 2017

2.2.2 Ook in Nederland toerisme steeds belangrijker voor de economie

In Nederland bedroeg de waarde van de totale toeristische bestedingen in 2016 € 75,7 miljard, oftewel 3,9% van het bbp. Het toerisme was in dat jaar goed voor 641 duizend banen (CBS, 2018a). De waarde van de toeristische bestedingen in de Nederlandse economie is in 2017 met 6,9% gestegen naar € 82,1 miljard (4,3% van het bbp; CBS, 2018b). En terwijl de werkgelegenheid in Nederland de afgelopen jaren slechts licht steeg, nam de werkgelegenheid in de toerismesector in de periode 2010-2016 toe met 15,4%

(zie figuur 11; NRIT Media et al., 2017). In 2017 groeide het aantal banen in de toeristische sector verder door met 3,8% naar 761 duizend banen, tegenover een groei van 2,1% in de Nederlandse economie als geheel. Het aandeel van de toeristische sector in het totaal aantal banen in Nederland nam daarmee verder toe naar 7,5%. Binnen de toeristische sector werken de meeste mensen in de horeca (CBS, 2018b).

Figuur 11: Werkgelegenheid in de toerismesector: ontwikkeling 2010 – 2017 en voltijdbanen per toeristische bedrijfstak

Bron: CBS, 2018b

Positie toerismesector ten opzichte van andere sectoren

Toerisme is de afgelopen jaren dus steeds belangrijker geworden voor de Nederlandse economie. Zo is in de periode 2010-2016 het volume van de Nederlandse economie met 7,2% toegenomen, terwijl de toerismesector

in dezelfde periode een groei heeft doorgemaakt van 26,2% (NRIT Media et al., 2017). De bijdrage van de toerismesector aan het Nederlandse bbp is ongeveer gelijk aan de bijdrage van de bouwsector en de vervoer- en opslagsector, en groter dan die van landbouw en olie- en gaswinning (zie figuur 12).

Bestedingen binnenlandse en buitenlandse toeristen

Van de bestedingen in de toerismesector is het grootste deel afkomstig van binnenlandse toeristen. Echter, de groei van de bestedingen van buitenlandse toeristen overtreft die van de binnenlandse toerist. De bestedingen van buitenlandse toeristen in Nederland namen in 2017 met 12,6% toe naar € 29,9 miljard²⁶, terwijl de bestedingen van Nederlanders in eigen land met een beperktere groei van 3,6% uitkwamen op € 43 miljard (zie figuur 12). De groei van de bestedingen van buitenlandse toeristen kon deels worden toegeschreven aan een toename van het aantal overnachtingen. Nederlanders hebben tijdens vakanties en dagtrips vooral meer geld uitgegeven aan eten en drinken in de horeca (CBS, 2018b).

²⁶ Bij de bestedingen worden ook boekingen van accommodaties en (vliegtickets meegerekend van buitenlandse toeristen bij/via een Nederlands bedrijf. Een groot deel van deze toeristen reisde niet daadwerkelijk naar Nederland, maar Nederlandse bedrijven verdienen wel aan deze boekingen (CBS, 2018b).

Figuur 12: Bijdrage economische sectoren aan het bbp van Nederland in 2017, in miljarden euro's²⁷

Bronn cijfers: CBS Statistiek, 2018

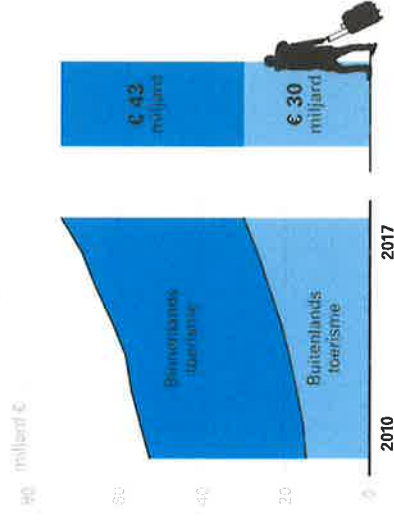
Van de buitenlandse toeristen besteden intercontinentale gasten relatief veel. Hoewel zij slechts 21% uitmaken van het totaal aantal buitenlandse gasten en een nog geringer percentage (16%) van het aantal bedden

²⁷ De cijfers geven de bruto toegevoegde waarde van de diverse sectoren voor de Nederlandse economie weer.

bezetten, nemen zij 38% van de bestedingen voor hun rekening (NBTC, 2018).

Dagtoeristen besteden logischerwijs minder dan verblijfstoeristen, omdat ze geen kosten maken voor logies. Cijfers uit Amsterdam illustreren dit: inkomende bezoekers waren in 2011 goed voor € 5,7 miljard aan bestedingen. Hiervan was € 2,7 miljard afkomstig van buitenlandse verblijfsbezoekers (zakelijk en toeristisch), € 2,2 miljard van Nederlandse verblijfsbezoekers en € 0,7 miljard van Nederlandse dagbezoekers. De resterende € 0,1 miljard kwam van buitenlandse dagbezoekers (Gemeente Amsterdam, 2015).

Figuur 13: Toeristische bestedingen

Bron cijfers: CBS, 2018b

2.3 Herkomst buitenlandse toeristen

Op dit moment komt ongeveer 40% van de toeristen uit het buitenland. Dat aandeel neemt de komende jaren toe. Waar komen deze internationale toeristen die Nederland bezoeken vandaan?

2.3.1 Aandeel Europees toerisme

De meeste internationale toeristen die Nederland bezoeken zijn afkomstig uit Europese landen: 79% in 2017 (NBTC, 2018). Van de Europese gasten komen de meeste uit de ons omringende landen: Duitsland, België en het Verenigd Koninkrijk. Bezoekers uit deze landen waren samen goed voor 64% van alle overnachtingen van buitenlandse gasten. Vooral de groei van het aantal gasten uit Duitsland zette in 2017 door met een toename van ruim 14% (665.000 meer gasten) vergeleken met een jaar eerder. Duitsers verbleven ook het langst in een accommodatie, gemiddeld 3,4 nachten²⁸ (CBS, 2018a).

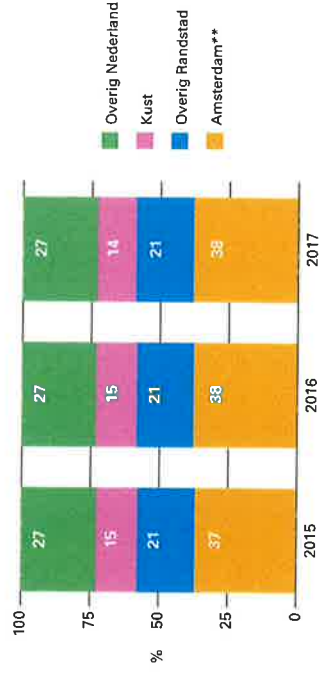
2.3.2 Aandeel intercontinentaal toerisme

In 2017 kwam ruim 20% van de buitenlandse toeristen die in Nederlandse accommodaties verbleven van buiten Europa. De meeste intercontinentale toeristen kwamen van het Amerikaanse (11%) en Aziatische continent (8%). Het aantal gasten dat daar vandaan kwam groeide in 2017 met respectievelijk 22 en 25%. Opvallende groeiers waren verder onder andere Taiwan (79%), IJsland (40%), en Rusland (36%). Het aantal toeristen uit China nam met 26% toe. Op het totaal van de buitenlandse gasten vormen de Chinezen

28 Ter vergelijking: gemiddeld verbleven buitenlandse toeristen in 2016 tweeënhalve nacht in Nederland (NRIT Media et al., 2017).

De spreiding van de buitenlandse gasten over de verschillende provincies is sinds 2012 nauwelijks veranderd. Engelsen en intercontinentale gasten gaan vooral naar Amsterdam. Duitsers gaan eveneens relatief vaak op bezoek in Amsterdam, maar zij verblijven ook graag aan de Nederlandse kust. Belgen gaan het liefst net over de grens naar Limburg en Noord-Brabant; zij bezoeken daarnaast regelmatig de kust (CBS, 2018a).

Figuur 16: Spreiding buitenlandse gasten in Nederland, 2015-2017*

* Gasten die in het buitenland wonen en tenminste één nacht in Nederland verbleven, zowel recreatief als zakelijk.
 ** Alleen gasten in hotels.

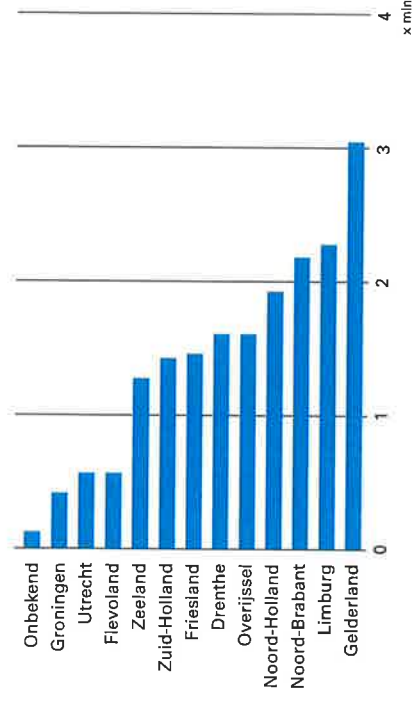
Bron: Pleasureworld NRIT et al., 2018

2.4.2 Bestemmingen van Nederlandse verblijfstoeristen

Voor Nederlanders die vakantie houden in eigen land is Gelderland de populairste bestemming. In 2017 brachten Nederlanders 17% van hun binnenlandse vakanties door in deze provincie. Het ging hierbij om 3 miljoen van de in totaal ruim 18 miljoen binnenlandse vakanties.

Daarnaast zijn Limburg en Noord-Brabant in trek; zij vormen samen de bestemming van 25% van de binnenlandse vakanties (zie figuur 17; Pleasureworld NRIT et al., 2018).

Figuur 17: Binnenlandse vakanties van Nederlanders naar provincie

Bron: Pleasureworld NRIT et al., 2018)

2.5 Samenvattend beeld feiten en cijfers

Wereldwijd groeien zowel de aantallen toeristen als de bestedingen die zij doen. Dat is in Nederland niet anders. De toeristische sector hier groeit sterker dan andere sectoren en wordt daarmee steeds belangrijker voor de economie.

Meer dan de helft van de toeristen in Nederland (ongeveer 60%) is in eigen land op vakantie. De overige 40% zijn buitenlandse toeristen. Deze laatste komen voor het merendeel uit de buurlanden: Duitsland, België en het Verenigd Koninkrijk. Het aantal toeristen dat vanuit andere continenten naar Nederland komt is nog relatief beperkt. Zij verblijven hier ook relatief kort. Hun aantal groeit echter wel.

De meeste buitenlandse toeristen die Nederland bezoeken gaan naar Noord-Holland en Amsterdam. Binnenlandse toeristen kiezen andere bestemmingen: zij gaan het vaakst naar Gelderland, Limburg en Noord-Brabant.

Van de toeristische bestedingen is het grootste deel afkomstig van binnenlandse toeristen, en het aantal binnenlandse toeristen is groter dan het aantal inkomende toeristen. Het aantal buitenlandse toeristen groeit wel sterker dan het aantal Nederlandse toeristen. En de totale bestedingen van buitenlandse toeristen groeien snel. Als deze trend zich doorzet zal uiteindelijk, in de toekomst, het aantal buitenlandse toeristen en hun uitgaven het binnenlandse toerisme in omvang en uitgaven gaan evenaren of zelfs overstijgen.

3 TOERISTISCHE DRUK EN DRAAGKRACHT

In dit hoofdstuk worden twee kernbegrippen uit deel 1 nader toegelicht: 'toeristische druk' (paragraaf 3.1) en 'draagkracht van de leefomgeving en samenleving' (paragraaf 3.2). Vervolgens wordt uiteengezet hoe de combinatie van druk en draagkracht kan worden beoordeeld (paragraaf 3.3). Ook gaat dit hoofdstuk in op de relatie tussen 'toeristische druk en draagkracht van de leefomgeving' enerzijds en het begrip 'overtourisme' anderzijds (paragraaf 3.4).

3.1 Toeristische druk

Hoe kan de mate waarin op een bestemming sprake is van toeristische druk bepaald worden en welke factoren spelen daarbij een rol?

Bezoekersaantallen geven een indicatie van de drukte op een bepaalde bestemming waarbij het belangrijk is om nauwkeurig te kijken naar verschillen in plaats en tijd. Bezoekersaantallen vertellen niet hoe de drukte ter plaatse daadwerkelijk wordt *ervaren* door de lokale bevolking. Om een goed beeld te krijgen, moet naar drie aspecten worden gekeken:

1. de verhouding tussen de aantallen toeristen en de aantallen inwoners op een bepaalde locatie, oftewel de *intensiteit* van het toerisme;

2. de verhouding tussen aantallen toeristen en de oppervlakte van een bestemming, oftewel de *dichtheid* van het toerisme;
3. de manier waarop de toeristen de ruimte en de voorzieningen gebruiken en hoe zich dit verhoudt tot de lokale gebruiken en gewoonten, oftewel het *gedrag* van de bezoekers.

3.1.1 Intensiteit

Bezoekersintensiteit kan worden uitgedrukt in het aantal toeristen ten opzichte van het aantal inwoners. Voor heel Nederland is de bezoekersintensiteit de laatste vijftien jaar enorm toegenomen. In 2003 had Nederland ruim 16 miljoen inwoners en meer dan 9 miljoen (buitenlandse) bezoekers; een ratio dus van 0,57. In 2017 betrof het iets meer dan 17 miljoen inwoners tegenover bijna 18 miljoen (buitenlandse) toeristen, een ratio van 1,05.

Het aantal hotelovernachtingen afgezet tegen het aantal inwoners is ook een indicatie voor de intensiteit. Vanuit dat perspectief scoort Amsterdam hoog: zestien hotelovernachtingen per inwoner. Ter vergelijking: in Maastricht is dat de helft, namelijk acht overnachtingen per inwoner (ING, 2016).

3.1.2 Dichtheid

De dichtheid van het toerisme kan worden uitgedrukt in het aantal toeristen ten opzichte van het oppervlak van een bestemming. Zo schatte de gemeente Amsterdam het totaal aantal bezoekers in 2014 op 17,6 miljoen (Gemeente Amsterdam, 2015), dat is een dichtheid van ongeveer 220 bezoekers per dag per km². Dit is het gemiddelde aantal bezoekers over de gehele

stad, nauwkeuriger cijfers van bijvoorbeeld het centrum van de stad zouden een hogere dichtheid voor dit gebied opleveren.

Het aantal hotelovernachtingen per km² zegt ook iets over de dichtheid. Als hiernaar gekeken wordt gaat Amsterdam weer aan kop met 232 hotelovernachtingen per dag per km² in 2016. Dat zijn vijf keer zoveel overnachtingen per km² als in bijvoorbeeld Maastricht. En het zijn 27 keer zoveel overnachtingen per km² als gemiddeld in heel Nederland. Amsterdam kent dus ook een hoge toeristische dichtheid (NRIT Media et al., 2017).

3.1.3 Gedrag

Het gedrag van bezoekers, zowel in termen van hun gebruik van de leefomgeving als in termen van hun sociale doen en laten, bepaalt eveneens de toeristische druk. Het gaat hier dus om de manier waarop bezoekers gebruik maken van de binnenstad, het openbaar vervoer of het strand. Daarbij geldt dat naarmate de gedragingen van bezoekers meer afwijken van wat voor de lokale bewoners gebruikelijk is, er meer druk zal worden ervaren van hun aanwezigheid. Het gaat dan bijvoorbeeld om gepercipieerde overlast in de vorm van lawaai op straat, zwerfafval, gevaarlijke verkeerssituaties enzovoort. Een maat voor dergelijke overlast is de irritatie-index (zie bijvoorbeeld Postma, 2013).

Toeristische druk zegt op zichzelf niet iets over eventuele negatieve gevolgen van toerisme. Dit soort gevolgen treden pas op wanneer de 'draagkracht' van de leefomgeving en de samenleving wordt overschreden. Wel vergroot een hoge toeristische druk het risico op negatieve gevolgen (Peeters et al., 2018). Zie hierover verder paragraaf 3.2.

3.2 Draagkracht van bestemmingen

Waaruit bestaat precies de 'draagkracht' van de leefomgeving en samenleving op en rond een toeristische bestemming? Er zijn voor dit begrip diverse definities in omloop (Peeters et al., 2018; Russo, 2002; Toerisme Vlaanderen, 2007). De raad gaat uit van de definitie van de Wereld Toerisme Organisatie (UNWTO, 1981), die onder draagkracht verstaat: het maximum aantal bezoekers dat tegelijkertijd op een bestemming aanwezig kan zijn, zonder afbreuk te doen aan de fysieke, economische of sociaal-culturele aspecten van de leefomgeving en zonder onacceptabele achteruitgang in de kwaliteit van de bezoekersbeleving.

Draagkracht duidt dus op het fysieke en sociale vermogen van een bestemming om bezoekers te ontvangen, zonder dat er sprake is van een significante verstoring. In deze paragraaf worden acht elementen van draagkracht onderscheiden, die uiteenvallen in zes *fysieke* aspecten (mobiliteit, vastgoed, openbare ruimte, erfgoed, natuur en milieu) en twee *sociale* aspecten (publieke ruimte en persoonlijke leefomgeving). Ook komt aan de orde op welke manier de draagkracht van een specifieke bestemming kan worden bepaald.

3.2.1 Fysieke en sociale elementen van draagkracht

Fysieke elementen van draagkracht zijn:

- *Mobiliteit*: welke mate van mobiliteit kan deze bestemming met haar infrastructurale capaciteit accommoderen voor de diverse vervoermiddelen (auto's, treinen, bussen, boten, vliegtuigen, fietsen en wandelaars)? Potentiële gevolgen van hoge toeristische druk zijn opstoppingen,

filevorming en slijtage of schade. Bij lage toeristische druk kan er sprake zijn van overbodig veel infrastructurale capaciteit (overdimensionering) en hoge kosten voor het beheer daarvan.

- *Vastgoed*: welke intensiteit en dichtheid van overnachtende bezoekers kan deze bestemming accommoderen, in logiesaccommodaties en bestaande woningvoorraad? Een mogelijk negatief gevolg van hoge toeristische druk is dat lokale bewoners (c.q. bewoners in spe) worden geconfronteerd met hoge huizenprijzen en daardoor geen woonplek kunnen vinden (verdringing). Een andere negatief gevolg dat zich kan voordoen is dat het aanbod van winkels en horeca eenzijdig wordt, uitsluitend gericht op toeristen. Bij een lage toeristische druk bestaat in bepaalde regio's het risico van leegstand.
- *Openbare ruimte*: welke bezoekersintensiteit en toeristische dichtheid kunnen worden opgevangen in de lokaal beschikbare (winkel)straten, parkeerplaatsen, stranden, natuur- en recreatiegebieden? Bij hoge toeristische druk kan zich verdringing voordoen (voorzieningen en gebieden worden vooral gebruikt door toeristen) en kan er schade aan de openbare ruimte optreden. Bij lage toeristische druk bestaat het risico van een overbodig groot voorzieningenaanbod (overdimensionering) en hoge kosten voor het beheer daarvan.
- *Erfgoed*: welke intensiteit van bezoekers kan een erfgoedlocatie aan? Mogelijke gevolgen van hoge toeristische druk zijn dat er schade wordt toegebracht aan het erfgoed of dat het authentieke karakter ervan wordt aangetast. Een gevolg van een lage toeristische druk kan zijn dat het beheer relatief kostbaar wordt. Achterstallig onderhoud kan dan leiden tot kwaliteitsverlies.

- **Natuur:** tegen welke intensiteit van bezoekers en vormen van ruimtegebruik is de beschikbare natuur ter plaatse bestand? Een hoge toeristische druk kan leiden tot vervuiling, schade of verstoring van soorten en gebieden, of zelfs verlies aan biodiversiteit.
- **Milieu:** welke intensiteit van bezoekers kan een bestemming verwerken binnen de grenzen van het milieu? Een hoge toeristische druk kan negatieve gevolgen hebben in termen van geluid, hinder, uitstoot, vervuiling en andere vormen van milieubelasting.

Sociale elementen van draagkracht zijn:

- *Invloed in de publieke ruimte:* in welke mate is toerisme mogelijk in de publieke ruimte zonder dat de vaste bewoners als gevolg daarvan het gevoel krijgen niet meer thuis te zijn in hun eigen woonomgeving (vervreemding)?
- *Invloed in de persoonlijke ruimte:* in welke mate is toerisme mogelijk in de directe omgeving van lokale bewoners zonder dat deze als gevolg daarvan geborgenheid verliezen in eigen huis en tuin, werk of school? Hoge toeristische druk kan psychologische overlast tot gevolg hebben (onthoemding).

3.2.2 Bepalen van draagkracht

Het bepalen van de draagkracht van bestemmingen is niet eenvoudig. Idealiter zou dit een exercitie zijn waarbij de lokale situatie langs een meetlat wordt gelegd aan de hand van een reeks normen die aangeven tot welke grens er balans blijft bestaan tussen druk en draagkracht. Bij

overschrijding van deze normen is dan sprake van ontoelaatbare effecten, zoals geluidshinder of milieuoverlast.

Hoewel sommige aspecten van draagkracht inderdaad zijn verankerd in normen, geldt dit voor lang niet alle aspecten. De draagkracht van een bestemming is voor die aspecten lastig te meten. Pas wanneer er volgens bepaalde groepen een ongewenst effect optreedt wordt zichtbaar dat er voor hen een grens is overschreden. *Early warning signals* zijn voor veel aspecten van draagkracht nog onvoldoende bekend.

De mate waarin overlast wordt ervaren, kan wél worden onderzocht.

Bewoners ter plaatse kan worden gevraagd naar hun oordeel. Dit type monitoring van leefbaarheid onder inwoners, door middel van enquêtes, is in opkomst. Op basis van de uitkomsten van zulke metingen kunnen leefbaarheidsaspecten worden meegenomen in de analyse van toeristische druk en draagkracht.

3.3 Analyse van druk en draagkracht

Voor het formuleren van passend beleid is het van belang om per bestemming een analyse te maken waarin de toeristische druk en de draagkracht van de leefomgeving en samenleving tegen elkaar worden afgezet. Zo ontstaat een beeld van de mate van balans of disbalans. Dit bepaalt in belangrijke mate ook de (toeristische) ontwikkelruimte²⁹ en (leefomgevings) opgaven van een bestemming.

²⁹ Zie voor een definitie bijvoorbeeld S. Hartman (2019).

In onderstaande figuur zijn de zes fysieke en twee sociale elementen van draagkracht weergegeven op een schaal van toenemende toeristische druk. De figuur geeft voor verschillende intensiteiten van toeristische druk de te verwachten gevolgen weer op de acht aspecten van draagkracht. Dit is een andere weergave van dezelfde informatie als figuur 3 in deel 1.

Figuur 18: Beoordeling effecten toerisme op leefomgeving en samenleving

	Overcapaciteit infra, duur beheer	Infra in evenwicht met gebruik	Periodieke congestie door toerisme	Structurele congestie en schade door toerisme
Mobiliteit				
Vastgoed	Leegstand hotels, woningen en winkels	Capaciteit en gebruik vastgoed in evenwicht	Periodieke overdruk vastgoedmarkten	Verdringing, eenvormig voorzielingenaanbod
Openbare ruimte	Overdimensio-nering, beheer duur	Inrichting in evenwicht met gebruik	Periodiek grote drukte, wildplas-sen, zwerfvuil	Verdringing en fysieke schade
Erfgoed	Weinig bezoekers, beheer duur	Bezoekers dragen bij aan beheer erfgoed	Beheer erfgoed onder druk	Schade erfgoed
Natuur	Geen invloed bezoekers op natuur	Bezoekers dragen bij aan beheer natuur	Flora en fauna onder druk	Schade aan natuur, soorten, verwilderen
Milieu	Geen schade aan milieu en gezondheid	Milieudruk binnen normen	Periodieke hinder, overschrijding normen	Overbelast milieu, klimaat, gezondheid
Invloed in publieke ruimte	Rustige publieke ruimte	Reuring, verrijking cultuur	Soms vreemde in eigen woon-omgeving	Vervreemding
Invloed persoonlijke leefruimte	Geen invloed thuis	Rust, geborgenheid, thuis voelen	Hinder van bezoekers in privaatomgeving	Ontheemding (bv. verstoorte nachtrust)

Fysiek

Sociaal

Bij toepassing van bovenstaand analyseschema in de praktijk zal duidelijk worden dat er diverse kennishiaten zijn. Zo is er weinig bekend over sociale draagkracht en staat de kennis hierover nog in de kinderschoenen. Daarnaast zijn er nog nauwelijks normen beschikbaar voor fysieke draagkracht, in termen van bijvoorbeeld toelaatbare aantallen bezoekers en hun gedrag in natuurgebieden. Hier dient ook de nodige ervaring en kennis opgedaan te worden. Verder ontbreekt vaak nog inzicht in de te verwachten groei van het toerisme per bestemming. Toeristische bestemmingen beschikken niet over gebiedsspecifieke prognoses over de omvang van het aantal bezoekers per bestemming en hun gedrag en ruimtegebruik. Aan een aantal van deze kennishiaten wordt op dit moment overigens hard gewerkt.³⁰

De analyse van druk en draagkracht dient bij voorkeur zo feitelijk en cijfermatig mogelijk onderbouwd te worden. Een eendoordeel moet echter ook in de context worden geplaatst van de bestemming. De context bepaalt namelijk in belangrijke mate wat gewenst is en acceptabel. Het eendoordeel betreffende de vraag of toeristische druk en draagkracht van de leefomgeving en samenleving met elkaar in balans zijn of niet, is mede afhankelijk van (a) het DNA of 'karakter' van de bestemming (b) het relatieve gewicht dat wordt toegekend aan de belangen van de verschillende betrokken partijen en (c) het schaalniveau waarop vraagstukken spelen. Deze onderwerpen worden in de nu volgende subparagrafen toegelicht.

30 NBTC, CELTH en CBS werken samen in het Data & Development Lab.

3.3.1 Invloed van 'DNA' bestemming op oordeel over (dis)balans

Elke bestemming heeft haar eigen DNA³¹ of 'lokale kleur'. Dit maakt een gebied tot wat het is en bepaalt in belangrijke mate de aantrekkelijkheid ervan voor bezoekers en bewoners. De 'lokale kleur' is van invloed op de acceptatie van toeristische druk en op de draagkracht van de leefomgeving en de samenleving. Zo is in Zandvoort de sociale draagkracht voor Formule 1-races groot, ook al is er sprake van hoge parkeerdruk en drukte in de openbare ruimte. "Zo 'is' Zandvoort," leggen bewoners en bestuurders uit. Schiermonnikoog 'is' anders: het eiland kenmerkt zich door ruimte, stilte en natuurbeleving. Daar wordt ook bewust op gestuurd door de verblijfcapaciteit te reguleren en door de verbindingen van en naar het eiland op een bepaalde manier te organiseren.

Draagkracht is dus een begrip dat deels vanuit 'waarden' moet worden ingevuld en vormgegeven. Deze waarden staan vaak geformuleerd in een plaatselijke toekomstvisie of omgevingsvisie.

Wanneer, zoals op veel bestemmingen het geval is, rust tot het DNA behoort maar er tegelijkertijd sprake is van een aanzienlijke mate van reuring, kan dit leiden tot discussie over het gewenste (toeristische) profiel en de (on)wenselijkheid van toeristische druk.

3.3.2 Belangenafweging bij beoordeling (dis)balans

Bij de beoordeling van druk en draagkracht moet het perspectief van verschillende betrokken partijen worden meegenomen. Welke belangen hebben bewoners, bezoekers, ondernemers en overheden en in hoeverre

zijn deze belangen tegengesteld? Is er zicht op verandering van deze belangen in de toekomst? En spelen de belangen op hetzelfde ruimtelijke en bestuurlijke schaalniveau?

Het is van belang om hier expliciet aandacht voor te hebben, omdat een oordeel over toeristische druk en draagkracht van de leefomgeving en samenleving tot verschillende uitkomsten kan leiden, al naar gelang het gewicht dat wordt toegekend aan bepaalde belangen. Deze belangenafweging is mede bepalend voor de ontwikkelruimte en de keuze en inzet van instrumenten (zie verder hoofdstuk 5 van dit deel 2).

3.3.3 Schaalniveaus bij beoordeling (dis)balans

Het is van belang dat bij de analyse van druk en draagkracht wordt gekeken naar verschillende schaalniveaus. Diverse vraagstukken spelen immers op regionale schaal (bijvoorbeeld omvang en kwaliteit van weg- en spoorverbindingen, de samenhang van natuurgebieden), andere op gemeentelijke schaal (de bouw van nieuwe hotels, recreatiewoningen of de aanleg van een camping) en weer andere op wijk- en buurniveau (drukke in straten of parken, sociaal gedrag van dronken bezoekers). Door in de analyse aandacht te schenken aan de stand van zaken op de verschillende schaalniveaus ontstaat een nauwkeurig beeld van *waar* en *wanneer* zaken wel of niet in balans zijn en dus ook *waar* de kansen, mogelijkheden en beperkingen voor toeristische ontwikkeling zich bevinden. Ook ontstaat hiermee zicht op de verschillende samenwerkingspartners en betrokken bestuurslagen.

31 Zie bijvoorbeeld Gemeente Zandvoort, 2019 en Provincie Zeeland, 2010.

3.4 'Overtoerisme' in relatie tot druk en draagkracht

Wanneer de (gepercipieerde) toeristische druk op een bestemming te groot is en de draagkracht van de leefomgeving en de samenleving ter plaatse structureel wordt overschreden (met alle negatieve gevolgen van dien), is er sprake van disbalans. Dit wordt in het publieke debat ook wel 'overtoerisme' genoemd: een situatie waarin de impact van toerisme op sommige momenten of sommige plaatsen de fysieke, ecologische, sociale, economische, psychische en/of politieke draagkracht overschrijdt (Peeters et al., 2018).

3.4.1 Bruikbaarheid begrip 'overtoerisme'

Hoewel het begrip 'overtoerisme' betrekkelijk nieuw is, vormt de overschrijding van de (lokale) draagkracht door grote bezoekersaantallen al sinds de jaren zeventig van de vorige eeuw een onderwerp van studie. Er zijn begin jaren tachtig studies uitgevoerd naar de verzadiging van (de draagkracht van) bestemmingen door de Wereld Toerisme Organisatie (UNWTO, 1981). Dat leidde onder meer tot een 'irritatie-index', waarbij de emotionele stadia zijn gedefinieerd die inwoners doormaken bij toenemende aantallen toeristen: euforie, apathie, irritatie en protest (Doxey, 1975). Ook vandaag de dag krijgt overtoerisme veel wetenschappelijke aandacht, getuige recente onderzoeken van McKinsey & WTTTC (2017), CELTH (Koens & Postma, s.a.) en het Europees Parlement (Peeters et al., 2018).

De Rijksoverheid hanteert het begrip 'overtoerisme' in dit advies niet, omdat het onvoldoende precies is en geen neutrale betekenis heeft. Met de begrippen 'toeristische druk' en 'draagkracht' van de leefomgeving en de samenleving' kan een objectiever oordeel worden gevormd over de vraag of er

sprake is van disbalans. Analyse en oordeelsvorming aan de hand van deze begrippen biedt gerichtere aangrijpingspunten om te sturen.

3.4.2 Effecten te hoge bezoekersdruk op leefbaarheid

Het bekendste voorbeeld van de negatieve gevolgen van structureel hoge toeristische druk is Venetië, waar al decennialang een uitstroom van oorspronkelijke bewoners gaande is doordat de leefbaarheid van de stad sterk is aangetast. Dit wordt wel het Venetiësyndroom genoemd (zie kader 6).

Kader 6: Impact overtoerisme op leefbaarheid, het Venetiësyndroom

In Venetië is sinds 1960 het toerisme exponentieel gegroeid. Dit heeft de leefbaarheid van het historisch centrum negatief beïnvloed. Dit wordt wel het Venetiësyndroom genoemd. Een kenmerk is het sterk teruglopend aantal inwoners in combinatie met een sterk groeiend aantal toeristen. Het aantal inwoners is gedaald van circa 150.000 in 1960 naar circa 50.000 in 2018, terwijl het aantal toeristen dat op jaarbasis naar Venetië komt is gegroeid naar zo'n 30 miljoen. Door deze verschuiving in de verhouding 'bezoekers / bewoners', nu dus 1 inwoner op 600 bezoekers, verschaalde het winkelaanbod en stegen de (vastgoed)prijzen. Dat maakte het voor inwoners steeds lastiger om een huis te betalen. Ook is er sprake van congestie in het openbaar vervoer op het water en in de straten. In Venetië geeft de resterende bevolking nu met protestmarsen blijk van haar ongenoegen en weerstand (Russo, 2002; Borg et al., 1996). In 2018 besloot Venetië om toegangspoortjes te plaatsen om drukte te reguleren. Inwoners kunnen wel 'gewoon' doorlopen (NOS, 2018).

3.4.3 Effecten te hoge bezoekersdruk op ecologie

Een structureel hoge toeristische druk heeft ook een 'ecologische footprint'. Denk aan afvalproblemen, waterschaarste, CO₂-uitstoot van vliegverkeer, verstoring en vermindering van de natuurlijke habitat van planten en dieren. Deze relatie is paradoxaal, omdat toeristen vaak juist naar een bestemming gaan om te genieten van de puurheid van de natuur of de unieke aanblik van erfgoed. Deze 'natural assets' zijn veelal uniek en niet reproduceerbaar.³² Tegelijkertijd kunnen deze unieke kenmerken juist door de aanwezigheid van de bezoekers aangetast en teniet worden gedaan. De ecologische impact van toerisme is in Nederland nog niet zo dramatisch als de verwoeste en vervuilde stranden op het Filipijnse eiland Boracay (zie bijvoorbeeld Ziel, 2018), of aangetaste koraalriffen door duikers. Toch speelt dit ook in Nederland, waar bijvoorbeeld de biodiversiteit op de Veluwe onder druk staat als gevolg van de grote aantallen bezoekers (zie P. Hartman, 2019).

3.5 Samenvattend beeld toeristische druk en draagkracht

Om een goed beeld te krijgen van de toeristische druk die op bestemmingen wordt ervaren door de lokale bevolking, moet worden gekeken naar de (gepercipieerde) *intensiteit* van het toerisme, de *dichtheid* van het toerisme en het *gedrag* van toeristen.

Voor het formuleren van passend beleid is de beoordeling van de draagkracht van een bestemming van belang. Dit is het fysieke en sociale vermogen van een bestemming om bezoekers te ontvangen, zonder dat er sprake is van een significante verstoring. Fysieke elementen van draagkracht zijn: *mobilititeit* (infrastructurele capaciteit), *vastgoed* (accommodatiecapaciteit), *openbare ruimte* (capaciteit in winkelstraten, parkeerplaatsen, stranden, natuur- en recreatiegebieden), de beschikbaarheid van *erfgoed* en de bestendigheid tegen overmatige aantasting van *natuur* en *milieu*. Sociale elementen van draagkracht zijn: bestendigheid tegen te veel *invloed in de publieke ruimte* (aantasting woonomgeving van vaste bewoners) en bestendigheid tegen te veel *invloed in de persoonlijke ruimte* (psychologische overlast voor lokale bewoners).

Of toeristische druk en draagkracht van de leefomgeving en de samenleving met elkaar in balans zijn, is ook afhankelijk van (a) het DNA of 'karakter' van de bestemming (b) het relatieve gewicht dat wordt toegekend aan de belangen van de verschillende betrokken partijen en (c) het schaalniveau en tijdstip waarop vraagstukken spelen.

Wanneer de toeristische druk op een bestemming te groot is en de draagkracht van de leefomgeving en de samenleving ter plaatse structureel wordt overschreden (met alle negatieve gevolgen van dien), is er sprake van disbalans. Er is ook sprake van disbalans als de druk te laag is in relatie tot de draagkracht. Dit heeft zowel gevolgen voor de leefbaarheid als voor de leefomgeving ter plaatse.

³² Anna Pollock, oprichter van Conscious Travel, in het VPRO-programma Tegenlicht (VPRO & Lubbe Bakker, 2018).

4 BELEID EN KENNIS VOOR TOERISME

Dit hoofdstuk beschrijft het beleid van overheden op het gebied van toerisme en gaat daarbij in op drie schaalniveaus: het Rijk, de provincies en gemeenten. Daarnaast gaat dit hoofdstuk in op de kennisinfrastructuur op het gebied van toerisme.

4.1 Overheden

Waarmee houdt de rijksoverheid zich bezig als het gaat om toerisme? En wat doen provincies en gemeenten?

4.1.1 Rol rijksoverheid

Beperkte beleidsinzet vanuit Ministerie van EZK

Toerisme valt primair onder het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK). Sinds de decentralisatie van het natuurbeleid, het plaatslandsbeleid en het ruimtelijkeordeningsbeleid vervullen provincies en gemeenten echter de grootste beleidsmatige rol op het gebied van toerisme.

Het Ministerie van EZK houdt zich nog wel bezig met het bevorderen van toerisme (Tweede Kamer, 2008). Er is daarnaast geïnvesteerd in het bevorderen van innovatie in de sector via een Green Deal met de RECRON en

de Stichting Innovatie Recreatie en Ruimte (STIRR) (Tweede Kamer, 2011), en een innovatieprogramma van de STIRR, gericht op de evaluatie van de Green Deals en kennisontwikkeling (STIRR, 2016). Namens de ondernemers op het gebied van toerisme heeft Gastvrij Nederland op diverse sectorvisies en een manifest het rijksbeleid proberen te beïnvloeden.³³ De beleidsinzet van het Ministerie van EZK is beperkt: enkele ambtenaren houden zich bezig met toerisme en er gaat geld naar het NBTC. Bij andere relevante departementen is de aandacht voor toerisme nog kleiner en afhankelijk van de mate waarin medewerkers het onderwerp meewegen in dossiers op het gebied van bijvoorbeeld mobiliteit, wonen, natuur, ruimtelijke ordening, cultuur en erfgoed of milieu.

De beperkte bestuurlijke aandacht op nationaal niveau blijkt ook uit het feit dat er per jaar slechts één Algemeen Overleg over toerisme wordt gehouden in de Tweede Kamer. Vergeleken met de bouwsector (die economisch gezien ongeveer even groot is) of de landbouwsector (slechts de helft van de economische omvang van toerisme) is dit zeer beperkt.

De rijksoverheid heeft niet alleen weinig capaciteit op het gebied van toerisme en recreatie in termen van het aantal beleidsambtenaren, ook de financiële bijdrage van het Rijk aan toerisme is beperkt. Vanaf 2011 is het budget van het NBTC gehalveerd: van € 16,8 miljoen naar € 8,3 miljoen. Daardoor is de organisatie steeds meer aangewezen op andere financieringsbronnen, onder meer van lagere overheden en bedrijven. De raad meent dat een risico van de groeiende dominantie van cofinanciering is

³³ In 2011 bracht Gastvrij Nederland de sectorvisie Versterken en veraangename uit. In 2013 de visie Vinden, verrassen, verbinden. En in 2017 het Manifest voor de Tweede Kamerverkiezingen.

dat de aandacht voor het (nationale) publieke belang zou kunnen onder-sneeuwen. Immers, wie betaalt bepaalt.

Recente aandacht voor overtoerisme

Voor zover het kabinet en de Tweede Kamer de laatste jaren aandacht besteden aan toerisme, richt deze zich vooral op de spanning en overlast die ontstaat door de concentratie van bezoekers op enkele plekken, ook wel 'overtoerisme' genoemd (zie voor de kanttekeningen die de Rij bij deze term plaatst hoofdstuk 3 van dit deel 2, paragraaf 3.4.1). In 2018 is een hoorzitting en een Algemeen Overleg in de Tweede Kamer gehouden over de spreiding van toerisme in Nederland en over het openbaar vervoerbeleid ten aanzien van toeristen (zoals de ontwikkeling van het Holland Travel Ticket en diverse regionale OV-initiatieven). Ook in 2019 is er een AO gehouden en zijn er moties ingediend.

De nadruk in de discussies over overtoerisme ligt op incidenten en de korte termijn. De meningen in de sector en de politiek zijn verdeeld over de vraag in welke mate de groei van het toerisme is te sturen en hoe dit zou moeten: indirect (door middel van marketing en beïnvloeding van het aanbod) of direct (door het beperken van capaciteit). Ook is er verschil van inzicht over de vraag in hoeverre dit begaanbare routes zijn, gezien de versnipperde organisatie van de sector.

Een voortvloeisel uit het Algemeen Overleg van 2018 was onder andere de 'Toerisme Top' van oktober 2018, georganiseerd door het Ministerie van EZK in samenwerking met de provincie Overijssel. Tijdens die bijeenkomst presenteerde het NBTC het concept van Perspectief 2030, een nieuwe visie

op de bestemming Nederland (zie kader 7). Het proces rond de visie heeft er toe geleid dat, mede op verzoek van de Tweede Kamer, EZK ruimte heeft geboden aan het NBTC om haar doelen en strategie aan te passen. De focus, die oorspronkelijk was gericht op groei van het aantal internationale bezoekers, is verlegd naar het verhogen van de kwaliteit van het aanbod en het spreiden van bezoekers (NBTC, 2019). Daarnaast heeft de staatssecretaris aangegeven het als een kader te zien om toekomstig beleid vorm te geven en, binnen de bestaande financiële kaders, te willen bijdragen aan het concretiseren en realiseren van Perspectief 2030 (Tweede Kamer, 2019a).

Kader 7: Perspectief 2030 van het NBTC

Perspectief 2030 geeft een visie op de bestemming Nederland voor de komende tien jaar. Het NBTC heeft het Perspectief opgesteld met medewerking van ruim honderd experts uit sectoren als toerisme, mobiliteit, onderwijs en cultuur, bewoners en bestuurders. Uitgangspunt is dat in 2030 alle Nederlanders profiteren van toerisme.

In de visie wordt een omslag bepleit van bestemmingspromotie naar bestemmingsmanagement, om bezoekersstromen beter beheersbaar te maken en gelijktijdig de kansen die toerisme biedt te verzilveren. Toerisme zou gezien moeten worden als een middel om maatschappelijke vraagstukken op te lossen die bijdragen aan het algemeen belang van bewoners, bezoekers en bedrijven. In het perspectief worden vijf prioriteiten benoemd:

1. Lusten en lasten in balans: vergroten van de lusten van toerisme, verkleinen van de lasten;
2. Nederland overal aantrekkelijk: nieuw aanbod ontwikkelen, onbekende gebieden onder de aandacht brengen;
3. Toegankelijk en bereikbaar: voor zowel bezoekers als bewoners;
4. Verduurzaming moet: in het kader van de klimaatafspraken en het waarborgen van een vitale leefomgeving;
5. Een gastvrije sector: investeren in imago, professionaliteit en aantrekkelijkheid van de sector als werkgever.

De staatssecretaris van EZK stelde tijdens de Toerisme Top van 2018 dat toerisme vooral een zaak is van de sector, ondernemers en lagere overheden. Op verzoek van de Tweede Kamer stuurde de staatssecretaris haar een brief met de uitkomsten van de eerste Toerisme Top (Tweede Kamer, 2018a). Zij gaf daarin aan dat op de volgende thema's landelijke afstemming tussen rijksoverheid, provincies en gemeenten nodig is: dataverzameling, HollandCity Strategie, publiek-private investeringen, openbaar vervoer en vitalisering van vakantieparken. Het is de bedoeling dat er voortaan jaarlijks een toerismetop komt, georganiseerd door provincies, EZK en NBTC.

Verder heeft de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), naar aanleiding van maatschappelijke discussies over verloederende vakantieparken, een Actie-agenda vakantieparken opgesteld samen met decentrale overheden, ondernemers en maatschappelijke organisaties (Tweede Kamer, 2018b). Daarnaast werkt de minister van BZK, naar

aanleiding van de ophef over de overlast van grootschalige verhuur via platforms zoals Airbnb en moties daarover in de Tweede Kamer, aan een wettelijke registratieplicht voor particuliere verhuur (Tweede Kamer, 2019b). Ook heeft het Ministerie van BZK samen met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) een *Handreiking handhaving toeristische verhuur* opgesteld met wet- en regelgeving die gemeenten kunnen gebruiken voor een effectieve handhaving van vakantieverhuur (VNG & BZK, 2019).

4.1.2 Rol provincies

Provincies zijn verantwoordelijk voor het ruimtelijk economisch beleid. Toerisme is daarbinnen een belangrijk thema, gezien de economische betekenis die deze sector heeft voor regio's en plaatsen. Provincies richten zich op 'gebiedsbranding' op provinciaal en regionaal niveau, op het voorkomen van onnodige versnippering en lokale concurrentie en op het bevorderen van de samenwerking binnen de regio. Ze vervullen voor gemeenten een intermediaire rol (Tweede Kamer, 2018a).

Toerisme viel tot voor kort bij provincies, net als bij gemeenten en de rijksoverheid, vaak onder de portefeuille economie. Inmiddels is dit aan het veranderen: in de huidige colleges is in minder dan de helft van de provincies toerisme en recreatie ondergebracht bij de gedeputeerde voor economie.

Met toerisme verbonden onderwerpen zoals natuur, landschap, cultuur en industrie vallen meestal onder verschillende beleidsclusters of afdelingen. Omdat de beleidsdoelen van diverse afdelingen dikwijls niet met elkaar samenvallen, hangt veel af van het gewicht dat aan bepaalde aspecten

wordt gehecht. Daarbij wint het economisch belang het meestal van andere belangen. Soms wordt gekozen voor een integrale benadering in het toerismebeleid. Zoals in Gelderland, waar de maatregelen op het gebied van de fietsinfrastructuur zijn afgestemd op versterking van zowel toerisme, recreatie als mobiliteit.³⁴

Provinciaal omgevings- en toerismebeleid

Provincies geven ruimtelijk sturing via een omgevingsvisie (of voorlopers hiervan). Ze kunnen in een omgevingsverordening ruimtelijke voorwaarden vastleggen voor recreatieve en toeristische ontwikkelingen. Zeeland geeft hierin bijvoorbeeld aan welke bedrijfsactiviteiten waar zijn toegestaan, en stelt daaraan voorwaarden op het gebied van kwaliteit, dichtheid en onderscheidend vermogen. Ook wordt gekeken of een ontwikkeling past bij het 'DNA' van een gebied (Sweco, 2019).

Daarnaast ontwikkelen provincies vaak een afzonderlijke visie op toerisme en recreatie als geheel (zoals de koersnotitie *Beleef het in Gelderland*; provincie Gelderland, 2018). Aanvullend financieren sommige provincies onderzoeken en plannen gericht op specifieke thema's zoals vitaliteit van verblijfsrecreatie.

Landelijk werken provincies samen met het NBTC in de 'verhaallijnen' die plaatsen met een gemeenschappelijk thema in diverse provincies met elkaar verbinden. Het Interprovinciaal Overleg (IPO) kent echter geen bestuurlijk overleg over toerisme. Op ambtelijk niveau wordt wel overleg en samengewerkt in het vrijetijdennetwerk, dat vijf keer per jaar samenkomt.

34 N. Groot en M. ten Holder, *mondellinge communicatie*, 28-8-2018.

Ook is er ambtelijk overleg over de vitaliteit van vakantieparken en over routestructuren.

Bevordering van regionale samenwerking

Diverse provincies bevorderen samenwerking op het gebied van toerisme in de regio. De provincie Limburg bijvoorbeeld, werkt samen met gemeenten en regionale partners in het kader van het Provinciaal Omgevingsplan Limburg, waarbij onder meer regionaal uitwerking wordt gegeven aan het thema vrijetijdseconomie. Daaruit is het *Actieprogramma vitale vrijetijdseconomie Noord-Limburg 2018-2025* voortgekomen (Regio Venlo, 2017). Gelderland is bezig met het uitwerken van een gezamenlijke meerjareagenda in verschillende streken binnen de provincie ('Gelderse streken') voor de periode 2018-2019. In Overijssel werken overheden, ondernemers en onderwijsinstellingen samen in 'Gastvrij Overijssel'. Verschillende provincies proberen samenwerkingsverbanden, kennisontwikkeling en innovatie te stimuleren door middel van investeringsprogramma's, subsidies en garantie- of ontwikkelfondsen waaruit ondernemers in de provincie kunnen lenen. Zo draagt de provincie Limburg financieel bij aan de kwaliteitsslag in de openbare ruimte van de gemeente Valkenburg aan de Geul. Overijssel stimuleert innovatie met het programma TOTO (Topprogramma Overijsselse Toeristische Ondernemers). Sommige provincies werken samen met regio's aan concreet beleid, promotie en productontwikkeling. Zo maakte Gastvrij Overijssel een

investeringsprogramma voor vier jaar, dat ze voorafgaand aan de Provinciale Statenverkiezingen presenteerden.³⁵

4.1.3 Rol gemeenten

Gemeenten richten zich met hun toeristisch beleid enerzijds op het *stimuleren en faciliteren* van toeristische initiatieven, het delen van kennis en het verbinden van ondernemers binnen de sector. Anderzijds formuleren gemeenten ook *kaders* waarbinnen de toeristische ontwikkeling mag plaatsvinden. En er wordt ingezet op een goede spreiding van voorzieningen over de gemeente en over de regio.

Focus op economisch belang en groei van toerisme

Gemeenten zetten voor het overgrote deel in op groei van toerisme (meer bezoekers, langer verblijf). In het gemeentelijk beleid wordt toerisme vooral benaderd als kans voor economische ontwikkeling: het bevorderen van de groei van werkgelegenheid en bestedingen in de lokale economie voeren de boventoon. Bij de meeste gemeenten is toerisme dan ook ondergebracht bij de economische afdeling. Daarbinnen wordt toeristisch beleid geformuleerd en vastgelegd in een visie of ontwikkelkader. Initiatieven voor toeristische ontwikkeling worden getoetst aan dat kader. In de provincie Zeeland is zo'n kader bijvoorbeeld opgenomen in de *Kustvisie*, in Roermond is een ontwikkelingskader voor de *Stedelijke Maasplassen* opgesteld als uitwerking van de *Intergemeentelijke Structuurvisie Maas en Maasplassen* en de gemeente

³⁵ E. van Hjjum, *mondelinge communicatie*, 19-9-2018.

Utrecht heeft specifieke ontwikkelkaders voor evenementen, horeca, hotels en particuliere verhuur.

In een ontwikkelkader wordt aandacht besteed aan de diversiteit en kwaliteit van het aanbod (voorzieningenniveau), de bereikbaarheid en de impact die een specifieke ontwikkeling heeft op huidige infrastructuur (mobiliteit) of bescherming van natuurgebieden. Een klein aantal gemeenten dat problemen ondervindt door toeristische 'druk' richt zich niet zozeer op groei van het aantal bezoekers, maar op kwaliteit en het onderscheidend vermogen van het aanbod.

De beleidsinzet op het gebied van toerisme verschilt sterk per gemeente: afhankelijk van de grootte en het toeristisch gehalte van de gemeente.

Soms is er nog geen halve ambtenaar die zich met toerisme bezighoudt, soms zijn er verscheidene mensen mee belast. Kleine gemeenten met een gering toeristisch gehalte richten zich vooral op recreatieve voorzieningen van inwoners (Sweco, 2019).

Meestal stellen gemeenten zich faciliterend en reactief op tegenover initiatieven van ondernemers. Ze denken mee door bijvoorbeeld te kijken of het initiatief past binnen het beleid of, als het aansluit bij gewenste ontwikkelingen van de gemeente, passend gemaakt zou kunnen worden. De gemeente Alkmaar zoekt bijvoorbeeld actief mee naar mogelijkheden wanneer een initiatief past in het plaatselijke DNA, dat in het gemeentelijk beleid is vastgelegd. Sommige gemeenten zijn zelf actief op zoek naar ondernemers die toeristische initiatieven willen ontwikkelen.

Bij het afwegen en beoordelen van toeristische ontwikkelingen maken sommige gemeenten gebruik van cijfermatige onderbouwing. Bij initiatieven op het gebied van verblijfsrecreatie gebeurt dat het vaakst, aan de hand van gegevens over het aantal overnachtingen. Bij initiatieven op het gebied van dagrecreatie is zo'n nut- en noodzaak-afweging veel minder gangbaar.

Handhaving van de regels waaraan toeristische activiteiten zich moeten houden (bijvoorbeeld om overlast en/of schade aan de omgeving te voorkomen) is vaak wel nodig, maar gemeenten zetten daar over het algemeen (te) weinig op in. Het ontbreekt nogal eens aan capaciteit en financiën, en ook aan de benodigde kennis (Sweco, 2019). Bovendien is er vaak sprake van concurrentie tussen aangrenzende gemeenten, waardoor gemeenten niet altijd in *willen* grijpen. Wat een effectieve handhaving ook in de weg kan staan, vooral in kleinere gemeenten, is de geringe afstand tussen bestuur en bedrijven: een raadslid komt het electoraat dagelijks tegen.

Toerisme en de leefomgeving

De leefomgeving betrekken gemeenten doorgaans beperkt bij het toerismebeleid. Toch zijn gemeenten zich er wel van bewust dat het toeristische 'succes' van hun gemeente sterk samenhangt met de kwaliteit van de leefomgeving, en dan vooral met natuur en landschap. Aandacht voor natuur ligt bovendien voor de hand wanneer er Natura2000- en/of Natuurnetwerk Nederland-gebieden in de gemeente liggen.

Ook als er negatieve gevolgen worden ervaren door toeristische groei, kan dit een aanleiding vormen om de leefomgeving in het toerismebeleid te

betrekken. Dan gaat het veelal om leefbaarheid of mobiliteit. Zo is in de gemeente Veere het toerismebeleid sterk verbonden met het mobiliteitsbeleid, omdat de meeste bezoekers met de auto komen, wat leidt tot congestie en parkeerproblemen op drukke dagen.

Soms wordt toerismebeleid mede ingezet om bredere maatschappelijke doelen te realiseren. Zo'n doel kan zijn het verbeteren van de openbare ruimte, het openbaar vervoersysteem of de leefbaarheid. Een toeristische ontwikkeling wordt dan bijvoorbeeld gepland op een plek waar onveiligheid wordt ervaren of waar openbaar vervoer dreigt te verdwijnen. Met name kleinere kernen zijn blij met de positieve gevolgen van toerisme voor het voorzieningenniveau (Sweco, 2019).

Betrekken van ondernemers en bewoners bij toerismebeleid

Gemeenten betrekken ondernemers doorgaans bij het opstellen van toerismebeleid. Het betrekken van ondernemers gebeurt veelal in georganiseerde verbanden, bijvoorbeeld via ondernemersverenigingen of een 'destinatiemarketingorganisatie' (DMO).³⁶ DMO's hebben een publieke taak, maar hun verdienmodel is mede gebaseerd op private inkomsten.

Wanneer bewoners worden betrokken, gebeurt dit voornamelijk in de fase waarin het formuleren van beleid aan de orde is. Bij de realisatiefase worden bewoners doorgaans niet betrokken. Gemeenten die een meer

³⁶ Veel VVV's hebben zich doorontwikkeld tot DMO's. Ze houden zich bezig met informatievoorziening, promotie, marketing en 'branding' van steden, plaatsen en regio's. Vanuit deze rol zijn ze een natuurlijke gesprekspartner voor gemeenten.

ontwikkelde toeristische sector hebben (wat vaak met zich meebrengt dat bewoners overlast ervaren), gaan vaker het gesprek aan met bewoners over de uitvoering van beleid, of doen onderzoek onder bewoners. Zo gaat de gemeente Terschelling regelmatig in gesprek met bewoners om zorgen en wensen te inventariseren, onder meer over gewenste ontwikkelingen. De gemeente Veere heeft in 2019 een groot onderzoek gehouden onder inwoners over leefbaarheid en toerisme.

Kader 8: Betrokkenheid bewoners Texel

Op Texel zijn in 2011 kernwaarden geformuleerd door burgers, die moesten dienen als uitgangspunt bij ruimtelijke ontwikkelingen in het buitengebied. Het ging om waarden als rust en ruimte, het specifieke eilandkarakter, de nachtelijke duisternis en de maritieme monumenten. Vervolgens zijn zeven principes geformuleerd voor de beoordeling van een initiatief, plan of ontwerp. De kernwaarden en principes worden nog steeds gebruikt door de gemeente. Zo is de gemeente bezig met een ' Integraal Toeristisch Toekomstplan'. Daarvoor gaat ze in gesprek met bewoners mede aan de hand van de kernwaarden en de aspecten kwaliteit, duurzaamheid en leefbaarheid (Schepers, 2018; Rli, 2016).

Er zijn gemeenten waar toeristische ondernemers bijdragen aan de ontwikkeling van de leefomgeving. Op Schouwen-Duiveland mogen kustpaviljoens bijvoorbeeld alleen uitbreiden als ze bijdragen aan openbare voorzieningen zoals een openbaar toilet of sportvoorziening. In Den Haag hebben toeristische ondernemers zich georganiseerd in het samenwerkingsverband

'Partners en toerisme'. Zij geven gevraagd en ongevraagd advies aan het college en de gemeenteraad, niet alleen vanuit de eigen onderneming maar ook vanuit het gemeenschappelijk belang (Sweco, 2019).

Regionale samenwerking

Diverse gemeenten werken op regionaal niveau samen aan toerisme, soms op initiatief van provincie of ondernemers, maar ook op eigen initiatief. Hoofddoel is vaak het versterken van de toeristisch-recreatieve sector en afstemming van ontwikkelingen, zodat er voldoende differentiatie en spreiding van toeristisch-recreatieve voorzieningen is. Daarnaast kan er een financiële samenwerking aan worden gekoppeld in de vorm van een stimuleringsfonds voor toeristische initiatieven of subsidies. In het Recreatieschap Drenthe werken de Drentse gemeenten en één Friese gemeente samen aan versterking van de toeristische sector, onder meer met behulp van een stimuleringsfonds waarmee ze hun eigen toeristisch-recreatieve projecten financieren (Recreatieschap Drenthe, 2019). In Zuid-Limburg wordt in regioverband onder meer nagedacht over de verdeling van voorzieningen over de regio (Sweco, 2019).

Daarnaast zijn er de afgelopen jaren diverse bredere regionale allianties gevormd, zoals de Toeristische Uitvoeringsalliantie (TUA) in Zeeland, de Toerisme Alliantie Fryslan (TAF) en netwerkorganisatie Gastvrij Overijssel. Hieraan nemen uiteenlopende partijen in wisselende samenstelling deel: provincie, gemeenten, ondernemers en kennisinstellingen. Zij werken samen aan bijvoorbeeld innovatie en ontwikkeling van het ondernemend vermogen.

Bij de VNG is er weinig aandacht voor toerisme. Er is geen bestuurlijke VNG-commissie die zich met het onderwerp toerisme bezighoudt.

4.2 Kennis over toerisme

Kennis over toerisme wordt op verschillende plekken en op verschillende manieren overgedragen en opgebouwd. In deze paragraaf een korte impressie van onderwijs, onderzoek en ontwikkelingen rond kennis.

4.2.1 Onderwijs en onderzoek

Onderwijs op het gebied van toerisme vindt plaats op mbo-, hbo- en universitair niveau. De nadruk ligt daarbij op praktijkgericht onderwijs op mbo- en hbo-niveau, zowel wat betreft aantallen studenten als wat betreft de breedte van het aanbod. Gezien de grootte en economische betekenis van de sector, valt met name het relatief beperkte aanbod op universitair niveau op. Dat kan liggen aan het toegepaste karakter van de toerismesector; er werken in vergelijking met andere sectoren relatief veel lager geschoolden.

Onderzoek op het gebied van toerisme vindt plaats aan universiteiten en hogescholen. Advisering van sector en overheid wordt zowel door onderzoekscentra en lectoraten gedaan als door adviesbureaus en DMO's. Net als het onderwijs is veel onderzoek toepassings- en praktijkgericht. Het onderzoek wordt vaak (mede)gefinancierd door opdrachtgevers (overheden en bedrijven).

Het onderzoek bij de universiteiten is vooral gericht op internationale vraagstukken; toerisme-onderzoek gericht op Nederland is er bijna niet. Dit komt doordat nationale financiering voor onderzoek naar toerisme lastig rond te krijgen is.

Op nationaal niveau is er sinds 2013 een Centre of Expertise Leisure Tourism & Hospitality (CELTH), opgericht met financiering vanuit het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW), analoog aan de expertisecentra voor de topsectoren. Hierin werken hogescholen en universiteiten samen. Hogescholen en universiteiten nemen daarnaast deel aan internationale onderzoeksprojecten op het gebied van toerisme bij onder meer de Europese Unie (EU) en de World Tourism Organisation van de Verenigde Naties (UNWTO).

4.2.2 Ontwikkelingen rond kennis en innovatie

Tot 2011 was het Kenniscentrum Recreatie een centrale plek in het kennisnetwerk over recreatie en toerisme. Het Kenniscentrum werd hoofdzakelijk gefinancierd door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), maar is opgeheven na de decentralisatie van het beleidsveld en het stopzetten van de financiering. Een (klein) deel van de kennis, expertise, methoden en het netwerk is overgedragen aan de Stichting Innovatie Recreatie en Ruimte (STIRR).

De adviescommissie Regionale Beeldverhalen, ingesteld door STIRR, constateerde in 2013 dat het veel overheden en ondernemers ontbreekt aan kennis over toerisme. De financiering van projecten in de gastvrijheidssector is lastig, mede door de geringe omvang van veel

bedrijven. Bovendien is de kennis- en innovatie-infrastructuur gebrekkig (Adviescommissie Regionale Beeldverhalen, 2013).

Om de kennisinfrastructuur te verbeteren werken het CELTH, het NBTC en het CBS samen in het Data & Development Lab. De partijen willen actuele en preciezere data verkrijgen over bezoekersgedrag, -stromen en -bestedingen tijdens de hele reiscyclus (Recreatie & Toerisme, 2018). Met uiteenlopende publieke en private partijen wordt een meerjarig werkprogramma samengesteld, dat moet bijdragen aan eenduidige standaarden en methodologieën ter verbetering van benchmarking binnen en buiten Nederland.³⁷ Ook regionaal wordt er door verschillende partijen samengewerkt aan het verzamelen van data. Bijvoorbeeld in het netwerk Leisure Valley (Drenthe).

4.3 Samenvattend beeld overheidsbeleid en kennis

De ontwikkeling en uitvoering van toerismebeleid gebeurt primair door provincies en gemeenten. Het toerismebeleid van deze overheidslagen is vaak economisch georiënteerd en reactief van aard. Vooral gemeenten zijn sterk gericht op het stimuleren van de groei van het aantal toeristen, behalve als er sprake is van overlast en maatschappelijke onrust in verband met de aantallen toeristen. Bewoners worden weinig betrokken bij toerismebeleid. Overheden zetten over het algemeen relatief weinig ambtelijke capaciteit in op toerisme. Daarnaast schiet het kennisniveau bij vooral kleinere gemeenten tekort.

³⁷ J. Vranken, mondelinge communicatie, 28-6-2019.

Een ondersteunende rol van de rijksoverheid wordt in de sector gemist. Na aandringen van gemeenten en provincies komt er soms rijksbemoeienis, zoals bij de problemen rond Airbnb en bij de vitalisering van vakantieparken. Media-aandacht, zoals in het geval van overtoerisme, helpt in zulke gevallen om het debat op nationaal niveau te entameren.

De huidige kennisbasis op het gebied van toerisme is dun en bestaat vooral uit praktijkgericht onderzoek. De bestaande manieren van gegevensverzameling zijn niet specifiek genoeg om sturing en richting te geven aan de ontwikkeling van het toerismebeleid op lokaal en regionaal niveau.

5 STURING VAN ONTWIKKELING TOERISME: INSTRUMENTEN

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van beschikbare instrumenten om met toeristische drukte om te gaan. Vijf concrete sturingsmogelijkheden worden geordend in een 'menukaart' (paragraaf 5.1). Het geheel overziend heeft de raad een aantal observaties (paragraaf 5.2) en formuleert hij een aantal randvoorwaarden (paragraaf 5.3). Tot slot worden de belangrijkste punten uit dit hoofdstuk samengevat (paragraaf 5.4).

5.1 Menukaart voor sturen op relatie toerisme- leefomgeving

Er zijn in de afgelopen jaren diverse wetenschappelijke overzichten verschenen die ingaan op de vraag hoe beleidsmatig om te gaan met de druk die grote bezoekersstromen met zich meebrengen voor de samenleving. De meest gezaghebbende zijn Peeters et al. (2018), UNWTO & CELTH (2018), McKinsey & WTTC (2017) en Koens & Postma (s.a.). De in deze publicaties beschreven strategieën en maatregelen maken duidelijk dat er een ruime hoeveelheid instrumenten beschikbaar is. De verschillende ordeningen bieden echter niet direct zicht op de wijze waarop toeristische druk en draagkracht van de leefomgeving en de samenleving

worden beïnvloed. De raad heeft daarom het beschikbare instrumentarium geordend in een 'menukaart' met vijf concrete sturingsmogelijkheden, zoals in deel 1 hoofdstuk 5 gepresenteerd.³⁸ Hieronder wordt elke mogelijkheid toegelicht en geïllustreerd met bijpassende categorieën maatregelen. Van elke maatregel zijn vaak vele varianten te vinden of te bedenken. De raad pretendeert hier niet volledig en uitputtend te zijn, maar wil een indruk schetsen van het brede palet aan mogelijkheden.

1. Sturen op het bezoek aan een bestemming

Voorafgaand aan de daadwerkelijke komst van bezoekers kan op verschillende manieren worden gestuurd. Door de marketing te optimaliseren en de bereikbaarheid te vergroten of juist te verminderen.

Bij het *optimaliseren van de marketing* is de inzet van onderstaande maatregelen mogelijk:

- Doelgroep herijken en veranderen. Een voorbeeld kan zijn dat bestemmingen zich meer richten op de kwaliteitstoerist (cultuur liefhebbers), of meer op verblijfstoerisme in plaats van dagjesmensen.
- Herhaalbezoeken bevorderen. Herhaalbezoekers zijn meer geïnteresseerd in nieuwe delen van Nederland (dan Amsterdam) dan *first timers*.
- Nieuwe identiteit voor een bestemming uitdragen of promotie van een bestemming verminderen. Zo wordt Ibiza steeds meer als familie-eiland aangeprezen in plaats van als party-eiland. Schiermonnikoog en Ameland staan al langer bekend om hun rust en ongerepte natuur.

³⁸ Deze ordening sluit aan bij het denkschema van de *visitors journey*; zie hoofdstuk 1 (paragraaf 1.3.1) van dit deel 2.

- Promotie, voorafgaand aan de daadwerkelijke komst van bezoekers, van alternatieve bestemmingen waar een soortgelijke beleving als op de bekende *hotspots* kan worden ervaren. Denk aan het Kröller-Müller als alternatief voor het Van Goghmuseum.

De *bereikbaarheid* kan worden vergroot of juist verkleind door:

- Het comfort of de reistijd naar een bestemming toe te veranderen. Denk aan het afsluiten van toegangswegen of juist de aanleg van een metrolijn of intercitystation.
- Ook het gunstiger of ongunstiger bepalen van vervoer naar een bestemming heeft dit effect. Denk aan een vignet, tolpoortjes, luchthavenbelasting. Denk ook aan de (forse) verhoging van de toeristenbelasting in het centrum van Amsterdam, waardoor een reder van cruiseschepen besloot om Amsterdam niet meer aan te doen. Meer is te lezen in de bijlage Financieel instrumentarium.

2. Sturen op toegang en voorzieningengebruik ter plaatse

Toeristische druk kan ook worden beïnvloed door instrumenten in te zetten die sturen op de toegang en het gebruik van voorzieningen bij de bestemming nadat de reis gemaakt is. Het gaat hier om het spreiden van toeristen in tijd en ruimte. De mogelijkheden om slimme ICT-toepassingen (bijvoorbeeld met mobiele apparaten, sensoren, big data) te benutten zijn hier enorm.

Spreiding in tijd kan plaatsvinden door de inzet van onderstaande maatregelen:

- Dynamisch beprijzen van voorzieningen en locaties. Hogere prijzen op drukker momenten en vice versa.
- Real time informatievoorziening aanbieden over drukte op bestemmingen en voorzieningen, met suggesties voor rustiger tijdstippen.
- Spelregels voor tijdstippen van gebruik (zoneren in tijd). Denk aan de avondsluiting in natuurgebieden of beperkte toegangsuren voor mountainbikers op de onverharde paden in het Noord-Hollands Duinreservaat.

Spreading in ruimte kan plaatsvinden door de inzet van onderstaande maatregelen:

- Dynamisch beprijzen van voorzieningen en plekken. Hogere prijzen op drukker delen van de bestemming.
- Activiteiten ontwikkelen op alternatieve locaties binnen de bestemming.
- Real time informatievoorziening aanbieden over bereikbaarheid van locaties.
- Spelregels opstellen en bekend maken voor specifieke ruimtelijke gebieden. Denk aan een meldingsplicht voor barbecueën in een recreatiegebied, het verplicht aanschaffen van een vignet voor mountainbikers op specifieke routes van de Utrechtse Heuvelrug of een hondenlosloopgebied zoals bij De Duiventoren van Dongen.

Tot slot kan een bezoeker ook worden verleid alternatieve bestemmingen te bezoeken. Door regionaal samen te werken kunnen alternatieve bestemmingen bezoekers opvangen waar een soortgelijke beleving als op de bekende hotspots kan worden ervaren. Een bekend voorbeeld zijn de campagnes om bestemmingen te koppelen aan het merk 'Amsterdam',

zoals Zandvoort (Amsterdam Beach), het Muiderstot (Amsterdam Castle) of de Friese Meren (Amsterdam Lake District). Vooral herhaalbezoekers zijn gevoelig voor alternatieven. De bezoeker ziet geen bestuurlijke grenzen.

3. Sturen op gedrag van bezoekers

Toeristische druk kan ook worden beïnvloed door overlast veroorzakend gedrag van de bezoeker ter plaatse te sturen door middel van verleiding, bewustwording & voorlichting en handhaving & toezicht.

Verleiding:

- Openbare ruimte slim inrichten. Bijvoorbeeld in het entreegebied in Kinderdijk, waardoor bezoekers meestal een kaartje kopen voor het bezoek aan een molen, terwijl dat niet verplicht is.
- Gemak van gewenste alternatieven vergroten. Bijvoorbeeld het verleiden van toerisme om duurzame vervoersmodaliteiten te gebruiken door gratis bewaakte fietsenstallingen (Biesieklette Delft en Den Haag) of het aanbieden van Smart Mobility as a Service (Achterhoek).

Bewustwording & voorlichting:

- Bewustzijnscampagnes inzetten over gewenst gedrag. De politie in Zuid-Limburg, bijvoorbeeld, legt racefietsers uit dat fietsen in grote groepen overlast geeft voor andere weggebruikers en wat gewenst gedrag is.
- Voorlichting geven over gebruik van voorzieningen en diensten. Denk aan uitleg en instructie over het gebruik van bootjes in Giethoorn, of de regel dat er verplicht een strandstoel moet worden gehuurd.

Handhaving & toezicht:

- Beboeten en straffen. Denk aan de beboeting van wildplassers in combinatie met een campagne. Of de Haagse Pandbrigade die overlast van illegaal woninggebruik (waaronder Airbnb) tegengaat. Dit vergt heldere regels, duidelijke sancties en handhavingscapaciteit.
- Inzetten van extra menskracht voor toezicht. Bijvoorbeeld in de vorm van Boa's³⁹ die spelregels handhaven in natuur- en recreatiegebieden.
- Inzetten van slimme technologie. Dit gaat over ICT-toepassingen die handhavers van extra ogen en oren voorzien. Dat kan met camera's en sensoren, maar ook door directe communicatie tussen bewoners en bezoekers aan de ene kant en mensen die maatregelen kunnen nemen aan de andere kant.

4. Sturen op faciliteiten voor toerisme: vergroten of verkleinen

De fysieke draagkracht op de plaats van een toeristische bestemming kan worden vergroot door de faciliteiten voor toerisme uit te breiden of van een betere kwaliteit te maken. Ook het tegenovergestelde is mogelijk: het reguleren van de groei of het beperken van de capaciteit.

Vergroten capaciteit en verbeteren kwaliteit

- Vergroten van capaciteit van verblijfsaccommodaties, zoals hotelcapaciteit.
- Vergroten van capaciteit van attracties, zoals de uitbreiding van de Efteling.

³⁹ Boa's zijn 'buitengewoon opsporingsambtenaren' die worden ingezet om de regels in natuurgebieden of de veiligheid op straat te handhaven.

- Vergroten van capaciteit van mobiliteit en infrastructuur, zoals parkeerplaatsen en OV-haltes en bijvoorbeeld de aanleg van de metrolijn richting Hoek van Holland.
- Vergroten capaciteit van natuurgebieden door aankoop en inrichting nieuwe natuur.
- Verbeteren van kwaliteit door beheer en onderhoud, denk aan de herinrichting van de openbare ruimte, het verwijderen van graffiti, frequenter legen van prullenbakken.

Reguleren van groei of verminderen capaciteit

- Stop instellen op de bouw van verblijfsaccommodaties (is sprake van in Amsterdam en op Texel).
- Reguleren van de verhuur van woningen (via platforms). Het reguleren van verhuur van woningen via platforms kan op verschillende manieren, zoals door middel van een meldplicht, beperkte verhuurdagen (60, of 30) per jaar of zelfs een verbod in sommige postcodegebieden.
- Fysiek beperken van de toegang tot gebieden. Denk aan het auto-vrij maken van een winkelstraat of het afsluiten van vaarwegen in de Biesbosch om het broedgebied van de zeearend te beschermen.
- Verplichtingen koppelen aan ontwikkeling van accommodaties. Op Schouwen Duiveland is verblijfsrecreatieve ontwikkeling alleen toegestaan indien het bestaande capaciteit vervangt of als het bijdraagt aan duurzaamheid.

5. Sturen op compensatie van bewoners

De sociale draagkracht op de plaats van een toeristische bestemming kan worden beïnvloed door bewoners te compenseren voor de druk die zij ondervinden van toerisme. Dit kan door hen profijt te laten ondervinden of hen te betrekken en zeggenschap te geven bij plannen en maatregelen.

Compensatie

- Fysieke compensatie bieden aan bewoners. Bijvoorbeeld het aanbrenge van geluidsisolatie, de afscherming van privétuinen.
- Financiële compensatie bieden aan bewoners en hen laten mee profiteren. Bewoners kunnen geholpen worden bij hun kansen op de woningmarkt of de arbeidsmarkt, of gratis toegang krijgen tot voorzieningen als een museum of parkeergarage. Tevens kan in financiële zin worden geprofiteerd. Zo betalen bewoners in toeristische wijken van Londen minder belasting als er meer bezoekers komen (London First, 2019). Een andere manier is het vormen van een fonds vanuit ondernemers en gemeente (bijvoorbeeld met een deel van de opbrengsten uit de toeristenbelasting), waaruit baten voortvloeien voor de leefomgeving en inwoners. Zie ook de bijlage Financieel instrumentarium.

Vergroten betrokkenheid en zeggenschap

- Betrekken bewoners bij beleid. Bijvoorbeeld door goede communicatie en zeggenschap over toeristische ontwikkelingen in de planvorming en bij het bepalen van de inzet van instrumenten. Maar ook door hen onderdeel te laten zijn van het toerisme zelf, bijvoorbeeld door op te treden als

vrijwilliger (denk aan een rol als lokale gids of als gastvrouw of -heer bij een trekpleister).

- Betrekken bewoners bij sturing. Bewoners kunnen zelf ook invloed uitoefenen door op te treden als ‘waarnemer’ en melding te (kunnen) doen van eventuele overlast.

5.2 Observaties bij inzet instrumenten en maatregelen

Instrumenten inzetbaar voor verschillende doelen

Instrumenten kunnen worden ingezet voor verschillende doelen.⁴⁰

Prijsprikkels bijvoorbeeld, zijn bruikbaar om inkomsten voor de algemene middelen te genereren, maar kunnen ook worden ingezet om gericht te sturen op het verminderen van de bezoekersstromen naar een bestemming door middel van een visum of wegvignet (categorie 1). Prijsprikkels kunnen ook worden ingezet om de toegang en het gebruik ter plaatse te reguleren (categorie 2), of juist om bewoners te compenseren via een belastingmaatregel (categorie 5).

Mogelijkheden ICT-instrumenten nog onvoldoende benut

Technologische instrumenten die gebruikmaken van ICT kunnen beter worden benut dan nu het geval is. Het gaat hier om een relatief ‘jong’ type instrument, maar de ontwikkelingen op dit gebied gaan snel en er is veel

⁴⁰ De Rijk onderscheidde in een eerder advies, Doen en laten (2013), vier typen instrumenten: fysieke en technologische, communicatieve, juridische en economische. Ook voor deze vier typen instrumenten geldt dat ze voorkomen in alle categorieën van de menukaart voor toeristisch beleid.

mogelijk. Er zou steviger kunnen worden ingezet op de mogelijkheden van dergelijke instrumenten voor het sturen op toeristische druk.

Economisch instrumentarium nog vooral gericht op innen, niet op herverdelen

Het (economisch) instrumentarium biedt veel mogelijkheden, maar wordt voornamelijk vooral gebruikt om inkomsten te genereren. Er wordt nog nauwelijks bewust geprobeerd om met bijvoorbeeld geïntegreerde heffingen leefomgevingsdoelen te realiseren. In de bijlage is een overzicht opgenomen van mogelijke instrumenten om belasting te innen en deze te herverdelen ten behoeve van gerichte sturing van toerisme.

Adaptief beleid nodig voor omgaan met toeristische druk

Sturing is complex en vraagt om adaptief beleid. Een maatschappelijk fenomeen zoals Airbnb kan namelijk positief bijdragen aan het ontwikkelen van een bestemming, maar ook bijdragen aan toenemende druk. Regulering moet dan idealiter voorsorteren op de gewenste balans tussen toeristische druk en draagkracht van de leefomgeving en de samenleving. Dus: kiezen voor lichte vormen van regulering bij lichte toeristische druk (zoals beperkingen in het aantal dagen verhuur) en zwaardere regulering bij hoge toeristische druk (zoals het verbieden van verhuur via platforms op bepaalde plekken in stadscentra).

Samenwerking op verschillende schaalniveaus nodig voor effectieve sturing

De vraagstukken rond toerisme lopen door de bestuurlijke lagen heen. Veel instrumenten zijn lokaal of provinciaal ontwikkeld, maar blijken in de praktijk niet precies op maat voor de regio waar het om gaat. Er is daarom samenwerking noodzakelijk om tot effectieve sturing te komen.

Containerbegrip 'spreiding' vraagt om precisering

Er is veel discussie in Nederland over spreiding van bezoekersaantallen. De meningen over dit onderwerp lopen ver uiteen. De één beschouwt spreiding als het ei van Columbus, de ander vindt het een maatregel die niets oplost. Helderheid over wat er in een specifieke situatie precies wordt bedoeld met 'spreiding' is van belang om goede afwegingen te kunnen maken.

De ordening van sturingsmogelijkheden in de hier gepresenteerde menukaart maakt het begrip spreiding veel minder tot een containerbegrip, omdat doel en doelgroep moeten worden gespecificeerd. Als maatregelen in categorie 1 worden genomen met het oog op spreiding, betekent dit 'het spreiden van bezoekersstromen, voordat ze de plaats van bestemming überhaupt bereiken'. Dit kan bijvoorbeeld door alternatieve bestemmingen onder de aandacht te brengen ('nog vrijwel onontdekt molenpad') of door prijsdifferentiatie. In categorie 2 gaat het om 'spreiding van bezoekersstromen in ruimte en tijd op de plaats van bestemming'. Hier bestaat de doelgroep dus uit toeristen die al aanwezig zijn. Ook in categorie 3 kan er sprake zijn van spreiding, waarbij het doel is 'spreiding van bezoekers(groepen) met bepaald gedrag'. Een bekend voorbeeld is de

manier waarop met rivaliserende supportersgroepen van profvoetbalclubs wordt omgegaan.

5.3 Randvoorwaarden voor effectieve inzet instrumenten

Hoewel er geen gebrek is aan instrumenten om de ontwikkeling van het toerisme te sturen, wordt het beschikbare instrumentarium op dit moment nog niet of onvoldoende benut. Aan een aantal randvoorwaarden moet nog worden gewerkt:

- De inzet van sturingsinstrumenten vergt specifieke (juridische, financiële, technologische) expertise en kennis op specifieke terreinen (mobiliteit, vastgoed, openbare ruimte, natuur, milieu, erfgoed). Er is op dit moment echter nog te weinig van deze expertise en kennis aanwezig bij gemeenten, provincies en rijksoverheid. Dat hangt ook samen met het gebrek aan (beleids)capaciteit bij gemeenten, provincies en rijksoverheid.
- Belangrijk is ook om als beleidsmaker een goed beeld te hebben van de instrumenten, hun effectiviteit, hun voor- en nadelen en eventuele neveneffecten. Veel gemeenten hebben hierin op dit ogenblik nog onvoldoende inzicht.
- Ook afstemming tussen overheidsorganen is essentieel. Er moet een gezamenlijk beeld bestaan van de gewenste ontwikkeling van het toerisme in relatie tot de samenleving. Op dit moment is hiervan vaak geen sprake. De koepels (VNG / IPO) hebben ook weinig aandacht voor toerisme en in te zetten (beleids)instrumenten. De angst dat het inzetten van instrumenten bezoekers afschrikt en daarmee economische kansen om zeep helpt speelt hier een rol.

5.4 Samenvattend beeld sturingsinstrumenten

Er zijn diverse strategieën voor het tegengaan van (bestaande) toeristische druk. Ook het aantal beschikbare sturingsinstrumenten is aanzienlijk. Echter, het denken over de inzet van instrumenten om toeristische druk in balans te brengen met de draagkracht van de leefomgeving staat nog in de kinderschoenen en zou verder moeten worden ontwikkeld. De hier gepresenteerde menukaart met sturingsinstrumenten in vijf categorieën biedt hiervoor de handvatten. De menukaart beschrijft de mogelijkheden om te sturen op: (1) bezoek aan de bestemming, (2) toegang en voorzieningen gebruik ter plaatse (3) gedrag van bezoekers, (4) faciliteiten voor toerisme (vergroten of verkleinen) en (5) compensatie van bewoners.

LITERATUUR

- Adviescommissie Regionale Beeldverhalen (2013). *All you need is LEF: de gasvrijheidseconomie, smeerolie voor gebiedsontwikkeling met duurzaam rendement*. Driebergen: STIRR.
- Borg, J. van der, Costa, P. & Gotti, G. (1996). Tourism in European heritage cities. *Annals of tourism research*, 23 (2), 306 – 321.
- Centraal Bureau voor de Statistiek (2017). *Toerisme in Nederland en wereldwijd gegroeid*. Geraadpleegd op 21 juni 2019 via <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2017/47/toerisme-in-nederland-en-wereldwijd-gegroeid>
- Centraal Bureau voor de Statistiek (2018a). *Grootste groei toerisme in ruim tien jaar*. Geraadpleegd op 21 juni 2019 via <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2018/14/grootste-groei-toerisme-in-ruim-tien-jaar>
- Centraal Bureau voor de Statistiek (2018b). *Groei toerismesector vooral dankzij buitenlandse toeristen*. Geraadpleegd op 21 juni 2019 via <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2018/35/groei-toerismesector-vooral-dankzij-buitenlandse-toeristen>
- Centraal Bureau voor de Statistiek (2019). *Aantal verblijfs gasten stijgt in 5 jaar met 10 miljoen*. Geraadpleegd op 21 juni 2019 via <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2019/10/aantal-verblijfs-gasten-stijgt-in-5-jaar-met-10-miljoen>
- Colliers International (2019). *Airbnb in Nederland: de belangrijkste cijfers over 2018*. Amsterdam.
- Cooper, C. (2016). *Essentials of tourism: second edition*. Edinburgh: Pearson Education Limited.
- De Telegraaf (2015). Toeristen overspoelen Nederland. *De Telegraaf*, 17 november 2015. Geraadpleegd via <https://www.telegraaf.nl/nieuws/479954/toeristen-overspoelen-nederland%20%282015%29>

- Doxey, G.V. (1975). A causation theory of visitor-resident irritants, methodology and research inferences. *Proceedings of the 6th Annual Conference of the Travel and Tourism Research Association*. San Diego, 195-198.
- Gemeente Amsterdam (2015). *Stad in balans: startdocument*. Amsterdam.
- Gemeente Zandvoort (2019). *Gemeenteraad Zandvoort staat als één man achter de Formule 1*. Geraadpleegd op 25 juni 2019 via <https://zandvoort.nl/nieuws/2019/gemeenteraad-zandvoort-staat-als-een-man-achter-de-formule-1/>
- Hartman, P. (2019). Gaat de Veluwe op slot? Natuurbeheerders worstelen met belangen. *Algemeen Dagblad*, 24 maart 2019. Geraadpleegd via <https://www.ad.nl/binnenland/laat-de-veluwe-op-slot-natuurbeheerders-worstelen-met-belangen~a7a76322/141413457/>
- Hartman, S. (2019). Bouwen aan bewuste bestemmingen. *Recreatie & Toerisme december 2018-januari 2019*. p. 37-41.
- ING Economisch Bureau (2016). *Toerisme groeit in meeste provincies*. Amsterdam.
- Kenniscentrum Kusttoerisme (2015). *De customer journey*. Vlissingen.
- Koens, K. & Postma, A. (s.a.). *Understanding and managing visitor pressure in urban tourism*. CELTH.
- Kroezen, T. (2017). Giethoorn overspoeld met Chinezen: 'Het is de laatste drie jaar onleefbaar voor ons'. *Goedemorgen Nederland*, 25 oktober 2017. Geraadpleegd via <https://wvl.tv/2017/10/25/giethoorn-overspoeld-chinezen-is-laatste-drie-jaar-onleefbaar/>
- Leiper, N. (1990). *Tourism systems: an interdisciplinary perspective*. Palmerston North: Department of Management Systems, Massey University.
- London First (2019). *Tourist information: mapping the local value of international visitors*. London.
- McKinsey & World Travel & Tourism Council [WTTC] (2017). *Coping with success: managing overcrowding in tourism destinations*.
- NBTC (2015). *Monitor inkomend dagbezoek vanuit Duitsland: eindrapport 2015/2016*. Den Haag.
- NBTC (2017). *Kerncijfers 2017 gastvrijheidseconomie*. Den Haag.
- NBTC (2018). *Toerisme in perspectief: juli 2018*. Den Haag.
- NBTC (2019). *Perspectief 2030: bestemming Nederland*. Den Haag: NBTC Holland Marketing.
- NOS (2018). Venetië plaatst toegangspootjes om toeristenmassa beter aan te kunnen. *NOS.nl*, 28 april 2018. Geraadpleegd via <https://nos.nl/artikel/2229435-venetie-plaatst-toegangspootjes-om-toeristenmassa-beter-aan-te-kunnen.html>
- NRIT Media, Centraal Bureau voor de Statistiek, NBTC Holland Marketing & Centre of Expertise Leisure, Tourism & Hospitality (2017). *Tendrapport toerisme, recreatie en vrije tijd 2017*. Vianen.
- Peeters, P., Gössling, S., Klijs, J., Milano, C., Novelli, M., Dijkmans, C., Eijgelaar, E., Hartman, S., Heslinga, J., Isaac, R., Mitas, O., Moretti, S., Nawijn, J., Papp, B. & Postma, A. (2018). *Overtourism: impact and possible policy responses*. Brussel: Europees Parlement.

Pleasureworld NRIT, Centraal Bureau voor de Statistiek, NBTC Holland Marketing & Centre of Expertise Leisure, Tourism & Hospitality (2018). *Tendrapport toerisme, recreatie en vrije tijd 2018*. Elist.

Postma, A. (2013). *When the tourists flew in: critical encounters in the development of tourism*. Groningen.

Provincie Gelderland (2018). *Beleef het in Gelderland: koersnotitie toerisme en recreatie*. Arnhem.

Provincie Zeeland (2010). *Zeeland DNA boek*. Geraadpleegd op 25 juni 2019 via http://www.gemeentedna.nl/pdf/DNA_Veere.pdf

Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (2014). *Doen en laten: effectiever milieubeleid door mensenkennis*. Den Haag.

Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (2016). *Verbindend Landschap*. Den Haag.

Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (2019). *Luchtvaartbeleid: een nieuwe aan/liegroute*. Den Haag.

Recreatie & Toerisme (2018). CELTH data & development lab bestemming Nederland aan de slag met boekingsdata. *Recreatie & Toerisme, juni 2018*, 18-21.

Recreatieschap Drenthe (2019). *Recreatieschap Drenthe: richtingswijzer voor recreatie en toerisme*. Geraadpleegd op 21 juni 2019 via <https://www.recreatieschapidrenthe.nl/>

Regio Venlo (2017). *Actieprogramma vrijetijdseconomie Noord-Limburg 2018-2025*. Venlo.

Rethmeier, E. (2018). *Hoe houden we onze steden heel? Over overtoerisme. Vrij Nederland*, 21 juni 2018.

Schepers, J. (2018). Toeristisch toekomstplan in de steigers. *Texelse Courant*, 19 september 2018. Geraadpleegd via <https://www.texelsecourant.nl/nieuws/toerisme/66421/toeristisch-toekomstplan-in-de-steigers->

Stichting Het Nationale Park De Hoge Veluwe (2019). *Feiten en cijfers: het park in getallen*. Geraadpleegd op 21 juni 2019 via <https://www.hogeveluwe.nl/nl/over-het-park/feiten-en-cijfers>

Stichting Our Common Future (2011). *Toerisme: themarapport*. Doetinchem.

Stichting Innovatie Recreatie en Ruimte (2016). *Innovatieprogramma green deals*. Geraadpleegd op 25 juni 2019 via <https://www.recreatieenruimte.nl/green-deals/innovatieprogramma-green-deals-3/>

Sweco (2019). *De relatie tussen toerisme en de leefomgeving in het beleid van decentrale overheden*. De Bilt.

Toerisme Vlaanderen (2007). *Recreatieve draagkracht een kwestie van evenwicht: identificeren van de draagkracht in toeristisch-recreatieve verstedelijkte gebieden*. Brussel: WES.

Toerisme Vlaanderen (2015). *Kwaliteitsradar onthaalcentra – visitor journey cycle*. Geraadpleegd op 19 april 2019 via <https://kwaliteit.toerismevlaanderen.be/sites/default/files/atoms/files/20150827%20visitor%20journey%20cycle%20beeld%20en%20toelichting.pdf>

Toonen, A. (2015). Het dorp dat elke Chinees moet zien. *NRC.nl*, 30 april 2015. Geraadpleegd via <https://www.nrc.nl/nieuws/2015/04/30/het-dorp-dat-elke-chinees-moet-zien-1490492-a151575>

- Tweede Kamer (2008). *Toerisme en recreatie. Toerismebrief: Holland, meesterwerk aan het water. Brief van de staatssecretaris van Economische Zaken aan de Tweede Kamer van 9 juni 2008*. Vergaderjaar 2007-2008, 26 419, nr. 34.
- Tweede Kamer (2011). *Stichting Innovatie Recreatie & Ruimte en RECRON. Green deal met de rijksoverheid*. Vergaderjaar 2011-2012, 33043, blg-139584, nr. 7.
- Tweede Kamer (2017). *Het kustpact. Brief van de minister van Infrastructuur en Milieu aan de voorzitter van de Tweede Kamer, 21 februari 2017*. Vergaderjaar 2016-2017, 29 383, nr. 278.
- Tweede Kamer (2018a). *Toerisme en recreatie. Uitkomsten van Toerisme Top gehouden op 10 oktober 2018 in Deventer. Brief van de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat aan de Tweede Kamer van 28 november 2018*. Vergaderjaar 2018-2019, 26 419, nr. 74.
- Tweede Kamer (2018b). *Integrale visie op de woningmarkt. Onderzoek naar permanente bewoning van vakantieparken. Brief van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de Tweede Kamer van 28 november 2018*. Vergaderjaar 2018-2019, 32 847, nr. 452.
- Tweede Kamer (2019a). *Toerisme en recreatie. Aanbieden Perspectief 2030 en Beleidsevaluatie NBTC. Brief van de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal van 18 april 2019*. Vergaderjaar 2018-2019, 26419, nr. 75.
- Tweede Kamer (2019b). *Huurbeleid. Voornemen tot Wet toeristische verhuur van woningen. Brief van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de Tweede Kamer van 13 maart 2019*. Vergaderjaar 2018-2019, 27 926 / 26 419, nr. 309.
- United Nations World Tourism Organization (1981). *Saturation of tourist destinations: report of the secretary-general on the general programme of work for the period 1980-1981*. Madrid.
- United Nations World Tourism Organization (2010). *International recommendations for tourism statistics 2008*. United Nations, no.83/Rev.1, New York.
- United Nations World Tourism Organization (2011). *Tourism towards 2030: global overview*. Madrid.
- United Nations World Tourism Organization (2017). *UNWTO tourism highlights 2017 edition*. Madrid.
- United Nations World Tourism Organization (2018a). *UNWTO tourism highlights 2018 edition*. Madrid.
- United Nations World Tourism Organization (2018b). *European Union tourism trends*. Madrid.
- United Nations World Tourism Organization (2019). *International tourist arrivals reach 1.4 billion two years ahead of forecasts*. Geraadpleegd op 21 juni 2019 via <http://www2.unwto.org/press-release/2019-01-21/international-tourist-arrivals-reach-14-billion-two-years-ahead-forecasts>
- United Nations World Tourism Organization & Centre of Expertise Leisure, Tourism & Hospitality (2018). *'Overtourism? Understanding and managing urban tourism growth beyond perceptions*.
- Vereniging van Nederlandse Gemeenten & ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (2019). *Handreiking handhaving toeristische verhuur*. Den Haag.

VPRO (productie) & Lubbe Bakker, S. (regie) (2018). *The not so lonely planet*. Documentaire uitgezonden via de NPO op 20 mei 2018 als aflevering van het VPRO-programma Tegenlicht. Geraadpleegd via <https://www.youtube.com/watch?v=czoUN-6XgIE>

Welten, R. (2013). *Het ware leven is elders, filosofie van het toerisme*. Zoetermeer: uitgeverij Klement.

Wezel, T.G. van (2018). Acht populaire Europese toeristensteden, waaronder Amsterdam, maken samen een vuist tegen Airbnb. *De Volkskrant*, 26 januari 2018. Geraadpleegd via <https://www.volkskrant.nl/economie/acht-populaire-europese-toeristensteden-waaronder-amsterdam-maken-samen-een-vuist-tegen-airbnb~ba1bdc5f/>

World Travel & Tourism Council (2017). *The economic impact of travel & tourism*. Geraadpleegd op 5 oktober 2018 via <https://www.wttc.org/-/media/files/reports/economic-impact-research/regions-2017/world2017.pdf>

Ziel, A. van der (2018). Filippijnen verbannen toeristen van zwaar vervuild eiland. *Trouw*, 20 april 2018. Geraadpleegd via <https://www.trouw.nl/home/filippijnen-verbannen-toeristen-van-zwaar-vervuild-eiland~afec6662/>

Deze bijlage beschrijft enkele financiële instrumenten die kunnen worden ingezet om extra inkomsten uit toerisme te genereren (sectie 1) of de baten van toerisme anders te verdelen (sectie 2). Aansluitend volgt een analyse van het functioneren van toeristische belastingen in Nederland en buitenland (sectie 3) en een analyse van kosten en baten van toerisme (sectie 4).

1. Instrumenten met oogmerk van innen

In Nederland bestaan vier soorten toeristische belastingen, waarvan er twee zijn gericht op de deelsector verblijfsrecreatie, namelijk de toeristenbelasting en de forensenbelasting. Daarnaast zijn er twee soorten (minder bekende) belastingen gericht op dagrecreatieve activiteiten, de gemakkelijkhedenretributie en het precario. Dit overzicht betreft de meest voorkomende en qua omvang belangrijkste heffingsinstrumenten.⁴¹ Ze vallen alle vier onder de bevoegdheid van gemeenten. Hierdoor zijn er (soms grote) lokale verschillen.

⁴¹ Vereniging van Nederlandse Gemeenten (2018). *Toeristische heffingen*. Geraadpleegd op 9 november 2018 via <https://vng.nl/producten-diensten/databankenbelastingkennis-voorg-raadsleden/alle-belastingen-op-een-rij/toeristische-heffingen>

Toeristenbelasting

Toeristenbelasting is verschuldigd over zakelijke of privéovernachtingen van mensen buiten de gemeente die hiervoor een vergoeding betalen. Gemeenten stellen een verordening op. Deze verordening legt de berekening van de verschuldigde belasting vast. De gemeente mag zelf de hoogte en de systematiek bepalen (vast bedrag, percentage van de overnachting, sterrenkwalificatie). De hoogte varieert hierdoor per gemeente en loopt van € 0,49 in de gemeente Strijen (Zuid-Holland) tot € 6,50 in de gemeente Haarlemmermeer (waaronder Schiphol).

Degene die overnacht, betaalt de belasting aan de ondernemer die de overnachting verzorgt (in een verblijfsrecreatieve voorziening, zoals hotel, bed and breakfast, camping, bungalowpark, groepsaccommodatie). De ondernemer draagt de belasting daarna af aan de gemeente.

Ongeveer 300 gemeenten (van de in totaal 380) inden in 2016 toeristenbelasting.⁴² In 2005 werd in 70% van de gemeenten toeristenbelasting in rekening gebracht, in 2018 was dat 81%.⁴³

Forensenbelasting

De forensenbelasting dient ertoe om mensen die relatief veel in een gemeente verblijven maar geen ingezetene zijn, mee te laten betalen aan voorzieningen in die gemeente. Het doel is niet om kosten voor deze voorzieningen één-op-één te verhalen, maar juist om een bijdrage te vragen aan het algemene voorzieningenniveau.

42 Verkuiljen, R. (2016). *Het gemeentelijk belastinggebied*. VNG. Geraadpleegd op 25 juni 2019 via https://vng.azavista.com/FileAttachments/public_download/id:5847de2d-b408-422a-8774-93deac110004/kev:dd6528e2ab39fb338017529a4f538b2

43 COELO (2018). *Atlas van de lokale lasten 2018*. Groningen.

Aan personen die, zonder dat ze hun hoofdverblijf in de gemeente hebben, meer dan negentig dagen per jaar een gemeubileerde woning tot hun beschikking hebben voor zichzelf of voor hun gezin, kan forensenbelasting worden opgelegd. De aanslag wordt opgelegd aan degene die de gemeubileerde woning tot zijn beschikking heeft, dus de eigenaar. Bij gemeubileerde woningen kan men denken aan tweede huizen, recreatiewoningen maar ook stacaravans of chalets.

De grondslag voor deze belasting is artikel 223 van de Gemeentewet. In een verordening legt de gemeente de grondslag vast, bijvoorbeeld een bedrag per m² of m³, of een percentage van de huurwaarde. Anno 2016 inden 149 gemeenten forensenbelasting.

Vermakelijkhedenretributie

De vermakelijkhedenretributie is relatief onbekend. Deze heffing kan worden opgelegd voor het aanbieden van vermakelijkheden waarvoor de gemeente voorzieningen heeft getroffen. De gemeente kan ervoor kiezen de kosten van deze voorzieningen (deels) te verhalen op de exploitant van de vermakelijkheid. De overheid moet die kosten dan wel inzichtelijk maken. Om deze belasting te heffen dienen gemeenten een belastingverordening op te stellen, gericht op diegene die de vermakelijkheid aanbiedt. De ondernemer wordt geacht de bezoekers aan te slaan voor een bepaald tarief. Zo bedraagt de hoogte van het tarief voor een rondgang door de Amsterdamsse grachten in 2018 € 0,66. Andere voorbeelden zijn: de Efteling,

de Keukenhof, de TT-races, het Muiderslot en het eiland Pampus.⁴⁴ Het is niet duidelijk hoeveel gemeenten gebruikmaken van dit instrument.

Precario

Gemeenten heffen precariobelasting als vergoeding voor het gebruik van openbare grond. De precariobelasting wordt specifiek geheven voor het plaatsen van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. De gemeenteraad kan besluiten tot het al dan niet heffen van deze belasting. Precariobelasting kan van toepassing zijn op bijvoorbeeld een uitbater van een terras op gemeentegrond, of een eigenaar van een parkeergarage waarvan de aanrijroute over de gemeentegrond ligt.

2. Financiële instrumenten met oogmerk inning én verdeling

Hieronder staan instrumenten beschreven die bedoeld zijn om de lasten en de lasten van toeristen transparant te verdelen.

Stimuleringsfonds

Een stimuleringsfonds kent een wettelijke grondslag in de Gemeentewet en wordt vooral gefinancierd door vaste bijdragen vanuit de gemeente, een recreatieschap en/of een ondernemersvereniging. Hier kan jaarlijks een bijdrage uit de toeristenbelasting aan worden toegevoegd.

44 Van den Bosch & partners (2014). *Belastingen (belsturen) 2014 – 2018*. Sliedrecht.

Bedrijven investeringszone (BIZ)

Een Bedrijven Investeringszone (BIZ) is een financiële constructie die bestaat uit een fonds dat wordt gevoed met inkomsten uit de WOZ-belasting voor onroerende zaken. Het is hiermee een soort gebiedsgerichte businessstax. Het LEI pleitte in 2015 voor de introductie van dit model in de toeristische branche. Met dit instrument kan een financiële basis worden gelegd onder samenwerking in een (buiten)gebied, met het oogmerk hierin te gaan investeren of de kwaliteit in stand te houden of te verbeteren.⁴⁵ In februari 2019 is in Schoonhoven een BIZ opgericht door ondernemers (retail) in het centrum, met bijdragen van diezelfde ondernemers, die samen voor vijf jaar gaan investeren om het stadscentrum aantrekkelijker, bekender en veiliger te maken.⁴⁶

Ondernemersfonds

Een ondernemersfonds wordt gevuld uit een verhoging van de opbrengst van de OZB-belasting voor niet-woningen, die in de vorm van subsidie wordt uitgekeerd aan een beheerstichting.

Het doel van een ondernemersfonds is om een verbindende factor te zijn tussen ondernemers, inwoners, verenigingen, belangengroeperingen, gemeente en dergelijke door voor projecten geldelijke bijdragen beschikbaar te stellen. Vanuit een ondernemersfonds kunnen zowel praktische zaken worden geregeld als bestedingen worden gedekt om de regio op

45 LEI (2015). *Bedrijven investeringszone: een mogelijk financieringsinstrument voor investeren in de bedrijfsomgeving*. Publicatie 2015-006. Den Haag.

46 Molenaar, D. (2019). *Ondernemers Schoonhoven omarmen bedrijfsinvesteringszone*. RTV Krimpenerwaard. Geraadpleegd op 7 juni 2019 via <http://www.rtvkrimpenerwaard.com/web/inleuws/ondernemers-schoonhoven-omarmen-bedrijfsinvesteringszone/>

de 'toeristische' kaart te zetten. Alle ondernemers (zijnde de gebruikers en eigenaren van een niet-woning) betalen mee aan dit fonds. Het fonds stelt de ondernemers in staat om collectieve activiteiten en voorzieningen gezamenlijk te financieren. Alles wat de ondernemers daarbij aanmerken als hun gezamenlijk belang komt voor financiering in aanmerking. Denk aan city marketing, structureel retailmanagement, aanleg van glasvezel naar gebieden die het nog niet hebben, ontwikkeling en promotie, agro-toeristische projecten enzovoort.

Een ondernemersfonds behoeft twee besluiten van de gemeenteraad: een besluit om het OZB-tarief aan te passen en een besluit om een subsidie toe te kennen.

Een mogelijk nadeel van een gemeentebreed ondernemersfonds is dat er geen sectorgerichte of gebiedsgerichte verfijning in de heffing mogelijk is: alle belastingplichtigen betalen mee. Dat is tegelijkertijd een voordeel: de verbreding maakt het mogelijk om te praten over versterking van het ondernemingsklimaat in de hele gemeente. Dit maakt ook de kans op 'free riders' minder groot. Er zijn naar schatting enkele tientallen gemeenten⁴⁷ die actief zijn met een ondernemersfonds.

Interessentenbeitrag (Oostenrijk)

In Oostenrijk bestaat een wet die de Bundesländer in de gelegenheid stelt om een belasting te heffen op bedrijven naar de mate waarin zij profijt hebben van het toerisme. De opbrengst van deze 'Interessentenbeitrag'

is geoormerkt en mag alleen worden besteed aan het onderhouden en versterken van de toeristische infrastructuur (in brede zin) en aan promotie. Van de lokale opbrengst wordt 5% afgedragen aan regionale activiteiten; de rest blijft lokaal.⁴⁸

De 'Interessentenbeitrag' is in Oostenrijk geen alternatief voor de toeristenbelasting – deze laatste is immers een algemeen dekkingsmiddel, terwijl de opbrengst van Interessentenbeitrag specifiek naar toeristische stimulering gaat. Wel is de 'Interessentenbeitrag' een doordachte manier om alle toeristisch belanghebbenden aan die stimulering te laten meebetalen. In Oostenrijk bestaat afzonderlijke wetgeving om deze vorm van belasting mogelijk te maken.

De Interessentenbeitrag berust op omzetcijfers. Elk bedrijf wordt ingedeeld in een 'beitragsgruppe'. Hoe hoger het belang, hoe hoger de bijdrage. De belasting wordt wettelijk opgelegd.

Het instrument kent een hoge mate van gedeeld belang en gedeelde zeggenschap, transparantie en gezamenlijkheid. Tegelijkertijd vraagt het een enorme hoeveelheid werk en precisie om alle bedrijven systematisch in te delen op basis van een set criteria waaruit het relatieve belang duidelijk wordt. Het is de vraag of dit instrument wel één-op-één naar de Nederlandse situatie is te verplaatsen. Tegelijkertijd zijn de uitgangspunten wel optimaal passend bij de discussie over de lusten en de lasten.

⁴⁷ Bochove, A. van & Ewals, M. (2014). *Toeristisch stimuleringsfonds en ondernemersfonds in Sudwest Fryslân: technische mogelijkheden en politiek-economische context*. Leiden: Blauwberg.

⁴⁸ Land Oberösterreich (2018). *Tourismusbeiträge*. Geraadpleegd op 9 november 2018 via <https://www.land-oberoesterreich.gv.at/27352.htm>

3. Functioneren toeristische belastingen in Nederland en buitenland

Het huidige draagvlak voor toeristenbelasting onder toeristische ondernemers is in Nederland niet erg groot.⁴⁹ Dit hangt voornamelijk samen met een gebrek aan transparantie en onevenwichtigheid op onderstaande punten:

- De inkomsten uit de toeristenbelasting gaan naar de algemene middelen. Hierdoor is het voor ondernemers en burgers niet helder waaraan deze inkomsten worden uitgegeven. Dit varieert overigens per gemeente; gemeenten als Terschelling, Schouwen-Duiveland, Maastricht verstreken een uitvoerige toelichting en informeren de burgers ook.
- Er is gebrek aan zeggenschap over de vraag waaraan de middelen moeten worden besteed en wie er dus baat bij heeft.
- De flexibiliteit is gebrekkig. De toeristenbelasting betreft vaak een vast bedrag, waardoor het effect op de prijs sterkt verschilt tussen bijvoorbeeld een kleine camping en een groot hotel. Wanneer bijvoorbeeld € 1,00 per persoon toeristenbelasting wordt geheven per overnachting, zal dit op een normale hotelprijs van € 100 per nacht (2 personen) 2% per persoon per overnachting zijn. Voor een overnachting op een kleine camping van € 25 per nacht (2 personen) is dit 8%.
- De grondslag is te smal. Eén bedrijfstak (verblijf) is verantwoordelijk voor het innen van de belasting. Andere deelsectoren hebben echter ook profijt van toerisme: vervoer en vermaak. Er zijn dus veel bedrijven

⁴⁹ Vereniging van Nederlandse Gemeenten (s.a.), *RECROON: 10 redenen om toeristenbelasting af te schaffen*, Den Haag.

die profiteren van toerisme en geen belasting hoeven te betalen c.q. te innen.

Tot slot speelt nog de 'angst' dat het extra belasten van toeristen slecht is voor de economie omdat dit buitenlandse gasten zou afschrikken. Dit laatste punt is feitelijk gezien niet te onderbouwen, zeker niet gezien de groeiprognozes.

In Duitsland, Luxemburg en Frankrijk wordt ook toeristenbelasting geheven. De hoogte van de tarieven liggen rond hetzelfde niveau als in Nederland en worden ook daar bepaald door de gemeenten. Frankrijk is een uitzondering met behoorlijk lagere tarieven. De heffingsgrondslag is in alle landen hetzelfde, namelijk overnachting of verblijf.

In de genoemde landen blijkt toeristenbelasting net als in Nederland een onderwerp van discussie te zijn. Alleen in Duitsland, waar de opbrengsten van de toeristenbelasting niet naar de algemene middelen gaan maar worden geoormerkt voor toeristische uitgaven, staat deze belasting aanzienlijk minder ter discussie.⁵⁰

⁵⁰ KPMG (2003), *Feitenonderzoek toeristenbelasting: eindrapport*. Den Haag: Ministerie van Economische Zaken.

4. Kosten en baten van toerisme

De toerismesector speelt een steeds grotere rol in de Nederlandse economie. In Nederland was de waarde van de totale toeristische bestedingen in 2016 € 75,7 miljard.⁵¹

Van deze bestedingen gaat een deel via de logiesaccommodaties naar de toeristenbelasting. De opbrengst van de toeristenbelasting in Nederland wordt voor 2018 geschat op € 238 miljoen.⁵² De opbrengst vanuit de forensenbelasting is ongeveer € 30 miljoen.⁵³ Van de gemakkelijheidsretributie worden geen cijfers bijgehouden en het precario dat specifiek op het conto komt van de vrijetijdsector is op basis van de beschikbare bronnen niet te specificeren.

Een complete vergelijking van lusten en lasten is op dit moment lastig te maken, maar een eenvoudige vergelijking van de totale inkomsten (toeristische bestedingen van € 75,7 miljard) in relatie tot de afgedragen toeristenbelasting en forensenbelasting, komt uit op 0,35%. Oftewel, van elke honderd euro die aan toerisme wordt besteed gaat dus € 0,35 terug naar de gemeente via de toeristen- of forensenbelasting.

Het is interessant om na te gaan of de hoogte van de baten (toeristenbelasting) in verhouding staat tot de kosten. Uit een feitenonderzoek toeristenbelasting⁵⁴ komt naar voren dat het lastig is inzicht te krijgen in de exacte kosten, omdat deze verschillen per gemeente en niet altijd transparant en

navolgbaar zijn. Bij een steekproef van verschillende gemeenten bleken de kosten hoger dan de inkomsten uit de toeristenbelasting. Echter, inzicht in het verband tussen de inkomsten en de uitgaven bestaat vaak niet. Dat heeft twee redenen. Ten eerste zijn de (specifieke) uitgaven over het algemeen niet bekend. Ten tweede is het karakter van de belasting niet zo dat er een verband zou hoeven te bestaan.

51 Centraal Bureau voor de Statistiek (2017b). *Groei toerismesector vooral dankzij buitenlandse toeristen*. Geraadpleegd op 21 juni 2019 via <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2018/05/groei-toerismesector-vooral-dankzij-buitenlandse-toeristen>

52 COELO (2018). *Atlas van de lokale lasten 2018*. Groningen.

53 COELO (2016). *Atlas van de lokale lasten 2016*. Groningen.

54 KPMG (2003). *Feitenonderzoek toeristenbelasting: eindrapport*. Den Haag: Ministerie van Economische Zaken.

TOTSTANDKOMING ADVIES

Samenstelling raadscommissie

Ir. M. Demmers MBA, raadslid Rli en commissievoorzitter

Prof. dr. R. van der Duim, extern commissielid, Wageningen universiteit en

Research

Drs. C. Gehrels, extern commissielid, Arcadis

Drs. J. Kok, raadslid Rli

Samenstelling projectteam

Ir. D.K. Wielenga, projectleider

Ir. D. Blom, projectmedewerker

A. Koose-Verschoor, projectassistent

Ir. H. Koutstaal, projectmedewerker tot eind 2018

Drs. T. Lycklama, extern projectmedewerker

Geraadpleegde personen en instanties

Dr. H.J. (Harma) Albering, Provincie Limburg

Dr. B. (Bianca) van den Berg, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en

Wetenschap

Drs. M.R.P.M. (Maarten) Camps, Ministerie van Economische Zaken en

Klimaat

Dr. A. (Albertine) M.L. van Diepen, Ministerie Volksgezondheid, Welzijn en

Sport

A.G.M. (Ankie) van Dijk, Stichting Wandelnet

D. (Dick) Dijkstra, directeur, Recreatieschap Drenthe

Mr. C.M.A.W. (Corine) Flendrie-van der Schoot, Ministerie van Binnenlandse

Zaken en Koninkrijksrelaties

Dr. M. (Michiel) Flooren, Saxion University of Applied Sciences

Drs. J.C. (Jan-Kees) Goet, Ministerie van Landbouw, Natuur en

Voedselkwaliteit

Drs. N.M.C (Natasha) Groot (B.A.), Provincie Gelderland

Drs. J.I.H (Hans) de Haan MSM, Provincie Overijssel

Mr. G.J. (Gerben) Hardeman, ANVR

Dr. S. (Stefan) Hartman, NHL Stenden/ETFI

Dr. Y.J. (Eddy) van Hijum, Provincie Overijssel

Dr. J.H.A. (Hans) Hillebrand, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Ing. M.A.J.M. (Michael) ten Holder, Provincie Gelderland

Drs. R. (Rieneke) Kanne, Provincie Noord Holland

Drs. E.J. (Erik Jan) van Kempen, Ministerie van Binnenlandse Zaken en

Koninkrijksrelaties

D.M. (Diana) Korteweg Maris BBA, Kenniscentrum Kusttoerisme / HZ

University of Applied Sciences

Drs. P.M. (Paul) Makken, ANWB

Drs. J.A.C.P. (Janneke) van Montfoort, Nationale Parken Bureau

Ing. H.C. (Eric) Nijland, Landelijk fietsplatform

J.W. (Jan) van Oene BA, Provincie Overijssel

C.L.-J.M. (Camille) Oostwegel, Oostwegel Collection, Inspired Hotels &

Restaurants

Ir. M. (Maarten) Piek, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Dr. A. (Albert) Postma, The European Tourism Futures Institute
Drs. ing. R. (Remco) Rienties, Provincie Noord Holland
Ir. G.J.M. (Lieve) Römkens, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
P.M.B. (Pieter) Roos, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Ir. H. (Hanneke) Schmeink, Hanneke Schmeink RECREATIE
Mr. C.M.A.W. (Corine) van der Schoot, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
C.A. (Katie) Schreiber MSc, Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
C.F.J. (Cees) Slager, Molecaten Campings & vakantieparken
T.J. (Tim) Slager, Molecaten Campings & vakantieparken
M. (Menno) Stokman MA, Centre of Expertise Leisure Tourism & Hospitality (CELTH)
T.A. (Thomas) Hoving MSc, Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
A. (Angelique) Vermeulen BA/HBO, NBTC Holland Marketing
Drs. F.W. (Focco) Vijselaar, Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
J.J.J. (Jos) Vranken MBA, NBTC Holland Marketing
Drs. J.C.T. (Kees) van Wijk, VVV Nederland

Expertmeeting, 21 juni 2018

Dr. E. (Erik) Braun, Erasmus University Rotterdam
H. (Hans) Dominicus, zelfstandig adviseur
Ir. S.J. (Stephen) Hodes, Amsterdam in Progress en LAgrouP bv

F.D. (Frits Dirk) van Paasschen, Disruptors' Feast LLC
Drs. A. (Bertus) van der Tuuk, Vandertuuk Revisited

Expertmeeting, 29 januari 2019

Dr. J. (Janine) Caalders, Nationaal park Utrechtse Heuvelrug
Dr. S. (Stefan) Hartman, NHL Stenden/ETFI
Drs. P.M. (Pau) Makken, ANWB
J.P. (Joris Pieter) Neuteboom, Provincie Noord-Holland
Drs. J.M. (Juke) van Niekerk, Stichting Liniebreed Ondernemen
T.J. (Tim) Slager, Molecaten Campings & vakantieparken
M. (Menno) Stokman MA, Centre of Expertise Leisure Tourism & Hospitality (CELTH)
G. (Geerte) Udo MSc, Amsterdam Marketing
S.E. (Segger) baron van Voorst tot Voorst, Stichting Het Nationale Park De Hoge Veluwe
Ing. M. (Marjorie) Verhoek, Zaanse Schans en Toerisme
J.J.J. (Jos) Vranken MBA, NBTC Holland Marketing

Externe Referenten

Dr. J. (Janine) Caalders, Nationaal park Utrechtse Heuvelrug
Dr. S. (Stefan) Hartman, NHL Stenden/ETFI
J.J.J. (Jos) Vranken MBA, NBTC Holland Marketing

OVERZICHT PUBLICATIES

2019

Gemeenschappelijk Landbouwbeleid 2021-2027: inzetten op kringlooplandbouw. Mei 2019 (Rli 2019/03)

Luchtvaartbeleid: een nieuwe aanvliegeroute. April 2019 (Rli 2019/02)

De som der delen: verkenning samenvallende opgaven in de regio.

Maart 2019 (Rli 2019/01)

2018

Warm aanbevolen: CO₂-arme verwarming van de gebouwde omgeving.

December 2018 (Rli 2018/07)

Nationale omgevingsvisie: lakmoesproef voor de Omgevingswet.

November 2018 (Rli 2018/06)

Versnellen woningbouwproductie, met behoud van kwaliteit. Juni 2018

(Rli 2018/05)

Van B naar Anders: investeren in mobiliteit voor de toekomst. Mei 2018

(Rli 2018/04)

De stad als gezonde habitat: gezondheidswinst door omgevingsbeleid.
April 2018 (Rli 2018/03)

Duurzaam en gezond: samen naar een houdbaar voedselsysteem.
Maart 2018 (Rli 2018/02)

Stroomvoorziening onder digitale spanning. Februari 2018 (Rli 2018/01)

2017

Brede blik op erfgoed: over de wisselwerking tussen erfgoed en transities in de leefomgeving. December 2017 (Rli 2017/03)

Energietransitie en leefomgeving: kennisnotitie. December 2017 (Rli 2017)

Grond voor gebiedsontwikkeling: instrumenten voor grondbeleid in een energieke samenleving. Juni 2017 (Rli 2017/02)

Technologie op waarde schatten: een handreiking. Januari 2017
(Rli 2017/01)

2016

Dichterbij en sneller: kansen voor betere bereikbaarheid in stedelijke regio's.
December 2016 (Rli 2016/05)

International Scan 2016: Emerging Issues in an International Context.

November 2016 (Rli/EEAC)

Verbindend landschap. November 2016 (Rli 2016/04)

Opgaven voor duurzame ontwikkeling: hoofdlijnen uit vier jaar advisering door de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur. Juli 2016 (Rli 2016/03)

Mainports voorbij. Juli 2016 (Rli 2016/02)

Systeemverantwoordelijkheid in de fysieke leefomgeving. Mei 2016 (Rli 2016/01)

2015

Vernieuwing omgevingsrecht: maak de ambities waar. December 2015 (Rli 2015/07)

Rijk zonder CO₂: naar een duurzame energievoorziening in 2050. September 2015 (Rli 2015/06)

Ruimte voor de regio in Europees beleid. September 2015 (Rli 2015/05)

Wonen in verandering: over flexibilisering en regionalisering in het woonbeleid. Juni 2015 (Rli 2015/04)

Stelselherziening omgevingsrecht. Mei 2015 (Rli 2015/03)

Circulaire economie: van wens naar uitvoering. Juni 2015 (Rli 2015/02)

Verkenning technologische innovaties in de leefomgeving. Januari 2015 (Rli 2015/01)

2014

Vrijkomend rijksvastgoed: over maatschappelijke doelen en geld. December 2014 (Rli 2014/07)

Risico's gewaardeerd: naar een transparant en adaptief risicobeleid. Juni 2014 (Rli 2014/06)

Milieuschade verhalen: advies financiële zekerheidstelling milieuschade Brzo- en IPPC4-bedrijven. Juni 2014 (Rli 2014/05)

Internationale verkenning 2014. Signalen: de opkomende vraagstukken uit het internationale veld. Mei 2014 (Rli 2014)

De toekomst van de stad: de kracht van nieuwe verbindingen. April 2014 (Rli 2014/04)

Kwaliteit zonder groei: over de toekomst van de leefomgeving. April 2014 (Rli 2014/03)

Doen en laten: effectiever milieubeleid door mensenkennis. Maart 2014 (Rli 2014/02)

Langer zelfstandig, een gedeelde opgave van wonen, zorg en welzijn.
Januari 2014 (Rli 2014/01)

2013

Duurzame keuzes bij de toepassing van het Europese landbouwbeleid in Nederland. Oktober 2013 (Rli 2013/06)

Sturen op samenhang: governance in de metropolitane regio Schiphol/Amsterdam. September 2013 (Rli 2013/05)

Veiligheid bij Brzo-bedrijven: verantwoordelijkheid en daadkracht. Juni 2013 (Rli 2013/04)

Nederlandse logistiek 2040: *designed to last*. Juni 2013 (Rli 2013/03)

Onbeperkt houdbaar: naar een robuust natuurbeleid. Mei 2013 (Rli 2013/02)

Ruimte voor duurzame landbouw. Maart 2013 (Rli 2013/01)

2012

Keep Moving: Towards Sustainable Mobility. Edited by Bert van Wee.
Oktober 2012 (Rli/EEAC)

Colofon

Tekstredactie

Saskia van As, Tekstkantoor Van As, Amsterdam

Infographics

Frédéric Ruys, Vizualism, Utrecht (pagina's 10, 24, 31, 45, 46-48)

Fotoverantwoording

Cover: Aad Korving / Nationale Beeldbank

Pagina 6: Hanneke Luit / Nationale Beeldbank

Pagina 11: Sabine Joosten / Hollandse Hoogte

Pagina 14: Michel Utrecht / Hollandse Hoogte

Pagina 15: George Mollering / Nationale Beeldbank

Pagina 17: Frank de Roo / Hollandse Hoogte

Pagina 18: George Mollering / Nationale Beeldbank

Pagina 22: dntstyle / Nationale Beeldbank

Pagina 25: Rli

Pagina 26: ROBINUTRECHT / Hollandse Hoogte

Pagina 33: Arjan van de Lindeloof

Pagina 35: Patrick Herzberg / Nationale Beeldbank

Pagina 39: Michel Utrecht / Hollandse Hoogte

Pagina 51: Leo de Kort / Nationale Beeldbank

Pagina 59: Daan Kloeg Photography / Nationale Beeldbank

Pagina 69: Sabine Joosten / Hollandse Hoogte

Grafisch ontwerp

Jenneke Drupsteen Grafische vormgeving

Publicatie Rli 2019/04

September 2019

Vertaling

Deel 1 van het advies is vertaald in het Engels en te downloaden via <http://en.rli.nl>

Bronvermelding

Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (2019). Waardevol toerisme: onze leefomgeving verdient het. Den Haag. Digitale uitgave

ISBN 978-90-77166-81-9

NUR 740

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 1 3720 BA Bilthoven

Provincie Noord Holland
T.a.v. [REDACTED]
Postbus 3007
2001 DA HAARLEM

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

KvK Utrecht 30276683

T 030 274 91 11
info@rivm.nl

Ons kenmerk
2020-0037/VLH//HdW/PM

Uw kenmerk

Behandeld door
[REDACTED]
Centrum Veiligheid

Datum 22 juli 2020
Betreft Resultaten ad-hoc depositie onderzoek

Geachte heer [REDACTED]

Zoals afgesproken met [REDACTED] heeft het RIVM een depositiebemonstering gedaan in de omgeving van het bedrijf TATA Steel. Dit naar aanleiding van meldingen van stofoverlast door omwonenden. De melding van stofoverlast (en stank) kwam dinsdagmiddag 23 juni 2020 bij het RIVM binnen. Na verificatie bij meerdere bewoners van Wijk aan Zee is besloten om veegmonsters te nemen. Dit heeft op woensdagochtend 24 juni 2020 plaatsgevonden. De methode en meetresultaten van 24 juni 2020 zijn als bijlage bijgevoegd. Conform afspraak is momenteel geen gezondheidskundige duiding uitgevoerd.

Uitgebreider depositie-onderzoek vindt plaats in het derde kwartaal van dit jaar, zoals overeen gekomen. Dan zullen op 30 locaties buiten en 10 locaties binnen over drie afzonderlijke perioden monsters worden genomen en analyses worden verricht. Aansluitend wordt een risicobeoordeling uitgevoerd.

Ik hoop u hiermee voldoende te informeren. Voor vragen kunt u terecht bij [REDACTED]

Met vriendelijke groet,

Hedc [REDACTED]

Kopie aan
de [REDACTED]

Bijlage(n)

Bijlage 1: Monstername en analysemethode

Monstername

Het RIVM heeft veegmonsters verzameld op 24 juni volgens een opgesteld monsternameprotocol. Het monsternameprotocol beschrijft welke oppervlakten bemonsterd worden. Alle veegmonsters zijn verzameld volgens een standaard procedure waarbij oppervlakten met een watje bemonsterd worden (cf. Handboek MOD interventiewagen H 5.2 (versie 2)). Hierbij wordt tevens de afmeting van het bemonsterde oppervlak en de GPS-coördinaten van de locatie vastgelegd.

In Figuur 1 is een overzichtskarta te zien van de elf locaties in Wijk aan Zee waar door het RIVM veegmonsters verzameld zijn. Deze veegmonsters zijn een weergave van wat er op dat moment op de bemonsterde oppervlakten ligt. Voor deze depositiebemonstering zijn dezelfde locaties bemonsterd als in 2019. Alleen locatie 11 is een extra monsterlocatie ten opzichte van 2019.

Figuur 1 overzicht locaties

Analyse

De veegmonsters zijn door TNO geanalyseerd op aanwezigheid van metalen en polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK's). De keuze van stoffen is gebaseerd op datgene wat qua stoffen verwacht kan worden en welke stoffen een potentieel gezondheidsrisico vormen bij blootstelling. De analyseresultaten zijn gecorrigeerd voor eventuele aanwezige achtergrondhoeveelheden in de bemonsteringswatjes en in materialen gebruikt voor de laboratoriumprocedure. De resultaten zijn weergegeven in gewichtshoeveelheid per oppervlakte-eenheid. Opgemerkt wordt dat de analyses van de metalen 'totaal metaal' betreft en er geen onderscheid gemaakt kan worden in de verschillende oxidatietoestanden.

Bijlage 2 Meetresultaten

Tabel 1 Overzicht van de analyseresultaten 'veegmonsters' genomen op woensdag 24 juni 2020, nav overlastmelding dinsdag 23 juni. Metalen in µg/m².

Element	locatie	LOC1	LOC2	LOC3	LOC4	LOC5	LOC6	LOC7	LOC8	LOC9	LOC11
Ag	Zilver	<	0,2	<	<	0,3	<	<	<	<	<
Al	Aluminium	559	5147	9371	197	5623	1396	1787	6267	2302	3136
As	Arseen	0,7	4,9	1,9	0,5	6,4	2,3	1,6	5,2	2,3	3,3
B	Boor	17,1	5,6	<	<	11,2	19,1	4,3	5,6	4,8	8,3
Ba	Barium	26	56	79	6	729	29	397	14240	47	65
Ca	Calcium	2022	14466	2251	1506	22146	7266	6143	12386	12643	17241
Cd	Cadmium	2,0	0,8	0,5	<	1,2	0,4	0,5	0,7	1,0	1,1
Ce	Cerium	<	10,5	1,3	<	8,1	2,9	2,7	6,5	3,2	4,5
Co	Kobalt	1,9	2,7	1,2	<	8,2	0,9	2,1	2,0	8,6	3,5
Cr	Chroom	5	86	19	5	225	28	32	81	51	96
Cu	Koper	15	66	28	9	26	13	16	71	27	40
Fe	IJzer	18449	49600	16746	2720	108800	20800	22400	49600	29333	69048
K	Kalium	307	436	127	127	1719	487	180	1315	445	456
Li	Lithium	<	1,7	<	<	1,8	1,5	1,1	1,7	1,7	1,7
Mg	Magnesium	512	3814	667	435	5705	2605	1969	3862	3552	5183
Mn	Mangaan	144	1564	338	91	3359	588	707	1234	963	2247
Mo	Molybdeen	<	2,2	1,1	<	3,5	<	0,9	2,7	1,3	<
Na	Natrium	267	<	<	<	480	640	640	2400	1600	<
Ni	Nikkel	4	18	5	1	28	7	6	14	16	17
P	Fosfor	124	1133	215	263	1756	624	304	1600	612	857
Pb	Lood	9	95	22	8	58	18	26	64	53	28
Sb	Antimoon	0,8	3,6	2,4	<	3,1	0,9	1,1	3,6	0,9	1,6

Tabel 1 Vervolg

	locatie	LOC1	LOC2	LOC3	LOC4	LOC5	LOC6	LOC7	LOC8	LOC9	LOC11
Element											
Se	Seleen	<	1,6	<	<	2,4	<	<	1,8	<	<
Si	Silicium	<	2244	676	314	1604	1444	1444	2084	2141	1911
Sn	Tin	<	47	8	1	7	11	3	53	2	14
Sr	Strontium	8	33	9	11	38	23	19	229	32	42
Ti	Titanium	<	432	46	<	1209	85	197	322	229	454
Tl	Thallium	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<
V	Vanadium	<	277	48	4	511	76	78	263	112	226
Y	Yttrium	0,5	1,8	0,5	0,2	2,2	1,2	1,1	1,9	1,3	1,7
Zn	Zink	<	484	80	111	258	150	81	263	294	1606

< lager dan de bepalingsgrens

Tabel 2 Overzicht van de analyseresultaten 'veegmonsters' genomen op woensdag 24 juni 2020, nav overlastmelding dinsdag 23 juni. PAK in ng/m².

	LOC1	LOC2	LOC3	LOC4	LOC5	LOC6	LOC7	LOC8	LOC9	LOC11
benzo[c]fluoreen	<	<	<	<	24	<	<	16	<	<
benzo[a]antraceen	61	123	43		304	98	93	115	240	110
cyclopenta[cd]pyreen	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<
chryseen	110	192	86	22	432	141	158	154	293	160
5-methylchryseen	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<
benzo[b]fluoranteen	67	190	55	6	366	114	142	122	237	136
benzo[k]fluoranteen	43	90	36		192	67	77	59	147	83
benzo[j]fluoranteen	45	85	36		160	64	74	54	139	79
benzo[e]pyreen	78	160	65	21	336	54	152	110	243	145
benzo[a]pyreen	51	144	53	<	320	91	123	115	232	131
indeno[1,2,3-cd]pyreen	43	117	41	<	208	62	99	67	168	107
dibenzo[a,h]antraceen	<	32	<	<	62	18	29	18	53	29
benzo[g,h,i]peryleen	75	176	69	24	304	86	160	104	229	152
dibenzo[a]pyreen	<	34	<	<	66	<	32	30	96	33
dibenzo[ae]pyreen	<	34	<	<	69	<	38	19	61	40
dibenzo[ai]pyreen	<	<	<	<	35	<	18	<	32	<
dibenzo[ah]pyreen	<	<	<	<	<	<	<	<	<	<
SOM EFSA-PAK8	449	1064	383	53	2189	677	882	754	1600	907

< lager dan de bepalingsgrens

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 1 september 2021 11:23
Aan: [REDACTED]
CC: Derkje Veurink
Onderwerp: FW: verzoek akkoord op brief aan de Stas voor 14:00 vandaag
Bijlagen: Brief aan staatssecretaris I&W RIVM rapport Depositieonderzoek IJmond 2020.docx
Urgentie: Hoog

Goedemorgen

Hierbij de aangepaste brief voor I&W

Er zit nu in ieder geval tekst opgenomen waarin gereageerd wordt op de reactie van I&W op de eerdere oproep, dat was de specifieke reactie van Sebastian. [REDACTED]

Graag jullie advies daarin. Ik hoor het graag van jullie, bedankt alvast

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
 Senior Beleidsadviseur
 Fysieke Leefomgeving

 dkostandy@velsen.nl
 06-54771973

Gemeente Velsen
 Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
 Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 1 september 2021 11:12
Aan: [REDACTED] Sebastian Dinjens <SDinjens@Velsen.nl>; Ad Schoorl <a.schoorl@heemskerk.nl>; Brigitte van den Berg <b.vandenberg@beverwijk.nl>
CC: [REDACTED]

Onderwerp: verzoek akkoord op brief aan de Stas voor 14:00 vandaag
Urgentie: Hoog

Beste bestuurders,

U krijgt vandaag twee mails van mij, met het verzoek om akkoord te geven op brieven. De reactietermijn is kort, voor deze brief vraag ik u om **voor twee uur** vandaag akkoord te geven.

1. Brief aan de staatssecretaris: in deze mail zit de aangescherpte brief aan de staatssecretaris.
2. Lobby inbreng: begin van de middag volgt een tweede mail, met de aangescherpte lobby-inbreng. Ambtelijk hebben wij net doorgekregen dat de lobby-inbreng niet fysiek ondertekend gaat worden, maar dat we gebruik maken van de logo's en de namen van de betrokken bestuurders. Voor de gemeente Heemskerk is dat wethouder Brouwer.

Ad1. Reactie voor twee uur vandaag

Ad2. Reactie voor vijf uur vandaag

Vriendelijke groeten,

[Redacted signature]

Volg nu ook Duurzaam Noord-Holland op: [LinkedIn](#)

CIRCULAIR EN ENERGIENEUTRAAL
SAMEN MAKEN WE HET WAAR

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend. Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 31 augustus 2021 17:00
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: verschillende versies

Hoi [REDACTED]

Er is voor morgenochtend 10 uur een overleg gepland om de acties die net besproken zijn in het BO te bespreken en te verwerken. (is het handig als jij daar dan ook bij zit?)

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

De verschillende versies zit hem er in dat we voor elke raad een eigen format en net eigen lokale kleur hebben en vooral ook dat we in Velsen vanmorgen nog de laatste wijzigingen door hebben gekregen bestuurlijk. De eerdere versies hadden we ambtelijk wel al met elkaar gedeeld. De provincie heeft de laatste versie op vrijdag al met iedereen van het bo en ambtelijk gedeeld.

Voor de lobbybrief zat [REDACTED] net bij het overleg. [REDACTED]
[REDACTED] Voorstel en voorkeur van de provincie is het te mailen met de logo's en namen en aanvullend te bellen etc [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Verder zijn de bestuurders ook akkoord om de statenleden uit te nodigen voor vrijdag. Op welke locatie wordt het webinar precies gehouden? (ik begreep dat jullie raadszaal in verbouwing is?).
Fijn als we morgen de praktische info voor het aanmelden etc ook kunnen ontvangen.

Wordt vervolgd

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Senior Beleidsadviseur
Fysieke Leefomgeving

[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [redacted]

Verzonden: dinsdag 31 augustus 2021 16:20

Aan: [redacted]

[redacted]

Onderwerp: verschillende versies

Dag [redacted]

Ik sprak net met Brigitte en begrijp dat er wat onduidelijkheid is over de verschillende versies van de verschillende brieven [redacted]

Zij is nu druk en in overleg.

[redacted]

[redacted]

Kortom, zo even bellen/overleggen?

Groet, [redacted]

Monique Straathof

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 23 augustus 2021 07:32
Aan: 'a.schoorl@heemskerk.nl'; Sebastian Dinjens; Marianne Steijn;
 'b.vandenberg@beverwijk.nl'; 'Bestuurssecretariaat';
 'secretariaatwethouderdinjens@Velsen.nl'; secretariaatwethouderSteijn;
 'bestuurssecretariaat@heemskerk.nl'
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Volgende versie brieven RIVM rapport stofdepositie voor stafbespreking
 maandag 23 augustus
Bijlagen: Brief aan staatssecretaris I&W RIVM rapport Depositieonderzoek IJmond 2020.docx;
 Brief GS aan PS RIVM rapport Depositieonderzoek IJmond 2020.docx;
 Collegebericht Tussentijdse resultaten gezondheidsonderzoek IJmond.docx

Goedemorgen,

In de bijlage staan de laatste versies van het de brieven rondom RIVM en de vertaling van de provinciebrief in een collegebericht/ raadsbrief (in het format van Velsen). (onder embargo nog tot 2 sept)
 De vertaling van de brief (bijlage collegebericht tussentijdse resultaten gezondheidsonderzoek IJmond) zit als het goed is al bij jullie in lbabs voor de staven, maar dan in het juiste format voor elke gemeente.
 De collega's gezondheid nemen de verschillende brieven dan met jullie door. Vanmiddag (om 16.00n uur) kunnen we voor de brieven van de Provincie nog op of aanmerkingen doorgeven, die kunnen jullie in de staven ook doorgeven.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
 Senior Beleidsadviseur
 Fysieke Leefomgeving

[REDACTED]
 Gemeente Velsen
 Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
 Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 20 augustus 2021 16:57
Aan: [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]
Onderwerp: Volgende versie brieven RIVM rapport stofdepositie voor stafbespreking maandag 23 augustus

Hallo allemaal,

Hierbij de volgende versie van de brieven voor de staven met de wethouders maandag. En zo dat iedereen meeste recente versie heeft. Alle opmerkingen en input zijn zo goed mogelijk verwerkt. Er zat soms wat tegenstrijdigheid in de opmerkingen en inbreng dus niet iedereen vindt alles terug. Dat heb je met dit soort processen. Ik gebruik jullie

als contactpersonen, ik heb niet alle communicatiemensen van gemeenten en GGD nu ook gemaïld. Kijk daar zelf intern naar waar nodig.

Wat meer inhoudelijke zaken en technische checks volgen nog (zie je ook terug in openstaande opmerkingen, **in bijzonder @OD NZKG**). Maandagmiddag is er een overleg gepland om reactie bestuurders op te halen en in te voegen.

NB: Ik ben er volgende week niet! [REDACTED] vervangt mij, mail hem dus.

Groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Beleidsadviseur / procesmanager dossier Tata Steel – Omgevingsbeleid

T [REDACTED]

Houtplein 33 2012 DE Haarlem

www.noord-holland.nl

baarsr@noord-holland.nl

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend. Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Monique Straathof

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 30 september 2021 16:09
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Vragen webinar donderdag 02-09
Bijlagen: Vragen webinar 02-09_GGD.xlsx

Hoi [REDACTED]
 Hierbij alvast de antwoorden van de GGD op de vragen die nog openstonden.
 Die kun je gebruiken om terug te koppelen aan marianne.
 We gaan in deze versie ook nog de definitieve antwoorden van de gemeenten opnemen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Senior Beleidsadviseur
 Fysieke Leefomgeving

[REDACTED]
 [REDACTED]

Gemeente Velsen
 Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
 Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 30 september 2021 16:00
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Vragen webinar donderdag 02-09

Hoi [REDACTED]

Daar istie dan! Heb [REDACTED] net nog gesproken over het rood gemarkeerde zinnetje (vond ik verwarrend): dat is de introducerende tekst en wordt nog aangepast, dat het niet alle vragen zijn.
 Ik ben me ervan bewust dat de vragen die ik er nu terug in heb gezet deels overlappen, maar heeft mijn voorkeur om ze toch zo op te nemen en niet opnieuw vraag en antwoord te gaan formuleren (deze zijn ook intern al afgestemd). Kracht schuilt in de herhaling zeggen ze toch? 😊

Zal [REDACTED] nog even laten weten dat de bulk nu van jou komt. Dank voor het verzamelen.

Groetjes,

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 30 september 2021 13:11
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Vragen webinar donderdag 02-09

Hoi [REDACTED]
 Zou je de antwoorden van de GGD in de versie in de bijlage willen plaatsen?

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend. Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Aan deze e-mail kunnen geen rechten worden ontleend. De Gemeente Velsen sluit iedere aansprakelijkheid uit die voortvloeit uit de elektronische verzending van dit bericht. De inhoud van dit e-mailbericht (en de

bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Mocht u dit bericht bij vergissing ontvangen hebben dan wordt u verzocht de afzender hierover te informeren en het bericht te verwijderen. Indien u niet de geadresseerde bent noch een geautoriseerde medewerker die kennis mag nemen van berichten voor de geadresseerde, mag u het bericht niet openbaar maken of op enige wijze verspreiden of vermenigvuldigen.

-----disclaimer-----

*****DISCLAIMER*****

De informatie verzonden met dit e-mailbericht (en bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en zij die van de geadresseerde(n) toestemming kregen dit bericht te lezen. Gebruik door anderen dan geadresseerde(n) is verboden. De informatie in dit e-mailbericht (en bijlagen) kan vertrouwelijk van aard zijn en kan binnen het bereik vallen van een geheimhoudingsplicht en een verschoningsrecht. Externe e-mail wordt door Veiligheidsregio Kennemerland niet gebruikt voor het aangaan van verplichtingen. Aan de inhoud van dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

ANTWOORD

VRAAG

VOOR
gemeenten

Wat is de reden dat gemeenten niet eerder tot actie zijn overgegaan?

gemeenten

U nodigde ons ooit uit om mee naar Den Haag te gaan om daar te laten zien en horen hoe erg het hier is. Na herhaaldelijk vragen wanneer we dan zouden gaan (dit is al een hele poos geleden) hield u de boot af en af. Hoezo?

gemeenten

Aan wethouder Van den Berg: u gaat sinds kort over het Tata-dossier na het opstappen van wethouder Errol. Als het goed is gaat het Tata-dossier volgende week naar de nieuwe wethouder van GroenLinks. Wat denkt u wat dit met het vertrouwen van de burgers van Beverwijk en Wijk aan Zee doet?

gemeenten

Waarom is er geen persbericht naar buiten gekomen vanuit de gemeente Beverwijk op de dag van het verschijnen van het rapport? Je kan wel blijven zeggen dat de communicatie beter moet en allemaal dingen daarvoor gaan opzetten maar in die tijd had je ook gewoon wat van jullie kunnen horen.

gemeenten

Wethouder Van den Berg: kunt u ook iets zeggen over aanpassingen van de luchtbehandeling van de school in Wijk aan Zee, zodat kinderen zo veilig mogelijk uren in school doorbrengen?

gemeenten/provincie

Is sluiting van Tata Steel een optie?

Sluiting van een bedrijf is het uiterste middel dat kan worden toegepast op het moment dat een bedrijf zich niet houdt aan de voor haar geldende regels of vergunning. Het toepassen van het instrument van sluiting of stilleggen van een (deel van een) bedrijf moet zich verhouden tot de ernst en omvang van de overtreding en gevolgen daarvan voor de leefomgeving. Aan die eis wordt niet licht voldaan. Het bestuursrecht is er in eerste instantie op gericht overtredingen te beëindigen, bijvoorbeeld door middel van het opleggen van een last onder dwangsom. Bij Tata Steel zijn geen overtredingen geconstateerd die dermate ernstig zijn dat het proportioneel is om het bedrijf te sluiten.

gemeenten/provincie

Hoeveel tijd krijgt Tata Steel nog om verbeteringen door te voeren? Hoe lang duurt het nog voor we verbetering merken in de kwaliteit van onze leefomgeving en de bescherming van onze gezondheid

De Roadmap+ moet merkbaar effect hebben in 2023 en daarna in 2025. De provincie en IJmondgemeenten gaat door met de uitvoering van het Programma Tata Steel 2020-2050, de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) met de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Vergunningen, Toezicht en Handhaving. De aanscherping van de vergunning loopt tot in 2023. De verdere verduurzaming van Tata Steel op de langere termijn is nog niet volledig bekend. Tata Steel heeft recent aangekondigd volledig in te zetten op de "waterstofroute". De planning daar van is nu niet volledig bekend. In ieder geval moet er op grond van het Klimaatakkoord in 2030 een significante reductie van CO2 uitstoot zijn gerealiseerd.

Binnen onze bevoegdheden doen wij wat we kunnen om de wet- en regelgeving te handhaven. De vergunning wordt waar mogelijk aangescherpt en er lopen verschillende handhavingstrajecten waarmee waar nodig wordt opgetreden.

gemeenten/provincie	Welke maatregelen neemt de overheid op korte termijn om verbeteringen tot stand te brengen?	<p>We zetten als college voornamelijk in op het verminderen van emissies. Ook die van grof stof en ZZS (waaronder PAK en metalen): wat niet wordt uitgestoten komt ook niet in de vorm van stofdepositie in de leefomgeving terecht. Dat doen wij als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De OD NZKG zet zich maximaal in voor het laten nemen van maatregelen stofschermen, stofmonitoring per windrichting en overkappen van grondstofopslagen. - De OD NZKG scherp vergunningvoorschriften aan om de uitstoot van stof te verminderen. Een concreet voorbeeld is het opnemen van gedragsvoorschriften voor de afhandeling van schroot. - Op dit moment zijn er verschillende lasten onder dwangsom opgelegd aan Tata Steel om overtredingen op te lossen of te voorkomen, mede op het gebied van stofverspreiding. Het betreft handhaving op gedragsvoorschriften bij de afhandeling van schroot, stofverspreiding bij de BuKa-kranen en het voorkomen van rauwe kooks. - Er zijn fysieke maatregelen getroffen door de bouw van de Roza-hal bij Harsco en als gevolg van handhaving mitigerende maatregelen gerealiseerd in de vorm van watersproeiers en papierpulp op menghopen. In een aantal gevallen is door de OD NZKG ook het strafrechtelijk spoor ingezet door het laten opmaken van een proces-verbaal. - Met een vergunning en toezicht en handhaving is bij de sinterkoelers van de Sinterfabriek van Tata Steel een stoffilterinstallatie gerealiseerd. - Voor de uitstoot van ZZS geldt een minimalisatieverplichting. Door de uitstoot van ZZS (waaronder PAK en metalen) te beperken zal ook de concentratie van ZZS in stofdepositie afnemen. Een direct resultaat is dat bij de stopmassa en stolpovens hiermee een reductie in PAK-emissie is gerealiseerd. - Wij leggen aan Tata Steel met een vergunning verplicht een stikstofmaatregel op bij de Pelletfabriek die ook zal leiden tot stofreductie. Via een filterinstallatie die zorgt er dat de emissie van lood, andere ZZS en fijn stof daalt.
gemeenten/provincie	Wat is belangrijker: gezondheid of werkgelegenheid? En zijn er geen alternatieven voor werkgelegenheid in dit gebied?	<p>Een vitale IJmond betekent een IJmond waarin de leefomgeving gezond is, maar waar ook voldoende werk is voor de mensen die er wonen. Met Tata Steel en de andere maakindustrie in de IJmond zijn veel arbeidsplaatsen gemooid. Er is plaats voor Tata Steel - en die arbeidsplaatsen -, maar het moet wel zo snel mogelijk schoner en gezonder.</p>
gemeenten/provincie	De kracht van de herhaling..we gaan het bijna geloven.. hoe vaak blijven we zeggen dat WE (wie is we?) trots zijn op Tata... hoe kun je Tata... trots zijn als er prachtige producten gemaakt worden ten koste van gezondheid? Er zijn mensen ziek, er gaan mensen dood...dan verliest een prachtig product toch zijn glans??	<p>Tata Steel brengt veel werkgelegenheid met zich mee. Een alternatief met werkgelegenheid van die schaal is in de regio niet makkelijk voor handen.</p> <p>We delen de zorgen die leven in de omgeving. Wij vinden dat er plaats is voor Tata Steel in de IJmond, maar alleen als de negatieve effecten op de gezondheid en veiligheid zo snel mogelijk verminderen.</p>
gemeenten/GGD	Liggen er in de onderzochte gebieden ook loden waterleidingen en zijn de onderzoeksresultaten hierop gecorrigeerd?	<p><i>(gemeenten: weten jullie dit?)</i> In het depositieonderzoek is alleen de blootstelling aan lood uit neergedaald stof onderzocht. Als iemand ook een loden waterleiding heeft, of op een andere manier met lood in aanraking komt, telt dat erbij op. Op de pagina https://ggdleefomgeving.nl/schadelijke-stoffen/lood/lood-en-gezondheid/ staat meer informatie over lood en loden waterleidingen.</p>
GGD	Hoe kijkt u naar de rol van de antirooklobby bij de verspreiding van het verhaal dat roken de oorzaak zou zijn van de verhoogde kankergevallen in de IJmond? En wat weten we over de geldstromen vanuit Tata Steel, bijvoorbeeld naar de antirooklobby?	<p>Roken is een belangrijke oorzaak van kanker. Daarom ondersteunt de GGD de Stoptober, 'stoppen met roken' campagne. Maar roken is niet de enige mogelijke oorzaak, en vaak spelen meerdere factoren een rol.</p>

GGD	Vraag aan de GGD is er ooit onderzoek gedaan naar rookgedrag in IJmond t.o.v. de rest van Nederland?	In onze recente gezondheidsmonitor, en ook die uit het verleden, worden cijfers over rookgedrag gepresenteerd: https://gezondheidsatlas Kennemerland.nl/dashboard/dashboard/genoetmiddelen De GGD heeft in 2007 en 2019 in kaart gebracht wat de kanker incidentie is, oftewel het voorkomen van kanker, in de regio. Bepaalde soorten kanker komen meer voor in deze regio. Er zijn meerdere mogelijke verklaringen hiervoor, waaronder roken en de luchtkwaliteit. Door de uitstoot van kankerwerkende stoffen te beperken, verwachten we op termijn gezondheidswinst.
GGD	Hoe zit het met de kankerwerkende stoffen en ziektes die daaruit voortkomen? Kanker komt hier meer voor dan waar dan ook en is daar ook onderzoek naar gedaan?	We delen de zorgen over de hoge kanker incidentie in de regio. Aanvullend onderzoek is technisch ingewikkeld, omdat er veel factoren zijn die kunnen bijdragen aan het ontstaan van kanker. Het is al bekend dat een slechte luchtkwaliteit negatief bijdraagt aan de gezondheid. We weten dat als emissies, waaronder die van Tata Steel, afnemen daarmee de luchtkwaliteit verbetert, en dat dat gezondheidswinst zal opleveren.
GGD	Waarom wordt er geen nader onderzoek gedaan naar de oorzaken van de hogere kankerincidentie in de IJmond?	Deze opmerking illustreert precies hoe moeilijk het is om de oorzaak van een ziekte achterhalen op het moment dat die ziekte zich manifesteert. Wat we wel weten is dat zowel roken als luchtverontreiniging een rol spelen bij het ontwikkelen van kanker en daarom is het belangrijk om beide zo veel mogelijk in te dammen. <i>(beantwoord in webinar)</i> De vierjaarlijkse gezondheidsmonitor rapporteert over rookgedrag in de regio. Het is niet wenselijk dat zoveel stof in de regio neerdaalt. Wij maken ons daar zorgen over en het is voor de gezondheid van belang dat de emissies afnemen. Hierover adviseren wij gemeenten. Voor het neergevallen stof, dat op de grond ligt, kun je als bewoner wel zelf maatregelen nemen door je handen te wassen en ook kinderen hun handen te laten wassen, speeltoestellen in de buurt schoon te maken en moestuin gewassen voor consumptie goed af te spoelen.
GGD	er is door ggd naar effecten van roken gewezen als verklaring van verhoogde kankergevallen. Echter longkanker door roken manifesteert zich pas na 20 jaren en zo lang wordt niet bijgehouden hoeveel mensen roken. Maw hier kan geen conclusie uit worden getrokken.	
GGD	welke adviezen kan de GGD geven om de gezondheid te kunnen waarborgen in de nabije toekomst?	
OD NZKG	Welke effecten van de uitstoot van Tata Steel zijn er op de bodem en het grondwater op het terrein en in de regio? Bestaan er plannen dit schoon te maken?	
OD NZKG	Waarom worden de bijna 2000 incidenten per jaar die plaatsvinden op het terrein van Tata Steel niet opgenomen in de vergunningen, dan wel waarom wordt hierop niet gehandhaafd?	De vraag refereert naar meldingen ongewone voorvallen. Het getal 2000 is niet correct, daar is eerder ook vermelding over geweest. Het gaat bij Tata Steel om 1248 meldingen ongewone voorvallen in 2020. Het primaire doel van het doen van deze meldingen is om zicht op voorvallen te krijgen en te zorgen dat een bedrijf door het te registreren kan worden gedwongen maatregelen te treffen om herhaling te voorkomen. Een ongewoon voorval zoals een storing kunnen wij niet vergunnen. Wel kunnen we in de vergunningen rekening houden met voorziene afwijkingen in het proces, bijvoorbeeld onderhoud. De ongewone voorvallen worden allemaal bekeken door een inspecteur. Indien er aanleiding voor nader onderzoek is, dan wordt dit opgepakt (te beginnen met toelichting vragen aan Tata op het voorval).
OD NZKG	Voor hoeveel kilogram uitstoot lood per jaar heeft de provincie een vergunning afgegeven aan Tata Steel en wordt dit voor volgende jaren minder?	Er is een aantal situaties wanneer er bij een melding ongewoon voorval sprake is van een overtreding. - Als over het incident dat zich voordoet expliciet in de vergunning vermeld staat dat het niet mag voorkomen; - Als er een ongewoon voorval plaatsvindt dat niet of te laat bij de OD NZKG wordt gemeld; - Of als uit verder onderzoek van de melding blijkt dat het om verwijtbaar handelen gaat. In de vergunning staat een plafond van 28.000 kilo. De daadwerkelijke emissie is echter veel lager. De emissie is op allerlei andere plaatsen in de vergunning bovendien beperkt waardoor die 28.000 qua vergunning niet gehaald kan en mag worden. Het plafond in de vergunning voor lood gaan wij verlagen zodat dit beter aansluit bij de rest van de vergunning en bij de reële veel lagere emissie.

OD NZKG	Hoeveel boetes heeft Tata Steel reeds voldaan aan de provincie?	De provincie legt geen boetes op, maar lasten onder dwangsom. Die zijn er op gericht om een overtreding te beëindigen. Als dat niet gebeurt kan een dwangsom worden geïnd.
OD NZKG	Wat is het verschil tussen aanscherpen van en handhaven op vergunningen?	PM inzicht in opgeleide lasten en geïnde dwangsommen (OD NZKG) Indien de voorschriften van een vergunning niet worden nageleefd door een bedrijf, kan de provincie daarop handhaven. Bijvoorbeeld door een last onder dwangsom op te leggen. Bij het aanscherpen van vergunningen, passen we de vergunningvoorschriften aan. Hiermee kunnen bijvoorbeeld de normen voor toegestane emissies strenger worden gesteld. Ook hier zit een grens aan (technisch zowel als wettelijk).
provincie	Tata Steel zou zonder subsidies toch rendabel moeten kunnen draaien?	Een commercieel bedrijf moet in principe inderdaad zonder subsidie kunnen draaien. Er kunnen tegelijkertijd maatschappelijke doelen zijn waar subsidie een geschikt instrument voor is, ook richting een bedrijf als Tata Steel. Bijvoorbeeld voor het halen van de klimaatdoelen.
provincie	Waarom worden KOFA1, KOFA2 en/of de Pelletfabriek niet per direct gesloten? Als niet op basis van overtreding van vergunningvoorwaarden, dan wel op basis van het voorzorgsbeginsel?	Sluiting van een bedrijf of van onderdelen van een bedrijf is het uiterste middel dat kan worden toegepast op het moment dat een bedrijf zich niet houdt aan de voor haar geldende regels of vergunning. Het toepassen van het instrument van sluiting of stilleggen van een (deel van een) bedrijf moet zich verhouden tot de ernst en omvang van de overtreding en gevolgen daarvan voor de leefomgeving. Aan die eis wordt niet licht voldaan. Het bestuursrecht is er in eerste instantie op gericht overtredingen te beëindigen, bijvoorbeeld door middel van het opleggen van een last onder dwangsom. Bij Tata Steel zijn geen overtredingen geconstateerd die dermate ernstig zijn dat het proportioneel is om (delen van) het bedrijf te sluiten.
provincie	Als het om corona gaat kan er van alles aan maatregelen maar als het om Tata gaat niet. Waarom niet?	De eventuele toepassing van het voorzorgsbeginsel is juridisch complex. De fysieke leefomgeving en de gezondheid van de mens worden geacht voldoende te zijn beschermd door de milieunormering in de vigerende regelgeving. Dat deze normen tot doel hebben de gezondheid van de mens te beschermen komt bij een aantal normen letterlijk tot uiting. Juridisch wordt nog nader uitgezocht welke ruimte hier mogelijk toch bestaat. Een belangrijke randvoorwaarde bij het eventueel nemen van maatregelen op grond van het voorzorgsbeginsel is dat de provincie een redelijke afweging moet maken tussen de betrokken belangen.
provincie	Wat wordt bedoeld met 'groen staal' en is dit geen utopie?	Er worden veel maatregelen genomen richting Tata Steel. Tata Steel moet zich aan de vergunning houden en die vergunning scherpen we aan. Dit verwijst doorgaans naar het plan "Groen Staal" zoals dat door de FNV naar voren is gebracht. Kern is dat staal uiteindelijk wordt gemaakt op basis van waterstof, in plaats van met kolen (kooks). Tata Steel heeft recent aangegeven in te zetten op deze "waterstofroute" en niet meer op Carbon Capture and Storage (CCS).
provincie	Bij NH Nieuws staat dat het rijk voornamelijk naar de provincie wijst en de provincie naar het rijk. Dit zien we eigenlijk al langer. Hoe gaat u dit kasteel-muur verhaal doorbreken?	Zowel de provincie als het Rijk hebben een belangrijke rol die beide vervuld moeten worden. Overheden spreken elkaar daar waar nodig op aan, maar niet zonder ook de eigen taak en verantwoordelijkheid uit te voeren.
provincie	Wat hebben vergunningen en normen voor nut als zij niet garant staan voor de gezondheid?	De wet- en regelgeving voor bedrijven vanuit milieuoogpunt zijn het resultaat van een afweging van diverse belangen. Bepaalde activiteiten brengen een bepaalde mate van uitstoot en soms ook overlast met zich mee. De vergunningen en normen begrenzen uitstoot en overlast wel degelijk, daarmee hebben ze nut. Deze begrenzing gaat echter niet zo ver dat er helemaal geen negatieve effecten voor de gezondheid (kunnen) zijn.

provincie

Beste [redacted] hoe komt het dat u nooit bent ingegaan op het herhaaldelijke aanbod van de betrokken goed geïnformeerde bewonersgroepen, om geheel vrijblijvend met een milieujurist naar de vergunningen te kijken? Want er blijkt wel degelijk een mogelijkheid om op basis van de huidige vergunningen onze kostbare lucht te verbeteren?

Er wordt reeds met milieujuristen naar de vergunning gekeken, dat is onderdeel van het aanscherpen van de vergunning. Dat zijn juristen van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, maar ook van de ILT en in een aantal gevallen wordt externe juridische expertise ingezet. Als daar mogelijkheden tot aanscherping van de vergunning uit voortkomen worden die doorgevoerd. Gesprekken met Rijk en ILT laten bijvoorbeeld zien dat er inderdaad nog enige ruimte bestaat om aan te scherpen. Tegelijkertijd constateren wij dat wij hier reeds invulling aan geven binnen het Programma Tata Steel 2020-2050. Daarmee zijn medio 2023 onze mogelijkheden tot verder aanscherping uitgeput.

Als (een jurist van) bewonersgroepenconcrete voorstellen over hoe de vergunning verder kan worden aangescherpt dan maken wij graag gebruik van die kennis.

provincie
provincie

Hoeveel mensen werken er bij Tata zelf?
Wat als het Rijk niet over de brug komt met strengere normen?

Volgens de informatie van Tata Steel zelf ruim 9.000 mensen. In dat geval scherpen wij de vergunning nog steeds maximaal aan en houden wij streng toezicht. En blijven we Tata Steel aanspreken op de maatschappelijke verantwoordelijkheid, bijvoorbeeld met de zo spoedig mogelijke uitvoering van de Roadmap+.

provincie

Is het 'sociale contract' niet allang opgezegd door de Indiase eigenaar en de aandeelhouders?

Wij kunnen niet spreken voor de Indiase eigenaar en aandeelhouders. Wij vinden dat Tata Steel de negatieve effecten op de gezondheid en veiligheid in de IJmond zo snel mogelijk moet verminderen. Daar spannen wij ons maximaal voor in, dat verwachten wij ook van Tata Steel.

provincie

Voor de [redacted] worden de normen dan wel of niet overschreden in de IJmond?

De OD NZKG houdt namens de provincie toezicht op de naleving van vergunningen en wet- en regelgeving door Tata Steel. Er wordt handhavend opgetreden als Tata Steel zich niet aan de vergunning houdt. Op dit moment zijn er verschillende lasten onder dwangsom opgelegd aan Tata Steel om overtredingen op te lossen of te voorkomen, mede op het gebied van stofverspreiding. Het betreft handhaving op gedragsvoorschriften bij de afhandeling van schroot, stofverspreiding bij de Bukka-kranen en het voorkomen van rauwe kooks.

Jaargemiddeld voldoet de luchtkwaliteit in de IJmond daarnaast aan de geldende wettelijke normen. Dit betekent echter niet automatisch dat er ook sprake is van een gezonde leefomgeving. Een gebied als de IJmond kenmerkt zich door zowel cumulatieve van diverse emissies vanuit verschillende bronnen als door piekbelasting die beide niet goed in gemiddelde luchtnormen tot uitdrukking komen. Wij constateren met dit rapport over stofdepositie dat gezondheidskundige grenswaarden in stofdepositie voor in het bijzonder lood worden overschreden. Dit zijn echter geen formeel-juridische normen en hierop kan dus niet gehandhaafd worden.

provincie

Wanneer neemt Tata nu zelf zijn verantwoordelijkheid??

Ook Tata Steel heeft een grote verantwoordelijkheid. Tata Steel moet investeren in het beperken van uitstoot naar de leefomgeving rond het bedrijf en verduurzaming van het bedrijf.

Tata Steel heeft onder andere op aandringen van de provincie Noord-Holland op 25 mei 2021 de planning en verwachte effecten van de Roadmap+ verder geconcretiseerd. Een van concrete effecten is het verminderen van stofdepositie in Wijk aan Zee met 65% in 2023 ten opzichte van 2021. Verschillende andere maatregelen (waaronder die bij de Pelletfabriek) moeten leiden tot een forse reductie van verschillende ZS, waaronder die van zware metalen (met 55%). Wij blijven met Tata Steel in gesprek over de uitvoering van de Roadmap+ en dringen aan op een versnelling van met name de maatregel bij de Pelletfabriek. Wij vinden dat de Roadmap+ maatregelen zo snel mogelijk moeten worden uitgevoerd.

- RIVM
 RIVM
 RIVM
 RIVM
 RIVM
 RIVM
 RIVM
 RIVM
 RIVM
 RIVM
 RIVM
 RIVM
 RIVM
 RIVM
 RIVM
 RIVM
 RIVM
 RIVM
 RIVM
 RIVM/GGD
- Waarom is roken genoemd terwijl er geen onderzoek is gedaan naar het rookgedrag?
 Werden die platen binnen ook meegenomen in de reguliere schoongemaak net zoals de rest van het huis?
 Er is gemeten in het stookseizoen. Bij het stoken van hout komen ook veel PAK's vrij in de buiten- maar ook binnenlucht. In hoeverre is er onderzoek wat de bronnen van de PAK belasting zijn geweest?
 Wordt de impact zoals die is berekend oor kinderen ook geextrapoleerd naar andere leeftijdsgroepen? Waarom zijn enkel kinderen tot 12 Jaar uitgelicht? En kan volgonderzoek wellicht helpen bij het bepalen van de effecten op langere termijn?
- Wat kan er gezegd worden over de gezondheidsrisico's voor mensen die al lang in dit gebied wonen?**
 Waar kan ik het volledige rapport inzien /downloaden?
- De windrichting heeft hoogst waarschijnlijk te maken met de hoeveelheden die er in WAZ gevonden zijn. De wind stond waarschijnlijk in deze periode vooral richting Wijk aan Zee. Is dit terug te lezen? De afgelopen maanden is de windrichting noord, noord-oost geweest (richting IJmuiden). Kunnen we er van uit gaan dat er nu ook zeer veel PAK, lood etc. in IJmuiden ligt?
- Wat is het advies van het RIVM om de gezondheid te kunnen waarborgen in de nabije toekomst?
 Is gekeken naar stapel effecten van verschillende ZZS? Wat kan daarover worden gezegd wat betreft impact op gezondheid?
 RIVM concludeert dat er sprake is van overschrijding van de gezondheidskundige grenswaarde voor bijv. lood. Betekent dit ook dat er sprake is van schending wat wettelijke normen?
 Kunnen we hieruit ook in alle redelijkheid aannemen dat de negatieve impact op dieren en natuur ook zorgwekkend kan zijn?
- Hoe is het te verklaren dat PAK's in 2020 met een factor 5 vaker voorkomen. dan tijdens de metingen van de grafietregen een jaar eerder?
 De WHO-normen (maximaal aanvaardbare waarden) liggen in Nederland hoger dan in de rest van Europa. Als we de onderzoeksresultaten binnen de context van Europese normen zouden bekijken. Wat kan je hier dan over zeggen?
 Is er ook rekening gehouden met de staalproductie / activiteit van Tata Steel in de onderzochte periode? Dit zal invloed hebben op de depositie.
 Boven de IJmond vinden veel vliegbewegingen plaats. Is de luchtvaart ook een bron van lood. PAK?
 Sinds corona moeten mensen heel veel vaker hun handen wassen. Mag ik dan concluderen dat inname van PAK's en lood voor corona dus nog erger was?
 Zijn er ook metingen verricht rondom en in scholen? En zo nee, waarom niet?
 Als het buiten Tata al zo slecht is, wat betekent het dan voor de mensen die werken op het terrein?
 Is duidelijk, dan wel kan worden onderzocht, wat de effecten van de antwoord RIVM gebruiken (is afgestemd) vervulling zijn op de leerprestaties van kinderen en de carrière en prestaties van jongvolwassenen uit de IJmond, ook ten opzichte van andere gebieden?
- meetlokaties waren in principe niet in de buurt van houtgestookte kackels.
 Daar is bewust voor gekozen
- https://www.noord-holland.nl/Actueel/Archief/2021/September/RIVM_meet_PAK_en_metalen_in_st_of_in_IJmond_meeste_in_Wijk_aan_Zee

RIVM/CGD

Wat zijn de effecten van de uitstoot op huisdieren in de omgeving van Tata Steel?

Dat is niet onderzocht. Het is wel aannemelijk dat zowel honden als katten in aanraking komen met het neergedaald stof en dat dit een negatief effect op de gezondheid heeft. In welke mate is niet bekend. *(afgesteld met RIVM)*

Op 2 september 2021 gaven de provincie, gemeenten, het RIVM en de GGD Kennemerland een toelichting op het RIVM-rapport 'Depositieonderzoek IJmond 2020'. Bij deze live bijeenkomst stelden de kijkers vragen via de chatfunctie.

Een groot deel van deze vragen is tijdens de bijeenkomst beantwoord door aanwezige bestuurders en de betrokkenen van het RIVM en de GGD. Maar niet allemaal. Daarom staan op deze pagina alle gestelde vragen en antwoorden [REDACTED] gesproken: dit gaat hij nog corrigeren [REDACTED] Veel gestelde vragen leken op elkaar of overlaptten elkaar. Deze zijn gebundeld. Het kan dus zijn dat u uw vraag in een andere formulering terugziet.

Het is niet mogelijk om precies aan te geven wanneer de verschillende acties en sporen vanuit de overheden en Tata Steel leiden tot dadwerkelijke maatregelen bij Tata Steel en wanneer dat vervolgens weer tot merkbare c.q. meetbare effecten in de omgeving leidt. Dit heeft te maken met de omvang en technische complexiteit van te nemen maatregelen. In de praktijk zullen maatregelen en acties tot geleidelijke verbeteringen leiden die over een periode van meerdere jaren pas goed zichtbaar en merkbaar wordt.

Binnen onze bevoegdheden doen wij wat we kunnen om de wet- en regelgeving te handhaven. [REDACTED]

[REDACTED] Werken aan een
gezondere leefomgeving in de IJmond betekent dat wetten, normen en onze instrumenten daarop moeten zijn toegerust. Wij verzoeken de staatssecretaris daarom binnen afzienbare termijn hiertoe de nationale wetgeving aan te passen, of en op Europees niveau te pleiten voor aanscherping. En dat het Rijk bereid is om aanvullende maatregelen die niet afdwingbaar zijn, maar wel helpen voor een gezondere leefomgeving- ook financieel - mogelijk te maken.

De provincie gaat door met de uitvoering van het Programma Tata Steel 2020-2050, de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) met de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH) Tata Steel 2020 - 2022. Met de zomer wordt een algehele voortgangsrapportage van dit programma gepresenteerd.

In het programma Tata Steel 2020 - 2050 en in het uitvoeringsprogramma is voor zo ver mogelijk geconcretiseerd wat de overheden wanneer gaan doen. Bijvoorbeeld de vergunning waar dat binnen wet- en regelgeving mogelijk is in de komende 2 jaar aanscherpen, extra toezicht en handhaving en continu met Tata Steel (bijvoorbeeld over de 300 miljoen investering) en het Rijk in gesprek over aanvullende maatregelen.

Er is in de IJmond meer dan Tata Steel, ook andere emissiebronnen zijn relevant. Het reduceren van die emissies levert net zo goed gezondheidswinst op. Hier wordt aan gewerkt met bijvoorbeeld het Schone Lucht Akkoord en

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 30 september 2021 16:10
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Vragen webinar donderdag 02-09
Bijlagen: Vragen webinar 02-09_GGD.xlsx

Hoi

Zie in de bijlage alvast de antwoorden van de GGD in de laatste versie, ter info.

Ik wacht nog op de actuele antwoorden van Beverwijk voordat ik probeer het geheel goed samen te voegen en nog een keer rond te sturen voor de ijmondvragen

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
 Senior Beleidsadviseur
 Fysieke Leefomgeving

[REDACTED]
 Gemeente Velsen
 Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
 Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 30 september 2021 16:00
Onderwerp: RE: Vragen webinar donderdag 02-09

Hoi [REDACTED]

Daar istie dan! Heb [REDACTED] net nog gesproken over het rood gemarkeerde zinnetje (vond ik verwarrend): dat is de introducerende tekst en wordt nog aangepast, dat het niet alle vragen zijn.

Ik ben me ervan bewust dat de vragen die ik er nu terug in heb gezet deels overlappen, maar heeft mijn voorkeur om ze toch zo op te nemen en niet opnieuw vraag en antwoord te gaan formuleren (deze zijn ook intern al afgestemd). Kracht schuilt in de herhaling zeggen ze toch? 😊

Zal [REDACTED] nog even laten weten dat de bulk nu van jou komt. Dank voor het verzamelen.

Groetjes,

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 30 september 2021 13:11
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Vragen webinar donderdag 02-09

Hoi [REDACTED]

Zou je de antwoorden van de GGD in de versie in de bijlage willen plaatsen?

Dat is nl de laatste versie die we van de provincie hebben ontvangen. En de vragen kunnen daarin verandert zijn of toegevoegd.

Ik ben bang dat als ik zelf ga plakken en knippen er wellicht verkeerde antwoorden bij de vragen komen te staan. Als ik deze ingevulde versie van jou binnen heb ga ik integraal de antwoorden van de gemeenten ook in die versie zetten, dan moet het hopelijk goed gaan 😊

Bedankt alvast

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

Senior Beleidsadviseur
Fysieke Leefomgeving

[Redacted]
[Redacted]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [Redacted]

Verzonden: zondag 26 september 2021 13:32

Aan: [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Onderwerp: Vragen webinar donderdag 02-09

Dag,

Bijgaand de volledige lijst van vragen die tijdens de webinar zijn gesteld. Deels al beantwoord, deels nog niet. Willen jullie hier, ieder voor je eigen organisatie, naar kijken en mij de aanvullingen retour sturen? Als dit rond is, kan het daarna op de website. Ik hoop met twee weken jullie reactie te mogen ontvangen.

Groet,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend. Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Aan deze e-mail kunnen geen rechten worden ontleend. De Gemeente Velsen sluit iedere aansprakelijkheid uit die voortvloeit uit de elektronische verzending van dit bericht. De inhoud van dit e-mailbericht (en de

bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Mocht u dit bericht bij vergissing ontvangen hebben dan wordt u verzocht de afzender hierover te informeren en het bericht te verwijderen. Indien u niet de geadresseerde bent noch een geautoriseerde medewerker die kennis mag nemen van berichten voor de geadresseerde, mag u het bericht niet openbaar maken of op enige wijze verspreiden of vermenigvuldigen.

-----disclaimer-----

*****DISCLAIMER*****

De informatie verzonden met dit e-mailbericht (en bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en zij die van de geadresseerde(n) toestemming kregen dit bericht te lezen. Gebruik door anderen dan geadresseerde(n) is verboden. De informatie in dit e-mailbericht (en bijlagen) kan vertrouwelijk van aard zijn en kan binnen het bereik vallen van een geheimhoudingsplicht en een verschoningsrecht. Externe e-mail wordt door Veiligheidsregio Kennemerland niet gebruikt voor het aangaan van verplichtingen. Aan de inhoud van dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

ANTWOORD

VRAAG

VOOR
gemeenten

Wat is de reden dat gemeenten niet eerder tot actie zijn overgegaan?

gemeenten

U nodigde ons ooit uit om mee naar Den Haag te gaan om daar te laten zien en horen hoe erg het hier is. Na herhaaldelijk vragen wanneer we dan zouden gaan (dit is al een hele poos geleden) hield u de boot af en af. Hoezo?

gemeenten

Aan wethouder Van den Berg: u gaat sinds kort over het Tata-dossier na het opstappen van wethouder Errol. Als het goed is gaat het Tata-dossier volgende week naar de nieuwe wethouder van GroenLinks. Wat denkt u wat dit met het vertrouwen van de burgers van Beverwijk en Wijk aan Zee doet?

gemeenten

Waarom is er geen persbericht naar buiten gekomen vanuit de gemeente Beverwijk op de dag van het verschijnen van het rapport? Je kan wel blijven zeggen dat de communicatie beter moet en allemaal dingen daarvoor gaan opzetten maar in die tijd had je ook gewoon wat van jullie kunnen horen.

gemeenten

Wethouder Van den Berg: kunt u ook iets zeggen over aanpassingen van de luchtbehandeling van de school in Wijk aan Zee, zodat kinderen zo veilig mogelijk uren in school doorbrengen?

gemeenten/provincie

Is sluiting van Tata Steel een optie?

Sluiting van een bedrijf is het uiterste middel dat kan worden toegepast op het moment dat een bedrijf zich niet houdt aan de voor haar geldende regels of vergunning. Het toepassen van het instrument van sluiting of stilleggen van een (deel van een) bedrijf moet zich verhouden tot de ernst en omvang van de overtreding en gevolgen daarvan voor de leefomgeving. Aan die eis wordt niet licht voldaan. Het bestuursrecht is er in eerste instantie op gericht overtredingen te beëindigen, bijvoorbeeld door middel van het opleggen van een last onder dwangsom. Bij Tata Steel zijn geen overtredingen geconstateerd die dermate ernstig zijn dat het proportioneel is om het bedrijf te sluiten.

gemeenten/provincie

Hoeveel tijd krijgt Tata Steel nog om verbeteringen door te voeren?
Hoe lang duurt het nog voor we verbetering merken in de kwaliteit
van onze leefomgeving en de bescherming van onze gezondheid

De Roadmap+ moet merkbaar effect hebben in 2023 en daarna in 2025.
De provincie en IJmondgemeenten gaat door met de uitvoering van het Programma
Tata Steel 2020-2050, de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) met de
uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Vergunningen, Toezicht en Handhaving. De
aanscherping van de vergunning loopt tot in 2023. De verdere verduurzaming van Tata
Steel op de langere termijn is nog niet volledig bekend. Tata Steel heeft recent
aangekondigd volledig in te zetten op de "waterstofroute". De planning daar van is nu
niet volledig bekend. In ieder geval moet er op grond van het Klimaatakkoord in 2030
een significante reductie van CO2 uitstoot zijn gerealiseerd.

Binnen onze bevoegdheden doen wij wat we kunnen om de wet- en regelgeving te
handhaven. De vergunning wordt waar mogelijk aangescherpt en er lopen verschillende
handhavingstrajecten waarmee waar nodig wordt opgetreden.

gemeenten/provincie	Welke maatregelen neemt de overheid op korte termijn om verbeteringen tot stand te brengen?	<p>We zetten als college voornamelijk in op het verminderen van emissies. Ook die van grof stof en ZS (waaronder PAK en metalen): wat niet wordt uitgestoten komt ook niet in de vorm van stofdepositie in de leefomgeving terecht. Dat doen wij als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De OD NZKG zet zich maximaal in voor het laten nemen van maatregelen stofschermen, stofmonitoring per windrichting en overkappen van grondstofopslagen. - De OD NZKG scherpt vergunningvoorschriften aan om de uitstoot van stof te verminderen. Een concreet voorbeeld is het opnemen van gedragsvoorschriften voor de afhandeling van schroot. - Op dit moment zijn er verschillende lasten onder dwangsom opgelegd aan Tata Steel om overtredingen op te lossen of te voorkomen, mede op het gebied van stofverspreiding. Het betreft handhaving op gedragsvoorschriften bij de afhandeling van schroot; stofverspreiding bij de Buka-kranen en het voorkomen van rauwe kooks. - Er zijn fysieke maatregelen getroffen door de bouw van de Roza-hal bij Harsco en als gevolg van handhaving mitigerende maatregelen gerealiseerd in de vorm van watersproeiers en papierpulp op menghopen. In een aantal gevallen is door de OD NZKG ook het strafrechtelijk spoor ingezet door het laten opmaken van een proces-verbaal. - Met een vergunning en toezicht en handhaving is bij de sinterkoelers van de Sinterfabriek van Tata Steel een stoffilterinstallatie gerealiseerd. - Voor de uitstoot van ZS geldt een minimalisatieverplichting. Door de uitstoot van ZS (waaronder PAK en metalen) te beperken zal ook de concentratie van ZS in stofdepositie afnemen. Een direct resultaat is dat bij de stopmassa en stolpoens hiermee een reductie in PAK-emissie is gerealiseerd. - Wij leggen aan Tata Steel met een vergunning verplicht een stikstofmaatregel op bij de Pelletfabriek die ook zal leiden tot stofreductie. Via een filterinstallatie die zorgt er dat de emissie van lood, andere ZS en fijn stof daalt.
gemeenten/provincie	Wat is belangrijker: gezondheid of werkgelegenheid? En zijn er geen alternatieven voor werkgelegenheid in dit gebied?	<p>Een vitale IJmond betekent een IJmond waarin de leefomgeving gezond is, maar waar ook voldoende werk is voor de mensen die er wonen. Met Tata Steel en de andere maakindustrie in de IJmond zijn veel arbeidsplaatsen gemoeid. Er is plaats voor Tata Steel - en die arbeidsplaatsen -, maar het moet wel zo snel mogelijk schoner en gezonder.</p>
gemeenten/provincie	De kracht van de herhaling.. we gaan het bijna geloven.. hoe vaak blijven we zeggen dat WE (wie is we?) trots zijn op Tata... hoe kun je trots zijn als er prachtige producten gemaakt worden ten koste van gezondheid? Er zijn mensen ziek, er gaan mensen dood... dan verliest een prachtig product toch zijn glans??	<p>Tata Steel brengt veel werkgelegenheid met zich mee. Een alternatief met werkgelegenheid van die schaal is in de regio niet makkelijk voor handen.</p> <p>We delen de zorgen die leven in de omgeving. Wij vinden dat er plaats is voor Tata Steel in de IJmond, maar alleen als de negatieve effecten op de gezondheid en veiligheid zo snel mogelijk verminderen.</p>
gemeenten/GGD	Liggen er in de onderzochte gebieden ook loden waterleidingen en zijn de onderzoeksresultaten hierop gecorrigeerd?	<p><i>(gemeenten: weten jullie dit?)</i> In het depositieonderzoek is alleen de blootstelling aan lood uit neergedaald stof onderzocht. Als iemand ook een loden waterleiding heeft, of op een andere manier met lood in aanraking komt, telt dat erbij op. Op de pagina https://ggdleefomgeving.nl/schadelijke-stoffen/lood/lood-en-gezondheid/ staat meer informatie over lood en loden waterleidingen.</p>
GGD	Hoe kijkt u naar de rol van de antirooklobby bij de verspreiding van het verhaal dat roken de oorzaak zou zijn van de verhoogde kankergevallen in de IJmond? En wat weten we over de geldstromen vanuit Tata Steel, bijvoorbeeld naar de antirooklobby?	<p>Roken is een belangrijke oorzaak van kanker. Daarom ondersteunt de GGD de Stoptober, 'stoppen met roken' campagne. Maar roken is niet de enige mogelijke oorzaak, en vaak spelen meerdere factoren een rol.</p>

GGD	Vraag aan de GGD is er ooit onderzoek gedaan naar rookgedrag in IJmond t.o.v. de rest van Nederland?	In onze recente gezondheidsmonitor, en ook die uit het verleden, worden cijfers over rookgedrag gepresenteerd: https://gezondheidsatlaskenmerkenland.nl/dashboard/dashboard/genoemiddelen De GGD heeft in 2007 en 2019 in kaart gebracht wat de kanker incidentie is, oftewel het voorkomen van kanker, in de regio. Bepaalde soorten kanker komen meer voor in deze regio. Er zijn meerdere mogelijke verklaringen hiervoor, waaronder roken en de luchtkwaliteit. Door de uitstoot van kankerwekkende stoffen te beperken, verwachten we op termijn gezondheidswinst.
GGD	Hoe zit het met de kankerwekkende stoffen en ziektes die daaruit voortkomen? Kanker komt hier meer voor dan waar dan ook en is daar ook onderzoek naar gedaan?	We delen de zorgen over de hoge kanker incidentie in de regio. Aanvullend onderzoek is technisch ingewikkeld, omdat er veel factoren zijn die kunnen bijdragen aan het ontstaan van kanker. Het is al bekend dat een slechte luchtkwaliteit negatief bijdraagt aan de gezondheid. We weten dat als emissies, waaronder die van Tata Steel, afnemen daarmee de luchtkwaliteit verbetert, en dat dat gezondheidswinst zal opleveren.
GGD	Waarom wordt er geen nader onderzoek gedaan naar de oorzaken van de hogere kankerincidentie in de IJmond?	Deze opmerking illustreert precies hoe moeilijk het is om de oorzaak van een ziekte achterhalen op het moment dat die ziekte zich manifesteert. Wat we wel weten is dat zowel roken als luchtverontreiniging een rol spelen bij het ontwikkelen van kanker en daarom is het belangrijk om beide zo veel mogelijk in te dammen. <i>(beantwoord in webinar)</i> De vierjaarlijkse gezondheidsmonitor rapporteert over rookgedrag in de regio. Het is niet wenselijk dat zoveel stof in de regio neerdaalt. Wij maken ons daar zorgen over en het is voor de gezondheid van belang dat de emissies afnemen. Hierover adviseren wij gemeenten. Voor het neergevalde stof, dat op de grond ligt, kun je als bewoner wel zelf maatregelen nemen door je handen te wassen en ook kinderen hun handen te laten wassen, speeltoestellen in de buurt schoon te maken en moestuin gewassen voor consumptie goed af te spoelen.
GGD	er is door ggd naar effecten van roken gewezen als verklaring van verhoogde kankergevallen. Echter longkanker door roken manifesteert zich pas na 20 jaren en zo lang wordt niet bijgehouden hoeveel mensen roken. Maw hier kan geen conclusie uit worden getrokken.	
GGD	welke adviezen kan de GGD geven om de gezondheid te kunnen waarborgen in de nabije toekomst?	
OD NZKG	Welke effecten van de uitstoot van Tata Steel zijn er op de bodem en het grondwater op het terrein en in de regio? Bestaan er plannen dit schoon te maken?	
OD NZKG	Waarom worden de bijna 2000 incidenten per jaar die plaatsvinden op het terrein van Tata Staal niet opgenomen in de vergunningen, dan wel waarom wordt hierop niet gehandhaafd?	De vraag refereert naar meldingen ongewone voorvallen. Het getal 2000 is niet correct, daar is eerder ook verarring over geweest. Het gaat bij Tata Steel om 1248 meldingen ongewone voorvallen in 2020. Het primaire doel van het doen van deze meldingen is om zicht op voorvallen te krijgen en te zorgen dat een bedrijf door het te registreren kan worden gedwongen maatregelen te treffen om herhaling te voorkomen. Een ongewoon voorval zoals een storing kunnen wij niet vergunnen. Wel kunnen we in de vergunningen rekening houden met voorziene afwijkingen in het proces, bijvoorbeeld onderhoud. De ongewone voorvallen worden allemaal bekeken door een inspecteur. Indien er aanleiding voor nader onderzoek is, dan wordt dit opgepakt (te beginnen met toelichting vragen aan Tata op het voorval).
OD NZKG	Voor hoeveel kilogram uitstoot lood per jaar heeft de provincie een vergunning afgegeven aan Tata Steel en wordt dit voor volgende jaren minder?	Er is een aantal situaties wanneer er bij een melding ongewoon voorval sprake is van een overtreding. <ul style="list-style-type: none"> - Als over het incident dat zich voordoet expliciet in de vergunning vermeld staat dat het niet mag voorkomen; - Als er een ongewoon voorval plaatsvindt dat niet of te laat bij de OD NZKG wordt gemeld; - Of als uit verder onderzoek van de melding blijkt dat het om verwijftbaar handelen gaat. In de vergunning staat een plafond van 28.000 kilo. De daadwerkelijke emissie is echter veel lager. De emissie is op allerlei andere plaatsen in de vergunning bovendien beperkt waardoor die 28.000 qua vergunning niet gehaald kan en mag worden. Het plafond in de vergunning voor lood gaan wij verlagen zodat dit beter aansluit bij de rest van de vergunning en bij de reële veel lagere emissie.

OD NZKG	Hoeveel boetes heeft Tata Steel reeds voldaan aan de provincie?	De provincie legt geen boetes op, maar lasten onder dwangsom. Die zijn er op gericht om een overtreding te beëindigen. Als dat niet gebeurt kan een dwangsom worden geïnd.
OD NZKG	Wat is het verschil tussen aanscherpen van en handhaven op vergunningen?	PM inzicht in opgelede lasten en geïnde dwangsommen (OD NZKG) Indien de voorschriften van een vergunning niet worden nageleefd door een bedrijf, kan de provincie daarop handhaven. Bijvoorbeeld door een last onder dwangsom op te leggen. Bij het aanscherpen van vergunningen, passen we de vergunningvoorschriften aan. Hiermee kunnen bijvoorbeeld de normen voor toegestane emissies strenger worden gesteld. Ook hier zit een grens an (technisch zowel als wettelijk). Een commercieel bedrijf moet in principe inderdaad zonder subsidie kunnen draaien. Er kunnen tegelijkertijd maatschappelijke doelen zijn waar subsidie een geschikt instrument voor is, ook richting een bedrijf als Tata Steel. Bijvoorbeeld voor het halen van de klimaatdoelen.
provincie	Tata Steel zou zonder subsidies toch rendabel moeten kunnen draaien?	Sluiting van een bedrijf of van onderdelen van een bedrijf is het uiterste middel dat kan worden toegepast op het moment dat een bedrijf zich niet houdt aan de voor haar geldende regels of vergunning. Het toepassen van het instrument van sluiting of stilleggen van een (deel van een) bedrijf moet zich verhouden tot de ernst en omvang van de overtreding en gevolgen daarvan voor de leefomgeving. Aan die eis wordt niet licht voldaan. Het bestuursrecht is er in eerste instantie op gericht overtredingen te beëindigen, bijvoorbeeld door middel van het opleggen van een last onder dwangsom. Bij Tata Steel zijn geen overtredingen geconstateerd die dermate ernstig zijn dat het proportioneel is om (delen van) het bedrijf te sluiten.
provincie	Waarom worden KOFA1, KOFA2 en/of de Pelletfabriek niet per direct gesloten? Als niet op basis van overtreding van vergunningvoorwaarden, dan wel op basis van het voorzorgsbeginsel?	De eventuele toepassing van het voorzorgsbeginsel is juridisch complex. De fysieke leefomgeving en de gezondheid van de mens worden geacht voldoende te zijn beschermd door de milieunormering in de vigerende regelgeving. Dat deze normen tot doel hebben de gezondheid van de mens te beschermen komt bij een aantal normen letterlijk tot uiting. Juridisch wordt nog nader uitgezocht welke ruimte hier mogelijk toch bestaat. Een belangrijke randvoorwaarde bij het eventueel nemen van maatregelen op grond van het voorzorgsbeginsel is dat de provincie een redelijke afweging moet maken tussen de betrokken belangen.
provincie	Als het om corona gaat kan er van alles aan maatregelen maar als het om Tata gaat niet. Waarom niet?	Er worden veel maatregelen genomen richting Tata Steel. Tata Steel moet zich aan de vergunning houden en die vergunning scherpere we aan.
provincie	Wat wordt bedoeld met 'groen staal' en is dit geen utopie?	Dit verwijst doorgaans naar het plan "Groen Staal" zoals dat door de FNV naar voren is gebracht. Kern is dat staal uiteindelijk wordt gemaakt op basis van waterstof, in plaats van met kolen (kooks). Tata Steel heeft recent aangegeven in te zetten op deze "waterstofroute" en niet meer op Carbon Capture and Storage (CCS).
provincie	Bij NH Nieuws staat dat het rijk voornamelijk naar de provincie wijst en de provincie naar het rijk. Dit zien we eigenlijk al langer. Hoe gaat u dit kastje-muur verhaal doorbreken?	Zowel de provincie als het Rijk hebben een belangrijke rol die beide vervuld moeten worden. Overheden spreken elkaar daar waar nodig op aan, maar niet zonder ook de eigen taak en verantwoordelijkheid uit te voeren.
provincie	Wat hebben vergunningen en normen voor nut als zij niet garant staan voor de gezondheid?	De wet- en regelgeving voor bedrijven vanuit milieuoogpunt zijn het resultaat van een afweging van diverse belangen. Bepaalde activiteiten brengen een bepaalde mate van uitstoot en soms ook overlast met zich mee. De vergunningen en normen begrenzen uitstoot en overlast wel degelijk, daarmee hebben ze nut. Deze begrenzing gaat echter niet zo ver dat er helemaal geen negatieve effecten voor de gezondheid (kunnen) zijn.

provincie

Beste [redacted] hoe komt het dat u nooit bent ingegaan op het herhaaldelijke aanbod van de betrokken goed geïnformeerde bewonersgroepen, om geheel vrijblijvend met een milieujurist naar de vergunningen te kijken? Want er blijkt wel degelijk een mogelijkheid om op basis van de huidige vergunningen onze kostbare lucht te verbeteren?

Er wordt reeds met milieujuristen naar de vergunning gekeken, dat is onderdeel van het aanscherpen van de vergunning. Dat zijn juristen van de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, maar ook van de ILT en in een aantal gevallen wordt externe juridische expertise ingezet. Als daar mogelijkheden tot aanscherping van de vergunning uit voortkomen worden die doorgevoerd. Gesprekken met Rijk en ILT laten bijvoorbeeld zien dat er inderdaad nog enige ruimte bestaat om aan te scherpen. Tegelijkertijd constateren wij dat wij hier reeds invulling aan geven binnen het Programma Tata Steel 2020-2050. Daarmee zijn medio 2023 onze mogelijkheden tot verder aanscherping uitgeput.

Als (een jurist van) bewonersgroepenconcrete voorstellen over hoe de vergunning verder kan worden aangescherpt dan maken wij graag gebruik van die kennis.

provincie
provincie

Hoeveel mensen werken er bij Tata zelf?
Wat als het Rijk niet over de brug komt met strengere normen?

Volgens de informatie van Tata Steel zelf ruim 9.000 mensen. In dat geval scherpen wij de vergunning nog steeds maximaal aan en houden wij streng toezicht. En blijven we Tata Steel aanspreken op de maatschappelijke verantwoordelijkheid, bijvoorbeeld met de zo spoedig mogelijke uitvoering van de Roadmap+.

Is het 'sociale contract' niet allang opgezegd door de Indiase eigenaar en de aandeelhouders?

Wij kunnen niet spreken voor de Indiase eigenaar en aandeelhouders. Wij vinden dat Tata Steel de negatieve effecten op de gezondheid en veiligheid in de IJmond zo snel mogelijk moet verminderen. Daar spannen wij ons maximaal voor in, dat verwachten wij ook van Tata Steel.

Voor de [redacted] worden de normen dan wel of niet overschreden in de IJmond?

De OD NZKG houdt namens de provincie toezicht op de naleving van vergunningen en wet- en regelgeving door Tata Steel. Er wordt handhavend opgetreden als Tata Steel zich niet aan de vergunning houdt. Op dit moment zijn er verschillende lasten onder dwangsom opgelegd aan Tata Steel om overtredingen op te lossen of te voorkomen, mede op het gebied van stofverspreiding. Het betreft handhaving op gedragsvoorschriften bij de afhandeling van schroot, stofverspreiding bij de BuKa-kranen en het voorkomen van rauwe kooks.

Jaargemiddeld voldoet de luchtkwaliteit in de IJmond daarnaast aan de geldende wettelijke normen. Dit betekent echter niet automatisch dat er ook sprake is van een gezonde leefomgeving. Een gebied als de IJmond kenmerkt zich door zowel cumulatieve van diverse emissies vanuit verschillende bronnen als door piekbelasting die beide niet goed in gemiddelde luchtnormen tot uitdrukking komen. Wij constateren met dit rapport over stofdepositie dat gezondheidskundige grenswaarden in stofdepositie voor in het bijzonder lood worden overschreden. Dit zijn echter geen formeel-juridische normen en hierop kan dus niet gehandhaafd worden.

provincie

Wanneer neemt Tata nu zelf zijn verantwoordelijkheid??

Ook Tata Steel heeft een grote verantwoordelijkheid. Tata Steel moet investeren in het beperken van uitstoot naar de leefomgeving rond het bedrijf en verduurzaming van het bedrijf.

Tata Steel heeft onder andere op aandringen van de provincie Noord-Holland op 25 mei 2021 de planning en verwachte effecten van de Roadmap+ verder geconcretiseerd. Eén van concrete effecten is het verminderen van stofdepositie in Wijk aan Zee met 65% in 2023 ten opzichte van 2021. Verschillende andere maatregelen (waaronder die bij de Pelletfabriek) moeten leiden tot een forse reductie van verschillende ZS's, waaronder die van zware metalen (met 55%). Wij blijven met Tata Steel in gesprek over de uitvoering van de Roadmap+ en dringen aan op een versnelling van met name de maatregel bij de Pelletfabriek. Wij vinden dat de Roadmap+ maatregelen zo snel mogelijk moeten worden uitgevoerd.

- RIVM
 Waaron is roken genoemd terwijl er geen onderzoek is gedaan naar het rookgedrag?
- RIVM
 Werden die platen binnen ook meegenomen in de reguliere schoongemaak met zoals de rest van het huis?
- RIVM
 Er is gemeten in het stookseizoen. Bij het stoken van hout komen ook veel PAK's vrij in de buiten- maar ook binnenlucht. In hoeverre is er onderzoek wat de bronnen van de PAK belasting zijn geweest?
- RIVM
 Wordt de impact zoals die is berekend oor kinderen ook geëxtrapoleerd naar andere leeftijdsgroepen? Waaron zijn enkel kinderen tot 12 jaar uitgelicht? En kan volgonderzoek wellicht helpen bij het bepalen van de effecten op langere termijn?
- RIVM
 Wat kan er gezegd worden over de gezondheidsrisico's voor mensen die al lang in dit gebied wonen?
- RIVM
 Waaron kan ik het volledige rapport inzien /downloaden?
- RIVM
 De windrichting heeft hoogst waarschijnlijk te maken met de hoeveelheden die er in WAZ gevonden zijn. De wind stond waarschijnlijk in deze periode vooral richting Wijk aan Zee. Is dit terug te lezen? De afgelopen maanden is de windrichting noord, noord-oost geweest (richting IJmuiden). Kunnen we er van uit gaan dat er nu ook zeer veel PAK, lood etc. in IJmuiden ligt?
- RIVM
 Wat is het advies van het RIVM om de gezondheid te kunnen waarborgen in de nabije toekomst?
- RIVM
 Is gekeken naar stapel effecten van verschillende ZZS? Wat kan daarover worden gezegd wat betreft impact op gezondheid?
- RIVM
 RIVM concludeert dat er sprake is van overschrijding van de gezondheidskundige grenswaarde voor bijv. lood. Betekent dit ook dat er sprake is van schending wat wettelijke normen?
- RIVM
 Kunnen we hieruit ook in alle redelijkheid aannemen dat de negatieve impact op dieren en natuur ook zorgwekkend kan zijn?
- RIVM
 Hoe is het te verklaren dat PAK's in 2020 met een factor 5 vaker voorkomen, dan tijdens de metingen van de grafieregen een jaar eerder?
- RIVM
 De WHO-normen (maximaal aanvaardbare waarden) liggen in Nederland hoger dan in de rest van Europa. Als we de onderzoeksresultaten binnen de context van Europese normen zouden bekijken, Wat kan je hier dan over zeggen?
- RIVM
 Is er ook rekening gehouden met de staalproductie / activiteit van Tata Steel in de onderzochte periode? Dit zal invloed hebben op de depositie.
- RIVM
 Boven de IJmond vinden veel vliegbewegingen plaats. Is de luchtvaart ook een bron van lood. PAK?
- RIVM
 Sinds corona moeten mensen heel veel vaker hun handen wassen. Mag ik dan concluderen dat inname van PAK's en lood voor corona dus nog erger was?
- RIVM
 Zijn er ook metingen verricht rondom en in scholen? En zo nee, waarom niet?
- RIVM
 Als het buiten Tata al zo slecht is, wat betekent het dan voor de mensen die werken op het terrein?
- RIVM/GCD
 Is duidelijk, dan wel kan worden onderzocht, wat de effecten van de antwoord RIVM gebruiken (is afgestemd) vervulling zijn op de leerprestaties van kinderen en de carrière en prestaties van jongvolwassenen uit de IJmond, ook ten opzichte van andere gebieden?
- meetlokaties waren in principe niet in de buurt van houtgestookte kackels. Daar is bewust voor gekozen
- https://www.noord-holland.nl/Actueel/Archief/2021/September/RIVM-meet_PAK_en_metalen_in_st_of_in_IJmond_meeste_in_Wijk_aan_Zee

RIVM/GGD

Wat zijn de effecten van de uitstoot op huisdieren in de omgeving van Tata Steel?

Dat is niet onderzocht. Het is wel aannemelijk dat zowel honden als katten in aanraking komen met het neergevallen stof en dat dit een negatief effect op de gezondheid heeft. In welke mate is niet bekend. *(afgesteld met RIVM)*

Op 2 september 2021 gaven de provincie, gemeenten, het RIVM en de GGD Kennemerland een toelichting op het RIVM-rapport 'Depositieonderzoek IJmond 2020'. Bij deze live bijeenkomst stelden de kijkers vragen via de chatfunctie.

Een groot deel van deze vragen is tijdens de bijeenkomst beantwoord door aanwezige bestuurders en de betrokkenen van het RIVM en de GGD. Maar niet allemaal. Daarom staan op deze pagina alle gestelde vragen en antwoorden **gesproken**. dit gaat hij nog corrigeren **Veel gestelde vragen** leken op elkaar of overlaptten elkaar. Deze zijn gebundeld. Het kan dus zijn dat u uw vraag in een andere formulering terugziet

Het is niet mogelijk om precies aan te geven wanneer de verschillende acties en sporen vanuit de overheden en Tata Steel leiden tot daadwerkelijke maatregelen bij Tata Steel en wanneer dat vervolgens weer tot merkbare c.q. meetbare effecten in de omgeving leidt. Dit heeft te maken met de omvang en technische complexiteit van te nemen maatregelen. In de praktijk zullen maatregelen en acties tot geleidelijke verbeteringen leiden die over een periode van meerdere jaren pas goed zichtbaar en merkbaar wordt.

Binnen onze bevoegdheden doen wij wat we kunnen om de wet- en regelgeving te handhaven. [REDACTED]

[REDACTED] Werken aan een
gezondere leefomgeving in de IJmond betekent dat wetten, normen en onze instrumenten daarop moeten zijn toegerust. Wij verzoeken de staatssecretaris daarom binnen afzienbare termijn hiertoe de nationale wetgeving aan te passen, of en op Europees niveau te pleiten voor aanscherping. En dat het Rijk bereid is om aanvullende maatregelen die niet afdwingbaar zijn, maar wel helpen voor een gezondere leefomgeving- ook financieel - mogelijk te maken.

De provincie gaat door met de uitvoering van het Programma Tata Steel 2020-2050, de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) met de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH) Tata Steel 2020 - 2022. Met de zomer wordt een algehele voortgangsrapportage van dit programma gepresenteerd.

In het programma Tata Steel 2020 - 2050 en in het uitvoeringsprogramma is voor zo ver mogelijk concreetiseerd wat de overheden wanneer gaan doen. Bijvoorbeeld de vergunning waar dat binnen wet- en regelgeving mogelijk is in de komende 2 jaar aanscherpen, extra toezicht en handhaving en continu met Tata Steel (bijvoorbeeld over de 300 miljoen investering) en het Rijk in gesprek over aanvullende maatregelen.

Er is in de IJmond meer dan Tata Steel, ook andere emissiebronnen zijn relevant. Het reduceren van die emissies levert net zo goed gezondheidswinst op. Hier wordt aan gewerkt met bijvoorbeeld het Schone Lucht Akkoord en

Van: Derkje Veurink
Verzonden: woensdag 22 september 2021 20:24
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Fwd: agenda van de Stuurgroep bijeenkomst van donderdag 23 september
Bijlagen: Overzicht aangenomen en aangehouden moties IenW en EZK.docx

Hierbij de bijlage

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [REDACTED]
Datum: 22 september 2021 om 20:14:47 CEST
Aan: [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]
Onderwerp: FW: agenda van de Stuurgroep bijeenkomst van donderdag 23 september

Hallo allen,
 Ik was vergeten de bijlage met de moties mee te sturen.
 Bij deze alsnog. Ik wens jullie een fijne avond toe en tot morgen.
 Gegroet,
 [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 22 september 2021 16:24
Aan: [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]Dveurink@velsen.nl'
 <Dveurink@velsen.nl>; [REDACTED]
Onderwerp: agenda van de Stuurgroep bijeenkomst van donderdag 23 september

Beste leden van de ambtelijke stuurgroep,
 Hieronder de agenda t.b.v. de bijeenkomst van morgen zoals we die afgesproken hebben.
 Gegroet,
 [REDACTED]

Agenda: Bijeenkomst ambtelijke stuurgroep Tata dossier, 23 september 13.00 tot 14.00 uur

- 1) Terugkoppeling van het gesprek PNH/IenW/TSN en EZK op 15 september op het provinciehuis.
- 2) Overzicht van de aangenomen moties (zie bijlage)
Deze bespreken en een taakverdeling afspreken. Daarnaast ook afspraken maken over het monitoren van de voortgang.
- 3) Plan van aanpak voor rapportage aan de Kamer
Zodra Roadmap+ is aangescherpt en eindrapport van [REDACTED] gereed is dan met elkaar en samen met TSN een routekaart afspreken over de uit te voeren werkzaamheden en de ondersteuning die de overheid kan geven.
- 4) Voornemen voor omgevingsoverleg van PNH en gemeenten.

PNH is van plan om samen met de omliggende gemeenten weer actiever met de omgeving in gesprek te geraken met als doel het wederzijds vertrouwen te vergroten.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Tweeminutendebat Toekomst Tata Steel

16 september 2021

Stemmingsuitslag moties:

MEZK:

- onderzoek steunacties waterstof route (2 moties)

STAS KE:

- SDE++ rekening houden met volksgezondheid (via bestaande milieuvergunningen)
- Inzichtelijk maken van randvoorwaarden waterstofroute (infrastructuur, regelgeving en vergunningen) ism IenW

STAS IenW:

Zes aangenomen moties:

- Plan van aanpak voorkomen onacceptabele gezondheidsrisico's (Thijssen cs)
- Omzetten Roadmap Plus in juridisch afrekenbare doelen (Thijssen cs)
- Maximaal ruimte benutten om strengere normen in te voeren (Van der Lee cs)
- Juridische instrumenten om de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren (Boucke cs)
- Cumulatie ZZS voortaan meewegen Grinwis cs)
- Overleggen over monitoringsprogramma (Grinwis cs)

Twee aangehouden moties:

- Monitoren uitstoot Kookfabriek 2 (Van Raan en Van Esch)
- Nieuw depositieonderzoek door RIVM (Van Raan en Van Esch)

Aangenomen moties IenW en EZK:

Motie IenW	Motie van het lid Thijssen c.s. over de Roadmap Plus zo veel mogelijk omzetten in juridisch afrekenbare doelen Tweeminutendebat Toekomst Tata Steel 16 september 2021
Samenvatting	De Kamer, gehoord de beraadslaging, overwegende dat Tata Steel IJmuiden een eigen plan – de Roadmap Plus – heeft om de uitstoot naar de omgeving te verminderen; van mening dat het goed is dat er eigen plannen zijn, maar dat Rijk en regio Tata Steel IJmuiden niet op zijn blauwe ogen moeten geloven; verzoekt de regering, om in samenwerking met provincie Noord-Holland de Roadmap Plus zo veel mogelijk om te zetten in juridisch afrekenbare doelen; en gaat over tot de orde van de dag. Thijssen, Van der Lee, Grinwis, Boucke en Dassen
Nummer	32 813 nr: 826
Reactie Staatssecretaris tijdens het debat	Staatssecretaris Van Weyenberg: Voorzitter. De motie op stuk nr. 826 van de heer Thijssen en vele anderen verzoekt de regering om samen met de provincie Noord-Holland de roadmap zo veel mogelijk om te zetten in juridisch afrekenbare doelen. Ik heb al eerder aangegeven dat volgens het oordeel van de provincie de helft van de roadmap die er was juridisch afdwingbaar was. De totstandkoming van de roadmap was ook niet een toevallig moment in het verleden, zoals u weet, denk ik. Ik heb ook aan de provincie

	gevraagd om met de wetenschap van het RIVM-rapport te kijken of dat aandeel hoger of lager is. In die gedachte vind ik dit ondersteuning van het beleid en geef ik de motie oordeel Kamer. Daarbij geef ik wel echt aan -- dat is een beetje formalistisch, maar preciesheid is hier wel belangrijk -- dat de provincie degene is die hier de beoordeling doet.
Stavaza	

Motie IenW	Motie van het lid Thijssen c.s. over een plan van aanpak om onacceptabele gezondheidsrisico's te voorkomen
Samenvatting	De Kamer, gehoord de beraadslaging, constaterende dat het RIVM aangeeft dat blootstelling aan de huidige hoeveelheden lood en kankerverwekkende stoffen in de IJmond ongewenst is voor de gezondheid van kinderen; van mening dat het onacceptabel is dat kinderen in de IJmond niet zorgeloos buiten kunnen spelen; verzoekt de regering om, in samenspraak met de provincie Noord-Holland een plan van aanpak te maken, zodat de bewoners in de IJmondregio geen onacceptabel gezondheidsrisico meer lopen en dit op de kortst mogelijke termijn naar de Kamer te sturen, in elk geval voor 1 december 2021, en gaat over tot de orde van de dag. Thijssen Van der Lee Dassen Grinwis
Nummer	32 813 nr: 827
Reactie Staatssecretaris tijdens het debat	Staatssecretaris Van Weyenberg: Dan de motie op stuk nr. 827 van de heer Thijssen over een plan van aanpak. Ik zeg eerlijk dat ik dit een ingewikkelde motie vind, niet omdat ik het doel niet onderschrijf -- want we willen allemaal dat we de gezondheid verbeteren -- maar omdat deze motie tegelijkertijd de indruk kan wekken dat ik nu vanuit het niets een soort nieuw plan van aanpak ga maken dat ineens juridische instrumenten toevoegt aan mijn gereedschapskist. Die heb ik op dit moment niet en die heeft ook de provincie niet. Ik ga zo meteen toezeggen hoe ik van plan ben om eigenlijk over alle maatregelen te vertellen wat de oogst is voor het einde van dit jaar. Ik zou de heer Thijssen eigenlijk willen vragen om de motie aan te houden. Dan zal ik uw Kamer voor de kerst laten weten wat nou eigenlijk de opbrengst is van alle verschillende acties die ik tot nu toe in gang heb gezet en ook deels al heb aangekondigd in het debat, zowel op het punt van de Europese route als op het punt van de hulp van de ILT en het aanbod van hulp aan de provincie. Ik noem ook het feit dat we over meten gisteren in het overleg hebben afgesproken dat provincie en Rijk maar ook Tata zullen doorpraten over hoe we invulling geven aan de suggestie van het RIVM om nog beter te gaan meten om ook te kunnen zien of beloftes ook in de praktijk tot iets beters leiden. Dat zou dus mijn suggestie zijn. Ik zie mensen staan, voorzitter. De voorzitter : Meneer Thijssen, wilt u hierop reageren? De heer Thijssen (PvdA): Graag, voorzitter. Dat klinkt als een goede toezegging: we krijgen voor de kerst dat overzicht van wat er allemaal gaat gebeuren. De vraag aan de staatssecretaris is of we dan ook inzicht krijgen in wat dat betekent voor de leefomgeving van de omwonenden en of de beoordeling dan is dat er dan geen onacceptabele gezondheidsrisico's meer zijn. Zit dat ook in het stuk dat we van de staatssecretaris gaan krijgen?

staatssecretaris **Van Weyenberg**:

Opslaan

Deze vraag begrijp ik heel goed. Een van de redenen waarom ik ook over dat meten wil doorpraten, is om precies daarnaar te kunnen kijken. Op dit moment gaan de vergunningen over de pijpen. De heer Thijssen vraagt aandacht voor het feit dat het RIVM heeft laten zien wat dat nou gewoon betekent op je balkon en in de speeltuin. Een van de dingen waarover ik met de provincie wil doorpraten -- want die heeft dat onderzoek laten doen -- is hoe we dat inzichtelijk gaan maken. Soms zijn we nu in staat -- ik hoop dat dat zo is; dat is waarschijnlijk zo -- om op basis van bijvoorbeeld de aanscherpingen in de roadmap een inschatting te maken van wat dit qua uitstoot betekent. Maar ik moet dit gewoon beter uitzoeken om dat zodanig een-op-een te vertalen dat ik voldoende vertrouwen heb in het antwoord op de vraag op welke termijn dat tot die deposities leidt. Het is helder dat dat natuurlijk is waar je het uiteindelijk aan afmeet, maar ik zeg ook eerlijk dat de vergunningen daar natuurlijk niet op zijn gericht. Ook ik wil dus dit inzicht, maar ik weet niet of ik al zo een-op-een rekenkundig kan voorspellen wat maatregelen voor de depositie doen. U weet ook dat we dat onderzoek van het RIVM niet voor niets hebben gevraagd.

De heer **Thijssen** (PvdA):

Dat snap ik, maar dat is ook niet wat ik vraag: of de vergunningen dan maar even worden aangepast. Volgens mij is wat de Kamer, de omwonenden en volgens mij ook u willen weten, of de leefomgeving voor die kinderen veilig wordt of niet. Als u daar rond de kerst inzicht in geeft, kunnen we daarna wel verder praten: als het nog niet veilig is, hoe komen we daar dan?

staatssecretaris **Van Weyenberg**:

Opslaan

Zeker. Dat doel delen wij volledig. In het vervolgesprek over dat meten wil ik ook zelf scherpte krijgen in de vraag in welke mate wij in staat zijn om dan al met enige stelligheid iets te kunnen zeggen over de impact op de deposities van bijvoorbeeld de aangescherpte roadmap of andere aanvullende maatregelen die door de provincie -- want die is ook alle vergunningen aan het doorlichten -- of op basis van suggesties van de ILT in de praktijk worden gebracht. Dat is een van de vragen die ik ook zelf nog ga uitwerken. Ik heb de vraag van de heer Thijssen goed begrepen: ga het dan niet alleen hebben over de uitstoot, maar kijk ook hoe ver u komt met inzicht geven in wat dit betekent voor de deposities.

De **voorzitter**:

Ik kijk even naar meneer Thijssen. Ik wil nu alleen nog van u horen wat dit betekent voor uw motie, want de staatssecretaris heeft de suggestie gedaan om de motie aan te houden. Ik wil nu dus graag van u weten of u dat gaat doen of niet.

De heer **Thijssen** (PvdA):

Voor de kerst komt dat dan. Dan ga ik hard nadenken over wel of niet aanhouden.

De **voorzitter**:

Goed, dat kunt u nog besluiten. Overigens stemmen wij vandaag over de moties. Als u dat nog wilt doen, moet dat dus wel tijdig gebeuren.

staatssecretaris **Van Weyenberg**:

Opslaan

De heer Thijssen vroeg ook: hebben we dat voor de kerst? Anders blijft die vraag hangen. Voor de kerst ga ik u de oogst geven van wat we hebben gedaan, de inzichten die we daarbij hebben ontwikkeld, wat er nog loopt, wat de stand is van bijvoorbeeld mijn Europese route en de analyse van de aanscherpingen van de roadmap, die ik -- dat is mij beloofd -- deze maand op papier krijg vanuit Tata. Dan

weet u precies wat er allemaal is gebeurd, wat er allemaal loopt en hoe het zit met bijvoorbeeld het meten, waar de heer Thijssen terecht aan refereert.

De **voorzitter**:

Ik neem aan dat, als de motie niet wordt aangehouden, u dan de motie ontraadt.

staatssecretaris **Van Weyenberg**:

Opslaan

Ja, zoals ik dat formeel allemaal moet zeggen omdat het niet volgens de geest ...

De **voorzitter**:

Nee, dat begrijp ik, en daarom doe ik het maar even.

Ook over deze motie, neem ik aan? Heel kort.

Mevrouw **Leijten** (SP):

Ja, voorzitter, en een beetje over mijn motie waarin een deadline stond. Die is wel beantwoord door minister Blok, en die wil niks, dat weten we wel. Maar misschien wil deze staatssecretaris wel wat meer, dus daarom wil ik graag die vraag stellen. Maar hij wijst de motie van de heer Thijssen namelijk op de deadline af. En de staatssecretaris gaat van alles doen: hij gaat met iedereen corresponderen, hij gaat van alles meten, dat is geweldig, en daar krijgen we ook een overzicht van. Maar de omgeving wil graag weten: wat is de deadline, wanneer weten we of een van die pijpen óf uit de lucht gaat óf niet meer werkt met die methanen, en noem het allemaal maar op? Want we weten natuurlijk allemaal waar we het over hebben: dat is namelijk die Kooks 2. Ik wil graag weten of de staatssecretaris, los van al die inspanningen waar hij mee bezig is, ook bereid is een deadline te stellen, van: dan is het klaar.

staatssecretaris **Van Weyenberg**:

Opslaan

Volgens mij helpen wij uw Kamer niet als twee bewindslieden met verschillende woorden op dezelfde motie gaan reageren. Volgens mij heeft de minister van EZK daarop geantwoord. Ik heb, voor de goede orde, niet gevraagd om de motie van de heer Thijssen aan te houden omdat die deadline er was. Ik heb om een aantal weken extra gevraagd, maar ik heb een andere argumentatie gebruikt.

De **voorzitter**:

Ja, dank u wel.

Mevrouw **Leijten** (SP):

Maar dan is mijn vraag: wanneer stelt deze staatssecretaris een deadline? Want hij is heel duidelijk, hij zegt: deze fabriek kan op deze manier niet doorgaan; het is een doodlopende weg ...

De **voorzitter**:

Ja, maar we zijn hier bezig met de behandeling van moties, en niet met een debat. Dat heeft u al gevoerd met elkaar.

Mevrouw **Leijten** (SP):

De tweede termijn is niet afgerond, voorzitter ...

De **voorzitter**:

Ik weet het, ik weet het.

Mevrouw **Leijten** (SP):

... en ik wil deze staatssecretaris vragen: gaat u een deadline stellen, of gaat u alleen corresponderen en overzichten sturen?

staatssecretaris **Van Weyenberg**:

Opslaan

Ik ben bezig omdat ik dingen wil veranderen, niet omdat ik papier wil volschrijven. Dat heeft u mij de afgelopen weken niet horen doen, en dat ga ik ook niet doen. Ik heb in het debat van allerlei acties verteld die ik aan het doen ben. De urgentie delen mevrouw Leijten en ik helemaal. Als het gaat om wat voor vergunningen en conclusies de vergunningverlener geeft als er niet aan de vergunningseisen wordt voldaan ... Tja, dat is echt aan de provincie; daar ga ik niet over. En dat is geen flauw formalistisch antwoord. Die vergunningen moeten worden gesteld, en als er niets aan de vergunningen wordt gedaan, dan zal de provincie ingrijpen. Ik heb er ook geen twijfel aan dat ze dat zal doen. Dat is volgens mij het antwoord dat ik daar nu op kan geven.

De **voorzitter**:

De heer Eerdmans.

De heer **Eerdmans** (JA21):

Voorzitter, voor de orde. Wij krijgen dus voor de kerst een overzicht van de oogst van wat er allemaal loopt? Dat is wat ik nu begrijp over de motie-Thijssen, waarvan ik hoop dat u haar niet aanhoudt maar gewoon in stemming brengt, want ik vind de deadline minstens nog niet snel genoeg. Maar kijk, wat wij willen is een plan van aanpak: hoe gaan we ervoor zorgen dat die kinderen niet meer zo hun handen moeten wassen? We hebben het gehad over die zeer schadelijke stoffen, die maar blijven komen. Jongens, dan kunnen we toch niet zeggen "voor de kerst krijgen de bewoners", tja, "inzicht in een soort overzicht"? Ik weet nog dat de heer Pechtold hier ooit stond met "ik sla er een nietje doorheen". Daar lijkt het een beetje op: we gaan het allemaal bij elkaar brengen en dan ziet u wat er gebeurt. Nee, we willen een plan van aanpak, en daar gaat ook mijn motie over, van wat u nu gaat doen om die schadelijke stoffen uit de lucht te halen, en de mensen, die bewoners, gewoon een normale leefomgeving te geven. Daarom zitten ze hier ook op de tribune, ze zijn gewoon bezorgd. Ik dacht dat we die urgentie met elkaar wel deelden de afgelopen week. En nu krijg ik toch weer een slap verhaal van "kluitje-in-het-riet.nl".

staatssecretaris **Van Weyenberg**:

Opslaan

Tja, ik laat de oneliners graag aan de heer Eerdmans, maar volgens mij heb ik iets heel anders gezegd, ook in het debat. Er zijn heel veel acties die in gang zijn gezet. Ik wacht bijvoorbeeld op de aangescherpte roadmap. Die is mij beloofd, en die verwacht ik deze maand te krijgen. We zijn in gesprek met de vergunningverlener, de provincie. Op een vijftal punten, zo heb ik in het debat verteld, zegt de ILT "daar kan het scherper", bijvoorbeeld op die zeer zorgwekkende stoffen, waar uzelf ook veel aandacht voor vroeg, zowel in het debat als vandaag. Ik heb net in reactie op de heer Graus gezegd dat ik u ook de brief zal sturen die de ILT daarover naar de omgevingsdienst heeft gestuurd. Dus we zijn allerlei dingen aan het doen. Ik ben hier geen papier aan het schuiven, we zijn dingen aan het doen. En ik hoor u nu zeggen: ik wil dat eigenlijk 1 december, en niet voor de kerst. Laat ik u dan het volgende zeggen: ik zal mijn best doen om dat vóór 1 december te doen. Als ik dat dan heb, zal ik u dat sturen. Ik doe het uiterlijk voor de kerst, maar als het mij 1 december lukt, is dat mij ook een lief ding waard, dus dat ga ik gewoon proberen.

De heer **Van Raan** (PvdD):

In het verlengde van die toezegging: kan de staatssecretaris in die brief voor 1 december dan wel die harde deadline stellen? Want dan heeft hij die oogst opgehaald, dan weet hij wat er gedaan kan worden, heeft hij een inschatting, dus dan kan hij die deadline daarin opschrijven. Dat lijkt toch wel een hele redelijke vraag die, denk ik, gesteund wordt door de hele Kamer.

staatssecretaris **Van Weyenberg**:

Opslaan

Het punt is dat de vergunningverlener deadlines stelt. Dat ben ik niet. Ik kan hier heel stoer gaan doen door een deadline te stellen. Maar die deadline kan ik niet stellen, al zou ik het willen. Wat ik kan doen, is allemaal acties ondernemen en de provincie helpen bij het zo strikt mogelijk vergunnen. Ik heb hun ook gezegd: ga scherp aan de wind zeilen en wacht niet tot je 110% zeker weet dat je een zaak hebt; 100% is echt genoeg. Dat kan ik doen. Het stellen van een deadline zou hier nu misschien heel stoer klinken, maar dat kan ik helemaal niet waarmaken. In alle eerlijkheid vind ik de vertrouwenscrisis rondom dit dossier meer dan groot genoeg. Staatssecretarissen moeten daar niet nog aan gaan bijdragen door hier beloftes te gaan doen die ze niet kunnen waarmaken.

De heer **Van Raan** (PvdD):

Voorzitter, heel kort.

De **voorzitter**:

Ja, heel kort.

De heer **Van Raan** (PvdD):

De staatssecretaris hoeft helemaal niet stoer te doen. Dat heeft hij al gedaan. Dat is hij al geweest toen hij zei: het kan zo niet langer doorgaan. Het enige wat wij hier vragen, is om die stoerheid gestalte te geven in de brief door daar een deadline aan te koppelen.

staatssecretaris **Van Weyenberg**:

Opslaan

Ik heb volgens mij allemaal acties aangekondigd die ik doe, omdat ik het met iedereen eens ben dat er geen woorden maar daden voor dit dossier nodig zijn. Tegelijkertijd heb ik tot nu toe in al mijn uitingen, ook in het debat, heel precies aangegeven waar ik zelf kan leveren en waar ik de provincie kan helpen om dingen te doen. Gisteren heb ik ook gezegd dat het belangrijk is dat zowel het plan Groen Staal als de roadmap er zo snel mogelijk komt. Als mij wordt verteld dat dat wordt aangescherpt, zowel in de tijd als in de ambitie voor het terugdringen van de uitstoot van bijvoorbeeld lood en PAK, dan wil ik dat gewoon op papier zien. Dan zal ik daar weer samen met de provincie naar kijken. Aan mijn inzet hoeft de heer Van Raan niet te twijfelen.

De **voorzitter**:

Dit even afrondend: dit was allemaal naar aanleiding van de motie op stuk nr. 827. Het oordeel daarover is: ontraden, zolang die niet aangehouden wordt. Dat blijft staan, stel ik nog even vast. Ik wil de staatssecretaris verzoeken om bij de komende moties iets beknopter te zijn, als dat mogelijk is.

staatssecretaris **Van Weyenberg**:

Opslaan

Ja, maar als uw Kamer mij hier vragen stelt, probeer ik daaraan recht te doen in de beantwoording.

De **voorzitter**:

	Dat begrijp ik allemaal, maar dat is nou eenmaal mijn rol.
Stavaza	

Motie IenW	Motie van het lid Van der Lee c.s. over maximaal de ruimte benutten om strengere normen in te voeren
Samenvatting	<p>De Kamer, gehoord de beraadslaging, overwegende dat uit het RIVM-rapport Gezond in de IJmond 2020 blijkt dat stof in IJmond veel PAK en metalen bevat met grote negatieve gevolgen voor de omwonenden; overwegende dat de huidige normen kennelijk niet voldoende zijn; constaterende dat artikel 18 van de Industriële Emissie Richtlijn (IED) ruimte biedt om strengere voorwaarden toe te passen die meer vereisen dan de best beschikbare technieken; verzoekt de regering te onderzoeken hoe deze ruimte maximaal benut kan worden en strengere normen ingevoerd en gehandhaafd kunnen worden, en gaat over tot de orde van de dag.</p> <p>Van der Lee Bouchallikh Thijssen</p>
Nummer	32 813 nr: 828
Reactie Staatssecretaris tijdens het debat	<p>Staatssecretaris Van Weyenberg:</p> <p>De motie op stuk nr. 828 ging over het onderzoeken hoe de ruimte maximaal benut kan worden en hoe strengere normen ingevoerd en gehandhaafd kunnen worden. Die motie geef ik oordeel Kamer. Samen met het bevoegd gezag -- ik zeg het toch nog een keer formeel: dat is de provincie -- is dat mijn inzet. Het is precies de voortgang van dit soort acties waarover ik u informeer in die brief die ik uiterlijk voor kerst stuur. Ik zal mijn best doen om die voor 1 december te sturen, zeg ik richting de heer Thijssen. Daarin vertel ik u hoe ik daar samen met de provincie en met de onafhankelijke toezichthouder, de ILT ...</p> <p>De voorzitter:</p> <p>De motie op stuk nr. 828: oordeel Kamer. Daar wil de heer Van der Lee zich nog even tegen verzetten?</p> <p>De heer Van der Lee (GroenLinks): Nee, integendeel. Ik ben er heel ...</p> <p>De voorzitter: Nu ligt het dus niet aan mij dat de microfoon niet aan staat.</p> <p>De heer Van der Lee (GroenLinks):</p> <p>Doet hij het nu wel? Ja. In de oude zaal werkte dit echt beter. Zou het goed zijn om in de tussentijd -- ik denk in de eerste week van november -- een voortgangsrapportage aan de Kamer te sturen, waarin staat of u het nog steeds voor 1 december verwacht of voor de kerst? Daar kunnen bijvoorbeeld eventueel ook inzichten over ruimte in de Europese richtlijn in gedeeld worden.</p> <p>staatssecretaris Van Weyenberg:</p> <p><u>Opslaan</u></p> <p>Laat ik het zo zeggen. Als ik al eerder echt wat te melden heb, dan kom ik eerder bij u terug. Maar ik wil dit wel in één keer goed doen. Uw ongeduld deel ik echt. Tegelijkertijd is volgens mij ook niemand geholpen met halfhartige brieven met halve antwoorden.</p> <p>De voorzitter:</p> <p>Helder. Gaat u verder.</p>
Stavaza	

Motie IenW	Motie van het lid Boucke c.s. over juridische instrumenten om de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren
Samenvatting	<p>De Kamer, gehoord de beraadslaging, constaterende dat het recente RIVM-onderzoek concludeert dat de uitstoot van de staalproductie in IJmuiden tot negatieve gezondheidseffecten leidt; overwegende dat de gezondheid van omwonenden beschermd dient te worden; overwegende dat de staalindustrie in IJmuiden van grote toegevoegde waarde is voor de Nederlandse werkgelegenheid en economie; verzoekt de regering, te borgen dat in lopende en toekomstige onderzoeken naar een duurzame staalproductie de gezondheidseffecten integraal wordt meegewogen, verzoekt de regering, te onderzoeken welke juridische instrumenten de lokale, regionale en landelijke overheden hebben om op korte termijn de leefomgevingskwaliteit te verbeteren, verzoekt de regering, inzichtelijk te maken welke randvoorwaarden zoals regelgeving, infrastructuur en vergunningen nodig zijn voor de omslag naar waterstof, en de Kamer daarover te rapporteren voor het einde van het jaar, en gaat over tot de orde van de dag.</p> <p>Boucke Erkens Agnes Mulder Thijssen Grinwis Van der Lee</p>
Nummer	32 813 nr: 830
Reactie Staatssecretaris tijdens het debat	Staatssecretaris Van Weyenberg:
Stavaza	

Motie IenW	Motie van het lid Grinwis c.s. over cumulatie bij emissie van zeer zorgwekkende stoffen voortaan meewegen bij de vergunningverlening
Samenvatting	<p>De Kamer, gehoord de beraadslaging, constaterende dat cumulatie bij de emissie van zeer zorgwekkende stoffen tot op heden niet wordt meegenomen bij de vergunningverlening; overwegende dat hierdoor de gezondheidsrisico's van omwonenden niet goed kunnen worden ingeschat; verzoekt de regering, te onderzoeken of en hoe cumulatie bij de emissie van zeer zorgwekkende stoffen voortaan kan worden meegewogen in de risico-inventarisatie bij vergunningverlening, en de Kamer te informeren over de resultaten, en gaat over tot de orde van de dag.</p> <p>Grinwis Boucke Agnes Mulder Van der Lee Thijssen</p>
Nummer	32 813 nr: 833
Reactie Staatssecretaris tijdens het debat	<p>Staatssecretaris Van Weyenberg:</p> <p>Dan de motie op stuk nr. 833 van de heer Grinwis en vele anderen. Daarin staat: gaat u kijken of en hoe cumulatie van de emissies van zeer zorgwekkende stoffen meegenomen kan worden in de risico-inventarisatie bij vergunningverlening. Dat is het verzoek om een oordeel. Dit is natuurlijk een van de dingen waar we naar op zoek zijn: zowel piekbelasting als cumulatie. Ik denk wel dat dit echt Europees moet. Het zal ook een van de dingen zijn die ik onder de aandacht zal brengen bij de Eurocommissaris, om te kijken of ik vind dat dit beter in de regels moet komen. Maar dat onderzoek doe ik. Daarom geef ik hem oordeel Kamer.</p>
Stavaza	

Motie IenW	Motie van het lid Grinwis c.s. over overleggen over het vormgeven van een monitoringsprogramma
Samenvatting	<p>De Kamer, gehoord de beraadslaging, constaterende dat in het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer wordt gesteld dat het toezicht door de omgevingsdienst op Tata Steel heeft gefaald; overwegende dat de uitkomsten van het recente onderzoek naar de depositie van vervuilende stoffen in de omgeving van Tata Steel aanleiding geven tot zorg; overwegende dat het RIVM aanbeveelt om afspraken te maken over het monitoren van de effecten op de leefomgeving van de klimaatmaatregelen die Tata Steel neemt door middel van een monitoringsprogramma; van mening dat volledige transparantie en continue monitoring van de uitstoot van vervuilende stoffen naar de omgeving van belang zijn om inzicht te krijgen in de daadwerkelijke uitstoot; verzoekt de regering, in overleg te treden met de provincie Noord-Holland als bevoegd gezag en het RIVM met als doel het vormgeven van een monitoringsprogramma, en de Kamer hierover te informeren, en gaat over tot de orde van de dag.</p> <p>Grinwis Boucke Agnes Mulder Van der Lee Thijssen</p>
Nummer	32 813 nr: 834
Reactie Staatssecretaris tijdens het debat	<p>Staatssecretaris Van Weyenberg:</p> <p>Dat brengt mij bij de motie op stuk nr. 834. Die verzoekt de regering in overleg te treden met de provincie en het RIVM over het vormgeven van een monitoringprogramma. Dat ligt eigenlijk in het verlengde van wat in het advies van het RIVM staat. Dat advies is overigens op verzoek van mijn ministerie gemaakt, om steeds te laten zien dat ook de gezondheidskant volwaardig meeding in onderzoeken over de toekomst van Tata. Dat heeft u mij als Kamer overigens ook verzocht. Dit is precies waar ik ook vervolgsafspraken over heb gepland met de provincie en Tata. Het is belangrijk om te kunnen meten wat er gebeurt, net als bijvoorbeeld welk deel van de fabriek nou exact voor welk stuk uitstoot verantwoordelijk is. Ik hoor daar af en toe ook verschillende beelden over. Dan kunnen we ook kijken hoe de voortgang -- de heer Thijssen legt in zijn interrupties ook steeds de nadruk op, zoals ik het maar even noem, de verhouding tussen pijp en grond -- is. Ik geef deze motie dus oordeel Kamer.</p>
Stavaza	

Motie IenW	Motie van de leden Van Raan en Van Esch over middels een depositieonderzoek laten vaststellen dat de gezondheidskundige grenswaarden niet meer worden overschreden
Nummer	32 813 nr: 840
Samenvatting	<p>De Kamer, gehoord de beraadslaging, overwegende dat de overheid een zorgplicht heeft ten aanzien van de gezondheid van haar inwoners; verzoekt de regering, ervoor te zorgen dat er uiterlijk in het vierde kwartaal van 2022, middels een depositieonderzoek door het RIVM, kan worden vastgesteld dat Tata Steel de gezondheidskundige grenswaarden voor lood en PAK's in IJmuiden en Wijk aan Zee niet meer overschrijdt, en gaat over tot de orde van de dag.</p> <p>Van Raan Van Esch</p>

Reactie Staatssecretaris tijdens het debat	<p>Staatssecretaris Van Weyenberg:</p> <p>Ik ga hetzelfde doen bij de motie op stuk nr. 840. Ook die gaat over monitoring. In het verlengde van de motie van de heer Grinwis wil ik in den brede dat gesprek aangaan. Ik doe daarbij dus hetzelfde verzoek met, als dat niet gebeurt, hetzelfde oordeel.</p> <p>De heer Van Raan (PvdD):</p> <p>De motie vraagt om vaststelling uiterlijk in het vierde kwartaal van 2022. Dat verzoek van de staatssecretaris kan ik dus wel honoreren.</p>
Stavaza	

Motie EZK	<u>Motie Steunopties duurzaam staal aangenomen (actie voor 01-12-2021)</u>
Samenvatting	<p>De Kamer, Gehoord de beraadslaging;</p> <p>Overwegende dat een versnelde overstap naar waterstof bij Tata Steel IJmuiden, langs de lijn van groene industriepolitiek, goed is voor zowel de leefomgeving, het klimaat als de Nederlandse economie;</p> <p>Overwegende dat Tata Steel IJmuiden heeft aangegeven om versneld over te stappen op waterstof;</p> <p>Verzoekt de regering om per direct te beginnen met het uitwerken van steunopties, in samenspraak met Brussel en Tata Steel, voor een versnelde overstap op waterstof bij Tata Steel;</p> <p>Verzoekt de regering om in dit onderzoek rekening te houden met het voorkomen van weglek van investeringen van investeringen naar de (buitenlandse) aandeelhouders;</p> <p>Roept de regeling op om in het onderzoek alle mogelijke opties te verkennen om het nationale belang na te streven: van het juridisch vastleggen van afspraken tot het nemen van een overheidsbelang; en om hierover de Kamer uiterlijk eind 2021 te informeren En gaat over tot de orde van de dag.</p> <p>Erkens, Boucke, Mulder, Van der Lee, Thijssen, Leijten, Grinwis, Dassen</p>
Nummer	
Reactie MEZK tijdens het debat	<p>Ik begin met de motie op stuk nr. 821 van de heer Erkens en een groot aantal andere ondertekenaars. Die verzoekt om te beginnen met het uitwerken van steunopties, in samenwerking met het bedrijf en Brussel, voor de overgang naar waterstof. Deze motie laat ik graag aan het oordeel van de Kamer. Ik wijs wel op de zinsnede over een overheidsbelang. We zullen daar in dat onderzoek ook op ingaan, maar daarbij zal ik, net als in het debat, de geschiedenis van overheidsbelangen in de staalindustrie niet onvermeld laten. Dat is nogal een tranendal.</p>
Stavaza	

Motie STAS-KE	<u>Motie – Subsidie niet alleen voor CO2 afvangen aangenomen (actie TOP voor 01-12-2021)</u>
Samenvatting	<p>De Kamer gehoord de beraadslaging,</p> <p>constaterende dat er nu alleen een subsidieregeling is voor Co2 afvang en opslag;</p> <p>overwegende dat Tata Steel heeft besloten te zullen overstappen op groene waterstof en daarmee te kiezen voor een vernieuwing van de installaties;</p> <p>verzoekt de regering het betreffende subsidiebedrag beschikbaar te stellen voor de route waarbij de ovens direct vernieuwd en verduurzaamd worden,</p> <p>en gaat over tot de orde van de dag.</p> <p>van Haga</p>
Nummer	
Reactie STAS-KE tijdens het debat	Het gaat over de motie op stuk nr. 831 om het betreffende subsidiebedrag beschikbaar te stellen. Als ik deze motie zo mag interpreteren dat deze optie wordt meegenomen in het toegezegde onderzoek naar subsidie voor de DRI-route, dan kan ik haar oordeel Kamer geven. Als ik het niet in die context kan afwegen, dan is ze ontraden.
Stavaza	

Motie STAS-KE	Borgen dat er geen subsidiebeschikkingen worden afgegeven, die kunnen leiden tot gezondheidsschade <u>(actie elektriciteit voor 01-01-2023)</u>
Samenvatting	<p>De Kamer, gehoord de beraadslaging,</p> <p>overwegende, dat het reduceren van de uitstoot van broeikasgassen van industriële installaties zowel winst als verlies voor de volksgezondheid kan opleveren;</p> <p>constaterende, dat nu Tata Steel besloten heeft niet voor een CCS oplossing te gaan het door het RIVM geschetste risico op een verdere verslechtering van de volksgezondheid gelukkig vermeden wordt;</p> <p>overwegende, dat een dergelijk effect wel zou kunnen optreden bij andere projecten die meedingen naar een SDE++ subsidie;</p> <p>verzoekt de regering, goed in de SDE++ regeling te borgen dat er geen subsidiebeschikkingen worden afgegeven, die kunnen leiden tot een bestendiging of zelfs verslechtering van ernstige schade aan de volksgezondheid, en gaat over tot de orde van de dag.</p> <p>Van der Lee, Thijssen</p>
Nummer	

Reactie STAS-KE tijdens het debat	Deze motie vraagt om goed in de SDE++-regeling te borgen dat er geen subsidiebeschikkingen worden afgegeven die kunnen leiden tot een bestending of zelfs verslechtering van ernstige schade aan de volksgezondheid. Uiteraard ben ik het met de indieners eens dat er geen subsidie moet worden uitgekeerd aan installaties die niet voldoen aan de geldende milieueisen. Voor het realiseren van het project, en daarmee ook het daadwerkelijk uitkeren van subsidiegelden, is het verkrijgen van een vergunning in de regel vereist. Als ik de motie zo mag lezen dat er geen subsidie wordt betaald aan installaties die de vergunning niet onherroepelijk hebben gekregen, dan kan ik de motie oordeel Kamer geven.
Stavaza	

Motie STAS-KE	<u>Motie schone en gezonde toekomst staal in de IJmond (actie elektriciteitsm IenW 01-12-2021)</u>
Samenvatting	<p>De kamer, gehoord de beraadslaging,</p> <p>constaterende dat recent RIVM onderzoek concludeert dat de uitstoot van de staalproductie in IJmuiden tot negatieve gezondheidseffecten leidt;</p> <p>Overwegende dat de staalindustrie in IJmuiden van grote toegevoegde waarde is voor de Nederlandse werkgelegenheid en economie;</p> <p>Verzoekt de regering te borgen dat in lopende en toekomstige onderzoeken naar een duurzame staalproductie de gezondheidseffecten integraal wordt meegewogen.</p> <p>Verzoekt de regering te onderzoeken welke juridische instrumenten de lokale, regionale en landelijke overheid hebben om op korte termijn de leefomgevingskwaliteit te verbeteren,</p> <p>Verzoekt de regering inzichtelijk te maken welke randvoorwaarden zoals regelgeving, infrastructuur en vergunningen nodig zijn voor de omslag naar waterstof en de Kamer daarover te rapporteren voor het einde van het jaar,</p> <p>Gaat over tot de orde van de dag.</p> <p>Boucke, Erkens, Mulder, Thijssen, Grinwis, Van der Lee</p>
Nummer	
Reactie STAS-KE tijdens het debat	In deze motie wordt gevraagd om inzichtelijk te maken welke randvoorwaarden, zoals regelgeving, infrastructuur en andere zaken, nodig zijn voor de omslag naar waterstof en de Kamer daarover te informeren. Die kan ik oordeel Kamer geven. Dat doe ik mede namens de staatssecretaris van IenW, want dit is een gezamenlijke opdracht. Deze is dus oordeel Kamer.
Stavaza	

Aangehouden moties:

Motie IenW	Motie van de leden Van Raan en Van Esch over het monitoren van de uitstoot van de Kooks 2-fabriek
-------------------	---

Samenvatting	<p>De Kamer, gehoord de beraadslaging, constaterende dat Tata Steel Beste Beschikbare Technieken (BBT) niet hoeft toe te passen op de Kooks 2-fabriek; overwegende dat dit Tata Steel niet ontslaat van de plicht om te zorgen voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving; verzoekt de regering om, ervoor te zorgen dat de uitstoot die de Kooks 2-fabriek veroorzaakt 24/7 te monitoren en de realtimegegevens ook 24/7 openbaar te houden, en gaat over tot de orde van de dag.</p> <p>Van Raan Van Esch</p>
Nummer	32 813 nr: 838
Reactie Staatssecretaris tijdens het debat	<p>Staatssecretaris Van Weyenberg:</p> <p>Dan de monitoring. Dat is de motie op stuk nr. 838 over monitoring rond specifiek de Kooks 2 fabriek. Ik zou de heer Van Raan eigenlijk willen vragen om die motie aan te houden. Ik heb net in reactie op de motie van de heer Grinwis gezegd dat wij breder in gesprek gaan over monitoring. Ook ik heb specifieke belangstelling voor deze Kooks 2 fabriek. Bij hoe we dat doen, wil ik betrekken wat we daarvan weten. Mijn verzoek is dus aanhouden. Dat is omdat ik in den brede naar het complex wil kijken en beter wil meten, en niet specifiek bij één installatie. Ik wil van alles weten wat er speelt.</p> <p>De heer Van Raan (PvdD):</p> <p>Het ironische is natuurlijk dat dit, als het goed is, al gemonitord wordt. Het is bekend dat daar enorm smerige spullen uitkomen. Ik begrijp dus niet helemaal waarom de staatssecretaris mij vraagt deze motie aan te houden. De vraag is om dit 24/7 te doen. Waarschijnlijk gebeurt dat al. De vraag is ook om dat openbaar te maken. We vragen dus meer om die openbaarheid, omdat hier zeer veel zorgen over zijn.</p> <p>staatssecretaris Van Weyenberg:</p> <p><input type="button" value="Opslaan"/></p> <p>Een van de punten waarover ik met de provincie en met Tata wil doorpraten, is precies de vraag wat we monitoren en hoe we ervoor zorgen dat dit inzichtelijk is. Ik ga dit dus in den brede doen en niet specifiek voor één fabrieksonderdeel.</p> <p>De heer Van Raan (PvdD):</p> <p>Dan is mijn vraag: aanhouden tot wanneer?</p> <p>staatssecretaris Van Weyenberg:</p> <p><input type="button" value="Opslaan"/></p> <p>Ik heb u net gezegd dat ik mijn best doe om voor 1 december te komen met "de oogst", zoals ik dat zelf noemde. Dan kunt u volgens mij een conclusie trekken. Ik ga ook rapporteren over de voortgang van monitoring. Ik heb uw oproep rond transparantie gehoord. Dat is overigens een vertrekpunt waarmee ik het altijd eens ben.</p> <p>De voorzitter:</p> <p>Meneer Van Raan, houdt u de motie aan? Dat moeten we even vaststellen.</p> <p>De heer Van Raan (PvdD): Ik ga erover nadenken.</p> <p>De voorzitter:</p>

Meneer Van Raan gaat daarover nadenken, zeg ik even in de microfoon. Aan het eind van de dag zijn de stemmingen. Laat u dan even aan iedereen weten wat er gebeurt. Ik constateer dat het oordeel vooralsnog ontraden is. Gaat u verder.

Stavaza

Van: [Sebastian Dinjens](#)
Aan: [REDACTED]
Cc: [Marianne Stein](#); [REDACTED]
Onderwerp: Fwd: agenda voor extra BO Industrie en Gezondheid 31 augustus
Datum: dinsdag 31 augustus 2021 11:44:28
Bijlagen: [logo_velsen.jpg](#)
[image001.jpg](#)
[image002.png](#)
Prioriteit: Hoog

[REDACTED]

Deze paragraaf (in deze formulering) herken ik niet. Kunnen jullie het verschil van mening voor mij duiden?

HGr,
Sebastian.

--
Sebastian Dinjens

Wethouder

Duurzaamheid, Jeugd, Ruimtelijke Ontwikkeling, Leefbaarheid

Burgemeester en wethouders
Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

> sdinjens@velsen.nl
> 0255 567207

Begin forwarded message:

From: [REDACTED]
Subject: agenda voor extra BO Industrie en Gezondheid 31 augustus
Date: 31 August 2021 at 11:39:39 CEST
To: [REDACTED], sebastiaan Dinjens <SDinjens@Velsen.nl>, Brigitte van den Berg <b.vandenberg@beverwijk.nl>, "Ad Schoorl" <a.schoorl@heemskerk.nl>
Cc: GM-Bestuursecretariaat <bestuurssecretariaat@heemskerk.nl>, bestuursecretariaat <bestuurssecretariaat@velsen.nl>, 'Bestuursecretariaat' <bestuurssecretariaat@beverwijk.nl>, [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Beste leden van het BO Industrie en Gezondheid IJmond,

Vanmiddag is een extra overleg gepland, alleen bedoeld voor de overheden uit het BO Industrie en Gezondheid IJmond. Het overleg zal voorgezeten worden door gedeputeerde Olthof. Doel is om terugkoppeling te geven uit de Collegebehandeling en eventueel aanpassingen aan de brieven door te spreken. Hierbij wil ik u informeren dat we een extra agendapunt op de agenda zetten: de lobby inbreng richting de Tweede Kamer. Aanleiding is dat er over het proces en de inhoud enkele discussiepunten zijn ontstaan.

Lobbyinbreng

1. Bespreekpunt proces

De lobby-inbreng wordt namens de IJmondgemeenten en de provincie NH naar de woordvoerders EZK en I&W gemaild. In het BO van 25 augustus heeft u aangegeven dat het duidelijk moet zijn wie de afzender is, namelijk provincie NH EN de IJmondgemeenten. Dit kan op verschillende manieren tot uitdrukking komen. Het voorstel vanuit de provincie is om 4 logo's op te nemen en daarnaast ook de betrokken bestuurders te noemen. Vanuit de IJmondgemeenten is het voorstel gedaan om een ondertekening van burgemeesters en Commissaris van de Koning eronder te plaatsen.

Eén van onze lobbyisten is aanwezig om hier een toelichting op te geven, waarna u met elkaar een besluit kunt nemen.

2. Bespreekpunt inhoudelijke passage

Er is verschil in mening over een specifieke passage, deze passage zal tijdens het extra BO inhoudelijk besproken worden:

Tata Steel IJmuiden belangrijk voor de IJmond

Zoals gezegd is Tata Steel IJmuiden van groot belang. Er wordt ook binnen Techport samen met regionaal onderwijs en mkb gewerkt aan innovatie en meer én beter geschoold technisch personeel.

In het licht van al die belangen willen we benadrukken hoe belangrijk de samenwerking tussen bewoners, basismetaalindustrie en de overheid is om te bepalen onder welke condities Tata in een bewoonde omgeving kan blijven bestaan. Laten we met elkaar een productieve vorm vinden waarin dit noodzakelijke gesprek gaat plaatsvinden. We verwachten hier een actieve regierol in van de Rijksoverheid.

3. Bespreekpunt verdere procedure

De lobby-inbreng wordt na het extra BO verder aangescherpt. Deze zal u per mail ontvangen met het verzoek om daar **woensdag 1 september voor 17:00** uw akkoord op te geven. Op donderdag, vlak na publicatie van het onderzoeksrapport, wordt de lobby-inbreng per mail naar de Kamerleden gestuurd.

Indien er vragen zijn hoor ik dit graag, tot vanmiddag

Vriendelijke groeten,

[Redacted signature block]

Volg nu ook Duurzaam Noord-Holland op: [LinkedIn](#)

[Redacted text]

[Redacted text]

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend. Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Van: [REDACTED]
Aan: [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Onderwerp: Geannoteerde agenda BO Industrie en Gezondheid 27 oktober 2021
Datum: donderdag 21 oktober 2021 11:14:49
Bijlagen: [Geannoteerde agenda BO Industrie en Gezondheid 27 oktober 2021.docx](#)
Prioriteit: Hoog

Goedemorgen,

Hierbij de concept annotatie voor het BO.

Heel graag ontvang ik vandaag (uiterlijk 5 uur) de aanvullingen en reacties.

[REDACTED] wil jij vooral aanvullen bij de WHO waarden en wat ik daar heb geschreven over programma gezondheid en luchtkwaliteit? Ook bij punt ontw Tata heb ik iets over het geurbesluit gemeld, wil je kijken of dat zo klopt en graag wat aanvullen (van welke installatie is het bv?)

[REDACTED] ik heb nu bij het punt omgevingsoverleg als advies aangegeven dat we als het RIVM publiceert we weer een Webinar houden en als er dan nog iets relevant is om te delen dat we dat dan daar aan toevoegen. Dat we verder het brede omgevingsoverleg goed willen inrichten en ons daar de komende maanden voor inzetten, zodat we begin 2022 ergens kunnen starten in de nieuwe vorm. Kunnen jullie je daar ook in vinden? Of duurt het dan te lang voordat we iets melden over stvz programma Tata steel. Wellicht nog iets toevoegen dat we in kleiner verband wel nog contact hebben met de inwoners via wijkplatforms etc?

Bedankt alvast voor jullie scherpe blik

Groet [REDACTED]

Notitie

Aan Wethouders Dinjens, Ozutok en Schoorl
Van ██████████
Cc
Datum 21 oktober 2021
Onderwerp Annotatie bij de agenda van het Bestuurlijk Overleg Industrie & Gezondheid van 21 oktober 2021

Agendapunten met annotatie in *blauw en schuingedrukt*

- *Deze annotatie is opgesteld ten behoeve van het BO Industrie & Gezondheid op 14 april aanstaande;*
- *De wethouders Dinjens, Ozutok en Schoorl (primussen) nemen namens respectievelijk de gemeenten Velsen, Beverwijk en Heemskerk deel aan dit bestuurlijk overleg;*
- *Waar er in het BO formele besluitvorming door de gemeenten wordt gevraagd zal dit via de lijnen van de colleges plaatsvinden.*

Het bestuurlijk overleg vindt fysiek plaats op het Provinciehuis in Haarlem.

1. Opening en mededelingen

Introductie van wethouder Özütok van de gemeente Beverwijk.

██████████ *zit het overleg voor.*

2 Verslag van het Bestuurlijk overleg Industrie & Gezondheid van 25 augustus 2021 en Termijnagenda (zie bijlage 2a en 2b)

- Doel van de bespreking is om het verslag van 25 augustus jl. vast te stellen (*nazending*)
- De termijnagenda is ter kennisgeving bijgevoegd.

3. Programma en ontwikkelingen Tata Steel (*presentatie tijdens BO*)

Doel van deze bespreking is om leden van het bestuurlijk overleg overzicht te geven. ██████████

██████████ Programmamanager Tata Steel provincie Noord-Holland, zal dit agendapunt starten met het geven van een presentatie.

Met de publicatie van het Depositieonderzoek IJmond 2020 en het Commissiedebat in de Tweede Kamer is een momentum ontstaan, waarmee de gezondere leefomgeving IJmond hoog op de politieke agenda staat. Tata Steel zelf heeft naar aanleiding van deze aandacht ook besluiten genomen, die moeten leiden tot een gezondere leefomgeving. De bestuurlijke aandacht is groot, bij het Rijk, de provincie NH en IJmondgemeenten. En dat betekent dat we een versnelling, aanscherping en aanvulling van activiteiten verwachten vanuit en buiten het programma Tata Steel.

Eind november of in december volgt naar verwachting het volgende onderdeel van het RIVM gezondheidsonderzoek waarmee door bron- en patroonherkenning wordt getracht verder inzicht te krijgen in de emissiebronnen stoffen in de omgeving.

Dit agendapunt is bedoeld om de ontwikkelingen van de afgelopen weken en stand van zaken van uitvoering Programma Tata Steel toe te lichten en met elkaar te bespreken. In de ambtelijke voorbereiding hebben we aangegeven dat er naast de lange termijn plannen ook behoefte is aan wat er op korte termijn aan acties en resultaten te verwachten is. Provincie heeft o.a. aangegeven dat het geurbesluit binnen een paar weken te verwachten is en dat er verder gewerkt wordt aan het aanscherpen van de vergunningen. Onlangs ook in relatie tot de ZZS inventarisatie.

4. Omgevingsoverleg (Bijlage 4a en 4b)

De opzet van een omgevingsoverleg (bewoners, overheden en bedrijven) is op 13 oktober verder verkend in een overleg tussen de provincie, IJmond gemeenten, Tata Steel, I&W en het bureau Public Mediation. In de eerste bijlage is een weergave van dit overleg met daarbij een mogelijk vervolg en bespreekpunt voor het BO opgenomen. De 2de bijlage bevat inzichten en overwegingen van Public Mediation voor de opzet van een Omgevingsoverleg.

Het BO wordt gevraagd op basis van de nu beschikbare informatie en voorstellen een richting aan te geven over een volgend overleg met bewoners. Een belangrijk vraag daarbij is of een eerstvolgend volgend overleg een breed Omgevingsoverleg is met de daarbij benodigde voorbereiding. Of dat er wordt gekozen voor nog een overleg "oude stijl" (vergelijkbaar met eerdere bijeenkomsten over het concept programma Tata Steel).

Eind 2021, begin 2022 verwachten we de uitkomsten van deel 3 van het RIVM rapport. Dat wordt in ieder geval een moment waarop we inwoners en andere partijen willen informeren en de gelegenheid willen bieden vragen te stellen. Dat kan met een Webinar (net zoals bij deel 2), of wellicht ook gekoppeld aan een omgevingsoverleg. Andere onderwerpen waar de inwoners naar verwachting interesse voor hebben is; concrete acties en plannen voor de korte en lange termijn van de verduurzaming etc. van Tata Steel (dat ligt in eerste instantie bij Tata Steel) en de monitoring. De bijlagen tonen aan dat we ambtelijk nog geen duidelijke conclusies hebben getrokken en dat er veel komt kijken bij actieve burgerparticipatie. Daarom is een buro voor burgerparticipatie [REDACTED] gevraagd om hierin met ons mee te denken. Aandachtspunt is dat de verschillende doelgroepen en belangen/perspectieven wel goed meegenomen worden. Als we gelijk een breed omgevingsoverleg organiseren dan duurt de voorbereiding circa 3 maanden. Dat heeft wel de voorkeur omdat de verschillende doelgroepen en belangen dan vanaf het begin aan tafel zitten en ook meedenken over de agenda vorm etc.

Advies is voor de uitkomsten van het RIVM rapport deel 3 weer Webinars te organiseren (voor de inwoners en andere belanghebbenden en voor de raden en staten), als op dat moment blijkt dat er meer onderwerpen urgent zijn (zoals bv toelichting uitvoering Programma Tata steel), dan kan dat daar aan gekoppeld worden. Ondertussen kan dan het brede (vernieuwde) omgevingsoverleg voorbereid worden, zodat we daar begin 2022 mee kunnen starten. Aandachtspunt is dat dit wel geld zal kosten waar nu nog geen rekening mee is gehouden (circa 20.000 per jaar).

5. Regionale samenwerking: opdrachtgeverschap en financiën (Bijlage 5)

Het uitvoeren van onderzoeken, omgevingsoverleg en andere activiteiten als één overheid: dat vraagt om goede afspraken over opdrachtgeverschap en verdeling van de financiën. Als bijlage is

een overzicht opgenomen met de verwachte uitgaven (voor zo ver die zijn in te schatten) voor de komende jaren.

Doel van de bespreking is om, vanuit overzicht, intenties uit te spreken over de rolverdeling en een daarbij passende financiële verdeling.

In het overzicht staat ook een "winstwaarschuwing" opgenomen dat het geraamde bedrag van RIVM onderzoek waarschijnlijk wordt overschreden. Dit komt o.a. door de ontwikkelingen die er rondom het onderzoek zijn geweest, extra toelichtingen via Webinars, reactie op media ed. Het is van belang om duidelijk aan te geven dat we op voorhand niet meebetalen met eventuele extra kosten van het RIVM. Het is van belang om eerst in kaart te brengen wat de mogelijke gevolgen en effecten zijn als er geen extra budget beschikbaar komt en welke extra kosten precies gemaakt worden. Daarna kan in het BO besproken worden of het wenselijk is of die kosten worden gemaakt. Afhankelijk van de hoogte van de extra kosten zal er vervolgens nog besluitvorming in de gemeenteraden plaats moeten vinden om extra geld beschikbaar te stellen.

6. Dagboekonderzoek: een stand van zaken (Bijlage 6)

Eén van de aanbevelingen uit het RIVM Briefrapport 'Tussentijdse resultaten gezondheidsonderzoek IJmond' is het uitvoeren van een dagboekonderzoek. Met een dergelijk onderzoek wordt geprobeerd te achterhalen of er een verband ligt tussen luchtkwaliteit en klachten die inwoners van de IJmond ervaren. IJmondgemeenten en provincie Noord-Holland achten het zinvol om een dagboekonderzoek te starten.

Doel van de bespreking is om de leden te informeren over de stand van zaken en afspraken te maken over een financiële verdeelsleutel en opdrachtgeverschap. Ter voorbereiding hebben IJmondgemeenten een memo opgesteld, deze is als bijlage toegevoegd.

In de memo staan concrete beslispunten aangegeven. Advies is over het algemeen in te stemmen met de beslispunten. Voor een aantal beslispunten staan hieronder nog wat aanvullende aandachtspunten en informatie.

- ✓ *Voor de financiering stellen we voor de verdeelsleutel [redacted] aan te houden: [redacted] procent vanuit de provincie Noord-Holland en [redacted] procent vanuit de gemeenten op basis van verdeling inwonersaantal. De provincie Noord-Holland bespreekt op korte termijn intern welke verdeling zij acceptabel vindt. Belangrijk aandachtspunt is dat er in de begrotingen 2021 nog geen financiële middelen beschikbaar zijn gesteld voor een eventueel vervolgonderzoek. De gemeenteraden en Gedeputeerde Staten moeten financiële middelen beschikbaar stellen. Totale kosten worden geraamd op [redacted] (globale inschatting).*
- ✓ *Voor de coördinatie van de opdracht heeft het onze voorkeur dat de Provincie die rol op zich neemt. Ze hebben er ervaring mee (nu ook met het RIVM onderzoek) en expertise voor beschikbaar. De Provincie vind het echter meer iets voor de gemeenten, omdat het om gezondheid gaat.*
- ✓ *Voor dit onderzoek stellen we voor Heemskerk goed mee te nemen, aanvullend aan de locaties die door het RIVM al genoemd zijn in de aanbeveling.*

7. Stand van zaken optimalisatie melden overlast Tata Steel (Bijlage 7a en 7b)

Doel van de bespreking is om leden van het bestuurlijk overleg te informeren over de stand van zaken optimalisatie melden overlast Tata Steel.

8. Aangescherpte WHO advieswaarden (Bijlage 8)

De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) heeft nieuwe advieswaarden voor luchtkwaliteit uitgebracht op 22 september 2021. De advieswaarden zijn opgesteld met een streefdatum van 2050.

Landelijk moet nog worden bepaald wat de nieuwe waarden betekenen voor het landelijk luchtkwaliteitsbeleid. Ook vanuit Europese Unie verwachten we dat de herziening van de EU normen van de luchtkwaliteit gekeken gaat worden naar deze nieuwe waarden. De verwachting is dat in Nederland de komende 10-15 jaar niet kan worden voldaan aan de nieuwe waarden, NO₂ en fijnstof lijken de belangrijkste knelpunten.

Advieswaarde staat niet gelijk aan een norm. De advieswaarde is opgesteld op basis van gezondheidsbelangen. Bij het vaststellen van een norm worden ook andere belangen meegewogen, zoals economische ontwikkeling.

In 'onze visie op een gezondere leefomgeving IJmond' refereren provincie Noord-Holland en IJmondgemeenten naar de WHO advieswaarden, die zijn opgesteld in 2005: 'In 2030 is de IJmond een gezondere leefomgeving en voldoet de luchtkwaliteit aan de WHO-advieswaarden voor stikstofdioxide en fijnstof in 2030.'

Doel van de bespreking is om een eerste gesprek aan te gaan wat de nieuwe WHO advieswaarden voor betekenis hebben voor deze visie.

De WHO advieswaarden richten zich puur op gezondheid. Andere belangen of aspecten worden dus niet meegenomen. De GGD zal eerst de memo toelichten waarin o.a. staat wat de nieuwe waarden betekenen. Daarna wordt een koppeling gemaakt met het programma Gezondheid en Luchtkwaliteit, vanuit de ODIJ. Idee is daarna met elkaar van gedachten te wisselen over wat het betekent voor onze visie op een gezondere leefomgeving.

De nieuwe waarden gaan om een verdubbeling van de ambities ten opzichte van de eerdere waarden. De vraag is waar je als regionale overheden nu precies invloed op hebt. Circa 50% komt namelijk van achtergrondlocaties (zoals bv de Poolse bruinkool). De nieuwe WHO waarden maken nog duidelijker dat groen staal echt nodig is en dat luchtkwaliteit van groot belang is voor de gezondheid.

Advies: De nieuwe WHO waarden richten zich op 2050, in de visie gezondere leefomgeving IJmond hebben we het over de WHO advieswaarden 2030. De nieuwe waarden hoeven dus niet direct iets te betekenen voor wat er in de visie staat. Dat neemt echter niet weg dat we willen onderzoeken en uitwerken wat we kunnen doen om in 2050 (of eerder als dat mogelijk is) te voldoen aan de nieuwe WHO advieswaarden. In het programma staat dat we als IJmond streven we naar de nieuwe WHO waarden en dat dit nog nader onderzocht en uitgewerkt moet worden.

9. Overige ontwikkelingen

Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit IJmond

De ter inzagetermijn van het Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit IJmond is beëindigd. Op dit moment wordt er gewerkt aan een Nota van Beantwoording. IJmondgemeenten zijn voornemens om het Programma op 25 november te laten vaststellen door de gemeenteraden. *In Heemskerk zal het 1 a 2 weken laten worden vastgesteld.*

Pilot Hoogblootgestelde gebieden

De aanwijzing van de gebieden komt in een eindfase. Regio's die in aanmerking willen komen worden gevraagd om voor 5 november een ambtelijke propositie in te dienen. Gedachtenlijnen zijn besproken in het BO van 19 augustus. Voor 5 december worden regio's gevraagd om definitieve aanmelding in te dienen, inclusief bestuurlijk commitment.

Er wordt een extra stuurgroep ingelast in december, waar de stuurgroep een besluit zal nemen over de pilot-regio's.

Doel van de bespreking is om deze aanmelding te bespreken, zoals de vorm van het bestuurlijk commitment te bespreken.

Deze pilot hoog blootgesteld gebied, zou ook benut kunnen worden om te analyseren wat je extra moet doen om aan de nieuwe WHO advieswaarden te voldoen. Verder is een koppeling met het dagboekonderzoek mogelijk waardoor een deel van het onderzoek uit de pilot betaald zou kunnen worden. Het heeft veel voordelen om in aanmerking te komen voor de pilot. Advies is hier ui te spreken dat er bestuurlijk commitment voor is.

Publicatie gezondheidsmonitor IJmond GGD Kennemerland

GGD Kennemerland verwacht dat begin 2022 de gezondheidsmonitor IJmond wordt gepubliceerd. *Dat is een verdiepende analyse voor de regio IJmond van de gezondheidsmonitor die onlangs is uitgebracht.*

10. Ter informatie bijgevoegde stukken (bijlage 10a, 10b, 10c, 10d, 10e en 10f).

- Brief van Tata Steel over de voortgang van de Roadmap+ (25 augustus 2021)
- Brief van Tata Steel aan Kamerleden (2 september 2021)
- Brief van Tata Steel over de Roadmap+ (4 oktober 2021)
- Brief staatssecretaris I&W aan de EU (27 september 2021)
- Brief aan PS ZZS inventarisatie Tata Steel (14 oktober 2021)
- Collegebericht IJmondgemeenten ontwikkelingen thema Industrie & Gezondheid (nazending)

Dit is ter informatie. Wel kunnen we nagaan of we een aantal van de bijlagen wellicht ook als bijlage willen toevoegen aan het collegebericht/ raadsbrief over de ontwikkelingen Industrie en Gezondheid.

11. Rondvraag & sluiting

Er is een nieuwe reeks bestuurlijk overleg voor 2022 in voorbereiding, agendaverzoeken liggen bij de afzonderlijke secretariaten. Onderdeel van de reeks is een evaluatiegesprek over het bestuurlijk overleg, dat we gepland hebben in juni 2022.

Los van de reeks verwachten we een aantal ingelaste bestuurlijk overleggen, in kader van de publicatie van het volgende RIVM rapport (bronherleiding).

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 2 september 2021 09:00
Aan: [REDACTED]
[REDACTED] deel UIT-21-71929-1 met u
Bijlagen: UIT-21-71929-1.DOCX

In de bijlage hoe Beverwijk her heeft aangepast. [REDACTED] klopt het zo, ook voor Velsen mbt webinar 3 september?

Raad van de gemeente Beverwijk / Gemeenteraad
 Postbus 450
 1940 AL BEVERWIJK

documentnummer UIT-21-71929 / Z-21-76421	Team Sociaal beleid	Beverwijk 31 augustus 2021
uw kenmerk/uw brief van	behandeld door [REDACTED]	verzonden

Onderwerp

RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020

Geachte heer/ mevrouw,

Met deze raadsbrief sturen wij u het tweede deelrapport van het brede gezondheidsonderzoek in de IJmond. Het gaat om het rapport Depositieonderzoek IJmond 2020; monsternamen, analyse en risicobeoordeling van PAK (polycyclische aromatische koolwaterstoffen) en metalen in neergedaald stof binnen- en buitenshuis in de IJmondregio" (hierna "het rapport"). Net als onze inwoners maken wij ons in de IJmond al langer zorgen over de impact van Tata Steel, andere industrie, scheep- en luchtvaart en wegverkeer op onze gezondheid. Dat is waarom we vorig jaar samen met de provincie en de gemeenten Velsen en Heemskerk opdracht gaven aan het RIVM om onafhankelijk gezondheidsonderzoek uit te voeren. Het gezondheidsonderzoek bestaat uit verschillende deelonderzoeken.

Ook dit depositieonderzoek laat zien dat er schadelijke stoffen neerdalen in onze gemeenten, die gezondheidsrisico's met zich meebrengen. Het rapport bevat indicaties dat een aanmerkelijk deel van het neergedaalde stof afkomstig is van het terrein van Tata Steel. Het bevestigt een beeld wat we al hadden, en het onderstreept de noodzaak voor actie op alle niveaus. Er moet de komende periode meer gebeuren, door Tata Steel zelf, door de provincie, door het Rijk, en door de IJmondgemeenten. Wij vinden het van groot belang dat de negatieve gezondheidseffecten van Tata Steel (en andere bronnen van vervuulende stoffen) snel verdwijnen. Daarom vinden wij het belangrijk dat de gezondheidskundige grenswaarden voor deze stoffen stevig verankerd worden in beleid en wetgeving voor luchtkwaliteit.

We vinden het belangrijk dat we deze resultaten goed en open delen met onze inwoners en uw raad. Samen met de provincie en andere IJmondgemeenten organiseren wij naar aanleiding van het tweede deelrapport op **donderdagavond 2 september 2021 om 19:30 uur** een openbare online bijeenkomst met een

presentatie door het RIVM. Ook is er dan gelegenheid om vragen te stellen. De link voor deze webinar staat op de gemeentelijke website.

Ook organiseren de IJmond-gemeenten **op vrijdagavond 3 september 2021 om 20:00 uur** een online webinar voor de leden van de Provinciale Staten en de raadsleden van de IJmondgemeenten. Het RIVM verzorgt een presentatie en de Statenleden en raadsleden krijgen de gelegenheid om vragen te stellen.

In deze brief gaan wij nader in op de onderzoeksresultaten en de vervolgstappen.

Depositieonderzoek IJmond 2020

Om de belangrijkste conclusies duidelijk weer te geven, zijn zoveel mogelijk letterlijk de teksten uit het rapport overgenomen. De citaten staan cursief hieronder weergegeven.

In het rapport constateert het RIVM het volgende:

- *In Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden zijn er meer PAK (polycyclische aromatische koolwaterstoffen) en metalen gemeten in de stofdepositie dan op achtergrondlocaties buiten de IJmond.¹ De hoogste waarden in Wijk aan Zee zijn gevonden op de locaties die het dichtst bij het terrein van Tata Steel liggen.*
- *De onderzochte stofdepositie wordt over het algemeen niet ingeademd, maar brengt voor wat betreft PAK en lood wel verhoogde gezondheidsrisico's met zich mee voor mensen die via de huid of hand-mondcontact het stof binnen krijgen. Dit geldt voor spelende kinderen in de leeftijd van 1-12 jaar omdat die binnen en buiten spelen en op die manier de PAK en metalen van de stofdepositie binnen kunnen krijgen.*
- *Van andere metalen dan lood zijn geen gezondheidsrisico's door blootstelling via stofdepositie te verwachten.*
- *De blootstelling aan PAK via stofdepositie is ongewenst voor de gezondheid. De blootstelling aan PAK is via voedsel onder normale omstandigheden al vrij hoog. De bijdrage van blootstelling aan PAK via stofdepositie ten opzichte van de inname via voedsel is beperkt, desondanks dient additionele blootstelling zo veel mogelijk beperkt te worden.*
- *Voor lood overschrijdt de geschatte blootstelling via neergedaald stof de gezondheidskundige grenswaarde, hetgeen ongewenst is voor de gezondheid van kinderen.*
- *Voor lood is bekend dat de dagelijkse blootstelling via onder andere voeding en drinkwater al hoger is dan wat als veilig beschouwd wordt. Daarom is het van belang om extra blootstelling aan lood via stofdepositie zo veel mogelijk te beperken.*

Voor zowel PAK als lood in de stofdepositie gaat het in het rapport om gezondheidskundige grenswaarden. Dit zijn daarmee niet per definitie ook formeel juridische normen.

In dit rapport is niet gekeken naar mogelijke bronnen van de stofdepositie. In het derde deel van het onderzoek van het RIVM wordt nader ingegaan op de herkomst (bronnen) van stoffen in de leefomgeving. Zowel in de lucht als in neergedaald stof. Naar verwachting volgt dit rapport in het najaar van 2021. Dit kan aanknopingspunten geven voor effectieve aanvullende maatregelen.

Wel geven deze resultaten nu al een indicatie dat een aanmerkelijk deel van het neergedaalde stof afkomstig is van het terrein van Tata Steel. Van PAK en verschillende metalen is bekend dat deze kunnen vrijkomen bij processen en uit

¹ De vier achtergrondlocaties betreffen De Zilk, De Rijk, Castricum en Amersfoort.

materiaalopslagen van de staalindustrie. De hoogste waarden PAK en metalen zijn gevonden op locaties die het dichtst bij het terrein van Tata Steel liggen. PAK en metalen kunnen ook afkomstig zijn van andere bronnen zoals verkeer, scheep- en luchtvaart, andere industrie, houtstook en opwaaiend bodemstof.

In de bijlagen 1 en 2 vindt u informatie voor de aanleiding en context van het rapport en over de onderzoeksresultaten en duiding RIVM.

Vergelijking eerder onderzoek

In maart 2019 heeft het RIVM onderzoek uitgevoerd naar stofdepositie in Wijk aan Zee naar aanleiding van de zogenoemde grafietregens. Ook in juni 2020 zijn naar aanleiding van meldingen stofmonsters onderzocht. Voor de bron van de grafietregens is medio 2020 een hal bij Tata Steel (Harsco Metals) volledig operationeel geworden. Op hoofdlijnen zijn de met dit onderzoek in het najaar van 2020 gemeten hoeveelheden PAK en metalen vergelijkbaar met de hoeveelheden in de eerdere onderzoeken. Met name in Wijk aan Zee is structureel sprake van een verhoogde depositie van PAK en verschillende metalen.

De risicobeoordeling voor de gezondheid van dit rapport kan niet één op één vergeleken worden met de eerdere onderzoeken. Dat heeft met meerdere aspecten te maken. Een belangrijk punt is dat in 2019 onderzoek is gedaan naar aanleiding van een piek (grafietregens). In dit rapport gaat het om langdurige continue depositie en de daarmee samenhangende blootstelling. Daarnaast is in huidig onderzoek ook gekeken naar de depositie binnenshuis, en worden ook éénjarige kinderen en kinderen tot en met twaalf jaar meegenomen in de blootstellingsbeoordeling.

Reactie en vervolgstappen

De nadelige effecten van de staalindustrie op de gezondheid en de leefomgeving in de IJmond moeten op zo kort mogelijke termijn verminderd worden. Daar zijn keuzes voor nodig op alle niveaus.

Verantwoordelijkheid Tata Steel

Op korte termijn is het van belang dat Tata Steel verantwoordelijkheid neemt. Ook binnen de kaders van de bestaande vergunning is actie mogelijk en wenselijk. Het is een verantwoordelijkheid van Tata Steel om te investeren in een gezondere leefomgeving rond het bedrijf en verduurzaming van het bedrijf. De resultaten van het onderzoek van het RIVM laten zien dat hier echt snel stappen in moeten worden gezet. Wij verwachten dat Tata Steel de noodzakelijke investeringen om de reductie van diverse emissies te bewerkstelligen met de grootst mogelijke spoed doorzet.

Verantwoordelijkheid provincie en IJmondgemeenten

Daarnaast is het van belang dat we als lokale overheden onze rol goed pakken. Zowel de provincie als de IJmondgemeenten spannen zich maximaal in binnen de huidige wetgeving voor luchtkwaliteit. Het wordt echter steeds duidelijker dat met alleen extra inzet op de huidige mogelijkheden binnen vergunningverlening, toezicht en handhaving, wij niet de gezonde leefomgeving in de IJmond gaan bereiken zoals we die gezamenlijk voorstaan.

- Binnen het Programma Tata Steel 2020-2050 (INT-20-57843) is de provincie bezig met het aanscherpen van de vergunningen. Uiterlijk in 2023 wordt de ruimte die er is om strakkere normen te stellen ingevuld.
- De OD NZKG heeft een Uitvoeringsprogramma VTH Tata Steel 2020-2022 opgesteld. De OD NZKG zet zich maximaal in om Tata Steel en Harsco maatregelen te laten nemen, zoals het plaatsen van stofschermen, stofmonitoring per windrichting en het overkappen van grondstofopslagen.

- Grofstof en Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) zoals PAK en metalen zijn beide te verminderen “negatieve effecten op de gezondheid en veiligheid in de IJmond” zoals die zijn benoemd in het Programma Tata Steel 2020 – 2050 (INT-20-57843). Ook het programma Gezondheid en Luchtkwaliteit IJmond is onder andere bedoeld om deze emissies – vanuit andere bronnen dan Tata Steel - te verminderen.
- Vanuit het aanstaande programma Gezondheid en Luchtkwaliteit gaat de Omgevingsdienst IJmond onder andere inzetten op het terugdringen van de toepassing van Zeer Zorgwekkende Stoffen. Bijvoorbeeld door het intensiveren van toezicht en handhaving van bulk op- en overslag.
- Met het Programma Gezonde Leefomgeving richt de provincie zich op het creëren van een fysieke leefomgeving die gezond is voor haar inwoners.
- Er zijn door inwoners vragen gesteld over de ventilatie op de basisschool de Vrijheit in Wijk aan zee. De afgelopen periode heeft het college een opdracht uitgezet bij ICS voor een onderzoek naar de huisvestingssituatie van de basisschool. Het vraagstuk over de ventilatie is hierin meegenomen. Aan de hand van de uitkomsten van het onderzoek is binnenkort met het schoolbestuur Stichting Fedra een gesprek over de mogelijkheden voor de nabije toekomst. De uitkomsten hiervan zullen worden gedeeld met de raad in november van dit jaar.
- **De IJmondgemeenten onderschrijven** dat de provincie Noord-Holland zich inzet, binnen hun bevoegdheden, op het verminderen van emissies in de regio IJmond. Dit gebeurt onder andere door het aanscherpen van vergunningvoorschriften om de uitstoot van grofstof te verminderen. Ook wordt handhavend opgetreden als Tata Steel zich niet aan de vergunning houdt. Op dit moment zijn er verschillende lasten onder dwangsom opgelegd aan Tata Steel om overtredingen op het gebied van stofverspreiding door de OD NZKG namens de provincie Noord-Holland
- Daarnaast kijkt het college met interesse naar het FNV initiatief om samen met Tata Steel de verduurzaming van Tata Steel te onderzoeken en ook naar andere toekomst scenario's voor het staalbedrijf waarbij het college mee wil denken met verschillende partners.

Verantwoordelijkheid Rijksoverheid

Voor de verankering van gezondheid in het beleid is meer nodig. Aan het Rijk willen wij nadrukkelijk meegeven dat er keuzes nodig zijn. Keuzes die ervoor moeten zorgen dat op korte termijn een forse verbetering plaatsvindt in de kwaliteit van de leefomgeving in de IJmond, dat er werk wordt gemaakt van verduurzaming van de staalindustrie en dat de gezondheid van de omwonenden een volwaardige plaats krijgt.

Ten eerste, vanuit gezondheidskundig oogpunt achten wij de huidige normstelling en regelgeving op Europees en Rijksniveau onvoldoende. Zeker in een complex gebied zoals de IJmond, waarin zich diverse stofbronnen bevinden. Wij verzoeken het kabinet daarom binnen afzienbare termijn hiervoor de wetgeving aan te passen, of op Europees niveau te pleiten voor aanscherping. In dit verband vinden wij het een goede ontwikkeling dat de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) momenteel een onderzoek uitvoert naar de wijze waarop burgers in Nederland worden beschermd tegen de risico's van industriële uitstoot en lozingen.

Een van de problemen is dat, bezien over het jaargemiddelde, de luchtkwaliteit in de IJmond voldoet aan de geldende wettelijke normen. Maar dat dit niet automatisch betekent dat er ook sprake is van een gezonde leefomgeving. De IJmond kenmerkt zich door opeenstapeling van diverse emissies vanuit verschillende bronnen endoor piekbelasting die beide niet goed in gemiddelde metingen van de luchtkwaliteit tot

uitdrukking komen. Wij constateren nu aanvullend op basis van dit rapport over stofdepositie dat gezondheidkundige grenswaarden in stofdepositie voor in het bijzonder lood worden overschreden. Daarom vinden wij het belangrijk dat gezondheidkundige grenswaarden in beleid en wetgeving worden verankerd.

Voor het aanscherpen van de normen hebben we al eerder een oproep gedaan richting Rijk, naar aanleiding van het RIVM-briefrapport "Tussentijdse resultaten gezondheidsonderzoek IJmond" waar u op 14 april 2021 over bent geïnformeerd. (UIT-21-71210). De staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, heeft op donderdag 26 augustus jl. gereageerd op de brief van 14 april 2021, hetgeen wij een eerste stap in de goede richting vinden. Dat laat onverlet dat er nog een opgave ligt voor het Rijk met betrekking tot de huidige normstelling en regelgeving vanuit gezondheidkundig oogpunt voor de regio IJmond.

Ten tweede, er moet nu vaart gemaakt worden met het verduurzamen van de staalindustrie in de IJmond. Het is belangrijk om de doelen van het Klimaatakkoord te halen, en dat er een gezond en duurzaam toekomstperspectief voor de IJmond is. Daartoe is extra inspanning noodzakelijk. In dat licht beschouwen wij ook de ondertekening van de Expression of Principles van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en Tata Steel als een positieve stap. Er wordt momenteel gewerkt aan een haalbaarheidsstudie waarin twee verschillende routes voor de verduurzaming van Tata Steel worden vergeleken. Een reductie van de CO₂-uitstoot levert echter niet per definitie ook een verbetering van de gezondheid op. Wij vinden het dan ook een goede ontwikkeling dat I&W parallel daaraan een onderzoek doet naar de effecten op de gezondheid van beide routes. Dit gezondheidseffect is voor ons een essentieel afwegingscriterium voor duurzaamheidsmaatregelen.

De provincie stuurt, mede namens de IJmondgemeenten, een brief aan de staatssecretaris naar aanleiding van het voorliggende tweede deel van het onderzoek, die u als bijlage bij deze raadsbrief treft. Ook sturen we een brief met gelijklopende strekking naar de leden van de Tweede Kamer. Dit als input voor verschillende debatten de komende tijd op dit thema.

Maatregelen in de omgeving en adviezen voor inwoners

De GGD Kennemerland heeft naar aanleiding van het rapport nogmaals aandacht besteed aan het adviezen aan bewoners voor het omgaan met stofdepositie. Deze adviezen zijn gericht op het zo min mogelijk inslikken van het stof, met name door kinderen. De adviezen zijn bij het verschijnen van het rapport te vinden op de website van GGD Kennemerland: <https://www.ggdkennerland.nl>

Ook kunnen inwoners vragen stellen via 023-515 95 00 of via mmk@ggdkennerland.nl.

Naar aanleiding van het onderzoek in 2019 'Grafietregen en gezondheid' en de zogenoemde "grafietregens" heeft Tata Steel enkele maatregelen in de omgeving genomen om de gevolgen van de aanwezigheid van stof te verminderen. Dit betreft het regelmatig schoonmaken van speeltoestellen, kraantjes om de handen te wassen en het afdekken van zandbakken op scholen. Dit loopt nog steeds door.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Beverwijk,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

drs. E.R. Loenen

drs. M.E. Smit

Bijlage(n):

- Aanleiding & context gezondheidsonderzoek IJmond
- Onderzoeksresultaten en duiding RIVM
- Depositieonderzoek IJmond 2020. Monsternamen, analyse en risicobeoordeling van PAK en metalen in neergedaald stof binnen- en buitenshuis in de IJmondregio (INT-21-61638)
- Afschrift Brief aan staatssecretaris I&W (INT-21-61648)
- Reactie van de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat op de brief van 14 april 2021 (INT-21-59948) inzake het eerste deel van het gezondheidsonderzoek van het RIVM.

Bijlage 1: Aanleiding & context gezondheidsonderzoek IJmond

De zogenoemde grafietregens in 2018/2019 zorgden voor een toename van de zorgen van omwonenden van Tata Steel, met name in Wijk aan Zee. De provincie Noord-Holland gaf het RIVM toen opdracht onderzoek te doen naar de grafietregens. De vragen en zorgen van omwonenden van Tata Steel waren echter breder dan alleen over de grafietregens.

Een deel van die vragen is beantwoord met het project '[Grafietregen en gezondheid](#)' dat in de eerste helft van 2019 is uitgevoerd. Daarnaast is een deel van vragen beantwoord op [basis van bestaande kennis](#). De nog openstaande vragen heeft het RIVM samen met een klankbordgroep van bewoners en experts in kaart gebracht. Op basis daarvan zijn acht onderzoeksopties geformuleerd, verdeeld in drie clusters. Dit [onderzoeksvoorstel](#) van het RIVM voor het gezondheidsonderzoek in de IJmond bestaat uit:

Cluster A:

- Depositie (neerslag van stof in de leefomgeving)
- Luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen
- Acute gezondheidsklachten

Cluster B:

- Eten uit de moestuin / bramen uit de duinen / dierlijke producten
- Biomonitoring bloedwaarden

Cluster C:

- Vervolgonderzoek grafietregen
- Chronische klachten
- Angst en stress

Op 15 oktober 2019 hebben wij het RIVM opdracht gegeven om te starten met een voorbereidend "basisonderzoek" op basis van het onderzoeksvoorstel. In maart 2020 heeft het RIVM samen met de klankbordgroep van bewoners en experts advies uitgebracht over de invulling van het vervolgonderzoek. De provincie Noord-Holland en de IJmondgemeenten hebben [dit advies in april 2020 1 op 1 overgenomen](#) en het RIVM opdracht gegeven om verder onderzoek te doen naar de onderwerpen uit Cluster A.

Het eerste onderdeel was het briefrapport "[Tussentijdse resultaten gezondheidsonderzoek IJmond](#)". U bent hier op 14 april 2021 over geïnformeerd (UIT-21-71210). Dat briefrapport betref tussentijdse resultaten met betrekking tot twee onderwerpen uit cluster A, te weten luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen en acute gezondheidsklachten.

Het voorliggende rapport betreft het onderdeel "Depositie (neerslag van stof in de omgeving)" van cluster A. Het onderzoeksobject is gelijk aan dat van het project '[Grafietregen en gezondheid](#)' uit 2019, namelijk stofdepositie. Het voorliggende rapport is echter veel uitgebreider dan het project "Grafietregen en gezondheid".

Naar verwachting in het najaar van 2021 volgt een vervolg op het onderdeel "Luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen" waarmee door bron- en patroonherkenning wordt getracht verder inzicht te krijgen in de bijdragen van verschillende emissiebronnen aan de concentraties van stoffen in de lucht die mensen kunnen inademen. Ook in het nu voorliggende rapport zit een korte indicatie van stofbronnen, in het rapport van het najaar komt dit uitgebreider aan de orde.

Over de onderdelen van cluster B moet nog besluitvorming plaatsvinden. De invloed van grofstof dat zit op eten uit de moestuin en op bramen uit de duinen kan in dat onderdeel worden onderzocht. Dat is geen onderdeel van dit rapport

In het najaar van 2021 volgt het derde deelrapport van het RIVM gezondheidsonderzoek waarmee door bron- en patroonherkenning getracht wordt verder inzicht te krijgen in de bijdragen van verschillende emissiebronnen aan de concentraties van stoffen in de lucht die mensen kunnen inademen.

Voor meer informatie over eerdere onderzoeken en de samenhang daartussen verwijzen wij naar [https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Gezonde leefomgeving Milieu/Projecten/Tata Steel/Gezondheid in de IJmond](https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Gezonde_leefomgeving_Milieu/Projecten/Tata_Steel/Gezondheid_in_de_IJmond).

Bijlage 2: Onderzoeksresultaten en duiding RIVM

In deze bijlage volgt een uitgebreide weergave van de resultaten uit het RIVM-rapport. Dit is overgenomen uit het rapport.

Depositie PAK en metalen buiten en binnen

In Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden zijn buiten meer PAK en metalen gemeten dan op achtergrondlocaties buiten de IJmond. De meetwaarden in Wijk aan Zee en bij meetstation Reyndersweg (direct aangrenzend aan het Tata Steel terrein) zijn verreweg het hoogst. De hoeveelheden stof zijn op deze locaties gemiddeld tien keer zo groot als het achtergrondniveau. Voor sommige metalen en PAK is de hoeveelheid 20 tot 100 keer meer dan op de achtergrondlocaties. De hoogste waarden in Wijk aan Zee zijn gevonden op de locaties die het dichtst bij het terrein van Tata Steel liggen.

Er zijn ook bij inwoners thuis (binnen) stofmonsters onderzocht. In de vijf onderzochte woningen in Wijk aan Zee is de depositie van PAK en metalen hoger dan in de woning op de achtergrondlocatie. Op andere locaties binnenshuis in de IJmond zijn voor sommige metalen waarden gevonden die (licht) verhoogd zijn in vergelijking met de achtergrondlocatie. De depositie van PAK en metalen binnenshuis is wel veel lager dan buiten op dezelfde meetlocatie (voor PAK gemiddeld 100 keer zo laag, en voor metalen 10 tot 400 keer zo laag) en dragen nauwelijks bij aan de totale hoeveelheid waar mensen aan blootgesteld worden.

Blootstellings- en risicobeoordeling in het kader van gezondheid voor kinderen

Van PAK en verschillende metalen is bekend dat ze een gezondheidsrisico kunnen vormen als mensen ermee in contact komen. Er bestaan verschillende blootstellingsroutes; inhalatie, contact met de huid en inslikken. In dit onderzoek is gekeken naar contact met de huid en inslikken van PAK en metalen door hand-mondcontact. Voor metalen is hierbij inname door hand-mondcontact de belangrijkste blootstellingsroute en voor PAK inname door hand-mondcontact en contact met de huid. Dit is vooral relevant voor kinderen, omdat die binnen en buiten spelen en op die manier de metalen en PAK van de stofdepositie binnen kunnen krijgen. Om uitspraken te kunnen doen over risico's voor gezondheid heeft het RIVM daarom een blootstellingsscenario opgesteld en een risicobeoordeling uitgevoerd op basis van een scenario van spelende kinderen in de leeftijd van één tot en met twaalf jaar.

De risicobeoordeling is door het RIVM uitgevoerd voor de woonlocaties in de IJmond waarbij zowel buitenshuis als binnenshuis de depositie bemonsterd is: Wijk aan Zee (5 locaties), Beverwijk (2 locaties), Velsen-Noord (2 locaties), IJmuiden-Oost (1 locatie) en IJmuiden sluizen (2 locaties).

Bij de risicobeoordeling zijn enkel de mogelijke gezondheidsrisico's ten gevolge van blootstelling aan stofdepositie via de huid en via hand-mondcontact voor kinderen in kaart gebracht. De mogelijke bijkomende gezondheidsrisico's als gevolg van inhalatieblootstelling of orale blootstelling van PAK of metalen via consumptie van gecontamineerde gewassen en dierlijke producten uit de IJmondregio zijn in deze beoordeling niet meegenomen.

PAK

- Het geschatte extra risico door blootstelling aan PAK via gedeponeerd stof ligt tussen het zogenoemde Verwaarloosbaar Risiconiveau (VR) en het Maximaal Toelaatbaar Risiconiveau (MTR). Dat wil zeggen tussen één extra geval van kanker per miljoen mensen die levenslang blootgesteld worden (VR) en één extra geval van kanker per tienduizend mensen die levenslang blootgesteld worden (MTR).
- Als een waarde – zoals nu voor PAK – boven de VR ligt is het risico niet “verwaarloosbaar”. Er is dus een zeker gezondheidsrisico, dat is onwenselijk. Wel liggen de waarden voor PAK onder de MTR.
- Een extra risico als gevolg van blootstelling aan PAK via gedeponeerd stof kan niet worden uitgesloten (het is boven het VR). Hierbij geldt dat onder normale omstandigheden de blootstelling aan PAK via voeding al vrij hoog is: De bijdrage van blootstelling aan PAK via gedeponeerd stof ten opzichte van de inname via voedsel is beperkt. Desondanks dient extra blootstelling zoveel mogelijk beperkt te worden.

Metalen: lood

- Voor de meeste in de stofmonsters aangetroffen hoeveelheden metalen is geen gezondheidsrisico door blootstelling via neergedaald stof te verwachten, met uitzondering van lood.
- Voor lood overschrijdt de geschatte blootstelling via neergedaald stof de gezondheidkundige grenswaarde, hetgeen ongewenst is voor de gezondheid, met name voor kinderen. In het rapport is meer informatie opgenomen over de mogelijke effecten hiervan op kinderen. In het rapport is meer informatie opgenomen over de mogelijke effecten hiervan op kinderen.
- Voor lood is bekend dat de dagelijkse blootstelling via onder andere voeding en drinkwater al hoger is dan wat als veilig beschouwd wordt. Extra blootstelling – door bijvoorbeeld stofdepositie - dient daarom beperkt te worden.

Voor zo wel PAK als lood in de stofdepositie gaat het in het rapport om gezondheidkundige grenswaarden. Dit zijn daarmee niet per definitie ook formeel juridische normen.

Naast de risicobeoordeling en of iemand stof wel of niet binnen krijgt, merkt het RIVM nog op dat zichtbare stofdepositie op zichzelf ook tot hinder en bezorgdheid leidt, omdat de leefomgeving als vies en ongezond wordt ervaren. Dat heeft eveneens een negatief gezondheidseffect.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 28 september 2021 11:27
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Luchtkwaliteit voor website-JG_V2
Bijlagen: Luchtkwaliteit voor website-JG_V2.docx

Hoi [REDACTED]

Iets later dan gehoopt, in de bijlage mijn aanvullingen vanuit RIVM. Ik neem aan dat de volgende van partijen nog wordt aangepast in het document. Daarnaast ben ik zo vrij geweest 2 opmerkingen verderop in het document te plaatsen mbt WGO advieswaarden en 'duurzame staalproductie'.

Bij vragen weet je me te vinden.

Hartelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
www.rivm.nl De zorg voor morgen begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.
www.rivm.nl/en Committed to *health and sustainability*

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: donderdag 2 september 2021 07:22
Aan: [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
Onderwerp: lobbybrief met handtekeningen
Bijlagen: Lobby inbreng tbv Kamerdebatten Tata Steel en Leefbaarheid versie 1 september.pdf

Goedemorgen,
Hierbij in de bijlage de ondertekende lobbybrief.
Succes allemaal vandaag en morgen.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Geachte Kamerleden

In de eerste week na het zomerreces spreekt u op 9 september in een commissiedebat over de Toekomst van Tata Steel. Een belangrijk debat voor ons. Tata Steel IJmuiden is belangrijk voor de IJmond, de Provincie Noord-Holland en Nederland. Ruim honderd jaar staalindustrie heeft voor grote economische groei en werkgelegenheid gezorgd, in de IJmond en ver daarbuiten. IJmond is de thuishaven van de staalindustrie en onderdeel van onze regionale identiteit.

Er is toekomst voor Tata Steel, maar alleen als dat samen gaat met een gezonder, duurzamer en veilige IJmond. De provincie Noord-Holland en de IJmondgemeenten Beverwijk, Velsen en Heemskerk hebben gezamenlijk het Programma Tata Steel opgesteld om dit te bereiken. Daarbij is de hulp van de Rijksoverheid essentieel. In deze brief geven we u graag de laatste ontwikkelingen in de IJmond en onze behoeften mee. Wellicht kunt u dit betrekken bij het debat.

Onderzoeken naar gezondheid en luchtkwaliteit

Zoals u weet voert het RIVM in opdracht van de provincie en de IJmondgemeenten een uitvoerig onderzoek uit naar de gezondheid in de IJmond. Dit naar aanleiding van de zogenoemde grafietregens van Tata Steel en de vele vragen en zorgen van bewoners. We willen zo precies mogelijk weten welke stoffen in de IJmond voorkomen zodat we samen met het Rijk de leefbaarheid in de IJmond kunnen verbeteren.

Het [eerste deel van dit onderzoek](#) is in april jl. gepubliceerd; de belangrijkste conclusie van dit deel was dat een aantal acute en chronische gezondheidsklachten in de IJmond significant vaker voorkomt dan in de vergelijkingsgebieden. We hebben het Rijk toen opgeroepen om samen met ons te werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond. Zowel door te kijken naar regelgeving als door het mede mogelijk maken van aanvullende maatregelen bij Tata Steel die niet wettelijk afdwingbaar zijn maar die wel veel gezondheidswinst op kunnen leveren.

Het tweede deel van het onderzoek is nu ook afgerond: het Depositieonderzoek IJmond 2020. Hierin onderzocht het RIVM stof dat gedurende meerdere periodes in het najaar van 2020 om en in huizen in de omgeving neerdaalde. De belangrijkste conclusie van dit tweede deel van het onderzoek is dat in Beverwijk, Velsen-Noord, IJmuiden en met name Wijk aan Zee er meer PAK (polycyclische aromatische koolwaterstoffen) en metalen zijn gemeten in de stofdepositie dan op achtergrondlocaties buiten de IJmond.

Gezondheid in normen en regelgeving & aanvullende maatregelen

Het onderzoek van het RIVM maakt opnieuw duidelijk dat de nadelige effecten van de staalindustrie op de gezondheid en de leefomgeving in de IJmond zo snel mogelijk en zoveel mogelijk moeten verminderen. Onze eerdere oproep aan het Rijk geldt dan ook onverminderd. De provincie, de Omgevingsdiensten, gemeenten en GGD doen binnen hun mogelijkheden wat ze kunnen en ondernemen al veel actie. Binnen onze bevoegdheden en kaders zetten we maximaal in op de uitvoering van het Programma Tata Steel 2020-2050: Naast onderzoek doen we dat door aanscherpen van vergunningen en meer toezicht en handhaving.

Voor een gezonde leefomgeving is meer nodig. Vanuit gezondheidskundig oogpunt achten wij de huidige normstelling en regelgeving op Europees en Rijksniveau onvoldoende in een complex gebied zoals de IJmond, waarin zich diverse bronnen bevinden. Werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond betekent dat wetten, normen en onze instrumenten daarop moeten zijn toegerust.

Dat is nu onvoldoende het geval. Wet- en regelgeving moet worden aangescherpt waarbij gezondheidskundige normen meer als uitgangspunt worden genomen. Het Rijk moet bereid zijn om aanvullende maatregelen die niet afdwingbaar zijn, maar die wel helpen voor een gezondere leefomgeving - ook financieel - mogelijk te maken. Mogelijk zijn er goede combinaties te maken waarbij gezondheidswinst samen gaat met de reductie van CO₂ of NO_x (ten behoeve van de natuur). De brief dd 26 augustus jl. (*"reactie op brief PNHb over tussentijdse rapportage RIVM onderzoek"*) van staatssecretaris Weyenberg is wat ons betreft een eerste aanzet voor een verder gesprek hierover.

Wij vragen u bij de staatssecretaris er op aan te dringen om gezondheid meer als uitgangspunt te nemen bij aanscherping van wet- en regelgeving en om aanvullende maatregelen mogelijk te maken die niet afdwingbaar zijn, maar die wel helpen voor een gezondere leefomgeving.

Alternatieve plannen voor een duurzame staalindustrie en meewegen belang gezondere leefomgeving

We stimuleren energietransitie, verduurzaming en reductie van CO₂ en stikstof in de IJmond en daarbuiten. Dat moet wat ons betreft sneller dan het nu gaat. In dat kader omarmen we alle initiatieven om sneller stappen te kunnen maken. De provincie en de IJmondgemeenten ondersteunen het onderzoek naar alternatieve plannen van FNV en Tata Steel voor een duurzame toekomst van de staalindustrie ('groen staal'). Deze plannen zijn mogelijk niet alleen beter voor het klimaat, maar ook voor de leefbaarheid in de IJmond en daarmee onlosmakelijk verbonden met het belang van een gezondere leefomgeving.

Wij zijn daarom zeer benieuwd naar de resultaten van het haalbaarheidsonderzoek dat nu wordt uitgevoerd. De termijn voor de indiening van projecten voor de nieuwe SDE++ ronde komt rap naderbij. In oktober moeten de aanvragen zijn ingediend. Waarschijnlijk zal het Everest/Athos-project van Tata daar bij zitten. Dat is begrijpelijk en ook wel verstandig: Als de FNV route niet haalbaar is, moet de CCS route worden voortgezet. Er moet echter ruimte blijven voor heroverweging van de Everest/Athos (CCS) plannen richting het FNV-alternatief; u moet zichzelf die beoordelingsruimte geven. Anders is de haalbaarheidsstudie in feite bij voorbaat nutteloos. Bij het afwegen van alternatieven vinden wij het belangrijk dat het niet alleen gaat over klimaat, energietransitie en de technische haalbaarheid. Maar dat ook de effecten op de leefomgeving en de gezondheid worden meegewogen.

Wij vragen u bij de minister en de staatssecretaris er op aan te dringen dat er ruimte moet zijn voor heroverweging van de CCS-plannen richting het plan voor Groen Staal. Kijk daarbij ook naar de effecten op de leefomgeving en de gezondheid.

Tata Steel IJmuiden belangrijk voor de IJmond

Er is toekomst voor Tata Steel, maar alleen als dat samen gaat met een gezondere, duurzamere en veilige IJmond. Een dialoog tussen overheden, Tata Steel, bewoners en andere bedrijven en belanghebbenden is van belang om samen de maatschappelijke discussie te voeren over de dilemma's en vraagstukken die ontstaan als industrie en de leefomgeving van omwonenden zo dicht bij elkaar bestaan als in de IJmond. Op die manier kan worden gewerkt aan draagvlak voor de transitieroute naar een gezondere IJmond met een duurzaam Tata Steel. In het Programma Tata Steel hebben wij aangegeven dit met een "Omgevingsoverleg" vorm te willen geven. Wij verwachten ook een bijdrage van het Rijk in deze discussie.

Kortom:

Wij vragen u om gezondheid meer als uitgangspunt te nemen bij aanscherping van wet- en regelgeving én

Wij vragen u bij de minister en de staatssecretaris er op aan te dringen dat er ruimte moet zijn voor heroverweging van de CCS-plannen richting het plan voor Groen Staal, waarbij ook gekeken moet worden naar de effecten op de leefomgeving en de gezondheid.

Daarnaast willen we nog één appèl doen. Er zijn voldoende en verschillende publieke fondsen nodig voor de transitie en versnelling naar een duurzaam staalbedrijf en gezondere leefomgeving. Dat vraagt ook wat van het Rijk. Alleen samenhangend beleid én bijbehorende investeringen helpen de IJmond gezonder te krijgen.

Er moet nu echt iets gebeuren, actie is nodig. We gaan graag met u hierover in gesprek..

Met vriendelijke groet, mede namens de colleges van Gedeputeerde Staten en Burgemeester & Wethouders,

Jeroen Olthof, gedeputeerde provincie Noord-Holland

Brigitte van den Berg, wethouder gemeente Beverwijk

Sebastian Dinjens, wethouder gemeente Velsen

Frits Brouwer, wethouder gemeente Heemskerk

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: donderdag 2 september 2021 16:14
Aan: [Redacted] Marianne Steijn; Sebastian Dinjens;
 [Redacted]
Onderwerp: Omgevingsanalyse en overzicht van krantenartikelen RIVM
Bijlagen: 02092021 nr1 omgevingsanalyse Tata Steel.docx; Krantenartikelen rapport RIVM
 Tata Steel (02-09-2021 1500).docx

Allen,

Bijgaand omgevingsanalyse en overzicht krantenartikelen over RIVM rapport tot nu toe.

Hartelijke groet,

[Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: donderdag 2 september 2021 15:18
Aan: [Redacted]
Onderwerp: Omgevingsanalyse en overzicht van krantenartikelen

Hoi [Redacted]

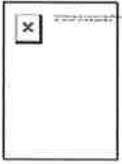
Hierbij een omgevingsanalyse en alle krantenartikelen in word document. Ik blijf dit monitoren.

Mocht er vanavond iets gepubliceerd moeten worden op website of socials, of gaat er technisch iets mis bel me dan.

[Redacted]

Hartelijke groet,

[Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]

Omgevingsanalyse Tata Steel

Door: Mediateam
 Analyse: 1
 Periode: 02-09-2021 11.00:00 uur t/m 02-09- 2021 15.00 uur
 Analysebron(nen): Twitter, Facebook, media

Karakterisering nieuws- en sociale media (samenvatting)

- Het onderzoek van het RIVM concludeert dat de stof die neerdaalt in de regio onwenselijk is voor de gezondheid van kinderen
- Een oproep aan Tata Steel om zijn verantwoordelijkheid te nemen en de kookfabriek te sluiten
- Tata Steel stuurt lobbybrief naar Tweede Kamer en geeft daarin toe dat het aantal incidenten, waarbij zij de normen overschrijden, fors moeten worden teruggedrongen
- Veel nieuwssites berichten over dit onderzoek
- Hoogleraar milieuchemie geeft aan dat er iets moet gebeuren. *“Het is niet twee voor, maar twee over twaalf”*
- [Reactie staatssecretaris Steven van Weyenberg \(milieu\) op nieuw RIVM onderzoek IJmond](#)
- Renkse Leijten van de SP: *“Dit is wat je krijgt als de overheid decennia lang wegstijgt en geen goede normen stelt”* (zie beeldmateriaal)
- Longfonds wil dat alle bronnen van luchtvervuiling worden aangepakt
- Op sociale media gaan voor- en tegenstanders met elkaar de discussie aan.
- Men wil weten wat er nu gaat gebeuren

Omgevingsbeeld

Informatiebehoefte (waargenomen informatietekorten)

- Wat gaan we hier aan doen?
- Wat gaat er nu gebeuren?

Schadebeperking (waargenomen gedrag / activiteit of voornemen daartoe)

- Oproep aan de Tweede Kamer om tijdens het debat van 9 september op te staan voor de gezondheid van bewoners en verder te kijken dan CO2
- Oproep aan FNV om van zich te laten horen
- Bewoners gaan verhuizen, dat wil je tocht niet

Betekenisgeving (waargenomen kwalificaties, houdingen, standpunten, emoties)

- Tata Steel sluiten en verplaatsen
- Er moet een plan van aanpak komen
- Bewoners initiëren zelf onderzoek en nu komt het RIVM met deze resultaten
- Eindelijk komt de waarheid boven
- Provincie en overheid moeten een keer subsidie afgeven zodat het bedrijf veranderingen kan toepassen
- Er is jarenlang niets aan gedaan
- Welles / nietes verhaal

- De import moeten stoppen met zeuren
- Wij hebben geen klachten, wonen hier al ons hele leven
- Blijf af van Tata
- Als je bij een grote fabriek gaat wonen, weet je dat het schadelijk is

Media en persvragen

IJmuider Courant

- [RIVM-rapport: Kinderen Wijk aan Zee blootgesteld aan te veel zware metalen en kankerverwekkende stoffen](#)

Noord-Hollands Dagblad

- ['Kan staalindustrie in de IJmond nog bestaan?' vraagt gedeputeerde Olthof zich af na lezing RIVM-rapport over Tata Steel \(Premium Artikel\)](#)
- [RIVM-rapport: Kinderen Wijk aan Zee blootgesteld aan te veel zware metalen en kankerverwekkende stoffen](#)

NH Nieuws

- [RIVM wijst nu wel naar Tata Steel: 'stoffen schadelijk voor gezondheid kinderen](#)
- [Provincie vraagt zich na rapport af: "Kan staalindustrie in de IJmond nog bestaan?"](#)
- [Hoogleraar milieuchemie na RIVM-rapport: "Het is twee over twaalf"](#)

Algemeen Dagblad

- [RIVM: 'Stof' op huizen en speeltuinen rond Tata Steel zit vol lood en beïnvloedt zelfs IQ kinderen](#)

Telegraaf

- [Kinderen die opgroeien bij Tata Steel blootgesteld aan kankerverwekkende stoffen](#)

Trouw

- [RIVM: Tata Steel stoot te veel kankerverwekkende stoffen uit, de gezondheidsschade is groot](#)

NRC

- [RIVM: concentratie schadelijke stoffen rondom staalfabriek Tata 'ongewenst'](#)

Volkskrant

- [Gezondheidssituatie rond Tata IJmuiden alleen maar slechter, ondanks genomen maatregelen](#)

RTL Nieuws

- [Geschokte reacties op onderzoek RIVM: 'Kan Tata Steel wel blijven bestaan?'](#)

NOS

- [Provincie na onderzoek RIVM: kan Tata Steel in de IJmond nog bestaan?](#)
- [Item in het NOS journaal van 11.00 uur](#)

Nu.nl

- [Stof in omgeving van Tata Steel in IJmuiden is schadelijk voor kinderen](#)

RIVM

- [Stof in IJmond bevat veel PAK en metalen](#)

Website Tata Steel

- [Reactie op RIVM rapport](#)

De Gooi- en Eemlander

- ['Kan staalindustrie in de IJmond nog bestaan?' vraagt gedeputeerde Olthof zich af na lezing RIVM-rapport over Tata Steel \(Premium Artikel\)](#)

Dagblad van het Noorden

- [Milieudefensie: Tata Steel moet vergroenen of sluiten](#)

Beeldmateriaal

Renske Leijten
@RenskeLeijten

Dit is wat je krijgt als de overheid decennia lang wegkijkt en geen goede normen stelt. En als een bedrijf maximale winst moet leveren aan de aandeelhouder en iedere kritiek beantwoordt met chantage.

RIVM: stof rond Tata Steel 'onwenselijk' voor gezondheid van kinderen

Omwonenden van de staalfabriek in IJmuiden klagen al jaren over het stof. Ze maken zich zorgen over hun gezondheid.

[nos.nl](#)

10:26 a.m. · 2 sep. 2021 · Twitter for iPhone

202 Retweets · 17 Geciteerde Tweets · 604 Vind-ik-leuks

Bron: Twitter

RIVM.nl

Stof in IJmond bevat veel PAK en metalen

In Wijk aan zee, Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden zijn in het neergedaalde stof meer polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK) en metalen gevonden, dan buiten de IJmond. Dat blijkt uit nieuw onderzoek van het RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu . In Wijk aan Zee werden de hoogste waarden gemeten. Metalen zoals ijzer, mangaan, vanadium en chroom en PAK zijn daar 20 tot 100 keer meer gemeten dan op plekken buiten de IJmond. De blootstelling aan de hoeveelheden lood en PAK in het stof in de IJmond is ongewenst voor de gezondheid van kinderen. Eerder concludeerde het RIVM al dat er in de IJmond meer acute klachten gemeld worden bij de huisarts en de luchtkwaliteit vaker matig tot onvoldoende is.

Hoeveelheid lood en PAK in stof IJmond ongewenst voor gezondheid kinderen

Kinderen die buiten en binnen spelen komen in contact met stof in de leefomgeving. Het gaat dan om stof dat is neergedaald, dus dat te zien is op bijvoorbeeld vensterbanken of speeltoestellen. Zij komen via hun huid in contact met PAK en metalen die in het stof zitten. Ook krijgen kinderen de stof via hun handen in hun mond. De hoeveelheid PAK en lood die kinderen hierdoor binnen kunnen krijgen is ongewenst. Het RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu adviseert dan ook om de blootstelling aan deze stoffen zo veel mogelijk te beperken. Van de andere metalen in het stof wordt geen gezondheidsrisico verwacht.

Meeste stof in Wijk aan Zee

In Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden zijn buitenshuis de hoeveelheden PAK en metalen in het neergedaalde stof groter dan op locaties buiten de IJmond. Ze zijn het grootst in Wijk aan Zee. Daar zijn sommige metalen zoals ijzer, mangaan, vanadium en chroom, en PAK, in hoeveelheden van 20 tot 100 keer meer in het stof aanwezig dan buiten de IJmond.

Binnen in de woningen, met name in Wijk aan Zee, zijn de hoeveelheden PAK en de meeste metalen licht verhoogd. Maar de hoeveelheden in de woningen zijn veel lager dan buiten en dragen nauwelijks bij aan de totale hoeveelheid waar mensen aan blootstaan. Het onderzoek naar de herkomst van de stoffen loopt nog. Wel is al duidelijk dat een deel van het stof van het terrein van Tata Steel komt.

Veegonderzoek

In de IJmond in Noord-Holland is neergedaald stof te zien rondom het terrein van Tata Steel, bijvoorbeeld op vensterbanken, tuinmeubelen of op straat. Bij bewoners geeft het overlast. Ook maken zij zich zorgen over hun gezondheid en die van hun kinderen. Het RIVM en de GGD Gemeentelijke Gezondheidsdienst Kennemerland hebben daarom in opdracht van de Provincie Noord-Holland gemeten hoeveel PAK en metalen in het neergedaald stof zit. Daarnaast is een inschatting gemaakt wat voor risico het kan hebben voor de gezondheid van kinderen van tussen de één en twaalf jaar in dit gebied. In verschillende dorpen rond

Tata Steel is drie keer stof verzameld en onderzocht. Dit is gedaan op 29 locaties buiten, en op 12 locaties binnen in woningen. Daarnaast is er op een aantal locaties buiten de IJmond onderzoek gedaan ter vergelijking.

Volkskrant

Gezondheidssituatie rond Tata IJmuiden alleen maar slechter, ondanks genomen maatregelen

Ondanks de onrust over de uitstoot van Tata Steel en de maatregelen die het bedrijf heeft genomen, is de gezondheidssituatie rond de staalfabriek de afgelopen twee jaar alleen maar slechter geworden. De concentratie van schadelijke PAK's en zware metalen, zoals lood, in aangetroffen stof in de dorpen rond Tata Steel is veel hoger dan in 2019.

Dat blijkt uit nieuw RIVM-onderzoek naar de stofneerslag in de omgeving rond Tata Steel. Uit het rapport blijkt voor de zoveelste keer dat wonen in de IJmond veel ongezonder is dan in andere delen van Nederland. Met name jonge kinderen tot 12 jaar lopen een gezondheidsrisico door de hoge concentratie PAK's en lood die in het onderzochte stof is aangetroffen, zo blijkt uit het onderzoek.

Het instituut onderzocht het neergedaalde stof in verschillende steden en dorpen rond Tata Steel zoals Beverwijk, Velsen-Noord, IJmuiden en Wijk aan Zee. In totaal gaat het om 29 locaties buiten en binnen in twaalf woningen. Daaruit blijkt dat hoe dichterbij de staalfabrikant, hoe hoger de concentraties schadelijke stoffen. 'De hoogste waarden in Wijk aan Zee zijn gevonden op de locaties die het dichtst bij het terrein van Tata Steel liggen.' In Wijk aan Zee is daardoor de concentratie PAK's en zware metalen het hoogst, twintig tot honderd keer hoger dan normaal. Het RIVM schrijft dat op bijna alle plekken die zijn onderzocht de concentratie lood hoger is 'dan wat als veilig beschouwd wordt en daarmee onwenselijk hoog'. De concentratie PAK's is vijf keer zo veel als eerder onderzoek.

Dat eerdere onderzoek in de zomer van vorig jaar wees al uit dat er in Wijk aan Zee sprake was van hoge concentraties zogeheten 'zeer zorgwekkende stoffen', maar nu blijkt dat ook in andere omliggende dorpen en steden het stof met de schadelijke PAK's en zware metalen serieus neerslaat. Een van de maatregelen die Tata Steel nam, was het bouwen van een soort hal wat de zogeheten grafietregens moest voorkomen. Die worden veroorzaakt door stofexplosies bij het productieproces, waarbij deze stoffen in de lucht komen, waarna Wijk aan Zee regelmatig onder een dun laagje stof werd bedekt. Maar nu blijkt opnieuw dat het probleem veel groter is dan alleen de grafietregens.

Het RIVM schrijft in het rapport dat vooral kinderen uit het 'cluster Wijk aan Zee' blootgesteld worden aan de schadelijke stoffen bij het buitenspelen. Het risico van bijvoorbeeld lood – langdurende (lage) blootstelling aan lood leidt tot neurologische ontwikkelingsstoornissen – heeft het RIVM overigens alleen beoordeeld voor 'handmondcontact'. De mogelijke 'bijkomende gezondheidsrisico's' voor de inwoners door het inademen van de stoffen heeft het RIVM niet meegenomen in dit rapport.

Te gek voor woorden

Tata Steel zegt in een reactie dat ze het rapport gaan bestuderen. 'We begrijpen dat er zorgen leven in de omgeving en onderschrijven het belang van onderzoek, zodat er op basis van feiten kan worden gehandeld. (..) De maatregelen die de afgelopen jaren al zijn genomen hebben er inmiddels toe geleid dat de emissies van onder meer stof en geluid in de omgeving flink zijn afgenomen.'

Jacob de Boer, chemicus en hoogleraar toxicologie aan de Vrije Universiteit en inwoner van IJmuiden vindt de bevindingen uit het rapport ongelofelijk. 'Eigenlijk wordt er geadviseerd om je kinderen in Wijk aan Zee niet buiten te laten spelen. Dat is toch te gek voor woorden. Hier moet echt iets gebeuren.' De toxicoloog noemt lood en kinderen 'een hele slecht combinatie', die regelrecht effect heeft op de hersenontwikkeling. 'Het ondermijnt de intelligentie. Het RIVM heeft nu voor de tweede keer vastgesteld dat er te veel lood is gevonden buiten. Ik neem aan dat Tata nu toch wel weet waar die looduitstoot vandaan komt en van plan is er wat aan te doen. Veel industrie weet dat ze met verbeteringen en innovaties wat aan de lozingen kunnen doen. Zo ingewikkeld is dat niet.'

Janneke Elberse, onderzoeker van het RIVM noemt de opmerkelijkste conclusie van het rapport dat de gehalten van de depositie (wat is opgeveegd) vijf keer meer PAK's en metalen bevat. Een verklaring voor deze verhoging heeft de onderzoeker niet. 'Hoe dichterbij de fabriek, hoe hoger de waardes worden', zegt Elberse. 'En daar zie je ook de stoffen terug, die alleen uit de staalfabriek kunnen komen.'

Zij wil niet adviseren om kinderen in Wijk aan Zee binnen te houden. Maar wat er ligt aan lood omschrijft zij wel als 'ongewenst voor de gezondheid', de hoeveelheid lood is hoger dan de grenswaarde. 'Als ze het binnen krijgen worden ze niet gelijk ziek. Het heeft op langere termijn wel effect op het IG.'

Causaal verband

Hoewel het RIVM-rapport wel aannemelijk maakt dat de schadelijke stoffen grotendeels bij Tata Steel vandaan komen, moet de precieze herkomst vast komen te staan in een vervolgonderzoek dat over een aantal maanden moet verschijnen.

Omwonenden van Tata Steel hebben dit jaar een miljoen euro verzameld om zelf onafhankelijk onderzoek te laten doen naar de uitstoot. Met behulp van drones en onderwaterrobots willen ze laten meten wat voor stoffen in de lucht en in het water zitten bij de staalfabriek. Een van de initiatiefnemers is zakenman en multimiljonair Jan de Jong uit Bloemendaal. Hij zegt nu in reactie op het nieuwste rapport het onbegrijpelijk te vinden dat in 'zeventig jaar' nog nooit onderzoek naar de bron is gedaan van alle vervuiling. Dat deugt niet, aldus De Jong. 'Want als er geen onderzoek bij de bron wordt gedaan, is er geen causaal verband met Tata Steel en zegt de gedeputeerde van de provincie Noord-Holland dat de fabriek niet stilgelegd kan worden.'

De Dorpsraad van Wijk aan Zee zegt dat voor de zoveelste keer is aangetoond dat wonen in de IJmond ongezond is. 'Tata moet daarom de schadelijke uitstoot op korte termijn, drastisch en aantoonbaar met onafhankelijke bronmetingen blijvend verminderen. De gezondheid dient door de overheid te worden geborgd door de verlaging in schadelijke uitstoot vast te leggen in de vergunning.'

Lokaal aan Zee

RIVM deelt mee waaraan omwonenden Tata worden blootgesteld; 'hoge concentraties schadelijke stoffen'

Mensen die in de buurt van Tata Steel in IJmuiden wonen, worden blootgesteld aan veel meer schadelijke stoffen dan mensen die ergens anders wonen. De hoeveelheid lood is zelfs zo hoog dat het gevolgen kan hebben voor de gezondheid van omwonenden, dit overschrijdt de zogeheten gezondheidskundige grenswaarde. Dat geldt ook voor zogenoemde polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK).

Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) heeft eind vorig jaar op tientallen plekken in Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen, IJmuiden en Heemskerk neergedwarreld stof verzameld. Dat gebeurde zowel op straat als bij mensen in huis. De samenstelling van de stofdeeltjes werd geanalyseerd in een laboratorium. De monsters werden vergeleken met stof dat was verzameld in Amersfoort, De Rijp (bij Alkmaar) en De Zilk (bij Noordwijk). Die plaatsen liggen ver van Tata Steel.

STOFFEN In het stof in Wijk aan Zee werd ongeveer 900 keer zo veel vanadium, 160 keer zo veel mangaan en 150 keer zo veel ijzer gemeten als buiten de IJmond. "Dit geldt vooral voor de locaties die het dichtst bij het terrein van Tata Steel liggen", aldus het RIVM. Andere stoffen die veel zijn gemeten in de buurt van Tata Steel zijn chroom, magnesium, nikkel, arseen, cadmium, aluminium, calcium, strontium, barium, koper, kobalt en zink.

Binnen in de huizen waren de niveaus van de stoffen lager dan buiten op straat, maar ook hier was het hoger dan buiten de IJmond. Zo was de hoeveelheid lood binnenshuis in Wijk aan Zee tot meer dan honderd keer zo hoog als in Amersfoort.

Het is niet zo dat mensen meteen ziek worden als ze iets binnenkrijgen, maar het is een blootstelling die je niet moet willen.

LOOD Een stof als lood is heel schadelijk voor de gezondheid, vooral bij kinderen. Als mensen er langdurig aan worden blootgesteld, kunnen ze schade aan hersenen en zenuwen oplopen. Ook de andere stoffen kunnen slecht zijn voor de gezondheid. Het RIVM kan niet zeggen hoeveel mensen een ziekte als kanker zullen krijgen door de vervuiling. "Het is niet zo dat mensen meteen ziek worden als ze iets binnenkrijgen, maar het is een blootstelling die je niet moet willen. Elke blootstelling kan het risico een beetje verhogen. Dat risico is aan de kleine kant, maar het is er wel", zegt onderzoeksleider Janneke Elberse van het RIVM.

STAALINDUSTRIE Het RIVM heeft geen metingen gedaan bij de schoorstenen van Tata zelf, maar de resultaten "geven een indicatie dat een aanmerkelijk deel van het neergedaalde stof afkomstig is van het terrein van Tata Steel". Verder onderzoek moet daar meer duidelijkheid over geven. Maar stoffen als ijzer, mangaan, vanadium en chroom "zijn typerend voor de staalindustrie. We hadden

kunnen zeggen 'dat onderzoeken we nog', maar dat vonden we ook niet fair. We vonden het van belang om deze uitspraak al wel te doen", aldus Elberse.

LOKALE ACTIEGROEP De omwonenden van Tata Steel zijn niet te spreken over het onderzoek naar vervuiling in het gebied. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) heeft geen metingen verricht bij de schoorstenen van de staalfabriek, waar de schadelijke stoffen vandaan zouden komen. "Wij hebben niets aan dit onderzoek omdat niet aan de bron is gemeten", zegt Stichting Schapenduinen van ondernemer Jan de Jong. De Jong woont op landgoed Schapenduinen in Bloemendaal, niet ver van Tata Steel. Hij is een van de belangrijkste lokale tegenstanders van de staalfabriek.

IJmuider Courant/NHD

RIVM-rapport: Kinderen Wijk aan Zee blootgesteld aan te veel zware metalen en kankerverwekkende stoffen

Bart Vuijk

Vandaag om 10:00

WIJK AAN ZEE

Kinderen die opgroeien onder de rook van staalproducent Tata Steel worden blootgesteld aan tot dertig keer méér lood en tot vijftig keer méér kankerverwekkende pak's dan kinderen die niet in de buurt van de staalfabriek opgroeien. Dat kan hun ontwikkeling schaden en ze later in het leven kanker bezorgen.

Dit staat in een nieuw rapport van het RIVM over de gezondheidstoestand in de woonwijken rondom Tata Steel. In de hele gemeente Beverwijk, waar Wijk aan Zee in ligt, piekt longkanker 27 procent boven het landelijk gemiddelde en ook zijn er veel acute klachten aan de luchtwegen. Dat bleek uit eerder onderzoek.

Een verband met de uitstoot van de fabriek is snel gelegd, maar nog nooit onomstotelijk aangetoond. Voor het eerst schrijft het RIVM nu dat er wel een direct verband is tussen de gevonden zware metalen, mogelijke toekomstige gezondheidsschade en de staalfabriek. „De resultaten van dit depositieonderzoek geven een indicatie dat emissies afkomstig van het terrein van Tata Steel een aanmerkelijke bijdrage leveren aan de depositie in Wijk aan Zee.”

Ontwikkelingsstoornissen

„Voor lood is de geschatte blootstelling via neergedaald stof zodanig dat dit ongewenst is voor de gezondheid. Langdurende (lage) blootstelling aan lood leidt tot neurologische ontwikkelingsstoornissen. Kinderen zijn het meest gevoelig voor deze effecten omdat hun hersenen en zenuwstelsel nog in ontwikkeling zijn”, schrijft het RIVM in het 145 pagina's dikke rapport over wat er in 420 'veegmonsters' in het dorp is aangetroffen.

Het RIVM begon met bemonsteren na grote ophef in het dorp over 'grafietregens' in 2018. Omwonenden geloofden weinig van de bewering van Tata Steel en de GGD dat het zwartglinsterende spul dat op hun huizen, auto's, tuinen en speeltoestellen neersloeg, geen kwaad kon. Het RIVM deed uiteindelijk een kort vooronderzoek en kwam er achter dat er te grote hoeveelheden lood, mangaan en vanadium in het stof zaten. Over pak's werd toen nog niet de noodklok geluid.

Kankergevallen

Dat doet het RIVM nu wel. Niet alleen het loodgehalte, maar ook het aantal kankerverwekkende pakdeeltjes is onverantwoord hoog. Het leidt op termijn tot meer kankergevallen bij de bevolking die hieraan wordt blootgesteld. Het RIVM wijst erop dat hoe dicht men bij de fabriek is, hoe meer giftige stoffen er worden opgeveegd.

'Tata onbetrouwbaar'

Dorpsraad Wijk aan Zee en gedeputeerde Jeroen Olthof van provincie Noord-Holland reageren geschokt op de bevindingen van het RIVM. Olthof vraagt zich af of de fabriek kan blijven bestaan in bewoond gebied, en vraagt de rijksoverheid om hulp in de vorm van strengere wetten.

Dorpsraadvertegenwoordiger Mirjam Gosen: „Het wordt niet beter, zoals Tata had beloofd, maar erger. Tata Steel beweert dat het door hun tegenmaatregelen steeds beter gaat, maar ze zijn onbetrouwbaar. Het loodgehalte is de afgelopen twee jaar niet afgenomen en er zijn vijfmaal zoveel pak's gevonden.” Tata Steel kent het rapport nog niet, maar belooft verbeteringen en wijst dat er voor 'honderden miljoenen euro's' aan milieu-investeringen in gang zijn gezet.

IJC/NHD

'Kan staalindustrie in de IJmond nog bestaan?' vraagt gedeputeerde Olthof zich af na lezing RIVM-rapport over Tata Steel

Bart Vuijk

Vandaag om 10:00

WIJK AAN ZEE

Het RIVM-rapport over de stofneerslag in woonwijken nabij Tata Steel slaat in als een bom. Gedeputeerde Jeroen Olthof vraagt zich hardop af of Tata Steel nog kan bestaan in de dichtbevolkte IJmond en Dorpsraad Wijk aan Zee eist vergaande maatregelen, zoals de onmiddellijke sluiting van de sterk verouderde Kooksfabriek 2.

Er zitten te veel kankerverwekkende pak's en lood in het stof dat neerdaalt op Wijk aan Zee. Dit is ongezond voor de kinderen die er wonen. Dat een deel van giftige stoffen van Tata Steel afkomstig is, is een gegeven.

Dit stelt het RIVM in een langverwacht rapport over het dagelijks neerkomende industriestof in het buurdorp van de staalfabriek. „Dit is een blootstelling die je niet moet willen”, zegt hoofdonderzoeker Janneke Elberse van het RIVM.

Het rapport is twee jaar geleden door de provincie Noord-Holland aangevraagd bij het RIVM, om de samenstelling van grafietregens en ander industrieel stof in Wijk aan Zee en andere bewoonde gebieden rondom de staalfabriek te onderzoeken. Daar bestaat bij de bevolking grote onrust over.

Ontwikkelingsstoornissen

Die onrust lijkt terecht. Al bij een eerste rapport, in een reeks van drie, in het voorjaar van 2019 concludeerde het RIVM dat de gevonden hoeveelheden lood, vanadium en mangaan op veel

plaatsen in het dorp ver boven het landelijk aanvaardbare niveau pieken. Ouders van kinderen in het dorp kregen het advies om hun kroost na het buitenspelen goed de handen te laten wassen. Bij inslikken van het spul kunnen kinderen ontwikkelingsstoornissen krijgen.

Veegmonsters

Het rapport van toen was gebaseerd op elf 'veegmonsters', zorgvuldig uitgekozen plekjes in het dorp en in sommige gevallen bij mensen binnen, want ook daar drong het erg zichtbare grafiet door. Het definitieve rapport 'Depositoonderzoek IJmond 2020' laat nog hogere waarden van gevaarlijke stoffen zien dan twee jaar geleden.

In een brief aan de provincie Noord-Holland, die het RIVM in de zomer van 2020 stuurde met een lijst meetresultaten, staat dat er toen ook al meer giftige troep werd aangetroffen dan in 2019. Met name het aantal kankerverwekkende pak's in het stof was bijna viermaal zo hoog. Dat is in dit laatste rapport nog meer geworden, lezen omwonenden in het huidige rapport. Nu tot vijfmaal zoveel als in 2019. Dorpsraad Wijk aan Zee vindt dit uiterst zorgwekkend in het licht van door Tata Steel aangekondigde en uitgevoerde maatregelen om de gifneerslag te voorkomen. „Die helpen dus niet“, concludeert Mirjam Gosen van de Dorpsraad. Zij heeft als lid van een klankbordgroep van het RIVM het rapport al enkele weken in haar bezit.

Tata Steel

De Dorpsraad is blij dat het RIVM zonder terughoudendheid opschrijft dat Tata Steel wel de veroorzaker van de giftige neerslag moet zijn. Er verschijnt in het najaar nog een bronnenonderzoek, waarin wordt nagegaan waar de 420 veegmonsters die nu op samenstelling zijn geanalyseerd, precies vandaan komen. „Een deel van het aangetroffen stof komt ongetwijfeld van Tata Steel“, zegt hoofdonderzoeker Elberse. Zo is er op sommige plekken meer dan honderd keer meer ijzer aangetroffen in de veegmonsters dan op 'achtergrondlocaties' ver uit de buurt, zoals Amersfoort of De Zilk. Dat wijst naar staalproductie.

Pak's en lood

De gehalten pak's en lood vindt het RIVM problematisch. De hoge waarden van deze gevaarlijke stoffen worden als 'onwenselijk' bestempeld. Lood komt in Wijk aan Zee tot dertig keer de achtergrondwaarde, en in de rest van de bemonsterde IJmondregio vijf tot tien maal hoger. Het RIVM, dat op dik dertig plekken bemonsterde, constateert dat er meer giftige zware metalen liggen naarmate de plek dichterbij het terrein van de staalreus ligt. Voor pak's geldt dat de achtergrondwaarde in Wijk aan Zee vijftien tot twintig keer zo hoog is, en eenmaal werd 35 keer de achtergrondwaarde van het kankerverwekkende goedje gemeten.

Achtergrondwaarde

Van veel andere zware metalen zijn ook zeer hoge concentraties aangetroffen. Wijk aan Zee ligt het meest direct onder de rook van de staalfabriek, maar ook in IJmuiden, Beverwijk, Velsen-Noord en Heemskerk heeft het RIVM grote concentraties opgeveegd. In Wijk aan Zee is op de plek met de hoogste concentratie in oktober 2020 maar liefst 150 keer de hoeveelheid ijzer aangetroffen als in achtergrondlocatie Amersfoort, mangaan kwam in het kustdorp tot 160 keer de achtergrondwaarde, vanadium zelfs tot 900 keer. Dit zijn echter geen stoffen die tot grote gezondheidsproblemen leiden, zoals pak's en lood.

'Grenzen bereikt'

Het RIVM wil geen bezorgdheid uitspreken; de gezondheidsvorsers vinden dit een taak van de politiek. Gedeputeerde Jeroen Olthof van de provincie Noord-Holland vindt de uitkomsten van het RIVM-rapport heftig. „Het onderzoek van het RIVM laat aan duidelijkheid niets te wensen over. Het stelt ons niet gerust. Kan staalindustrie in de IJmond nog bestaan? Wat mij betreft alleen nog als de nadelige effecten op de gezondheid en de leefomgeving zo snel mogelijk en zoveel mogelijk verminderen. De grenzen zijn bereikt en er zijn forse keuzes nodig.”

Dorpsraad Wijk aan Zee ziet in het rapport een bevestiging waar al lang naar werd gezocht: een verband tussen de gevonden stofneerslag, de staalfabriek en de slechte gezondheid van de omgeving, waar in sommige wijken longkanker tot meer dan 50 procent boven het landelijk gemiddelde piekt. Dit verband is door Tata Steel lang ontkend, maar dat kan nu niet langer, meent de Dorpsraad.

Bronmetingen

„Genoeg is genoeg. Ook uit dit onderzoek blijkt weer: rondom Tata is er gezondheidsschade. Ook dit onderzoek bevestigt, net als voorgaande recente onderzoeken, dat het ongezond wonen is in de IJmond. Tata dient daarom zijn schadelijke uitstoot op korte termijn, drastisch en aantoonbaar met onafhankelijke bronmetingen blijvend te verminderen. Zonder deze vier voorwaarden is het vertrouwen nul in de effecten van de Roadmap-investeringen van Tata. Deze 300 miljoen is een druppel op een gloeiende plaat. Ingrijpende grote investeringen, gekoppeld aan harde eisen op het sluiten van vervuilende fabrieksonderdelen zijn nodig om de IJmond gezond te maken. De gezondheid dient door de overheid te worden geborgd door de verlaging in schadelijke uitstoot vast te leggen in de vergunning. Dit alles naast een stevig toezicht en handhaving”, aldus de Dorpsraad.

Strenger handhaven

Gedeputeerde Olthof wil ook strenger handhaven. Hij heeft hier hulp van de rijksoverheid bij nodig, zegt hij. „Wij spannen ons als provincie, gemeenten en omgevingsdiensten maximaal in, met alles wat ons ter beschikking staat. Maar er is meer nodig. Vanuit gezondheidskundig oogpunt voldoen de huidige normstelling en regelgeving niet in een gebied zoals de IJmond, met opeenstapeling van stoffen vanuit verschillende bronnen en piekbelasting. Wij lopen tegen de grenzen van onze mogelijkheden aan.”

„Werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond betekent dat wetten, normen en onze instrumenten daarop moeten zijn toegerust”, vervolgt de gedeputeerde. „Dat is onvoldoende het geval. En het betekent dat het Rijk bereid moet zijn om aanvullende maatregelen - ook financieel - te treffen, waarbij de volksgezondheid een echt prominente plaats inneemt. Wij doen wat we kunnen, maar de landelijke politiek is nu ook aan zet. En dat geldt natuurlijk ook voor Tata Steel zelf. Wij verwachten van Tata dat ze de noodzakelijke investeringen in de gezonde leefomgeving en verduurzaming met de grootst mogelijke spoed doorzetten.”

Reactie Tata Steel

Tata Steel heeft het rapport pas net ontvangen en kan alleen voorlopig reageren. „We hebben het RIVM-rapport vanochtend ontvangen en gaan het bestuderen. We begrijpen dat er zorgen leven in de omgeving en onderschrijven het belang van onderzoek, zodat er op basis van feiten kan worden gehandeld.”

„We streven ernaar om de impact van de processen op de omgeving te minimaliseren, dat is een continu proces. We hebben daar ook een uitgebreid maatregelenpakket voor in uitvoering, de Roadmap Plus. We investeren daar honderden miljoenen euro's in. De maatregelen die de afgelopen

jaren al zijn genomen hebben er inmiddels toe geleid dat de emissies van onder meer stof en geluid in de omgeving flink zijn afgenomen. De komende jaren wordt een verdere reductie van emissies gerealiseerd."

NOS

Provincie na onderzoek RIVM: kan Tata Steel in de IJmond nog bestaan?

De provincie Noord-Holland zet grote vraagtekens bij het voortbestaan van Tata Steel in IJmuiden, nu het RIVM in een onderzoek concludeert dat stof dat neerdaalt in de regio onwenselijk is voor de gezondheid van kinderen.

"Het onderzoek van het RIVM laat aan duidelijkheid niets te wensen over", reageert gedeputeerde Jeroen Olthof van de provincie Noord-Holland. "Kan staalindustrie in de IJmond nog bestaan? Wat mij betreft alleen nog als de nadelige effecten op de gezondheid en de leefomgeving zo snel mogelijk en zo veel mogelijk verminderen. De grenzen zijn bereikt en er zijn forse keuzes nodig."

De Dorpsraad Wijk aan Zee is geschrokken van de resultaten. "Dit onderzoek, gecombineerd met eerdere onderzoeken, laat een stapelingseffect zien. Ondanks alle toezeggingen op verbetering is er de afgelopen twee jaar niks verbeterd", zegt Mirjam Gosen van de Dorpsraad.

"Wij roepen de overheid op om per direct maatregelen te nemen om het hier schoner te maken. En dat betekent om te beginnen sluiting van de vervuilende Kooks- en Gasfabriek 2." Die Kooks- en Gasfabriek ligt aan de kant van Wijk aan Zee en wordt al jaren als één van de grote oorzaken van overlast gezien.

Kankerverwekkende stoffen en lood

Volgens het RIVM is de hoeveelheid kankerverwekkende stoffen en metalen in dat neergedaalde stof, een stuk hoger dan op plekken waar geen staalindustrie staat. "Het risico op kanker neemt daardoor iets toe", zegt onderzoeker Janneke Elberse.

Met name in Wijk aan Zee heeft het RIVM verhoogde concentraties aangetroffen. Meetlocaties dicht bij het terrein van Tata Steel springen eruit. In Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden zijn ook hogere concentraties gemeten, maar die zijn behalve voor lood duidelijk lager dan in Wijk aan Zee.

Lood is ook als de blootstelling laag is op lange termijn schadelijk voor kinderen. "Het kan leiden tot een lager IQ", zegt Elberse.

"De hoeveelheden die er liggen zou je niet moeten willen."

Janneke Elberse, RIVM

Het RIVM keek om de risico's van het stof te bepalen specifiek naar kinderen omdat die minder wegen en een grotere kans hebben om het stof binnen te krijgen. "Ze stoppen het bijvoorbeeld met hun handen in hun mond."

"De hoeveelheden die er liggen zou je niet moeten willen", zegt de onderzoeker. Het gaat om zogenoemde Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS). Die heten volgens de onderzoeker niet voor niets zo. "Het nationale milieubeleid is erop gericht om ZZS zo veel mogelijk uit de leefomgeving te weren."

Toch worden de wettelijke normen die bepalen welk extra risico op kanker acceptabel is niet overschreden. Voor kinderen tussen de 1 en 12 ligt het geschatte risico tussen één extra geval van kanker per tienduizend mensen die levenslang blootgesteld worden en één extra geval van kanker per miljoen mensen die levenslang blootgesteld worden.

Daar moet volgens Elberse wel bij worden gezegd dat het onderzochte stof niet het enige is waaraan mensen in de IJmond worden blootgesteld. Zo is de regelmatig slechte luchtkwaliteit geen onderdeel van dit onderzoek. Een totaalbeeld van de verschillende risico's is er niet.

Al jaren klachten

Omwonenden van staalfabriek Tata Steel IJmuiden klagen al jaren over het stof. Ze treffen het aan op hun vensterbank, in hun tuin en op straat. Ze maken zich zorgen over hun gezondheid en die van hun kinderen.

Die zorgen zijn verder aangewakkerd door eerdere onderzoeken. Het RIVM concludeerde eerder dit jaar al dat de luchtkwaliteit vaak matig tot onvoldoende is. Ook hebben mensen vaker last van hoesten, benauwdheid of prikkende ogen.

"De grenzen zijn bereikt en er zijn forse keuzes nodig."

Jeroen Olthof, gedeputeerde provincie Noord-Holland

Daarbij komt er gemiddeld 25 procent meer longkanker voor in de gemeenten rond de staalfabriek. In de dichtstbijzijnde postcodegebieden loopt dat op tot 51 procent, bleek vorig jaar uit cijfers van het Integraal Kanker Instituut Nederland.

"We kijken hier naar een stukje van het geheel", zegt Elberse. "Het is een optelsom van onwenselijke dingen die we zien, maar het is niet aan ons om een conclusie te trekken. Dat is een vraag voor de politiek."

Toekomst Tata

Volgende week debatteert de Tweede Kamer over de toekomst van Tata Steel. Om het staalbedrijf toekomstbestendig te maken zijn miljarden nodig. Zoals het er nu uitziet gaat de huidige eigenaar die investeringen niet doen.

Tata Steel laat weten het onderzoek te gaan bestuderen. Ook zegt het bedrijf dat het al honderden miljoenen investeert om overlast in de omgeving tegen te gaan, onder meer in een overkapping waardoor de grafietregens zijn gestopt.

De maatregelen hebben er ook toe geleid dat de emissies van onder meer stof zijn afgenomen, zegt Tata Steel, maar dat ziet het RIVM niet terug in de stoffen die aangetroffen worden. "De kankerverwekkende stoffen en lood zijn iets structureels", zegt Elberse.

Nu.nl

Stof in omgeving van Tata Steel in IJmuiden is schadelijk voor kinderen

02 september 2021 10:01

In de directe omgeving van Tata Steel Nederland in IJmuiden daalt vaker ongewenste stof neer dan daarbuiten. Dat concludeert het RIVM donderdag op basis van nieuw onderzoek. Het neergedaalde stof bevat relatief veel polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK) en metalen, zoals ijzer, mangaan, vanadium en chroom. Met name de hoeveelheden lood en PAK zijn "ongewenst voor de gezondheid van kinderen", schrijft het RIVM, dat meldt dat ten minste een deel van het stof bij Tata Steel vandaan komt.

Het onderzoek is uitgevoerd op 29 buitenlocaties in de omgeving van Tata Steel en op 12 locaties in woningen. In Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden zijn hoeveelheden PAK en metalen in het neergedaalde stof gemeten die twintig tot honderd maal hoger liggen dan buiten de regio IJmond, meldt het RIVM. In woningen in Wijk aan Zee zijn ook grotere hoeveelheden PAK en metalen gevonden.

Het neergedaalde stof wordt veelal aangetroffen op bijvoorbeeld vensterbanken en speeltoestellen. Kinderen komen via hun huid in contact met het stof of hebben het op hun vingers die ze in hun mond doen.

Volgens het RIVM moet de blootstelling aan deze stoffen "zo veel mogelijk" beperkt worden, omdat de hoeveelheden PAK en lood ongewenst zijn. Het zou bij kinderen voor ontwikkelingsstoornissen kunnen zorgen. Wat betreft de andere metalen in het stof verwacht het RIVM "geen gezondheidsrisico".

Demissionair staatssecretaris Steven van Weyenberg (Infrastructuur) vindt het "zeer zorgelijk" dat bewoners rondom de staalfabriek van Tata Steel bij IJmuiden veel meer schadelijke stoffen binnenkrijgen dan mensen die ergens anders wonen. "Dit kan zo niet en moet echt anders", schrijft hij in een verklaring.

Staalfabrikant Tata Steel zegt te "begrijpen dat er zorgen leven in de omgeving" van de fabriek in IJmuiden. "We streven ernaar om de impact van de processen op de omgeving te minimaliseren, dat is een continu proces."

Veel specifieke gezondheidsklachten in regio IJmond

In april meldde de provincie Noord-Holland op basis van eerder onderzoek van het RIVM dat in de regio IJmond veel meer specifieke gezondheidsklachten voorkomen dan op andere plekken in Nederland.

Het gaat vooral om buik- of maagklachten, misselijkheid of braken, last van de ogen, pijn of druk op de borst, hoofdpijn, duizeligheid, benauwdheid en jeuk. Daarnaast komen chronische aandoeningen aan het hart, longkanker en diabetes relatief vaker voor. In de regio wonen ongeveer 150.000 mensen.

In mei werd namens bijna elfhonderd mensen en acht stichtingen aangifte tegen Tata Steel gedaan. De ondertekenaars van de aangifte verwijten de staalfabriek "willens en wetens zeer zorgwekkende en kankerverwekkende stoffen" te blijven uitstoten.

Daarop kondigde Tata Steel Nederland aan de komende drie jaar werk te zullen maken van projecten die de overlast van stofuitstoot en een nare geur moeten verminderen. In 2023 moeten de meeste projecten afgerond zijn. In de oorspronkelijke planning was daarvoor de periode tussen 2022 en 2030 ingeruimd.

Stichtingen bezorgd over houding RIVM en GGD

In de afgelopen weken heeft een groep stichtingen met drones en onderwaterrobots de uitstoot en lozingen van Tata Steel gemeten. Zij vinden dat de plaatselijke GGD en het RIVM gevoelig zijn voor de lobby van Tata Steel en daarom geen onderzoek doen naar de verhoogde kans op kanker en andere ziektes in de omgeving van het staalcomplex.

"Uitingen dat wij gegevens achter zouden houden en niet mee zouden willen werken aan onderzoeken, herkennen wij absoluut niet", zei Tata Steel in juli in een reactie.

Blikopnieuws.nl + fok.nl

Stof in IJmond bevat veel PAK en metalen

In Wijk aan zee, Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden zijn in het neergedaalde stof meer polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK) en metalen gevonden, dan buiten de IJmond. Dat blijkt uit nieuw onderzoek van het RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. In Wijk aan Zee werden de hoogste waarden gemeten. Metalen zoals ijzer, mangaan, vanadium en chroom en PAK zijn daar 20 tot 100 keer meer gemeten dan op plekken buiten de IJmond. De blootstelling aan de hoeveelheden lood en PAK in het stof in de IJmond is ongewenst voor de gezondheid van kinderen. Eerder concludeerde het RIVM al dat er in de IJmond meer acute klachten gemeld worden bij de huisarts en de luchtkwaliteit vaker matig tot onvoldoende is.

Hoeveelheid lood en PAK in stof IJmond ongewenst voor gezondheid kinderen

Kinderen die buiten en binnen spelen komen in contact met stof in de leefomgeving. Het gaat dan om stof dat is neergedaald, dus dat te zien is op bijvoorbeeld vensterbanken of speeltoestellen. Zij komen via hun huid in contact met PAK en metalen die in het stof zitten. Ook krijgen kinderen de stof via hun handen in hun mond. De hoeveelheid PAK en lood die kinderen hierdoor binnen kunnen krijgen is ongewenst. Het RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu adviseert dan ook om de blootstelling aan deze stoffen zo veel mogelijk te beperken. Van de andere metalen in het stof wordt geen gezondheidsrisico verwacht.

Meeste stof in Wijk aan Zee

In Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden zijn buitenshuis de hoeveelheden PAK en metalen in het neergedaalde stof groter dan op locaties buiten de IJmond. Ze zijn het grootst in Wijk aan Zee. Daar zijn sommige metalen zoals ijzer, mangaan, vanadium en chroom, en PAK, in hoeveelheden van 20 tot 100 keer meer in het stof aanwezig dan buiten de IJmond.

Binnen in de woningen, met name in Wijk aan Zee, zijn de hoeveelheden PAK en de meeste metalen licht verhoogd. Maar de hoeveelheden in de woningen zijn veel lager dan buiten en dragen nauwelijks bij aan de totale hoeveelheid waar mensen aan blootstaan. Het onderzoek naar de

herkomst van de stoffen loopt nog. Wel is al duidelijk dat een deel van het stof van het terrein van Tata Steel komt.

Veegonderzoek

In de IJmond in Noord-Holland is neergedaald stof te zien rondom het terrein van Tata Steel, bijvoorbeeld op vensterbanken, tuinmeubelen of op straat. Bij bewoners geeft het overlast. Ook maken zij zich zorgen over hun gezondheid en die van hun kinderen. Het RIVM en de GGD Gemeentelijke Gezondheidsdienst Kennemerland hebben daarom in opdracht van de Provincie Noord-Holland gemeten hoeveel PAK en metalen in het neergedaald stof zit. Daarnaast is een inschatting gemaakt wat voor risico het kan hebben voor de gezondheid van kinderen van tussen de één en twaalf jaar in dit gebied. In verschillende dorpen rond Tata Steel is drie keer stof verzameld en onderzocht. Dit is gedaan op 29 locaties buiten, en op 12 locaties binnen in woningen. Daarnaast is er op een aantal locaties buiten de IJmond onderzoek gedaan ter vergelijking.

RiskEnBusiness.nl + groeneruimte.nl

RIVM: Stof in IJmond bevat veel PAK en metalen

In Wijk aan zee, Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden zijn in het neergedaalde stof meer polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK) en metalen gevonden, dan buiten de IJmond. Dat blijkt uit nieuw onderzoek van het RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. In Wijk aan Zee werden de hoogste waarden gemeten. Metalen zoals ijzer, mangaan, vanadium en chroom en PAK zijn daar 20 tot 100 keer meer gemeten dan op plekken buiten de IJmond. De blootstelling aan de hoeveelheden lood en PAK in het stof in de IJmond is ongewenst voor de gezondheid van kinderen. Eerder concludeerde het RIVM al dat er in de IJmond meer acute klachten gemeld worden bij de huisarts en de luchtkwaliteit vaker matig tot onvoldoende is.

Hoeveelheid lood en PAK in stof IJmond ongewenst voor gezondheid kinderen

Kinderen die buiten en binnen spelen komen in contact met stof in de leefomgeving. Het gaat dan om stof dat is neergedaald, dus dat te zien is op bijvoorbeeld vensterbanken of speeltoestellen. Zij komen via hun huid in contact met PAK en metalen die in het stof zitten. Ook krijgen kinderen de stof via hun handen in hun mond. De hoeveelheid PAK en lood die kinderen hierdoor binnen kunnen krijgen is ongewenst. Het RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu adviseert dan ook om de blootstelling aan deze stoffen zo veel mogelijk te beperken. Van de andere metalen in het stof wordt geen gezondheidsrisico verwacht.

Meeste stof in Wijk aan Zee

In Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden zijn buitenshuis de hoeveelheden PAK en metalen in het neergedaalde stof groter dan op locaties buiten de IJmond. Ze zijn het grootst in Wijk aan Zee. Daar zijn sommige metalen zoals ijzer, mangaan, vanadium en chroom, en PAK, in hoeveelheden van 20 tot 100 keer meer in het stof aanwezig dan buiten de IJmond.

Binnen in de woningen, met name in Wijk aan Zee, zijn de hoeveelheden PAK en de meeste metalen licht verhoogd. Maar de hoeveelheden in de woningen zijn veel lager dan buiten en dragen nauwelijks bij aan de totale hoeveelheid waar mensen aan blootstaan. Het onderzoek naar de herkomst van de stoffen loopt nog. Wel is al duidelijk dat een deel van het stof van het terrein van Tata Steel komt.

Veegonderzoek

In de IJmond in Noord-Holland is neergedaald stof te zien rondom het terrein van Tata Steel, bijvoorbeeld op vensterbanken, tuinmeubelen of op straat. Bij bewoners geeft het overlast. Ook maken zij zich zorgen over hun gezondheid en die van hun kinderen. Het RIVM en de GGD Gemeentelijke Gezondheidsdienst Kennemerland hebben daarom in opdracht van de Provincie Noord-Holland gemeten hoeveel PAK en metalen in het neergedaald stof zit. Daarnaast is een inschatting gemaakt wat voor risico het kan hebben voor de gezondheid van kinderen van tussen de één en twaalf jaar in dit gebied. In verschillende dorpen rond Tata Steel is drie keer stof verzameld en onderzocht. Dit is gedaan op 29 locaties buiten, en op 12 locaties binnen in woningen. Daarnaast is er op een aantal locaties buiten de IJmond onderzoek gedaan ter vergelijking.

AD.nl

RIVM: 'Stof' op huizen en speeltuinen rond Tata Steel zit vol lood en beïnvloedt zelfs IQ kinderen

De hoeveelheden schadelijke stoffen die neerdalen in de omgeving van Tata Steel zijn vele tientallen malen hoger dan in gebieden verder weg van de grote staalfabriek in Wijk aan Zee. Zó erg zelfs, dat bij langdurige blootstelling het IQ van kinderen tot 12 jaar negatief wordt beïnvloed. Dat blijkt uit een tweede gezondheidsonderzoek van het RIVM waarbij op 420 plekken neergedaalde stof is opgeveegd en onderzocht. Buiten én binnen.

Victor Schildkamp 2 sep. 2021

Het gaat dus om honderden veegmonsters van het spul dat in het IJmondgebied rond dwarrelt en op straten en in speeltuinen en achtertuinten terecht komt. Dit RIVM-onderzoek is een vervolg op een eerder onderzoek van het RIVM onder huisartsen, waaruit al bleek dat er in de regio rond Tata veel meer gezondheidsklachten en zware ziektes voorkomen dan elders.

Dit tweede onderzoek maakt duidelijk door welke schadelijke stoffen dat (mede) lijkt te komen. De vraag wáár die schadelijke stoffen vandaan komen, wordt niet héél direct beantwoord maar het RIVM wijst wel duidelijk in de richting van Tata door te concluderen dat de hoeveelheden het hoogst liggen dicht bij de staalfabriek. Bijvoorbeeld bij de plek waar vorig jaar een foto genomen werd van zwarte sneeuw op de duinen. Hoe dicht bij Tata, hoe hoger de hoeveelheid schadelijke stoffen die met name door verschillende fabrieken op het Tata-terrein worden verspreid.

150 keer zoveel

Het RIVM constateerde bijvoorbeeld dat er gemiddeld veertig tot vijftig keer meer ijzer in de veegmonsters zit in Wijk aan Zee dan elders. Lood kwam in Wijk aan Zee vijf tot tien keer meer voor (tot op sommige plekken wel dertig keer meer) en de kankerverwekkende PAK's (zeg maar datzelfde zwarte spul als op verbrand eten of barbecues zit) twintig tot veertig keer meer, maar op sommige plekken vlak bij Tata zelfs 150 keer zoveel. Binnenshuis zijn de gemeten hoeveelheden PAK's en metalen ook hoger dan in andere gebieden, maar wel veel minder hoog dan buiten.

Het RIVM heeft in het rapport ook een conclusie getrokken over de nadelige gevolgen voor de volksgezondheid. Een van de opvallendste daarvan is dat 'langdurige (lage) blootstelling aan lood kan leiden tot negatieve effecten op het IQ van kinderen'. Ook de kans op kanker in de regio is groter. Conclusies die overigens enkele jaren geleden ook al werden getrokken. Nu blijkt echter dat de

genomen maatregelen van Tata Steel niet hebben geholpen en dat de hoeveelheden PAK's zelfs zijn toegenomen. Zorgwekkend is volgens omwonenden en het RIVM dat kinderen niet beschermd kunnen worden tegen het stof. Kinderen spelen veel buiten en zitten overal aan.

'Ik wil maar één ding weten'

De resultaten van het rapport worden door ondernemer én actievoerder Jan de Jong uiterst cynisch ontvangen. De steenrijke baas van investeringsmaatschappij Nedamco maakte onlangs bekend dat hij en enkele andere gefortuneerde ondernemers uit de regio één miljoen euro neerleggen om te onderzoeken wáár die schadelijke stoffen vandaan komen. „Kijk, ik wil maar één ding weten: komt deze vervuiling van Tata? Ja? Mooi, dan kan de tent dicht en is het probleem opgelost.”

De Jong is daarom teleurgesteld in het rapport. „Iedereen wéét dat Tata de oorzaak is, maar wéér houdt het RIVM in dit rapport een slag om de arm, halen ze de scheepvaart erbij, open haardjes van bewoners... Zeventig jaar geleden stond al in de krant dat er hier méér mensen doodgaan aan kanker en nu wordt er nog steeds gezegd dat er 'meer onderzoek' moet komen. Het RIVM zegt dat ze dat gaat doen. Maar wanneer is dat eindelijk klaar dan? Wat is de onderzoeksvraag? Ze zullen altijd een slag om de arm houden, want dat doen ze al zeventig jaar. Er is dus gewoon meer aan de hand. Ik kan me niet aan de indruk onttrekken dat dat de invloed van Tata Steel is.”

Lange lijst zorgwekkende resultaten

De resultaten van het RIVM-onderzoek komen - opnieuw - hard aan bij de organisaties die zich tegen Tata verzetten.' De lijst zorgwekkende resultaten wordt steeds langer', schrijft de stichting Frisse Wind.nu (dat ook aangifte tegen Tata heeft gedaan). 'Mensen in de IJmond lopen 27 procent méér kans op longkanker, de lucht in de IJmond is bij wind vanaf Tata Steel ongezond en er is sprake van veel ultrafijnstof. Omwonenden hebben meer last van gezondheidsklachten en nu staat vast dat ook het stof dat altijd in onze omgeving aanwezig is, potentieel gevaarlijk is.'

Volgens de stichting is het 'verbijsterend' dat, ondanks alle door Tata genomen maatregelen en aangekondigde investeringen, de concentraties PAK's zelfs zijn toegenomen en dat deze in de hele regio en ook binnenshuis gevonden worden.

Frisse Wind.nu doet daarom een oproep aan de regering: 'Op 9 september wordt in Den Haag gedebatteerd over de toekomst van Tata Steel en zullen waarschijnlijk miljarden euro's subsidies worden verstrekt voor het beperken van de uitstoot van CO2. Wij roepen onze volksvertegenwoordigers op om verder te kijken dan CO2 alleen. De impact op de gezondheid van bewoners rondom de industrie zou een absolute voorwaarde moeten zijn bij het toekennen van iedere subsidie.'

Staatssecretaris: 'Dit kan zo niet langer'

Demissionair staatssecretaris Steven van Weyenberg (Infrastructuur) vindt het 'zeer zorgelijk' dat bewoners rondom de staalfabriek van Tata Steel bij IJmuiden veel meer schadelijke stoffen binnenkrijgen dan mensen die ergens anders wonen. 'Dit kan zo niet en moet echt anders', schrijft hij in een verklaring.

Volgens Van Weyenberg blijkt uit het onderzoek de noodzaak om 'scherper aan de wind te varen' wat betreft de uitstoot van Tata Steel. Hierover wordt volgens hem 'op korte termijn' gesproken met het bedrijf en de provincie Noord-Holland. Ook wil hij dat de vergunningen voor staalproductie in

Nederland scherper en strenger worden. Verder zijn strengere regels op Europees niveau nodig, zegt hij.

SP-Kamerlid Renske Leijten vindt het tijd voor een 'stevig debat' volgende week. „Dit is wat je krijgt als de overheid decennia lang wegstijgt en geen goede normen stelt.” Volgens haar zet Tata alleen stappen na boetes en 'enorme imagoschade'.

Joris Thijssen, Kamerlid voor de PvdA, noemt het RIVM-rapport 'snoeihard'. Hij vindt dat er jarenlang te weinig aandacht is geweest voor de gezondheid voor de omwonenden en hun kinderen.

RTL

RIVM: stofregens Tata Steel hebben 'ongewenst effect' op gezondheid kinderen

De stofregens die neerdalen in de omgeving van staalbedrijf Tata Steel in het Noord-Hollandse IJmuiden kunnen een 'ongewenst effect' hebben op de gezondheid van kinderen. Dat concludeert het RIVM in een nieuw rapport. Vooral in Wijk aan Zee is de hoeveelheid aan schadelijke deeltjes groter.

Omwonenden van de staalfabriek klaagden over overlast van neergedaald stof, dat onder meer te zien is op vensters, tuinmeubelen of buiten of straat. Ook maakten ze zich zorgen over mogelijke gezondheidsrisico's voor hun kinderen. Die zijn nu door het RIVM in kaart gebracht.

PAK en metalen

De onderzoekers verzamelden monsters van het neergedaalde stof in de IJmondregio (Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen-Noord en IJmuiden) en vergeleken de hoeveelheden zogeheten PAK (polycyclische aromatische koolwaterstoffen) en metalen met die van die in omliggende gebieden.

De onderzoekers concluderen dat de hoeveelheden PAK en metalen in de regio IJmond groter zijn dan elders, met name buitenshuis. Het ergst is de situatie in Wijk aan Zee. Daar waren de hoeveelheden PAK en metalen zoals ijzer, mangaan, vanadium en chroom twintig tot honderd keer groter.

'Ongewenst voor gezondheid'

Het onderzoek richtte zich specifiek op kinderen jonger dan twaalf jaar oud, omdat die vaker buiten spelen en de stoffen op hun huid krijgen. Via hun handen krijgen ze die ook in hun mond. Vooral het metaal lood en PAK zijn schadelijk. "De blootstelling aan de hoeveelheden lood en PAK in neergedaald stof is ongewenst voor de gezondheid van kinderen", schrijft het RIVM.

Ook in het dagelijks leven kunnen mensen te veel lood en PAK binnenkrijgen, bijvoorbeeld door voeding. Volgens het RIVM is het daarom belangrijk 'om deze extra blootstelling via neergedaald stof zo veel mogelijk te beperken'. De hoeveelheid van het schadelijke lood was overal in de IJmond verhoogd, in Wijk aan Zee niet meer dan op andere plekken.

Schade aan hersenen en zenuwen

Een stof als lood is heel schadelijk voor de gezondheid, vooral bij kinderen. Als mensen er langdurig aan worden blootgesteld, kunnen ze schade aan hersenen en zenuwen oplopen. Ook de andere stoffen kunnen slecht zijn voor de gezondheid. Het RIVM kan niet zeggen hoeveel mensen een ziekte als kanker zullen krijgen door de vervuiling.

"Het is niet zo dat mensen meteen ziek worden als ze iets binnenkrijgen, maar het is een blootstelling die je niet moet willen. Elke blootstelling kan het risico een beetje verhogen. Dat risico is aan de kleine kant, maar het is er wel", zegt onderzoeksleider Janneke Elberse van het RIVM.

Parool

RIVM: omwonenden Tata Steel blootgesteld aan veel schadelijke stoffen

In neergedaald stof onder de rook van Tata Steel zijn metalen en andere schadelijke stoffen gevonden in concentraties die twintig tot honderd keer hoger uitvallen dan buiten de regio. Dat blijkt uit onderzoek van het RIVM dat vooral waarschuwt voor de blootstelling van kinderen aan lood.

Bart van Zoelen 2 september 2021, 10:04

In Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen en IJmuiden worden in stof meer metalen en andere stoffen die risico's opleveren voor de volksgezondheid gevonden dan buiten de IJmond. De hoogste concentraties zijn gevonden op plekken het dichtst bij de staalfabrieken van Tata Steel. Dat blijkt uit onderzoek dat het RIVM donderdag heeft gepubliceerd.

Vanwege de hoog opgelopen bezorgdheid over de gezondheid rond Tata Steel onderzocht het RIVM zogeheten veegmonsters. Daarvoor werd vorig jaar op 29 plekken stof opgeveegd dat was neergedaald in woonwijken in de IJmond, en zelfs binnenshuis.

In Wijk aan Zee, het dorpje aan de kust dat het dichtst bij het fabrieksterrein ligt, waren de concentraties nog het hoogste. Daar waren de hoeveelheden gemiddeld tien keer hoger dan in monsters die buiten de regio zijn genomen. Van sommige stoffen werd zelfs 20 tot 100 keer meer gevonden. Daarbij gaat het om metalen zoals ijzer, mangaan, vanadium en chroom, maar ook om Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, afgekort PAK's, die kankerverwekkend kunnen zijn.

Het RIVM heeft ook een inschatting gemaakt van de risico's die optreden als bewoners het hele jaar door worden blootgesteld aan de concentraties die zijn gevonden. De hoeveelheden PAK's en vooral lood worden door de gezondheidsdeskundigen 'ongewenst' genoemd.

Zorgwekkende hoeveelheden

Voor de meeste metalen blijven de grenswaardes waarbij gezondheidsrisico's optreden buiten beeld. Daarvan concludeert het RIVM dat gezondheidsrisico's niet te verwachten zijn. Maar voor lood geldt wel dat in veel woonwijken in de IJmond zorgwekkende hoeveelheden zijn gevonden, ook verder weg van Tata Steel. Op plekken in Wijk aan Zee, Velsen en IJmuiden komt de geschatte jaarlijkse blootstelling aan lood zelfs op minstens het dubbele van de grenswaarde die wordt gehanteerd voor de gezondheid. RIVM waarschuwt dat vooral opgroeiende kinderen kwetsbaar zijn voor lood omdat hun brein en hun zenuwstelsel nog in ontwikkeling zijn.

Als het gaat om de PAK's is het RIVM minder alarmerend. Er treden niet zoveel risico's op dat ingrijpende maatregelen vereist zijn, wat het geval zou zijn als minstens 1 op de 10.000 mensen kanker zou krijgen nadat ze hun hele leven zijn blootgesteld aan de gevonden hoeveelheden. Maar het risiconiveau komt op veel plekken wel boven het niveau van één extra kankerpatiënt per 1 miljoen mensen. Het RIVM wil het risico door PAK's daarom ook niet uitsluiten en noemt de blootstelling ongewenst.

Ook binnenshuis zijn duidelijk hogere concentraties van metalen en PAK's gevonden in het stof. Maar daarvan zegt het RIVM dat er weinig gevolgen zijn voor de gezondheid omdat de concentraties veel lager zijn dan buitenshuis. Voor een beoordeling van de risico's gaat het RIVM uit van buitenspelende kinderen die het stof via hun vingers en hun mond binnenkrijgen. Risico's die optreden door inademing van stoffen, ook een grote zorg bij bewoners van de IJmond, zijn in dit onderzoek niet meegenomen.

Grafietregens

Bij omwonenden van Tata Steel heerst al jaren grote bezorgdheid over de impact op hun gezondheid. Al sinds in 2018 'grafietregens' neerdaalden ligt de staalfabriek onder een vergrootglas. Door de bouw van een hal om een fabrieksinstallatie behoren de grafietregens tot het verleden, maar het RIVM concludeert dat de blootstelling aan metalen en PAK's niet minder is geworden. Die wordt zelfs 'structureel' genoemd.

Tata Steel laat weten het onderzoek te gaan bestuderen. Ook zegt het bedrijf dat het al honderden miljoenen investeert om overlast in de omgeving tegen te gaan en dat de uitstoot van stof en geluid daardoor al flink zijn afgenomen.

Provincie: 'Rapport stelt ons niet gerust'

"Het onderzoek van het RIVM laat aan duidelijkheid niets te wensen over," zegt provinciebestuurder Jeroen Olthof. "Het stelt ons niet gerust." Hij werpt zelfs de vraag of de staalfabriek nog toekomst heeft, een pijnlijke vraag die toch al actueel is omdat Tata Steel als grootste uitstoter van broeikasgas CO2 miljoenen zal moeten investeren in nieuwe, duurzame fabrieksinstallaties. Moeilijkheid daarbij is dat het Nederlandse deel van het staalbedrijf eerder dit jaar door het Indiase moederbedrijf in de etalage werd gezet, waardoor de toekomst hoogst onzeker is.

De provincie wrijft die onzekerheid nog eens verder in: "Kan staalindustrie in de IJmond nog bestaan?" zegt Olthof in een reactie op het RIVM-rapport. "Wat mij betreft alleen nog als de nadelige effecten op de gezondheid en de leefomgeving zo snel mogelijk en zoveel mogelijk verminderen."

Lokale actiegroep: we hebben niets aan onderzoek RIVM

De omwonenden van Tata Steel zijn niet te spreken over het onderzoek naar vervuiling in het gebied. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) heeft geen metingen verricht bij de schoorstenen van de staalfabriek, waar de schadelijke stoffen vandaan zouden komen. "Wij hebben niets aan dit onderzoek omdat niet aan de bron is gemeten," zegt Stichting Schapenduinen van ondernemer Jan de Jong. De Jong woont op landgoed Schapenduinen in Bloemendaal, niet ver van Tata Steel. Hij is een van de belangrijkste lokale tegenstanders van de staalfabriek.

Een andere protestgroep in de regio, de Stichting Duinbehoud, zegt dat niet alleen de gezondheid van omwonenden lijdt onder de uitstoot van Tata Steel. "Wat in deze onderzoeken vaak onderbelicht blijft is de schade van het zwarte stof aan de natuur. En die schade is waarschijnlijk net zo schokkend als de schade aan de gezondheid van mensen," verklaart directeur Marc Janssen. Konijnen,

veldmuizen, huismussen en andere dieren komen veel meer in aanraking met neergedwarreld stof dan buitenspelende kinderen, zegt hij. Voor die dieren is het leven rond Tata 'geen pretje'. "Alleen, wij mensen horen ze niet klagen. En kuchen doen ze ook niet al te hard." Janssen wil dat Tata duurzamer gaat produceren.

Staatssecretaris over Tata Steel: dit moet echt anders

Demissionair staatssecretaris Steven van Weyenberg (Infrastructuur) vindt het 'zeer zorgelijk' dat bewoners rondom de staalfabriek van Tata Steel bij IJmuiden veel meer schadelijke stoffen binnenkrijgen dan mensen die ergens anders wonen. "Dit kan zo niet en moet echt anders," schrijft hij in een verklaring.

Volgens Van Weyenberg blijkt uit het onderzoek de noodzaak om 'scherper aan de wind te varen' wat betreft de uitstoot van Tata Steel. Hierover wordt volgens hem 'op korte termijn' gesproken met het bedrijf en de provincie Noord-Holland. Ook wil hij dat de vergunningen voor staalproductie in Nederland 'scherper' en strenger worden. Verder zijn strengere regels op Europees niveau nodig, zegt hij.

Eerder dit jaar kondigde zijn voorganger staatssecretaris Stientje van Veldhoven al aan dat Tata in de toekomst niet alleen minder CO2 moet gaan uitstoten, maar dat ook gezondheid centraal moet staan in de plannen van het bedrijf.

NHNieuws

RIVM wijst nu wel naar Tata Steel: 'stoffen schadelijk voor gezondheid kinderen'

2 september 2021, 10.00 uur

Kinderen in de IJmond krijgen onveilige hoeveelheden lood en PAK's (schadelijke stoffen) binnen via huidcontact en hand-mondcontact met neergedaald grof stof in de IJmond. Dat staat in het RIVM-rapport dat vandaag verschijnt. Hoewel onderzoek naar de bron van de schadelijke stoffen geen deel was van het rapport, stelt het RIVM dat de resultaten bovendien 'een indicatie zijn dat een aanmerkelijk deel van het neergedaalde stof afkomstig is van het terrein van Tata Steel'.

Het RIVM nam voor dit onderzoek monsters van het zwarte stof dat rondom het bedrijventerrein van Tata Steel te vinden is op oppervlakten als vensterbanken en in tuinen en controleerde het op PAK's en metalen, 'omdat deze stoffen zijn te verwachten in de buurt van de staalindustrie en schadelijk kunnen zijn voor de gezondheid'.

Het rijksinstituut schatte daarbij in hoeveel contact spelende kinderen tussen de één en twaalf jaar met die stoffen hebben. De resultaten geven reden tot zorgen om de volksgezondheid in vooral Wijk aan Zee, maar ook in Velsen-Noord, IJmuiden, Beverwijk en zelfs in Castricum.

IQ

Langdurige blootstelling aan de gemeten hoeveelheden lood kan daar namelijk leiden tot neurologische ontwikkelingsstoornissen, schrijft het RIVM in het rapport. "Lood kan leiden tot een lager IQ van kinderen", aldus onderzoeker Janneke Elberse.

Kinderen krijgen in het dagelijks leven sowieso al te veel lood binnen, stelt het RIVM, waardoor extra blootstelling door neergedaalde stof koste wat het kost voorkomen moet worden. "Bovendien scheiden we lood nauwelijks uit", voegt Elberse toe.

Daarnaast leveren de PAK's (polycyclische aromatische koolwaterstoffen: schadelijke stoffen, red.) in het neergedaalde stof een groter kankerrisico op. Op de meetlocatie aan de Reyndersweg in Wijk aan Zee werden tot wel honderdvijftig keer meer PAK's aangetroffen dan op de 'neutrale' locatie Amersfoort.

"Niet verwaarloosbaar"

Die waarden gaan in bewoond gebied niet de grens over van het maximaal toelaatbare, maar zijn ook 'niet verwaarloosbaar', aldus Elberse. Dat betekent dat het neergedaalde grof stof zorgt voor meer dan één extra kankerdode per miljoen mensen, maar minder dan één per tienduizend.

Daar komt nog bij dat dit rapport de PAK's die worden ingeademd uit vervuilde lucht nog niet eens meetelt. Dit rapport geeft daarmee zeker geen onderschatting weer van de inname van de PAK's.

Het RIVM nam voor dit onderzoek 420 stofmonsters, op 33 locaties, waarvan bij veertien ook binnen. Het verdeelde de metingen over drie periodes aan het eind van vorig jaar.

Binnenshuis veel minder gevaar

Dat leverde naast inzicht in de hoeveelheid schadelijke neergeslagen stoffen, ook nog enkele andere inzichten op. Ten eerste, geen van de metalen of PAK's landt binnenshuis in een hoeveelheid die gevaarlijk is voor de gezondheid, zelfs waar de hoeveelheden buiten datzelfde huis wel schadelijk voor de gezondheid kunnen zijn.

Verder concludeert het RIVM in dit rapport dat naast lood en PAK's, ook andere metalen veel vaker voorkomen in de IJmond dan op andere locaties. Ook van metalen zoals ijzer mangaan, vanadium en chroom is in de IJmond twintig tot honderd keer zoveel gemeten als in 'neutrale locatie' Amersfoort.

Die metalen leveren in die hoeveelheden echter nog geen extra gezondheidsrisico's op voor inwoners van de IJmond, stelt het RIVM.

"Kan staalindustrie nog bestaan?"

Ten derde concludeerde het RIVM: hoe dichters het meetpunt lag bij Tata, hoe hoger de waarden voor metalen zoals ijzer, mangaan, vanadium en chroom, en PAK. 'De hoogste waarden in Wijk aan Zee zijn gevonden op de locaties die het dichtst bij het terrein van Tata Steel liggen.'

Niet eerder wees een rapport zo onomwonden naar Tata Steel als waarschijnlijke bron van de schadelijke uitstoot.

Die conclusie zorgde ervoor dat Jeroen Olthof, gedeputeerde van de provincie, in een eerste reactie de vraag opwierp: "Kan staalindustrie in de IJmond nog bestaan? Wat mij betreft alleen nog als de nadelige effecten op de gezondheid en de leefomgeving zo snel mogelijk en zoveel mogelijk verminderen."

Het was oorspronkelijk niet de bedoeling van het RIVM mogelijke bronnen aan te wijzen in dit rapport. Het komt eind dit jaar met een ander onderzoek, dat verder rapporteert over 'de herkomst (de bronnen) van stoffen in de leefomgeving in het IJmondgebied, zowel in de lucht als in het neergedaalde stof.'

NLTimes.nl

People living around Tata Steel exposed to many harmful substances: RIVM

People living in the vicinity of Tata Steel in IJmuiden are exposed to far more harmful substances than people living elsewhere. The amount of lead is even so high that it can have consequences for locals residents' health, it exceeds the health-based limit. This also applies to polycyclic aromatic hydrocarbons (PAH).

At the end of last year, the National Institute for Public Health and the Environment (RIVM) collected dust from dozens of places in Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen, IJmuiden, and Heemskerk. This happened both on the street and in people's homes. The composition of the dust particles was analyzed in a laboratory. The samples were compared with dust collected in Amersfoort, De Rijp (near Alkmaar), and De Zilk (near Noordwijk). Places that are far from Tata Steel.

Researchers measured about 900 times as much vanadium, 160 times as much manganese, and 150 times as much iron in the dust from Wijk aan Zee as outside the IJmond. "This especially applies to the locations closest to the Tata Steel site," according to the RIVM. Other substances commonly measured near Tata Steel were chromium, magnesium, nickel, arsenic, cadmium, aluminum, calcium, strontium, barium, copper, cobalt, and zinc.

The levels of the substances inside the houses were lower than outside on the street, but here too it was higher than outside the IJmond. For example, the amount of lead indoors in Wijk aan Zee was more than a hundred times higher than in Amersfoort.

A substance like lead is very harmful to health, especially for children. Long-term exposure to it can lead to brain and nerve damage. The other substances can also be bad for your health. The RIVM could not say how many people will develop a disease like cancer as a result of this pollution. "It's not that people get sick right away if they ingest something, but it's an exposure you shouldn't want. Any exposure can increase the risk a little bit. That risk is on the small side, but it is there," said RIVM researcher Janneke Elberse.

The RIVM did not take measurements at the chimneys of Tata itself, but the results "indicate that a considerable part of the settled dust originated from the Tata Steel site". Further research should provide more clarity on this. But substances such as iron, manganese, vanadium and chromium "are typical of the steel industry. We could have said 'we are still investigating that', but we didn't think that was fair either. We thought it was important to make this statement quickly," said Elberse.

Steel manufacturer Tata Steel said it "understands that there are concerns in the area" of the factory in IJmuiden. Tata said it is studying the report and is therefore not yet responding substantively to the results.

In an initial response, the company said: "We strive to minimize the impact of the processes on the environment, which is a continuous processes." Tata said it invests hundreds of millions of euros into

this. "The measures that have already been taken in recent years have meanwhile led to a significant decrease in emissions of, among other things, dust and noise in the environment."

Trouw

RIVM: Tata Steel stoot te veel kankerverwekkende stoffen uit, de gezondheidsschade is groot

Omwonenden van de Tata Steel-fabriek in IJmuiden wijzen al langer naar het bedrijf als bron van gezondheidsklachten, het RIVM onderschrijft dat nu.

De schadelijke stoffen in de IJmond komen zonder twijfel voor een deel bij Tata Steel vandaan. En de hoeveelheid die is aangetroffen op bijvoorbeeld vensterbanken en tuinmeubilair is 'ongewenst', concludeert het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) in nieuw onderzoek. "Dit is iets dat we niet moeten willen in Nederland", zegt onderzoeker Janneke Elberse in een toelichting. Het risico op gezondheidsschade is te groot.

Dat het RIVM ervan uitgaat dat de schadelijke stoffen voor een belangrijk deel bij Tata vandaan komen is opmerkelijk. Omwonenden van de staalfabriek in IJmuiden stellen al langer dat Tata de bron is, maar de provincie Noord-Holland en Tata komen tot op heden niet over de brug met die erkenning. Het leidde in juli tot het plan van bewoners om zelf met drones boven schoorsteenpijpen te gaan meten om het verband tussen de aanwezigheid van kankerverwekkende stoffen en Tata aan het licht te brengen. Deze burgerinitiatieven krijgen veel steun, onder meer van KWF Kankerbestrijding.

Het RIVM doet nog nader onderzoek naar de herkomst van de stoffen die zijn gevonden in de buurt van Tata. Maar Elbers weet al dat 'het profiel van stoffen die afkomstig zijn van schepen of houtstook anders is dan dat van de uitstoot van de staalindustrie'. Daarom gaat zij er vanuit dat een flink deel afkomstig is van Tata. "Deze stoffen zijn zo typerend voor de staalindustrie dat je weet dat een deel bij Tata Steel vandaan komt. Bovendien hebben wij gezien dat dichterbij de fabriek meer schadelijke stoffen werden aangetroffen. We gaan onderzoeken en zouden kunnen wachten met deze conclusie, maar dat is niet fair."

Longkanker, diabetes en hartkwalen

Het onderzoek naar schadelijke stoffen is een gevolg van klachten van inwoners van de IJmond over grafietregens. De provincie Noord-Holland verzocht een paar jaar geleden aan het RIVM en de GGD om een aantal onderzoeken te doen naar onder meer de aanwezigheid van zeer schadelijke kankerverwekkende stoffen.

Uit het eerste deel van het onderzoek, verschenen in april, bleek al dat de luchtkwaliteit in de IJmond slechter is dan elders in Nederland en dat mensen in deze regio vaker last hebben van onder meer oogirritatie, hoofdpijn, duizeligheid, benauwdheid en jeuk. Ook komen longkanker, diabetes en hartkwalen vaker voor de dorpen rond Tata Steel zoals IJmuiden, Velsen, Beverwijk en Wijk aan Zee.

Spelende kinderen

Donderdag werd uit het tweede deel van het onderzoek duidelijk dat er vooral veel pak's (polycyclische aromatische koolwaterstoffen, een verzamelnaam voor kankerverwekkers), ijzer en

lood worden aangetroffen. Soms is er drie keer zoveel lood aanwezig als elders in Nederland, soms dertig keer. Van pak's wordt soms vijf keer de hoeveelheid gevonden dan in andere regio's en soms loopt dit op tot honderdvijftig keer de hoeveelheid. Er zijn rond Tata Steel op 29 locaties buiten en op 14 locaties binnenshuis veegmonsters genomen. Om een vergelijking te kunnen maken is ook verder weg gemeten, namelijk in de dorpen De Rijp (Noord-Holland) en De Zilk (Zuid-Holland) en in Amersfoort.

Voor de meeste metalen die werden aangetroffen in de veegmonsters bestaat geen gezondheidsrisico. Voor pak's ligt dat anders want die gelden als zeer kankerverwekkend. Ook lood is een probleem. "Lood heeft als nadelige eigenschap dat het zich ophoopt in het lichaam. De risico's zijn dus groter", zegt onderzoeker Elberse. Het RIVM keek naar het effect van de stoffen op kinderen tussen één en twaalf jaar. Elberse: "Zij hebben een lager lichaamsgewicht dan volwassenen en dus is het effect groter als zij schadelijke stoffen binnenkrijgen." Bovendien vertonen zij een heel normaal gedrag, bijvoorbeeld in de speeltuin. Zij komen overal aan, spelen op de grond en steken hun hand in de mond.

Kooldioxide-uitstoot

De vraag is nu wat het kabinet en met name de provincie Noord-Holland met de conclusies van het rapport gaat doen. Het onderzoek van het RIVM roept veel vragen op. Hoe kan het dat de uitstoot van een aantal stoffen boven de kritische waarden zit terwijl dat bij de handhaving door de provincie Noord-Holland niet of onvoldoende is geconstateerd? Zijn de vergunningen die de provincie verstrekt op orde?

Volgende week praat de Tweede Kamer over Tata Steel. Daarbij gaat het niet alleen over de gezondheidsrisico's voor de omwonenden en de handhaving van de milieuregels, maar ook over de economische toekomst van het bedrijf. Behalve stoffen die schadelijk zijn voor de gezondheid stoot Tata veel kooldioxide uit en de vraag is of dat anders kan.

GeenStijl

RIVM bewijst: Tata Steel sloopt kinderhersenen

Bron niet eens weggejorist uit het rapport.

De duurbetaalde lobbyisten van Tata Steel zaten blijkbaar te slapen, want er is per ongeluk een rapport uitgekomen over de negatieve gevolgen van die viesheid brakende smeerbeer van een fabriek in IJmuiden waarin Tata Steel zowaar bij naam wordt genoemd. Het staat er echt op pagina 11 (pdf): "De emissies van het Tata Steel-terrein hebben effect op de leefomgeving." Het RIVM concludeert dat in neergedaald stof rondom het terrein van Tata Steel te veel gevaarlijke stoffen zitten die buitenspelende kinderen vervolgens binnenkrijgen via hun handen en mond. "De blootstelling aan de hoeveelheden lood en PAK in neergedaald stof is ongewenst voor de gezondheid van kinderen", zo luidt de conclusie. Langdurige blootstelling kan zelfs het IQ van kinderen tot twaalf jaar negatief beïnvloeden. Duidelijke taal dat zelfs 'naar eer en geweten' niet meer valt goed te praten. Critici zien hun kans en zetten al vraagtekens bij de toekomst van de staalreus in de IJmond. Leuk geprobeerd, maar gezien de werkgelegenheid en economische impact van de industriële gigant zal het rapport waarschijnlijk alleen resulteren in een vermanend vingertje en mogelijk een welgemeend foei. Want als die kinderen nou eens leren dat ze hun handen wassen na het buitenspelen, hoeft de economie hier niet onder te lijden.

Uitstoot Tata Steel ‘moet echt anders’, vindt staatssecretaris Steven van Weyenberg – het RIVM constateerde veel meer schadelijke stoffen in regio IJmond dan elders

Omwonenden van Tata Steel worden aan veel meer schadelijke stoffen blootgesteld dan mensen elders in Nederland, zo blijkt uit onderzoek van het RIVM.

In het stof in Wijk aan Zee werd bijvoorbeeld zo’n 900 keer zo veel vanadium, 160 keer zo veel mangaan en 150 keer zo veel ijzer gemeten als buiten de IJmond.

Belangenorganisaties, oppositie én het demissionaire kabinet pleiten nu voor verandering.

“Dit kan zo niet en moet echt anders”, schrijft staatssecretaris Van Weyenberg in een verklaring.

Uit onderzoek van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) blijkt dat mensen die in de buurt van Tata Steel in IJmuiden wonen aan veel meer schadelijke stoffen worden blootgesteld dan mensen die ergens anders wonen. Dat moet nu echt gaan veranderen, stelt demissionair staatssecretaris Steven van Weyenberg in een eerste reactie.

Voor de provincie Noord-Holland zijn de grenzen nu echt bereikt, het provinciebestuur wil dat de landelijke politiek in actie komt.

Het RIVM vond in stofmonsters in Wijk aan Zee ongeveer 900 keer zo veel vanadium, 160 keer zo veel mangaan en 150 keer zo veel ijzer als buiten de IJmond. Ook de concentratie lood was ongeveer 100 keer hoger dan in bijvoorbeeld Amersfoort. Lood is zeer schadelijk voor de gezondheid, vooral voor kinderen.

Andere stoffen die veel zijn gemeten in de buurt van Tata Steel zijn chroom, magnesium, nikkel, arseen, cadmium, aluminium, calcium, strontium, barium, koper, kobalt en zink.

Van Weyenberg vindt de situatie in de IJmond “zeer zorgelijk”. “Dit kan zo niet en moet echt anders”, schrijft hij in een verklaring. Volgens de staatssecretaris blijkt uit het onderzoek de noodzaak om “scherper aan de wind te varen” wat betreft de uitstoot van Tata Steel.

Omwonenden zijn ontevreden: ‘hier hebben wij niets aan’

Tata Steel zelf zegt te “begrijpen dat er zorgen leven in de omgeving” van de fabriek in IJmuiden. Tata zegt het rapport van het RIVM te bestuderen en reageert daarom nog niet inhoudelijk op de uitkomsten.

In een eerste reactie laat het staalbedrijf wel weten: “We streven ernaar om de impact van de processen op de omgeving te minimaliseren, dat is een continu proces.” Daar steekt Tata naar eigen zeggen honderden miljoenen euro’s in. “De maatregelen die de afgelopen jaren al zijn genomen hebben er inmiddels toe geleid dat de emissies van onder meer stof en geluid in de omgeving flink zijn afgenomen.”

De omwonenden hebben al laten weten niet te spreken te over het onderzoek naar vervuiling in het gebied. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) heeft geen metingen verricht bij de schoorstenen van de staalfabriek, waar de schadelijke stoffen vandaan zouden komen. "Wij hebben niets aan dit onderzoek omdat niet aan de bron is gemeten", zegt Stichting Schapenduinen van ondernemer Jan de Jong. De Jong is een van de belangrijkste lokale tegenstanders van de staalfabriek.

Staatssecretaris Van Weyenberg spreekt "op korte termijn" gesproken met het bedrijf en de provincie Noord-Holland over te nemen maatregelen. Ook wil hij dat de vergunningen voor staalproductie in Nederland "scherper" en strenger worden. Verder zijn er volgens hem strengere regels op Europees niveau nodig.

'Dit moet worden hersteld'

Milieudefensie wil dat Tata Steel het roer radicaal omgooit, of anders de deuren sluit. De organisatie ziet niets in het plan van Tata om koolstofdioxide op te slaan in lege gasvelden onder de Noordzee. "Daarmee wordt de uitstoot van schadelijke stoffen gewoon in stand gehouden".

Ook bij de oppositiepartijen reageert men uiterst kritisch. "Dit is wat je krijgt als de overheid decennia lang weggijkt en geen goede normen stelt", stelt SP-Kamerlid Renske Leijten naar aanleiding van de berichtgeving.

Joris Thijssen van de PvdA noemt het RIVM-rapport "snoeihard". Hij vindt dat er jarenlang te weinig aandacht is geweest voor de gezondheid voor de omwonenden en hun kinderen.

"Dit moet worden hersteld en het belang van mensen moet boven het belang van een bedrijf staan", zegt ook DENK-Kamerlid Stephan van Baarle. Hij noemt het "onacceptabel" dat Tata de gezondheid van anderen ondergeschikt stelt aan de winst van het bedrijf.

Metro

Omwonenden Tata Steel blootgesteld aan veel schadelijke stoffen: zo zit het

Mensen die in de buurt van Tata Steel in IJmuiden wonen, worden blootgesteld aan veel meer schadelijke stoffen dan mensen die ergens anders in Nederland wonen. Van sommige stoffen krijgen ze zelfs zóveel binnen, dat het schadelijk is voor hun gezondheid. Dit is hoe het zit.

Eén van de aangetroffen schadelijke stoffen is lood. En daarvan krijgen omwonenden zoveel binnen, dat het de zogeheten gezondheidkundige grenswaarde overschrijdt. Dat geldt ook voor zogenoemde polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK), blijkt uit onderzoek van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM).

Omwonenden Tata Steel blootgesteld aan schadelijke stoffen

Om erachter te komen of (en in welke mate) omwonenden worden blootgesteld aan schadelijke stoffen, deed het RIVM onderzoek naar stof. Zo verzamelde het gezondheidsinstituut

neergedwarreld stof op tientallen plekken in Wijk aan Zee, Beverwijk, Velsen, IJmuiden en Heemskerk. Dat gebeurde zowel op straat als bij mensen in huis. Daarna analyseerden onderzoekers de stofdeeltjes in een lab.

Om te kijken wat de samenstelling was in vergelijking met andere plekken in Nederland, bekeken de onderzoekers ook stof uit Amersfoort, De Rijp (bij Alkmaar) en De Zilk (bij Noordwijk). Die plaatsen liggen ver van Tata Steel.

En het verschil was groot: in het stof in Wijk aan Zee troffen de onderzoekers ongeveer 900 keer zoveel vanadium, 160 keer zo veel mangaan en 150 keer zo veel ijzer aan als buiten de IJmond. „Dit geldt vooral voor de locaties die het dichtst bij het terrein van Tata Steel liggen”, aldus het RIVM. Andere stoffen die veel zijn gemeten in de buurt van Tata Steel zijn chroom, magnesium, nikkel, arseen, cadmium, aluminium, calcium, strontium, barium, koper, kobalt en zink.

‘Klein risico, maar nog steeds aanwezig’

En niet alleen het stof buitenshuis is onderzocht. Binnen huizen van omwonenden van Tata Steel is ook stof neergedwarreld, dat de onderzoekers eveneens inspecteerden. Binnenshuis was het niveau schadelijke stoffen iets lager, maar nog steeds hoger dan buiten de IJmond. Zo was de hoeveelheid lood binnenshuis in Wijk aan Zee tot meer dan honderd keer zo hoog als in Amersfoort.

Een stof als lood is heel schadelijk voor de gezondheid, vooral bij kinderen. Bij langdurige blootstelling kunnen mensen schade aan hersenen en zenuwen oplopen. Maar niet alleen lood is schadelijk voor de gezondheid. Ook de andere aangetroffen stoffen kunnen schade aanrichten. Maar het RIVM kan niet zeggen hoeveel mensen een ziekte als kanker zullen krijgen door de vervuiling. „Het is niet zo dat mensen meteen ziek worden als ze iets binnenkrijgen, maar het is een blootstelling die je niet moet willen. Elke blootstelling kan het risico een beetje verhogen. Dat risico is aan de kleine kant, maar het is er wel”, zegt onderzoeksleider Janneke Elberse van het RIVM.

In dit onderzoek ging het meer om de omwonenden, dus heeft het RIVM geen metingen gedaan bij de schoorstenen van Tata Steel zelf. Wel geven de resultaten „een indicatie dat een aanmerkelijk deel van het neergedaalde stof afkomstig is van het terrein van Tata Steel”. Verder onderzoek moet daar meer duidelijkheid over geven. Maar stoffen als ijzer, mangaan, vanadium en chroom „zijn typerend voor de staalindustrie. We hadden kunnen zeggen ‘dat onderzoeken we nog’, maar dat vonden we ook niet fair. We vonden het van belang om deze uitspraak al wel te doen”, zegt Elberse.

Telegraaf

RIVM-rapport: Kinderen die opgroeien bij Tata Steel blootgesteld aan kankerverwekkende stoffen

Door BART VUIJK

Kinderen die opgroeien onder de rook van staalproducent Tata Steel worden blootgesteld aan tot dertig keer méér lood en tot vijfendertig keer méér kankerverwekkende pak's dan kinderen die niet in de buurt van de staalfabriek opgroeien. Dat kan hun ontwikkeling schaden en ze later in het leven kanker bezorgen.

Dit staat in een nieuw rapport van het RIVM over de gezondheidstoestand in de woonwijken rondom Tata Steel. In de hele gemeente Beverwijk, waar Wijk aan Zee in ligt, piekt longkanker 27 procent

boven het landelijk gemiddelde en ook zijn er veel acute klachten aan de luchtwegen. Dat bleek uit eerder onderzoek.

Een verband met de uitstoot van de fabriek is snel gelegd, maar nog nooit onomstotelijk aangetoond. Voor het eerst schrijft het RIVM nu dat er wel een direct verband is tussen de gevonden zware metalen, mogelijke toekomstige gezondheidsschade en de staalfabriek. „De resultaten van dit depositieonderzoek geven een indicatie dat emissies afkomstig van het terrein van Tata Steel een aanmerkelijke bijdrage leveren aan de depositie in Wijk aan Zee.”

Ontwikkelingsstoornissen

„Voor lood is de geschatte blootstelling via neergedaald stof zodanig dat dit ongewenst is voor de gezondheid. Langdurende (lage) blootstelling aan lood leidt tot neurologische ontwikkelingsstoornissen. Kinderen zijn het meest gevoelig voor deze effecten omdat hun hersenen en zenuwstelsel nog in ontwikkeling zijn”, schrijft het RIVM in het 145 pagina’s dikke rapport over wat er in 420 ‘veegmonsters’ in het dorp is aangetroffen.

Het RIVM begon met bemonsteren na grote ophef in het dorp over ‘grafietregens’ in 2018. Omwonenden geloofden weinig van de bewering van Tata Steel en de GGD dat het zwart-glinsterende spul dat op hun huizen, auto’s, tuinen en speeltoestellen neersloeg, geen kwaad kon. Het RIVM deed uiteindelijk een kort vooronderzoek en kwam er achter dat er te grote hoeveelheden lood, mangaan en vanadium in het stof zaten. Over pak’s werd toen nog niet de noodklok geluid.

Kankergevallen

Dat doet het RIVM nu wel. Niet alleen het loodgehalte, maar ook het aantal kankerverwekkende pak-deeltjes is onverantwoord hoog. Het leidt op termijn tot meer kankergevallen bij de bevolking die hieraan wordt blootgesteld. Het RIVM wijst erop dat hoe dicht men bij de fabriek is, hoe meer giftige stoffen er worden opgeveegd.

‘Tata onbetrouwbaar’

Dorpsraad Wijk aan Zee en gedeputeerde Jeroen Olthof van provincie Noord-Holland reageren geschokt op de bevindingen van het RIVM. Olthof vraagt zich af of de fabriek kan blijven bestaan in bewoond gebied, en vraagt de rijksoverheid om hulp in de vorm van strengere wetten. Dorpsraadvertegenwoordiger Mirjam Gosen: „Het wordt niet beter, zoals Tata had beloofd, maar erger. Tata Steel beweert dat het door hun tegenmaatregelen steeds beter gaat, maar ze zijn onbetrouwbaar. Het loodgehalte is de afgelopen twee jaar niet afgenomen en er zijn vijfmaal zoveel pak’s gevonden.” Tata Steel kent het rapport nog niet, maar belooft verbeteringen en wijst dat er voor ‘honderden miljoenen euro’s’ aan milieu-investeringen in gang zijn gezet.

NHNieuws

Hoogleraar milieuchemie na RIVM-rapport: "Het is twee over twaalf"

Wijk aan Zee moet zich zorgen maken. Dat stelt hoogleraar milieuchemie & toxicologie Jacob de Boer na bestudering van het vanochtend verschenen RIVM-rapport over stofregens in de IJmond. "Als het gaat om de concentraties lood en PAK's (kankerverwekkende stoffen), dan is het niet twee vóór, maar eerder twee over twaalf. Er moet iets gebeuren."

Kinderen in de IJmond krijgen schadelijke hoeveelheden lood en PAK's binnen via de huid en handmondcontact met neergevallen stof in de IJmond. Dat valt te lezen in het RIVM-rapport dat vanochtend openbaar werd gemaakt. Het rapport van het RIVM is een vervolg op een voorlopige analyse die werd gepubliceerd in juni 2019. Uit de veegmonsters werd ook toen duidelijk dat er lood, vanadium en chroom in de stofdeeltjes zaten. Dat leidde tot veel onrust in de regio. Ook dit keer waren de reacties niet mals.

Hoogleraar Jacob de Boer is een expert op het gebied van toxicologie en verbonden aan de Universiteit van Amsterdam (UvA). Op verzoek van NH Nieuws bestudeerde hij dit nieuwe rapport.

Waar ligt wat u betreft het zwaartepunt van dit nieuwe RIVM-rapport?

"Dat men duidelijk constateert dat de grenswaarden, vooral in Wijk aan Zee, heel behoorlijk worden overschreden. Dat gaat over de grenswaarde voor de veiligheid van de gezondheid. Maar ook dat er in Wijk aan Zee veel hogere waarden worden gemeten, in vergelijking tot andere meetstations. Het is gewoon zorgelijk te noemen."

"Het is heel vervelend om te moeten zeggen, maar met kinderen is het in Wijk aan Zee echt oppassen"

Jacob de boer, hoogleraar milieuchemie

In de veegmonsters zijn opnieuw zware metalen gevonden. Stel dat we die toch ongewild binnenkrijgen - bij kinderen niet ondenkbaar. Hoe zorgelijk is dat in uw ogen?

"De problemen liggen hier heel duidelijk bij PAK's en bij lood. En met name het lood is een grote zorg. Dat kan namelijk leiden tot neurologische effecten en een lager IQ. Er staat terecht in het rapport dat we daar echt niet meer omheen kunnen. Eigenlijk is het al veel te laat, maar er moeten snel maatregelen komen."

Jacob de Boer over de effecten van lood op ons lichaam:

"Het is heel vervelend om te moeten zeggen, maar met kinderen is het in Wijk aan Zee echt oppassen. Ik heb gehoord dat ze iedere dag de speeltuintjes laten schoonmaken; dan kan het misschien nog. Maar het rapport bevestigt: het is echt zorgelijk te noemen. Beperk daarom het buitenspelen."

Het RIVM heeft de neerslag van het grofstof onderzocht. Maar er worden ook hoge concentraties (ultra)fijnstof gemeten. Wat zou de opeenstapeling hiervan kunnen betekenen?

"Er staat in het rapport dat fijnstof niet is meegenomen. Dus dat moet je er inderdaad nog bij rekenen. Dat geeft ook meteen wel de ernst aan denk ik. Het positieve is: er ligt nu wel een rapport waar je verder mee kan. De overheid zal actie moeten ondernemen."

De meetwaarden in Wijk aan Zee bij het meetstation Reyndersweg zijn verreweg het hoogst. Maar daar wordt volop aan watersport gedaan. Is dat nog wel verstandig te noemen?

"Een lastige... De wind is meestal zuidwest, en je bent op het strand. Dat zou ik toch niet de grootste zorg vinden. Tegelijkertijd denk ik dat je beter op een ander strand kan liggen dan in Wijk aan Zee, want schoon kan je het er niet noemen."

Wat zou u de overheid aanbevelen?

Bewoners willen ook zelf gaan meten bij de bron. Voegt dat eigenlijk nog wel iets toe of weten we het wel?

"Dit rapport laat ook zien dat het erger is dan we dachten. Maar wat we niet weten: de bronnen op het terrein. Waar komt wat vandaan? Er moet duidelijker gemeten worden. En dat kan de overheid doen. Maar het punt is: het is gewoon van de gekken dat het niet gebeurt."

Uw conclusie voor dit moment?

"Een duidelijk rapport. Waarbij ook - en dat is opvallend - de naam van Tata duidelijk wordt genoemd. Dat was in andere rapporten anders en kennelijk gevoelig. Maar onder aan de streep zijn er grote zorgen. Vooral voor Wijk aan Zee. Er moet echt iets gaan gebeuren, want dit kan zo niet."

Reactie Tata Steel bij verschijnen RIVM-rapport

Een woordvoerder van Tata Steel meldt: "We hebben het RIVM-rapport vanochtend ontvangen en gaan het bestuderen. We begrijpen dat er zorgen leven in de omgeving en onderschrijven het belang van onderzoek, zodat er op basis van feiten kan worden gehandeld.

We streven ernaar om de impact van de processen op de omgeving te minimaliseren, dat is een continu proces. We hebben daar ook een uitgebreid maatregelenpakket voor in uitvoering, de Roadmap Plus. We investeren daar honderden miljoenen euro's in.

De maatregelen die de afgelopen jaren al zijn genomen hebben er inmiddels toe geleid dat de emissies van onder meer stof en geluid in de omgeving flink zijn afgenomen. De komende jaren wordt een verdere reductie van emissies gerealiseerd."

NRC

RIVM: concentratie schadelijke stoffen rondom staalfabriek Tata 'ongewenst'

Vervuiling Nieuw onderzoek naar schadelijke stoffen in de omgeving van Tata Steel maakt de positie van de staalfabriek nog precairder.

In de omgeving van de Nederlandse staalfabriek van Tata Steel komen meer potentieel schadelijke stoffen voor dan elders in Nederland. De blootstelling van spelende kinderen aan lood en polycyclische aromatische koolwaterstoffen (pak's) is zo groot dat deze „ongewenst” is voor de gezondheid. Dat blijkt uit onderzoek van het RIVM dat donderdag is gepubliceerd.

Het RIVM heeft in verschillende onderzoeken de leefomgeving bekeken rondom de Noord-Hollandse staalfabriek. In de jongste studie keek het milieu- en gezondheidsinstituut specifiek naar het zichtbare stof – dus niet naar fijnstof – dat neerslaat in de omgeving van Tata Steel.

Het RIVM concludeert dat in Wijk aan Zee, IJmuiden, Beverwijk en Velsen-Noord de concentraties pak's en metalen – waaronder lood, vanadium, ijzer, mangaan en strontium – hoger zijn dan buiten de streek. Met name Wijk aan Zee, vlak naast de staalfabriek, zijn van sommige metalen wel twintig tot honderd keer hogere waardes gemeten. Van de stoffen die het RIVM onderzocht, is bekend dat ze vrijkomen bij het maken van staal.

Het onderzoeksinstituut bekeek ook hoe schadelijk de gemeten concentraties kunnen zijn voor spelende kinderen. Anders dan fijnstof is zichtbaar stof moeilijk in te ademen; het is met name gevaarlijk voor spelende kinderen die bijvoorbeeld vieze handen hebben.

Twee stoffen schadelijk

Het RIVM bekeek dergelijke 'speelscenario's' en concludeert dat van twee stoffen de concentraties schadelijk zijn: lood en pak's. Bij die laatste gaat het om een zeer miniem verhoogd risico op kanker. Voor de hoeveelheden lood zijn de risico's serieuzer, aldus het RIVM: ook lage blootstelling eraan kan leiden tot neurologische ontwikkelingsstoornissen. Dat geldt zeker kinderen, omdat hun zenuwstelsel nog in ontwikkeling is.

De staalfabriek van Tata Steel (circa 8.000 werknemers) ligt al langer onder vuur vanwege de impact op de omgeving. Eerder bleek al uit RIVM-onderzoek dat de concentraties fijnstof in de omgeving van de fabriek relatief hoog zijn en dat omwonenden vaker gezondheidsklachten hebben. Ook komt in de omgeving volgens de GGD vaker longkanker voor. Beide onderzoeken wijzen ook op mogelijke andere oorzaken dan Tata Steel, zoals het hoge percentage rokers in de regio.

De nieuwe studie maakt de positie van Tata Steel, dat 7 procent van de nationale CO₂-uitstoot voor z'n rekening neemt, nog precairder. In een eerste reactie toonde de Noord-Hollandse gedeputeerde Jeroen Olthof (gezondheid en milieu, PvdA) zich zeer kritisch op de fabriek. „Kan staalindustrie in de IJmond nog bestaan?“, schreef hij in een verklaring. „Wat mij betreft alleen nog als de nadelige effecten op de gezondheid en de leefomgeving zo snel mogelijk en zoveel mogelijk verminderen.“

Volgens Olthof moet de landelijke politiek ingrijpen. Omdat Tata Steel doorgaans aan wettelijke (Europese) normen voldoet, is het voor de provincie niet gemakkelijk iets te doen.

Demissionair staatssecretaris Steven van Weyenberg (Infrastructuur en Waterstaat, D66) zegt op korte termijn in gesprek te willen gaan met Tata Steel en de provincie. Hij noemt het nieuwste RIVM-rapport over stof in IJmond „zeer zorgelijk“ en vindt dat staal maken niet ten koste van de gezondheid van omwonenden mag gaan. „Dit kan zo niet en moet echt anders. Dit rapport laat de noodzaak zien om scherper aan de wind te varen als het gaat om wat Tata Steel mag uitstoten. Die ruimte biedt dit rapport de provincie ook. De Inspectie Leefomgeving en Transport gaat de provincie daar bij helpen“, schrijft de staatssecretaris in een verklaring.

Tata Steel Nederland zegt donderdag in een reactie het RIVM-rapport „zeer serieus“ te nemen. „We begrijpen dat omwonenden en met name de inwoners van Wijk aan Zee zich naar aanleiding van dit rapport zorgen maken over hun gezondheid en die van hun kinderen en delen deze zorg.“ Het bedrijf „voelt de urgentie voor verbetering“ en stelt hiervoor reeds maatregelen te hebben genomen. „De urgentie is met dit rapport alleen maar groter geworden.“ Tata Steel zegt verder in gesprek te willen gaan met de overheid, provincie en omwonenden. Het bedrijf wees er eerder op dat het 300 miljoen euro investeert in reductie van de overlast, en dat de stofuitstoot daardoor de laatste tijd al is afgenomen.

Met medewerking van Chris Koenis. Het bericht is later aangevuld met reacties van staatssecretaris Van Weyenberg en Tata Steel.

Dagblad van het Noorden

Milieudefensie: Tata Steel moet vergroenen of sluiten

"Ronduit schokkend". Zo noemt Milieudefensie de conclusie dat omwonenden van Tata Steel in IJmuiden worden blootgesteld aan veel schadelijke stoffen. Het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) bracht die uitkomsten donderdag naar buiten.

"Het is duidelijk dat wat Tata Steel doet funest is voor de gezondheid, het milieu en het klimaat. Voor Tata Steel is het nu radicaal vergroenen of sluiten. De overheid kan echt niet meer wegkijken", stelt Milieudefensie. De organisatie ziet niets in het plan van Tata om koolstofdioxide op te slaan in lege gasvelden onder de Noordzee. Dat plan moet in de ogen van Milieudefensie van tafel. "Daarmee wordt de uitstoot van schadelijke stoffen gewoon in stand gehouden", vindt de organisatie.

Van: [redacted]
Verzonden: donderdag 30 september 2021 13:16
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: onderwerp voor de staf sociaal domein van as maandag
Bijlagen: Oplegger voor werkoverleg.docx; STAF_21038320_Vragenlijst_IJmond
leefomgeving_V3.0.docx

Goedemiddag
Hierbij de stukken voor het onderwerp voorgenomen onderzoek uit programma Tata Steel, ter informatie.
Ik kan er zelf niet bij aansluiten, het is puur ter informatie omdat provincie opdrachtgever is. Zou jij dit onderwerp willen waarnemen in het overleg Frank?

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

OPLEGGER VOOR WERKOVERLEG

WERKOVERLEG:**WETHOUDER(S):** Marianne Steijn, Sebastian Dinjens**DATUM:** 30 september 2021**BEHANDELEND AMBTENAAR:** [REDACTED] [REDACTED]**ONDERWERP:****DOEL:**

Ter informatie

GEVRAAGDE BESLISSING:

Kennis te nemen van het voornemen voor het onderzoek en de vragenlijst in de bijlage.

AMBTELIJK ADVIES:

In 2020 is het Programma Tata Steel 2020-2050: Samenwerken aan een gezondere en veilige IJmond opgesteld. Eén van de acties uit het programma is het monitoren hoe de leefomgeving van Tata Steel ervaren wordt. Dat is van belang om beleid en communicatie richting inwoners indien nodig bij te stellen.

Het marktonderzoeksbureau Ipsos heeft van de provincie Noord-Holland de opdracht gekregen om 4 maal, tot en met het voorjaar van 2023, een peiling te houden onder een representatief aantal inwoners van de IJmond. De 1e peiling is gepland voor oktober 2021. Ca. 6 weken na de start van de peiling zal Ipsos een rapportage opleveren. Deze rapportage zal gedeeld worden met het BO Industrie en Gezondheid. Aan de hand van de 1e rapportage zal bepaald worden hoe daarover via de website van de provincie gecommuniceerd wordt.

Ter informatie is de vragenlijst voor deze eerste peiling bijgevoegd. De lijst is samengesteld in afstemming tussen de provincie en de IJmond gemeenten.

De Provincie is hierin de formele opdrachtgever en zal de kosten van dit onderzoek ook zelf geheel betalen.

Vragenlijst V3.0
Hoe ervaren inwoners van de regio IJmond hun leefomgeving?
Project: 21038320

Uitleg bij de codes om type vraag aan te geven:

- S = Single vraag – slechts één antwoord mogelijk
- M = Multiple vraag – meerdere antwoorden mogelijk
- Q = Numerieke vraag – er moet een getal ingevuld worden
- O = Open vraag – vrij invul veld waarin tekst wordt getypt
- OL = Open listing – kleine tekst velden voor invullen namen/merken/producten

Vragenlijst:

- Geschikt voor smartphone
- T=7

Voordat men start met invullen vragenlijst

Deel uw mening, maak een verschil!

Hartelijk dank voor uw interesse in dit onderzoek van Marktonderzoeksbureau Ipsos. Dit onderzoek voeren wij uit in opdracht van de provincie Noord-Holland die dit zal gebruiken om zicht te krijgen op hoe u uw leefomgeving ervaart en om te kijken hoe het beleid en communicatie richting inwoners constant kan worden verbeterd.

De onderzoeksdata en toegevoegde persoonsgegevens zullen door Ipsos uitsluitend gebruikt worden in het kader van dit onderzoek en gecombineerd worden met gegevens van andere deelnemers. Hierbij garandeert Ipsos volledige vertrouwelijkheid en verwijdering van de gegevens na afronding van het project. In onze [Privacyverklaring \(hyperlink\)](#) kunt u lezen hoe wij uw persoonlijke gegevens respecteren en beschermen.

Naast uw mening zullen wij ook persoonlijke informatie van u verzamelen. Uw deelname is op basis van uw toestemming en u kunt op elk moment stoppen met het invullen van de vragenlijst of uw toestemming intrekken.

Ik heb de [Privacyverklaring \(hyperlink\)](#) gelezen en ik begrijp dat, door op accepteren te klikken, ik toestemming geef voor de verwerking van mijn gegevens voor dit onderzoek.

<lege checkbox> <knop: accepteren en beginnen>
 <knop: ik wil niet meedoen>

A ACHTERGRONDVRAGEN

Base: all

A1. [S]

Om te beginnen zouden we graag een aantal achtergrondvragen stellen. Allereerst, bent u...?

1. Man
2. Vrouw
3. Anders

Base: all

A2. [Q]

Wat is uw leeftijd?

<0-100> jaar

Screen-out als <18 jaar

Base: all

A3. [S]

Wat is de hoogste opleiding die u heeft afgemaakt?

1. HBO of universitair master/doctoraal/postdoctoraal
2. HBO of universitair propedeuse / HBO of universitair bachelor/kandidaats HAVO of VWO (met diploma afgerond) / HBS / MMS
3. MBO 2, 3, 4 of MBO vóór 1998
4. MAVO / HAVO of VWO (overgegaan naar 4e klas) / (M)ULO / VMBO (theoretische of gemengd) / voortgezet speciaal onderwijs
5. LBO / VBO / VMBO (kader- of beroepsgericht) / MBO1
6. Geen onderwijs / basisonderwijs
7. Weet ik niet/Wil ik niet zeggen

Base: all

A4. [S]

In welke gemeente woont u?

1. gemeente Beverwijk
2. gemeente Velsen
3. gemeente Heemskerk
4. in een andere gemeente [screen-out]

Base: all

A5. [Q, min 1 max 100]

Hoe lang woont u al in de regio IJmond (dat zijn de gemeenten Beverwijk, Velsen en Heemskerk)?

... jaar

Base: all

A6. [Q]

Wat zijn de eerste vier cijfers van uw postcode?

<4 cijfers>

- Wil ik liever niet zeggen

B Ervaring leefomgeving

Base: all

B1. [Q]

Hoeveel jaar van uw leven heeft u in totaal in de regio IJmond (gemeente Beverwijk, Velsen en Heemskerk) gewoond?

<0-100> jaar

Base: all

B2. [Q]

Als u het woongenot in de <insert answer A4> een cijfer zou moeten geven op een schaal van 1-10, welk cijfer zou u dan geven?

<1-10>

Base: all

B3. [S]

Hoe vaak ondervindt u hinder/overlast van..

Grid, randomize statements

1. Luchtkwaliteit in uw omgeving
2. Geur in uw omgeving
3. Stof in uw omgeving
4. Geluid in uw omgeving

Answers in column

1. Dagelijks
2. Wekelijks
3. Maandelijks
4. Jaarlijks
5. Weet ik niet/geen mening

Base: all

B4. [S]

In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen:

Grid, randomize statements

1. Ik maak me zorgen of mijn leefomgeving veilig is voor de gezondheid van mij en mijn familie
2. Ik woon met veel plezier in de <insert answer A4>

Answers in column

1. Helemaal mee eens
2. Mee eens
3. Niet mee eens, niet mee oneens
4. Mee oneens
5. Helemaal mee oneens
6. Weet ik niet/geen mening

Base: all

B6 [M, randomize]

Overweegt u om te verhuizen uit de <insert answer A4> en zo ja, wat is de reden? Meerdere antwoorden mogelijk

1. Nee, ik overweeg niet om te verhuizen [F]
2. Ja, vanwege werk
3. Ja, vanwege de reistijd
4. Ja, omdat mijn huis te klein is
5. Ja, vanwege gezinsuitbreiding
6. Ja, omdat ik me zorgen maak over de veiligheid van de leefomgeving voor mijn gezondheid
7. Ja, anders, namelijk [O] [F]

C Beoordeling overheid en andere partijen m.b.t. leefomgeving

Base: all

C1. [S]

Als het gaat om de zorg voor uw leefomgeving, hoeveel vertrouwen heeft u dan in:

Grid, randomize statements

1. Provincie Noord-Holland
2. <insert answer A4>
3. Tata Steel
4. GGD Kennemerland
5. Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG)
6. Omgevingsdienst IJmond (ODIJ)

Answers in column

1. Veel vertrouwen
2. Een beetje vertrouwen
3. Weinig vertrouwen
4. Heel weinig vertrouwen
5. Weet ik niet / geen mening

Base: all

C2. <open>

Wat zou de provincie Noord-Holland kunnen doen uw vertrouwen in het beschermen van uw leefomgeving te verhogen?

- Weet ik niet/geen mening

Base: all

C3. <open>

Wat zou de gemeente <insert answer A4> kunnen doen om uw vertrouwen in het beschermen van uw leefomgeving te verhogen?

- Weet ik niet/geen mening

Base: all

C4. [S]

De provincie Noord-Holland en de regio IJmond (gemeente Beverwijk, Velsen en Heemskerk) werken samen aan de aanpak van de negatieve effecten van Tata Steel op de gezondheid en veiligheid in de regio IJmond

In hoeverre bent u hier mee bekend?

1. Daar ben ik goed mee bekend: hier hoor, lees of zie ik regelmatig iets over
2. Daar ben ik een beetje mee bekend: hier heb ik weleens iets over gehoord, gelezen of gezien
3. Daar ben ik niet mee bekend

Base: IF C3=1 of 2

C5. Als u deze aanpak van de provincie Noord-Holland en de regio IJmond (gemeente Beverwijk, Velsen en Heemskerk) als geheel een cijfer zou moeten geven op een schaal van 1-10 welk cijfer zou u dan geven?

<1-10>

Weet ik niet/geen mening

D VASTE VRAGEN – Beoordeling communicatie

Base: all

D1. [M]

De provincie en de gemeenten proberen op verschillende manieren informatie te verstrekken over de leefomgeving in de regio IJmond (Beverwijk, Heeskerk en Velsen). Als u op zoek bent naar informatie over uw leefomgeving, welk kanaal of welke kanalen gebruikt u dan?

1. Landelijke krant(en)
2. Regionale krant(en)
3. Huis-aan-Huis bladen
4. Landelijke televisie of radio omroepen
5. Regionale televisie of radio omroepen
6. Website van de provincie Noord-Holland
7. Website van de <insert answer A4>
8. Website van de Omgevingsdienst Noordzeekanaal
9. Social media van de <insert answer A4>
10. Social media van de provincie Noord-Holland
11. Andere websites, namelijk <open>
12. Social media van andere bronnen, namelijk <open>
13. Vrienden, familie en/of kennissen
14. Via de website van de GGD
15. Via mijn huisarts
16. Via de website van het RIVM
17. Anders, namelijk <open>
18. Geen van bovenstaande [S] [F]

Base: IF C1=1-7

D2. Hoe beoordeelt u de volgende kanalen als het gaat om de informatie over uw leefomgeving? Op een schaal van 0-10, waarbij 0 staat voor heel slecht en 10 voor heel goed.

<Grid>

Rows: alle geselecteerde kanalen genoemd bij D1

Answers in column

- 0
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- Weet ik niet/geen mening

E. VASTE VRAGEN – Tata Steel

Base: all

E1. [S]

Grid with auto-advance, randomize statements

1. Bent u werkzaam (geweest) bij Tata Steel?
2. Kent iemand in uw directe omgeving die bij Tata Steel werkt?

Answers in column

1. Ja
2. Nee

Base: all

E2. [S]

Als u een klacht heeft over Tata Steel, meldt u deze dan?

1. Ja, (bijna) altijd
2. Soms
3. Nee, nooit
4. Ik heb geen klachten over Tata Steel

Base: E2 = 2 of 3

E3. [M, randomize]

Waarom meldt u uw klachten over Tata Steel (soms) niet?

Meerdere antwoorden mogelijk

1. Ik heb hier niet (altijd) zin in
2. Ik vind het te ingewikkeld
3. Ik heb hier (soms) geen tijd voor
4. Ik weet niet waar ik terecht kan
5. Ik heb geen vertrouwen dat er iets met mijn klacht gedaan wordt
6. Anders, namelijk [O][F]

Base: C7 = 1 of 2

E4. [M, randomize]

Waar meldt u uw klacht meestal? Meerdere antwoorden mogelijk

1. Bij de provincie Noord-Holland
2. Bij de <insert answer A4>
3. Bij Tata Steel
4. Bij GGD Kennemerland
5. Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG)
6. Omgevingsdienst IJmond (ODIJ)
7. Anders, namelijk [O][F]
8. Weet ik niet meer

Base: E4=1,2,3,4 of 5

E5. GRID, randomize]

In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling(en):

Als ik mijn klacht meldt dan wordt dit goed opgepakt door:

1. [IF E4=1] de provincie Noord-Holland
2. [IF E4=2] de <insert answer A4>
3. [IF E4=3] Tata Steel
4. [IF E4=4] GGD Kennemerland
5. [IF E4=5] Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG)
6. [IF E4=6] Omgevingsdienst IJmond (ODIJ)

Answers in column

1. Helemaal mee eens
2. Mee eens
3. Niet mee eens, niet mee oneens
4. Mee oneens
5. Helemaal mee oneens
6. Weet ik niet/geen mening

Base: all

E6. [S]

In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen over Tata Steel?

Grid with auto-advance, randomize statements

1. De aandacht die er in het nieuws is voor de overlast van Tata Steel in de regio is overdreven
2. Tata Steel is belangrijk voor de werkgelegenheid in de regio IJmond (gemeente Beverwijk, Heemskerk en Velsen)
3. Tata Steel is de grootste oorzaak van de gezondheidsproblemen van mensen in de regio IJmond (gemeente Beverwijk, Heemskerk en Velsen)
4. Tata Steel zet zich genoeg in om hun overlast op de leefomgeving in de regio IJmond (gemeente Beverwijk, Heemskerk en Velsen) te beperken
5. Ik heb er vertrouwen in dat er in de toekomst een schoon en duurzaam Tata Steel komt
6. De overheid moet geld investeren in Tata Steel om te zorgen dat Tata Steel duurzaam staal produceert (door middel van waterstof)

Answers in column

1. Helemaal mee eens
2. Mee eens
3. Niet mee eens, niet mee oneens
4. Mee oneens
5. Helemaal mee oneens
6. Weet ik niet/geen mening

Base: all

E7. Tot slot, is er nog iets anders wat u kwijt zou willen over dit onderwerp?

<open>

- Nee, geen opmerkingen

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 21 september 2021 17:32
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: onderwerp voor staf sociaal domein van as maandag
Bijlagen: oplegger voor werkoverleg antwoorden op vragen webinar 2 sept.docx; Kopie van Beantwoording Vragen webinar 02-09.xlsx

Goedemiddag

Hierbij een onderwerp voor het werkoverleg sociaal domein van as maandag met Sebastian en Marianne.

- Bespreken antwoorden op openstaande vragen webinar 2 september RIVM

Ik weet niet zeker of dit het juiste mailadres is voor de agendering, dus graag ontvang ik een bevestiging dat het zo goed gaat en voor maandag een link naar de vergadering.

Bedankt alvast!

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

OPLEGGER VOOR WERKOVERLEG

WERKOVERLEG: Sociaal Domein
WETHOUDER(S): Marianne Steijn, Sebastian Dinjens
DATUM: 27 september 2021
BEHANDELEND AMBTENAAR: [REDACTED] [REDACTED]

ONDERWERP: Concept antwoorden op openstaande vragen webinar 2 september
uitkomsten RIVM onderzoek deel 2

DOEL:
Richtinggevende bespreking

GEVRAAGDE BESLISSING:

[🗳️ Gevraagde beslissing]In te stemmen met de conceptantwoorden, of aan te geven welke wijzigingen gewenst zijn.

AMBTELIJK ADVIES:

Op 2 september was er een webinar voor inwoners en andere geïnteresseerden over de uitkomsten van het RIVM onderzoek, deel 2. Er zijn toen verschillende vragen gesteld die voor een groot deel ter plekke al beantwoord zijn. Voor een aantal vragen was nog geen antwoord gegeven tijdens de webinar. Toezegging was om deze alsnog met elkaar (Provincie en IJmondgemeenten) te beantwoorden en de vragen en antwoorden te publiceren. Advies is in te stemmen met de conceptantwoorden, deze zijn (voor wat betreft de vragen die voor de gemeenten zijn) ambtelijk in IJmondverband afgestemd.

VRAAG

Als wethouders zeggen dat ze in willen zetten in schone fabriek, dan moeten ze ook durven zeggen hoe lang ze Tata de kans willen geven	VOOR WIE
Wethouder van den berg, je bot toch wethouder van beverwijk, en dus moet je toch zorgen voor hierm veilige leefomgeving van de burgers van beverwijk en wijk aan zee? Je bent toch geen wethouder in China	gemeenten
Is bij de andere twee wethouders het antwoord ook NEE... we nemen de optie van sluiting niet mee in de besprekingen met de Rijksoverheid en Tata zelf?	gemeenten
Waarom is er dan geen persbericht naar buiten gekomen vandaag dan vanuit de gemeente beverwijk? Je kan wel blijven zeggen dat de communicatie beter moet en allemaal dingen daarvoor gaan opzetten maar in die tijd had je ook gewoon wat van jullie kunnen laten horen	gemeenten
Gemeente Beverwijk communiceert toch nergens over. Wanbestuur hier	gemeenten
de wethouders zijn trot op de staalfabriek en geloven heilig 'dat er nog maar een klein zetje nodig is' (Dinjens) om de laatste slag te maken richting schone staalfabriek. Een haast cynische houding na publicatie van dit en ook vorige rapporten. Afbouw, mogelijk zelfs sluiting is geen optie, dat is duidelijk gemaakt.	gemeenten
mevr. van de Berg waarom spreekt u continu over de toekomst van tata... ik heb u niet gehoord over de toekomst van de kinderen.	gemeenten
Maar je kunt wel kijken naar de schoolprestaties en sociaal-maatschappelijke factoren in het verleden hier, en vergelijken met andere gemeenten met dezelfde sociaal-maatschappelijke factoren	gemeenten
VD Berg - kunt u ook iets zeggen over aanpassingen van de luchtbehandeling van de school in Wijk aan Zee... zodat kinderen zo veilig mogelijk uren in school doorbrengen?	gemeenten
Kan de GGD dan zeggen welke effecten de vervuiling heeft, gehad op de huidige kinderen en jong volwassenen hun carrière en huidige prestaties? Waarom wil de GGD dat niet weten hoe groot die effecten zijn? Want dat antwoord ontbreekt telkens als de GGD antwoord.	GGD
Vraag aan de GGD is er ooit onderzoek gedaan naar rookgedrag in IJmond t.o.v. de rest van Nederland?	GGD
Ja, ik heb die cijfers over roken in de IJmond eens gezien. Dat was niet significant hogerdan in de rest van Nederland.	GGD
Gaat de GGD de kinderen van nu dan beter volgen?	GGD
Kinderen met kanker hebben ook een slechtere doorstroom op school, mevrouw van de GGD.	GGD
Niet alleen als ze lood binnen krijgen.	GGD
beste heer olthof, hoe komt het dat u nooit bent ingegaan op het herhaalddelijke AANBOD van de betrokken goed geïnformeerde bewonersgroepen, om geheel vrijblijvend met een milieujurist naar de vergunningen te kijken? I Want er blijkt wel degelijk een mogelijkheid om op basis van de huidige vergunningen onze kostbare lucht te verbeteren?	PNH
Hoeveel mensen werken er bij Tata zelf?	PNH
Als Tata alleen kan produceren met jaarlijks bijna 2000 incidenten dan zijn deze incidenten toch gewoon onderdeel van het proces waardoor dit gewoon kan worden opgenomen in de vergunning. De provincie van dan zelf handhaven en heeft dan geen aanvullende regelgeving van het rijk nodig. ??	OD NZKG

Is het 'sociale contract' niet allang opgezegd door de Indiase eigenaar en de aandeelhouders? PNH

Voor de heer Olthof: worden de normen dan wel of niet overschreden in de IJmond? PNH

Wanneer neemt Tata nu zelf zijn verantwoordelijkheid?? PNH

Belangrijke vraag aan wethouders/provincie: - Ze zeggen dat we alle energie moten steken in
schone fabriek. Ze zijn ervan overtuigd dat het kan. Maar hoeveel tijd krijgt Tata dan nog? Hoe
lang man Tata nog mensenlevens, natuur en milieu aantasten? Is dat 5 jaar? 10 jaar? 20 jaar?

De vraag is al eerder gesteld: hoeveel tijd krijgt TATA op hun zaken op orde te krijgen? 20 jaar?
30 jaar? 50 jaar?

PNH/gemeenten

Waarom krijgen we het idee als bewoners dat tata alles kan doen/maken en dat de overheden
niet echt durven op te treden?

PNH/gemeenten

de kracht van de herhaling..we gaan het bijna geloven.. hoevaak blijven we zeggen dat WE (wie
is we?) trots zijn op Tata... hoe kun je trots zijn als er prachtige producten gemaakt worden ten
koste van gezondheid???? er zijn mensen ziek, er gaan mensen dood... dan verliest een
prachtig product toch zijn glans??

PNH/gemeenten

Wat als het Rijk niet over de brug komt met strengere normen?

PNH/gemeenten

Tata is in Nederland een van de 5 a 6 meeste vervuulende industrieën, met de technologie die
we in Nederland beheersen moeten we deze regio kunnen gaan vergroenen. Overheid: pak deze
handschoen op!

PNH/gemeenten

Wat delen in Groningen.

beste mensen, echt heel naar om te moeten zeggen dat u mij en heel veel andere mensen, ondanks u goede bedoelingen, niet werkelijk hebt kunnen geruststellen.

Opleidingsniveau en inkomen ligt 30+% lager in de IJmond dan gemiddeld

Cijfers over roken in de IJmond:

<https://gezondheidsatlas Kennemerland.nl/dashboard/dashboard>

Ik vind het hier naar corruptie ruiken.

Toekomst is nu voor onze kinderen.

Schoolresultaten zijn te vinden bij het CBS

Kijk ook eens in het advies van het RL, september. Het wordt hier steeds drukker en steeds meer druk op de leefomgeving. we kunnen niet uitsluitend wachten op schoon staal. Aan alle knoppen draaien voor een gezonde leefomgeving, gemeente, provincie en Rijk.

Dank voor de openheid. Jullie zaten er toch maar!

Wel veel dank voor dit seminar en jullie antwoorden.

Birgitte: Heel graag! Dit helpt namelijk niet in je vrouwen

beste heer dijens, het doet echt pijn dat u weer zegt en weer en weer dat we niet van vandaag of morgen een noodzakelijke verandering kunnen bewerkstelligen. dat horen we al jaren en nog steeds is er niets veranderd en is de lucht zelfs verslechtert en daarmee dus ook onze gezondheid en de natuur.

ANTWOORD

Wij constateren: er is toekomst voor Tata Steel, maar alleen als dat samen gaat met een gezondere en duurzamere IJmond; het moet gewoon schoon.

In een IJmondiale lobbybrief aan de kamerleden heeft de wethouder Gezondheid het volgende gezegd: Het is noodzakelijk om op kortere termijn de gezondheidsrisico's voor onze inwoners te verminderen. Maar voor een gezonde leefomgeving

De IJmondgemeenten gaan voor groen, gezond en veilig staal.

Na publicatie van het RIVM-rapport is een gezamenlijk persbericht van de provincie NH en de IJmondgemeenten uitgegaan en op de website geplaatst. Het Depositieonderzoek IJmond 2020 is uitgevoerd in opdracht van de provincie NH en de IJmondgemeenten. Daarom is er op 2 september 2021 een gezamenlijk persbericht uitgebracht na publicatie van het RIVM-rapport.

Op 15 september berichtte Tata Steel dat zij kiezen voor de waterstofroute. De eerder genoemde CCS route (waarin CO2 wordt afgevangen en opgeslagen) heeft niet langer hun voorkeur. Wij zijn positief over deze ontwikkeling. Voor de IJmondgemeenten

De IJmondwethouders zijn ervan overtuigd dat gezond opgroeien in de IJmond mogelijk is. Alleen met inzet van het rijk kunnen we dat waarmaken.

Een onderzoek naar schoolprestaties valt volgens ons buiten het kader van dit webinar.

De gemeente had al plannen voor nieuwbouw van de school, maar dat zou pas over een jaar of vijf zijn. Op verzoek van wethouder Onderwijs worden momenteel diverse opties onderzocht:

- Nieuwbouw vervroegen
 - Huidige gebouw renoveren en voorzien van betere ventilatie.
- In het najaar is hierover meer duidelijkheid.

Kennis en inbreng over hoe wij onze taak nog beter uit kunnen voeren en de vergunning kunnen aanscherpen zijn zeer welkom, wij maken daar graag gebruik van. Gesprekken met Rijk en ILT laten bijvoorbeeld zien dat er inderdaad nog enige ruimte bestaat om aan te scherpen. Tegelijkertijd constateren wij dat wij hier reeds invulling aan geven binnen het Programma Tata Steel 2020-2050. Daarmee zijn medio 2023 onze mogelijkheden tot verder aanscherping uitgeput.

AANVULLEN: welk herhaaldelijk verzoek wordt op gedoeld?

Volgens de informatie van Tata Steel zelf ruim 9.000 mensen.

De OD NZKG houdt namens de provincie toezicht op de naleving van vergunningen en wet- en regelgeving door Tata Steel. • Er wordt handhavend opgetreden als Tata Steel zich niet aan de vergunning houdt. Op dit moment zijn er verschillende lasten onder dwangsom opgelegd aan Tata Steel om overtredingen op te lossen of te voorkomen, mede op het gebied van stofverspreiding. Het betreft handhaving op gedragsvoorschriften bij de afhandeling van schroot, stofverspreiding bij de BuKa-kranen en het voorkomen van rauwe kooks.

Jaargemiddeld voldoet de luchtkwaliteit in de IJmond daarnaast aan de geldende wettelijke normen. Dit betekent echter niet automatisch dat er ook sprake is van een gezonde leefomgeving. Een gebied als de IJmond kenmerkt zich door zowel cumulatieve van diverse emissies vanuit verschillende bronnen als door piekbelasting die beide niet goed in gemiddelde luchtnormen tot uitdrukking komen. Wij constateren met dit rapport over stofdepositie dat gezondheidskundige grenswaarden in stofdepositie voor in het bijzonder lood worden overschreden. Dit zijn echter geen formeel-juridische normen en hierop kan dus niet gehandhaafd worden.

Ook Tata Steel zelf blijft aan zet. Het is een verantwoordelijkheid van Tata Steel om te investeren in een gezondere leefomgeving rond het bedrijf en verduurzaming van het bedrijf. De resultaten van het onderzoek van het RIVM laten zien dat hier echt snel stappen in moeten worden gezet. Wij verwachten dat Tata Steel de noodzakelijke investeringen om de reductie van diverse emissies te bewerkstelligen met de grootst mogelijke spoed doorzet.

Tata Steel heeft onder andere op aandringen van de provincie Noord-Holland op 25 mei 2021 de planning en verwachte effecten van de Roadmap+ verder geconcretiseerd. Eén van concrete effecten is het verminderen van stofdepositie in Wijk aan Zee met 65% in 2023 ten opzichte van 2021. Verschillende andere maatregelen (waaronder die bij de Pelletfabriek) moeten leiden tot een forse reductie van verschillende ZZS, waaronder die van zware metalen (met 55%). Wij blijven met Tata Steel in gesprek over de uitvoering van de Roadmap+ en dringen aan op een versnelling van met name de maatregel bij de Pelletfabriek. Wij vinden dat de Roadmap+ maatregelen zo snel mogelijk moeten worden uitgevoerd. Zie de website van Tata Steel voor verdere informatie over de Roadmap+.

Het is niet mogelijk om precies aan te geven wanneer de verschillende acties en sporen vanuit de overheden en Tata Steel leiden tot daadwerkelijke maatregelen bij Tata Steel en wanneer dat vervolgens weer tot merkbare c.q. meetbare effecten in de omgeving leidt. Dit heeft te maken met de omvang en technische complexiteit van te nemen maatregelen. In de praktijk zullen maatregelen en acties tot geleidelijke verbeteringen leiden die over een periode van meerdere jaren pas goed zichtbaar en meetbaar wordt.

De provincie gaat door met de uitvoering van het Programma Tata Steel 2020-2050, de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) met de uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH) Tata Steel 2020 - 2022. Met de zomer wordt een algehele voortgangsrapportage van dit programma gepresenteerd.

In het programma Tata Steel 2020 - 2050 en in het uitvoeringsprogramma is voor zo ver mogelijk geconcretiseerd wat de overheden wanneer gaan doen. Bijvoorbeeld de vergunning waar dat binnen wet- en regelgeving mogelijk is in de komende 2 jaar aanscherpen, extra toezicht en handhaving en continu met Tata Steel (bijvoorbeeld over de 300 miljoen investering) en het Rijk in gesprek over aanvullende maatregelen.

Er is in de IJmond meer dan Tata Steel, ook andere emissiebronnen zijn relevant. Het reduceren van die emissies levert net zo goed gezondheidswinst op. Hier wordt aan gewerkt met bijvoorbeeld het Schone Lucht Akkoord en het programma Gezondheid en luchtkwaliteit IJmond.

Binnen onze bevoegdheden doen wij wat we kunnen om de wet- en regelgeving te handhaven. Vanuit gezondheidskundig oogpunt achten wij de huidige normstelling en regelgeving op Europees en Rijksniveau onvoldoende in een complex gebied zoals de IJmond, waarin zich diverse bronnen bevinden. Werken aan een gezondere leefomgeving in de IJmond betekent dat wetten, normen en onze instrumenten daarop moeten zijn toegerust. Wij verzoeken de staatssecretaris daarom binnen afzienbare termijn hiertoe de nationale wetgeving aan te passen, of en op Europees niveau te pleiten voor aanscherping. En dat het Rijk bereid is om aanvullende maatregelen die niet afdwingbaar zijn, maar wel helpen voor een gezondere leefomgeving- ook financieel - mogelijk te maken.

We zijn ons terdege bewust van de zorgen die terecht leven. We blijven daarom onderzoeken om een steeds beter beeld te krijgen van de gezondheid en leefomgeving in de IJmond en welke factoren daar aan bijdragen. Die kennis helpt om betere regelgeving te maken en bepaalde maatregelen te onderbouwen. Tegelijkertijd wordt er iedere dag gewerkt aan een gezondere en veilige IJmond. Zonder resultaten van onderzoek af te wachten. Minder emissies levert altijd gezondheidswinst op. Niet alleen bij Tata Steel, ook van andere bronnen.

In dat geval zijn we voor het bereiken van een gezondere leefomgeving afhankelijk van vrijwillige inzet op bovenwettelijke maatregelen die zorgen voor een verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving.

Een gezondere leefomgeving in de IJmond is een doel dat bij elke ontwikkeling in de IJmond voor ogen moet blijven staan en vergt een gezamenlijke inspanning. Het is belangrijk om de doelen van het Klimaatakkoord te halen. In dat licht beschouwen wij ook de ondertekening van de Expression of Principles van het ministerie van Economische Zaken en Tata Steel. Daarnaast wordt er, mede op verzoek van provincie Noord-Holland, gewerkt aan een haalbaarheidsstudie waarin twee verschillende routes voor de verduurzaming van Tata Steel worden vergeleken. Parallel daaraan doet het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat (I&W) een onderzoek naar de effecten op de gezondheid van beide routes. geen vraag

geen vraag
geen vraag

geen vraag
geen vraag
geen vraag
geen vraag

geen vraag
geen vraag
geen vraag
geen vraag

geen vraag

geving is meer nodig. Er zijn wetten, normen en instrumenten nodig die het mogelijk maken om te sturen op gezondheidswaarden. Daarvoor is aanpassing van de wet- en regelgeving noodzakelijk.

ange termijn is dit een goede oplossing. Tegelijkertijd zien we dat er meer nodig is om op korte termijn de gezondheidsrisico's voor onze inwoners te verminderen.

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 13 september 2021 15:34
Aan: [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]
Onderwerp: onderwerpen Tata Steel overleg
Bijlagen: KERNBOODSCHAP COMMISSIEDEBAT TATA STEEL IJMOND GEMEENTEN.docx

Goedemiddag,

Ik heb het overleg van woensdag as verplaatst naar dinsdag einde van de dag zoals jullie gezien hebben.

Hierbij een voorzet voor de onderwerpen die we dan met elkaar kunnen bespreken:

- Terugkoppeling en vooruitblik kamerdebat over toekomst tata steel, zie bijlage voor extra kernboodschap die vorige week nog is uitgegaan aanvullend aan lobby mail (is er nog enige actie nodig vanuit de IJmond?) [REDACTED]
- Terugblik op hoe het afgelopen tijd vanaf 2 september (publicatie RIVM rapport) is gegaan (zijn we tevreden over het resultaat? Wat kan beter?, zullen we met de actief betrokkenen van Velsen een evaluatiemoment inplannen?) welke acties staan nog open en zijn nog steeds relevant?
- Communicatie van Tata Steel zelf (o.a. oproep in de krant, medewerkers bij kamer, optreden [REDACTED] in het algemeen) en hoe onderhouden we zelf goed contact met Tata? (allen, kunnen we hier nadere afspraken over maken?)
- Zijn er nog zaken die ik mee kan nemen in het ambtelijke overleg van IJmond met provincie van woensdag 15 sept 10.00 uur? (bv wensen voor volgende omgevingstafel?)
- Opnemen Tata in programma Gezondheid en Luchtkwaliteit [REDACTED] kun je toelichten hoe je dat in gedachte hebt, oorspronkelijk was het aanvullend aan Tata Programma bedoeld)
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- Hoe gaan we verder met dit dossier? (Wie wanneer betrekken?/ wie bv in kernteam? Wat is een goede rolverdeling, ook in de IJmond?) ([REDACTED] stvz?)
- rondvraag

Ter informatie:

- GGD Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020 is uitgekomen voor Kennemerland; overlast industrie is o.a. ook meegenomen, dat ligt in Velsen hoger dan gemiddeld in Kennemerland (Sophie gaat nog na hoe het in de IJmond als geheel en tov elkaar geduid kan worden)
- Nieuwe wethouder Beverwijk gestart Nevin Ozutok, die is nu ook verantwoordelijk voor thema industrie en gezondheid
- In het kwartiertje heb ik kort een toelichting gegeven over de ontwikkelingen rondom Tata.
- 7 oktober raadscommissie KIO in Velsen [REDACTED]

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

- [Redacted]
 - [Redacted]
 - [Redacted]
 - [Redacted]
- [Redacted]

KERNBOODSCHAP COMMISSIEDEBAT TATA STEEL IJMOND GEMEENTEN

Wij zijn de IJmond.

Wij willen gezond kunnen leven en trots zijn op wat we maken.

Wij willen de koplopers zijn bij de productie van groen, gezond en veilig staal.

De staalindustrie is niet alleen belangrijk voor de IJmond, maar ook voor Nederland en de wereld. Als wij de energietransitie en de klimaatambities echt voor elkaar willen krijgen, hebben we daar groen, gezond en veilig staal voor nodig. Om windmolens te bouwen, eten recyclebaar te verpakken en nieuwe machines, huizen en batterijen te maken. Als we die productie niet hier in Nederland doen, maken we onszelf kwetsbaar, schuiven de verantwoordelijkheid af en laten het probleem van vervuiling aan anderen.

Maar het simpele feit is ook: de gezondheidsprijs die we nu betalen is te hoog. Wij constateren: er is toekomst voor Tata Steel, maar alleen als dat samen gaat met een gezondere en duurzamere IJmond; het moet gewoon schoon.

Kunnen wij als Nederland weer voorop lopen? Kunnen wij het kenniscentrum van de wereld worden voor schoon staal? En kunnen wij de belofte van gezond opgroeien waarmaken voor de kinderen in de IJmond? Wij zijn ervan overtuigd dat het kan, op voorwaarde dat het Rijk nu echt instapt.

We hebben in onze regio lang geleefd binnen een stilzwijgend sociaal contract: iedereen profiteerde van de Hoogovens, als belangrijke werkgever en als aanjager van de economie in de regio. De overlast en de gezondheidsrisico's kregen lang weinig aandacht.

Maar we leven nu in een andere tijd. We krijgen steeds meer inzicht in de gezondheidsrisico's en we stellen hogere eisen aan onze leefomgeving.

Dus moeten we bouwen aan een nieuwe realiteit waarin gezond leven, werken en schoon staal produceren hand in hand gaan. En we hebben haast.

We pleiten nogmaals voor verankering van gezondheidswaarden in wet- en regelgeving op Europees en Rijksniveau. En er moet nu vaart gemaakt worden met de transformatie naar groen, gezond en veilig staal. Dat het tijd kost om daar te komen snappen we. Maar de route moeten we nú bepalen.

Onze oproep aan het Rijk is: leg alle scenario's om te komen tot groen, gezond en veilig staal op tafel. Zorg dat we hier een maatschappelijke kosten-batenanalyse van krijgen. Er moet duidelijkheid komen over de opties, duidelijkheid over de deadlines en duidelijkheid over het commitment van Tata Steel en de gezamenlijke overheden.

Staalproductie in onze regio heeft toekomst. Maar alleen als we samen in een verregaande dialoog alle rechten en belangen wegen: gezondheid, economie, leefbaarheid, klimaat, werkgelegenheid, innovatiekracht en kenniskapitaal.

Dat vereist een brede coalitie van alle belanghebbenden: inwoners, werknemers, experts op het gebied van gezondheid, milieuorganisaties, het bedrijf, het brede bedrijfsleven, het Rijk, de provincie en de gemeenten.

Wij zijn de IJmond.

Wij willen gezond kunnen leven en trots zijn op wat we maken.

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 6 september 2021 10:44
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Overzicht gestelde vragen Webinar vrijdag

Hi,

Hierbij een overzicht van de vrijdag gestelde vragen tijdens het Webinar. Handig ter voorbereiding in het vervolg voor onze eigen raadsmomenten.

- Geen vraag, maar opmerking van raadslid Uiterwijk. Ter info: Ik vind het wel waardeloos dat we met een "soort expertmeeting" over dit onderwerp in een digitale omgeving zitten, waarbij we alleen via de chat vragen kunnen stellen. Voor het stadsimago wordt het Kennemer Theater afgehuurd en nu over dit serieuze onderwerp over gezondheid moeten we het met deze constructie doen.
- Geen vraag maar ter info, opmerking [REDACTED] IJmondiale themabijeenkomst aangevraagd, met name over de ondersteuning van het FNV-Metaal (De Zeester) plan GROEN-STAAAL. Is op korte termijn niet te regelen in IJmondiaal verband
- Vraag 1 RIVM: Hoe ver zijn de achtergrondlocaties van Tata gelegen?
- Vraag 2. Deze is wel technisch, maar voor Sebastian en Jeroen: welke partij is technisch gesproken nu verantwoordelijk voor een gezonde leefomgeving (is dat -tata als producent, provincie als controleur of regering en europa als wetgever)
- Vraag 3, technisch voor RIVM: In hoeverre kan aangetoond worden dat luchtwegklachten (longkanker, COPD, astma, mesothelioom) als voornaamste oorzaak Tata hebben?
- Vraag 4, technisch RIVM: vanmiddag kwam dit aan de orde, opname huid en inslikken is onderzocht waarom stond er een streep door inademing bij de risico beoordeling ,is er bij inademing geen risico?
- Vraag 5 van [REDACTED] voor RIVM: Waarom is de inademing niet onderzocht?
- Vraag 6 van [REDACTED] voor RIVM: Wat zijn de lange termijn gevolgen als kinderen worden blootgesteld aan teveel PAK en lood? Wat zijn de gevolgen voor hun gezondheid in hun volwassen leven? Kan een kinderlichaam, als ze bijvoorbeeld elders gaan wonen, zich herstellen of blijven zij levenslang de gevolgen van blootstelling in de kindertijd ondervinden?
- Vraag 7 van [REDACTED] voor RIVM: wat is de schade die lood na voortdurende aanraking kinderen berokkent
- Vraag 8 van [REDACTED] voor RIVM: Valt er te zeggen aan welke knop we moeten draaien om de blootstelling aan ZZS's in de IJmond terug te dringen?
- Vraag 9 van [REDACTED] voor RIVM: Wat is de onderzoeksvraag voor het vervolgonderzoek van het RIVM bronnenonderzoek?
- Vraag 10 van [REDACTED] voor RIVM: Valt er in wijk aan zee onder de huidige omstandigheden gezond te leven?
- Vraag 11 van [REDACTED] voor RIVM: Als we de opdracht zouden geven kan het RIVM dan de oorzaken achterhalen van de 27% verhoogde longkanker in Beverwijk?
- Vraag 12 van [REDACTED] voor RIVM: Hoe ver komt het fijnstof van Tata? Is het bijvoorbeeld mogelijk dat de inwoners van Assendelft bij zuidwestenwind ook nadelige gevolgen ondervinden? Bij inademen?
- Vraag 13 van [REDACTED] voor gedeputeerde Olthof: Dat sommige soorten kanker meer voor komt in de IJmond is bekend, waarom wordt dan de nieuwe af te geven vergunning niet scherper gesteld?
- Vraag 14 van [REDACTED] voor RIVM: Hoe komt het dat de (voor de meeste omwonende) misschien wel meest prangende vraag in dergelijke rapporten niet wordt mee genomen. "Wat is de bron en wie is daar verantwoordelijk voor??"
- Vraag 15 van [REDACTED] aan RIVM: is er in het verleden een soortgelijk onderzoek gedaan en zo ja, is er dan een toename van al deze vreselijke feiten te constateren

- Vraag 16 van [REDACTED] voor RIVM: De hoogovens staan er al meer dan een eeuw. Dit zal toch -hopelijk- niet het eerste onderzoek zijn naar de uitstoot en samenstelling. De rook heb ik in de afgelopen 40 jaar vaker en langduriger wit van kleur zien worden. Je zou kunnen zeggen dat de uitstoot van de hoogovens decennia geleden nog vuiler was. Wat is het verschil van de uitstoot en deposities tussen nu en pak 'm beet 30-40 jaar geleden?
- Vraag 17 [REDACTED] vervolgvraag maar die is meer politiek en voor Jeroen Olthof: En als we dat niet weten, waarom is dat dan nooit onderzocht?
- Vraag 18 van [REDACTED] aan RIVM: Nemen de gezondheidsrisico's verder toe als het niveau van deze stoffen de komende jaren gelijk blijft?
- Vraag 19 van [REDACTED] voor gedeputeerde Olthof en wethouders, politieke vraag: Wat is er voor de gedeputeerde/wethouder verandert naar aanleiding van de conclusies van het recente RIVM rapport? Wat gaat u extra/sneller/anders doen?
- Vraag 20 van [REDACTED] voor RIVM: In de wijk Zuiderham in Krommenie klaagt men over de gezondheidsgevolgen van de N203. Is het mogelijk dat de slechte lucht, waarover men klaagt, ook afkomstig is van Tata?
- Vraag 21 van [REDACTED] aan wethouder Dinjens: Er is sprake van stapeling van effecten. Verkeer, scheepvaart en houtstook zijn ook vervuילend. Is er voor een gezonde leefomgeving geen actie op al deze bronnen nodig? En dus niet alleen Tata?
- Vraag 22 vraag van [REDACTED] aan RIVM: Op scholen is de concentratie kinderen groot, is er veel toe- en doorloop van buiten naar binnen. Daar spelen veel kinderen samen buiten en worden handen van de kinderen veel minder of zelfs niet gewassen wanneer ze binnenkomen voor de lessen. Daarnaast raken (kleine) kinderen van alles aan op school. Wat is de overweging geweest om géén binnenmeting te doen op scholen in de omgeving en deze te vergelijken met andere scholen uit bijvoorbeeld Amersfoort?
- Vraag 23 van [REDACTED] Politiek voor Jeroen en Sebastian: Gisteravond is aan de inwoners toegezegd dat alle opties worden meegenomen, ook de sluiting van Tata. Er is alleen plek voor een groen en schoon Tata, zo werd gemeld. Welke concrete acties kunnen we nu verwachten?
- Vraag 24 van [REDACTED] aan gedeputeerde Olthof en wethouder Dinjens: op welke termijn kunnen we een betere luchtkwaliteit verwachten?
- Vraag 25 (politiek) aan [REDACTED] en Jeroen: Wat zijn de verwachtingen van het Kabinet/Tweede kamer als reactie op dit rapport?
- Vraag 26 van [REDACTED] aan RIVM: Vervolg vraag: Vormen de scholen in de buurt niet een sterke bron voor inname van schadelijke stoffen voor kinderen? In hoeverre zullen de concentraties van ZZS en PAKs op scholen hoger zijn dan in een woonhuis in de omgeving zoals wel is gemeten en wat voor gevolgen heeft dit voor de kinderen? En hoe zit het met kinderdagverblijven?
- Vraag 27 van [REDACTED] voor [REDACTED]: Sinds wanneer mag de raad bepalen welke acties er genomen gaan worden?
- Vraag 28 van [REDACTED] voor RIVM: Het is een mooi uitgebreid rapport van de RIVM, zijn er vervolg onderzoeken gepland?
- Vraag 29 van [REDACTED] aan wethouder Dinjens: Weten de gemeenten en de Staten hoe de omgevingswet straks invloed heeft: vooral als stok om te slaan of om te kunnen gedogen?
- Vraag 30 van [REDACTED] aan wethouder van den Berg: Is er ook nog een IJmondiaal debat over TaTa-steel en de gezondheid in de regio in het bijzonder gepland? Gemeenten Velsen, Beverwijk en Heemskerk gezamenlijk??
- Vraag 31 van [REDACTED] voor gedeputeerde Olthof: Zijn de wettelijke kaders voldoende om de gezondheidkundige grenswaarden (de WHO normen) af te dwingen in vergunning en handhaving? Zo niet, wat moet er gebeuren om die normen wel strak genoeg te krijgen?
- Vraag 32 van [REDACTED] aan wethouder van den Berg: De GGD zei gisteravond al dat ze al lang weet dat de luchtkwaliteit slecht is en dat als de luchtkwaliteit verbetert, de kinderen gezonder zullen zijn of worden. Waarom heeft de GGD dan niet al lang een langdurig volgonderzoek gedaan naar de gezondheid van de kinderen over een periode van bijvoorbeeld 10 of 15 jaar om de langdurige gevolgen in kaart te brengen? En is de GGD bereid dat nu dan wel te doen?
- Vraag 33 van [REDACTED] voor RIVM: Er zijn particulieren (burgerinitiatief) die willen gaan meten. Er zou 1 miljoen beschikbaar komen. Wat vindt het RIVM een nuttig onderzoek dat in opdracht van de particulieren kan worden gedaan?

Daarna volgende nog een aantal opmerkingen over de avond: complimenten of juist niet.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature line]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 4 augustus 2021 13:03
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Panelstudie/dagboekonderzoek RIVM

Hoi allen,

Net terugkoppeling van provincie gehad over panelstudie/dagboekonderzoek RIVM [REDACTED].
 Er is nog geen opdracht gegeven voor dit onderzoek.

De status is dat de gemeenten nu met een advies moeten komen of die panelstudie er moet komen. Daarna kan de provincie (samen met gemeenten) opdracht geven voor dit onderzoek.

Ik begreep dat [REDACTED] hiermee bezig is, maar hij is nog tot 16 augustus met vakantie.

Het zou ook kunnen (is mijn inschatting) dat keuze voor panelstudie afhangt van uitkomsten depositieonderzoek. Dan zijn alle onderzoeken uit cluster A bekend en op basis daarvan kan keuze worden gemaakt voor wel/geen panelstudie. Ik weet niet of dit zo is, maar zou logisch zijn.

Vraag is of het ongeacht uitkomst depositieonderzoek niet sowieso verstandig is om depositieonderzoek te laten uitvoeren (alleen al op basis van uitkomsten briefrapport RIVM in maart over luchtkwaliteit/gezondheidsklachten). Wellicht zou Marianne hier al een voorschot op kunnen nemen in beantwoording vragen; dat zij zich er hard voor maakt en dat wat haar betreft het dagboekonderzoek er zeker moet komen omdat dit een manier is om meer te weten te komen over de oorzaken van eventuele acute gezondheidsklachten (let op: RIVM heeft het alleen over acute gezondheidsklachten, dus gaat dan niet over kanker).

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 4 augustus 2021 12:35
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Overzicht onderzoeken

Hoi allen,

Bijgaand overzicht van de uitgevoerde, lopende en komende onderzoeken in kader leefomgeving en gezondheid inwoners IJmond vond ik op website PNH.

Ik heb hierover contact gehad met [REDACTED]. Overzicht vind ik niet heel overzichtelijk... Want volgorde en benaming onderzoeken cluster A komen niet overeen met opsomming erna (deel 1, 2 en 3).

Was zij volledig met mij eens en ze gaat kijken of hier nog iets aan te doen is.

Wat betreft dagboekonderzoek/panelstudie. Vraag staat uit bij PNH of hier nu al wel of geen opdracht voor is aan RIVM. Hoor ik straks.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature block]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 29 juni 2021 12:32
Aan: Sebastian Dinjens
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Progr.Tata Steel
Bijlagen: Collegebericht voortgangsrapportage Programma Tata Steel.docx

Dag Sebastian,

Hierbij ontvang je de aangepaste versie van het collegebericht over de voortgangsrapportage van het Programma Tata Steel.

Haydar was het overigens eens met jouw opmerking en hierom hebben wij een stukje tekst opgenomen over het omgevingsoverleg.

De eerste voortgangsrapportage gaat over Q4 2020 , Q1 en Q2 2021. Deze periode is niet per se gericht geweest op gemeentelijke inhoudelijke acties/maatregelen. Op dit moment zijn wij hierover in gesprek met de GGD en OD IJmond; hoe geven wij uitvoering aan (enkele) aanbevelingen uit onder andere het eerste deelrapport RIVM/ KIO en de acties uit de verschillende programma's. De komende periode ontvang je hierover ons advies.

De implementatie van (eventuele) aanbevelingen en de acties uit de verschillende programma's worden uiteindelijk meegenomen in de volgende rapportage, zodat acties vanuit de IJmondgemeenten zichtbaarder worden. Hopelijk heb ik je hierbij voldoende geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: woensdag 6 oktober 2021 13:51
Aan: [Redacted]
[Redacted]
Onderwerp: Q en A Gezondheid en Tata Steel eerste opzet reactie [Redacted]
Bijlagen: Q en A Gezondheid en Tata Steel eerste opzet reactie [Redacted]

Zie mijn reacties in de tekst.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: woensdag 1 september 2021 21:14
Aan: [Redacted] Sebastian Dinjens; [Redacted]
Onderwerp: QenA RIVM
Bijlagen: QenA Rapport Depositie IJmond 2020.docx

Hoi,

Bijgaand laatste versie Q&A die ik kreeg doorgestuurd. De aanvullende vragen voor het RIVM liggen daar nog ter beantwoording. Komen morgen in update.

Hartelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 31 augustus 2021 12:03
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: raadsmemo

Dag allen,

College is voor 99,9% akkoord met de raadsmemo en de inhoud van alle brieven (ook lobby) over het RIVM onderzoek. Alleen moet ik er nog aan toevoegen het webinar op de 3^e.

De lobby brief is dus akkoord, maar de ondertekening is nog een aandachtspunt. 3 opties

1. Fysiek ondertekenen: burgemeesters + commissaris
2. Fysiek ondertekenen: wethouders+ gedeputeerde
3. Provincie stuurt het namens de overheden

Geen blokkade tegen 1 van de opties.

Groet,

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 31 augustus 2021 11:40
Aan: [REDACTED]

Onderwerp: agenda voor extra BO Industrie en Gezondheid 31 augustus
Urgentie: Hoog

Beste leden van het BO Industrie en Gezondheid IJmond,

Vanmiddag is een extra overleg gepland, alleen bedoeld voor de overheden uit het BO Industrie en Gezondheid IJmond. Het overleg zal voorgezeten worden door gedeputeerde Olthof. Doel is om terugkoppeling te geven uit de Collegebehandeling en eventueel aanpassingen aan de brieven door te spreken.

Hierbij wil ik u informeren dat we een extra agendapunt op de agenda zetten: de lobby inbreng richting de Tweede Kamer. Aanleiding is dat er over het proces en de inhoud enkele discussiepunten zijn ontstaan.

Lobbyinbreng

1. Bespreekpunt proces

De lobby-inbreng wordt namens de IJmondgemeenten en de provincie NH naar de woordvoerders EZK en I&W gemaild. In het BO van 25 augustus heeft u aangegeven dat het duidelijk moet zijn wie de afzender is, namelijk provincie NH EN de IJmondgemeenten. Dit kan op verschillende manieren tot uitdrukking komen. Het voorstel vanuit de provincie is om 4 logo's op te nemen en daarnaast ook de betrokken bestuurders te noemen. Vanuit de IJmondgemeenten is het voorstel gedaan om een ondertekening van burgemeesters en Commissaris van de Koning eronder te plaatsen.

Eén van onze lobbyisten is aanwezig om hier een toelichting op te geven, waarna u met elkaar een besluit kunt nemen.

2. Bespreekpunt inhoudelijke passage

Er is verschil in mening over een specifieke passage, deze passage zal tijdens het extra BO inhoudelijk besproken worden:

Tata Steel IJmuiden belangrijk voor de IJmond

Zoals gezegd is Tata Steel IJmuiden van groot belang. Er wordt ook binnen Techport samen met regionaal onderwijs en mkb gewerkt aan innovatie en meer én beter geschoold technisch personeel.

In het licht van al die belangen willen we benadrukken hoe belangrijk de samenwerking tussen bewoners, basismetaalindustrie en de overheid is om te bepalen onder welke condities Tata in een bewoonde omgeving kan blijven bestaan. Laten we met elkaar een productieve vorm vinden waarin dit noodzakelijke gesprek gaat plaatsvinden. We verwachten hier een actieve regierol in van de Rijksoverheid.

3. Bespreekpunt verdere procedure

De lobby-inbreng wordt na het extra BO verder aangescherpt. Deze zal u per mail ontvangen met het verzoek om daar **woensdag 1 september voor 17:00** uw akkoord op te geven. Op donderdag, vlak na publicatie van het onderzoeksrapport, wordt de lobby-inbreng per mail naar de Kamerleden gestuurd.

Indien er vragen zijn hoor ik dit graag, tot vanmiddag

Vriendelijke groeten,

[Redacted signature block]

Volg nu ook Duurzaam Noord-Holland op: [LinkedIn](#)

CIRCULAIR EN ENERGIENEUTRAAL
SAMEN MAKEN WE HET WAAR

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend. Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: maandag 5 juli 2021 16:03
Aan: [Redacted]
Onderwerp: raadsvragen
Bijlagen: RV21.032 PS - Wijzigingen in het rapport van de GGD over het voorkomen van kanker in Kennemerland.docx; RV21.034 D66V- Tata Steel en het GGD-rapport.docx; RV21.033 LGV - GGD rapport Incidentie en prevalentie van kanker in de regio Kennemerland 2004 2018.docx

Hoi allen,

Hierbij een eerste concept reactie. [Redacted] willen jullie aanvullen?
[Redacted] willen jullie meelesen?
Ik heb zo een afspraak met de regio om te horen wat hun stappen zijn.

Dank alvast!

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: maandag 30 augustus 2021 21:02
Aan: [Redacted] Sebastian Dinjens
CC: Marianne Steijn; [Redacted]
Onderwerp: RE: (2)Definitief Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020

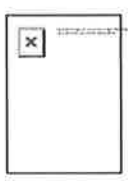
Ha [Redacted]

Dank voor de nieuwe versie. Ik vroeg me nog een paar dingen af:

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature block]

Van: [Redacted]
Verzonden: maandag 30 augustus 2021 17:39
Aan: Sebastian Dinjens [Redacted]
CC: Marianne Steijn [Redacted]
Onderwerp: RE: (2)Definitief Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020

Hoi Sebastian,

Ik heb op basis van de reactie van de staatssecretaris en het verwerken van wat het college van de reactie vindt, gesleuteld aan het collegebericht. Ik heb het deel met een verwijzing van wat (opnieuw) gevraagd wordt aan het Rijk eruit gehaald. Vanwege het feit dat er een positieve reactie van de staatssecretaris op de brief van april jl. is, zijn de oproepen om bijv. te komen tot strengere regelgeving tegenstrijdig. Als je akkoord bent, gaat het door naar [Redacted]

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Van: Sebastian Dinjens [Redacted]

Verzonden: maandag 30 augustus 2021 15:50

Aan: [Redacted]

CC: Marianne Steijn [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Onderwerp: Re: (2)Definitief Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020

Ha [Redacted]

Al een grote verbetering. Ik vind hem nog steeds vrij lang, en ook veel herhalingen bevatten, maar dat is acceptabel. Zoals het gaat bij schrijven: onder tijdsdruk gebruiken we veel woorden, c'est la vie.

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]

--
Sebastian Dinjens

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

On 30 Aug 2021, at 15:39, [Redacted] <[Redacted].nl> wrote:

<(2)Definitief Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020.docx>

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 1 september 2021 14:02
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Aangepast collegebericht
Bijlagen: Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 Definitief 01092021.docx

Hi,

Ik heb om 2 uur weer overleg, dus heb het even niet volledig in detail kunnen lezen. Maar zie bijlage voor snelle opmerkingen.

Vraag die bij mij wel blijft hangen is dat het college heeft gevraagd om een gewijzigde, strakkere, opzet van het bericht. Dat vind ik niet helemaal terug. Bijvoorbeeld een oproep aan het Rijk kom over het hele bericht op verschillende plekken terug. Dat maakt het niet makkelijker leesbaar. Ik vraag me af of we nu genoeg voldoen aan de vraag van het college hierin.

Hoe was dat gisteren in BO besproken?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 1 september 2021 13:28
Aan: [REDACTED]
CC: Derkje Veurink [REDACTED]
Onderwerp: FW: Aangepast collegebericht
Urgentie: Hoog

Goedemiddag

Hierbij nog voor een allerlaatste check de laatste versie van het collegebericht.

Heel graag zsm jullie reactie (ook gelijk aan [REDACTED] zou heel mooi zijn als hij op deze wijze door kan naar Sebastian (met uiteindelijk een positief advies van jullie) , dan komt het goed overeen met de stukken van de andere gemeenten en provincie zoals ook de wens was.

Mochten we nog iets extra's willen opnemen voor velsen dan kunnen we dat doen onder een kopje "Onze reactie"

Toelichting [REDACTED]

Hierbij is met gemeente Beverwijk en Heemskerk samengewerkt. In Beverwijk is bestuurlijk akkoord op hun raadsbrief. We hebben zoals het gisteren expliciet door de bestuurders in het BO is aangegeven, een IJmondiaal bericht van gemaakt met hier en daar lokaal couleur.

Er is in het bericht gestart met het feit dat een 2^e deelrapport wordt verstuurd. Daarna komt de passage over de zorgen etc.

Een terugblik op deelrapport 1, wat is gevraagd en reactie staatssecretaris meegenomen. Provincie heeft geen opmerkingen over de tekst die we erin hebben gebracht.

Ten aanzien van korte- en lange termijn is in eerdere bericht van 14 april opgenomen wat er gedaan wordt. De raad heeft dit ontvangen.

Lange termijn komt later in het bericht aan de orde.

Tata Steel is naar voren gehaald.

Daarna volgt het rapport en samenvatting resultaten.

Vergelijking eerder onderzoek is een passage dat erin blijft, is van belang om het te benoemen.

Het naar voren halen van gezondheid maakt het niet overzichtelijker. IJmondiaal is gekozen voor de opzet als nu is.

Provincie heeft afgeraden om WHO waarden in opnemen vergunningen in de tekst te plaatsen [REDACTED]
[REDACTED] Het gaat om grofstof in het onderzoek en WHO waarden gaan over fijnstof.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: woensdag 1 september 2021 13:23

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: Aangepast collegebericht

Hoi [REDACTED]

Bijgaand het aangepast collegebericht. Hierbij is met gemeente Beverwijk en Heemskerk samengewerkt. In Beverwijk is bestuurlijk akkoord op hun raadsbrief. We hebben zoals het gisteren expliciet door de bestuurders in het BO is aangegeven, een IJmondiaal bericht van gemaakt met hier en daar lokaal couleur.

Er is in het bericht gestart met het feit dat een 2^e deelrapport wordt verstuurd. Daarna komt de passage over de zorgen etc.

Een terugblik op deelrapport 1, wat is gevraagd en reactie staatssecretaris meegenomen. Provincie heeft geen opmerkingen over de tekst die we erin hebben gebracht.

Ten aanzien van korte- en lange termijn is in eerdere bericht van 14 april opgenomen wat er gedaan wordt. De raad heeft dit ontvangen.

Lange termijn komt later in het bericht aan de orde.

Tata Steel is naar voren gehaald.

Daarna volgt het rapport en samenvatting resultaten.

Vergelijking eerder onderzoek is een passage dat erin blijft, is van belang om het te benoemen.

Het naar voren halen van gezondheid maakt het niet overzichtelijker. IJmondiaal is gekozen voor de opzet als nu is.

Provincie heeft afgeraden om WHO waarden in opnemen vergunningen in de tekst te plaatsen [REDACTED]

[REDACTED] Het gaat om grofstof in het onderzoek en WHO waarden gaan over fijnstof.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 15 juli 2021 14:24
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Berichtgeving RIVM onderzoek

Opvolgingsvlag: Flag for follow up
Vlagstatus: Met vlag

Bedankt voor de reacties. Wij hebben met het bericht van [REDACTED] de originele tekst aangehouden. Alleen een hele kleine tekstuele wijziging aan het begin, omdat we niet zeker wisten of het artikel ook in de papieren krant stond, nu laten we dat in het midden. Hieronder de uiteindelijke tekst.

[REDACTED] heeft de journalist gesproken en het bericht staat ondertussen ook op onze website. Daarnaast hebben wij het naar onze griffie gestuurd.

Reactie gemeente op artikel IJmuider Courant over RIVM onderzoek

De IJmuider Courant publiceerde op 14 juli een artikel met als titel 'RIVM gaat oorzaken noemen voor hogere kans op longkanker in de IJmond'. In het artikel staat ook 'Vervolgonderzoek moet duidelijk maken hoe het kan dat inwoners van de IJmond gemiddeld 25 procent meer kans hebben om longkanker te krijgen'. Dat zit anders dan in het artikel verwoord. Het RIVM kijkt in het vervolgonderzoek naar de stoffen die aanwezig zijn in de leefomgeving en wat daarvan het risico is voor de gezondheid. En het RIVM kijkt naar waar die stoffen vandaan komen. Dat is wat anders dan dat RIVM duidelijk kan maken waardoor er meer longkanker is in de IJmond. In de beantwoording van de raadvragen over het GGD onderzoek van 8 juli 2021 staat dit ook zo uitgelegd. Met het 'kijken naar oorzaken' hebben wij bedoeld dat het RIVM onderzoek doet naar de herkomst van de stoffen die een risico kunnen zijn voor de gezondheid. Het RIVM geeft op hun website uitleg over de inhoud van het onderzoek, en reageert op dit krantenartikel: <https://www.rivm.nl/tata-steel-corus/actueel>.

Het artikel van de IJmuider Courant vindt u hier: https://www.ijmuidercourant.nl/cnt/DMF20210713_57209888

Zullen mogelijk nog weer vragen uit voort komen. Laten we daarover contact houden met elkaar.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 15 juli 2021 13:48
Aan: [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
Onderwerp: RE: Berichtgeving RIVM onderzoek

Dag allen,
Inderdaad goede lijn zo. [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Groet,
[REDACTED]

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Wetzijn en Sport

Van: [REDACTED]

Verzonden: donderdag 15 juli 2021 13:29

Aan: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Onderwerp: RE: Berichtgeving RIVM onderzoek

Hoi,

Volgens [REDACTED] en mij een goede lijn zo.

[REDACTED] Jullie moeten denk ik nog een check doen of omschrijving opdracht zo helemaal klopt. Ik denk dat het scherper is als er staat "Het RIVM kijkt in het vervolgonderzoek naar de stoffen die in het zichtbare grofstof aanwezig zijn in de leefomgeving en wat daarvan het risico is voor de gezondheid. En het RIVM kijkt van bepaalde stoffen of kan worden herleid waar die stoffen vandaan komen."

Groet,
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Van: [redacted]

Verzonden: donderdag 15 juli 2021 13:17

Aan: [redacted]

Onderwerp: RE: Berichtgeving RIVM onderzoek

Hallo allen,

Wij hebben de volgende tekst opgesteld:

In het Noord-Hollands Dagblad stond op 14 juli een artikel met als titel 'RIVM gaat oorzaken noemen voor hogere kans op longkanker in de IJmond'. In het artikel staat ook 'Vervolgonderzoek moet duidelijk maken hoe het kan dat inwoners van de IJmond gemiddeld 25 procent meer kans hebben om longkanker te krijgen'. Dat zit anders dan in het artikel verwoord. Het RIVM kijkt in het vervolgonderzoek naar de stoffen die aanwezig zijn in de leefomgeving en wat daarvan het risico is voor de gezondheid. En het RIVM kijkt naar waar die stoffen vandaan komen. Dat is wat anders dan dat RIVM duidelijk kan maken waardoor er meer longkanker is in de IJmond. In de beantwoording van de raadvragen over het GGD onderzoek van 8 juli 2021 staat dit ook zo uitgelegd. Met het 'kijken naar oorzaken' hebben wij bedoeld dat het RIVM onderzoek doet naar de herkomst van de stoffen die een risico kunnen zijn voor de gezondheid. Het RIVM geeft op hun website uitleg over de inhoud van het onderzoek, en reageert op dit krantenartikel: <https://www.rivm.nl/tata-steel-corus/actueel>.

Dat bespreken we actief met de journalist. Onze communicatieadviseur [redacted] neemt daarover contact met hem op. Daarnaast plaatsen we het op onze website en delen we het met raadsleden. Willen jullie wachten met verder delen tot [redacted] seintje geeft dat hij de journalist heeft gesproken? Dan zetten wij het namelijk ook pas op onze website.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: donderdag 15 juli 2021 11:57

Aan: [redacted]

Onderwerp: Berichtgeving RIVM onderzoek

Hallo allen,

We spraken af dat wij voor 12:00 een update zouden geven, dus bij deze.

Wij zijn een tekstje aan het afstemmen. Het idee is om dit op onze website te zetten en actief aan de journalist te geven/met hem te bespreken. We hebben nog even tot 13:00 nodig om een definitieve tekst en plannetje te hebben. Komen zo dus bij jullie terug.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

[Redacted contact information]

[Redacted contact information]

Aan deze e-mail kunnen geen rechten worden ontleend. De Gemeente Velsen sluit iedere aansprakelijkheid uit die voortvloeit uit de elektronische verzending van dit bericht. De inhoud van dit e-mailbericht (en de bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Mocht u dit bericht bij vergissing ontvangen hebben dan wordt u verzocht de afzender hierover te informeren en het bericht te verwijderen. Indien u niet de geadresseerde bent noch een geautoriseerde medewerker die kennis mag nemen van berichten voor de geadresseerde, mag u het bericht niet openbaar maken of op enige wijze verspreiden of vermenigvuldigen.

-----disclaimer-----

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is verzonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het RIVM aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.
www.rivm.nl De zorg voor morgen begint vandaag

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. RIVM accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.
www.rivm.nl/en Committed to *health and sustainability*

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 21:36
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: brief over proces RIVM-rapport

Ha allen,

Ik sluit mij aan bij de reactie van [REDACTED]. Suggestie: als dit collegebericht primair voor raadsleden is, dan zou ik 3 september als eerste noemen waarvoor ze worden uitgenodigd. En vervolgens aangeven dat inwoners worden uitgenodigd voor een webinar op 2 september. Waarbij raadsleden uiteraard welkom zijn ook aan te sluiten.

De inleiding leest nog wel dubbel, zou jij daar nog een blik op willen werpen [REDACTED]

Tot slot maakte [REDACTED] ook al een opmerking over de planning (of is het een tijdlijn?). Deze komt voor mij redelijk uit de lucht vallen op basis van de strekking van het collegebericht. Aan het begin van het bericht hebben we namelijk ook al kort het proces gedeut. Of daar nog een enkele duidende zin aan toevoegen.

Nog wel een inhoudelijke vraag: hoe kan het dat we nu al het rapport versturen aan het ministerie als het nog niet openbaar is? (en checkvraag: is daar niet ook collegebesluit i.v.m. ondertekening voor nodig?)

Groeten

[REDACTED]

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 21:24
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: brief over proces RIVM-rapport

Hoi,

Raadsleden op 2 september viel mij ook op. Zijn idd inwoners en welkom, maar wekte bij mij verwarring op (en misschien ook bij raadsleden zelf dan?). Misschien ergens tussen haakjes zetten 'raadsleden ook welkom'?

3 september live te volgen weet ik niet. Als het echt technisch webinar is voor raadsleden, wordt het dan live uitgezonden?

Pers kon vorige keer gewoon aansluiten bij webinar provincie (waren ook journalisten bij).

Hartelijke groet,

[Redacted signature block]

Van: [Redacted]

Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 21:20

Aan: [Redacted]

Onderwerp: RE: brief over proces RIVM-rapport

Hi,

Over 2 en 3 september: Ik zie wel dat [Redacted] bij 2 sept ook voksvertegenwoordigers benoemt. Ik ging er vanuit dat ze daarmee raadsleden bedoelde. Eigenlijk zijn die natuurlijk ook per definitie uitgenodigd voor 2 sept, aangezien ze ook inwoner zijn. Lijkt me ook goed, zodat we niet de indruk wekken dat inwoners en raadsleden verschillende info krijgen. Moeten we in de brief/collegebericht ook nog even noemen hoe mensen info kunnen vinden over aanmelden/hoe ze moeten deelnemen etc?

Als we 3 sept ook willen noemen in deze brief, moet doel, vorm en inhoud daarvan dus wel ook al bestuurlijk een klap op zijn gegeven. Is dat haalbaar?

En een vraag die aanvullend nog bij me opkomt nu: Hoe gaan we om met pers bij de bijeenkomsten 2 en 3 sept? Het is natuurlijk openbaar, dus gewoon voor iedereen te volgen neem ik aan? Weet ook even niet meer hoe we dat vorige keer hebben gedaan.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature block]

Van: [redacted]

Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 18:29

Aan: [redacted]

[redacted]

Onderwerp: RE: brief over proces RIVM-rapport

Hi [redacted]

Hierbij mijn aanvullingen in jou versie

Je haalt alleen twee bijeenkomsten in de brief door elkaar. Er is een webinar op 2 sept voor inwoners en andere belangstellenden wat we samen met provincie en de andere ijmond gemeenten organiseren en daarnaast een extra bijeenkomst voor de ijmond raden op 3 sept

Als de sessie van 3 sept voor de raden definitief is, dan is het goed die ook in de tekst nog extra te benoemen.

Volgens mij is die nu definitief, vandaar mijn aanvulling.

[redacted] vullen jullie in deze versie waar nodig aan?

Zou heel mooi zijn als we morgenochtend voor 10 uur al aan ze terug kunnen koppelen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 17:20

Aan: [redacted]

[redacted]

Onderwerp: RE: brief over proces RIVM-rapport

Zij bijlage voor mijn opmerkingen en suggesties. Voegen jullie toe?

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 16:33

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: FW: brief over proces RIVM-rapport

Urgentie: Hoog

Hoi [redacted]

Deze komt net binnen.

Hartelijke groet,

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 16:31

Aan: [redacted]

[redacted] <[redacted].nl>

Onderwerp: brief over proces RIVM-rapport

Beste [redacted]

Bijgaand de brief over het proces rondom publicatie RIVM-rapport.
Deze willen wij het liefst vandaag nog versturen aan de raadsleden.
Dezelfde brief zou ook aan de raadsleden van Velsen en Heemskerk verstuurd kunnen worden.
[redacted] zou jij dat op kunnen nemen met de collega uit Heemskerk?
De provincie verstuurd een vrijwel eensluidende brief (vanuit provinciaal perspectief) naar PS.

NB. We wachten nog op definitief akkoord op aanwezigheid RIVM bij beide bijeenkomsten op 3 september. Dan pas kan de brief uit.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 27 september 2021 12:50
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Reminder: Concept hoofdstuk Tata Steel - feedback gevraagd

Hoi [REDACTED]
IK had één voorstel.

. Deze maatregelen zijn echter geen eindpunt, de transitie van Tata Steel naar het maken van staal op basis van waterstof is van groot belang voor een duurzame toekomst.
Wijzigen tot

Deze maatregelen hebben als doel Tata Steel schoner te maken. De transitie van Tata Steel naar het maken van staal op basis van waterstof is van groot belang voor zowel de duurzaamheid van Tata Steel als de luchtkwaliteit.

Groet,

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 27 september 2021 12:43
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Reminder: Concept hoofdstuk Tata Steel - feedback gevraagd

Goedemiddag,

Ik heb nog geen bericht van iedereen ontvangen. Dacht om deze reden even een reminder te sturen. Om het programma in de routing te kunnen brengen heb ik uiterlijk vandaag een reactie nodig. Alvast bedankt.

Groet,

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 23 september 2021 15:41
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Concept hoofdstuk Tata Steel - feedback gevraagd

Goedemiddag,

Ik heb het verzoek gekregen om de laatste versie te sturen van het programma. Houd er wel rekening mee dat deze is nog niet opgemaakt en het hoofdstuk tata is hierin nog niet toegevoegd.

Groet,

Van: [REDACTED]

Verzonden: donderdag 23 september 2021 12:50

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: Concept hoofdstuk Tata Steel - feedback gevraagd

Beste allen,

Zoals besproken op het Platform M&G voegen wij een hoofdstuk Tata Steel aan het Programma G&L. Ik stuur jullie hierbij het concept met de vraag om feedback hierop te geven uiterlijk komende maandag. Dit om ervoor te zorgen dat alles goed in de routing voor de besluitvorming kan worden gebracht. Alvast bedankt.

[REDACTED]
[REDACTED]

DISCLAIMER:

Dit e-mailbericht is uitsluitend bedoeld voor de geadresseerde(n). Wanneer u dit e-mailbericht ontvangt, terwijl het niet aan u geadresseerd is, neem dan contact op met de verzender. Aan dit e-mailbericht en eventueel aangehechte bijlage(s) kunnen geen rechten worden ontleend. Indien u een elektronisch afschrift van een besluit of toezegging ontvangt, wordt ook altijd per post het officiële document aan u toegezonden. Uitsluitend het officiële document heeft juridische status.

Ga voor meer informatie over Omgevingsdienst IJmond naar <http://www.odijmond.nl>

Een gedachte voor het milieu - Is printen van deze mail echt nodig?

[Redacted]
[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: woensdag 7 juli 2021 14:11
Aan: [Redacted]
[Redacted]
Onderwerp: RE: raadvragen
Bijlagen: RV21.032 PS - Wijzigingen in het rapport van de GGD over het voorkomen van kanker in Kennemerland.docx

[Redacted]
[Redacted]

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: woensdag 7 juli 2021 13:56
Aan: [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
Onderwerp: RE: raadvragen

Hoi,

Volgens mij ligt er nu een hele goede versie! Bijgaand nog een enkele suggestie/vraag en enkele tekstdingetjes.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: woensdag 7 juli 2021 13:40

Aan: [redacted]

[redacted]

Onderwerp: RE: raadvragen

Hi allen,

Zie bijlage voor de laatste versie. Nog een enkele vraag die ik niet kan beantwoorden. [redacted] wil jij hier tekst suggesties voor doen? Op basis hiervan zal ik de andere twee raadvragen wijzigen. Als iemand nog dringende opmerkingen heeft hoor ik het graag.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: woensdag 7 juli 2021 12:37

Aan: [redacted]

[redacted]

Onderwerp: RE: raadvragen

Hoi,

Ik verwerk mijn opmerkingen in de tekst.
[redacted] kan jij nog aanvullen met wanneer de stukken zijn opgeleverd?

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 7 juli 2021 09:12

Aan: [redacted]
[redacted]
[redacted]

Onderwerp: RE: raadvragen

Hoi,

Ik heb naar de versie van [redacted] gekeken. Er blijven een aantal vragen.
[redacted] voor vraag 4 heb ik echt geen kennis. Zou jij je opmerkingen in de tekst willen verwerken?
Ik vraag me wel even af of hoe we de bestaande vragen nog gaan beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: dinsdag 6 juli 2021 21:53

Aan: [redacted]
[redacted]
[redacted]

Onderwerp: RE: raadvragen

Allen,

[redacted]
[redacted]

Bijgaand mijn suggesties en nog wat vragen en open eindjes.

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Is het handig als [redacted] met volgende versie meeleeft?

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature block]

Van: [Redacted]

Verzonden: dinsdag 6 juli 2021 17:30

Aan: [Redacted]

Onderwerp: RE: raadvragen

Ho [Redacted]

Hierbij mijn aanvullingen...Ten aanzien van de laatste vraag heeft [Redacted] de zaaknummers.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature block]

Van: [Redacted]

Verzonden: dinsdag 6 juli 2021 16:15

Aan: [Redacted]

Onderwerp: RE: raadvragen

En een bijlage..

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature block]

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: dinsdag 6 juli 2021 16:13
Aan: [Redacted]
Onderwerp: RE: raadvragen

Hoi allen,

Hierbij een nieuwe versie.
Ik heb er ook een paar vragen in staan.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: dinsdag 6 juli 2021 14:25
Aan: [Redacted]
Onderwerp: RE: raadvragen

Thanks [Redacted]

[Redacted]

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Van: [Redacted]

[Redacted] 6 juli 2021 13:53

[Redacted]

Onderwerp: RE: raadvragen

Allen,

[Redacted]

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]

Van: [Redacted]

Verzonden: dinsdag 6 juli 2021 12:35

Aan: [Redacted]

Onderwerp: RE: raadvragen

Hoi,

Ik zit nu tot 15:30 in afspraak en kan daarna kijken. Dan kan er morgen ook weer slag overheen en kan ik donderdag weer kijken wanneer nodig.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Van: [Redacted]

[Redacted] 6 juli 2021 12:04

Aan: [Redacted]

[Redacted]

Onderwerp: RE: raadvragen

Goed idee! Wie leest als eerste? Ik kan er einde middag naar kijken.

Groet,

[Redacted]

Verzonden vanaf mijn Galaxy

----- Oorspronkelijk bericht -----

Van: [Redacted]

[Redacted] 07-21 11:59 (GMT+01:00)

Aan: [Redacted]

[Redacted]

Onderwerp: RE: raadvragen

Hi allen,

Ik heb [Redacted] even toegevoegd in deze mail.

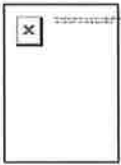
Ik heb naar aanleiding van het overleg vanochtend gekeken naar de beantwoording. Ik ben even begonnen met PS en heb daar aangepast om tot een algemene lijn te komen. [Redacted]

[Redacted] Ik stuur even een schone versie mee, want anders werd het wel lastig leesbaar met de opmerkingen door elkaar. Ik heb natuurlijk wel ook nog de versie met wijzigingen bijhouden voor wie die wil!

Zullen we eens met deze van PS beginnen en als we dan een strakke lijn hebben waar iedereen het mee eens is toepassen op de andere 2?

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature block]

Van: [Redacted]
Verzonden: dinsdag 6 juli 2021 08:05
Aan: [Redacted]
Onderwerp: RE: raadvragen

Hoi,

Hierbij nieuwe versies voor de bespreking straks.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature block]

Van: [Redacted]
Verzonden: maandag 5 juli 2021 22:32
Aan: [Redacted]
Onderwerp: RE: raadvragen

Hoi,

Bijgaand mijn eerste suggesties bij de raadsvragen. Goed dat we morgenochtend even bij elkaar zitten. Ik denk dat het belangrijk is om vanuit een kernboodschap/kerngedachte de raadsvragen te beantwoorden. Wat is de bedoeling?

[Redacted text block]

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature block]

Van: [Redacted]

[Redacted]

Aan: [Redacted]

[Redacted]

Onderwerp: raadsvragen

Hoi allen,

Hierbij een eerste concept reactie. [Redacted] willen jullie aanvullen?

[Redacted] willen jullie meelesen?

Ik heb zo een afspraak met de regio om te horen wat hun stappen zijn.

Dank alvast!

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature block]

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: woensdag 6 oktober 2021 14:08
Aan: [Redacted]
Onderwerp: RE: Q en A Gezondheid en Tata Steel eerste opzet reactie [Redacted]
Bijlagen: Q en A Gezondheid en Tata Steel v 2.docx

Hoi [Redacted]

Ik heb alles verwerkt. Zie de bijlage. Dan blijven er twee punten over die nog beantwoord moeten worden en daarna kan hij denk ik naar het KCC? (zeggen we nog iets over de communicatie inwoners en is de raadsbrief van [Redacted] vandaag vastgesteld i.v.m. beantwoording vraag)

[Redacted] regel jij dat de definitieve versie bij het KCC etc komt?

Groeten [Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: woensdag 6 oktober 2021 13:51
Aan: [Redacted]
Onderwerp: Q en A Gezondheid en Tata Steel eerste opzet reactie [Redacted]

Zie mijn reacties in de tekst.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]

Van: [Redacted] k.nl>
Verzonden: donderdag 16 september 2021 14:56
Aan: [Redacted]
Onderwerp: RE: Persbericht

Vraag mij alleen af of tata dit ook deelt met beverwijk . want dit bericht is gedeeld voordat het is gepubliceerd als ik het zo zie?

Van: [Redacted]
Verzonden: donderdag 16 september 2021 13:35
Aan: [Redacted] nl>
Onderwerp: FW: Persbericht

Heb jij dit persbericht al gezien?

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

Beleidsadviseur
Domein Samenleving

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: woensdag 15 september 2021 14:13
Aan: [Redacted] Sebastian Dinjens [Redacted] [Redacted]
[Redacted]
Onderwerp: FW: Persbericht

Ter info

----- Oorspronkelijk bericht -----

Van: "Di" [Redacted]
Datum: 15-09-2021 14:09 (GMT+01:00)
Aan: [Redacted]
[Redacted]
Onderwerp: Persbericht

Hoi [Redacted]

Graag wil ik jullie op de hoogte stellen van het persbericht wat wij vandaag uitsturen over de keuze voor een waterstof route.

De directie van Tata Steel Nederland heeft met volledige steun van de raad van commissarissen en het moederbedrijf uit India besloten om volop te koersen op de productie van groen staal via de waterstof route.

Deze route is niet alleen goed voor het klimaat door CO2 reductie, maar heeft ook de meeste voordelen voor de omgeving.

Meer staat in de bijlage of op onze website: omgeving.tatasteel.nl

Met vriendelijke groet / Kind regards,

[Redacted]

[Redacted]

Public Affairs Advisor
Corporate Communications and Public Affairs

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

www.tatasteeleurope.com

This transmission is confidential and must not be used or disclosed by anyone other than the intended recipient. Neither Tata Steel Europe Limited nor any of its subsidiaries can accept any responsibility for any use or misuse of the transmission by anyone.

For address and company registration details of certain entities within the Tata Steel Europe group of companies, please visit <https://www.tatasteeleurope.com/en/legal-notice/entities>

Sensitivity: general

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 16 augustus 2021 17:07
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Panelstudie/dagboekonderzoek RIVM

Hoi [REDACTED]

Ik heb je nummer inmiddels gevonden maar ik krijg je niet te pakken. Marianne wil voor behandeling van het collegebericht morgenochtend graag weten wat precies de status is van dat panel- en dagboekonderzoek, waarin in ieder geval duidelijk wordt:

- Gaat het hierbij om deel 3 van het RIVM-onderzoek of is dit een extra optie?
- Betalen we hier niet sowieso al geld voor?
- Wat is nu precies de route/planning? Wanneer wordt hierover besloten?

En nog even voor jou: [REDACTED] heeft hier ook pas geleden contact over gehad met de provincie, die zei toen dit:

Gisteren nog even met [REDACTED] gesproken van PNH. Hij gaf nog aan dat er al een officieel verzoek (ambtelijk) bij de gemeenten ligt om advies te geven over onderzoek. Hij zei dat [REDACTED] dit onderzoek wel wil, ongeacht of gemeenten wel of niet mee willen werken.

Eigenlijk bieden uitkomsten briefrapport van RIVM (afgelopen maart) al genoeg aanleiding om een panelstudie/dagboekonderzoek te starten, ongeacht uitkomsten depositieonderzoek

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 16 augustus 2021 14:49

Aan: [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Onderwerp: Re: Panelstudie/dagboekonderzoek RIVM

Hoi [REDACTED]

Dat doe ik.

Groet,

[REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: donderdag 5 augustus 2021 21:06

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: RE: Panelstudie/dagboekonderzoek RIVM

Hoi allen,

Marianne wil vaart achter dit officiële verzoek zetten. [REDACTED] ik weet niet wie erover gaat maar willen jullie dit agenderen voor het werkoverleg sociaal domein (samen met Sebastian) van maandag 23 augustus? Dank!

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Bestuursadviseur
Publiek en Bestuur

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: donderdag 5 augustus 2021 12:14

Aan: [REDACTED].nl>; [REDACTED]

Onderwerp: RE: Panelstudie/dagboekonderzoek RIVM

Hoi [REDACTED]

Kunnen we vanmiddag afstemmen met Marianne. Gisteren nog even met [REDACTED] gesproken van PNH. Hij gaf nog aan dat er al een officieel verzoek (ambtelijk) bij de gemeenten ligt om advies te geven over onderzoek. Hij zei dat [REDACTED] dit onderzoek wel wil, ongeacht of gemeenten wel of niet mee willen werken. Eigenlijk bieden uitkomsten briefrapport van RIVM (afgelopen maart) al genoeg aanleiding om een panelstudie/dagboekonderzoek te starten, ongeacht uitkomsten depositieonderzoek.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Woordvoerder / communicatieadviseur

Publiek en Bestuur
Team Communicatie

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

 [Redacted]
[Redacted]

Van: [Redacted]

Verzonden: woensdag 4 augustus 2021 21:55

Aan: [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Onderwerp: RE: Panelstudie/dagboekonderzoek RIVM

Ha [Redacted]

Dank voor het navragen! Klinkt als een goede suggestie, benieuwd hoe de bestuurders dit zien (en Beverwijk en Heemskerk?)

NB. Wellicht is het een optie (als tussenvariant) dat we vanuit Velsen advies kunnen geven tot het onderzoek en dat de daadwerkelijke invulling van het onderzoeksgebied nader wordt bepaald op basis van de uitkomsten van het de positieonderzoek.

Groeten

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Van: [Redacted]

Verzonden: woensdag 4 augustus 2021 13:03

Aan: [Redacted]; [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Onderwerp: Panelstudie/dagboekonderzoek RIVM

Hoi allen,

Net terugkoppeling van provincie gehad over panelstudie/dagboekonderzoek RIVM (info van [Redacted]).
Er is nog geen opdracht gegeven voor dit onderzoek.

De status is dat de gemeenten nu met een advies moeten komen of die panelstudie er moet komen. Daarna kan de provincie (samen met gemeenten) opdracht geven voor dit onderzoek.

Ik begreep dat [redacted] hiermee bezig is, maar hij is nog tot 16 augustus met vakantie.

Het zou ook kunnen (is mijn inschatting) dat keuze voor panelstudie afhangt van uitkomsten depositieonderzoek. Dan zijn alle onderzoeken uit cluster A bekend en op basis daarvan kan keuze worden gemaakt voor wel/geen panelstudie. Ik weet niet of dit zo is, maar zou logisch zijn.

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Woordvoerder / communicatieadviseur

Publiek en Bestuur
Team Communicatie

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[redacted]
[redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: woensdag 4 augustus 2021 12:35

Aan: [redacted]

[redacted]

Onderwerp: Overzicht onderzoeken

Hoi allen,

Bijgaand overzicht van de uitgevoerde, lopende en komende onderzoeken in kader leefomgeving en gezondheid inwoners IJmond vond ik op website PNH.

Ik heb hierover contact gehad met [redacted] Overzicht vind ik niet heel overzichtelijk... Want volgorde en benaming onderzoeken cluster A komen niet overeen met opsomming erna (deel 1, 2 en 3).

Was zij volledig met mij eens en ze gaat kijken of hier nog iets aan te doen is.

Wat betreft dagboekonderzoek/panelstudie. Vraag staat uit bij PNH of hier nu al wel of geen opdracht voor is aan RIVM. Hoor ik straks.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Woordvoerder / communicatieadviseur

Publiek en Bestuur
Team Communicatie

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 22 september 2021 11:52
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Pagina Luchtkwaliteit: graag je input en reactie
Bijlagen: Luchtkwaliteit voor website-JG_V2.docx

Hoi [REDACTED]

Het was wat lastig in te schatten welke informatie ik moest aanvullen. Ik heb het gehouden bij het aanvullen van de informatie rond OD IJmond en de link naar onze programma's. Indien je meer van mij nodig hebt hoor ik dit graag.

Groet,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 20 september 2021 11:24
Aan: [REDACTED] nl>
Onderwerp: RE: Pagina Luchtkwaliteit: graag je input en reactie

Hoi [REDACTED]

Thanks [REDACTED]
Als je het woensdag voor me hebt, dan zou dat mooi zijn.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Beleidsadviseur
Domein Samenleving

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 17 september 2021 15:31
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Pagina Luchtkwaliteit: graag je input en reactie

Hoi [REDACTED]

Ik ga dit oppakken. Heb je een deadline voor mij?

Groet,
[REDACTED]

Van: [redacted]

Verzonden: dinsdag 14 september 2021 10:28

Aan: [redacted]

Onderwerp: FW: Pagina Luchtkwaliteit: graag je input en reactie

Ha [redacted]

In het bijgaande document staat ODII opgenomen. Kun je ernaar kijken en het (kernachtig) aanvullen? Het is voor de gemeentelijke website van Velsen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Beleidsadviseur
Domein Samenleving

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [redacted]

Verzonden: maandag 13 september 2021 12:06

Aan: [redacted]

[redacted]

Onderwerp: FW: Pagina Luchtkwaliteit: graag je input en reactie

Hoi [redacted] hierbij de tekst van de pagina over luchtkwaliteit en de slag die [redacted] als webredacteur heeft gemaakt!

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Bestuursadviseur
Publiek en Bestuur

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: dinsdag 7 september 2021 14:16

Aan: [redacted] nl>

CC: [redacted]

Onderwerp: Pagina Luchtkwaliteit: graag je input en reactie

Beste [redacted]

De pagina over Luchtkwaliteit hangt – figuurlijk – nog steeds in de lucht. Ik zou daar graag mee verder willen. Daarom heb ik – wederom – een voorschot genomen en ben zelf met de tekst en de indeling aan de slag gegaan.

Mijn vraag aan jullie is om de bijlage door te lezen en aan te vullen waar dat nodig is of gevraagd wordt.

Over de geredigeerde tekst:

Mijn doel is om na een korte inleiding vooral informatie te geven over de rol (en de zorg?) van de gemeente als het gaat over luchtkwaliteit, én die van onze partners hier in. Ik ben van mening dat dit **aanvullend** moet op een verwijzing naar informatie op de websites van onze partners. Alleen een linkje is niet voldoende.

Verder mag de afzender van de informatie op de pagina duidelijker. Wat doen wij (ijmondgemeenten of gemeente velsen?) zelf en wat vragen we aan anderen om te doen (onderzoeken)?

[redacted]

En: de informatie op deze pagina hoeft niet stil te staan. We kunnen in de loop van de tijd altijd stukken verfijnen/uitbreiden/weghalen.

Ik hoor graag wat jullie er van vinden!

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Webredacteur
Domein Publiek en Bestuur

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[redacted]

Aan deze e-mail kunnen geen rechten worden ontleend. De Gemeente Velsen sluit iedere aansprakelijkheid uit die voortvloeit uit de elektronische verzending van dit bericht. De inhoud van dit e-mailbericht (en de bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Mocht u dit bericht bij vergissing ontvangen hebben dan wordt u verzocht de afzender hierover te informeren en het bericht te verwijderen. Indien u niet de geadresseerde bent noch een geautoriseerde medewerker die kennis mag nemen van berichten voor de geadresseerde, mag u het bericht niet openbaar maken of op enige wijze verspreiden of vermenigvuldigen.

-----disclaimer-----

DISCLAIMER:

Dit e-mailbericht is uitsluitend bedoeld voor de geadresseerde(n). Wanneer u dit e-mailbericht ontvangt, terwijl het niet aan u geadresseerd is, neem dan contact op met de verzender. Aan dit e-mailbericht en eventueel aangehechte bijlage(s) kunnen geen rechten worden ontleend. Indien u een elektronisch afschrift van een besluit of

toezegging ontvangt, wordt ook altijd per post het officiële document aan u toegezonden. Uitsluitend het officiële document heeft juridische status.

Ga voor meer informatie over Omgevingsdienst IJmond naar <http://www.odijmond.nl>

Een gedachte voor het milieu - is printen van deze mail echt nodig?

Aan deze e-mail kunnen geen rechten worden ontleend. De Gemeente Velsen sluit iedere aansprakelijkheid uit die voortvloeit uit de elektronische verzending van dit bericht. De inhoud van dit e-mailbericht (en de bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Mocht u dit bericht bij vergissing ontvangen hebben dan wordt u verzocht de afzender hierover te informeren en het bericht te verwijderen. Indien u niet de geadresseerde bent noch een geautoriseerde medewerker die kennis mag nemen van berichten voor de geadresseerde, mag u het bericht niet openbaar maken of op enige wijze verspreiden of vermenigvuldigen.

-----disclaimer-----

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: maandag 13 september 2021 11:29
Aan: [Redacted]
CC: [Redacted]
Onderwerp: RE: Op weg naar het Commissiedebat Toekomst Tata Steel morgen

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

Bestuursadviseur
Publiek en Bestuur

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[Redacted]

Van: [Redacted]
[Redacted] 11:51
Aan: [Redacted]
CC: [Redacted]
Onderwerp: FW: Op weg naar het Commissiedebat Toekomst Tata Steel morgen

Hoi,

Zie onderstaande...
Interessant ivm gestelde vragen over KIO.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

Beleidsadviseur
Domein Samenleving

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[Redacted]
[Redacted]

Van: [Redacted]

Verzonden: woensdag 8 september 2021 11:50

Aan: [Redacted]

Onderwerp: FW: Op weg naar het Commissiedebat Toekomst Tata Steel morgen

Van: [Redacted]

Verzonden: woensdag 8 september 2021 11:06

Aan: [Redacted]

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Onderwerp: Op weg naar het Commissiedebat Toekomst Tata Steel morgen

Goedemorgen,

Ik kom weer eens even in de lucht , na een intensieve tijd samenwerken.

Maandag heeft de staatssecretaris een werkbezoek afgelegd aan Wijk aan Zee. Onze ogen zijn deze week gericht op **het Commissiedebat van de Tweede Kamer** over de toekomst van Tata Steel, dat plaats vindt aanstaande donderdag. Hierbij de link om het te volgen:

[Commissiedebat: "Toekomst Tata Steel" | Tweede Kamer der Staten-Generaal](#)

Verder in de mail: beantwoording Kamervragen, terugkoppeling Commissiedebat VTH. Met dank aan onze lobbyisten. Je leest ook in de tekst over de terugkoppeling wat duiding van hun kant.

Beantwoording Kamervragen

juli jl heeft Renske Leijten (SP) meteen vragen gesteld over de 'GGD-directeur die naam Tata Steel uit rapport over longkanker laat schrappen'. Staatssecretaris Van Weyenberg heeft de vragen beantwoord en die [beantwoording](#) vandaag naar de Kamer gestuurd.

Hieronder de vragen en antwoorden. Van Groen Links

Vraag 1 Bent u bekend met het bericht 'GGD-directeur laat naam Tata Steel uit longkankerrapport schrappen'?

Antwoord 1

Ja, ik ben bekend met het bericht.

Vraag 2 Wat is uw oordeel over het feit dat de directeur van de GGD Kennemerland meerdere keren persoonlijk heeft ingegrepen om ervoor te zorgen dat Tata Steel niet werd genoemd in het rapport als mogelijke oorzaak van het hoge aantal longkankergevallen? Kunt u hierop reflecteren?

Antwoord 2

Ik vind het belangrijk dat de gezondheidsdiensten onafhankelijk en betrouwbaar onderzoeken en rapporteren. Daarom vind ik het goed dat het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) een extern onafhankelijk onderzoek heeft laten uitvoeren naar de totstandkoming van het rapport 'Incidentie en prevalentie van kanker in de regio Kennemerland 2004-2018'. Het onderzoeksrapport is op 26 augustus jl. gepubliceerd. In het onderzoeksrapport, dat door onderzoeker en voormalig ombudsman van Den Haag Peter Heskes is uitgevoerd, is geconcludeerd dat er volstrekt integer is gehandeld door de directeur en zijn medewerkers; de directeur heeft op een juiste manier sturing gegeven en het rapport is op een integere manier tot stand gekomen.

Vraag 3 Deelt u de mening dat het onacceptabel is dat Tata Steel, een commercieel bedrijf, het kankerincidentierapport een dag voor publicatie mocht inzien? Vindt u ook dat hier sprake is van belangenverstrengeling?

Antwoord 3

Nee, die mening deel ik niet; de GGD heeft aangegeven dat Tata Steel de definitieve versie een dag voor publicatie heeft gekregen om zich te kunnen voorbereiden op de mediaberichtgeving. Dat vind ik een plausibele reden.

Vraag 4 Wat is uw oordeel over het feit dat de GGD Kennemerland tweemaal per jaar een persoonlijk overleg heeft met het management van Tata Steel? Is het gebruikelijk dat de vervuilende industrie gesprekken heeft met gezondheidsdiensten? Wat wordt er in die gesprekken besproken?

Antwoord 4

De VRK geeft aan dat het gebruikelijk is als veiligheidsregio's in gesprek te zijn met grote bedrijven binnen de regio, bijvoorbeeld over de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Zo heeft de VRK naast Tata Steel gesprekken met onder meer Schiphol en het Centraal Nautisch beheer, omdat GGD Kennemerland (onderdeel van VRK) netwerkpartner is in vraagstukken rond gezondheid en veiligheid. Gesprekken tussen GGD Kennemerland en Tata Steel op het gebied van gezondheid en milieu vonden plaats met de ambitie om de gezondheidssituatie te verbeteren waar inmiddels in gezamenlijkheid met andere overheden aan gewerkt wordt.

Vraag 5 Is het onafhankelijke onderzoek naar deze kwestie, aangekondigd door de Veiligheidsregio Kennemerland, alleen gericht op de totstandkoming van het kankerincidentierapport of tevens gericht op de algehele relatie tussen de GGD Kennemerland en Tata Steel?

Antwoord 5

Het dagelijks bestuur van de VRK besloot op 5 juli jl. een extern onafhankelijk onderzoek in te stellen naar de totstandkoming van het rapport 'Incidentie en prevalentie van kanker in de regio Kennemerland 2004-2018' binnen de GGD Kennemerland. Hierbij was één van de onderzoeksvragen of er bij de realisatie ervan beïnvloeding is geweest van bijvoorbeeld bedrijven, organisaties, bestuurders en/of bestuursorganen, waardoor onderzoeksresultaten zijn achtergehouden en/of de duiding vooringenomen is. Zoals ik bij vraag 1 reeds heb aangegeven, is het onderzoeksrapport op 26 augustus jl. gepubliceerd. In het onderzoeksrapport is geconcludeerd dat er volstrekt integer is gehandeld door de directeur en zijn medewerkers; de directeur heeft op een juiste manier sturing gegeven en het rapport is op een integere manier tot stand gekomen.

Vraag 6 Begrijpt u dat de omwonenden zich miskend voelen en zich zorgen maken over wat voor invloed Tata Steel heeft gehad bij de totstandkoming van andere rapporten en het handhavingsbeleid dat daaruit voortgevloeid is? Op welke wijze gaat u het vertrouwen van omwonenden terugwinnen?

Antwoord 6

Natuurlijk heb ik begrip voor de zorgen die er zijn bij omwonenden. Daarom is heldere communicatie tussen overheden en belanghebbenden essentieel, maar is ook gedegen onafhankelijk onderzoek van belang om de oorzaken, effecten en feiten boven tafel te krijgen. Het is dan ook goed dat er in opdracht van de VRK onafhankelijk onderzoek is gedaan naar de totstandkoming van het rapport 'Incidentie en prevalentie van kanker in de regio Kennemerland 2004-2018' binnen de GGD Kennemerland tot stand is gekomen.

Vraag 7 Heeft de grote vervuilende industrie op andere plekken in het land toegang tot de gezondheidsdiensten en op welke schaal? Zo ja, kunt u hierop reflecteren? Zo nee, gaat u onderzoeken in hoeverre de gezondheidsdiensten ontvankelijk zijn voor de invloed van commerciële bedrijven?

Antwoord 7

Het is gebruikelijk dat bedrijven in het kader van het omgevingsrecht gesprekken voeren met vergunningverlenende instanties en daarbij betrokken adviseurs, zoals een GGD. Ook in het kader van de Omgevingswet wordt daarin voorzien. Daarnaast is het ook wenselijk dat dergelijk gesprekken worden gevoerd om innovatie te stimuleren en gezondheids- en milieuwinst te realiseren. Verder verwijs ik naar het antwoord op vraag 4.

Vraag 8 Deelt u de mening dat het goed en onafhankelijk functioneren van de gezondheidsdiensten en andere overheidslagen essentieel is voor de betrouwbaarheid en verantwoordelijkheid van de overheid? Hoe gaat u dat doen? Bent u bereid om een breder onderzoek in te stellen naar de invloed van BRZO+- bedrijven (Besluit risico's zware ongevallen) op het beleid en de stukken van de overheid en overheidsdiensten?

Antwoord 8

Ik deel de mening dat het goed en onafhankelijk functioneren van de gezondheidsdiensten en andere overheidslagen essentieel is voor de betrouwbaarheid van de overheid. Het dagelijks bestuur van de VRK had om die reden ook besloten een extern onafhankelijk onderzoek in te stellen naar de totstandkoming van het rapport 'Incidentie en prevalentie van kanker in de regio Kennemerland 2004-2018'. Aangezien daar geen verontrustende uitkomsten naar voren zijn gekomen, zie ik vooralsnog geen reden zelf een breder onderzoek in te stellen.

Vraag 9 Kunt u tot slot benadrukken dat gezondheid altijd boven economische belangen dient te staan? Zo ja, op welke wijze zorgt u ervoor dat dit principe wordt nageleefd?

Antwoord 9

Het Rijk werkt met het Schone Lucht Akkoord (SLA) samen met provincies en gemeenten en stakeholders aan de permanente verbetering van de luchtkwaliteit om gezondheidswinst voor iedereen in Nederland te realiseren. Bovendien zet het Rijk zich in voor duurzaamheid, in de brede zin van het woord. Dit betekent het realiseren van CO₂ reductie en het verminderen van de milieu- en gezondheidsoverlast op de omgeving. Tevens zet het Rijk zich in om in Europa te pleiten voor strengere bronmaatregelen. Een gezonde leefomgeving en schone lucht is dan ook van groot belang. Aantasting van het milieu en de gezondheid van omwonenden moet zo veel mogelijk voorkomen worden. De afweging tussen verschillende belangen betekent dat er altijd gezocht moet worden naar een optimale balans; ook onder andere werkgelegenheid, de vraag naar producten en het verdienvermogen van Nederland spelen een rol. Het staat vast dat alle bedrijven zich dienen te houden aan alle wettelijke normen, de Best Beschikbare Technieken (BBT) moeten toepassen en de uitstoot van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) moeten minimaliseren. Een bedrijf is daar in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor, en het bevoegd gezag is verantwoordelijk voor vergunningverlening, toezicht en handhaving, hierin bijgestaan door de betrokken omgevingsdienst en de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Niet alleen de rijksoverheid, maar ook de provinciale en gemeentelijke overheden maken hierin telkens een zorgvuldige afweging.

Terugkoppeling Commissiedebat VTH taken

Let wel, onderstaande tekst is van onze lobbyist, het is haar interpretatie en duiding.

Gister was het Commissiedebat ver VTH taken, zie hieronder een terugkoppeling van onze lobbyist. En zijn er Kamervragen beantwoord, onder andere over het GGD rapport.

Gisteren sprak de Kamer met 2 nieuwe (maar demissionaire) bewindspersonen, Visser en Van Weyenberg, over Toezicht & Handhaving.

Er waren 6 woordvoerders aanwezig: Peter de Groot (VVD), Eva van Esch (PvdD), Kiki Hagen (D66), Kauthar Bouchallikh (GL), Pieter Grinwis (CU) en Sandra Beckerman (SP).

Het debat duurde bijna 3 uur, maar erg spannend werd het niet. Het debat ging over het adviesrapport van de commissie Van Aartsen over het VTH-stelsel en over het rapport van de Rekenkamer Een onzichtbaar probleem van januari jl. over gebrek aan kwaliteit van data over milieucriminaliteit en –overtredingen. Tata kwam een aantal keren als voorbeeld langs om aan te geven dat er snel werk moet worden gemaakt van de adviezen van Van Aartsen.

Sinds het vorige debat over het rapport van de commissie Van Aartsen is er echter weinig gebeurd. De Kamer mopperde daarover en er werd gisteren lang heen en weer gesteggeld over wat te verwachten van demissionaire bewindspersonen. Van Weyenberg worstelt daarmee, is ‘gedreven dit dossier zo ver mogelijk te brengen’ en ‘voelt daar een grote verantwoordelijkheid voor’. De Kamerleden namen er met tegenzin genoeg mee en spoorden de bewindspersonen aan te doen wat ze kunnen. De Kamer is niet demissionair en de Kamer bepaalt wat het kabinet nog kan doen, dus kom maar op met de plannen, riep De Groot de staatssecretaris op. Toch kan het niet anders dan dat de Kamerleden na afloop van het debat waren, uiteindelijk is het als het gaat om de concrete uitwerking van de aanbevelingen van beide adviezen wachten op een nieuw kabinet.

Hieronder per onderwerp de hoofdpunten uit het debat.

Tata

Tata wordt door een aantal Kamerleden genoemd als voorbeeld om te laten zien dat de toezicht en handhaving niet op orde is. Kiki Hagen (D66) stelt dat normeringen onze gezondheid moeten borgen en dat dit bijvoorbeeld bij Tata niet het geval is.

De staatssecretaris wil echter niet te veel vooruit lopen op het debat donderdag over de toekomst van Tata Steel. Hij wil wel kwijt dat hij ziet dat in de debatten tot nu toe economie en klimaat een grote plek hebben, dat is goed en terecht, maar hij wil dat ook gezondheid en leefomgeving een volwaardige plek krijgen bij afwegingen. Wordt donderdag vervolgd.

Advies Commissie VTH (Van Aartsen) "Om de leefomgeving. Omgevingsdiensten als gangmaker voor het bestuur

De Kamerleden zijn niet erg te spreken over de voortgangsbrief van het kabinet over rapporten van de commissie Van Aartsen en van de Rekenkamer (over milieucriminaliteit en leefomgeving). Wat is er eigenlijk gebeurd sinds het laatste debat in juli jl met de voorganger van Van Weyenberg, vraagt de Kamer. Van Esch (PvdD) wil weten waarom het aan een volgend kabinet wordt gelaten om de aanbevelingen op te volgen, er zijn nu strenge normen met streng toezicht nodig. De balans tussen benutten en beschermen is zoek, stelt ze en dit rapport mag niet in een la belanden. Ook de VVD wacht met smart op de nadere ambtelijke uitwerking van de aanbevelingen. De Groot vindt dat iedereen in Nederland recht heeft om beschermd te zijn tegen gevaarlijke stoffen in lucht, water of grond waarvan je ziek kan worden. Hij wil naar één versterkingsagenda voor het hele stelsel samen met provincies en gemeenten. Voor de VVD zijn 3 punten van belang: het vaststellen van de minimale omvang van Omgevingsdiensten om risicogestuurd te kunnen werken, kennisuitwisseling op specifieke expertise die nodig is binnen de diensten en géén kop op de rol van provincies en gemeenten. Hij wil ook kijken naar de financiering van de Omgevingsdiensten, maar wil eerst scherp hebben wat nodig is.

Kiki Hagen (D66) is samen met Kauthar Bouchallikh (GL) het meest specifiek over het belang van gezondheid in de wet- en regelgeving. Is de normering nu zo dat gehandhaafd kan worden op een gezonde leefomgeving? En is onze wet- en regelgeving in lijn met de kennis die we hebben over de effecten op onze gezondheid, vraagt Hagen de staatssecretaris. Bouchallikh wil weten in hoeverre we opnieuw moeten kijken naar de huidige milieuwetgeving en de rol van gezondheid daarin. Ook Grinwis (CU) staat achter de aanbevelingen en vindt dat de overheid een stevige tegenmacht moet kunnen zijn. Het toezicht schiet te kort, de schade is enorm, vat Beckerman (SP) het samen. En voegt er aan toe dat strafzaken nu geen enkele afschrikkende werking hebben, wat gaan de bewindspersonen daar aan doen?

Van Weyenberg is geschrokken van het rapport en wil dit onderwerp zo ver mogelijk brengen als zijn demissionaire status toestaat, zodat een nieuw kabinet er meteen mee aan de slag kan. Hij bestrijdt dat er niets is gebeurd sinds het laatste debat in juli. Zo zijn er naar aanleiding van het rapport 6 onderzoeken uitgezet, 3 daarvan gaan over data, deze komen over 2 weken naar de Kamer. Dit debat een herhaling van zetten? Daar laat hij een aardig staaltje omdenken zien: dit rapport verdient ook herhaling, we moeten er helemaal niets aan afdoen! Hij wil er voor waken dat het rapport kapot wordt gepraat in een bestuurlijk compromis, zoals volgens hem is gebeurd met het advies van de eerdere adviescommissie Mans (rapport De tijd is rijp uit juli 2008) over herziening van het handhavingstelsel. De kern van het systeem verdient verbetering volgens Van Weyenberg. ‘We moeten naar het fundament kijken. Het

gaat om voldoende mensen en middelen, om voldoende samenwerking, om voldoende onafhankelijkheid en om een beter samenspel tussen Rijk en regionale overheden. We moeten zorgen dat we in de uitwerking niet in de valkuil van de commissie Mans stappen.' Hij gebruikt veel woorden om te zeggen dat hij het zorgvuldig en dus niet nu meteen aan wil pakken. Het hele proces vraagt om een 'instrumentenkoffer die bewindspersonen straks in staat stelt om die stelselverantwoordelijkheid beter te vervullen. Geen verantwoordelijkheid zonder bevoegdheid'. Hij zegt wel toe een hoofdlijnennotitie over de opties en de uitwerking van de aanbevelingen naar de Kamer te sturen. Maar tempert meteen de verwachtingen door te zeggen dat 'het zoeken wordt, dat hij de vorm nog niet heeft'. En dat hij geen geldbuidel heeft en dat het nog niet de bestuurlijke herinrichting wordt. 'Het worden hopelijk bouwstenen om dit dossier verder te brengen.' Er ontstaat discussie over wat een demissionair bewindspersoon wel en niet kan doen, maar veel verder komen ze niet. Er komt een hoofdlijnennotitie, of een soort voortgangsbrief. Daarin komt op verzoek van de Kamer ook een planning met besluitmomenten, hoewel Van Weyenberg daarover ook weer een slag om de arm houdt.

In antwoord op de vragen over aanscherping van de normering en rol van gezondheid in de milieuwetgeving verwijst hij naar het Nationaal Milieuprogramma dat in de planning staat. Dat beoogt volgens hem precies hoe we omgaan met normstelling en wat de effecten op de gezondheid zijn. Maar op de vraag wanneer dit op de agenda staat, geeft hij aan dat hij dit weliswaar 'heel urgent' vindt, maar dat ook dit aan een nieuw kabinet is.

Vriendelijke groeten,

[Redacted signature]

Volg nu ook Duurzaam Noord-Holland op: [LinkedIn](#)

CIRCULAIR EN ENERGIENEUTRAAL
SAMEN MAKEN WE HET WAAR

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend. Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: dinsdag 14 september 2021 11:28
Aan: [Redacted]
Onderwerp: RE: onderwerpen Tata Steel overleg

Ambtelijk geen betrokkenheid. Geen moties bekend.
De Huisartsenvereniging heeft meer dan 50 leden in de IJmond, Uitgeest en Castricum. [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Groet,
[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: dinsdag 14 september 2021 11:18
Aan: [Redacted]
Onderwerp: RE: onderwerpen Tata Steel overleg

Ik volg de wethouders van Heemskerk wel...
Nu is er een traject met moties voor a.s. donderdag. Is Heemskerk wel betrokken bij dat traject?

Moeten wij (alleen)het gesprek met de huisartsenvereniging aangaan?

Met vriendelijke groet,
[Redacted]

Beleidsadviseur
Domein Samenleving

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[Redacted]
[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: dinsdag 14 september 2021 10:41
Aan: [Redacted]
Onderwerp: RE: onderwerpen Tata Steel overleg

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Hebben we trouwens contact met de Huisartsenvereniging Midden Kennemerland? Ik heb vanuit de Zorg kant een ingang. Zal ik vragen of ze behoefte hebben aan toelichting / een gesprek?

Groet,

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: dinsdag 14 september 2021 10:32
Aan: [Redacted]
Onderwerp: RE: onderwerpen Tata Steel overleg

Hoi [Redacted]

[Redacted]

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

Beleidsadviseur
Domein Samenleving

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: dinsdag 14 september 2021 10:31
Aan: [Redacted]
Onderwerp: RE: onderwerpen Tata Steel overleg

Ja ik las het. De zinsnede *Er is toekomst, maar alleen (..)* [Redacted]

[Redacted]

Groet,

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: dinsdag 14 september 2021 10:13
Aan: [Redacted]
Onderwerp: FW: onderwerpen Tata Steel overleg

Hoi [REDACTED]

Bijgaand de kernboodschap die IJmondiaal is opgesteld ten aanzien van het debat verleden week.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Beleidsadviseur
Domein Samenleving

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 13 september 2021 15:34
Aan: [REDACTED]

Onderwerp: onderwerpen Tata Steel overleg

Goedemiddag,

Ik heb het overleg van woensdag as verplaatst naar dinsdag einde van de dag zoals jullie gezien hebben.

Hierbij een voorzet voor de onderwerpen die we dan met elkaar kunnen bespreken:

- Terugkoppeling en vooruitblik kamerdebat over toekomst tata steel, zie bijlage voor extra kernboodschap die vorige week nog is uitgegaan aanvullend aan lobby mail (is er nog enige actie nodig vanuit de IJmond?) (martijn)
- Terugblik op hoe het afgelopen tijd vanaf 2 september (publicatie RIVM rapport) is gegaan (zijn we tevreden over het resultaat? Wat kan beter?, zullen we met de actief betrokkenen van Velsen een evaluatiemoment inplannen?) welke acties staan nog open en zijn nog steeds relevant?
- Communicatie van Tata Steel zelf (o.a. oproep in de krant, medewerkers bij kamer, optreden Hans van de Berg in het algemeen) en hoe onderhouden we zelf goed contact met Tata? (allen, kunnen we hier nadere afspraken over maken?)
- Zijn er nog zaken die ik mee kan nemen in het ambtelijke overleg van IJmond met provincie van woensdag 15 sept 10.00 uur? (bv wensen voor volgende omgevingsstafel?)
- Opnemen Tata in programma Gezondheid en Luchtqualiteit [REDACTED] kun je toelichten hoe je dat in gedachte hebt, oorspronkelijk was het aanvullend aan Tata Programma bedoeld)
- Vraag (zie hieronder) of we interesse hebben om deel te nemen aan de een landelijke bewustwordingscampagne genaamd Jouw longen. Het doel van de campagne is het creëren van bewustwording voor verschillende longaandoeningen, tijdige diagnose en preventie. Dit komt op 23v sept als bijlage bij de telegraaf, enige optie om aan te haken is op de online pagina, kost minimaal 1800 euro voor garantie 2500 unieke bezoekers. Mijn advies is dit niet te doen, maar wel te delen met de ambtelijke werkgroep van woensdag. [REDACTED]
- Hoe gaan we verder met dit dossier? (Wie wanneer betrekken?/ wie bv in kernteam? Wat is een goede rolverdeling, ook in de IJmond?) (Derkje stvz?)
- rondvraag

Ter informatie:

- GGD Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020 is uitgekomen voor Kennemerland; overlast industrie is o.a. ook meegenomen, dat ligt in Velsen hoger dan gemiddeld in Kennemerland (██████████ gaat nog na hoe het in de IJmond als geheel en tov elkaar geduid kan worden)
- Nieuwe wethouder Beverwijk gestart Nevin Ozutok, die is nu ook verantwoordelijk voor thema industrie en gezondheid
- In het kwartiertje heb ik kort een toelichting gegeven over de ontwikkelingen rondom Tata.
- 7 oktober raadscommissie KIO in Velsen (████████████████████ bereiden voor)

Met vriendelijke groet,

████████████████████

Senior Beleidsadviseur
Fysieke Leefomgeving

████████████████████
████████████████████

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Beste ██████████

Ik hoop dat alles goed met je gaat.

Op dit moment ben ik verantwoordelijke voor een landelijke bewustwordingscampagne genaamd **Jouw longen**, waarin uiteraard groots luchtkwaliteit naar voren komt. Nu zag ik online, <https://www.msn.com/nl-nieuws/binnenland/gemeenten-rond-tata-steel-zijn-vervuilende-fabriek-zat/ar-AAOfkJC?li=BBBoPOOe>, een artikel waarin jullie benoemd werden als 1 van de 3 gemeentes die **niet meer accepteren dat Tata Steel voor vervuiling en overlast zorgt**.

Betrokkenheid bij deze campagne biedt Gemeente Velsen (eventueel in samenwerking met Beverwijk en Heemskerk) de kans om zich te positioneren als belangrijke speler op het gebied van longgezondheid en zich daarnaast aan te sluiten bij het gemeenschappelijke doel om zichtbaarheid te creëren voor gezonde longen.

Graag bespreek ik wat de mogelijkheden van betrokkenheid – schikt het om hierover vandaag even te bellen?

Beste ██████████

Goed elkaar zojuist gesproken te hebben én te horen dat jullie (samen met Gemeente Heemskerk en - Beverwijk) je hard maken voor verduurzaming van Tata Steel.

Zoals zojuist besproken, zullen wij samen met jullie een artikel opstellen waarin de bewustwording rondom de verduurzaming van Tata Steel wordt vastgelegd. Tata Steel zorgt voor veel overlast en vervuiling in de buurt, waar daadwerkelijk schade kan worden aangericht bij de longen van omwonende. Vanwege het feit dat er 3 gemeentes betrokken zijn, willen wij ervoor zorgen dat alle drie de gemeentes hun eigen stem kunnen laten horen; desondanks het feit dat de boodschap hetzelfde is. Hieraan zouden we invulling kunnen geven door middel van een expertpanel, waarin we aan alle drie de gemeentes een aantal vragen stellen. Klik hier voor een voorbeeld.

De expertise wordt ingevuld door een expert die aangedragen wordt vanuit de gemeente. Het zal gaan om een plaatsing van een artikel op de online contenthub planthealth (waarin gewerkt wordt met gegarandeerde unieke lezers). Via de contenthub (dat zijn de gegarandeerde unieke lezers) kunnen wij targetten gebaseerd op leeftijd, geslacht, geografie en interesses.

Onderstaand een overzicht van de campagne en het voorstel zoals wij dat besproken hebben.

Lanceringsdatum: 23 september 2021

Doelgroep: Het algemene publiek (waaronder (long)patiënten en naasten) en zorgprofessionals.

Distributie:

- **Telegraaf:** Dagelijks bereik 1.05 miljoen lezers
- **Planethealth:** Alle artikelen zullen gepubliceerd worden op planethealth.nl
- **Issuu (E-print):** <https://issuu.com/mediaplanet2>
- **Specifiek distributienetwerk:** Naast bovenstaande kanalen zal de campagne verspreid worden via specifiek geselecteerde verenigingen die de campagne binnen hun beschikbare kanalen (print/online) onder de aandacht zullen brengen.

Doel: Het doel van de campagne is het creëren van bewustwording voor verschillende longaandoeningen, tijdige diagnose en preventie.

[Redacted text block]

Bereik: 1,5 miljoen mensen

Voorbeeldedities: <https://issuu.com/mediaplanet2>

Voorstel Custom made – gesponsord

- Onafhankelijk redactioneel artikel over de bewustwording rondom de schade van de overlast en vervuiling van Tata Steel op de gezondheid van de omwonenden.
 - Plaatsing op planethealth.nl
 - Voorbeeld [klik hier](#)
- Gemeente (alle drie) heeft volledige inspraak op het artikel en zal het artikel te zien krijgen voor eventuele wijzigingen en een finaal akkoord
- Logo gemeente
- Journalist & designer vanuit Mediaplanet
- Eigen artikelpagina op planethealth.nl
- 4 exit links naar de lanceringspagina naar keuze
 - Voor een voorbeeld klik [hier](#)
- **X aantal gegarandeerde unieke lezers** (mogelijkheid tot specifiek targetten: o.a. geslacht, leeftijd, regio, interesses)
- Campagnerapportage wanneer de gegarandeerde lezers behaald zijn.
- Investering:

[Redacted text block]

Kijkend naar de timing, doelen en wensen zien wij een goede koppeling tussen deze campagne en jullie organisatie. Wij kijken dan ook erg uit naar de samenwerking. Wanneer er vragen zijn hoor ik dat uiteraard graag, buiten mail ben ik ook bereikbaar op [Redacted]

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature block]

Klik [hier](#) voor de digitale mediakit van [Redacted]

mediaplanet.com | caybon.com

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 17:20
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: brief over proces RIVM-rapport
Bijlagen: UIT-21-72883 - ME.docx

Zij bijlage voor mijn opmerkingen en suggesties. Voegen jullie toe?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Bestuursadviseur
Publiek en Bestuur
Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 16:33
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: brief over proces RIVM-rapport
Urgentie: Hoog

Hoi [REDACTED]

Deze komt net binnen.

Hartelijke groet,

[REDACTED]

Woordvoerder / communicatieadviseur

Publiek en Bestuur
Team Communicatie

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 16:31
Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: brief over proces RIVM-rapport

Beste [REDACTED]

Bijgaand de brief over het proces rondom publicatie RIVM-rapport.
Deze willen wij het liefst vandaag nog versturen aan de raadsleden.
Dezelfde brief zou ook aan de raadsleden van Velsen en Heemskerk verstuurd kunnen worden.
[REDACTED] zou jij dat op kunnen nemen met de collega uit Heemskerk?
De provincie verstuurd een vrijwel eensluidende brief (vanuit provinciaal perspectief) naar PS.

NB. We wachten nog op definitief akkoord op aanwezigheid RIVM bij beide bijeenkomsten op 3 september. Dan pas kan de brief uit.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
Communicatieadviseur
Team Advies, gemeente Beverwijk
Postbus 450
1940 AL Beverwijk
www.beverwijk.nl

[REDACTED]
aanwezig: ma, di, wo, do

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 18:29
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: brief over proces RIVM-rapport
Bijlagen: UIT-21-72883 - ME DK.docx

Hi [REDACTED]
Hierbij mijn aanvullingen in jou versie
Je haalt alleen twee bijeenkomsten in de brief door elkaar. Er is een webinar op 2 sept voor inwoners en andere belangstellenden wat we samen met provincie en de andere ijmond gemeenten organiseren en daarnaast een extra bijeenkomst voor de ijmond raden op 3 sept
Als de sessie van 3 sept voor de raden definitief is, dan is het goed die ook in de tekst nog extra te benoemen.
Volgens mij is die nu definitief, vandaar mijn aanvulling.
[REDACTED] vullen jullie in deze versie waar nodig aan?
Zou heel mooi zijn als we morgenochtend voor 10 uur al aan ze terug kunnen koppelen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Senior Beleidsadviseur
Fysieke Leefomgeving

[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 17:20
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: brief over proces RIVM-rapport

Zij bijlage voor mijn opmerkingen en suggesties. Voegen jullie toe?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Bestuursadviseur
Publiek en Bestuur
Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]

Van: [redacted]

Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 16:33

Aan: [redacted]

Onderwerp: FW: brief over proces RIVM-rapport

Urgentie: Hoog

Hoi [redacted]

Deze komt net binnen.

Hartelijke groet,

[redacted]

Woordvoerder / communicatieadviseur

Publiek en Bestuur
Team Communicatie

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[redacted]
[redacted]

Van: [redacted] <[redacted].NL>

Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 16:31

Aan: [redacted]

Onderwerp: brief over proces RIVM-rapport

Beste [redacted]

Bijgaand de brief over het proces rondom publicatie RIVM-rapport.
Deze willen wij het liefst vandaag nog versturen aan de raadsleden.
Dezelfde brief zou ook aan de raadsleden van Velsen en Heemskerk verstuurd kunnen worden.
[redacted] zou jij dat op kunnen nemen met de collega uit Heemskerk?
De provincie verstuurd een vrijwel eensluidende brief (vanuit provinciaal perspectief) naar PS.

NB. We wachten nog op definitief akkoord op aanwezigheid RIVM bij beide bijeenkomsten op 3 september. Dan pas kan de brief uit.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Communicatieadviseur
Team Advies, gemeente Beverwijk
Postbus 450
1940 AL Beverwijk
www.beverwijk.nl

[redacted]
[redacted]

[Redacted]

Van: Marianne Steijn
Verzonden: dinsdag 26 oktober 2021 14:47
Aan: [Redacted]
CC: Sebastian Dinjens; [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
Onderwerp: Re: Collegebericht Ontwikkelingen Industrie en Gezondheid

Hallo [Redacted]

[Redacted]

Groet, Marianne

Op 26 okt. 2021 om 09:48 heeft [Redacted] nl> het volgende geschreven:

Goedemorgen

Hierbij, zoals gisteren afgesproken de aangepaste en wat ingekorte versie van het collegebericht Ontwikkelingen Industrie en gezondheid, met de 5 bijlagen.

Ik hoor heel graag zsm of deze versie zo akkoord is, zodat we hem vandaag nog aan kunnen leveren voor de colleges van 2 november.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

Senior Beleidsadviseur
Fysieke Leefomgeving

[Redacted]
[Redacted]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [Redacted]

Verzonden: donderdag 21 oktober 2021 16:58

Aan: [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted] nl> [Redacted]

[redacted] Frank Veltkamp <fveltkamp@velsen.nl>

Onderwerp: Voorbereiding BO Industrie & Gezondheid

Beste wethouders,

Hierbij in de bijlage de annotatie voor het BO Industrie & Gezondheid van woensdag 27 oktober. Let op: het vindt deze keer fysiek plaats op het Provinciehuis in Haarlem.

We bespreken de annotatie as. maandag om 16.00 uur nog in een zoomvergadering.

Vraag aan de bestuurssecretariaten, om deze geannoteerde agenda toe te voegen in Ibabs samen met de stukken die [redacted] (secretaris van de Provincie NH) gisteravond al heeft toegestuurd.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Senior Beleidsadviseur
Fysieke Leefomgeving

[redacted]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

<Collegebericht ontwikkelingen thema Industrie Gezondheid versie 8.docx>

<Bijlage 1 overzicht ontwikkelingen Industrie en gezondheid.docx>

<Bijlage 2 Schriftelijke beantwoording

vragen_commissiedebat_van_9_september_2021_over_de_toekomst_van_Tata_Steel_Nederland_(TSN) door EZK.docx>

<Bijlage 3 overzicht moties Kamerdebat Toekomst Tata Steel.docx>

<Bijlage 4 lobbybrief tbv Kamerdebatten Tata en Leefbaarheid sept 2021.docx>

<Bijlage 5 Brief Tata Steel Roadmap+ 4 oktober 2021.pdf>

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 15:41
Aan: [Redacted]
CC: [Redacted]
Onderwerp: RE: Collegebericht ontwikkelingen thema Industrie Gezondheid versie 3
Bijlagen: Collegebericht ontwikkelingen thema Industrie Gezondheid versie 3-[Redacted].docx

Hoi [Redacted]

Bijgaand mijn suggesties en vragen.

Fijn weekend!

Hartelijke groet,

[Redacted]

Woordvoerder / communicatieadviseur

Publiek en Bestuur
Team Communicatie

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 08:21
Aan: [Redacted]
CC: [Redacted]

Onderwerp: Collegebericht ontwikkelingen thema Industrie Gezondheid versie 3
Urgentie: Hoog

Goedemorgen,

Hierbij in de bijlage het concept collegebericht/ raadsbrief waarmee we de raden pro-actief willen gaan informeren (de eerste of eventueel tweede dinsdag) na de herfstvakantie.

Dit op verzoek van de wethouders en de raden zelf (in ieder geval in beverwijk en velsen)

In de bijlage staan een paar vragen en willen jullie verder ook kritisch meekijken?

Zelf heb ik de voorkeur om vanaf begin september te beginnen met het omschrijven van de ontwikkelingen en dus niet vanaf april bij eerste RIVM rapport. Wat vinden jullie?

Er staat ook nog een vraag hoe deel 3 RIVM officieel heet, [Redacted] daar heb jij vast een antwoord op.

██████████ ik stuur het ook alvast naar jullie zodat jullie ook inhoudelijk mee kunnen of alles klopt wat er kijken en kunnen aanvullen waar nodig. (@██████████ waren het nu 20 of 21 moties?)

Lukt het om uiterlijk as. dinsdag te reageren en aan te vullen?

Bij voorbaat alvast bedankt.

Groet ██████████

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: woensdag 1 september 2021 20:23
Aan: [Redacted]
CC: [Redacted]
Onderwerp: Re: Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 Definitief 01092021 (vSDBD) (002)

Ha [Redacted] ik ben m aan het bekijken en leg beide versies nog even naast elkaar.

Laatste versie is steviger geworden in de bewoordingen, wat ik toejuich. Maar ik zal je zo mijn reactie geven

Groet, [Redacted]

Outlook voor Android downloaden

From: [Redacted]
Sent: Wednesday, September 1, 2021 8:07:13 PM
To: [Redacted]
[Redacted]
Cc: [Redacted]
Subject: Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 Definitief 01092021 (vSDBD) (002)

Dag allen,

De definitieve versie Velsen 😊 ...

Ik ga jullie zometeen bellen.

Groet,

[Redacted]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 1 september 2021 20:03
Aan: Sebastian Dinjens; [REDACTED]
CC: Bram Diepstraten; [REDACTED]
Onderwerp: RE: Collegebericht Tata
Bijlagen: Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 Definitief 01092021 (vSDBD).docx

Nog een enkel puntje op de i.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Bestuursadviseur
Publiek en Bestuur
Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]

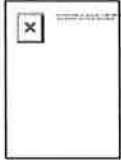
Van: Sebastian Dinjens [REDACTED]
Verzonden: woensdag 1 september 2021 19:50
Aan: [REDACTED]
CC: Bram Diepstraten [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
Onderwerp: Re: Collegebericht Tata

Bij deze een clean versie met deze laatste punten op de i.

[REDACTED] kunnen jullie zsm terugkoppelen van regionale afstemming? Ik bel Brigitte zelf nog even.

Sebastian.

[Redacted]

Van: [Redacted] nl>

Verzonden: woensdag 1 september 2021 18:45

Aan: [Redacted]

[Redacted]

Onderwerp: RE: Collegebericht Tata

Goedeavond

Toch even een bericht ook van mijn kant.

Morgenochtend is het wel de bedoeling dat alles uit gaat, om 10 uur wordt het rapport gepubliceerd. Dan gaat alles door.

nu [Redacted]

----- Oorspronkelijk bericht -----

Van: [Redacted]

[Redacted]

Onderwerp: Collegebericht Tata

Bram,

Gisteren hadden we afgesproken dat jij en ik samen naar dit bericht zouden kijken. Het is iets anders gelopen. Zie bijlage voor een versie waar ik uitgebreid naar heb gekeken. Pak de 'clean' versie bij voorkeur.

[Redacted] vwb regionale afstemming: graag zsm in gang zetten als Bram heeft gereageerd. Ter info ook een track changes versie in bijlage.

Groet,
Sebastian.

[REDACTED]

Van: Bram Diepstraten
Verzonden: woensdag 1 september 2021 19:17
Aan: [REDACTED] Sebastian Dinjens
CC: [REDACTED]
[REDACTED]
Onderwerp: RE: Collegebericht Tata
Bijlagen: Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 Definitief 01092021 (clean vSD).docx

Dag [REDACTED] en anderen,

Ik neem aan dat de inhoud van de boodschap het belangrijkste is. Mijn vorige beroep was tekstschrijver en ik zie toch een aantal punten die gewoon scherper en eenvoudiger geschreven kunnen worden. Zo belangrijk voor een moeilijke boodschap als deze. Zie mijn opmerkingen in de bijlage. Inhoudelijk geen wijzigingen, maar vooral tekstueel.

In de introductie komt de term gezondheidkundige grenswaarden compleet uit de lucht vallen. Dit zijn ambtelijke termen die niemand goed begrijpt. Dit zijn toch de normen die de WHO hanteert? Dat begrijpen lezers wel. En juist de intro's van berichten worden door lezers gelezen. Maar goed, laten wij het dan vooral begrijpelijker maken als de inhoud niet anders is.

Met vriendelijke groet,

Bram Diepstraten

Wethouder
Burgemeester en wethouders

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 1 september 2021 18:45
Aan: [REDACTED]

Onderwerp: RE: Collegebericht Tata

Goedeavond

Toch even een bericht ook van mijn kant.

Morgenochtend is het wel de bedoeling dat alles uit gaat, om 10 uur wordt het rapport gepubliceerd. Dan gaat alles door.

[Redacted text block]

----- Oorspronkelijk bericht -----

[Redacted text block]

Onderwerp: Collegebericht Tata

Bram,

Gisteren hadden we afgesproken dat jij en ik samen naar dit bericht zouden kijken. Het is iets anders gelopen. Zie bijlage voor een versie waar ik uitgebreid naar heb gekeken. Pak de 'clean' versie bij voorkeur.

[Redacted] vwb regionale afstemming: graag zsm in gang zetten als Bram heeft gereageerd. Ter info ook een track changes versie in bijlage.

Groet,
Sebastian.

[REDACTED]

Van: Jeroen Verwoort
Verzonden: woensdag 1 september 2021 20:57
Aan: [REDACTED] college
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: DIGITALE BESLUITVORMING - collegebericht RIVM onderzoek

Van mijn kant akkoord.

-J

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 1 september 2021 20:22
Aan: college
CC: [REDACTED]
Onderwerp: DIGITALE BESLUITVORMING - collegebericht RIVM onderzoek

Beste collegeleden,

Zoals dinsdag afgesproken hierbij een aangepaste versie van het collegebericht over het RIVM onderzoek ter digitale besluitvorming. Graag verneem ik z.s.m of jullie akkoord zijn. Het onderzoek wordt morgen om 10:00 openbaar en dan moet dus ook het collegebericht naar de raad.

Momenteel vindt de laatste afstemming in de regio nog plaats. Dit zou nog tot een enkele redactionele wijziging kunnen leiden.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Bestuursadviseur
Publiek en Bestuur
Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]

[REDACTED]

[https://www.velsen.nl/sites/default/files/logo_velsen.jpg]

[REDACTED]

Van: Frank Dales
Verzonden: woensdag 1 september 2021 22:22
Aan: Floor Bal
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Re: DIGITALE BESLUITVORMING - collegebericht RIVM onderzoek

Akkoord.
Gr. Frank

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 1 sep. 2021 om 21:49 heeft Floor Bal [REDACTED] > het volgende geschreven:

Akkoord

Verzonden vanaf mijn Galaxy

----- Oorspronkelijk bericht -----

Van: [REDACTED]
Datum: 01-09-21 20:22 (GMT+01:00)
Aan: college <college@Velsen.nl>
Cc: [REDACTED]
Onderwerp: DIGITALE BESLUITVORMING - collegebericht RIVM onderzoek

Beste collegeleden,

Zoals dinsdag afgesproken hierbij een aangepaste versie van het collegebericht over het RIVM onderzoek ter digitale besluitvorming. Graag verneem ik z.s.m of jullie akkoord zijn. Het onderzoek wordt morgen om 10:00 openbaar en dan moet dus ook het collegebericht naar de raad.

Momenteel vindt de laatste afstemming in de regio nog plaats. Dit zou nog tot een enkele redactionele wijziging kunnen leiden.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Bestuursadviseur
Publiek en Bestuur
Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]
[REDACTED]

[Redacted]
Van: [Redacted]
Verzonden: dinsdag 14 september 2021 10:31
Aan: [Redacted]
Onderwerp: RE: onderwerpen Tata Steel overleg

Ja ik las het. [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]

Groet,

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: dinsdag 14 september 2021 10:13
Aan: [Redacted]
Onderwerp: FW: onderwerpen Tata Steel overleg

Hoi [Redacted]

Bijgaand de kernboodschap die IJmondiaal is opgesteld ten aanzien van het debat verleden week.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: maandag 13 september 2021 15:34
Aan: [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
CC: [Redacted]
Onderwerp: onderwerpen Tata Steel overleg

Goedemiddag,
 Ik heb het overleg van woensdag as verplaatst naar dinsdag einde van de dag zoals jullie gezien hebben.

Hierbij een voorzet voor de onderwerpen die we dan met elkaar kunnen bespreken:

- Terugkoppeling en vooruitblik kamerdebat over toekomst tata steel, zie bijlage voor extra kernboodschap die vorige week nog is uitgegaan aanvullend aan lobby mail (is er nog enige actie nodig vanuit de IJmond?) [redacted]
- Terugblik op hoe het afgelopen tijd vanaf 2 september (publicatie RIVM rapport) is gegaan (zijn we tevreden over het resultaat? Wat kan beter?, zullen we met de actief betrokkenen van Velsen een evaluatiemoment inplannen?) welke acties staan nog open en zijn nog steeds relevant?
- Communicatie van Tata Steel zelf (o.a. oproep in de krant, medewerkers bij kamer, optreden Hans van de Berg in het algemeen) en hoe onderhouden we zelf goed contact met Tata? (allen, kunnen we hier nadere afspraken over maken?)
- Zijn er nog zaken die ik mee kan nemen in het ambtelijke overleg van IJmond met provincie van woensdag 15 sept 10.00 uur? (bv wensen voor volgende omgevingstafel?)
- Opnemen Tata in programma Gezondheid en Luchtkwaliteit [redacted] kun je toelichten hoe je dat in gedachte hebt, oorspronkelijk was het aanvullend aan Tata Programma bedoeld)
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- [redacted]
- Hoe gaan we verder met dit dossier? (Wie wanneer betrekken?/ wie bv in kernteam? Wat is een goede rolverdeling, ook in de IJmond?) [redacted] stvz?)
- rondvraag

Ter informatie:

- GGD Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2020 is uitgekomen voor Kennemerland; overlast industrie is o.a. ook meegenomen, dat ligt in Velsen hoger dan gemiddeld in Kennemerland [redacted] gaat nog na hoe het in de IJmond als geheel en tov elkaar geduid kan worden)
- Nieuwe wethouder Beverwijk gestart Nevin Ozutok, die is nu ook verantwoordelijk voor thema industrie en gezondheid
- In het kwartiertje heb ik kort een toelichting gegeven over de ontwikkelingen rondom Tata.
- 7 oktober raadscommissie KIO in Velsen [redacted] bereiden voor)

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[Redacted line]

[Redacted line]

[Redacted line]
[Redacted line]

[Redacted line]
[Redacted line]
[Redacted line]
[Redacted line]
[Redacted line]
[Redacted line]

[Redacted line]
[Redacted line]
[Redacted line]
[Redacted line]

[Redacted line]

[Redacted line]
[Redacted line]
[Redacted line]

- [Redacted line]
- [Redacted line]
- [Redacted line]
- [Redacted line]
- [Redacted line]
- [Redacted line]
- [Redacted line]
- [Redacted line]
- [Redacted line]
- [Redacted line]
- [Redacted line]
- [Redacted line]
- [Redacted line]
- [Redacted line]
- [Redacted line]
- [Redacted line]

[Redacted line]

- [Redacted line]
 - [Redacted line]
 - [Redacted line]
- [Redacted line]
- [Redacted line]
- [Redacted line]
- [Redacted line]
- [Redacted line]
- [Redacted line]
- [Redacted line]
- [Redacted line]
- [Redacted line]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted]
Van: [Redacted]
Verzonden: woensdag 4 augustus 2021 21:55
Aan: [Redacted]
Onderwerp: RE: Panelstudie/dagboekonderzoek RIVM

Ha [Redacted]

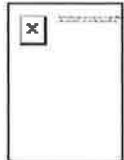
Dank voor het navragen! Klinkt als een goede suggestie, benieuwd hoe de bestuurders dit zien (en Beverwijk en Heemskerk?)
 NB. Wellicht is het een optie (als tussenvariant) dat we vanuit Velsen advies kunnen geven tot het onderzoek en dat de daadwerkelijke invulling van het onderzoeksgebied nader wordt bepaald op basis van de uitkomsten van het de positieonderzoek.

Groeten

[Redacted]

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: woensdag 4 augustus 2021 13:03
Aan: [Redacted]
Onderwerp: Panelstudie/dagboekonderzoek RIVM

Hoi allen,

Net terugkoppeling van provincie gehad over panelstudie/dagboekonderzoek RIVM (info van [Redacted]).
 Er is nog geen opdracht gegeven voor dit onderzoek.
 De status is dat de gemeenten nu met een advies moeten komen of die panelstudie er moet komen. Daarna kan de provincie (samen met gemeenten) opdracht geven voor dit onderzoek.
 Ik begreep dat [Redacted] hiermee bezig is, maar hij is nog tot 16 augustus met vakantie.

Het zou ook kunnen (is mijn inschatting) dat keuze voor panelstudie afhangt van uitkomsten depositieonderzoek. Dan zijn alle onderzoeken uit cluster A bekend en op basis daarvan kan keuze worden gemaakt voor wel/geen panelstudie. Ik weet niet of dit zo is, maar zou logisch zijn.

Vraag is of het ongeacht uitkomst depositieonderzoek niet sowieso verstandig is om depositieonderzoek te laten uitvoeren (alleen al op basis van uitkomsten briefrapport RIVM in maart over luchtkwaliteit/gezondheidsklachten). Wellicht zou Marianne hier al een voorschot op kunnen nemen in beantwoording vragen; dat zij zich er hard voor maakt en dat wat haar betreft het dagboekonderzoek er zeker moet komen omdat dit een manier is om meer te weten te komen over de oorzaken van eventuele acute gezondheidsklachten (let op: RIVM heeft het alleen over acute gezondheidsklachten, dus gaat dan niet over kanker).

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Van: [Redacted]

Verzonden: woensdag 4 augustus 2021 12:35

Aan: [Redacted]

[Redacted]

Onderwerp: Overzicht onderzoeken

Hoi allen,

Bijgaand overzicht van de uitgevoerde, lopende en komende onderzoeken in kader leefomgeving en gezondheid inwoners IJmond vond ik op website PNH.

Ik heb hierover contact gehad met [Redacted]. Overzicht vind ik niet heel overzichtelijk... Want volgorde en benaming onderzoeken cluster A komen niet overeen met opsomming erna (deel 1, 2 en 3).

Was zij volledig met mij eens en ze gaat kijken of hier nog iets aan te doen is.

Wat betreft dagboekonderzoek/panelstudie. Vraag staat uit bij PNH of hier nu al wel of geen opdracht voor is aan RIVM. Hoor ik straks.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[REDACTED]

Van: Ozutok, Nevin <[REDACTED]>
Verzonden: zaterdag 9 oktober 2021 19:54
Aan: Sebastian Dinjens; [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Re: stand van zaken overzicht actielijnen en moties Tata Steel

Halli [REDACTED] ik sluit me aan bij Sebastiaan
Fijn weekend
Nevin

Outlook voor Android downloaden

From: Sebastian Dinjens <[REDACTED]>
Sent: Saturday, October 9, 2021 12:27:30 PM
To: [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
Subject: Re: stand van zaken overzicht actielijnen en moties Tata Steel

Ha [REDACTED]

Wat mij betreft acceptabel. Wel ben ik benieuwd of we al een specifiekere tijdpad kunnen krijgen voor het nieuwe RIVM deelrapport. Ik lees uit jouw mail dat er nog geen scherpe data voor zijn besproken. Dat lijkt me wel verstandig om nu alvast duidelijk te hebben.

HGr,
Sebastian.

--
Sebastian Dinjens

Wethouder
Duurzaamheid, Jeugd, Ruimtelijke Ontwikkeling, Leefbaarheid

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

On 8 Oct 2021, at 08:04, [REDACTED] wrote:

Beste wethouders,

Hierbij ook voor jullie alvast de bijlage ter informatie. De bijlage is nog een concept, verbeteringen en aanvullingen worden nog doorgevoerd. Deze informatie komt van de werkgroep Tata Steel waar we als IJmondgemeenten samen met Provincie en Rijk (EZK, I&W) in zitten. [REDACTED] en ikzelf vertegenwoordigen daarin de IJmond in de werkgroep en [REDACTED] vertegenwoordigd de IJmond in de stuurgroep Tata Steel.

Ik begrijp dat er behoefte is (in ieder geval in Beverwijk) om de raden te informeren over o.a. de moties ed. Dat is gisteren ook bij de Raad in Velsen zo uitgesproken (houdt ons pro-actief op de hoogte).

Voorstel is er voor te zorgen dat er op 26 oktober een actueel overzicht van de stand van zaken bij de drie colleges ligt met collegebrevens/ berichten voor de raden. Dit i.v.m. de herfstvakantie die er tussen zit, dan is er geen college. Dan is het ook nog steeds voor de uitkomst van het RIVM rapport (wat volgens de laatste planning begin november met ons gedeeld zal worden, dan hebben we meestal nog 2 weken voor toelichting en voorbereiden communicatie). Beverwijk werkt al aan zo'n overzicht en zorgt voor het eerste concept.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

<Overzicht actielijnen en moties Tata Steel.xlsx>

Van: Sebastian Dinjens
Verzonden: zaterdag 9 oktober 2021 12:28
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Re: stand van zaken overzicht actielijnen en moties Tata Steel

Ha [REDACTED]

Wat mij betreft acceptabel. Wel ben ik benieuwd of we al een specifiek tijdpad kunnen krijgen voor het nieuwe RIVM deelrapport. Ik lees uit jouw mail dat er nog geen scherpe data voor zijn besproken. Dat lijkt me wel verstandig om nu alvast duidelijk te hebben.

HGr,
Sebastian.

--
Sebastian Dinjens

Wethouder
Duurzaamheid, Jeugd, Ruimtelijke Ontwikkeling, Leefbaarheid

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

On 8 Oct 2021, at 08:04, [REDACTED] wrote:

Beste wethouders,
Hierbij ook voor jullie alvast de bijlage ter informatie. De bijlage is nog een concept, verbeteringen en aanvullingen worden nog doorgevoerd. Deze informatie komt van de werkgroep Tata Steel waar we als IJmondgemeenten samen met Provincie en Rijk (EZK, I&W) in zitten. [REDACTED] en ikzelf vertegenwoordigen daarin de IJmond in de werkgroep en [REDACTED] vertegenwoordigd de IJmond in de stuurgroep Tata Steel.
Ik begrijp dat er behoefte is (in ieder geval in Beverwijk) om de raden te informeren over o.a. de moties ed. Dat is gisteren ook bij de Raad in Velsen zo uitgesproken (houdt ons pro-actief op de hoogte).
Voorstel is er voor te zorgen dat er op 26 oktober een actueel overzicht van de stand van zaken bij de drie colleges ligt met collegebrevens/ berichten voor de raden. Dit i.v.m. de herfstvakantie die er tussen zit, dan is er geen college. Dan is het ook nog steeds voor de uitkomst van het RIVM rapport (wat volgens de laatste planning begin november met ons gedeeld zal worden, dan hebben we

meestal nog 2 weken voor toelichting en voorbereiden communicatie). Beverwijk werkt al aan zo'n overzicht en zorgt voor het eerste concept.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature block]

<Overzicht actielijnen en moties Tata Steel.xlsx>

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 11:37
Aan: [Redacted]
CC: [Redacted]
Onderwerp: RE: UIT-21-72883 - [Redacted]

Hoi [Redacted]
Het is een sterke wens van beverwijk om dit te doen en ook actief te benoemen richting de raden (ook in bo zo besproken), er zal een zaaltje gehuurd worden voor 1 uur en de ggd is er bij idee is het informeel te houden feit dat sebastian erbij komt wordt toegevoegd

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 11:30
Aan: [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
CC: [Redacted]@ [Redacted]
[Redacted]
Onderwerp: RE: UIT-21-72883 - [Redacted]

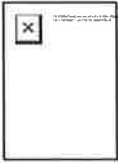
Hi,

Over de aankondigingsbrief: Ik vraag me wel af of het handig is enige bijeenkomst in Wijk aan Zee nu al te noemen. Want hoe gaat dat in relatie tot de coronamaatregelen met hoeveel mensen we dan verwachten? Daarom is juist het webinar in digitale vorm toch?

Verder weet ik ook niet of het dan alleen Wijk aan Zee zou zijn, of bijvoorbeeld ook een locatie in Velsen. Als de invulling nog niet duidelijk is moeten we het volgens mij helemaal niet noemen nu.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 10:57

Aan: [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Onderwerp: RE: UIT-21-72883 - [redacted]

We hadden het er aan de telefoon al even over dat Sebastian ook aansluit in Wijk aan Zee, zou je dat nog toe willen voegen in het staatje?

We weten nu nog niet of we ook in IJmuiden nog iets extra's eventueel gaan doen.

Verder begrijp ik dat [redacted] aanpassingen heeft voor de brief aan de staatssecretaris, geven jullie die dan vandaag nog door aan [redacted] met de rest in de cc?

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]
[redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 10:10

Aan: [redacted]
[redacted]

Onderwerp: RE: UIT-21-72883 - [redacted]

Hoi [redacted]

Het werkbezoek van de staatssecretaris aan wijk aan zee zal er toch uit moeten heb ik net van [redacted] begrepen, provincie heeft dat nl afgestemd met het rijk en zij willen niet dat dit zo aangekondigd wordt.

Verder begrijp ik dat [redacted] en Sebastian heeft afgestemd dat de aankondiging pas morgen uit gaat, ipv vandaag om 15.00 uur.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]
[redacted]

[redacted]
[redacted]

[redacted]

[Redacted]

Van: [Redacted]

Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 09:32

Aan: [Redacted]

[Redacted]

Onderwerp: UIT-21-72883 - [Redacted]

Beste mensen,

Na de aanpassingen van Velsen is dit onze definitieve versie van de brief.

Ik heb hierover al overleg gehad met [Redacted]

Dank voor alle inspanning.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 10:57
Aan: [Redacted]
Onderwerp: RE: UIT-21-72883 - [Redacted]

We hadden het er aan de telefoon al even over dat Sebastian ook aansluit in Wijk aan Zee, zou je dat nog toe willen voegen in het staatje?
We weten nu nog niet of we ook in IJmuiden nog iets extra's eventueel gaan doen.

Verder begrijp ik dat [Redacted] aanpassingen heeft voor de brief aan de staatssecretaris, geven jullie die dan vandaag nog door aan [Redacted] met de rest in de cc?
Met vriendelijke groet,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 10:10
Aan: [Redacted]
CC: [Redacted]
[Redacted] UIT-21-72883 - [Redacted]

Hoi [Redacted]
Het werkbezoek van de staatssecretaris aan wijk aan zee zal er toch uit moeten heb ik net van [Redacted] begrepen, provincie heeft dat nl afgestemd met het rijk en zij willen niet dat dit zo aangekondigd wordt.
Verder begrijp ik dat [Redacted] en Sebastian heeft afgestemd dat de aankondiging pas morgen uit gaat, ipv vandaag om 15.00 uur.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 09:32

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: UIT-21-72883 - [redacted]

Beste mensen,

Na de aanpassingen van Velsen is dit onze definitieve versie van de brief.

Ik heb hierover al overleg gehad met [redacted]

Dank voor alle inspanning.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 30 augustus 2021 11:21
Aan: Sebastian Dinjens
CC: [REDACTED] Marianne Steijn; [REDACTED]
[REDACTED]
Onderwerp: RE: 3. Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 afstemming
[REDACTED] en IJmondiaal ambtelijk

Goedemorgen Sebastian

Ik zie dat je niet de allerlaatste versie had, maar je opmerkingen zijn duidelijk, [REDACTED] gaat er mee aan de slag.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Van: Sebastian Dinjens [REDACTED]
Verzonden: maandag 30 augustus 2021 10:22
Aan: [REDACTED]
[REDACTED] Marianne Steijn
[REDACTED]
[REDACTED]
Onderwerp: Re: 3. Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 afstemming [REDACTED]
en IJmondiaal ambtelijk

Ha [REDACTED]

Voor morgen staat een collegebericht op de rol. De laatste versie in mijn bezit is van donderdag, maar het Rijk heeft op vrijdag nog een reactie gestuurd op onze brief dd 14 april. Het lijkt me goed om die te verwerken, en bij voorkeur onze duiding van die brief ook al mee te nemen.

Verder heb ik nog veel taal/spelling dingen gevonden die rommelig ogen. Ook de volgorde en structuur oogt rommelig. Een stuk over 'het rapport' en dan weer verderop iets over 'resultaten'. Dat is in essentie hetzelfde, dus kan bij elkaar. Ook citeren we in totaal ongeveer 3 pagina's uit het rapport, dat vind ik gortig. Daarnaast is onze herhaalde oproep aan het Rijk driemaal op verschillende plekken aan de orde. Het lijkt me goed om te kiezen en duidelijk het beeld neer te zetten op 1 plek. (en dan met reactie Rijk meegenomen).

Omdat we toch de reactie Rijk moeten meenemen, biedt dat hopelijk kans om de brief ook qua structuur zinniger op te zetten.

HGroet,
Sebastian.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Onderwerp:

Re: Aangepaste raadsbrief depositieonderzoek RIVM

Ha [REDACTED]

Dank voor de aanpassingen.

Ik zou alleen nog graag zien dat de 1e zin van de 3e alinea, de laatste twee woorden worden vervangen door "vragen oproept".

Wat mij betreft kan de brief gedeeld worden met de Provincie.

Gaan de andere gemeenten en de Provincie ook deze versie van de brief naar hun raden sturen?

Alvast dank en fijne avond!

Op 24 aug. 2021 17:07 schreef "[REDACTED]"
Hoi [REDACTED]

We hebben jouw suggesties verwerkt. In de bijlage vind je de aangepaste brief. In het rood hebben wij de wijzigingen bijgehouden. Wij horen graag of je zo akkoord bent?
Tevens hebben wij de vraag gehad van de provincie of wij de raadsbrief van Beverwijk al kunnen delen met de provincie. Ben jij hiermee akkoord?

Je vraag mb.t. openbaarmaking van alle meetresultaten heb ik uitgezet bij [REDACTED] van de provincie. Zij communiceren met het RIVM over het rapport.

Vriendelijke groet,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Onderwerp: Re: College 24-08, raadsbrief depositieonderzoek RIVM

Hoi Brigitte,

Bedankt voor de terugkoppeling! We gaan het oppakken en zorgen dat je morgen een gewijzigde versie hebt.

Vriendelijke groet,
[REDACTED]

[Outlook voor iOS downloaden](#)

Van: Berg, Brigitte van den

Verzonden: dinsdag 24 augustus 2021 14:05

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: Re: College 24-08, raadsbrief depositieonderzoek RIVM

Ha [REDACTED] e.a.,

Hartelijk dank voor deze versie van de brief. Ik kan me goed vinden in de gehele lijn.
Hieronder een aantal suggesties:

In de 3e alinea:

Ook aangeven dat het college de zorgen deelt.

Ik stel voor: "Wij begrijpen dat het rapport opnieuw zorgen en vragen oproept. En dat het rapport de zorgen m.b.t. het wonen naast Tata Steel versterkt. Het college deelt die zorgen. Wij organiseren donderdagavond 2 september een online... etc:

Onderaan pagina 1: een alinea wijden aan het uitleggen wat er in deze brief aan de orde gaat komen.

Bij de opsomming onderaan pagina 2. Ook het initiatief van de FNV en andere toekomstscenario's voor het staalbedrijf noemen en hierbij zeggen dat het college hier met interesse naar kijkt en in mee wil denken met de verschillende partners.

Op pagina 5 bovenaan (laatste zin onder het kopje 'bronnen. Graag aangeven wanneer dit vervolgonderzoek verwacht wordt.

Onder het kopje 'Aanvullende maatregelen' laatste zin van de eerste alinea. Graag toevoegen dat het onderzoek naar de effecten voor de gezondheid voor ons erg belangrijk is. Bijv. "Dit is voor ons een essentieel onderdeel".

Tot slot nog een verzoek aan het RIVM:

In hun rapport staat (op pagina 40 van 145) dat alle meetresultaten apart opvraagbaar zijn. Mijn verzoek is of deze direct bij het rapport op de website gepubliceerd kunnen worden.

Tot zo ver.
Alvast dank!

Vriendelijke groeten,

Brigitte

Op 24 aug. 2021 08:26 schreef [REDACTED]
Goedemorgen Brigitte,

In de bijlage kan je de nieuwe versie van de raadsbrief terugvinden. Wij hebben een bijlage over de aanleiding en context brede gezondheidsonderzoek IJmond (onderzoeksopzet) toegevoegd.

Kan je ons via de mail een terugkoppeling geven van de eventuele op- en aanmerkingen van het college?
Wij zullen deze dan morgen verwerken.

Alvast bedankt en succes!

Groeten [REDACTED]

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 23 augustus 2021 20:31
Aan: [redacted]

Onderwerp: RE: raadsbrief depositieonderzoek

Hoi Brigitte,

De raadsbrief passen wij vanavond nog aan. De nieuwe versie mailen wij jou voor morgenochtend 09:00 uur. Wij adviseren jou om dan de raadsbrief onder de arm mee te nemen en te bespreken in het college. Eventuele opmerkingen vanuit het college kunnen wij dan woensdag nog verwerken.

Ik zal je appen als hij in je mailbox zit.

Vriendelijke groet, [redacted]

Van: [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
Onderwerp: raadsbrief depositieonderzoek

Goedemiddag Brigitte,

Wij ontvangen vanavond een nieuwe versie van de provincie. De aanpassingen zullen wij dan verwerken. Morgenochtend ontvang je van ons de nieuwe versie. Als hij gereed is, appen wij jou!

Groeten [redacted]

Op 24 aug. 2021 08:26 [redacted]
Goedemorgen Brigitte,

In de bijlage kan je de nieuwe versie van de raadsbrief terugvinden. Wij hebben een bijlage over de aanleiding en context brede gezondheidsonderzoek IJmond (onderzoeksopzet) toegevoegd.

Kan je ons via de mail een terugkoppeling geven van de eventuele op- en aanmerkingen van het college? Wij zullen deze dan morgen verwerken.

Alvast bedankt en succes!

Groeten [redacted]

Van: [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
Onderwerp: RE: raadsbrief depositieonderzoek

Hoi Brigitte,

De raadsbrief passen wij vanavond nog aan. De nieuwe versie mailen wij jou voor morgenochtend 09:00 uur. Wij adviseren jou om dan de raadsbrief onder de arm mee te nemen en te bespreken in het college. Eventuele opmerkingen vanuit het college kunnen wij dan woensdag nog verwerken.

Ik zal je appen als hij in je mailbox zit.

Vriendelijke groet, [REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted text block]

[Redacted text line]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text line]

[Redacted text line]

[Redacted text block]

[Redacted text line]

[Redacted text block]

[Redacted text line]

[Redacted text line]

[Redacted text block]

[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 8 juli 2021 15:14
Aan: Marianne Steijn; Frank Dales
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Aangepaste versie beantwoording raadsvragen
Bijlagen: Beantwoording vragen van de raad - GGD onderzoek - PS - def.docx;
 Beantwoording vragen van de raad - GGD onderzoek - D66V - def.docx;
 Beantwoording vragen van de raad - GGD onderzoek - LGV - def.docx

Dank Marianne,

Dan beschouwen we ze met deze laatste toevoeging als vastgesteld en zetten we ze door naar de raad en pers. In de bijlage de definitieve versies.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Gemeente Velsen
 Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
 Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: Marianne Steijn <[REDACTED]>
Verzonden: donderdag 8 juli 2021 14:35
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]

Onderwerp: Re: Aangepaste versie beantwoording raadsvragen

Eens met deze tussenoplossing.
 Topwerk!! 🍷

Groet, Marianne

Op 8 jul. 2021 om 14:32 heeft [REDACTED] het volgende geschreven:

Bedankt voor de reacties. De aanpassingen heb ik doorgevoerd. De collega's hebben ook nog een laatste check gedaan, daar kwam nog als wijziging uit dat er stond dat het concept programma

gezondheid en luchtkwaliteit nu ter inzage ligt, maar die periode is net op 30 juni afgelopen. Dat is dus ook nog aangepast.

Ten slotte is mij niet helemaal duidelijk of we nu nog bij de GGD willen checken over het vrijgeven van een concept tekst van de aanbiedingsbrief (vraag 2 LGV). Ik kan ook een zin toevoegen: 'Het is aan de GGD om een concept versie van hun aanbiedingsbrief al dan niet openbaar te maken'. Dan reageren we er wel op, maar leggen het bij de GGD en kunnen we de beantwoording nu doorzetten.

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

[Redacted name]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[Redacted phone number]

[Redacted phone number]

Van: [Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Onderwerp: RE: Aangepaste versie beantwoording raadsvragen

Beste [Redacted]

Ik sluit me volledig aan bij de reactie van Marianne. Verder (weer) complimenten!

Met vriendelijke groet,

Frank Dales

Burgemeester
Burgemeester en wethouders

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[Redacted phone number]

[Redacted phone number]

Van: Marianne Steijn <MSteijn@Velsen.nl>

Verzonden: donderdag 8 juli 2021 12:51

Aan:

Aangepaste versie beantwoording raadsvragen

hoi

PS:

antwoord vraag 1: "wij vonden de toelichting in de aanbiedingsbrief op dat moment afdoende". "op dat moment" impliceert dat we dat nu niet meer zijn. ik zou dit weglaten. het gaat om een mening en die is voor mij nu niet anders dan toen.

antwoord vraag 4: 2de zin als eerste zin doen. in het algemeen moet de boodschap zijn dat wij achter de aanbevelingen van de GGD staan en dat wij die scherper willen borgen in al bestaande en nog te ontwikkelen onderzoeken. Die boodschap moet elke keer voorop staan.

D66:

vraag 1: zie bij PS over "op dat moment"

LGV:

vraag 2A: eerste alinea kan weg volgens mij en anders omdraaien, eerst alinea 2. sterk beginnen met alinea 2: college staat achter de aanbevelingen...

vraag2C: zijn vanmorgen vergeten te checken of we GGD moeten vragen om de oorspronkelijke tekst vrij te geven. kan verhelderend zijn maar deze laat ik bij Frank of dit handig is op dit moment in het proces...

maar zoals het nu staat geven we hier geen antwoord op..'

vraag 3: ook hier geldt: "op dat moment" zou ik weglaten. het gaat om een mening en die is voor mij nu niet anders dan toen.

groet, Marianne

Van: [REDACTED]

Verzonden: donderdag 8 juli 2021 11:48

Aan: Frank Dales; Marianne Steijn

CC: [REDACTED]
[REDACTED]

Onderwerp: Aangepaste versie beantwoording raadsragen

Hallo Marianne en Frank,

In de bijlage vinden jullie de aangepaste versies van de beantwoording raadsragen. De wijzigingen zijn zichtbaar, dus hopelijk maakt dat het opnieuw lezen wat makkelijker.

We horen graag of jullie je er zo in kunnen vinden, of aanpassingen nodig zijn.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]
Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]

[REDACTED]

<Beantwoording vragen van de raad - GGD onderzoek - LGV.docx>

<Beantwoording vragen van de raad - GGD onderzoek - D66V.docx>

<Beantwoording vragen van de raad - GGD onderzoek - PS.docx>

Beantwoording vragen van de raad

Datum collegevergadering	8-7-2021
Zaaknummer	83976-2021
Naam raadslid	[REDACTED]
Fractie	PS
Portefeuillehouder(s)	M. Steijn

Onderwerp: Wijzigingen in het rapport van de GGD over het voorkomen van kanker in Kennemerland

Toelichting bij de vragen:

In de IJmuider Courant en andere media is d.d. 03-07-2021 vermeld dat in het rapport over het voorkomen van kanker in Kennemerland elk verband tussen de staalfabriek Tata Steel en longkanker is geschrapt.

De fractie van Politiek Sociaal heeft naar aanleiding van deze berichten besloten om de volgende vragen aan het college te stellen:

Vraag 1

Heeft het college kennis genomen van de berichtgeving in o.a. de IJmuider Courant d.d. 03-07-2021 waarin wordt vermeld dat in het rapport over het voorkomen van kanker in Kennemerland elk verband tussen de staalfabriek en longkanker is geschrapt? Zo ja was het college daarvan al eerder op de hoogte gesteld en wat is daarover nu uw oordeel?

Antwoord vraag 1

Ja, het college heeft kennis genomen van deze berichtgeving. Wij begrijpen de onrust die hierover is ontstaan en de vragen die hierover leven. De zorgen van inwoners, de gemeenteraad, en van het college, over de luchtkwaliteit in de IJmond en de effecten daarvan op de gezondheid zijn groot. De afgelopen periode hebben nieuwe onderzoeksresultaten tot aanvullende inzichten geleid. Er werden onder andere nieuwe onderzoeksresultaten bekend in het RIVM-briefrapport ('Tussentijdse resultaten gezondheidsonderzoek IJmond') dat in april 2021 uitkwam. Dit RIVM onderzoek laat bijvoorbeeld zien dat er in de IJmond ook in vergelijking met andere industriële gebieden significant meer gezondheidsklachten zijn.

De zorgen over de luchtkwaliteit en gezondheid onderschrijven wij dus. Dat het beter moet en hiervoor maatregelen nodig zijn is duidelijk. Tegelijkertijd zien wij dat het beeld dat in de media is ontstaan over het doel van het GGD kankerincidentieonderzoek niet juist is. De GGD voerde dit onderzoek uit en stelde het rapport op. Het onderzoek ging over het aantal gevallen van verschillende soorten kanker in de hele regio Kennemerland. Er is niet gekeken naar de oorzaken van deze gevallen.

De GGD gaf in hun rapport en aanbiedingsbrief aan dat het aannemelijk is dat de basismetaalindustrie in de IJmond een rol heeft als risicofactor voor het aantal gevallen van longkanker. In het rapport staat bijvoorbeeld: 'Het is bekend dat de luchtverontreiniging in de woon- en leefomgeving in de IJmond van onder meer fijnstof hoger was dan gemiddeld in Nederland, vooral vanwege de aanwezigheid van de basismetaalindustrie in dit gebied (blz. 41). Daarnaast is bekend dat luchtverontreiniging door fijnstof een risicofactor is voor het ontstaan van longkanker (blz. 41). Het is daarom aannemelijk dat de luchtverontreiniging in het verleden een rol heeft gespeeld bij een deel van de verhoogde incidentie van longkanker in Beverwijk.'

Vorig jaar rond de zomer ontstonden er vanuit de media voor het eerst vragen over het niet vermelden van Tata Steel in dit GGD rapport. Hierover stelde ook uw raad in juni 2020 raadvragen. De GGD haalde de naam 'Tata Steel' uit het rapport en verving dit voor 'basismetaalindustrie'. Het college werd hier toen van op de hoogte gesteld. Naar aanleiding daarvan is uitleg gevraagd aan de GGD. De GGD is vervolgens op de redenen voor deze keuze ingegaan in de aanbiedingsbrief (als bijlage bij deze beantwoording) bij het rapport en in de reactie die de GGD zaterdag 3 juli jl. publiceerde op haar website. Wij vonden de toelichting in de aanbiedingsbrief afdoende. Vooral omdat we toen al opdracht hadden gegeven voor het RIVM gezondheidsonderzoek waar wel naar oorzaken wordt gekeken. Dat was geen onderdeel van het GGD onderzoek.

De gemeente Velsen vindt het van groot belang om verder onderzoek te doen naar de exacte oorzaken van het meer voorkomen van gezondheidsklachten in de IJmond. Op basis daarvan kunnen we de juiste maatregelen inzetten. Daarom gaven we samen met de andere IJmond gemeenten en de provincie opdracht voor het RIVM gezondheidsonderzoek. Het RIVM levert dit gezondheidsonderzoek in drie delen op. Het eerste deel werd in april 2021 gepubliceerd. Zoals we ook hierboven beschreven, bevatte dat onder andere een vergelijking van het aantal gezondheidsklachten in de IJmond, vergeleken met andere gebieden met veel industrie. Rond de zomer levert het RIVM het tweede deel van het gezondheidsonderzoek op dat gaat over depositie (neerslag van stof in de leefomgeving). Dan weten we voor bepaalde stoffen of die buiten- en binnenhuis voorkomen, wat daarvan mogelijke gevolgen zijn en welke maatregelen ingezet kunnen worden. In het najaar van 2021 volgt naar verwachting een vervolg op het onderdeel "Luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen" waarmee door bron- en patroonherkenning wordt getracht verder inzicht te krijgen in de bijdragen van verschillende emissiebronnen aan de concentraties van stoffen in de lucht die mensen kunnen inademen. Met dit derde deel van het onderzoek weten we dus uit welke bronnen de stoffen komen.

Vraag 2

Zijn de aanbevelingen in de aanbiedingsbrief, die gericht zijn op het bestrijden van luchtverontreiniging verwijderd, om te voorkomen dat het rapport voor Tata Steel geen ongewenste commotie zou veroorzaken? Zo ja, wat was daarbij de rol, taak en opvatting van de gemeente Velsen?

Antwoord vraag 2

Nee, wij gaven op verzoek van de GGD opmerkingen en suggesties mee op de aanbiedingsbrief. De aanbiedingsbrief is opgesteld door de GGD. Voor een verklaring over wat hierin wel of juist niet is opgenomen verwijzen wij u daarom naar de GGD. Hierover geven zij uitleg in de aanbiedingsbrief zelf.

Ook kondigde het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Kennemerland op maandag 5 juli aan dat er een onafhankelijk extern onderzoek komt naar het afstemmingsproces binnen de GGD bij de totstandkoming van het rapport 'Incidentie en prevalentie van kanker in de regio'. Het is voor alle

partijen van belang dat hier snel duidelijkheid over komt. De uitkomsten van dit onderzoek wachten wij af voordat wij een oordeel vormen over dit afstemmingsproces.

Wij gaan hieronder verder in op de rol van de gemeente Velsen bij het tot stand komen van de aanbiedingsbrief. De GGD vroeg alle negen gemeenten van de regio Kennemerland te reageren op de aanbiedingsbrief. Gemeente Velsen gaf dus op verzoek opmerkingen en suggesties mee. Het is vervolgens aan de GGD geweest om suggesties al dan niet over te nemen.

Wij gaven aan dat alle aanbevelingen in de concept aanbiedingsbrief aandacht moeten krijgen, en dat een aantal breder waren dan de onderzoeksresultaten en de bevindingen in het rapport. Die aanbevelingen zouden een plek moeten krijgen in bijvoorbeeld het Programma Tata Steel, of het Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit. Die stukken waren we op dat moment samen met de andere IJmond gemeenten, de provincie, de omgevingsdiensten en de GGD aan het opstellen.

Vraag 3

Is er door de gemeente Velsen contact geweest met en druk gezet op de GGD, en wel vanuit de aangesloten gemeenten, om de aanbiedingsbrief waarmee het rapport naar de IJmondgemeenten is verstuurd te wijzigen? Zo ja wat was de aanleiding en de noodzaak daartoe?

Antwoord vraag 3

De GGD vroeg alle negen gemeenten van de regio Kennemerland te reageren op de aanbiedingsbrief. Gemeente Velsen gaf op verzoek opmerkingen en suggesties mee. Er is contact geweest over de aanbiedingsbrief, maar er is op geen enkele wijze druk gezet op de GGD. Het is aan de GGD geweest om suggesties al dan niet over te nemen. Zie verder het antwoord op vraag 2.

Vraag 4

Vindt het college dan dat men alles heeft gedaan om luchtverontreiniging te doen verminderen door de aanbevelingen in de aanbiedingsbrief, die gericht zijn op het bestrijden van luchtverontreiniging, te laten verwijderen? Zo ja, op welke wijze is met deze actie dit te legitimeren?

Antwoord vraag 4

Het college staat achter de aanbevelingen van de GGD op het gebied van gezondheid en luchtkwaliteit. Zoals ook hierboven benoemd, hebben wij op verzoek van de GGD, een aantal opmerkingen en suggesties meegegeven over de aanbiedingsbrief. Een aantal aanbevelingen waren breder dan de onderzoeksresultaten en de bevindingen in het rapport. Wij gaven aan dat die aanbevelingen een plek zouden moeten krijgen in bijvoorbeeld het Programma Tata Steel, of het Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit. Zie hiervoor verder het antwoord op vraag 2. Zie voor de inzet van het college om luchtverontreiniging tegen te gaan verder het antwoord op vraag 5.

Vraag 5

Is het college het eens met de fractie van Politiek Sociaal eens dat met het aanbrengen van wijzigen in het rapport en de aanbiedingsbrief geen volledig recht is gedaan aan de vastgestelde bevindingen uit het onderzoek? Zo nee, wat is daarbij uw oordeel?

Antwoord vraag 5

Nee, daar is het college het niet mee eens. Het doel van het onderzoek van de GGD was om inzicht te bieden in het aantal gevallen van kanker in de regio Kennemerland. Het was geen onderdeel van het onderzoek om te kijken naar de oorzaken van die gevallen. De GGD voerde het

onderzoek uit en stelde het rapport op. Het was dus ook aan de GGD om suggesties op de aanbestedingsbrief al dan niet over te nemen. De GGD heeft uitleg gegeven over de keuzes die ze hierin maakten in hun aanbestedingsbrief en in de reactie die ze 3 juli jl. op haar website publiceerde.

Zoals we ook hierboven aangeven staat het college achter de aanbevelingen van de GGD als het gaat over de luchtkwaliteit en gezondheid in de IJmond. In de IJmond is plek voor Tata Steel, maar onder de voorwaarde dat de luchtkwaliteit in de IJmond beter moet en ook beter kan. Het is belangrijk dat we hiervoor de juiste maatregelen nemen. Daar zet het college zich voor in. Met de aanbevelingen zijn we inhoudelijk verder gegaan. Volledigheidshalve geven we hieronder aan hoe we dat gedaan hebben.

De aanbevelingen zijn ondertussen verder uitgewerkt in het Programma Tata Steel, de Visie Gezondheid en Luchtkwaliteit en het concept Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit. De GGD was ook betrokken bij het tot stand komen van deze stukken.

Het Programma Tata Steel werd in november 2020 vastgesteld door het college. Met het programma laten de provincie Noord-Holland en de gemeenten Velsen, Heemskerk en Beverwijk zien dat er als gezamenlijke overheden gewerkt wordt aan een gezondere en veilige IJmond. Dit doen wij met ondersteuning van onze uitvoerende diensten: Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, Omgevingsdienst IJmond en de GGD Kennemerland. In het programma staan verschillende concrete maatregelen die aansluiten op de aanbevelingen van de GGD over de luchtkwaliteit en gezondheid in de IJmond. Bijvoorbeeld het intensiveren van de VTH (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) taken. Onderdeel daarvan is het inventariseren van de Zeer Zorgwekkende Stoffen om vervolgens in te kunnen zetten op minimalisatie daarvan.

Daarnaast staat de gezamenlijke visie van de Provincie en de IJmondgemeenten in "Onze visie op een gezondere leefomgeving IJmond". Deze visie stelde het college vast in mei 2021. Om van ambitie tot uitvoering te komen, hebben de IJmondgemeenten het concept Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit ontwikkeld. Deze lag vanaf 12 mei 2021 zes weken ter inzage en wordt daarna ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd. Ook hierin hebben de aanbevelingen van de GGD een plek gekregen. Uitgangspunt is bijvoorbeeld dat gezondheid een prominenter onderdeel wordt van de belangenafweging in ruimtelijk beleid.

Ook richting het Rijk zetten wij verschillende acties uit om de luchtkwaliteit en gezondheid in de IJmond te kunnen verbeteren. Bijvoorbeeld naar aanleiding van het hierboven genoemde onderzoek van het RIVM riepen wij de staatssecretaris op om gezamenlijk te onderzoeken welke regels aangescherpt kunnen worden. Zo ontbreekt voor een aantal Zeer Zorgwekkende Stoffen een normering. Wij moeten hier met het Rijk en de Provincie over in gesprek om te onderzoeken waar normen en regels aangescherpt kunnen worden om zo te zorgen voor een gezondere leefomgeving voor onze inwoners in de IJmond.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Velsen

Beantwoording vragen van de raad

Datum collegevergadering	8-7-2021
Zaaknummer	83994-2021
Naam raadslid	[REDACTED]
Fractie	D66Velsen
Portefeuillehouder(s)	M. Steijn

Onderwerp: Tata Steel en het GGD-rapport

Toelichting bij de vragen:

In het weekend van 3 juli verscheen in het Noord Hollands dagblad het artikel "GGD-directeur laat naam Tata Steel uit longkankerrapport schrappen". Op basis van informatie verkregen uit een WOB-verzoek schetst de krant het beeld dat er binnen de GGD een interne discussie heeft plaatsgevonden over het gebruik van zekere termen, namen van partijen (waaronder Tata steel) en het gebruik van bepaalde cijfers. Als gevolg hiervan zijn er ook meer dan 30 versies geweest van het rapport. Ook de rol van de gemeente Velsen werd in het artikel aangestipt, namelijk over aanbevelingen in de aanbiedingsbrief van de GGD aan de gemeente Velsen. De krant schrijft dat "Aanbevelingen in de brief die zijn gericht op het bestrijden van luchtverontreiniging, moeten eruit, vindt het gemeentebestuur van Velsen. "

D66Velsen heeft hierover de volgende vragen:

Vraag 1

Herkent het college het geschetste beeld van een interne discussie bij de GGD over het wel of niet noemen van Tata Steel in het rapport?

Antwoord vraag 1

Vorig jaar rond de zomer ontstonden er vanuit de media voor het eerst vragen over het niet vermelden van Tata Steel in dit GGD rapport. Hierover stelde ook uw raad in juni 2020 raadvragen. De GGD haalde de naam 'Tata Steel' uit het rapport en verving dit voor 'basismetalaalindustrie'. Het college werd hier toen van op de hoogte gesteld. Naar aanleiding daarvan is uitleg gevraagd aan de GGD. De GGD is vervolgens op de redenen voor deze keuze ingegaan in de aanbiedingsbrief bij het rapport en in de reactie die de GGD zaterdag 3 juli jl. publiceerde op haar website. Wij vonden de toelichting in de aanbiedingsbrief afdoende. Vooral omdat we toen al opdracht hadden gegeven voor het RIVM gezondheidsonderzoek waar wel naar oorzaken wordt gekeken. Dat was geen onderdeel van het GGD onderzoek.

Over het afstemmingsproces binnen de GGD bij de totstandkoming van het rapport 'Incidentie en prevalentie van kanker in de regio' kondigde het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Kennemerland op maandag 5 juli aan dat er een onafhankelijk extern onderzoek komt. Het is voor

alle partijen van belang dat hier snel duidelijkheid over komt. De uitkomsten van dit onderzoek wachten wij af voordat wij een oordeel vormen over dit afstemmingsproces.

Vraag 2

Kan het college aangeven of gemeentebesturen (zo ook die van Velsen) ook tussentijds commentaar hebben geleverd op conceptversies van het rapport en of dit tot aanpassingen heeft geleid?

Antwoord vraag 2

Wij vinden het van belang om hierbij onderscheid te maken tussen de aanbiedingsbrief bij het rapport en het rapport zelf. Bij het antwoord op vraag 6 gaan we verder in op de rol van de gemeente Velsen bij de totstandkoming van de aanbiedingsbrief.

Bij de totstandkoming van het rapport zelf was er een klankbordgroep waarin onder andere ambtenaren van gemeente Velsen deelnamen. In deze klankbordgroep namen ook ambtenaren uit andere gemeenten deel en inwoners uit de IJmond. Die klankbordgroep is in januari 2020 éénmalig bijeengekomen. Daar is een conceptversie van het rapport besproken. In de bijeenkomst van de klankbordgroep in januari 2020 zijn technische vragen over het rapport gesteld en is het rapport op leesbaarheid en begrijpelijkheid voor inwoners bekeken. Na deze bijeenkomst ontving de klankbordgroep eind januari een nieuwe conceptversie van het rapport. De definitieve versie van het rapport ontvingen we half juni 2020 en werd toen besproken in een ambtelijk overleg van de commissie publieke gezondheid en maatschappelijke zorg waarin ambtenaren uit de negen gemeenten uit de regio Kennemerland deelnemen. Wij hebben verder geen tussentijdse versies of concepten van het rapport gezien.

Vraag 3

Heeft de gemeente Velsen zelf, bijvoorbeeld in de reguliere overleggen met de GGD, gesproken over het eventueel benoemen van namen in het GGD-rapport, of op een andere manier de indruk gekregen dat een partij hierover een voorkeur heeft uitgesproken bij de GGD?

Antwoord vraag 3

De aanbiedingsbrief en het rapport zijn opgesteld door de GGD. Zij heeft ervoor gekozen de naam Tata Steel te vervangen voor 'basismetalaalindustrie'. De GGD is op de redenen voor deze keuze ingegaan in de aanbiedingsbrief bij het rapport en in de reactie die de GGD zaterdag 3 juli jl. publiceerde op haar website.

Vraag 4

Is het college het eens met de GGD m.b.t. hun reactie op het artikel, namelijk dat de GGD stelt dat het aanwijzen van oorzaken van het hogere aantal kankergevallen geen onderdeel uitmaakte van de scope van het onderzoek?

Antwoord vraag 4

Ja, daar is het college het mee eens. Het onderzoek ging over het aantal gevallen van verschillende soorten kanker in de hele regio Kennemerland. Er is niet gekeken naar de oorzaken van deze gevallen.

Vraag 5

Indien vraag 4 positief is beantwoord, is het college het met D66Velsen eens dat het van belang is om onderzoek te initiëren naar wat de oorzaken zijn van de hogere cijfers m.b.t. kanker in de regio, om zo onze inwoners ook duidelijkheid te kunnen verschaffen?

Antwoord vraag 5

Daar is het college het mee eens. Wij vinden het van groot belang om verder onderzoek te doen naar de exacte oorzaken van het meer voorkomen van gezondheidsklachten in de IJmond. Op basis daarvan kunnen we de juiste maatregelen inzetten.

Dit onderzoek wordt op dit moment uitgevoerd door het RIVM. Dit is een breed gezondheidsonderzoek waarvan de resultaten in verschillende delen gepubliceerd worden. Het eerste deel was het RIVM-briefrapport ('Tussentijdse resultaten gezondheidsonderzoek IJmond') dat in april 2021 uitkwam. Dit RIVM onderzoek liet bijvoorbeeld zien dat er in de IJmond ook in vergelijking met andere industriële gebieden significant meer gezondheidsklachten zijn.

De volgende delen van het RIVM onderzoek gaan dieper in op de oorzaken van dat verhoogde aantal gezondheidsklachten. Rond de zomer levert het RIVM het tweede deel van het gezondheidsonderzoek op dat gaat over depositie (neerslag van stof in de leefomgeving). Dan weten we voor bepaalde stoffen of die buiten- en binnenhuis voorkomen, wat daarvan mogelijke gevolgen zijn en welke maatregelen ingezet kunnen worden. In het najaar van 2021 volgt naar verwachting een vervolg op het onderdeel "Luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen" waarmee door bron- en patroonherkenning wordt getracht verder inzicht te krijgen in de bijdragen van verschillende emissiebronnen aan de concentraties van stoffen in de lucht die mensen kunnen inademen. Met dit derde deel van het onderzoek weten we dus uit welke bronnen de stoffen komen.

Vraag 6

Het artikel stelt ook dat op verzoek van Gemeente Velsen aanbevelingen uit de aanbestedingsbrief van de GGD zijn verwijderd.

Kan het college aangeven of dit beeld klopt?

Antwoord vraag 6

De aanbestedingsbrief is opgesteld door de GGD. Voor een verklaring over wat hierin wel of juist niet is opgenomen verwijzen wij u daarom naar de GGD. Hierover geven zij uitleg in de aanbestedingsbrief zelf.

Wij gaan hieronder verder in op de rol van de gemeente Velsen bij het tot stand komen van de aanbestedingsbrief. De GGD vroeg alle negen gemeenten van de regio Kennemerland te reageren op de aanbestedingsbrief. Gemeente Velsen gaf dus op verzoek opmerkingen en suggesties mee. Het is vervolgens aan de GGD geweest om suggesties al dan niet over te nemen.

Wij gaven aan dat alle aanbevelingen in de concept aanbestedingsbrief aandacht moeten krijgen, en dat een aantal breder waren dan de onderzoeksresultaten en de bevindingen in het rapport. Die aanbevelingen zouden een plek moeten krijgen in bijvoorbeeld het Programma Tata Steel, of het Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit. Die stukken waren we op dat moment samen met de andere IJmond gemeenten, de provincie, de omgevingsdiensten en de GGD aan het opstellen.

Ondertussen zijn de aanbevelingen ook in deze stukken terecht gekomen. Het Programma Tata Steel werd in november 2020 vastgesteld door het college. Met het programma laten de provincie Noord-Holland en de gemeenten Velsen, Heemskerk en Beverwijk zien dat er als gezamenlijke overheden gewerkt wordt aan een gezondere en veilige IJmond. Dit doen wij met ondersteuning van onze uitvoerende diensten: Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied, Omgevingsdienst IJmond en de GGD Kennemerland. In het programma staan verschillende concrete maatregelen

die aansluiten op de aanbevelingen van de GGD over de luchtkwaliteit en gezondheid in de IJmond. Bijvoorbeeld het intensiveren van de VTH (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) taken. Onderdeel daarvan is het inventariseren van de Zeer Zorgwekkende Stoffen om vervolgens in te kunnen zetten op minimalisatie daarvan.

Daarnaast staat de gezamenlijke visie van de Provincie en de IJmondgemeenten in "Onze visie op een gezondere leefomgeving IJmond". Deze visie stelde het college vast in mei 2021. Om van ambitie tot uitvoering te komen, hebben de IJmondgemeenten het concept Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit ontwikkeld. Deze lag vanaf 12 mei 2021 zes weken ter inzage en wordt daarna ter besluitvorming aan uw raad voorgelegd. Ook hierin hebben de aanbevelingen van de GGD een plek gekregen. Uitgangspunt is bijvoorbeeld dat gezondheid een prominenter onderdeel wordt van de belangenafweging in ruimtelijk beleid.

Ook richting het Rijk zetten wij verschillende acties uit om de luchtkwaliteit en gezondheid in de IJmond te kunnen verbeteren. Bijvoorbeeld naar aanleiding van het hierboven genoemde onderzoek van het RIVM riepen wij de staatssecretaris op om gezamenlijk te onderzoeken welke regels aangescherpt kunnen worden. Zo ontbreekt voor een aantal Zeer Zorgwekkende Stoffen een normering. Wij moeten hier met het Rijk en de Provincie over in gesprek om te onderzoeken waar normen en regels aangescherpt kunnen worden om zo te zorgen voor een gezondere leefomgeving voor onze inwoners in de IJmond.

Vraag 7

Indien ja, kan het college aangeven om welke exacte aanbevelingen dit ging en wat de overwegingen waren om deze te laten schrappen?

Antwoord vraag 7

Het college staat achter de aanbevelingen van de GGD over de gezondheid en luchtkwaliteit in de IJmond. Wij gaven bij onze suggesties op de aanbiedingsbrief aan dat al deze aanbevelingen aandacht moeten krijgen, en dat een aantal breder waren dan de onderzoeksresultaten en de bevindingen in het rapport. Zie verder het antwoord op vraag 6.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Velsen

Beantwoording vragen van de raad

Datum collegevergadering	8-7-2021
Zaaknummer	84006-2021
Naam raadslid	██████████
Fractie	LGV
Portefeuillehouder(s)	M. Steijn

Onderwerp: GGD rapport “Incidentie en prevalentie van kanker in de regio Kennemerland 2004 – 2018

Toelichting bij de vragen:

Met verbijstering heeft de fractie van LGV kennisgenomen van de manipulatie in bovengenoemd GGD rapport. Berichtgeving over deze manipulaties was onder andere te lezen in het Noordhollands Dagblad op 03/07/2021 en diezelfde avond werd er ook aandacht aan besteed in het NOS programma Nieuwsuur.

LGV (levendig en Gezond Velsen) strijdt al lange tijd voor verbetering van de luchtkwaliteit en daarmee ook voor de gezondheid van onze inwoners.

Eén zaak die ons bijzonder trof is de bemoeienis van ook de gemeente Velsen, dit in ieder geval met de aanbestedingsbrief. Het citaat “Aanbevelingen in de brief die zijn gericht op het bestrijden van luchtverontreiniging, moeten eruit, vindt het gemeentebestuur van Velsen” baart ons grote zorgen en LGV heeft daarom de volgende vragen.

Vraag 1

Op welk bestuurlijk niveau is beslist over de aanpassingen in de aanbestedingsbrief van de GGD?

Antwoord vraag 1

Wij begrijpen dat u vragen en zorgen heeft over de totstandkoming van het GGD rapport en de berichtgeving hierover. De zorgen van inwoners, de gemeenteraad, en van het college, over de luchtkwaliteit in de IJmond en de effecten daarvan op de gezondheid zijn groot.

De aanbestedingsbrief is opgesteld door de GGD. Voor een verklaring over wat hierin wel of juist niet is opgenomen verwijzen wij u daarom naar de GGD. Hierover geven zij uitleg in de aanbestedingsbrief zelf.

Wij gaan hieronder verder in op de rol van de gemeente Velsen bij het tot stand komen van de aanbestedingsbrief. De GGD vroeg alle negen gemeenten van de regio Kennemerland te reageren op de aanbestedingsbrief. Gemeente Velsen gaf dus op verzoek opmerkingen en suggesties mee. Het is vervolgens aan de GGD geweest om suggesties al dan niet over te nemen.

Wij gaven aan dat alle aanbevelingen in de concept aanbiedingsbrief aandacht moeten krijgen, en dat een aantal breder waren dan de onderzoeksresultaten en de bevindingen in het rapport. Die aanbevelingen zouden een plek moeten krijgen in bijvoorbeeld het Programma Tata Steel, of het Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit. Die stukken waren we op dat moment samen met de andere IJmond gemeenten, de provincie, de omgevingsdiensten en de GGD aan het opstellen.

Vraag 2

“Aanbevelingen in de brief die zijn gericht op het bestrijden van luchtverontreiniging, moeten eruit, vindt het gemeentebestuur van Velsen”.

- A. Waarom vond/vindt het gemeentebestuur dat die aanbevelingen eruit moesten?
- B. Zijn die aanbevelingen er inderdaad uitgehaald?
- C. Wat was de oorspronkelijke tekst van de aanbiedingsbrief en wat is het uiteindelijk na de “inmenging” geworden?
- D. Zijn er buiten Velsen meer gemeenten die zich met het rapport/aanbiedingsbrief hebben bemoeid?

Antwoord vraag 2

Het college staat achter de aanbevelingen van de GGD op het gebied van gezondheid en luchtkwaliteit. Een aantal aanbevelingen waren breder dan de onderzoeksresultaten en de bevindingen in het rapport. Wij gaven aan dat die aanbevelingen een plek zouden moeten krijgen in bijvoorbeeld het Programma Tata Steel, of het Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit. De aanbevelingen zijn uiteindelijk door de GGD samengevoegd, waardoor de aandacht voor de hele breedte van het rapport evenrediger is. Het is aan de GGD om een concept versie van hun aanbiedingsbrief al dan niet openbaar te maken. De volledige tekst van de definitieve aanbiedingsbrief sturen we mee in de bijlage.

De GGD heeft aan alle gemeenten in Kennemerland gevraagd om suggesties en opmerkingen te geven over de aanbiedingsbrief. Of dit ook door andere gemeenten gedaan is, is ons niet bekend.

Vraag 3

Het gemeentebestuur van Velsen is betrokken geweest bij inhoud van de aanbiedingsbrief. Is er, op welke wijze dan ook betrokkenheid geweest bij één of meerdere van de 31 concepten van het rapport?

Antwoord vraag 3

Wij hebben over de aanbiedingsbrief op verzoek van de GGD suggesties en opmerkingen meegegeven. Zie hiervoor verder het antwoord op vraag 1 en 2.

Het onderzoek is uitgevoerd door de GGD en het rapport is door de GGD opgesteld. Er was een klankbordgroep waarin onder andere ambtenaren van gemeente Velsen deelnamen. In deze klankbordgroep namen ook ambtenaren uit andere gemeenten deel en inwoners uit de IJmond. Die klankbordgroep is in januari 2020 éénmalig bijeengekomen. Daar is een conceptversie van het rapport besproken. In de bijeenkomst van de klankbordgroep in januari 2020 zijn technische vragen over het rapport gesteld en is het rapport op leesbaarheid en begrijpelijkheid voor inwoners bekeken. Na deze bijeenkomst ontving de klankbordgroep eind januari een nieuwe conceptversie van het rapport. De definitieve versie van het rapport ontvingen we half juni 2020 en werd toen besproken in een ambtelijk overleg van de commissie publieke gezondheid en maatschappelijke zorg waarin ambtenaren uit de negen gemeenten uit de regio Kennemerland deelnemen. Wij hebben verder geen tussentijdse versies of concepten van het rapport gezien.

Vorig jaar rond de zomer ontstonden er vanuit de media voor het eerst vragen over het niet vermelden van Tata Steel in dit GGD rapport. Hierover stelde ook uw raad in juni 2020 raadvragen. De GGD haalde de naam 'Tata Steel' uit het rapport en verving dit voor 'basismetaalindustrie'. Het college werd hier toen van op de hoogte gesteld. Naar aanleiding daarvan is uitleg gevraagd aan de GGD. De GGD is vervolgens op de redenen voor deze keuze ingegaan in de aanbiedingsbrief (als bijlage bij deze beantwoording) bij het rapport en in de reactie die de GGD zaterdag 3 juli jl. publiceerde op haar website. Wij vonden de toelichting in de aanbiedingsbrief afdoende. Vooral omdat we toen al opdracht hadden gegeven voor het RIVM gezondheidsonderzoek waar wel naar oorzaken wordt gekeken. Dat was geen onderdeel van het GGD onderzoek.

De gemeente Velsen vindt het van groot belang om verder onderzoek te doen naar de exacte oorzaken van het meer voorkomen van gezondheidsklachten in de IJmond. Op basis daarvan kunnen we de juiste maatregelen inzetten. Daarom gaven we samen met de andere IJmond gemeenten en de provincie opdracht voor het RIVM gezondheidsonderzoek. Het RIVM levert dit gezondheidsonderzoek in drie delen op. Het eerste deel werd in april 2021 gepubliceerd. Zoals we ook hierboven beschreven, bevatte dat onder andere een vergelijking van het aantal gezondheidsklachten in de IJmond, vergeleken met andere gebieden met veel industrie. Rond de zomer levert het RIVM het tweede deel van het gezondheidsonderzoek op dat gaat over depositie (neerslag van stof in de leefomgeving). Dan weten we voor bepaalde stoffen of die buiten- en binnenhuis voorkomen, wat daarvan mogelijke gevolgen zijn en welke maatregelen ingezet kunnen worden. In het najaar van 2021 volgt naar verwachting een vervolg op het onderdeel "Luchtkwaliteit en inhaleerbare fractie op ervaren (on)gezonde dagen" waarmee door bron- en patroonherkenning wordt getracht verder inzicht te krijgen in de bijdragen van verschillende emissiebronnen aan de concentraties van stoffen in de lucht die mensen kunnen inademen. Met dit derde deel van het onderzoek weten we dus uit welke bronnen de stoffen komen.

Vraag 4

Ondanks dat de GGD in opdracht werkt van en gefinancierd wordt door de gemeenten moeten ze kunnen werken als een onafhankelijke organisatie, zonder tussenkomst van opdrachtgever en/of financier.

Hoe staat het gemeentebestuur hierin en waarom?

Antwoord vraag 4

De onafhankelijke rol van de GGD is voor ons college een groot goed. Het is belangrijk voor onze inwoners dat gezondheidsonderzoeken vanuit de GGD betrouwbaar zijn. We onderschrijven daarmee dat het van belang is dat ze als onafhankelijke organisatie werken. Alleen dan kunnen we als gemeenten de juiste besluiten en maatregelen nemen om de gezondheid zo goed mogelijk te waarborgen.

Ondertussen kondigde het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Kennemerland op maandag 5 juli aan dat er een onafhankelijk extern onderzoek komt naar het afstemmingsproces binnen de GGD bij de totstandkoming van het rapport 'Incidentie en prevalentie van kanker in de regio'. Het is voor alle partijen van belang dat hier snel duidelijkheid over komt. De uitkomsten van dit onderzoek wachten wij af voordat wij een oordeel vormen over dit afstemmingsproces.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Velsen

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 31 augustus 2021 17:46
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Aanvullende vragen Q&A RIVM
Bijlagen: Aanvullende Q&A's RIVM Depositieonderzoek.docx

Ach, dat schiet niet op natuurlijk... Zie bijgaand.

Hartelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 31 augustus 2021 17:31
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Aanvullende vragen Q&A RIVM

De bijlage ontbreekt nog

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 31 augustus 2021 16:24
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Aanvullende vragen Q&A RIVM

Hoi [REDACTED]

Ik ben nog niet helemaal klaar met lezen, maar heb tot nu toe bijgaande vragen voor de Q&A kunnen bedenken bij het lezen van het rapport (met de pet van journalist/raadslid/inwoner op).
Hoe doen we het nu? Hebben jullie nog aanvullende vragen (ook specifiek voor Velsen)?

En stuur ik mijn vragen door naar de Provincie of wacht ik nog op eventuele aanvullende vragen van jullie kant?

Hartelijke groet,

[Redacted signature]

[Redacted name]

[Redacted title]

[Redacted contact info]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[Redacted phone]

[Redacted email]

Van: [Redacted]
Verzonden: dinsdag 31 augustus 2021 17:46
Aan: [Redacted]
Onderwerp: RE: Aanvullende vragen Q&A RIVM
Bijlagen: Aanvullende Q&A's RIVM Depositieonderzoek.docx

Ach, dat schiet niet op natuurlijk... Zie bijgaand.

Hartelijke groet,

[Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]

Gemeente Velsen
 Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
 Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[Redacted]
 [Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: dinsdag 31 augustus 2021 17:31
Aan: [Redacted]
Onderwerp: RE: Aanvullende vragen Q&A RIVM

De bijlage ontbreekt nog

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]
 [Redacted]

Gemeente Velsen
 Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
 Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [Redacted]
Verzonden: dinsdag 31 augustus 2021 16:24
Aan: [Redacted]
Onderwerp: Aanvullende vragen Q&A RIVM

Hoi [Redacted]

Ik ben nog niet helemaal klaar met lezen, maar heb tot nu toe bijgaande vragen voor de Q&A kunnen bedenken bij het lezen van het rapport (met de pet van journalist/raadslid/inwoner op).
 Hoe doen we het nu? Hebben jullie nog aanvullende vragen (ook specifiek voor Velsen)?

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 21:55
Aan: [REDACTED] Derkje Veurink; [REDACTED]
Onderwerp: RE: Acties komende dagen

Allen,

Hieronder in rood mijn aanvullingen:

26/27 augustus: vooraankondiging publicatie RIVM rapport en webinar 2 sept???

- Wanneer is idee om de vooraankondiging te versturen? Datum check → 25 aug door [REDACTED] bij [REDACTED]
- Afstemmen datum in regio en met provincie → 26 aug door [REDACTED]
- Digitale besluitvorming over collegebericht aankondigen (afhankelijk van datum) → 26 aug door [REDACTED] bij Sebastian, [REDACTED] en Koen
- Feedback geven op brief Beverwijk → 25 augustus door [REDACTED]
- Collegebericht maken in lijn met brief Beverwijk → 26 aug door [REDACTED]
- Afstemmen collegebericht met Sebastian en Marianne → 26 aug door [REDACTED]
- Digitale besluitvorming: 26 of 27 aug (afhankelijk van datum)

31 augustus: Collegebericht over resultaten RIVM onderzoek in college met als bijlage brief aanbieden rapport aan ministerie

- 31 augustus besluitvorming. Openbaar en versturen op 2 september om 10:00
- [REDACTED] Kan jij dit proces aanvullen? Waar ligt concept inhoud collegebericht nu? Van wie komt wanneer een nieuwe versie en wie kunnen daar dan weer input op geven? Hoe doen we afstemming met Sebastian/Marianne? Wanneer is aanlevering aan [REDACTED] en is zij daar ook van op de hoogte?

31 augustus: Lobbybrief voor debat 2^e kamer in college met collegevoorstel

- 31 augustus besluitvorming, openbaar en versturen op 2 september om 10:00
- [REDACTED] Kunnen jullie dit proces aanvullen? Waar ligt concept inhoud lobbybrief nu? Van wie komt wanneer een versie en wie kunnen daar dan weer input op geven? Hoe doen we afstemming met Sebastian/Marianne? Wanneer is aanlevering aan [REDACTED] en is zij daar ook van op de hoogte?

2 september 10:00: publicatie rapport

- [REDACTED] wat zijn de afspraken voor woordvoering? Zit er weer een team bij provincie om eventuele persvragen te beantwoorden? A.s. maandag heb ik overleg met [REDACTED] van PNH en communicatieadviseurs Hkerk en Bwijk om webinar 2 september voor te bereiden (rolverdeling etc.). Dan check ik dit ook meteen.

2 september: 19:30 Webinar voor inwoners en raadsleden

- Bespreken wie ter ondersteuning aanwezig zijn met Sebastian → 25 aug door [REDACTED] besproken, Sebastian denkt er even over na)
- Overleg met provincie en Beverwijk over openingswoord en rolverdeling bestuurders → ?? door [REDACTED] Overleg op maandag 30 augustus.
- Aanlevering concept invulling en Q&A voor werkoverleg met Sebastian → 27 aug door [REDACTED] dan zsm aankondigen bij [REDACTED] Eerste concept van Q's met A's komt morgen (donderdag 26 augustus) naar ons toe als het goed is.
- Bespreken concept invulling en Q&A met Sebastian in zijn werkoverleg → 30 aug door [REDACTED]

-

3 september: Bezoek aan Wijk aan Zee?

- [REDACTED] kunnen jullie dit aanvullen? Hoe/door wie wordt de invulling verder besproken? Is het passend met coronamaatregelen en sluit RIVM aan? Gaat Sebastian dan ook en gaan ze dan bijvoorbeeld ook langs Velsen Noord?

3 september: IJmondiale informatieve raadsbijeenkomst

- Aankondigen van deze mogelijkheid bij griffie → 25 aug door [REDACTED]
- [REDACTED] kunnen jullie verder aanvullen? Hoe gaan we tot invulling komen? Wanneer nodigen we uit? Dan kan denk ik pas als de invulling bekend is?

6 september: Bezoek staatssecretaris

- [REDACTED]

9 september: Kamerdebat

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 15:08

Aan: [REDACTED]

Onderwerp: RE: agendapunten voor overleg morgen

Ha allen,

Hieronder een beknopte terugkoppeling van het gesprek met [REDACTED] [REDACTED] sloot ook aan wegen de lobbybrief.

- Er is nog geen vastomlijnd beeld over het bewonersbezoek aan Wijk aan Zee op 3 september. Idee is om de wijk in te gaan, wel aangekondigd. En dan in het wijkhuis vragen te beantwoorden. Jeroen Olthoff zou ook aansluiten. Nog geen beeld of dit mogelijk veel bezoekers oplevert en daarmee past qua coronamaatregelen
- [REDACTED] kon zich vinden in een IJmondiale informatiesessie (dus eigenlijk een webinar voor raadsleden). Hij heeft vanmiddag contact met het RIVM of zij kunnen op 3 september. Ik zal [REDACTED] vast contacten.
- [REDACTED] zou bij het RIVM ook navraag doen naar datum vooraankondiging. @ [REDACTED] heb jij hierover nog afstemming in de werkgroep communicatie?
- Op 6 september komt de nieuwe staatssecretaris op bezoek in Wijk aan Zee [REDACTED] is dit bekend en bereiden we dit nog voor?)

Groeten

[REDACTED]

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]

Van: [Redacted]

Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 12:56

Aan: [Redacted]

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

CC: [Redacted]

Onderwerp: RE: agendapunten voor overleg morgen

Nog een paar aanvullende acties

[Redacted] neemt contact op met [Redacted] mbt de mogelijke raadssessie op 3 sept op initiatief van beverwijk

[Redacted] stemt eea (gewenste ambtelijke ondersteuning webinar ed) af met sebastian

[Redacted] neemt contact op met [Redacted] om de aankondigingsbrief af te stemmen

En alvast een terugkoppeling van een paar acties (en weer nieuwe acties)

- De aankondigingsbrieven over proces en webinars aan de raden en staten worden gelijk openbaar maar die gaan nog niet over de inhoud, daarin wordt gesproken over RIVM is voornemens het rapport op 2 sept te publiceren
- Insteek van de bijeenkomst op 3 sept voor de raden is inderdaad webinar en vooral gelegenheid om vragen te stellen aan RIVM
- Ik krijg van [Redacted] door dat de brief over het rivm rapport als bijlage komt bij het collegebericht van beverwijk, dus niet als apart besluit, vraag is of we dat ook zo in Velsen kunnen doen [Redacted] wil jij dat nagaan?)
- Voorstel is de open lobby brief aan de kamerleden dan apart in een collegebesluit te gieten [Redacted] wil jij daar dan een collegevoorstel voor maken?

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]

[REDACTED]
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 12:10

Aan: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Onderwerp: RE: agendapunten voor overleg morgen

Hierbij de acties en afspraken die we net met elkaar gemaakt hebben

- Terugkoppeling BO Gezondheid en Industrie: veel gesproken over communicatie rondom RIVM rapport nieuwe conceptem volgen vandaag, een volgend BO wordt de CES verder toegelicht,
- Terugkoppeling RIVM rapport en proces, communicatie: op 31 augustus in college (de 2 brieven aan I&W en de openlobby brief voor het kamerdebat moeten daar ook bij zitten met een collegebesluit actie [REDACTED] 2 sept 10 uur publicatie, 2 sept 19.30 uur webinar, 3 sept extra bijeenkomst op initiatief van Beverwijk ingelast voor de raad andere raden kunnen ook aansluiten, voorkeur vanuit Velsen voor webinarvorm toelichting van RIVM en gelegenheid geven om vragen te stellen aan RIVM
- Terugkoppeling college [REDACTED], er is behoefte aan verdere uitwerking communicatiestrategie en meer zichtbaar van Velsen in dit dossier, verder heeft sebastian voor de begroting
- Voorbereiding Kamerdebat 9 sept (we sturen als ijmond met de provincie samen 1 open lobby brief aan de kamer ter voorbereiding op kamerdebat van o.a. 9 sept over toekomst tata steel.
- Stvz inspraak en proces Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit [REDACTED] maandag as in de staven, medio oktober in de raad, planning is nog zoals die oorspronkelijk was
- Hoe verder met dossier? [REDACTED] maandag is er een overleg over gepland, [REDACTED] bereid dit voor eerst wat gebeurt er allemaal en wat is er nodig, daarna pas verder met de poppetjes
- wvttk

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 7 juli 2021 15:06
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Afstemmen beantwoording raadsvragen
Bijlagen: RV21.032 PS - Wijzigingen in het rapport van de GGD over het voorkomen van kanker in Kennemerland.docx; RV21.033 LGV - GGD rapport Incidentie en prevalentie van kanker in de regio Kennemerland 2004 2018 (002).docx; RV21.034 D66V- Tata Steel en het GGD-rapport-.docx

Hi,

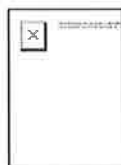
Voor ons overleg zo in de bijlage alvast de 3 concepten. Alleen die van D66 ben ik nog niet helemaal doorheen (antwoorden die ik nog niet heb aangepast zijn rood).

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]
[REDACTED]

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 7 juli 2021 12:07
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: Afstemmen beantwoording raadsvragen
Tijd: woensdag 7 juli 2021 15:30-15:55 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.
Locatie: Microsoft Teams-vergadering

Laatste concept versies doorspreken. Mail ik uiterlijk 15:00.

Hierna eventuele aanpassingen en conceptversies naar Marianne + Sebastian

Microsoft Teams meeting

Neem deel via uw computer of mobiele app
[Klik hier om deel te nemen aan de vergadering](#)

[Meer informatie](#) | [Opties voor vergadering](#)

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 1 september 2021 12:30
Aan: Derkje Veurink; [REDACTED]
 [REDACTED]
Onderwerp: RE: agenda Tata overleg van hakf 10

Goedemiddag,

Hierbij een terugkoppeling van wat er ambtelijk met IJmondgemeenten en Provincie is besproken gekoppeld aan de afspraken van vanmorgen.

Webinar donderdag; de voorbereiding loopt centraal via de woordvoerders; alle drie de IJmond bestuurders zijn er bij aanwezig samen met Jeroen Olthof, [REDACTED] stemt af met de andere woordvoerders hoe de rolverdeling is en wie waar het woord over voert. De chatfunctie is die avond openbaar (was de vorige keer niet). Als er vragen zijn die we zelf willen beantwoorden dan is het handig die al specifiek aan te geven. [REDACTED] is de voorzitter die avond.

[REDACTED] bespreken de voorbereiding om 14.00 vandaag met Sebastian. Op de dag zelf is iedereen 17.30 al aanwezig om goed af te stemmen. Vanuit Velsen zijn naast Sebastian [REDACTED] aanwezig voor ondersteuning.

- draaiboek ed loopt ook via de woordvoerders
- de algemene Q en A ontvangen we einde van de dag (waar we zelf al antwoorden op hebben graag alvast doorgeven, daar zal ik zelf ook naar kijken)
- de link naar het webinar is inmiddels gestuurd en [REDACTED] zet het op social ed

Webinar Vrijdag; vind plaats in Beverwijk, [REDACTED] is nog op zoek naar een onafhankelijk voorzitter, draaiboek moet ook nog gemaakt maar zal sterk lijken op die van donderdag. Praktische info volgt zsm via Beverwijk [REDACTED]. Daarna zet [REDACTED] die info door in collegebericht en praktische aankondiging.

Voor de collegeberichten is het advies om een apart kopje toe te voegen met ONZE REACTIE, daar kan dan vooral de lokale kleur vermeld worden (geldt vooral voor Beverwijk). Dit stemmen we vandaag met elkaar af en alle brieven etc leggen we naast elkaar. Verder de basis zo veel mogelijk hetzelfde houden. Laatste versie doen we voor een laatste check naar [REDACTED] met derkje in de cc. En daarna naar sebastian en marianne en bij akkoord naar [REDACTED]

Voor Velsen is het idee om low profile in Velsen Noord en/of IJmuiden door een wethouder (sebastian) aanwezig te zijn, wellicht gekoppeld aan een wijkplatform. [REDACTED] gaat na of iemand dat gedeelte bij zijn team kan oppakken en in kan adviseren.

De aangepaste brief aan I&W is gestuurd (vanuit [REDACTED] naar alle deelnemers BO), reactie kan uiterlijk tot 14.00 uur vanuit bestuurders de vraag of ze akkoord zijn

De lobbybrief wordt ook aangepast en nog gemaaild (vanuit [REDACTED] naar alle deelnemers BO), daar is de deadline 17.00 uur

Maandag komt de nieuwe staatssecretaris voor een bezoek aan Wijk aan Zee, vanuit Beverwijk is de wethouder daar bij aanwezig. Hier hebben wij verder als velsen geen rol in. de dorpsraad bereid dit zelf ook voor en wil de staatssecretaris vooral informeren.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [REDACTED]

Verzonden: woensdag 1 september 2021 07:45

Aan: [REDACTED]; [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Onderwerp: agenda Tata overleg van half 10

Goedemorgen

We hebben zo om half 10 overleg.

Daarna is er met de andere ijmond gemeenten en provincie ambtelijk overleg over verschillende acties.

Hieronder ter info alvast die agenda, zodat we geen dubbel werk doen en die ook waar nodig nog kunnen voorbereiden 😊

Specifieke acties voor Velsen die we morgen kunnen bespreken:

- voorbereiding webinar donderdag (advies rolverdeling Sebastian en Brigitte, Q en A / voorbereiding voor sebastian (o.a. wat vindt de gemeente van de uitkomsten, wat gaat de gemeente er mee doen) , wie aanwezig etc
 - webinar raden en statenleden vrijdag : aankondiging webinar met juiste tijd aanmelden etc sturen naar raadsleden via griffie, we ontvangen vandaag van beverwijk de info die daar voor nodig is, beverwijk coördineert dit en host dit vooral insteek is hetzelfde als donderdag qua programma (toelichting rivm, mogelijkheid vragen te stellen, kort woordje van de bestuurders)
 - inloop/ mogelijkheid vragen te stellen aan wethouder(s?) en GGD ook voor inwoners Velsen apart organiseren?: GGD kan dan alleen op 6 sept, contactpersoon is [REDACTED] afspreken wat we gaan doen en wie wat kan doen hierin en ook wat de rol van marianne daarin kan zijn als wethouder gezondheid, met welk wijkplatform eventueel samen optrekken? (Ijmuiden Noord en Velsen Noord?)
 - Q en A algemeen aanvullen? Zie bijlage met de voorzet van [REDACTED]
 - laatste collegebericht tijdig aanleveren aan [REDACTED] vanmiddag; in het BO is afgestemd te proberen zo veel mogelijk 1 bericht te hebben als IJmond gemeenten met alleen een paar lokale nuances [REDACTED]
 - lobbybrief: sebastian wil liever laten ondertekenen door burgemeesters (de anderen hebben niet die voorkeur), inhoudelijk wordt het aangescherp, [REDACTED] stemmen dit af)
- > Aandachtspunt dat alle stukken met elkaar overeen komen. (Dat checken we ook ijmondiaal)

Overige ter info

- programma gezondheid en luchtkwaliteit: dit loopt in elke gemeente parallel, enige wat gisteren in beverwijk in college was was de relatie met de begroting vanuit dit programma [REDACTED]
- beide webinars zijn in beverwijk en worden technisch door hetzelfde bedrijf ondersteunt

Beste mensen,

Hierbij de agenda voor vanmiddag, ons laatste gezamenlijk overleg voor de publicatie, we staan op scherp. Voorafgaand aan ons overleg vindt een extra BO plaats voor overheden.

1. Opening en mededelingen
2. De brieven
 - a. Aanpassingen aan de brief aan het Rijk
 - b. Brieven aan PS en Raden
 - c. Procesafspraken maken
3. Lobby-inbreng
 - a. Afzender lobby-inbreng
 - b. Proces vaststellen definitieve lobby-inbreng
 - i. Lobby inbreng wordt woensdag aan het einde van de dag vastgesteld en donderdag na publicatie opgestuurd
4. Publicatie
 - a. Praktisch (tijd, etc.)
 - b. Communicatie
 - c. Q&A
 - i. Definitieve Q & A wordt woensdag aan het einde van de dag gedeeld
5. Webinar
 - a. Praktische zaken
 - b. Aanwezigheid
 - c. Voorbereiding bestuurders
 - d. Draaiboek
6. Werkbezoek en webinar Raadsleden IJmondgemeenten
 - a. Vraag aanwezigheid Statenleden van de commissie NLG
 - b.
7. Werkbezoek staatssecretaris

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [Redacted]

Verzonden: dinsdag 31 augustus 2021 19:00

Aan: [Redacted]

CC: [Redacted]

[Redacted]
[Redacted]

Onderwerp: Re: Tata Steel overleg; specifiek laatste acties etc afstemmen

Zou het morgen in de ochtend kunnen voor het regionale overleg, dan kunnen we dit voorbereiden. En gelijk de lopende acties doornemen om de klokken even gelijk te zetten.

Verstuurd vanaf mijn iPhone

> Op 31 aug. 2021 om 18:15 heeft [REDACTED] het volgende geschreven:

>

>

>

>

> Microsoft Teams-vergadering

> Deelnemen op uw computer of via de mobiele app Klik hier om deel te

> nemen aan de

> vergadering<https://teams.microsoft.com/l/meetup-join/19%3ameeting_Yjd

> jYmE2NGItZDBhZi00Nzk4LWE2ZjgtNmI3ZTBjZDcxMzJk%40thread.v2/0?context=%7

> b%22Tid%22%3a%2272b075f1-e73a-4915-aed2-e0703b118b41%22%2c%22Oid%22%3a

> %22d4e43aa3-bdf9-4529-9acd-5a2fccac81d%22%7d>

> Meer informatie<<https://aka.ms/JoinTeamsMeeting>> | Opties voor

> vergadering<<https://teams.microsoft.com/meetingOptions/?organizerId=d4>

> e43aa3-bdf9-4529-9acd-5a2fccac81d&tenantId=72b075f1-e73a-4915-aed2-e0

> 703b118b41&threadId=19_meeting_YjdjYmE2NGItZDBhZi00Nzk4LWE2ZjgtNmI3ZTB

> jZDcxMzJk@thread.v2&messageId=0&language=nl-NL>

>

>

>

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: donderdag 23 september 2021 09:42
Aan: [Redacted]
Onderwerp: RE: agenda van de Stuurgroep bijeenkomst van donderdag 23 september

[Redacted]

Ten aanzien van de agenda nog wat korte input.

Ik zie 3 sporen in de moties

1. Strengere normen en strengere ruimte zoeken binnen de bestaande kamers
2. Verbind gezondheid aan rijkssubsidies
3. Onderzoek hoe groen staal gerealiseerd kan worden met voorkomen financiële weglek effecten

Wat betreft onze inzet en betrokkenheid-ook voor lobby-zie ik de volgende lijnen:

[Redacted]

[Redacted]

Suc6 !

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: woensdag 22 september 2021 20:24
Aan: [Redacted]
Onderwerp: Fwd: agenda van de Stuurgroep bijeenkomst van donderdag 23 september

Hierbij de bijlage

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [REDACTED]

Datum: 22 september 2021 om 20:14:47 CEST

Aan: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Onderwerp: FW: agenda van de Stuurgroep bijeenkomst van donderdag 23 september

Hallo allen,
Ik was vergeten de bijlage met de moties mee te sturen.
Bij deze alsnog. Ik wens jullie een fijne avond toe en tot morgen.
Gegroet,
[REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: woensdag 22 september 2021 16:24

Aan: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Onderwerp: agenda van de Stuurgroep bijeenkomst van donderdag 23 september

Beste leden van de ambtelijke stuurgroep,
Hieronder de agenda t.b.v. de bijeenkomst van morgen zoals we die afgesproken hebben.
Gegroet,
[REDACTED]

Agenda: Bijeenkomst ambtelijke stuurgroep Tata dossier, 23 september 13.00 tot 14.00 uur

- 1) Terugkoppeling van het gesprek PNH/IenW/TSN en EZK op 15 september op het provinciehuis.
- 2) Overzicht van de aangenomen moties (zie bijlage)
Deze bespreken en een taakverdeling afspreken. Daarnaast ook afspraken maken over het monitoren van de voortgang.
- 3) Plan van aanpak voor rapportage aan de Kamer
Zodra Roadmap+ is aangescherpt en eindrapport van [REDACTED] gereed is dan met elkaar en samen met TSN een routekaart afspreken over de uit te voeren werkzaamheden en de ondersteuning die de overheid kan geven.
- 4) Voornemen voor omgevingsoverleg van PNH en gemeenten.
PNH is van plan om samen met de omliggende gemeenten weer actiever met de omgeving in gesprek te geraken met als doel het wederzijds vertrouwen te vergroten.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you

are requested to inform the sender and delete the message.
The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 31 augustus 2021 13:14
Aan: Sebastian Dinjens
CC: [REDACTED] Marianne Steijn; [REDACTED]
Onderwerp: Re: agenda voor extra BO Industrie en Gezondheid 31 augustus

Ik ga even bellen !
 Dit is de tekst uit de "heskes" aanbeveling. Wellicht dat provincie zich niet teveel in die discussie mengen.

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 31 aug. 2021 om 11:44 heeft Sebastian Dinjens <[REDACTED]> het volgende geschreven:

[REDACTED]

Deze paragraaf (in deze formulering) herken ik niet. Kunnen jullie het verschil van mening voor mij duiden?

HGr,
 Sebastian.

--
 Sebastian Dinjens

Wethouder
 Duurzaamheid, Jeugd, Ruimtelijke Ontwikkeling, Leefbaarheid

Burgemeester en wethouders
 Gemeente Velsen
 Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
 Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]
 [REDACTED]

<logo_velsen.jpg>

Begin forwarded message:

From: [REDACTED]
Subject: agenda voor extra BO Industrie en Gezondheid 31 augustus
Date: 31 August 2021 at 11:39:39 CEST
To: [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]

[Redacted text block]

Beste leden van het BO Industrie en Gezondheid IJmond,

Vanmiddag is een extra overleg gepland, alleen bedoeld voor de overheden uit het BO Industrie en Gezondheid IJmond. Het overleg zal voorgezeten worden door gedeputeerde Olthof. Doel is om terugkoppeling te geven uit de Collegebehandeling en eventueel aanpassingen aan de brieven door te spreken.

Hierbij wil ik u informeren dat we een extra agendapunt op de agenda zetten: de lobby inbreng richting de Tweede Kamer. Aanleiding is dat er over het proces en de inhoud enkele discussiepunten zijn ontstaan.

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted]

Vriendelijke groeten,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Volg nu ook Duurzaam Noord-Holland op: [LinkedIn](#)

<image001.jpg>

<image002.png>

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend. Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 12:56
Aan: [REDACTED]
 [REDACTED]
Onderwerp: RE: agendapunten voor overleg morgen

Nog een paar aanvullende acties

Derkje neemt contact op met [REDACTED] mbt de mogelijke raadssessie op 3 sept op initiatief van beverwijk
 [REDACTED] stemt eea (gewenste ambtelijke ondersteuning webinar ed) af met sebastian
 [REDACTED] neemt contact op met [REDACTED] om de aankondigingsbrief af te stemmen

En alvast een terugkoppeling van een paar acties (en weer nieuwe acties)

- De aankondigingsbrieven over proces en webinars aan de raden en staten worden gelijk openbaar maar die gaan nog niet over de inhoud, daarin wordt gesproken over RIVM is voornemens het rapport op 2 sept te publiceren
- Insteek van de bijeenkomst op 3 sept voor de raden is inderdaad webinar en vooral gelegenheid om vragen te stellen aan RIVM
- Ik krijg van [REDACTED] door dat de brief over het rivm rapport als bijlage komt bij het collegebericht van beverwijk, dus niet als apart besluit, vraag is of we dat ook zo in Velsen kunnen doen ([REDACTED] wil jij dat nagaan?)
- Voorstel is de open lobby brief aan de kamerleden dan apart in een collegebesluit te gieten ([REDACTED] wil jij daar dan een collegevoorstel voor maken?)

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]

Gemeente Velsen
 Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
 Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 12:10
Aan: [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]
Onderwerp: RE: agendapunten voor overleg morgen

Hierbij de acties en afspraken die we net met elkaar gemaakt hebben

- Terugkoppeling BO Gezondheid en Industrie: veel gesproken over communicatie rondom RIVM rapport nieuwe conceptem volgen vandaag, een volgend BO wordt de CES verder toegelicht,
- Terugkoppeling RIVM rapport en proces, communicatie: op 31 augustus in college (de 2 brieven aan I&W en de openlobby brief voor het kamerdebat moeten daar ook bij zitten met een collegebesluit actie [REDACTED], 2

sept 10 uur publicatie, 2 sept 19.30 uur webinar, 3 sept extra bijeenkomst op initiatief van Beverwijk ingelast voor de raad andere raden kunnen ook aansluiten, voorkeur vanuit Velsen voor webinarvorm toelichting van RIVM en gelegenheid geven om vragen te stellen aan RIVM

- Terugkoppeling college (Derkje en [REDACTED]), er is behoefte aan verdere uitwerking communicatiestrategie en meer zichtbaar van Velsen in dit dossier, verder heeft sebastian voor de begroting
- Voorbereiding Kamerdebat 9 sept (we sturen als ijmond met de provincie samen 1 open lobby brief aan de kamer ter voorbereiding op kamerdebat van o.a. 9 sept over toekomst tata steel.
- Stvz inspraak en proces Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit [REDACTED] maandag as in de staven, medio oktober in de raad, planning is nog zoals die oorspronkelijk was
- Hoe verder met dossier? [REDACTED] maandag is er een overleg over gepland, [REDACTED] bereid dit voor eerst wat gebeurt er allemaal en wat is er nodig, daarna pas verder met de poppetjes
- wvttk

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 27 augustus 2021 09:11
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Re: Agendaverzoek webinar 3 sept

Dag allen,

Fijn [REDACTED] als je kijkt. Focus ligt, gezien de naderende deadline, op feitelijke onjuistheden. Voor 12:00 uur moet onze griffie de stukken hebben. Dat betekent dat we rond 10:00 uur wel echt de bestuurlijke besluitvorming moeten starten in Velsen.

Eens met vraag van [REDACTED] of regionale afstemming nu rond is.

Groeten

[REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 27 aug. 2021 om 09:04 heeft [REDACTED] het volgende geschreven:

Hoi [REDACTED]

Ik ga het zo doornemen en reageren indien nodig.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 17:09
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Agendaverzoek webinar 3 sept

Ha [REDACTED]

█ begreep van █ dat er voor de bijeenkomst op 3 sept voor onze agendacommissie ook even een agendaverzoek moet komen. Die kunnen we dan tegelijk met de vooraankondiging over 2 en 3 sept in college vast laten stellen in de digitale besluitvorming. Gezien de haast heb ik even een opgezet gemaakt. Zie de bijlage, kunnen jullie dit checken?

█ zijn er al reacties van IJmond en provincie op de nieuwe versie van de aankondiging? Dan moet die nog in collegebericht format en kunnen we daarna de digitale besluitvorming op poten zetten.

Met vriendelijke groet,

█

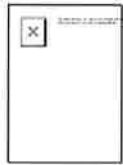
█

█

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

█

█

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 2 september 2021 14:56
Aan: Sebastian Dinjens; [REDACTED]
Onderwerp: RE: Antwoorden IJmuider Courant - INTERVIEW IS 15:10
Bijlagen: IJmuider Courant (002).docx

Aanvulling op vraag 2

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]
Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]
[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 2 september 2021 14:35
Aan: Sebastian Dinjens [REDACTED]; [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
Onderwerp: Antwoorden IJmuider Courant - INTERVIEW IS 15:10
Urgentie: Hoog

Hi,

Hierbij eerste handvatten voor het interview met de IJmuiderCourant om 15:10. In verband met de korte voorbereidingstijd die we nog hebben stuur ik deze versie hierbij ook meteen naar Sebastian. Heel graag jullie kritische blik, vooral even op onjuistheden.

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 31 augustus 2021 13:07
Aan: [REDACTED]
CC: Sebastian Dinjens; Bram Diepstraten
Onderwerp: RE: bespreking tata

Ik begrijp dat lood en pak andere bronnen hebben dan die van de grafiet

----- Oorspronkelijk bericht -----

Van: [REDACTED]
Datum: 31-08-2021 11:36 (GMT+01:00)
Aan: [REDACTED]
Cc: Sebastian Dinjens [REDACTED]
Onderwerp: bespreking tata

Allen,

Ik heb net de discussie over tata en collegebericht meegemaakt. Afgesproken dat ik even een eerste terugkoppeling doe.

Een aantal opmerkingen:

- Toch te lang zodat de kernboodschap misschien niet goed overkomt.
- Kernboodschap korte termijn en lange termijn onderscheid maken. Korte termijn verwachten we vooral veel van tata en ons ingezette lijn (strikter handhaven, maatregelen binnen wettelijke regels), Lange termijn verwachten we dat Rijk echt stappen neemt in regelgeving
- Begin wellicht anders. [REDACTED]

- deze tekst verwarrend:

Vergelijking eerder onderzoek

In maart 2019 heeft het RIVM onderzoek uitgevoerd naar stofdepositie in Wijk aan Zee naar aanleiding van de zogenoemde grafietregens. Ook in juni 2020 zijn naar aanleiding van meldingen stofmonsters onderzocht. Voor de bron van de grafietregens is een hal gebouwd bij Tata Steel (Harsco Metals). Op hoofdlijnen zijn de nu gemeten hoeveelheden PAK en metalen vergelijkbaar met de hoeveelheden in de eerdere onderzoeken. Met name in Wijk aan Zee is structureel sprake van een verhoogde depositie van PAK en verschillende metalen.

Dit wekt de indruk dat hal geen nut heeft gehad. Waarschijnlijk onbedoeld.

Ik heb al even met [REDACTED] gebeld. Veel teksten zijn letterlijk uit rapport, daar kunnen we niet aan tornen. Wellicht is het toch een suggestie om duidelijker onderscheid te maken tussen rapport (feiten, wellicht in een aparte samenvatting?), onze duiding en dan onze aanpak/inzet.

We zitten wel met een uitdaging kwa tijd en regionale afstemming. Sebastian heeft aangegeven dat wat hem betreft wel in hoofdzaak de kern gelijk moet zijn met de andere gemeenten/provincie.

Een uitdaging kwa tijd... Proces afspraak is dat Bram ook nog actief gaat meekijken hoe het stuk te optimaliseren. Ga ervan uit dat Sebastian de terugkoppeling geeft in het BO vanmiddag. En dat dan morgenJin petit comite eea wordt aangepast en afgestemd.

[REDACTED] hoe zie jij het proces verder ?

Sebastian; herkenbaar genoeg, voor nu ?

Met vriendelijke groet,

[Redacted signature]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[Redacted text]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 07:51
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: brief over proces RIVM-rapport

Ik koppel het wel terug aan [REDACTED]
 Ik [REDACTED]
 [REDACTED] Ook check ik of onze inbreng nu klopt met wat bestuurlijk is afgesproken. Voordat ik het naar [REDACTED] stuur stuur ik onze reactie nog naar sebastian en marianne.
 Groet [REDACTED]

----- Oorspronkelijk bericht -----

Van: [REDACTED]
Datum: 25-08-2021 21:45 (GMT+01:00)
Aan: [REDACTED] D [REDACTED]
 [REDACTED]
Onderwerp: RE: brief over proces RIVM-rapport

Hoi,

Bijgaand mijn suggesties in de versie met opmerkingen van [REDACTED]
 Organisatorische check: wie koppelt terug?

Hartelijke groet,

[REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]

Gemeente Velsen
 Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
 Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 18:29
Aan: [REDACTED] De [REDACTED]
 [REDACTED]
Onderwerp: RE: brief over proces RIVM-rapport

Hi [REDACTED]
 Hierbij mijn aanvullingen in jou versie
 Je haalt alleen twee bijeenkomsten in de brief door elkaar. Er is een webinar op 2 sept voor inwoners en andere belangstellenden wat we samen met provincie en de andere ijmond gemeenten organiseren en daarnaast een extra bijeenkomst voor de ijmond raden op 3 sept
 Als de sessie van 3 sept voor de raden definitief is, dan is het goed die ook in de tekst nog extra te benoemen.
 Volgens mij is die nu definitief, vandaar mijn aanvulling.
 [REDACTED] vullen jullie in deze versie waar nodig aan?

Zou heel mooi zijn als we morgenochtend voor 10 uur al aan ze terug kunnen koppelen.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [Redacted]

Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 17:20

Aan: [Redacted]

Onderwerp: RE: brief over proces RIVM-rapport

Zij bijlage voor mijn opmerkingen en suggesties. Voegen jullie toe?

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[Redacted]

Van: [Redacted]

Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 16:33

Aan: [Redacted]

CC: [Redacted]

Onderwerp: FW: brief over proces RIVM-rapport

Urgentie: Hoog

Hoi [Redacted]

Deze komt net binnen.

Hartelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]
[REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 16:31

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: brief over proces RIVM-rapport

Beste [REDACTED]

Bijgaand de brief over het proces rondom publicatie RIVM-rapport.
Deze willen wij het liefst vandaag nog versturen aan de raadsleden.
Dezelfde brief zou ook aan de raadsleden van Velsen en Heemskerk verstuurd kunnen worden.
@[REDACTED] zou jij dat op kunnen nemen met de collega uit Heemskerk?
De provincie verstuurd een vrijwel eensluidende brief (vanuit provinciaal perspectief) naar PS.

NB. We wachten nog op definitief akkoord op aanwezigheid RIVM bij beide bijeenkomsten op 3 september. Dan pas kan de brief uit.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Postbus 450
1940 AL Beverwijk
www.beverwijk.nl

[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 27 augustus 2021 10:12
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Collegebericht en agendaverzoek aankondiging

Hoi

Ik zie nu dat je al een stuk verder was [REDACTED] (liep achter in mijn mail), de versie die ik net stuurde was de laatste versie van Beverwijk, net [REDACTED] daar over gesproken.

Volgens mij klopt het zo wat er in staat.

Omdat je de tabel nu weg hebt gelaten staat het bezoek van de staatssecretaris er al niet in en daar ging de opmerking van de provincie over. Dus volgens mij prima zo.

[REDACTED] stemt af met [REDACTED] en jullie op welk tijdstip hij verstuurd kan worden vandaag

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [REDACTED]

Verzonden: vrijdag 27 augustus 2021 08:13

Aan: [REDACTED]

[REDACTED]

Onderwerp: Collegebericht en agendaverzoek aankondiging

Hi,

In de bijlage de stukken die vandaag via digitale besluitvorming vastgesteld moeten worden. [REDACTED] k weet even niet wat nu de status in de regio/provincie is over de aangepaste aankondiging? Ik heb hem in ieder geval al even snel in collegebericht format gezet. Het agendaverzoek mailde ik gisteren aan het einde van de dag ook, [REDACTED] willen jullie checken of dat zo klopt? Er staan ook nog 2 vragen in.

[REDACTED] moet even haasten, maar kan je zo even vanuit de auto bellen?

[REDACTED]

[REDACTED]

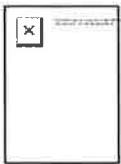
[REDACTED]

[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 26 oktober 2021 14:55
Aan: Marianne Steijn
CC: Sebastian Dinjens; [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Onderwerp: RE: Collegebericht Ontwikkelingen Industrie en Gezondheid

Bedankt Marianne

Ik heb nu een paar zaken toegevoegd, zie de onderstreepte zinnen. Idee was verder dat dit bericht een soort basis startpunt is van het dossier en dat we hierna regelmatig bij de raden terugkomen.

Hoe nu verder?

De komende tijd verwachten we nog meer ontwikkelingen op het thema Industrie & Gezondheid IJmond. Zoals de publicatie van het RIVM rapport deel 3, de afronding van het Roland Berger rapport half november, de vaststelling van het Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit in november en december en begin 2022 de publicatie van de Gezondheidsmonitor IJmond van de GGD (verdieping en analyse van algemene gezondheidsmonitor voor IJmond). We blijven hierover in contact met onze inwoners en inwonerorganisaties (bijvoorbeeld via het omgevingsoverleg). Zowel om informatie uit te wisselen als om op de hoogte te blijven van wat er speelt bij onze inwoners.

Dit collegebericht is bedoeld als eerste overzicht van de verschillende ontwikkelingen. We zullen u regelmatig op de hoogte brengen van de vorderingen die we in dit dossier maken.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: Marianne Steijn [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 26 oktober 2021 14:47
Aan: [REDACTED]
CC: Sebastian Dinjens [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Onderwerp: Re: Collegebericht Ontwikkelingen Industrie en Gezondheid

Hallo [REDACTED]

Ziet er goed uit. Enige opmerking is of we niet meer kunnen duiden wat die " verdere ontwikkelingen" zijn die in de laatste alinea staan....expliciet door de raad gevraagd.

Groet, Marianne

Op 26 okt. 2021 om 09:48 heeft [REDACTED] het volgende geschreven:

Goedemorgen

Hierbij, zoals gisteren afgesproken de aangepaste en wat ingekorte versie van het collegebericht Ontwikkelingen Industrie en gezondheid, met de 5 bijlagen.

Ik hoor heel graag zsm of deze versie zo akkoord is, zodat we hem vandaag nog aan kunnen leveren voor de colleges van 2 november.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [REDACTED]

Verzonden: donderdag 21 oktober 2021 16:58

Aan: [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Onderwerp: Voorbereiding BO Industrie & Gezondheid

Beste wethouders,

Hierbij in de bijlage de annotatie voor het BO Industrie & Gezondheid van woensdag 27 oktober. Let op: het vind deze keer fysiek plaats op het Provinciehuis in Haarlem.

We bespreken de annotatie as. maandag om 16.00 uur nog in een zoomvergadering.

Vraag aan de bestuurssecretariaten, om deze geannoteerde agenda toe te voegen in Ibabs samen met de stukken die [REDACTED] gisteravond al heeft toegestuurd.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

<Collegebericht ontwikkelingen thema Industrie Gezondheid versie 8.docx>
<Bijlage 1 overzicht ontwikkelingen Industrie en gezondheid.docx>
<Bijlage 2 Schriftelijke beantwoording
vragen_commissiedebat_van_9_september_2021_over_de_toekomst_van_Tata_Steel_Nederland_(
TSN) door EZK.docx>
<Bijlage 3 overzicht moties Kamerdebat Toekomst Tata Steel.docx>
<Bijlage 4 lobbybrief tbv Kamerdebatten Tata en Leefbaarheid sept 2021.docx>
<Bijlage 5 Brief Tata Steel Roadmap+ 4 oktober 2021.pdf>

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 17:14
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Collegebericht ontwikkelingen thema Industrie Gezondheid versie 3
Bijlagen: Collegebericht ontwikkelingen thema Industrie Gezondheid versie 3-[redacted]-opm
 [redacted].docx

Hoi,

Hierbij met mijn wijzigingen/opmerkingen in het debat.

- NB: Aantal moties doet er niet zo toe, gaat om de aangenomen moties. Dat zijn er 10.
- Naamgeving (of liever gezegd omschrijving) derde deel RIVM ingevoegd.
- Wellicht kun je nog een paar zaken als bijlagen toevoegen: Brieven van Tata over Roadmap+, brief stas aan EU.

Tot slot: Wil je een volgende versie agenderen voor het ambtelijk overleg BO I&G IJmond volgende week woensdag? (20 oktober).

Groet,

www.noord-holland.nl

Van: [redacted]
Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 15:41
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Collegebericht ontwikkelingen thema Industrie Gezondheid versie 3

Hoi [redacted]

Bijgaand mijn suggesties en vragen.

Fijn weekend!

Hartelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]
[REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: vrijdag 15 oktober 2021 08:21

Aan: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

CC: [REDACTED]
[REDACTED]

Onderwerp: Collegebericht ontwikkelingen thema Industrie Gezondheid versie 3

Urgentie: Hoog

Goedemorgen,

Hierbij in de bijlage het concept collegebericht/ raadsbrief waarmee we de raden pro-actief willen gaan informeren (de eerste of eventueel tweede dinsdag) na de herfstvakantie.

Dit op verzoek van de wethouders en de raden zelf (in ieder geval in beverwijk en velsen)

In de bijlage staan een paar vragen en willen jullie verder ook kritisch meekijken?

Zelf heb ik de voorkeur om vanaf begin september te beginnen met het omschrijven van de ontwikkelingen en dus niet vanaf april bij eerste RIVM rapport. Wat vinden jullie?

Er staat ook nog een vraag hoe deel 3 RIVM officieel heet, [REDACTED] daar heb jij vast een antwoord op.

[REDACTED] ik stuur het ook alvast naar jullie zodat jullie ook inhoudelijk mee kunnen of alles klopt wat er kijken en kunnen aanvullen waar nodig. (@ [REDACTED] waren het nu 20 of 21 moties?)

Lukt het om uiterlijk as. dinsdag te reageren en aan te vullen?

Bij voorbaat alvast bedankt.

Groet [REDACTED]

Aan deze e-mail kunnen geen rechten worden ontleend. De Gemeente Velsen sluit iedere aansprakelijkheid uit die voortvloeit uit de elektronische verzending van dit bericht. De inhoud van dit e-mailbericht (en de bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Mocht u dit bericht bij vergissing ontvangen hebben dan wordt u verzocht de afzender hierover te informeren en het bericht te verwijderen. Indien u niet de geadresseerde bent noch een geautoriseerde medewerker die kennis mag nemen van berichten voor de geadresseerde, mag u het bericht niet openbaar maken of op enige wijze verspreiden of vermenigvuldigen.

-----disclaimer-----

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 19:21
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 (002) [REDACTED]

Ik mis alleen nog de extra info voor Velsen, in welke kernen is nu daadwerkelijk een verhoging gevonden, dat is volgens mij alleen in Ijmuiden oost en velsen noord, goed om daar in collegebericht voor velsen wat meer duiding aan te geven

In het rapport staat duidelijk omschreven waar onderzoek heeft plaatsgevonden. Dat is dus alleen in Ijmuiden en Velsen Noord, niet in de andere kernen van Velsen.

De risicobeoordeling is uitgevoerd voor de woonlocaties in de IJmond waarbij zowel buitenshuis als binnenshuis de depositie bemonsterd is: Wijk aan Zee (5 locaties), Beverwijk (2 locaties), Velsen-Noord (2 locaties), IJmuiden oost (1 locatie), en IJmuiden sluizen (2 locaties).

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 19:06
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 (002) [REDACTED]

Laatste versie, nav herziene brief provincie.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 17:44
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 (002) [redacted]

Ha ha, snap het hoor. Die tekstblindheid begin ik ook te krijgen. Nachtje slapen en morgen met frisse blik kijken helpt vaak wel.

Hartelijke groet,

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[redacted]
[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 17:25
Aan: [redacted]
CC: [redacted]
Onderwerp: RE: Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 (002) [redacted]

Hoi [redacted]

Ik laat de zin voor nu wat het is...Even kijken wat de reactie van beiden is. Ben nu ook wel tekstblind aan het worden 😊.

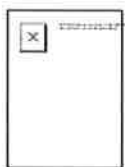
De provincie heeft zonet de laatste versie gemaild. Ook even kijken wat daarin is gewijzigd.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]
[redacted]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[redacted]
[redacted]

Van: [redacted]
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 17:15
Aan: [redacted]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: RE: Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 (002) [REDACTED]

Ho [REDACTED]

Sorry, lukt mij nu niet om suggestie te geven voor eerste zin collegebericht. Ik ben niet de schrijver/steller van het bericht. Ook al zou ik graag meekijken, het lukt mij nu echt niet vanwege ander werk wat ook af moet. Belangrijkste is dat nu in eerste zinnen niet duidelijk wordt waarom inwoners zich zorgen maken om gezondheid en waarom en aanleiding onderzoek. Daarbij zijn de zorgen er al echt langer, alleen worden ze de laatste periode groter, onder andere vanwege uitkomsten onderzoeken tot nu toe.

Wil graag met je meekijken, maar dat wordt dan echt morgen.

Hartelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 16:55

Aan: [REDACTED]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 (002) [REDACTED]

Hoi [REDACTED]

Een reactie op je opmerkingen. Graag naar mijn reactie op je eerste opmerking kijken.

Ik ga zo aanpassen en mail Marianne en Sebastian het collegebericht. De tijd wordt anders krap voor me om een en ander te verwerken.

Groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 1 september 2021 21:12
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Re: Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 Definitief 01092021 (vSDBD) (002)

Ha [REDACTED], heb de laatste versie net met Brigitte doorgesproken. Zij had 'm rechtstreeks van Sebastian gekregen 😊

De brief is er echt op vooruitgegaan. Hij is wat persoonlijker geworden, en wat steviger waardoor hij beter leest. Dus positief.

Twee kleine punten die Brigitte nu zelf rechtstreeks deelt met Sebastian.

- verwijzing naar webinar niet helemaal aan het eind zetten, maar vooraan in de brief
- niet twee keer in brief zetten dat grootste deposities vlakbij Tata zijn gevonden.

Dus beide bestuurders hangen nu met elkaar aan de lijn 🙌. Prima. Ga ervan uit dat ze er beiden met elkaar uitkomen.

Fijne avond, groet, [REDACTED]

[Outlook voor Android downloaden](#)

From: [REDACTED]
Sent: Wednesday, September 1, 2021 8:07:13 PM
To: [REDACTED]
[REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Subject: Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 Definitief 01092021 (vSDBD) (002)

Dag allen,

De definitieve versie Velsen 😊...

Ik ga jullie zometeen bellen.

Groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Verzonden: dinsdag 31 augustus 2021 08:11
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Re: Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 Definitief

Allen,,
1/2 uur voor de collegebehandeling ga ik geen nieuwe ideeën inbrengen. Ik kreeg vanochtend ook al de nieuwe lobbybrief.

na collegebehandeling kijk ik na de gemaakte opmerkingen.

Groet

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Datum: di 31 aug. 2021 08:05
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 Definitief

Goedemorgen [REDACTED]

Gisteravond is op het laatste moment het collegebericht van Velsen aangepast. De reactie van de staatssecretaris is meegenomen in het stuk. Hierbij reageert het college expliciet op de reactie van de staatssecretaris. Dat maakt dat een passage eruit is gehaald want het loopt anders niet meer (contra). De vraag is of jullie ook de reactie van de staatssecretaris mee nemen. Dan is het up to date.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]

[https://www.velsen.nl/sites/default/files/logo_velsen.jpg]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 30 augustus 2021 20:41
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 Definitief

Hoi [REDACTED]

Ik heb geen reactie meer van Sebastian ontvangen. Ik heb de vorige versie met de extra tekst ook nog. Dan kunnen we altijd nog tekst terug plaatsen. Ik zag wel een lidwoord staan die eruit moest (dubbel). Je hebt nu de goede versie. De bijlagen had ik om 18:00 uur verstuurd.

Dank en groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 16:10
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 [REDACTED]

[REDACTED]
 [REDACTED] ? Laten we dat duidelijk toevoegen in de extra info Velsen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]
 [REDACTED]

Gemeente Velsen
 Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
 Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 16:06
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
 [REDACTED]
Onderwerp: Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 [REDACTED]

Hoi [REDACTED]
 Ik heb een paar aanvullingen en wijzigingen in het collegebericht voor Velsen
 Hierbij ook naar jullie [REDACTED] omdat het handig is sommige zaken allemaal te doen.

Bv als we iets letterlijk overnemen van het rapport is het handig om dat goed zichtbaar te maken door bv een kader, schuingedrukte tekst of bv tussen " "

Verder sturen we gezamenlijk een brief naar de minister van I en W en dus niet naar EZK en de andere ministers die genoemd staan (dat stond in ieder geval niet in de stukken van het BO en in de concept brief, ik zal het voor de zekerheid nog nagaan bij [REDACTED])

Vraag is of we hier ook nog een verwijzing moeten maken naar de extra infosessie voor de raden op 3 sept? De aankondiging hebben ze dan al wel binnen maar dan klopt het geheel? Laat ik aan jullie.

Groet [REDACTED]

[REDACTED]

Van: Sebastian Dinjens
Verzonden: woensdag 1 september 2021 21:19
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Re: Collegebericht Tata

Top, goed bezig. Het is wat gedoe, maar het gaat lukken.
Ik hang zojuist met Brigitte op. Heb de wijzigingen van Beverwijk meegenomen.

Sebastian.

--
Sebastian Dinjens

Wethouder

Duurzaamheid, Jeugd, Ruimtelijke Ontwikkeling, Leefbaarheid

Burgemeester en wethouders
Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

> [REDACTED]
[REDACTED]

On 1 Sep 2021, at 21:17, [REDACTED] wrote:

Hoi Sebastian,

Ik heb zonet van de [REDACTED] begrepen dat Brigitte nog twee aandachtspunten had m.b.t. het collegebericht. Volgens mij is er wel consensus over de herziene versie.

Zodra duidelijk is wat nog aangepast moet worden, dan kunnen we het afronden.

Ten aanzien van Heemskerk zijn diverse pogingen gedaan om telefonisch in contact te komen. Er zijn ook mails uitgegaan met de herziene versie. Morgenochtend contacten we Heemskerk om op dezelfde lijn te zitten.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]

Van: Sebastian Dinjens [redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted] Tata

Bij deze een clean versie met deze laatste punten op de i.

@ [redacted] kunnen jullie zsm terugkoppelen van regionale afstemming? Ik bel Brigitte zelf nog even.

Sebastian.

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: woensdag 20 oktober 2021 15:18
Aan: [Redacted]
Onderwerp: RE: collegebericht/ raadsbrief Ontwikkelingen Industrie & Gezondheid IJmond

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Groet,

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: woensdag 20 oktober 2021 13:57
Aan: [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Onderwerp: RE: collegebericht/ raadsbrief Ontwikkelingen Industrie & Gezondheid IJmond

Goedemiddag

Er is nog 1 verbetering doorgevoerd op het punt van de ILT. Zie daarvoor onderstaande onderstreepte tekst.

- [Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Graag deze versie agenderen voor de staven van maandag.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [redacted]

Verzonden: woensdag 20 oktober 2021 12:20

Aan: 'a.schoor [redacted] Ozutok, Nevin [redacted] Sebastian Dinjens [redacted]

CC: [redacted]
[redacted]
[redacted] Derkje Veurink [redacted]
[redacted]

Onderwerp: collegebericht/ raadsbrief Ontwikkelingen Industrie & Gezondheid IJmond

Beste wethouders,

Hierbij in de bijlage de laatste versie van het collegebericht/ raadsbrief over Industrie & Gezondheid IJmond. Uitgangspunt is dat we dit als basis gebruiken voor alle raden, maar dat er lokale accentverschillen kunnen zijn.

Verzoek aan de collega's van Beverwijk en Heemskerk om dit te agenderen voor de staf van as maandag en zelf toe te lichten, dat doe ik dan voor Velsen (reacties hoor ik graag dan het liefste ook nog op maandag).

We hebben er goed integraal naar gekeken en er voor gekozen om zoveel mogelijk een feitelijk/ zakelijk overzicht te bieden van de verschillende ontwikkelingen na de publicatie van het eerste RIVM rapport in april.

Qua benaming is het advies om vast te houden aan de term Industrie & Gezondheid IJmond, omdat dat ook de term is die we gebruiken voor de intensieve samenwerking die we hebben met elkaar met de provincie, ODIJ, GGD en OD NZKG. Dus niet het algemenere begrip luchtkwaliteit en gezondheid bv., het gaat echt om de combinatie van gezondheid met industrie

Verder is het zo dat we als IJmond al steeds actiever aan tafel zitten (al langere tijd met de provincie via het BO Industrie en Gezondheid) en nu ook met het Rijk. Dat is ambtelijk via de werkgroep Tata Steel en op management niveau via de stuurgroep Tata Steel. Voor die samenwerking is geen bestuurlijk structureel overleg met bv een van de ministers. Ik heb wel aangegeven dat het van belang is dat we ook bestuurlijk hier meer zichtbaarheid wensen, er wordt bv bekeken wat daarin mogelijk is.

Als het allemaal soepel loopt met de reacties en het verwerken daarvan. Dan ga ik er van uit dat we het op 2 november in de verschillende colleges kunnen hebben.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
[redacted]
[redacted]
[redacted]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: maandag 30 augustus 2021 21:06
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Communicatieve bijlage (plus persbericht) RIVM en QenA versies afgelopen vrijdag

Hoi [REDACTED]

Het is mij nog niet gelukt de vragen met antwoorden te bekijken. Wist niet dat er nog vragen open stonden voor gemeenten. En er zijn vast en zeker nog vragen bij te bedenken. Dit is volgens mij nog niet in voorbereiding. Vraag is even wie dit onderdeelje kan trekken.

Wat betreft programma: begin van de middag overleg gehad met PNH en andere IJmondgemeenten.

Volgorde programma verandert nog iets. Suggestie was dat alleen Brigitte deze keer iets zegt als reactie op rapport namens IJmondgemeenten (had PNH al zo in programma gezet). We hebben het erover gehad en leek ons allemaal meest praktisch omdat uitkomsten heftigst zijn voor Wijk aan Zee en Sebastian vorige keer woord heeft gedaan. Bij vragen specifiek voor Velsen geeft Sebastian uiteraard wel zelf antwoord. Ik moet dit nog even laten weten/checken bij Sebastian; is er nog niet van gekomen met al die overleggen (doe ik straks even). Ik had overigens niet begrepen dat ze hadden afgesproken beiden iets te zeggen. Mensen zitten er maar voor 1 ding: uitkomsten onderzoek. Dus daar willen ze zsm mee beginnen.

Groet,
[REDACTED]

Verzonden vanaf mijn Galaxy

----- Oorspronkelijk bericht -----

Van: [REDACTED]

Datum: 30-08-2021 20:42 (GMT+01:00)

Aan: [REDACTED]
[REDACTED]

Cc: [REDACTED]

Onderwerp: RE: Communicatieve bijlage (plus persbericht) RIVM en QenA versies afgelopen vrijdag

Dank voor het doorsturen [REDACTED]. Veel van die vragen en antwoorden zijn natuurlijk ook voor ons relevant. Maar bij een aantal vragen staat ook dat de gemeenten een antwoord moeten formuleren, en ik kan me ook nog voorstellen dat er specifiek voor gemeenten wel wat vragen te bedenken zijn. Is dat in voorbereiding voor Sebastian? Woensdag hebben we een voorbereidingsafspraken met hem, dan zouden we het door kunnen spreken.

Verder zie ik in de communicatieve bijlage helemaal onderaan een opbouw voor het webinar. Daar zie ik nu dat Brigitte namens de IJmond spreekt, volgens mij was de afspraak met Sebastian dat zij allebei zouden spreken? Of is het op deze manier met Sebastian afgestemd? Niemand wil natuurlijk drie keer hetzelfde openingswoord, maar dat zou dan heel strak voorbereid moeten worden.

Met vriendelijke groet,
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[Redacted]

Van: [Redacted]

Verzonden: maandag 30 augustus 2021 13:24

Aan: [Redacted]

[Redacted]

CC: [Redacted]

Onderwerp: FW: Communicatieve bijlage (plus persbericht) RIVM en QenA versies afgelopen vrijdag

Allen,

Bijgaand de documenten die morgen in GS zitten (communicatieve bijlage met daarin laatste versie persbericht en de Q&A met antwoorden.

Mochten er nog aanpassingen komen nav GS op persbericht dan ontvang ik daarna laatste versie.

Q&A worden tot donderdagavond bijgewerkt. Als wij nog vragen hebben die hier naar ons idee bij moeten dan hoor ik het graag zsm, dan kan ik die nog doorsturen naar de provincie.

Provincie zei duidelijk dat dit geen Q&A voor de gemeenten is. Hebben wij nog een eigen Q&A in de maakt voor Sebastian, alleen gericht op Velsen?

Hartelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[Redacted]

[Redacted]

Van: [Redacted]

Verzonden: maandag 30 augustus 2021 12:01

Aan: [Redacted]

[Redacted]

Onderwerp: Communicatieve bijlage (plus persbericht) RIVM en QenA versies afgelopen vrijdag

[REDACTED]

Van: Marianne Steijn
Verzonden: woensdag 7 juli 2021 20:20
Aan: [REDACTED] Frank Dales; Sebastian Dinjens
CC: Derkje Veurink; [REDACTED]
 Koen Radstake; [REDACTED]
Onderwerp: RE: Concept beantwoording raadvragen GGD rapport
Bijlagen: RV21.034 D66V- Tata Steel en het GGD-rapport [REDACTED].docx; RV21.033 LGV - GGD rapport Incidentie en prevalentie van kanker in de regio Kennemerland 2004 2018 [REDACTED].docx; RV21.032 PS - Wijzigingen in het rapport van de GGD over het voorkomen van kanker in Kennemerland [REDACTED].docx

Hallo allen

Topwerk!

Hierbij de stukken retour met enkele kleine wijzigingen en vragen. (wijzigingen bijhouden in word 😊)
 Over het algemeen grote complimenten voor de zuivere antwoorden! Bij sommige vragen zou ik explicieter met een ja of een nee willen beginnen om concreet antwoord te geven op de vraag maar is wellicht niet verstandig. Dat is voor morgen een discussie puntje...

Met vriendelijke groet,

Marianne Steijn

Wethouder welzijn, zorg, volksgezondheid, onderwijs, werk en inkomen, aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt
 Burgemeester en wethouders

Gemeente Velsen
 Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 7 juli 2021 19:11
Aan: Marianne Steijn [REDACTED] Frank Dales [REDACTED] Sebastian Dinjens
 [REDACTED]
CC: Derkje Veurink [REDACTED]
 [REDACTED] Koen Radstake
 [REDACTED]
Onderwerp: Concept beantwoording raadvragen GGD rapport
Urgentie: Hoog

Hallo Marianne, Frank en Sebastian,

In de bijlage vinden jullie de concept antwoorden op de raadvragen over het GGD rapport.

Ik heb ook overleg gehad met [REDACTED] zij heeft meegekeken vanuit haar [REDACTED] ter afstemming. Met haar heb ik de antwoorden op de raadsragen van PS doorgenomen. Deze hebben we vervolgens als basis gebruikt om ook de twee andere sets te beantwoorden.

We horen jullie opmerkingen graag zo snel mogelijk. Dan zullen we nog een slag maken en zorgen dat de stukken vanavond bij het college terechtkomen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]

[REDACTED]

[Redacted]

Verzonden:

donderdag 14 oktober 2021 13:53

Aan:

[Redacted]

CC:

[Redacted]

Onderwerp:

RE: Concept tekst voor website over luchtkwaliteit

Bijlagen:

Luchtkwaliteit voor website-[Redacted]_V2 Aanvulling partners-[Redacted].docx

Hoi [Redacted]

Ziet er duidelijk uit! Bijgaand nog enkele suggesties/vragen.

Hartelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[Redacted]

[Redacted]

Van: [Redacted]

Verzonden: woensdag 13 oktober 2021 11:03

Aan: [Redacted]

[Redacted]

Onderwerp: FW: Concept tekst voor website over luchtkwaliteit

Hoi [Redacted]

Er is ondertussen een nieuwe versie. Een paar weken geleden had ik je versie 1 gemaaild. Kun je vanuit [Redacted] naar het stuk kijken? Het is bedoeld om op de gemeentelijke website te plaatsen.

Met vriendelijke groet,

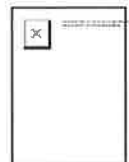
[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[Redacted]

Van: [REDACTED]

Verzonden: donderdag 30 september 2021 16:37

Aan: [REDACTED]
[REDACTED]

Onderwerp: Concept tekst voor website over luchtkwaliteit

Hoi [REDACTED]

Bijgaand het overzicht aangevuld met tekst vanuit partners. Ik heb vanmiddag (helaas) van de provincie pas een reactie ontvangen. Ik heb de opmerkingen nog erin laten staan. Ik ben zelf volgende week op vakantie. 11 oktober ben ik weer aan het werk. Plannen we dan een moemnt in om het gereed te maken zodat het op de website kan?

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 2 september 2021 09:41
Aan: Sebastian Dinjens; Berg, Brigitte van den; Schoorl, A.
CC: [REDACTED] Derkje Veurink; Frank Veltkamp; [REDACTED]
Onderwerp: RE: Def versie Tata
Bijlagen: Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 DEFINITIEF.docx

Hallo allen,

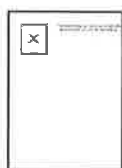
Op verzoek van Sebastian is er toch nog een kleine wijziging. Zie de bijlage. Het gaat voor om tekstuele zaken (dubbele spaties enz), maar inhoudelijk is één keer het woord 'verdwijnen' gewijzigd naar 'verminderen'. Dit betreft de tweede alinea.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
 Gemeente Velsen
 Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
 Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]
 [REDACTED]

Van: Sebastian Dinjens <SDinjens@Velsen.nl>
Verzonden: woensdag 1 september 2021 21:23
Aan: Berg, Brigitte van den [REDACTED] Schoorl, A. [REDACTED]
CC: [REDACTED]

[REDACTED] Derkje Veurink [REDACTED]
 [REDACTED]

Onderwerp: Def versie Tata

Allen, en in het bijzonder Aad,

Zojuist met Brigitte de laatste versie doorgenomen. Zij en ik zijn het eens dat deze versie (in bijlage) de definitieve moet zijn.

Deze is dus formeel akkoord door Beverwijk en is bijna akkoord (zei hij dapper) bij B&W Velsen.

@ [REDACTED] tov de laatste versie twee wijzigingen: een redactiepunt op "indicatie" dat het van Tata komt. En webinar bovenaan. Brigitte en ik zijn zo akkoord, wat ons betreft redactionele wijzigingen tov wat in college is behandeld.

Dank voor al het harde werk allen 🙌💬

Sebastian.

[REDACTED]

Van: Marianne Steijn
Verzonden: woensdag 1 september 2021 23:46
Aan: [REDACTED]
CC: college; [REDACTED]
Onderwerp: Re: DIGITALE BESLUITVORMING - collegebericht RIVM onderzoek

Akkoord

Groet, marianne

Op 1 sep. 2021 om 20:22 heeft [REDACTED] > het volgende geschreven:

Beste collegeleden,

Zoals dinsdag afgesproken hierbij een aangepaste versie van het collegebericht over het RIVM onderzoek ter digitale besluitvorming. Graag verneem ik z.s.m of jullie akkoord zijn. Het onderzoek wordt morgen om 10:00 openbaar en dan moet dus ook het collegebericht naar de raad.

Momenteel vindt de laatste afstemming in de regio nog plaats. Dit zou nog tot een enkele redactionele wijziging kunnen leiden.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]
[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]
[REDACTED]

<Collegebericht RIVM rapport Depositie onderzoek IJmond 2020 Definitief 01092021.docx>
<DEF Brief aan staatssecretaris I&W RIVM rapport Depositieonderzoek IJmond 2020 GETEKEND.pdf>

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: donderdag 30 september 2021 08:16
Aan: [Redacted]
Onderwerp: RE: er volgt morgen nog een memo met oplegger voor sociaal domein werkoverleg
Bijlagen: Oplegger voor werkoverleg.docx

Heel fijn, ik kan er zelf niet bij zijn maar heb wel oplegger gemaakt, zie bijlage en [Redacted] om de definitieve versie vragenlijst gevraagd, of heb jij die?

Dacht er al aan om aan [Redacted] te vragen deze waar te nemen omdat het ook puur ter info is
Met vriendelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [Redacted]
Verzonden: woensdag 29 september 2021 16:05
Aan: [Redacted]
[Redacted] met oplegger voor sociaal domein werkoverleg

Hoi [Redacted]

Ik ga [Redacted] mailen en aangeven dat er vanuit gezondheid een collega aansluit bij IPSOS traject. Ik merk dat er schijnbaar niemand van is om aan te sluiten bij overleggen.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: woensdag 29 september 2021 14:39
Aan: [Redacted]

CC: [REDACTED]

Onderwerp: er volgt morgen nog een memo met oplegger voor sociaal domein werkoverleg

Goedemiddag

Ik maak morgen nog een memo met oplegger voor de staf sociaal domein van as maandag met marianne en sebastian.

Het onderwerp is: Informeren over een onderzoek die gaat starten over hoe de leefomgeving ervaren wordt. Dit is een van de acties uit het programma Tata Steel waar de provincie de opdrachtgever voor is.

In 2020 hebben de provincie Noord-Holland, de gemeente Beverwijk, de gemeente Heemskerk en de gemeente Velsen gezamenlijk het Programma Tata Steel 2020-2050: Samenwerken aan een gezondere en veilige IJmond opgesteld. Eén van de acties uit het programma is het monitoren hoe de leefomgeving van Tata Steel ervaren wordt ^[1]. Dit vinden we belangrijk om beleid en communicatie richting inwoners indien nodig bij te stellen.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

^[1] Programma Tata Steel, pag. 30

OPLEGGER VOOR WERKOVERLEG

WERKOVERLEG:**WETHOUDER(S):** Marianne Steijn, Sebastian Dinjens**DATUM:** 30 september 2021**BEHANDELEND AMBTENAAR:** [REDACTED]**TEL:** [REDACTED]**ONDERWERP:****DOEL:**

Ter informatie

GEVRAAGDE BESLISSING:

Kennis te nemen van het voornemen voor het onderzoek en de vragenlijst in de bijlage.

AMBTELIJK ADVIES:

In 2020 is het Programma Tata Steel 2020-2050: Samenwerken aan een gezondere en veilige IJmond opgesteld. Eén van de acties uit het programma is het monitoren hoe de leefomgeving van Tata Steel ervaren wordt. Dat is van belang om beleid en communicatie richting inwoners indien nodig bij te stellen.

Het marktonderzoeksbureau Ipsos heeft van de provincie Noord-Holland de opdracht gekregen om 4 maal, tot en met het voorjaar van 2023, een peiling te houden onder een representatief aantal inwoners van de IJmond. De 1e peiling is gepland voor oktober 2021. Ca. 6 weken na de start van de peiling zal Ipsos een rapportage opleveren. Deze rapportage zal gedeeld worden met het BO Industrie en Gezondheid. Aan de hand van de 1e rapportage zal bepaald worden hoe daarover via de website van de provincie gecommuniceerd wordt.

Ter informatie is de vragenlijst voor deze eerste peiling bijgevoegd. De lijst is samengesteld in afstemming tussen de provincie en de IJmond gemeenten.

De Provincie is hierin de formele opdrachtgever en zal de kosten van dit onderzoek ook zelf geheel betalen.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
[REDACTED] 2021 09:17
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Ik deel UIT-21-71929-1 met u

Net [REDACTED] gesproken. In de versie die zij gisteren met B&W deelde stond het wel goed. Alinea moest alleen nog naar voren. [REDACTED] heeft mij gisteravond een versie gestuurd waarin de alinea wel naar voren was gezet maar statenleden niet zijn toegevoegd. [REDACTED] zorgt dat ik een juiste versie krijg.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 2 september 2021 09:11
Aan: [REDACTED]
[REDACTED]
Onderwerp: RE: Ik deel UIT-21-71929-1 met u

Staat er bij ons dus al in.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [redacted]

[redacted]

Aan: [redacted]

[redacted]

Onderwerp: Ik deel UIT-21-71929-1 met u

In de bijlage hoe Beverwijk her heeft aangepast. [redacted] klopt het zo, ook voor Velsen mbt webinar 3 september?

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: donderdag 30 september 2021 13:00
Aan: [Redacted]
Onderwerp: RE: inbreng gevraagd voor de website van de gemeente Velsen
Bijlagen: Luchtkwaliteit voor website - [Redacted].docx

Hoi [Redacted]

Ik heb dit namens [Redacted] opgepakt, zie bijgevoegd.

Hartelijke groet,

[Redacted]

[Redacted]
[Redacted]

Provincie Noord-Holland
Houtplein 33, 2012 DE Haarlem

Van: [Redacted]
Verzonden: dinsdag 14 september 2021 10:30
Aan: [Redacted]
Onderwerp: FW: Pagina Luchtkwaliteit: graag je input en reactie

Hoi [Redacted]

In het bijgaande document staat de Provincie opgenomen. Kun je ernaar kijken en het (kernachtig) aanvullen? Het is voor de gemeentelijke website van Velsen.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[Redacted]
[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: maandag 13 september 2021 12:06

Aan: [redacted]

CC: [redacted]

Onderwerp: FW: Pagina Luchtkwaliteit: graag je input en reactie

Hoi [redacted] hierbij de tekst van de pagina over luchtkwaliteit en de slag die [redacted] als webredacteur heeft gemaakt!

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[redacted]

[redacted]

Van: [redacted]

Verzonden: dinsdag 7 september 2021 14:16

Aan: [redacted]

[redacted]

Onderwerp: Pagina Luchtkwaliteit: graag je input en reactie

Beste [redacted]

De pagina over Luchtkwaliteit hangt – figuurlijk – nog steeds in de lucht. Ik zou daar graag mee verder willen. Daarom heb ik – wederom – een voorschot genomen en ben zelf met de tekst en de indeling aan de slag gegaan.

Mijn vraag aan jullie is om de bijlage door te lezen en aan te vullen waar dat nodig is of gevraagd wordt.

Over de geredigeerde tekst:

Mijn doel is om na een korte inleiding vooral informatie te geven over de rol (en de zorg?) van de gemeente als het gaat over luchtkwaliteit, én die van onze partners hier in. Ik ben van mening dat dit **aanvullend** moet op een verwijzing naar informatie op de websites van onze partners. Alleen een linkje is niet voldoende.

Verder mag de afzender van de informatie op de pagina duidelijker. Wat doen wij (ijmondgemeenten of gemeente velsen?) zelf en wat vragen we aan anderen om te doen (onderzoeken)?

[redacted]

En: de informatie op deze pagina hoeft niet stil te staan. We kunnen in de loop van de tijd altijd stukken verfijnen/uitbreiden/weghalen.

Ik hoor graag wat jullie er van vinden!

Met vriendelijke groet,

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

[REDACTED]
[REDACTED]

Aan deze e-mail kunnen geen rechten worden ontleend. De Gemeente Velsen sluit iedere aansprakelijkheid uit die voortvloeit uit de elektronische verzending van dit bericht. De inhoud van dit e-mailbericht (en de bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Mocht u dit bericht bij vergissing ontvangen hebben dan wordt u verzocht de afzender hierover te informeren en het bericht te verwijderen. Indien u niet de geadresseerde bent noch een geautoriseerde medewerker die kennis mag nemen van berichten voor de geadresseerde, mag u het bericht niet openbaar maken of op enige wijze verspreiden of vermenigvuldigen.

-----disclaimer-----

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 24 augustus 2021 12:12
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: Invuloefening: QenA rapport Depositie IJmond 2020

Hoi [REDACTED]

Deze Q&A kende ik nog niet. En ik zit op de eerste versie van het persbericht te wachten. Vanmiddag ga ik mijn communicatie collega van de provincie bellen. We zijn geen enkele keer bij elkaar gekomen. Nu was het ook reces, maar ook bij vorige rapport was er geen bijeenkomst. Provincie neemt lead en bereidt voor, en wij reageren.

Ik heb toevallig voor vakantie voorgesteld om eens goed samen te gaan zitten. Dat is er nog niet van gekomen.

Hartelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Gemeente Velsen
 Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
 Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

• [REDACTED]

• [REDACTED]

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 24 augustus 2021 12:09
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Invuloefening: QenA rapport Depositie IJmond 2020

Hoi [REDACTED]

Ben je op de hoogte van deze Q en A lijst? In hoeverre is de communicatie werkgroep onder leiding van de provincie bij elkaar gekomen? Ik heb begrepen de provincie bezig is met een persbericht.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Phone:
 Fax:

DISCLAIMER

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 24 augustus 2021 11:50
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Invuloefening: QenA rapport Depositie IJmond 2020

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 24 augustus 2021 11:49
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Invuloefening: QenA rapport Depositie IJmond 2020

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 19 augustus 2021 11:42
Aan: [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
Onderwerp: Invuloefening: QenA rapport Depositie IJmond 2020

Beste allemaal,

Hierbij de Q's die ik kan bedenken rondom het rapport. Ik heb bij elke vraag de organisatie gezet waarvan ik denk dat die aan de lat staat voor de beantwoording. Graag invullen voor zover je kunt en aan mij terugsturen, dan voeg ik samen.

Met veel dank,

[REDACTED]
[REDACTED]

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend. Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 09:03
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: nazending BO 25 augustus 2021

Wat mij betreft een goede suggestie. Dat zou dan m.i. het beste passen aan het begin van de tweede alinea onder het kopje *Blootstellings- en risicobeoordeling in het kader van gezondheid voor kinderen*:

Blootstellings- en risicobeoordeling in het kader van gezondheid voor kinderen

Van PAK en verschillende metalen is bekend dat ze een gezondheidsrisico kunnen vormen als mensen ermee in contact komen. Er bestaan verschillende blootstellingsroutes; inhalatie, contact met de huid en inslikken. In dit onderzoek is gekeken naar contact met de huid en inslikken van PAK en metalen door hand-mondcontact. Voor metalen is hierbij inname door hand-mondcontact de belangrijkste blootstellingsroute en voor PAK inname door hand-mondcontact en contact met de huid. Dit is vooral relevant voor kinderen, omdat die binnen en buiten spelen en op die manier de metalen en PAK van de stofdepositie binnen kunnen krijgen. Om uitspraken te kunnen doen over risico's voor gezondheid heeft het RIVM daarom een blootstellingsscenario opgesteld en een risicobeoordeling uitgevoerd op basis van een scenario van spelende kinderen in de leeftijd van één tot en met twaalf jaar.

De risicobeoordeling is door het RIVM uitgevoerd voor de woonlocaties in de IJmond waarbij zowel buitenshuis als binnenshuis de depositie bemonsterd is: Wijk aan Zee (5 locaties), Beverwijk (2 locaties), Velsen-Noord (2 locaties), IJmuiden oost (1 locatie), en IJmuiden sluizen (2 locaties). Bij de risicobeoordeling zijn enkel de mogelijke gezondheidsrisico's ten gevolge van blootstelling aan stofdepositie via de huid en via hand-mondcontact voor kinderen in kaart gebracht. De mogelijke bijkomende gezondheidsrisico's als gevolg van inhalatieblootstelling of orale blootstelling van PAK of metalen via consumptie van gecontamineerde gewassen en dierlijke producten uit de IJmondregio zijn in deze beoordeling niet meegenomen.

Groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 19:26

Aan: [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Onderwerp: RE: nazending BO 25 augustus 2021

Wellicht helpt het als we overal toevoegen waar precies onderzocht is.

Het staat als volgt in het rapport

De risicobeoordeling is uitgevoerd voor de woonlocaties in de IJmond waarbij zowel buitenshuis als binnenshuis de depositie bemonsterd is: Wijk aan Zee (5 locaties), Beverwijk (2 locaties), Velsen-Noord (2 locaties), IJmuiden oost (1 locatie), en IJmuiden sluizen (2 locaties).

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [REDACTED]

Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 12:15

Aan: [REDACTED]

[REDACTED]

CC: [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] nazending BO 25 augustus 2021

Scherp [REDACTED] We passen de stukken erop aan.

Groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]

Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 08:55

Aan: [REDACTED]

[REDACTED]

CC: [REDACTED]

[REDACTED]

Onderwerp: RE: nazending BO 25 augustus 2021

Goedemorgen

Er valt me in de verschillende stukken (ook van rivm) op dat er telkens gesproken wordt over Velsen, IJmuiden. Het lastige is dat IJmuiden onderdeel is van de gemeente Velsen en Velsen zelf geen kern is (wel Velsen Noord en Velsen Zuid bv). De andere kernen van Velsen (Driehuis Santpoort Zuid Santpoort Noord en Velsbroek) hebben volgens mij geen verhoogde waarden volgens het rapport (daar is ook niet echt gemeten volgens mij). Kunnen we dit n ieder geval goed meenemen in de persberichten en brieven etc en bij de Q en A waar nodig>

Voor Beverwijk en Wijk aan Zee gaat het wel goed omdat Beverwijk ook een apart kern is.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

Gemeente Velsen
Dudokplein 1, 1971 EN IJmuiden
Postbus 465, 1970 AL IJmuiden

Van: [redacted]

Verzonden: dinsdag 24 augustus 2021 17:09

Aan: [redacted]

Sebastian Dinjens [redacted]

[redacted] Marianne Steijn

CC: [redacted]

Onderwerp: nazending BO 25 augustus 2021

Urgentie: Hoog

Beste leden van het BO Industrie en Gezondheid IJmond,

Hierbij stuur ik u aangekondigde stukken als nazending voor het BO morgenochtend, zie bijlagen. Zojuist hebben we in het ambtelijk overleg weer de nodige afstemming gehad, mogelijk ontvangt u nog een aanscherping op uw annotatie.

U vindt een nog niet aangekondigde bijlage: het betreft de concept brief over het 'proces van de publicatie', die de gemeente Beverwijk gaat sturen aan haar Raad. Reden dat ik deze erbij gevoegd heb heeft te maken dat wethouder van den Berg morgen deze graag met u bespreekt.

Ik realiseer me dat ik de stukken voor een BO later stuur dan gewenst, ik hoop dat u begrijpt dat dit maken heeft met de dynamiek rondom de publicatie en de benodigde afstemming hiervoor.

Vriendelijke groeten,

[redacted signature block]

Volg nu ook Duurzaam Noord-Holland op: [LinkedIn](#)

**CIRCULAIR EN ENERGIENEUTRAAL
SAMEN MAKEN WE HET WAAR**

Aan dit bericht en eventuele bijlagen kunnen geen rechten worden ontleend. Het Provinciaal Bestuur van Noord-Holland.

Aan deze e-mail kunnen geen rechten worden ontleend. De Gemeente Velsen sluit iedere aansprakelijkheid uit die voortvloeit uit de elektronische verzending van dit bericht. De inhoud van dit e-mailbericht (en de bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Mocht u dit bericht bij vergissing ontvangen hebben dan wordt u verzocht de afzender hierover te informeren en het bericht te verwijderen. Indien u niet de geadresseerde bent noch een geautoriseerde medewerker die kennis mag nemen van berichten voor de

geadresseerde, mag u het bericht niet openbaar maken of op enige wijze verspreiden of vermenigvuldigen.

-----disclaimer-----

Aan deze e-mail kunnen geen rechten worden ontleend. De Gemeente Velsen sluit iedere aansprakelijkheid uit die voortvloeit uit de elektronische verzending van dit bericht. De inhoud van dit e-mailbericht (en de bijlagen) is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Mocht u dit bericht bij vergissing ontvangen hebben dan wordt u verzocht de afzender hierover te informeren en het bericht te verwijderen. Indien u niet de geadresseerde bent noch een geautoriseerde medewerker die kennis mag nemen van berichten voor de geadresseerde, mag u het bericht niet openbaar maken of op enige wijze verspreiden of vermenigvuldigen.

-----disclaimer-----